13

Preclara preſtantiſſimi viri totoqꝫ orbe
terrarũ clariſſimi Ugonis Senenſis
ĩterpretatio in primã quarti cano
nis principis: que de febribus
dicitur: cum quibuſdam
extrauagantibus
vtiliſſimis.

✠

Eiuſdem nõnulle qõnes extrauagantes
nunc primũ in lucem edite.

BIBL. NAZ. ROMA

¶ Clariſſimo pħo medicoq; excellentiſſimo practice ordinariaʒ in felici achademia patauina publice legenti
Hieronymo Turiano Ueronenſi Joānes tolētinus Ueronēſis tāq̄ patri obſeruādiſſimo. S. P. D.

CUm Joannez arculanum conciuem noſtrum clariſſime Hieronyme in expoſitiōe
ſua in primam quarti canonis Ugonis Senenſis grauiſſimi philoſo/
phi ac medici preſtātiſſimi ſentētias introducentē ſepius inſpicerem. admirabar cur eiuſdem
expoſitio tādiu in latebris iaceret. cum tamē omnia eius opera vt locupletiſſima ſint: ita etiaʒ
omnibus exoptatiſſima exq̄ſitiſſime perquirant̄. Sed hoc iō accidiſſe putarā: q̄ hoc pene diui/
num opus apud paucos reperiret̄. qui vt ſe illius dictis ornarent alienaq; vſurparent. cōmuni
vtilitati inuidentes: reconditū illud diligētiſſime obſeruarent. Sed cū nullum violentū perpetuū: dijs opti/
mis vxpuro ab Auicēna hunc ſuū verum interpretem in lucem pdire efflagitante expotatis: ac vtilitati cōmu
ni ꝯſulētibus. diligentia prudētis viri Frācíſci de Burgo ciuis Papiēſis nuper e carcerib⁹ nō paruo ere exi/
mit̄. mihiq; recognoſcēdū castigādūq; tradit̄. Qđ onus lʒ grauiſſimū: tamē p cōmuni oīum vtilitate. cum
nō nobis tantuʒ nati ſimus. ſed ortus nrī partē patria: partē amici vendicent. Lūq; hanc expoſitionē videre
ſūmo deſiderio tenerer libēter aſſumpſi. Sed cū tantū duo exemplaria mihi offerrentur: me talem prouinciaʒ
ſubijſſe ſepius penituit. adeo .n. illa mutillata ac erroribus plena inueniebaʒ. vt ni ab incepto deſiſtere mihi
turpe putaſſem. ac tā preclarū opus latebras iterū ſubire veritus eſſem. niq; ſūmi philoſophoꝝ Ariſtotelis:
ſuiq; Lōmētatoris: magniq; Alberti Galeni Raſis: principiſq; medicoꝝ noſtri Auicēne ſententias ibi tam
dilucidatas cōperiſſeʒ. quo deſeſſum animū ac pene labentē reſumerē: emendandi officium penitus reliquiſ/
ſem. Sed tandē dijs optimis fauētibus multa diligentia ac cura codicē vnū integrum reformaui. Reliquuʒ
erat: vt tā diuino operi: quo nr̄o Ugoni de noſtris ſcientijs tā benemerito: vt nullū poſt Gentilē Marſiliūq;
patauinum tot tantaq; doctiſſimorum iudicio adinueniſſe arbitremur: plene quantum in me eſſet ſatiſfieret
patronum talem ac defenſorem ſibi deſignarem. cuius auſpicijs intrepide omnia gymnaſia aduolaret. Sed
cum plurimi ſeſe mihi offerant. tamen pace illorum dixerim: nemo ad hoc q̄ tu Hieronyme Ueronenſis ex
nobiliſſima turianoꝝ familia oriunde tam idoneus occurrit. Naʒ in omnibus italie gymnaſijs inter omnes
iam pridem celeberrimus ac omnium qui legendi munus publice profitentur precipuus haberis. nomenq;
tuum omnes achademie perſonant. Teſtatur enim hoc achademia Ferrarienſis: vbi ad ordinariam ex pata
uio maximo ſtipendio euocatus tantum gratie in legendo acriq; tuo ingenio diſputādiq; ſolertia in coronis
doctoꝝ frequentiſſimis honoris ac palme reportaſti: vt omnes te vnicum colerent ⁊ admirarentur. Quantū
vero in egrotis medēdis: quos a morte reuocabas: cōſecutus ſis: teſtantur illuſtriſſimi eſtenſes principes: to/
taq; illa ſplendidiſſima Ferrarienſis ciuitas: que alterum Joānem arculanum Ueronenſem recuperaſſe pa/
lam pfitebatur. noſtriq; alme patrie Ueronenſi: que tales tantoſq; viros in ſui tam grande cōmoduʒ orna/
mentumq; progenuiſſet: gratias ingentes agebat. Memini enim que ac quanta ego ipſe: cum ſub excellentia
tua ibi militarem: preſens vidi ⁊ audiui. cum principes illi humanitatis laudibus inſtructiſſimi fama tua cō/
pulſi ad te audiendum publice legentem diſputantēq; frequentiſſime conuenirent. quantūq; omnibus au/
dientibus te extollerēt. Que omnia ſereniſſimus venetoꝝ princeps illuſtriſſimuſq; ſenatus percipiens: quā/
tūq; vtilitatis glorie ac ornamenti patauine achademie: incliteq; venetiarum vrbi allaturus eſſes pſpiciēs
te maximo ſalario ac tua ſumma cum gloria: nō paruo tā cum merore principuʒ Ferrarienſium: ac totius vr/
bis iactura te inde reuocarūt. Quare tu ab inſtitutis preclare patrie noſtre Ueronenſis: legibuſq; deſciſſere
nolens ſereniſſimo principi noſtro: vt equū erat: paruiſti. Unde fit vt legēdo ⁊ medendo ad tm̄ culmen meri
to euectus ſis: vt patauina achademia alterum Antoniū Cermeſonū Ueronēſeʒ publice pfitenteʒ: incliṫaq;
venetiarū vrbs Gerardū Bolderiū Ueronēſem ſe conſecutam eſſe pfiteatur. in maximuʒ patrie noſtre de/
cus tuiq; vtilitatē. Suſcipe igitur pater optime Ugonis Senēſis patrocinium de toto humano genere bene
meriti. qui te patronum ac optimum ſententiarum ſuarum defenſoreʒ expoſcit. caſtigationēq; ſuam tuo no/
mini per me dicatam. dictaq; illius excellenti ingenio tuo non paruaq; auctoritate ptegas atq; defendas: vt
tutus pro omnium vtilitate quocūq; prodire poſſit. Joannemq; tollentinum tuum: vt ſoles amātibiq; com/
miſſum habeas. Uale patrie noſtre decus ſplendidiſſimum.

¶ Famoſiſſimi ac ſui temporis phoꝝ medic oꝛūq; pꝛincipis Ugonis Senēſis in quarti canonis Auicēne Fen primā; expoſitio oium vtiliſſima cum eiuſdē Auicēne textu feliciter incipit.

¶ De diffinitiōe ꝛ diuiſiōe feb. Cap. I.

Febris ē calor extrane⁹ accēſus in corde ꝛ ꝓcedens ab eo mediātib⁹ ſpū ꝛ ſanguine ꝑ artarias ꝛ venas in totuz corp⁹: ꝛ iſlāmat in eo iſlāmatiōe: q̄ nocet opationibus nālib⁹: nō ſicut caliditas ire ꝛ laboris cū nō vltimat: ꝛ ipedit operationē ita vt retineatur.

¶ Iſte eſt liber q̄rtus: cui⁹ intētionē ꝛ diuiſionē optime declarat Aui. in pꝛhemio in pꝛincipio canōis: ꝛ in rubrica nā dicit ꝙ in eo determiat pꝛincipalr de morbis q̄ q̄uis poſſint vni ꝑticulari mēbro accidere: tñ nō appropriātur vni mēbro: ſed pñt ipſi vel alij ſub illa rōne: quā de illis in iſto libro determiat in multis mēbris accidere. Oz ſi de ſignis: aut criſi: aut de decoratiōe in iſto determinet ħ facit ꝑꝑ attributionē: quā hñt ad dictos morbos vel ꝑꝑ ſimilitudinē quā habent cū dictis morbis. ¶ Eius igit libri diuiſio in. 7. Fen: ꝛ pꝛme in q̄tuoꝛ tractatus: ꝛ tractatuū in capl'a ſupponat hic ſcripta a cōditore libri. Et ſequamur cū dei altiſſimi auxilio diuiſionē vniuſcuiuſq; capl'i pꝛime Fen: ꝛ ei⁹ expōnez. ¶ Pñs igit capl'z: qd eſt de febꝛe: vt Aui. dicit in rubro eſt cap^m in quo ponit febris diffinitio pꝛimo: ꝛ 2° ei⁹ gnāles diuiſiones. ibi 2°. (Et ſunt gdā.) In pꝛima pte ponit diffinitio febꝛis: ꝛ qꝛ febris eſt calor: ſed nō q̄libz calor eſt febꝛis: imo plures circūſtātie reqrunt ad hoc vt calor aliq̄s dicat febꝛis: iō Aui. fecit ſicut opz in talib⁹ diffōnibus terminoꝝ cōnotatiuoꝝ: qꝛ pꝛimo poſuit illud: qd eſt ſicut gen⁹: poſtea ſpecificauit circūſtātias cōnotatas ꝑ nomē febris: iuxta ſnias antiquoꝝ: q̄ hoc limitauerunt: ꝛ maxie Galieni ꝓcipue ſequēs ei⁹ dicta in libro de differētijs feb. Primo ḡ ponit illud: qd eſt ſicut gen⁹. Secūdo quādā dñtiā ꝓpinquāz generi modo medicoꝝ. ibi. (Extrane⁹.) Tertio declarat ꝙ opz eē ſubm febꝛis ꝛ cū q̄bus circūſtātijs. ibi. (Accēſus in corde.) Quarto dat modū exiſtēdi i illo ſubo magis ſpālē. ibi. (Et iſlāmat in eo.) Quīto docet modū leſiōis opationū requiſitū ad ħ vt dicat febꝛis. ibi. (Et ipedit.) In pꝛ° ḡ pte dicit: ꝙ febꝛis eſt calor. ¶ Ubi nō. pꝛimo ꝙ hoc nomen febꝛis dr a feruoꝛe: in febꝛiēte. n. eſt calor igne⁹: ꝛ ſic aliq̄ mō feruēs: vt pz ex ethimologia ꝑ Iſidoꝝ 6° ethimologiarū. ¶ Nota ſcdo iuxta mentē Galieni pꝛimo de differētijs feb. ꝛ 8° terrapēti. ꝙ febꝛis ꝯtinet ſub caloꝛe: ſicut ſub ſuo genere: dixit. n. pꝛimo de differētijs febꝛiū. cap. pꝛ° nā ſubiectū quidē febꝛis in genere eſt caloris qui pꝛeter naturā: ꝛ ideo videtur mihi fruſtra dubitandum vtruz febꝛis ſit calor. Queſtio. I.

Sed bene dubitat de alio dicto Galieni. 8° terrapēti. vbi dixit: eſt autē imoderatio diſcraſie febꝛis in ſupabūdātia caliditatis. nā i multis caſibus videt ꝙ ſit febꝛis ꝛ nō ſit ſupabundātia caliditatis. ¶ Pꝛim⁹ caſus eſt in pꝛinci° interpolataꝝ in quo frigēt extrema ad tactū: ꝛ maxie in pꝛī° ſincopalis: cū tūc cor īfrigidet ꝛ pulſus fiat pu⁹ ꝛ rarus: vt īfra dicet. ¶ Secundus caſus eſt in fine febꝛiū colliquatiuaꝝ: in q̄b⁹ ante mortē ꝑuenit ad frigiditatē extremoꝝ: ꝛ ad frigiditatē anhelit⁹: qd nō poſſet eē cū ſupabūdantia caliditatis: vel in corde: vel in alijs mēbris.

¶ Pro iſto dubio rñdet Marſilius in q̄ōne: vtꝝ febꝛis ſit calor: ꝙ nō ois febꝛis ē calor ſupabundās: aut ad tactū: aut reſpcū caloris debiti in tpe ſanitatis: ſed ois febꝛis in ſuo ꝓpꝛio ſub'o eſt calor ſupabūdāts reſpectu caloris nālis ꝑ tūc exñtis in ſuo ſubo. nā cū in oi febꝛiente ſit calor nālis: aliter. n. nō viueret: ꝛ cū ħ pꝛeternālis alius: qꝛ aliter nō febꝛiret: dr ꝙ febꝛis eſt tot⁹ calor cōpoſitus ex nāli ꝛ pꝛeternāli: q̄ ꝯpoſitio eſt partiū eiuſdez q̄litatis intēſiuaꝝ: modo ꝯſtat exercitatis in mā de intenſione q̄litatis: ꝙ qualitas hoc modo ꝯpoſita eſt magis intēſa ſua parte intēſiua: ꝛ ita febꝛis erit calor intenſioꝛ caloꝛe nāli: q̄ eſt in ſuo adequato ſubiecto: ꝛ hoc dicit eē de mēte Galieni ꝛ Auicē. ꝛ alioꝝ q̄ dicūt febꝛē eē calorē ſupabundātez. Maxime aūt pz hoc ex Auer. 3° colliget cap. 3° vbi in diffōne febꝛis dicit: ꝙ eſt calor cōpoſit⁹ ex caloꝛe nāli ꝛ extraneo. ¶ Cōtra hāc rñſionem arguit ſic. poſe eſt eē aliquā febꝛem in qua nō eſt calor pꝛeternaturalis alius a caloꝛe nāli. ergo nō erit intenſioꝛ nāli: ꝛ aſſumptū pz de febꝛe ethica. naz febꝛis ethica eſt facta cōplexio mēbꝛo cōueniēs: vt dicit Auic. infra in caplo de ſignis ethice: ꝛ ſcda pꝛimi de cauſis doloris dicit: ꝙ in ethica cōplexio mala corrūpit ꝯplexionē principalē. ꝛ facta eſt ſicut principalis. ¶ Scdo hec poſitio imaginatur in quolibz febꝛiēte eſſe duos caloꝛes: quoꝝ vnus eſt nālis ꝛ alius pꝛeter nām: ex q̄bus dicit cōponi tertiū q̄ eſt febꝛis. Cōtra. ex hoc ſeqtur ꝙ ille pꝛeter nām eſt a quo per ſe ꝓuenit leſio opationis: ꝛ ꝑ ꝯñs ille eſt morb⁹: aggregatū aūt cū nō per ſe: ſed merito partis ledat opōnes nō eſt morb⁹: ꝛ ſic nō ē febꝛis. ¶ Ex hac etiā ſequeret: ꝙ nō poſſet eē febꝛis ꝑ ſolū exceſſus caloris in gradu. nā ſi nō eſt defect⁹ niſi in gradu: nō pꝫ dari ps q̄ ſit nō nālis: ꝛ alia que ſit nālis. Si. n. diceres gradū vt q̄tuoꝛ eē nālē partē: ꝛ gradū vt duo: q̄ eſt a q̄tuoꝛ vſq; ad ſex eē nō nālē. Cōtra. iſte eſt min⁹ intēſus q̄ gradus vt q̄tuoꝛ: igr ſi gradus vt q̄tuoꝛ nō eſt inālis merito itēſiōis: nec iſte vt duo. Cum igit ibi nō ſit alia pꝛeternālitas q̄ gradus. ꝯſtat ꝙ tot⁹ calor eſt pꝛeter nām: ꝛ ille idē eſt nālis cum ambe ſue medietates itēſiue ſint nāles. Sz eſt min⁹ nālis q̄ ſi eēt totus debite mēſure: ꝛ iō in iſto caſu nō ē febꝛis calor in ꝯpatiōe ad nālē ſecū ꝯiūctū: calor dico abundās: cū ſit illi eq̄lis: multa etiaz in oi caſu: quo ē febꝛis dici poſſent: q̄ꝛ mēbꝝ febꝛiētis calefacit hoiez tangētē ꝑ totū ſuū calorē: ac ſi eēt vnus calor: iō calor nālis in febꝛiēte fortius calefacit q̄ faceret ſi nō eēt ille calor pꝛeter nāz: ꝛ ꝑ idez forti⁹ diſſoluit ꝛ eliq̄t: ꝛ alia nocumēta facit: q̄ facit calor febꝛilis: ꝛ iō ē pꝛeter nāz: tot⁹ ḡ calor in febꝛiēte eſt pꝛeter nām.

¶ Scds modus rñdēdi eſt Gētilis in q̄ōne: q̄ q̄rit vtrū febꝛis ſit caliditas addita calori nāli: ꝛ vult in ſūma: ꝙ ois febꝛis eſt calor addit⁹: q̄ eſt pꝛeternālis: aut ꝓpter intēſionē: aut ꝑꝑ malā ꝓpꝛietatē. in corꝑe ḡ qd moꝛit ex febꝛe ꝑ reſolōnez: in quo an mortē eſt anhelit⁹ frigidus ſunt duo caloꝛes: vn⁹ nālis: aliter nō viueret: alius pꝛeter nāz: nō merito intēſionis: ſz merito male ꝓpꝛietatis: qui gr̄a exēpli eſt putredinalis: aut venenoſus: ſicut accidit in febꝛe peſtilētiali: ꝛ iō hec diſtēpantia ē ꝑ ſupabūdātiā caloris pꝛeter nām: q̄ calor pꝛeter nāz ſolus ſm hāc viā

eſt febris. Et ſi queraẜ a Gētili: que res eſt iſta ꝓꝓetas.
Rñdet ꝙ eſt idē realr cū calore: vñ calores diuerſarū
ꝓprietatū ſm ſpēm ſunt diuerſi ſpē: ⁊ ꝯtingit ꝙ ex his
fiat aliqñ forma vna: ſicut ex calore ⁊ frigore fit forma
vna media ꝯplonalis: ⁊ h̄ ē ſicut in ethica: lꝫ ſit poſſe ꝙ
h̄ ſit ēt in febre fiēte. Mouet aūt ad dōꝫ ꝙ oīs febris
eſt calor addit͛ nālī: qꝛ oīs febris eſt morb᷒ in ꝯplone: ⁊
in caliditate: aut igiẜ ꝑ additionē: aut ꝑ diminutionē ali
cui᷒: nō ꝑ diminutionē: qꝛ tūc eēt poti᷒ frigiditas: igiẜ ꝑ
additionē: ⁊ nō niſi caloris. ğ in oī febre eſt additio ca/
loris ad calorē nālē. Et qꝛ ſolus h̄ addit᷒ eſt ille: merito
cui᷒ fit leſio in opationib᷒ ꝑ ſe: iō iſte ſolus eſt morbus.
❡ Cōtra hāc poſitionē militāt argumenta facta ꝯ̄ ꝑce
dētē de calore nō hñte ꝑternālitatē niſi merito ītēſio/
nis ⁊ de calore ethicali in quo nō eſt diuerſitas īter nālē
⁊ ꝑternālē. Et ꝑter h̄ ſeqẜ ex ſuis dictis multas eē cali/
ditates ſpē differētes: q̄ ſunt q̄litates p̄ᵉ: ⁊ ſic nō eēnt ſolū
q̄tuor ſpēs p̄maꝝ q̄litatū: nec ſolū q̄tuor elētā: nec ſm
ipꝫ caliditas digeſtiua ⁊ caliditas putrefactiua eēnt p̄ie
q̄litates tāgibiles: qꝛ nō elētares: cui᷒ oppoᵐ ꝯſtat legēti
4ᵐ metheororꝝ eē de mēte Ariſtotelis ⁊ Cōmētato.
❡ Videẜ igiẜ mihi aliter dōꝫ nōndo p̄mo: ꝙ hoc nomē
calor qñqꝫ ſumiẜ ꝓ q̄litate: q̄ eſt caliditas: ⁊ q̄litas p̄ia
qñqꝫ ꝓ corꝑe calo: ⁊ h̄ paꝫ ex Gal. p̄ma affo. cōmē. 13.
(Qui creſcūt.) Et h̄ qñ loqmur de calore ītelligimus
de q̄litate: qꝛ febris poniẜ morb᷒ ꝯplonalis: ⁊ iō q̄litas.
❡ Scd̄o nōndū quēdā eē calorē elētarē ſiue igneum:
quēdā nālē: quēdā celeſtē. Et ego ex hoc nō ītelligo ꝙ
iſti tres modi caloris differant ſpē abinuicē: imo calor
ignis eſt ēt aliqñ nālis qñ dirigiẜ a forma vtēte ipſo ꝑ
ſe ꝓ inſtrumēto ad gnōnē mixti: vel ad acqrēdū ꝯple/
mētū diſpōnum ītētaꝝ in mixto. Vbi grā. calor q eſt in
ſpū gignitiuo eſt idē ſpē cū calore ignis vl̄ aeris. Et iſte
idē eſt nālis: qꝛ agit direct᷒ ab idolo p̄ris ad gnōnē fe/
tus. Et ꝙ h̄ ſit intētio Auerro. 4° colligꝫ. ⁊ 4° metheo.
pꝫ. Nā ipſe vult ꝙ digeſtio fit a ſolo calore nālī. Et poſt
vult ꝙ digeſtio ⁊ gnō mixtoꝝ: que fit ꝑ digōnē fit ab
elēto ignis. Vñ dixit loquēs de mixtoꝝ gnōne in capᵒ
p̄mo: ⁊ elētū qđ eſt gnōnis cā p̄ma ātecedēs operans in
reb᷒ ꝯpoſitis eſt ignis. Et Aui. ad hūc ſenſū dixit p̄ma
p̄mi. caplo de elētis: ꝙ ignis ducit qualitatē elētoꝝ de
ꝓprietate elētaria ad ꝯplonalitatē: qđ nō eſt niſi ꝑ di/
geſtionē: ⁊ ideo calor ignis digerit: ⁊ ſic ſeqẜ ꝙ eſt nā
lis. Et ſilr calor actualis q eſt in ſeminib᷒ aīaliū dr̄ cele
ſtis pro quāto agit in vigore celeſtiū: vt ſumiẜ 2° de ge
neratiōe aīaliū: ⁊ tñ eſt nālis ⁊ elētaris. Calor igiẜ qlꝫ
qui vere digerit: dr̄ calor nālis q eſt q̄litas p̄ma: q̄ inq̄/
tuꝫ operaẜ vt p̄ncipalr directa a forma ignis: ⁊ ēt inq̄/
tū facit opa: q̄ ītēdit ignis: ꝓ quāto eſt tale elētū: dr̄ ca/
lor igne᷒: ſicut inq̄tū calefacit: ſubtiliat: diſgregat: ⁊ ſic
de ſilib᷒. Inq̄tū vō dirigiẜ a forma mixti ad mixti ge
nerationē vl̄ ꝯplemētū dr̄ nālis: ⁊ inq̄tuꝫ a ſupceleſti
v̄tute hoc mō dirigiẜ dr̄ celeſtis. ❡ Tertio nota: ꝙ ca/
lor actualis nō abſoluiẜ ab aliquo elētari operaut agē/
di: aut reſiſtēdi. nā ſi approximaẜ min᷒ calido calefacit
⁊ reſiſtit frigido corrūpēti: ita tñ ꝙ qñqꝫ mag᷒: ⁊ qñqꝫ
min᷒ agit elēaliter. Cum. n. hñ regulaẜ a forma mixti ⁊
agit in obꝫ ꝓportionatū: nō ita eliquat: aut diſſoluit: ni
ſi in illō obm ītēdat forma dirigēs ipꝫ talē diſſolutio
nē vl̄ eliquationē: ⁊ multotiēs nō tā velociter calefacit
qñ forma dirigēs ītēdit terminatum modū calefaciēdi.
❡ Quarto nota: ꝙ cū aliqs calor magis opaẜ opa ſibi
cōueniētia inquātū eſt igneus q̄ȝ ītēdat forma mixti
in q̄ eſt: aut q̄ȝ intētioni ⁊ multitudini illi᷒ caloris ꝯue/
nat ſꝫ exigētiā ītēſionis forme mixti: in quo eſt dr̄ ca/
lor ille magis igneus q̄ȝ eē debeat in illo mixto. Et hoc
pōt ꝯtingere multis de cauſis. Et p̄mo ꝑꝑ nimiā inten
ſionē ſui nō ꝓportionatā illi forme. Scd̄o ꝑꝑ aliqđ co
agēs dirigēs ipꝫ in opa caloris ignei plus q̄ȝ ītēdat for/
ma illi᷒ mixti vel ꝑꝑ aliq̄ȝ malā ꝓprietatē ſecū ꝯiūctā.
Exēplū p̄mi: ſicut calor intēſus ꝓpter morā in ſole vel
ꝓpter exercitiū: hic. n. plus diſſoluit de nālī humido q̄ȝ
intēdat forma hoīs in quo eſt. Exēpluꝫ ſcd̄i: ſicut calor
pēdēs ab hūore putrido: nō obſtāte. n. ꝙ non ſit maiore
intēſionis: tñ magis deſiccat corpus ſꝫm q̄ȝ intēdat for
ma: ⁊ magis reſoluit ſpm̄: ⁊ mouet ad diſgregationē ea
que v̄tus ⁊ aīa intēdit ꝯgregare: ſicut in his: q̄ ſunt ꝓpe
mortē ex febre colliquatiua: vt dr̄ ſupra: vel ſaltem ma
gis hoc facit q̄ȝ ſi non dirigereẜ ab humore putrido ad
agēdū vl̄ vapore putrido. Exēpluꝫ tertiū: ſicut calor ve/
neni calidi: ⁊ vltra iſtos ſunt alij modi. naꝫ qñ eſt īpro/
portionat᷒ forme ꝓpter nimiam ſiccitatē dr̄ ēt igneus.
❡ Quinto nōndū: ꝙ in oī febre opꝫ vel ſubaꝫ mēbro/
rū hr̄e caliditatē fixā ſupfluam: ⁊ tunc calor eſt magis
igne᷒ debito ꝓpter ītēſionē. Aut mēbra hñt caliditatē
pēdētē a re hñte ſupfluū calorē vel male ꝓprietatis vl̄
mali modi: vt ſunt res putride vel venenoſe. ❡ Ex his
paꝫ: ꝙ in oī febre calor eſt magis ignee nāe q̄ȝ dꝫ eē in
corpore hūano ſano: qꝛ magis factiuus operum caloris
ignei q̄ȝ intēdat forma: vel q̄ȝ tāto gradui nālis caloris
corrñdeat. ❡ Pꝫ ſcd̄o: ꝙ in illo febriēte: cū᷒ extrema
⁊ anhelit᷒ ſunt frigidi: eſt tñ calor ītēperatus nō ꝑ ſup/
abundātiā gradus: ſꝫ ꝑ ſupabūdantiā in igneitate mō
ſupradicto. Et hoc ītellexit Gal. 8° terrapēti. cū dixit: ꝙ
diſtēperātia febris eſt ꝑ ſupabūdātiā caloris. Et ſilr p̄ᵒ
affo. in cōmēto illi᷒: humide dicte: cū dixit ꝙ febris eſt
calor nālis mutatus in igneū. i. qui cuꝫ hoc ꝙ eſt nālis
aliquo mō eſt fact᷒ magis igne᷒ q̄ȝ dꝫ in hoīe. Et qꝛ cuꝫ
ſunt duo gradus coexiſtēſi in codē ſubō: ⁊ ſunt eiuſdem
ſpēi ex illis fit vn᷒ iuxta dcā phōꝝ: ꝙ duo accñtia ſolo
nūō dr̄ia nō ſunt in codē adeq̄to ſubō: iō qñ tales ſunt
ꝙ totū eſt nimis intēſuꝫ: ⁊ magis igne᷒ calor q̄ȝ opꝫ qli
bet gradus: q eſt ꝑs totalis cū coagat ad totius actionē
eſt magis igne᷒ q̄ȝ opꝫ: ⁊ qlibꝫ eſt ꝑter nām ꝑꝑ graduꝫ
illū additū vltra menſurā ꝯueniētē homini. In p̄ncipio
aūt ſincopalis dicūt aliq dū cor eſt frigidū nō eē febrē
⁊ eē p̄ncipiū illud excluſiuū febri: licꝫ īꝓꝓrie cōputeẜ
īter tēpora febris. Alij dicunt nōdum eē tp̄s febris qñ
eſt tale p̄ncipiū excluſiuū. Sꝫ eē aliud p̄ncipium inclu
ſiuuꝫ cū incipit calefieri cor ab hūore putrente: de alijs
vō febrib᷒ īterpollatis cōſtat ꝙ duꝫ frigēt extrema in
p̄ncipio cor calet putredinali calore: ⁊ iō cor febrit ⁊ re
liqua mēbra a corde ſm quoſdā tunc nō febriunt quo/
uſqꝫ ſunt frida. Alij dicūt ꝙ febriēte corde ſpūs ei᷒ re/
cipit calorē putredinalē: ⁊ cū mittiẜ ad mēbra: ⁊ ea ca/
lefacit: lꝫ min᷒ q̄ȝ ī diſpōne ſana: tñ calefacit calore ext̄
neo. i. igneo ꝑꝑ putredinalē ꝓpetā: ē: ⁊ eo magis ſi cum
ſanguie ⁊ ſpū fumi putridi vl̄ hūor actu putridus ꝯmi
ſceaẜ. Et h̄ mō ꝓ nūc ſit determiatū: vtꝝ oīs feb. ſit ca/
lor: ⁊ vtꝝ ī oī febre ſit diſtēꝑātia ꝑ ſupabūdātiā calori.
❡ Deīde cuꝫ dicit. (Extrane᷒.) Dic vt ſupradixi: ponit
quādā gnālē dr̄iaꝫ febris a multis calorib᷒ dicēs: ꝙ fe/
bris nō ſolū eſt calor: ſꝫ cuꝫ h̄ eſt extneus. ❡ Ubi nō ꝙ
quēadmodū calor nālis dr̄ ꝓpri᷒: qꝛ approꝑiate ītēdēs
ꝯplemētū determiati modi mixtoꝝ: ita calor q hoc nō
intēdit dr̄ abſolute extrane᷒: ⁊ qlibꝫ calor q agit nō ad
hāc intētionē: vt ꝑficiat mixtū determiati modi in ſic
agēdo dr̄ extne᷒. Vñ nos videm᷒ ꝙ calor ſtomachi quā/
tūcūqꝫ tēperati cibū aliquē īꝓportionatuꝫ: aut rōne
ſubē vel q̄titatis vel alteri᷒ pōt illū cibū putrefacere:

⁊ qlibet

ꝗlibet calor putrefaciēs dicit̄ extraneus vel alienus
vt p3 ex diffōne putrefactiōis:qua dr̄ ꝙ est corruptio a
caliditate aliena. Dic tn̄ per calorē ex̄neū intelligimus
nō oēm illū q mō dicto agit:q2 hoc modo ois calor pōt
dici ex̄neus. Sed illū qui est magis opportunus vt ca-
lor ex̄neus ꝙ̄ debeat esse calor hoīs sani vel ꝙ̄ calor sue
intentionis in homine sano aliis paribus. Et sic omnis
calor qui est nimis igneus modo supius dicto est extra
neus:⁊ hoc idem intelligunt illi qui dicunt:ꝙ est preter
nām vel nō nālis. Ex quibus omnibus supradictis p3:
ꝙ ois febris est calor ex̄neus. Questio. II.

Quidam autem querūt hic. Utrū febris sit
solū calor additus sup nālē
vel aggregatū ex nāli ⁊ ex̄neo:vel solū ille q pⁱus erat
nālis:⁊ mō factus est ex̄neus. In febrib⁹ igit̄ in qb⁹ nō
est calor pter nā3 nisi pternālitate intēsionis p3 p supra
dicta:ꝙ si calor in mensura q̄tuor graduū est nālis:⁊
nūc sunt additi duo gradus:ex quibus cū pcedētib⁹ fit
calor intēsus vt sexalli duo gradus additi nō sunt ma-
gis pternāles ꝙ̄ duo qui sunt medietas intēsiua pmoꝝ
q̄tuor graduū:⁊ iō vel op3 ꝙ ꝗlibet gradus in illo ca-
lore est pternālis merito itēsiōis totius:cu⁹ est pe:aut
ꝙ nullus est pternālis nisi ille q est itēsior ꝙ̄ vt q̄tuor
⁊ sic illi duo additi nō sunt pter nām:imo totū aggre-
gatū est in illo maxie pter nām:q2 intensissima calidi-
tas in illo expis. S3 si dicimus ꝙ sint pmi q̄tuor grad⁹
nālis caloris:⁊ inducat̄ caliditas vltra illos q̄ sit male
ppᵘetatis:vbi gratia:directa a re putrida:tunc de istis
duabus caliditatib⁹ est dubiū:vtrū sola addita sit mor
bus vel aggregatū. Et licz Gentilis velit in oī casu solā
additam vltra naturalez in febre esse febrem vel mor-
bum:tamen in hac sola limitatione videt̄ magis posse
defendi:⁊ p hac procedunt aptius sue rationes.

¶ Dicit Gentilis hic esse duos diuersos calores:quoꝝ
solus supadditus est morbus pcipue febris: hoc arguit
multis argumentis. ¶ Primo per hoc ꝙ pexis est ca-
lor naturalis:⁊ solū additus est pter nā3:vt p3 ex casu. g̊
solū additus est morbus. ¶ Scdo p hoc ꝙ si fuisset in-
ducta friditas ipediēs opōem nō eēt egritudo aggregata
ex calore pexite:⁊ frigiditate inducta:sed sola q̄litas in
ducta. g̊ a sili solus calor additus est morb⁹. ¶ Tertio
p h̄ ꝙ medicus intēdit ꝯseruare calorē nālē febrientis
cū ipm curat:⁊ corrūpere pternālē. g̊ illi sūt distincti:⁊
cū inductū siue additū intēdat medic⁹ corrūpe:⁊ eo re
moto cessat morb⁹:seq̄t̄ ꝙ solus additus est morb⁹. Et
assūptū p3 ex Gal. 8. terapē:q ppter illō colerico ⁊ fleg
matico febriētib⁹ eq̄lr fridiora offert flegmatico:⁊ mi-
nus frigida colerico ppter ꝯseruationē ꝯplonis nālis.

¶ Cōtra hāc pōnē arguit̄ sic. Illis duob⁹ caloribus mō
supradicto exñtib⁹ actio vnᵘ ex̄ subm suū nō absoluit̄
ab actione alteri⁹. g̊ si vnus agit nocēdo i corpus ⁊ reli
quus:⁊ p ꝯñs si vnus ledit opōnes ⁊ reliqu⁹:⁊ sic si vn⁹
est pter nām etiā reliquus. Assumptū pbo:q2 mēbrū
hoc mō calefactū nō agit in hūs caliditatē sup mediū
nisi mediante caliditate sua:q̄ sit intēsa supra medium
gradū totius latitudinis. Nā remissuz non appetit p se
intendere id qd̄ est eo intēsi⁹ in sua spē. S3 in nullo vi-
uente sm Gentilē:⁊ in nullo corde viuēte sm veritatē
est caliditas addita intēsa. s. mediū gradū:nā q2 oē cor
in nāli dispōne expis ē calidū supra eq̄le ad pōdus. Iō
in oī tali ē caliditas nālis supra mediū gradū:⁊ ex h̄ se
q̄t̄ ꝙ in nullo tali corde pōt addi vltra illā quā h3 ca
liditas sub medio gradu toti⁹ latitudis:q2 in fine hēt
caliditatē itēsiorē sūma. Et tūc format̄ rō. Cor febriēs
mō supradicto nō calefacit sanguinē ⁊ spūs nisi p cali-
ditatē supra mediū gradū toti⁹ latitudinis:s3 nullā ta-
lē h3 acq̄sitā:imo ois talis in eo aut pexistebat:aut est
aggregata ex pexite ⁊ addita:igit̄ in illa corpa nō agit
calefaciendo:aut subtiliādo nisi p caliditatē ꝯpositam
mō dicto:⁊ iō illaꝝ caliditatū actiōes nō absoluuntur
abinuicē. ¶ Scdo sic:in corpe calefacto p vnū graduz
vltra tēperatū a sole:si vn⁹ gradus de pexitib⁹ remo-
ueret̄ oib⁹ aliis parib⁹ remaneret tēpatū sicut pⁱus ⁊ sa
nū. g̊ ille grad⁹ additus nō magis ē pternālis ꝙ̄ vnus
grad⁹ de pcedētib⁹. Et assumptū p3:q2 si eēt vnū aliud
tēpatū:qd̄ p̊ ifrigidaret̄ ab aere p vnū gradū:ita ꝙ p-
deret vnū gradū de suis nālib⁹:⁊ p⁹ ifrigidationē cale-
ret a sole vel ab alio extrīseco vsq3 ad pⁱstinū tēpamen
tū:⁊ eēt grad⁹ oio silis:sicut in pⁱ:⁊ cetera paria:⁊ illō 2ᵐ
esset tēpatū:q2 curatū ab illa mala ꝯplone frida:igitur
p3 ꝙ in vtroq3 grad⁹ a sole itroductus est nālis. Plura
pñt adduci motiua:s3 ego nō intendo nimiū plongare.

¶ Et ex his rñdeo ad dubiū:ꝙ calor febrilis in mēbro
sm se totū febriente est tot⁹ calor actualis in eo rept⁹:
q2 q̄lib3 ps p q̄to inexistit toti ē magis ignea opportu
no:⁊ si fuerit putridū vel venenosū:qd̄ vnicū graduz
caloris idupit in tale febriēs:cōstat ꝙ op3 ipm eē actu
calidius vel virtualr:ita ꝙ totū calorē aggregatū ex p̄
exñti ⁊ iducto dirigit ⁊ sibi subordinat ad agēdū nocu
mētū:aut ipediēdū pfectionē opationū:ita ꝙ nō ē assi-
gnare ptē q sola opet̄:vel merito cu⁹ solius sit lesio cꝫ
hū:sicut dixi qñ pternālitas nō esset nisi merito itēsio-
nis:⁊ tot⁹ calor ē pter nā3. ¶ Notādū tn̄:ꝙ duob⁹ mo
dis vt recte dixerūt antiq ꝯtingit aliquē calorē eē pter
nā3:vno mō preter nālitate opposita nālitati vite:⁊ h̄
mō in febriēte nō est calor pternām. scdo modo preter
naturalitate opposita nālitati sanitatis:⁊ hoc mō totus
calor actualis mēbri febrientis est pternālis.

¶ Ad argumenta Gētilis rñdet̄. ¶ Ad pᵐ p nūc ꝯcedi
tur:ꝙ febris ē distēpantia p additionē caloris gr̄a vidē
di argumētū. Et cū ifert̄ g̊ in mēbro febriēte erūt due
caliditates vel ptes intēsiue caloris abinuicez dīnte:
ꝯcedit̄ ēt cā argumenti. Et cū dr̄ ꝙ solus pexis est nā-
lis ⁊ solus additus est pter nām:hoc negat̄: imo. i. pp
scdi inductionē pmus sit pter nām. ¶ Ad 2ᵐ ꝯcedit̄:
ꝙ si iducit̄ frigiditas in parte que sit egritudo:tūc nō
erit egritudo ꝯposita ex caliditate ⁊ friditate:s3 tn̄ erit
aggregatū ex pexite friditate ⁊ addita:⁊ ita est de cali
ditate. ¶ 3ᵐ argumētū h3 plus difficltatis:s3 tn̄ nō itel-
ligit̄ dcm̄ Gal. ꝙ caliditas pter nā3 tota sit corrūpēda:
s3 ita sit corrūpēda vt nō remaneat caliditas āpli⁹ pter
nā3:⁊ i casu q̊ pternālitas sit solū merito itēsiōis ⁊ tota
calitas excedat nālē p duos grad⁹ vniformiter p totū:
dico ꝙ quicūq3 duo gradus remoueant̄ remanēte resi
duo fit remotio pternālis totius mō dicto:q2 fit qd̄ ibi
nō est āpli⁹ calor pter nām. Cū aūt dr̄ ꝙ nālis ꝯplo est
ꝯseruāda:itelligit̄ ꝙ in hac pmutatiōe curādi corp⁹ nō
d3 ita ifridari ꝙ nō remāeat sub mēsura q̄ d3 eē sibi nā-
lis. Utrū aūt fridiora ꝯpetāt colerico vel flegmatico:
vide q̄ dixi 4ᵒ pmi ca⁹ p. ¶ Ex qb⁹ tu h̄ vides quō sal-
uant̄ auctores:quoꝝ qdā dicūt ꝙ febris ē calor ex̄ne⁹
vel pter nām:vt Auic. h̄ ⁊ Gal. p̊ de dīntiis fe. ⁊ Ysaac ⁊
Ar. p⁹ pticu. pblematū. pblem. 2ᵒ. nā h̄ ē absolute ve-
rū:⁊ h̄ mō saluāt̄ ēt q dicūt:ꝙ febris ē calor nālis mu-
tatus in igneū:nā aliq mō est nālis cū sit i viuēte:⁊ si ē
febris:oz itm̄ dicta:ꝙ sit fact⁹ magis ignee nāe ꝙ̄ d3 in
illo corpe in quo est in nāli dispōne. Et tu cōsidera ꝙ
p̊ tegni:cū dixi quēlz lapsuz pter nām esse peiorē lapsu
nāli i ꝯpatione ad virtutē vt est opōnū pductiua dixi
supposito pro vō ꝙ lapsus preter naturaz nullo mō sit

inſtrumentũ virtutis ad operationes faciendas:qḋ de quibuſdam eſt verum:ſed nõ de febre.

¶ Deinde cũ dicit.(Accenſus in corde.)In iſta pte:vt ſupra dixi declarat:qḋ oꝫ eẽ ſubꝫ febris ꝛ cũ qb⁹ circũſtãtijs dicẽs:ꝙ calor extne⁹ q eſt febris oꝫ eẽ accẽſus in corde ſi dici debeat febris:ꝛ ꝓ aut ꝓcedẽs ab eo.ſ.calore extneo expñte i corde mediãtib⁹ ſpũ ꝛ ſanguine ꝑ artarias ꝛ venas in totũ corp⁹:ꝛ ex hoc daĩ nobis itelligi:ꝙ calor extne⁹ expñs in corde ẽ febris:ꝛ ſilr calor alioꝝ mẽbroꝝ qui eſt extneus ꝛ ꝓcedit a calore cordis extneo mediãtib⁹ ſpũ ꝛ ſanguie ꝑ artarias ꝛ venas.Sꝫ ſi eẽt ali⁹ calor extne⁹ ab alio q̃ a corde alijs mẽbris cõicatus ꝛ ñ a calore extneo cordis ille nõ eẽt febris:nã vt pꝫ de tali nõ dr̃ diffinitio data.¶ Sup iſta igiĩ pte cadũt multe dubitatiões.Pria:vtrũ cor ſit ṗmũ ſubm febris.Scḋa que ſoluiĩ ſolone ṗme.vtrũ febris ſit ꝓpria paſſio cordis.Tertia.vtrũ calor accẽſus in corde debeat hr̃e fꝫm eſſe in corde.Quarta.vtrũ oĩs febris ſit calor ſubtinẽ i mẽbris expñs:vel calor fundat⁹ in hũore ꝛ ſpũ poſſit ẽẽ dici febris.Quinta vtꝝ oĩs feb.deferaĩ mediãtib⁹ ſpũ ꝛ ſanguine per artarias ꝛ venas. Queſtio. III.

In primo dubio arguiĩ:ꝙ cor nõ ſit ṗmũ ſubm febris ſic.febris eſt mala ꝯplo calida totius corꝑis.ğ ſubm ſuũ ṗmũ eſt totũ corp⁹:nõ cor qḋ ẽ ei⁹ ꝑs.Et aſſumptũ eſt Auerr.3°.colli.cũ dixit caplo 3°: febris eſt calor qui ꝯtinet totũ corp⁹.Et parũ p⁹ vult ꝙ diffõ febris ꝯtinet ꝙ ſit calor extne⁹ miſſus a corde ad totũ corp⁹:ꝛ ledit oẽs actiões ꝛ paſſiões:ꝛ hoc ẽt pꝫ ex Aui.hic.9.q̃ꝙ ego expoſuerĩ ꝛ ꝓ vel:dici tñ accẽſus i. corde ꝛ ꝓcedẽs ab eo i totũ corp⁹ ꝛc.¶ Scḋo.ſi febris nõ ſit ſolũ mala ꝯplo toti⁹:tũc ſeqĩ ꝙ alia mẽbra a corde priꝰ febrire vt man⁹ ꝛ ſilia:ꝛ febris illoꝝ cor nõ eſt ſubm.ğ ſaltẽ nõ cuiuſlꝫ febris cor eſt ſubꝫ.¶ Forte dr̃ ꝙ cor eſt ṗmũ ſubꝫ febris:nõ q: adequatũ aut cuiuſlꝫ febris ſubꝫ:ſꝫ q: nõ ẽ poſe aliqḋ aliḋ mẽbꝝ febrire:niſi cor ṗ⁹ ſaltẽ nã febriat.¶ Cõtra.poſe ẽ febrẽ cordis pẽdere a febre alteri⁹ mẽbri tanq̃ a ſua cã.igiĩ nõ ṗ⁹ erit febris in corde nãlr̃ q̃ i mẽbro illo:aſſumptũ pꝫ de epate apato apate qḋ calefacit cor caliditate febrili.¶ Cõfirmaĩ:q: omne illud mẽbꝝ eſt ſubm febris:cui⁹ opõ ſenſibilr̃ lediĩ ꝑ febrẽ:cũ morb⁹ mẽbri ledat membri opõnẽ:ſꝫ cuiuſlꝫ mẽbri oꝑatio lediĩ ꝑꝑ febrẽ cum ſit morb⁹.ğ qḋlꝫ membꝝ eſt ſubꝫ febris:ꝛ ſic nõ cor ſolũ.

¶ In oppoſitũ ꝛ ꝙ cor ſit ṗmũ ſubm febris arguiĩ ſic illḋ eſt ṗmũ ſubꝫ febris:qḋ põt febrire alijs nõ febrientib⁹:ꝛ quo nõ febriẽte alia mẽbra nõ febriũt:ſꝫ cor eſt hm̃.ğ cor eſt ṗ^m febris ſubm.Aſſumptũ eſt claꝝ ꝓ maiori:ꝛ minor quo ad ṗmã ptẽ pꝫ ex Aui.paꝝ poſt in caplo de febre effimera ex calore aeris:vbi ſic dic̃.Calefacit aer:ꝛ ꝑuenit ad cor:ꝛ fit febris:deinde ſpgiĩ:ecce ꝙ innuit ꝙ cor ṗus febrit q̃ ad alia mẽbra cõiceĩ.2ª ꝑs pꝫ ex textu:quẽ hic exponimus:nã febris aut eſt calor in corde:aut ab eo ꝓcedẽs:ꝛ ſic ſi eſt in alijs mẽbris:oꝫ ꝙ ꝓcedat a febre cordis:ꝛ ſic ꝙ cor febriat.Hoc idẽ innuit Gal.ṗ de differẽtijs febrium caplo ṗ:vbi vult ꝙ diſtinctio febris in ṗma genera ſumaĩ a diſtinctione ſubiectoꝝ calefacti eẽ in corde expñtiũ. Ad eandẽ partẽ eſt Auer. 3°.colliget.caplo 3° cũ dixit.Et dicimus per hoc ꝙ ſubꝫ ꝓpinquũ iſtius caloris.ſ.febrilis eſt cor.

¶ In ſolone iſtius q̃ōnis inuenio oẽs doctores in iſtis ꝯnib⁹ ꝯuenire.¶ Pro ṗma capiẽdo ſubꝫ ꝓ ſubo inhẽſionis ꝛ ꝓ ſubto denoiatiõis:nõ cuiuſlꝫ febris ſubꝫ ẽ cor. Pꝫ:q: alia mẽbra a corde hñt febrẽ ſibi ĩherẽtẽ:ꝛ vnũ accñs nõ põt ſil̃ duoꝝ diſtinctoꝝ ſubtoꝝ loco vtrunq3 īformare.Similr̃ a febre man⁹ vel alteri⁹ ꝑtis nõ denominaĩ cor febrire.¶ Pro 2ª ꝯne ponẽda ṗus nõnduꝫ ꝙ multis modis poſſumus itelligere cor eẽ ṗmũ ſubꝫ febris.Uno q: febris ſit paſſio fluẽs a ṗncipijs eẽntialib⁹ cordis:ſicut dicim⁹ ꝙ hõ eſt ſubꝫ riſibilitatis.Secundo mõ:q: cor ſit ſubꝫ febris:ꝛ impoſe ſit aliqḋ aliḋ a corde eſſe ſubꝫ febris:niſi ṗ cor febriat.Et tunc poniĩ ſcḋa ꝯ:ſꝫ cor nõ ſit mõ ṗmo ṗmũ ſubꝫ febris:eſt tñ ṗ^m ſubm mõ ſcḋo.Prima ꝑs ꝓbaĩ:q: aliter oporteret cor ſemꝑ febrire:qḋ eſt falſuꝫ.Et 2ª ꝑs pꝫ de mẽte doctoꝝ: ꝛ ex diffõne Auic.hic.Sı.n.diffinitiue febris aut eſt calor extneus accenſus in corde:aut calor extraneus procedens a calore extneo cordis:cõſtat ꝙ neceſſario feb.aut eſt calor cordis:aut pendens a febre cordis.

¶ Nõ obſtãtib⁹ his inſurgit magna difficultas:nã poſe eſt:ꝙ in mẽbro alio a corde accendaĩ calor:ꝛ poſtea ꝑ illud alijs oĩbus mẽbris cõiceĩ calor ꝑter nãm ledens operationes:ſicut ĩbi grã.ab epate:q̃re ẽt ille calor hoc mõ toti cõicat⁹ nõ eſt febris.In qua dubitatione inuenio antiquos varias habuiſſe opiones.Pria fuit Antonij de Parma ſubtil medici.2ª fuit Dini de garbo ſubtiliſſimi. 3ª fuit magri Pantij ḋ Luca:vt narrat Gen.

¶ Opio igiĩ Antonij de Parma fuit ſupponendo ꝙ febris eſt mala ꝯplo calida toti⁹:hãc dicit eẽ oĩuꝫ auctoꝝ: ſcḋo ſupponit ꝙ a nullo mẽbro ṗncipalr̃ pẽdet toti⁹ caliditas niſi a corde:hˀ ẽt argĩ ꝛ ad ſenſuꝫ appet ꝙ cuiuſlibꝫ alteri⁹ mẽbri caliditas pẽdet a corde.3° ꝓſupponit ꝙ cor eſt ṗncipale ſubꝫ tẽꝑamẽti caloris toti⁹.Iſtud ſequiĩ ex dictis:q: cor eſt ṗncipale ſubm ſui tẽꝑamẽti caloris:qui eſt ꝑs ṗncipalis caloris toti⁹:ꝛ a quo tot⁹ reſiduus calor mẽbroꝝ depẽdet.4° ꝓſupponit ꝙ cui⁹ tẽꝑamẽtũ eſt ſanitas:ei⁹ diſtẽꝑentia eſt morb⁹.Iſta ẽ Gal.ṗ de accñti ꝛ morbo.Ex his ſequiĩ quintũ ꝙ cor eſt ṗncipale ſubm diſtẽꝑamẽti caloris toti⁹ corꝑis ꝓbaĩ:q: illud eſt ṗncipale ſubm diſtẽꝑamẽti caloris toti⁹:qḋ eſt ṗncipale ſubm temperamenti eius:ſed cor eſt ṗncipale ſubm tẽꝑamẽti.igiĩ eſt diſtẽꝑamẽti:cũ igiĩ febris nõ ſit aliud q̃ calor diſtẽꝑat⁹ toti⁹:iõ cor eſt febris ṗncipale ſubm.¶ Ex his rñdeĩ ad dubiũ dicẽdo:ꝙ ad hˀ vt aliq̃ ſit febris:ẽ oppoꝛtunũ ꝙ ſi trãſmittiĩ trãſmittaĩ ab eo mẽbro qḋ ẽ ṗncipale ſubꝫ caloris toti⁹ qḋ nõ ẽ niſi cor.Q̃uis igiĩ ab epate ſup toto trãſmittaĩ caliditas ledẽs opõnes toti⁹:q: tñ ñ trãſmittiĩ tãq̃ a ſubo ṗncipali caloris toti⁹ nõ dr̃ febris:nec epar ſubiectum ṗmũ febris.Iſta eſt vera ſnĩa ſua limitata vt ipe intelligit.¶ Cꝫ ſi argĩ.ab epate trãſmittaĩ caliditas ſup toto.ğ ẽ illi⁹ ṗncipale ſubꝫ.Rñdeĩ ꝙ aut itelligis ꝙ trãſmittaĩ ſicut a cã efficiente:ꝛ añcedens eſt verũ:ꝛ ꝯña nõ valet:tũc.n.in febrib⁹ a bubone diceremꝰ trãſmitti febrẽ ab inguinibus:qḋ nemo dicit.Si ṽo intelligis ꝙ trãſmittiĩ ab epe tãq̃ a ṗncipali ſubo caloris toti⁹:tũc añs eſt falſuꝫ:vt pꝫ ex dictis:ꝛ ꝯña eẽt bona.In ſũma igiĩ:q: febris eſt mala ꝯplo toti⁹:ꝛ et morb⁹ toti⁹ in caliditate:opꝫ ꝙ ipſa ſit diſtẽꝑamẽtũ in ea parte toti⁹:que eſt fm nãm ṗncipale ſubm tẽꝑamẽti caliditatis i toto: aut ꝙ depẽdet a trãſmiſſiõe ſuper totũ a ṗncipali ſubo tẽꝑamenti caloris in toto:qḋ ſolũ eſt cor.¶ Cõtra hãc opione arguit Gen.plurib⁹ motiuis.Sũma tñ ꝯſiſtit i duob⁹ fortiorib⁹ ſic:cũ dr̃ in ꝓbatiõe poſitiõis:ꝙ ṗncipale ſubꝫ tẽꝑamẽti oꝫ eẽ ṗncipale ſubꝫ diſtẽꝑamẽti:vł intelligiĩ de ṗncipali ꝛ imediato ſubo tẽꝑamenti:vel ḋ radicali ꝛ ṽtualr ꝯtinẽte alia tẽꝑamẽta:nõ põt dici:ꝙ gnãliter ṗncipale radicale ꝛ remotũ ſubꝫ temꝑamenti alicuius ſit ṗncipale ſubm diſtẽꝑamenti:nã tũc hydropiſis eſſet diſtẽꝑantia ṗmo in corde:cuius oppoſitũ dr̃ ab oĩbus:ſilr cuiuſlibet particularis membri egritudo

eſſet

eſſet p̄mo in corde vt egritudo man⁹ ꝛ pleureſis:ꝛ ſiles
q2 cuiuſlibet mēbri tēperamentū p̄mo tanq̄ȝ in p̄ ſubo
ſanitatis radicat̄ in corde. Reſtat igit̄ ꝙ itelligunt ꝙ
p̄ncipale imediatū ſubm̄ tēpamēti alicui⁹ eſt p̄ncipale
ſubm̄ diſtēpamenti. Et tunc arguit̄ ſic. epar eſt p̄ncipa/
le imediatū ſubȝ alicuius tēperamēti totius:q2 tempe/
ramēti:qd̄ dȝ tribui ꝑ ſpm̄ nālē:vñ clauſa via iter epar
ꝛ os nutritio ipediret̄:vt dr̄ p̄mo p̄mi caplo de mēbris
Et poſſe eſt huic tēperamēto epatis accidere diſtēpera/
mentū per augmentū caliditatis ꝛ trāſmitti ſuꝑ totum
ꝭ diſtēpamētū ꝑ venas mediāte ſpū nāli ꝛ ſanguie ita
vt ledat̄ totū. Et arguit̄ ſic. iſta eſt mala ꝯplo egritudia
lis cal'a toti⁹ trāſmiſſa a p̄ncipali ꝛ imediato ſubo tēpa
mēti toti⁹:q2 ab epe qd̄ alicui⁹ talis ē p̄ncipale ꝛ imedia
tū ſubm̄. igit̄ eſt febris:ꝛ eius p̄mū ſubm̄ eſt epar. ḡ nō
cuiuſlibet febris p̄ncipale ſubm̄ eſt cor:nec tunc febris
erit ꝓp̄a pa⁹ cordis. Forte dr̄ ꝙ epar nō trāſmittit ſpm̄
nālē niſi tāq̄ȝ vicariū cordis:ꝛ iō p̄ncipali⁹ ſubm̄ illius
tēpamēti eſt cor ꝛ nō epar. Data hac r̄nſiōe redit̄ ad in
ꝯueniētia p̄dicta:ꝙ atrofia ſiue defect⁹ nutrimēti:ꝛ hy
poſarcha ꝛ alie egritudines totius q̄ dr̄r a medicis p̄n/
cipalr̄ paſſiōes epatis:vt pȝ ꝑ Gal. in libello de v̄tutib⁹
diſpēſantib⁹ nr̄m corp⁹:eſſent paſſiōes p̄mo cordis:imo
ꝙ oīs paſſio eēt p̄ cordis cū cor hēat v̄tualr̄ oīuȝ partiū
tēpamenta. Et ſic vides duas ſuas rōnes:vnā de paſſio/
nibus totius ab epe pēdētib⁹:ſcd̄am de alijs paſſionib⁹
ꝑticulariū mēbroꝝ. Et maxie vr̄ ꝙ nō ſit hec opio de
intētiōe Gal. q2 Gal. ponit ſaltē cerebrū ꝑ ſe p̄ncipale
mēbꝝ trāſmittēs ſpm̄ aialē ſuꝑ totū:ꝛ ſilr̄ epar p̄ncipa
le trāſmittēs ſpm̄ nālē non tanq̄ȝ vicarios cordis:ꝛ ſic
vtrūq3 eſt p̄ncipale ſubȝ alicui⁹ tpamēti caloris totius.
¶ Scd̄a r̄nſio Antonij dic:ꝙ lȝ tā cor q̄ȝ epar trāſmit/
tat aliquē calorē ſuꝑ toto:tñ calor epatis eſt ſic qd mā/
le reſpcū caloris cordis:ꝛ iō diſtēpamētū p̄ncipalr̄ dȝ
attribui formali nō māli. ¶ Cōtra. tēpamentū epatis
eſt ſicut determinās ꝛ limitans vl'itatē v̄tutis cordis.ſȝ
limitās eſt magis formale. ¶ Preterea. ſi hic mālis ca
lor ab epate pōt diſtēpari:tūc ei⁹ diſtēpamētū dȝ redu
ci in p̄ncipale ſubiectū tēperamēti mālis:ſicut defect⁹
ḡnātionis fetus:ſi eſt ꝓpter defectū p̄ncipij formalis
reducit̄ p̄ncipalr̄ ad virū:ſi v̄o eſt ꝓpter defectum p̄nci
pij mālis:nō reducitur p̄ncipalr̄ in virū:ſed in feminaȝ
que hȝ tempamentū pro māli p̄ncipio.

¶ Opinio Dini ꝯcordat cū opione Antonij:ſȝ addit aliā
cām ꝛ eſt:q2 febris aut eſt morbus toti⁹:aut trāſmiſſus
a morbo toti⁹:mō cū totū ſit ſic̄ vnū mēbꝝ organicū:
iō nō dr̄ alicui⁹ ꝑtis totius hoīs aliqs morb⁹ toti⁹:niſi
ille per quē egrotat p̄ncipalis ꝑs totius. Cū ḡ epar egro
tat:ſua egritudo nō eſt egritudo totius:ſȝ pōt eē qd̄ ſit
cā egritudis toti⁹:nā Gal. p̄ de accīti voluit ꝙ in orga/
nico mala diſpō ꝑtis p̄ncipalis ei⁹ ledens opōnes dicit̄
morb⁹ organi:ſicut in oculo diſpō criſtallinę:ſed male
diſpōnes ꝑtiū ſubſeruientiū nō dr̄r morb⁹ organi:ſed
cāe morbi. ¶ Cōtra iſtā nō ita inſtat Gētilis:ſȝ tñ eedē
rōnes ꝑnt adduci:nam hypoſarca ꝛ atrofia ꝛ cachochi/
mia multotiēs ſūt morbi toti⁹:lȝ p̄ncipalr̄ pēdeāt a paſ
ſione epis. ḡ a ſili febris erit calor toti⁹ ꝛ morb⁹ toti⁹:lȝ
p̄ncipalr̄ pēdeat a paſſiōe epatis nō cordis:imo pa⁹ cor
dis ꝓ tunc depēdeat ab illa epatis:talis. n. caliditas ab
epate ſuper totū tranſmiſſa ſimul cū illa:que eſt in epa
te eſt morb⁹:cū ledat opōnes ſenſibilr̄ ꝛ ſit p̄ter nāȝ:ꝛ
nō niſi toti⁹:ꝛ q2 febris vt iſti ſupponūt nō eſt niſi mor
bus ſupexcedētis caliditatis in toto:iō iſta eſt febris.

¶ Pantius lucan⁹ iudicio meo nō habuit opionē ꝓpriā:
ſȝ ſecutus ē opionē Yſaac de febrib⁹ caplo de diffōne fe
bris:vbi inuit ꝙ calor p̄ter nāȝ nō pōt mitti ſuꝑ totum
niſi a corde. ſ. talis vt ledat ſenſibilr̄ opōnes toti⁹:mo/
uet. n. q̄ōnē ſophiſtarū dicētiū:q̄re calor p̄ter nām citi⁹
vadit ad cor q̄ȝ ad cerebꝝ ꝑ neruos:aut ad epar per ve
nas:ꝛ cōſtat ꝙ ſi loqueret̄ de quolibȝ calore p̄ter nām
hoc eēt falſuȝ:cū multotiēs calefiat epar p̄ternāliter:ꝛ
putrefiat humor in eo anq̄ȝ cor calefaciat p̄ter nāȝ. Nō
ſolū. n. epar:ſȝ digitus pōt p̄us calefieri p̄ter nāȝ corde.
vt pȝ in ap̄atib⁹ calidis nō ꝯmouētib⁹ vniuerſuȝ corp⁹
de q̄b⁹ loq̄t Gal. i cōmē. pulſuuȝ. Q2 igit̄ Yſaac iſtud cō
cedit tanq̄ȝ veꝝ vr̄ ꝙ ſolū loquatur de calore p̄ter nāȝ
debēte calefacere vniuerſuȝ corpus:ꝛ iſtū dicat potius
ire ad cor ꝑ artarias ꝛ ſpm̄ vitalē q̄ȝ ad epar vl̄ cerebꝝ
ꝛ hoc ꝓꝑ aptitudinē ſpirituū ꝛ cordis ad inflāmationeȝ
maiorē aptitudine alioꝝ. ¶ Cōtra hāc r̄nſionē arguit̄
ſic p̄. Plus diſtat in aptitudine inflammatiōis ſuba cor
dis a ſuba ſpūūȝ q̄ȝ ſuba epis a ſuba cordis:ſȝ pōt inflā
matio p̄us ꝯuenire ad ſubam cordis q̄ȝ ad ſubam ſpiri
tuū:igitur pōt calor p̄ter nām p̄us accendi in epe q̄ȝ in
corde. ¶ Scd̄o:expiētia notat de q̄buſdā calefaciētib⁹
calefieri epar ꝛ nō cor. ¶ Tertio:mā cal'a factura ap̄a
vel faciens ap̄a pōt aliq̄ñ citius ꝑ neruos currere ad ce
rebꝝ ad faciendū ap̄a:ꝛ q̄ñq3 citi⁹ ꝑ venas currere ad
epar ad faciendū fluxū ſanguīs q̄ȝ ad cor:ſȝ talis mā ca
lefacit mēbꝝ ad qd̄ currit. ḡ poterit aliqs calor p̄ter na
turā citi⁹ attingere cerebꝝ ꝛ epar q̄ȝ cor. Et aſſumptum
pȝ ex Gal. in cōmē. affo. (Quibuſcūq3 tumores in vul
nerib⁹ apparēt nō valde ſpaſmant̄ ꝛc.) Et cū calor ad
hec mēbra deuenerit:poterit in totū ab eis ꝓcedere:cū
habeāt ſpm̄ trāſmittere ſuꝑ totū. ¶ Cōfirmat̄. mēbra
nō p̄ncipalia ap̄ata ap̄ate magno calido cōmouēt ꝛ ca/
lefaciūt vniuerſuȝ corp⁹. igit̄ a mlto fortiori mēbra p̄n
cipalia ap̄ata:ꝛ aſſūptū eſt Gal. in cōmē. pulſuū. ꝛ Aui.
2° p̄mi caplo de pulſibus ap̄atis. Nō igit̄ vr̄ verum ꝙ
calor p̄ter nām cōmouēs vniuerſum corpus p̄us ꝯmo/
uet cor q̄ȝ aut cerebꝝ aut epar:ꝛ hoc eſt de neceſſitate.

¶ Quarta opinio eſt Gentilis fundata in q̄buſdā ſuppō
nib⁹:quas vt clare intelligant̄ ponā oēs:ſȝ nō in ꝓprijs
v̄bis:ſȝ in ſuba nihil de faciētib⁹ ad robur opionis dere
linquēdo. ¶ Prima ſuppō eſt iſta. Febris eſt egritudo
cal'a ledēs oēs opōnes toti⁹ corꝑis. ꝓbat̄ p̄ auctoritate
Auer. 3° colliget ca° 3°:vbi dixit. Dicim⁹ ꝙ febris eſt ca/
lor q ꝯtinet totū corp⁹ q ledit oēs actiones ꝛ paſſiones
mēbroꝝ. Ad hanc tñ ꝓbandā adducit Gentilis rōnem
lōgā:ꝛ ē iſta: aliq̄ eſt egritudo toti⁹ cal'a q̄ ledit ꝑ ſe oēs
opōes toti⁹ corꝑis:ꝛ hec ſola ē febris:nā auctores huic
ſoli nomē febris poſuerūt:vel ſi tu aliter nolare velis:
ſupponit̄ ꝙ ꝭ mō vocet̄ iſta ſola. Et de hac ꝓbabo tibi
ꝙ ei⁹ p̄mū ſubm̄ eſt cor. Ad ꝓbandū maiorē ꝙ eſt da/
re morbū calidū toti⁹ per ſe ledētē oēs opōnes ſuppo/
nit̄ p̄mo ꝙ aliq̄ eſt ſanitas ꝯplonalis toti⁹ hoīs:q̄ nō eſt
niſi bona ꝯplo toti⁹. Probat̄:q2 oē mēbꝝ hȝ ſuā ſanita
tē ꝯplonalē. ḡ ſilr̄ totum corpus:ꝛ cū ſanitas ꝯplonalis
nō ſit niſi q̄litas:qua mediāte mēbꝝ opat̄:ꝛ hec eſt ſua
ꝯplo:pȝ ꝙ ſanitas ꝯplonalis toti⁹ eſt ſua ꝯplo bona. ex
quo ſeq̄t ꝙ eſt dare vnā ꝯplonē toti corpori cōem. Et
ꝭ ēt pȝ:q2 cū aīa ſit vna cōicata toti corporiꝫ ponere
ꝯplonē vnā cōeȝ:que eſt q̄litatiuū p̄ncipiū:per qd̄ ſubȝ
eſt preparatū ad aīam ſuſcipiēdā:ꝛ eſt ꝑ qd̄ aīa opat̄:
qd̄ nō eſt niſi ꝯplexio toti cōis. ¶ Scd̄o p̄ncipalr̄ ſuꝑ/
ponit̄ ꝙ ꝯplexio hoīs declinat ad calidū:hoc eſt ꝓba/
tuȝ in q̄ōne de eq̄li ad pōdus. Sȝ vt videam⁹ qd̄ ē iſti⁹
calidi ꝯplonalis ſuꝑ̄do calidū ꝑ q̄litate p̄ncipale ſubȝ
eſt nōndū ꝙ in q̄lȝ mēbro alio a corde inuenit̄ duplex
calidū:vnū eſt ꝯplonale ſiue radicale ſiue inatū:qd̄ ieſt

merito partiũ ꝯſtituentiũ mẽbꝝ:aliud eſt calidũ ĩfluẽs
qd per ſpũs a corde miſſum mẽbris cõicat᷑:ꝛ h ſolũ eſt
actuale:cũ pͥmũ ſit vꝛtuale:ꝛ q2 calidũ ĩfluẽs nõ potuit
omne mẽbꝝ per ſe facere:fuit oportunũ ꝙ vnũ3 eſſet
mẽbꝝ qd illud faceret ꝓ toto:ꝛ hoc eſt coꝛ vel ꝓpoꝛtio
nale coꝛdi ꝛ eſt inuẽtũ ꝑ anathomiã:ꝛ q2 videm⁹ in ac
cidẽtib⁹ aĩe totũ ſpũm:in quo eſt caloꝛ iſte fundat᷑ redu
re ad coꝛ. Ex qb⁹ ĩfert Gẽti. ꝙ nr̃a ꝯplo nõ ẽ niſi aggre
gata ex iſtis duab⁹ caliditatib⁹ ĩnata ꝛ ĩfluẽte:pbat᷑:ꝯplo
declinat ad calidũ ĩ toto ꝛ nõ eſt alia caliditas niſi iſte
due ꝛ aggregata ex illis. ğ illa aggregata ẽ ꝯplo toti⁹. Et
ꝓ nũc dimittamus an iſtaꝝ caliditatũ vna ſit vt act⁹:
alia vt potẽtia ꝛ que. Et ſilr̃ an ex eis fiat vere vna:ſicᷓ
ex duab⁹ ꝑtib⁹ albedis:ꝛ an vna ſit ſicut p̃ncipalis:reliq̃
ſicᷓ inſtꝛ3. Ex his ſeqᷓ ꝙ iſta caliditas eſt ĩmediatũ p̃n
oĩum opõnũ toti⁹. pbat᷑. aĩa eſt radicale ꝛ p̃ncipale p̃n
cipiũ oĩum opõnũ toti⁹:ſ3 organicũ p̃n eſt ĩmediatũ3.
ğ organũ aĩe qd eſt ſua caliditas ſupradicta:eſt ĩmedia
tũ p̃n oĩu3 opõnũ toti⁹:qd fuit ꝓbandũ. Ex iſtis vlte
rius ſeqᷓ ꝙ iſta ꝯplo:que eſt ĩmediatũ p̃n opõnũ:ꝛ q̃
eſt ĩ toto:eſt tñ p̃ncipalr̃ in corde. pbat᷑. iſti⁹ ꝯplonis ps
q̃ eſt caliditas influẽs eſt ps p̃ncipalis:q2 ẽ actualis:ꝛ ꝑ
hãc mẽbra viuũt. Et iſta ps p̃ncipalis influẽs p̃ncipalr̃
eſt ĩ corde cũ hẽat fieri a ſpũ vitali q fit ꝛ ĩfluit ſuꝑ to
tũ a corde. ğ p̃ncipalis ps toti⁹ ꝯplonis totius eſt in coꝛ
de:ꝛ iõ illa ꝯplo aggregata dᷓ p̃ncipalr̃:q2 tanq̃ in ſuo
p̃n⁹ eſſe in corde. Ex his poſt ſeqᷓ ꝙ ꝯplo que p̃ncipalr̃
eſt in corde eſt ĩmediatũ p̃n oĩum opationũ totius:p3
ex precedẽtibus:ꝛ ſcdm hanc viam op3 dicere:ꝙ caloꝛ
quẽ dat ſpũs nãlis:ꝛ ille quẽ dat ſpũs vitalis ſunt dati
a corde:aut ꝙ cerebꝝ ꝛ epar dant ſpũs:q tẽperãt ſpũm
cordis ꝛ modificant:ſ3 ille eſt q poſtea opat᷑ oẽs opatio
nes virtutis viuẽtis vt ſenſit plane Auer. 2⁹. colliget:cũ
loquit᷑ de neruoꝝ vtilitate. Ex his oĩb⁹ ſeqᷓ ꝙ aliq̃ eſt
vna ꝯplexio que eſt p̃ncipalr̃ cordis ꝛ a qua ĩmediate
ꝑficiunt᷑ oẽs opatiões. Ponamus mõ in caſu ꝙ iſta cõ
plexio totius q̃ eſt p̃ncipalr̃ cordis diſtẽpet᷑ ꝑ exceſſu3
caloris. Et h ſit poſe p3:q2 vnicuiq3 nãe in qua eſt tẽpe
ramentũ põt accidere diſtẽperamentũ:ꝛ ſequit᷑ ꝙ hoc
diſtemperamentũ per ſe ledit oẽs operatiões:pbat᷑:q2
ꝑ h diſtẽperat᷑ ꝯplexio ĩmediate oẽs opatiões ꝑficiẽs.
ğ oẽs opõnes per hãc diſtẽperantiã impficiunt᷑:ꝛ iſta
eſt vna mala ꝯplo calida totius. ğ aliq̃ eſt egritudo cali
da toti⁹ q̃ ꝑ ſe ledit oẽs opationes:ꝛ ſic p3 ꝓbata ẽ ma
ioꝛ hui⁹ magne rõnis. Ponamus igit᷑ ſibi ſoli nomẽ fe
bris:ꝛ hẽo ꝓpoſitũ qd febris eſt ſola egritudo calida a
q̃ ꝑ ſe leduntᷓ oẽs opõnes totius coꝛpoꝛis. Et hec vt vi
diſti fuit mens Auer. 3⁹. colliget:ꝛ Yſaac in libro de fe
bribus ca⁹. de diffõne febris:poſtq̃. n. dixerat ꝙ nocet
opõnibus nãlib⁹:declarat quas dicit nãles dicẽs:ꝛ iſti
ſunt ſicut cibi appetitio ꝛ ãbulatio ꝛ digõ ꝛc̃. dans intel
ligi ꝙ vult a febre ꝑ ſe ledi oẽs opõnes totius coꝛpis.
¶ Scda ſuppõ p̃ncipalis eſt:ꝙ duob⁹ modis quantu3
attinet ꝓpoſito nr̃o põt intelligi aliquid eſſe pͥmũ ſub3
febris. vno mõ:q2 ſit totale ꝛ adequatũ ſubm febris. 2⁹
q2 ſit pͥmũ ꝛ radicale:cui ineſt febris:ꝛ ꝑ qd cuicũq3 al
teri hñti febrẽ cõicet᷑. ¶ Tũc eſt pͥma ꝯ de r̃ſiuis:nõ
cuiuſlibz febris coꝛ eſt pͥmũ ſubm mõ pͥmo p3:q2 totũ
coꝛpus eſt eius adequatũ ſubm. ¶ Scda ꝯclo p̃ncipa
lis intenta:cuiuſl3 febris coꝛ eſt pͥmũ ſubm mõ ſecun
do. Probat᷑:illud eſt pͥmũ ſubm febris que eſt caloꝛ ex
traneus ledens oẽs opõnes:qd eſt pͥmũ ſubm tempera
menti caloꝛis a quo oẽs ꝑficiunt᷑ opationes:ſ3 coꝛ eſt
pͥ ſubm caloꝛis totius tẽperamenti a quo oẽs perficiũ
tur opatiões vt ꝓbatũ eſt. igit᷑ coꝛ eſt pͥmũ ſub3 febris.

Maioꝛ ꝓbat᷑:q2 cuius tẽperies eſt ſanitas:eius intẽpe
ries eſt moꝛb⁹ illi oppoſit⁹. cũ igit᷑ ſanitas febri oppoſi
ta ſit p̃ncipalr̃:eſt pͥmo in corde tãq̃ ĩ pͥmo ſubto ꝛ ade
quato. Ex qbus ſequit᷑ ꝙ febris eſt paſſio p̃ncipalr̃ coꝛ
dis ab eo extẽſiue ꝓcedẽs ad totũ coꝛpus:ledẽs ſenſibi
liter oẽs toti⁹ coꝛpoꝛis opõnes virtute cordis febricitãtis.
Et hec vᷓ mens Auerro. 3⁹. colliget. caplo 3⁹ vbi dicit:
poſtq̃ iſte caloꝛ. ſ. febrilis ꝯtinet᷑:ꝛ ſpargit᷑ per totũ coꝛ
pus per artarias:ꝛ dicamus ꝑ hoc ꝙ ſubm pͥmũ ꝛ p̃nci
pale iſtius caloꝛis ẽ coꝛ. Et parũ poſt ſubdit ꝙ caloꝛ coꝛ
dis eſt ille caloꝛ cũ quo mẽbra faciũt oẽs opõnes ſuas:
neceſſariũ eſt qñ accipit aliqualẽ ꝑmutationẽ:vt ledan
tur eaꝝ operatiões oẽs. ecce ꝙ Auerro. vult ambas par
tes ſnĩe Gentilis:imo oẽs tres. Primo ꝙ febris ſubm
pͥmũ eſt coꝛ. Scdo ꝙ febris ſit diſpõ totius virtutis coꝛ
dis. Tertio ꝙ a febre ĩmediate ledant᷑ oẽs operationes
ꝛ iſta ẽ Gentilis poſitio:dimitto difficultates quas ipſe
iuxta hãc poſitionẽ mouet. ¶ S3 iudicio meo iſta paꝝ
differt a poſitiõe Antonij de Parma. S3 iux̃ hãc põnẽ
ad qõnẽ ſupratactã de epate videt᷑ ꝙ poſe eſt ab epate
tranſmitti caliditatẽ ſuꝑ totũ ledentẽ ſenſibilr̃ opera
tiones:ſed impoſſibile eſt ab epate trãſmitti caliditatẽ
per ſe ledentẽ oẽs opationes. Ratio q2 caloꝛ nãlis quẽ
dat epar nõ eſt p̃ncipiũ ꝑficiendi oẽs operationes:ſ3 ſo
lum nãles:ꝛ ſimilr̃ caloꝛ quẽ dat cerebrũ ſolũ eſt p̃nci
piũ aĩaliũ opõnũ ꝑ ſe. ¶ Hec poſitio pͥmo ponit mul
ta ambigua. Nã cũ caloꝛ cordis ſit ſicᷓ vlis cauſa:caloꝛ
aũt datus a cerebro ſicut particularis:videt᷑ ꝙ caloꝛ ce
rebri ĩmediatius facit operationes aĩales q̃ caloꝛ da
tus a corde:ꝛ ſic caloꝛ cordis nõ ĩmediate eſſet oĩu3 ope
rationũ p̃ncipiũ. Scdo:iſte dicit ſanitatẽ nõ eẽ niſi im
mediate facientẽ aliquã opationẽ:ꝛ nõ eſt ſanitas niſi
reſpectu operationũ quas ĩmediate ꝓducit:aliter eni3
nõ ꝯcluderet ꝙ ꝯplexio illa q̃ eſt totius ſanitas eſt oĩu3
operationũ ĩmediatũ p̃ncipiũ:hoc tamen videt᷑ falſu3:
q2 ꝯplexio criſtalline eſt ſanitas oculi ꝛ criſtalline reſpe
ctu oĩum ſuarum operationũ vt Gentilis cõcedit:ꝛ tñ
reſpectu recipiendaꝝ ſpecierum viſibilium nõ eſt p̃n
cipiũ ĩmediatũ:q2 hoc patit᷑ ĩmediate per diaffonitatẽ
nõ per cõplexionẽ:ꝛ ſimilr̃ digeſtiua ſtomachi per ſuã
ꝯplexionẽ digerit cibũ ĩ medio ſtomachi quẽ nõ tãgit:
ꝛ ꝑ ꝯñs nõ ĩmediate ꝑ ꝯplõnẽ ſtomachi. Idẽ apparet
de complexione muſculi:que eſt ſanitas reſpectu ambu
lationis ꝛ ſcripture ꝛ ſimiliũ actuũ:que tamen illos nõ
facit ĩmediate:ſed mediantibus oſſibus pedũ ꝛ manuũ
ꝛ cute ꝛ multis alijs. ¶ Tertio ſequeretur ꝙ nulla alia
ꝯplo p̃ter illã caliditatẽ vel partẽ eius eſſet ſanitas cũ
nulla alia ſit ĩmediatũ p̃ncipiũ alicuius opatiõis. Na3
eiuſdem operationis nõ ſunt duo cõplexionis ĩmedia
ta p̃ncipia. ¶ Preterea. qũo nõ vidit h argumẽtũ nõ
valere:aĩa eſt pͥmũ p̃ncipiũ ꝛ radicale operationu3. ğ
omne ſuu3 organicũ p̃ncipiũ eſt ĩmediatũ p̃n:cũ ſtet
vnũ p̃ncipale habere ad vna3 operationẽ plura organa
ſuboꝛdiata:vt coꝛ ad digeſtionẽ ſtomachi h3 alaꝝ ꝛ ſuã
ꝓpriã ꝯplexionẽ:ꝛ ſpũs ꝛ ꝯplõnẽ ſtomachi ꝛ qualitatẽ
que imprimit᷑ in mã3 digerẽdã. ¶ Preterea. ſi omnia
alia ſibi ꝯcederent᷑:tñ falſu3 eſſet ꝙ illa caliditas toti⁹
nõ põt diſtẽperari diſtẽꝑantia per ſe ledẽte oẽs opatio
nes niſi per tranſmiſſu3 a corde vel ab illo:qd eſt ſubie
ctu3 pͥmũ tẽperantie totius ꝓ omni operatione. Argui
tur ſic. Coꝛ poteſt diſtemperari diſtemperamẽto ſibi ab
alio cõmunicato per qd omnes eius operationes leden
tur:imo moꝛientur vt conſtat in febribus moꝛtalibus
ex periplemonia ꝛ freneſi:ꝛ mille talibus in quibus fit
in corde diſtemperãtia cõmunicata ab alio:qd non ha
bet p̃ncipium

bet principiũ tẽperãtie cordis:cũ dicitur cuius tempe-ries eſt ſanitas eius diſtẽperies eſt morb⁹.cõcedo tibi: ⁊ ita erit de illa diſtẽperãtia cõicata cordi:⁊ toti ab epe ꝙ ipſa erit pncipalr̃ morb⁹cordis cõicat⁹ ſibi ab epate. Et ſilr̃ põt ab hũore malo cõicari digito diſtẽperantia ledẽs oẽs digiti operationes:ſicut patz in panarito: in quo etiã pulſus digiti diſtẽperatur:⁊ tamẽ nõ cõmuni catur ſibi a corde.❡ Multa ſunt alia que faciunt hãc poſitionẽ nõ putari veram.

❡ Marſilius aũt a ſcã ſophia ꝓfundus ⁊ copioſus doctor poſt magnã diſputationẽ dicit cãz in q̃ſito nr̃o de epate:q̃re caliditas ab ipſo cõicata nõ dr̃ febris:eſt: qꝛ medici vocauerũt febrẽ caliditatẽ illi⁹mẽbri:qḋ maxime eſt aptũ iflãmari:⁊ ꝑ h̃ alia ẽt maxie eſt aptũ inflãmare:aut caliditatẽ ab illo alijs cõicataz. Et qꝛ cor eſt hꝰ mẽbꝝ:ideo ſolum cordis caliditatẽ aut ab ipſo alteri cõicatã dixerunt febrẽ:vnde ſuppoſito ꝙ in ſocrate ab epate toti cõicaret̃ caliditas ledẽs per ſe operationes: ⁊ nõ cõicaret̃ a corde:iſta nõ eẽt febris:⁊ in cõplexiõe ſi caliditas toti cõicatur a corde febriẽte:ita vt ſenſibiliter ledat operationes:illa erit febris:etiã ſi in ꝯplõne minor eẽt calor in toto q̃ in ſocrate:⁊ hoc ꝓpter voluntatẽ iponẽtiũ:q hãc ſolã febrẽ vocare voluerunt: ⁊ hec poſitio eſt facilis:⁊ vitat plurimas difficultates.

❡ Ego tñ puto:ꝙ ſiue calor ab extra veniat:vt ab aere: vl̃ alio ꝯtinẽte:ſiue ab itra:nõ eſt poſſe nãliter aliquod mẽbꝝ totũ calefacere calitate actuali ꝑ ſe ledente operatiões oĩuz partiũ:niſi iſta caliditas totalis depẽdeat a corde:nam ſi ab extra veniat calor iuxta dicta Iſaac neceſſario anteq̃ toti cõicetur:accẽditur in corde ꝑ ſpiritus q ab aere:vl̃ alio ꝯtinẽte inflãmant̃:⁊ ſi ſit putredo vel apa in cerebro:aut in epate ꝓpter fortẽ cõitatez mediãte magna vena:aut mediãtib⁹ artarijs añq̃ hec mẽbra poſſint tanto gradu caloris totum calefacere:ꝙ operatiões ledant̃:inflãmat̃ cor ⁊ cõicat caliditatẽ toti ledentẽ operatiões.Et lz ſit poſſe ſanguinẽ maluz cõmotuz ex vulnere petere epar per venas:ita vt inde ſequat̃ flux⁹ſanguis:aut petere cerebrũ:ita vt fiat iſania tñ his modis nõ põt totũ iflãmari gn̄ pri⁹ mediãtib⁹ ſpũtib⁹:q ſunt ſanguini mixti:⁊ per poros q̃bus aperte ſunt artarie ad venas iflãmet̃ cor:⁊ ecõtra iflãmet mẽbra:⁊ iſtã puto verã cãz:q̃re ipoſſe eſt totũ febrire nõ febriente corde:⁊ nõ trãſmittere calorẽ febrilez ſup toto ⁊ qꝛ nomẽ febris dr̃ a feruore:q p̃mo radicalr̃ eſt accẽſus in mẽbro:q eſt apt⁹totũ iflãmare:⁊ ſine cui⁹ iflux iflãmatiuo nõ ꝯtigit totũ iflãmari mõ dicto:iõ nomẽ febris nõ dr̃ niſi de calore extraneo cordis: vel ab ipſo depẽdẽte.❡ Qꝛ ſi dicat̃.epar nãlr̃ calidũ põt totũ reddere calidũ corde exñte frigido.g̃ epar p̃ternãlr̃ põt totũ iflãmare:⁊ facere ita calidũ p̃ter nãz:vt ledant̃ ſenſibilr̃ operatiões ſine p̃ternãli ⁊ fortiori cordis iflux.

Negat̃ arg͠:cũ epar calidũ nõ poſſit totũ reddere calidũ ꝫ nãz:niſi multo magis hic actualis calor pendeat a corde q̃ ab epate:⁊ iõ addere ſup totũ nõ põt tantuz gradũ caloris ex ſui p̃ternãlitate:niſi pueniat cor ꝗ alteret̃:⁊ ſic totũ calefaciat. Accedit hic ꝙ epar ẽt apatũ apate calido nõ mittet ſanguinẽ calidũ ſup totum:niſi paulatĩ:⁊ añ illud inflãmat̃ cor:⁊ forte nõ eſt ſanguis iflãmat⁹calidior ſpũ cordis:ſz qꝛ ꝓhibet̃ ſpũs euẽtari: iõ iflãmat̃:⁊ poſt inflãmat cor ⁊ totũ:⁊ tu ex iſtis elige illud qḋ tibi videt̃ veri⁹ꝫ hũc vltimũ modũ.Et ſi cõcedit̃ ꝙ poſſe eſt epar totũ calefacere p̃ter nãm: negat̃ tñ ꝙ h̃ fiat nõ p̃us illa tota calitate pẽdẽte a corde preter nãz calefacto:⁊ magl̃ q̃ ꝑ ſe nõ ꝯcurrẽte corde fuiſſet calefactũ ab epe.❡ Ex q̃b⁹ẽt pz facil̃ rñſio ad arg͠a p̃ncipalia:⁊ cã q̃r feb.dicat̃ ꝓpa cordis paſſio.Qõ.IIII.

Utrum aũt in febre ſit necẽ uz vnãquãqz corporis opatiõnẽ ledi nõ ſuz adhuc bñ clar⁹:ſz bñ cũ totuz febricat:muſtibz mẽbri ledit̃ opõ. ❡ Et tu potes hãc determlationẽ ꝑ ꝯclõnes ordinare. Quaꝝ pria erit iſta:q̃uis aliq̃ febris nõ iformet totuz:neqz cor: tñ auctores non vocant febrẽ niſi caliditatẽ p̃ter nãm in mẽbro a q̃ ꝑ ſe p̃t totũ iflãmari:aut caliditatẽ p̃ter nãz ab illa tali depẽdentẽ:pz:qꝛ febris nomẽ in latino dr̃ a feruore:⁊ pirreos:qḋ eſt ei⁹grecũ nomẽ dr̃ ab igne: ⁊ iõ nõ dr̃ de oĩ calore p̃ternãli:ſz de illo ſolo q eſt apt⁹totũ per ſe itẽdere:vel de eo q ab illo dependet. ❡ Scḋa ꝯ. Et ſi tñ epar q̃ cerebꝝ per ſui caliditatẽ p̃ter nãm põt eſſe cã iflãmationis totius:tñ nullũ eoꝝ põt totũ calefacere caliditate p̃ter nãm ledẽte ſenſibilr̃ opatiões:niſi p̃us ⁊ principalius hoc fiat a corde:pz ex cauſis ſupra poſitis.❡ Tertia concluſio.nulla caliditas dicitur febris a noſtris auctoribus:niſi cordis:aut a p̃ternaturali cordis caliditate dependẽs:patz ex prima ⁊ ſecunda: ⁊ ſic eſt finis.

Queſtio. V.

Secundo dubitatio eſt.an oĩs febris:q̃ eſt in mẽbris alijs a corde deferat̃:mediãte ſpũ ⁊ ſanguie:⁊ videt̃ ꝙ nõ.❡ Primo:qꝛ ſtat mẽbꝝ fuiſſe calidũ anteq̃ cor febriret:⁊ corde febriẽte:⁊ ſpñ ⁊ ſanguinẽ trãſmittẽte ſup totũ mẽbꝝ nullã recipe caliditatẽ:⁊ tñ illud mẽbꝝ ꝓ tũc febriret:⁊ ſibi nõ deferatur febris.❡ Scḋo:qꝛ febris ethica eſt febris fcã.g̃ nõ pendet ab alio in fieri in corde:vl̃ in mẽbris.g̃ nõ defert̃. Forte dr̃ ꝙ febris ethica eſt fcã in corde:nõ in mẽbris alijs.Cõtra. Mẽbra alia nõ ſentiũt ſuũ calorẽ in ethica:qꝛ eſt fcã:vt 2ᵒ p̃mi:⁊ ifra in tractatu de ethica.g̃ eſt febris fcã in mẽbris alijs a corde.Cõfirmat̃.Qꝛ tũc febris ethica eẽt hũoralis:qꝛ pẽdet ab hũore.ſ.ſanguine. ❡ Tertio:ſeq̃ret̃ oẽm febrẽ in mẽbris alijs a corde eẽ aut ſanguineã:aut effimerã. Nã febris dz vario modo noiari ꝫ varietatẽ ſubi:in q̃ fundat̃ calor a q̃ ipſa ꝓcedit:ſz cũ calor fuerit in hũore:vocat̃ hũoralis. ⁊ cũz in ſpũ eſt effimera.g̃ cũ oĩs febris mẽbroꝝ alioꝝ a corde ꝓ pẽdeat a ſpũ ⁊ ſanguie erit oĩs talis aut ſãguiea:aut effimera. Aſſũptũ pz:qꝛ febris cordis diſtiguit̃ penes diſtinctionẽ illi⁹:in q̃ pncipalr̃ fundat̃ calor p̃ter nãm in corde a q̃ depẽdet febris ſi ſit depẽdẽs.igit̃ pariformiter in febrib⁹alioꝝ mẽbroꝝ.❡ Forte dr̃ ꝙ febres aliorũ mẽbroꝝ a corde ſpecificant̃ ⁊ denoiant̃ denoiatiõe febris in corde exñtis.Cõtra.Ex h̃ ſeq̃t̃ ꝙ aliq̃ calitas fcã eſt febris effimera. Seq̃t̃ 2ᵒ.ꝙ aliq̃ calitas fiens ẽ febris ethica. vtraqz ẽ falſa. Et ꝓbat̃: p̃ᵒ ponẽdo:ꝙ cor febriat febre effimera:⁊ ſpũ ⁊ ſanguie ab eo delatis foueat̃ mala ꝯpl̃o calſa p̃ter nãz fixa:vl̃ epatis:vl̃ alteri⁹ mẽbri:⁊ ſeq̃t̃ ꝙ caliditas illi⁹mẽbri eſt febris:⁊ nõ niſi effimera:qꝛ cor nõ febrit niſi feb.effimera. ❡ Scḋa ꝯclõ.ꝓbat̃ ꝙ caliditas febrilis figat̃ in corde añq̃ figat̃ in alijs mẽbris:vt eſt poſſe:⁊ ꝑ ſpũm ⁊ ſanguinẽ ponãtur mẽbra in calefieri ledente opõnes:⁊ ſeq̃t̃ ꝙ ille calor mẽbroꝝ eſt febris iuxta dicta:⁊ nõ niſi ethica: qꝛ cor nõ febrit:niſi ethice:⁊ tñ eſt calor mẽbroꝝ fiens:vt ponit caſus.❡ Quarto:poſſe eſt febriẽte corde calefieri ſolũ ſpñ:aut calefieri ſolũ ſanguinẽ:ſz ſolo ſpũ calefacto defert̃ ꝑ ſpñ:nõ ꝑ ſanguinẽ ⁊ ſpñ.Et ſimilr̃ ſolo ſanguie calefacto defert̃ ꝑ ſolum ſanguinẽ:nõ ꝑ ſpũm. Aſſumptũ pz:qꝛ in effimera ſpũs ſunt iflãmati:nõ ſanguis.Et i putrida ẽ iflãmat⁹hũor nõ ſpũs:imo i ethica eſt iflãmata cordis ſubã:⁊ nõ ſpũs:nec ſãguis: vl̃ alius humor.g̃ a fortiori poteſt iflãmari ſãguis ſine ſpiritu. Confirmatur.Qꝛ cum ſpiritus ſit paratior calefieri q̃

ſanguis:⁊ magis parat⁹ moueri ſtabit:ꝙ ſpūs deferat
ante ſanguinē:⁊ calefaciat mēbra:⁊ ſic ſaltē pro aliquo
paruo tēpore poterat deferri per ſolū ſpm̄. ¶ Ultimo
videt̄ ſaltē ꝙ nō ſit ſemꝑ neceſſariū febrē deferri.pri/
mo hoc apparet in febrientibus:quorum extrema ſunt
frigida ⁊ anhelitus frigidus:tunc enim extrema nō fe
briunt:⁊ ſic febris nō defertur:⁊ idem patz in empiala
vt infra dicit Auicēna. ¶ In oppoſitum eſt Auicen.in
diffinitione febris in parte lecta.

¶ Pro dubio notandū p̄mo.me hic nō intēdere ad hāc
q̄ōnē.Utrū neceſſariū ſit in oī febre calorē ꝓcedere in
totū corpus hoīs:mediātibus ſpū ⁊ ſanguine:aut ſit ne
ceſſarium alia mēbra oīa a corde denoīari febrire.nam
Auic.īfra in cap.de febre effimera a calore vult ꝙ cor
p̄mo febrit:poſtea deferī febris ad membra alia:vñ di
cit:caleſit.n.aer ei⁹:⁊ peruenit ad cor:⁊ fit febris:deīde
ſpargit̄.Et in cap°.de lipparia mouet q̄ōnē:q̄uō pōt eē
febris:⁊ nō ꝓcedat ex ea caliditas in totū corp⁹. Et ri/
det ꝙ in terminis.i.in diſſonib⁹ har̄ diſpōnū attēdit̄
vna ɔditio.ſ.ꝙ nō ſit qd̄ ꝓhibeat:vult ḡ poſſe eē febrē
⁊ nō deferri vbi ſit ꝓhibēs:aut nō fuerit tp̄s ſufficiēs:
licz ergo Gētilis velit:ꝙ febriente corde ēt ſi membra
ſint frigida:⁊ nullā receperint a corde febriēte calidita
tē:tn̄ ipſa ſunt febriētia:q: eor̄ calor īpedit opōnes ꝓꝑ
extrancationē p̄ncipij.Et itelligit Auicē.in his locis de
ſparſiōe noui actualis caloris:ecce ego puto Auicē.nō
velle illud:⁊ puto:ꝙ in moriēte per reſolonē:cuius cor
emittit anhelitū frigidū ſi cor nullū calorē cōicet mē/
bris extraneū:illa nō febriūt.Sed vtꝝ:ſuppoſito ꝙ ca
lor cordis ſit p̄ter nāz:⁊ cōicet mēbris calorē p̄ter nā.in
ambob⁹ tn̄ hn̄tib⁹ min⁹ calidita:is itēſiue q̄ꝫ deberet in
nāli diſpōne ſit dōz ambo febrire:aut alterꝫ:eſt qd̄ pro
vtraqꝫ pte ꝓbabilis:quā dicā alibi. Supponat̄ ḡ cum
Auic.cor poſſe febrire:lꝫ ꝓ tūc nō ꝓcedat febris ī alia
mēbra:ſꝫ hic ſolū q̄rit̄ de mō ꝓceſſus illi⁹ febris:q̄ ꝓce
dit. ¶ Scd̄o nota:ꝙ febrez dicim⁹ a corde ꝓcedere:q:
ꝓcul cedere:q̄ſi ꝓcul ab eo tāq̄ꝫ a cā cadere:q: poni vl
ɔſeruari in eē vel foueri:ita ꝙ illā febrē dicim⁹ a corde
ꝓcedere:que a corde fit:vel ɔſeruat̄ in eē:⁊ ita ꝓpor/
tionalr̄ ꝓcedere mediāte ſpū ⁊ ſanguine q: cā⁊:aut ꝓ/
ducēdo:aut ɔſeruādo mediātib⁹ ſpū ⁊ ſanguie:q: ad h̄
ſpū ⁊ ſanguie ɔcurrētib⁹:ḡ per artarias ⁊ venas mouē
tur:vl̄ in illis ſunt. ¶ Tertio notādū:ꝙ lꝫ in febre ethi
ca calefactū eē ſit in corde:⁊ nō in ſpū:vel in hūore:tn̄
ſpūs ⁊ hūor nec̄io ſunt p̄ternāliter calidi:cū cā calefa/
ciens cor nec̄io ſpūm in eo ɔtētū ⁊ ſanguinē calefeciat.
¶ Quarto nota:ꝙ alia mēbra a corde oīa ſunt min⁹ ca
lida ſpū ⁊ ſanguie cordis in nāli diſpōne:pꝫ:q: aliorūz
mēbroꝝ calidiſſimū vr̄ epar:qd̄ tn̄ eſt min⁹ calidū ſan/
guie vt p̄ma p̄mi. ¶ Ultio nota ꝙ cum iuxta ponunt̄
duo calida:quoꝝ vtrūqꝫ eſt tertio calidi⁹ illa ſeinuicez
iuuāt ad tertiū calefaciēdū:ita ꝙ vnū illoꝝ nō agit ca
liditatē in dictū tertium:que nō fiat ab alio tāq̄ꝫ a par
tiali agēte.nō.n.eſt dare partem:quā vnuz per ſe facit:
ſed quelibꝫ pars fit ab vtroqꝫ tāq̄ꝫ a partiali agente:ſi/
cut cū duo homines ſimul trahunt vnū pondus:vterq̄ꝫ
trahit totum tāq̄ꝫ partiale agens.

¶ His habitis ſit iſta p̄ᵃ ɔcl'o. Impoſſe eſt aliq̄d mēbrū
aliud a corde febrire ꝗn ei⁹ febris ꝓcedat mediātibus
ſpū ⁊ ſanguie. Iſta ɔcl'o ꝓbat̄:q: ſi mēbrū aliud a corde
febrit hꝫ caliditatē p̄ter nāz ſufficiētē ledere opatiōes
pendētes a corde:vt pꝫ ex q̄ōne ꝓpoſita:ſꝫ talis calidi/
tas ſi pēdet a corde:pēdet ēt a ſpū ⁊ a ſanguine:igit̄ ꝓ/
cedit a ſpū ⁊ ſanguie:minor ꝓbat̄:q: cor oī tali mēbro
in nāli diſpōne eſt calidi⁹:⁊ ſilr̄ ſpūs ei⁹ ⁊ ſanguis:vt di
ct̄ vna ſuppoſitio. Sꝫ q̄ñ ɔiungunt̄ iuicē:vel iuxta po
nunt̄ duo:vel plura calida:quoꝝ vnūqd̄qꝫ eſt tertio ca
lidius.vnū illoꝝ nō agit caliditatē in tertium:que nō
fiat ab alio.ḡ cor nō agit in mēbra caliditatē:q̄ nō fiat
⁊ a ſpū ⁊ a ſanguine copulatiue:⁊ minor pꝫ ex ſuppōne
paulo ante poſita. ¶ Scd̄a ɔcl'o. Nō oꝫ ad hoc vt dica
mus aliq̄ꝫ febrē ꝓcedere a corde ipſam eē caliditatē:q̄
ꝓducit̄:aut fuit ꝓducta a corde. Iſta pꝫ:q: ſtat mēbrū
pri⁹ eē calefactū caliditate p̄ter nām ledēte opationes
ſenſibilr̄:⁊ poſtea corde febriēte ꝑ ſpūm ⁊ ſanguinez a
corde febriēte miſſos illā caliditatē ɔſeruari:tūc ḡ illa
erit febris:⁊ tn̄ non fiet:nec fcā fuit a corde. ¶ Tertia
ɔcl'o. Nō ſolū ſāguis q̄ ē ī ɔcauo cordis ⁊ ſpūs ibi exiſ
coagit cū corde febriēte calorē febrilē mēbroꝝ:ſed ēt
nec̄io ſanguis ⁊ ſpūs:q̄ eſt ī artarijs ⁊ venis. Iſta pꝫ: q:
q̄ñcūqꝫ cor pōt agere febrē in alia mēbra illa viuūt:⁊
ꝑ ɔñs cū ſanguis ⁊ ſpūs in artarijs ⁊ venis ɔtineat̄:qui
cū ſint cū corde ⁊ ſanguie ⁊ ſpū corde ɔiuncti:⁊ mem/
bris calidiores:nec̄io cordi ⁊ ſanguini in ſua ɔcauitate
exiſtēti coagūt in mēbra. Ex h̄ ſeqt̄ p̄mo ꝙ dato ꝙ ad
vnū mēbꝝ nō ꝑueniret ꝑ pñciā ſpūs ⁊ ſanguis:ſed ꝑ ſo
lā ſimplicē alterationē a corde febriēte fieret in mem
bro caliditas febrilis:tūc illa febris mēbri ꝓcederet a
corde mediātib⁹ ſpū ⁊ ſanguie:quia illis coadiuuātib⁹
agit illā cor. Seqt̄ ſcd̄o:ꝙ q̄ñqꝫ mēbra alia a corde fe/
briūt:h̄ eſt mediātib⁹ ſpū ⁊ ſanguie:ḡ in artarijs ⁊ vēis
ɔtinet̄.nā illi ēt cordi ad illū effectū coadiuuāt. ¶ 4ᵃ
ɔcl'o. Q̄ñcūqꝫ cor febrit ē ī eo calor ſufficiēs totū corp⁹
calefacere p̄ter nāz deducto īpedimēto. Probatur ex
Auic.īfra in cap.de lipparia:ḡ hoc mō itelligit iſtā dif/
finitionē in iſta pte:⁊ ꝓcedēs ab eo mediātib⁹ ſpū ⁊ ſan
guine ꝑ artarias ⁊ venas in totuz corp⁹.ſ.niſi fuerit īpe
dimētū. ¶ Cōtra hāc ɔnē iſtat Gētilis in moriēte ꝑ re
ſolutionē:cū anhelit⁹ eſt frigidus.cor eſt frigidū reſpcū
ei⁹:qd̄ erat in tp̄e ſanitatis:⁊ tā modicum hꝫ ſpm̄ ⁊ ſan/
guinē:vt nō ſufficiat exteriora calefacere:īmo nō poſſit
ergo ɔcl'o nō eſt vā:q: in iſto moriēte nō vr̄ aliq̄d impe
diens:ſꝫ ſola debilitas caloris cordis. ¶ Hic ſunt duo
modi dicēdi. Gētilis.n.diceret:ꝙ oēs partes hui⁹ corpis
q̄ꝫdiu viuunt hn̄t caliditatē:⁊ ſi cor hēat caliditatē pu/
tredinalē:caliditas mēbroꝝ ē ꝓ pte putredinalis ⁊ p̄e
ter nāz. Si vō alio mō ſit p̄ter nām caliditas ēt mēbro
rū eſt p̄ter nām ꝓ q̄ñto ab illa cordis p̄ternāli depen
det:⁊ iō mēbra febriūt:⁊ ſi habeāt egritudinē ɔplona/
lē frigidā ꝓꝑ defectū inate caliditatis. Nec eſt īconue/
niēs hec ſil̄ pati malā ɔplexionē calidā:⁊ malā comple
xionē frigidā. Idez dicit de mēbris frigidis in p̄ncipio
paroxiſmoꝝ:ꝙ febriūt. Et de exteriorib⁹ mēbris patiē/
tiuz lippariā:vt ſupra dr̄. Cōtra. Cuiuſlibꝫ febris cura
dꝫ fieri ꝑ īfrigidationē. Sꝫ in nullo iſtoꝝ caſuū mēbra
ſunt īfrigidāda exteriora:īmo calefacienda. ḡ in nullo
iſtoꝝ caſuū mēbra febriūt:minor pꝫ:q: iuxta doctrinā
Aui.laboram⁹ in calefaciēdo cū pānis calidis:⁊ balneo
⁊ vnguētis calidis:⁊ oīb⁹ modis:nō ſolū:vt Gētilis dic̄
per regenerationē ſpūum:ſed per purā ⁊ ſimplicē alte/
rationē. Et maior eſt Gal.8° terrapen.vbi dixit. Eſt aūt
īmoderatio diſcraſie febrium in ſuperabundantia cali
ditatis:via igitur que in eucraſiā ei per infrigidationez
erit. Sequitur ſecundo:ꝙ non oīs cura dꝫ fieri per con
trariū:nec virtualem:nec actuale. Nam talia membra fe
briunt.gratia exēpli.in principio vltimi paroxiſmi ter
tiane ⁊ febris eorum nō curabitur per infrigidationez
q: caliditas:que eſt in eis:nō remittetur in totuz cura/
tione:īmo ītendetur:⁊ hoc argumētū ꝓcedit cōtra Gē/
tilem:vbi febris eſſet ꝑ receſſuz caloris a tēperamento

merito

merito interioris nō aliter in corde. Et ꝓpter timoreꝫ
in tpe febris extrema īfrigidarent̄: ⁊ tn̄ illud forma. Et
ſil'r de calore ethici īfrigidari in niue quo ad exteriora:
⁊ de calore cordis illoꝝ q̄ ꝓpe mortē h̄nt anhelituꝫ fri-
gidū. Alias igit̄ dixi ꝓpter hoc argm̄: ꝙ nullū mēbrum
febrit: niſi caliditatē habeat itenſiorem: que dꝫ habere
ſꝫ ꝓpriā nāꝫ: ⁊ ꝙ in ꝑncipijs paroxiſmoꝝ: ⁊ timore fe-
brientiū: ⁊ cū infrigidant̄ in aq̄ frigida oīa membra: ⁊
oēs partes: que ſūt remiſſioris gradus q̄ꝫ debeāt eē ſꝫ
nām ſunt nō febriētia: ſed ſolū tunc febriūt qn̄ h̄nt ex-
ceſſum caliditatis ſupra mēſurā eis ꝯuenientē nāliter.
Et hoc innuit Auic. in cap. de lipparia ſupra allegato. In
moriēte aūt per viā reſolutiōis pōt dici ꝙ ante mortē
nō erit febriēs qn̄ deficiet in mēſura caloris debiti ſi-
bi ſm̄ nām. ſꝫ egrotabit alia egritudine frigida. Et licꝫ
caliditas in eo exiſtēs eēt mala pēdens a vapore putri-
do: q2 ipſa nō eſt caliditas reſpectu caliditatis illi mē-
bro debite ſm̄ nāꝫ nō eſt febris: ⁊ hoc reqrit̄ ad hoc vt
ſit febris. Aliqui tn̄ dicūt in corde ſaltē quo ad aliquas
ptes in illo caſu vſqꝫ ad mortē eē caliditatē nimis in-
tenſaꝫ. Sꝫ q2 illa in paucis ꝑtib' eſt fundata: ⁊ nō ſūt
ibi ſpūs ⁊ ſanguis potētes calefacere h̄ri aereꝫ: ⁊ in via
pulmonis aer īfrigidat̄: idō anhelitus eſt frigidus: lꝫ cor
febriat: lꝫ alia mēbra nō febriunt niſi illa: in qb' calidi-
tas excedit mēſurā: cū iſtis tn̄ teneri pōt: ꝙ ſtāte mala
caliditate in corde ꝑter nām cuiuſlibꝫ mēbri corporis
caliditas eſt ꝑter nām: ⁊ leſa in opationibus: ſed nō dr̄
mala ꝯplo calida: niſi illa que eſt cū exceſſu caloris: ſꝫ
qualitas lapſa ꝓpter indebitā depēdētiā. nulla. n. quali
tas ꝑma eſt ſanitas in aliq̄ menſura gradus ſui: niſi in-
quātū hꝫ debitū reſpectū ad dirigētia ipſam ad agēdū
⁊ ideo calor tēperati gradus in cute nō eſt ſanitas: niſi
habeat depēdētiā debitā ad cor ⁊ ꝑncipalia mediātib'
debitis illoꝝ iſtrumētis: ⁊ ꝯſiſtiaꝫ in cōplexione: que eſt
qualitas ſcda in ſuo adequato ſubo. ¶ Quinta ꝯcluſio
Lꝫ alique ſint febres in mēbris alijs a corde ſꝫ modū
medicoꝝ ſpē vel genere differētes nō opꝫ illas ꝓcede-
re a corde: mediātib' varijs aut diuerſis ſpē differētib'
Pꝫ: q2 tn̄ ethica q̄ꝫ effimera ꝑit per ſolū ſpūꝫ ⁊ ſangui-
nē in totū deferri: nō cōcurrētib' alijs deferētib' a ſuis
partib': ⁊ hic ſumit̄ ſanguis ꝓ maſſa: non ꝓ hūore vno
ab alijs diſtincto. ¶ Sexta ꝯclo. Veriſimile eſt oēꝫ fe
brem putridaꝫ procedētē a corde ad alia mēbra proce-
dere mediante putrida fuligine: pꝫ: q2 in omni tali cuꝫ
corde coagit putrida fuligo ad alia a corde calefacien-
da: licꝫ ad illa non deferatur: pꝫ: q2 cor fortius calefacit
ea q̄ꝫ ſi alijs partibus non eſſet in eo putrida fuligo: vt
pōt argui ex precedentibus.

¶ Per hoc rn̄detur ad argumēta ꝑncipalia ante oppoſi
tuꝫ facta. Ad ꝑmū cū dr̄ de mēbro prius calefacto. v. g.
bubonato. pōt ꝑmo dici: ꝙ ſpūs ⁊ ſanguis cordis ſunt
calidiores mēbris: etiā ſi pri' ſint calida apoſtemate ca
lido: vt flegmone vel heriſipilla: ⁊ ſic calefaciunt illud
apoſtematū: vel ſecūdo dr̄: ꝙ in illis mēbris ꝓcedit fe
bris a corde: q2 fouetur ⁊ cōſeruat̄ calor preter nām in
eis a corde: mediāte ſpū ⁊ ſanguine: lꝫ nō perducat̄ ca-
liditas. ¶ Ad ſcdm̄ de ethica ꝯcedit̄ ēt in membris eē
pendētē a ſpū ⁊ ſanguie cordis: ēt quātūcūqꝫ homo ſit
ethicus i tertia ſpē: ⁊ ſit facta in mēbris. Nā ſi depēdet
tūc ſpāli depēdētia: qd̄ reqrit̄ ad hoc vt dicat̄ mala cō
plexio ſiens: vide que dixi in qōne de malitia ꝯplonis
diuerſe. Et forte dicā infra in caplo de ethica. Et conſe
quēter cōceduntur ꝯclones deducte in tertio ꝑncipali.
¶ Ad quartuꝫ dr̄ ꝙ eſt ipoſſibile corde febriēte nō eē
ſpm̄ ⁊ ſanguinē ambos calidos ꝑter nām. Et cuꝫ dr̄ ꝙ
poſſe eſt ſpm̄ vitalē calefieri ſine ſanguine: nego ꝙ hoc
ſit poſſibile in corde febriēte: ⁊ in effimera. Dico ꝙ licꝫ
calefactū eſſe ſit in ſpū: non in ſanguine: tn̄ in ſanguine
eſt caliditas ꝑter nām in fieri. Licꝫ igit̄ ſit poſſibile ca
lefactū eſſe inueniri in vno: ⁊ nō in alio: non eſt ita poſſi
bile de calefieri. Et cum dr̄ ꝙ citius calefit ſpūs q̄ꝫ ſan
guis. ꝯcedit̄: ⁊ citius deferī: ꝯcedit̄ ad hunc itellectum
ꝙ veloci': ſed quādo cor febrit neceſſe ſimul habēt ca-
lorē ꝑter nām ambo ſufficientē ad hoc: vt per eos ꝓce
dat febris: citior aūt trāſitus ad mēbꝝ nō facit ꝙ a ſo-
lo ſpū ꝓcedat: q2 febris ī mēbro nō ſit ſolū a ſpū ⁊ ſan-
guine in mēbro illo exiſtēte: ſꝫ ab his q̄ ſunt in corde ⁊
arterijs ⁊ venis cordis: vel iuxta cor exiſtib'. ¶ Ad vl-
timū pꝫ ex notatis: ⁊ h̄ mō ſit dcm̄ ad qrtā qōnē.

¶ De tertia qōne: vtꝝ in oī febre ſit neceſſarium aliqd
cordis poni in calefacto eē: ita ꝙ ly accenſus ſignificet
eē factū: videbit̄ īfra in diuiſione febris.

¶ Ad q̄rtā nō video qn̄ teneri poſſit: ꝙ caliditas in ſpū
⁊ in hūore poſſit eē ſanitas mēbri ꝯplonalis: lꝫ nō ſit in
mēbro ſubiectiue: cū ſit nālis ſicut repletio: que nō eſt
aliud ꝫ replētib' in receptaculis cordis: aliq̄ eſt ſanitas
aliq̄ egritudo: ⁊ ſil'r lapis in veſica eſt morb'. Et ꝯſiter
caliditas itenſa ledēs opationes: q̄tuis eēt in ſpū vl' hu
more pōt dici febris: ⁊ lꝫ nō ſit ſubiectiue in viuēte: eſt
tn̄ paſſio viuētis denoīatiue: q2 ſolū viuens denoīat̄ fe
brire: puta hō: vel mēbruꝫ. Cōis tn̄ opinio tenet oppoſi
tū: ꝙ ſolū illa q̄litas: que ſubiectiue eſt in membro eſt
egritudo: ſꝫ ꝓ nūc nō intēdo amplı' ꝓlongare.

¶ Deide cū dicit. (Et iflāmat̄ in eo.) In iſta pte docet
magis modū ſpālem exiſtendi febris in ſuo ſubiecto. ſ.
corde dicēs: ꝙ iflāmat̄ calor febrilis in corde inflāma
tione: q̄ nocet opatiō ib' nālib': ſed nō ita iflāmat̄: ſicut
caliditas ire: aut laboris. i. exercitij: cuꝫ iſtoꝝ caliditas
non vltimat̄: imo ſupple: ſicut caliditas ire: aut laboris
qn̄ vltimat̄ ꝑ iſta caliditas in corde. ¶ Ubi notādum
Gentilē hūc locū itelligere q̄ſi declarationē dictoꝝ. nā
cū dixit: ꝙ febris eſt calor extrane': hoc declarat̄: q2 no
cet opationib' nālib': ⁊ q2 quedā ſunt iflāmatiōes: que
nō nocēt: imo ſtant cum ſanitate: ideo ſubdit: ꝙ febris
nō nocet: ſicut caliditas ire: aut laboris: cū nō vltiman-
tur: q2 iſtoꝝ iflāmatio talis ſtat cū latitudine ſanitatis.
Et hic Dynus per opationes nāles itelligit diſtictas a
vitalib' ⁊ aialibus: q2 vt dicit magis ledunt̄ nāles illis
alijs ꝑ febrē. Sed Genti. tā in loci huius expoſitiōe: q̄ꝫ
in qōnib' magnis ꝑ nāles itelligit oēs cōuenientes opa-
tiones: ſiue ſint nāles: ſiue aiales: ſiue vitales: vn̄ Iſaac
exēplificādo de opationib': que ledunt̄ dixit de ambu
latione ⁊ appetitiōe cibi. ¶ Marſilius aūt vult ꝙ in-
flāmatio in ira eſt ꝑter nām: etiā ſi nō vltimet̄: ſed vlti
mari iflāmationē: vel caliditatē ab ira dicit dupl'r poſ-
ſe itelligi: vno mō: q2 ita intēdat̄: vt ledat ſenſibil'r ope
ratiōes: ⁊ tūc nō vltimat̄ qn̄ nō ſenſibil'r ledit opatio-
nes: ⁊ h̄ eſt clarꝝ: q2 febris eſt ſicut caliditas hoc mō vl-
timata cū ſit morb': ⁊ ꝑ ꝯñs ſenſibil'r ledat opationes.
ſcdo mō dr̄ vltimari calitas ire: aut laboris: qn̄ ſit ide-
pēdēs ab ira: aut labore: nā dū depēdet ēt ſi ſenſibil'r le
dat: nō eſt morb': ⁊ hoc ſcdꝫ dicit habēdū mēti. ¶ Ego
aūt exiſtimo: ꝙ hec v̄ba accipiunt̄ ex ſnīa Gal. ꝑmo de
differētijs febriū: vbi dās moduꝫ quo ex ira fit febris:
dicit ꝙ in ira eſt caloris cordis ebullitio. Et qn̄ ad hoc
deuenerit cor: ꝙ poſſit ad multū tp̄s detinere calorē: ēt
ſi mot' illi ebullitiōis ſtēt. i. qeſcit: tūc neċe eſt febrire
holeꝫ. Et ex h̄ dat itelligi: ꝙ q̄ꝫdiu illa q̄ ſūt itrīſeca cor
di vl' aliqd̄ coꝝ ē aptū mlto tp̄e detiere calorē ōducto
ꝯſuāte mō ſpāli nō ē febri: cū ſit res ꝑſ, ōducto ꝯſuāte

diu detinere calorē. cōſtat ꝙ hʒ calefactū eſſe: ideo nō febrit cor: niſi aliqḋ ſibi intrinſecū habeat calefactū eē ꝛ ideo dixit: ꝙ dʒ calor febrilis eē accēſus in corde: non ſicut caliditas ire: aut laboris: cum nō vltimanť: qꝛ opʒ ꝙ ſit accēſus eo mō quo caliditas ire aut laboris: cū vl timanť. i. fit aliquo mō fixa in corde: vel aliquo ſibi intrinſeco. Sʒ de hoc lſra in qōne. ¶ Qꝛ aūt quidā ex h intelligunt ꝙ nulla diſpoſitio pēdēs a cauſa primitiua eſt morbus: vt dicunt Gentilis pmo: ꝛ poſt Thomas ſuper primo de differentijs febrium: ꝛ Marſilius: ꝛ Jacobus de Forliuio in queſtionibus tegni: puto non eē verum: vt in tegni diſputaui.

¶ Deinde cū dicit. (Et ipedit operationē.) In iſta parte explicat modū leſionis opationū a febre dicēs: ꝙ febris ipedit opationē ita vt retineať. ¶ Ubi nota ex dictis in tegni: ꝙ tribꝰ modis in genere leduntur opatiōes. dicunť. n. ipedire qū vtus ipeditur: ne eas pfectas ꝛ ſanas faciat: vno mō: qꝛ recedāt a debita mēſura. alio modo: qꝛ pmutenť a mō ꝯuenientē ſpēi hūane cū illis gloſis: quas poſui 2° tegni. tertio: qꝛ phibeanť oīo: ꝛ iſta leſio dr a medicis ablatio opationis: cū qua leſione nō retineť opatio: qꝛ igiť febris nō ita ledit opatiōes: qn aliqua viuētis opatio remaneat. dicit Auicē. ꝙ ipſa ipedit opationes ita vt retineať. i. remaneat in febriēte: dū febrit aliqua opatio: alr. n. nō viueret: ꝛ ſic non febriret. Aliter itelligūt ita vt retineať. ſ. febriēs a ꝯſuetis ꝛ debitis ſibi opōnibꝰ ſenſibilr. alr. n. nō eēt morbꝰ. ꝛ ſic nō eēt febris. Gētilis aūt voluit ꝙ ly retineať referať ad febrē: intelligēdo ꝙ ipedit opationē: ita tn̄ ꝙ febris retineatur. i. nō pēdeat a cā pmitiua: qꝛ vt dicit nulla diſpoſitio a cā pmitiua depēdēs in eē eſt morbꝰ: ſicut nulla talis eſt ſanitas. Mihi vo videť ꝙ fundať ſup falſo qꝛ tēperamētū cordis pēdet in ꝯſeruari ab aere nos cōtinēte: ꝛ per anhelitū attracto: ꝛ tn̄ eſt ſanitas: ſuas aūt ꝛ alioꝝ rōnes ſoluit pmo tegni. Cōcedo tn̄ ꝙ febris nō pendet oīno ſpāli modo a cā primitiua: ꝛ ꝙ opʒ ꝙ habeat factum eſſe in corde: modo quo dicaʒ infra in iſto capitulo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ſunt quidā hominū qui diuidūt febres in duas diuiſiōes primas. ſ. in febrē egritudineʒ: ꝛ in febrē accidēs: ꝛ ponūt febres apoſtematum de genere febris accidētis.

¶ Poſita diffōne exeqtur diuiſionē tractādo de febre: ꝛ pmo ponit vnā alioꝝ diuiſionē pro pma. ſcdo aliā pncipalr ſʒ ppriā opinionē. Et tertio ponit quaſdā nō tam pncipales. ibi ſcda. (Procedamꝰ igitur.) ibi tertia. (Et diuidūtur febres.) Pma in tres. pmo ponit illā diuiſionē. ſcdo exponit ita diuidētiū itentionē. tertio arguit ꝯtra diuiſionē. ibi ſcda. (Et intētio qdē.) ibi tertia. (Et ꝯtradicēti.) ¶ In pma parte dicit: ꝙ ſunt qdā hoīum: qui diuidūt febrē in duo mēbra diuiſiōe: quā dicūt primā: ꝛ eſt iſta: ꝙ febriū quedā eſt morbꝰ: ꝛ quedā eſt accidēs: ꝛ dicunt febrē apoſtematis eſſe febrē accidens: ꝛ iſte fuit Raſis. 16. cōtinētis. capᵒ. 2° circa principium. ꝛ ſimilē diſtinctionē ponit in 17ᵒ capᵒ. 6° ſed auctoritate Gal. ꝛ hic non dicit hanc eē primaʒ diuiſionem.

¶ Et intētio quidē huiꝰ ſermonis eſt ꝙ febris egritudinalis eſt illa: iter quā ꝛ cām: que non eſt egritudo nō eſt mediū: ſicut febris putredinis: putredo. n. eſt cā eius abſqʒ medio: ꝛ nō eſt putredo in ſeipſa egritudo: imo eſt cā egritudinis: febris vo apoſtematis eſt accñs apoſtemati exiſtēs: dū eſt apā ſequēs ipm: ꝛ apoſtema eſt egritudo in ſeipſo.

¶ Exponit itentionē iſtoꝝ dicēs: ꝙ iſti p febrē morbuʒ intelligūt illā: cuiꝰ cā imediata nō eſt morbus. vbi grā. tertiana que eſt ex putredine colere imediate habʒ cāʒ imediatā putredinē: que nō eſt morbꝰ: ſʒ cauſa. Illam aūt dicūt febrē accidēs: que hʒ cāʒ imediatā: q̄ eſt morbus: ſicut febris apoſtematis: que ſeqť apoſtema: ꝛ ipm apoſtema eſt morbus in ſeipſo.

¶ Et cōtradicēti qdē ineſt vt dicat. qm̄ ſi ppterea ꝙ febris apoſtematis ſeqtur caliditatē eiꝰ: ꝛ ſeqtur ex dolore ipſiꝰ: eſt ſilr vt ſit febris accidēs: tunc opʒ vt ſit plurimū febriū effimera rū accidēs: ꝛ ſi ipſa ſeqtur putredineʒ: q̄ eſt in apāte: tunc apoſtema nō eſt cauſa eius prima: vnde eſt apā: imo quantuʒ ad putredinē: que ēſt in ipſo caſu: igť eiꝰ: q̄ eſt eēntialis: eſt putredo: ꝛ apā nō eſt cā eiꝰ: niſi per accidēs.

¶ Hic arguit ꝯtra poſitionē. ꝛ pmo hoc. ſecūdo excuſat ſe a pſecutione argumētoꝝ. ibi. (Uex occupatio.) Prima in duas. Nā p arguit ꝯtra dictos ſi hnt ſenſum: quē ipſe expoſuit. ſcdo ſi aliū ſenſum haberēt. ibi ſcda. (Et dicimꝰ ꝙ ſi.) ¶ In pma arguit ſic. ex dictis ſeqť ꝙ febris apātis eſt febris morbꝰ: nō accidēs: qḋ eſt ꝯtra eos pbať: qꝛ ſi eēt hoc accidēs: hoc eēt: qꝛ ſeqtur caliditatē apātis: aut qꝛ ſeqtur dolorē apātis: tunc ſeqtur ꝙ plurime effimere eēnt accidentes. Et ſi dicať: ꝙ eſt accñs: qꝛ ſeqtur putredinē apātis. Arguiť ꝯtra: qꝛ putredo nō eſt apā nec morbꝰ: ſed cā morbi: ꝛ ſic ſeqtur: ꝙ febris talis apātis nō ſeqtur apā inquātuʒ apā nunc imediate: ſed p quāto ſeqtur putredinē: que eſt in ipſo: ꝛ ſic ſua imediata cā nō eſt morbus: cuius oppoſitū dicebant iuxta expōnē quā Auic. dedit intētionis eoꝝ. ¶ Nota igť ꝙ plurime effimere ſequūtur aliquā malaʒ caliditatē factā an̄ febrē. nā ſiue a caliditate aeris: ſiue ab exercitio ſiue a cibis ꝛ potibꝰ ſequanť: ſiūt a mala caliditate. ſi ḡ febris apātis iō ſit accidēs: qꝛ ſeqť malā caliditateʒ in corpe: h erit de plurimis effimeris abſqʒ bubone: qḋ illi negāt. ¶ Nota ſcdo: ꝙ ſiue p putredinē itelligamus putridā caliditatē in hūore vel fumo: vl putridā fuliginē: vtroqʒ mō iſte nō ſunt morbi: ꝛ iō febris has ſeqns nō imediate ſequeť morbū: ꝛ ſic nō eēt accñs.

¶ Et dicimus ꝙ ſi nō ſignificauerit per febreʒ accidēs hoc: imo nō itellexit per cāʒ: niſi ꝙ ipſa ſeqtur apā hoc: ꝛ inuenit cāʒ p inētionē apātis: ſilr ergo eſt diſpō febriuʒ putredinis p cōparationē ad putredinem.

¶ Inſtat ꝯtra aliū itellectū: forte. n. dť ꝙ nō itelligūt febrē eē accñs: qꝛ imediata cā ſit morbꝰ: vt Aui. expoſuit ſed qꝛ febris ſeqtur aliā diſpōnē pter nām. Uñ febris apoſtematis inuenitur ppter inētionem apoſtematis: ꝛ ſeqtur ipm: ſiue per ſe: ſiue imediate. Contra. Ex hoc ſequitur ꝙ febres putredinis oēs eſſent accidētes. pbať qꝛ ſimilr cōparanť iſte ad putredineʒ: ſicut febris apoſtematis ad apoſtema: ꝛ ita inueniūtur per inuentioneʒ putredinis. Poſſet tamē ſolui: qꝛ ſequunť putredinem que nō eſt morbus: ſed apā eſt morbꝰ: ꝛ in iſto dicimꝰ vnā eē accidēs: nō aliā: nō ſolū. n. iueniť putredo: ſʒ mala cōplexio calida in mēbro apoſtemato: que eſt morbus: ꝛ ſic vides ꝙ Gentilis nō bene diſputans voluit hāc rōnem concludere intelligēti.

¶ Uerum

¶ Uerum occupatio in huiuſmodi contradictionibus eſt illud: q̃d nõ confert in ſciẽtia medicine aliquid: ⁊ facit medicum procedere ex arte ſua ad inquiſitiones: que fortaſſe impediunt ipſum ab arte ſua.

¶ Excuſat ſe a proſecutiõe dicẽs: q̃ occupatio in iſtis q̃ſtionib⁹ nõ confert aliq̃d in ſciã medicine: ⁊ facit fortaſſis medicũ procedere ad id q̃d nõ eſt de arte ſua: ⁊ ĩpediũt eũ ab inq̃ſitiõib⁹ meliorib⁹: ⁊ ſupple iõ nõ intẽdit pleq̃ in arguẽdo: ⁊ tñ ex hoc nota quõ nos facim⁹ hodie: q: niſi ſit hõ dotat⁹ claro ingenio: ⁊ multo ſtudio logice ⁊ phie ponũt multos ãnos: ⁊ poſt nõ ſciunt v̂bũ de medicina. ¶ Sʒ ſi querat̃: verũ hec diuiſio ſit vtilis medico ⁊ vã dico: q̃ ita ⁊ propterea poſita eſt a Gal. in cõmẽto affo. ſi febris nõ a colera: ⁊ a Raſi. ⁊ .16. ⁊ .17. cõtinẽtis: vt dr̃ ſupra. Sʒ occupatio inutilis eſt ſubtiliçare de apoſtemate: vtrũ ſit imediata cauſa febris: vtrũ vel ad hoc q̃ ſit cã imediata febris: ſit opportunũ q̃ ſit cauſa inq̃ũtũ apoſtema: vel ſufficit: q̃ rõne partis ſue: que ſit morb⁹ hoc faciat: ⁊ ſiles truffe: que faciũt trãſire in cõſiderationeʒ cauſarũ per ſe: ⁊ per accidẽs: ⁊ per partẽ: ⁊ talium que pertinẽt alteri artifici: hic nõ ſunt neceſſarie.

¶ Procedamus ergo ſecundum id quod conſuetum eſt. dicamus ergo propterea q̃ febres apoſtematũ ⁊ opilationũ ſunt febres accidentes: ⁊ alie febres ſunt egritudies: tũc cõueniẽs eſt: vt dicamus: quõ propterea q̃ oĩa que ſunt in corpore hoĩs ſunt tria genera. ſ. mẽbra cõtinentia illud: q̃d eſt in eis de humiditatib⁹ ⁊ ſpiritibus: quoꝝ cõparatio eſt cõparatio parietũ balnei ⁊ humiditas recõdita: ⁊ eius cõparatio eſt cõparatio aque balnei: ⁊ ſpũs aĩalis: vitalis ⁊ nãlis: ⁊ vapores effuſi: ⁊ comparatio coꝝ eſt cõparatio aeris balnei: ⁊ aer balnei q̃ñ infrigidatur illud: q̃d eſt vicinũ ei: nõ opʒ vt ipſe extinguat̃: imo poſſibile eſt: vt remaneat: ⁊ redeat ⁊ calefaciat illud: q̃d ei vicinũ eſt. Similr̃ eſt vnũ iſtoꝝ trium generuʒ: extra q̃d nõ inuenit̃ in homine genus corporeum.

¶ Hic Aui. exeq̃tur diuiſionẽ p̃ncipalẽ febriũ ſʒ propriã opiõnẽ: que eſt etiã Gal. p̃mo de differẽtijs febriũ. cap⁹ p̃mo. Et duo facit. p̃mo affirmãdo diuiſionẽ propoſitã ponit fundamẽtũ diuiſionis ſue. ſcdo ponit diuiſioneʒ. ibi ſcda. (Nã ſi accẽdat̃.) ¶ In p̃ma pte dicit q̃tuor. p̃m⁹ eſt: q̃ procedẽdo ſm cõſuetũ cõcedi ab antiq̃s: cõcedam⁹ q̃ febres apãtũ ⁊ opilationũ ſunt accidentes: ⁊ ita ſupple alie que ſequunt̃ alios morbos: ſʒ alie febres: que nõ ſequunt̃ alios morbos ſunt egritudines: nõ tñ intelligas q̃ febres accñtes nõ ſint egritudines: q: hoc eẽt falſuʒ. ¶ Scdo dicit: q̃ oĩa. ſ. corpora cõtẽta in corpe hoĩs ſunt tria genera. ſ. cõtinent̃ in aliquo triũ generũ. p̃mũ gen⁹ ſunt mẽbra: que cõparant̃ ad ea: que ſunt in corpe hoĩs: ſicut parietes balnei cõparant̃ ad balneuʒ: ⁊ alia cõtenta in eis: ſcdʒ gen⁹ ſunt humiditates recõdite in mẽbris. ſ. chilus: ſtercora: humores p̃mi: ⁊ alique ſecũdaꝝ humiditatũ: quaꝝ cõparatio ad hoiem eſt ſicut aq̃ balnei ad balneũ. tertiũ genus eſt ſpũs nãlis: aĩalis ⁊ vitalis: ⁊ vapores effuſi in corpore: qui cõparant̃ ad hoiem: ſicut aer balnei cõparat̃ ad balneũ. Et extra hec tria nõ inuenit̃ in hoie gen⁹ corporeũ. ¶ Tertio dicit: q̃ aer balnei nõ opʒ q̃ q̃uis parietes ⁊ aque balnei ĩfrigidarent̃: q̃ propter hoc infrigidaret̃ aer: imo poſſibile eſt q̃ remaneat aer calidus: ⁊ redeat ⁊ calefaciat parietes ⁊ aquã. ¶ Quarto dicit: q̃ ſilr̃ cõtingit in quolibʒ alioꝝ duoꝝ generũ. ſ. in parietib⁹ ⁊ aq̃: q̃ nõ opʒ ſi parietes ſunt calidi: ⁊ ĩfrigidet̃ aer ⁊ aq̃: q̃ propter hoc ĩfrigidẽtur parietes: imo põt remanere calidi: ⁊ calefacere alia. Et ſilr̃ aqua ĩfrigidatis parietib⁹ põt remanere calida: ⁊ calefacere parietes ⁊ aerẽ. ¶ Circa ſcdm dictũ attẽde q̃ Auic. diſtĩxit modos corpoꝝ in hoie exiſtẽtiũ: nõ ſicut pars alteri⁹ de neceſſitate. nã elemẽta nõ ſunt in hoie: niſi ſicut pars alterius: p̃cipue q̃ de neceſſitate inueniũt̃ ſicut res nãliter ĩtrinſece. Aer aũt q̃uiſq3 ſit: nõ tãq̃ p̃ncipiũ elemẽtare in aliquo dictoꝝ triũ: nõ eſt res nãlr̃ intrinſeca corpori humano: vt aer attract⁹ ad vacuitatẽ. Et ſilr̃ aqua potata ⁊ iõ de elemẽtis nõ intellexit. Uel dic q̃ aer ad ſpũm ⁊ vapores reducit̃: ⁊ aq̃ ad humiditatẽ. Reliq̃ aũt elemẽta nõ inueniunt̃ in hoie p ſe exiſtẽtia: ⁊ ſub humoribus cõp̃hẽdit chilũ: ſaniẽ: ⁊ ſimilia. Et tũc pʒ quõ nõ eſt nãliter ĩtrinſecũ tanq̃ corpus p ſe ſtans aliq̃d homini niſi in aliquo iſtoꝝ triũ geneꝝ. ¶ Circa tertiũ dictum attẽde: q̃ licʒ aer ſit ſubtilis: ⁊ facilr̃ alterabilis: tñ ſtat q̃ habeat calidĩtatẽ ita fixã: ⁊ a parietib⁹ balnei nõ ſufficiat itantũ ĩfrigidari: q̃n illos notabilr̃ calefaceret: vt pʒ in ordinarijs calefactorijs cameraꝝ p aerẽ veniẽtẽ a fornace p canalẽ longinquũ: in q̃bus aer q ſolus eſt p̃imo calidus calefacit parietes: ⁊ alia in camera cõtẽta. ¶ Circa quartũ attẽde: q̃ ſi aer q eſt ita ſubtilis reſpectu alioꝝ noĩatoꝝ põt calefacere alia: ⁊ nõ obſtãte aliorũ frigiditate eis reſiſtere ⁊ remanere calidus: multo magis hoc poterũt parietes ⁊ aq̃ vtraq3 p ſe: ⁊ iõ Aui. ſolũ poſuit exẽpluʒ de aere: vt p illud alia eẽnt probata. ¶ Ultimo nota: q̃ p hãc diſtinctionẽ corporum inuentoꝝ in nobis: ⁊ ſimilitudinẽ ad partes balnei triũ: vult Auic. collegiſſe: q̃ poſſibile ẽ p̃io calidĩtatẽ eẽ accẽſaʒ in ſpiritib⁹: ⁊ p illã cõicari mẽbris ⁊ humoribus: q̃ñq3 vero accẽſam eẽ in humorib⁹: ⁊ per illã cõicari mẽbris ⁊ ſpiritibus: ⁊ q̃ñq3 eſſe accẽſam in membris: ⁊ cõicari humoribus ⁊ ſpiritibus.

¶ Nã ſi accẽdatur febris in mẽbris radicalib⁹ accẽſione prima: ſicut accendit̃ adultio. verbi grã: vt in parietib⁹ balnei: aut per follem ferrarij: aut per ollã coci: tunc illud gen⁹ febriuʒ nominat̃ febris etica: ⁊ ſi accẽditur febris accenſione prima in humorib⁹: deide accẽdatur ex eis in mẽbris: ſicut accidit vt accẽdat̃ aq̃ calida in balneo: ⁊ igniãtur latere eius: aut ius calidũ in olla cauſa ei⁹: tũc illud genus febriũ nominat̃ febris hũoris: ⁊ ſi accẽdat̃ febris accenſione ſua prima in ſpiritibus ⁊ vaporibus. Deinde accẽdat̃ ex eis in mẽbris ⁊ hũoribus: ſicut accidit vt perueniat ad balneuʒ aer ignis q accẽdat̃ in eo: ⁊ calefaciat aerẽ eius: ⁊ perueniat ad aquã: ⁊ parietes: tunc gen⁹ illud febris nominat̃ febris effimera: q̃m eſt accẽſa in re ſubtili: que reſoluit̃ cũ velocitate: ⁊ raro pertrãſit diẽ cũ nocte ſua: niſi cõuertat̃ ad gen⁹ aliud febriũ. Hec ergo diuiſio febriũ eſt p modũ propinquũ rei diuiſioni per differẽtias.

¶ Hic exeq̄r ponēdo diuiſionē: ⁊ poſt ſubdit cuiuſmodi
diuiſio ē iſta. ibi. (Hec ergo diuiſio.) Dicit ꝑ ꝙ ſi accē
daẜ febris accēſione ꝑma in mēbris radicalib⁹ erit fe
bris ethica: ſicut ſi accēdeꝛ ꝑmo in parietib⁹ balnei: aut
per follē fabri: aut coci in olla: erit febris ethica. Sꝫ ſi
accēdaẜ accēſione ꝑma in hūorib⁹: ⁊ ꝑ illos accēdaẜ in
mēbris erit febris humoꝝ. Et fit iſta accēſio: ſicut ſi ꝑ
calefiat aqua balnei: ⁊ effundatur ſuꝑ lapides balnei: ⁊
ipſi lapides igniantẜ: q͛ fiāt valde calidi: aut aliqͦd bul
liēs in vno vaſe effundaẜ in aliud vas frigidū: ⁊ igniat
ideſt vehemēter illō vas calefaciat: ſicut vbi gr̄a. ollam
coci. Sꝫ ſi accēdaẜ febris accēſiōe ꝑma ī ſpiritib⁹: ⁊ po
ſtea ꝑ illos calefiāt hūores ⁊ mēbra: ſicut vbi gr̄a. accē
daẜ ꝑmo aer balnei ab igne: ⁊ ꝑueniat ad balneū: ⁊ ca
lefaciat parietes ⁊ aquā balnei: tūc iſtud gen⁹ febris vo
caẜ effimera: ⁊ rō eſt: q͛ eſt accenſa in re ſubtili: q̄ reſol
uiẜ cū velocitate: ⁊ raro ꝑtrāſit diē cū nocte ſua: niſi cō
uertaẜ ad aliud gen⁹ febris. Et ex his habes diſtictionē
ꝙ febriū ālia eſt ethica: q̄ accēdiẜ accēſiōe ꝑma in mē
bris radicabilib⁹: alia hūoralis: q̄ accēdiẜ accēſione ꝑ⁹
in hūorib⁹: ⁊ alia effimera: q̄ accēdiẜ accēſione ꝑma in
ſpiritib⁹. Et ſubdit Auic. ꝙ hec diuiſio eſt ꝓpinq̄ diui
ſioni eueniēti ꝑ dr̄ias. Habem⁹ ḡ hic q̄tuoꝛ. ꝑ^m eſt ꝙ cū
febris accēdiẜ accēſione ꝑma in mēbris radicalib⁹ eſt
ethica. ſcdm ꝙ cū accēdiẜ accēſione ꝑma in hūorib⁹: ⁊
ꝑ illos accendiẜ in mēbris ⁊ ſpiritib⁹ eſt febris hūoris.
3^m eſt: ꝙ cū accēdiẜ accēſione ꝑ⁹ in ſpiritibus: ⁊ ꝑ illud
cōicaẜ accēſio hūorib⁹ ⁊ mēbris: tūc ē effimera. Et 4^m
eſt: ꝙ iſta diuiſio eſt ſꝫ modū ꝓpinquū diuiſioni: que
fit per differentias.

Queſtio. VI.

Nota igitur ꝑmo cōiter circa tria ſupioꝛa: ꝙ fe
brē accēdi accenſione ꝑ⁹ in aliquo
dictoꝝ triū exponiẜ vario mō: vno mō ꝑ⁹ quo ad tps:
ita ꝙ qñ calitas ꝑter nāꝫ tpe pri⁹ accēdiẜ in mēbris ſit
ethica: ⁊ ſic de alijs mō ſuo. Et forte Genti. habuit hunc
itellꝫ: q dicit: ꝙ h̄ dixit Aui. vt daret exēplū de nō ꝯpli
cata in q̄ſꝫ triū manerieꝝ ſemꝑ replicās ꝑ⁹: ſꝫ iſta non
pōt ſtare: q͛ q̄ſtūcūqꝫ ethica fieret icipiēdo: oꝫ cāꝫ cale
factiuā cordis pri⁹ applicari ſpiritib⁹: ſiue ſit in cōcauo
cordis: ſiue ex̄: ⁊ ꝑ ꝯñs pri⁹ cōicare ꝑternālē caliditatē
ſpiritib⁹. Et ſi dicas ꝑ cōicat ſpiritib⁹ caliditatē: ſꝫ non
febrē: tūc ad hūc itellꝫ ſemꝑ febris accēſiōe ꝑ⁹ accēde
reẜ in ſuba cordis: q͛ eſt illō qͦd ꝑ eſt ſubꝫ febris ſꝫ Gē
tilē. Preterea ī effimera ex bubone ꝑ accēdiẜ ꝑter nā
lis caliditas in hūore: ⁊ tñ eſt febris effimera. Nō igẜ
ſtat iſta expō: ⁊ tu ꝯſidera multas alias iſtātias. ¶ Se
cūda expō eſt Marſilij in expōne ꝑme q̄ſti. q ꝑ ꝑ accē
ſionē dicit debere itelligi itēſionē fortē ſupra gradū ca
loris nālis tūc corrīdētis nō fixionē. Dicit 2° ꝙ ꝑ ꝑ^{m}
nō itelligim⁹ ꝑmā quo ad tps. Sꝫ 3° dicit: ꝙ ꝑ ꝑmā in
telligim⁹ in ethica ꝑncipalē: ide noiando illā. ſ. a q̄ ime
diate ſuſcipit febris denoiationē. Et hanc expōnē dicit
ꝯformē Gal. 3° de acciñ: cū dicit egritudinē ledere opa
tionē ꝑ. i. ꝑncipalr. i. imediate. In reliqs aūt duobus ge
nerib⁹ dixit ꝑmā accēſionē. i. imediatā in cāndo calidi
tatē in corde: q̄ ve eſt febris. naꝫ q͛ in ethica caloꝛ q eſt
febris nō depēdet ſpāli depēdentia a ſpū vel hūore: iō
nō denoiaẜ illa febris a ſpū vel hūore: ſꝫ imediate ſu
mit denoiationē a calore cordis. Et ſi dicaẜ poſſe eſt in
effimera: ꝙ accēdaẜ ꝑmo caloꝛ in ſpiritib⁹: ⁊ ꝑ illos ca
lefiāt hūores cordis: ⁊ ide calefiat coꝛ ſine hūoꝝ putre
dine: ⁊ ſanguis nimia abūdātia: ⁊ tunc erit effimera ac
cēſione ꝑ⁹ nō exiſtēte in ſpiritib⁹. Rñdet ꝙ ſufficit ꝙ
accenſio ſit talis in ſpiritib⁹: ꝙ dato ꝑ imaginationē ꝙ
non accēderet hūores ſufficeret calefacere coꝛ calitate
ſenſibilr ledēte opōes. Et ſic talẜ febris ꝑ ē accēſa ī ſpūs:
q͛ calitas ſpūs ē illa a q̄ ꝑncipalr recipit denoiationē:
cū ſit talis: ꝙ ēt dato ꝙ hūores nō calefierēt: ſufficeret
calefacere coꝛ febulr. Et ſilr vr̄ ex hoc dari itellm de
bere in hūorali: ꝙ lꝫ aliqñ hūoꝛ ꝑmo calefaceret ſpūm
deide coꝛ: dūmō hūoꝛ eo mō ſit diſpoſit⁹ ꝙ ſufficiat cale
facere coꝛ caliditate febuli: eſto ꝙ nō calefaceret ſpūs
dr̄ accēſa febris accēſione ꝑma in hūore. ¶ Cōtra iſtā
riſionē argr̄ ſic. Ex iſto ſeqẜ ꝙ ois febris eſt ethica. ꝓ
batur. ois febris accēdiẜ accēſione ꝑma in ſuba cordis:
⁊ ois talis eſt ethica. igr̄ ⁊c̄. minoꝛ eſt illoꝝ. maioꝛ ꝓba
tur. in oī febre denoiatio febris ſumiẜ imediate a cali
ditate ꝑter nām ſubiectiue exñte in ſuba cordis: q͛ illa
poſita eſt denoiatio: ⁊ remota remoueẜ: niſi. n. in corde
ſit caliditas ꝑter nāꝫ totū nō febrit. ¶ Forte dr̄ ꝙ ge
neralis denoiatio ꝑncipalr ⁊ imediate ē a calitate cor
dis in oī febre. Sꝫ ſpālis ꝙ ſit ethica: vel effimera: vel
hūoralis eſt ab eo: in q̄ accēdiẜ accēſione ꝑ⁹. ¶ Sꝫ iſta
riſio icidit petitionē ꝑncipij: ſi. n. dicatur q̄re imediate
recipit ethica denoiationē ſpālē a caliditate: q̄ ſubiectī
ue eſt in corde dices: q͛ caliditas ē in cordis ſuba accē
ſione ꝑma. Hec eſt. n. cā q̄re ſit hui⁹ ſpēi. ſ. ethica. ¶ Et
ſi dicaẜ q̄re in ethica eſt calitas accēſa in corde: accen
ſione ꝑ⁹. Rñdes ꝑ illud qͦd poſuiſti ī ꝑn°. ſ. q͛ ab illa ca
liditate in corde imediate denoiaẜ ethica febris eē hu
ius ſpēi. Et h̄ eſt declare ignotū ꝑ ignotū. Ops ḡ ꝙ cū
accēdi accēſione ꝑ⁹ caliditatē in cordis ſuba ſit cā q̄re
denoiaẜ febris ethica imediate a ſe: ꝙ accēdi accēſiōe
ꝑ⁹ in corde nō icludat in ſua rōne: ꝙ a ſe denoieẜ ethi
ca: q͛ tūc eēt cauſatū: ⁊ q͛ eſt notificās ſꝫ illā rōneꝫ nō
oꝫ eē eē notificatū ꝑ illud qͦd notificat. Iſtoꝝ. n. nullū
eſt ꝑ ſe notū: ita ꝙ ſufficiat ſolū dicere: vel termios ex
planare. ¶ P̄. ſumi ab aliq̄ denoiationē ſpecificam fe
bris. eſt vni⁹ rōnis formalis. ḡ accēdi caliditatē accēſio
ne ꝑ⁹ in aliq̄: vt nr̄o ꝓpoſito attinet dꝫ itelligi vniuoce:
cū ḡ in hūorali ⁊ effimera nō dr̄ caloꝛ accēdi accēſiōe
ꝑ⁹ in aliq̄: q͛ ab illo imediate denoiaẜ febriens: ſꝫ q͛ ab
illo imediate pendet caliditas febrilis: vt dicit Marſi
li⁹. pari mō in ethica nō dr̄ accēdi accēſiōe ꝑ⁹ in corde
q͛ ab illa ſuſcipiat imediate denoiationē. ¶ Quidaꝫ ḡ
dicūt: vt Albert⁹ de ḡācarijs: ſupponētes ꝙ Aui. hic lo
quiẜ: vt Gal. ꝑ de differētijs febriū: vt pōt colligi ex eis
ꝙ in illa pte accēdiẜ accēſiōe ꝑ⁹ de ꝑtib⁹ cordi itrinſe
cis: in q̄ eſt calefactū eē: ⁊ in illa dicunt calefactū eē: in
qua ꝑmo recipiẜ caliditas ꝑter nāꝫ alijs itrīſecis cordi
īgerēs illā: ⁊ ab illo ſubo ſumiẜ gen⁹ febris: nā qñ ꝑ reci
pit cordis ſuba caliditatē ꝑter nām alijs igerēs illā eſt
ethica: ⁊ qñ hūoꝛ eſt humoralis: ⁊ qñ ſpūs eſt effimera.
¶ Cōtra. ex hac ſeqẜ ꝑ ꝙ aliq̄ febris ethica eſt fiens.
nā poſſibile eſt in ſuba cordis ꝑmo recipi caliditatem
fiētē. deide ex illa calefieri ſpūs ⁊ hūores cordis: ſicut
ſi⁹ a putrido hūore ꝯtēto in caſſula calefiat coꝛ ꝑ ſimpli
cem alterationē abſqꝫ fumo penetrāte itra coꝛ: ⁊ tūc il
la erit ethica: q͛ ꝯparādo ꝑtes cordis: ⁊ ea que in corde
ſunt adiuicē calitas ꝑter nām ꝑ recipiẜ in cordis ſuba:
q̄ alijs ꝑtib⁹ eā igerit. ⁊ tñ eſt fiens. q͛ depēdens. Scdo
ſeqẜ ꝙ nō poſſent ꝯplicari putrida ⁊ ethica: cum nō ſit
poſſe ꝙ ꝑ recipiaẜ in ſuba cordis alijs igerēdo: ⁊ ꝑ in hu
more alijs igerēdo ſil⁹ ⁊ ſemel. Nec pōt dici Auic. itelli
gere: ꝙ in illo accēdaẜ accēſione ꝑma: in quo eſt itēſioꝛ
cū ſemꝑ eſt itenſioꝛ in ſpū cōi q̄ꝫ in corde. ¶ Uidetur
igr̄ mihi ꝙ nō debem⁹ putare: ꝙ Aui. in h̄ paſſu alr̄ ſen
ſerit q̄ꝫ Galienus ꝑ de differētijs febriū. Primo: q͛ vbi
diſſentit dicit manifeſte: q͛ ēt dicit: ꝙ hoc eſt ꝯſuetum.
Iſta aūt diſtinctio maxime cōformat ſe cū diſtinctiōe
Gal. ⁊ ideo

Gal. ⁊ ideo ad illā eſt referēda: que ponit̄ p̄mo de differētijs febriū cap. p̄. Uidet̄ etiā ſcḋo ꝙ cū Gal. dicit calefactū. p̄mo de differētijs febriuꝫ: loco allegato: ⁊ calefieri: vt adiuicē diſtinguunt̄: ꝙ nullo alio mō itelligat factū ⁊ fiens ꝙ̄ i libro de malitia ꝯplonis diuerſe: ⁊ in 3° tegni: veriſile. n. eſt ſi aliter itelligi poſſet: ꝙ expoſuiſſet: vt ꝯſueuit in alijs. Ex h. s ḡ dico: ꝙ caliditatē accendi acceſſione p̄ma in aliq̄ eſt accēdi in facto eē: vt diſtinguit̄ ꝯtra fieri mō loquēdi medicoꝝ: q dicūt q̄litatem factā illā: q̄ nō depēdet ſp̄ali depēdētia: ecōtra fientē illaꝫ: que depēdet ſp̄ali depēdētia: vt oſtēdi in 3° tegni: ⁊ in q̄one de malitia ꝯplonis diuerſe. Si igit̄ accēdat̄ caliditas p̄ter nām acceſſione in facto eē in mēbris radicalibus eſt ethica: ⁊ hoc vbi ſeq̄t̄ ſenſibilis leſio. Si i humore vel ſibi ꝓportionali mō ifra dicēdo: eſt hūoralis ⁊ ſi in ſp̄ū: vel ſibi ꝓportionali eſt effimera. Et attendātis debere itelligi: ꝙ ſit accēſa hoc mō itra cor: nā cum p̄mū febriēs ſit cor: caliditas accēſa: vnde ſumit̄ denominatio generis: oꝫ ꝙ ſit i corde. ¶ Preterea manifeſte videm⁹ Gal. dicere: ꝙ ſi a bubone alterat̄ cor febriliter: nō trāſmiſſo vapore putrido ad vētriculos cordis tūc febris eſt effimera: ⁊ cū putridi fumi igrediunt̄ cordis vētriculos: tūc eſt putrida: qḋ nō diceret niſi prīcipalia: in qua fundat̄ calefactū eē: a quo febris ſumit ſuam denoīationē debeat eē in corde: vñ cap° 5° dans dr̄iam īter effimeras ex bubonib⁹: ⁊ putridas ex putredine intrinſecoꝝ dixit in putridis: ex putredine vo q̄ eſt ſ3 viſcera: aut magna vaſoꝝ: velut fum⁹ ex his qui putreſiūt hūorib⁹ ad vētriculos deuenerit cordis. Hec Gal. ⁊ hoc idē dicit expſſe cap. p̄ ponēdo hāc differētiam: ꝙ vt clarius videat̄ ponā ſeriem in forma: que vo ſunt a mā in qua eſt hoc p̄ter nām calidū: maxime ꝓprie eius: q p̄ter nāꝫ eſt caloris: ſunt differētie: que ſunt tripl'r: aut corp⁹ cordis apphēdēte ipſo: ⁊ ab ipſo trāſeūte ad totū corp⁹: aut eos qui ꝯtinent̄ in vētriculis ei⁹ humores: reliqua vo ⁊ tertia differētia eſt aerea ſubſtātia ſola calefacta: hūidis aūt ⁊ ſolidis corporib⁹ calefiētib⁹ q̄dē adhuc: calefactis aūt nōdū. Differt aūt non paꝝ calefieri ⁊ calefactū eē. Et ex hoc dat nobis itelligi q̄uo dꝫ apphēdi a caliditate corp⁹ cordis ad hoc vt ſit ethica: q2 habeat calefactū eē: ⁊ ſil'r de hūorib⁹: q ſunt in vētriculis cordis: ꝙ habeāt calefactū eē ad hoc vt ſit hūoralis: ⁊ hoc vocauit hic Aui. accēdi accēſione p̄ma. ¶ Ex his ḡ p̄mo infero: ꝙ accēdi accēſione p̄ma itelligit̄ accenſione facta ⁊ eſt p̄ma: q2 nō depēdēs ſp̄ali depēdētia: ⁊ hoc itelligitur in trib⁹ replicationib⁹ Auic. ¶ Infero ſcḋo: ꝙ illud in quo accēdit̄ accēſione p̄ma: ⁊ a quo debꝫ ſumere febris eē ſpecificū: opꝫ ꝙ ſit in corde. nā de ſuba cordis ē clarū ꝙ ꝯtinet̄ in corde: ⁊ de ethica oēs hoc cōcedūt: ſ3 de hūorib⁹ pꝫ: ꝙ Gal. dixit hic: aut eos qui in vētriculis ei⁹ humores: ⁊ de effimera loqtur ꝙ aerea ſuba ſit calefacta nō calens: ⁊ loqtur de aerea cordis ſubſtātia. i. de ſp̄ū. Et h̄ pꝫ rōne. Nā aut opꝫ eſſe in corde illud a quo ſumit̄ ſpēs febris tāq̄ a ſubō calefacti eſſe: vel ſufficit ꝙ ſit in alia p̄te corporis. Sed hoc ſm nō ſufficit. igit̄ reqrit̄ ꝙ ſit in corde. minor pꝫ: q2 tunc febres ex bubonibus oēs eēnt putride: cū in oibus talib⁹ calefactuꝫ eē p̄mo fundat̄ in hūore putrido bubonis: ꝯñs tñ ē falſuꝫ ⁊ cōtra Hypo. ⁊ Gal. ¶ Tertio ſeqtur ꝙ in oī febre oꝫ aliquid cordi itrinſecū eē poſituꝫ in calefacto eſſe p̄ter nām: aliter. n. eſſet febris: que nō ꝯphēderetur ſub aliquo p̄moꝝ generū febris: qḋ eſt ipoſſibile: ⁊ pbat̄ cōſequētia: da enīꝫ ꝙ in. a. febre nō ſit aliquid habēs calefactuꝫ eē in corde. Et arguit̄ ſic. ſi iſta eſt in aliquo genere: illud ſumit̄ a ſubō calefacti eſſe p̄ter nām exiſtente in corde: ſed nulluꝫ eſt tale: vt ponis: igit̄ iſta non eſt in aliquo genere: ⁊ hoc mō volo hic terminatā eſſe illā lōgiſſimā q̄ōnē: vtꝝ in oī febre ſit neceſſariū aliq̄d cordi itrinſecū poni in calefacto eē: ⁊ lꝫ Albertus de ſācarijs hanc cōcluſionē ꝯceſſerit: nō cōceſſit eaꝫ ad ſenſum verū: vt ſupra oſtēdi in ſua expōne circa lraꝫ. Gētilis aūt ⁊ alij ſequētes abſolute negauerunt.

¶ Sed circa iſtā māꝫ ſurgūt multe difficultates. Prima eſt iſta. ponat̄ in caſu: ꝙ hūores vel ſp̄ūs ponant̄ in calefieri: ⁊ iſti hoc mō diſpoſiti calefaciāt cor: ita vt inde ledant̄ cordis opōnes ſenſibil'r: in iſto caſu ē febris: ⁊ nō eſt aliq̄d itrinſecū cordi poſitū in calefacto eſſe. ḡ ꝯclō falſa. minor pꝫ ex caſu. Maiorē ꝓbo: q2 in iſto caſu eſt caliditas p̄ter nām in corde ſenſibil'r ledēs opatiōes. ḡ eſt febris: maxie cū ſit apta: vt ab ea in totū ꝓcedat. pꝫ aſſūptū ex caſu: ⁊ ꝯñā ex diffōne febr'l. ¶ Forte dr̄ caſuꝫ eē ipoſſibilē. Cōtra. ſp̄ūs poſit⁹ in calefieri: ⁊ ſil'r ſanguis ſufficiūt deferre febrē ad mēbra. ḡ cū cor ſit ceteris mēbris iflāmabilius: ſufficiunt cor calefacere. Et pp hāc rōnē Gen. tenuit oppoſitā ꝯclōneꝫ. Et puto ēt hāc rōnē fuiſſe in mēte Alberti de ſācarijs: qm̄ lꝫ ꝯcederet: ꝙ in q̄libꝫ febre aliq̄ ps cordis. i. aliqḋ intrinſecā cordi eſt in calefacto eē: tñ nō dicit de illo calefacto eē in depēdēte: ſ3 dicit itelligi illud qḋ p̄mo hꝫ caliditatē p̄ter nāꝫ in corde: alij ꝓb⁹ illā īgerēs.

¶ Scḋa difficultas eſt: q2 Ga. vult in effimeris bubonū ſolā caliditatē cōicari cordi: cū illa nō cōicetur ſubſtātie cordis: niſi fiēs in his febrib⁹: ſeqtur ꝙ in nullo cordi itrinſeco erit calefactū eſſe.

¶ Tertia difficultas: q2 ex hoc ſeq̄t̄ ꝙ in oī putrida oꝫ hūores cordi itrinſecos eē putridos: ꝯñs tñ eſt falſum: vt pꝫ de iterpolatis: quaꝝ putrefactio eſt extra venas: vt ſupra: ⁊ Gal. dicit 2° de differētijs febriū. ⁊ de ꝯtinuis ꝓportiōalib⁹: quaꝝ putrefactio eſt in venis a corde diſtantib⁹: ⁊ ꝯñā pꝫ. nā ſubiectū calefacti eē dꝫ eſſe in vētriculis cordis: ⁊ nō niſi putridū: q2 aliter nō eſſet putrida: ⁊ nō niſi humor: q2 ſi eſſet ſubſtātia cordis eēt ethica: ſi ſp̄ūs vel vapor eſſet effimera.

¶ Et hic cadit q̄rta difficultas: q2 cōicato fumo putrido vētriculis cordis: febris q̄ tūc fit eſt putrida ⁊ non effimera: vt Gal. dicit p̄mo de differentijs. caplo q̄nto allegato. Sꝫ tūc nō eſt calefactū eē in ſubſtātia cordis: nec calefactū eſſe in humoribus: nec eſt effimera. ergo dabitur genus aliud a trib⁹ ſupradictis.

¶ Ad p̄mā iſtaꝝ: admiſſo caſu dico: ꝙ tūc nō eſt febris: nec valꝫ arg̃m: eſt mala ꝯplō cala in corde ledēs opationes ſenſibil'r: ⁊ ſufficiēs ſpargere caliditatē ſup toto ledentē opatiōes: ⁊ nō depēdēs a cā p̄mitiua. igit̄ eſt febris. In cardiaca. n. a caliditate ſepe hoc ꝯtingit ſine febre: ⁊ ceſſante ira ⁊ exercitio p tp̄s remanet caliditas: q̄ nō depēdet ab exercitio: ex quo nō eſt: ⁊ ab ira: q̄ nō eſt ⁊ illa ledit opatiōes totius: ⁊ totū calefit: ⁊ tñ nō eſt febris. Rō eſt: q2 oꝫ eē accēſuꝫ calorē p̄ter nām in corde qi in aliq̄ ſibi itrinſeco: cū febris dicat̄ calor igne⁹. Sꝫ igneus nō dr̄ de oī calore p̄ter nāꝫ: ſ3 de illo q aliq̄ mō hꝫ eē fixū: ⁊ in ꝓpoſito ſufficit: ꝙ hēat eē fixū in ſeipſo: aut in aliq̄ itrinſeco illi: qḋ p̄ dr̄ febrire: ⁊ h̄ ē cor: nec iſtḋ eſt plus: niſi illḋ qḋ aduerſarij hñt dicere de calitate p⁹ irā modico tp̄e p̄manēte: ⁊ poſt exercitiū: q̄uo aūt in oī putrido ſit calor fix⁹ p̄ter nāꝫ oſtēdi i q̄ōe d̄ putrefactōe.

¶ Ad ſcḋaꝫ difficultatē ꝯcedit̄ qḋ i effimeris bubonū a bubone ſola calitas cōicat̄ cordi: ſed in ſpiritib⁹: ⁊ in facto eē. Illi vo ſp̄ūs nō dicunt̄ decidi: vel cōicari a bubone: q2 nec ex eius materia: nec ab ipſis fumi: ſed caliditas preter naturam in ſpiritu bene fixa: aut facta eſt a

bubõe ⁊ illa cordi cõicat̃ attrahẽte corde ſpm̃. ¶ Ter
tia difficultas ẽ maior de q̃ magis fuit dñia iter Alber-
tũ de zãcarijs ⁊ mũdinũ de lencis. nã Albert⁹ voluit p-
tẽ affirmatiuã. Mũdinus ⁊ poſt ipm̃ Gẽtilis ptẽ nega
tiuã. Sʒ id qđ certũ ẽ ex Gal. loco ſupra allegato. ca° 5°
eſt ꝙ ſufficit cordi mitti in vẽtriculos vaporẽ putridũ
calefaciẽtẽ cor ad h̃ vt dicat̃ putrida. Et cõſtat ꝙ hũo
res cordis: q̃ tũc nõ ſunt vere putridi: ⁊ iõ dr̃ negãdo ↄſe-
quẽtiã q̃ñ arguit: ꝙ in putrida oʒ hũores cordis eẽ pu-
tridos ſi p hũores exñtes in corde itelligant̃ illi q̃ ſunt
ibi p ꝑñtiã tãq̃ꝫ i loco. Et q̃ñ arguit̃ ꝙ febris nõ ſumit
gen⁹ niſi ab eo ſubo calefacti eẽ: qđ eſt in corde: dr̃ vno
mõ ꝙ aliqđ ſubʒ calefacti eẽ poni i corde vel eẽ in cor
de põt eẽ duob⁹ modis. vno mõ p ꝑñtiã. alio mõ p ↄpõ
nẽ: ⁊ q̃ñ eſt pñs p ↄpõnẽ eſt duob⁹ modis: vn⁹ p ↄpõneʒ
mediãte corpe trãſmiſſo in cor: qđ eſt ab opantis ſuba
vel pte deciſuʒ: ⁊ q̃ñq̃ꝫ ſine tali deciſo cordi cõicato: q̃ñ
g̃ ſubm̃ calefacti eẽ a quo pẽdet febris cordis eſt pñs i-
tra cor: ſufficit: ꝙ ab eo ſumat̃ denoĩatio: ⁊ ſilr q̃ñ eſt
pñs in corde p ↄpõnẽ mediãte aliquo corpe cordi itrin
ſeco ab ei⁹ ſuba deciſo: ⁊ hoc mõ in oĩ putrida opʒ hũo-
rẽ putridũ eẽ in corde: aut p ꝑñtiã: aut p ↄpõnẽ mõ di-
cto. Si aũt oparet̃ in cor: ⁊ nõ p trãſmiſſuʒ corp⁹ ab ei⁹
ſuba deciſũ: nõ ſumeret̃ ab eo febris denoĩatio. ¶ Alij
dicũt breui⁹: ꝙ ad hoc: vt dicat̃ hũoralis ſufficit: ꝙ ca-
lefactũ eẽ itrinſecũ cordi fundet̃ in hũore vel re ꝓpoꝛ
tionali hũori: ⁊ fum⁹ ab hũore putrido eleuatus eſt hoc
mõ: ⁊ iõ ſinocha nõ obſtãte: ꝙ cordi ſit cõicatus vapoꝛ
ſanguis dr̃ hũoralis: vapores aũt q̃ nõ ab humorib⁹ ele
uant̃ nõ ſunt hũoribus ꝓportionales: vel 3° dr̃: ꝙ vapo
res putridi ſubalr̃ ſunt hũores ſcḋm ſpẽꝫ: qđ pʒ: q: ſuant
ſaporẽ ⁊ odorem humoꝝ: ⁊ iõ in oĩ putrida eſt humoꝛ
cordi intrinſecus putridus: aut in forma humorali: aut
vaporis. Sed prim⁹ modus mihi plus placet: quẽ ideo
medici acceperunt: q: opʒ ad talẽ cãm a qua vapoꝛ ele
uatur attẽdere: ſiue ſit in corde ſiue extra cor.

¶ Et ex his pʒ rñſio ad q̃rtã difficultatẽ: ⁊ hec oĩa ſaluã
do Gal. ꝙ oʒ denoĩari febrẽ a ſubo calefacti eſſe in cor
de exñtis. ¶ Ex q̃b⁹ vides poſtea facilẽ modum ꝙ fe-
bres apatis q̃dã ſunt effimere q̃dã putride: ⁊ quare vi-
des ſcḋo modũ ↄplicatiõis putridaꝝ adiuicẽ: ⁊ cũ ethi
ca: vtꝝ aũt effimera cũ aliq̃ iſtaꝝ poſſit ↄplicari: ⁊ ſilr
vtꝝ febris ſanguis poſſit ↄplicari cũ alijs: ſunt dubia i-
feri⁹ ſuo loco vidẽda: ⁊ ex h̃ tñ ꝑncipio terminãda: itel
ligam⁹ g̃ Auic. dicere accẽdi febrẽ accẽſione ꝑma: quo
ad calefactuʒ eẽ in corde: ꝙ aut eſt febris ſi ſit in ſuba
cordis: aut cã febris ſi ſit in hũore vel ſpũ vel vapore i-
trinſeco vẽtriculis cordis. i. ↄcauitatib⁹ ei⁹. ¶ Nõ vlte
ri⁹: ꝙ dixi: cũ accẽdit̃ in hũorib⁹ dici hũoralẽ: ⁊ non di
xit dici putridã ꝓpter ſinochã iflatiuã ſine putredine.
Sʒ in effimera nota cõiter dici: ꝙ nomiat̃ talis a quo-
dã paruo aĩali aquatico: qđ nominat̃ effimeron: ꝙ non
viuit niſi. 24. horis. Ego tamẽ ſcio: ꝙ ymera in greco ẽ
dictu dies: ⁊ effimera dicitur febris diei: q: pleruq̃ʒ ſo-
lum per diem durat: ſed de hoc infra.

¶ Circa tñ vltimũ dcm̃: ꝙ iſta diuiſio ẽ ꝓpinq̃ diuiſiõi
eueniẽti p dñas eſt nõndũ ꝑmo: vt ſupra dr̃: ꝙ cuʒ oĩs
febris ſit caloꝛ igne⁹: ⁊ oẽs calores ignei ſint eiuſdẽ ſpẽi
ſpãliſſime eẽntialis: ꝙ oẽs febres ſunt eiuſdẽ ſpẽi eẽn-
tialis: ⁊ ſcḋm modũ loquẽdi nãlis ph̃i non hñt ſpecificas
dñas q̃b⁹ abiuicẽ differãt. ¶ Nõ 2°: ꝙ in dando doctri
nã medicinalẽ de febrib⁹ dʒ dari doctrina: p quã ⁊ pno
ſticari ⁊ curare meli⁹ valeam⁹. Ex hoc ſeq̃t ꝙ cũ varie
febres ſcḋm diuerſitatẽ cauſaꝝ ſuaꝝ itrinſecaꝝ ⁊ ſui mo-
di eẽndi in ſubiecto varias habeãt terminationes ⁊ va
ria accidẽtia ⁊ varios modos cure: ideo medicum fuit
opportunũ ponere febriũ diſtictiões: ⁊ q: p differẽtias
eẽntiales in ph̃ia ⁊ metaphyſica dant̃ diffõnes: p quas
veri⁹ habem⁹ finẽ itentũ: q: cognitionẽ ſpecificã ⁊ diffi
nitiuã rex: ideo in alijs ſciẽtijs: ⁊ maxie in medicina il
le dicunt̃ differẽtie eẽntiales: que maxie ↄferũt ad ha-
bendã cognitionẽ diſtictã docibilẽ medico neceſſariaꝫ
ſciliʒ per q̃s dant̃ diffõnes: diſtinctiões maxime facien
tes ad cognoſcẽdã diuerſitatem ꝓnoſticãdi ⁊ curandi.
¶ Nota tertio: ꝙ varietas accidentiuʒ ⁊ modi cure fe
briũ vtplĩm maxime ſeq̃t̃ diuerſitatẽ ſubiectoꝝ calefa
cti eẽ in corde exñtis: nã ſi eſt in ſuba cordis calefactũ
eẽ ſcim⁹: ꝙ eſt lõga geta creſcẽs poſt cibũ idigẽs ifrigi
datiõe ⁊ renutritiõe fortib⁹: ſi võ calefactũ eẽ eſt in hu
morib⁹ cordis: aut ꝓportiõali hũori: tunc diſtiguim⁹ de
hũorib⁹: ⁊ ſcḋm coꝝ diuerſitatẽ habilitamur ad cognoſcẽ
dũ lõgitudinẽ diffiniẽtẽ manieriẽ accñtiũ ⁊ moduʒ cu-
re: ſi võ ſolũ in ſpiritib⁹ vl̃ vaporib⁹: q̃ nõ eleuant̃ a coꝛ
pulẽto ltra corp⁹ exiſtẽte ſcim⁹ breuitatẽ ⁊ facilitatẽ ac
cidẽtiũ: ⁊ modũ cure facilẽ⁹. ¶ Ex his ergo obmittẽdo
lõgitudinẽ ſermonũ: ↄcludit ꝑmo ꝙ vere ⁊ ꝓprie loq̃n
do nulle ſunt differẽtie ſpecifice eẽntiales febriũ adin-
uicẽ. ¶ Seq̃t̃ ſcḋo: ꝙ ꝓprie loquẽdo nulla ſunt gñã ſub
febre ↄtẽta cũ febris i ſua cõitate nõ ſit ꝓprie gen⁹: imo
q̃d min⁹ cõe ſpãliſſimo. ¶ Seq̃t̃ 3°: ꝙ hec diuiſio põt
q̃dãmõ dici diuiſio data p eẽntialia: q: illis: q̃ dant̃ p
eẽntialia ꝓportiõalis i effectu: ⁊ h̃ voluit Gal. ꝑ de dñ-
tijs feb. q̃ñ dixit: ꝙ ab itẽſiõe ⁊ remiſſiõe: ⁊ mõ mot⁹. ⁊
a mã in q̃ eſt calitas fcã ꝑter nãꝫ i corde ſumunt̃ dñe
eẽntiales febriũ: ⁊ ꝙ magis ꝓprie dñe ſunt: q̃ ſumunt̃ a
ſubo: in q̃ eſt h̃ ꝑter nãꝫ calidũ. ¶ Pʒ vltio ꝙ Auic. in
hac re moderati⁹ ẽ locut⁹: cũ dixit: ꝙ hec diuiſio ẽ ꝓpin
q̃ diuiſiõi eueniẽti p dñas. ſ. eẽntiales ꝓpinq̃s: q: ꝓpoꝛ
tionalr̃ habilitat medicũ ad cognoſcẽda illa: q̃ ſũt ſibi
necĩa in hac arte: ſicut dñe ſpecifice in medicia vl̃ me-
taph̃yca. ¶ Et ex his pʒ ẽt rñderi ad dubia hic ↄſueta
moueri. Primũ vtꝝ iſte ſint dñe ſubales vl̃ eẽntiales
febriũ. Scḋʒ vtꝝ tñ ſũt tria gñã febriũ ſimpliciũ: nã i
h̃ 2° putãdũ ẽ: ꝙ ſic: ⁊ ſi calitas hʒ factũ eẽ in hũiditati
bus cordis valde vicinis ſube: ſic in cãbio reducat̃ ad
ethicã: ⁊ ſi in corde ſint vapores hñtes calefactũ eſſe: q̃
eleuati ſũt ab aliq̃ re corpori itriſeca: ſic in chilo ciboꝛ
ſcḋm ĩb⁹: ⁊ ſilib⁹ reducunt̃ iſte febres ad gen⁹ febris hũo-
ris. Et ꝑ ꝑ meli⁹ q̃ñ ſpũs ſũt calefacti: ⁊ nõ ſunt cõicati
vapores calefci ab apate dr̃ febris effimera. Sʒ dicũt
doctores nr̃i: ꝙ ẽ nõ vꝫ: q: i hac aliq̃ itẽtio i cura hẽtur
vltra illas: que in cõib⁹ effimeris ſunt habẽde: ⁊ cõicat
aliquãtulũ cũ putrida. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Et diuidunt̃ febres alio mõ: dicitur enim ꝙ
de febribus ſunt febres acute: ⁊ de eis ſunt nõ
acute. Et de eis ſunt cronice: ⁊ de eis ſunt nõ
cronice. Et de eis ſunt nocturne: ⁊ de eis ſunt
diurne. Et de eis ſunt ſalubres recte: ⁊ de eis
ſunt habentes accidentia horribilia. Et de eis
ſunt dimittentes: ⁊ de eis ſunt iſeparabiles: ⁊
de inſeparabilibus ſunt quedã quibus ſunt re
miſſiones: ⁊ de eis ſunt: quib⁹ ſunt itenſiones
⁊ de eis ſunt q̃bus ſunt fortiores: ⁊ de eis ſũt
ſimiles. Et de eis ſunt frigide habẽtes rigorẽ:
aut horripilationeʒ. Et de eis ſunt ſimplices:
⁊ de eis ſunt compoſite.

¶ In iſta parte Aui. ponit quaſdã alias diuiſiões nõ ita pncipales: ⁊ ſũt ſeptẽ iudicio meo. pma eſt iſta: febrium qdã ſũt acute qdã nõ acute. Et rõ acutaꝝ vt dicit̃ in cõmẽto aſſo. Acute egritudines includit ꝙ ſint cite terminatiõis ⁊ fortiũ accitũ. ⁊ iõ effimere nõ dñr acute. cita aũt terminatio acutaꝝ ad minimuꝫ eſt vſqꝫ ad. 4. dies. Sed abſolute acute in. xiiij. ad plurimũ terminant̃. de h tñ magis dicemus infra. ¶ Scđa diſtinctio eſt ꝙ febrium quedã ſunt cronice. i. diuturne: qdã nõ cronice. ⁊ medicus vocat cronicas illas: que trãſeũt quadraginta dies. alias vº nõ cronicas. ¶ Tertia diſtinctio: ꝙ febrium aliq ſunt nocturne: qꝛ maxime vel ſolũ de nocte infeſtãt: ⁊ alie diurne: qꝛ de die. ¶ Quarta diſtinctio: febriuꝫ qdã ſũt ſalubres ſecũdate. i. terminãde ad ſalutẽ, abſqꝫ accñtibus faciẽtibus timorẽ mortis. qdam autẽ hñt accñtia terribilia. ¶ Quinta diſtinctio. febrium: qdam ſunt dimittẽtes. i. interpolate: qdã inſepabiles. i. ꝯtinue. ¶ Sexta eſt ſubdiuiſio ꝯtinuaꝝ hñs quattuor mẽbra apud me. pmũ mẽbrũ. dñr febriles habẽtes remiſſiões ⁊ quietes. ſ. tepores. ⁊ iſte ſunt pportiõales aut tertianiſ aut quotidianis aut quartaniſ: alie ſũt habẽtes remiſſiones vſqꝫ ad horã criſis ꝯtinue a pma valde manifeſta inuaſiõe vſqꝫ ad finẽ: ⁊ dicunt̃ paugmaſtice. alie ſũt habẽtes intẽſiones vſqꝫ ad horã criſis ꝯtinue: ⁊ dicunt̃ augmaſtice. quartũ mẽbꝝ huius diſtinctiõis eſt ꝙ aliq ſũt ſiles. ſ. vſqꝫ ad ſtatũ ſine notabili augmẽto: vl diminutiõe: ⁊ ſũt hom... de quarũ cãe infra dicent̃. ⁊ ego iſtã nõ poſui p vna de ſeptẽ. ¶ Septa diſtinctio de pncipalibꝰ eſt: ꝙ febriũ qdã ſunt frigide: ⁊ exponit qd p h intelligat. dicẽs ꝙ hñt rigorẽ aut oxpilatões: ⁊ ſuppl. alie nõ hñt. ¶ Ultima diſtinctio ẽ: ꝙ febriũ qdã ſunt ſimplices: ⁊ quedam compoſite. Queſtio. VII.

Circa mãm huius capli adhuc ſolet dubitari. Propterea ꝙ Gal. dixit pº particula aſſo. illo aſſo. humide diete. ꝙ febris eſt morbus calidus ⁊ ſiccꝰ. verũ febris ſit morbus ꝯpoſitus ex calido ⁊ ſicco. In iſto dubio ex vbis Gal. quinto terapẽtice: ⁊ pmo d vtgs febriũ clare appꝫ: ꝙ nulla ſiccitas ẽ d eẽntia febris: qꝛ febris ẽ in gñe caloris. ꝯſtat aũt ꝙ calor eſt forma vna ſimplex nõ hñs ſiccitatẽ p pte ſua vl de eẽntia: ⁊ in h oẽs antiq diffinitiões ꝯueniũt. ¶ Eſt ẽt ſcđo ꝯcedẽdũ ꝙ aliquis febrit: in quo nõ eſt in mẽbris ſiccitas pter naturã: vt ſi ponamus aliquẽ pternãlr humidũ icipe febrire. ⁊ ꝯſtat ꝙ p tps erit febris anteq̃ tota pternaturalis caliditas ſit ꝯſumpta aut cõrupta. ⁊ in illo corpus nõ habebit ſiccitatẽ pter nãꝫ: ⁊ ſi oꝫ caſus ita fortificaret̃: ꝙ cõcludit̃ iſta ꝯcluſio. ¶ Tertio tñ dicẽdũ eſt oẽm febrẽ eẽ morbũ pternãlr exiccatiuũ: pꝫ qꝛ ẽ caliditas ignea: q ẽ exiccatiua vltra tẽpamentũ hois. Ex quo ſequit̃. ꝙ ois febris eſt morbus vtualr ſiccꝰ: qꝛ exiccatiuꝰ: ⁊ hoc voluit Gal. aſſo. allegato. ⁊ ſufficit etiã intentionẽ hypocratis.

¶ De preparatis ad febres. Cap. II.

Dixerũt quidam. ꝙ corpora vehemẽtius pparata ad febres ſũt corpora calida ⁊ humida: ⁊ propriecũ humiditas ẽ fortior caliditate ⁊ iſti quidẽ ſunt fetidi ſudoris ⁊ vrine ⁊ egeſtionis.

¶ Ex rubricis ordinatis ab Aui. pꝫ ꝙ hoc ẽ ſcđm capitulũ primi tractatus huiꝰ fen. In quo determinat̃ de corporibus pparatis ad febres. Et diuidit̃ i duas ptes. Nã pmo enumerat Aui. corpora pparata ad febres: ſcđo corpora longiora. ibi ſcđa (corpa frida ⁊ hũida.) Prima in qttuor ꝫ qttuor gradus ppatoꝝ poſitoꝝ ab Aui. ibi 2º (Et corpa calida ⁊ ſicca) ibi 3º. (Et ſequunt̃ ea) ibi 4º. (Poſtea illa in quibus). ¶ In pma parte dicit ꝙ qdã dixerit ꝙ corpora q ſunt vehemẽtiꝰ pparata ad febres ſunt corpa calida ⁊ humida: ⁊ proprie illa: in quibus humiditas eſt maior caliditate: ⁊ iſta ſunt fetidi ſudoris ⁊ vrine ⁊ egeſtiõis. ¶ Ubi notãdũ ꝙ p magis pparata ad febres itelligunt̃ illa q a leuiori cã febres icurrere pñt. ¶ Nota ſecundo ꝙ nõ intelligit hic oĩa corpa calida ⁊ humida quibuſcunqꝫ alijs facilius febres icurrere: ſed ſufficit ꝙ iter calida ⁊ humida ſunt aliqua facilime febrem incurrẽtia: ⁊ ſunt illa pcipue: in qbꝰ ẽ multa repletio artuũ ⁊ mordacitũ ſupfluitatũ cũ mltitudine ⁊ viſcoſitate: ⁊ iſta inueniunt̃ calida ⁊ humida nãliter: q malo ſunt vſa regimine: ⁊ ſũt febribꝰ paratiora ſuppoſita paritate lapſus. ¶ Nota tertio hoc dictũ poſſe duplr itelligi. vno mõ ꝙ abſolute capta leuiſſima cã: a q põt corpus tale calidũ ⁊ humidũ febrire. ⁊ capta leuiſſima cã: a qua põt aliud lapſuꝫ febrire: ꝙ illa a qua põt calidũ ⁊ hũidũ febrire ſit leuior alia: ⁊ hoc mõ dicit multi non eẽ verũ. Nã leuiſſima cã a q febrire pñt ẽ illa a q pñt incurrere effimerã: ſꝫ a leuiori cã põt corpꝰ colericũ incurrere effimerã. cũ habeat ſpũꝰ inflãmatiõi paratiores: iõ corpus colericũ a leuiori cã põt febrire q̃ calidũ ⁊ hũidũ. Scđo mõ põt itelligi ꝙ aptiꝰ ẽ tale calidũ ⁊ humidũ cognoſcꝫ febrire ⁊ hoc mõ dñt illi ꝙ calidũ ⁊ humidũ a leuiori cã ẽ aptũ febrire: ita ſcꝫ vt cognoſcatur: ⁊ rõ: qꝛ febris effimera eſt difficilis cognitiõis: ⁊ parum durat reſpectu putride: qꝛ igit̃ iſta calida ⁊ humida ſũt magis parata febri putride: iõ dñr magis parata febrire ... cognoſcat̃. ⁊ hoc p mõ dñt Gal. octauo terapẽtice. ca... ⁊ prepoſuiſſe calida ⁊ ſicca in facilitatẽ caſus i fe...ꝰ ⁊ humidis: ⁊ mõ ſcđo intellexiſſe Auicẽ. hic ... puto Aui. ſi vnũ iſtoꝝ itelliuꝫ hꝫ potiꝰ velle ꝙ ... dixerũt mõ pmo. Nec valet argumẽtũ. ſpũs coler... minus reſiſtũt cauſis calefaciẽtibus. ergo ſunt magis apti poni in calefacto eẽ: qꝛ ſpũs calidi ⁊ humidi ſupra nominati ſunt minus apti euẽtari ⁊ tranſpirari: ⁊ iõ a leuiori exercitio ⁊ leuiori aeris caliditate ponent̃ in calefacto eẽ. ¶ Gentilis tñ innuit ꝙ Auicẽ. dubitauit q iſtoꝝ corpoꝝ ſint paratiora ad febres. an calida ⁊ humida: an calida ⁊ ſicca. ⁊ iõ nõ dixit ſtati qñ loquit̃ de calidis ⁊ ſiccis ꝙ ſunt in apparatu poſt calida ⁊ humida: ſꝫ tantum dixit: ꝙ ipſa ſunt etiam vehementer preparata: qꝛ hoc determinare que iſtorum ſint magis preparata eſt dubium. Conſiderandum tamen ꝙ ſm comunẽ locutionẽ ſi calida ⁊ ſicca ſunt equaliter preparata ad effimeras ſicut calida ⁊ humida ad eaſdem. ſit cum hoc calida ⁊ humida ſunt magis preparata ad putridas ⁊ alias q̃ calida ⁊ ſicca ad eaſdeꝫ febres. tunc videtur ꝙ calida ⁊ humida abſolute ſũt magis preparata cadere in febres q̃ calida ⁊ ſicca. ad eaſdem igitur abſolute ſunt magis preparata. ponamus enim ꝙ ita ſit: licet de ethicis non ſit verum: videtur etiam mihi ꝙ ſi. a. corpus eſt preparatum ad febres effimeras ⁊ putridas ⁊ ethicas: licet magis ad effimeras q̃ ad alias. Et acgrat̃ poſtea ſibi preparatio alia ad putridas remanente ſibi preparatione ad effimeras: que prius. ꝙ poſtea erit magis paratum ad febres q̃ ante: qꝛ omnem preparationem quaꝫ ante habebat nunc habet ⁊ aliquam aliaꝫ. igitur eſt magis preparatum. Et ex iſtis manifeſte ſequitur hãc conſequentiam nõ valere. leuiſſima cauſa a qua poteſt ſor. febrire eſt ita debilis ſicut debiliſſima a qua poteſt plato: igitur ſor. eſt eque pparatus ad febres ſicut plato: vt pꝫ in caſu vltimo poſito. Et ex illo iferĩ poſtea ꝙ ẽt iſte

nõ valet. a debilioꝛi cã põt foꝛ. febꝛire ꝙ̃ plato: igꝛ ẽ ma
gis febꝛib⁹ ꝑparatus ꝙ̃ plato: qꝛ a multis alijs pot febꝛi
re plato: a qbus nõ põt febꝛire foꝛtes: nec ab alijs debilio
ribus euſdẽ modi. Ex qbus poſtea pꝫ: ꝙ nõ obſtãte: ꝙ
ↄcedit tñ colericũ ꝙ̃ calidũ ⁊ humidũ eẽ magꝭ paratũ
effimere: ꝙ̃ alicui alteri vni maneriei febꝛiũ: qđ ẽ dubi
um. Et cũ hoc ↄcedat colericũ eẽ magis paratũ effime
ris ꝙ̃ calidũ ⁊ humidũ: tñ tenẽdo iſtoꝝ dcm: nõ ẽ certũ
adhuc tñ nõ ſeqꝛ. calidũ ⁊ ſiccũ eẽ abſolute magis para
tũ ad febꝛes ꝙ̃ calidũ ⁊ humidũ. debẽt. n. oẽs ꝑparatio
nes diuerſoꝝ modoꝝ ↄſiderari ⁊ videri ſi alij modi ꝑpa
rationũ plus excedunt alios modos in calido ⁊ ſicco: ꝙ̃
ecõtra iſte modus ꝑparatõis i colerico excedat hũc mo
dũ in calido ⁊ hũido: ⁊ facta oĩ ꝑparationũ alterna cõ
putatiõe dicem⁹ illũ abſolute magis ꝑparatũ: cui⁹ aggre
gatũ oĩum modoꝝ excedit aggregatũ oĩum modoꝝ ꝑ
paratõis alterius ⁊ ſcđm hoc arbitrio iudicio. vult Aui.
illos dixiſſe: ꝙ calida ⁊ hũida ſũt magis ꝑparata ad fe
bꝛes. Utrũ aũt facili⁹ ſint ad febꝛes abſolute trãſmuta
bilia calida ⁊ ſicca ꝙ̃ calida ⁊ humida ẽ aliud. nã iuxta
cõez viã dicem⁹: ꝙ difficultas actiõis attẽdiꝛ penes po
tẽtiã ad illã opationẽ reqſitã ſi minoꝛ potẽtia reqꝛiꝛ ad
faciẽdũ febꝛire calidũ ⁊ ſiccũ ꝙ̃ reqꝛaꝛ ad faciẽdũ fe
bꝛire calidũ ⁊ humidũ: ↄcederet: ꝙ facili⁹ trãſmutabi
le ẽ ad febꝛẽ: ex quo tñ iuxta dicta negareꝛ. ſeq: ꝙ ſit ma
gis ad febꝛes ꝑparatũ. ¶ Ulterius nota ꝙ dicim⁹ in cõ
plexione calida ⁊ humida vincere humiditatẽ: qñ plus
ꝓpoꝛtiõalr labiꝛ ad hũidũ ꝙ̃ ad calidũ. ¶ Nõ hec ꝙ
iõ ſũt magis parata: qꝛ magis opilata ⁊ magꝭ ẽ onerata
nã a multitudine humoꝝ cũ hoc ꝙ caloꝛ eſt multũ foꝛ
tis. Nec valet argumẽtũ: ꝙ ſi multos habeãt humores:
ꝙ minus ſint parati putredini: cũ multũ difficil⁹ ſit pu
treſcẽs pauco. vt. 4. methеoꝛoꝝ. nã illa auctoꝛitas intel
ligiꝛ ſtãte equali regulatiõe humidi a virtute calidi cõ
ſeruãtis: qđ nõ ẽ i hoĩe: qꝛ abũdant hũiditates. ¶ No
ta ꝙ hec coꝛpa ſũt fetidoꝝ ſudoꝛis ſtercoꝛis ⁊ vrine ꝑꝑ
multitudinẽ ſupfluitatũ tertie digeſtionis in ipſis: q̃ cũ
iſtis expulſibus ↄmiſcenꝛ: q̃ ſũt odoꝛis acuti nõ ex toto
delectabilis: ⁊ foꝛtius impͥmũt ꝙ̃ ille q̃ minus hñt cõ
mixtũ de talibus ſupfluitatibus. Utꝝ aũt in illis ſit ali
qua leuis putrefactio: q̃ ſtat cũ latitudine ſanitatis: nũc
nõ diſputo: qꝛ nõ oꝫ: ⁊ nõ puto: ꝙ i inculpate ſanis ſit ve
rũ: qꝛ ars ↄſeruatiua ſanitatis facit ſecuritatẽ de ꝓhi
bitiõe putrefactiõis oĩno. vt dꝛ tertia pͥmi caplo p. vñ
octauo terapẽtice octauo caplo diᷓ: ꝙ iſtoꝝ cõplexio in
tempoꝛe quo ſunt ſana. eſt pꝛope putredinem: ⁊ ꝙ eſt ſi
milis complexioni hircoꝛum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et coꝛpa calida ⁊ ſicca iteꝝ ſunt ꝑparata ad
febꝛes calidas: ⁊ incipiũt pͥ⁹ effimere: deinde
feſtinant ad putredinem ⁊ ad aduſtionem: ⁊
quandoqꝫ faciunt cadere in ethicam.

¶ Hic ponit ſcđm oꝛdinẽ ꝑparatoꝝ vel gradũ dicens: ꝙ
coꝛpa calida ⁊ ſicca ſũt iteꝝ ad febꝛes ꝑparata: vehemẽ
ter ad febꝛes calidas: ⁊ icipiũt pͥus i eis effimere: poſtea
cito pmutanꝛ ad putredinẽ. i. ad febꝛes putridas: ⁊ adu
ſtionẽ. i. febꝛes aduſtas: ſicut cauſon: ⁊ qñqꝫ faciũt cade
re in ethicas. ¶ Ubi nota ꝙ hic itelligunꝛ calida ⁊ ſic
ca q̃ ſũt talia ſꝫ nãꝫ ſicut ſupra calida ⁊ humida: q̃ ſunt
talia ſm naturam. Et iſta ſunt prona in febꝛes calidas
⁊ multe intẽſionis in caloꝛe ſicut ſunt tertiana: ⁊ tertia
na continua ⁊ cauſon. Et hoc quia abundant in colera ⁊
illam habent calidioꝛem ⁊ ſicciorem: ⁊ ideo faciliter in
flãmabiles. Ratio aũt quare incipiũt pͥus effimere eſt
facilitas iſlãmatiõis ſuoꝝ ſpirituũ a cauſis calefaciẽti
bus: qꝛ illi ſũt calidi ⁊ ſicci. Et vt vult Gal. p̊ de differen
tijs febꝛiũ caplo p. ſpũs facili⁹ ꝙ̃ hũoꝛes: ⁊ humoꝛes fa
cilius ꝙ̃ mẽbꝛa vtplurimũ recipiũt calefactuꝫ eſſe. vbi
dixit ꝙ oĩs leptomeris ſuba facili⁹ alteraꝛ pachimera.
Et qꝛ hũoꝛes eoꝝ ſũt moꝛdaces iſlãmabiles ⁊ nõ mul
tũ amici nature facile putreſcũt ⁊ aduriũtur: ⁊ ſic facilr
fiũt febꝛes putride ⁊ aduſte: ⁊ infra in caplo de cauſoni
de loquar de dĩa earũ adinuicẽ. Ultimo ãt facili⁹ alijs
cadunt in ethicas: in qbus caloꝛ ẽ fixus in mẽbꝛis: qꝛ cũ
mẽbꝛa habeãt calida ⁊ ſicca: ⁊ hoc mõ ꝓpoꝛtiõalia ignẽ
reſpectu alioꝝ hominũ: ⁊ pmutatio in genere ꝓpoꝛtio
nali eſt facilioꝛ: ideo cito tranſeunt in ethicam.

¶ Et ſequitur ea ambo q̃ equanꝛ in humidita
te ⁊ ſiccitate: ⁊ dominaꝛ caliditas. Et iſta ſunt
de genere eoꝛum quibus incipit febꝛis vapo
ris calidi: deinde pmutaꝛ ad febꝛes humoꝛis.

¶ Ponit tertiũ graduꝫ ꝑparatoꝝ: ⁊ diꝛ pͥmo: ꝙ coꝛpa in
quibus humiditas ⁊ ſiccitas equantur. i. ſunt tẽpata in
paſſiuis: ⁊ vincit in eis caliditas ſequiꝛ ambo ſupra no
minata in ꝑparatiõe ad febꝛes: qꝛ nõ ſunt ita ꝑparata: ſicͭ
ꝑdicti duo modi ↄplexionũ ⁊ alijs magis ꝑparata. Diꝛ
ſcđo ꝙ i iſtis pͥ⁹ fiũt febꝛes de vapoꝛe calido ⁊ poſt ꝑ
mutãꝛ ad febꝛes humoꝛales. ¶ Ubi nota ꝙ iſta coꝛpa
⁊ ſi hẽãt maioꝛẽ ꝓpoꝛtionẽ calidi ad ſuũ hũidũ ꝙ̃ ha
beãt calida ⁊ humida. tñ qꝛ nõ ſũt opilata nec hñt mul
titudinẽ vapoꝝ ⁊ ſupfluitatũ ſicut calida ⁊ humida: iõ
minus ſũt parata febꝛibus ꝙ̃ illa. ⁊ qꝛ calida ⁊ ſicca ſũt
magis ignea. iõ ea duo ſunt magis iſtis ꝑparata. ¶ Sꝫ
tũc cadit dubitatio quare iſta ſunt magis parata ꝙ̃ hu
mida tñ. Nã humiditas ↄiuncta caliditati facit magis
parari ad febꝛes: vt pꝫ ex dictis. ¶ Hic diciꝛ ꝙ lꝫ humi
ditas in calido ⁊ humido ſit cauſa maioꝛis ꝑparationis
ad febꝛes ꝙ̃ ſiccitas in calido ⁊ ſicco. tamen humiditas
cum minoꝛi caloꝛe nõ eſt cauſa tante ꝑparationis ſicut
exceſſus in caloꝛe ſine hũiditate. ¶ Et ſi dicatur ꝙ ſal
tẽ calida tñ deberẽt eſſe magis preparata calidis ⁊ ſic
cis: qꝛ humiditas in calido ⁊ humido maioꝛẽ facit pre
parationẽ ad febꝛes. ergo cũ in calido tñ ſit equalis ca
loꝛ ſicut in calido ⁊ ſicco: ⁊ maioꝛ hũiditas: erit ibi ma
ioꝛ preparatio. ¶ Diciꝛ hic negando ↄñam: qꝛ humidi
tas tẽpata plus ꝓhibꝫ caſuꝫ i febꝛẽ obtũdẽdo caloꝛẽ ꝙ̃
ꝓmoueat faciẽdo opilationẽ. nõ ſic ãt ẽ de ſupflua hu
miditate maxime foꝛti caliditati cõiuncta. ¶ Nota ſe
cũdo ꝙ febꝛis vapoꝛis calidi ẽ effimera: in quã iſta faci
le cadũt ꝑꝑ habere multũ caloꝛẽ: ⁊ poſt illã cadũt in fe
bꝛẽ putridã. iſta. n. qꝛ ſũt paucaꝝ opilationũ ⁊ paucarũ
ſuperfluitatũ nõ facile incipiunt a putrida febꝛe.

¶ Poſtea illa: in quibus equãtur caloꝛ ⁊ frig⁹
⁊ multiplicatur humiditas: ⁊ iſtis quidem fe
bꝛes putredinis accidũt ſꝫ plurimũ icipiẽtes.

¶ Ponit q̃rtũ gradũ ꝑparatoꝝ dicẽs: ꝙ humida tẽpata
i actiuis ſũt poſt ꝑdicta i ꝑpatiõe ad febꝛes: ⁊ cã ẽ qꝛ ſꝫ
min⁹ calida: ſꝫ qꝛ abũdãt hũoꝛibus ⁊ opilatiõib⁹: iõ ſũt
ad febꝛes parata. minus tñ calidis tñ vt ſupra diciꝛ. Et
ſubdit: ꝙ i iſtis febꝛes putride plurimũ fiũt icipiẽtes. i.
ñ ꝑcedẽte effimera. ⁊ rõ ẽ. qꝛ iſtoꝝ ꝑparatio maxie ẽ ex
opilatiõe ⁊ multitudine humoꝝ q̃s ſeqꝛ facilr humoꝝ
putredo. ¶ Et ſi queraꝛ qđ ẽ ſiccis tñ: dꝛ ꝙ nõ ponũꝛ
iter ꝑpata: qꝛ ꝑꝑ ſiccitatẽ pori ſꝫ apti ⁊ iſta ſꝫ facile eue
tabilia. ⁊ qꝛ caloꝛ nõ ẽ exceſſiu⁹: ñ ſꝫ ex hꝭ pata: lꝫ igꝛ ꝑꝑ
ſiccitatẽ habeãt caloꝛẽ acutioꝛẽ ⁊ moꝛdacioꝛẽ: tñ boni
tas euentationis ⁊ paucitas humoꝛum non minus facit
ad impreparationem ꝙ̃ acuitas caloꝛis ad preparatio
nem

nem: ideo inter preparata non ponuntur.

¶ Corpa frigida: ⁊ humida ⁊ frigida ⁊ ſicca: ſūt lōgīq̄ora corpa a febrib⁹ ⁊ ꝓprie effimera.

¶ In iſta ſcđa parte pncipali ponit corpa lōginq̄ a febribus dicēs: ꝙ frigida ⁊ humida ⁊ frigida ⁊ ſicca ſūt lōginquiora corpa a febribus: ⁊ ꝓprie ab effimera. Et cā ē frigiditas cōplexionis ⁊ obtuſio caloris in frigida ⁊ humida: ⁊ ſic pꝫ Aui. ſex de nouē expſſe poſuiſſe ꝯplexiones: quattuor ꝑparatoꝝ: ⁊ duas longinquoꝝ. Reliqt āt ſiccā tm̄ ⁊ tēpatā ⁊ frigidā tm̄: qꝛ iſtas nō poſuit iter ꝑparatas: tempata enim reſiſtit egris cauſis magis aliqͦ mō ſuo: vt dr pmo tegni: ⁊ frida tm̄ ēt nō ē ꝑparata pp frigus oppoſitū febri: ⁊ de ſicca dictū eſt. ¶ Et ſi queratur: q̄s ē ordo inter oēs ꝯplexiōes in ꝑparatiōe ⁊ lōginq̄tate ad febres. Rñdet ꝙ ab Aui. determinat⁹ ē mḡ ad quattuor: qꝛ preparatiſſimi ſūt calidi ⁊ humidi: ſcđo loco calidi ⁊ ſicci. tertio loco calidi tm̄. q̄rto loco hūidi tm̄. In reliquis aūt res ē ambigua: ⁊ q̄da dīt ſiccā tm̄ eſſe quintā: ſextā frigidā ⁊ ſiccā: ſeptimā frigidā tātū. octauā frigidā ⁊ humidā minime oī tēpatā: qꝛ dīt eas maxime egris cauſis reſiſtere. ¶ Et dixit Gētilis: ꝙ illi q̄ h̄ dixerūt de ꝑparatis ad febres vt hic narrat Aui. fuerunt Gal. octauo terapētice: ⁊ Raſis. xvi. ꝯtinētis: ⁊ iteꝝ Gal. pmo de dīfis febriū. Ego āt cū examinaui video Aui. poſuiſſe ordinē in ſex ꝯplexiōibus vt vidiſtis auctē alioꝝ: nec dixit hic dcā Galieni nec poſuit ordinē poſitū ab eis: ſꝫ variauit in duab⁹ ordinatiōib⁹: poſuit enī ꝯplexionē calidā ⁊ hūidā abſolute pmā in ꝑparatiōe ad febres: ⁊ poſt illā calidā ⁊ ſiccā. Et Ga. octauo terapētice poſuit oppoſitū. deīde Aui. ponit hūidā tm̄. poſt calidā tm̄ imediate: ⁊ d̄ ſicca tm̄ nō fecit mētionē. Et Gal. poſuit ſiccā tm̄ imediate poſt calidā tm̄: ⁊ hūidas tm̄ iter nō ꝑparatas: ⁊ mu⁹ dixit illā ꝑparatā tēpatā. Qđ vt plane intelligat̄ ponā hic ſeriē Gal. octauo terapētice: quā ſeriem narrat Raſis. xvi. ꝯtinentis aucte Gal. ¶ Dicit igit̄ ita Gal. Octo āt exiſtibus oīb⁹ diſcraſys vt oñdim⁹ ꝑparatiſſima q̄dē ad febres calida ⁊ ſicca ⁊ niſi q̄s vt dcīs ē cā dictabit citiſſime trāſcēdūt ab eis in acutas febres effimere. ꝓpe eā aūt febriū demū gr̄a ⁊ numerū ad alia demū exñs deterior q̄ calida ⁊ humida. Tertia vo in his eſt q̄ ſimplex diſcraſia ſꝫ quā altera quidē oppoſitionē q̄ ſm ſiccū ⁊ humidū ſine q̄rela. In reliqua vo diſcraſia ſupabūdat calidū. paratior. n. hec reliq̄s ⁊ noceri ab oīb⁹ pdictis cauſis: ⁊ trāſcēdere ex effimeris ad eas q̄ mltoꝝ dieꝝ. neq̄ꝫ. n. malū ita eas nominare. Huic aūt deinceps eſt q̄ ſm calidū q̄dē ⁊ frigidū eucrata. dominās aūt ſiccū elemētū hīs humidi poſtq̄ꝫ q̄ media oī q̄ eucrata ē ſꝫ vtraſq̄ꝫ oppoſitiones. Reliq̄ vo ꝯplexiōes q̄ttuor neq̄ꝫ facile occupāt̄ a febribus i pdictis cāis ⁊c̄. Hec Gal. ¶ Raſis vo. xvi. cōtinētis capitulo ſcđo. ita dixit aucte Gal. Corpus calm ⁊ ſiccū veloci⁹ q̄ꝫ alia corpa iducit̄ ad febrē cū ei⁹ diſpō ſꝑ illud iducat ad effimerā ad febrē acutā ⁊ ethicā. Corp⁹ ēt cui⁹ ꝯplexio ē cala ⁊ hūida ꝓximū ē huic corpi: imo pei⁹ ē eo: qꝛ veloci⁹ iducit̄ ad putredinē. Eſt aliqđ tertiū iter hꝫ corpa: in q̄ iminent eq̄lr humiditas ⁊ ſiccitas ⁊ caliditas i eo ꝯdominās ē frigus: ſꝫ veloci⁹: iducit̄ poſt illa duo ad febres diuturnas ⁊ in exitu ipſaꝝ ad febres magni doloris. Seq̄t̄ h̄ aliud corp⁹ cui⁹ ꝯplexio ē eq̄lis in caliditate ⁊ fridītate ſiccitate ꝯdominante in eo hūiditate: ⁊ poſt illud ē aliud corp⁹ eq̄le: ſꝫ corpa reliq̄ꝝ cōplexionū nō iducūt̄ velociter ad effimerā ⁊c̄. Hec Raſis. ¶ Et pp hāc cām putaui Aui. ſi voluit illos q̄s allegat dixiſſe veꝝ habuiſſe ſenſū ſupra expoſitū ⁊ pp cās dcās. In reliq̄s āt ꝯplexiōib⁹ nō laboro ponere ordinē cū ꝑbatiōib⁹. Sꝫ ſi ſꝫ ꝓportionē ad dcā Gal. dicerem⁹ credo: ꝙ imediate poſt tēpatā ē hūida tm̄: poſtea frida ⁊ ſicca: poſtea frigida tm̄: poſtea frida ⁊ hūida: ſꝫ hic ordo nō ponat̄ ab eo. et ordo quē ponit quodāmo videt̄ huic rei ꝯtrius. Sꝫ ꝯſidera ꝙ poſt tēpatas nō poſuit ordinē facilitatis cadēdi in febres: aut nocumētoꝝ in dcō caplo niſi ex ieiunio ⁊ nō ex oīb⁹ cauſis. Sꝫ Aui. hic loquit̄ oībus cauſis ꝯſideratis ſimul: ⁊ iō nō ꝯdicit Gal. ¶ Et mirādū eſt de illis q̄ volūt tēpatā cōplexionē inepaſſimā ad febres. cū expſſe Gal. poſuerit eā in q̄nto loco aptitudinis ad febres: ⁊ ſilr̄ n̄ ē credēdū illis q̄ dñe Gal. octauo terapētice in ordine ꝑpatiōis locutū fuiſſe ſolū de ꝑpatiōe ad effimeras. Cōſtat. n. legēti caplm: ꝙ loq̄t̄ de gn̄ali ꝑpatiōe nō ſolū ad effimeras: ſꝫ in illo libro pncipalr̄ tractet de febrib⁹ effimeris. ¶ Ultimo vr̄ ꝙ Aui. nō bn̄ dicat: cū dicit ꝙ frida ⁊ hūida ⁊ frigida ⁊ ſicca ꝓpe ſunt magis lōginque ab effimera q̄ꝫ ab aliꝫ: cū Gal. innuat gn̄alr̄ ſpūs facili⁹ inflāmari q̄ꝫ humores vel mēbra. Hic rñdet ꝙ Aui. intelligit ꝓportionalr̄ reſpectu aliorum corporū: quia plus ꝓportionaliter ſunt longinquiora ab effimera q̄ꝫ alia corpora q̄ꝫ ſint longinquiora a putrida vel ethica.

¶ De horis febrium. Cap. III.

Febrium hore ſūt ſicut reliquarū egritudinum principium ⁊ augmentum ⁊ ſtatus apud vltimū ⁊ declinatio: ⁊ ſūt q̄nq̄ꝫ pticulares cauſe cuiuſcūq̄ꝫ paroxiſmi.

¶ Rubrica ponit iſtud tertiū caplm pmi tractatus hui⁹ fen. ⁊ ē de horis febriū. i. de tēporib⁹ febriū. Et diuidit̄ in tres ptes. p̄ ponit diuiſiōes ⁊ cañ. quoſdā. 2⁹ determinat p deſcriptionē mēbra diuiſiōis vni⁹. 3⁹ ponit cañ. cōpletiuos. ibi 2⁹. (Et pncipiū) ibi 3⁹. (Et ſtat⁹ q̄dē diuerſificat̄) pma in duas diuiditur. pmo ponit duas diſtinctiones: ſcđo cañ. ibi (Et timor eſt). ¶ In pma pte includunt̄ due diſtinctiōes: q̄rū pma eſt iſta. tempora febriū ſunt q̄ttuor ſic aliaꝝ egritudinū. i. pncipiū augmētū ſtat⁹ ⁊ declinatio: q̄ eſt apđ vltimū: ſcđa ē iſta. tēpoꝝ febris q̄dā ſūt vlia q̄dā pticularia: cā vniuſcuiuſq̄ꝫ paroxiſmi. i. q̄ diſtinguit̄ inq̄ntū ſūt ptes vni⁹ paroxiſmi ſupple vl̄ exacerbatiōis. ¶ Circa pmā diſtōnē notādū ꝙ medici cū dīt morbū hr̄e diuerſa tpa. nō itelligūt illud ex pte diuerſitatis tēpoꝝ in ſe: ſꝫ itelligūt ex pte diuerſitatis accñtis i morbo in tēporib⁹ illis. Erit igit̄ ſenſus ꝙ febres variant̄ q̄ttuor modis in tpe ſue duratōis: i q̄b⁹ modis ſunt in diuerſis ptib⁹ tpis nō i eodē tpe adeq̄te ſub vtroq̄ꝫ diuerſoꝝ. vbi gr̄a. cū dico ꝙ tertiana hꝫ q̄ttuor tpa itelligit̄ hꝫ q̄ttuor modos varios i diuerſis ptib⁹ tpis: ⁊ nō ē ſimul adeq̄te ſub vtroq̄ꝫ duoꝝ d̄ illis modis: ſꝫ ſucceſſiue: qꝛ nō ē adeq̄te in pn⁹ ⁊ i augmēto i eodē tpe: vl̄ ſb̄ diſpōne pncipij ⁊ diſpōne augmēti. ¶ Nota ſcđo ꝙ cū dicim⁹ morbū vnū nō itelligūt medici ꝙ ſꝑ ſit res vna pmanēs ſꝫ totū ſuū eē i vno ꝯſiſti. nā multi ſūt morbi q̄s medici vocāt vnos mō ſuo q̄ ſūt ex ptibus: quaꝝ vna nō pōt eē cū alia. vt tertiana pluriū paroxiſmoꝝ ⁊ q̄rtana q̄ dīr morbi vni. vt pꝫ ex exēplis que Aui. ponit i ſequēti cap. nō obſtāte ꝙ nec eadē caliditas ſit q̄rtana vl̄ tertiana ſcđi paroxiſmi cū calitate pmi. Nec ēt eadē cā ꝯiūcta. Que āt ꝯdinōes requirant̄ ad h̄. vt dicat̄ morb⁹ vn⁹: vide illa q̄ dixi in q̄one de recidiua: vtꝝ ſit morbus vn⁹ cū ſua radice pma pticula affo. ¶ Ex h̄ ſcđo notato appet eruditio i phyſica ꝙ ad hoc vt tales

morbi ſint.nō oȝ ꝙ ſint in vno ꝯſti:ſȝ ſūt in tpe qñqȝ
lógiori qñqȝ breuiori.nec hñt eē ꝯpletū i aliq̄ pte illi⁹
tpis vꝑplurimū:ſȝ hñt eē ſm ptē ita ꝙ qñ dr̄ de tertia-
na ꝙ eſt in pn° itelligit̄ ſm ptē de tali tertiana:ꝛ ſic de
alijs.❡ Ex quo ſcd̄o appȝ ſolutio q̄rūdā groſſaꝝ ſophi
ſticationū:vtputa cū dr̄ ꝙ tertiana nūq̄ ē:qꝛ nūq̄ ē to-
ta.nec eni in pn° nec in augmēto ꝛc̄.dr̄.n.ꝙ cōplete ē in
aggregato tpe vl̄ ꝯtinuo meſurāte eā ſȝ oīa q̄ttuoꝛ tpa
in q̄lȝ pte tpis illi⁹ ē ſȝ ptē:ſȝ ñ ꝯplete.ꝛ i iſtis volo vos
itellexiſſe qūo dicim⁹ morbos hr̄e q̄ttuoꝛ tpa:qꝛ in tpe
ſucceſſiue ſȝ totū vl̄ ſȝ ptes eē ſȝ q̄ttuoꝛ modos diuer-
ſos eo mō explicādos ꝑ parū poſt dicent̄. Dō. I.

Et quia Aui.h̄ dixit iplicite ꝙ febris ꝛ alie egritu-
dines hñt q̄ttuoꝛ tpa vlīa ñ icōgrue dubi-
tat̄.Vtꝝ qlibet morb⁹ hēat q̄ttuoꝛ tpa:qd̄ dubiū breui
ter tractabo:cū lōgi⁹ dixeriȝ p° pticula afo.xij.(Paro
xiſmos ꝛc̄.)❡ Negatiue arguit̄ p̄ de morbis īmālibus
in qbus nō ſūt tpa:eo mō q̄ i iſto cap.dſcribunt̄.❡ Se
cūdo de opilatiōe q̄ ē morb⁹ mālis:quā nullus dic̄ hoc
mō hr̄e q̄ttuoꝛ tpa.❡ Tertio de morbis mortalib⁹:i q-
bus nō ē declinatio.❡ Quarto de morbis incipiētib⁹ a
mā ſūme digeſta.ſicut ſi poſt digeſtionē moueat̄ ad lo-
cū cordi vicinū.vñ cauſet febrē ꝛ p̄ illā nō faciebat.Et
ſilr̄ de morbis icipiētib⁹ a mā ſūme maligna ꝛ icorrigi
bili ſicut herpeſthomen⁹ vel falsē aliqd ſile in cancrena
ꝑ modū criſis maligne māe putrefacte icipiēte.❡ Qui
to de morbis icipiētibus a mā corrigibili ꝛ ad benignū
reducibili ꝗ remouent̄ ſine māe euacuatiōe poſt dige-
ſtionē.❡ In oppoſitū tñ ē Aui.hic ꝛ oēs medici.❡ In
q̄ōne p̄mo ponā p̄ambula:poſtea rñſionē q̄ſiti.❡ No-
tādū p̄mo ꝙ tribus modis autores nr̄i diſtinxerūt tpa
morbi vlīa.vno mō penes morbi eēntiā.Alio modo pe
nes accñtia ꝯñia morbū.Alio mō penes māe morbi diſ-
poſitionē.Penes eēntiā:qꝛ qñ morbus icipit.ꝛ ē pu⁹ in
ſe in gñe ſuo dr̄ pn᷑:ꝛ qñ notabilr̄ augēt̄:ſȝ tñ iā ē nota
bilr̄ magnus reſpectu maxime lēſiōis quā dȝ hr̄e mō
infra dicēdo ē augmētū:qñ aūt ē in ſūmo ſue lēſionis
vl̄ magnitudinis ita ꝙ nequāq̄ erit notabilr̄ maioꝛ eſt
in ſtatu.Et qñ poſt ſtatū notabilr̄ remiſſus ē morb⁹mō
īfra dicēdo ē declinatio.❡ Penes accñtia vo dr̄t ꝑiforꝛ
miter ꝙ qñ accñtia ſunt remiſſa eſt pn᷑.qñ ſūt notabi-
liter intēſa reſpectu ſūmoꝝ debētiū eē in iſto morbo:ꝛ
cū hoc augent̄ mō infra dicēdo ē in augmēto.qñ ſūt ſu
ma vl q̄ſi eſt in ſtatu.ꝛ qñ poſt ſtatū ſūt notabilr̄ remiſ
ſa ꝛ remittunt̄ ē dclinatio.❡ Sed penes materiei trāſ
mutationē h̄ mō diſtinguat̄:qꝛ qñ mā faciēs eos ē cru-
da ita ꝙ nō ē manifeſte digeſta vl̄ manifeſte trāſmuta-
ta trāſmutatōe digeſtiōi oppoſita actu ꝛ aptitudine:tūc
eſt pn᷑:ita ꝙ q̄uis eſſet pn᷑ digeſtionis:ſȝ occulte dica-
mus eſſe pn᷑:qñ autē mā eſt manifeſte trāſmutata:aut
ad bonū ꝑ digeſtionē:aut ad ꝯ̄riū ꝑ putrefactionē mali
gnā:ita tñ ꝙ adhuc notabilr̄ diſtet a ꝯplemēto trāſmu-
tatōis ad bonū vl̄ ad malū:tūc dicim⁹ꝙ ē in augmēto:
qñ nō ē notabilr̄ diſtās a ꝯplemēto bōitatis vl̄ malitie
ꝛ nō ē poſt tale ꝯplemētū notabilr̄ minorata ē ſtat⁹:qñ
ē poſt tale ꝯplemētū notabilr̄ minorata ē dclinatio:ſtā-
te tñ tali ꝯplemēto digeſtiōis vel oppoſiti in mā mor-
bi.Et dico notātr ſtāte tali ꝯplemēto:qꝛ ſi mā faciens
morbū fuiſſet p̄oꝛ ſūme digeſta ꝛ poſt minorata:ſed re-
manēs eēt:tūc nō oȝ ꝙ p tūc dicat̄ declinatio.❡ Dubi
um tñ nō ꝑuū ē cū in febribus tā ꝯtinuis q̄ iterpolatis
nō ſemꝑ materie ſint vniformes:ꝛ ſtat māȝ q̄ p̄mo mo
uet̄ ad faciēdā febrē eē ſūme digeſtā digeſtiōe ꝯueniē-
te i nocitiuo nō reducibili ad benignū. Et illa reſoluta
moueri aliā crudā:vtrū debeamus.qñ mouet̄ ad faciē-
dā febrem mā cruda dicere ꝙ ſit morbi pn᷑ aut aliud
tpˢ:ꝛ qñ mouet̄ mā digeſta ꝛ putreſit:ꝛ facit febrē:ꝙ ſit
ſtatus vl̄ aliud tpˢ.Si.n.dicat̄ ꝙ qñ mouet̄ mā cruda
ſit pn᷑ vle:ꝛ qñ mouet̄ digeſta ſit ſtatus.tunc ſequit̄ ꝙ
in morbis multotiēs pn᷑ vle erit poſt ſtatū:qd̄ vr̄ ab-
ſurdū.Si vo aliter dicat̄:nō videt̄ ꝙ deſcriptio tēpoꝝ
penes materiei diſpōnē diſtinctoꝝ ſit bene poſita:nec
ſupra in q̄ōne nec infra ab Auicē.ꝛ a Gal. p̄mo de criſi.
❡ Scd̄a dubitatio ſuppoſito ꝙ mā q̄ mouet̄ de p̄ſenti
in vno poxiſmo interpolate aut in vna exacerbatiōe cō-
tinue non ſit vniformis imo ꝑ pte digeſta ꝑ pte cruda:
ꝑ pte ſemidigeſta vt ꝯſtat eē poſſibile maxie i flegma-
tica:querit̄ i quo tpe eſt talis morbus:nec pñr caſus ne-
gari.nā Aui.ifra i ca° de flātica dic̄ ꝙ putredo āticipat
ad illud de flāte:qd̄ eſt magis ſubtile ꝛ magis dulce:ꝛ ꝑ
ꝯñs magi digeſtū vl̄ aptū vt ita ſit:ꝛ poſt accedit ad ma
gis frigidū ꝛ magis groſſuȝ:qd̄ ē minus digeſtū.Et ſilr̄
pȝ poſſibilitas ſcd̄i caſus in tertiana nō pura ꝛ flegmati
ca nō pura ꝛ q̄rtana nō pura:in gb⁹ poxiſmi fiūt a dua-
bus diuerſis māeb⁹ nō reductis ad vnā formā vt pate-
bit infra.❡ In iſto dubio rñdet Gen. in q̄ōne qua q̄rit
vtꝝ diſtinctio tēpoꝝ vlīuȝ ſit eo mō:quo diſtictio tēpo
rū ꝑticularū ꝙ in oī morbo:in quo diſtiguunt̄ tpa vlīa
penes māe alterationē eſt aliqua mā vna currēs facien
do febrē a p̄ncipio morbi vſq̄ ad totalē declinationē.h̄
ꝓbat.qꝛ tpa morbi penes māe alteratiōeȝ diſtinguunt̄
ꝑ hoc ꝙ illud:qd̄ fuit p̄mo crudū poſtea digerit̄:ꝛ tādē
ſit ꝯplete digeſtū:ꝛ vltimo expellit̄:ſȝ h̄ nō eēt niſi eēt
mā vna q̄ oīa iſta pateret̄.igit̄ oȝ ꝙ i oī morbo:in q̄ ſūt
tpa vlīa penes diſtinctionē diſpōnū māe:opȝ vnam eē
māȝ q̄ remanet a p̄ncipio vſq̄ ad dclinationē totalē.Et
aſſūptū dic̄ eſſe Gal.in libro de tpibus vlibus morbi et
p̄mo de criſi.ꝛ Aui.infra.❡ Sȝ tūc iſurgit difficultas:
qꝛ nulla iterpolata diſtinguerent̄ tpa vlia penes diſtin-
ctionē diſpoſitionū māe.ꝯñs falſum.ꝛ ꝯ̄ Aui.hic ꝛ Gal.
p̄ de criſi.ꝛ vbicūq̄ de hac mā loq̄t.Et ꝓbatur ꝯña:qꝛ
nulla eſt mā q̄ duret ꝑ totū morbū.nā i q̄libet poxiſmo
mouet̄ noua mā q̄ icinerat̄ ꝛ corrūpit̄:vt īfra hēbim⁹ ī
ſermone vlī febrīū putredinis.❡ Hic rñdet Gen. dicē-
do duo.p̄m ē ꝙ in iterpolatis nō diſtinguunt̄ tpa morbi
ita ꝓprie ſicut in ꝯtinuis:qꝛ nō ſūt ita vere vne ꝯtinua
te cū ſuis ptibus.ſcd̄o dicit ꝙ ſi diſtinguant̄:h̄ ē penes
diſpōnē māe q̄ ſtat in venis ſub forma cāe ancedentis:
nō penes illā q̄ ē extra venas ſub actu putredinis q̄ſi oī
poxiſmo variat̄:ꝛ id̄ ſignū digeſtiōis:qd̄ apparet in die
quietis eſt deciſuȝ a cauſa antecedente non a cā coniun
cta.Et cū mā q̄ ē ſub forma cāe ancedētis qñ mouet̄ ad
putredinē ē cruda:tūc eſt in pn°:qñ manifeſte digeſta ī
augmēto:qñ ꝯplete in ſtatu ꝛc̄.Et addit ꝙ nō oȝ ī illis.
ꝛ quo ad hūc modū impropriū diſtinctōis tpiȝ māȝ eē
vnā a pn° vſq̄ ad finē.❡ Mihi vo vr̄ ſȝ hūc modum
diſtinctōis:ꝙ in p̄mo dubio poſito an̄ rñſionē Gētilis:
oȝ ꝯcedere ꝯcluſionē.Et ꝙ hoc nō ē incōueniēs in illis
morbis:in gbus nō ꝓprie diſtinguuntur tpa penes māe
alterationē:qd̄ poſt ſtatū redeat pn᷑.eſt.n.i rei veritate
p̄ncipiū alterius morbi ſicut erat alia mā. ❡ Scd̄a dif
ficultas dicit Gētilis ꝯ̄ dcā ē:qꝛ in ꝯtinuis nō remanet
mā vna:imo ꝯtiue noua mā trāſit ad actū putredinis.
pȝ eni p̄mo in ſinochis:in gb⁹ minus vr̄:nā ſi eſt homo-
tena ſȝ Gal.ꝯtinue tñ ō noua mā mouet̄ ad putredinē
q̄tū de p̄cedēte reſoluit̄ ꝛ in augmaſtice plus trāſit ī pu
tredinē ꝛ in peraugmaſtice min⁹.Secūdo h̄ idē pȝ in
ꝯtinuis ꝓportōalib⁹.Nā i oī exacerbatōe noua mā mo
uet̄ ad putredinē ad faciēdā exacerbatōeȝ:vt pȝ ſcd̄o ō
dr̄ſs febrīū.vltimo cap.ꝛ nono terapētice capl̄o tertio.
❡ Hic

¶ Hic videt Gentilis notādo ꝙ poſſumus imaginari tres modos ꝯtinuarū febriū. Primꝰ modus ē ꝙ in pnᵒ tota mā q̄ dꝫ facere febrē moueat̃ ad putredinem ⁊ ſit tota calida: ſꝫ lꝫ oēs ptes formales ſint calide. n̄ tn̄ oēs mãles: ⁊ fit reſolutio aliquaꝝ partiū mãliū in illis formalibꝰ ⁊ aliaꝝ acceſſio: ⁊ in vaporē cōuerſio: ⁊ h̄ mō fit ꝯtinuatio nō per noue materie motū. Sed hec vna manet a pncipio vſqꝫ ad criſim: ⁊ cū tot ptes mãles accedunt̃ quot reſoluunt̃ ē homotena: qn̄ plures reſoluunt̃ eſt paugmaſtice qn̄ pauciores eſt augmaſtice ⁊ in iſtis ſaluat̃ mā vna vſqꝫ ad ſtatū ⁊ declinationē. Poſſemus ēt imaginari in eadē pte mãli itēdi ſucceſſiue gradū ⁊ ſubtilitatē p quē modū fieret ꝯtinuatio aliq̄ triū dictorū modoꝝ. Et i iſtis vere diſtinguūt̃ vl'a tēpora penes alterationē mãe. Scdꝫ modus cōtinuitatis ē febriū: in qbꝰ a pncipio mouet̃ vna mā q̄ manet vna vſqꝫ ad declinationē ſicut an̄ diximꝰ: q̄ pmo ē cruda: poſtea ſꝫ gradus in digeſtione pcedit vſqꝫ ad declinationē: ſꝫ tn̄ iſti mãe fit additio aut ꝯtinue paulatiꝫ ſicut accidit in ſanguinea ex nā ſua aut de die in diēꝫ ſi mā ſit flegmatica faciēdo pportionalē q̄tidianē aut de tertio in tertiū ſi mā ſit colerica faciēdo tertianā ꝯtinuaꝫ aut de q̄rto in q̄rtū in melācolica: ſꝫ tn̄ ſemp mediāte pma mā mota vna. Et in iſtis iteꝝ diſtinctio tpuꝫ nō ē ſꝫ mãs q̄ de nouo mouēt: ꝫ ſꝫ mãꝫ manētē vnā. Tertiꝰ modus ꝯtinuarū eſt p ſubingreſſum exacerbationū: qꝛ pᵒ mouet̃ vna mā ad putredinē q̄ pōt ſaluare febrē gr̄a exēpli tribus diebꝰ: ⁊ in fine duoꝝ mouet̃ alia: ⁊ ſic ꝯſiter. Et qꝛ iſte n̄ ſūt de vne ſicut nec interpolate: iō in iſtis nō diſtinguūtur pprie tpa quo ad mãe alterationē. Sed ſicut in interpolantis: in qbꝰ nō eēt incōueniēs mō ſupra illato de pnᵒ ſequēte ſtatū. Sꝫ in illis: in qbꝰ pprie diſtinguunt̃ ꝯcluſio eſt ipoſſibilis: qꝛ ipoſſibile ē coctā icrudari. Interponit aūt Gētilis ꝙ iſte febres: in qbus ſuat̃ h̄ mō mā vna ſūt raro ⁊ maxime hodiernis tpibꝰ: i qbꝰ ppea ꝙ hoīes ſunt filij gule: multiplicant̃ mãe q̄ pcipitantur quotidie ad putredinē. vn̄ cū antiqs ſufficerēt q̄tuordeci dies in ꝯtinuis. nūc īueniunt̃ ꝯtinue pluriū mēſiū. ⁊ pp iſtos nouos motꝰ mãerū ad putredinē accidūt hodie tot deceptiōes in pnoſticis: ⁊ febriuꝫ pmutationes.

¶ Cōtra iſtā pōnē capiā tn̄ q̄dā: in qbꝰ vr̄ mihi Gētilē nō ꝯformari mētibꝰ antiquoꝝ ſicut Galieni ⁊ ſimiliuꝫ. Nā illas poſſibilitates triū modoꝝ ꝯtinuaꝝ non nego. Sed dico nō fuiſſe iſtā intētionē Gal. ꝙ mā actu putrida faciēs febrē q̄ ē ſub forma cāe ꝯiūcte remaneat vna a pnᵒ vſqꝫ ad finē: neqꝫ in cōtinuis neqꝫ in interpolatis in qbus pprie diſtīguūt tpa penes mãe alterationē: ⁊ ſecūdo vr̄ inuere Gētilis ꝙ ad h̄ vt morbus ſit vnus ſit oportunū mãm eē vnā currētē ⁊ pmanētē in toto morbo: ⁊ in hoc ēt puto Gal. ⁊ Hypo. ⁊ alios auctores qui locuti ſūt de morbo hn̄te q̄tuor tpa penes traſmutatōeꝫ mãe nō voluiſſe ſolū illū h̄ mō eē morbū vnū: in q̄ eſt vnica mā pmanēs ⁊ currēs in toto moto. pmuꝫ hoꝝ pꝫ nā Ga. pmo de criſi cū docet cognoſcere ſtatū febris anteq̄ ſit. ſ. cognoſcere qn̄ futurus eſt: docet illō in tertianis interpolatis ⁊ quartanis ⁊ quotidianis. Sed in iſtis nō remanet mā vna ſub actu putredinis a pnᵒ vſqꝫ ad finē vt ipſemet Gen. fatet̃: igit̃ nō oꝫ i morbis talibꝰ q̄tuor tpa hn̄tibus iuxta mētē auctoꝝ mãm currere vnā a pnᵒ vſqꝫ ad finē morbi ſub actu putredinis. ¶ Cōfirmat̃: qꝛ illū morbū pp̄e dixit vnū hn̄tē q̄tuor tpa: quē poſuit p pncipali exēplo ad huiꝰ dclarationē: ſꝫ i illo nō fuit mā vna ſub actu putredinis a pncipio vſqꝫ ad finē a qua ille morbus reciperet diſtinctionē tpuꝫ. ergo nō itēderūt talē mãꝫ eē vnā mō dcō. maior pꝫ: qꝛ alr̃ n̄ poſuiſſet illū morbū p exēplū: ⁊ i in illo nō vere ſaluabat̃ talis diſtinctio: minor aūt pꝫ: qꝛ Gal. maxie poſuit p exēplo morbū anxij pleuretici: ⁊ i illo nō fuit mā vna ſub actu putredinis per omnia tēpora: imo illa que putrēt in ſtatu nō putrent in alijs tpibus. igit̃ ⁊c. maior eſt clara pmo de criſi multotiēs Ga. loquēte de illo morbo: ⁊ pma aſſo. ꝯmēto. xij. pbat̃ minor: qr̄ in morbo anxij nō fuit febris a die. xx. vſqꝫ ad. xxvij. ⁊ i. xxvij. icepit ſtatus ⁊ febris de nouo. g̃ in. xxvij incepit alia mā putreſcere. alr̃ eni nō feciſſet febrē: ⁊ ſic i illo nō fuit vna mā currens ſub actu putredinis a pnᵒ vſqꝫ ad ſtatū. Et ꝙ in morbo anxij ceſſauerit febris a. xx. die vſqꝫ ad. xxvij. pꝫ ex Gal. p de criſi. caplō. xviij. nā caſuꝫ illū ab Hypo. deſcriptū repetēdo dixit ita. deide i die. xvij. icepit ſpuere rē digeſtā paucā ⁊ alleuiatū ē corpꝰ eiꝰ. deide ſudauit in die. xx. ⁊ eradicata eſt ab eo febris: ⁊ alleuiatū ē corpꝰ poſt criſim: verū tn̄ fuit ſitis. ⁊ illō qdē qō pijciebat ex pulmone nō fuit laudabile. deide redijt ad eum febris in die. xxvij. ⁊ tuſſiuit ⁊ expuit rē digeſtā plurimaꝫ ⁊ appuit in vrina ſedimē ſubſidēs plurimū albū. ⁊ ſedata ē ſitis eiꝰ ⁊ dormiuit. deide in die. xxxiiij. ſudauit corpꝰ eiꝰ totū ⁊ eradicata ē febris ab eo. ecce ꝙ in. xx. eradicata fuit febris: ⁊ redijt in. xxvij. ⁊ ꝙ in. xx. icepert illius egritudinis ſtatus dicit poſt in eodē caplō cū dixit: ⁊ ꝙ digeſtio cōpleta fuit in. xxvij. deide poſt hūc diē ſeptē diebꝰ ꝯſumata ē egritudo. Et hec hora tota fuit hora ſtatꝰ egritudinis. ecce ꝙ Ga. vult illā eē horā ſtatꝰ: in q̄ ex toto alia mā facit febrē quā faciebat in augmēto eiuſdē morbi. imo ſi bn̄ ꝯſiderent̃ vba in illo caplō Gal. vult hāc ptē morbi q̄ ē ſtatꝰ in iſto caſu fuiſſe reciduā de illis de qbus loq̄t̃ Hypo. i aſſo. (Que relinquunt̃ i morbis ⁊c.) vn̄ in dcō caplo dixit Ga. Rememorare ēt ē h̄ loco qō Hyp. bn̄ dixit in ſmone ſuo ꝙ de ꝯſuetudine eiꝰ qō remanet poſt criſim in egritudine ē vt redeat: ⁊ iō reciduā ponit ptē vniꝰ totalis cū pcedēte quos vocat morbū vnū. Ex q̄ ſeq̄t̃ ꝙ nō reqrit̃ ꝯtinuatio ad morbi vnitatē ſm medicos ſicut nec ad vnitatē belli: imo plus ſeq̄t̃ ꝙ aliq̄ eſt vna febris q̄ dꝫ dici ꝯtinua ſm medicos: inter cuiꝰ ptes cadit qes: ſic febris anxij nō fuit niſi ꝯtīᵒ. ⁊ iter ptes eiꝰ fuit qes. Aſſūptū pꝫ: qꝛ fuit febris pleureſis. Talis āt ē ꝯtinua: vt p ō criſi dixit Gal. ⁊ Aui. exēplū tertij: qꝛ ſigna ſemp ꝯcomitātia pleureſiꝫ ſūt febris acuta dolor lateris ⁊c. Et tn̄ iter ptes eius q̄ fuit vna iuxta Gal. ⁊ Hyp. fuit qes media. Miror igit̃ quō Gen. nō acceptauit hoꝝ acutoꝝ ſignata. ¶ P. ſi Gen. diceret verum: qō nō itelligit̃ diſtinctio tpum in morbis penes mãm niſi mō illo ſuo cū ipſe dicat illos rariſſime cōtingere: ſeq̄t̃ ꝙ rariſſime poſſemus ex regulis auctorum cognoſcere ſtatū futuꝝ anteq̄ ſit. Et ſilr̃ ꝙ regule ille nō oñderēt hoc i febribꝰ iterpolatis. Et pbat̃ ꝯña: qꝛ ille regule nō oſtēdūt cognitionē ſtatꝰ anteq̄ ſit niſi in morbis habituris talē ſtatū mō nō niſi illi ſuo mō vni ſūt ipꝫ habituri: ꝯñs tn̄ ē falſuꝫ: qꝛ Ga. vult p illas regulas ⁊ i tertiana ⁊ in flegmatica ⁊ q̄rtana iterpolatis dediſſe documenta ad cognoſcēdū ſtatū anteq̄ ſit vt p illud ſciam ordinare dietā. aliter eni totā artē dietādi egros tales deſtruere mus: ⁊ ideo in hac re nolo āplius plongare: ſed p reqſitis ad morbi vnitatē videte q̄ dixi aſſo allato. Que reliquunt̃ in morbis. ¶ Et tūc ridendo ad pmā difficultatem pono quaſdā ꝯcluſiones. ¶ Prima. tēpora febriuꝫ diſtincta ſm diſpoſitionē mãe ſunt diuerſa ſm varietatē alicuius diſpōnis in mā febrē faciēte. Iſta pꝫ: qꝛ alr̃ hec tpa nō diſtinguerent̃ penes materie diſpoſitioneꝫ.

¶ Scda ꝯcluſio. tpa febriū nō diſtinguunt̃ ſm diſtinctionē diſpōnū in mā q̄ ē ſub forma cāe antecedentis. p-

baẗ.ꝓ:qꝛ aliq̃ eſt febris in aliq̃ tꝑe:in quo nulla materia
eſt ſub forma cauſe anͣcedẽtis:vt pꝫ ꝺ vltimo ꝑoxiſmo
febriũ īterpolataꝝ q̄ ē in declinatiōe:ꝛ nulla ē mã ſub
forma cãe ancedẽtis:ſcḋo ꝓbaẗ de febrib⁹:ī qb⁹ ꝑoxiſ
mi redeũt:nõ ꝑꝑ mãꝫ ꝺrelictã:ſꝫ ꝑꝑ malaꝫ q̃litatẽ tm̃
mãei regeneratiuã.pꝫ tertio.qꝛ in aꝑatib⁹ tꝑa nõ diſti
guunẗ niſi ſꝫ diſpõnẽ mãe q̄ eſt ſub forma cauſe cõiũ
cte:igiẗ ſilr erit in febrib⁹. ❡ Tertia ꝯ. Tẽpora febriũ
vlia nõ diſtiguũẗ penes diſtinctionẽ diſpõnũ quas hꝫ
mã hora q̄ trãſit in cãꝫ ꝯiũctã ad faciendũ ꝑoxiſmũ.
ꝓbaẗ:qꝛ ī vno ꝑoxiſmo q̄nq3 ꝯplenẗ tria tꝑa. vlia vni⁹
morbi:vt pꝫ in fine iſti⁹ capli:mã tñ in pn̄° cũ trãſit in
cãm ꝯiũctã cõeꝫ nõ hꝫ niſi vnicã diſpõnẽ.ſ.aut crudita
teꝫ:aut digõnẽ mãifeſtã:aut ꝯpletã. ❡ Quarta ꝯ. Tꝑa
vlia febriũ diſtinguunẗ penes diſtinctionẽ diſpõnum
mãe q̄ eſt ſub forma cãe ꝯiũcte in illis tꝑib⁹ repertaꝝ.pꝫ
qꝛ penes diſtinctionẽ diſpõnis mãe diſtinguunẗ vt dic̃
pma ꝯ.ꝛ nõ illius q̄ eſt ſub forma cãe ancedentis vt di
cit ſcḋa ꝯ.nec illius q̄ habeẗ hora trãſit⁹ in cãm ꝯiũctã
igiẗ penes diſtinctionẽ diſpõnũ in mã q̄ eſt ſub forma
cãe ꝯiũcte inuẽtaꝝ in illis tꝑib⁹. ❡ Ex qb⁹ ſequiẗ ꝙ in
caſu pme dubitatõis nõ ē incõueniẽs poſt ſtatũ alicui⁹
febris ſeq ꝑtẽ pncipij vlis morbi vt ibi ꝺducit. H tñ ra
ro ꝯtigit niſi ex multo errore:aut ī mãeꝝ multa diuer
ſitate. Et iõ abſolute nr̄i auctores ꝓtulerũt ꝙ poſt ſtatũ
venit declinatio.ꝛ poſt declinationẽ nullũ aſſignãt tꝑs.
cũ tñ dicãt ꝙ in vã declinatiõe nõ cõtingat mori egrũ:
ſꝫ in falſa:ex quo oportebit illã falſaꝫ declinationẽ hr̄e
poſt ſe aliqḋ tꝑs:vel ſaltẽ erit poſſibile vt multũ:tñ cõ
tingit ꝙ mã q̄ ē in ambitu toti⁹ ē modi vni⁹ mãei ꝛ ſit
q̃ſi ꝯſimilis gradus digeſtiõis:ꝛ in illa q̄ remanet vſq3
ad ſtatũ dn̄ante v̄tute ꝯtinue ꝓcedat digeſtio:ꝛ iõ ꝯti
nue in ſequẽti ꝑoxiſmo taliũ febriũ moueẗ ad putredi
nẽ cũ maiori gradu digeſtiõis deducto errore. Et hinc
ē ꝙ vtplurimũ nõ fit redit⁹ de ſtatu ad pn̄m in flegma
tica:tñ ꝑꝑ flegmatis diſſormitatẽ ꝯmiſcenẗ mlͭotiens
tꝑa tã vniuerſalia q̄3 ꝑticularia ꝑcipue pn̄m ꝛ augmẽtũ:
ꝛ ſtat⁹ ꝛ augmẽtũ:qꝛ ſũt magis vicina q̄3 ſtat⁹ ꝛ pn̄m ꝛc̄.
❡ Pro ſcḋa difficltate pꝫ ex dictis:ꝙ vbi mãe ſũt vni
us modi īueniunẗ tꝑa ſimplicia. vbi aũt ſint diuerſorũ
modoꝝ ſt̄ ꝯmixta:ꝛ ꝺnomiatio fit a dn̄ante.nõ ſimplr
ꝛ abſolute:ſꝫ cũ mixtio mãeꝝ ita diuerſaꝝ ſit valde no
tabilis:ſꝫ addẽdo ꝙ ꝑticipat rõne alteri⁹ tꝑis ſꝫ diſpõ
nẽ mãe ꝯmixte. his g̃ icidẽter nec nõ extrauagãter poſitis
redeo ad notabilia ꝓ qõne nr̄a. ❡ Et nota ſcḋo ꝙ mor
boꝝ qdã ſũt mãles qdã imãles:illos dn̄t medici ꝓprie
mãles q̄ pẽdẽt a mã humorali vl̄ ſibi ꝓportiõali ꝯtẽta
in corpe patiẽte illos ſpãli depẽdẽtia:eõ ãt illos dn̄t im
mãles q̄ q̄3q3 ſint in ſubto corpeo tñ nõ pẽdẽt a mã hu
morali vl̄ ſibi ꝓportiõali ex̄iñ ī ꝓpo corpe ſpãli depẽ
dẽtia. Exẽplũ pmi ſic̄ tertiana ꝛ q̃rtana ꝛ cauſon ꝛ fleg
mõ ꝛ apoplexia ꝛ ſimilia ꝛ opilatio coartatoria. exẽplũ
ſcḋi.ſic̄ vã effimera ꝛ ethica ꝛ ſolutio ꝯtinuitatꝭ ꝛ ſilia.
❡ Tertio nota ꝙ morboꝝ mãliũ qdã terminãẗ ad ſa
lutẽ:qdã ad mortẽ.mẽbra patẽt. ❡ Quarto nõ ꝙ mor
boꝝ mãliũ ad ſalutẽ terminãdoꝝ qdã icipiũt poſt pn̄m
gnõnis egri:qdã nõ.nã iuxta diſputata ꝑ tegni nõ ē in
cõueniẽs aliquẽ in tꝑe eẽ actu febriẽtẽ:ita ꝙ illa calidi
tas q̄ eſt febris:fuit añq3 cor eẽt animatũ tenẽdo ꝙ ea
dẽ q̃litas cõis q̄ fuit in corrupto põt remanere ī gn̄ato.
❡ Quito nõ ꝙ morboꝝ mãliũ terminãdoꝝ ad ſaluteꝫ
īcipiẽtiũ poſt pn̄° gnõnis qdã ſũt apti ſuſcipere nõbilẽ
varietatẽ in ſe ꝛ ſuis accn̄tib⁹ ſꝫ variã diſpõnẽ mãe.q
dã nõ. Exẽplũ pmi.ſic̄ febres aꝑate:ꝛ ſiles.exẽplũ ſcḋi.
ſic̄ opilatio ꝛ ſiles. ❡ His igiẗ habitis pono ꝯnes triſ
tias. Prima ē iſta. In morbis incipiẽtibus añ gnõnem:
aut ad mortẽ terminãdis ꝛ nõ ad ſanitatẽ.nõ oꝫ ī quo
libet iueniri q̃tuor tꝑa aliq̄ triũ modoꝝ ſuprapoſitoꝝ.
Patet:qꝛ in īchoãtib⁹ añ gnõnẽ nõ oꝑꝫ eſſe pn̄m ꝛ in ter
minãdis ad mortẽ nõ oꝑꝫ eẽ declinationẽ. ❡ Scḋa ꝯ.
In morbis imãlibus ꝛ mãlibus nõ recipiẽtib⁹ notabi
lẽ varietatẽ in ſe vl̄ ſuis accn̄tib⁹ ſꝫ variationẽ q̃litati
ue diſpõnis mãe nõ oꝫ eſſe q̃tuor tꝑa q̄ ad mãe diſpõ
nẽ. Iſta pꝫ qꝛ in talib⁹ auctores nr̄i nõ poſuerũt vt ī opi
latiõe ꝛ ſilib⁹. Et qꝛ illa diſtinctio nõ erat in medicina
vtilis: ❡ Tertia ꝯ. In oī morbo ſiue mãli ſiue imãli ī
cipiẽte poſt pn̄° gnõnis ꝛ termiato ad ſalutẽ:ſũt q̃tuor
tꝑa quo ad morbi eẽntiã.pꝫ:qꝛ ex quo nõ incipit in ſuo
ꝯpleto eẽ nec deſinit in illo mõ:ſꝫ qḋ pus hẽat nõ nõbi
lẽ itẽſionẽ reſpcũ ſue totalis habẽde ꝛ in fine remiſſio
nẽ multã:ꝛ aliqñ notabilẽ itẽſionẽ abſq3 cõplemẽto. Et
tu hic vide qũo in ſynoca ſine putredine fcã flobotho
mia in tꝑe qḋ eẽt ei⁹ pn̄m dimiſſa flobothomia dato ꝙ
poſt ipſaꝫ ꝯtinue ſynoca remittaẗ:tñ illa hꝫ q̃tuor tꝑa
penes eẽntiã ſuã diſtincta:vt dixi ꝑ aſſo.aſſo.xij. Et ſũt
in ea pn̄m augmẽtũ ꝛ ſtat⁹ quo ad eẽntiã morbi ī eo tꝑe
qḋ dimiſſa flobothomia fuiſſet ſolũ pn̄m. ❡ Quarta ꝯ.
Nõ q̄libet morb⁹ mãlis apt⁹ recipe diſtinctionẽ penes
varietatẽ diſpõnũ mãe incipiẽs poſt pncipia gnõnis et
ad ſalutẽ terminãdus hꝫ q̃tuor tꝑa diſticta penes mãe
trãſmutationẽ. Cõcluſio ꝓbaẗ.qꝛ in quolibet tali mor
bo nõ eſt pn̄m nec augmẽtũ mõ dcõ.puta ſi icipiat a mã
digeſta:ꝛ in aliquo nõ eſt ſtat⁹ nec ꝺclinatio.puta ſi mã
totalis euacueẗ:aut a nã aut bn̄ficio medici euacuãtis
ſic̄ dicit Auic. de q̃rtana pma huius.in caplo de quarta
na.cũ dixit. Et ſi medic⁹ tã pſumpſit ꝛ ſoſõne eduxit me
lãcoliã in pn̄° aliquotiẽs ſolutione forti:ꝛ ꝓhibuit egri
tudinẽ penitus:ſꝫ ē rectũ ab errore. ❡ Quita ꝯcluſio.ꝓ
mẽtibus auctoꝝ. In morbis mãlibus pn̄t iueniri quat
tuor tꝑa ſimplicia penes trãſmutationẽ mãe ꝛ nõ inue
niẗ aliqḋ ſimplex tꝑs ſꝫ talẽ modũ:qḋ nõ ſit aliqḋ iſto
rũ. Iſtud pꝫ per diſtinctionẽ ſupra poſitã:nã nõ iueniẗ
tꝑs ſimplx.ſ.tale merito mãei vniformis.qḋ nõ ſit aut
cui⁹ mã nõ manifeſte trãſmutata ad bonũ vl̄ malũ:aut
manifeſte trãſmutata:aut ꝯplete:aut poſt ꝯplemẽtũ di
minuta:ꝙ ſi ſint mixte mãe dr̄ tꝑs cõmixtũ vl̄ ꝯfuſũ:
ꝛ ſi morb⁹ diminuiẗ añ ꝯplemẽtũ digõnis mãe non dr̄
ꝺclinatio iuxta medicos quo ad mãe trãſmutationẽ:ſꝫ
ſolũ quo ad accn̄tia. ❡ Sexta ꝯclõ. In oī mõbo icipiẽ
te poſt pncipia gnõnis ꝛ terminato ad ſalutẽ:q̄ ē varia
bilis notabilr in ſuis diſpõnibus ſm̄ mãe varietateꝫ.ꝛ
īcipiẽte a mã icorruptibili cruda ꝛ ꝓceſſura vſq3 ad cõ
plemẽtũ digeſtionis mãe illi cõuemẽtis ſũt ad minus
q̃tuor tꝑa penes mãe alterationẽ iuxta medicoꝝ locu
tiões.q̄ totale tꝑs ꝯphẽdẽs interpolatões ꝛ q̄etes ꝛ ꝑoxiſ
mos dn̄t tꝑs illi⁹ morbi. Alr̄.n.tertiana vã nõ terminaẗ
die.iꝫ.morbi.ꝛ mlͭta talia q̄ medici dn̄t. Iſta ſit ẽt ꝓ mẽ
tibus auctoꝝ:cũ qua tñ ſtat ꝙ hec tꝑa non ſunt ꝯtinua
q̄n poſt ſtatũ aliqñ redeat pn̄m. Et ſi q̃raẗ ꝑ⁹ de iſto mor
bo qñ ē:ꝛ ſcḋo qñ hꝫ hec q̃tuor tꝑa:an dũ eſt in pn̄°.an
aliãs.dicaẗ ꝙ morbus eſt in totali tꝑe ipm mẽſurante
ꝛ nõ in aliquo inſtãti:ꝛ ita in illo hꝫ tꝑa q̃tuor:ꝛ q̄ ītel
ligit Gal.ꝑ de criſi.ſcit ꝙ h mõ loqẗ. ❡ Ad argumẽta
pncipalia de ſe pꝫ ſolutio. Sequiẗ textus cũ dicit.

❡ Et timor eſt in pricipio vſq3 ad ſtatũ. Apud
declinationẽ ṽo nõ moritur eger ex ipſa febre
niſi per id qḋ dicemus de ea cõmuniter.

❡ Hic ponit Aui.cañ.ꝛ ſunt duo. Prim⁹ eſt ꝙ timor in
febrẽ eſt a pn̄° vſq3 ad ſtatũ incluſiue.ſ.ſcḋs eſt ꝙ in de
clinatiõe

clinatiõe nõ morit eger ex ipſa febre niſi ꝑ illõ:qḋ dice
mus infra de cauſa cõiter:⁊ eſt hic ſecundus declarans
ꝙ in pmo loquit de timore mortis ⁊ dat cãm pmũ:ex q̄
poſt ſtatũ nõ ↄtingit mori.ſ.in dclinatiõe.¶ Ubi nota
ꝙ in dclinatiõe ↄtingit mori ex cauſis mortis q̄ pñt de
nouo occurrere ſicut ſano põt occurrere cã q̄ ita ꝑmuta
bit eũ ꝙ īfirmabit ⁊ morietur:⁊ q2 in declinatiõe vã nõ
morit eger niſi ex cã alia pter morbũ noviter occurrẽte
ideo Aui.dixit ꝙ nõ morit niſi ex cauſis mortis cõib⁹
nõ illi ſoli morbo ꝓprijs.Quia tñ Aui.dixit ꝙ timor ẽ
a pncipio vſq3 ad ſtatũ:⁊ ꝙ in dclinatiõe nõ ↄtingit mo
ri ex ipſa febre:ideo vr̄ innuere ꝙ infirmus põt mori ex
ipſa febre in pncipio ⁊ in augmẽto ⁊ in ſtatu:ſ3 nõ in de
clinatiõe.Sed hec aliq3 hñt dubitationẽ:⁊ q2 tunc dici/
mus īfirmũ mori ex morbo qñ ꝓꝑ morbũ alijs cauſis
deductis morit exceptis illis q̄ morbũ cõſequunt:ideo
ſi in declinatiõe ſuꝑueniat debilitas ex coitu vl̄ abſtinẽ
tia vl̄ nimia repletiõe vl̄ alijs poſt occurrẽtib⁹ poſt fe/
brẽ ⁊ eius accñtia:ꝓꝑ quas poſſit morbus ſuꝑare virtu/
tẽ integre nõ diceremꝰ infirmũ mori ex ipſa febre dato
ꝙ moreret:ſ3 morit ꝑ illud qḋ dr̄ cõiter de cauſis mor
tis.vr̄ ergo ꝙ in pncipio nõ ↄtigit mori eger ex ipo mor
bo.pmo q2 in pncipio ẽ morbus remiſſus:⁊ ꝑ ↄñs nõ do
minat vtutẽ integro dñio:⁊ ſic infirmus nõ morit ex ip
ſo.⁊ idẽ ſentit Raſis.px.ↄtinẽtis.caplo pmo.vtas tñ ẽ
ꝙ ↄtingit mori in pncipio febris ꝑ viã ſuffocatiõis cali
di.vt ſcḋa q̄rti caplo de ſpẽbus mortis.Et forte ꝙ talis
mors nõ diceret ↄtingere in pncipio merito febris:ſ3 re
pletiõis aut alteri⁹ morbi:⁊ ẽt qñq3 malignitate febris
ↄtigit mori in pn°.cũ virtus eſt debilis vt Aui.ibi dicit.
Ego tñ dico ꝙ illud pnᵐ nõ eſt niſi quo ad mãe trãſmu
tationẽ:q2 qñ morit eger illa accñtia ſũt fortiſſima que
ſũt in illo morbo:⁊ morb⁹ ꝑ quẽ morit nõ ẽ puus reſpe
ctu ei⁹ q ẽ futur⁹ tẽdẽs ad maiorẽ:imo nõ creſcit poſt.⁊
iõ nõ ẽ in pn° quo ad ẽẽntiã ſuã:ſ3 pma affo.dixeris ꝙ
nõ ſemꝑ dũ morit eger ſũt accñtia fortiſſima.⁊ põt de/
fendi ꝓbabilr vt dixi dicẽdo ꝙ mors ñ ẽ accñs morbi:
q2 nõ ẽ cũ morbo:⁊ ſilr dico cũ Aui.ꝙ in augmẽto ↄtin
git mori ⁊ ꝓꝑ q̄titatẽ ⁊ modũ ſubſtãtie materie faciẽtl
febrẽ que ſuffocãdo interficiet:⁊ ẽt ꝓꝑ maliciã qualita/
tis q̄ eſt morb⁹:qñ virtus ẽ debilis.Sed tñ iſtud intelli
go de augmẽto quo ad alterationez materie:nõ quo ad
accñtia.cũ hora mortis ꝓꝑ morbũ ipſe morb⁹ faciat ac/
cidẽtia fortiſſima.In ſtatu ãt ⁊ ꝓꝑ mã3 ſuffocantẽ quã/
titate aut mõ ſubſtãtie ↄtigit mori ⁊ ẽt ꝓꝑ malignitatẽ
morbi imo qñcũq3 morbus eſt in ſtatu quo ad accñtia:
ille.ſ.cuius vi morit ⁊ põt eẽ i declinatiõe nõ vera quo
ad morbi eſſentiam.Et qḋ raſis dixit intelligit de pnci/
pio quo ad accidentia. Queſtio. II.

Sed dubiũ eſt poſito ꝙ ſit pncipiũ vl̄ augmẽtũ
in quo appeãt ſigna digeſtiõis:vtrũ
ſit poſſibile in illo morbo mori egrũ vi morbi ⁊ alijs ď/
ductis.In quo dubio cõcedit ꝙ mã que eſt ſub forma
cauſe añcedẽtis exiſtẽ diſſormiter vincibili a vtute poſ
ſibile ẽ ꝑapparere ſigna digõnis:⁊ p⁹ mori īfirmũ i aug
mẽto aut ſtatu ꝑte alia malignata ab illa:in q̄ īcepit di/
geſtio.Sed vbi mã ſit vniformiter vincabilis a vtute:
⁊ incipiat iã appere ſignũ digõnis:dicit Gentilis ꝙ ipoſ
ſibile eſt infirmũ mori vi illius morbi deductis alijs i/
pedimẽtis.Et ſic arguit.nã eſt potens tranſmutare ad
bonũ mã3 qñ eſt magis reſiſtẽs:vtputa añq3 aliquẽ gra
dũ habeat digeſtiõis.ergo qñ iã īcipit eſſe ad bonũ trãſ
mutata magis ſufficiet:⁊ ꝑ ↄñs ↄtinue poſt magis pote
rit ſuꝑ mã3 digerẽdã:⁊ ideo poterit cõplete digerere:et
ꝑ ↄñs vincere mã3 morbi.⁊ iõ vult Gẽtilis ꝙ i tali aug/
mẽto apparẽt dterminata ſigna ſalutis.¶ Cõtra tamẽ
hãc ſniam eſt illud:qḋ dicit Gal.ď difficultate cognoſcẽ
di ſalutẽ futurã in cronicis:⁊ qḋ dicit de incertitudine
ſalutis in acutis ſcḋa affo.¶ Ꝓ.nõ eſt impoſſibile cum
mã nõ recipit putredinẽ virtutẽ poſſe ipã3 aliquãtũ ad
bonũ trãſmutare:ſ3 cũ erit mã putrida non poſſe.Sed
iuxta viã Gẽtilis mã q̄ in pncipio eſt cruda:⁊ incipit di/
geri interi3 putreſcit.igit poſſibile erit ipã3 ita putreſce/
ri:ꝙ virtus nõ poterit eã amplius ad benignũ deduce/
re.¶ Cõfirmat.virtus in digerẽdo mãm debilitat.er/
go ſtat ꝙ plus ꝓportõabilr debilitet q̄3 mã digerat:⁊ ꝑ
ↄñs ꝙ in ꝓceſſu virtus fiat ipotẽs ad illã mãm digerẽ/
dã.⁊ ſi ſic ſtabit infirmũ mori.Et h̄ ẽ plane ſnia Ga.ter
tio de criſi.caplo q̄nto.vbi vult ꝙ ſit poſſibile duos eſſe
egros cũ ſili diſpõne in morbo ⁊ digeſtiõe ⁊ vnũ mori
ꝓꝑ lõginquitatẽ ſtatus:⁊ aliũ liberari ꝓpter ꝓpinquita
tẽ.⁊ vult ad iudicãdũ ď ſalute vl̄ morte tria neceſſaria.
vtutẽ infirmi.q̄titatẽ ⁊ poſitionẽ morbi.⁊ longinq̄tatẽ
a ſtatu:qḋ tertiũ nõ eẽt neceiũ ſ3 Gen.viã. Propter hec
ergo puto ꝙ eſt poſſibile mã exiſte vniformi poſt pnci/
pia digeſtiõis:imo poſt manifeſtã digeſtionẽ tñ īfirmũ
mori q̄ntũcunq3 bene regat.Et puto Aui.h̄ voluiſſe hic
ꝙ timor eſt a pncipio vſq3 ad ſtatũ īcluſiue:⁊ ſi dicat ꝙ
ſigna digeſtionis ſunt dantia fiduciam ſanitatis vt pri/
mo de criſi intelligitur de ſignis complete digeſtionis
⁊ vt in pluribus. Queſtio. III.

Secundo dubitatur vtrũ ↄtingat mori egrũ in ď/
clinatiõe vi morbi illi⁹:cuius ẽ declina
tio.nã Aui.ſcḋa quarti.capitulo ď ſpẽbus mortis q̄ acci/
dũt in horis febriũ.⁊ Auerroys tertio colliget.capitulo
de modis ↄpõnis egritudinũ mãliũ. h̄ voluit. Et rõ vr̄
ſuadere:q2 ſtat i dclinatiõe vã mã3 q̄ expellit dirigi ver
ſus cor:⁊ tũc ſtabit ipã3 cãre mortẽ. ¶ Confirmat.poſt
maturationẽ ⁊ apertionẽ apatis infirmũ ↄtigit mori. vbi
grã.ſi apiat ad extra.⁊ nõ vſus vias vrine.q̄ntũcunq3 ſit
mã bene digeſta:⁊ ſilr in ſuſpiratiõe ꝑipleumonie:in q/
bus eſt vera declinatio ⁊ integrũ dñiũ vtutis ad mãm
expellẽdã:ſ3 tñ moriunt:q2 fiũt ptiſici:vt p3 quarta ter
tij.ꝙ ſi nõ ↄfortet ad expuẽdũ plimũ facere cadere in
ptiſim:q2 fit vlcus in pulmone:⁊ de aptiõe apatis renũ
qñ ẽ ad inteſtina dixit ꝙ eſt mala valde.Et ex h̄ appet
ꝙ q̄uis nã ſit potẽs ad maturãdũ integre.nõ ſemꝑ eſt
potẽs ad expellẽdũ.⁊ iõ ↄtingit poſt ꝑtialẽ expulſionez
⁊ integrã maturationẽ reſiduã remãere que erit cã mor/
tis in declinatõe.¶ Oppoſitũ tñ dicit hic Aui. ⁊ Ga.in
tertio de criſi.caplo q̄nto ꝙ Gal.dicit eẽ ꝓbatũ experimẽ
to ⁊ rõne.rõ ãũt ſua ẽ hec:q2 nõ eſt poſe ꝙ infirm⁹ mo/
riat vi illius morbi:cui⁹ mãm dicit vtus ea vtute rema
nẽte fixa ⁊ plene dominãte materiei. nã cũ in tempori/
bus priorbus nõ ſuccubuerit.⁊ mõ maiorẽ ꝓportionez
habeat ad mã3.ſeqt ꝙ nũc nõ ſuccũbet ⁊ ſic nõ morie/
tur infirmus.¶ Pro dubio notandũ declinationũ vni
uerſalium quandã eſſe verã:q2 in ea eſt integrũ ⁊ com/
pletum dominium virtutis ſuper morbum ⁊ materia3
totam morbi:⁊ cum virtutis cõſtantia ⁊ vigore ſufficiẽ
ti ad ipſam expellendam.nam cu3 vniuerſalis declina/
tio debeat eſſe via in ſanitatem quãdo deficit ſufficien
tia ad tranſeundum ad ſanitatem non eſt vera via:⁊ ſic
non eſt vera declinatio.¶ Nota ſecũdo ꝙ licet multis
modis contingat eſſe declinationem morbi:que non ſit
vera ad ſanitate3:⁊ ſic non ſit declinatio vera:tamẽ au/
ctores noſtri ſex cõmunes modos collegerunt qui mul/
totiens contingunt.¶ Primus eſt quando calor natu/
ralis reſoluitur ⁊ ad eius reſolutionem ſequitur remiſ/
ſio caloris extranei ſicut vidi in diſſenteria cum febre

quod quando ſunt prope mortē nō videnť q̄ſi febrire. ¶ Secūdus eſt quādo mā ē difformis ⁊ ſubtile diſſoluiť vt euacueť:⁊ groſſuʒ remanet qđ nōdū putruit qđ eſt maligni⁹ ſubtili ſicut accidit in pocta de poetis q p⁹ acutā febrē die nona minxit circa.x.vrinalia plena vrina clara ſubtili ⁊ remāſit ſine febre apparēter erat tñ in pulſu q̄nq̄ʒ quietē bn̄s ⁊ in.xi.ſupueīt febris fortiſſima ⁊ apoſtema magnū poſt aurē:⁊ in.xiiij.mortu⁹ ē. ¶ Tertius caſus eſt q̄ñ mā mouet̃ de vno mēbro:in quo facit fortia accn̄tia ad aliū mēbrū.nā dū ē i via nō ita ledit: ſʒ poſtea q̄ñ figiť i mēbro alio iterficit. ¶ Quart⁹ caſus eſt q̄ñ mōb⁹ minorať:q2 ſua mā minorať:ſʒ tñ pl⁹ pportionalr deficit vt⁹ q̄ʒ morb⁹:ſicˉ i mltis videm⁹:in qb⁹a pn⁹ ſūt accn̄tia febris ſatis fortia vt ſlatice.Et ñ obſtāte q febris remittať:q2 tñ vt⁹ ēt minorať:accidit q tādē paulati d̄ficiūt.⁊ h̄ in ſenib⁹ multis vr̄:⁊ iſtā victoriā vocat Gal.victoriā ꝯtr̄ᵃᵐ. ¶ Quit⁹ caſus ē q̄ñ pp nl̄tū conatū v̄tutis accn̄tia videť remitti ſicˉ accidit illi q ē i ſincopi ppe mortē eleuat caput vt dr̄.xi.tertij.ab Aui. ¶ Sextus caſus ē q̄ñ pp morbū mālē accidit ali⁹ morbus imālis ſicut ſi ex apate fiat vlcus vt in apate pulmonis q̄ñ ad ēxturā ꝯuertiť.tūc.n.ꝯtingit q nō obſtāte digeſtione māe ⁊ expulſione infirmus moriať pp aliū morbuʒ remanētē ex p̄. Sʒ oēs iſte dr̄r d̄clinatiōes nō v̄e:q2 nō ſūt cū ꝯpleto dn̄io v̄tutis ſup māʒ ⁊ morbū ⁊ accidētia ſua. Sʒ q̄ñ eſt v̄a declinatio non ꝯtingit q eger moriať ex ipſa febre vt Aui.dixit. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et principiū q̄dem eſt hora qua calor nālis p̄focať a mā ſubmerſa in mēbro tandiu donec nō appareat maturationi aut diuerſitati ei⁹ cōtrarie maturationi veſtigium.

¶ Hic Aui.exeq̃ť de iſtis tēporibus.⁊ diuidiť in q̄ttuor ptes ſʒ q̄ttuor tpa:ibi ſcđa.(Et augmētum) ibi tertia. (Et ſtatus eſt hora) ibi quarta.(Et declinatio) p̄ma in duas:nā p⁹ ponit diffōnē p̄ncipij vlis.ſcđo remouet dubiū.ibi ſcđa.(Et p̄ncipiū q̄dē eſt inuentū). In p̄ma dicit q p̄ncipium eſt hora:in qua calor inatus p̄focatur a mā ſubmerſa in membro:⁊ durat donec appareat veſtigiū maturationi aut diuerſitati contrarie maturationi. ¶ Nota igiť primo:q iuxta mentē philoſophorū differūt ſuffocatio caloris ⁊ marcor.nā marcor eſt pp̄ter ꝑpue māe ꝯſumptionē q̄ eſt pabulum calidi aut illamet humidi ꝯſumptio quā multotiēs ſeq̃ť calidi extinctio. Sed ſuffocatio eſt q̄ñ ꝑ aliqđ tegens p̄hibeť calor euētari.nā vt oñdit Gal.libello de vtilitate reſpirationis: calidū actuale indiget flabellari ⁊ euentari:q̄ñ igiť aliq̄d tegit qđ h̄ p̄hibet:dicim⁹ illū calorē ſuffocari vl̄ p̄focari:⁊ aliq̄ñ talē p̄focationē ſequiť calidi extinctio:q̄ñ nō. In tali etiā ſuffocatione q̄nq̄ʒ tegiť calor ⁊ p̄hibeť euētari per rem corpulentam ſolum non euaporantes: q̄ñq̄ʒ per multos vapores groſſos humidos circundantes ꝑticulas calidi:ſicut q̄ñ ligna viridia ſupponūť igni vl̄ pāni molles. ¶ Ex hīs pʒ q q2 i p̄ncipio mā ē groſſior q̄ʒ ſibi pportionalis debeat eſſe in alio tpe morbi ⁊ minus p̄us paſſa a calido ⁊ fumos facit viſcoſiores.iđ i toto p̄ncipio vl̄i calor nālis ſiue ſpiritus p̄focať a mā ſubmerſa in mēbro:in quo ſubmergiť qđcūq̄ʒ ſit illđ reſpectu ei⁹ qđ erit a ſibi pportiōali mā vl̄ dʒ eē i ꝑte pportiōali tpis alteri⁹ cū i p̄n⁹ vl̄i ſit cruda reſpcū diſpōnis q̄s hʒ in ſequētib⁹ tpib⁹. Alias tñ dixi q nō itelligiť q vl̄r magis prefocatur q̄ʒ poſt:ſʒ q magis merito cruditatis:⁊ ideo Auicē.addidit donec appareat maturationi aut diuerſitati ⁊c̃. ¶ Ex quo patet q licet in augmēto flegmatice magis prefocetur q̄ʒ in principio vel ſaltē certa parte principij tertiane tñ in toto p̄ncipio tertiane dicimus calorem p̄focari a mā reſpectu eius quod erit. vel eſſe debet a proportionali materia illi que facit tale principium in parte proportionali alterius tpis. Et non ſic dicim⁹ in augmēto flegmatice. ¶ Seq̃ť ſcđo q lʒ calor ſit ſparſus in declinatiōe ꝑticulari ⁊ in ſtatu ꝑticularis reſpcū eius qđ eſt in p̄n⁹ꝑticulari ⁊ ēt abſolute forte magis q̄ʒ debet in ſanitate:tamen dicimus calorem pro tunc prefocari:q2 prohibeť a debita flabellatiōe ꝑ materiam ⁊ vapores eius:⁊ hoc reſpectu partiū proportionalium alioꝝ tpum morbi. Et ſi dicať in p̄ncipio ꝑoxiſmi ſtatus ſit maior retractio:⁊ maior p̄focatio caloris: q̄ʒ in principio ꝑoxiſmi p̄ncipij cum fiant maiores rigores ⁊ frigora. Dicitur dupliciter.vno mō q hoc non eſt merito cruditatis materie ⁊ dicta ſunt hoc modo intelligenda:vel ſecundo q intelligantur alia paria. mō nō eſt ita in principio paroxiſmi ſtatus ſemper:q2 materia quādoq̄ʒ mouetur ampliori aut velociori motu: ſʒ alijs poſitis paribus excepta diuerſitate diſpoſitionis materie:que debet eſſe in principio ⁊ in ſtatu maior prefocatio ſit in principio. ¶ Sequitur tertio q per prefocari non itelligimus conſtringi vt dicit Marſilius cū multotiens in principio nimis ſpargatur:nec itelligimus ledi operationē.cū hoc ſit nimis cōe:⁊ non ꝯueniat tēpori quietis:qđ cōputať pars temporis iterpolate febris. ¶ Sequitur quarto q in tempore quietis p̄cipij adhuc prefocatur calor modo dicto ſaltem a cauſa antecedente:credo tamen q Aui.per prefocari intelligit aptitudinem:quia principiū eſt tempus:in quo materia eſt magis apta prefocare alijs paribus propter ſui cruditatem. ¶ Secundo principaliter notandum q ad declarandum vſq̄ʒ ad quantum durat principiuʒ vniuerſale addit Aui.donec appareat maturationi aut diuerſitati contrarie maturationi veſtigium.nam principium durat quouſq̄ʒ materia ita ē diſpoſita vt merito ſue diſpoſitionis non repugnet q appareat manifeſtum ſignū digeſtionis aut diſpoſitionis ꝯ̄rie. vnde licet appareāt aliqua ſigna digeſtionis:ſed occulte aut putredinis. nō ꝑpter hoc dicimus nos tranſiuiſſe principium: vnde Gal. primo de criſi.caplo.xvij.ſigna vero digeſtionis occulte debilis ſunt mutatio vrine ſimilis diſpoſitioni aque ad hoc vt tendat parum ad rubedineʒ ſubtilem:⁊ vt ꝑmutetur iteruʒ vrina a diſpoſitione tenuitatis ad ebullitionem:deinde remaneat ſm̄ diſpoſitioneʒ ſuaʒ poſtq̄ʒ mingitur ⁊ non diſcernatur:illđ namq̄ʒ eſt ex ſignis digeſtiōis debilis occulte:⁊ vrina etiā ruffa q̄ñ eſt ſubtilis eſt huius generis. Et nullum quidem horuʒ ſignorū ſignificat q hora principij egritudinis ſit iam preterita:quoniam neceſſarium eſt in hoc ſignū manifeſtius hec Gal. ¶ Ulterius quo ad hanc partē nota q due in genere ſunt diſpoſitiōes ꝯtrarie maturationi.vna actu tm̄:ſʒ cū aptitudine ad maturationē:⁊ iſta ꝓprie vocať cruditas.alia ē ꝯ̄ria actu ⁊ aptitudine ſicut maligna putredo:qualis in herpete eſthomeno. Et iſta ē ꝯ̄riū maxime diſtans:⁊ hanc talem dicit Aui.diuerſitatē ꝯ̄riā maturatiōi:cuius veſtigiuʒ eſſet.vbi gratia.color niger vrina abſq̄ʒ hypoſtaſi. Ex quo pʒ q cognita multa virtutis debilitate ⁊ ſtante dui virtute anteq̄ʒ aliquod ſignū digeſtionis in morbo forti appareat:poſſum⁹ certe ſignificare de morte eo modo quo in augmento:nam per h̄ q ſignificatur longitudo morbi:ita fortis q virtus ipſa tanto tēpore tolerare non poſſit. Et hoc vult Hypo.particula prima illo affo.Cōtēplari ergo oʒ egrotātē.⁊c.n. affoziſmus ad nihil eſſet vtilis ꝑ ordināđo dietā in p̄ncipio:ſi h̄ ñ pōt medic⁹ ꝯiecturari. ¶ Ultio nō q apud

Gal.

Gal. ꝑ de criſi. Principium ſumitur trib⁹ modis. vno mō ꝓ inſtāti indiuiſibili initiatiuo morbi. ſecundo pro tempore primo trium dierum ab initio morbi. tertio pro vno de temporibus morbi vlibus. Et hoc modo nō eſt equale in oībus egritudinibus: ſed deſcribitur hic ab Aui.

℃ Et principiū quidē eſt inuentū in omni egritudine, verū qñqȝ occultatur ſicut eſt eius occultatio in ſinocho ⁊ epilepſia ⁊ apoplexia: ⁊ qñqȝ principium eſt occultum paucorū accidentium: ⁊ eſtimatur ꝙ nō ſit principium in ea: ⁊ ſimiliter quādoqȝ in die primo febrium acutarū videntur nubes ⁊ ſignum maturitatis: ⁊ eſtimatur ꝙ nō ſit ei principium: ⁊ nō eſt ita.

℃ Hic remouet dubium poſſet quis dicere vtrū in oī egritudine ſit ꝓncipium. hic reſpondet ꝙ ſic: dicit tñ ꝙ aliqñ occultatur: ⁊ hoc ꝓp ſui breuitatem: ſicut in ſinocha ⁊ epilepſia apoplexia: ⁊ qñqȝ occultatur: qr eſt leuium accidentium: ⁊ precipue in corpore robuſto vel alijs occupato: ⁊ putatur ꝙ nō habeat ꝓncipium: ⁊ nō eſt ita. Et multotiēs ēt ꝓp celeritatē apparitionis ſignoꝝ digeſtionis putabitur nō hēre ꝓncipium: ſicut qñ in vrina in ꝓma die appz nubes: ſȝ nō eſt ita: qr in oībus iſtis eſt ꝓncipium. ℃ Circa ꝑtē ꝓmo nota iuxta dicta in qōne loquēdo de ꝓn° quo ad mãe trāſmutationē: nō oīs febris hȝ ꝓnm: nec oīs morb⁹ mālis: ſȝ oīs morbus mālis vel febris mālis ichoās a mā cruda hȝ ꝓnm. hoc vult hic Aui. Rō tñ Gal. quā facit ad ꝓbandū ꝙ in oī egritudine eſt ꝓnm ꝑ de criſi. cap. 17. ſupra allegato nō ꝓbat niſi de ꝓncipio quo ad morbi eſſentiā ⁊ accidētia: cuȝ dicit: ꝙ nō ē poſſibile ꝙ accidat febris acuta: que ſtatiȝ ſit in vltimo ſui eē ſicut fulgur. ℃ Circa ſcdȝ dcm attēde ꝙ tres ponuntur modi occultationis ꝓncipij in genere in morbis hñtib⁹ illud. vnus modus ē ꝓpter breuitatē. ſcds ꝓpter ſui leuitatē. terti⁹ ꝓpter citā apparētiā ſignorū digeſtionis. ⁊ hic terti⁹ a multis reducitur ad ꝓm. ⁊ pȝ mō ꝙ breuitas ⁊ leuitas ſunt cā nō diſtincte apparēdi: ſicut ꝑuitas in qtitate ⁊ remiſſio in gradu ſunt cā nō ſentiendi multa ſenſibilia. ℃ Sȝ tūc ē difficultas: qr qñ ē ꝓncipium morbi. tūc eſt morbus actu. igitur de facto ſenſibilr ledunt opōnes. igitur nō occultatur talis leſio ꝓp remiſſionē. ℃ ꝓ. Gal. ꝑ de creticis cap. 6. vult ꝙ ꝓnm ē de reb⁹ facilioribus ad cognoſcēdū. igitur nō dȝ occultari. ℃ Hic dī ꝙ ꝓncipium eſt manifeſtū vel aptū vt ſit manifeſtū: cuȝ ſenſibilr ledat opōnes. verūtñ nō oȝ ꝙ ſemper ſit medico māifeſtū: qr ſtat medicū nō fuiſſe pñtē: ⁊ illū q patitur nō fuiſſe ita doctū ꝙ bene diſcernat inter neutralitatem ⁊ morbū. Dī ſcdo ꝙ ꝓncipium febris ſi ſumatur ꝓ inſtāti initiatiuo febris nō eſt bene cognitū: etiā ſi febris inuadat ſicut fulgur: ſȝ ſi ſumatur ꝓ ꝓma hora febris. vt Gal. ſumpſit ꝑ de creticis cap. 5. tūc ſaltē cognitiōe arbitraria vicina veritati eſt facillimū ad cognoſcēdū ſi medic⁹ ꝯtinue fuerit pñs: ſed de ꝓn° ꝓ vno tpe de qtuor tpib⁹ quo ad cognitionē diſtinctā: imo quo ad ſui eē ſub hac rōne ꝯtingit ꝙ aliqñ occultetur. In iſtis tñ morbis: in qb⁹ hoc modo occultatur nō opȝ credere ꝙ nō ſit ꝓncipium: qr in oī morbo: de quo ſupra dixi in qōne de tēporibus ō ſpecie egritudīs mālis ꝯtingit ꝙ detur ꝓnm mō dicto: ⁊ ſic poſſumus itelligere ab Aui. diſtinctionē ꝓ oī ſpē egritudinis mālis apte icipere a mā cruda ⁊ recipe notabilē variationē ſm varietatē diſpōnis mãe in ſuis qlitatib⁹: ꝙ in ea eſt inuentū ꝓnm. ℃ Nōndū vlteri⁹ ꝙ Gen. vult diffinitionē ꝓncipij hic poſitā eē cōem ad ꝓncipium ꝑticulare ⁊ vniuerſale. Et ſi arguitur ꝙ ꝓnm ꝑoxiſmi ſtat⁹ vlis eſt cū ſignis digeſtionis: ⁊ ideo illi particulari ꝓncipio nō ꝯpetit iſta deſcriptio. Reſpondet triplr. ꝓmo ꝙ ſola iſta ꝑ eſt deſcriptio ꝓncipij. i. hora: in qua preſocatur calor a mā ſubmerſa in mēbro: ⁊ nō quo ad alias partes. Contra: qr tūc augmētum particulare ꝓncipij vlis eſſet ꝓncipium particulare cū ſibi ꝯueniat deſcriptio iſta: qd eſt falſum. Secūda reſpōſio ſua: ꝙ lȝ mā in ꝓncipio ꝑticulari ſtatus ſit digeſta: tñ nō apparēt ſigna digeſtionis ꝓp modū mot⁹ mãe: ꝙ ita vrina ſit tunc ſubtilis: ſed tūc qñ nō hñt vrinā ad mingēdum ſemꝑ eſſet ꝓncipium: qr nō apparet ꝓ tunc ſignū digeſtionis. Tertio dicit ꝙ pōt dici mām nouiter motā in ſtatu eē crudā: qr eſt noua: ⁊ hoc eſt ſupra improbatū. Dicatur igitur ꝙ ſolū eſt deſcriptio vlis ꝓncipij.

℃ Et augmentum quidē eſt hora: in qua cōmouetur caliditas innata ad reſiſtendum materiei motu manifeſto ⁊ apparent ſigna digeſtionis aut ſigna contraria digeſtioni.

℃ Hic notificat augmentum dicens: ꝙ augmentū eſt hora: in qua mouetur caliditas innata ad reſiſtendum materiei motu manifeſto: ⁊ apparent ſigna digeſtionis vel ſigna contraria digeſtioni. ℃ Ubi nō ꝙ in febribus materia mala faciens febrem agitatur a calore nāli ad finem vt digeratur ⁊ expellatur. In hac tamen agitatione quando mā nō eſt valde maligna ⁊ virtus fortis nā facit motū digeſtionis cui coniungitur hora febris ē quidā modus putredinis ⁊ ebullitionis. quando autē mā eſt valde maligna: aut virtus debilis ⁊ oppreſſa poſt agitationem factā a nā vt digeratur mā non ſequitur digeſtio: ſed putredo mala cōtraria digeſtioni. Et hi motus quandoqȝ ſunt ita pigri: aut tam parum impreſſerunt ꝙ nondum eſt mā ita diſpoſita ꝙ ſignum manifeſtum merito illius poſſit apparere. quandoqȝ aūt tantum impreſſum eſt per hos motus: ꝙ ſignum manifeſtum apparet: aut eſt aptum apparere merito diſpoſitionis mãe: ⁊ tunc dicimus calorem innatum moueri motu manifeſto. i. motu ꝑ quē impreſſa eſt diſpoſitio. merito cuius poteſt vel dȝ poſſe apparere ſignum manifeſtum. ſicut verbi grā. nubes in vrina: aut ſputum cū manifeſto ſigno digeſtionis: ⁊ hoc eſt primum qd conſideratur in rōne augmenti: ⁊ qd addatur etiā ad primi declarationem cum dicitur: ⁊ apparet manifeſtū ſupple ſignum digeſtionis: aut diuerſitatis contrarie digeſtioni. nam hic motus quo mouetur calor innatus ad reſiſtēdum mãei nō eſt in calore innato: imo in mā tranſmutatio facta a calore innato qui motus dicitur tunc manifeſtus: aut apparet. i. eſt aptus apparere merito preſentis diſpoſitionis mãe veſtigiū maturationis aut contrarij: ex quo pȝ ꝙ ſiue ſit motus mãe rei ad malum: ſiue ad bonum. ad illum tñ ꝯcurrit caliditas totalis corporis febrientis aut patientis: que eſt ſua innata: lȝ tunc hoc ſit ꝑter nām. Gētilis aūt in hoc loco dicit ꝙ itelligitur tota caliditas innata febriētis. ſ. inquātū febrit: ⁊ iſta eſt duplex vna nālis. alia ꝑter nām. qñ ergo motus ſit a calore ꝑter nām. dicimus ꝙ ſit ab innato febriente inquantum febrit. a quacūqȝ igitur caliditate febrientis fiat: ſaluatur dictum Auicē. ꝙ fiat a caliditate innata. ℃ Nota etiā ꝙ lȝ calor innatus moueatur motu manifeſto ad reſiſtendum mãei: quia ad finē reſiſtēdi ⁊ prohibendi malā impreſſionē mãei ex hoc non ſequitur ꝙ oīno ꝓhibeat vl ꝙ faciat motū eſſe remiſſiorē ꝙ prius fuit. Nā iſte motus factus ad reſiſtendū. multotiens natura nō potente conſequi intētum ꝓpter impedimētū eſt faciens ad maiorē alterationē nãe. ſicut ſepe in mala criſi contingit: aliqui tñ volūt ex hoc loco ꝙ motus māifeſtus ē motus caloris de ſuffocatione ad euētabilitatē. calor. n. q in tēpore ꝓncipij ꝓſtatus a mā ſubmerſa in mēbro iam ſubtiliata

mā magis appet ⁊ manifeſtaṫ. Et ideo diceret ſm h̄ ꝙ calor inatus mouetur motu manifeſto.ſ. quo mā̇iſeſtatur reſpcū eius ꝙ eēt in pncipio a tali mā alijs parib⁹: et vltra hanc manifeſtationē requiriṫ ꝙ appareat digōni: aut cōtrarie diſpoſitioni manifeſtum veſtigium.

¶ Et ſtatus qdē eſt hora in qua vehemēs ē pugna iter nām ⁊ mā̄z: ⁊ apparet victoria vnius ambarū eaꝝ ſup aliā: ⁊ eſt hora pugne.

¶ Hic deſcribit ſtatū. ⁊ p̊ facit h̄. z° docet durationē ſuā. ibi z° (Et ei⁹ ſpaciū) Dicit p̊ ꝙ ſtat⁹ ē hora: in q̄ vehemēs fit pugna iter nāz ⁊ mā̄z: ⁊ in q̄ appȝ victoria vni⁹ ābaꝝ .ſ. aut vtutis: aut mā̄e: ⁊ ē hora pugne. ¶ Nota ꝙ oē ꝙ trā̇ſmutaṫ ſucceſſiue reſiſtit ſue trā̇ſmutatōi. aliter motus nō eēt ſucceſſiuus ſaltē in puris nālib⁹: ⁊ pugna nō ē niſi duoꝝ agētiū in adinuicē trā̇ſmutatio. in ſtatu ḡ q2 cōpleṫ digō mā̄e: aut integra ad maliū ꝯuerſio: opȝ ꝙ fiat fortis pugna: nā agēte in mā̄z: aut putredinali calore ſatis velociter. Et qn̄ agit multū velociter calor nālis cōplēdo digōnē fortiter agitaṫ mā̄: ⁊ cū h̄ mō agitaṫ: ⁊ fumi multi ab ea eleuanṫ q cordi cōicanṫ ⁊ ſpūs alteranṫ: ⁊ iō fortis fit mot⁹ ⁊ mā̄ei ⁊ nā̄e. Et iō dicimus ꝙ vehemēs fit pugna. ¶ Sȝ tu diceres. multotiēs ꝯtingit mā̄z eē valde paucificatā in ſtatu qn̄ cōpleṫ digō ⁊ melioratā. igiṫ nō multū moleſtabit: vt pȝ in multis febribus: in qb⁹ mā paulatine ante ſtatū minoraṫ: ita ꝙ poꝛiſmi qui apparēt in ꝯplemēto digōnis ſint valde remiſſiores apparētib⁹ in augmēto: aut pn̄°: vt quotidie vr̄. ¶ Hic rñdent aliq ꝙ hec deſcriptio ē ſtat⁹ vlis: in quo ꝯiungiṫ rō ſtatus q̄ ad accn̄tia ⁊ trā̇ſmutationē mā̄e ſil: ſȝ i caſu poſito ille nō eēt ſtat⁹: de quo intēdit Aui. nec eēt hora pugne. Ego aūt puto vt dixi ſupra de pn̄°. ꝙ itelliganṫ ꝯparatiōe tpis deſcripti ad alia tpa de ſili mā alijs paribus quātū eſt poſſe. ¶ Et tunc dico ꝙ qn̄ ꝯpleṫ digō colere ſtāte eq̄li q̄ntitate: ipſa veloci⁹ ebulit ⁊ veloci⁹ reſoluunṫ ptes ei⁹: ⁊ maior q̄ntitas fumoꝝ cordi cōicaṫ: ⁊ iō cor veloci⁹ alteraṫ: ⁊ ſilr mā q̄ȝ fuiſſent eadē alterata in pn̄° de ſili mā cū alijs parib⁹: ⁊ ſic fit fortior pugna coꝝ. Lū ēt corp⁹ forti⁹ tūc alteraṫ q̄ȝ fuiſſȝ alteratū in pn̄° in pte ꝓportiōali pncipij illi parti: in qua eſt ſtatus. ſtat⁹ igiṫ eſt hora: in qua vehemens fit pugna vlr mō dicto ſtat⁹.ſ. q̊ ad mā̄e trā̇ſmutationē. ¶ Or ſi dicaṫ ꝙ h̄ mō ēt in declinatiōe fit vehemēs pugna. ¶ Di ꝙ in rōne declinatiōis icludiṫ mā̄m ita nōbilr eē paucificatā: vt ide fueṫ leſio minor q̄ȝ in ſtatu: ſȝ in ſtatu hoc nō includiṫ: ex quo vides ꝙ in morbis nō reſeruātib⁹ mā̄m ad vnā creticā expulſionē: in qb⁹ hora ſtatus multotiēs eſt leuior pn̄° ⁊ augmēto q̄ſi nō diſtinguiṫ ſtat⁹ ⁊ declinatio. Scōm aūt qd dicit de ſtatu eſt ꝙ in eo appet victoria vni⁹ ambarū reꝝ ſup aliā. itelligo ꝙ in ſtatu apparēt ſigna cōplete digeſtionis: i quo caſu appet victoria nā̄e ſupra mā̄z pbabiliter: aut eō mā ē ꝯplete malignata ⁊ appent ſigna cōplete malignatiōis: vel q̄ſi: ⁊ tūc ēt pbabilr iudicam⁹ victoriā mā̄e ſup virtutē: ⁊ hoc z^m eſt ēt veꝝ de oī ſtatu febriū quo ad mā̄e trā̇ſmutationē. Tertiū dcm̄ eſt ꝙ ſtatus vlis eſt hora pugne maxime in morbo: que fit in criſi. Et hoc mō itelligiṫ niſi ꝙ ſtat⁹ eſt illa hora: in qua merito diſpōnis mā̄e ⁊ tēpoꝝ p̄cedētiū maxie eſt apta fieri pugna reſpcū alioꝝ tēpoꝝ.ſ. pugna cretica. Et h̄ pȝ: q2 mā ꝯplete digeſta eſt maxie ꝓpa hora: p̄cipue ſi accidat ꝙ plus ſtimulet. In pncipio ḡ ⁊ augmento nō ē hora pugne: q2 mā nō eſt ita digeſta ſicut in ſtatu: ita ꝙ ſi in eis accidat pugna cretica: de q̄ loqmur: dicim⁹ ꝙ nō ē in hora ſua. In declinatiōe vō: q2 mā ē iā paucificata reſpcū ei⁹ qd fuit in ſtatu: ⁊ nōbilr. iō nō tm̄ ſtimulat: ⁊ ſic nō ē ita apta hora ad pugnā: ⁊ ſic erit iſta deſcriptio ſtat⁹ vlis q̄ ad mā̄e alteratōē: ſicē alie fuerūt deſcriptōes pari mō.

¶ Et eius ſpaciū eſt in bn̄tib⁹ paroxiſmos acutos paroxiſmus vnus: ⁊ nō cognoſciṫ niſi p illū q ſeqniṫ ipſū: aut duo paroxiſmi ⁊ cognoſciṫ in tertio eius: ideo ꝙ nō addit ſup illos ambos in plurib⁹ niſi in egritudinibus macronoxijs. fortaſſe.n. aſſimilanṫ paroxiſmi plures in oibus indicijs ſuis. ⁊ illic apud ſtatum cōpleṫ veſtigium digeſtionis: aut ꝯrij eius.

¶ Hic declat durationē ſtat⁹ q̄dā alia interponēdo: ⁊ dicit q̄ttuor in toto. p̊^m eſt ꝙ ſpaciū ſtat⁹ in febrib⁹ bn̄tib⁹ poxiſmos acutos ē vn⁹ poxiſm⁹: ⁊ nō cogn̄ſciṫ niſi p ſeqn̄tē. Scōȝ dcm̄ ē: ꝙ qn̄q̄ȝ ſūt duo poxiſmi ſtat⁹ ⁊ cogn̄ſciṫ h̄ in 3°. Et 3^m dcm̄ ē. ꝙ iō dr̄: aut ē vn⁹ poxiſm⁹: aut duo: q2 nō addiṫ ſup duos poxiſmos vt in plurib⁹ niſi in egritudinib⁹ macronoxijs: in qb⁹ fortaſſe aſſimilanṫ plēs paroxiſmi in oib⁹ ſuis iudicijs. Quartū dcm̄. ꝙ illic.i.i illo tpe apud ſtatū.i. in ſtatu ꝯpleṫ veſtigiū digōnis: aut ꝯrij ſui. ¶ Nō igiṫ circa p̊^m ⁊ z^m ſil: ꝙ lȝ Gal. p̊ de criſi: ⁊ p̊ affo. cōmen. iz. doceat cogn̄ſcere ſtatū anteq̄ȝ veniat: ⁊ in diſpōne pn̄tie ſue: tm̄ nō cogn̄ſciṫ limitata q̄ntitas ſue durationis niſi p cognitiōē ſui: ⁊ poxiſmoꝝ: vel ptiū morbi ſequētiū: ſȝ igiṫ qn̄ ſtat⁹ eſt in vno poxiſmo cognoſcā illū eē paroxiſmū ſtatus: tm̄ nō ſcio ꝙ ſtatus nō durat niſi p illū paroxiſmū donec veniat ſequēs: qm̄ videbo minorē: ⁊ ſic quando durat duob⁹ poxiſmis. ¶ Nota ſcdō: ꝙ q2 in talib⁹ acutis egritudinib⁹ mot⁹ mā̄e eſt velox ⁊ alteratio mēbroꝝ fortis: nō pōt hic motus cū cōplemēto digeſtionis durare cōſtante virtute ita: quin in vno vel duob⁹ poxiſmis mā valde notabilr paucificeṫ: aut permuteṫ ⁊ in mortali gn̄ ad mortē deducat: ⁊ iō nō durat vltra duos paroxiſmos niſi raro. ¶ Circa 3^m nota ꝙ mā egritudinū cronicaꝝ ⁊ ſi velocius moueaṫ in ſtatu q̄ȝ in precedentib⁹: tm̄ q2 tarde alterat: ⁊ q2 ēt corp⁹ nō taȝ vehemēter ſtimulaṫ. iō pōt hec hora diutius durare ⁊ pluribus paroxiſmis: ⁊ ſuperior itelligaṫ debito ſtante regimine. ¶ Ex q̄rto dicto cōiter colligiṫ: ꝙ nō oȝ in qualibet parte ſtatus mā̄z eē cōplete digeſtā: imo ꝯpleṫ: ⁊ h̄ in p̄ma parte ſtatus: ⁊ ſilr maligna putrefactio: ⁊ iō partes ſtatus nō oino ſunt equales in malitia accidētiū ⁊ i intēſione febris: etiā cōparādo partes inuicē ꝓportionales. Sȝ dr̄ia nō eſt tāta: ſicut iter partes ſtatus: ⁊ partes alioꝝ tēpoꝝ p̄cedentiū: ⁊ q1 Auerro. 3° colliget. dixit capitulo de modis cōpoſitionis egritudinū: ꝙ qn̄ ceſſat digeſtio ceſſat augmentū ⁊ incipit ſtatus: ſunt qudā q putant in ſtatu nō digeri: ſed digeſtā eſſe mā̄m. Sed tamē Gal. vult oppoſitū.ſ. ꝙ digeraṫ. vnde p̄mo de criſi. cap° 18° per exēpluȝ anxij pleuretici dicit. determinauit igiṫ pp illud ꝙ in ſeptē dieb⁹ poſt ſcōm digeſte ſunt oēs cauſe faciētes egritudinē ⁊ expulſe. Et cōſtat ꝙ illos ſeptē dies dicit eſſe dies ſtatus. Et ſic ēt p̄ma particula affor. in cōmēto affo. (Qn̄ in ſtatu eſt egritudo) dicit ꝙ i ſtatu multa ſuccedūt accidētia morbū digerētia. Et addit ꝙ nā nō dȝ ipediri in bn̄oꝝ ib⁹ digerēdis q ſunt mā morbi: cū illi rei ſit tota intenta. ⁊ pticula z° in cōmēto affo. (Inchoātibus morbis.) Dixit. quoꝝ nullū in ſtatu ē faciendū: cū tunc ſit coctio morbi. Et i libro criſeos dixit. in quo plus opȝ in morbo digerēdo naturā adiuuare q̄ȝ fallentiaȝ facere. Conſtat igitur ꝙ fit digeſtio in ſtatu ⁊ velox: ad quā natura eſt tota intenta: ſed quia nō diſtat mā notabiliter modo medicoꝝ a cōplemēto digeſtiōis dicimus in ſtatu eſſe digeſtā. ¶ Marſilius aūt videṫ

velle

velle ſm intẽtionẽ Auerroys ꝙ ſemꝑ in ſtatu aliq̃ mã eſt cõplete digeſta: ſ; in reſiduo poſſit intẽdi digeſtio. ⁊ q̃ ſemꝑ eſt aliqua pars complete digeſta in ſtatu. ideo non dicimus ꝓprie digeri: ſed compleri digeſtionẽ. vnde tolle ꝙ alteratio i augmẽto terminaꝛ ad digeſtũ eẽ qḋ nõ eſt in augmẽto: ſed in ſtatu: ita ꝙ ꝑmũ complete mutatũ eſſe acq̃ſitũ ꝑ digõne; in augmẽto eſt in ſtatu ⁊ nõ in augmẽto. vñ q̃ñ ꝓ terminaꝛ acq̃ri digõnẽ terminatur augmẽtũ: ⁊ in ꝓ acq̃ſito eẽ cõplemẽtu; digõnis ẽ ꝓ^m^ nõ eẽ augmenti. verũ eſt tñ ꝙ poſſumus imaginari ſm h̃ poſteri⁹ digeri mãm: q̃ in q̃buſdã ꝑtib⁹ acq̃ri digõnẽ in q̃b⁹ nõ erat ꝯplete acq̃ſita. S; tñ ꝑꝑ hoc nõ dicimus digõnẽ intẽdi: q̃ ita intenſa erat ante ſicut nunc: ⁊ ſicut poſt erit. Et hoc dcñ̃ fundaꝛ in difficultate calculatoria de intẽſione. ſ. ꝙ ois q̃litas difformis eſt ita intẽſa: ſicut aliqua eius pars. ⁊ iḋ q̃ñ mã faciẽs febrẽ: q̃ h; difformitatẽ cau; agẽs agat in partẽ ꝓpinquã fortius q̃; in remotã terminaꝛ ad ſummũ gradũ digõnis. tũc dicit ſũma; digõnẽ ⁊ acq̃ſitã illi mãei toti cathegorematice: ⁊ ꝑꝑ h̃ dicit ꝙ poſtea nõ acq̃riꝛ digeſtio: ſ; ꝯpleꝛ: q̃ fit vt ꝯplete ſit ꝑ totã mã;. ℂ Ego aũt ꝓ puto fundamẽtũ nõ eẽ verũ: ⁊ q̃litates mãles nõ eẽ intẽſas: niſi ſm ꝙ per ſe ſunt ſui adequati ſubiecti denominatiue ⁊ qḋ difforme terminatũ ad aliquẽ gradũ. vbi. g. ad ſummũ q̃ñ nõ eſt dare ꝑtẽ: que ꝑ totũ illũ gradũ habeat nõ terminaꝛ ad illu; gradũ incluſiue. Nec ẽt ſi totũ h̃ ꝯcederẽꝛ. puto ꝙ Ga. vel Auerroys vellẽt ꝙ ſi tota mã faciẽs febrẽ. x. partes habeat multũ diſtãtes a cõplemẽto ⁊ vnicã terminatã ad ꝯplemẽtũ: ꝙ ꝑꝑ hoc morb⁹ ſit in ſtatu. ſicut ẽt puto ꝙ dato ꝙ nulla ꝑs eſſet terminata ad ſummã digõne;: dũmodo nulla notabilr̃ diſtaret a ſummo: tñ eẽt ſtat⁹. ⁊ video Gal. concedere virtualr̃ ꝙ humores digeruꝛ in ſtatu: ⁊ ideo puto ꝙ Auerroys eſt intelligendus de notabili digõne: q̃ non acquiriꝛ in ſtatu. Nec pro nunc curo de ꝑmo inſtanti digeſti eſſe vel acquiſiti eſſe complete digõnis vtrũ verũ dicat: q̃ materia eſt ſophiſtica.

ℂ Et declinatio quide; eſt hora qua calor innatus iam dominaꝛ materiei ⁊ vincit eam ⁊ exiſtit in congregatiõis eius ſepatione. ſ. rei poſt rem: ⁊ tunc alleuiatur caliditas caloris occulti: ⁊ expellitur ad extremitates donec reſoluiꝛ ⁊ multotiens ingroſſatur.

ℂ Declarat declinationẽ dicẽs: ꝙ declinatio eſt hora: in qua calor inat⁹ iã dominaꝛ mãei ⁊ vincat eã: ⁊ exiſtit in ſeparatiõe ꝯgregatiõis illi⁹ mãe rei. ſ. in ſepatione rei. i. ꝑtis poſt rẽ. i. poſt ꝑtẽ: ⁊ z⁹ tũc alleuiaꝛ caliditas partium occultaꝝ corpis: q̃ itriſecaꝝ: ⁊ expelliꝛ caliditas ad extremitates ⁊ durat declinatio donec mã reſoluitur: aut ĩgroſſaꝛ ſicut multotiẽs accidit ſupple: ita ꝙ non ſit ampli⁹ ſufficiẽs facere febrẽ: ⁊ h̃ in veraꝝ. ℂ Circa ꝓ^m^ nõ ꝙ l; in ſtatu nã vincat mã; multis modis: tñ o; hoc ipſu; ꝯtigere in declinatiõe vt: niſi. n. nã vinceret mãm reſoluendo: ⁊ alijs modis mouẽdo vt op; nõ eẽt declinatio. ⁊ ſilr̃ niſi eſſet digeſta nã. ꝙ dominaꝛ mãei in ſtatu ſaluari: ⁊ vincit illã: ſ; magis in declinatione digeriꝛ vel dominaꝛ: cũ iã digeſta ſit: ſed euacuatur paulatine vt op;. ℂ Circa ſcḋ; ꝯſidera ꝙ ſeparatio ꝯgregatõis põt intelligi duob⁹ modis. vno mõ ꝙ itra corp⁹ ſeparẽꝛ malignũ a benigno: ⁊ multotiẽs iſta ſepatio fit in ſtatu q̃ñ fit cõmotio antecedens criſi;: ⁊ hãc nõ op; fieri in declinatõe. ſcḋo modo poſſum⁹ itelligere ꝙ vna ꝑs mãei facientis morbũ ſepaꝛ ab alia: q̃ vna expelliꝛ alia remanẽte: ⁊ h̃ fit in declinatione: ⁊ l; in alijs tempoꝛib⁹ hoc fiat: tñ magis ꝓportionabilr̃ fit in declinatiõe: ⁊ ideo dicim⁹ ꝙ calor inatus eſt in ſepatiõe ⁊c̃. q̃ maxĩe circa illud vacat ⁊ plus ꝓportionabilr̃ facit illud q̃; ante in ꝑte ꝓportionali alteri⁹ tpis: ⁊ in hoc differt ab alijs totalib⁹ tẽpoꝛib⁹. ſ. ꝙ reſpectu aliaꝝ operationu; circa mãm eſt magis occupata in euacuatõe rei poſt rẽ q̃; in alijs tẽpoꝛib⁹: q̃ h̃ eſt ꝙ ꝑncipalr̃ fit in declinatione ⁊ nõ digeſtio: cũ nã iã digeſſerit. In ſtatu. n. vacaꝛ digeſtioni ⁊ expulſioni: ſ; in hoc nõ digeſtioni ita ſicut in ſtatu: ⁊ iſta euacuatio ẽ ſaltem a loco: in quo ꝑmo peccabat mã: ⁊ ſi fiat q̃ñq; ſenſibiliter q̃ñq; iſenſibilr̃: tñ ſemꝑ h; ꝑtẽ poſt partẽ vſq; ad finẽ. ℂ Circa z^m^ attẽde ꝙ alleuiari caliditatẽ occulti ⁊ expelli ad extremitates eſt ꝓpriũ declinationi reſpectu ſtatus. Nã i qualib; ꝑte declinatiõis alleuiaꝛ caliditas mẽbroꝝ interioꝝ ab onere male mãei plus q̃; in ꝑte ꝓportiõali ſtat⁹ alijs parib⁹. cũ. n. mã ſit paucioꝛ ⁊ eq̃ bñ digeſta: ⁊ virtus fortis magis alleuiaꝛ. i. fit ꝙ eſt magis alleuiata: ⁊ dico notanter q̃; in ꝑte ſtatus ſibi ꝓportionali: q̃ in augmẽto ꝑticulari declinationis vl̃is nõ alleuiatur magis q̃; circa finem ꝑticularis declinatiõis ſtatus vl̃is. Sed in ꝑncipio ꝑticularis declinatiõis vl̃is magis alleuiaꝛ q̃; in ꝑncipio ꝑticulari ſtatus: ⁊ ſic de alijs partibus inuicẽ correſpondẽtib⁹. Et cũ dicit ꝙ expelliꝛ ad extremitates itelligaꝛ ꝙ illud de q̃ alleuiaꝛ caliditas occulti expelliꝛ ad extrẽitates. nã q̃ñcũq; in declinatiõe febris ꝯpleꝛẽꝛ criſis ꝑ fluxũ vẽtris: tñ multe ꝑtes mãei reſoluuꝛ: q̃ alijs parib⁹ in declinatõe facilius ⁊ citi⁹ trãſmittuꝛ ad extrema corpis q̃; in ſtatu: cu; ſit virtus magis exonerata nã: dico ḡ ꝙ caliditas occulti trãſmittitur ad extremitates. ſ. illud qḋ grauabat caliditatem occulti. Nõ tñ ꝙ aliq̃ itelligunt forte nõ male ꝙ caliditas occulti alleuiaꝛ. i. remittiꝛ ⁊ eſt remiſſa reſpcũ ei⁹ qḋ fuit ĩ ſtatu: ⁊ trãſmittiꝛ ad exteriora. i. fit ꝙ exteriora ſint magis ꝓportõabilr̃ calida q̃; iteriora reſpcũ ſtatus in parte ꝓportiõabili: ⁊ forte ꝙ bñ dicunt. ℂ Circa vltimum dcñ̃ nota ꝙ cũ dr̃. donec reſoluiꝛ illud. põt duobus modis itelligi. vno mõ de caliditate ꝓter nãm: qḋ reſoluiꝛ. i. corrũpiꝛ: ⁊ eſt modus loquẽdi: quo eſt vſus Auicẽ. z⁹ canõ. caplo. 4⁹ cũ dixit: ꝙ reſoluiꝛ ꝯplo: ⁊ eſt ſenſus: ꝙ declinatio durat donec caliditas febrilis remoueꝛ. Alij tñ referũt ad mã; facientẽ febrẽ dicẽtes: ꝙ durat decliatio: donec mã reſoluiꝛ totalr̃. nã iux̃ mẽtẽ Gal. ꝓ de criſi. q̃ñ humores ſunt ſubtiles reſoluuꝛ ita vt nihil ex illis remaneat: ſicut oleũ ⁊ aq̃: ſed q̃ñ ſunt groſſi: nõ o; ꝙ totũ reſoluaꝛ: imo ſicut de lignis remãet cinis: ita de groſſis humoribus remanet q̃ñq; cineritiũ: ⁊ tũc mã ita ingroſſaꝛ: vt nõ ſit amplius vehiculu; febris: ⁊ iḋ dixit: ⁊ multotiens ingroſſatur. ſ. pro parte. Dicunt tñ quidam ꝙ ꝑ ingroſſari intelligit colligi in mẽbro ⁊ facere apoſtema: ꝓpter quod membrum fit groſſius: tu tamen elige.

ℂ Et ſtatus quide; diuerſificanꝛ in egritudinibus. egritudinũ eni; valde acutarũ lõginquioꝛ ſtatus eſt vſq; ad quattuor dies: ⁊ febres effimere ſunt de hac ſumma: verũtamen ipſe non numeranꝛ acute: q̃m nõ ſufficit i acuitate egritudinis vt ſit ſtatus eius ꝓximus: immo ſit de egritudinibus habentibus timorem. Et ſequũtur eas febres acute abſolute nõ valde: ⁊ ſunt ille: quarum ſtatus peruenit vſq; ad quattuor decim dies: ⁊ quod eſt ſupra id.

ℂ In iſta ꝑte vt ſupra dr̃ Aui. ponit can. ⁊ ſũt q̃tuor. ſcḋ; põit ibi (Et cognitio) z^m^ ibi (Et plẽs qḋ) 4^m^ ibi. (Et fe-

bꝛes gdē.) ¶ Circa pᵐ caſ. dicit p̊: ꝙ ſtatꝰ diuerſificaẜ in egritudinibꝰ. ſ. in ꝓpinquādo pnᵒ vł nō. Et rō eſt: qꝛ egritudinū valde acutaꝝ lōgioꝛ ſtatꝰ ē vſqꝫ ad q̄tuoꝛ dies. Sꝫ ipe effimere nō ſunt acute: ꝛ cū h̄ ēt febꝛes effimere ſūt de hac ſūma: q̄ꝝ ſtatꝰ lōgingoꝛ ē vſqꝫ ad q̄tuoꝛ dies: ſꝫ ipſe effimere nō ſūt acute: qꝛ ad acuitatē regrūẜ duo. vnū ē breuitas terminatiōis. ꝛ zᵐ ē ꝙ ſit egritudo piculoſa ꝛ h̄ zᵐ deficit i effimera: ꝛ ita cogiceris ꝙ tertiana duorū ꝑoxiſmoꝝ ē hꝰgnis nō acuta. Et addit ꝙ poſt has febꝛes valde acutas ſequunẜ febꝛes acute abſoᵗᵉ: ñ tñ valde ꝛ ſūt ille. q̄rū ſtatꝰ ꝑuēit ad. xiiij. dies: ꝛ ad illō qō ē ſupra illud. ¶ Dic nō p̊ ꝙ egritudies acute valde diñr hic ab Aui. ille q̄ a Gal. vocanẜ ꝑpacute: ꝛ ab Hypocrate pᵒ pericula acute in vlᵒ: Sꝫ Aui. hic ꝑ abſolute acutas itelligit oēs q̄ aliq̄ mō largo diñr acute ſine additōe ꝛ nō illas q̄s Gal. z. affo. illo affo. (Acute egritudies ꝛc̄.) vocauit abſolute acutas. nā illaꝝ ſtatus nō trāſit. xiiij. diē vt dic̄ Gal. i ꝯᵗᵒ. Acutaꝝ āt large loq̄ndo ſtatꝰ extēdiẜ vſqꝫ ad q̄dragesimū. vt Gal. dic̄ ibidē. ¶ Oꝛ ſi q̄raẜ q̄re iſte vltiate acute nō trāſeūt 4ᵐ diē ſine ſtatu. Dr̄ ꝙ h̄ ē: qꝛ tā forte ꝛ ꝯtinuū motū nā ñ pōt āpliori tpe tolerare gn tētet aliquē modū criſis. ſic dixit Gal. de abſolute acutl terminādis in. xiiij. Et tu ex dictis Aui. potes addere ꝙ alij ſunt moꝛbi cronici. quoꝝ ſtatꝰ ē multo lōgingoꝛ.

¶ Et cognitio qdēꝫ egritudinū acutaꝝ in oꝛdinibus ſuis ꝛ cronicaꝝ eſt iuuatiua in regimine cibi egri ſm ꝙ dicemus in ſequentibus.

¶ Dic eſt ſcd̄s canō in q̄ Auic̄. dic̄ ꝙ cog̊ſcere egritudies acutas ꝛ cronicas ē vtile ſi cog̊ſcanẜ in ſuo oꝛdine. i. ſi ſigillariꝫ cog̊ſcaẜ vel ꝓpe q̄ntitas acuitatis ꝛ cronicitatis: ꝛ h̄ diceẜ īfra. in capᵒ. de cibatiōe febꝛicitātū. Qd̄ āt dicit Gal. 3. pnoſticoꝝ cōmē. 12. ꝙ iſta qō nō ē vtilis medico q̄ q̄riẜ vtꝝ ſint acute abſolute vel nō: ꝯſtat ꝙ loq̄ẜ de vocabulo. ſ. q̄rere vtꝝ debeant vocari acute: q̄ termināẜ iter. xiiij. ꝛ q̄dragita vł alio noie h̄ nō ē vtile ī pnoſticis: ſꝫ cog̊ſcere q̄ntū acuitatis hñt: q̄ h̄ mō ſunt termināde: ꝛ q̄ntū ille q̄ alio mō h̄ hñ ē nec̄iū. vt Ga. ibi dic̄. ꝛ h̄ vult Auic̄. hic. ¶ Nō vlteriᵒ: ꝙ lꝫ dicamᵒ ꝙ q̄rtana ē moꝛbus cronicus: nō tñ puto itelligēduꝫ de q̄libꝫ: qꝛ aliqua terminaẜ cito: ꝛ ſic flegmatica. auctoꝛes aūt cum h̄ dicunt: intelligunt vt in pluribus.

¶ Et plures quidem febꝛium complent principium augmentum ꝛ ſtatuꝫ in paroxiſmo vno: ꝛ faciunt paroxiſmum alium declinando.

¶ Dic eſt tertiꝰ canon dicēs: ꝙ aliq̄ febꝛes cōplēt in vno ꝑoxiſmo pnᵐ ꝛ augmētū ꝛ ſtatū vlēm ꝛ faciūt zᵐ paroxiſmū declinādo. Nā qꝛ cōpleta ē digō in p̊: ꝛ ita pauciſicata mā: ꝛ merito iſtiꝰ hēat facere ſcd̄m ꝑoxiſmū in q̄libꝫ ſuoꝝ tēpoꝝ remiſſioꝛē q̄ꝫ fuiſſꝫ factꝰ a q̄ntitate mãe ꝑoxiſmi p̊cedēnis: in q̄ fuit ſtatꝰ ꝛ q ē minoꝛ itēſiue in q̄lꝫ ꝑte q̄ꝫ fuiſſꝫ dictꝰ in ꝑte coꝛrndēte. iō ſcd̄s dr̄ totꝰ i declinatiōe vli nō obſtāte ꝙ intendaẜ in eo febꝛis in augmēto. ¶ Et nō ꝙ ꝯtingit oīa tēpoꝛa quattuoꝛ in vno terminari paroxiſmo: vt infra in caplo de tertiana.

¶ Et febꝛes quidēꝫ diuerſificanẜ in his tēpoꝛibus. de eis quidē ſunt: quaꝝ augmētū ꝓlōgaẜ. ꝛ de eis ſunt: quaꝝ declinatio ꝓlongaẜ.

¶ Dic ē 4ᵒ canō: in q̄ dr̄ ꝙ febꝛes diuerſificāẜ i iſtis tpibus. Nā i qbuſdā ꝓlōgaẜ augmētū: ꝛ i qbuſdā ꝓlōgaẜ declinatio reᵐ febꝛiū aliaꝝ ſpēꝝ: ꝛ h̄ declabiẜ īfra in caᵒ de rebꝰ: in qbꝰ q̄dā cōicāt febꝛes: ꝛ in qbꝰ q̄dā differunt.

¶ De cognitiōe boꝛaꝝ egritudis. Cap. IIII.

Ognitio boꝛaꝝ egritudis vlium q̄ſꝫ eſt ex ſpē egritudis. nā ſpaſmᵒ ſiccꝰ ꝛ epilia ꝛ apoplia ꝛ ſinācbia ſūt ex acutis valde: ꝛ tertiana pura ꝛ cauſon ſ̄t acutā ñ valde ꝛ q̄rtana ꝛ paleſ ſ̄t macronoxije.

¶ Iſtud eſt 4ᵐ caplm huiꝰ ſen. Et rubꝝ vocat ipm de cognitiōe boꝛaꝝ egritudis ꝛ ꝓpe ſtatꝰ. Et rō ē: qꝛ ad recte oꝛdinādū dietā in pnᵒ ꝛ augmēto vli idigemᵒ cog̊ſcere qñ erit ſtatꝰ vlis: cognitōe q̄nto magis poſſumus ꝓpinq̄ certe vitati. Nā vt īfra patebit ex hac re multū variat modus dietādi. igiẜ p̊ncipalis itētio i cog̊ſcēdo tpa vlia ē cog̊ſcere qñ erit ſtatꝰ: veꝝ qꝛ ēt ꝑ ꝑticlari mō dietādi oꝫ cog̊ſcere tpa ꝑticlaria. iō ēt Auic̄. h̄ ponet eoꝝ deſcriptiōes ꝛ ſigna p̄ſētie ſue. Et ſm h̄ diuidiẜ p̄ns caplꝫ i duas ꝑtes. in pᵒ docet cog̊ſcere qñ erit ſtatꝰ vlis egritudis. in zᵒ docet cog̊ſcere tpa ꝑticlaria. ibi zᵒ (Cognitio āt boraꝝ ꝑticularium.) Pꝛima diuidiẜ i duas ꝑtes: qꝛ i p̊ docet cog̊ſcere ſtatuꝫ ꝑ ſigna: q̄ diñr ꝑapparētia. zᵒ ꝑ ſigna poſt apparētia. ibi zᵒ. (Et q̄nqꝫ cog̊ſciẜ ex diſpōne cūorū.) Pꝛia ꝑs diuidiẜ i. xi. ꝑtes ſm. xi. maneries ſignoꝝ ꝑapparētiū: q̄ Aui. ponit. ꝛ patebūt ꝑtes legēdo. Ubi tñ attēde ꝙ ꝑ ſigna ꝑapparētia itelligimꝰ illa: qbꝰ nō repugnat māifeſte apparere in pnᵒ moꝛbi: vel ſaltē: q̄ vt frequēter poſſunt apparere in pncipio. Poſt apparentia autem dicunẜ: que raro ſunt in p̊ncipio. dicit igiẜ in p̊ma ꝑte ꝙ cognitio boꝛaꝝ vliuꝫ q̄nqꝫ ē ex ſpē egritudis. v̊. g. qꝛ ſcimus ꝙ ſpaſmus ſiccus ꝛ epilepſia ꝛ apoplexia ꝛ ſquināntia ſunt ex acutis valde. i. ꝑperacutis: ꝛ ideo ab initio cū cog̊ſcimus aliquē moꝛbū eſſe in aliq̄ iſtaꝝ ſpēꝝ ſcimus ꝙ ſua ꝯpoſitio ex tēpoꝛibus vlibus eſt breuis: ꝛ ideo ſcimus ꝙ ſtatus eſt futurus ſ̄ ꝓpe. Et ſilr̄ qñ ſcimus aliq̄ꝫ eſſe tertianā puraꝫ: aut cauſonidē ſcimus ꝙ ſunt acute: ſꝫ nō valde: ꝛ ſic ꝙ ſtatꝰ erit cito: ſꝫ nō valde. Et ſilr̄ cuꝫ ſcimus. ꝙ egritudo ē febꝛis q̄rtana: aut paraleſis ſcimᵒ ꝙ egritudo illa eſt de macronoxijs. i. de diuturnis: ꝛ ſic ꝙ ꝯpoſitio eaꝝ eſt ex tēpoꝛibꝰ lōgis ꝛ ꝙ ſtatus eſt futurus tarde. Appet ḡ ꝙ ab ipſo p̊ncipio moꝛbi cognita ſpē moꝛbi per illā iudicamᵒ de tēpoꝛibꝰ vlibus ꝛ de ꝓpinq̄tate vel longinq̄tate ſtatus. nā ſimili mō de multis alijs iudicamus. ¶ Ubi nō: ꝙ lꝫ ſpēs moꝛbi arguat vt i pluribus lōginq̄tatē ſtatus vel ꝓpinquitatē vel modū mediū. hoc tñ nō arguit de neceſſitate: nec ſemꝑ in eq̄li ꝓpinquitate ꝛ diſtātia. nā p̊mo lꝫ quartana ſit de macronoxijs ꝛ anſimerina ſiue flegmatica: tñ aliqñ ꝯtingit ꝙ q̄rtana termineẜ. xv. dic: aut per ſe: aut beneſicio medici: ꝛ ego plures vidi q̄rtanas in q̄tuoꝛ vł. v. ꝑoxiſmis terminari p̊cipue: qñ ſunt ex permutatione tertiane. Silr̄ tertiana vnius paroxiſmi terminaẜ citius q̄ꝫ in. xiiij. diebus. Et iſta lſra in caplo de flātica ꝛ q̄rtana oñdaꝫ oino eſſe de mēte Aui. Silr̄ ēt dato ꝙ ſit flātica cronica: non tñ ſemꝑ eodē termino terminanẜ oēs: ꝛ ſic de tertianis nō puris: ꝛ multis alijs eſt dicēdū. Nā ex multis īfra dicēdis pōt fieri magna variatio: ꝛ ex hoc apparet ꝙ iſta cognitio nō ē oīo certa: nec limitata ad certū terminū. ¶ Nōndū zᵒ. ꝙ modus cognoſcēdi ſpēm egritudis ponit a Gal. in zᵒ de criſi. quē librū ad h̄ appropriate facit Gal. Sed Aui. ne multiplicaret in vnaquaqꝫ ſpē febꝛis ponit in ꝑticulari caplo de ea ſigna ꝓpa ne de vna q̄rēs multos libꝛos euolet. ¶ 3ᵒ nō: ꝙ de iſtis exēplis difficultas ē q̄uo v̊ificeẜ. ꝛ p̊mo de ſpaſmo. Ubi nō ꝙ ſpaſmᵒ ſiccus qñ eſt ꝯfirmatꝰ: ꝛ eſt vlis nec̄io iterficit: ꝛ īfra q̄tuoꝛ dies: ꝛ h̄ ꝑꝑ īpedimētum: qō facit in anhelitu: ſꝫ tñ paulatiꝫ venit vꝫplm. Spaſmᵒ aūt ſiccus ꝑticularis mēbri vt digiti ꝑꝑ ꝯbuſtionē factā ab igne: ꝛ ſiliuꝫ eſt cronicus

nicus ⁊ expedit ꝑ totã vitã cũ eſt ↄfirmat⁹: q2 curari nõ põt ⁊ nõ hȝ vim īterficiẽdi. Et ſi q̃raꝭ qd de ſpaſmo hu mido. dī ꝙ põt terminari ad mortẽ i die vna ⁊ ad ſalutẽ valde cito: vt pȝ in epilepſia: in q̃ eſt ſpaſm⁹ vlis: ⁊ mul toties hũidus: ⁊ terminaꝭ in hora vel minus: ⁊ ego vidi ad mortẽ ex ſpaſmo hũido trãſire in. xx. hora. Qñq3 aūt ↄtingit ſpaſmũ humidũ multũ ꝓlõgari: q2 mitigãꝭ ac cidẽtia: ita ꝙ tolerari poſſint: ſ3 reſiduũ mãe nõ cito cõ ſumiꝭ. Et ego vidi ex pũctura accidere ſpaſmũ vlem: a quo liberat⁹ ẽ īfirmus nõ cito: nec facilr: ſ3 in pluribus. xxv. dieb⁹: ⁊ remãſit cũ diſlocatiõe ſpõdiliũ gibboſus ī tota vita. Hac igiꝭ cã de illo Aui. nõ dixit. ¶ Nõ 4° ꝙ de epilepſia loquiꝭ q̃tũ ad vnũ paroxiſmũ q̃ ſemꝑ cito terminaꝭ: aut ad ſalutẽ: aut ad mortẽ: ſ3 quo ad totalem morbũ vlr fit de egritudinib⁹ cronicis. Apoplexiã autẽ que eſt ocioſitas a ſenſu ⁊ motu ꝑꝑ opilõnẽ ↄtingẽtẽ in vẽtriculis cerebri ⁊ curſib⁹ ſpũs ſenſibilis ⁊ modũ oꝫ ci to terminari: aut ad mortẽ: aut ad ꝑuationeꝫ apoplexie: ſ3 ñ ſemꝑ cito ad ſanitatẽ. Naꝫ plerũq3 aut īterficit: aut in paraliſiꝫ trãſit: ⁊ hoc nõ obſtãte ꝙ ꝓueniat a mã frigi da accidit ꝑꝑ nobilitatẽ mẽbri leſi. ſ. cerebri. Si aũt log tur de maiori: res erit clara: q2 nẽcio eſt ꝑacuta. ¶ 5°: nõ ꝙ ſqnãtia cõiter dī apa gutturis: ⁊ ↄtingit: aut in muſcu lis exterioribus apparẽtib⁹ ex̃ in gutture aut pectore: hu3 nõ cõiceꭍ epigloti nocumẽtum: aut ↄtingit in muſculis extrinſecis meri ⁊ apparet tunc rubor ⁊ tumor in poſte rioribus meri ſuꝑ collũ aperiendo os: aut ↄtingit in mu ſculis itriſecis meri q̃ dicunꭍ duo gutturnoſi ⁊ nõ appet: ſ3 nocumẽtũ eſt maius in degluciẽdo q̃ȝ in anhelando ⁊ eſt valde mala in muſculis itriſecis epiglotis: ⁊ iſta eſt peſſima. Et de hac ꝓprie loquiꭍ hic Auic. ꝙ eſt ꝑꝑacu ta. nã apata q̃ naſcunꭍ in duab⁹ amigdalis: aut in vuula nõ ꝓpe dicunꭍ ſqnãtia: ſ3 large ⁊ nõ ſunt ẽt ita acute: vt hic dī. Jlla aũt que ẽ in muſculis epigloti qñq3 īterficit in hora. Et ego multos vidi q̃ cũ hac paſſiõe ⁊ dolore in capite gutturiſ nõ poterãt anhelare niſi extenſo collo: ⁊ tũc ẽt cũ difficultate: quoꝝ vnuſq̃ſq3 in breui mortuus eſt: ita ꝙ qñq3 in duab⁹ horis. ¶ 6° nõ de exemplis acu toꝝ nõ valde ꝙ dixit tertianã purã acutã nõ valde: nõ q2 ſit acuta ex ꝑte timoris cu3 ſit ſalua: ſ3 ex ꝑte cite ter minatiõis de q̃ hic itẽdimus: aut dic ꝙ loqꭍ de tertiana ↄtinua. Cauſon aũt ẽt eſt de acutis nõ valde ⁊ eſt febris de colera vel flegmate ſalſo: aut in venis oĩb⁹: aut in ve nis cordi vicinis: de q̃ infra. Jn exẽplo aũt cronicaꝝ res eſt clara: q2 q̃rtana ⁊ paraliſis ſunt de macronoxys .ſ. diuturnis. Nõ tñ aliq̃ñ q̃rtanã eẽ breuẽ: q2 vt dixi in q̃t tuor ꝑiodis aliq̃ñ terminari: vꝑlm tñ eſt lõga. Similr ego curaui paraleſiꝫ in muliere antiq̃ ſexagenaria: in q̃ penit⁹ īfra collũ motus ſiniſtre partis erat ablatus. ſ. vo lũtarius: ⁊ in. xxvij. diebus liberata fuit integre: ⁊ iõ pa raleſis eſt morbus cronicus: vt in pluribus.

¶ Et qñq3 ex motu egritudinis. naꝫ ſi ꝑoxiſmi ſunt breues ſignificãt ꝙ ſtatus eſt paroxiſmus. ſicut tertiana pura. tẽpus. n. paroxiſmoꝝ eius eſt ex trib⁹ horis vſq3 ad quatuordeciꝫ horas: ⁊ ſi ſint ꝓlixi ſignificant ꝙ mã eſt groſſa ⁊ ſta tus longinquus ſicut tertiana nõ pura: ⁊ ſi nõ fuerint illic paroxiſmi: imo mã eius fuerit acu ta ſicut ſinochi. tũc egritudo erit acuta: ⁊ ſi fue rint ſigna ei⁹ ſigna frigide groſſe: aut decliuis ad groſſitudinẽ. tunc egritudo erit nõ acuta: ⁊ ſi remanſerint cum diſpoſitione ſua. tunc egri tudo non erit illius acuitatis.

¶ Hic põit 2ᵐ manenẽ ſignoꝝ lõgingtatis morbi ⁊ bre uitatis: ⁊ dicꭍ ꝙ qñq3 cogñſciꭍ ex motu egritudis vtꝝ ſit breuis aut lõga: ⁊ h̾ declat exẽplariter i plib⁹ modis va rietatis mot⁹ egritudis. pm⁹ ẽ ꝙ illa q̃ ẽ breuis paroxiſ mi ẽ breuis ſpacij. ſicꭍ tertiana pura: q2 hȝ breues ꝑoxiſ mos. ſũt. n. iter q̃tuor horas. ⁊. xiiij. ita ꝙ breuiſſim⁹ ẽ q̃ tuor horaꝝ: ⁊ lõgiſſim⁹. xiiij. ⁊ iõ paꝝ durat reᵘ aliaꝝ ha bẽtiũ longos ꝑoxiſmos. ſicꭍ v. g. ſinẽca vl 4ᵃⁿᵃ. 2ᵐ exẽᵐ eſt 5: q2 hñs lõgos ꝑoxiſmos ẽ longi ſpacij reᵘ hñtis bre ues: ⁊ ſigñat ꝙ mã ẽ groſſa. ſicꭍ 3ᵃⁿᵃ ñ pura ẽ lõgior q̃ȝ pu ra alijs ꝑib⁹. ⁊ h⁹ cã ẽ: q2 ſi alia ſiꭍ ꝑia: ⁊ ꝑoxiſm⁹ breuior. tũc mã cito diſſoluiꭍ. hec aũt ẽ aut ꝑꝑ paucitatẽ: aut ꝑꝑ ſubtilitatẽ mãei: ⁊ alijs ꝑib⁹ ī digõne ⁊ alijs. tũc que ẽ a mã ſubtiliori vl pauciori oꝫ citi⁹ terminari. 3ᵐ exẽᵐ ꝙ ſi fuerit febris ſine ꝑoxiſmis. ⁊ fuerit illic ſigna acuitatis mãei ſicꭍ in ſinocho. tũc egritudo erit acuta: ita ꝙ ↄtinui tas cũ ſignis ſubtilitatis ⁊ calitatꝭ mãei ſicꭍ febrẽ acutã.

4ᵐ exẽᵐ: ꝙ ſi cũ ↄtinuitate ſint ſigna ꝙ mã ẽ g̃ſſa frigi da. tũc egritudo nõ erit acuta: q2 nõ oꝫ ꝙ ſit acuta abſo lute: ſ3 ſit ↄtinua. 5ᵐ exẽᵐ eſt ꝙ ſi remãſerit cũ diſpõne ſua. tũc egritudo nõ erit illi⁹ acuitatis: ⁊ h̾ 5ᵐ hȝ multas expõnes. q̃rũ p⁹ dicit: ꝙ ꝑ remãere ſ3 ſuã diſpõnẽ Aui. itelligit ꝙ ꝑoxiſmi inuadãt eadẽ hora: ⁊ hec expõ nõ vꭍ bona: q2 de h̾ dicet īfra. ſcbs modus itelligiꭍ ſi egritudo nõ faciat aliquẽ modũ criſis ī p⁹ ꝑiodo: ⁊ iſta ẽ falſa. nã ſtat ꝙ nõ ſit criſis in p⁹ ꝑiodo: ⁊ tñ egritudo termieꭍ in 7°: ⁊ erit acuta valde. H̾. quid eſt dictu ꝙ remãet cũ di ſpõne ſua ꝓpiquũ ad nõ hr̃e criſim plus in p⁹ q̃ȝ in alijs ꝑiodis. 3ᵃ expõ ꝑ remanẽtẽ cũ diſpõne ſua itelligit illã q̃ hȝ ꝑoxiſmũ me⁹ mõ nec lõgũ: nec breuẽ. Et ita eſt vo lũtaria. nã diſpõ alicuiꭍ ẽ: vt faciat breuẽ ⁊ alic⁹ vt faciat lõgũ. q̃re q̃ mediũ dixiſſꝫ ſuũ. 4ᵃ expõ ẽ ꝙ ꝑ diſpõneꝫ ſuã itelligimus mediocritatẽ iter groſſitiẽ ⁊ ſubtilitatẽ mãe: ⁊ iſta iteꝝ ẽ volũtaria. nã alicui⁹ mãe ꝓpa diſpõ ẽ ſubtilitas ⁊ alic⁹ groſſities. q̃re q̃ dixiſſꝫ mediocritatẽ di ſpõnẽ ſuã magis q̃ȝ alias. Mihi q̃ vꭍ ꝙ qñ febris ẽ ↄti nua qñq3 ſũt ſigna mãifeſta ſubtilitatis: ⁊ tũc ſigñaꭍ ꝙ ẽ acuta: qñq3 ſꭍ ſigna mãifeſta g̃ſſitiei ⁊ friditatis: ⁊ tũc ſigñaꭍ nõ acuta: ⁊ qñq3 remãet febris ↄtinua cũ diſpõ ne ſua: q2 cũ ↄtinuitate: ſ3 nõ hȝ mãifeſta ſigna ſubtilita tis: nec mãifeſta groſſitiei: ⁊ ita ex hoc ſigñaꭍ ꝓcedere a mediocri mã: ⁊ iõ ſigñaꭍ ꝙ ñ erit illi⁹ acuitatꝭ: cui⁹ eẽt ſi ſig⁹ ſubtilitatꝭ ⁊ calitatꝭ mãe appereẽt: ⁊ h̾ ẽ vã ī tali ꝓpõ ne. Nã cũ mãifeſteꭍ ꝑ ꝓpa ſig⁹ mãꝫ eẽ ſubtilẽ: nec mãife ſteꭍ ꝑ ꝓpa ſig⁹ ipſaꝫ eẽ groſſaꝫ. tũc ſequũꭍ due res. vna ꝙ febris ↄti⁹ remãet cũ diſpõne ſua ad ſigñandũ õ acu. ta te: ⁊ ſi hȝ ↄiũcta ſig⁹ mãife⁹ appropata diſpõnis mãe. 2ᵃ res ẽ ꝙ ex h̾ arguim⁹ mãꝫ eẽ mediocrẽ: ⁊ ſic ñ eẽ mõbũ illi⁹ acuitatis: c⁹ ſigñabaꭍ ꝑ ſigna mãe acute. Qõ. I.

Sed circa p⁹ ⁊ 2ᵐ modũ exẽpli Aui. cadit dubita tio. Ur̃. n. ꝙ mõbi: q̃rũ ꝑoxiſmi ſũt bre ues ſꭍ lõgi ſpacij q̃ ad vlĩa tpa. ſicꭍ epilia: c⁹ ꝑoxiſmi ſũt breues reᵘ ꝑoxiſmoꝝ tertiane ⁊ q̃rtãe: ⁊ tñ ẽ lõgior q̃ ad vlĩa tpa. ¶ H̾. morb⁹ dũ ẽ i ꝑn⁹ ẽ futur⁹ lõgior q̃ȝ qñ ẽ ī ſtatu ⁊ in ſtatu ꝑoxiſmi ſũt lõgiores. ¶ 3°: q2 apoplia hȝ ꝑoxiſmũ lõgiorẽ q̃rtana ⁊ epilepſia: ⁊ tñ vꝑlꝫ ẽ breuio ris ſpacij: q2 citiſſime īterficit. ¶ 4° q2 mã exiſte diuer ſa ſtat moueri ꝑtẽ ſubtilẽ ⁊ fieri ꝑoxiſmũ breuẽ: cũ tñ re mãeat plurima groſſa: ꝑꝑ quã iſta feb. erit lõgior q̃ȝ alia faciẽs ī ꝑñti ꝑoxiſmũ lõgũ: q̃ fit õ vniformi mã groſſa: minoris tñ q̃ȝtitatis q̃ȝ tota groſſa ꝑoris febris. ¶ 5° ↄtin git nãꝫ ꝑꝑ mãe paucitatẽ poſſe totã mãꝫ: q̃ erat ī modũ cãe añtis ſimul mouere: ita ꝙ vnicũ faciat paroxiſmũ: ſed longũ: ſed qñ mã eſt amplior ⁊ frigidior naturã non

poſſe niſi paucū in vno paroxiſmo mouere: ita ꝙ faciat
paroxiſmuȝ breuē: ⁊ tñ p̄ma terminat̄ in vna die. vbi. g.
⁊ ſcḋa erit cronica. ¶ Itē in ꝯtinuis ꝓlongant̄ paroxiſmi
reſpcū interpolatarū alijs parib⁹. vt colligit̄. 3⁹ de criſi.
cap. 3. ꝗ cū ꝯtinue ſint breues: videt̄ ꝙ longitudo paro
xiſmi ſignificat breuitatē morbi. ¶ Pro iſtis nōndum
ꝙ mā̄ facēs paroxiſmos vere mouet̄ hora paroxiſmi
a v̄tute mēbri mādātis: aut recipiētis vtplimuȝ vel ab
ambob⁹: ⁊ iō ſimili ex̄re mā̄ cōtingit vario modo mo
ueri ſm varietatē virtutis mēbri mandantis: aut attra
hentis: ⁊ ſm varietatē fortitudinis recipiētis in reſiſtē
do. Silr etiā mā̄ mota ad faciēdū diuerſos morbos: vl
etiā ſiles in diuerſis mēbris non ſimili modo remanet
in mēbro: ad qḋ eſt mota qn̄qꝫ pp̄ mēbȝ eſſe fortius ad
ipſaȝ exterminādā: qn̄qꝫ pp̄ vias expulſionis eſſe latio
res: qn̄qꝫ pp̄ fortiorē conatū virtutis: aut merito digni
tatis actiōis: que ledit̄: aut pp̄ fortē irritationē. Exēplū
primi. qḋ forte mouet multū ꝑ vice ⁊ ḋbile paꝝ in reb⁹
māifeſtis ē de vomitu: qm̄ hn̄tes ſtōacū debilē vomūt
paulatī. illi aūt q hn̄t fortē vomūt multū ſubito. Expēm
ſcḋi. q̄ debilitati in crurib⁹ multo plus recipiūt de mā̄
vndimie ex eq̄li labore q̄ꝫ fortes in crurib⁹: ⁊ hn̄tes ocu
los debiles plus ḋ mā̄ obtalmie ab equali cauſa. Et ſilr
eſt māifeſtū ꝙ mēbra recipiētia minori aut pluri tēpo
re ſtāt i reſoluēdo vel expellēdo mās pp̄ cauſas dictas.
Nā ⁊ ſincopis nō multū durat pp̄ cordis fortitudinē in
extermināda mā̄: ⁊ pleureſis ſiniſtri lateris eſt breuior
⁊ ſciatica dextri hac cā eſt ēt breuior. vt dicit̄ locis ſuis.
Sȝ apa̅ta in corde citius terminant̄ q̄ꝫ in neruis pp̄ la
tiores poros: ⁊ mā̄ apoplexie ⁊ epilepſie pp̄ fortē conatū
virtutis cit⁹ expellit̄ a cerebro qn̄ terminant̄ ad ſalutē:
q̄ꝫ ſimilis expellat̄ i vndimia aut paraliſi. ¶ Nō ſcḋo.
ꝙ in febrib⁹ hn̄tib⁹ paroxiſmos veros ⁊ veras getes vt
plurimū loquēdo mā̄ que ē ſub forma cauſe añtis cōti
net̄ in venis: que ſunt in ambitu toti⁹: ⁊ hora qua tran
ſit ad putredinē ⁊ ad formā cāe ꝯiuncte ſpargit̄ ſup to
tū corp⁹. ⁊ iō cū mā̄ ē ſubtilis illa cit⁹ diſſoluit̄: que ſu
ꝑ totū corp⁹ mādat̄ alijs parib⁹: ⁊ cū ē groſſa tardius: ⁊
ſilr cū multa tarde: ⁊ cū pauca cito diſſoluit̄: ⁊ q̄ illa q̄
expellit̄: vtplȝ ꝓportionat̄ cauſe añti in multitudine ⁊
groſſitie. iō ſuppoſitis alijs parib⁹ vt in plurib⁹ illa: q̄ fa
cit lōgiorē paroxiſmū pēdet a mā̄: aut plurima: aut groſ
ſiori: ⁊ ſic difficili⁹ ꝯplet̄ q̄ꝫ eā: ⁊ ꝑ ꝯñs in iſtis iterpolatis
poſſum⁹ ex paruitate paroxiſmi arguere paruitatē tēpo
rū vliuȝ: ⁊ ꝓpingtatē ſtat⁹ ⁊ ex lōgitudine eā ſemꝑ ſup
poſitis alijs parib⁹ ex parte ꝯplexionis ⁊ virtutis corpo
ris ⁊ digōnis mā̄e: ita ꝙ ſint in ꝓportionalib⁹ tēporib⁹:
⁊ ſilr tēpoꝝ ⁊ regionū ⁊c̄. Et h̄ fuit Auic̄. itētio. ¶ Tūc
ad argumēta. Ad p̄m dī ꝙ Aui. nō negaret: ꝙ aliqs ē mor
bus lōgior: cui⁹ paroxiſmi ſunt breuiores: ſicut epilepſia
reſpcū tertiane: q̄ hic nō eſt paritas in loco vbi peccat
mā̄: nec in ſtimulatōe: nec Aui. hic loq̄t niſi de febribus
ſalubrib⁹. ¶ Ad 2ᵐ dī: ꝙ cōparādo morbum vnū duȝ ē
in ꝑncipio ad ſe dū eſt in augmēto vel ſtatu non ſeruat̄
paritas: de qua dī in ſcḋo notato. nā q̄ mā̄ eſt magis di
geſta: virt⁹ pōt plus in vice vna mouere q̄ꝫ poterat i pri
cipio. ¶ Ad 3ᵐ dī: ꝙ mā̄ apoplexie eſt in alio loco ⁊ alio
modo peccat q̄ꝫ mā̄ epilepſie. ⁊ iō nō valȝ argᵐ: lȝ ambo
ſint i cerebro. ¶ Pꝫ. h̄ loqmur de febrib⁹ iterpolatis nō
de oī morbo: ſed epilepſia ſalubris hn̄s paroxiſmos lon
giores eſt diuturnior q̄ꝫ habens paroxiſmos breues pa
ritate ſeruata. ¶ Ad 4ᵐ ꝯcedit̄: ꝙ tanta pōt eē diuerſi
tas ꝙ in iſto ſigno erim⁹ decepti: ſȝ hoc eſt raro: ꝙ tanta
ſit diuerſitas. ¶ Ad 5ᵐ cōcedit̄ illa ꝯtingētia que eſt: ſȝ
raro ⁊ ꝑcipue ꝑſeuerās in plurib⁹ paroxiſmis. ¶ Ad 6ᵐ
dī ꝙ inter ꝯtinuas ⁊ iterpolatas nō eſt paritas ex parte
loci: in quo peccat mā̄: ſicut ē iter interpolatas febres cū
inuicē cōparant̄: vt facit Auic̄. ſȝ ꝯtinuaꝝ: quarū exacer
batio ē longior in vna q̄ꝫ in alia: illa: cui⁹ exacerbatio eſt
longior: eſt ēt lōgioris ſtatus ⁊ in pluribus in ſalubrib⁹.
¶ Circa 3ᵐ exēplū ſit veꝝ. tñ Aui. nō vr̄ determinaſſe:
que ē longior: aut iterpolata: aut ꝯtinua alijs paribus: ⁊
iō poſſȝ queri: que eſt longior. Ubi dicat̄: ꝙ ſi compara
mus totū tp̄s iter initiū iterpolate ⁊ finē ei⁹ ad totū tp̄s
inter initiū ꝯtinue ⁊ finē eius vtplm longior ē interpo
lata: vt pȝ in affo. 4ᵉ particule. tertiana vera ⁊c̄. nā Gal.
ibi vult: ꝙ tertiana cōtinua terminat̄ longiſſima pura.
in. vij. diebus: ſȝ iterpolata in. xiiij. ſȝ ſi cōparemus tp̄s
adherētis afflictiōis in ꝯtinua ⁊ iterpolata longius ē in
ꝯtinua. 4ᵐ vō exēplū ē claꝝ: ⁊ de 5⁹ ſatis ē dcm̄ ⁊c̄.

¶ Et quandoqꝫ eſt ex virtute cui velociter ac
cidit debilitas: quare ē egritudo acuta: aut non
apparet illud: ⁊ eſt egritudo non acuta.

¶ Hic ponit Auicē. 3ᵃᵐ maneriē ſignoꝝ ꝓpingtatis ⁊ di
ſtantie ſtat⁹ dicēs ꝙ hoc qn̄qꝫ cognoſcit ex virtute an
velociter accidit debilitas: vl̄ ſupple tarde. nā qn̄ ex mō
bo velociter accidit virtuti debilitas: ſeq̄t ⁊ ſignificat̄
morbi breuitas: ⁊ econuerſo cū accidit tarde ſignificat̄
ꝙ morb⁹ nō ē acut⁹. ¶ Cir. a iſtū canonē nōndū ꝙ vir
tutē dicim⁹ debilē: aut q̄ nō ſufficiētē ita ad ꝑficiēdas
opōnes: aut q̄ nō ſufficiētē ita ad reſiſtēdū cauſis alte
rantib⁹ ⁊ talē debilitatē Aui. dixit qn̄qꝫ appropriari cor
pori mēbri: qn̄qꝫ ſpūi: qn̄qꝫ v̄tuti abſolute: que approꝑa
tur corpi mēbri eſt: cū v̄tus ē debilis pp̄ malā cōplexio
nē vl̄ ſolonē ꝯtinuitatis in ei⁹ ſubā ꝑter nālē: ſȝ q̄ appro
priat̄ ſpūi ē cū ꝑ malā ꝯplexionē ſpūs ipſe ſit nō conue
niēs inſtrm: aut pp̄ paucitatē ei⁹ vel venenoſitatē i ſpū
exn̄tē. illa vō q̄ v̄tuti appropriat̄ ē multitudo opōnū: ſicē
v. g. aīa vna exn̄s qn̄ circa aiales opōnes ē multū occu
pata ſit min⁹ potēs ad nāles: ēt ſi ſpūs nō diſſoluent̄: ⁊
nō diuertent̄ a loco: vbi nāles hȝ facere: ⁊ ſilr mlta opō
nū iteratio: q̄uis h̄ duo ſequat̄ ēt diſſolo ſpūs. cū ġ pp̄
morbū velociter accidit debilitas v̄tutis. ſ. ꝑ moduȝ ap
propatū mēbro ſiue ſpūi ſiue v̄tuti q̄lȝ mō itelligat̄ ca
nō maxie qn̄ mēbro appropat̄. ¶ 2⁹ nōnᵐ hūc locū expo
ni a Gētili ⁊ Marſi⁹ vocādo ꝙ mōboꝝ qdā ſūt ad ſalu
tē terminādi: qdā ad mortē. Cū igr̄ morbi ſint ad mōtē
terminādi. tc̄ v̄tutꝫ debilitas ſiue ꝑexn̄s ſiue ſupueniēs
ē ſigᵐ breuitatꝫ mōbi: q̄ vt⁹ ḋbilior cit⁹ ſuccūbit mōbo.
ſi vō mōb⁹ ſit terminād⁹ ad ſalutē ḋbilitas v̄tutꝫ ſiue ex
morbo accn̄s: ſiue aīr ſignat morbi lōgituᵐ: q̄ vt⁹ ḋbilꝫ
nō ꝑt tā cito ſupare morbū ⁊ cāȝ ſic̄ fortis alijs pib⁹. Et
h̄ ſȝ dicit velle Gal. 2. de dīijs fe. ca⁹ vlt: qn̄ dixit ꝙ v̄
tutis ḋbilitas ſignat morbi lōgiᵐ. Ego āt puto ꝙ aliḋ ē
dicere ꝙ v̄tutꝫ ḋbilitas abſoᵉ ꝓferēdo ſignat morbū lō
gū: ⁊ aliḋ ē dicere ꝙ velox aduēt⁹ debilitatꝫ ex mōbo ſi
gnificat mōbū lōgū. nā p̄m ñ ē veꝝ niſi i morbo terminᵈᵒ
ad ſalutē. 2ᵐ ē abſoᵉ falſū: ⁊ ꝯ̄ Aui. hic. nā ſi v̄tuti veloci
ter accidit ex morbo debilitas vtplȝ poſtea niſi vicat̄ ⁊
remittat̄ morb⁹ ipſe veloci⁹ ḋbilitabit v̄tutē: ⁊ ſic vt⁹ nō
poterit diu durare. Si āt vt⁹ dȝ vicere: dȝ ꝙ veloci⁹ ꝓpō
tiōabilr morb⁹ diminuat̄ q̄ꝫ vt⁹. alr. n. vt⁹ nō vinceret: ⁊ iō
ēt opȝ ipm cito terminari. morbi ġ ſiue ad ſalutē ſiue ad
mortē terminādi ex h̄ ꝙ ꝑ eos vt⁹ velociter debilitat̄ ſi
gnificāt ſe eē breues: ⁊ h̄ ē vtplȝ: cū q̄ tñ ſtat: ꝙ qn̄ v̄tus
debilitat̄ velociter tardi⁹ termiabit̄ q̄ꝫ ſi v̄tus nō fuiſſȝ
debilitata cū alijs pib⁹: ⁊ tu iſta itellige nō negligenter.
Nā i iſtis morb̄ niſi cū h̄ ꝙ mā̄ mltū ꝑmit ēt ipa ve
lociter ꝑmat̄ ifirm⁹ cito morit̄. Si vō mā̄ cit⁹ vicat̄ vl̄

ſui ſubtilitate

ſui ſubtilitate vel pp̄ vicinitatē ad p̄ncipale fortiſſimus conatū virtutis. tunc ēt cito ad ſalutē terminat̄.

¶ Et quādoq; eſt ex etate ⁊ tēpore. naȝ in etate calida ⁊ tēpore calido feſtinat ſtatus egritudinuȝ: ⁊ in tēporib⁹ frigidis ⁊ etatib⁹ frigidis tardat̄ ſtatus egritudinū: ⁊ ſilr̄ ē diſpō regionū.

¶ Hic ponit Aui. quartā ⁊ quintā ⁊ ſextā manerié ſignificationū dicens: q̄ qn̄q; cognoſcit̄ ꝓpinquitas vel lōginquitas ſtatus ex etate vel tēpore anni. Nā in etate ⁊ tp̄e calidis feſtinat ſtatus egritudinū ecōtra in frigidis tardat̄. Et ſubdit q̄ ſilr̄ eſt de regiōibus: ⁊ ſic habebis tres modos ſignificationis. ſ. ab etate a tp̄e anni ⁊ a regione: ex q̄bus poſſemus inferre quartā manerié. ſ. a ꝯplexiōe nālī infirmi. Cauſa aūt eſt: q2 in etate frigida in tempore frigido in ꝯplōne frida multiplicant̄ hūores groſſiores: ⁊ plures ꝓpter defectū ſubtilitatis ⁊ reſolutionis modo a frigida mā ⁊ multa ⁊ groſſa morbi proueniunt longiores. p̄terea pori claudunt̄ ⁊ virtus expulſiua debilitatur. Et ſi dicat̄. virtus ī eſtate eſt debilior. ḡ morbi ſalubres alijs parib⁹ longiores: ꝯcedit̄ ꝯñia. Sed dr̄ q̄ morbi ſalubres equales: quoꝝ vnus eſt in eſtate ⁊ alter in hyeme vnus cum fortitudine virtutis: alter cum debilitate nō ſunt cū alijs paribus excepta virtute: q2 eſtas inuat ad reſolōné māe morbi magis q̄ faciat hyems. tp̄s. n. calidū: q2 facit humores ſubtiles: ⁊ pp̄ multā reſolones facit eos paucos. Et q2 facit poros latos: ⁊ q2 calefaciendo reſoluit: ideo eſt cauſa ⁊ ſignum breuitatis morboꝝ mālium ſalubrium. Et q2 reſoluit ſpūm eſt cā cite terminationis morboꝝ mortaliū vt in pluribus. ḡ morbi māles ſunt breuiores eſtate: nō tñ incōueniēs quoſdā morbos breuiari in hyeme mortales: ꝓpea q̄ mā ē multa: ⁊ citius ſuffocat: ⁊ ſalubres qui indigēt infrigidatiōe ſiue reſolutione. vt effimera vera.

¶ Et ex pulſu: nā ſi eſt velox magnus frequēs. tunc egritudo eſt ad acuitatem declinans. ⁊ ſi non. tunc non eſt acuta.

¶ Hic ponit ſeptimā maneriem ſignificationis dicens: q̄ talis breuitas morbi vel longitudo cognoſcit̄ ex pulſu. Nā ſi eſt velox magnus ⁊ frequēs ſignificat morbū acutum vel ad acuitatē declinantē: ⁊ ſi non. ſignificat q̄ nō eſt acuta egritudo. Rō aūt eſt: q2 quando pulſus eſt h̄ ſignificat̄ magnitudo neceſſitatis euentationis: ⁊ ꝑ ꝯñs q̄ mā vtplurimum eſt calida: maxime: quia magnus ſignificat virtutē pulſatilē non multuȝ impediri: ⁊ oppreſſi. māe aūt calide faciunt morbos vtplurimuȝ acutiores: quia facilius diſſoluunt̄ ⁊ mouent̄ ⁊ fortius imprimunt. ſi ḡ vincunt̄ hoc ē cito. Si aūt vincant: hoc eſt ēt cito. In mortalibus aūt contingit ſepe oppoſituȝ: q2 virtute oppreſſa ⁊ ad mortē tēdēte fit paruus ⁊ in vltima ta debilitate tardus ⁊ rarus. hoc tamē eſt ēt raro.

¶ Et ex rigore. nā ſi eſt prolixi ſpacij. tunc egritudo eſt declinis ad ꝓlixitatē. Et ſi eſt breuis ſpacij. tunc egritudo ad acuitatē tendit: ⁊ qñ nullo mō eſt rigor. tūc abbreuiat̄ ei⁹ extēſio.

¶ Hic ponit ſigna ex rigore: dicēs q̄ ſi rigor eſt ꝓlixi ſpacij ſignificat̄: q̄ eſt longa: aut ad illā tēdit: ⁊ ſi eſt breuis ſpacij. tūc declinat ad acutā: ⁊ ſi nullo modo habeat rigorē. tunc abbreuiat̄ eius. ſ. febris retētio. i. perduratio. Cauſa p̄mi eſt q̄ rigor lōgus ſignificat q̄ ꝓuēit ex mā: que difficulter ſupat̄ a virtute: aut ſui multitudine: aut groſſitie ſui: ⁊ ꝑ ꝯñs facit morbum longum maxime ad ſalutē terminanduȝ. Cauſa ſcḋi eſt econtra: q2 breuitas rigoris ſignificat q̄ cauſa eius cito a virtute ſupat̄: ⁊ iō morbus non erit ita diuturnus. Cauſa tertij eſt: quia febres māles plerūq; que carēt rigore ſunt continue. modo continue ſunt alijs paribus breuiores interpolatis.

¶ Nōndū tñ q̄ in febre quādoq; rigor añcedit febrē: ⁊ iſte eſt de quo hic itēdimus. ille. n. accidit in paroxiſmo rū p̄ncipijs ⁊ ſi ꝑſeuerāter eſt diuturnus: ſignificat aut multā: aut groſſaȝ mām. Si v̄o eſt breuis ſignificat eꝯ: ſȝ rigor qui accidit ꝓpter criſim in febribus nō paroxiſmalibus qn̄q; ſignificat bonū qn̄q; maluȝ. Si. n. appet añ ſigna digōnis ſignificat malum. Si v̄o poſt ⁊ p̄cipue completa ſignificat bonum: ⁊ citā terminationē morbi.

¶ Sȝ difficultas ē: q2 multotiēs flegmatica caret rigore ⁊ tertiana nō pura. Iſte tñ reſpcū tertiane pure: que ē rigida: ſunt lōgiores. ¶ Hic videt Genti. q̄ nomē rigoris ſumit̄ duob⁹ modis. vno ꝓprie ꝑ motu ꝯcuſſiuo qui fit inuolūtarie: ita q̄ hō mēbra oīno nō pōt ꝯtinere: ⁊ h̄ mō ſumit̄ iſra in deſcriptiōe ſua: qn̄q; ſumit̄ ꝑ oī typo vel circūinfrigidatiōe vl̄ remiſſiōe caloris accidēte inerito p̄ncipij paroxiſmi: ⁊ h̄ mō ſumit̄ hic. Cuȝ ḡ dr̄ q̄ in tertiana nō pura multotiēs nō eſt rigor. veꝝ eſt de rigore ꝓpe accepto: de quo hic nō loq̄t̄ Aui. Si aūt ſumat̄ rigor large: dr̄ q̄ in flegmatica ⁊ in tertiana nō pura: q̄ eſt longior alijs paribus: q2 lōgior eſt typus vel remiſſio caloris in extremis pp̄ febris ꝑticulare p̄ncipiuȝ: ⁊ talis circūinfrigidatione vel caloris remiſſione nulla interpolata caret. aliter. n. eēt paroxiſmus abſq; p̄ncipio.

¶ Et cognoſcuntur hore egritudinis quādoq; ex parte horaꝝ paroxiſmoꝝ. nā ſi fuerint procedentes ſcḋm anteceſſionem ſuperfluentes: ita vt vnus antecedat ſuperfluitatē alterius tendens ad additionē. tunc egritudo erit in augmento: qm̄ in egritudinib⁹ ſunt: que currunt vſq; ad finem horaꝝ ſuaꝝ ſcḋm augmētuȝ: ⁊ ſunt qn̄q; de genere tertiane: ⁊ de genere aſſidue. ſi autem ſteterit anteceſſio: ⁊ ſteterint ſupfluitates. tūc ſine dubio erit egritudo in ſtatu. Et ſeruās horam vnam eſt longi ſpacij: ⁊ ſi poſtponuntur. tunc egritudo eſt in declinatione.

¶ Hic ponit aliā ſignoꝝ manerié ex āticipatiōe vl̄ poſtpōne vl̄ ſtatiōe ꝑoxiſmoꝝ. Et dic̄ p̄ q̄ ſi ꝑoxiſmi ꝓceſſerint ſȝ āticipatiōeȝ ſupfluētē: ita q̄ vn⁹ añcedat ſupfluitatē alteri⁹ tēdēs ad additōeȝ. tūc egritudo erit in augmēto. ⁊ addit dādo cāȝ. q̄re ñ dixit abſolute ſi ꝑoxiſmi ſint ſȝ añceſſionē ſupfluētē: dicēs h̄ eē iō additū: q2 h̄ ō egritudib⁹ ſūt aliq̄ q̄ currūt vſq; ad finē ſuaꝝ horaꝝ ſȝ augumētū: ⁊ in illis ſola āticipatio nō ſignificat augmētuȝ: ⁊ iſte tales qn̄q; ſūt de gn̄e tertiane: qn̄q; de gn̄e aſſidue. i. ꝯtinue. Dic̄ 2⁰ q̄ ſi iā ſteterit añceſſio ⁊ ſteterit añceſſiōes ſupfluitatū. tūc ſine dubio erit egritudo in ſtatu. Dicit 3⁰ q̄ febris ſuans horā vnā ē lōgi ſpacij 4⁰ dicit q̄ ſi poſtponāt̄. ſ. ꝑoxiſmi. tūc egritudo ē ī declīatōe: ⁊ pōt itelligi q̄ ſi poſtponit̄. ſ. añceſſio. tūc ē declinatio.

¶ Circa ḡ hāc ꝑtē nō q̄ mā exiſte modi vni⁹ vl̄ q̄ſi ⁊ virtute exiſte ꝯſili vl̄ q̄ſi deductis alijs fit q̄ſi ſilis modus mot⁹. Si ḡ mā q̄ eſt ſub for̄ cāe añtis nō nōbilr̄ variat̄ ⁊ vtus nālis mēbroꝝ. ⁊ alia ſunt paria in p̄n⁹ hītē pl̄es ꝑoxiſmos tp̄s ꝑiodoꝝ dȝ eē eq̄le. Pone ḡ q̄ ꝑiodus certe tertiane ex hoꝝ diſpōne ſit. xlviij. horaꝝ. tūc recte in 3⁰ die inuadet paroxiſm⁹ eadē hora q̄ in p̄⁰: ⁊ ita in 3⁰ paroxiſmo. alr̄ nō ſuaret̄ eq̄litas ꝑiodoꝝ: ⁊ ſi talis fuerit habitudo virtutū mēbroꝝ ad diſpōnem māe q̄ꝺ perio-

dus debeat eſſe.xlv.horaꝝ. tunc ſtante hac habitudine paroxiſmus ſcḋs anticipabit horã primi per horã vnaꝫ. nã ſi pmus icipit hora.xx.ꝛ in.xlv.horis terminat̃.ſecūdus icipit hora.xix.tertie diei:qꝛ iter vigeſimã horã prime diei:ꝛ decimãnonã tertie iterſunt.xlv.hore:ꝛ ſili ſtãte diſpõne:ita fiet in paroxiſmo tertio. ſi vo ſit talis habitudo ꝙ nõ ꝯpleat̃ piodus niſi in.xlix.horis. tũc ſtãte ſili diſpõne ſcḋs paroxiſm⁹ veniet in.xx.3ᶜ diei.Ex ɋbus apparet ꝙ ſimili ſtante diſpõne cauſe antecedẽtis ꝛ virtutis qñqꝫ fit anticipatio: qñqꝫ equalis inuaſio in horis. qñqꝫ poſtpõ:ꝛ qꝛ in toto pncipio: vtplim v̾tus nãlis non notabil̾r trãſmutat̃ ꝛ mã nõ notabiliter mouet̃ verſus digeſtionẽ:aut malã putredinẽ:ideo ſtabit ꝙ in toto pncipio fiat ſemꝑ antic patio ſecũdi paroxiſmi reſpcũ primi:ꝛ aliqñ fiet ſemꝑ poſtpoſitio. ex quo ſequit̃ ꝙ id qḋ Auicẽ.dicit hic:ꝛ Galien⁹ ꝑ de criſi:ꝛ alij oẽs auctores ꝙ pura ãticipatio paroxiſmoꝝ nõ ſignificat ꝓſentiaꝫ augmenti:ꝛ apparet cauſa.q̄re febres ſemꝑ ꝓcedunt anticipando:ꝛ ideo Aui.dixit: ꝙ ad cognoſcẽdũ augmẽtũ opꝫ ꝙ ꝯſideret̃ ſupfluitas anticipationis:qꝛ.ſ.plus anticipet tertius ſupra ſcḋm paroxiſmũ ꝙ̃ ſecũdus ſupra pmum. hec.n. fieri nõ põt niſi ſcḋus periodus ſit minor pmo: ꝛ hoc requirit:qꝛ plurimũ v̾tus nãlis: nõ eſt multũ variata ꝙ mã ſit notabiliter permutata:modo qñ mã eſt notabiliter permutata ad bonũ vel ad malũ eſt augmẽtũ. ꝛ ideo hec ſuperfluitas anticipationis ſignificat augmẽtuꝫ. ¶ Et ſi querat̃.q̄re ĝ in augmẽto ſupfluit anticipatio. ¶ Reſpõdet̃ ꝙ vtplurimũ in augmẽto eſt mã magis ſubtiliata ꝛ calefacta illa:que erat ſub forma cãe antecedẽtis:ꝛ ideo virt⁹ facilius põt eã mouere.Et cũ hoc magis irritat̃.ideo complet̃ piodus in tẽpore minori ꝙ̃ ante:ꝛ per ꝯñs fit ſuperfluitas anticipatiõis. Et tu ex h̃ intellige ꝙ in morbis:in ɋbus a pricipio paroxiſmi nullo modo anticipabant.pura anticipatio notabilis ſignificat augmentũ:ꝛ in illis in ɋb⁹ poſtponebant̃ pura diminutio poſtpõnis ſignificat augmẽtũ: ꝛ itelligunt̃ hec vt in pluib⁹. Nã difformitas materieꝝ ꝛ multe alie cauſe poſſunt hoc ſignũ ipedire. ¶ Querit̃ ſcḋo quare ſunt in duob⁹ hominibus due tertiane:ꝛ in vno ꝓcedũt paroxiſmi ãticipãdo in alio nõ ab ipſo rei initio: que eſt cã. Dicit̃ ꝙ illa que anticipat facit hoc:aut qꝛ mã eſt calidior: aut ſubtilior:aut amplior:aut ꝙ v̾tus mãdãtis mẽbri ſit fortior vel trahẽtis:aut qꝛ ſenſus acutior: aut nerui magis diſcoopti humiditate viſcoſa:aut ab extriſecis ſicut celeſti aſpectu vel errore in vita ictãtib⁹ ad motũ mãe ꝛ ſimilib⁹.Sed hoꝝ ꝯ̃ria ſunt cauſa tardatõis ꝛc̃. ꝛ ego magis infra declarabo cũ diſputabo de cauſis ꝓiodicationis. Tu tñ habes iã ꝙ in vna febre põt fieri cõtinua anticipatio ad bonũ ſenſuꝫ:ꝛ virtute ꝛ oibus iã dictis remanẽtib⁹ paribus in oibus tribus vl̾ q̄tuor paroxiſmis principij:ꝛ ſic poſtpoſitio. ¶ Nota ſecũdo circa illã partez.itẽdẽs ad additionẽ:ꝙ ɋdã volũt Auic̃.hic nõ velle per ſolã ſuperfluitatẽ anticipatiõis ſignificare augmentũ: ſꝫ cũ anticipatiõe opꝫ ꝙ ſit additio in eẽntia morbi ꝛ accidentib⁹: ita ꝙ febris ſit fortiora accidentia ſeuiora Ego aũt dico:ꝙ lꝫ iſta ſint ꝯſiderãda:tñ Auic̃.hic loquitur ſolũ de anticipatõe. Nã de augmẽto accidentium ꝛ augmẽto caloris habebimus infra ꝑ ſe in alio modo ſignoꝝ:ꝛ hec ſigna augmẽti dicta ſunt vt ĩ plurib⁹ vera:lꝫ qñqꝫ cõtingat oppoſitũ:vt pꝫ cõſiderãti cauſas ſupfluitatis anticipatiõis. ¶ Circa ſcḋm dcm̃ attẽde ꝙ cõiter exponit̃ ꝙ tũc ex dictis hic ab Auic.ſigñamus eẽ ſtatũ cum ſtant anticipationes.i. ſi pus fuerũt anticipatiões:ꝛ poſtea ſtant.i.nõ anticipãt.tũc eſt ſtatus: ꝛ ſcḋo ꝙ ſtẽt idest remaneant ſuperfluitates .i. accidẽtia ſuperflua:ꝛ maior ꝙ̃ in alijs tẽporib⁹: qꝛ niſi iſta accñtia eſſent ſupflua hoc modo nõ eſſet ſtatus.Sed ego intelligo ꝙ ſi febris habuit anticipationes ſignificãtes augmentuꝫ: aut anticipationes ſuperfluẽtes ꝙ in pmo caſu diuiſiq anticipationũ ſignificat ſtatuꝫ ꝛ in ſecũdo diuiſio ſuperfluitatũ in anticipãdo ſignificat ſtatũ ꝛ hoc vt in plurib⁹:qꝛ in ſtatu mã non variat̃ nõbil̾r in digõne:nec in q̄titate. nã qñ eſt nõbil̾r diminuta ẽ iã declinatio: ꝛ iõ nõ ſunt in eo vtplĩm anticipatões ſupfluẽtes. ¶ Sed circa 3ᵐ dcm̃ quãdo dr̃ ꝙ ſeruans horam vnam eſt lõgi ſpacij:nõ ꝙ ẽ ſnĩa illius affor.quarte particule: quibus quotidie rigores fiunt.Et cã eſt:qꝛ ſignificat̃ mãm huiuſmodi remanere ꝛ difficulter permutabileꝫ a virtute:ꝛ ideo difficulter vincibileꝫ.Et tu ex hoc vides cãm. quare alique ſeruantes vnum modum anticipationis ſunt ſignificande longi ſpacij. ¶ In quarto dicto tu vides ꝙ nõ neceſſario:nec ſemper ex poſitione ſignificat̃ declinatio cũ hoc poſſit contingere in declinatione:ſed vtplurimuꝫ eſt vera vbi preceſſerint anticipatio ꝛ ſtatus. tunc enim vtplurimum poſtpoſitio accidit:qꝛ virtus parum irritat̃ cum materia ſit digeſta ꝛ multum paucificata.

¶ Et ſimiliter cognoſcitur diſpoſitio horarum ex augmento accidentium febrium ꝛ ſtatione eorum ꝛ declinatione ipſorum.

¶ Ponit aliũ ſignoꝝ maneriẽ:ꝛ eſt ex augmento vel ſtatione vel diminutione accidentiũ: dicens ꝙ quãdo accidentia morbi intendunt̃ eſt augmẽtuꝫ: ꝛ quãdo ſunt vltima.i.intenſiſſima in morbo illo ꝛ ſtant eſt ſtatus:ꝛ qñ declinãt ꝛ remittunt̃ eſt declinatio. ¶ Nõ ꝙ in temporibus ꝓ quanto diſtinguunt̃ penes accidẽtia res eſt clara:qꝛ iſte ſunt iſtoꝝ tenipoꝝ rõnes. In temporibus aũt pro quanto diſtinguunt̃ penes materiei diſpõnem. ꝛ accidentia ſimul. etiã hoc eſt veꝝ:qꝛ iſta includunt̃ in rõne taliuꝫ tẽpoꝝ:ſed ſi loquamur de tẽporibus ſolum diſtinctis merito trãſmutationis mãe hoc nõ eſt verũ generaliter niſi in morbis ſeruantibus mãm ad vnam expulſionem creticã:aut ſaltẽ acutis:ꝛ multã mãꝫ vſqꝫ ad ſtatum ſeruantibus.tunc eniꝫ in iſtis:qꝛ amplior mã mouet̃ in augmẽto ꝙ̃ in principio ꝛ amplior eſt ſub forma cauſe coniuncte in hora ſtatus ꝙ̃ in pncipio vel augmẽto vtplurimũ:ꝛ qꝛ ſm quoſdã nõ obſtante ꝙ intẽdat̃ digeſtio:tñ ſit putridior illa:que eſt ſub forma cauſe ꝯiuncte in ſtatu ꝙ̃ alı:ideo accidentia ſunt fortiora. In declinatione vero paucificata mã remittunt̃. ¶ Nota ſecundo ꝙ hec accidẽtia:de ɋbus hic loquimur:ſunt ſicut longitudo paroxiſmoꝝ dolores ſitis alienationes inquietudines proſtratio appetitus:ꝛ talia que variant̃ in diuerſis febribus ſm qualitates mãe ꝛ nãm locoꝝ patientiũ. ¶ Et nota 3ᵒ ꝙ nõ intelligit̃ cõtinue per augmentũ attendi accidẽtia:qꝛ paroxiſmi augmenti habent declinationes particulares:in ɋbus remittunt̃ accidentia. Nec intelligimus in ſtatu nõ remitti notabil̾r ꝓpter eandeꝫ cauſaꝫ:ſed hoc intelligit̃ cõparando in paroxiſmalibus ꝛ proportionalibus partibus paroxiſmorũ ſibi inuicem correſpondẽtibus declinationeꝫ declinationi precedentis paroxiſmi:ꝛ principium pncipio:ꝛ ſic de alijs.

¶ Et ex additione paroxiſmorum eius in longitudine ꝛ breuitate ipſorum:ꝛ fortaſſe diuerſificantur ꝛ non aſſimilantur.

¶ Ponit aliaꝫ ſignificationẽ cum vna ꝯtingentia. Dicit primo ꝙ hec tempora cognoſcunt̃ ex additione paroxiſmoꝝ in longitudine ꝛ ex diminutione longitudinis: qꝛ ſupple cũ addit̃ longitudo eſt augmẽtuꝫ ꝛ cũ diminuit̃

lõgitudo

lõgitudo eſt ðclinatio. Et ſubdit ꝙ paroxiſmi forcaſſis diuerſificanť ꝛ nõ aſſimilanť in ſigno: res eſt clara ex dicis pluriinuz. n. poſtꝙ̃ mã fuit ſubtiliata: aut a digõne aut a calore putredinali amplior q̃ntitaꝫ mãe mouet̃ ad paroxiſmandũ in augmento vſqꝫ ad ſtatũ: ꝛ iõ paroxiſmi ſũt lõgiores. Sꝫ qd ſcdo dĩ: ꝙ q̃nqꝫ diuerſificaťꝛ nõ aſſimilať: credo ꝙ itelligať ꝙ q̃nqꝫ paroxiſmi diuerſificantur ab iſto ordine ꝓcedẽdi ad maiores ꝛ lõgiores in bora augmẽti: ꝛ h̃ põt ꝯtingere ex mãe difformitate ꝛ virtutis varietate ꝛ accñtibꝰ ſupueniẽtibꝰ. ¶ Sꝫ tñ circa iſtos vltimos canoñ. cadit magnũ dubiũ. Ex quo enim in ſtatu accidentia ſunt maiora: ꝛ accidentia ſequuntur morbum ſicut vmbra corpus. Queſtio. II.

Queritur vtrum febris putrida ꝛ ꝓprie ſalubris ſit maior in ſtatu q̃ȝ in augmento: ꝛ in augmẽto q̃ȝ in ṗncipio. Et lꝫ hãc mãꝫ diffuſe diſputauerimꝫ 2ͣ ꝑticula illo affo. (Circa ṗncipia ꝛ fines) tñ hic volo ita tractare: vt ſine recurſu ad aliũ locũ itelligať. Sꝫ breuiter lõgiora q̃rẽtibꝰ pꝫ via ad illã q̃õnẽ: ꝛ ad Sẽtiẽ ꝛ Dinũ: ꝛ pluſq̃ȝ Cõmẽtatorẽ. 3ͦ teg. ꝛ Bertugũ boñ. q̃ iſtud lõge tractauerũt. ¶ Et ṗmo videť ꝙ talis febris ſit maior in ſtatu: q꞉ febris non eſt niſi calor ṗter nãꝫ: ꝛ iſte eſt intẽſior in ſtatu. vt pꝫ ad tactum: ꝛ q꞉ pulſus ſũt maiores ꝛ velociores ꝛ frequentiores: ꝛ ſimilr anhelitꝰ. ¶ Scdo. q꞉ ſtatus eſt hora pugne: vt dicit ſupra Auic. ꝛ Gal. ṗmo affo. ꝛ hoc nõ eſt niſi ꝓpter incitationẽ: quã facit mã ꝯ nãm. ꝛ iõ criſis fit magis in die paroxiſmi: ſꝫ cuꝫ magis irritať nã fit maior ipreſſio a mã in mẽbra: ꝛ illa eſt febris. igiť febris fit maior in ſtatu. ¶ Itez accñtia ſunt in ſtatu maiora nõ ſolũ illa q̃ ſunt ṗter nãꝫ merito mẽſure: ſꝫ illa q̃ ſunt ex toto genere ṗter nãꝫ vt dolores ꝛ ſilia. g̃ tũc morbꝰ eſt magis ṗter nãꝫ: ꝛ cũ ſit intẽſior: ſeqꝛ ꝙ febris eſt vtroqꝫ mõ maior. ¶ Et 4ͦ q꞉ opõnes tã nãles q̃ȝ vitales q̃ȝ aiales ſunt magis leſe. nã digeſtio ꝛ pulſus ꝛ ſenſatiões magis i ſtatu leduntˀ: qd nõ eẽt niſi morbꝰ eẽt maior. ¶ Quito: ſi in ṗncipio eſt maior febris q̃ȝ in ſtatu q̃rť qñ augebať: ꝛ nõ videť niſi ꝙ i tpe neutralitatis: qd ẽ ꝯ Ga. in titulo de tpibꝰ vlibus: ꝛ ſilr de tpibꝰ ꝑticularibꝰ. nã in vtroqꝫ aſſimilat morbũ plãte ꝛ aiali a pnͦ ꝑuis: poſtea augmẽtatis: poſtea magnis. ¶ Ultimo ꝓ hac ꝑte Galienꝰ eſt ṗmo de criſi caplo. i8. vbi dixit: hoc igiť eſt illud qd añ diximꝰ: ꝙ accidit in febre res ſilis ei ꝙ accidit in apatibꝰ q̃ maturanť: ſicut. n. in apatibus in diſpõne ġnõnis ſaniei fit dolor ꝛ febris plus q̃ȝ eẽ poſſit in eis ꝑus. ſilr eſt in febre in diſpõne digeſtiõis chimi faciẽns cã. hec Gal. ¶ Itẽ ad h̃ ẽ Ga. 2ͦ de criſi. caplo. 2ͦ cum dixit: iã igiť oꝫ vt exercites teipm adeo: donec cognoſcas vnãquãqꝫ egritudinum ſingulariũ ẜm ſeipſam cum eſt integra completa cuꝫ velocitate. nam ſi tu non anteceſſeris ꝛ exercitaueris teipſuꝫ in hoc cũ ſtudio ꝛ ſollicitudine: nõ cognoſces egritudinez: q̃ñ incipit cũ ſit pauca ꝛ debilis. Hec Galie.

¶ In oppoſitũ ſunt auctes ꝛ rõnes. Auctoritas ṗma eſt Gal. in cõmẽto affo. allegati. ibi. n. dixit ꝙ q̃ñis accidẽtia ſint maiora: opꝫ cãꝫ illa facientẽ q̃ eſt morbus ꝙ declinare icipiat in ſaluãdis in ſtatu. ¶ Scda auctoritas eſt in cõmen. imediate ṗcedente illius. ſ. (Inchoantibꝰ morbis.) vbi dixit: cauſum. n. accñtia facientẽ nõ neceſſe eſt in ſtatu eẽ maiorẽ: in ſaluãdis. n. eſt mior in ſtatu q̃ȝ ĩnitio fuerit: ita ꝙ nõ ſolũ dicit mior q̃ȝ in augmẽto: ſꝫ q̃ȝ in initio. ¶ Itẽ ṗmo de criſi caplo. i7. vbi dicit. ſimiliter nõ eſt poſe poſtq̃ȝ ſubſidet in vrina fex laudabilis vt febri ſit difficultas vel dominiũ. ¶ Itẽ ṗmo ð criſi. caplo. 7. dicit. nã ſi ſupfluitas eſt digeſta ſignificat ꝙ diſpoſitio eiꝰ eſt ẜm ſanitatẽ: itẽ ſi ẽ idigeſta ſignificat ꝙ diſpoſitio eius eſt egra. igiť in ſtatu cũ ſupfluitas ſit digeſta venaꝝ ꝛ artariaꝝ: qd appet ꝑ vrinã: ſigniať ꝙ hec mẽbra ſunt ẜm ſanitatẽ: ꝛ in pnͦ cũ eſt idigeſta: ſignificať ꝙ ſunt egra: ꝛ ꝑ ꝯñs minus ſũt egra in ſtatu ꝛ febris minor. ¶ Preterea rõne arguiť ſic. quãto mã ẽ magis benigna tãto accñtia ꝛ morbꝰ ſunt remiſſiores: ſꝫ cuꝫ eſt digeſta eſt magis benigna. g̃ tũc ſunt morbus ꝛ accidentia remiſſiora: ſed tunc eſt ſtatus. g̃ ꝛc̃.

¶ In iſto dubio terminãdo ſeruabo ordinẽ: quẽ tenui in affo. vbi hoc ipm diſputaui. Nã ṗmo ponã quedã ꝑambula q̃ iudicio meo opꝫ ꝓcedere quẽlibet medicũ. ſcdo ponã põnẽ pluſq̃ȝ Cõmẽta. ꝛ ſequẽtiũ. 3ͦ põnẽ Gentilis. ¶ Quantũ ad ṗm ſupponiť ṗmo: ꝙ loq̃mur tñ ð febre putrida ſalubri pẽdẽte a mã nõ reducibili ad benignũ. Nã de aliis morbis hic nõ ꝑtinet: ꝛ ſi nõ eſt ſalubris nõ cadit dubitatio: ꝛ in mã q̃ reduciť ad benignũ cõſtat ꝙ cũ ꝯplemẽto digõnis nõ ſtat febris ab illa mã.

¶ Notandũ ſcdo ꝙ mãerũ febriũ quedam diĩr ſub forma cãe ꝯiũcte: ꝛ q̃dã ſub forma cãe añcedẽtis: nõ ꝙ in omni febre ſit necẽriũ aliq̃ȝ eẽ mãꝫ q̃ ſit ſub forma cãe añcedẽtis: ſꝫ ꝙ ita põt eſſe. Ille diĩr ſub forma cãe ꝯiũcte: quarũ forma actu imediate cauſat febrẽ. vbi gr̃a. cũ colera eſt putrida actu in tertiana: ꝛ ab ea eleuať vapor putridus cõicatꝰ cordi: tũc caliditas aggregata ex ea q̃ eſt in mã colerica putrida: ꝛ ex ea q̃ eſt in vapore putrido imediate iducit febrẽ in corde: nec imediatꝰ vna q̃ȝ reliqua ꝑ viã cãe recte: ſi eſſemus duo hoies trahẽtes cuꝫ vna chorda vł duabus vnũ currũ: vterqꝫ traheret imediate chordã: nec vnꝰ mediãte alio: ſꝫ vterqꝫ eẽt ꝑiale agẽs reſpcũ totꝰ motus ꝛ imediatũ: ꝛ hoc mõ ſi ẽ ignis pedalis applicatus cõbuſtibili ps remotior a cõbuſtibili agit in ꝯbuſtibili: nõ q꞉ ṗmo agit in ꝑtẽ imediataꝫ: ſꝫ ambe medietates eq̃ imediate per viã cãtionis faciunt caliditatẽ in ꝯbuſtibili. Et ſic tã caliditas putredinalis humoꝝ q̃ȝ caliditas putredinalis vaporis eſt cã ꝯiũcta: ꝛ ita vterqꝫ. ſ. vapor ꝛ colera dĩ ſub forma cãe ꝯiũcte: ille võ diĩr ſub forma cãe añcedẽtis: que q̃uis ſint cãe febris: nõ tñ imediate: imo ꝓ quãto ſunt cãe: ꝙ alie faciãt febrẽ. vbi gr̃a. Socrates hꝫ. io. vncias colere in venis: et q꞉ vł̃ a tãta colera grauať: iõ moueť ad ipaꝫ expellẽdã extra venas. Sꝫ tñ q꞉ nõ põt totũ pellere pellet vnã vł duas vncias q̃ putreſient agitate hoc mõ: ꝛ illa colera q̃ remanet itra venas nõ eſt putrida: nec putreſit ꝓ tũc. Ideo dicimus ꝙ ipſa nõ eſt ſub forma imediate cãnte febrẽ putridã: q꞉ nõ hꝫ illũ putredinalem calorẽ q̃ cauſat febrẽ: ſed q꞉ ſtimulãdo virtutẽ fuit cauſa: ꝙ ille due vncie ſunt mote a nã ꝛ expulſe a nã ꝛ facte putride: iõ dicimus ꝙ mediãtibus illis motis cauſant febrem: ꝛ dicunť ſub forma cauſe antecedẽtis. Ex quibus colligere potes ꝙ nõ ſolũ putrida caliditas vaporis: ſed etiã illa que eſt in humore: eſt cã cõiuncta febris.

¶ Tertio nõndũ ex ſupius dictis ꝙ diſtinctio tẽpoꝝ febris penes mãe alterationẽ nõ ſolũ itelligiť ꝛ iueniť in febribꝰ q̃ ſolũ hñt vnicã ꝛ eandẽ mãꝫ ſub actu putredinis a ṗncipio vſqꝫ ad finez. Sed i iterpolatis ꝛ ꝯtinuis ꝓportionalibus: aliter. n. vt ibi dĩ iſta pars ſcie de tẽporibus morbi ad cognoſcendũ ſtatũ futurũ nullius eſſet vtilitatis: q꞉ nõ eſſet niſi in illis: in q̃bus iſta tẽpora iueniunť ꝛ ille nulle ſũt aut q̃ſi: ꝛ h̃ nõ uiſto ꝓpter ṗterita.

¶ Quarto ṗncipalr nõ: ꝙ pauciſſime ſũt putride febres in q̃bꝰ mã cãtura eas tota ſimł trãſeat ad formã cãe cõiũcte. Prio. n. ꝯſtat ꝙ iterpolate pluriũ paroxiſmoꝝ non ſunt tales cũ mã ṗmi paroxiſmi tota reſoluať añq̃ȝ ſecũdus icipiat: aut ſaltẽ icineretť: ita ꝙ ille cinis nõ eſt amplꝰ vehiculũ putredis. In continuis ẽt ꝓportionalibus

bītibus plures exacerbationes mā̄ ſcđe nō eſt illa que
fuit mota in pᷓma. In ꝯcluſio pꝫ ꝙ in augmaſtica quaſi
ꝯtinue aliq̄d trāſit in putredinē: ita in homotena ⁊ per/
augmaſtica: vt īfra ab Aui. hī. caplo de febre ſanguinis.
Alique tn̄ ſunt vt tertiana vnici ꝑoxiſmi: ⁊ ſiles.

❡ Quinto nō: ꝙ lꝫ due febres ſint vni⁹ ſpēi: nō tn̄ opꝫ ꝙ
ſimilē oīno modū obſeruēt in proportiōe materiei que
trāſit ad putredinē in ſcđo ꝑoxiſmo ad mām̄ q̄ trāſiuit
in primo: imo ꝯtingit in iſtis multa varietas. vbi grā. ꝙ
in vna tertiana in ſcđo ꝑoxiſmo plus trāſit de mā̄ ī cāꝫ
ꝯiunctā q̄ꝫ in pᷓmo: in alia vō tertiana trāſibit min⁹: ⁊ in
aliq̄ eq̄liter. hoc ꝓbaꝛ. nā in ꝯtinuis ſanguineis ꝯtingit
ꝑtib⁹ ſequētib⁹ plus trāſire in putredinē q̄ꝫ in eq̄li tēpo
re trāſibat in p̄cedētib⁹. vt pꝫ in augmaſticis: qn̄qꝫ autē
min⁹ vt in ꝑaugmaſticis: qn̄qꝫ equalr̄ vt in homotenis:
ſꝫ nō min⁹ pōt hoc ꝯtigere in interpolatis q̄ꝫ in ꝯtinuis.
igiꝛ ⁊ in interpolatis ⁊ ꝯtinuis poterit eē hec varietas: ħ
ēt pꝫ ad experiētiā. nā qn̄qꝫ videm⁹ tertianas hn̄tes pᷓmū
ꝑoxiſmū fortiſſimū oīum ſeqn̄tiū ⁊ ꝯtinue quelibꝫ ſe/
quētē minorēꝫ reſpectu p̄cedētis: qn̄qꝫ videm⁹ eꝫ: qn̄qꝫ
fere eq̄les. Id tn̄ qđ plurimū accidit ē ꝙ pᷓmo ſūt bre/
uiores: ⁊ cū min⁹ fortib⁹ accidētibus: ⁊ poſt ſunt fortiora
accidētia ⁊ tp̄s durationis lōgius: ⁊ haꝝ diuerſitatū cā eſt
in p̄paratiōe mā̄e vtplm̄: q: in pᷓncipio ſit multa parata
moueri a v̄tute: aut ꝓpter ſui ſubtilitatē: aut q: valde a
benigno ſeparata: aut q: valde acute qualitatis ⁊ ptes ſe/
quētes minus pticipēt hꝫ diſpōnibus: qn̄qꝫ ꝯtingit eꝫ:
id tn̄ qđ plurimū accidit ē ꝙ mā̄e nō multū differūt in
mō digōnis: ⁊ a pᷓncipio mā̄ ē magis cruda ⁊ magis be/
nigno cōmixta: iō nā nō pōt ita multā mā̄ꝫ ſil̄ mouere:
ſꝫ p̄cedēte tp̄e ſubtiliaꝛ mā̄ ⁊ a calore nāli: ⁊ propter fe
brē: ⁊ nā agit ſeparando paulatīne: ⁊ mā̄ ēt fit ī ſalubrib⁹
ꝑ digōnē obediētior virtuti: ⁊ iō plus mouet̃ in vno pa
roxiſmo de mā̄. quare facit ꝑoxiſmū lōgiorē ⁊ itenſioꝝ
accidētiū vſqꝫ ad ſtatuꝫ īcluſiue. ❡ Ex hoc ſequit̃ pᷓmo:
ꝙ nō opꝫ in febre putrida ſalubri ſemꝑ in ſtatu plus de
mā̄ eē ſub forma cāe ꝯiuncte q̄ꝫ in pᷓncipio: nec ꝙ ſemꝑ
ſit min⁹. nā vt dcm̄ eſt vtrūqꝫ ꝯtingit ⁊ qn̄qꝫ ꝯtingit eq̄
liter: ⁊ hoc loquēdo de ſtatu quo ad mā̄e digōnē. ❡ Se
quiꝛ ſcđo: ꝙ non ſemꝑ ī ſtatu febris putrida ē maior q̄ꝫ
in pᷓncipio: nec ſemꝑ eſt minor: imo vtrūqꝫ ꝯtingit in ſa
lubri. Correlariū hoc mō ꝓbaꝛ: mā̄ quātūcūqꝫ digeſta
in ſtatu: nō tn̄ eſt ita benigna qn̄ faciat febrē. igiꝛ ꝑ mā̄e
multitudinē pōt febricita maiorari ꝙ erit maior ⁊ for
tior ⁊ magis pter nām̄ q̄ꝫ fuit in pᷓncipio. Et in ħ videꝛ
Bertucī⁹ bononienſis in iſta qōne min⁹ ꝯſiderate di/
cere: q̄ voluit ꝙ ſemꝑ in ſtatu febris eſſet minor morb⁹
in ſalubri ēt nō obſtāte multitudine mā̄e: q: mā̄ eſt ma
gis benigna. nā nō eſt ita benigna quin eius putredo fa
ciat febrē: ſꝫ magis malignā febrē ⁊ magis p̄ter nām̄ fa
cit multa mā̄ q̄ꝫ pauca alijs paribus: igiꝛ ita poterit mul
tiplicari reſpcu illius q̄ in pᷓncipio mouebaꝛ ꝙ maiorē
faciet febrē. Et ſili mō ꝓbaꝛ. ꝙ nō ſemꝑ ē minor ī ſta/
tu. Et ego teſtor me curaſſe plures tertianas nō puras ⁊
flegmaticas valde diuturnas: in qb⁹ nō apparuit hypo/
ſtaſis laudabiliſſima niſi in vltimis ⁊ leuiſſimis ꝑoxiſ/
mis. ❡ Ex hoc ſequiꝛ. 3° ꝙ tēpora diſtincta penes mā̄e
alterationē ⁊ penes accidētia n̄ ſemꝑ coincidūt: imo mul
tis vicib⁹ accidit ꝯ̄riū: maxīe in cronicis: lꝫ in acutis ēt
hoc ꝯtingat: ſꝫ rarius. pꝫ. cū nō ſemꝑ cū ꝯplemēto dige/
ſtionis ſint accidētia fortiora: nec cōia: nec ꝓpria morbo.
❡ Seqꝛ 4° ꝙ aliqn̄ ꝯtingit febrē in ſtatu eſſe eque in/
tēſaꝫ ⁊ eque magnū morbū ſicut ī pᷓncipio: ex quo. n. pōt
eſſe maior ⁊ pōt eſſe minor: ſeqꝛ ꝙ aliqn̄ pōt eſſe eq̄lis:
⁊ ſic pꝫ: ꝙ qđ nr̄a ꝓ nulla pte pōt vlr terminari niſi alr̄

termini limitent̃. Tamē ſciendū ꝙ antiq: ſicut Bertu
tius ⁊ alij q̄ ſequunt̃ vtī pluſq̄ꝫ Cōmētatoris: nō limita
bāt: niſi mō ſupradicto. ſ. ꝙ ſit febris putrida ⁊ ſalubris.
hāc. n. vlr̄ dicunt in ſtatu eē minorē vt videt̃ ſonare ſen
tentia Gal. ſcđa particula in cōmen. (Incboātib⁹ mor
bis.) Mihi tn̄ videt̃ ꝙ ſi concedāt multitudinē mate/
rie faciētis febrē alijs paribus eſſe cām febris fortioris
⁊ maioris: ⁊ cū hoc ꝯcedāt ꝙ poſſibile eſt in ſtatu mām̄
ſub actu putredīs eē multā ⁊ in pᷓn° paucā: ꝙ ad iſta ſe/
quitur ꝙ poſſibile eſt in ſtatu ſalubris febris ipſaꝫ eſſe
qn̄qꝫ maiorē q̄ꝫ in pᷓncipio: cū ꝯtingat aut ita multā eſſe
in ſtatu mām̄ ꝙ plus excedit febris ꝓpter q̄ntitatē mā̄e
febrē pᷓncipij q̄ꝫ ꝓpter malitiā in pᷓncipio excedat febrē
ſtatus: vtraqꝫ. n. malitia eſt finita: aut igiꝛ ita paucā cō
tingit fuiſſe motam in pᷓncipio: aut ita multā in ſtatu: ꝙ
eſt maior ꝓportio q̄ntitatis in ſtatu ad quātitatē in pᷓnci
pio q̄ꝫ malitie materie in pᷓncipio ad malitiaꝫ in ſtatu: ⁊
ꝑ ꝯn̄s in pᷓncipio eſt minor. ❡ Gētilis vō in ſua magna
qōne videt̃ limitare ad febres incipiētes ab vna mate/
ria que tota mouet̃ ad putredinē in pᷓncipio: ⁊ ita ad ſta
tū ducit̃ ſine noue materie adnētu ad putredinē: ita ꝙ
in ſtatu ſit futura criſis. Iſto. n. mō ponit ſuū caſuꝫ: in q̄
terminat qōnē: ⁊ ſi ꝓſpiciaꝛ illud: qđ dixi de tēporib⁹ fe
bris: cōſtat ꝙ ſolū in talib⁹ dicat diſtingui ꝓpter tēpora
ſm̄ tranſmutationē mā̄e: vt ſupra dixi. Sed ꝙ iſte ſunt
pauciſſime aut forte nulle: iō autores nō ſolū de iſtis lo
quunt̃. vt Gale. ⁊ alij q̄ docēt arteꝫ opandi ꝑ euacuādo
⁊ cibādo fundatā ſuꝑ his diſtōnib⁹ tēpoꝝ ⁊ malignita/
tis. nā nō facerēt ex iſtis caſib⁹ raris gnāles regulas. Si
vō dicaꝛ ꝙ Gētili ſufficit ꝙ dicaꝛ de febre ſeruāte ma/
teriā ad vnā expulſionē creticā: tūc ꝯſtat ꝙ in ꝑaugma
ſtica qn̄ ſit criſis: ī ſtatu tn̄ nō exiſte fortiſſima pte ſaltē
quo ad illud: in quo nō ſit criſis ⁊ ſic nō gnāliter in ſta/
tu eēt maior febris cū hac limitatiōe. Qꝫ ſi dicat in per/
augmaſtica nō ſuari mā̄ꝫ ad vnā expulſionē creticā: q:
multū diſſoluit̃ an̄ criſiꝫ: tūc ſumus in illis: in qbus nō
multū diſſoluit̃ an̄ criſiꝫ ⁊ iſte ſunt pauciſſime: cum ſm̄
Auicē. īfra a quolibet humore putrēte faciēte febrē ele
uet̃ fumus ⁊ vapor ꝙ nō fieret niſi aliq̄ pars diſſolue/
ret̃. ⁊ iō q̄ſi nulla talis iueniret̃. ❡ Videt̃ ḡ mihi ꝙ qō
nr̄a dꝫ limitari alijs paribus exceptis illis. in qb⁹ fit cō/
paratio ⁊ nectio ſequētib⁹: ⁊ iō iuxta regulā ſecūdi ꝯple
xionū in comparatiōibus ſeruādā: ita ꝙ petamus: vtrū
febris putrida ſalubris ex materia nō reducibili ad be
nignū in ſtatu ſit maior q̄ꝫ in pᷓncipio ſuppoſito ꝙ p̄ciſe
tāta ſit mā̄ ſub forma cauſe ꝯiuncte in hora ſtatus: ſicut
fuit in pᷓncipio vniuerſali ptes ſtatus ſibi ꝓportiōalib⁹
in pᷓn° ꝯparādo: ita ꝙ ſi eſt ꝯtinua q̄ntū plus eſt diſſolu/
tū in hora ſtat⁹ q̄ꝫ fuerat diſſolutū in pᷓn° tn̄ plus tranſi
uerit in tp̄e itermedio in putredīs actū. Et ſi ē īterpola/
ta ꝙ p̄ciſe tn̄ de cā ante trāſeat ad formā cāe ꝯiūcte in
ſtatu in vno ꝑoxiſmo: q̄ntū tranſiuit in ꝑoxiſmo pᷓncipij.
❡ Sexto pᷓncipalr̄ eſt notādū ꝙ digeſtio q̄ vocat̃ matu/
ratio in nociuuo nō reducibili ad benignū: ⁊ eſt vt pre/
paret̃ ad expulſionē eſt multoꝝ modoꝝ. nā qn̄qꝫ mate
ria eſt inepta digeſtioni ꝓpter modū aliquē ſubſtantie:
q: ſi. vbi grā. nimis ſubtilis. vn̄ faciliter imbibit̃ ⁊ indi
get igroſſari: ſicut ſepe fit in catarro ſalſo: ⁊ ēt in acutis
febrib⁹: aut eſt nimis groſſa. vn̄ nō pōt per vias ſtrictas
facile penetrare: ⁊ idiget ſubtiliatione. Aut eſt nimis vi
ſcoſa adherēs parietib⁹ membri: in quo ꝯtinet̃: ⁊ parata
adherere parietib⁹ vie: per quā hꝫ trāſire: ⁊ indiget inci/
ſione: qn̄qꝫ aūt eſt inepta: q: nō obtēta a calore nālitate
ꝙ ſibi cōuenienter dominet̃: ita vt currat ōbita ꝓprie/
tas inter nāꝫ ⁊ talē humorē: per quaꝫ ille humor parat⁹

eſt expelli

eſt expelli. verbi gr̃a. ↄtingit ꝙ incipit aliqua terciana a colera nimis ſubtili: ⁊ in principio nulla hypoſtaſis apparebit. Similiter quoq; incipit a nimis groſſa: ⁊ etiã in principio nõ apparebit hypoſtaſis. Et ſilr̃ ſi inciperet a colera nõ viſcoſa: nec multũ groſſa: nec mltũ ſubtili: adhuc in principio nõ apparebit hypoſtaſis: qꝛ nõ põt virtus tã cito talẽ feciſſe trãſmutationem: ⁊ ſic apparet ꝙ humor eſt crudus: ⁊ ꝙ virt⁹ nõ ita illi dominet̃: ſicut qñ hypoſtaſis apparebit. In iſto ḡ humore non fit digeſtio que eſt preparatio hũoris in modo ſubſtãtie: ſed que eſt alteratio: per quã humor qui primo nõ erat multũ obediens: ⁊ aptus obtineri a calore nãli iã obtinet̃: ⁊ hoc modo in homine habẽte ſanguinẽ optimũ in modo ſubſtãtie qñ ex percuſſiõe fit apa magnũ: ſanguis faciens apa ⁊ q venas exit: l3 nõ peccet groſſitie: aut ſubtilitate: aut viſcoſitate: tamẽ indiget maturari ad curã apatis: ⁊ tãdẽ multotiẽs in ſaniẽ ↄuertit: ⁊ ita maturatio eſt illa quã maxime attẽdimus in febrib⁹. nã ſi ſolũ ſubtiliatio vel talia ſufficerẽt ad habẽdũ hypoſtaſim laudabilẽ haberemus in prima die febris a tali mã pendẽtis hypoſtaſim. Item hypoſtaſes laudabiles nõ oporteret ꝙ eſſent albe: qꝛ colera rubea facta mediocris nõ ẽ alba: nec melancolica: nec ſanguis. Et nos ↄſideramus digeſtionẽ: merito cu⁹ apparet hypoſtaſis laudabilis ſube: iõ tẽpera morbi ſalubres ſm̃ hanc maneriẽ digõnis attendunt̃.

¶ Septimo notandũ: ꝙ de hac ꝓpie maneriẽ digeſtionis cadit dubitatio. vtrũ ſolũ competat humori qui eſt ſub forma cauſe ↄiũcte: aut ſolũ illi q eſt ſub forma cãe añcedẽtis aut ambob⁹. Et qdã ãtiq in hac re multũ dubitauerunt. Ego tñ puto ꝙ digeſtio hoc mõ põt fieri in cã añcedẽte ⁊ põt fieri in cã ↄiũcta. nã in apatib⁹ nõ cadit dubitatio: ꝙ qñ flegmon ſanat̃ mã putrida actu digerat̃: ⁊ in ſaniẽ ↄuertat̃: de humorib⁹ aũt qui ſunt putridi in venis eſt expreſſe mens Hali. primo de differẽtiis febriũ caplo. 6° vbi dixit: ꝙ putredo humoꝝ q ſunt in arterijs ⁊ venis eſt ſimilis illi q eſt ſm̃ apata. Sed vincente nã fit pus in apatibus laudabile: in hũoribus võ q ſunt ſ3 arterias ⁊ venas ꝓportiõale pari: illud. ſ. qđ in vrinis ſubſiſtit. Et ſic manifeſte vult Halie. ꝙ ſicut in apatib⁹ mã actu putrida ↄuertit̃ ad ſaniem per digõnẽ: ita in venis materie putride per digeſtionẽ cõuertunt̃ ad id: qđ eſt hypoſtaſis in vrina: de qua tamẽ re latius dixi ſecũda primi in qõne de hypoſtaſi ſube nãlis. oñdendo qđ ſit. De humore võ q eſt ſub forma cãe añcedẽtis etiam nõ cadit dubitatio. nam in interpolatis putredo nõ eſt intra venas. vt Aui. dicet infra: ⁊ hypoſtaſis laudabilis principaliter ſignificat digõnẽ humoꝝ q ſunt in venis. vt Auic. dicit. 2° primi cap. de hypoſtaſi: ⁊ Halie. primo de criſi. Cum igit̃ in febrib⁹ interpolatis ↄſideremus hypoſtaſim ad cognoſcendã digeſtionẽ: ⁊ illa principalr̃ ſignificat digõnem humoꝝ q ſunt in venis: ſeqt̃ ꝙ illi digerunt̃: ſ3 ipſi non ſunt ſub forma cauſe ↄiũcte cũ nõ ſit putredo in venis: igit̃ ſub forma nõ ↄiũcte: ⁊ ſic humor qui eſt ſub forma cãe añtis digerit̃ ⁊ ꝓprie. ¶ Et iã ex his ↄſidera q̃ntũ exiuit Cõciliator dria. 150. dicit de hac re. nã imaginat̃ ſolũ vaporẽ putridũ eẽ cãm ↄiunctã. Et hic eſt error: vt infra dicã: humorẽ aũt actu putridũ eſſe cãm quodãmõ mediã inter añcedentẽ ⁊ ↄiunctã: ⁊ humorẽ qui nondũ eſt putridus eſſe cãm añcedentẽ: ⁊ vult ꝙ cãe vere ↄiũcte paucũ ↄuenit digeſtio: qꝛ nõ h3 ſubiectũ ipediẽtẽ: ſ3 merito q̃litatũ: quibus eſt rebellis nãe fumus putridus aliquo mõ ⁊ parũ digerat̃: humori võ q eſt cã media ꝓprie cõuenit digeſtio ⁊ per ſe: qꝛ iſte eſt ille: in quo d3 facere ceſſare putredinẽ manente ſuba: qđ ꝓprie eſt digeſtio per ſuã diffinitionẽ poſitã. 3° tegni. Sed in humore qui eſt ſub forma cauſe añcedentis ꝓcedit digeſtio impropie: qꝛ talis nõ facit ceſſare putredinẽ: cũ nõ hẽat eã: ſ3 qꝛ humor talis h3 viſcoſitatẽ vel groſſitiẽ ipedientem euacuatiõis effectũ: iõ ſibi ↄuenit illaꝝ diſpoſitionũ remotio: que quodãmõ põt dici digeſtio: vt p3 p auctores. Error aũt eius ⁊ multoꝝ q ante ipm fuerũt eſt: qꝛ dicũt Halie. 3° teg. qñ dicit digeſtio eſt alteratio faciẽs ceſſare putredinẽ manẽte ſuba. itelligũt tãq̃ diffone digeſtionis in nocituo: qđ minime eſt veꝝ. vt p3: qꝛ mlti humores mali nõ putridi digerunt̃. Sed Halie. ibi dicit: ꝙ ſi febris pendet ab humore putrido due ſunt ꝓ cura ſimplices intẽtiões: quarũ vna eſt alteratio: ſ3 nõ quelibet alteratio ſufficeret ꝓ cura: ſed illa que facit ceſſare putredinẽ manẽte ſuba humoꝝ. Et hoc qñ põt fieri ꝙ ꝑ digeſtionẽ humor reducat̃ ad benignũ: qñ. n. putredo eſt remiſſa: hoc ẽ poſſibile. Si aũt hoc nõ põt fieri: tũc d3 fieri euacuatio. Et ꝓ iſta euacuatiõe q̃ñq; vt ad eã preparemus: indigemus alio mõ digõnis q nõ eſt ↄuerſio ad benignũ. Sed vide que dixi in illo loco in expone quã feci ſup tegni. Nõ tñ dico ꝙ q̃libet cauſa ↄiũcta vel humor ſub forma cauſe ↄiũcte ſit digeſtibilis. nã forte qñ eſt ꝓpinqu⁹ icineratiõi nõ recipit digõnẽ: ſ3 ſolũ reſolutionẽ ⁊ expulſionẽ: eſto ꝙ ſit hũor faciẽs morbũ ſalubrẽ.

¶ Octauo notãdũ: ꝙ in febribus: in qbus aliqua eſt mã ſub forma cauſe añcedẽtis ſalubrib⁹ vtplurimũ tota illa mã ↄtinue poſt principiũ vſq; ad ſtatũ digerẽdo procedit: qꝛ nã ↄtinue conat̃ digerere: ⁊ ſi dominat̃ digerit: ⁊ hinc eſt ꝙ vtplurimũ mã q̃ in ſcdo paroxiſmo interpolate mouet̃ ad faciẽdã febrẽ ⁊ ad actũ putredinis: hora qua mouet̃ eſt magis digeſta q̃ erat illa que mouebat̃ prius. Et ita imaginemur de ↄtinuis de mã poſt principiũ trãſeũte ad putredinẽ: ⁊ dixi notãter vtplurimũ: qꝛ hoc eſt verũ in mã vniformi vl q̃ſi vniformi: ſ3 in mã multum ehterogenea hoc nõ ita h3 ꝟitatẽ: qꝛ nullã claudit repugnantiã ꝙ mã eſt magis digeſta que primo mouet̃. ⁊ poſtea vna magis cruda mouebit̃: ⁊ hoc maxĩ accidit in flegmatica ꝓpter diffoꝛmitatẽ: ⁊ ideo in ea tẽpora cõfundunt̃: ⁊ multotiẽs in morbis poſt quos ſunt vere recidiue hoc idẽ accidit: ⁊ iõ plurimũ hoc fit in cronicis ⁊ in acutis minus. ¶ Ex his ſequunt̃ plura correlaria: primũ. nõ omnis digeſtio in mã que eſt cauſa febris eſt in materia putrida. p3 de illa que ẽ in mã ſub forma cauſe añcedẽtis. ¶ Secũdũ correlariũ: in plurimis materieb⁹ que ſunt cã febris ꝓcedit digeſtio: in qbus nõ ꝓcedit putrefactio. iſtud p3 de eiſdẽ materiebus. ¶ Tertiũ correlariũ. vt in plurib⁹ in mã que ẽ in ſtatu ſub forma cauſe ↄiuncte nõ ↄtinue a principio vſq; ad ſtatũ ꝓceſſit putrefactio. iſtud p3: qꝛ vtplurimũ materie que in ſtatu ſunt ſub forma cãe ↄiũcte inceperũt putrere poſt principiũ. nã de interpolatis multoꝝ paroxiſmoꝝ cõſtat ꝙ illa que putret in paroxiſmo ſtatus nõ putruit in aliquo precedente paroxiſmo. Et in cõtinuis plurimis habentibus exacerbatiões ↄſtat ꝙ materia exacerbatiõis ſtatus nõ putruit in principio. In cõcluſis etiã hoc h3 veritatẽ ꝓpter quaſi ↄtinuũ tranſitũ materiei de añcedẽtis forma in formã ↄiuncte: ⁊ ſic ſequit̃ ꝙ in talib⁹ materiebus: que putrẽt hora ſtatus nõ continue a pn̄° vſq; ad ſtatũ ꝓceſſerunt digeſtio ⁊ putrefactio: quis. n. dubitat ꝙ mã que facit paroxiſmũ ſtatus ſub forma cãe cõiuncte nõ obſtãte ꝙ hora ſtatus trãſit⁹ in putredinẽ ſit mõ ſuo ↄplete digeſta: tñ nũq̃ prius putruit: imo primo incepit putrere in principio ꝑoxiſmi: ⁊ idẽ dr̃ de cõtinuis ꝓportiõali multarũ exacerbationũ. Et de ↄcluſis eſt veriſimile ꝙ i. 14. die nihil ẽ de hũore in primo die moto ad putredinem: ſed totus tũc putrida fuit motus poſt pn̄m.

❡ Ex his ſequit̃ 4° ꝙ lȝ ꝯcederet̃ digeſtionẽ ⁊ putrefactionẽ poſſe ſimul̃ intẽdi:ex hoc tñ nõ ſeq̃t̃ ꝙ hora ſtat⁹ vt plurimũ in febribus putridis mã ſit magis putrida ꝗ̃ fuit in pncipio.nã nõ oȝ ꝙ pluri tpe putruerit materia que eſt ſub forma cauſe ꝯiũcte in ſtatu ꝗ̃ illa q̃ fuit ſub forma cauſe ꝯiuncte in pncipio:imo ſtat ꝙ pciſe eq̃li tẽpore aut multo minori. hoc pȝ pmo in iterpolatis: qꝛ in ſtatu mã que eſt ſub forma cauſe ꝯiuncte incepit putrere in pncipio paroxiſmi illius:⁊ ita in pncipio materia incepit putrere in pricipio paroxiſmi pncipij. igit̃ ſi ſumus in partib⁹ eque a pncipio paroxiſmi diſtantib⁹ in ſtatu ⁊ pncipio vniuerſalib⁹:tũc ille materie pciſe eq̃li tẽpore putruerũt. Et ſi ſimus in parte magis diſtãti a pn° paroxiſmi in pn° vl̃i:tũc mã in illa pluri tẽpore putruerat ꝗ̃ mã ſtatus in parte min⁹ a pncipio ſui paroxiſmi diſtãte. Idẽ pȝ de mã mota in ſtatu ad faciẽdũ exacerbationẽ in ꝯtinua ꝓportionali. Et ſimilr veriſimile eſt in ꝯcluſa de plurima parte materie. ❡ Et tunc ſeq̃t̃ q̃ntũ correlariũ ꝙ vera via ſoluẽdi iſtã q̃õnẽ nõ eſt ex hoc ꝙ digeſtio ⁊ putrefactio poſſunt ſimul intẽdi:lȝ hẽ calis iſtã putauerit clauez ſolutiõis huius dubij. Et pȝ hoc: qꝛ iſto ꝯceſſo nõ tamẽ ſequit̃ in ſtatu vl̃i putredinẽ eſſe itẽſiorẽ in mã ꝗ̃ fuit in pncipio niſi ſolũ in caſu:in quo vnica mã a pncipio vſqȝ ad ſtatum putruerit: ⁊ digeſta fuiſſet que eẽt tota morbi cã:in quo caſu nõ fuerunt locuti autores nři. y. ⁊ H. cũ ſint caſus rariſſimi:a qb⁹ tales regule nõ ſumunt̃:ꝗ̃s voluit vt i plurib⁹ verificari.

❡ Nono notandũ:ꝙ ꝓpter illõ dicimus magis putridũ qõ magis appropinquat termino vltimato putrefactionis. Nã cũ putrefactio ſit ſ̃m ꝯpõnẽ vocabuli trãſmutatio:qua aliqd ſit putridũ:videt̃ id eſſe magis putriduȝ qõ magis participat termino putrefactiõis:q eſt incineratio. ❡ Et ſ̃m hãc ſignificationẽ ſeq̃t̃ clare: ꝙ nõ opȝ mãm magis putridã eſſe calidiorẽ ꝗ̃ cũ erat minus putrida.nã qñ mã eſt vicina termino incinerationis ⁊ pauca humiditate participat cõſtat ꝙ minus eſt calida ꝗ̃ qñ multa humiditate participabat:⁊ hoc declarant ſtercora q̃ fumãt ⁊ ad tactũ ſunt valde calidiora ꝗ̃ qñ iam ſunt ꝯuenientia vt plãtis ſubmittant̃:⁊ ſunt vicina incineratiõi ⁊ multo pluri tẽpore putruerunt. ❡ Ex quo ſeq̃t̃ ꝙ tã putrida põt eẽ mã in pncipio ſalubris febris: ſicut erit in ſtatu.nã in pmo paroxiſmo ita ad incinerationẽ terminat̃ mã putrida faciẽs febreȝ:ſicut in paroxiſmo ſtatus:⁊ per ꝯñs vtraqȝ ad terminũ venit putrefactõis vltimatũ. ❡ Nõ tñ ꝙ qdã voluit putredinẽ nõ eẽ aliõ ꝗ̃ calorẽ extneũ fixũ i mixto putreſcẽte q facit putrefactionẽ. Et mouent̃ qꝛ Auicẽ.in 2° pmi dixit:in caplo de cauſis calefaciẽtib⁹:ꝙ intẽtio putredinis eſt:vt caliditatem extraneã inuenire faciat ⁊ non aliud. ſi ğ putredo nõ eſſet niſi caliditas. Et 2° mouent̃: qꝛ in eadẽ 2° pmi ponẽs exemplũ cãe ꝯiuncte febris dixit ꝙ eſt putredo: cõſtat aũt ꝙ cã imediata caliditatis febris putride eſt calor humoris putridi vel vaporis vel amboꝝ:⁊ ſic putredo nõ eẽt niſi calor:⁊ ſ̃m hoc poſſet ꝓbabiliter dici ſolũ illũ eẽ magis putridũ q eſt magis calidus putredinali calore:⁊ tũc limitabit̃ notabile noſtrũ ⁊ correlariũ loco illius nois putridũ ponẽdo illud nomẽ putrefactũ ⁊ erit verũ omni mõ. Et ſup hac mã vide illa q̃ dixi in diffuſa q̃õne de quiditate putrefactiõis. ❡ Ex his pmo ſequit̃ ꝙ ita putrefacta põt eẽ mã in pncipio vl̃i febris putride ſalubris ſicut in ſtatu. Probat̃ mã faciẽs pmũ paroxiſmũ tertiane vl̃ quartane icinerat̃ ꝑ putrefactionẽ in illo paroxiſmo vt infra habebitis:igit̃ venit ad ſũmũ gradũ putredinis vel putrefactõis:qꝛ ad vltimũ terminũ q eſt icineratio. ❡ Nõ tñ hic ꝙ ꝯtingit humorẽ minus putrefactũ eẽ magis malignũ. Cũ.n. vnus hũor ſit alio malignior abſqȝ putredine:nõ ẽ mirãduȝ ſi ſimilis gradus putredinis in itẽſiõe ducat ad maiorẽ malignitatẽ:de hoc tñ dicemus ifra. vñ etiã vna febris q̃ eſt alia febre remiſſior:calor eſt tñ multotiens malignior:vt pȝ in peſtilẽtialib⁹. Et ſic aliq̃ mãe ad ſummũ veniẽtes putrefactõis:min⁹ tñ nocẽt ꝗ̃ alie cũ ſatis remiſſo gradu putredis. Hoc ẽt pȝ in apatib⁹ in quoꝝ vna mã putrefacit oẽ vicinũ qõ ab ea tãgit̃ ⁊ i alio fiũt reſolo vl̃ ſaniatio laudabilis vt vĩ in ãtrace malo:⁊ in flegmõe ſaluo.

❡ Decimo nõndũ ꝙ digeſtio facta i mã ⁊ ſi nõ ꝓhibeat putredinẽ futurã in eadẽ mã:tñ facit mãm illa paratã putrere min⁹ maligno mõ putredinis ꝗ̃ ſi nõ fuiſſet digeſta alijs parib⁹. Hoc notatũ quãtũ ad pmã partẽ.pȝ: qꝛ in ſtatu mã eſt ſumme digeſta ſ̃ȝ modũ loquẽdi medicoꝝ:⁊ in declinatiõe vera. ſiunt tñ febres putride:qõ nõ eẽt niſi in mã ꝯplete digeſta digõne in nocituo poſſet accẽdi putredo. Et pars 2° pȝ ex Gali. in pmo õ criſi loco allegato ſupra vbi dixit:ꝙ nõ eſt poſſibile apparẽte ſedimine laudabili ꝙ febri ſit difficultas vel dniũ. Et idẽ ſentit Auic.2° quarti cũ dicit caplo de ſignis digeſtiõis. Et ſcias ꝙ nõ ſit febris cũ appitõe digõnis ſublimatio:ſicut neqȝ ſit cũ digõne apatis dolor vehemens. Et hoc nõ ẽ niſi:qꝛ cũ digõne materie nõ ſtat ꝙ alijs paribus moueat̃ ad ita malignũ moduȝ putredinis:ſicut ante niſi etiã ita eſſet digeſtio apparens in vrina ꝯplete nõ oporteret ꝙ eſſet ſignum ſalutis.

❡ Undecimo notãdũ nõ eẽ impoſſibile:ꝙ in eãdẽ materiã agat calor nãlis ⁊ calor pter nãȝ ſimul:vnus digerẽdo alter putrefaciendo. Et hoc ꝓbat Gen. multis medijs:maxime tñ eſt claruȝ in mã apatis q̃ actu putret:⁊ tãdẽ in ſaniẽ laudabilẽ ꝯuertit̃ ⁊ putret ⁊ ebulit fortiſſime ij tpe:in quo ſanies gñãtur:⁊ qꝛ ſit putredo humoruȝ in vaſis vt in artarijs ⁊ venis:eſt ſil's illi q̃ ẽ i apatibus:vt pmo dĩ de dñtijs febriũ caplo.6. Ideo ẽt i putrefactiõe humoꝝ q ſunt in venis ꝯtingit ꝯiũgi digõni hoc planiſſime colligit̃ a Gal. pmo de criſi caplo.18. vbi vult ꝙ ſupfluitas i hora ſue digõnis.ſ.dũ digerebat̃ generauit febrẽ ⁊ bulliuit ⁊ ſupcalefacta eſt. Coſtat ãt ꝙ illa hora nõ gñãret febrẽ niſi putreret. igit̃ ſimul fit cũ eſt hora ſue digõnis.ſ.hora q̃ digerit̃. Ibi.n. poſtꝗ̃ narrauit caſum eurbiſiȝ pleuretici ſiue anxij:⁊ dixit ꝙ poſt criſiȝ diminutã.20.diei i die.27.rediuit febris ⁊ apparuit in vrina ſedimẽ laudabile:ita dicit ad lr̃am. Et ſ̃m hãc ſemitã accidit eurbiſiȝ hoc illud:qõ accidit ei de reditiõe febris ad eũ:⁊ illud iõ qꝛ ſupfluitas q̃ remãſit poſt criſim diminutã:que aduenit ei ꝓpterea ꝙ calefacta eſt ⁊ bulliuit in hora digõnis generauit febrem que aduenit ei añ criſim.hec Gal. Et mihi vĩ planiſſime ipȝ velle hãc ſniaȝ:nõ ğ amplĩ laborabo ad hãc ſniaȝ rõne declarãdã:qꝛ ſatis dixi in q̃õne de putrefactiõe.

❡ Duodecimo nõ:ꝙ agẽtibus calore nãli ⁊ pter nãm in vnã mãm qñqȝ ꝯtingit ꝙ nãlis vincat:qñqȝ eõ ꝙ vĩcit calor putredinalis:qñqȝ ſunt in pugnis quaſi equalib⁹. Exẽplũ pmi:ſicut qñ generat̃ ſanies laudabilis aut laudabiliſſima:aut qñ in febrientis nutrimẽto agunt calor febrilis ⁊ nãlis:vincẽte tñ nãli:qꝛ tandẽ ipm nutrimentum in ſubaȝ corporis conuertit. Exemplũ ſecũdi:ſicut materia antracis morbili ⁊ cãcrene ⁊ herpetis eſthomenian qbus virus corruptũ generat̃ ſine ſignis digõnis. Exemplũ tertij:ſicut qñ generat̃ ſanies non ex toto laudabilis:q̃ quodãmõ equalr̃ pticipans in colore ⁊ modo ſube diſpõnib⁹ quas itẽdit calor nãlis:⁊ diſpõnibus ꝗ̃s itendit calor putridinalis. Cũ tñ vincat nã qñqȝ ꝯtingit ꝙ vincit ex toto:ſicut in vera nutritõe:⁊ ſicut in gñõne

ſaniei laudabiliſſime. Quis.n.calor nãlis in ſanguie pu/
trido nõ reducibili ad benignũ nõ itroducat diſpões
quas pncipalr itendit in ſanguine:tñ ita vincit ꝙ redu/
cat ad id:qđ in ſanguie tali ꝛ talr putrido pncipalr intẽ/
dit:vl in eo:qđ ex tali ſanguie gñatur. Et hoc dixit Gal.
pmo de diñtijs febriũ cum dixit cap.6°. Certiſſime aũt
driante nã optimũ fit pus viſum qdẽ albũ ꝛ cetera q̃ ſe
quuntur. Ego tñ in q̃õne quã di ſputum ſup affo. (Circa
pn°ꝛ fines.) dixi ꝙ in gñõne ſaniei nõ ex toto vincit nã
ad aliũ itellectũ:qꝛ ꝓpter malignã putredinez ꝓhibet
nã ne ad benignũ ꝛ ꝯueniẽs nutrimẽtũ deducat dictũ
ſanguiñẽ vt pncipaliter intenderet deducta putredine:
quidoq; aũt nõ vincat ex toto:ſed tñ deficit a victoria
quãtũ deficit a diſpoſitione. quã vltimate intendit in
talem mãm inducere. Queſtio. III.

Hic tamen cadit dubiũ. vtrum qñ humor in ve
nis eſt ꝑfecte digeſtus digõne in no/
citiuo ſit actu hñs putrefactionẽ:aut non. pmo videt̃ ꝙ
nõ:qꝛ ſic ſe hꝫ humor cũ eſt ꝑfecte digeſtus:ſicut ſanies
laudabiliſſima:ſꝫ in illa nõ ẽ putrefactio. vt dicit Auic.
4° q̃rti caplo de ſermone vli dicerũ:ꝛ ego dixi in q̃õne
de ſanie. pma affo. ¶ Sed ꝙ ſit in ea putrefactio. pꝫ:qꝛ
dũ fit criſis laudabiliſſima:mã eſt ſũme digeſta: ꝛ tñ ẽ
putrida. aliter ñ faceret febrẽ. g̃ ꝛc. ¶ Cõfirmat̃. putre
do ꝛ ebullitio materie ꝑ quã fit febris fit a calore natu/
rali nõ a febrili. Sꝫ diſpões q̃ fiũt a calore nãli ꝓ ma
teria expellẽda ſunt de materie digõnis cõplemẽto. igr̃
tunc eſt complete digeſta cũ actu eſt putrida. maior eſt
Gale. pmo de criſi caplo.15. vbi dixit:ꝙ ex eis q̃ ſignifi
cant ꝙ ei° calefactio ꝛ ebullitio.ſ.mãei faciẽtis morbũ
in anxio pleuretico nõ fuerũt niſi ex opꝫ caloris innati
in ea:nõ ex operatiõe caliditatis febrilis:eſt nã dictum
in qb° oſtẽſa eſt opatio. videt̃ g̃ ꝙ vult calefactionez ꝛ
ebullitionẽ fieri a calido inato nõ a febrili. ¶ Hic dicit
tñ:ꝙ mã dr̃ cõplete digeſta qñ ipſa hꝫ ſpẽm ſuã eſt ita
trãſmutata vt ſit obẽta a nã.ſ.facta obediens nãe ꝑ de
bitã ꝓportiõabilitatẽ currentẽ inter nãm ꝛ dictã mãz:
ita vt dñet̃ ei ꝛ faciliter ipſa mã obediat:ꝛ hoc ꝓpter ꝓ/
prietatẽ currẽtẽ acq̃ſitã in mã:per quã fit receptiua ope
rum que intẽdit nã. Et cõplemẽtũ talis digõnis põt eſſe
in humore putrido actu:ꝛ põt eẽ in hũore nõ putrido:ꝛ
cũ dr̃ ꝙ humori putrido digeſto eſt addita diſpoſitio a
calore nãli:que eſt ebullitio:ꝛ per ꝯñs iſta diſpõ eſt ps
digõnis:ꝛ illa caret materia nõ putrida:ꝛ per ꝯñs nõ ẽ
complete digeſta:dr̃ negãdo:ꝙ hec ebullitio eſt pars di
geſtiõis:qñq; tñ adiuuat per accñs ad ꝯplẽdã digõnez:
nec ops oẽm diſpõnẽ acq̃ſitã a nãli calore eẽ digõnẽ: ẽt
ſi itendat̃:ſicut. vbi gr̃a. reſolutio humoris q in vaporez
ꝯuertit̃ nõ ẽ digõ:ꝛ tñ a nã intendit̃ maxime loquẽdo
de digõne ꝓprie dicta:de qua dixi itelligi cũ ꝑ eam di/
ſtinguimus tẽpora morbi. iſta.n. eſt pparatio in modo
mixtiõis talis:vt ide ſeq̃tur ſubordinatio appropata per
ꝓprietatẽ i hũore ad obediẽdũ vtuti expulſiue ꝛ ſubti/
liatio groſſi:ꝛ igroſſatio ſbtilis nõ dñr digõnes hõ. Naz
multotiens humor valde groſſus melãcolic° eſt digeſt°
ſumme hoc mõ digõnis. Et tu iſta ꝯſidera.

¶ Ultimo nõndũ:ꝙ lꝫ in febre duo ſint ꝯſiderãda.ſ.ca/
liditas ꝛ preternãlitas:que ſunt reg̃ſita ad hoc vt ſit fe/
bris:tamẽ iuxta doctrinã Gale. febris non dr̃ maior fe/
bris aut fortior:qꝛ ſit magis pter nãm:aut magis mali/
gna. pma ps hui° notabilis eſt clara. ſcđa vo eſt Gale.3°
de criſi caplo 4° vbi p° ita dixit. Per manenẽ vo egritu
dinis itelligo vt ſit maligna aut ſalubris:ſꝫ illud nõ co/
gnoſcit̃ niſi ex accñtib° que comitant̃ ipam:ꝛ Hypo.q̃
dem iaz narrauit oĩa ſigna iſta:aut plurima coꝝ in lib.
ꝓnoſticoꝝ:ꝛ tibi qdẽ neceſſariũ eſt vt ingredi facias in
numero boꝝ ſigna q̃ ſignificãt digõnẽ ꝛ eius cõtrariũ.
Quãtitas aũt fortitudis egritudinis ꝛ motus eius ſunt
poſtea que diximus:ꝛ illud ideo qñ inuenis febrẽ leuez
debiliter:ꝛ hꝫ cum hoc manifeſte malignitatis valde:ꝛ
inuenis aliã calidã adurentẽ:ita vt ex ea accidat egro in
ſtitia ꝛ iſlãmatio ꝛ ſitis mirabilis: ꝛ eſt cũ hoc ſalubris
in qua nõ eſt timor:hec Galien°. in qb° manifeſte febrẽ
magis malignã vocat leuẽ ꝛ debilẽ:ꝛ minus malignaz
ponit ꝑ cõtraria ꝛ ſic ꝓ forti:malignior aũt ꝓculdubio
eſt magis pter nãm:ꝛ ſic illa que eſt magis pter nãz eſt
minor febris ꝛ hanc diuerſitatẽ parũ iſra dedit intelli/
gi eodẽ caplo:cũ ꝑ alia ſigna voluit cognoſci manerez
febris ꝛ ꝑ alia fortitudinẽ ꝛ debilitatẽ.

Quantum ad 2m articulũ ꝓ itellectu pluſq̃ Cõ/
mẽtato.ꝛ Dini ꝛ ſequentiũ eos. nota
ꝙ hic loq̃mur de ſtatu quo ad materie digõnem:ꝛ ſcđo
ꝙ in morbo ſalubri:ꝛ 3° ꝙ in mã q̃ in ſtatu facit febrez
cũ ꝯditiõib° ſupapoſitis ꝯtinue ꝓceſſit digeſtio a pnci
pio vſq; ad ſtatũ:ꝛ 4° ꝙ digõ alijs parib° facit mãꝫ pu
trere min° mala putredine. Hec q̃tuor patẽt in notatis
ſupapoſitis. ¶ Quinto nota:ꝙ in rõne febris includũ/
tur duo: vnũ eſt ꝙ ſit calor. aliud ꝙ ſit pter nãꝫ: ꝛ rõne
vtriuſq; põt dici febris maior.ſ.aut qꝛ ſit magis preter
nãꝫ:aut qꝛ ſit itẽſior calor:hoc ſupponũt:ſꝫ nõ ꝓbãt alr.
¶ Et 6° ꝙ accñtiũ q̃ ſunt in morbo:quedaꝫ ſunt ꝓpria
morbo:q̃dã ſequunt̃ morbũ ꝛ incitationẽ nãe.

¶ His habitis eſt iſtoꝝ ꝯclõ. Ois febris ſalubris maior
eſt in aliq̃ parte pncipij q̃ in aliq̃ pte ſtatus. Hãc ꝓbãt
auctoritatib° ꝛ rõnib°. Et notetis:ꝙ iſti nõ ita ſe i ſtrin
gũt vt dixi in reſtrictiõe tituli:ſꝫ volũt vlr ꝙ ois febris
putrida ſalubris i aliq̃ pte pncipij eſt maior q̃ ipſamet
ſit vel ſit futura in aliq̃ pte ſtatus ſui. Hãc dicũt expreſ
ſe eẽ de mẽte Gal. cõmẽto illius affo. Jnchoãtibus mor
bis:vbi Gal. dicit:ꝙ cãm accñtia faciẽtẽ que eſt morb°
neceſſe eſt in ſalubrius eẽ minorẽ in ſtatu q̃ in pncipio.
¶ Rõ pma eſt iſta. mã putret min° mala putredine in
ſtatu q̃ in certa parte pncipij. g̃ minorẽ facit morbũ:qꝛ
minus pter nãm. Aſſumptũ ꝓbat̃:qꝛ mã ẽ magis dige/
ſta. igit̃ ſi putret alijs parib° minus mala putredine pu
tret q̃ in certa pte pncipij:ꝛ ꝯñs ex quarto ſuppoſito:ꝛ
aſſumptũ ſeq̃t̃ ſi eſt in ſtatu:ꝛ fuit in pn° ex deſcriptiõe
coꝝ. ¶ Scđo. qꝛ in ſtatu talis febris vtus hꝫ maiorẽ ꝓ/
portionẽ ad mãm morbi q̃ in pncipio. igit̃ mã minorẽ
ad vtutẽ alterãdã:ꝛ ꝑ ꝯñs min° alterat:ꝛ morb° cũ fiat
a mã erit minor. ¶ Tertio. cõtinue poſt pnm talis mor
bi ſalubris corpus mouet̃ ad ſanitatẽ:qꝛ vadit ad illã:ꝛ
digeſtio ꝯtinue ꝓcedit. g̃ ꝯtinue poſt min° ꝑticipat ter/
mino a q̃ q eſt egritudo. Jn ſtatu igr̃ egritudo ẽ minor:
cũ tũc corp° magis ſit motũ ad ſanitatẽ q̃ in pn°. ¶ Et
q̃rto. qꝛ in ſtatu accñtia ꝓpria morbi ſunt remiſſiora q̃
in pn° vt pꝫ in pleureſi ſuppurãda:in qua facta ſanie do
lo eſt minor q̃ in pn°. ꝛ tñ dolor pũgitiuus eſt de ꝓprijs
accñtib° illi° morbi. ¶ Ego tñ vt ſupra dixi: puto hanc
opionẽ ita large itellectam nõ eẽ verã: ꝓpter idq̃đ dixi
in limitatiõe tituli. Et ꝓpterea ꝙ vt ſupra dr̃ nõ vꝫ ar/
gumẽtũ. iſte calor eſt magis pter nãꝫ. g̃ eſt maior ꝛ for/
tior febris. ſtat.n. maiorẽ febrẽ eẽ min° malignã:ꝛ ſic mi
nus pter nãꝫ. Puto tñ iuxta mẽtẽ Gal. ꝯcedẽdã ẽt ſine
limitatiõe poſitã ſupra eẽ hãc ꝯñẽ. ois febris putrida ſa
lubris in hora ſtat° eſt min° maligna q̃ fuit in certa pte
pncipij:imo q̃ fuit i aliq̃ pte pncipij. ¶ Ad hanc ꝯclõ/
nẽ ꝓbãdaꝫ ſuppono ꝙ vna febris dicat̃ alia malignior
qꝛ ꝑiculoſior ad mortẽ. ꝓbatur ſuppõ. niſi ita eſſet:iſta
ꝯñã nõ valeret. aliq̃ febris lẽta eſt maligna:ꝛ aliq̃ adu/

reno faciẽs ſtatĩ mirabilez eſt manifeſte ſalubris. igitur differunt magnitudo febris ⁊ malitia: qꝛ ſi nõ dicat̃ magis maligna abſolute ꝑꝑ magnitudinẽ ꝑiculi: ſ3 ꝑꝑ magnitudinẽ accñtiũ exitũ in ea de ꝑñti: poſſ3 dici ꝙ illa maligna eſt: tñ fortioꝝ accñtiu3. Et tñ Gal. vult illã ꝯſequẽtiã valere virtualiter: cũ ex illo voluerit dare hãc differẽtiã. vt p3 in auctẽ ſupra allegata in vltimo notabili.

¶ Scđo ſupponit̃: ꝙ febres ſalubres ſunt magis ꝑiculoſe in pn° ꝙ̃ in ſtatu. Hec ſuppõ p3: qꝛ in ſtatu võ ⁊ puro tota mã febris eſt digeſta: ⁊ iõ ꝓ tũc eſt ſignũ certũ future ſalutis. In pn° aũt mã eſt cruda: igit̃ tunc febris eſt ꝑiculoſior. ¶ Ex his ſtati3 ſeqt̃ ꝯclo: qꝛ in illo tp̃e ẽ febris talis deterior: in quo eſt magis periculoſa: ⁊ h̃ eſt in pn°. Et iſtud ad hunc ſenſum intellexit raby moyſes: cũ dixit ꝙ egritudo in tp̃e ſtatus de neceſſitate eſt melior qñ infirmus dz ſaluari. ⁊ trãſlatio burgũdionis in cõmẽto affo. Circa pncipia ⁊ fines dicit: ꝙ melior ẽ morb⁹ in ſtatu in ſaluãdis. Et ꝯñr ꝯcedẽdũ eſt neutralitatez pcedentẽ talẽ febrẽ fuiſſe maligniorẽ febre in ſtatu. Quinimo diſpõnes multe apparẽter ſalue ſunt h̃: ⁊ hoc maxime h3 veritatẽ vbi a pncipio morbi vſq3 ad ſtatũ nulla eſt noua mã ſub forma cãe añcedẽtis ex errore accidente ſuper infirmũ. nã poſſet in hora pncipij ita eẽ modica mã ⁊ tã3 multa ex errore infirmi in ſtatu ſub forma cãe añcedentis: ꝙ ꝯclo nõ hr̃et veritatem.

¶ Et ſcđo puto verũ eẽ ꝙ poſita paritate: de qua diximus ſupra. oĩs febris putrida ſalubris eſt minor ⁊ debilior in ſtatu ꝙ̃ in pn° ptes ꝓportiõales inuicẽ cõpando ſtat⁹ ⁊ pncipij: ⁊ poſita ꝑitate in gradu putredinis: l3 nõ in malitia. nã ſi nõ plus de mã tranſit in cã3 ꝯiunctã in hora ſtatus ꝙ̃ trãſiuit i tp̃e pncipij: cũ putredo ſit min⁹ maligna: puto et̃ ꝙ minorẽ cauſabit febrẽ: ⁊ h̃ mõ puto Aui. intelligere ſcđa ꝗrti caplo de iudicijs digõnis cũ dixit: ꝙ nõ eſt ſublimatio febris cũ apparitione ſignoꝝ digõnis: ſicut nõ ẽ cũ digõne apatis dolor fortis: hoc tñ zm ẽ male experimẽtabile: qꝛ non ſumus certi vnq̃: ꝙ qñ mã eſt digeſta pciſe tñ tranſit in cãm ꝯiunctã quãtum trãſibat in pn°: ⁊ ſic non ſcimus certe quãtum gradũ caloris: ⁊ q̃uo fortẽ faceret: ſi pciſe tãta trãſiret i formã cãe ꝯiũcte. Et rõ nunc facta: nec aliq̃ alia quã noui me certificat: poſſ3. n. dici ꝙ nõ obſtãte ꝙ trãſeat in modũ putredinis ſecurũ: verũ eſt cũ maiori gradu caloris putredinalis: ⁊ facit febrẽ fortiorẽ: l3 nõ maligniorẽ ꝙ̃ in pn°.

¶ Et 3° ꝯcedẽdũ eſt in talib⁹ febrib⁹ ſeruantib⁹ mãm ad vnũ creticã expulſionẽ febrẽ eẽ maiorẽ in ſtatu ꝙ̃ fuit in pncipio. nã iſta videt̃ expſſe mens Gal. loco allegato vbi dixit ſcđo d̃ criſi caplo ſcđo: ꝙ febris in pncipio eſt pauca ⁊ debilis reſpcũ ei⁹: qđ eſt qñ eſt cõpleta ⁊ fortis: ⁊ ſimilr̃ in pmo cũ poſuit dñiã iter fortẽ ⁊ malignã voluit illã q̃ erat adurẽs ⁊ cũ ſiti eẽ maiorẽ illa q̃ eſt geta ⁊ ꝯſtat ꝙ hoc eſt i ſtatu taliũ febriũ ⁊ quies in pncipio. Pterea magnitudo ⁊ fortitudo ſignoꝝ ſignificantiũ ſpeciẽ egritudinis: ⁊ q̃ ſunt illi⁹ accñtia ſignificãt fortitudinẽ febris: ſ3 talia ſunt fortiora in ſtatu. igit̃: maior ẽ Ga. 3° de criſi caplo 4° cũ dixit: ⁊ oñdimus ꝙ nã egritudis cognoſcit̃ ex accidẽtib⁹ que ſunt ei ꝓpria. Et fortitudo egritudis cognoſcit̃ ex q̃titate iſtoꝝ accñtium. l. q̃ ſunt ꝓpria illi ſpẽi egritudinis. ⁊ legenti textũ p3 ꝙ ꝑ accidẽtia ꝓpria hic itelligit illa q̃ fiunt vi morbi nõ icitatione nãe. Nã rigor i tertiana cũ horripilatiõe ⁊ pũctura ponitur ſcđo de criſi inter accñtia propria tertiane: ⁊ iſte nõ fit ſine incitatiõe nature ad mãm expellendã. intelligit igit̃ ꝓpria illa que appropriate accidũt in tali morbo: ⁊ tũc p3 minor: qꝛ in tertiana i ſtatu qñ reſeruat̃ mã mõ dicto eſt rigor fortior: calor acutior: pulſus maior velocior ⁊ frequẽtior: caliditas per totũ quaſi equalis: ſudor plurimus: ⁊ iſta ſunt accñtia appropriate accñtia in tertiana. igitur accñtia talia ſunt in ſtatu maiora: in iſtis tamẽ febrib⁹ multo plus de mã eſt ſub forma cãe ꝯiũcte hora ſtatus ꝙ̃ hora pncipij: capiẽdo partes ꝓportiõales paroxiſmoꝝ vel exacerbationũ ſtatus ⁊ pncipij: ⁊ iuxta hec videt̃ mihi ꝯcedẽdũ: ꝙ vrplm febres putride ſalubres ſint maiores in ſtatu vl prope ꝙ̃ in pncipio partes inuicẽ ꝯparãdo. nã vrplm tanto ãplior mã eſt ſub forma cãe ꝯiũcte in ſtatu ꝙ̃ in pn° ꝙ febris eſt maior.

Quantum ad 3m articulũ videt̃ Gẽtili tũ maxime vt ſtati3 dicã rñdendo: ⁊ eſt hec pma ꝯclo. In mã febris putride ſalubris poſt inſtãs initiatiuũ ipſi⁹ pcedit putredo in ſua cã ad gradũ intẽſiorẽ ꝙ̃ ſit in illo pncipio. nã qꝛ gradus putredinis q facit febrẽ nõ põt eſſe quãtũcũq3 remiſſus: cũ febris ſit morb⁹ ⁊ pcedit ipſa3 neutralitas: ⁊ iõ in inſtãti initiatiuo ſi ẽ mã ſub certo gradu putredinis acquiſito in tp̃e febrilis neutralitatis. ⁊ ꝙ intẽdit̃ ꝓbat̃: qꝛ mã talis pcipue: de q̃ loquimur: nõ reducibilis ad benignũ: op3 ꝙ putrefiat quouſq3 expellat̃. ¶ Secũdo ſic. Siĺe eſt de putredine mãe febriũ ⁊ apatis. vt pmo de dñtijs febriũ caplo 6°. Sed poſt pncipiũ apatis intẽdit̃ putredo. g̃ ⁊ poſt initium febris. minor p3: qꝛ in pncipio flegmonis vtimur repercuſſiuis: ⁊ mã recurrẽs eſt apta nutrire: ſ3 in fine eſt ex toto inepta non niſi ꝓpter putredinẽ additã: ⁊ idẽ ſignificat fetor q nõ eſt in pncipio in mã taliũ apatũ: ſ3 hñ i pceſſu ⁊ experientia: qꝛ per flobotomiã factã in pncipio ſinoche euacuat̃ ſanguis parũ diſtans a nãli: poſt võ multũ alteratus ⁊ fetidus: ⁊ p3: qꝛ febris nõ icipit cũ ſũmo gradu. g̃ aliqñ intẽdit̃ nõ niſi qñ eſt: ⁊ hoc erit. g̃ poſt iſtãs ipſi⁹ initiatiuũ creſcet febris ⁊ nõ niſi ex augmento putredinis. g̃ putredo intẽdit̃ poſt tale iſtãs in mã febris.

¶ Scđa ꝯclo. Poſſibile eſt ꝙ pcedẽte putredine intẽdẽdo ꝯtinue in eadẽ mã intendat̃ digeſtio: iſtã ꝯclonẽ putat Gentilis fundamẽtũ poſitiõis ſue: quã ꝓbat multis argumẽtis: ⁊ ego in notabili. xi. pmi articuli oſtẽdi hoc eſſe de mẽte Gale. ¶ Sed pma rõ Gẽtilis eſt iſta. Qñcũq3 ſunt vni paſſo approximata duo agentia diuerſa: ⁊ paſſu3 eſt ſufficiẽter receptiuũ diſpõnũ quas intendũt illa agẽtia vtrũq3 agit: ⁊ ita eſt i febre putrida ſalubri: qꝛ materie eſt applicatus calor nãlis ⁊ calor preter nã3 vt ꝯſtat ⁊ mã eſt putredinis ⁊ digõnis receptiua. igit̃ vtrũq3 recipit: cũ nãlis intẽdat digerere: ⁊ extraneus putrefacere. ¶ Scđa rõ eſt ex Galieno pmo pnoſticoꝝ cõmen. vltimo: q vult ꝙ in mã3 ſaniei ſimul agant calor nãlis ⁊ pter nãm. Sed pter nãm nõ niſi putrefaciendo. vnde in tranſlatiõe ex greco dicit Gal. Si võ ſaluet̃ aliq̃ virtus ꝑmixta fit tranſmutatio a cauſa que pter nãm: ⁊ ea q̃ ſm nãm putrefaciente q̃dẽ ea q̃ pter nãm. ¶ Tertia rõ: qꝛ qñ vnũ paſſu3 põt ſucceſſiue alterari a duob⁹ agẽtibus: ita ꝙ per illud aliquã diſpõnẽ hẽat: tũc nõ repugnat illud paſſu3: qñ ſimul ab ãbobus trãſmutat̃ ad talem venire diſpõnẽ. Cũ g̃ mã cruda poſſit ꝑ ſucceſſiuã trãſmutatiõnẽ applicãdo pmo digeſtiuũ ⁊ poſt putrefactiuũ acqrere diſpõnez compoſitã ex digõne ⁊ putrefactiõe ſub certis gradib⁹: tũc per amboꝝ approximatiõnẽ põt ad hanc eandẽ venire: ⁊ tũc poterũt ſimul itẽdi digeſtio ⁊ putrefactio. ¶ Quarta rõ: qꝛ egeſtio nigra in ſtatu apparẽs: que nõ apparuit in pncipio: ⁊ ſimiliter hypoſtaſis vrine nõ ſunt ita male ſicut in pncipio apparẽtes. hoc p3 4a particula affo. in cõmẽto affo. Egeſtiones nigre quales ſanguis. Et ſcđa pmi: ⁊ ex Yſaac. 4° vrinarũ. Et hoc nõ põt eſſe niſi qꝛ i iſta mã: in q̃ pceſſit vſq3 ad ſtatũ putredo denigrans: pceſſit tamẽ etiã digeſtio:

aliter

aliter.n.nulla eſſet cauſa quare in pncipio eſſet peior:ni ſi q: in pncipio caret digõne ⁊ in ſtatu eſt digeſta.igi ſe quif ꝙ cũ putrefactiõe pot itendi digeſtio.

⁋ Et ex iſta ↄcloſone dimittẽdo alia correlaria:iſert Gen. riſionẽ ad dubiũ:ꝙ i febre putrida ſalubri:i q̃ tota mã tráſit i ↄiũctá in pn°:⁊ i q̃ mã ẽ eq̃lis ꝗ̃titatis in pn°: ſic in ſtatu febris ẽ fortior ⁊ maior in ſtatu ꝗ̃ i pn°: pbat: q: illo tpe eſt febris maior quo mã eſt magis putrida:⁊ hoc eſt in ſtatu:q: vſq3 ad ſtatũ pceſſit putredo ↄtinue ĩcẽdẽdo.vt p3 ex ↄcloſone:⁊ itenſior putredo facit maio res ⁊ itenſiorẽ febrẽ. ⁋ Et hãc ↄcloſonẽ dicit eſſe Gale.⁊ Aui.⁊ Halyab. Primo Gal.in tẽporibus vliũus:vbi po nit ſilitudinẽ plante cũ morbo:que plãta pmo icipit po ſtea augef poſtea ſtat.Et exẽplificãdo vult morbũ auge ri qñ mã digerif:⁊ ſtare qñ mã eſt digeſta.Auicẽ.vo 2° pmi dixit:ꝙ in augmẽto mãifeſtaf ↄſtrictio egritudis: ⁊ ꝙ in ſtatu ↄſiſtit ex oibus ſuis ptibus.Et Halyab.4° theorice dixit:ꝙ augmẽtũ eſt qñ icipit maturatio:⁊ tũc augef vtus morbi ⁊ vtutis debilitas. ⁋ Ultra hoc aũt Gen.ponit tres alios modos imaginãdi:ꝙ morb° d3 eẽ maior in ſtatu pcipue febris:de qua eſt ſmo:q̃p vn° eſt ꝙ l3 in talibus febribus appareat in ſtatu hypoſtaſis al ba ⁊c.ſignificans cõplemẽtũ digõnis nõ eſt ita ꝙ tota mã faciẽs febrez ſit digeſta tali digõne:imo pauca que in mãm hypoſtaticã eſt ↄuerſa.Q2 aũt pauca ſit ↄuerſa in mã3 hypoſtaticã:p3 ex his que accidũt in criſi:q: hu mores expelluntf nõ dealbati:ſ3 ſub pprijs formis cole ra citrina ſanguis rube° ⁊ melãcolia nigra ⁊ nõ alba.vt hypoſtaſis.Et ꝙ ſolũ pars illa ſit digeſta:que eſt ↄuerſa ad mãm hypoſtaſis.p3 ex Gal.pmo de dĩriijs febrium. caplo 6°. vbi dixit:ꝙ id qd eſt digeſtũ in putrefactione ĩtra venas eſt pportiõale puri qd eſt in apatib°:⁊ qd eſt illud:qd in vanis ſubſiſtit:⁊ iõ nõ obſtãte digõne q̃ eſt in pte:tñ multo amplior ps putrefit ⁊ creſcit i ea putre do vſq3 ad ſtatũ:⁊ iõ febris ſit maior.Q2 ſi querat qũo ſigna digõnis ſint ſigna ſalutis:tñ multũ remaneat idi geſtũ ⁊ putridũ. Rñdet q: ſigñant ꝙ nõ obſtãte putre factiõe vtus mẽbrop remãet fortis: ⁊ p ↄñs põt expel lere mãm ⁊ ipa3 vincere nõ ſolũ quo ad partẽ:que deal baf ⁊ ſit hypoſtaſis:ſed quo ad totũ. ⁋ Scõus modus imaginãdo ꝙ qñ hoc modo applicaf calor nãlis ⁊ pter nãm:ꝙ tãdẽ3 digerif humor digõne in nocitiuo.modo mouef mã duobus diuerſis motib°:quop vnus eſt pu trefactio alter digõ:ſ3 ab ambob° vno motu q eſt quo dãmõ digõ:⁊ quodãmõ putrefactio:q: pticipat ↄditõi bus digõnis ⁊ ↄditiõib° putrefactiõis.Et ꝗ̃to plus acq rif de termino iſti° mot°:tãto plus pticipat mã ⁊ digõ ne ⁊ putrefactiõe:⁊ h videf ſentire Gal.pmo de dĩriijs loco allegato:cũ hãc trãſmutatõe3 talis mãe vtroq3 no mine vocauit digõnis ⁊ putrefactionis cũ dixit.Altera vo putredo quã ⁊ digõnẽ eſſe diximus in vnã ſpẽ3 ſem per tranſmutaf puris:⁊ ideo qñ mã eſt ſumme digeſta. hoc modo digõnis ẽ ſũme putrida:⁊ iõ febrez facit ma iorẽ.Et hui° exẽplũ ẽ ſicut qñ aliqd nõ coloratũ moue tur:ita ꝙ acqrat rubedinẽ:in qua l3 nõ formalr: tñ vir tualiter ſunt albedo ⁊ nigredo:quãto.n. plus de termĩo iſti° motus q eſt putrefactio acqrif:tãto plus acqrif de albedine ⁊ nigredine vtualr. ⁋ Tertius modus imagi nãdo ꝙ digõ ⁊ putrefactio pticipãt quodãmõ nã ↄ̃rio rũ:ſ3 tñ nõ ſunt motus pprie ↄ̃rij.hoc ſcõm p3:q: putre factio eſt ↄ̃riu3 maxime cõe ſimplici gñõni mixtop. vt dr 4°. metheorop: ⁊ vnũ vni eſt ↄ̃riũ:ideo digõ nõ ẽ ve re ↄ̃ria putrefactiõi:pmũ tñ p3 ꝙ quodãmõ participãt nã ↄ̃riop:q: nõ poſſunt ſub qbuſlibet gradibus ſe cõpa ti. Nã pfecta digõ:qualis eſt in corpore tẽperato:nõ pa titur ſecũ ſummã putredinẽ:qualis eſt in his que ſane rant:imo ſũmus gradus ⁊ pfectũ vnius iſtop nõ patif ſecũ reliquũ.Et ideo pñt vſq3 ad qd ſimul itẽdi i eodẽ ⁊ termin° eſt digõ que eſt in ſtatu taliũ febriũ:⁊ iõ vſq3 ad illũ gradũ intẽdif putrefactio ⁊ in ſtatu eſt putrefa ctio inteſior ꝗ̃ in pncipio:⁊ iõ nõ obſtante ꝙ ſit maior digeſtio:nõ ſequif quin febris ſit intenſior.

⁋ Ego aũt de hac qõne eſtimo vt dixi in pcedẽti articu lo.Et ↄſtat ꝙ in pmo mõ Gẽtilis:l3 ↄcedaf ſibi ꝙ digõ ⁊ putrefactio pñt ſimul itendi. Nõ tñ ſeqf ꝙ ſemper in ſtatu ſit putredo maior vt pbatũ eſt ſupra. qñ alia ma teria tranſit in ↄiunctã in hora ſtatus ꝗ̃ trãſiunt in pnci pio.Similr nõ op3 ꝙ ſi putrefactio magis pceſſit ꝙ p pter hoc febris ſit maior.vt dctñ eſt in vno notabili pri mi articuli:⁊ ideo correlariũ rñſiuũ ad qõnez non ſeqf ex ſuis ↄcloſonibus. ⁋ Scõs modus iudicio meo eſt con tra Gal.pmo de criſi caplo.18.vbi.n.ita dixit ad litteras cũ dixit:determinatũ eſt igif pter illud:qd in ſeptem diebus poſt diẽ.27.digeſte ſunt oẽs cauſe faciẽtes egri tudinẽ:⁊ expulſe ſunt a corpore vſq3 ad poſtremã earũ: nõ q̃ voluit Gal.partẽ ſolã digeri. ⁋ Terti° vo modus eſt ↄ̃ Gal.5°. de ſimplici:vbi vult ꝙ digeſtio qua ſanies gñãtur ſit a calore nãli:⁊ pmo pnoſticop:vult ꝙ a pter naturali calore i tali mã ſit putrefactio:⁊ iõ voluit mo tus eẽ diuerſos:⁊ Aui.3° q̃rti in caplo de iudicijs ſanieĩ: q vult ꝙ in ea nõ eſt opata niſi caliditas innata ⁊ in q̃r ta eiuſdẽ in caplo de ſmone vlĩ vlcerũ vult hoc idẽ:ꝙ in laudabiliſſima ſanie nõ eſt putrefactio nedum ꝙ ibi ſit ſũma.Uide p iſto que dixi ſuper affoiſmo circa ge neratiõne ſaniei in qõne. ⁋ Quart° vo modus ⁊ ſi ſup ponat veritatẽ ꝙ pñt vſq3 ad qd ſe compati:tñ nõ pbat ꝙ poſſit putrefactio itendi vſq3 ad cõplemẽtũ digõnis hoc etiã ↄceſſo nõ ſequif qn eque itenſa:⁊ cũ hoc mali gnior putredo ſit ante cõplementũ digõnis:⁊ p ↄñs nõ pbat qn añ ſit febris maior ⁊ fortior. ⁋ S3 tñ ne erra res circa 2m dctñ meũ in 2°. artĩ°. vbi loquor de magni tudine febris non de malitia.Et dico poſita paritate in gradu putredinis attẽde:ꝙ l3 mã digeſta icipiat putre re tota:⁊ ſimilr mã digeſta cruda nõ ſtatĩ facit febrẽ ita fortẽ ⁊ itẽſa3:ſicut faciet in certa pte tpis poſt.nã expiẽ tia notat:ꝙ illa q̃ putrefiũt nõ ſtatĩ cũ incipiũt putrere ſunt caliduſſima:ſ3 eop caliditas p tps itendif:⁊ ſilr no tat ꝙ in pn° poxiſmi nõ ſtatiз ẽ febris tãti gradus calo ris:ꝗ̃n eſt in ſtatu ⁊ augmẽto.Et rõ q: poſe eſt mãm fa ciẽtẽ febrẽ putridã in ſtatu incipe p tũc putrere:vel pa rũ añ icepiſſe ſicut in pn°:poxiſmi ſtatus:⁊ poſe eſt ſatis multũ putruiſſe:⁊ ita ẽ poſe in pn°. iõ volẽdo ↄpare ſta tũ ad pnm ſm regulã Gal.op3 ꝙ ponamus materias il las q̃ ſunt ſub actu putredis in ptib° inicẽ ↄparatis eſſe ſub eq̃ itẽſo gradu putredis.S3 q: putredo in mã min° digeſta alijs parib° ẽ deterior:iõ in pn°. cũ hac paritate in gradu eſt tñ putredo malignior:⁊ in hac malignitate ſeqf diſparitas ex rõne pncipij ⁊ ſtat° reſpcũ ſilis mãe in excepta diuerſitate in digõne:⁊ iõ in hac nõ op3 po ni paritatẽ:in febre q̃ terciana vnici poxiſmi:cui° pticu lare pnm coincidit cũ vniuerſali hora ſtatus vniuerſalis febris eſt maior ꝗ̃ in pncipio eiuſdẽ vniuis:ſ3 ibi nõ ſer uaf paritas in gradu putredinis.Et tu ex hoc vides ꝙ ↄcedẽdu3 eſt poſſibile febrẽ in ſtatu ſalubri eẽ fortiorẽ ẽt ſi ſit de pauciori mã poſita hac diſpitate in gradu pu tredinis.S3 hec nõ repugnant ↄcloſoni ibi poſite.

⁋ Et p iſta rñdeo ad argumẽta vtriuſq3 ptis. nã q: teneo nullã vlez:op3 ꝙ vtriuſq3 ptis rõnes ſoluanf.ad pmã q̃ ↄcedif ꝙ vxpĩm talis febris nõ poſita limitatõe eſt ma ior in ſtatu:⁊ in ſuãtibus mã3 ad vnã expulſionẽ:nõ tñ

eſt malignioꝛ qñ eſt ſalubris. ¶ Et ſiľr ꝯcedit ꝙ ſtatus eſt hoꝛa pugne ad hũc itellectũ ꝙ materie ẽ apta fieri pugna in ſtatu: ⁊ hoc qꝛ qñ mã ẽ digeſta vtplm accidit ꝙ plus de tali mã mouet ad putrefactionẽ: ⁊ cũ ꝟ eſt magis apta ex ꝑparatiõe obedire vtuti: ⁊ iõ vtus eſt iclinata magis conari ꝯ mãm: ſi tñ ſuat paritas dr ꝙ nõ ſit maioꝛ pugna in ſtatu q̃ in ꝑncipio: imo minoꝛ: qꝛ mã ẽ minus rebellis ⁊ minus maligna ⁊ equalis q̃titatis. ¶ Et ſimiľr dicit ad tertiũ ꝙ in ſtatu ſunt maioꝛa accidẽtia: qñ ſit criſis: ⁊ qñ amplioꝛ mã ẽ ſub actu putredinis vel ſub intenſioꝛi gradu putredinis: ſ; nõ quãdo paritates dicte nõ ſeruant. ¶ Et ſimili modo rñdet ad quartũ. ¶ S; ad 5m dicit: ꝙ febris augeť in tẽpoꝛe ꝑncipij. nã hic nõ loqmur de ꝑncipio ꝑ inſtãti initiatiuo: ſ; ꝑ vno de tẽpoꝛib9 moꝛbi latitudinẽ habẽte. Et ad Gal. dicit ꝙ loquit de moꝛbis vtplurimũ ꝯtingentib9 in qbus hoꝛa ſtatus multo plus de materia tranſit in cauſam coniunctam q̃ fuit in ꝑncipio. Et ad hunc eundẽ ſenſu; loquitur Galie. ꝑmo de criſi caplo. 18. ⁊ caplo 2o libri ſecundi ibidẽ allegatis: nõ cũ limitatiõib9 poſitis.

¶ Ad argumẽta vo oppoſite ptis. ad ꝑmũ dicit ꝙ moꝛbus in ſtatu incipit declinare per remotiones de piti: ſ; eſt maioꝛ q̃ in ꝑncipio fuit ille: de quo ibi loquimur: et trãſlatio burgũdonis dicit: ꝙ nõ ſit minoꝛ: ſ; ꝙ ſit melioꝛ in ſtatu: ⁊ hoc in cõmento affo. circa ꝑncipia ⁊ fines ⁊ ꝟ eſt ꝯceſſu;. ¶ Tertia aũt auctoꝛitas ſupra eſt expoſita: ꝙ quãdo in vrina ſubſidet ſex: ⁊ eſt ſignu; digõnis cõplete febris: ſ; eẽt magna: tñ nõ eſt difficilis ⁊ dominãs: qꝛ nõ eſt ita maligna ꝙ poſſet dominari. ¶ Quarta aũt auctoꝛitas eſt itruncata: ſed ꝑ nũc dicit ꝙ ſignificat digeſtio ſuperfluitate;: ꝙ diſpoſitio mẽbri eſt ſm ſanitatẽ: qꝛ moꝛb9 ſi ſic nõ eſt ita malignus ꝑcipue febris: nõ tñ op; ꝙ ſit minoꝛ. ¶ Ad rõnẽ ꝯcedit ꝙ ſeruata paritate poſita in ꝯcłone ꝯcludit veritate;. ſed qñ accidẽtia ſunt foꝛtioꝛa in ſtatu ⁊ materia eſt valde amplioꝛ vt in moꝛbis: de qbus intelligit Hypo. in affo. allegatis nõ ſeruat dicta paritas. Alie tñ ꝑprie rõnes ſolute ſunt in determinatiõe. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qñq; cognoſcunt ex diſpõne euacuationum. nã cũ accidit in paroxiſmo aliquo ſudoꝛ: aut ventris fluxus: ⁊ paroxiſmus ſecundus q eſt poſt ipm eſt in ſimilitudine vehemẽtie primi ⁊ foꝛtitudine eius: aut ſupra ipm. tũc euacuatio eius eſt ꝑpter multitudinem nõ ꝑpter foꝛtitudinẽ: ⁊ egritudo iudicat longa.

¶ Hic ponit modos cognoſcendi tẽpoꝛa vlia: ex ſignis q̃ dicunt poſt apparẽtia. Et diuidit in duas ptes. ꝑmo ponit ſignũ ⁊ regulã cognoſcẽdi hoc per euacuatiões cum certis circũſtãtijs. ſcdo per digõnẽ ⁊ ꝯtrariũ ei9. 2a ibi. (Et qñq; cognoſcunt ex parte digeſtionis.) ¶ In ꝑma dicit: ꝙ hec tẽpoꝛa cognoſcunt .ſ. vtrũ ſint ꝑpinq̃ ⁊ breuia aut longa aut remota ex euacuatiõe hoc mõ: qꝛ ſi in aliquo ꝑoxiſmo accidit aliq̃ ſenſibilis ⁊ notabilis euacuatio vt ſudoꝛ vel fluxus vẽtris: ⁊ ꝑoxiſmus ſequẽs q eſt poſt talẽ euacuationẽ fuerit i ſimilitudine vehemẽtie ꝑoꝛis aut foꝛtioꝛis. tũc ſignificat ꝙ euacuatio eſt ꝑpter multitudinẽ mãe: nõ ꝑpter foꝛtitudinẽ vtutis: ⁊ iõ egritudo iudicat lõga. ¶ Circa iſtu; canõ. nota ꝙ qñ nã multũ h; dñiu; ſuꝑ mã; nõ digeſtã ꝑcipue nõ exñtẽ in vijs ductuũ ⁊ alteri hñs cõmixtã: ꝑmo ea; digerit q̃ ipſa tentet valde ſenſibiľr euacuare: ſed qñ mã irritat virtutem foꝛtiter ꝯtingit ꝑpter ſtimulũ ꝙ vtus conat mãm an digõnẽ expellere: ⁊ ſi nõ h; magnũ dñium ſuꝑ mã; digerendã. ¶ Nota ſcdo: ꝙ qñ nã pellit mã; ante digeſtionẽ ⁊ ꝑuo exñte dñio nõ tam multũ expellit: qn ẽt remanet multũ expellẽdũ: ⁊ id qđ remãet ẽ ẽt in ꝑma agitatũ expulſiõe. Qñ vo poſt digõnẽ ⁊ cũ magno dñio ſuꝑ mãm vtplm ita expellit vt multũ dimet mã aut ex toto euacuet. ¶ Ex his p; qñ nã pellit mã; q̃ iã ẽ digeſta: ſequẽs ꝑoxiſm9 d; vtplm eẽ minoꝛ: ⁊ ſiľr cũ vtus magnã h; ꝑpoꝛtionẽ ſuꝑ mã; ⁊ ſi nõ ille q ſeqt imediate ſaltẽ tertius: qñ aũt expellit an digõnem: ⁊ cũ ꝑuo dñio adhuc remãet multũ de mã ſtimulãs: ⁊ eſt cã ꝙ addit in paroxiſmis: nõ dico ꝙ ꝑoxiſmi fiãt lõgioꝛes q̃ fuiſſent facti ſi nõ fuiſſet euacuatio: ſ; tñ ſunt lõgioꝛes ꝑoꝛib9. ¶ Ex qb9 poſtea ſeqt ꝙ cũ eſt euacuatio ⁊ ꝑoxiſmi ſequentes nõ ſunt minus vehemẽtes ꝑcedẽtib9 ſignat: ꝙ vtus non multũ h; dñiu; ſuꝑ mã; totã: nõ dico ꝙ ſuꝑ expellẽdã nõ h; dñiu;: qꝛ nõ expelleret: ſ; nõ habuit magnũ dñiũ ſuꝑ totã: qꝛ tũc eã expuliſſet: aut totalẽ: aut ſalte;: ita ꝙ parũ remãſiſſet: ⁊ ꝑoxiſmi ſeqñtes fuiſſent mioꝛati: imo fuit facta expulſio ꝑpterea ꝙ mã multitudine ſua grauabat vtutẽ: ⁊ coegit vt faceret foꝛte; conatũ ad expellẽdã. Et ſic ſignificat lõgitudo moꝛbi ſi moꝛb9 ẽ ſalubris. in moꝛtalibus aũt hoc ſignificaret breuitate;: qꝛ mãm cito ſui multitudine ſuperaturam virtutem.

¶ Et qñq; cognoſcunt ex pte digõnis ⁊ cõtrarij digõnis ſm ꝙ diximus. verbi grã. qñ apparet ſputũ cũ digeſtiõe aliqua: aut vrina: in qua eſt nubes aliqua. tunc eſt principiũ augmenti: deinde qñ multiplicat illud ⁊ apparet: aut cõtrariũ eius. tũc eſt ſtatus: ⁊ iterũ quãdo apparet digeſtio: aut ꝯtrariu; eius velociter ex ſputo: aut nube. tũc ſcias ꝙ ſtatus eſt ꝑpinquus: ⁊ ſi tardat: tũc ſcias ꝙ ſtatus eſt lõginqu9.

¶ Hic ponit ſigna a digeſtiõe ſumpta: ⁊ ꝯtrario ſuo. ſ. poſitiuo modo ſupra expoſito dicens: ꝙ hec tẽpoꝛa cognoſcunt ex diſpoſitiõe digeſtionis ⁊ ſui contrarij. ⁊ hoc eſt duobus modis. vnus eſt ſignificando hec tẽpoꝛa eſſe de preſenti ſicut verbi grã. quãdo apparet ſputũ cũ aliqua digeſtiõe ſupple manifeſta. tũc eſt augmẽtũ: ⁊ qñ in vrina eſt nubes quaſi natãs in vrina eſt ꝑncipiũ augmenti ⁊ qñ multiplicat illud: qꝛ ſedimẽ i vrina apparet multum: ⁊ cũ alijs conditionibus ſignificantib9 digeſtione; completã vel quaſi vel in ſputo ſimiľr: aut eſt cõpletu; ſignum cõtrarie digõnis: ſicut vrina cũ hypoſtaſi nigra ⁊ ſputũ nigrũ ſignificat ꝑſentia ſtatus. ſecũdus modus eſt ad ſignificandũ per iſta ſtatũ futurũ cito vel tarde. verbi grã. ſi cito poſt inſtãs initiatiuu; moꝛbi appareat manifeſtũ ſignũ digeſtiõis vel oppoſiti ſignificat ſtat9 vicinus: qꝛ ſignificat ꝙ mã velociter trãſmutat ad bonũ vel ad malũ: ⁊ ſi tarde eſt ecõtra: qꝛ ſignificat ꝙ materia nõ facile trãſmutat. Et ideo tps multũ erit anteq̃ ſit integre trãſmutata: ⁊ ſic ſtatus erit tarde: ⁊ ꝑm9 modus ſignificãdi p; ex deſcriptionibus iſtoꝝ tempoꝝ penes materie tranſmutationẽ. ſecundus modus ex cauſa dicta: ⁊ eſt canon verus vt in pluribus. Nã põt hypoſtaſis in vrina apparere non deciſa a materia moꝛbi: ⁊ põt eſſe ꝙ ꝑmo celeriter ꝑcedat digeſtio in materia: que eſt ſubtilis ⁊ reſidua ẽ groſſa: ⁊ i ea tarde ꝑcedit digeſtio: ⁊ ideo intelligat vt in pluribus ⁊ in moꝛbis incipiẽtibus a materia cruda. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cognitio aũt hoꝛarũ particulariũ. nam hoꝛa principij paroxiſmi eſt hoꝛa: in qua coartat pulſus: ⁊ tu iã ſciuiſti intentionem eius ⁊ plum-

beus

beus fit coloꝛ extremitatum: ⁊ infrigidant̃ extrema: ⁊ p̱p̱rie extremitas auris ⁊ naſi vſqꝫ ad hora᷑: in qua ſentit̃ ſparſio caliditatis.

¶ In iſta parte Aui. declarat tẽpora pticularia: ⁊ diuidit̃ in tres. p̄ facit h. 2ᵒ ponit exẽplũ oĩuz tẽpoꝝ particularũ. 3ᵒ can. ibi 2ᵒ. (Et ſi tibi videt̃.) ibi 3ᵒ. (Et ſcias ꝙ) Pria in q̃tuoꝛ: ſc̃ q̃tuoꝛ tẽpora declarat. ibi 2ᵒ (Et hore augm̃ti.) ibi 3ᵒ. (Et hora ſtat⁹) ibi 4ᵒ. (Et hora declinatiois.) In p̄ᵒ facit tria. Nã p̄ ponit illa: q̃ ſunt de rõne p̱pꝛij p̄ncipij particularis. 2ᵒ accñtia multotiẽs in ea eueniẽtia. 3ᵒ ꝯparat p̄ncipiũ ⁊ ſtatũ in debilitãdo alijs tp̃ibus. ibi 2ᵒ. (Et qñqꝫ.) ibi 3ᵒ. (Et vehemẽt⁹.) ¶ Dic̃ p̄ᵒ ꝙ cognitio horaꝝ pticulariũ ẽ ex his: q̃ dicent̃. nã p̄nᵐ ẽ illõ tp̃s: vel illa ps: in q̃ coartat̃ pulſus: ⁊ tu iã ſciuiſti qd eſt h dicere: ⁊ coloꝛ extremitatũ fit plũbe⁹: ⁊ ĩfrigidant̃ extremitates ⁊ p̱p̱e. ſ. extremitas auris ⁊ naſi. Et durat p̄ncipiũ q̃uſqꝫ ſentit̃ ſparſio caliditatis. ſ. a corde vſqꝫ ad extrema. ¶ Ubi p̄ nõ ꝙ 2ᵒ p̄mi declarãũ eſt. qd ẽ coartatio pulſus: ⁊ ĩfra ĩ caplõ ð ſignis putridaꝝ dr̃ ꝙ ẽ coartatio ⁊ paruitas diuerſi: ⁊ h mõ itellĩdo: qꝛ in p̄nᵒ pticlari ſpargit̃ mã nõ ſolũ ad exteriora corpis: ſꝫ et̃ venas: ⁊ iteriorib⁹: ⁊ ptib⁹ cordi vicinis. iõ mouet̃ caloꝛ motu ſuffocatiuo: ⁊ qꝛ p illuz motũ multi fumi ẽt groſſi cõicant̃ ptibus ẽt cordi vicinis: ⁊ coꝛ illis ptib⁹ ꝯpatit̃. iõ ſpũs ⁊ caloꝛ ⁊ vapores ⁊ ſanguis retrahunt̃ vſqꝫ coꝛ: ⁊ nõ iclinat̃ coꝛ multũ de ſpũ trãſmittere ad exteriora: imo retrahere. ⁊ iõ nõ iclinat̃ multũ dilatare artarias. ⁊ iõ pulſus fit pu⁹: ⁊ ẽt refrigidat̃ extremitas ⁊ i artarijs illoꝝ locoꝝ neccitas diat̃. Fit ẽt diuerſus: qꝛ v̓tus i illa hora magis aggrauat̃: ⁊ vario mõ. Ex q̃ pꝫ ꝙ nõ in oĩ p̄nciᵒ fiũt iſta equalr̃. Pꝫ 2ᵒ ꝙ ſi ꝯtigat fieri ipedimẽtũ. ſc̃ v̓bi grã. pp ſtatũ alteri⁹ febris q̃ ſit fortis ipediat̃ vt pulſus fiat paruus i p̄nᵒ vni⁹ alteri⁹ hñtis debile p̄nᵐ: ⁊ pp h nõ dicim⁹ eẽ verã deſcriptionẽ: qꝛ iſte deſcriptiões itelligunt̃ deducto ipedimẽto. vt dic̃ Aui. ĩfra in caᵒ de lippa᷑ia de diffinitiõe febris. hec eadẽ ẽ cã ꝙ plũbe⁹ fit coloꝛ extremitatũ: ⁊ ĩfridant̃ pp ſpũs ⁊ ſãguis reuocatões ad iteriora: nõ remanẽt tñ mẽbra extriſeca ex toto ſãguie p̱uata: ſꝫ remãet ps groſſioꝛ: ⁊ cũ paucl ſpiritib⁹. iõ opaca ⁊ ad nigredinẽ tẽdẽs: q̃ cũ cute cõmixta: q̃ dꝫ eẽ alba: reddit colorẽ plũbeũ. Extrẽitas aũt auris ⁊ naſi. iõ magis mãifeſte ĩfrigidant̃: qꝛ ſũt fride ð ſe paucũ ſãguis. vñ ſũt plurimũ cartilaginoſe: ⁊ caro coꝝ rara: poroſa: a q̃ facile ſpũs ⁊ ſãguis retrahit̃. ⁊ i q̃ cito aer extriſec⁹ igredit̃. ¶ Ultimo nõ: ꝙ p̄nᵐ durat q̃uſqꝫ ſentit̃ ab i firmo ſpargi caliditas a corde vſqꝫ extrẽa: ⁊ h excluſiue: qꝛ h ẽ tp̃s augm̃ti: vt paꝫ poſt dicet̃: ⁊ oĩa itelligant̃ deducto ipedimẽto.

¶ Et quãdoqꝫ aſſociant̃ principio alteratio coloris: ⁊ pigritia: ⁊ anguſtia: ⁊ tarditas motuũ ⁊ profunditas ſomni: ⁊ mollificatio palpebrarum: ⁊ horripilatio inter ſpatulas: ⁊ grauitas ſermonis: ⁊ fortaſſe accidit in eo rigoꝛ fortis: ⁊ quãdoqꝫ accidit curſus ſaliue: ⁊ ſaltus temporum: ⁊ tinitus aurium: ⁊ ſternutatio: ⁊ cõmotio membrorum corporis.

¶ Dic narrat mlta accñtia: q̃ mltotiẽs appent i p̄ncipijs paroxiſmoꝝ: ſꝫ nõ de neccitate: ⁊ ſũt. 13. p̄ᵐ ẽ alteratio coloris. ſ. maioꝛ q̃ plũbeitas: qꝛ fiũt q̃ſi ſic mõtui: vt accidit i ſincopali. 2ᵐ ẽ pigritia. ſ. iclinatᵒ ad qetẽ: ⁊ h ſꝫ q̃ſi ſẽp accidat: tñ aliqñ ñ accidit: ſc̃ qñ vapoꝛ ẽ valde calidus ⁊ icitãs ad irã. 3ᵐ ẽ ãguſtia: ⁊ ẽ igetudo pp quã cogant̃ anguſtiare: ⁊ ꝯſtrigere ſe: q̃ maxie accidit qñ mã mouet̃ circa os ſtõachi: vl̃ mẽbra nobilia multũ ſenſitiua. 4ᵐ eſt tarditas motuũ: qð maxie accidit mã exñte flãtica: cu⁹ vapores ebetãt valde ſpũm: ⁊ nõ irritãt ad q̃rẽdum aliqd q̃ p̱hibeat̃ coꝝ ipreſſio. Et 5ᵐ eſt p̱funditas ſõni: ⁊ h accidit multũ mã exñte flãtica: cu⁹ p̄mi fumi infrigidãtes ⁊ humectãtes cerebꝝ: ⁊ coꝛ infrigidatiõe ꝓpoꝛtiõali illi: q̃ fit a vapõrib⁹ nutrimẽti iducũt ſõnũ: ⁊ hoc nõ ẽ irrõnabile: ꝙ febre exñte colerica: cũ tñ corp⁹ abũdat ſanguie ⁊ flãte fiat i p̄nᵒ ſõni p̱funditas: qꝛ cõmota mã colerica: tñ ſanguis ⁊ hũiditates alie agitant̃ ⁊ vaporãt. Et qñ talis vaporatio ẽ cũ attractiõe ſpũuz ẽ facil⁹ cã ſomni ⁊ p̱fundi pp fortitudinẽ retractiõis caloris ⁊ multitudinẽ vapoꝝ. 6ᵐ eſt mollities palpebraꝝ: qꝛ claudunt̃: ⁊ cũ difficultate apiunt̃: ⁊ h pp humiditates: q̃ eliquant̃: ⁊ ad neruos palpebraꝝ currũt: aut qꝛ ſpũs i illis paucificant̃. 7ᵐ ẽ grauitas ſmõis: qꝛ iſti grauant̃ i ſermocinãdo ⁊ loquẽdo: ptiꝫ qꝛ iteriores v̓tutes: q̃ in ſmõne opant̃: ſunt a multis fumis cerebro cõicatis: ⁊ a motu iordinato ſpũuz ⁊ hũoꝝ ipedite. ſilr̃ ẽt v̓tutes muſculoꝝ epiglotti: ⁊ maxie ligue. 8ᵐ ẽ horripilatio iter ſpatulas. Nã de horripilõne dicet̃ infra caplõ ꝓpo: ſꝫ iter ſpatulas iõ qꝛ poſteriora hñt nucã: q̃ ẽ frida: ⁊ initiũ neruorũ. iõ facili⁹ ĩfrigidant̃: ⁊ qꝛ vene magne: in qb⁹ ꝯtinet̃ hũoꝛ mult⁹ ſunt v̓ſus poſteriora. iõ cu⁹ mordicatẽ hũorẽ circa loca illa mittũt. 9ᵐ ẽ rigoꝛ fortis. de quo ĩfra in caplõ ſuo. 10ᵐ ẽ curſus ſaliue. nã qñ caput ẽ huidũ: ⁊ humores ſui agitant̃ p aliqð mordicatiuũ: ꝯtigit ꝙ multa ſalinalis hũiditas veniat ad os: ⁊ ſilr̃ cum agitant̃ mãe in ſtõacho. 11ᵐ eſt ſalt⁹ tympoꝝ. i. iectigatio accñs ĩ muſculis q̃ ſunt in tympori᷑b⁹: ⁊ accidit qñ in illis ventoſat̃ mã pp cõmotionẽ factã in p̄nᵒ: ⁊ ſilr̃ cũ mordicãs mã illis muſculis cõicat̃: ⁊ de illis dixit: qꝛ ſunt ſenſibiliores muſculi: vt Gal. docet in lib. de vtilitate partiũ. 12ᵐ eſt ſternutatio: qñ. ſ. acuti fumi: vel hũores cõmoti cõmouẽt cerebꝝ: ⁊ pãniculos eius ad expulſionẽ. 13ᵐ eſt commotio membroꝝ corporis ſicut in alijs ib⁹: ⁊ hoc ꝓpter multos vapores ⁊ fumos mẽbris ſenſibilibus cõicatos.

¶ Et vehemẽtius quidẽ debilitat̃ virtus ꝓpter debilitatẽ: que eſt in principio: aut ſtatu.

¶ Dic ꝯparat p̄nᵐ pticulare ⁊ ſtatũ ad alia tp̃a dicẽs: ꝙ v̓tus vehemẽti⁹ debilitat̃ pp debilitatẽ: q̃ accidit in p̄nᵒ aut in ſtatu: q̃ ex alijs tp̃ib⁹. Rõ aũt eſt: qꝛ a p̄nᵒ pp motũ ſuffocatiuũ v̓tus aggrauat̃: ⁊ cũ h ẽt multũ de ſpũ ex motu illo diſſoluit̃: ⁊ gñõ noui p̱hibet̃. In ſtatu v̓o pp vehemẽtiã caloris accidit v̓tutem magis debilitari. In augmẽto aũt: qꝛ mã nõ multũ ſuffocat iã ſparſa ſup mẽbra: ⁊ nõ tñ calefacit: qꝛ nõdũ tñ eſt ignita: ſicut in ſtatu. iõ min⁹ debilitat̃. Et in declinatiõe: qꝛ plurima ps ẽ reſoluta: ⁊ mot⁹ mãe ẽ ad loca ignobilia a corde diſtantia. iõ min⁹ debilitat̃. Et intelligant̃ iſta ceteris parib⁹. nã poſſe ẽ v̓tutẽ pp p̄nᵐ ⁊ augmẽtũ ⁊ ſtatũ in tñ eẽ debilitatã: vt in declinatiõe min⁹ poſſit ꝓportõalr̃ reſiſtere q̃ poterat in p̄nᵒ vel ſtatu. ⁊ iõ veloci⁹ debilitabit̃ i aliq̃ declinatiõe q̃ in ſtatu certo eiuſdẽ paroxiſmi: ⁊ h erit: qꝛ nõ ſuat̃ paritas poſſibilis: q̃ ſuata erit ꝯditio vera.

¶ Et hore augmenti medietas prima eſt hora: in qua pulſus incipit apparere: ⁊ magnificari: ⁊ velox fieri: ⁊ ſpargitur caloꝛ in toto corpore ſecundum equalitatem: ⁊ medietas eius altera eſt hora: in qua non ceſſat hec caliditas ſparſa cum equalitate augmenti.

¶ Dic notificat augmentuꝫ quo ad ſuas duas medietates dicẽs: ꝙ medietas prima augmenti eſt qñ caliditas

ſpargiť p coꝛpus quouſq; veniat ad eq̄litatē: ⁊ in ea incipit pulſus apparere ⁊ magnificari ⁊ fieri velox. Et ſecūda eſt poſtq̄ iā oēs partes facte ſunt calide qñ caloꝛ itēdiť notabilr in toto. ℭ Circa quā partē nōndū ꝑmo ꝙ Ga. in libello de tēpoꝛibus periodoꝝ dixit q̄nq; eē tempoꝛa paroxiſmoꝝ .ſ. ꝑncipiū anomaliā: augmētū: ſtatuz: ⁊ declinationē. Et hāc ꝑmā partē augmti vocat anomaliam: q2 partes coꝛpoꝛis nō oēs ſunt vnius denoiatōis: imo aliq̄ ſunt calide: alique frigide: ⁊ durat quouſq; oēs ſunt calide: ita ꝙ participāt oēs de hac denoiatiōe: que eſt eē calidū. Et iō dr̄ caliditas tūc equari: nō ꝙ oīa mēbra ſint iuicē equalr̄ cal'a: vel ēt eque ꝓpoꝛtiōalr̄ reſpectu ſui ſani. Sꝫ q2 oīa habēt eē calidū reſpcū ſanoꝝ: vl̄ reſpcū ei⁹ qđ fuit i ꝑncipio: ⁊ oīa iſta itelligant̄ vt ſupra: remoto ipedimento. ℭ Nō ſcđo ꝙ q2 mā calidioꝛ eſt: ⁊ coꝛ ⁊ nobilia mēbꝛa magis ſparſerint eā ad exterioꝛa: ⁊ nō ita iclinat̄ coꝛ retrahere. iō pulſus merito iſtius incipit apparere .ſ. magis manifeſte: ⁊ fit maioꝛ ⁊ velociter aucta neceſſitate: ⁊ cū hoc virtute iclinata ad trāſmittēdū ſpūm magis ad exterioꝛa. Et intelligat̄ icipi modo medicoꝝ cum quadaz latitudine: lꝫ defendi poſſꝫ ꝓprie de tempoꝛe: nō de iſtāti: q2 nō dat̄ eius ꝑncipiū. In ſcđa aūt medietate: quā ſolā Ga. loco allegato vocat augmētum. caloꝛ in oīb⁹ mēbꝛis notabilr̄ intēdit̄ vſq; ad hoꝛā ſtat⁹: q2 mā fit magis calida: ⁊ magis fumans ꝑꝑ putredinē: ⁊ dr̄ caliditas certa intēdi mō ſupradicto: q2 caliditas a q̄ oīa mēbꝛa denoiant̄ calida intēdit̄.

ℭ Et hoꝛa ſtatus eſt hoꝛa: in qua remanet caliditas ſparſa cum equalitate ⁊ accidentia cum diſpoſitione ſua: ⁊ pulſus fit maioꝛ q̄z vnq̄z: ⁊ fit vehementius velox ⁊ frequens.

ℭ Declarat ſtatū dicēs: ꝙ hoꝛa ſtat⁹ ē illa: in q̄ caliditas ſupple facta intēſioꝛ q̄z adhuc remanet cū diſpōne ſua: q2 in ſummo reſpcū alioꝝ tēpoꝝ. ſupple abſq; notabili remiſſiōe: vel intēſiōe: ⁊ pulſus eſt maioꝛ q̄z vnq̄z fuit in tali paroxiſmo .ſ. ſi virt⁹ ꝯſtat: ⁊ ē velocioꝛ ⁊ frequētioꝛ. Et hec oīa de pulſu ꝓpter maioꝛē eē neceſſitatez in illa hoꝛa q̄z in aliq̄ alia. Si tñ virtus valde multū debilitaret̄: non eēt incōueniēs frequētioꝛē ⁊ tardioꝛē: ⁊ puto ꝙ aliqñ ex forti oppreſſione virtutis in ꝑncipio ꝓhibēte a magnitudine nō eēt icōueniēs fieri pulſuz frequētioꝛē q̄z in ſtatu. Et ſilr̄ in declinatiōe: in q̄ moꝛit̄: ⁊ fit pulſus formicās: nō eſt icōueniēs fieri frequētioꝛē. Sꝫ hec oīa intelligant̄: ꝙ ita dꝫ eē merito neceſſitatis.

ℭ Et hoꝛa declinationis eſt hoꝛa: in qua incipit diminutio: ⁊ incipit pulſus temperari: ⁊ equatur: deinde illa: in qua incipit coꝛpus ſudare: ⁊ perducit coꝛpus ad eradicationem.

ℭ Notificat declinationē: ⁊ facit duo. ꝑ hoc. 2⁰ dat vnā ꝯtingētiā cuz documēto. ibi ſcđa. (Et multotiēs.) Dicit ꝑmo: ꝙ hoꝛa declinatōis eſt hoꝛa: in qua incipit diminutio .ſ. caloꝛis .i. icipit nōbilr̄ eē remiſſioꝛ: ⁊ pulſus tempera t̄ ⁊ equat̄ .i. redit v̄ſus tēperamentum in ſuis differentijs: deinde eſt pars: in qua incipit ſudare coꝛpus: ⁊ ꝑducit vſq; ad eradicationez. ℭ Ubi nō ꝙ in declinatione alijs deductis ipedimētis mā paroxiſmi ⁊ fumi q̄ ab ea eleuant̄ ſunt notabilr̄ paucificati: ⁊ cū hoc elōgati ꝑ magna parte a fonte caloꝛis. Et iō coꝛ ⁊ arterie non neceſſitant̄ ita ad faciēduz dr̄ntias a tēperamēto recedētes ſicut in alijs tēpoꝛibus. ⁊ ideo dr̄ ꝙ pulſus tēperat̄ .i. redit verſus tēperamētū: ⁊ q2 virtus min⁹ aggrauat̄ .iō fit pulſus min⁹ diuerſus. Et hoc itelligit Auī. cū dicit equari ⁊ tēperari: nō ꝙ oīno in declinatiōe veniat ad tēperamētum. ⁊ itelligat̄ merito declinationis. ℭ Nō ſcđo: ꝙ nō ſemꝑ in declinatiōe fit ſudoꝛ: nec ois ſudoꝛ qui fit in febre fit in declinatōe particulari. vt pꝫ ifra. Sed qñ accidit ſudoꝛ pure paroxiſmalis. tūc icipit poſtq̄ iam icepit declinatio. Et hoc innuit Aui. hic ꝙ poſt partē: in qua pulſus tēdit notabilr̄ ad equalitatē ⁊ tēperamētū eſt pars: in q̄ fit ſudoꝛ pure paroxiſmalis ꝑꝑ declinationē. Nota tñ me multos vidiſſe in febꝛibus: q̄ ſudauerūt in principio augmētī: vel parū poſt: ⁊ multos in ſtatu: ⁊ h̄ qñ mā eſt multa: ⁊ valde diffoꝛmis: ⁊ ſignificat h̄ febꝛis lōgitudinē: ⁊ de iſtis loquit̄ Hypo. in affo. Si ſudoꝛ icidens febꝛi: febꝛe nō deficiēte ⁊c̄. Sꝫ hic loquimur de ſudoꝛe accidēte in declinatiōe: ⁊ q̄ vtplurimū accidit. Cauſa aūt ē: q2 mā ſubtiliata ⁊ eleuata ⁊ facta pauca: virtus iſurgit: ⁊ ſubtilr̄ expellit: maxime per poꝛos: q2 mā in talib⁹ febꝛibus eſt iparſa in ambitu totius. ℭ Tertio nō ꝙ qñ declinatio cōplet̄. tūc ꝑducit ad eradicationē: ſꝫ multotiēs nō cōplet̄ añ aduētū noui paroxiſmi: vel exacerbationis. ⁊ tunc nō opꝫ ꝙ ꝑducat ad eradicationem.

ℭ Et multotiens quidem accidit apud moꝛtez diſpoſitio: que eſt ſicut declinatio: ⁊ eſt quaſi ac ſi eger euaſerit: ⁊ non opoꝛtet vt occuperis in hoc: imo cognoſcas diſpoſitionē pulſus: ⁊ an magnificetur: ⁊ foꝛtis fiat.

ℭ Hic ponit vnā ꝯtingētiam dicēs: ꝙ multotiēs accidit apud moꝛtē diſpō: que eſt ſilis declinatiōi in apparētia ſupple: q̄ſi ac ſi eger iā euaſerit: ⁊ opꝫ ꝙ nō occuperis in hoc .i. in ꝯſiderādo ſolū modū caloꝛis: ſꝫ initaris pulſui: ⁊ ꝯſidera an magnificet̄ ⁊ fiat foꝛtis: q2 ſi hoc fit: nō eſt niſi ꝑꝑ declinationē: ſꝫ ſupple ſi alr̄ eēt: ꝯtingit ꝙ ſit ꝑꝑ defectū virtutis: ⁊ reſolutionē caloꝛis inati. ℭ Ubi notādum: ꝙ multotiēs in ſtatu ⁊ tēpoꝛib⁹ ꝓcedētib⁹ declinationē ꝯtingit multū reſolui ſpūm ⁊ virtutē multum debilitari. vñ virt⁹ nō tētat ꝯ nām: ſed eſt intēta operibus nālibus: vel faltē mā nō agitata non facit foꝛtia accidētia: ⁊ q2 caloꝛ nālis remittit̄ .iō in iſtis accidūt duo. vnū eſt remiſſio caloꝛis. ſcđm eſt remiſſio accñtiuz. ⁊ iō putat̄ ꝙ q̄ſi ifirmus euaſerit: ſi q̄s nō attendat ad virtutem coꝛdis: que cōꝓhēdit̄: maxime pulſu. nā qñ ē hoc mō nō pōt facere pulſum magnū: vel foꝛtē: ⁊ ideo innitendū eſt pulſui. ⁊ hoc multotiēs accidit ſine declinatione: ſꝫ in ſtatu ſuꝑuenit diſpō ſimilis declinationi: ⁊ in peſtilētialib⁹ ſepe videt̄: ꝙ ſurgunt ⁊ loquunt̄ rōnabilr̄: ⁊ comedunt: ⁊ tamē ſunt aut ſine pulſu bꝛachioꝛuz: aut cū paruiſſimo: ⁊ parum poſt moꝛiunt̄.

ℭ Et ſi tibi videtur: ponam tibi exemplum de tertiana. attende ergo ꝙ cum tertiana in pluribus diſpoſitionibus incipit hoꝛripilatio. deinde frigus ⁊ rigoꝛ. poſtea ſedat̄ rigoꝛ: ⁊ minoratur frigus: ⁊ incipit calefactio. poſtea equat̄ calefactio: deinde additur: poſtea ſtat: deinde incipit minui vſq; quo eradicetur.

ℭ Hic ponit exemplū dicens: ꝙ illud ponet ſi tibi videtur: ⁊ addit ꝙ in plurib⁹ diſpōnibus tertiana .ſ. paroxiſmus ei⁹ icipit cū hoꝛripilatione: deinde ſubit frigus ⁊ rigoꝛ: ⁊ hoc attinet ꝑncipio. poſtea ſedatur rigoꝛ: ⁊ minoratur frigus. Et iſta duo ſm quoſdā ſunt de diſpōne ꝑncipij: ⁊ poſtea icipit calefactio ſupple māifeſta: ita ꝙ eger manifeſte ſentit aliquas ptes calidioꝛes oppoꝛtuno: ⁊ ꝓcedit quouſq; equat̄ .i. quouſq; oēs ptes ſunt calide: vel etiaz eque ꝓpoꝛtionalr̄ reſpectu ſui ſani: ſꝫ ſufficit ꝙ in hoc equant̄ ꝙ omnes ſunt calide: ⁊ hoc attinet ꝑme parti augmētī

ti augmēti: vel anomalie ſm gradū poſtea adꝺitur caliditas in oibus partibus: ꝛ hoc attinet ſecūde medietati augmēti. poſtea ſtat ſine notabili intēſione aut remiſſione: ꝛ hō ꝑtinet ſtatui. poſtea incipit minui ſenſibilr. ꝛ ſuppie ꝑſeuerat remiſſio febris quouſqꝫ eradicaꝰ.

¶ Et ſcias ꝙ egritudo quādoqꝫ prolongatur: aut propter multitudinem materiei: aut ꝑpter groſſitiez eius: aut ꝑpter frigus eius. Et quādoqꝫ adiuuant ad illud tempus frigidum: ꝛ regio frigida: ꝛ etas frigida: ꝛ debilitas caloris innati: ꝛ ſoliditas corporis.

¶ Quia fecerat mētionē de ꝑlongatiōe febriū dat cauſas cauſſe ꝑlōgatiōis febriū. i. lōgitudinis earū: ꝛ ſunt ex parte humoris: q ſit aut multꝰ: aut groſſus: aut frigidus. ꝛ pōt addi viſcoſus. Ex parte vero ꝯtenēt tps frigiduz: ꝛ regio frigida: ꝛ ſupple alia illis ꝑportionalia ſicut cibi: ges: ꝛ talia. Ex parte vero patiētis ſunt etas frigida: qꝛ ſenectus ꝛ debilitas caloris īnati: ꝛ hoc aut ꝑꝑ nālē cōplexionē: aut ꝯpōnē: aut alia accñtalia: ꝛ corporis ſoliditas: qꝛ ſtrictura pororꝫ. Et ſilr ad hō reduci multitudo hūorꝫ aliorꝫ ab his q febrē faciunt: ꝛ ſtrictura venarꝫ: ꝛ talia: ꝛ cū canonis ē clara. ſeqꝰ caplm aliud de cāis effimere.

¶ De cauſis effimere. Caplm. V.

CAuſe oīuz ſpērū feb. effimere ſūt cauſe primitiue calefaciētes eſſentialiter: ꝛ calefaciētes ꝑ accñs de ſſima occurrētiū: ꝛ aſſumptorꝫ. ſ. in cibo ꝛ potu ꝛ paſſionuz corporearū: ꝛ aialiuz: ꝛ ex doloribus ꝛ ꝯparibus apparentibus: ꝛ ſunt de eis ex opilationibus: quarū cauſa nō eſt primitiua.

¶ Iſtud caplm ītitulaꝰ ſmo vlis de feb. effimeris. ꝛ q̄re ꝯnū ſolū tractatū fecit in ſmone vli de febribꝰ ꝛ ō effimeris ſil: ꝛ nō ſic de putridis. forte fuit qꝛ in effimeris ē magis pura intēſio ad ꝯrietatē vtplurimū q̄ꝫ ī putrida: in qua ē itēſio ad cām: ꝛ in ethica: in qua ē intēſio ad reſumptionē: vel qꝛ ſunt faciliꝰ curabiles: vel qꝛ ſic placuit. ꝛ hec verior. In iſto capꝰ facit Auicē. q̄tuor. Primo enumerat cās effimerarꝫ. Scðo docet tēpora durationis earꝫ. Tertio docet quō ſe hūt in difficultate cognitionis ꝛ cure. Quarto que corpora ſunt magis ad iſtas parata. ſbi 2ª. (Et iſte quidē.) ibi 3ª. (Et hec quidē.) ibi 4ª. (Et hoies qdē.) Pria in tres. Prio narrat cās taliū febriū. Scðo declarat quō ſunt cauſe talium febrium. Tertio remouet errorē quorūdam. ibi 2ª (Et non ꝑtranſeunt.) ibi 3ª. (Et ſunt quidaꝫ.) ¶ In prima dicit: ꝙ cāe oīum ſpēruz feb. effimere ſunt cāe primitiue calefaciētes: aut ꝑ ſe: aut ꝑ accñs. vt vbi gra. Res occurrētes ad extra: vt aer vel ſol: vel ignis: vel vnguētuz: ꝛ ſimilia: ꝛ aſſumpta ſicut cibi ꝛ potus: ꝛ farmacoſa: ꝛ ſicut paſſiones cōporee ꝛ aiales: ſicut exercitiū: qð ē paſſio corporea: ꝛ ira: ꝛ ſileſcū dicunꝰ paſſiones aiales: ꝛ ex doloribꝰ poſuit hoc ꝑ ſe: qꝛ aliq dubitāt an ſit ſenſatio vel ſenſibile. nā omni mō ponit ꝑ cā ꝑmitiua: ꝛ ex ꝯpatibꝰ exterioribus: qꝛ interiora faciūt putridā: vtplurimū: lꝫ nō videaꝰ ꝯdictio: ſi dicaꝰ ab aliq̄ fieri effimerā: ſꝫ quōcūqꝫ ſit ꝯpata nō ſunt cauſe primiue: ꝛ ſiūt ab opilonibus: ſiue ꝯtingāt a cauſa ꝑmitiua ſicut balneū alumioſuz: vel frigus aeris: ſiue ab intrinſeco ab hūoribus: ꝛ iſte ēt nō ſunt cāe ꝑmitiue. nō ergo fuit Auic. itētio ꝙ nō ſit effimera niſi q̄ eſt a cā primitiua. verꝫ ē tñ ꝙ cū eſt a cā corporea dr̄ cōiter effimera non vera: qꝛ nō eſt ita apta ad durandū ſolū ꝑ diē: ꝛ qꝛ in cura habeꝰ intētio ad cām: lꝫ tñ eis vere conuenit ratio effimere poſita in ꝑcedēti capitulo.

¶ Et nō prouenıunt cauſe earuz cum vehemētia ſua ad hoc vt pertranſeat illud qð inflāmat ſpiritū. naꝫ ſi pertrāſeant illud: faciunt cadere in ethicā: aut in ſpēꝫ febriū hūorꝫ quā dicemꝰ. cāe. n. primitiue qñqꝫ mouēt aītes: ꝙ ſi mouerint eas ad putredinē erūt febres putredinis.

¶ Hic declarat cū qbus circūſtātijs iſte faciūt effimerā dicēs: ꝙ iſte cauſe quādo faciūt ſolā effimerā: cauſe iſtarum febriū nō ꝑueniunt cū ſua vehemētia ad hoc vt ꝑtrāſeat iſta vehemētia illud qð iflāmat. nā ſi ꝑtranſeāt illud: ita. ſ. ꝙ iflāmēt vltra ſpuꝫ. tunc fit feb. ethica: aut aliqua hūoralis de illis: quas dicemus poſt: ꝛ hoc iō dr̄: qꝛ cauſe ꝑmitiue plerūqꝫ mouēt aticedētes i ꝛ ſi mouēt eam ad putredinē. tunc fit febris putrida: ꝛ ſupple ſi humor eſt qui putrefit fit humoralis. Queſtio. I.

Hic cadunt aliq̄ dubia. pmū: qꝛ febris effimera eſt febris facta. vt. 8. terapētice. ḡ nō hꝫ cauſam primitiuā: vel aliā. alii q dicunt ꝙ ſpūs ē animatus. dicunt ꝙ effimera ē vere facta: qꝛ caliditas ſpiritus ē febris: ꝛ in ea eſt indepēdēs ſpeciali depēdētia. qui dicunt ꝙ ſpūs nō eſt aiatus: dicūt ꝙ effimera cū ſit niſi caliditas ſubiie in corde vel mēbris: que pēdet a calefacto eē ſpirituū. iō omnis talis ē febris fiēs. dicaꝰ aūt effimera vera facta in ſimilitudine cure: qꝛ ſola febris intēdiꝰ alteratio. ¶ Et tu ſcðo nō ex textu Auic. hic ꝙ nō dicamus inflāmari humorē: qꝛ hēat calefieri ſufficiēs ledere ſenſibilr opationes. Sꝫ ſolū tunc dicꝰ inflāmari qñ hꝫ calefactū eē. Naꝫ qꝛ in effimera febris deferꝰ ad mēbra mediāte ſpū ꝛ ſanguie. ergo ſanguis calefit ꝑter nām: ita vt febris cōmuniceꝰ alijs mēbris a corde: ꝛ tñ nō ē inflāmatus. vt Auicē. dicit hic. ꝛ tu hoc nota ꝑ opinione mea: ꝙ ſit neccariuz in febre calefactum eē non ſolum calefieri: ꝛ eſt forte argumētū. Qō. II.

Secūda dubitatio: vtrꝫ ſpūs poſſit putrefieri. nam Auic. innuit ꝙ febris putrida nō ſit effimera: ꝛ ſic ſpūs nō videꝰ poſſe putrefieri. ¶ Oe ſic arguiꝰ: qꝛ ſpūs ē mixtuꝫ. igꝰ pōt putrefieri: qꝛ putrefactio ē ꝯriorꝫ maxime cōmunis ꝯnationi mixtorꝫ. vt 4ª metheororꝫ. ¶ Cōfirmaꝰ: qꝛ omnia poſſunt putrefieri: excepto igne. vt 4ª metheororꝫ: ꝛ aer pōt putrefieri vt ſupra ſen ſcða. caplo de mutatiōibꝰ aeris nō nālibus: ꝛ lrā de peſtilētiali. ¶ Hic cōiter videꝰ ꝙ ſpūs pōt putrefieri ꝑꝑ rōnes dictas: ſꝫ hoc eſt raro: ꝛ pauciſſimum duraret ſua putrefactio: aliqui tñ dicunt ꝙ duplr cōtingit aliqd putrefieri. vno mō ꝑprie: ita ꝙ humiditas ſua eleuatur: ꝛ fiat fluida: ꝛ ad ſupficiē magis trahaꝰ: ꝛ hoc modo ſpūs ꝛ multa alia ſicca nō pñt putrefieri. ſcðo large: qꝛ corrūpi a caliditate aliena cuꝫ circūſtātijs: q̄ ponunꝰ in diffōne putrefactōis a phis: ꝛ hoc mō pōt putrere: ſꝫ putrida febris dicaꝰ ex putrefactione vel putredine ꝑmi modi. ¶ Ego puto nō eē negādū aliquā effimerā eē putridā: ſꝫ raro ꝛ paucū durare: ꝛ male eē exꝑimētabile ꝛ merito huius nō hēre diuerſum modū cure. nam ſi debilitat magis. hoc nō facit diuerſum modū cure: qꝛ in aliq̄ vera ſine putredine pōt multa debilitas ꝯtingere. ꝛ iō medici non curauerunt hoc ponere. Qō. III.

Tertia dubitatio eſt amplior. vtrum effimera poſſit complicari cum putrida. ¶ Et ad partez negatiuaꝫ eſt Yſaac ſcðo de febribus primo capitulo: ꝛ ꝑmo de febribus. capitulo vltimo. Ubi etiam huius ra

adducit ratiõẽ. ¶ Secundo ad idem eſt Gali. p̃mo de differẽtijs febriũ caplo. 8. vbi dixit. Calefiunt enim amplius in effimeris ſuperfluitates febriẽtibus: deinde principijs putrefactiõis hic aſſumẽtes accẽdunt aliã febris ſpẽm: poſt eas geſcẽte. Ecce ꝙ vult ꝙ quãdo putreſcunt humores accẽditur alia ſpẽs febris: ⁊ ꝙ prior quieſcit: ſʒ prior erat effimera. g̃ effimera quieſcit cũ accẽditur putrida. ¶ Preterea 3° pro hoc videtur experiẽtia. nam in terciana pura ẽt in colerico ⁊ eſtate manifeſte videmus ſtatim poſt paroxiſmum ſeq̄ in febricitationẽ: qđ nõ eſſet ſi ex paroxiſmo terciane poſſʒ remanere effimera. ⁊ tũc arguit̃ ſic. In terciana pura in corpore colerico nõ accẽdit̃ effimera. ergo nec in alia putrida. tʒ ꝯña: qꝛ in iſta maxime videt̃ poſſe accẽdi: cũ humor ipſe putridus ſit calidiſſimus pura colera: ⁊ corpus aptiſſimum ad effimeras febres: vt patebit ſtatim. ¶ Quarto. ſi poſſʒ complicari. tũc poſſʒ exiſtẽre putrida merito putridi humoris incipe. ꝯñs tñ eſt falſum ⁊ contra Gal. qꝛ tunc nõ eẽt inſeparabile in effimeris incipe acã p̃mitiua: vt ipſe dicit caplo. 8. circa p̃ncipiũ. Et pʒ ꝯña: qꝛ ſi effimera fit a putrida: quia ex putredine humor̃ accẽdat̃ ſpiritus. tunc fiet effimera non precedẽte cauſa primitiua: precipue recenti: vt vult Galie. loco allegato.

¶ In oppoſitũ tñ arguit̃: qꝛ calefactuʒ eẽ ſpiritus cordis ſufficiẽs calefacere cor p̃ter naturaʒ. põt ſtare cum calefacto eẽ humorũ cordis: ⁊ fumor̃ ab humoribus eleuator̃ in corde exiſtẽtiũ. ⁊ tũc erũt cõplicate putrida ⁊ effimera. igit̃ ⁊c̃. Aſſumptũ pʒ: qꝛ calefactũ eẽ ſpirituũ poteſt eẽ cauſa putredinis humor̃. vt primo ð differẽtijs. caplo. 8. Et non opʒ ꝙ ſtatim calefactuʒ eẽ ſpirituũ corrumpat̃. ergo ſtabunt ſimul. ¶ Preterea humor putridus in bubone põt ponere ſpũm in calefacto eſſe. vñ fit febris effimera. g̃ a pari humor vł vapor putridus i corde exñs põt ſpũm ibi exñtẽ ponere in calefacto eẽ: ⁊ ſic poterit cum effimera ꝯiũgi putrida: ⁊ ecõuerſo.

¶ In iſta qõne inuenio multũ abinicẽ ãtiquos diſcrepaſſe. nã Thade⁹ in gloſis ſup iohãniculo vult ꝙ nullo mõ ꝯiungit̃ putrida vel ethica cũ effimera. Ratio autẽ ſm ipſum ẽ: qꝛ calor qui ignit humores ⁊ mẽbra neceſſario ꝑtranſit ſpũʒ. Et intelligit ꝙ talis calor ſua fortitudine facit ꝙ ſpũs nõ põt detinere calorẽ ſine ꝯſeruante: ⁊ ſic nõ hʒ calorẽ in facto eẽ: ⁊ ꝑ ꝯñs nõ eſt effimera.

¶ Hanc opinionẽ non dignat̃ cum ſua rõne redarguere Thomas in cõmẽto libri de differẽtijs febriũ dicens: ꝙ nõ eſt dignum ꝯ ita rudẽ riſionẽ arguere. Sed Gẽti. in qõne ſub hoc titulo arguit ſic. ſpũs poteſt detinere calorem. eſto ꝙ nulla alia pars habeat calefactuʒ eẽ. ergo a fortiori cũ in alijs paribus erit calefactũ eẽ. Et iõ ratio iſta nihil valʒ. ¶ Siqs tñ velit videre quid dicat Thadeus nõ eſt ita ridẽdus: qꝛ aut nulla ẽ bona via ad hoc defendẽdũ: aut ſua eſt bona: ⁊ ſup illa iudicio meo fundat̃ Antonius de Parma in vna ſuarum rõnum. Intelligit ergo Thadeus ꝙ quãdo humor eſt poſitus in calefacto eẽ ſufficiẽter apto facere febrẽ putridã ſpiritus in corde iam ſunt ita ſubtiliati ꝙ non poſſunt detinere calorẽ p̃ternaturalẽ ſufficienteʒ facere febrẽ. Recte ſicut videmus ꝙ flãma iuxta lignea ẽ groſſior ꝙ̃ quãdo eſt ſine luce ꝓpter ſubtilitatẽ: ⁊ eſt multum eleuata a loco lignor̃: ⁊ quãdo ẽ groſſa: ⁊ ꝑſeueraret ſub illa groſſitie quãdiu ſtaret ꝯſeruaret calorẽ fortẽ vſtiuum: ſʒ quando eſt ſubtiliata notat experiẽtia ꝙ nõ conſeruat niſi p̃ſte cã calefaciẽte: ſicut aer. hoc ergo itẽdit gloſator. Nec puto tamẽ ꝙ gloſator hanc cãm dixerit ad ꝓbandũ ꝙ effimera non complicat̃: qꝛ iſta cauſa nõ eſt magis nota: ita ꝙ ꝑ ipſam ꝓbet̃ effectus ille: ſʒ potius ecõtra. naʒ experiẽtia notat vt dixi ſupra in vno argumento: ꝙ multo calidi⁹ eſt corp⁹ ⁊ cor ⁊ ſpiritus in febre terciana pura ꝙ̃ in effimera. vt notat tact⁹ ⁊ pulſus. Et in terciana recedẽte paroxiſmo ſtatim ceſſat calor a ſpũ: ⁊ fit homo ſine febre. In effimera durat calor. 24. horarũ: cuius cãʒ nõ poſſumus aſſignare: niſi quia ſpũs qui ſunt in fine paroxiſmi terciane non ſunt apti detinere calorẽ ſicut in effimera ceſſante cauſa a qua pẽdet ſpãl'r. Et ſi poſtea querit̃ q̃re non ſufficiũt detinere calorẽ: ⁊ ſi non tñ quãtum habẽt p̃ſente colera putrida ſaltẽ quãtum habẽt in effimera.

¶ Rñdet̃: quia nimiũ ſunt ꝑ fortitudinẽ caloris putride ſubtiliate ⁊ reſolute ab eis ꝑtes vnctuoſe: ꝑ q̃s erant apti conſeruare calorẽ: que partes quando eſt pura effimera durant cum illa cauſa debiliori: vſq; quo ſaluetur calor. 24. horis. Et puto ꝙ Antonius de Parma voluit ꝙ quãdo calor ita fortis ſicut calor putride febris agit in ſpũm: agit forti⁹ diſſoluẽdo ꝙ̃ requirat̃ ad hoc vt ducatur ad modum mixtionis: ⁊ proportionẽ componẽtiũ: ita vt ſub illo poſſit quieſcere: qui modus ⁊ ꝓportio requirunt̃ ad hoc vt continueãt calorẽ deducto conſeruante. ⁊ hẽant illum in facto eẽ. Et hoc dicunt voluiſſe Gal. ꝙ quãdo accẽdit̃ putrida: quieſcat effimera: que fuit prior: qꝛ deſunt ſpũs poſſe cõſeruare calorẽ ꝑ ſe tẽpore notabili. Et ad hoc nõ video q̃re iſta via nõ ſit magis conſona apparẽtibus. ⁊. g. ꝙ̃ alijs alia. ¶ Et ex hoc pʒ riſio ad rõnẽ Gẽtilis ſpũs poterant continere calorẽ talẽ cuʒ quali faciunt effimerã abſq; calefacto eẽ in aliqua alia re. ergo multo magis cuʒ calefacto eẽ: qđ eſt in putrida. negatur ꝯña: nec ẽt ſequit̃ ꝙ ſi minus potẽs calidũ potuit ponere in calefacto eẽ ſpũʒ ꝙ ſtante ſimili applicatione magis potẽs debeat hoc facere. nam videmus ꝙ carnes poſite in aere eſtatis a calore illius putrẽt: ⁊ per ꝯñs recipiunt calefactũ eẽ p̃ter nãʒ: que tamẽ ſi ponantur in aqua bulliẽte: aut ad ignẽ: ita vt aſſentur. nũq̃ illã caliditatẽ vel aliaʒ actualẽ recipiunt in calefacto eẽ. q̃tũcũq; n. elixẽtur: ſtatiʒ dimiſſe ab igne tẽdunt ad frigiditatẽ actualẽ. Et nõ ꝙ ex hoc tamẽ non negat̃ calorẽ humoris putridi poſſe facere calefactuʒ eẽ in ſpiritu: ſʒ nõ humoris actu faciẽtis febrẽ putridã: imo quãdo ad hoc venit ꝙ putridaʒ faciat iam ſpũs cordis ſunt ita diſpoſiti ꝙ a nullo calore reciperẽt calefactuʒ eẽ ſufficiẽs faciẽs febrẽ: nec ab ira: nec ab alia cã. Sʒ bñ p̃nt itẽſiorẽ caliditatẽ recipe: q̃ tñ erit fiẽs: nõ facta ex cã dicta.

¶ Dinus aũt dixit: ꝙ effimera non cõplicat̃ cũ putrida: ita ꝙ putrida ſit cauſa effimere: aut econtra. Sʒ põt cõplicari: ita ꝙ a diuerſis cauſis pẽdeat calefactũ eẽ ſpũs: ⁊ calefactũ eẽ humoris. ſicut vbi gr̃a. patiẽti tercianam ſupueniat ira: ſʒ rõnes ſue non ſunt fortes. ¶ Ego enim dico ꝙ ad probandũ ꝙ nõ põt eẽ effimera cõiuncta cũ putrida: que cauſetur a putrida non habemus viaʒ p̃ter experiẽtiaʒ: ⁊ poſt venamur cãm huius: ſʒ expiẽtia non probat dcm̃ Dini. ⁊ ego nolo in illis laborare. Et attẽdatur ꝙ non volo ita limitare ꝙ pro nullo pauciſſimo tp̃e poſſit eſſe effimera cum putrida: vel ethica ſaltem cum putrida: ꝙ penitus claudat repugnantiam. Sed nõ eſt poſſibile pro tempore notabili: conſiderato in hoc a medico: ⁊ hoc ſufficit Gal. dicẽti: ꝙ prior geſcat.

¶ Gẽtilis aũt i hac qõne de hac mã: ⁊ Thõas ſup p̊ cap̃ ð differẽtijs febriũ ambo ꝯcordãt ꝙ effimera põt complicari cuʒ putrida: ⁊ p̄cedẽte effimera q̃ ſit cã putride: ⁊ p̄cedẽte putrida q̃ ſit cã effimere. ⁊ ãbab⁹ a diuerſis cauſis ꝓcedẽtib⁹: ita ꝙ vna ñ ſit alteri⁹ cã. p̃mũ ꝓbãt: qꝛ ſtat hũores eẽ ita diſpoſitos: vt a leui cã ⁊ in pauco tẽpore. puta duarũ horar̃ poſſint cadere in putredinẽ. ⁊ ſic facere febrẽ putridã. cũ igit̃ calor effimere durat. 24. horis:

ſequitur ꝙ ab illo poterunt illi humores tranſire in putredinē: ⁊ ſic facere febrem putridā anteq̄ȝ tempus effimere trāſeat. Sȝ ꝙ putrida pōt ſibi ꝯiungere effimerā arguit ſic. ſ. ꝙ putrida ſit cauſa effimere: calefactuȝ eſſe humoꝝ pōt eſſe cā calefactū eſſe ſpirituū qui cordi communicant. ergo putrida pōt eſſe cauſa effimere: ſaltē poteſt coniungere ſibi effimeraȝ: cuius ipſa ſit cauſa ſimul cuȝ caliditate humoꝝ. Aſſumptū ꝓbatur. caliditas medicine calide in 3° pōt facere effimeram. ergo caliditas humoꝝ putridoꝝ pōt hoc facere. aſſumptū pȝ ex Gali. ꝑmo de differētijs febrium. q̄ vult ꝙ medicina bibita calida pōt facere effimerā. ꝯñtia pȝ: q̄ꝛ eque potēs eē pōt calor hu. ſicut calor medicine. nā medicina in 3° ledit ſenſibiliter opatiōes: ⁊ ita facit caliditas humoꝝ faciētiū febrē: ⁊ ꝑ ꝯñs equari. ¶ Scḋo. q̄libȝ gradus formalis caloris ꝑter nām: quē recipit ſpūs ab humore putrido pōt recipi in facto eē ab eodē humore: ſȝ gradus potēs calefacere cor caliditate ledēte operatiōes ſenſibilr pōt in ſpū recipi ab humore putrido. igiṫ pōt recipi ab eo in facto eſſe: ſȝ cuȝ hoc mō recipiṫ in ſpū q̄ eſt in corde eſt febris effimera. q̄ caliditas putride pōt cauſare effimerā: ſed illa cēta putrida tamē nō ceſſat. igiṫ putrida pōt eē cā effimere: quā ſibi copulabit. maioꝛ pȝ: q̄ꝛ q̄libet talis gradus pōt eē termin⁹ motus. Sȝ gradus q̄ eſt termin⁹ mot⁹ eſt in facto eē: nō in fieri. igiṫ q̄libȝ talis pōt eē in facto eē a tali humore. maioꝛ ꝓbaṫ: q̄ꝛ agens qḋ pōt mouere ad gradū ſupiorē: pōt ēt mouere ad graduȝ īferiorē: cū illi nō differāt niſi ſm magis ⁊ min⁹. Nec valȝ ſi dicaṫ ꝙ quouſq; patiēs nō eſt aſſimilatū agēti: nō quieſcit: q̄ꝛ ꝯtinue trāſmutaṫ. nā ſtat ꝙ nō q̄eſcat ⁊ intēdaṫ. Sed tn̄ gradus ꝑexꝯs remanet fixus: ſic̄ videm⁹ in ethico: ꝙ eo remanente ethico: pōt tn̄ febrire putride ꝑ gradū ſupueniētē: ꝙ eſt in fieri. ¶ Tertio arguit: q̄ꝛ putridus hūoꝛ q̄ ē in bubone pōt ponere ſpūȝ in calefacto eſſe. Aliter. n. nō fieret effimera ex bubone. q̄ ⁊ putridus hūoꝛ in venis: ſȝ ille ī venis facit putridā. igiṫ humor faciēs putridā pōt cauſare effimerā: ⁊ ipſaȝ ſibi ꝯiungere. Iſte videnṫ mihi fortes rōnes hoꝝ doctoꝝ. ¶ Thomas tn̄ in loco dicto duas ꝓpas facit rōnes. Pria. ſpūs pñt a cā debiliori poni in calefacto eē. q̄ ēt a cā fortiori: cū fortior ꝯtineat in virtute debiliorē ſūdā. rōnē putauit iſo ſubilē. nā ponaṫ ꝙ ſortes ſit ethic⁹: ⁊ ſupueniat putrida: q̄ pēdeat a ſanguine exñte in corde: ⁊ poſito in calefacto eē. q̄ poterit eē calefactuȝ. tūc ī iſto caſu in ſorte ⁊ corde ſuo gn̄ātur ſpūs: ⁊ pñt gn̄āri in calefacto eē. q̄ poterit eē calefactū eē ſpūum in corde: cū calefacto eſſe humorū. maioꝛ ꝓbatur: q̄ꝛ ſocrates viuit: ⁊ opȝ a corde gn̄āri ſpiritus: q̄ ſup totū mutaṫ. Et minoꝛ ꝓbaṫ: q̄ꝛ ſi repugnat iſtos ſpūs gn̄āri cū calefacto eſſe: aut h̄ eſt ex parte agētis. ſ. cordis: ⁊ hoc nō: q̄ꝛ coꝛ eſt iā in calefacto eſſe: aut ex parte mãe. ⁊ hoc nō: q̄ꝛ mā gn̄ātionis iſtoꝝ ſpirituū eſt ſanguis q̄ eſt in calefacto eſſe. q̄ ēt nullo repugnat ſpiritus. q̄ generabūtur in calefacto eē in corde. ⁊ ſic erit ibi neceſſario effimera cum putrida ⁊ ethica. ¶ Addūt tn̄ iſti doctores ꝙ q̄ꝛ caloꝛ putride ē fortioꝛ calore effimere: ⁊ ſua ſigna obtenebrāt ſigna effimere: ⁊ q̄ꝛ curata putrida poſtea effimera nō durat notabilr: imo dicūt communiter medici: ꝙ ē quedaȝ mala ꝯplō ex febre relicta q̄ñ hoc mō īfirmi remanēt. iō nō curauerūt autores noſtri loq̄ de iſta ꝯplicatiōe relinquētes h̄ nr̄e diſcretioni. ¶ Ego aūt nō video quare nō ſit ꝯcedēdū ꝙ ꝑ aliquo paruo tp̄e poſſit ꝯplicari effimera cuȝ putrida: maxime ꝑcedēte effimera. Et puto hoc eē veruȝ: ſȝ nō mō a medico digno curari. Utrū aūt putrida poſſit calore ſuo ⁊ humore: a q̄b⁹ pēdet cāre effimerā: puto ꝙ nō maxie in ductus experiētia: quā ſupra dixi: ꝙ poſt paroxiſmū tertiane non videṫ etiā in colerico: ⁊ in etate remanere febris: imo mūdificanṫ oēs. Et q̄ꝛ rōnes Gētilis non ꝯcludūt ꝯ͂ hoc: ſoluā illas: maxime vt ſaluēṫ Ga. loco allegato. Et Yſaac ꝑ de febrib⁹. cap. viii. vbi dixit: ꝙ effimera pōt eē cauſa alioꝝ modoꝝ febris: ſȝ ꝙ ipſa non pōt ab alijs cauſari: q̄ꝛ nō hȝ mām: que poſſit retinere caloreȝ: ceſſante alia febre: que eſt cauſa. ¶ Ad primā q̄ rationē Gēti. nego ꝙ calefactum eē ſpirituum in corde ſtet cum febre putrida illius cordis tēpore notabili: puta duabus vl̄ tribus horis: imo ſi putrida inuenit calefactū eē in humoribus ſit ille caloꝛ non fixus ex ope putride febris: ⁊ ſuaꝝ cauſarū. Et concedo ꝙ in homine aliquo febriēte in ꝑncipio effimere ſint humores parati: vt in hora moueanṫ ad putredinē: ſȝ cū dr̄ ꝙ poſtq̄ȝ erunt moti: adhuc remanēt. xxiiij. hore effimere: hoc negaṫ: imo dico ꝙ nō erit valde notabile tp̄us quo deſinit eē calefactū eē in ſpiritu propter caliditateȝ putride febris: que ſubtilet ⁊ moueat ſpūm: ita vt ab eo exalēt partes: merito quaruȝ caloꝛ erat fix⁹. Intēditur ergo caloꝛ in ſpiritu: ſȝ deſinit eē fixus vltra mēſurā naturalē: nō dico ſubito: ſȝ in valde paruo tēpore. vñ de illo non curat medicus. Et pterea poſſȝ dicere ꝙ añq̄ȝ ſint hoc modo parati humores: vt faciant putridā ſunt ſpiritus ita ſubtiliati: ⁊ ſcḋm partem reſoluti: vt non poſſunt calorē detinere. ¶ Ad ſcḋm ꝑncipale negaṫ prima ꝯñtia. nam caliditas medicine calide in tertio quando figet calorē in ſpiritu: nō ita fortiter aget: ſicut coꝛ febriēns putride in ſubtiliādo ſpūm: ⁊ ſequeſtrando partes: que eſſent cauſa retētiōis caloris: ⁊ ſi eēt caloꝛ eque intēſus: nō opȝ ꝙ ſit eque potēs ⁊ applicatus equalr. ¶ Ad ſcḋm negaṫ antecedēs: ꝙ quēcūq; gradū recipit ſpūs ab aliquo agēte poſſit ab eodē recipe in facto eē. ſ. in depēdēte. nam videmus ꝙ aq̄ bulliens multos gradus caliditatis pōt facere in ferro: aut carnibus: ⁊ ſimilib⁹: nullū tamē talē pōt facere fixuȝ in eis: ⁊ ita agēs nimis fortiter agēs ⁊ ſubtilians ſpūm: eo remanēte ſpū: non opȝ ꝙ agat calorē qui figatur: nec aliquis talis gradus ē terminus mot⁹ in actu modo loq̄ndi Cōmēta. 5. phyſic. large tamē loquēdo nō ſeq̄nṫ. eſt terminus motus. q̄ eſt in facto eſſe modo medicoꝝ: ſed tm̄ modo phyſicoꝝ: q̄ꝛ eſt ꝓductus: ſȝ depēdēs. ¶ Ad 3^m eiuſdeȝ negatur ꝯñtia. nam humoꝛ in bubone non agit eo mō ī ſpū: quo coꝛ febriēs febre putrida: imo coꝛ multo fortius. ¶ Ad rōnes Thome pȝ ꝙ ꝑma eſt ſoluta negando ꝯñtiā. ¶ Et ad ſcḋam dicitur: ꝙ repugnat nō ex parte ſanguinis: ſȝ ex parte ſpiritus qui gn̄ātur: ⁊ cordis agētis: qui eo modo illum gn̄āt: vt non ſufficiat detinere calorē illum. ſicut ex flāma fit fumus ſubtilis non potens detinere calorē. Et ex hoc pȝ ꝙ quādo cauſe ꝑmitiue mouent ita vt putrefiat humoꝛ: modo quo faciat putrida: tunc non fit effimera. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ſunt quidam hominum qui eſtimāt ꝙ febris effimera non fit niſi ex labore ſpiritus ⁊ corporis. ⁊ illud eſt erroꝛ.

¶ Hic narrat falſam opinioneȝ circa cauſas effimere dicens: ꝙ quidam ſunt qui exiſtimant ꝙ effimera non accidat niſi ex labore ſpiritus ⁊ corpis: ſed iſtud eſt erroꝛ. nam experiētia notat ꝙ vinum ⁊ medicina calida ⁊ ſol ⁊ multa talia faciunt effimeram.

¶ Et iſte quidē ſecundū plurimuȝ recedunt in die vno: ⁊ raro pertrāſeunt tertium diē. naȝ ſi pertrāſeant illā quantitatē eſtimatur deeſſe carum ꝙ ipſe ꝑmutātur. Et intentio quidē per

mutationis eſt: ꝙ retentio caliditatis pertranſit ſpiritum: aut ad corpus aut humorem: licꝫ ſint de hominibus qui dicant: ꝙ ipſa quandoqꝫ remanet ſex diebus: ⁊ conſumitur integra cõſumptione: cui non eſſet ſimilis: ſi permutaretur ad aliud genus.

⁋ Hic facit qđ dixit dicẽs: ꝙ iſte febres ſm̃ plurimũ recedũt in die vno: ⁊ raro ptrãſeũt tertiũ. Et ſi trãſeunt illũ: exiſtimãt ꝙ permutant̃ .ſ. ad aliud gen⁹. Dicit ſecundo quo ad hãc partẽ: ꝙ intẽtio pmutatiõis qñ dicim⁹ ꝙ effimera pmutat̃ eſt intẽtio: ⁊ retẽtio caliditatis ptrãſit ſpũs: ⁊ pueniat aut ad corpus: aut ad hũorẽ: ita ꝙ in illis retinet̃ caliditas: ⁊ tu hunc textũ nota ꝑ expoſitõe mea ſupra: ꝙ in febre opꝫ caliditatẽ in aliquo eẽ fixã: qꝛ retineri: vt Auic. dicit hic. Nã fieri caliditatẽ eſt in humore ⁊ mẽbris etiã dũ eſt effimera: ⁊ ſcđo hoc idẽ nõ: ꝙ apud Auic. qñ trãſit retẽtio caliditatis ad humorẽ pmutatur effimera: ⁊ non dicit. cõplicat̃. Ex quo dat̃ intelligi: ꝙ nõ vult: ꝙ cõplicet̃ cũ putrida. dicit tertio quo ad eandem partẽ. ꝙ h̃ ẽ verũ: lꝫ aliq dicant ꝙ qñqꝫ durat ſex dieb⁹: ⁊ ꝯſumet̃ ꝯſumptiõe itegra: quali nõ cõſumeret̃: ſi non eẽt effimera. Sꝫ eẽt pmutata ad aliud gen⁹. Nec intelligit̃ ꝙ febris alteri⁹ generis nõ ꝯſumit̃ anñ ſex dies. nam tertiana ⁊ multe pacute ante ẽt qñqꝫ in ſex dies terminant̃ eo mõ: ⁊ cũ illis accĩtib⁹: cũ qb⁹ terminat̃ effimera. pure igit̃ ⁊ vere effimere terminant̃ in die vna: quia ſpũs cito diſſoluit̃: ⁊ ꝯtingeret renouatis cauſis: ꝙ plus duraret: ſꝫ nõ pure: qꝛ cauſas habeat ꝑ q̃s ſpũs quaſi ꝯtinuo recipit de nouo calefactuꝫ eẽ .ſ. alius ⁊ alius: vt ꝗ ex opilõne vel bubone: qñqꝫ vſqꝫ ad ſex dies durant.

⁋ Et hec qđẽ febris eſt facilis curatiõis: ⁊ difficilis cognitiõnis. ⁊ ſil'r principium ethice

⁋ Docet qũo effimera ſe hꝫ cum difficultate cognitiõis ⁊ cure dicẽs: ꝙ iſta febris eſt difficilis cognitionis: ⁊ facilis curationis: ⁊ ſimil'r ꝑncipiũ ethice. Dõ. IIII.

Sed hic cadit dubitatio: qꝛ Gal. ꝑmo de differẽtijs febriũ dixit: ꝙ cognitio effimere nõ ẽ difficilis in ꝑn⁹ capituli de ſignis eaꝝ: ⁊ idẽ dicit Yſaac 2⁰ de febrib⁹. Hic cõiter rñdet̃ altero duoꝝ modoꝝ. vnus ẽ: ꝙ ꝯparãdo effimeras ad putridas ſunt ipſe difficilioris cognitionis q̃ꝫ putride vt plurimũ: ⁊ h̃ ꝑpter leuitatẽ accidentiũ: ⁊ cũ h̃ ſunt facilioris cure: ꝯparãdo ꝟ ad putridas plurimũ ꝯtingẽtes ſunt difficilis cognitionis: ⁊ facilis curationis. Galien⁹ aũt voluit ꝙ cognitio earũ erudito nõ eſt nimis difficilis cognitionis. alius modus dicit ꝙ in principio eſt difficilis cognitionis: ſed tranſacta febre in ſui fine facil'r cognoſcit̃ ꝙ fuit effimera: ⁊ ꝑmum vult Auicẽ. ſcđm voluit Gal. ⁊ Yſaac. Dõ. V.

Secunda dubitatio eſt: vtꝝ ꝑncipiũ ethice ſit etiã h̃ mõ difficilis cognitõis: ⁊ facilis cure: vbi dr̃ ꝙ de difficultate cognitõis ethice in ꝑncipio oẽs ꝯſentiũt: qꝛ corpora nõ opꝫ ꝙ ſint multũ extenuata: nec multũ a ꝯſuetis opib⁹ leſa: ⁊ patiẽtes nõ ſentiũt ꝑprium calorẽ: nec ẽ multũ mordax caliditas. Sed de difficultate cure qđã mirant̃: ꝙ dicat̃ facilis cure reſpcũ putridarum: cũ ethica ponat calorẽ in facto in mẽbris ſolidis: ſꝫ dicunt ꝙ eſt difficilis cure ethica in ꝑceſſu: qñ iam extenuatio multũ ꝑceſſit. Si tñ ethica cõprehẽdat̃ valde cito: veriſile ẽ ꝙ cito curet̃. nã lꝫ calor ſit fixus: tñ nõ opꝫ multaꝫ eſſe fixionẽ: nec ipſam eẽ plurime intẽſiõis. ⁊ iõ per ſola ifrigidãtia remouet̃ ſenſibil'r. ego aũt teſtor me nõ cognouiſſe ethicã: in qua nõ habuerim plus laboris q̃ꝫ in mediocri tertiana: veꝝ eſt ꝙ nõ veniunt cõiter ad medicos in ꝑncipio: niſi ꝑcedẽte alia febre ⁊ qñ ẽ cõpoſita cum putrida eſt difficilis cognitionis ⁊ difficilis cure propter ꝯiunctionẽ cum putrida. tu tamen nota ꝙ de difficultate cognitõis ethice ⁊ facilitate cure ſunt dicta Gali. 8. terapeutice. in principio.

⁋ Et hoies quidẽ velocius cadentes in febres effimeras: ⁊ qui vehemẽtius ledũtur ab eis ſi erretur in eis: ſunt illi in quibus calor ⁊ ſiccitas ſunt magis vincẽtes: quoniã perueniunt velociter ad ethicã ⁊ tertianaꝫ. deinde illi: in qb⁹ calor ⁊ humiditas vincũt: qm̃ perueniũt velociter ad febrẽ putredinis. deĩde illi: in qb⁹ calor ẽ plus. deinde illi: in qb⁹ eſt plus ſiccitas.

⁋ Hic oñdit q̃ corpora ſũt magis preparata ad eã: ⁊ ledi ex ea. Et diuidit̃ in duas. ꝑ facit h̃. 2ᵃ ponit cañ. ibi ſecunda. (Et cũ illi.) Dicit ꝑ ꝙ hoies ꝗ facil'⁹ cadũt in effimerã: ⁊ magis ab ea ledunt̃ ſi errat̃ in regimie ſunt ꝑmo calidi ⁊ ſicci: qꝛ iſti ex ea cũ errat̃ pueniũt velociter ad tertianã ⁊ ethicã. ſcđo loco ſunt calidi ⁊ hũidi: qꝛ iſti cũ ſit error: cito cadunt in putridas. tertio loco ſunt calidi tñ: qꝛ ex caliditate ſunt magis parati iſlãmari. quarto loco ſicci tñ ꝗ ꝯſumunt̃ ſi in dieta erret̃. ⁋ Et nõ ꝙ forte ꝯcederet̃ ab aliq̃ ꝙ calidi tñ facil'⁹ cadũt in effimeras q̃ꝫ calidi ⁊ hũidi: ⁊ hoc nõ obſtante ſunt poſiti in tertio loco hic. Ego tñ puto hũc ordinẽ eẽ veꝝ de facilitate caſus i effimerã ⁊ ethicã de nocumẽto copulatiuo.

⁋ Et cum illi qui habet complexionem calidaꝫ ⁊ ſiccam accidit fames. ⁊ aduenitũt cum ea vigilia ⁊ labor aialis: ⁊ labor corporeus: feſtinat ad ipm febris effimera cum horripilatiõe quadam. ꝙ ſi non ſuccurratur ⁊ cibetur: ſtatim feſtinabit ad ipſum febris putredinis.

⁋ Hic ponit cañ. in quo dicit: ꝙ qñ illi ꝗ hꝫ ꝯplonez calidã ⁊ ſiccã accidit fames ⁊ labor corpore⁹ ⁊ aialis ſimul ⁊ vigilia. tũc feſtinãter venit ad ipm febris effimera cũ quadã horripilatiõe. ⁊ hec horripilatio non accidit in talibus: niſi qꝛ iſti habent quoſdã humores acutos mordaces: ꝗ cũ dictis circũſtantijs mouent̃ verſus cutem: ⁊ faciunt horripilationẽ. In effimera aũt merito ſui nõ fieret horripilatio: ⁊ hoc dicit Auicẽ. in caplo de ſignis effimeraꝝ. Et ſubdit ꝙ ſi nõ ſuccurrat̃ ei ⁊ cibet̃: ſtatim feſtinat ad eũ febris putrida. Et eſt ſnia Galie. 10. terapeutice. caplo 3⁰. vbi ponit exemplum iuuenis colerici exercitati ⁊ famelici: quem ſtatim cibauit.

⁋ De ſignis effimeraꝝ in gnãli. Cap. VI.

De proprietatibus earuꝫ eſt ꝙ ipſe nõ fiũt a cauſis antecedẽtibus.

⁋ Hoc caplm in rubro dr̃ de propetijs ſignis effimerarũ: per que diſtinguũtur ab alijs febribus: ⁊ maxime ille: que ſunt vere effimere. Et diuidit̃ caplm in octo partes: ſicut ſunt octo manerles congregationum ſignoꝝ earum: ⁊ patebunt partes ſcribendo. Et prima eſt ꝙ ipſe non fiunt a cauſis antecedentibus: ⁊ hoc in ꝑncipio ⁊ principaliter: ⁊ per antecedentes intelligimus omnes corporeas: tam antecedens q̃ꝫ coniunctas. nam iſte cũ ſunt vere effimere: fiunt a cauſis primitiuis: vt dicit̃ ſupra: ⁊ ſumitur hic propriũ pro eo quod nõ eſt effimera vera. Sꝫ tamen Gal. ꝑmo de differẽtijs febrium ponit alteri conuenire: cũ putrida poſſit icipe a cauſa ꝑmitiua. ⁊ iõ Gal.

dicit

dicit hoc ſignū eſſe inſeparabile:nō tamen ꝓprium.

¶ Neqꝫ incipiunt cuꝫ coartatione: ⁊ eſt ꝙ ipſe nō incipiunt ſm plurimuꝫ cum rigore ⁊ frigore extremitatū ⁊ ꝓfundatiōe caliditatis: ⁊ declinatione ad pigritiā ⁊ ſomnuꝫ: ⁊ ſubmerſionem pulſus: ⁊ ſubtilitatē eius: ⁊ diuerſitatem eius: ⁊ paruitatem ipſius: imo fortaſſe accidit in principio earū ſimilitudo frigoris ⁊ horripilationis ⁊ pūctio: cuius cauſa eſt vapor ebdimi mali: ⁊ remouet̄ velociter: ⁊ accidit: ſed raro rigor ꝓpter multitudinē vapoꝝ ledentiū lacertos: ꝓpter pūctionē ſuā ſupflua multitudie.

¶ Hic ponit̄ ſcḋa congeries ſignoꝝ: dicēdo ꝙ nō icipiūt cum coartatiōe.i. nō icipiūt cū horripulatione ⁊ frigore extremitatū ſm plurimū: ⁊ cū ꝓfundatiōe caliditatis: ⁊ cū declinatiōe ad pigritiā: ⁊ ad ſomnuꝫ: ⁊ ad ſubmerſionē pulſus.ſ.ꝓuitatis ⁊ duritatis ei⁹: ſꝫ fortaſſis accidit in ꝑncipio earū ſimilitudo frigoris: ⁊ ſilitudo horripilationis: ⁊ accidit pūctio ꝓpter fumū malū eleuatū ab hūore malo q̄ ē mā effimere: ⁊ remouet̄ velociter: ⁊ accidit: ſꝫ raro rigor in ꝑncipio ꝓpter multitudinē vapoꝝ ledētiuꝫ lacertos pūctione ſua ſupflua multitudine: ⁊ cauſa illoꝝ: que negant̄ hec eſt: qꝛ in vera effimera vtplurimū nō eſt humor: q cum mouet̄ ita vt faciat illa accītia: ⁊ qꝛ cū caliditate circa ſpūm qn̄ aliq hūores pūgitiui cōiungant̄ accidit ꝙ fiat ſilitudo horripilatiōnū ⁊ frigoris. Ipſis vō ſuis vaporib⁹ mediātibus mordicātib⁹ mēbra: nō tn̄ ita vt īde ſequat̄ forte frigus: aut fortis horripilatio: ſꝫ leues: q̄s Auic. hic vocat ſilitudines horripilationis ⁊ frigoris: ⁊ qꝛ ꝯtingit qn̄qꝫ in talibus corporibus eſſe multitudinē humoꝝ mordicantiū: ſtat abſqꝫ illoruꝫ putredine fieri veꝝ rigorē: ſꝫ h̄ eſt raro. Ex quo dat̄ intelligi ꝙ etiā alia: vt ſomn⁹: ſubmerſio pulſus: ⁊ ifrigidatio extremoꝝ pōt accidere: ſꝫ raro: ⁊ non fortes: ⁊ nō ex pte ſubiecti in quo fundat̄ in calefacto eē calor effimere: ⁊ hec maneries nō ponit̄ a Gal. ꝑmo de differētijs febriū inter ꝓpria effimeraꝝ: tn̄ vtplurimum verificatur.

¶ Et eſt ei⁹ iflāmatio nō mordicatiua aſpera: imo bona: ſicͭ caliditas corpis laborātis ⁊ ebrij.

¶ Hec eſt tertia aggregatio: in qua dicit: ꝙ iflāmatio effimere nō eſt mordicatiua ſupple valde: ſed bona: ſicut calor laborantis ⁊ ebrij. Et conſtat ꝙ non dr̄ bona reſpectu ſani: ſꝫ reſpcū febrium aliaꝝ: quaꝝ calor eſt mordacior: qꝛ iſta fundamētū hꝫ in re ſubtili ⁊ vaporoſa: ſicut in ſano laborāte ⁊ ebrio: ⁊ calor ebrij eſt mitis ꝓpter vapores vini: ⁊ ſi contingat ex morbi ebrietate. vt in affor. (Si inebriatus ⁊c.) tamen calor ebrietatis non eſt mordax: nec iterficit iquātū calor talis mēſure.

¶ Et cū vrina ē in primo die digeſta: ⁊ pulſus bonus: tūc indica ꝙ eſt febris effimera: ⁊ illud ideo qm̄ vrina non alteratur in ea inquātū ipſa eſt effimera: ⁊ eſt ſedimen eius digeſtū nō decliue ad coloreꝫ hūoris: ⁊ eſt quādoqꝫ nubes eius pēdens: quādoqꝫ eſt natās boni coloris: ⁊ quādoqꝫ accidit vt nō equetur calor eius: tamen eius ſubſtātia eſt equalis: ⁊ nō alterat̄ color eius: niſi ꝓpter id qḋ aſſociat̄ ei de cā alterationis vrine: q̄ꝫuis non ſit illic febris effimera: ex eo: qḋ dicemus in tertiana: ⁊ ſilib⁹ ei.

¶ Hec eſt quarta ꝯgregatio: in qua dicit ꝑmo: ꝙ cū vrina in ꝑma die ē digeſta: ⁊ pulſus bonus. tūc indica ꝙ eſt effimera: ⁊ cā huius eſt: qꝛ in effimera vrina nō alterat̄ ex parte: que eſt effimera: ⁊ ſedimē eſt digeſtū: nō decliue ad colorē hūoris: ſupple aliter q̄ꝫ in tēpore ſanitatis. Et quandoqꝫ hypoſtaſis eſt ſicut nubes pendens in medio: ⁊ quādoqꝫ eſt natās boni coloris: ⁊ quādoqꝫ accidit ꝙ non equatur color eius.i. non ſit color vrine temperate: ſed tamen eius ſubſtantia eſt equalis: cauſa tamen in variādo colorē vrine nō eſt niſi de cauſis: que variarēt colorē vrine: eſto ꝙ ibi nō eſſet effimera: ſicut ſunt cauſe: quas dicemus in tertiana ⁊ alijs: qꝛ.ſ. ex parte humorum. Et hec oīa intelligunt̄ vbi ſine effimera in tali corpore diceret̄ vrina apparere cū iſtis diſpōnibus.ſ. hypoſtaſi: aut nefili. aut enoromia: ⁊ rō eſt: qꝛ iquātū eſt effimera: nō oꝫ humores eſſe ꝑmutatos a nālibus: ita ꝙ ꝓpter illud in vrina fiat variatio notabilis. ⁊ Gal. dicit hoc ſignū iſeparabile ⁊ ꝓprium: ſupple vbi nō ſit cauſa ꝑmutatiōis vrine ꝓpter effimerā ⁊ ſubiectū calefacti eſſe in ea: ⁊ ſit vera effimera: ſꝫ ex diſpōne patiētis merito aliaruꝫ pōt ꝯtingere varietas: vt ſi eēt opilatus: ⁊ intelligat̄ iſeparabile ⁊ ꝓpriū reſpectu putridarū non incipientiū a mā digeſta: ⁊ in tota die a ꝑncipio appareat. Nā in tertiana: que cōplet tria tempora in ꝑmo paroxiſmo: ⁊ ſcḋꝫ facit declinādo in ꝑ die appet cōplemētū digōnis. Sed tn̄ ꝑmutat̄ calor notabilr̄: qḋ nō opꝫ in effimera.

¶ Et pulſus eſt decliuis ad ſpiſſitudinē ⁊ fortitudinē ⁊ magnitudineꝫ: niſi in ea que eſt a paſſionib⁹ debilitātibus: ⁊ niſi fuerit in ſtomacho humor mordicatiuus: aut frigidus: aut cauſa alia de his: que mutāt pulſuꝫ preter febrē. Et raro quidē diuerſificatur: ſi vō diuerſificetur erit ei ordo. nā ſi diuerſificet̄ illud. tunc erit ꝓpter cām aliā antecedentē febrē: aut vicinātem ei: ſicut eſt labor vehemēs: aut mordicatio vehemēs in viſceribus: ⁊ ſilia his. Et quandoqꝫ accidit vt induretur pulſus ꝓpter frigus vehemens ⁊ inſpiſſans ⁊ ifrigidans: aut ꝓpter caliditatē ſolis vehementē exiccanteꝫ: aut propter vehementē laborē exiccantē: aut famē: aut anguſtias: aut vigilias: aut euacuatiōes: ⁊ quandoqꝫ feſtinat in eo dilatatio: ⁊ tardatur cōſtrictio: ⁊ non feſtinat pluſ q̄ꝫ naturalis: niſi raro ⁊ cū velocitate pauca: quoniā neceſſitas euentationis in eo eſt vehemētior q̄ꝫ neceſſitas educendi vaporē corruptuꝫ: vapor nāqꝫ in eo non eſt corruptus cōparatione ſui ad equalē: imo eſt bonus cōparatiōe ſui ad eū. Et cum ambiguus ſit tibi pulſus: ⁊ conſtrictio ipſius: tunc ſcias ex anhelitu: ⁊ pulſus quidem reddit poſt eradicationē eius ad ꝯſuetudinē eius nālem in illo corpore: ⁊ hoc eſt ſignum bonum.

¶ Ponit aggregationē qntā ex varijs ꝯditiōib⁹ pulſus: ⁊ facit duo. ꝑ hoc. 2⁰ ponit cāṅ. correctiuū circa dicta de pulſu ⁊ vrina. ibi. (Et ſcias.) ¶ In ꝑ⁰ dicit ſex. ꝑmū ē ꝙ pulſus in effimera eſt decliuis ad ſpiſſitudinē: fortitudinē ⁊ magnitudinē: niſi in ea q̄ ꝓuēit a paſſiōib⁹ debilitātib⁹: ſicͭ triſtitia: aut fuerit i ſtōaco hūor mordicatiu⁹. vel

coꝛ per ꝯpaſſionē debilitatur: aut fuerit in ſtomacho hu-
moꝛ frigidus: eodē mō debilitās coꝛ aut alia aliq̄ cā de
illis que mutāt pulſum in febre: ⁊ ſunt ꝑter febrē .i. alie
a febre. Nā in iſtis cauſis pōt eē pulſus puus ⁊ debilis:
ſed q2 in effimera vera ſine iſtis ṽtus eſt foꝛtis: ⁊ neceſ-
ſitas aucta: nec iobediētia inſtrumēti ē multa ſiunt pul-
ſus foꝛtes magni ⁊ frequētes: ⁊ ſupple ēt veloces. ⁋ 2ᵐ
dcm̄ eſt: ꝙ raro fit in effimera pulſus diuerſus: ⁊ ſi ē di-
uerſus erit ex oꝛdo: q2 nō valde erit diuerſus: ⁊ nō eſt in
eo diuerſitas niſi ex cā alia antecedēte febrē: aut ei vici-
na .i. cū ea copulata: ſicut ē laboꝛ vehemēs: aut moꝛdica-
tio vehemens in viſcerib⁹: ⁊ ſimilia his que ſupple ſine
febꝛe facerēt diuerſitatē in pulſu. Hoc tn̄ videt̄ falſum:
cū ſtatiʒ hēbit̄ ꝙ diaſtole eſt velocioꝛ ⁊ frequētioꝛ ſiſto-
le: ⁊ ſic partes eiuſdē pulſus erunt diuerſe: tu tamen ſol-
ue ex his q̄ dixi ſupꝛa ſcḃa pmi. vbi oſtēdi in tēperamē-
to: qm̄ oēs dicūt equaliſſimū: non tamē eſſe equales ge-
tes poſt cōſtrictionē: ⁊ poſt dilatationē: ita ꝙ negat̄ ꝯſe-
quētia: tene mēti. ⁋ Tertio dicit ꝙ qñqȝ in effimera ē
pulſus durus: ⁊ hoc aut pp̄ frigus vehemens inſpiſſans:
aut īfrigidās: ⁊ ita indurās artariā: aut pp̄ caliditatē ſo-
lis vehementē ⁊ exiccantē: aut famē: aut vigilias: aut an-
guſtiā: aut euacuationē: vel ſupple ex alia cā idurāte ar-
tariā. Et cauſa pȝ: q2 in effimera: vt hꝫ nō oȝ idurari ar-
tariā niſi ex alia cā. ⁋ Quarto dicit: ꝙ qñqȝ feſtinat in
pulſu dilatatio: ⁊ tardat ꝯſtrictio .i. nō ita feſtinat: ⁊ con-
ſtrictio nō feſtinat .i. eſt frequēs pluſq̄ nālis: niſi raro: ⁊
cū pauca velocitate: ⁊ totū itelligat̄ in ꝯparatiōe ad dila-
tationē: ⁊ cauſa eſt: vt dicit in l̄ra: qm̄ neceſſitas euētatio-
nis eſt maioꝛ q̄ neceſſitas educēdi vaporē coꝛruptum:
qm̄ in ea vapoꝛ nō eſt coꝛrupt⁹ cōparatione ſui ad equa-
lem: imo bonus cōparatiōe ſui ad eū. Et tu nota ṽbū ꝙ
vapoꝛ in effimera ē bon⁹ cōparatione ad equalē .i. tēpa-
tus: ⁊ itelligat̄ hoc in ſubā: nō in caloꝛe: q2 eſt nimis cali-
dus: ſed eſt ſubſtātie nālis eleuatus ab hūoꝛibus bonis
in ſubſtātia merito effimere: ⁊ hoc totū pȝ: q2 humoꝛ nō
eſt malus in ſubſtātia: lȝ ſit calefact⁹ in effimera. ⁊ ideo
putādū eſt aliqd ſpiſſitudinis eē in ſiſtole: q2 fumi ſunt
calidioꝛes: ſȝ nō eſt ita notabile: vt percipiat̄: niſi raro: ⁊
ad hūc itellcm̄ dicat̄: ꝙ ſiſtole raro addit ſup naturalē
in effimera. ⁋ Quinto dr̄ ꝙ qm̄ non cog̃ſcis hoc in pul-
ſu: q2 non cognoſcis ſiſtolē eius. tunc cognoſce illud in
anhelitu: q2 pulſui ꝓpoꝛtionat̄: ⁊ hēt cōſtrictionē mani-
feſtā ſenſui. ⁋ Et ſextū dcm̄ eſt ꝙ poſt receſſum febris
pulſus redit itegre ad cōſuetudinē nālē in illo coꝛpoꝛe:
⁊ hoc eſt ſignū bonū .ſ. ad cognoſcēdū ꝙ eſt ſanatꝰ: ⁊ cā
eſt: q2 in effimera non opȝ ꝙ remaneāt reliqe humoꝛis
peccātis: aut coꝝ fumi: q2 nō opȝ eē tales peccantes hu-
moꝛes. Et tu pro diſpoſitione comparationis diaſtolis
ad ſiſtolem redi ad principia .ſecunda primi.

⁋ Et ſcias penitus ꝙ quotiens vrina ⁊ pulſus ſunt boni ſignificāt ꝙ febꝛis eſt effimera: ⁊ qñ non ſunt boni non opoꝛtet ꝙ non ſit effimera. multotiens enīʒ eſt in ea vꝛina tincta: ⁊ pulſus diuerſus: ⁊ debilis ⁊ paruus.

⁋ Hic ponit cañ coꝛrectiuum dicēs: ꝙ tu debes ſcire ꝙ
quotiēs in febꝛe ꝑ totū tēpus febꝛis vꝛina ⁊ pulſus ſunt
boni mō ſupꝛadicto. tunc febꝛis eſt effimera. Sȝ nō opȝ
ꝙ ſi nō ſunt boni: ꝙ nō ſit effimera. Naȝ pōt in pulſu ⁊
vrina accidere mutatio: nō ex parte cauſarū febꝛis. Sȝ
ex alia cā: ⁊ ꝯtingit ꝓpter hoc ꝙ in ea eſt vrina tincta: ⁊
pulſus diuerſus: debilis ⁊ paruus: ⁊ totum eſt clarum.

⁋ Et de illis que ſignificant ꝙ ipſa ē febꝛis effi-mera eſt vt ſit principiū eius facile ⁊ leue. ⁊ ſit augmentū ei⁹ nō addens ſupꝛa duas hoꝛas. ⁊ neqȝ aſſocient̄ ſtatui accñtia vehementia: ⁊ vt nō accidāt in ea accñtia praua: ⁊ nō ſit in ea ebu-litio caloꝛis vehemēs: ⁊ minoꝛant̄ cū ea doloꝛes: ꝙ ſi cum ea fuerit doloꝛ capitis: aut doloꝛ alius: nō ſit fixus inſepabilis poſt eradicationē ei⁹. Et hꝗdē ſignāt ꝙ ipſa eſt effimera.

⁋ Hic ponit ſextā ꝯgregationē dicens: ꝙ de illis q̄ ſigni-
ficāt ꝙ febꝛis eſt effimera ſunt: ꝙ pncipiuȝ eius ſit faci-
le ⁊ leue: ⁊ augmētū eius nō addat ſup duas hoꝛas: ⁊ ꝙ
ſtatui nō aſſocient̄ praua accñtia: imo nō ſunt in ea pra-
ua accñtia: ⁊ nō ſit in ea ebullitio caloꝛis vehemens. oīa
.n. iſta iō ſunt: q2 ad ſolū calefactū eē ſpirituū ſequit̄ e-
tus trāſitus ad ſūmū: ⁊ res ſubtilis exñs nō ꝓōt multū
ſua caliditate nocere: pcipue q2 ē mitis caloꝛis ⁊ ſubſtā-
tie benigne ad nām ꝓpoꝛtionate: ⁊ minoꝛent̄ cum ea .ſ.
effimera doloꝛes: q2 nō ſunt multū foꝛtes capitis vl' ſto-
machi: vel alioꝝ: q2 illa magis pēdent a re maioꝛis ma-
litie q̄ ſpūs calefact⁹. ⁊ ſi cū ea fuerit doloꝛ capitis: aut
alterius mēbꝛi: quod contingit aliquando ꝓpter mēbꝛi
ſenſibilitatē. tūc recedēte febꝛe recedat doloꝛ integre ſi-
ne reliquijs: ⁊ hoc eſt de ſignis ꝙ ſit effimera.

⁋ Et plurimum quidem eradicationis eius ſit per ſudoꝛē ⁊ humoꝛoſitatē ſimilē ſudoꝛi natu-rali nō humoꝛoſo: ⁊ nō ſit vehemēs ſuperflui-tas iterum in quātitate ſua: imo appꝛopinquat ſudoꝛi naturali in q̄titate ſua: ſicut eſt ꝓximus ei in qualitate ſua. ſi .n. videris ſudoꝛem pluri-mum. tūc febꝛis erit non effimera.

⁋ Hic ponit ſeptimā congeriē de ſudoꝛe dicens: ꝙ pluri-
mū iſtiꝰ eradicat̄ per ſudoꝛē ⁊ humoꝛoſitatē ſimilē ſudo-
ri nāli: q .ſ. fit in exercitio tēperato: ⁊ nō ꝑ ſudoꝛē humo-
roſum .i. plurime quātitatis decurrēdo ſapiētis nām ali-
cuius determinati humoꝛis peccātis: q2 hoc non eēt in
effimera: cū non ſit ibi multa mā pellēda: ſed ſit ꝓpter
caliditatem facta eſt quarūdaȝ humiditatū nālium eli-
quatio: ſicut in exercitio que expelluntur in fine talis fe-
bꝛis: cū eradicat̄. ⁊ ſi videris ſudoꝛē plurimū. tūc febꝛis
nō eſt effimera: q2 ſignificat̄ ꝙ mā humoꝛalis eſt mul-
ta que eliquat̄: ⁊ illa dȝ facere febꝛem aliam.

⁋ Et de eis de qbus febꝛis effimera experitur: eſt: vt ingrediat̄ balneū habens eā: cūqȝ moꝛā fecerit euenire in eo quaſi hoꝛripilationem nō ꝯſuetā: ſcitur ꝙ febꝛis eſt febꝛis putredinis: ⁊ egrediat̄ habēs eā ex balneo ilico: ⁊ ſi nihil alte-rat̄ a diſpōne ſua: tūc febꝛis eſt effimera.

⁋ Hic ponit octauā congeriē ex experimēto. naȝ dicit ꝙ
hoc mō ꝓbat̄ ſi eſt effimera: q2 ponitur infirmus in bal-
neo: ⁊ ſi poſt moꝛā in eo ſupuēiat egro hoꝛripilatio non
cōſueta. tūc ſignificat̄ ꝙ febꝛis non eſt effimera: ſȝ putri-
da. ⁊ ideo egrediat̄ eger a balneo ilico. ⁊ ſi nō accidat ta-
lis hoꝛripilatio. tūc ſignificat̄ ꝙ eſt effimera: ⁊ cā eſt: q2
a balneo ſi ſunt humoꝛes peccātes eliquant̄ ⁊ cōmouen-
tur. vn̄ diſpſi faciunt quēdā modū hoꝛripilatiōis: ⁊ ſi h
nō fiat: ſignificat̄ carentia maloꝛum humoꝛuȝ. ideo ve-
riſimiliter eſt effimera. Et ſunt hec ſigna quaſi ſemper
vera: ſi omnia coniungantur: ⁊ ſufficit medico talis noti-
tia: q2 non ſemp eſt ſub certitudine.

De pmutatiōe

De ꝑmutatione effimere ad alias febres. ca. VII.

Quãdo expedit vt febrẽ effimerã patiens cibet̃: ⁊ errat medic⁹ ſup eã ⁊ ñ cibet ipſꝫ: ꝑmutat̃ febris ĩ corporibus colericis ad ethicã icẽdẽtẽ: ⁊ in corpib⁹ carnoſis ad ſinochã q̃ eſt abſqꝫ putredĩe: ⁊ forſitã ſe ꝑmutat̃ ad illã que eſt cum putredine.

¶ Iſtud capitulũ habet in rubro ꝙ eſt de permutatione effimere: ⁊ in eo aſſignantur duo modi erroris propter quos fit permutatio effimere: ⁊ ſecundus ponitur ibi. (Et ſimiliter.) In pͥma parte dicit: ꝙ quando expedit ꝙ patiens febrem effimeram cibetur ⁊ erret medicus ⁊ nõ cibat ipſum: tunc permutatur febris: ⁊ ſi patiens eſt colericus permutatur ad ethicam incedentem: ideſt procedentem vel aptam procedere. Aliqui habẽt incẽdentem ⁊ põt dici ꝙ iſtorum ethica eſt magis incẽdens ꝙ̃ aliorum propter ſuam complexionem naturalem eſſe valde igneam: aliqui tamen dicunt ꝙ debet addi dicto copulatiua dicendo permutatur ad ethicã: ſcilicet quandoqꝫ ⁊ ad incendentem. ideſt cauſonides: ⁊ hoc: q2 propter ieiunium ebulliunt humores ⁊ in talibus corporibus ſunt colerici apti ebullire. Et ſecundũ hoc permutatur qñqꝫ in eis ad putridã. Et hoc voluit Gal. x. terapẽtice tertio caplo: ſi tñ nõ ponatur copulatiue: ſed dicat ad ethicã incendẽtem non intelligimus ꝙ ſolum poſſit ad ethicã ꝑmutari: ſꝫ ꝙ iſta corpora colerica reſpectu alioꝝ facilius ad ethicã ꝑmutantur. Et ſubdit ꝙ ſi fuerit corpus ſanguineuꝫ qȯ dat intelligi ꝑ carnoſa ꝫ ꝑmutat̃ ad ſynochã: aut abſqꝫ putredine aut forte ad eã q̃ eſt cũ putredine. ¶ Nota igit̃ ꝙ ꝓꝑ paucitatẽ humoꝝ ⁊ humiditatũ ⁊ que in carne ibibunt̃ in calidis ⁊ ſiccis ↄtingit ex inflãmatione ꝙ cito ſub a mẽbrorũ radicaliũ inflãmat̃ ſicut ligna ſicca citius viridib⁹: ⁊ iȯ cito ad ethicã tranſeũt ex effimera ꝓpter ieiuniũ. Sed in carnoſis multꝰ eſt ſanguinis: ⁊ propter effimeraꝫ inflammatur maxime cum nõ fit per cibum refrigeratio: ⁊ ideo ſanguis ponitur in ebullitione ⁊ facit ſynochã ſine putredine. Qñqꝫ autem cum fortior fit impreſſio facit cum putredine: ⁊ per hoc datur intelligi de alijs febribus ex alijs humoribus: ſed eſt difficilius propter eorum frigiditatem.

¶ Et ſilr̃ qñ neceſſariũ ẽ adiutoriũ in aperiẽdo poros rarificãdo corp⁹: ⁊ nõ fit: inflãmatur in humoribus retẽtis in corpe inflãmatõe ei⁹ qȯ calefacit cũ fortitudine eius qȯ putrefacit.

¶ Hic ponit ſecundum errorem ⁊ permutationeꝫ inde ſequentem dicens ꝙ ſimiliter quando oportet habere adiutorium in rarificando corpus ⁊ aperiendo poros ⁊ non fit illud accidit ꝙ inflãmatur: ſcilicet calor in humoribus retentis in corpore inflãmatione eius qȯ calefacit cum fortitudine: ſcꝫ tali ꝙ calor fit fixus: ⁊ ſupple qñqꝫ abſqꝫ putredine ⁊ quãdoqꝫ inflammatur inflammatione eius qȯ putrefacit: q2 fit fixus ꝓpter putrefactioneꝫ. et iſtud eſt clarum. Sed primus modus inflãmationis talis ꝙ febrem faciat non ponitur a medicis in humore alio a ſanguine: de qua re dicemus in caplo de ſanguinea deo duce: ⁊ ex his duobus modis ꝑmutationis ⁊ cauſis poteſtis per vos multos alios cõiectari. Aui. vero iſtis fuit contentus.

¶ De ſignis ꝑmutatiõis effimere. Cap. VIII.

Significatio illius eſt ꝙ ipſa declinat abſqꝫ ſudore aut hũoroſitate: aut cũ ſudore abſqꝫ mũdificatiõe ꝑ ſudorẽ: ⁊ ẽ dcliatio lõga difficil̃ ⁊ abſqꝫ mũdificatiõe pulſus: imo remãet ĩ pulſu aliqd ⁊ remãet dolor capitis ſi fuerit: ⁊ h̃ totũ ſignat ꝑmutatiõꝫ ad febrẽ putrefactionis humoris aut ethicaꝫ.

¶ Rubrica iſtius capituli eſt de ſignis permutationis febris effimere ad alias. Et diuiditur in duas: pͥmo eniꝫ ponit generalia ſigna permutationis poſt ſpecialia: ibi ſecunda. (Nam ſi.) ¶ In prima dicit quattuor ſigna ꝑmutationis: primuꝫ eſt: ꝙ declinat abſqꝫ ſudore ⁊ humoroſitate. ſecunduꝫ. ꝙ ſi declinet cum ſudore: tamen non mundificatur per ſudorem. tertium. ꝙ declinatio fit longa difficilis q2 anguſtians egrum ⁊ ſic abſqꝫ mũdificatiõe pulſus: q2 pulſus nõ ex toto remãet cũ dꝑſ ſanoꝝ: imo remanet ĩ eo aliqd de diſpõnibus ꝑter nãꝫ. 4^m eſt: ꝙ non mundificat̃ integre dolor capitis ſi fuit capitis dolor: hec. n. omnia cũ accidunt: ⁊ vnũqdqꝫ coꝝ ꝑ ſe ſignificat permutationẽ effimere ad aliud genus febris. ¶ Sꝫ diceres: quomȯ declinatio abſqꝫ ſudore ſignificat permutationem: cũ ſudor nõ debeat merito effimere apparere: vt dicit yſaac ſecundo de febribus. ¶ Hic dicitur: ꝙ qñ humores nõ ſunt valde crudi mali a virtute regulabiles: ⁊ ſunt ſalteꝫ multi ex calore effimere fit eliquatio quarumdam partium humoralium ſiue ſecundarum humiditatum: que partes ſenſibiliter expelluntur ſudore nõ copioſo: vt eſt dictum in precedenti capitulo: ſed quãdo humores ſunt nimis virtuti rebelles: vel faciunt ſuo motu ad putredinem vel inflãmationẽ: reſolui ſenſibiliter id qȯ fuit eliquatum: vel retrahi calorẽ intra ꝓpter typuꝫ febris incipientis: aut ſunt ita pauci ꝙ effimera nõ inuenit virtutẽ aptam ad eliquationẽ ꝑ ipſaꝫ ſignificatur: aut ꝙ putredo vel inflãmatio fit vel facta eſt in humoribus: aut ꝙ ꝑ ſiccitatẽ figitur calor in mẽbris: ⁊ fit ethica: ⁊ hoc eſt vt plurimum. Quidam tñ volunt ꝙ Aui. vult aggregatum ex his quattuor ſignificare tranſitum aut fienteꝫ aut q̃ factus eſt: ſꝫ vnũ eorum nõ ſufficiat. Qꝫ aũt accidat ſudor ⁊ febris nõ mũdificet̃ ſignificat ꝙ calor nõ eſt fundatus in re faciliter euaporabili ſicut ſpũs: q2 euaporaſſet cũ ſudore: ⁊ ꝙ declinatio fit longa ⁊ difficilis ſignificat ẽt illud qȯ per reſolutionẽ dꝫ ceſſare nõ eſſe facile euaporabile: ⁊ ſic nõ eſſe ſpũm ⁊ remanẽtiã diſpõnis ꝑternãꝫ in pulſu aut dolore capitis ſignificat cãꝫ magis habẽtẽ ꝙ̃ faciat ſpũs. Sꝫ diceres quo declinat ſi ꝑmutatur: dr̃ hic ꝙ declinat: q2 remittuntur ſigna effimere: aut q2 ipſa remittit̃: aut q2 alia fortiora ⁊ ipſaꝫ obũbrãtia ſupueniũt. Et tertiũ ẽ ꝙ ſi dũ ẽ effimera ſupueniat colerica: ꝙ ſi nõ ſit cauſon hẽbit ꝑticulareꝫ declinationẽ: ſi ſit ſaluat ⁊ ĩ illa erũt h̃ dicta h̃: q2 ꝑmutata fuerũt.

¶ Nã ſi cauſe fuerint vehemẽtes aut ꝓlonget̃ mora eius ꝑmutabit̃ ad ethicã: ꝙ ſi ad ethicaꝫ ꝑmutet̃ videbis tactũ arteriaꝝ calidũ valde: ⁊ videbis febrem ſimilẽ vel fixã ⁊ in oib⁹ mẽbris addit̃ calefactio ſup repletionẽ ⁊ in tpe acceptõis cibi: aut videbis pulſuꝫ ſeruare equalitatem cũ duritie ⁊ paruitate: ⁊ videbis ſigna reliqua que diximus de ſignis ethice.

¶ Ponit ſigna ſpãliũ ꝑmutationũ. Et pͥmo ad ethicã: ſe

cando ad ſynocham ſine putredine. tertio ad febres putridas. ibi ſcḋa. (Et quādo.) ibi tertia. (Et qñ.) ¶ In pma pte dicit pmo ꝙ ſi cauſe effimere fuerint vehemētes aut multū durauerint ſicut triſtitia ⁊ cogitatio ⁊ ſimiles: tunc pmutat̃ plurimū ſupple ad ethicā. Et ſigna ſūt q̃ttuor hic ſpecifice poſita: pmū eſt tactus arteriaꝝ calidus valde. ſcḋz eſt: ꝙ vr̃ caliditas fixa filis in membris oibus. tertiū eſt: ꝙ addit̃ ſup cibū ⁊ repletionē: qꝛ inflāmat̃ ſupͦ cibo: quartū eſt: ꝙ pulſus ſeruat eq̄litatē cū duritie ⁊ puitate. Et addit ꝙ videbis reliqua que dicūtur in caplo ſignoꝝ ethice febris. Et tu ꝯſidera ꝙ iſta oia ſunt ſigna ethice ⁊ ante permutationē ſunt debilia: ⁊ creſcunt cum eſt facta permutatio: ⁊ pꝫ mō: quare ſignificant ex his que infra in caplo ethice dicemus.

¶ Et qñ pmutat̃ ad genus febriū qḋ nominat̃ ſinochus abſq; putredine: videbis additionē ⁊ repletionē caliditatis ⁊ inflāmationē faciei.

¶ Ponit ſigna permutationis ad ſynocham ſine putredine: ⁊ ſunt repletio venarū: additio caliditatis ſup caliditatē corrñdentē effimere: ⁊ inflatio faciei: ⁊ intelligantur ſimul ſumpta hec ⁊ ſignificāt inflāmationē eſſe fundatā in alio q̄ȝ in ſpiritu: ex quo eſt addita ad ſenſuȝ datū: ⁊ qꝛ ſanguis in propria forma videtur hic abundare ſignificatur ꝙ eſt calefactus abſq; putredine.

¶ Et qñ pmutat̃ ad febres putredinis appent horripilatio ⁊ diuerſitas pulſus ⁊ paruitas ⁊ coartatio: ⁊ eſt caliditas mordicatiua ſicca ⁊ vehementia accidentium: in vrina vero fortaſſe remanet digeſtio ex ſubſtātia ⁊ in pluribus nō apparet in ea digeſtio.

¶ Ponit ſigna pmutatiōis ad putridas. et ſunt ſex. Primum eſt ꝙ apparet horipilatio qñ humores agitati a virtute ſparguntur hora motus eorum ad putredinem ⁊ faciunt horipilationē. Secunduꝫ eſt diuerſitas vel coartatio pulſus propter virtutis tenorem in hora motus humoꝝ putridoꝝ. Tertiū paruitas: qꝛ a pͥnᵒ talis motᵒ cor retrahit ſpūs: ⁊ inclinatur nō multū trāſmittere extra: ⁊ ideo nō multū eleuatur artaria ⁊ fit paruus: fit ēt diuerſus: qꝛ virtus tunc pugnat ⁊ conatur: diuerſo mō oppmit̃ a mā. Quartū eſt: ꝙ caliditas eſt mordicatiua ſicca ꝑpter fumos putridos. Quintū eſt vehemētia accidētiū in vrina: qꝛ pmutat̃ valde aut ad aquoſaꝫ ꝑp opilatiōes: aut tinctā. Sextū ſignū eſt ꝙ fortaſſe remanet digeſtio in ſuba ⁊ in pluribus nō apparet in ea digeſtio. Et h̃ vltimū hꝫ plures expoſitiones. vna eſt ꝙ in pncipio pmutationis: qꝛ nō ipreſſit multū putredo: iō ſaltē in ſuba vrine appet digeſtio: ſꝫ in pluribus. ſ. aliis diſpōnibᵒ vrine ⁊ hypoſtaſis ⁊ color nō appet digeſtio. Sꝫ ego puto ꝙ loquat̃ de pluribus diſpōnibᵒ vrinaꝝ: ⁊ qꝛ cōtingit ꝙ añ putredinē aquoſitas erit in venis digeſta ⁊ materia hypoſtatica bona: pōt aliq̄ vrina expelli digeſta pluribᵒ febribᵒ putridis: ad q̄s trāſit̃: qꝛ humores erāt añ mali ⁊ crudi ⁊ pati putreſcere: nō appet digeſtio in pncipio pmutatiōis ⁊ in tēpore pmutatiōis.

¶ De curatione generali feb. effi. Cap. IX.

In omnibus ſpēbᵒ febris effimere oꝫ vt afferant̃ ſup corpa patiētiū eas ea q̄ nutriāt eos nutrimento bono cū velocitate digeſtiōis: qm̄ febriēs ē eger: ⁊ eger ē leſus.

¶ Et quibuſdā coꝝ ꝯcedit̃ deliciari in eo ſicut patiēti ex labore: ⁊ anguſtia: ⁊ fame: ⁊ in illis in quoꝝ corporibus colera plurima eſt ⁊ q cōq̄rit ſe pati horripilatiōes i pricipio deglutiat cibū iſuſuꝫ in aqua aut vino vt ſit magis penetrās. ¶ Et iſti qdē cibant̃ ēt i pricipio febris ¶ Et qbuſdā probibet̃ deliciari i eo ⁊ minuitur eis vt fiant ſubtiliatiua: ſicut in patiente ex opilatiōe ⁊ ſoliditate ⁊ ex apoſtemate. ¶ Et melius quidē eſt vt poſtponatur cibatio vſq; ad declinationeꝫ niſi in illis: quos excepimus. ¶ Et aqua frigida qdē oportet vt nō ꝓhibeatur i principio rei: qm̄ virtus eſt fortis: quare nō timetur debilitas: ⁊ eſt melior cura i ifrigidando. ¶ Verū ſi fuerit illic debilitas in viſceribus: ⁊ febris iam extenditur aut fuerit vehemēs: tūc melius eſt vt de ea nō multū ſumat̃.

¶ In iſto capitulo nono Aui. ponit curā effimere in vli ⁊ diuidit̃ in tres ptes. Primo docet p aſſumpta interiᵒ ſcḋo p exterius approximata: tertio p euacuationē. ibi ſecunda. (Et cōcedit̃ eis.) ibi tertia (Euacuatione āt.) ¶ Et bonū eſt ꝙ dicā in pma parte poni ſeptē canōes. primus eſt: ꝙ in patientibᵒ effimeras oportet ꝙ dētur ea: que nutriūt eos nutrimēto bono: qḋ ſit velocis ⁊ facilis digeſtiōis: ⁊ rō aūt facilitatis digeſtiōis regſite ē q: febriens ē eger: ⁊ eger eſt leſus: iō opꝫ ꝙ illa q̄ afferunt̃ ſint facilis digeſtiōis ⁊ h̃ eſt cōmune in oī debili iquātū hꝫ. Sꝫ ex alis cauſa poſſet prohiberi. nō dr̃ ergo hic ꝙ cibus det̃: qꝛ eſt leſus: ſed det̃ facilis digeſtionis: qꝛ eſt leſus. ¶ Scḋs canon eſt: ꝙ qbuſdā patientibᵒ effimerā ꝯceditur deliciari in cibo. i. ſumere cū delectatione ⁊ quātū hn̄t digerere pñt: ſicut ſūt q patiunt̃ ex labore: vel anguſtia: vel fame: vel ſicut illi: in quoꝝ corporibus eſt colera plurima: ⁊ ille q ꝯquerit̃ ſe pati horripilatiōes in pncipio deglutiat cibū panis iſuſi in aqua aut vino pmixto aq̄ iuxta ſuā ꝯſuetudinē: q cibᵒ iō dꝫ eſſe infuſus vt ſit magis penetrans: nā iſti hn̄t motū quēdā colere ex ebullitiōe. Ad remittēdū ḡ feruorē eſt oportunum ꝙ cibus q infrigidat ſit cito penetrās ad loca iflāmata. Et in his duobᵒ canonibᵒ nō eſt. ſ. dcīs de hora cibi niſi in illo qui horripilatur. ¶ Tertius canon eſt: ꝙ iſti in quibus cōcedit̃ deliciari: debēt cibari in pncipio qꝛ idigēt ⁊ nō ē ibi fortis idicatio de oppoſito. ¶ Quartus canon eſt: ꝙ quibuſdā ꝓhibet̃ deliciari in eo ⁊ minuit̃ cibus ita vt ſubtilietur: ita ꝙ dieta fiat ſubtilis: ⁊ iſti ſunt qui patiuntur ex apate aut ſoliditate aut opilatiōe: ⁊ intelligit̃ i poris cutis ⁊ ſoliditas qñ opilatio eſt i venis: ⁊ cā ē: qꝛ iſte nō ſunt pure effimere: ſꝫ ē ibi repletio: p quā ſubtiliamᵒ q̄ fac̃ apa aut opilatiōes. ¶ Quintus canon eſt: ꝙ oēs debēt cibari i declinatiōe exceptis illis q. ṡ. excepimus: ⁊ ſūt famelici anguſtiati fatigati ⁊ pleni colera. Et nota ꝙ illi in qbus abundat colera cuꝫ effimera cibant̃ vt cito fiat refugiū ⁊ ꝓhibitio putredinis colere aut ſincopis: que in eis timet̃ ex curſu colere ad ſtomachū aut ethica. ſed merito plenitudis cēnt cauendi a cibo iuxta ſniam aſſo. (Nō pura corpa) ⁊ cauſa canonis eſt clara: cuꝫ aūt timeatur de cibi inflammatione ⁊ neceſſitas nō cogat niſi alia ꝯiūgant̃. ¶ Sextᵒ canon eſt: ꝙ aqua frigida nō ꝓhibet̃ eis: qꝛ eſt melior cura infrigidando: ⁊ hoc intelligas niſi aliud prohibeat ⁊ quia virtus eſt fortis: ⁊ non timemus debilitateꝫ: nec ſupple de incrudatione materie: ideo conceditur etiam in pncipio.

in principio. ¶ Et ſeptimus canon eſt: ꝙ q̄ñ eſt debilitas in viſceribus ex raritate texture vel ꝯplexione vel ꝯpare aut ſi febris effimera multũ extendat: vñ ſit timor de materie multitudine aut fuerit vehemẽs: ita ꝙ timeat̃ de motu humoꝝ ad putredinẽ bonũ ẽ vt de ea nõ multũ detur: ne humores fiant poſtea deteriores: ⁊ ſilr ne addatur in opilatione vñ ſuperueniat putrida: ⁊ ego vidi iam nõ obſeruato canone quoſdam periſſe ex multo potu aque frigide in effimera ſua ſtultitia: vnde ſuperuenit putrida peſſima.

¶ Et cõceditur eis balneum cũ eoꝝ poriſmus cõſumitur in febribus effimeris propter accidẽtia de quibus eſt humectatio: ⁊ de quibus eſt ſudatio ⁊ rarificatio poroꝝ: ⁊ de eis eſt in frigidario in quieta diſpõne. ¶ Et prohibetur vbi timet̃ caſus putredinis. ¶ Et nõ oꝫ vt eniter balneũ niſi hñs eã ex opilatione: ꝓpterea ꝙ balneũ generat egritudinem putridã. ¶ Et ſimiliter patiens eam ex ſatietate nauſeatiua niſi in fine rei ⁊ cũ dilatant̃ pori ⁊ deſcendit nauſeatiua ſatietas: illic.n. opꝫ vt balneetur. ¶ Et hñtes catarrũ nõ balneent̃ niſi ſit aduſtiuus. ¶ Et oẽs habentes febres effimeras oportet vt nõ prolongent moraꝫ in aere balnei: immo in aqua eius q̄ntum volunt niſi habentes eam ex ſoliditate ⁊ ex ſpiſſitudine: eis enim conuenit vt prolongent moram in aere balnei donec ſudent. Embrocatio autem ſi fuerit infundendo aut liniendo tantum opilat poros. ¶ Et in curatione omnis febris effimere: q̄ eſt ab opilatione extrinſeca aut intrinſeca fricatio operit poros habentis eam: deinde ſi obuiat humiditati plurime reſoluit eam: ⁊ ſi obuiat humiditati parue exiccat eam.

¶ Hic ponit curã ꝑ approximata exterius. Et ſunt octo regule: quaꝝ q̄dã ſũt pncipales: quedã exceptiue. Pria eſt ꝙ hñtib⁹ effimerã cõcedit̃ balneũ cũ ꝯſumit̃ eorũ poriſmus. Et ſumit̃ hic poriſmus iproprie: ⁊ h̃ ꝑ illa q̄ ex balneo acciderũt: quoꝝ p̄m̄ eſt ſudatio: q2 facit ſudare: ſcdm eſt rarificatio: q2 pori fiunt rariores. Et tertiũ eſt ifrigidatio in q̄eta diſpõne. Obmittẽdo ambages itelligat̃ i q̄eta diſpõne .i. poſtq̃ꝫ homo receſſit a balneo ⁊ quieſcit: tũc.n. aqua q̄ remanſit in poris imbibita refrigerat: vt 2ᵒ p̄mi illo caplo. Quidã ornate loquẽtiũ. Et dixit ꝙ in declinatione ne ꝯiungant̃ ſil̃ balnei calor ⁊ febris ⁊ nimis inflãment. ¶ Scdꝯ canon ẽ ꝙ balneũ ꝓhibet̃ vbi timet̃ caſus putredinis: nam ſi cum effimera ſit repletio humoꝝ acutoꝝ: vel ẽt alioꝝ cũ agitant̃ per balneũ: eſt periculũ ne putreſiant. ¶ Tertius canon eſt: ꝙ nõ opꝫ de habentibus effimerã: ꝙ vitet balneũ niſi hñs eã ex opilatiõe: ꝑꝑ qd̃ ſupple i iſtis eſt aptũ generare egritudinẽ putridã balneũ: ⁊ hic eſt vn⁹ de excipiẽtibus. Et cã eſt clara cũ opilatio ſit cã ꝙ fumi per balneũ eleuati ñ egrediant̃ ⁊ ibi remaneãt. Et ſi dicas ꝙ balneũ aperit vt ſtatꝫ dr̃. Rñdet̃ ꝙ multa exiſtẽte mã opilat: ⁊ cũ hoc mãm mouet multotiens ad putredinem calefaciẽdo humectando ⁊ agitando humores. ¶ Quartus canon eſt .ſcda exceptio in forma a p̄ma regula: ⁊ ſũt quaſi iſte ſpecificãtes ſcdm canonẽ .ſ. ad ſciẽdũ q̄ñ timet̃ caſus putredinis dicit ergo ꝙ ẽt excipiuntur q patiuntur effimerã ex nauſeatiua ſatietate niſi in fine rei .i. nauſeatiue ſatietatis cũ pori dilatant̃: ⁊ nauſeatiua ſatietas deſcẽdit .i. mã ex cibo gn̄ata deſcendit de ſtomacho: nã ante illud trahendo ſpũs ad exteriora fuiſſet cauſa indigeſtionis ⁊ corruptiõis cibi. Sꝫ digeſto cibo: ⁊ ſupple euacuatis ſupfluis: ⁊ per ieiuniũ paucificatis hũoribus: ⁊ diſpenſato iã nutrimẽto per mẽbra tũc cõceditur balneũ eis: niſi aliud indicaret oppoſitionẽ: ⁊ iſte humor ꝯfert iuuãdo ad expulſionẽ ſupfluitatis tertie digeſtionis: ⁊ faciendo illa tria ſuperi⁹ poſita. ¶ Quintus canon eſt: ꝙ habens catarrũ nõ balneetur niſi fuerit aduſtiuus ⁊ ſcitur ex dictis in quinta tertij ð cura catarri ꝙ balneũ nõ cõuenit in catarro frigido niſi poſt maturationẽ ⁊ paucificationẽ mãe. In calido ãt ꝯfert cũ aqua nõ calida ad temperandũ acuitatẽ eius. ¶ Sextus canon eſt: ꝙ omnes habẽtes febres effimeras nõ debẽt ꝓlongare morã in aere balnei: ſcꝫ calidor: q2 addit in caliditate ſpirituũ: ⁊ nõ refrigerat vt oꝫ: imo morent̃ in aqua balnei q̄ãtũ volunt .i. q̄ãtũ eos delectat. Nã iſta aqua in diſpoſitiõe quietis poſtea refrigerat: ⁊ excipiuntur ab iſta regula patientes ex ſoliditate corꝑis febrẽ effimerã: ⁊ iã dctm̃ eſt vobis: ꝙ intelligim⁹ illos pati ex ſoliditate qui patiũtur ex opilatione in venis nõ in poris cutis: poſſet tñ dici hic ꝙ aliud itelligit ꝑ ſoliditatẽ .i. denſitatẽ cutis: aut ꝓpter frigus aut propter approximationẽ ſtipticoꝝ: ⁊ in iſto caſu mora i aere balnei manifeſte eẽt ꝯueniens. In opilatione aũt venaꝝ q̄ñ iã mã eſt paucificata ⁊ digeſta etiã iſte aer conueniret vt materias illas traheret ad cutẽ ⁊ in ſudoreꝫ cõuerteret. Et iõ dixit ex ſoliditate ⁊ ſpiſſitudine ponẽdo ⁊ ꝑ .i. nã in iſtis conuenit mora in aere balnei donec ſudẽt. ¶ Septimus canon eſt: ꝙ in oĩ acutione febris effimere ꝓueniẽtis ab opilatione ſiue extrinſeca .i. cutanea ſiue intrinſeca .i. in orificijs venaꝝ embrocatio ſiue fiat ſolũ effundendo aquã: ſiue fiat leniendo cum aq̄ opilat poros: vbi nota hoc eſſe valde ambiguũ: nã Aui. quarta p̄mi caplo de embrocis dixit ꝙ embroca eſt medicamen cõgruũ ei qd̃ oꝫ diſſolui. Et ꝑ ꝯñs videt̃ cõueniẽs in opilatiõe. Hic ſunt multe rñſiones: p̄ma dicit ꝙ hic intelligit̃ de embroca actu vel potentia frigido: in p̄mo aũt de calido. Hic modus eſt icõueniẽs: q2 Aui. loq̄t̃ h̃ de aq̄ q̄ calida eſt actu tñ põt dici ꝙ ẽ frigida i potentia ⁊ infrigidat plus cũ in embroca adminiſtrat̃: nec Aui. dicit quarta p̄mi ꝙ oẽ embroca ꝯueniat diſſolutioni: ⁊ iõ poſſet dici ꝙ ꝓpterea ꝙ aqua nõ diu remanet calida ſup mẽbra embrocata h̃ mõ iõ nõ diſſoluit: imo q2 infrigidat̃ ⁊ ifrigidat addit in opilatiõe i iſtis: qd̃ balneũ nõ facit cũ diu ſtet calidũ. Scda reſponſio eſt Dini: q2 ꝯtinuat ſupiorẽ canonẽ .cũ iſto dicẽdo ꝙ patiẽtes ex ſoliditate nõ ſunt balneãdi in aq̄: ⁊ hic dicit ꝙ nõ ẽt ſunt embrocãdi: q2 opilat eos aq̄ hoc mõ embrocata. Tertij dicũt ꝙ hic vult ſermonẽ ꝯpare tñ ad fricatiões: ⁊ vult ꝙ embroca nõ tã ꝯfert in iſtis ſic fricatio: ſꝫ iſta rñſio nõ dicit: q̄ñ embrocatio addat in opilatione: vt dicit Aui. Gẽtilis aũt vult ꝙ ꝯparat̃ embroca ad balneũ in illis in qb⁹ balneũ dulcis aq̄ ꝯueniat gr̃a reſolutiõis. Et vult ꝙ magis ꝯferat balneũ: q2 i embroca modicũ manet aqua calida: imo ifrigidat̃. Iõ ſi in capite ſit aduſtio p̄eligim⁹ embrocare: q2 citius ifrigidat. Elige tu qd̃ vis: p̄mus tñ modus nõ eſt ita rudis vt gẽtilis dicit. ¶ Ultimus canõ eſt: ꝙ fricatio apperit poros habentiũ effimeraꝫ ex opilatione. Et ſi obuiat fricatio mãei mlte reſoluit eã: ⁊ ſi obuiat pauce exiccat eã: ⁊ Din⁹ itelligit ꝙ ſi obuiat hũiditati mlte reſoluit eã .i. pau

latiꝫ trāſmutat in vaporē ⁊ tarde:⁊ ſi mā ſit pauca extricat:q̄ cito ipaꝫ cōſumit. Gen. aūt dicit ꝙ mām multaꝫ fricatio dilatat ⁊ ſpargit p corpus. Et hoc intelligit Aui. p reſoluere:q̄ ſubtiliare ⁊ dilatare. ſed ſi eſt pauca exibit a corpe:⁊ vtraqꝫ ſaluari pōt. Tu tñ intellige ꝙ fricationes ꝯueniūt magis qñ mā eſt pauca ⁊ ſecurius.

⁋ Euacuatiōe aūt nō indiget aliqs corꝫ niſi habens opilationē repletionaleꝫ:⁊ habens nauſeatiuam ſatietatem:⁊ qui habet febrē effimeram ex ſoliditate:cuius corpus eſt repletum.

⁋ Hec eſt tertia ps:in qua ponit curā p euacuationes p vias ſenſibiles:⁊ dicit ꝙ patiētes effimerā nō idigent euātione p vias ſenſibiles niſi ille q hꝫ ex opilatiōe repletionali.i. pueniēte a multitudine hūoꝛis:⁊ ſilr hñs cū nauſeatiua ſatietate:⁊ hñs ex ſoliditate ñ tm̄ cutis:ſꝫ corpis:quare cū opilatiōe in venis:⁊ ſilr ex quacūqꝫ cā patiaꝛ effimerā ſi corpus eius ſit repletū:⁊ cāe iſtoꝝ ſunt note ibi ſequitur. In febribus effimeris.

⁋ Principiū ſermonis de febribus putridis:⁊ cōplemētū ſermonis eſt in febribus ſanguineis ⁊ colericis.

⁋ Tractatus ſecundus: ſermo vniuerſalis de febribus putridis.

Putredo accidit aut pp cibū malū cū eſt pparat⁹ vt putrefiat illō: qō gnāꝛ ab eo pp maliciā ſue ſubſtantie. Aut ppterea ꝙ velociter recipit corruptionē:q̄uis ſit bone ſubſtantie ſicut lac. Aut qm̄ eſt aquoſus nutrimēti mali:cui⁹ aquoſitatē recipit ſanguis:ſic illō qō gnātur a fructib⁹ tardis hūidis valde. Aut qm̄ eſt ex illis que nō ꝯuertunꝛ ad ſanguinē bonū:imo remanet humoꝛ malus frigid⁹: quē abhoꝛret caloꝛ inat⁹:⁊ ſuccedit ei extraneus:ſicut ille q generaꝛ a cucumere:⁊ citrulo:⁊ piris ⁊ ſimilibus. Aut malitia artificij eius: aut hoꝛa ipſius:aut oꝛdo eius ſm̄ ꝙ ſcis.

⁋ Iſte eſt tractatus ſecundus huius p̄me fen quarti canonis:in quo intendit Aui. determinare de febribus putridis.⁊ cōtinet.61.capitula. Et p̄ma nouē ſunt in ꝯgnāli de putridis:⁊ in decimo icipit magis ſpecialiter:ſcꝫ de acutis:⁊ poſt de ſpecialioꝛibus:⁊ q̄ vt dixi in p̄cedenti tractatu hāc diuiſionē i tractat⁹ ⁊ capitula Aui. p̄mittit nō laboꝛabo niſi in quolꝫ capitulo ad diuiſionē ppriā: p̄ſens ḡ caplm̄ intitulaꝛ ſermo vlis in febrib⁹ putridis. Et nota pp rubricā:ꝙ dr̄:⁊ ꝯplemētū in febrib⁹ ſanguineis ⁊ colericis:ꝙ Gentilis intelligit ſuperi⁹ aliquo mō tractatū eſſe de eis cū eſt tractatū de febribus q̄ ex vapoꝛe ſanguinis vel colere cōtingunt:ſꝫ hic ꝯplebiꝛ tractat⁹ de eis. Ego aūt extiſtimo ꝙ q̄ dicit rubrica de putridis febrib⁹:⁊ i h̄ tractatu tractaꝛ de ſynocha ſine putredine:tractaꝛ ēt de ſaticos ſiue de febre aduſta:quaꝫ qdā voluīt nō eē de putredine:ſꝫ de aduſtione colere:iō dixit Aui. ꝙ vltra determinationē de febrib⁹ putredis ponunꝛ aliqua ad cōplementū tractatus de febribus ſanguineis ⁊ colericis p ꝯpleta determinatione de febrib⁹ ab iſtis hūoꝛib⁹ depēdētib⁹. ⁋ Diuidiꝛ aūt p̄ns caplm̄ in tres ptes. In p̄ma ponunꝛ cauſe putredinis. In ſcda diuerſitates putredinis. In tertia diuerſitates febriū putridaꝝ. ibi ſcda. (Et putredo qdē.) ibi tertia. (Et putredo colere.) P̄ia diuidiꝛ in qnqꝫ:nā p̄ ponit cāꝫ putredis ex pte ciboꝝ. 2°. ex pte opilatiōis. tertio ex vtutib⁹ corpis:q̄rto ex aere ꝯtinēte:q̄nto ex diſpōnibus hūoꝝ corpis. Et lꝫ multe poſſent eē alie cāe:tñ iſte ſunt cōiter magis ꝯtigētes:nō.n.ē dubiū ꝙ pp medicinā putrefactiuā:⁊ pp venenū:⁊ pp accñtia aīe:⁊ pp vſuꝫ venereoꝝ ⁊ multa ſilia pōt putredo ꝯtingere. 2° ps incipit ibi. (Aut ppter opilationē.) tertia ibi. (Et ſunt iterꝝ vtutes.) quarta ibi. (Aut ppter diſpōnes.) quinta ibi. (Et plurimū cauſaꝝ.) In p̄ma dicit ꝙ putredo accidit ppter cibū malū:cuius malitia pōt eſſe ſeptē modis h̄ narratis ab Aui. P̄rim⁹ eſt cū ē male ſubſtātie:vñ ſanguis q ex eo gnāꝛ eſt paratus putrefieri:ſicut humoꝛ q generaꝛ ex fungis ⁊ malis frugib⁹ natis in tpe peſtilētie. Scd̄s modus eſt:ꝙ cibus q̄uis in ſe ſit bone ſubſtātie.tñ velociter recipit corruptiōeꝫ ſic lac. Tertius eſt: q̄ cib⁹ eſt multū humidus ſupflua hūiditate ⁊ multuꝫ aquoſus:⁊ tñ talis ꝙ eius aquoſitates recipit ſanguis:⁊ eſt mali nutrimenti:ſicut eſt illud qō generaꝛ ex fructibus tardis humidis valde. Quartus eſt:q̄ cibus eſt de illis q̄ nō ꝯuertunꝛ ad ſanguinē bonū:imo remanet ex eo hūoꝛ malus frigidus:quē abhoꝛret caloꝛ inat⁹:⁊ ſuccedit ei extrane⁹ ſicut eſt ille q generaꝛ a cucumere ⁊ citrulo:⁊ piris:⁊ ſilibus. Quintus mod⁹ eſt malitia artificij:q̄ nō ſit bñ coctus aut ꝯmixtus ex nō debentibus cōmiſceri ſic piſces ⁊ lac:⁊ alia q̄ ad artificiam ptinent. Sext⁹ mod⁹ eſt:qñ ē malus ex hoꝛa q̄ cibus ſumiꝛ. Se ptim⁹ qñ ē malus ex oꝛdine ſumēdi ipꝫ. ⁋ Et circa hāc ptē p̄mo dōꝫ eſt qd ſit putrefactio. ſcdo qd putredo. tertio quid aduſtio. quarto:in quo differant putrefactio ⁊ aduſtio tam ſm̄ medicos q̄ ſꝫ philoſophos:quinto verificatur textus Auic.

⁋ Quātū ad p̄mū Ariſ. deſcribit putrefactionē quarto metheoroꝝ:ꝙ eſt corruptio q̄dā in vnoquoqꝫ humido ppꝛie ſm̄ nām calidiıtatis a caliditate aliena. Et hāc alienā dicit eē ſicut caliditatē ꝯtinētis aut locantis. Gal. vo. xi. terapētice dixit ꝙ ē trāſmutatio totius ſubſtātie coꝛpoꝛis putrefiētis l corruptiōꝫ ab exterioꝛi caloꝛe. Yſaac vo q̄nto de febrib⁹ deſcripſit eā:ꝙ eſt corruptio humidi coꝛpoꝛis in liq̄dis veniēs pp ebullitionem ⁊ turbationē caloꝛis ex̄nei. Et ego ſequar Ari. ⁊ exponētes euꝫ. Et albertus magnus in expōne quarti metheoroꝝ itelligit ꝙ putrefactio ⁊ ꝯbuſtio differūt in hoc ꝙ putrefactio eſt corruptio nālis:aut via in corruptionē. Naturalis āt nō eēt niſi ageret i eā aliq̄d p̄ncipioꝝ nāliū vl ſaltē ad eā congereret:iō opꝫ ꝙ i putrefactiōe agat aliqō nāliū p̄ncipioꝝ mixti:⁊ h̄ eſt caloꝛ q fuit nālis in coꝛpoꝛe mixto qō putrefit:⁊ mod⁹ ē iſte:q̄ caloꝛ nālis hꝫ duo: vnū eſt ꝙ ē ſic foꝛ⁹ ꝯtinēs in vtute coꝛpus mixtū ⁊ elemēta inuicē ꝯiuncta. Et h̄ inq̄ntū ē pportionat⁹ foꝛme illi⁹ mixti:⁊ hoc eſt eē nālē:ſꝫ quā rōnē nō agit ad corruptionē:ſꝫ ad ſalutē ⁊ pfectiōeꝫ mixti:cuius eſt caloꝛ. 2m qō hꝫ hic caloꝛ eſt rō caloꝛis abſolute:mō a caliditate aliena caloꝛ mixti nō corrūpiꝛ inquantū caloꝛ:ſꝫ inquātū nālis. Cū igiꝛ p opōnē ꝯtinētis caloꝛ deſinit eē nālis tñ remanet i eo rō ſola elemētaris caloꝛis:⁊ illi⁹ eſt diſſoluere ⁊ eleuare in vapoꝛē humidū:cū ꝯiūgiꝛ:⁊ iō iſte caloꝛ q fuit nālis educit humidū mixti ex ad ſupficiē:⁊ diſſoluit ꝯpōnē elemētoꝝ:⁊ vt dixi:in putrefactione fit hoc a calido qō p̄us fuit mixtio ppriū ⁊ nāle: ⁊ iō diciꝛ iſta corruptio nālis:ſed in ꝯbuſtiōe nō eſt ita q̄ ſtāte adhuc nālitate calidi humidū educiꝛ a caloꝛe extrinſeco ꝯburente ⁊ nō ꝯcurrit ad illius humidi eductioneꝫ caloꝛ naturalis mixti:imo reſiſtit huic eductioni q̄ntum poteſt inquantū naturalis. Et hanc dicit verā cauſam differentie inter putrefactioneꝫ ⁊ cōbuſtionem

⁊ quarē

ꝛ quare putrefactio eſt naturalis ꝛ combuſtio violēta.
¶ Poſt hoc ponēdo deſcriptionē putrefactionis dixit
ꝙ putrefactio eſt corruptio facta in vnoquoq; hūido
ītraneo qḋ humidū eſt ſubm caliditatis ꝓprie q̄ eſt ſm
nām ab aliena caliditate: hāc diffinitionē dicit bonā: q꞉
ꝯtinet gen⁹ ꝛ ſubꝫ ꝛ efficiēs remotū ꝛ efficiēs ꝓpinquū.
Genus eius eſt corruptio: qḋ ꝓbat: q꞉ eſt ꝯriū gnātiōi. ḡ
eſt corruptio aliquo mō. Agens aūt remotuꝫ eſt calidi-
tas aliena: nā calor mixti dū eſt in nāli diſpōne eſt pro-
prius: q꞉ illi ſoli nāe vere cōueniens ꝛ nālis: q꞉ eſt virt⁹
formādi: ideſt dandi formā mixto: ꝛ v̄tus ꝯſeruādi ipſ
in eē. ꝛ hūc calorē corrūpit calor cōtinēs nō inquātuꝫ
calor: q꞉ in h̄ nō ſibi ꝯriat̄: ſed inq̄tū eſt nālis ꝛ ꝓpri⁹:
ꝛ ideo caliditas aliena eſt agens ad hāc corruptionē: ca-
lor aūt q̄ prius fuit nālis cū ſit factus nō nālis remanet
vt elemētaris tm̄: ꝛ hoc mō agit ad humidū ſubtilian-
dū ꝛ educendū a mixto p̄ vias ꝛ poros quos aperuit ca-
liditas extranea: humidū aūt ꝙ ſit ſubm huius corru-
ptionis eſt clarū: cū ſit ſubm caloris qui p̄mo corrūpit̄
ꝛ ſubm eductionis que eſt ſcḋa trāſmutatio in putrefa-
ctione: ex q̄bus dicit Albertus hāc diffōnē appere bo-
nā nālez. Nā cōtinet gen⁹ ꝓpriū: ꝛ efficiens primuꝫ: qḋ
eſt caliditas aliena: ꝛ efficiēs ꝓximū: qḋ eſt calor q̄ fuit
nālis in mixto ꝛ eſt fact⁹ p̄ter nāꝫ aut elementaris tm̄:
ꝛ ſubm: qḋ eſt vniuſcuiuſq; humidū: hec eſt v̄a Alberti
ſnīa ſine fraude ſup q̄rto metheoroꝝ: vt pꝫ legētib⁹ ipſ.
¶ Et quāuis hic ꝓfundiſſimus ph̄s ſit veneratione di-
gn⁹. arguā tn̄ ꝯ ipm̄ p̄ veritate. Et p̄mo de dr̄ia inter
putrefactionē ꝛ ꝯbuſtionē ſup quā ꝓ magna pte fabri-
cauit expoſitionē diffōnis putrefactiōis: p̄mo ex illa ſe-
quit̄ ꝙ impoſſe eſt putridū ſꝫ ſe totū putridū ꝯburi: ꝓ-
bat̄: ſequit̄. n. q̄ ipm̄: eſt putriduꝫ. ḡ calor nālis qui erat
in eo eſt factus nō nālis ꝛ coagit ad humidi ſui diſſolu-
tionē ꝛ ſeparationeꝫ. Et poſtea ſeq̄t̄: calor talis coagit ad
diſſolutionē ſui hūidi. ḡ illa corruptio eſt nālis: ꝛ vltra.
ergo nō eſt ꝯbuſtio in illo: cū ꝯbuſtio in h̄ differat a pu-
trefactione: ꝙ eſt corruptio violēta nō nālis: ꝛ tunc ſeq-
tur ꝙ illud nō ꝯburit̄. ex h̄ ergo ꝙ aliq̄d ſꝫ totū putre-
fit: ſeq̄t̄ ꝙ ipſ nō ꝯburit̄: ꝛ iō eſt impoſſe ſꝫ ſe totū putri-
dū ꝯburi: ꝯñs tn̄ eſt ꝯ experientiā: ꝛ cōtra doctores me-
dicine: q̄ docēt ꝯburere ptē putridā oſſis ad ꝓhibendū
vlteriorē putredinē: ꝛ in mille alijs caſib⁹. ¶ Forte di-
cet aliq̄s ꝙ qñ putridū ponit̄ in igne ad ꝯburendū: illa
trāſmutatio p̄t q̄dāmō dici putrefactio reſpcū caloris
q̄ fuit nālis: ꝛ ꝯbuſtio reſpcū caloris ignis q̄ eſt extrīneus.
¶ Cōtra. p̄ hoc idē eēt in oī putrefactione: in oī. n. tali
coagit calor exterior calori intrinſeco ad diſſolutiōeꝫ. 2⁰
hoc ē expreſſe ꝯ albertū i caplō ꝓprio de dr̄ia iter putre-
factiōeꝫ ꝛ ꝯbuſtionē: nā vult ꝙ ī ꝯbuſtiōe nō coagit ca-
lor q̄ fuit nālis: q꞉ nō amiſit ꝓprietatē mixti ꝯſeruādi
in eo ꝙ ꝯburit̄ ꝛ dixit h̄ mō ad lrām: ꝯbuſtio aūt ſi ſic
agit: eo ꝙ calor nālis nō adhuc a v̄tute nāe deſtitutus
ſit: ꝛ iō fit ibi violētia: q꞉ calor īterior cū ſit ī vigore nāe
adhuc ꝯtētiu⁹ ē mixti: ꝛ iō inquātū talis nō coagit ignī
ꝯburēti. Sꝫ reluctat̄ ꝛ viꝫ patit̄: vñ totū p̄n^m ꝯbuſtiōis
eſt extē: cui nihil ꝯfert ſiue coagit calor nālis intrinſecus
ſiquātū eſt ſilis: ꝛ ex h̄ pꝫ cā quare ꝯbuſtio eſt violēta ꝛ
putrefactio nālis nulla ē h⁹ alia cā q̄ v̄a ſit. Hec Alber.
¶ Scḋo p̄ncipalr̄ arguit̄: q꞉ ex dictis ſeq̄t̄ ꝙ īpoſſe eſt
aliq̄d ꝯburi: p̄cipue tn̄ hominē vel aīal vel aliud mixtū
ꝑfectū hñs calorē actualē. ꝓbat̄: impoſſe eſt in talibus
calorē nālem nō coagere ad reſolutionē humidi. ergo
impoſſe eſt in talibus eſſe ꝯbuſtionē: tenet ꝯñs: q꞉ ad cō-
buſtioneꝫ requirit̄ ꝙ calor nālis nō coagat ad diſſolu-
tionē humidi calori ꝯburēti: ꝛ aſſūptū pꝫ: nā ī diſpōne
quā tūcūq; nāli calor nālis in talibus agit ad humidī
ſubſtātifici diſſolutionē. ergo multomagis ꝯcurrēte ca-
lore ꝯbuſtiuo: aſſūptū eſt Aui. ꝛ oīuꝫ doctoꝝ: nā p⁹ p̄mi
caplo de etatibus dixit. in cauſis ꝯſumptionis humidi
calor quoq; nālis ad h̄ adiuuat: ꝛ tertia p̄mi caplo p̄ de
neceſſitate mortis: ꝛ in alijs locis: ibi tn̄ dixit. calor igit̄
innatus eſt cā extinguēdi ſeipſ accidentalr̄: ꝓpterea ꝙ
ſit cā ſuipſius māꝫ ꝯſumēdi: in oī igit̄ tali calefactione
ab extrinſeco: q̄ quā dicim⁹ holem ꝯburi: calor innatus
coagit extrīſeco calori ad māꝫ ꝯſumēdā: ꝛ iō nūq̄ eſſet
ꝯbuſtio ſꝫ putrefactio. ¶ Tertio ſeq̄t̄ ꝙ oīs ꝯbuſtio eſt
putrefactio p̄cipue ſi ꝯbuſtio vſq; ad cineratiōis p̄ue-
niat terminū. Nā īpoſſe ē ꝙ veniat ad terminū incine-
rationis: q̄n calor īnatus pdat ꝓprietatē nāe. alr̄ in mi-
xtis nō corrūperet̄: ꝛ cū illā pdit coagit ad reſolutionē
humidi: ꝛ qñ in corruptiōe calor q̄ fuit nālis coagit eſt
putrefactio: iō erit ibi putrefactio ita ꝙ ſēp añ integrā
incinerationē erit putrefactio. ¶ Propter iſta igit̄ in
q̄ōne quā feci de putrefactiōe putaui ꝙ ītētio Alberti
nō obſtantib⁹ verbis q̄ dicit: eēt ꝙ putrefactio nō ē niſi
qñ a ſolo calore q̄ fuit nālis fit diſſolutio hūidi: ꝛ ꝯbu-
ſtio qñ a ſolo extrinſeco. Et h̄ eſt ēt falſuꝫ ꝛ īpoſſe vt ibi
oſtēdi. ¶ Et tūc ēt habem⁹ viā arguēdi ꝯ diffōnē. Pri-
mo q꞉ cū ī humido ſubiecto calori nāli ꝛ ꝓprio poſſunt
eē plures corruptiōes vt caloris inquātū nālis ꝛ forme
ſubſtantialis ꝛ ꝓprie humiditatis: hec deſcriptio non
declarat cuiuſmodi ſit iſta corruptio: nā ſm Ari. corru-
ptio ꝓprie ꝛ ſꝫ nāꝫ caliditatis eſt illa q̄ eſt putrefactio.
¶ Et ſi ita ſit p̄mo ſeq̄t̄: ꝙ calor extrinſecus ꝯtinēs ſit
cā ꝓxima putrefactionis. cū illa caliditas ſit īmediatū
corrūpens calorē nālē: vt dicit Albertus. ¶ Seq̄t̄ ſcḋo
ꝙ calor q̄ fuit nālis nō ē cā putrefactiōis ꝓxima: q꞉ ipe
nō facit īmediate ſe nō nālē: ſꝫ p̄ accñs: vt pꝫ ex auctori-
tate Aui. ſupra poſita. Si vō dicat̄ ꝙ ſola humidi edu-
ctio ſit putrefactio: hoc videt̄ ꝯtra Ari. q̄ hanc eductio-
neꝫ ponit vnū de ꝯñtibus putrefactionē. ¶ Seq̄t̄ etiā
ꝯiungendo argumēta facta ſtatiꝫ ꝙ ꝯbuſtio eēt putre-
factio: cuius oppoſitū voluit Ari. ꝛ Albertus: nā in ꝯbu-
ſtione eſt q̄daꝫ corruptio in hūido: qḋ eſt ſubm caloris
nālis ꝛ ꝓprij: ꝛ hūidi eductio ēt ſi ſuppleat̄ coagēte cali-
do qḋ fuit nāle: vt pꝫ ex argumētis ſupra factis. ¶ P̄.
Corruptio qua calidū qḋ fuit nāle fit elemētare ꝛ non
nāle: aut opꝫ ꝙ dū eſt putrefactio: ſp̄ faciat talē caloreꝫ
ex toto nullo mō nālē aut remanet aliq̄ mō nālis dum
mixtū putrefit: nō pōt dici p̄^m: q꞉ tūc oē mixtū: qḋ pu-
trefit eēt corruptū: nā ſtatiꝫ ſic deſinit calor eſſe nālis
mixtū deſinit eē: q꞉ calor eſt q̄ inquātū nālis ꝯtinet for-
mā mixti: ꝛ Auerroys dixit ſcḋo colliget caplō p̄mo: ꝙ
talis calor nō exit a mixto: niſi cū exit ab eo ſua forma
ſpecifica. Et ſic ſequeret̄ ꝙ īpoſſe eſſet aliqḋ mixtū pu-
trefieri: q꞉ aut mixtū ē aut nō eſt: ſi nō eſt: nō putrefit.
ſi eſt igit̄ hꝫ calorē aliq̄ mō nālē: p̄ quē ſua for^a ꝯſeruet̄
in eſſe. Et vltra hꝫ calorē nālē. ḡ nō ē ei⁹ putrefactio: q꞉
putrefactio p̄ſupponit calorē iā eē factū oīo p̄ter nām
vt dr̄. Et h̄ ēt eſt expſſe ꝯtra Aui. infra in caplō de ſe.
ſanguinis vbi dicit. Et putredo q̄dē eſt corruptio accñs
ſanguini: ꝛ ē ſanguis: ſiue accidat flegmati: ꝛ eſt flegma.
ḡ putredo ꝛ putrefactio ſūt dū adhuc eſt mixtū: ꝛ iō dū
adhuc calor ſeruat aliq̄d nālitatis. Si vō dicat̄ ꝙ dum
mixtū putrefit calor remanet aliq̄ mō nālis: ꝛ mixtum
aliq̄ tpe durat: tūc ſeq̄t̄ ꝙ putrefactio ē ꝑmutatio q̄ ca-
lor trāſmutat̄ in p̄ternālē: ꝛ p̄ quē calor ille educit hu-
midū ꝓpriū mixti. Et ꝙ iſta eēt integra deſcriptio pu-
trefactiōis: ſꝫ ex h̄ ſequit̄ ꝙ omne: qḋ ꝯburit̄ putrefit:
cū calor ſuus fiat minus nālis ꝓꝑ nimiā icēſiōnē aggre-

gati ex eo ⁊ addito. Seq̃r ſcđo ꝙ oīs febriens putrefit.
Sequit̃ tertio ꝙ in ꝑmutatione ꝯplonis tꝑate ad coleri
caꝫ corpus putrefieret: ⁊ infinita talia⁊ ná in oīb⁹ iſtis ca
loꝛ ꝑmutat̃ ad min⁹ nālē: ⁊ ꝑpter illud diſſoluit magis
propꝛiū humidū: ⁊ iō nec diffinitio poſita: nec declara-
tio vr̃ vā vel ſufficiens. ¶ Gentilis aūt de fulgineo in
qōne q̄ q̄rit: vtrū in oī febre ſit neceſſariū aliquā ꝑtem
cordis poni in calefacto eſſe: vult ꝙ in oī putrefactione
ꝯcurrāt ſaltē duo mot⁹: quoꝝ vnus eſt extraneatio ꝑ-
pꝛij caloris mixti: ⁊ alius eſt humidi eductio q̄ fit nō re-
ſiſtēte calido nāli: ⁊ iō vult ꝙ putrefactio nō eſt ꝓpꝛie
vna trāſmutatio vel vna corruptio: nec ſimplr̃: nec ſm
qd: ſed aggregata ex pluribus tranſmutationib⁹: ꝑ quas
mixtū tēdit in corruptionē. Et hāc dicit eſſe cām quare
Ari. in diffōne putrefactiōis poſuit illū terminū q̄ſi di-
ſtinctū: ſcꝫ q̄dā: dixit. n. ꝙ putrefactio eſt corruptio q̄dā
⁊ nō poſuit verbū illud corruptio ſine adiūcto ad deno
tandū ꝙ nō eſt corruptio ꝓpꝛie dicta: ſed ꝑparat ad cor
ruptionē ⁊ elemētoꝝ ſeꝑationē: ⁊ hoc mō ꝯueniēter de
ſcriberet cā putrefactio eſt aggregatio ex trāſmutatio-
nib⁹ in vnoquoqꝫ hūido ꝑparantib⁹ ad mixti corruptio
nē: ⁊ elemētoꝝ ſeꝑatiōeꝫ: inter quas eſt extneatio calidi
tatis nālis: ⁊ ꝓpꝛie illi⁹ humidi: ita ꝙ fiat impotēs ad
ꝑtes ꝯtinēdi cōmixtas: q̄ extneatio ē a caliditate aliena
ná de neceſſitate ad h̄ vt ſit putrefactio opꝫ ꝙ ſit calo-
ris extneatio: ꝑ quā fit ipotēs reſpectu ꝓpꝛij humidi re-
gulandi: vel ꝯtinēdi i ꝯmixtiōe: ⁊ qꝛ i putrefactiōe ne-
ceſſario ē hec caloris extneatio: iō ſm ipꝫ eductio hūidi
nō eſt violēta: qꝛ ibi nō eſt reſiſtēs. Sꝫ in ꝯbuſtione: qꝛ
caloꝛ nō eſt extneat⁹: iō in ea eſt eductio hūidi violēta:
qꝛ fit reluctāte ⁊ reſiſtēte calore nāli. Et huiuſqꝫ paruꝫ
differt ab Alberto: niſi qꝛ clarius loq̄r de re q̄ eſt putre
factio: ſꝫ ſi q̄rat̃ ab eo a q̄ fit humidi eductio in putrefa
ctione: tādē in h̄ venit: ꝙ fit a calore extrinſeco illi hu-
mido. Et ſi dr̃: ꝙ tūc eēt violēta. Negat ꝯñam: qꝛ ibi nō
eſt reſiſtēs iſti eductioni: cū caloꝛ ſit fact⁹ ipotēs reſiſte
re illi eductioni: efficit etiā paulatine in putrefactione
reſpectu ei⁹: ꝙ fit i certis aduſtiōib⁹. ¶ Hec poſitio vt
pꝫ i duob⁹ differt a dictis Alberti: ꝑmū eſt: qꝛ dicit pu-
trefactionē nō eē motū: vel mutationē ṽe vnā: ⁊ decla-
rat: quas corruptiōes dicit eſſe putrefactionē: qđ nō fac̃
integre Albertus. ſcđo differt in h̄: qꝛ dicit hūidi reſolu
tionē nō fieri a calido ꝓpꝛio mixti q̄ ē in eo ſubiectiue:
ſꝫ a calore extrinſeco: ⁊ iō putrefactionē nō dicit nālem:
vt dicit Albertus: qꝛ fiat a ꝓncipio intrinſeco: ſꝫ qꝛ fiat
a ꝓncipio extrinſeco ſine reſiſtentia intrinſeci: qđ natu
raliter deberet reſiſtere: ⁊ ꝓpterea omnia argumenta:
que ſunt cōtra Albertū quo ad h̄ ꝙ caloꝛ nālis dū res
putrefit nō reſiſtit eductioni humidi: ſunt ēt ꝯ Gentilē.
¶ Et ſilr̃ querit̃ a Gentili: ꝙ vel oꝫ ad h̄ vt aliqđ pu-
trefiat ꝙ caloꝛ naturalis ſit factus ex toto impotēs ad
humidi ꝯſeruationē in mixtura vel nō: ſi ſic: tūc ſequū
tur incōueniētia ꝯtra Albertū illata: qđ ipoſe eſt aliqđ
mixtū putrefieri ⁊ ꝙ oē qđ putrefit eſt corruptū: qꝛ cuꝫ
caloꝛ nālis amiſerit illā nālitatē ꝯſeruādi mixtionem
humidi: tunc nō eſt ꝯſeruās talē mixtionē: ⁊ iō deſinit
eſſe mixtū: ⁊ ſic nō eſt: ⁊ ꝙ impoſe eſſet putridū ꝯburi:
cū ſit impoſſibile ꝙ in putrido humidū educat̃ reſiſtē-
te calido nāli: cū ex hoc ꝙ eſt putridū: ſequit̃ ꝙ ibi nō
eſt caloꝛ nālis tali eductioni reſiſtēs. Et ſilr̃ eſt ꝯ ipſiꝫ
mens Aui. q̄ vult in locis allegatis ꝙ caloꝛ nālis educit
⁊ reſoluit ꝓpꝛiū humidū: ⁊ ꝙ ſanguis dū putrefit: eſt tn̄
ſanguis: ⁊ ideo adhuc ſeruat̃ aliqua caloris naturalitas
Or ſi dicatur ꝙ ſufficit ꝙ calidū nāle ſit debilitatum ⁊
remiſſuꝫ in ſui nālitate reſpectu ꝯſeruande mixtionis
⁊ cōtinendi humidū: tunc ſequunt̃ alia incōueniētia ꝯ
Albertū illata. ꝑmū ꝙ oē qđ ꝯburit̃ añ ꝯplemētū ꝯbu
ſtionis putrefit: qꝛ ꝑ nimiā intenſionē fit caloꝛ minus
nālis nō ſolū additus: ſed preexiſtens: vt oſtendi caplo
ꝑmo huius opis: ⁊ min⁹ ꝯtētu⁹ ⁊ magis agēs: ⁊ talis ni-
mia itēſio fit in oī qđ ꝯburit̃ añq̄ ad terminū ꝯbuſtio-
nis deueniat: ⁊ ſequeret̃ ꝙ ea q̄ reſoluunt̃ ꝑꝑ nimiam
intenſionē caloris nālis putrefiunt: vt hō ꝑmutatus ad
colericū vel exercitatus vel in tꝑe eſtatis poſitus: in q̄-
bus oībus caſibus caloꝛ naturalis eſt factus minus nā-
lis ⁊ minus humidi ꝯtētiuus: ſi nō volumus nos ipſos
decipere: imo in corpe quātūcūqꝫ tꝑato multe ꝑtes ꝯti
nue tendūt ad corruptionē ꝑ viā reſolutiōis: ⁊ opꝫ ꝙ in
illis in via ad corruptionē caloꝛ fiat minus nālis q̄ ali:
alr̃ nō corrūperet̃: ſequeret̃ ꝙ eēt ꝯtinua putrefactio:
qꝛ oēs ꝯditiones poſite in diffōne ꝯueniunt aggregato
trāſmutationū in tali ꝑte: q̄ diſſoluit̃ reperto ⁊ h̄ eſt ꝯ
Aui. 3° ꝑmi caplo ꝑmā vult ꝙ ars ꝯſeruatiua ſanitatis
ꝓhibet putrefactionē oīo: ⁊ h̄ eſt maxie in tempato cor
pore: in q̄ tn̄ vt eſt dcm̄ ſeq̄r ex dictis Gentilis ⁊ Alber-
ti ꝙ fere ꝯtinue eſſet putrefactio. ¶ Itē ambo iſti viri
deficiunt i h̄: qꝛ ſequeret̃ ex eoꝝ dictis ꝙ q̄ncūqꝫ vnū
mixtū generat̃ ex alio mixto a calido agente: ſicut vbi
gr̄a ſanguis ex chilo ⁊ chilus ex cibo: ꝙ preexiſtens mi-
xtū putrefieret: cū ibi eēt corruptio caliditatis inate ꝑo
ris mixti ⁊ reſolutio partiū a caliditate aliena ꝯtinētis
cū debilitate caliditatis inate ꝑoris mixti: ⁊ reſolutio
partiū a caliditate aliena ꝯtinēti cū debilitate calidi-
tatis ꝑpe nālis reſpectu mixtionis ꝯſeruāde: ꝯñs tn̄ eſt
manifeſte falſuꝫ. ¶ Preterea: iſte diffinitiones ſaluan-
tur: eſto ꝙ in re putrida nō eſſet caloꝛ fixus extne⁹: vt pꝫ
intuenti: ⁊ ꝑ ꝯñs poſſet putrere humoꝛ in corpe noſtro
dato ꝙ nō haberet calefactū eē ꝑter nāꝫ: ⁊ ſic poſſet eē
febris putrida ſine calefacto eē ꝑter nāꝫ in corpe nr̃o:
qđ eſt ꝯ Gal. vt patuit ſupra ꝑmo de differētijs febriuꝫ.
¶ Sꝫ ne nimiū dilatē mām in arguēdo ꝯtra alioꝝ opi-
nionē ponā iā fundamēta eoꝝ q̄ mihi vident̃ i hac mā
dicenda. ꝑmo ḡ ſupponit̃ ꝙ in oī qđ putrefit eſt debi-
litas ꝓpꝛij ⁊ inati caloris ei⁹: hec ſuppoſitio ꝑ pꝫ ꝑ diffō
nē poſitā ab Ari. in qua ſpecificat̃ ꝙ in putrefactiōe ſit
corruptio caliditatis proprie: ⁊ ſm nām: ⁊ hoc nō poteſt
eſſe ſine debilitate eius inquantū eſt ſm nām: hoc ideꝫ
pꝫ ex Ari. cū ꝯcludit. 4°. metheo. ꝙ putrefactio eſt cō-
munis effect⁹ caliditatis extnee ⁊ frigiditatis ꝓpꝛie: vbi
dixit. quare q̄ñ ſm indigentiā patit̃ calidum indigens
accñtali virtute ſcđm oē ambe vtiqꝫ cauſe erūt ⁊ putre-
factio cōis paſſio frigiditatis ꝓpꝛie ⁊ caliditatis aliene
Cōſtat. n. ꝙ indigētia caliditatis quā dicit eſſe in oī pu
trido nō intelligit abſolute: qꝛ plurima putrida ſūt cali
diora abſolute q̄ in diſpōne nāli: ⁊ ideo intelligit indi-
gētiā ⁊ defectū caloris inquātū eſt nālis: h̄ idē expreſſe
vult Albertus: ⁊ idē pꝫ ex Auerroi quarto metheo. cuꝫ
dixit ꝑmo in diffōne putrefactionis. Putrefactio ē cor
ruptio caloris nālis q̄ eſt in gnāto: ⁊ iō opꝫ ꝙ debilitet̃
inquātū eſt nālis: ⁊ ibi paulo poſt in aſſignādo cāꝫ inci
nerationis: q̄ ſeq̄r putrefactionē ita dicit: ⁊ q̄ñ putreſcūt
res ꝑ calorē extraneū ⁊ hūorē extraneū deſiccant̃ par-
tes rei: ⁊ areſcūt ⁊ ꝯuertunt̃ in terrā ⁊ arenā: ⁊ cā ei⁹ eſt
qꝛ caloꝛ nālis q̄ñ mortificat̃ ⁊ diſſoluit̃ a gnāto diſſol-
uit ſecū cū diſſolutiōe ſua hūiditatē nālē q̄ ꝯuertat̃ in
vaporē: ⁊ tunc diſſipat̃ gnātū. In his manifeſte innuit
Auerroys: ꝙ caloꝛ nālis in putrefactione mortificat̃: ⁊
ꝑ ꝯñs debilitat̃ in v̄tute quā hꝫ inquātū nālis: ⁊ idē vlt
Auerrois in tertio colliget caplo 3°. vbi dixit. Et iaꝫ de
claratū fuit in quarto metheo. qđ cā efficiēs putredinꝭ
duobus

duobus ſtat modis: vnus eſt calor extrinſecus: ꝓpterea ꝙ iſte calor ſpargit ⁊ exalare facit calorē intrinſecū: ⁊ maxime qn̄ eſt cū forti q̄litate; ⁊ qn̄ ſpargit̄ calor intrinſecus: ſicut ɔtigit in tpe magni caloris ꝗ regit mā3 gnātur in illa mā calor extrane⁹: ⁊ maxime ſi fuit humida: q2 humiditas de facili pmutat̄ a reb⁹ extrinſecis: quia difficile eēt: deficit ꝑ ſeipā3: ali⁹ eſt cā efficiens ꝑ accñs: hec eſt frigiditas: q2 qn̄ dominat̄ ſuꝑ calorē intrinſecū extinguit ip3. Et tūc generat ſuꝑ mā3 loco caloris nālis aliū calorē extraneū. Hec Auerroys. Ex qb⁹ apparet ꝙ in vtroq3 duoꝝ modoꝝ faciēdi putrefactione fit debilis calor nālis eius qḋ putrefit. Et q2 in iſta ſuppoſitiōe oēs phi ɔſentiūt: nō laboro ad ipā3 aliter pbādā. ¶ 2ª ſuppono ꝙ nō o3: in eo qḋ putrefit calorē eſſe ſcḋm oīno ꝑternālē ⁊ impropriū illi: qḋ putrefit ad hūc ſenſum qḋ nullo mō ſit nālis ⁊ ꝓpriū mixti cōtentiuus. Hec ſuppoſitio pbat̄ ſic: nō o3 oē mixtū: qḋ putrefit eē corruptū3: imo ſtat mixtū putrefieri: ꝑ totū ⁊ nō eē corruptū. ꝗ nō o3 in oī: qḋ putrefit calorē eē ſcḋm ex toto nullo mō nālē illi mixto: tz ɔñs q2 ſtatī3 ſicut non eſt calor aliq̄ mō nālis mixtū nō eſt ampli⁹: imo eſt corruptū3: maior p3 ex Aui. pma quarti caplo de febre ſanguinis: vbi expſſe vult ꝙ ſanguis putrefit dū ipſe eſt ſanguis; ⁊ ſilr colera ⁊ p3 ex Gal. ſcḋa particula affo. in ɔmēto illi⁹ affo. vbicūq3 cibus ꝑter nā3. Sz minor pbat: q2 qn̄ deficit terminās nō remanet terminatū: ſ3 calor nālis ē terminans mixtū. ꝗ qn̄ deficiat nō eſt ampl⁹ tale mixtū: maior p3: q2 nō pōt eē terminatū ſine terminante: ⁊ minor ē Auer. q̄rto metheo. Sile hoc plane dicit Auer. q̄rto metheo. in his verbis. Et poſtq̄3 res eſt ſicut tūc oē gnātū h3 calorē ꝓpriū in ſe ſ3 ſuā nā3: q2 calor eſt ei ſilitudo. forʒ: volo dicere ꝙ calor ɔcludat mām ⁊ terminat ipā3: hec Cōmētator: vbi apparet manifeſte ꝓpoſitū. ¶ Tertia ſuppoſitio: nō q̄l3 vel quātūcūq3 parua remiſſio nālitatis caloris ſufficit ad hoc vt cū alijs circūſtantijs dicat̄ mixtū putrefieri: nā l3 ɔtinue calor q eſt nālis fiat minus nālis: ⁊ merito illi⁹ mixtū tēdat ad corruptiōe3 pternālē: ⁊ ad pternālē diſſolutionē: nō tñ dicim⁹ mixtū putrefieri: ēt ſi hoc fiat a caliditate intrinſecā fixa in tali mixto: vt p3 de hoīe ethico: que3 tñ nō dicimus putrefieri: ⁊ de ſanguine bulliēte faciēte ſinocham ſine putredine: ⁊ de hoīe ex tempero facto colerico. In oībus. n. iſtis eſt diſſolutio humidi amplior q̄3 ſi calor nō eēt factus minus nālis. Et in qbuſdā eoꝝ tendit ad corruptionē ⁊ diſſolutionē humidi a caliditate intrinſeca. i. fixa cū debilitate ꝓprij caloris ⁊ innati in illo hūido ⁊ nullū iſtoꝝ putrefit: ⁊ hoc nō eſt niſi q2 nō eſt ibi debilitas īnati caloris tāta quāta reqrit̄ ad putrefactionē in eis: nec cū illis circunſtātijs. ¶ Quarta ſuppoſitio: ad h vt mixtū putrefiat: reqrit̄ ꝙ calor innatus eius ⁊ ꝓprius ita ſit debilis in pte que putrefit ꝙ deducto extrinſeco ſpāliter imprimente pter nām: nō ſufficeret tñ ꝓhibere humidū ſuū a pternāli diſſolutiōe: imo ab intrinſeco diſſoluet̄ pternaturaliter. Iſtā quartā pono ꝓbabilr. Et cā eſt: q2 cū requirat̄ debilitas inati caloris reſpectu ꝓprij humidi regulādi: ⁊ nō quel3 ſufficiat: iſta videt̄ menſura ſufficiens: illa. n. que putrefiūt videmus ꝙ quātūcūq3 ponant̄ in medio eoꝝ nāliter ɔſeruatiuo: ⁊ cū alijs circūſtātijs poſſibilibus: tñ ad putredinē tendunt merito intrinſece diſpōnis: ſilr oēs phi dicunt ꝙ querit̄ debilitas inati caloris reſpectu ꝓprij hūidi regulādi. Et gradus debilitatis vr̄ qn̄ nō ſufficit deducto impedimēto extrinſeco nālr regulare eſſe gradus ſufficiens: ⁊ alij nō ſufficiunt ad h vt dicatur putrefieri: ſi ēt alie circunſtātie eſſent hec deducta. Et ſi dicat̄ ꝙ in ethico calor eſt fixus ⁊ pter nā3: ⁊ deducto extrinſeco pternāliter ſpāliter imprimēte tñ fieret pternālis humidi diſſolutio: hoc negat̄ de quol3 ethico: vñ mēbra q̄ in illis diſſoluūtur: pentantur hoc ꝑ impſſionē ſpiritus ⁊ ſanguinis: ꝗ pter nā3 impmūt: qua impreſſione deducta nō o3 ꝙ fiat pternālis diſſolutio: ⁊ ita dicat̄ de alijs febrientib⁹ ⁊ de diſſolutis: imo ſi pure nāliter imprimerent: ⁊ nō fieret diſſolutio pter nām. ¶ Quinta ſuppoſitio: debilitas innati caloris reſpectu ꝓprij humidi regulādi: q̄ eſt ꝑ ſolā intenſionē caloris: nō ſufficit ad h vt cū alijs circunſtantijs dicatur mixtū putrefieri: pbat̄ in oī qḋ vere ⁊ ſimplr cōburit̄ vſq3 ad integrā incinerationē: accidit talis debilitas anteq̄3 ad integrā incineratione3 deueniat: ⁊ tñ nō oē tale putrefit: imo potius ꝑ ɔbuſtione3 ꝓhiberet̄ putredo: ēt ſi ſit diſſolutio: ⁊ alie circūſtantie q̄ cū debilitate reqrunt̄. ꝗ ſuppoſitio vera. ¶ Sexta ſuppoſitio: debilitas īnati caloris que eſt per ſolā paucitatē humidi: qḋ eſt ſubm caloris nālis mixti: nō ſufficit ad hoc vt cū alijs circūſtātijs ꝓpter modū debilitatis caloris requiſitū ad putrefactionē dicat̄ mixtū putrefieri: p3 per idē motiuū: nā a calido adurente an̄ incineratione3 ita diſſoluitur humidū aereū ⁊ aqueū: ⁊ cōmixtū ex illis vt ſit paucitas caloris talis: ꝓp quā nō ſufficit regulari humidū ⁊ ꝓhiberi a diſſolutione: ⁊ tñ nō eſt ēt cū alijs circūſtātijs in talib⁹ putrefactio. ꝗ ſuppō vā. ¶ Septima ſuppoſitio: debilitas īnati caloris reqſita ad putrefactionē eſt ꝓp remiſſionē nālis caloris in gradu caloris: aut paucificatiōe3 caloris ptis elemētaris ignee in quāto. iſta ſuppō p3 ex Auerroy tertio colliget caplo. 2º vbi dixit ex mēte Ari. id qḋ eſt. ē. allegatū in ꝓbōne pᵉ ſuppoſitionis: ꝙ cā efficiens putredinē aut eſt calor extraneus diſſoluens nālē calorē: aut frigus dominās ſuꝑ calorē intrinſecū extinguens ipm: ⁊ ſic aut paucificat̄ in quāto qn̄ cā eſt calor: aut remittit̄ in gradu qn̄ cauſa ē frigus: ⁊ dico ꝙ reqrit̄ aut remiſſio nālis caloris in gradu: aut paucificatio ꝑ paucificationē ptis elementaris ignee. Nā paucificatio ſubiecti caloris ē cā debilitatis requiſite ad putrefactionē: vt p3 ex mō dato ab Auerroi in tertio colliget: qn̄ accidit putrefactio a calore: q2 eſt ꝓp diſſolutionē calidi: ſ3 tale ſub3 calidi: ꝑ cuius paucificationē accidit debilitas reqſita ad putrefactione3: nō eſt hūidū aereū vl̄ aqueū vl̄ ɔmixtū vt ē deductū ī ſexta ſuppōne. ꝗ erit ps elemētaris: q̄ erat ī mixto ignea illa ꝑ cuius paucificationē ſeqt̄ debilitas dicta. Et ſi dicam⁹ elemēta manere ſcḋm ꝓprias formas in mixto vt vult Aui. ſuppoſitio iſta clare intelligit̄ de illa parte: ſi vo dicamus ꝙ nō manēt niſi ſ3 virtutē: certū eſt apud intelligētes philoſophiā: ꝙ ī mixtis quātūcūq3 homogenijs ē diuerſitas in ptib⁹: quaꝝ alique ſeruāt ꝓprietatē ⁊ virtutē ignis: alie terre: alie aeris: alie aque: ꝓp quaꝝ ptium varietatē ē in mixtis hōgenijs nālis diſſormitas: ⁊ tūc ad hoc vt ſit debilitas caloris reqſita ad putrefactionē o3 ꝙ ſi eſt ꝓp ſolū defectū in quāto: ꝙ ſit defect⁹ ī quātitate ignee ptis in ɔparatione ad humidā: alr enim vt ꝑdicat̄ in aduſtione vīa ad incinerationē ducēte ſꝑ eſſet putrefactio: qḋ nemo vult. Sz circa iſtā ſuppōne3 dicere p: ꝙ h eſt ɔ Gal. pma affo. ɔmēto illi⁹: ꝗ creſcūt: vbi vult ꝙ calidius pueri ⁊ iuuenes eſſent pares ſ3 quantū elemētū. tñ pueri plus hñt de calore ⁊ ſubiecto caloris innati qḋ eſt humidu3. Et plane vult ꝙ calor nālis eſt ſuauis ⁊ gratus: ⁊ fundatus in ſubſtātiā aerea: ꝗ āplior eſt ī pueris q̄3 in iuuenib⁹: ſcḋa difficultas: q2 ēt in ɔbuſtione paucificat̄ ſubā elemētaris ignea mixti: q2 calor ɔburēs illā trahit ad exteriora ⁊ diſſoluit. Si eni calor mediocris aeris reſoluit calorē innatū: multo magis ca

loꝛ ꝯburēs. Ad hec rñdeē ⁊ ṗmo ad ṗmū dicēdo ꝙ calor īnatus quē oꝫ eſſe definitū in mixto ad hoc vt putrefiat ē caloꝛ qui pncipalr̄ ꝯtinet mixtionē inter caloꝛes intrīſecos: ⁊ iſte ē igne⁹ vt vult Auerroys. 4⁹ metheo. caplo ṗ: vbi dixit: ⁊ poſtq̄ꝫ ē ſic oꝫ eē mod⁹ ignis ī gnātione ꝯpoſitoꝝ: ⁊ mod⁹ ſuus ē illis ī gradu foꝛ⁹ ī ꝯpoſitis ſic ipſe ē foꝛ⁹ illoꝝ: ⁊ ſic vr̄ ꝙ mod⁹ ignis ǧ nō ē niſi caloꝛ ſuus eſt in gradu foꝛ⁹ .i. ſūmius foꝛ⁹ ꝯpoſitoꝝ ⁊ ſic maxie nālis inter caloꝛes mixti. Qꝛ aūt dixit Gal. eſt de caloꝛe hoīs inquātū hō nō inq̄ntū mixtū: dū ꝑ ſolā deꝑditionē ſpūs ⁊ reſolutionē: nō tñ dicim⁹ mēbꝛ putreſieri niſi debiliteē caloꝛ inat⁹ ǧ ſeqē modū mixtiōis elemētoꝝ ꝯponētiū mēbꝛ: ⁊ a q̄ īmediate ꝯſuaē mixtio: ⁊ iō talia p⁹ moꝛtiē q̄ꝫ putreſiāt vl̄ īcipiāt putreſieri. Ad 2ᵐ dr̄: ꝙ in ꝯbuſtiōe vā in q̄ nō ꝯiūgiē putrefactio caloꝛi ǧ coꝛrūpit ⁊ exalare facit caloꝛē igneū mixta ǧ erat ſibi nālis: aut plus ꝑpoꝛtiōalr̄ ꝯſumit ꝺ hūido: vl̄ tñ ipſ paucificat: ꝙ caloꝛ ille nō merito ſue paucitat is ī ꝯpatiōe ad humidū ſit īpotēs ad humiditatē ꝯſuādā: aut gnāt de nouo ex ꝑtibus elementarib⁹ mixti: qđ ꝯburit nouas ꝑtes igneas ī eodē mixto: ita vt nō ſiat ita pauca ꝑs ignea: ꝙ merito illi⁹ nō ſufficiat humidū ꝯtinuare: nō ita ē in putrefactiōe. ¶ Octaua ſuppō: nō ſuffic ad hoc vt mixtū putreſiat remiſſio caloꝛis vſqꝫ ad īpotentiā ꝯtinuādi hūidū: aut ei⁹ talis paucificatio: imo alie ꝯditiōes reqrunē. Suppoſitio pꝫ: qꝛ alr̄ oīa vehementer cōgelata: ita vt exp̄maē calidū ⁊ remittaē ita qđ regulare nō poſſit humidū: eſſent putrida: ꝯñs tñ ē manifeſte falſuꝫ: tūc .n. nō oīs putrefactio eēt a caliditate extranea: imo a frigiditate: ſine caliditate cauſante putrefactionē. Et pꝫ ēt ex Auerroy 3⁹ colliget loco allegato: vbi vult ꝙ qñ putrefactio ſit ꝑꝑ frigiditateꝫ gnāē loco caloꝛis nālis att⁹ caloꝛ exīne⁹: ⁊ ſic pl⁹ reqriē q̄ꝫ ſola debilitatio caloꝛis inati modis dictis ī ſeptima ſuppoſitiōe.

¶ Suppoñiē nono ꝙ ad ꝭ vt mixtū putreſiat vltra debilitatē inati caloꝛis taleꝫ vt merito ipſi⁹: q̄ ē ꝑꝑ remiſſionē caloꝛis: aut paucitatē ꝑtis ignee: nō ſufficit ꝑꝑriū hūidū regulare ⁊ a ꝑternāli diſſolutiōe hūidi ꝓhiberē reqriē ꝙ caloꝛ nālis coꝛrūpaē .i. tendat in coꝛruptionē īnq̄ntū nālis a caliditate extranea. Et intelligo ꝙ caloꝛ nālis coꝛrūpiē vt caloꝛ nālis: qñ ꝑ trāſmutatiōꝫ ſui ſubiecti ꝯplexio ſit min⁹ ⁊ minus nālis: ⁊ rēdit ad ꝭ vt non ſit nālis ⁊ ꝑꝑri⁹. Hec ſuppō pꝫ ex diffōne Ari. ǧ hanc coꝛruptionē dixit eē putrefactionē: ⁊ ꝑ ꝯñs ad putrefactionē reqſitā. ¶ Ex his dictis anq̄ꝫ ad ponēdā: vel explanādā diffōnē putrefactionis accedam notādum ꝙ humidū ꝙ merito ſue itēſiōis: aut multitudinis ī mixto nō ſufficiat regulari a calido ꝑꝑo ⁊ nāli mixti ꝑꝑ caloꝛis defectū: aut in gradu: aut ī multitudie ignei ſubti dicitur hūidū accñtale. Nā ꝑ ꝯtō eſt caloꝛi diſꝓpoꝛtionatū: eſt accñtale. ¶ Ex qđ⁹ dico ꝙ diffō Ari. q̄ dic: ꝙ putrefactio ē coꝛruptio q̄dā ī vnoquoqꝫ hūido. Ꝓpe ⁊ ſm nāꝫ caliditatis a caliditate aliena oꝫ ſic itelligi. Putrefactio eſt coꝛruptio caliditatis ꝑꝑrie ⁊ ſꝫ nām eius qđ putreſit: qꝛ coꝛruptio illi⁹ caliditatis nō abſolute ⁊ inquātū ē caliditas: ſꝫ inq̄ntū ē nālis in vnoquoqꝫ mixto hūido hūiditate accñtali: q̄ .ſ. nō pōt ſufficiēter regulari a calido ꝑꝑo ꝑꝑ ſui remiſſiōeꝫ: aut paucitatē quo ad ſubm̄ igniū: ſcđ a caliditate aliena .i. agente vt caloꝛ nō itendēs aliq̄ꝫ ꝑꝑaꝫ mixti foꝛ^m: vl̄ alicui⁹ mixti ꝑꝑriuꝫ ꝯplemētū: nā caloꝛ īq̄ntū ꝭ mō agit: dr̄ agere vt alien⁹: ſꝫ caloꝛ agēs ad coꝛruptiōeꝫ vni⁹ mixti: ⁊ ad alteri⁹ mixti ex illo gnātionē: qꝛ ī ꝭ agit digerēdo nō dr̄ agere vt alien⁹: ſꝫ vt nālis ⁊ ꝑꝑri⁹ illi mō mixti qđ itēdit gnāre: ⁊ iō nō dr̄ putrefacere īquātū ſic agit. Qꝛ ꝭ ſic mēs Ari.

pꝫ ex Auerroy. 4⁹. metheo. ca⁹. ṗ. in ṗn⁹ vbi exponendo Ari. ponit diffōnē putrefactiōis ꝭ mō. Putrefactio eſt coꝛruptio caloꝛis nālis ǧ ē ī gnāto qñ humeſcit res cuꝫ hūiditate accñtali: ⁊ coꝛruptio ei⁹ ē ꝑꝑ caloꝛē exīneum exīhentē ipꝫ a nā. Uideris ꝙ vbi Ari. dixit ī vnoq̄qꝫ humido: iſte dixit: qñ humeſcit res cū hūiditate accñtali: ita ꝙ ī eo qđ putreſit hūiditas eſt accñtalis: qꝛ nō ſufficiēter regulabilis a caloꝛe: ⁊ oꝫ itelligi ꝑꝑ debilitatē caloꝛis ſui nālis ꝯſeq̄ntis aut remiſſionē ī gradu: aut paucitatē ignei ſubi in mixto ꝑꝑ illō qđ dixi ī ſeptima ſuppōne. Et vbi Ari. dixit coꝛruptio q̄dā: Cōmētatoꝛ exponēdo dič ⁊ coꝛruptio ei⁹ ē ꝑꝑ caloꝛē exīneū exīhētē a nā. Res igiē q̄ ē putrefactio nō ē niſi illa trāſmutatio caloꝛis ꝺ nāli ad nō nālē: ſꝫ ñ dr̄ putrefactio niſi cū illis circūſtātijs ꝙ caloꝛ rei q̄ putreſit iā ſit debilis mō dcō: ⁊ ꝙ ꝭ debilitas ꝓcedat ī maioꝛē dbilitatē talis mō: ſꝫ ꝙ ſiat ꝑꝑ remiſſionē: aut paucificationē ſubi ignei ꝯtinue min⁹ potēs ſuū hūidū ꝯſuare: ⁊ ꝭ ſiat ꝑ actiōeꝫ caloꝛis exīnei ǧ caloꝛ exīne⁹ ē vt plurimū caloꝛ ꝯtinētis: ſiue ſit aer: ſiue aliō ꝯtinēs vl̄ circūdās tale calidū: qđ ꝭ modo trāſmutaē: nec ſꝫ ꝭ dr̄ talis putrefactio nālis: qꝛ ſiat ab aliq̄ itrinſeco ṗn⁹ coagēte: vt dič Albert⁹ magn⁹: nā ꝓ Albert⁹ nō oñdit: ꝙ iſta coꝛruptio calidi ſiat a ṗn⁹ itrinſeco: ſꝫ ꝙ eductio hūidi q̄ ſit iā coꝛrupto calido mō q̄ ipſe dič calidū coꝛrūpi vl̄ calitatē inatā .i. putrefactiōe: neq̄ ēt ſꝫ ꝭ dicim⁹ ꝙ oīs putrefactio eſt nālis: qꝛ multa putreſiūt ꝑ violētiā illatā ⁊ ꝑ artificiū: ſꝫ oīs coꝛruptio nālis mixti: aut ē via ī putrefactionē: aut ē tal putrefactio. Cōbuſtio tñ oīs eſt violēta: nec pluꝛ vult Ari. Ex ǧ ꝭ bñ rē itelligit: facile ſoluet difficultates ꝑticulares q̄ circa hāc māꝫ oriunē. Et iudicio meo meli⁹ q̄ꝫ cū illo modo quē tenui ī qōne de putrefactōe. ¶ Etnē ī ꝑhia magis me īmiſceā poſtq̄ꝫ iā dedi ṗn^m: redeo ad reliq̄: ꝯſtat .n. qđ eſt putrefactio: ⁊ qꝛ coꝛruptio calitatis inate a caliditate aliena nō pōt eē niſi ꝑ quanto aliena caliditas calefacit rē q̄ putreſit ⁊ reſoluit inatū caloꝛē iā debilitatū mō ſupradicto: iō opꝫ ꝙ in oī putrido ſit caliditas extranea: ꝑ quā ꝑmutaē ſua hūiditas mutatione nō faciente ꝑ ſe ad foꝛme mixti inductionē: tūc eniꝫ iā talis caliditas eſſet potēs ad cōtinēdū hūidū vel ſaltē ꝑ talē mutatiōeꝫ nō ſit magis abſolute nō nālis: aut coꝛrūperet inquantū nālis: qꝛ licet fieret minus naturalis mixto preſenti: tamen tranſiret ad naturalitatē alterius.

¶ Et ex ꝭ pꝫ reſponſio ad ſcđm q̄ſitū: ſcꝫ qđ ē putredo: Nā apud Aui. in caplō de cauſis calefaciētib⁹: putredo eſt talis caliditas extranea inuenta in eo qđ putreſit. Ibi eniꝫ narrando cauſas calefacientes dicit: ex eis eſt putredo: cuius intentio eſt vt caliditatem extraneaꝫ inuenire faciat ⁊ non aliud. Intentio igitur huius nominis putredo eſt caliditas extranea ⁊ nō aliud: ⁊ hoc idē intēdit ſcđa ṗmi: cū exēplificat de cā ꝯiūcta febris: ꝙ ē putredo. Illa .n. caliditas exīnea ī hūoꝛe ⁊ vapoꝛe putrido ē īmediate cā febris: ⁊ ſic eſt putredo. Sꝫ Gal. ṗ de diffis febriū ꝑ putredinē itelligiē māꝫ putridā ī ca⁹ 6⁹.

¶ Quid āt ſit aduſtio ſꝫ medicos plane dr̄ ab Aui. ſcđa ṗmi ī capitulo allegato de cauſis calefacientibus: cum dicit aduſtio eſt vt ſubſtantia humida a ſicca ſepareē ſubſtantia: ita ꝙ iſta ſublimetur ⁊ illa deſcendat: ⁊ hoc mō in vera putrefactiōe eſt aduſtio hoꝛ elemētoꝛ vapoꝝ remanēte cinericio. Sꝫ ſm ꝑhoꝝ impoꝛtat coꝛruptionē ꝑꝑter ſuperabundātiā ignis aut ignei elementi in mixto qđ adurit: vñ qñ caloꝛ exterioꝛ eſt tepidus ita vt diſſoluat caloꝛē nālem mixti: nō tamen ita vt ignias ꝑtes ei⁹: ſic facit ī eſtate caloꝛ aeris in carnes crudas: ⁊ ſiat caloꝛ ille dbilis modis ſupradcīs: ſit putrefactio nō aduſtio.

adustio. Et h volnit Auerroys 3° colliget. cap. ſupra al-
legato: ꝙ qñ corruptio inate caliditatis fit a calore acci
dit aſſatio vel ꝯbuſtio nõ putrefactio. Et ex h pꝫ dña
īter putrefactionẽ ⁊ ꝯbuſtionẽ: qꝛ ſemꝑ in ꝯbuſtiõe eſt
abũdãtia ignei reſpectu ei⁹: qđ regrit ad ꝓpriũ hũidũ
ei⁹: qđ ſꝫ ſe totũ ꝯburit ꝯtinẽdũ ⁊ ꝓhibẽdum a debita
diſſolutiõe. Sꝫ in putrefactiõe eſt defect⁹ ignei: aut re-
miſſio in gradu: ⁊ poſtea ſeqȝ defect⁹: ⁊ qñ putridũ po-
nit in igne: qñ ſꝫ ſe totũ aduritꝰ: iã deſinit putreſieri ⁊
ꝯbuſtio rectificat putrefactionẽ ipſaꝫ remouẽdo: ⁊ for-
te datꝰ iſtãs: in q̃ nec ꝯburitꝰ nec putreſcit: ſꝫ m̃ ꝯſidera.
℄ Et redeo ad lrãꝫ diffiicidã: ⁊ dic p̃: ꝙ cib⁹ malus ꝑꝑ ma
liciã ſubẽ ẽ cã ꝙ accidit putredo: dr aũt cib⁹ male ſube
ſtãt qꝛ īter ipꝫ ⁊ calorẽ hũanũ currit ꝓꝑetas nõ recipiẽ
di trãſmutationẽ ꝑfectã ad chilum: ſicut carnes crude
ſicut fungi: ⁊ plura talia: aut 2° qꝛ in talibus eſt ꝯpõ ex
ſubſtãtijs diuerſaꝝ ꝯplonũ: q̃ꝝ aliq̃ cũ ſeparentꝰ h mõ
nõ patiantꝰ a calore hõis in ſtõacho modis terminatis
ad formã mixti: ſꝫ tranſmutationẽ ſicut ab extraneo: ⁊
ſic ex mõ mixtionis ei⁹ in ꝓportionabilitate ſicꝰ fungi.
℄ Scda cã eſt: ꝙ cib⁹ q̃uis ſit bone ſube eſt ex illis: q̃
velociter recipiunt corruptionẽ: dicit. n. bone ſube: qꝛ qñ
calor ſibi ꝓportionat⁹ hũanus applicatꝰ ſibi: eſt apt⁹ vt
ex eo generetꝰ chilus bonus ſicut lac: ſꝫ tñ eſt ita facile
paſſibile ẽt trãſmutatiõis ad malũ: ꝙ leui extrīſe diſpro
portiõabilitate ꝑmutatꝰ ad putredinẽ: qꝛ calor agit ma
gis diſſoluẽdo ſuã inatã caliditatẽ q̃ debite ꝯmiſcẽdo
ad formaꝫ chili. ℄ Tertia cã eſt: ꝙ ſit cibus nutrimẽti
aquoſi mali: cui⁹ aquoſitates recipit ſanguis: ſicut illud
qđ gñãtur a fructib⁹ tardis hũidis valde. Pro quo no-
tãdũ ꝙ multi ſunt cibi aquoſi: quoꝝ aquoſitates ꝯpar ſe-
parat ab illo: qđ in ſanguinẽ cõuertitꝰ: ⁊ iſtoꝝ aquoſita-
tes nõ recipit ſanguis. ſꝫ qdã ſunt q ꝓprietatem hñt vt
in chilũ in ſtõacho: ⁊ chilus ꝓꝑetate hꝫ vt in ſanguinẽ
in epate ꝯuertatꝰ: ſꝫ in vtraqꝫ ꝯuerſiõe nõ eſt hñ facile
ſeq̃ſtrabile ſuũ ſupfluũ aquoſum: imo remanet in ſan-
guine q generatꝰ de ſanguinis ꝯpõne: ⁊ ille ſanguis: qa
calor nõ hꝫ multã ꝓportionẽ ſupꝑ ſuũ hũidũ regulãdũ
a leui cã diſſoluto ſuo igneo fit cũ caliditate inata ĩpo-
tẽte ad regulãdũ ꝓpriũ hũidũ: ⁊ tũc a calore humoꝝ ⁊
vapoꝝ putrefit: fruct⁹ aũt tardi hũidi pñt dici fructus
humidi q tardantꝰ in ſtõacho anteq̃ expellantꝰ: ſiue ꝑꝑ
cãm in eis: ſiue ex alia cã: ſicut perſica poſt cibũ alium
comeſta: vel tardi dicuntꝰ qui de lui nã difficulter ⁊ tar
de digeruntꝰ. iſti. n. nõ facile vincuntꝰ a nr̃o calore: ⁊ ſic
nõ facile põt calor ſuã hũiditatẽ ab illis ſeq̃ſtrare: vel
3° dicuntꝰ tardi: qꝛ tarde in ãno maturantꝰ: ſicut pſica ⁊
pira ⁊ multa talia. primi duo modi mihi plus placent.
℄ Quart⁹ modus eſt qñ cib⁹ nõ ẽ apt⁹ vt ex eo gñetꝰ ſan-
guis bon⁹: imo qñ eſt genit⁹ ſanguis: ipe tñ remanet hu
mor malus fridus. ſ. reſpcũ ſanguis boni: ita ꝙ ẽ malus
in ꝓꝑetate ⁊ malus in nimia friditate: in tñ ꝙ calor ĩ-
nat⁹ abhorret eũ. i. ñ hꝫ ꝑtãtẽ ſufficiẽtẽ ad alterãdũ ipꝫ
ĩng̃tũ inat⁹: qꝛ tũc oꝫ ſanguinẽ alterare: qꝛ obꝫ eſt ipꝛo
portiõatũ ꝑꝑ maliciã ⁊ friditatẽ: ⁊ qñ calor nõ ꝑmutat
cibũ ⁊ inat⁹ ⁊ itẽdẽs formã determiati mixti: tũc ſucce-
dit ei. ſ. calori inato extne⁹: ⁊ agit in talẽ cibũ ipm putre
faciẽdo vł in ſãguinẽ ex eo genitũ. Et iſte mod⁹ differt
a p̃: qꝛ in h ẽ malitia ꝑꝑ friditatẽ ſanguis: aut pcis hũo-
ris: q̃ ẽ de ſuba ſanguis. p̃m⁹ aũt erat malus ꝑꝑ modũ
ſube vł mixtionẽ vł ꝓꝑetatẽ nõ ſolũ ꝑꝑ friditatẽ ſuã vł
gñe. ℄ Et nõ ꝙ exẽplificat ꝺ cucumere ⁊ citrulo ⁊ piris:
⁊ nõ oẽs iſti fruct⁹ ſunt tardi in ãno. cũ citruli ĩ maio ẽt
apđ nos appareãt: ſꝫ ſũt tardi ad exitũ de ſtõacho ⁊ ad
digõnẽ: ſũt ⁊ cucumeres illi magni q in tuſcia ita abſo-
lute vocantꝰ: ⁊ in lõbardia ãgurie. Citruli võ ſũt fruct⁹
minores valde: ⁊ aſperi in ſupficie aliq̃tulũ oblõgi: ſꝫ nõ
nãlr tortuoſi: ⁊ cũ maturantꝰ citrinantꝰ: ⁊ ſunt fridiores
cucumerib⁹: ⁊ grauiores ⁊ peiores. Melões idi ſũt illi.
oblõgi: q ſenis ⁊ florẽtie vocantꝰ melões. ⁊ ſũt tortuoſi
virides ex. Pira qđ ſint ſcitꝰ faciliime. Et tñ nõ qũo ex
eis gñãtꝰ hũoꝝ: quẽ abhorret calor inat⁹ ⁊ ſuccedit ei ex-
neus. ℄ Quint⁹ modus eſt malitia artificij cibi: qꝛ ſit
male coct⁹ aut ꝯmixt⁹ indebite: aut coopt⁹: qñ opꝫ ꝙ ſit
diſcoopt⁹: ſicꝰ piſces magni eliſati in aq̃: ⁊ poſtea coopri
q in venenũ ꝯuertuntꝰ: aut ꝯdita cũ aceto in ſtõ frido:
aut mixtio piſciũ ⁊ lactis: ⁊ ſic de multi modis ſpatio-
nũ. ℄ Sext⁹ eſt tps icõueniẽs: vt qñ ſumitꝰ cib⁹ alio exi-
ſtẽte ſemidigeſto. nã ꝓhibetꝰ p̃mi digõ ꝑ aduẽtũ ſcdi: ⁊
qñqꝫ corrũpitꝰ: qꝛ occupatꝰ a calore putredinali. ℄ Se-
ptim⁹ modus ẽ ordo malus cũ cibus valde groſſus aſſu-
mitꝰ p̃us ⁊ ſubtilis ſumitꝰ poſtq̃ p̃ digeritꝰ: ⁊ nõ pt pelli
ex ſtõm: ⁊ ibi manẽs cũ nõ ſit ãpli⁹ apt⁹ chilus pati a ca-
lore ſtõachi: vt nãle patitꝰ p̃ãq̃ a calore abſolute ⁊ putre
fit. Et qꝛ hec oĩa debẽt eẽ ſcita. 3ª p̃mi cap. de regimine
eius: qđ comeditꝰ ⁊ bibitꝰ: ideo dixit in fine ſꝫ qđ ſcis. ĩ.
ſcire debem⁹ ex doctria vſ̃iuꝫ. ℄ Deide cũ dicat.

℄ Aut ꝓpter opilationẽ ꝓhibentẽ reſpirationẽꝫ ⁊ euentationẽ ꝓpter cõplexionẽ corporis malam cũ nõ põt digõnem facere bonaꝫ.

℄ Hic dat ſcdaꝫ cãm putredis dicẽs: ꝙ putredo accidit
mõ dicto aut ꝑꝑ opilonẽ ꝓhibẽtẽ reſpirationẽ ⁊ euẽta
tionẽ: q̃ opilo facꝰ hec ꝑꝑ ꝯplonẽ corpis malã ſupple ſe-
quẽtẽ talẽ opilonẽ: cũ nõ poſſit talis mala ꝯplo digõnẽ
facere bonã: ita ꝙ ꝓpterea ꝙ opilo ꝓhibꝫ trãſpiratio-
nẽ eſt cã male ꝯplonis: ⁊ mala ꝯplo eſt cã ꝙ nõ fit bõa
digõ: ⁊ mala digõ eſt cã: q̃re facilr hũor putrefit: qꝛ nõ
hñ regulatꝰ a v̄tute. Et ego h mõ itroduxi: ſꝫ alij alr: qꝛ
ita vñ regrere ꝯtinuatio lr̃e: ſꝫ poſſꝫ poni: ꝙ opilatio vno
mõ eſt cã putredis ꝓhibẽdo euẽtationẽ: ⁊ mala ꝯplo ẽ
alio mõ faciẽdo malã digõneꝫ: ⁊ res eſt clara. Sꝫ text⁹
vñ h mõ ꝯtinu⁹. Opilatio igitꝰ ꝓhibꝫ euẽtationẽ calidi
mẽbroꝝ ſpũoſi: qđ calidũ idiget illa ad ei⁹ ꝑmanẽtiam
in ꝯplone debita: ⁊ h qꝛ nõ ꝑmittit aerẽ ad illũ calorẽ
attrahi. Et ſeqȝ hu⁹ ſpũs alteratio aut ad calm: aut ad
viã diſſolonis ꝑtiã ſuaꝝ: ⁊ variatio modi mixtiõis: vñ
ꝯplo fit mala in ſpũ: ⁊ mala ĩ mẽbro: in quo ſpũs ꝯtine-
tur: aut merito gradus: aut merito modi mñe: talis aũt
nõ pt digõnẽ facere bonã: cũ nõ ſit v̄tuti digeſtiue de-
bito mõ ꝓportionata. Põt tñ opilo alio mõ facere pu-
trefactionẽ faciẽdo retineri fumos malos ⁊ vapores q
hñtes calorẽ actualẽ iꝓportionatũ aĩe immutãt humo-
res: qb⁹ ĩbibiti ſunt: ſicut calidũ extneũ: ⁊ ita v̄lus putre
dinẽ: vpl̃m: aut ad putredinẽ vpl̃m.

℄ Et ſunt iterũ virtutes de illis: que nõ faciũt in cibo aut humore aliqđ ꝓpter priuationẽ reſpirationis hũoꝝ: q̃re diminuitꝰ eũ cruduꝫ.

℄ Hic ponit cãꝫ ex pte v̄tutis: ⁊ qꝛ nõ ſolũ opilo eſt cã
putredis ꝑꝑ malã ꝯplonẽ: ſꝫ ẽt v̄tutes: iõ Auicẽ. primo
dicit: ꝙ v̄tutes ſunt faciẽtes putredinem. ſcdo reddit ⁊
docet modũ: qũo vel qb⁹ modis mala ꝯplo facit putre-
dinẽ. ibi ſcda. (Et hu⁹ qdẽ ꝯplexio.) 3° docet qũo iſte
cauſe. ſ. mala cõplexio ⁊ opilatio adinuicẽ ſe habẽt. ibi.
(Et iſte cauſe.) Dicit p̃mo: ꝙ qñqꝫ virtutes ſunt de il-
lis: que nõ faciunt in cibo: aut in humore aliqđ: imo re-
linquũt eũ crudũ: ⁊ ſupple tñ qñ eſt crudus: nõ regula-
tur hñ a v̄tute nõ digerẽte: ⁊ occupatꝰ a calido agẽte: vt
calido abſolute: non vt nãli: ⁊ ſic paratꝰ ad putredinem

aut putrefit cū plurimū calor in nobis nō habeat vim ꝓprie aduſtiuā mō ſupradicto. Notādū igr̄ ꝙ ſtāte debita ꝯplone mēbri multotiēs ṽtus alteri ogi inſcīta nō bn̄ digerit: vt in multa cogitatōe: ēt ſi ꝯplo ſtōachi eēt tēpata cū ſufficiēti ſpūuz ꝗtitate: vt' tn̄ non ſufficit ita digerere: q: occupata circa cogitationē: vtpl; tn̄ vt dixi ṽtutes deficiunt in opando pp maliciā in ꝯplone: q̄ eſt inſtr̄m ad opera. Et ideo Aui. dat modū ſtatiz quo mala cōplexio eſt cā putredinis.

℄ Et huiuſmodi quidez cōplexio aut generat humorez malū: aut corrumpit id qd̄ generat ꝓpter abbreuiationem ſuam in digeſtione: ⁊ q: mouet eum motu pigro.

℄ Facit qd̄ dcm̄ ē ⁊ dic: ꝙ iſta ꝯplo: q̄ nō pt̄ facere digōnē bonā: aut gnāt hūorē malū: ſicē ſi gnāt ſāguinē aquoſū: aut colericū: aut corrūpit illd̄: qd̄ gnāt pp abbreuiationē ſuā in digōne ē cā: ꝙ corrūpit poſt cito ⁊ putrefit illd̄: qd̄ ipſa gnāuit: q: ipz debilr̄ digeſſit nō ſeqſtrando hūidū: vt oz: aut nō faciēdo ptes hr̄e debitū modū mixtiōis: vn̄ poſt facile patieſ a calore ex̄neo ⁊ reſoluitur ſuū inatū calm̄ ⁊ putrefit: aut alio mō corrū pit illd̄: qd̄ gnāt: q: gnāt gnōne: q̄ ē actio corrupta: cū gnet illd̄ qd̄ nō deberet gnāre: ſicē qn̄ ſtōach' ex cibo gnāt ſtā acetoſaz: aut rē fumoſaz ad putredinē tēdētē: q̄le nō debz ſz ſpēz gnāri in ſtōacho hoīs ſani: aut epar gnāt colām vitellinā vl citrinā q̄le nō dz gnāre: ⁊ tale qd̄ gnōne corrupta gnāt facile putrefit: tn̄ cū nō dbite reguleſ a ṽtute ⁊ fit iſta corruptio pp abbreuiationē ſuā in digōne: ſpc: dico pp diminutā digōnē: ſz pp defectū a ꝯplemēto pncipalr̄ itēto a ṽtute: ſiue ſit pp diminutā digōnē: ſiue pp corruptionē digōnis mō dicto. Aut ſupple eſt cā putredinis: q: mouet eā rē quā vl māam quā gnāt ſubiectiue motu pigro ad digōnē. Nā cū a ṽtute i digōne moueſ ſubz a termiato in termiatū p viā termiatā: ſicē qn̄ ō chilo fit ſanguis niſi debita velocitate agat. qn̄qz ꝑoccupatur mā: que trāſmutaſ verſus nām ſanguinis a calore agēte nō vt nāli: ſed vt extraneo: ⁊ corrūpit id qd̄ erat factū: q: ergo mouet motu ꝓprio ad terminū digōnis accidit: ꝙ ꝑoccupatur a motu putrefactiōis recte: ſi habeo lucernā oleo plenaz circūuolueſ qn̄qz ita celeriter a ſurſuz in deorſuz: ⁊ cū: ꝙ qn̄ fundus ē ſupi' ⁊ oleū inferius: tn̄ nō cadit oleū: imo pp celeritatē circūductiōis remanet lucerna plena: ſz ſi tarde circūduciſ mot' olei recte ad deorſum preoccupat motū circūductionis: ⁊ effunditur oleum a lucerna.

℄ Et iſte cauſe ſunt iuuātes in generatiōe opilationis generantis putredinez.

℄ Facit qd̄ dictū eſt dicēs: ꝙ iſte cāe. ſ. gnātio humoris mali: ⁊ corruptio ei': qd̄ generaſ: ⁊ mouere illud qd̄ generaſ vel dz gnāre motu pigro adiuuāt multotiēs ad faciēdū opilōnes: que eſt cā putredinis. Et h̄ q: ex iſtis cauſis gnānſ hūores groſſi viſcoſi: ⁊ qn̄qz multi: ⁊ iſti ſunt cāe opilationū: vt pz ex dictis in ſcd̄a p̄mi.

℄ Aut ꝓpter diſpoſitiones extrinſecas ex aeribus malis: ſicut eſt aer peſtilētie ⁊ aer lacunarum ⁊ locoꝝ infuſoꝝ: in quibus madefiunt res: vt linum ⁊ aſpaltum.

℄ Ponit hic q̄rtū modū cāꝝ putrefactōis: ⁊ diuidiſ in duas. p̄ h̄ oſtēdit. 2ᵒ remouet dubiū ibi. (Et qn̄qz.) Dicit p̄ ꝙ putredo accidit aut pp p̄dicta: aut pp diſpōnes extrīſecas: ſicut ex aerib' malis: ſicut eſt aer lacunaꝝ ⁊ peſtilētie ⁊ locoꝝ infuſoꝝ. i. qb' locis madefiunt res vt linū ⁊ aſpaltū. ℄ Ubi nota: ꝙ aer multotiēs eſt cā putredinis ex ſuo nimio calore alterāte ⁊ reſoluēte calorē inatū: qn̄qz pp maliciā in vaporib': q cū illo corp' ingrediunſ: ſicut nos videm': ꝙ in locis lacunaꝝ habitātes incurrūt plurimas febres: maxie cū lacune ſunt cuz ceno: ⁊ in partib' calidis: q: aer attractus cū plurimis vaporib' parans putrere mixt' eſt cā: ꝙ illi vapores imbibunſ in humorib' ⁊ mēbris: ⁊ ibi cū a noſtro calore nō patianſ tāq̄ ab inato: q: nō ſunt ſubiectū ꝓportionatū putrefiūt ⁊ putrefaciūt illud qd̄ tangunt. Et iſto modo fiunt multe putrefactiones in habitantib' iuxta valles ferrarie: ⁊ ſilia loca. Et ꝓpter ſimilē cāz fit putredo ex aere peſtilentiali: ſed ille magis ꝙ ille aer ꝑter putredinez hz fortē ⁊ malā ꝓprietatē: ⁊ pariformiter qn̄ in aq̄ que de ſe eſſet clara infundanſ res: vt putreant vt linū ⁊ aſpaltū. Aſpaltū eſt quedā maneries iūcoꝝ: de qbus fiunt funes in hyſpania ⁊ ſportule: ⁊ multa vaſa ⁊ vocatur in hyſpania vulgariter ſparto.

℄ Et qn̄qz aggregaſ de eis nūerus reꝝ plurī'.

℄ Remouet dubiū dicēs: ꝙ qn̄qz nūerus iſtaꝝ reꝝ dictaꝝ aggregaſ ad faciēdā putredinē nō vna ſola. Et h̄ pz: q: malus aer ⁊ malus cib' ⁊ mala ꝯplo ⁊ ṽt' debilis ſil' ꝯiūgi pñt in cāndo putredinē ⁊ multa alia.

℄ Et plurimū cauſaꝝ putredinis humoꝝ eſt aut ꝓpter multitudinem humoꝝ: aut ꝓpter groſſitudinē ſuam: aut viſcoſitatem ſui. ℄ Et cauſe multitudinis humoꝝ: ⁊ viſcoſitatis: ⁊ groſſitiei humoꝝ ſunt note: ⁊ inceptio opilationis eſt nota. ℄ Ergo qn̄ fecerit opilationez accidit putredo propter euētationis priuationem ꝓprie cū fuerint ſuccedentes motibus in nō ſua hora ſuper repletionē ⁊ nauſeatiuā ſacietatem: ⁊ balneationes ſilr̄: aut ſol calidus: aut ſumere calefacientia ſup repletionez: ⁊ dimiſſio cautele obſeruatiōis digeſtionis in ſtomaco ⁊ epate: ⁊ ſuccurrēdi defectui ſi acciderit propter calefactionez amboꝝ in epithimatibus ⁊ vaporatoribus.

℄ Hic ponit cās ex pte hūoris. ⁊ diuidiſ in tres. Primo narrat cās ex pte diſpōnis hūoꝝ. ſcd̄o excuſat ſe. tertio dat modū quo ex hūoꝝ talib' diſpōnib' coadiuuātib' alijs cauſis fiat putredo. ibi 2ᵒ. (Et cāe.) ibi 3ᵒ. (Ergo qn̄ fecerint.) ℄ In p̄ma dicit: ꝙ plurimū cāꝝ putredinis. ſupple in corpore hūano eſt ex pte diſpōnis humorū. ſ. aut ꝓpter multitudinē: aut pp viſcoſitatez: aut pp groſſitiē. Nā p̄mo hūores cū ſint multi: nō ita bn̄ regulanſ a virtute: ⁊ ideo nō ita reſiſtūt putrefactioni. ſcd̄o multitudo humoꝝ eſt cā opilationis: vt dr̄ ſcd̄a p̄mi. et ꝓpter illā eſt cā putredinis. et ſilr̄ poſſumus dicere de groſſitie ⁊ viſcoſitate. ℄ In parte ſcd̄a de iſtis reb' dicit: ꝙ cā multitudinis ⁊ groſſitiei humoꝝ: ⁊ ſupple viſcoſitatis ſunt note ex dictis ſcd̄a p̄mi. Et ſilr̄ p̄ncipiū opilatiōis eſt notū per ſigna dicta in ſcd̄a p̄mi: ⁊ in tertia in multis locis. Et ideo ſupple de iſtis nō opz dicere hic. ℄ In tertia parte dicit: ꝙ igiſ quaſi hec cōiunctio ponatur ꝯtinuādo nō inferēdo quare humores aut groſſi aut multi: aut viſcoſi fecerint opilationez: tunc ab illis accidit putredo ꝓpter priuationez euentationis: ⁊ proprie fit iſtud: quando cōiungitur vna vel plures de cauſis ſequentibus: quarum prima eſt motus facti in non ſua hora: ſicut motus qui fiūt ſuper repletionez ⁊ nauſeatiuā

ſeatiuā ſatietatē. ſcḋa eſt balneatio ſupple ſiue in aq̄ calida: ſiue in ſtupba ſiſi hoꝛa. 3ª ē ſol calidus occurrēs talı hoꝛa. 4ª eſt ſumere calefaciētia ſic̄ piper ⁊ çinçiber ⁊ tyriacā ⁊ ſilia ſup̄ replōnē. 5ª eſt dimiſſio cautele obſeruāde p̄ bōa digōne ſtōachi ⁊ epatis tā in q̄ntitate ciboꝝ ⁊ q̄litate q̄̄ ī alijs adiutoꝛijs neceſſarijs q̄buſdā hoībus. 6ª eſt dimiſſio cautele ſuccurrēdi defectui digōnis ſi acciderit. Et dico ſuccurrēdi cū epithimatib⁹ ⁊ calefactorijs: vł vapoꝛatiōib⁹: ⁊ ſupple cū alijs cū q̄b⁹ opꝫ ſuccurrere. ℂ Ubi nō: q̄ ſi hūoꝝ m̄ltitudo: aut groſſities: aut viſcoſitas eſt cā opilatiōis: ⁊ opilō ꝓhibite euentatiōis: ⁊ ꝓhibita euētatio putredis: tunc pꝫ: q̄uo ille tres hūoꝝ diſpōnes ſunt cā putredis. Et q̄tuoꝛ pme cāe narrate poſt. ſ. mot⁹ in nō ſua hoꝛa q̄ñ ꝯiūgunt̄ cū multa repletiōe tali. ſ. q̄ nō poſſit bñ regulari a v̄tute: cōſtat q̄ agitat̄ tūc ⁊ calefaciūt accidētali caloꝛe hūoꝛes coꝛpis q̄ p̄ pꝑ opilōnē debite nō euētati: ⁊ poſt pp̄ multitudinē nō debite regulati putreſiūt a tali caliditate: q̄ ipos mutat ex̄nea mutatiōe. Sꝫ q̄nta ⁊ ſexta cā nō ſunt niſi cāe p̄ accñs male digōnis: de q̄ dcm̄ ſupra q̄uo ſit putrefactiōis cā: ⁊ iō de illis nō oꝫ ꝓ nūc aliḋ dicere. ℂ Sꝫ dubitat̄ hic de illis q̄tuoꝛ cauſis q̄uo faciūt putredinē: vr̄. n. mot⁹ ꝓhibere putrefactionē: vt dr̄ 4º metheo. et balneatio in aq̄ calá reſoluit ⁊ minuit multitudinem ⁊ repletionē: vt pꝫ ſcḋa pmi cap. q̄dā oꝛnate loquentiū: ⁊ ſic nō nocet poſt repletionē: ⁊ ſilr̄ ſol calidus. Res aūt calefaciētes vt piper ⁊ ſilia videnī iuuare ad digerēdū aut reſoluēdū ſupflua: ⁊ ſic nō vr̄: q̄ iſte ſint cāe putredinis: imo oppoſiti. ſ. digōnis. ℂ Ad h̄ rñr q̄ ſtōacho multo repleto cibo: aut epate m̄lto repleto chilo: aut ēt venis nimiū repletis hūoꝛib⁹: foꝛtes mot⁹ ſūt icōuenientes: ſiue ſint hūoꝛes calidi: ſiue frigidi: nā p̄ foꝛtes motus ita agitat̄: vt nō bñ pñt regulari a v̄tute: ſicut ſi illi foꝛtes mot⁹ nō fierēt: ſꝫ tñ nō in oib⁹ ſunt iſti foꝛtes motus cā putredis: vt q̄ñ magis pōt v̄tus coꝛpis ꝓhibere putredinē q̄̄ mot⁹ agitādo ad putredinē pparet: ſicut pꝫ in ruſticis: ⁊ idē dr̄ ēt de expōne ad ſolē calm̄: ⁊ de balneo ſiue ſtupha: ⁊ de vſu rez foꝛtiter calefaciētiū. Molliſ tñ mot⁹ in iſtis caſib⁹ in ieiuno plus ꝯfert multotiēs q̄̄ obſit: ſꝫ iſta ſunt magis declarāda 3º pmi q̄̄ hic: ⁊ iō dimittat̄. Et ad arg⁹ pꝫ: q̄ nō ſeq̄t̄. mot⁹ ꝓhibꝫ putrefactionē aliq̄ꝝ. ſ. illoꝝ q̄ nō regulāt̄ ab alio ſpāli regimie: q̄ nō facit putredinē illoꝝ: q̄ idigent ꝓhiberi a putrefactiōe a regēte alio ab eis: ⁊ ſilr̄ nō ſeq̄t̄: balneū vł ſol calidus minuūt ſupfluitates: q̄ tñ nō ſint cā putrefactionis reſidui p̄cipue cū fiūt in hoꝛis ⁊ ꝯditiōib⁹: q̄b⁹ ꝓhibent̄ adminiſtrari: ⁊ itelligat̄ ita q̄ medicie calē ſtāte repletiōe q̄ñq̄ꝫ ita adminiſtrāt̄ vt iuuēt ad digōnē: ⁊ tales q̄ hic faciūt: q̄ñq̄ꝫ aūt ita ⁊ tales vt ipediāt: vt pꝫ 4º de regimie ſanitatis: q̄ñ docet dare dyatriō piperēō: ⁊ ꝓhibet dyacalamētū: ſꝫ iſta in p̄ticularib⁹ locis dicent̄.

ℂ Et putredo q̄dē q̄ñq̄ꝫ eſt cōis coꝛpoꝛi: ⁊ q̄ñq̄ꝫ eſt in mēbꝛo ꝓpter debilitatē ſuam: aut pp̄ vehemētiā caliditatis ſue extranee: ⁊ ſue acuitatis: aut doloꝛis eius.

ℂ In iſta 6ª p̄te capli ponit Aui. diuerſitates putredis ⁊ diuidit̄ in duas. p̄ ponit diuerſitatē ꝯtingētē in putredine merito locatiō q̄ eſt mā putrida. 2ª diuerſitatē merito māei: que putrefit. ibi 2ª. (Et hūoꝛ recipiēs.) ℂ In p̄ dr̄: q̄ putredo q̄ñq̄ꝫ ē cōis coꝛpi: ⁊ q̄ñq̄ꝫ ē in vno mēbꝛo determiato. Et in vno mēbꝛo determiato iuenitur: aut pp̄ ſuā debilitatē: aut pp̄ vehemētiā ſue caliditatis extnee: aut pp̄ acuitatē ei⁹: aut pp̄ foꝛtitudinē doloꝛi ei⁹. ℂ P̄mo igr̄ nota p̄ putredinē intelligi hic rē putridā ⁊ per eē cōez toti nō itelligit̄: q̄ totū coꝛp⁹ ſit putridū: ſꝫ q̄ res putrida ſit in ambitu toti⁹. vbi gr̄a. in venis que ſunt lōge a coꝛde: vł in arterijs vel poꝛis q̄ſi diſſemiata p̄ ābitū toti⁹: ſicut in tertiana iterpolata hoꝛa ꝑoxiſmi p̄ ambitū toti⁹ eſt ſparſa colá putrida: ⁊ in tertiana cōtinua in venis: q̄ ſunt lōge a coꝛde ⁊ in ābitu toti⁹: ⁊ q̄ñq̄ꝫ dicim⁹ ꝓp̄e putredo cōis toti q̄ñ eſt in ꝯcauitate deſeruiēte ad retinēdū nutrimētū cōe toti: ſicut ſi eēt putredo in vena chilis: aut vena poꝛta: aut artaria adoꝛti: aut venis epatis: aut ꝯcauo coꝛdis vel ſtōachi: ſꝫ iſte nō eſt ita ꝓpꝛi⁹ modus eēndi cōe toti: ⁊ de iſta nō dat Aui. cāꝫ particularē: q̄ iā dixit de opilatiōe de groſſitie ⁊ multitudine ⁊ viſcoſitate hūoꝝ ⁊ alijs. Tūc aūt dr̄ eē in vno mēbꝛo q̄ñ nō eſt diſſemiata per totū ambitū: ſꝫ appꝛopꝛiate cōtinet̄ in vno particulari mēbꝛo in determiato ſitu: ⁊ loco coꝛpis: ſic̄ epate: aut ſtōacho: aut pleura: aut ſplene: aut pulmone: aut iguine: ⁊ coſſa: ⁊ ſimilib⁹: ⁊ tūc bene opꝫ dare cām: quare accidit plus in vno mēbꝛo q̄̄ in alio. Et hanc expreſſit cū dixit: aut pp̄ debilitatē ⁊c̄. ℂ Nota igit̄ q̄ hic aſſignant̄ quatuoꝛ cāe: quare putredo ſit magis in vno mēbꝛo q̄̄ in alio: ⁊ pma eſt debilitas virtutis: ⁊ hec v̄tus q̄ñq̄ꝫ eſt virtus digeſtiua: q̄ cū venit nutrimētū ad mēbꝛū: ibi remanet ⁊ nō digeritur ⁊ tandē putrefit: ⁊ pōt eſſe expulſiua: per quā mēbꝝ nō expellit ſupfluitates tertie ⁊ quarte digeſtionis: ⁊ vtroq̄ꝫ de iſtis modis fit in mēbꝛo putredo per viā paulatine cōgeſtionis: que q̄ñq̄ꝫ eſt cūꝫ apate quandoq̄ꝫ ſine. Aliquādo autē virtus: que eſt debilis eſt virtus expulſiua ſuperfluoꝝ currentiū ad mēbꝛum vel reſiſtitiua ⁊ reſpuitiua ſuperfluitatū ⁊ humoꝛū ad mēbꝛum currentiū. nā ſcitūꝫ eſt: q̄ mēbꝛa foꝛtia mittunt ad mēbꝛa debilia: ⁊ quādo per hunc moduꝫ iuenitur putredo in mēbꝛo: ſiue cū apate: ſiue abſq̄ꝫ apate dicit̄ inueniri p̄ viā decurſus: aut defluxus ab alio. ſecūda cā eſt vehementia caliditatis: ꝓpter quā mēbꝛū trahit illud: q̄ḋ nō oꝫ vt docet Gal. ſcḋo de differētijs febꝛiū. cap. vii. Et nos ad experiētiā videmus: q̄ calefaciēdo mēbꝝ ad igneꝫ: aut p̄ fricatiōes trahunt̄ hūoꝛes ad mēbꝛum. tertia cā eſt acuitas caliditatis: vt q̄ñ eſt ꝯiūcta cū ſiccitate: pp̄ q̄ḋ moꝛdicaret: ⁊ eēt cā motus hūoꝛis ad membꝝ. q̄rta cā eſt doloꝛ q̄ attrahit: aut ſuo modo eſt cā: q̄ hūoꝛ ad mēbꝝ moueat̄ q̄ nō pōt bñ ab illi⁹ v̄tute regulari: ⁊ ibi poſtea putrefit: ⁊ ſic videtis clare cāꝫ ꝯgregatiōis hūoꝝ p̄ter nāꝫ in mēbꝛo. Et multotiens ſufficit reſpectiua debilitas. v̄. g. ſi ſtōach⁹ ſit tēperatus ⁊ foꝛtis pōt aliq̄ñ tale ⁊ tm̄ accipi de cibo: q̄ nō poterit neq̄ꝫ digeri: neq̄ꝫ expelli: q̄ñ pri⁹ putrefiet in eo: ita ēt foꝛtib⁹ exñtib⁹ ſufficiēter iteſtinis ſtat māꝫ tāto ipetu ab alijs mēbꝛis moueri: q̄ iteſtina nō ſufficiūt illis reſiſtere: ⁊ recipiēt pp̄ reſpectiuā nō abſolutā debilitateꝫ.

ℂ Et humoꝛ recipiens putredinē aut eſt colera talis modi; vt ab ea vapoꝛ egrediat̄: qui ſit ſubtilis fumoſus valde. Aut ſāguis talis modi vt euapoꝛet ab eo vapoꝛ ſubtilis. Aut flegma talis modi; vt illuḋ q̄ḋ euapoꝛat ab eo ſit vapoꝛ ſpiſſus. Aut melancolia talis modi: vt illud quod euapoꝛat ab ea ſit vapoꝛ fumoſus pulueꝛulentus.

ℂ Mō pōit diuiſiōnē putredis ex p̄te hūoꝝ dicēs: q̄ humoꝛ q̄ ē ſbꝫ putredis: ⁊ h̄ itelligit cū dic̄ recipiēs: aut ē colá tał modi: q̄ ab ea euapoꝛat vapoꝛ fumoſus: ⁊ ſbtił aut ſāguis tał modi: q̄ ab eo euapoꝛat vapoꝛ ſubtił: aut fła tał modi: q̄ ab eo euapoꝛat vapoꝛ ſpiſſus: aut melia

talis modi: ꝙ illud qḋ euaporat ab ea ſit vapor ſpiſſus pulueruleṫ᷒. ℂ Ubi p̃ nõn̄: ꝙ nõ fuit itẽtio Auic. ꝙ nihil poſſ3 putrere in corpe hũano niſi hũor p̃m᷒. nã mẽbrũ p̄t putrere: vt i cauerna: ⁊ ꝑ ꝯñs ſcḋe hũiditates ẽt. Sȝ ipſe de iſtis nõ curat hic loq: q2 aut raro ꝯtingit: ꝙ mẽbꝝ putrefiat: aut ſcḋa hũiditas: ita ꝙ ꝑ illã putredinẽ cõicet᷑ vel imediate caliĩtas febris cordi vel vapor putridus: lȝ h̶ nõ ſit ipoẛe: ⁊ q2 itẽtio ſua erat loquẽdo de febrib᷒ putridis: q̃ p̄lm ꝯtingũt: ponere diſtinctionẽ putredinũ rõne ſubiectoꝝ tales febres q̃ſi ſemꝑ faciẽtiũ: ⁊ ſũt hũores p̃mi: de q̃b᷒ hic loq̄t. Utrꝝ aũt ſpũs poſſit putrefieri: nõ obſtãte ꝙ ſit mixtũ ẽ ambiguũ. nã ẽt flãma eſt mixtũ: ⁊ nõ p̄t putrefieri: ꝓpterea ꝙ p̄us deſſinit eẽ q̃ ita hẽat paucũ calorẽ igneũ: aut ita remiſſum: ꝙ merito ill᷒ nõ poſſit regulare ꝓpriũ hũidũ ⁊ ꝓhibere a p̄ternãli diſſolutiõe ⁊c̄. Si tñ putrefiat eſt paucus ⁊ raro ſine putredie alioꝝ ſibi vicinoꝝ: cui oȝ magl vacare q̃ putredini ſpũs. et iõ ẽt de h̶ nõ fecit mẽtionez. ℂ Ulteri᷒ nõndũ ꝙ lȝ aliq̃ ſit col̇a groſſa: q̃ putrefit: vt col̇a vitellina: q̃ ẽt reſpectu fl̇atis ſalſi ⁊ aquoſi ẽ groſſa ⁊ reſpectu cuiuſdã ſanguis: tñ Aui. dicit de colera: ꝙ ab ea euaporet vapor fumoſus ſubtilis. Et h̶ põt intelligi ꝙ vapor colere eſt fumoſus ⁊ ſubtilis reſpectu vaporũ alioꝝ hũoꝝ ſileȝ hñtiũ groſſitiẽ in ſpẽ ſua: ſicut hȝ col̇a illa putrẽs in ſua. Et hoc mõ q2 col̇a eſt alijs hũoribus calidior: ⁊ ſiccior: ⁊ ſubtilior: iõ vapor ſuus eſt alijs calidior ⁊ ſiccior: ⁊ ſic magis fumoſus. i. magis ꝑticipãs nãm fumi ꝓprie dicti: ⁊ cũ h̶ ſubtilior. Uel forte voluit ꝙ i oĩ colera q̃tũcũqȝ groſſa eſt ꝑs q̃ ꝑ putredinẽ ſuã q̃ñ ẽ talis vt faciat febrẽ: eſt apta ꝯuerti in vaporem magis ſubtilẽ q̃ vapor q̄ eleuat᷑ ab alio hũore q̃tũcũqȝ ſubtili. Et pari mõ itelligat᷑ de ſanguie: q2 vapor ſuus ẽ ſubtilis reſpectu alioꝝ hũoꝝ excepta col̇a: nõ tñ opȝ ꝙ ſit fumoſus: q2 ſanguis ẽ hũidus: a fl̇ate aũt eleuat᷑ vapor groſſius ⁊ viſcoſius reſpectu alioꝝ ſuata ꝓportiõalitate ſupradcã. Sȝ a melĩa eleuat᷑ vapor pulueruleṫ᷒: q2 hñs ꝑtes terreſtres ꝑuas ad modũ pulueris: ſic̄ videm᷒ ꝙ in fumo lignoꝝ eſt ꝑs groſſa: que in fuliginẽ ꝯuertitur. ℂ 3ᵒ nota: ꝙ lȝ aliq̃ putredo poſſit eẽ ſine iſtoꝝ vapoꝝ eleuatiõe: tñ putredo talis: q̃ febrẽ accẽdere poſſit: non eſt ſine taliũ vapoꝝ eleuatiõe ab hũore q̄ putrefit. Et iõ Aui. hic nõ dedit oẽs modos hũoꝝ putridoꝝ: ſȝ modos taliũ hũoꝝ faciẽtiũ febrẽ ꝑ putredinẽ ſuã. Et lȝ ñ repugnet hũorẽ itra cordis vẽtriculos putridũ: nõ tñ ꝑ mediũ fumũ cãre febrẽ: tñ q̃ñ tãta eſt putredo in hũore: vt cauſet febrẽ: ẽt eleuat vaporẽ. Et iõ Au. i cuiuſlȝ humoꝝ putredine dixit vaporẽ eleuari: q2 loq̄t᷑ ſolũ de illa: que eſt apta facere febrẽ. Qõ. I.

Sed hic cadit dubiũ: vtrꝝ cũ oĩ putredine ſit ꝯiũcta opilatio ⁊ ꝓhibita tranſpiratio. Et ſic vr̄ ex Aui. q̄ ponẽs modũ quo ex hũorib᷒ groſſis ⁊ multis ⁊ viſcoſis fiat putredo dixit: ꝙ accidit q̃ñ fecerit opilationẽ. Et nõ vr̄: q2 nulla exñte opilatiõe: tñ põt calor extrane᷒ corrũpe ⁊ hũoris ⁊ mẽbri caliditatẽ inatã: cũ alijs ꝯditiõib᷒ ad putrefactionẽ reqſitis. ℂ Pro dubio nõndũ: ꝙ lȝ opilatio ⁊ obſtructio apud medicos multotiẽs ſumant᷑ ꝓ eiſdẽ: tñ ꝓꝑe opilatio dr̄ de clauſiõe vie ſiue ſit in orificio ſiue i ꝑte aliq̃ itermedia. Obſtructio aũt de clauſione orificij. et ꝑcipue poroꝝ: probibita vero trãſpiratio eſt ꝓhibitio exit᷒ ſpũuȝ. i. corpoꝝ ſubtilium ad modũ aeris vl̇ q̃ſi q̄ aer vocat᷑ ſpũs. Trãſpiratio. n. q̃ſi vltra ſpiratio vl̇ miſſio ſpũs: ⁊ ſic ꝓhibitio exit᷒ vapoꝝ ⁊ fumoꝝ vocat᷑ ꝓhibita trãſpiratio. Euẽtatio aũt qñqȝ ſumit᷑ ꝓ vẽti actiõe i ꝯfuẽdo calm. nã cũ ẽ aptũ ꝑ iſlãmationẽ diſſolui cito hũidũ occurſus vẽti vel aeris: qḋ hic ſumit᷑ ꝓ eodẽ: refrigerãdo ꝓhib᷑ citã diſſolutionẽ hũidi. Et cũ nõ ita refrigerat᷑: vr̄ ꝓhiberi debita euẽtatio. ℂ Et tunc vr̄: ꝙ poẛe eſt eſſe ⁊ fieri putrefactionẽ in hũano corpe abſqȝ opilatõe: q2 abſqȝ p̄ternãli clauſiõe vie vl̇ orificij: vt pȝ d̉ cibo i ſtõaco: ⁊ de hũore q̄ putrefit in corpe lataꝝ viaꝝ i tpe peſtilẽtie. Et ſilr̄ p̄t fieri putrefactio abſqȝ ꝓhibita trãſpiratiõe: q̃ ſit ill᷒ cã: cũ ſit poẛe: ⁊ illud qḋ putrefit nõ emittere adhuc fumos vl̇ vapores: ⁊ ſi emittat poẛe ẽ: ꝙ d̉bite exeãt vapores vl̇ fumi: q̃s nõ oȝ ibi eẽ: ⁊ ſtati ab ipo ſeꝑent᷑. Dic̄ tñ Gẽn. ꝙ nõ p̄t eſſe putredo ſine ꝓhibita trã ſpiratiõe ſaltẽ cõicãte: q2 iux̄ putridũ de neceſſitate ſũt vapores vl̇ fumi: q̃s nõ oȝ ibi eẽ. Ita ẽt dic̄ ꝙ ipoẛe eſt eẽ putrefactionẽ abſqȝ ꝓhibita euẽtatiõe. Nã cũ putrefit hȝ calorẽ p̄ter nãȝ: ⁊ ſic idebite euẽtat᷑. Qḋ dcȝ ego nõ puto verũ: ſtat. n. refrigerari iḋ qḋ putrefit ab aere q̃tũ oȝ: ⁊ tñ putrefieri ⁊ calorẽ eẽ p̄ter nãȝ: q̄ ſi fuerit remiſſior eẽt magl p̄ter nãȝ: vt i his q̃ putrefiũt ꝯgelata vl̇ ꝯgelatiõi vicina: verꝝ putredo: q̃ ſit cã febris nõ ẽ in corpe hũano abſqȝ ꝓhibita trãſpiratiõe: q2 non debite fumi mali a corpe pellunt᷑ cũ iã retineant᷑. Et raro ẽt ꝯtigit talis putredo ſine opilatiõe: ⁊ h̶ ſufficit auctoribus.

ℂ Et putredo quidem colere facit tertianam: ⁊ putredo ſanguinis facit cõtinuã: ⁊ putredo melãcolie facit quartanã: ⁊ que currũt curſu eius: ⁊ putredo flegmatis ſilr̄ vt multũ facit quotidianã: ⁊ que currũt curſu eius.

ℂ In iſta ꝑte Aui. poſt aſſignationẽ diuerſitatis modi putredis aſſignat diuerſitates febriũ. Et diuidit᷑ i tres ꝑtes. Pͥo. n. aſſignat diuerſitatẽ febriũ: q̃ ſũt rõne diuerſitatis mãeꝝ in ſpẽ. 2ᵒ diuerſitates: q̃ ſũt rõe locoꝝ: in q̃b᷒ peccat mã. 3ᵒ diuerſitates q̃ſdã ꝑticulares: ⁊ cãs eaꝝ cũ q̃buſdã can. 2ᵒ ibi. (Et ſanguis loc᷒) ibi 3ᵒ. (Et iſte q̄dẽ febres q̃b᷒.) ℂ In p̃ᵒ dic̄ ꝙ putredo col̇e fac̄ tertianã: ⁊ putredo ſanguis fac̄ ꝯtinuã: ⁊ putredo melĩe facit q̃rtanã: ⁊ q̃ currũt curſu ei᷒: ⁊ putredo fl̇atis fac̄ q̃tidianã vt mltũ: ⁊ q̃ currũt curſu ei᷒. ℂ Ubi nõ ꝙ hec dcã d̉ col̇a. ſ. ꝙ fac̄ tertianã: itelligit᷑ d̉ tertiana iterpolata: ⁊ ita dicas de quotidiana ⁊ q̃rtana in melĩa ⁊ fl̇ate. Et nõ fuit Aui. itẽtio hic dare oẽs modũ febris ꝓueniẽtis ex col̇a q2 ꝯſtat ꝙ cauſon ꝓuenit a col̇a ⁊ fl̇ate: ⁊ nõ ẽ tertiana nec q̃tidiana: ſȝ ẽ itẽtio põere modos febriũ p̄lm ex talib᷒ hũorib᷒ ꝯtigẽtiũ: q̃ adiuicẽ differũt rõne diuerſitatis mãe peccãtis: ⁊ ſũt iſti nolati: q2 putredo colere fac̄ tertianã ⁊c̄. nõ tñ negat᷑: ꝙ putredo colere fac̄ ꝯtinuã: ⁊ ſilr̄ fl̇atis ⁊ melĩe: imo h̶ dicet᷑ in ſeq̄nti ꝑte: ſi ẽ nec negat᷑: ꝙ pñt facere ꝯcluſas: vt ibi dicet᷑. ℂ Nota 2ᵒ ꝙ in ſanguie dr̄: ꝙ fac̄ ꝯtinuã: q2 h̶ eſt ſȝ p̄lm: ⁊ q̃ſi ſemꝑ cõtingẽs de febre ſanguis. Sȝ vtrꝝ poſſit facere ꝑiodicas videbit᷑ ifra in cap᷒ ꝓpͦ. ne oĩa in gnãli caplͦ diſputent᷑: ſȝ ſi poſſit: h̶ nõ repugnat Aui. q2 ſuffic̄: ꝙ q̃ſi ſemꝑ fac̄ ꝯtinuã. ℂ Nota 3ᵒ ꝙ in fl̇ate ⁊ melĩa nõ ſolũ dr̄: ꝙ fac̄ q̃rtanã: aut ꝙ fac̄ quotidianã: ſȝ addit in vtraqȝ: ⁊ q̃ currũt curſu ei᷒: ⁊ h̶ p̄t 2ᵉ exponi. vno᷒ ꝙ ꝑ h̶ qḋ dic̄: ⁊ q̄ currũt curſu ei᷒: itelligat oẽs modos morboꝝ currẽtiũ curſu quotidiane ⁊ quartane: vt ſunt apata: ⁊ alij modi morboꝝ ab iſtis hũorib᷒ ꝓuenientiũ: q̄ dicant᷑ currere curſu q̃rtane vel q̃tidiane rõne mãe peccantis in eis: q̃ eſt ſilis: ⁊ h̶ mõ exponẽdo dicendũ eſt: ꝙ ꝑ dcã in iſtis duob᷒ hũorib᷒ dedit nobis itelligere: ꝙ ſilr̄ eſt dicẽdũȝ de col̇a ⁊ ſãguie: ꝙ faciũt ẽt morbos currẽtes curſu tertiane ⁊ ꝯtinue: qḋ tacuit ꝑꝑ breuitatẽ. Alio mõ expõit᷑ ꝙ ꝑ q̃ currũt curſu ei᷒: itellexit febres alioꝝ modoꝝ: q̃ multũ ſilant᷑ illis. ſ. q̃tidiane ⁊ q̃rtane in accidẽtibus: ⁊

ꝓpterea

ꝓpterea dicunt̃ currere curſu cap:ſicut ſincopalis húo roſa diurna:ꝛ nocturna:ꝛ latica:ꝛ empiala:ꝛ lippꝛia:de qb⁹ determiat̃ in tractatu de flatica:ꝛ ſicut qntana ꝛ ſe ptana:ꝛ tales q̃ dicunt̃ currere curſu q̃rtane nō in interpolatōe:ſꝫ i alijs accñtib⁹:vt rigore ſudore pulſu ꝛ acuitate caloris ꝛc̃.ꝛ h nō dixit in cola ꝛ ſanguie:q2 magis ꝯtigit varietas taliū febriū in flāte ꝛ melia q̃ in illis cole ꝛ ſanguis.℄ Et hic cadit illa difficultas qō d cauſis periodicatiō:ī ſequā ꝑ ſe diffuſe diſputaui:ꝛ Gētilis tractauit in duob⁹ locis:vn⁹ eſt in qōne de ꝓlongatione febris flatice ꝛ mixte.ſcōs an febris de ſanguie hēat ꝑiodū.Ego aūt h tractaui in vno articulo qōnis:an in flatica ꝯueniāt carnes ꝛ euacuatio añ digōnē. Et q2 Gēti. iudicio meo in cā hu⁹rei ponit impoſe:ꝛ Marſilius:ꝛ Thomas de garbo:ꝛ Jacob⁹ forliuiēſis ipꝫ ſequunt̃. ſcribam hic ſi potero breuius. Qō. II.

Queritur igr̃:vtꝝ ad aſſignādas cās ꝑiodicationis ſit oportunū ponere in hūorib⁹ ꝓprietatē occultā:q̃ oib⁹alijs poſitis parib⁹moueat hūorē in vno tpe:ꝛ nō iclinet̃ ſilr in alio:puta q̃ de 3° in 3ᵐ inclinet̃ ad motū:in tpe aūt itermedio nō iclinet̃: aut de 4° in 4ᵐ:aut de die in diē:ꝛ in medio tpe nō iclinet̃ ſiue iclinatio ſit ad agēdū motū hūoris:ſiue ad patiendū:ita ꝙ hūor iclinet̃ recipe motū ab alio plus vno tēpore q̃ alio:oib⁹poſitis ꝑib⁹excepta iclinatōe ꝓpetatl. ℄ Ad ptē affirmatiuā argr̃ ſic.glꝫ effect⁹ eueniens circa certā ſpēꝫ ſemꝑ.ſ.in oi tpe tā hyemis q̃ eſtatis in oi cōplexiōe nāli in oib⁹diſpōnib⁹ꝑter nāꝫ ſemꝑ vl̃ vtplm g nō pōt reduci in cāꝫ manifeſtā dꝫ reduci ad ꝓpetatē occultā vel formā ſpecificā:q̃ hic ꝓ eodē ſumunt̃:ſꝫ colerā in faciēda febre moueri de 3° in 3ᵐ: flegma de die in diē:ꝛ meliaꝫ de 4° in 4ᵐ eſt talis effect⁹:ꝛ nō pōt reduci in cāꝫ manifeſtā.g̃ opꝫ ꝙ reducat̃ in ꝓprietatē occultā.maior eſt clara.mior pꝫ.q2 ſtāte colera eq̃ multa:ꝛ eq̃ groſſa:ꝛ cū alijs parib⁹ q̃tū eſt poſe cū ſanguie:tñ ſanguis faciet febrē ꝯtinuā ꝛ colera tertianā.Et ita cōtinget de ꝯpatiōe flātis ad meliam:ꝙ paritate poſita in cauſis manifeſtis:tñ melia facit q̃rtanā ꝛ fla quotidianā. Jſte igr̃ effect⁹nō pōt reduci in cām manifeſtā. igr̃ oꝫ ꝙ reducat̃ in cāꝫ:q̃ eſt ꝓpetas hoꝝ hūoꝝ.Et ſuꝑ hoc ſolo fundat̃ Marſili⁹ ex rōnib⁹ Gen.℄ Thomas aūt ſuꝑ vltio cap.ſcōi de differētijs febriū adduxit aliā ex rōnib⁹Gen.in breuib⁹ vbis ſic. Mēſure rerū nō prīt eē cāe determiatoꝝ effectuū:niſi inq̃tuꝫ determinant̃ formis reꝝ nāliū:ſꝫ iſte ꝑoxiſmatiōes ſunt limitati effect⁹.g̃ nō prīt ꝓcedere a mēſura vl̃ q̃titate hūoꝝ:niſi ꝓ quāto illi hūores determinant̃ ꝑ formas nāliū: ſed iſte forme ſunt ſpecifice.g̃ ſunt cāe periodi rōne forme ſpecifice.Et maior eſt Auer.3° celi.cōmēto.20.℄ Tertio argr̃ ꝑ pmā rōnē Gen.poſitā in qōne de ꝓlōgatiōe febriū.glꝫ effect⁹finit⁹hꝫ ꝓ cā imediata adeq̃ta cāꝫ finitā ꝛ termiatā:ſꝫ ꝑoxiſmatio cole de 3° in 3ᵐ:ꝛ ſilr flātis de die in diē eſt effect⁹finit⁹.determiat⁹g̃ hꝫ cāꝫ immediatā finitā ꝛ termiatā:ſꝫ v̄tus mēbri mādātis vel recipiētis ꝛ diſpōnes hūoꝝ manifeſte tam in q̃litate q̃ in q̃titate ſunt in infinitū variabiles.g̃ tales diſpōnes nō ſunt illi⁹effect⁹cā adeq̃ta ꝛ imediata:ſꝫ ꝑter illas nihil pōt poni niſi occulta ꝓpetas.g̃ occulta ꝓpetas taliū hūoꝝ eſt cā hu⁹ꝑiodicatiōis.maior eſt clara.mior pꝫ. q2 in ifinitū pōt v̄tus mēbroꝝ debilitari:ꝛ in ifinitū ꝑtmā paucificari.℄ Quarta rō eſt iſta. in febre cōtinua tertiana eſt periodicatio:ſꝫ iſta nō eſt ꝑꝑ diſpōneꝫ ꝑticule mittētis aut recipiētis.g̃ aliq̃ñ eſt periodus nō ab illa cā:ꝛ cū ibi alia cā dari nō poſſit ꝑter ꝓpetatē: ſeq̃t̃ ꝙ periodicatio ſeq̃t̃ ꝓprietatē hūoris.maior eſt clara. minor pꝫ.q2 in tali tertiana mā putreſit inter venas:ꝛ ibi erat ante putredinē.non g̃ fit trāſmiſſio de vna ꝑte ad aliā:ꝛ dicit Gen.in qōne de ꝯplicatōe ſanguinee febris cū alijs:ꝙ hec rō multū fac̃ ꝓ opione ſua.℄ Quinta rō eſt iſta.poſe eſt ꝙ in vno hoīe fiāt due tertiane interpolate:ita ꝙ ꝑoxiſmi vni⁹ ſibyñuicē correſpōdeāt ī accidētib⁹:ꝛ hora ꝛ mō iuaſiōis:ſꝫ nō corrēſpōdeāt ꝑoxiſmi vni⁹ ꝑoxiſmis alteri⁹.vbi g̃ra.ꝙ in pᵒ die incipit febris cū magno rigore hora.xij.ꝛ facit ꝑoxiſmū difficileꝫ cū dolore capitis ꝛ copioſo ſudore:ꝛ in ſcōa die icipit paroxiſm⁹febris cū leui frigore abſq3 rigore:ꝛ hora.xx.ꝛ eſt leuis ꝛ terminat̃ ſine ſudore:ꝛ in tertia icipit in.xij.hora ſilis pᵒ ꝛ ꝑſeuerat ſimilis paroxiſm⁹illi:in q̃rta icipit in hora.xx.ſimilis ſcōo:ꝛ ita ꝑſeuerat:ꝙ h ſit poſe noſtat experiētia:q2 accidit ſepiſſime:ſꝫ hu⁹cā nō pōt aſſignari niſi ponēdo ꝓprietatē occultā iduidualē relictā in pᵒ paroxiſmo:q̃ reſpicit pmā māꝫ:ꝛ aliā iduidualem relictā in ſcōo ꝑoxiſmo:que reſpicit aliā māꝫ.ergo cāe periodoꝝ ſunt tales ꝓprietates. Hāc rōnē innuit Gen. in qōne de ꝓlōgatione febrium:ꝛ dicit:ꝙ ꝯſiderēt aliq̃d prīt hic dicere.℄ Sexta rō.ſi nō eſſet periodus ꝑꝑ ꝓprietatē febris ſanguis poſſet eē periodica nō cōcluſa.ꝯñs ꝯtra oēs doctores:q dicūt:ꝙ illa nō hꝫ periodū ſed eſt ꝯcluſa.Et pꝫ ꝯñia:q2 ex ꝑte ꝑticule mittētis ꝛ recipiētis pōt ꝯtingere ſanguinē pelli ad aliquē locuꝫ:ꝛ poſt iteꝝ:vt pꝫ in fluxu epatico:in fluxu emorroydali ꝛ in fluxu ſanguis nariū ꝛ mēſtruoꝝ:igr̃ poterunt eſſe ibi vere cā periodicationis.℄ Ultio ꝛ ſeptimo:q2 tūc ſeq̃tur ꝙ vltim⁹paroxim⁹flatice ſalubris deberet tardius redire poſt penultimū q̃ ſcōs tertiane poſt pᵐ.ꝓbatur.q2 poſita paritate in fortitudine v̄tutis reſpectu vtriuſq3 febriētis tā in ꝑte mādāte q̃ recipiente hūor coleric⁹ dꝫ citi⁹ad putredinē moueri:q2 amplior:q2 calidior:q2 ſubtilior:q2 magis ſtimulās v̄tutē q̃ ille flatic⁹ ꝯñs tñ eſt falſuꝫ:q2 videm⁹ ꝙ flegmaticus redit ſecunda die:ſꝫ colericus tertia die.g̃ hoc eſt ꝓpter ꝓprietatē motiuā colere de tertio in tertiū in colerica:ꝛ ꝓprietatem aliam motiuā flegmatis omni die.

℄ Jn oppoſitū:ꝛ ꝙ cā ꝑiodicatiōis.ſ.ꝙ mot⁹fiat ī 3° die ꝛ q̃es vel tepor in alia nō ſit ꝑꝑ tales ꝓpetates argūt̃. q2 iſte ꝓpetates aut ponunt̃ in hūore:aut i mēbris corporis hūani nullo iſtoꝝ modoꝝ:g̃ iſte nō ſunt ponēde ꝑꝑ q̃s fꝫ illaꝝ iclinationē mouet̃ vna die:ꝛ nō alia:ita ꝙ ſi alia die moueret̃ hūor ſit ꝯ iclinationē talis ꝓpetatis.ꝛ pᵒ icipiam⁹ab hūore. Nā de iſto ꝑncipalr videntur doctores itelligere.Et pꝫ:q2 aut iſta ꝓpetas eſt v̄tus agēdi vl̃ patiēdi talē motū ſi ſit v̄t⁹agēdi:aut ē v̄t⁹que oib⁹alijs poſitis parib⁹moueret in vno tpe ꝛ nō in alio aut eſt v̄tus:q̃ licꝫ oib⁹alijs poſitis parib⁹ ſilr moueret tñ q2 oꝫ iter vnū paroxiſmū ꝛ reliquū colerā:q̃ dꝫ moueri aliquo mō diſponi ad h vt ſit apta moueri ad putredinē:ꝛ iſta v̄t⁹ limitato gradu velocitatis itēdit agere ꝛ agēdo in illo gradu i colerā remanētis nō eſt cola diſpoſita niſi in tertia die:in flatico aūt eſt alia ꝓpetas ꝑꝑ quā ſit iſte motus ꝑparatiuus velocior:q2 illa itendit velociter mouere:ꝛ accidit hoc mō mouēdo ꝛ ꝑparando flegma:ꝙ ſit preparatū in ſecūda die: ideo colerica mā mouet̃ de tertio in tertiū:ꝛ flegmatica de die in diē:ꝛ ꝓportionaliter dicendum de melancolia:ꝙ de quarto in quartū:ꝛ hoc modo dicem⁹:ꝙ eſt periodicatio ꝓpter ꝓprietatem:nō ꝙ illa intendat plus vno tēpore q̃ alio mouere:ſed quia intendit certo gradu mouere:ad qō ſequitur:ꝙ in colera ſit cōpleta preparatio in die tertia:ꝛ in flāte in die ſcōa:ꝛ ī melia in die q̃rta. Alio modo nō videtur quomodo proprietas actiua ſit

cā periodicatiōis:ſꝫ nullū iſtoꝝ pt ſtare cū his:q̄ appa-
rent. ¶ Et p̄ icipiā a p̄ mō:ſi.n.hic ponaꝛ ſequunꝛ tria
incōuenietia ipoſſibilia.p̄ᵐ ꝙ non generalr cā:q̄re mo-
toꝛ nō mouet eſt:qꝛ nō hꝫ diſpōnē reqſitā ad mouēdū
⁊ ſufficiētē:itelligēdo p talē diſpōnē totū:qd̄ reqriꝛ ex
pte diſpōnis agētis ⁊ paſſi ⁊ applicatiōis vniꝰ ad alteꝝ:
ꝯn̄s eſt falſuꝫ:qꝛ cū iſta ponunꝛ oꝫ ꝙ agat:aut incipiat
agere:⁊ eſt ꝯ̄ Auerroiꝫ.8.phy.ꝯmēto.6.vbi ſic dicꝛ.Mo
toꝛ.n.mouet in tpe:in quo mouet ⁊ non añ: niſi qꝛ ante
nō hēbat diſpōnē qua poſſe erat ei mouere ipſꝫ:⁊ cū pfe
cta.i.ꝯpleta erit hec diſpō icipit mouere ipſꝫ:pꝫ ergo ꝙ
vult:ꝙ ſtatiꝫ ſicut eſt ꝯpleta diſpō cū qua mobile ſuffi
cit mouere icipit motus:ꝯn̄s tñ arguitꝛ:qꝛ in die qetis
tertiane.gr̄a exēpli.ēt ſi oīa alia ꝯcurrāt:tñ qꝛ ꝓprietas
nō intēdit mouere talis ꝓprietas nō mouet:nec icipit
mouere:⁊ tñ p tūc nulla res deficit de reqſitis ad mo-
uendū:ſicut nulla deficiet qñ erit ſequēs dies:⁊ cetera
erūt paria.ſi ḡ nulla res deficit nec in agēte:nec in pa-
tiente:nec in applicatiōe:⁊ tñ nō mouet:ſeqꝛ ꝙ mouēs
nō mouet:⁊ tñ cā nō mouēdi nō eſt:qꝛ nō eſt i diſpōne
cū qua ſufficit mouere. Et ſi dicaꝛ ꝙ deficit intētio ad
mouēdū:tūc opꝫ aſſignare cāꝫ:q̄re tūc deficit intentio:
que erit i tpe qñ mouebit:⁊ qꝛ oīa erūt paria:pꝫ ꝙ nul-
la talis eſt cā defectꝰ intētiōis ad mouēdū. ¶ Scdo ſe-
quitꝛ ꝙ ab agēte mere nāli pōt ꝓuenire motus nouus
abſqꝫ cā noua.ꝯn̄s falſuꝫ.⁊ ꝯ̄ ſniaꝫ Ariſ.⁊ Auer.in ꝯmē
to eodē.nā ſꝫ Ari.ibidē.ſi motoꝛ nō mouet:nec incipit
mouere:⁊ poſt mouebit:tūc nō mouet:qꝛ eſt in potētia
⁊ qñ mouebit erit in actu:ſꝫ h̄ nō pōt eē abſqꝫ noua cā
aut in mouēte:aut in moto:aut in remotiōe ipedimēti:
aut in appropinquatiōe vnius ad alterū: ꝑꝑ quā fiat in
actu:vbi priꝰ erat in poᵃ.ḡ ipoſſe eſt ꝙ ſit motꝰ nouꝰ poſt
qetē abſqꝫ noua cā illiꝰ motꝰ:ſꝫ ꝙ h̄ ſeq̄tur ex pōne pꝫ:
qꝛ ꝓpetate manēte eadē:⁊ alijs diſpōnibꝰ ex pte agētis
⁊ patiētis ⁊ ꝓpinqtatis vel applicatiōis motoꝝ ad mo-
bile vel remotiōis ipedimēti ꝓpetas colere mouet in
tertia:qꝛ ita appetit:⁊ nō mouet i ſcda:qꝛ nō appetit ēt
oībꝰ exiſtibꝰ paribꝰ.motꝰ igitꝛ in tertia die erit de nouo
⁊ nulla cā motꝰ erit noua. Et ſi dꝛ ꝙ appetitus ꝓprieta
tis erit cā noua:pꝫ ꝙ hic appetitꝰ cū priꝰ nō eēt eſt opoꝛ
tunū ꝙ ꝓducaꝛ:⁊ iō erit cā alia appetitꝰ:quā opꝫ eē de
nouo:⁊ ꝓcediꝛ in infinitū:aut dareꝛ aliqd̄ qd̄ ſit de no
uo abſqꝫ noua cā. ¶ Tertio ex illo ſeq̄reꝛ ꝙ ſtat agēs
nāle eē in diſpōne:qua natuꝫ eſt mouere:qꝛ hꝫ in ſe to-
tū:qd̄ ex pte ſui reqriꝛ ad mouēdū ⁊ patiēs eē in diſpō
ne:qua natū eſt moueri:qꝛ hēat qcqd reqriꝛ ad aptitu-
dinē recipiēdi talē motū ⁊ deductum eē ipedimentū:⁊
agēs ſufficiēter approximatū eē paſſo:⁊ tñ mobile non
moueri:nec icipe moueri. Ponaꝛ.n.ꝙ ꝓprietas colere
ſit motiua craſtina die:que eſt tertia:⁊ non hodie:q̄ eſt
ſcda dies oībꝰ alijs paribꝰ:⁊ ſimꝰ nūc hodie.ſ.qñ eſt ſcda
dies:cū oībꝰ alijs paribꝰ:cū qbꝰ cras erit colera hora:q̄
mouebitꝛ tā ex pte ꝓprietatis actiue q̄ʒ ex pte diſpōnis
colſe mobilis ⁊ applicatiōis vniꝰ ad alteꝝ:⁊ remotione
ipedimētoꝝ. Et ſeqꝛ ꝙ cras cum iſtis circunſtātijs fiet
motꝰ iſtiꝰ colſe:⁊ p ꝯn̄s cras erit mouēs in diſpōne:q̄ eſt
aptū mouere:⁊ mobile in diſpōne:q̄ erit aptū moueri:⁊
erit debita applicatio:⁊ erit ſufficiēter remotū ipediēs:
alr.n.cras nō fieret ille motꝰ:ſi aliqd iſtoꝝ deficeret:ſꝫ
hodie ſūt oīa paria his:q̄ cras erūt:vt ponit caſus.ḡ ho
die mouēs ē in diſpōne:q̄ eſt aptū mouere ⁊ mobile ⁊c̄.
⁊ tñ hodie nō ſit motꝰ:nec icipit illa in colſa.igr ꝯ:q̄ tñ
repugnat Auerroi ꝯmēto.8.cū dixit.Cū igr vtrūqꝫ eo-
ruꝫ fuerit in diſpōne:in q̄ h̄ mouet ⁊ h̄ moueꝛ:⁊ fuerit
ꝓpiquū vnū alteri:⁊ nō fuerit illis ipedimētū:neceē eſt
vt h̄ moueat:⁊ h̄ moueaꝛ.Et ꝯſtat ꝙ itelligit de aptitu
dine ad mouēdū in vtroqꝫ. ¶ Itē ex hac pōne ſeqꝛ ꝙ
nō oꝫ ꝙ ſi aliqd̄ ē motū qd̄ priꝰ nō mouebaꝛ:ꝙ neceē ē
ꝙ auferaꝛ cā:q ēt vt pꝫ ex deductiōe argumēti. ⁊ h̄ eſt
ꝯ̄ Auer.eodē ꝯᵗᵒ.8.in pnᵒ. ¶ Seq̄reꝛ ēt ex eodē ꝙ non
eſt veꝝ:ꝙ dicꝛ Cōmētatoꝛ ifra:eodē ꝯᵗᵒ:ꝙ res nāles:q̄
nate ſunt mouere:ant moueri poſtq̄ʒ nō erāt:nō mouēt
⁊ nō mouenꝛ:niſi qꝛ aut minuebaꝛ ex eis diſpō p quā h̄
mouet:⁊ h̄ moueꝛ:aut qꝛ diſtāt a ſe inuicē:aut qꝛ illic ē
aliqd̄ ipedimētū:vt pꝫ in caſu nr̄o.Et multe ſiles rōes:
que oēs ſup h̄ fundanꝛ:ꝙ v̓tus nālis nō pōt mō appa-
rere moueri:mō nō niſi ꝑꝑ aliq̄ʒ varietatē:⁊ ideo oībꝰ
alijs paribꝰ nō eſt poſſe:ꝙ hec duo ſint inuicē.ſ.mouere
in vno tpe:⁊ in alio nō mouere.Ex his.n.eſt manifeſtū
qd̄ nō pt dari ꝓpetas in hūore vl̓ in mēbris vel in aliq̄
nāli:q̄ exiſtēs hēat virtutē mouēdi vno tpe ⁊ nō alio ſi
cetera ſunt paria.Et iō ex pte talis v̓tutis nō pōt ꝓue-
nire periodicatio:⁊ eq̄le eſt ſi dicaꝛ hāc v̓tutē eē in mē-
bris ſiue in hūore. ¶ Et p ſiles rōnes ꝓbaꝛ:ꝙ nō pōt
dari v̓tus paſſiua:que h̄ mō alijs paribꝰ eēt ꝑparans:ꝙ
ſubiectū ſit mobile vno tpe ⁊ non in alio.Et ſi bn̄ ꝓſpi
ciaꝛ mens Gētilis:ipſe voluit hāc ſniaꝫ:que hic eſt im-
pugnata.nam dicit ꝙ ſi moueꝛ colerica mā in die ſcda
vel quarta:ꝙ eſt poſſibile:ꝙ ipſa nō moueatur ſm̄ nāꝫ
ſue ꝓprietatis:ſed pōt hoc eſſe ex alio accidēte:qꝛ iſta
proprietas hic nō appetit.

¶ Sꝫ qꝛ multi volūt videre ſi pſſit fantaſiari ad ſaluan-
dū illud:ad qd̄ neqꝫ Gētilis ꝓſpexit:neqꝫ ſeq̄ntes ipm̄.
Sꝫ vt garrulēt me nō iprobare illoꝝ opionē:videamꝰ
ſi alr poſſꝫ dici ad ꝓpoſitū Gētilis ⁊ ſequentiū:ꝙ talis
ꝑiodicatio ꝓueniret merito ꝓpetatis:quā Gal.ignora-
uit:vt Gēti.glñaꝛ.et nō vident niſi duo alij modi ima-
ginādi. ¶ Unus ꝙ ꝓpetas ſiue actiua ſiue paſſiua ꝑꝑ
quā colſa moueꝛ de 3ᵃ in 3ᵐ eſt vrꝰ:q̄ alijs paribꝰ ſꝑ ſilr
moueret:ſꝫ illa ꝑꝑ quā moueꝛ colſa añq̄ʒ trāſeat in pu-
tredinē:aut in ꝑparādo eā:aut in regrāndo eam:aut in
reaggregādo poſt p̄ᵐ ꝑoxiſmū:hꝫ limitatam velocitatē
quā intēdit:aut in agēdo:aut in patiēdo:ꝑꝑ quā accidit
ꝙ colſa nō eſt ꝑpata niſi in 3ᵃ die:⁊ tūc moueꝛ ad putre
dinē:ſla aūt citiꝰ ꝑꝑ ſuā ꝓpetatē ꝑpaꝛ aliq̄ triū dictoꝝ
modoꝝ merito ſue ꝓpetatis actiue vl̓ paſſiue h̄ itēdē-
tis:⁊ iō accit ꝙ moueꝛ 2ᵃ die:⁊ ꝓportiōalr dꝛ de melīa.
¶ Scdo modꝰ eēt:ꝙ iſte ꝓpetates acqrūꝛ i his tpibꝰ i
colſa in tpe medio iter p̄ᵐ ⁊ 3ᵐ:⁊ nō ē acqſita niſi in 3ᵃ:⁊
in flate ē acqſita in 2ᵃ:⁊ in melia in 4ᵃ:⁊ cū ſūt acqſite
tūc moueꝛ mā ſiue fuerit ꝓpetatis actiue ſiue paſſiue.
¶ Sꝫ hūc argumētādi modū dimittamꝰ tāq̄ʒ vanū.nā
oꝫ aſſignare cām ꝑiodice acqſitiōis ꝓpetatis:⁊ illa erit
cā ꝑiodicatiōis:de q̄ nihil hr̄ p hūc modū dicere niſi
redeāt ad aliū modū de dcis. ¶ Qꝛ aūt dicꝛ Gentilis ꝙ
ꝓpetas acqriꝛ i hūore cū certi circūſtātijs.ſ.loci ⁊ q̄ti-
tatis ⁊ v̓tutis corpis:⁊ nō alr:ſicꝛ medicine ſolutiue acq
rūt ꝓpetatē nō in q̄lꝫ mēbro:nec in q̄lꝫ q̄titate nō eſt:
qꝛ dicat talē ꝓpetatē acqri ⁊ acqſitā eē ſolū qñ incipit
moueri hūor.nā tūc oꝫ ꝙ ipſe det cām:q̄re in 3ᵃ acqriꝛ
in colſa ⁊ nō i flate:ſꝫ vult ꝙ gr̄a exēpli i tpe pᵒ ꝑoxiſmi
tertiane acqriꝛ:aut in colſa:aut in mēbris ꝓpetas:q̄ nō
hꝫ mouere de ſe 2ᵃ die:ſꝫ i 3ᵃ.Et h̄ ē qd̄ priꝰ ē iprobatū:
ꝓpterea ſi moueꝛ colſa in die ſcda nō eēt ꝯ̄ iclinationē
ꝓpetatis:cū tūc nō eēt talis ꝓpetas:cuiꝰ oppoᵐ dicꝛ Gēti.
¶ Primo ḡ pꝫ ex dictis ꝙ hec nō eſt mens Gētilis cū
dicat hanc ꝓprietatē nō appetere mouere in die ſcda.
hec autem poſitio dicit:ſi alia eſſent paria:ita moueret
in ſecūda ſicut in tertia. ¶ Secūdo hec poſitio ſuppo-
nit falſuꝫ.ſ.ꝙ virtutes nāliter motiue appetāt mouere

certa

certa velocitate ⁊ nõ maiori. Nã tunc ſine dubio nõ ſe quereret ꝙ dato vacuo ſilr in illo poſitũ moueret in nõ tpe ꝯ Ari. in 4° phy. ⁊ Auerroim in cõmẽto Ari. ⁊ pȝ cõſeq̃ntia: qꝛ ſi virtus grauis vel leuis ſimplicis nõ appeteret niſi terminatã velocitatẽ ⁊ nõ maiorẽ: tũc nõ oporteret: ꝙ vbi nõ eſt reſiſtẽtia i finitis velociter moueat̃. Seq̃tur ſcdo: ꝙ velocitas mot⁹ nõ ſeq̃t ꝓportionẽ potẽtie ad reſiſtẽtiã: ſȝ exceſſuȝ: ⁊ ꝙ ꝓportio velocitatũ in motib⁹ nõ eſt ſicut ꝓportio ꝓportionũ: ⁊ cũ mouẽs ſit idẽ ⁊ reſiſtẽtia minor non eſt in eã diuerſitatis diuerſitas reſiſtẽtie tñ: ⁊ in ſũma doctria Ari. de velocitate ⁊ tarditate mot⁹ periret. ℂ Tertio ꝯ dato ſeq̃t ꝙ ab eadeȝ ꝓprietate illa colera citi⁹ moueret̃ ad putredinẽ qꝛ magis ꝓpiqua eſt termio diſpõnis ꝓpoſitis ſufficiẽter ad hunc motũ. cũ ḡ cõtingat faciliter vnã colerã in duplo magis ꝓpinquã q̃ȝ aliã ſtabit facilr vnã moueri in duplo citi⁹ alia ad poxiſmũ: ⁊ ſic in die ſcda non tertia. ℂ 4° ſeq̃t ꝙ tota talis colã iuẽta in corpe tpe p̃mi poxiſmi: q̃ nõ fuit mota ad putredinẽ in p̃ poxiſmo mouebit̃ in ſcdo: qꝛ in tota acq̃rit̃ hec ꝓpetas: q̃ hoc mõ ꝓparat ⁊ mouet vſq; ad tertiũ diẽ: vt in tertio moueat̃ ad putredinẽ: ſȝ hoc eſt falſuȝ: qꝛ tũc nũq̃ȝ tertiana vel q̃rtana duraret de melĩa vl̃ colera nãli vltra paroxiſmos duos niſi ꝓpter noue mãe gnõnẽ ex cibis: qꝛ in ſcdo in vtraq; febre tota reſidua mã moueret̃: ⁊ in medio tpe ſi ex cibis nõ generabit̃: nõ erit qd moueat̃ in 3° paroxiſmo. ℂ Forte dr̃ ꝙ nõ tota mã q̃ nõ mouet̃ ad paroxiſmũ eſt vniformis: ⁊ iõ in p̃ poxiſmo nõ acq̃rit totã talẽ ꝓprietatẽ: vel ſi acq̃rit nõ q̃libȝ ps eſt eque vicina illi diſpoſitioni cũ qua moueĩ ad putredinẽ: ſȝ aliq̃ magis vicina aliq̃ min⁹: iõ illa eſt magis parata ⁊ citi⁹ moueĩ: puta in ſcdo paroxiſmo: q̃ vo min⁹ tardius: puta in tertio. ℂ Cõtra p̃ᵐ ſeq̃t: ꝙ multotiẽs in talib⁹ caſib⁹ ſtaret nõ remanere mãȝ poſt p̃mã: que moueĩ: que ſit apta recipere talẽ ꝓprietatem vel pauciſſimã: ⁊ ſic ſepe poſt p̃ᵐ poxiſmũ nullus ſequeret̃: ⁊ ſepe ſecũdus minor p̃mo. Cui⁹ oppoſitũ notat experiẽtia vſq; ad poxiſmus ſtat⁹: ⁊ ꝯña pȝ: qꝛ ſepe mã eſt vniformis: ⁊ iõ nõ oȝ ſepe ſit ꝙ mã remaneat tante diſformitatis: ꝙ vna in q̃nq; dieb⁹ nõ ſufficiat alterari. alia vo in vno vel duob⁹. Similiter talis multũ diſtans ab alijs ſepius erit pauca. ⁊ ſic ꝑ tertio poxiſmo pauca multuȝ mã hu⁹ deberet remanere: ⁊ ita poxiſm⁹ fieri paruus: imo cũ diſformitas mãe ſit cã ꝙ ꝓprietas nõ mouet ꝯtinue nec ſimul totã mãȝ: ⁊ ꝯ varietatẽ diſformitatis erit varietas tpis motus. Hec diſformitas erit cã periodicationis nõ ꝓpetas ꝑ quã cõtinue fieret mot⁹ ſilis alijs deductis. ℂ Forte dr̃ ꝙ talis ꝓprietas nõ intẽdit ſolũ vnũ modũ terminatũ velocitatis: imo eſt certũ modũ reſiſtentie: ne humor ꝓparet̃ ita vt ad putredinẽ moueat̃: ꝓpter quã accidit ꝙ nõ obſtãte ꝙ colera: que deberet moueri ad putredinẽ ſit ſubtilior flegmate ⁊ calidior: ⁊ calor ad putredinẽ mouẽs ſit fortior: tñ qꝛ in colera vltra modũ ſubſtãtie ⁊ caliditatis vl̃ alias manifeſtas cãs eſt ꝓpetas reſiſtẽdi certo gradu vtuti putrefactiue vel aliter motiue ei⁹: iõ nõ moueĩ ita cito ad putredineȝ: ſicut flegma: ſȝ tardi⁹ q̃ȝ flegma: ⁊ citi⁹ q̃ȝ melĩa: ⁊ hoc mõ dicim⁹ iueniri ꝓprietatẽ ꝑꝑ quã accidit: ꝙ colera faciens periodicã febrẽ vtplm moueĩ in tertijs dieb⁹: ⁊ flegma in ſcdis: ⁊ melĩa in q̃rtis. Et dico notãter colã faciẽs morbũ piodicũ: ⁊ ſic de alijs hũorib⁹: qꝛ ad ꝯ vt colã faciat motũ piodicũ non ſuffic̃ q̃lȝ q̃titas nec q̃lȝ loc⁹: imo videm⁹ ꝙ in heriſipilla: ⁊ carbõe: ⁊ ipetigine: ⁊ i formica nõ fac̃ iſtos piodos: ⁊ ſilr in cauſone vo: ⁊ iõ merito paucitati hũoꝝ nõ pt in ĩfinitũ minorari reſiſtẽtia colẽ debẽns facere poxiſmũ: qꝛ q̃nq; tñ modica ẽẽt: ꝙ nõ faceret morbum atq; ita ꝯtigit augeri: vt in ĩfiᵐ creſcat: qꝛ q̃nq; tã multa ẽẽt: ꝙ faceret ꝯclusaȝ: ⁊ iõ colã debens facere piodicũ morbũ nõ ẽ vtus vtrũq; terminũ paucitat̃ ⁊ multitudis: ⁊ ſubtilitatis: ⁊ groſſitiei: ⁊ aliaꝝ diſpõnũ q̃uolȝ variabilis: ſȝ ĩtra certos termios: ſilr ẽt vt⁹. Nã cũȝ vt⁹ eſt vehemẽter debilis nõ ſuat̃ ordo periodoꝝ: ⁊ hic eſt ꝙ ſolũ vel q̃ſi ita variabilis eſt: ꝙ poxiſmi vel exacerbatiões nõ redeãt niſi in tertia vl̃ q̃ſi: qꝛ talis eſt ꝓportio mouẽtis colerã ad diſpõnẽ: cũȝ q̃ debẽt moueri ad putredinẽ: ⁊ tãta diſtãtia talis colere: ꝙ accidit: vt i tertia fiat mot⁹ vtplm: ⁊ iõ merito forme ſpecifice vel ꝓprietatis illud ꝯtigit. ℂ Ego non video fortes rões ꝯ hũc modũ niſi eẽnt fũdate ſup auctoritatib⁹: q̃b⁹ videtur iſte forme ſpecifice vel ꝓpetates iprobari generalr ⁊ maxie ſi qs diceret: ꝙ merito forme ſubſtantialis colere eſt hoc: ⁊ ſilr in alijs hũorib⁹: cũ ꝯſtet auruȝ: qḋ eſt min⁹ frigidũ: ẽt licȝ ſit minus durũ: multo magis diſſoluẽtib⁹ ⁊ putrefaciẽtib⁹ reſiſtere ferro vel calibe. Poſſet tñ idẽ dici de ꝯplexiõe: que eſt ꝓpria colere: ꝙ merito eius ſit talis reſiſtẽtia nõ ponẽdo ꝓprietatẽ: nec oȝ minus calidã ꝯplexionẽ magis reſiſtere putrefaciẽtibus: veꝝ q̃nq; calidis magis reſiſtit: ſed hic non eſt modus gẽtilis: vt patȝ legẽtib⁹ q̃ões ſuas: nã talis ꝓpetas inclinat̃ ꝯ nãȝ moueri in tertio ⁊ nõ in ſcdo: ⁊ iõ ponendo ꝓprietatẽ hoc mõ nõ opȝ dicere: ꝙ q̃n mouet̃ colera in q̃rto eſt mot⁹ violẽtus ⁊ nõ corridẽs forme ſpecifice: ⁊ tñ gẽtilis in q̃õne de ꝓlõgatiõe febris flegmatice dixit ita: ſȝ illi mot⁹ q̃ntani ⁊ ſextani ſunt motus accidẽtales: ⁊ ꝯ quãdã ſimilitudinẽ violẽti ꝓpter accidentia nõ corridẽtia forme ſpecifice: vel ſi vis imaginari formã ſpecificã quãdã aliã acq̃ſitã poteris: hec dic̃ Gẽtilis. Et tñ ſi ponam⁹ formã ſpecificã: tunc vtutẽȝ certo gradu reſiſtẽtẽ virtuti mẽbroꝝ nõ erit ꝑ ſe reſiſtẽs ſine cõmixtiõe ⁊ quãtitate ⁊ qualitatib⁹ melĩe: ⁊ iuuãtibus iſtis ad maiorẽ modũ reſiſtẽdi tardabit̃ mot⁹ non ſolũ intra quartũ: ſed intra q̃ntũ cũ reſiſtẽtia quãtitatis ⁊ ꝓprietatis. Sȝ tñ Gen. vult ꝙ per has manifeſtas diſpões tardat̃ ⁊ accelerat̃ motus ꝓprietatis: intra tñ ꝓpriũ diẽ: vt in colera ĩtra tertiũ: ⁊ in melĩa ĩtra q̃rtũ: ſed extra nõ erit mot⁹ ꝯm ꝓprietatẽ: q̃ intelligi non pñt niſi dicat̃: ꝙ talis ꝓprietas nõ appetit motũ in alia die aut nõ recepit mot⁹ in alio die modo ſupra improbato. Et multa ſilia dicit Gẽtilis: que ad aliũ ſenſuȝ ſaluari nõ poſſunt: q̃re ponere hãc proprietatẽ modo hic dicto nõ eſt ad moduȝ: ꝯm quẽ intẽdimus iprobare: imo credo ꝙ de tali ꝓprietate itellig̃t Auic. cũ dicit p̃ma quarti: ꝙ vnicuiq; humori ineſt periodus: que ſibi ꝯuenit: ⁊ ſilr Gal. ſcdo de differẽtijs feb. cap. vltimo cũȝ dicit: ꝙ nõ ſilr putreſiũt: ꝓpterea ꝙ alij ſunt colerici: alij flegmatici: alij melancolici.

ℂ Iſtã q̃õnẽ alias terminaui diffuſe in vna difficultate in q̃õne: vtꝝ in febre flatica ꝯpetãt carnes ⁊ eũo an ꝯplemẽtũ digõnis. Et merito p̃cipalis tituli: vt cã piodicatiõis declaret̃: ⁊ ad ſoluẽda arg̃ᵃ in oppoᵐ vitatis ⁊ declarãdas difficultates oȝ aliq̃ p̃notare. ℂ Primo ḡ notãdũ: ꝙ piodus q̃tũ hic ſpectat ſumit̃ ꝓ reditu morbi vni⁹ ad diſpõnẽ ſileȝ p̃ori cũ iterpoſitiõe q̃etis vl̃ tporis: ſiue ꝯ fiat vno ſuato ordine: ſiue nõ obſeruato: ⁊ dixi morbi vni⁹: qḋ itelligo ꝑ morbũ vnũ eo mõ quo dixi ſupra in q̃õne de tpib⁹ morboꝝ: ⁊ q̃uo recidiua ⁊ radix ꝯſtituũt morbũ vnũ. Nã lȝ hõ nũc patiat̃ vuln⁹ in manu: ⁊ poſt ꝯſolidationẽ iteꝝ ꝑcutiat̃ i illo loco: ⁊ fiat medicia ſilis p̃ori ñ dicim⁹ hic eẽ piodũ ꝯ moᵐ loq̃ndi tñ medicoꝝ: qꝛ ex illĩ nõ ẽ morb⁹ vn⁹ mõ coꝝ: ⁊ iõ piodica

tio eſt etiã idẽ. Cũ ꝗ queriť de cã periodicationis: que/
ritur de cã quare in morbo vno accidat: ꝙ poſt qetẽ vł
tẽporẽ redit morbꝰ ad diſpoſitionẽ ſimilẽ priori: ⁊ h̃ eſt
duobꝰ modis. vno ſine ordie. alio cũ ordine: vt in tertia
nis ⁊ quartanis ⁊ quotidianis. Et ꝓ nũc maxĩe de hoc
ſcđo mõ queriť. ¶ Scđo ſupponitur ꝙ in morbis pe/
riodice inuadẽtibꝰ quo ad mẽbra manifeſta: ſicut ẽ po
dagra ⁊ obtbalmia hora reditꝰ morbi poſt qetẽ vel te/
porẽ in mẽbris ꝓprie paſſibilibꝰ effundiť mã de nouo:
que facit morbũ. Iſta patẽt ꝑ experiẽtiaꝫ. nã in talibus
morbis tumeſcũt vene: ⁊ eadẽ mẽbra in tumorẽ ẽt ele
uanť: qđ nõ eſt niſi: qꝛ mã de nouo in talibꝰ mẽbris re/
cipiť: vñ vene oculoꝝ in obtbalmia: q̃ priꝰ nõ appebãt:
fiũt apparẽter rubee: ⁊ vene pedũ fiũt in podagra groſ
ſiores nõ niſi ꝑꝑ hũorẽ quẽ recipiũt: dicere .n. hũorẽ ra
refieri ⁊ nõ recipi eſt falſuꝫ: cũ notet experientia ꝙ ap/
ponẽdo apocruſtica circa mẽbꝝ nõ ſuꝑ mẽbris ꝓhibe
tur augmẽtũ futurũ ſine illoꝝ approximatione. ¶ Ex
hac ſcđa ſeqť: ꝙ in oĩ egritudine periodica mãli hora
reditꝰ periodici aggregať vel aggregata eſt mã in mẽ/
bro: in quo ẽ paſſio radicaliter. ꝓbať: qꝛ ſicut ẽ in exte/
riorĩbꝰ morbis periodicis: ita eſt in ĩterioribꝰ: ſed in ex/
terioribꝰ aggregať. ergo in ĩterioribus: ⁊ hãc totã ſnĩaꝫ
vult Gal. 2ͦ de differẽtijs febriũ. in cap. vltimo. cũ diť.
Sic igiť in oibus his videt venas in exacerbatis parti
bus in tumorẽ eleuari ⁊ flõnem augeri: ⁊ dolorẽ intẽdi
⁊ reuma ſuperfluũ attrahi per effundi extrãita opꝫ in/
telligere: ⁊ in ĩterioribꝰ q̃nq; nõ apparẽt eãdẽ analogiã
obſeruari. hec Gal. Et dixi notãter in mẽbro: in quo ra
dicaliter eſt paſſio ⁊ nõ dixi ꝑncipaliter. Nã in febribꝰ
periodicis nõ opꝫ humorẽ facietẽ febrẽ recipi in corde
ſed in loco vbi eſt minera putredinis: quã dico pati ra/
dicaliter: qꝛ in eo eſt radix paſſionis. ¶ Et ex hac puto
Gal. velle: ꝙ egritudies imateriales: ⁊ q̃ ſunt mãles: ſꝫ
pendẽt a mã: cui aliquo modo ſimilis nõ dꝫ reaggrega
ri in mẽbro nõ ſunt periodice. vnde experientia notat
ꝙ apoſtemata poſtq̃ totã mãꝫ receperũt: ⁊ febres que
pendẽt a mã peccãte in loco: ad quẽ nõ trãſmittať vel
aggregať noua mã nõ ſunt periodice ex quocũq; hũo/
re cõtingãt. verbi grã. flegmon ⁊ heriſipilla ⁊ vndimia
⁊ cancer ⁊ ſinocha ⁊ cauſon verus: ⁊ non verus: qꝛ non
expectatur nouus fluxus mãe. ¶ Sed cõtra hoc inſta/
tur. nã poſſibile eſt in aliquo mẽbro icipere putrere co/
lerã: que eſt in eo: ⁊ nõ ab alia mittiť. Et ꝓpter putrefa
ctionẽ colere poſtea flegma in illo mẽbro: qđ priꝰ erat
in eo: ⁊ non de nouo recipiť putrefieri: ⁊ ſilr poſtea ſan/
guinẽ: ⁊ in iſto caſu fiet periodicatio abſq; nouo motu
mãe ad mẽbrũ: in quo radicaliter ẽ egritudo. ergo ſup/
poſitio falſa. aſſũptũ pꝫ ex Gal. ſcđo de differẽtijs feb.
eodẽ vltio cap. vbi vult ꝙ mã que putrefit tranſmiſſa
ad mẽbꝝ ſi mẽbꝝ ſit debilis valde virtutis: ꝙ ſanguis
in mẽbro exiſtẽs putrefit vbi nõ ſit fortis virtutis ſola
illa mã trãſmiſſa putrefit. nã ita dixit: que deſcẽdit ex
alia ꝑticula in aliã ſuꝑfluitas: q̃nq; quideꝫ ita eſt mul/
ta ⁊ maligna vt ledat reumatiçãte ꝑticule virtutẽ: q̃n/
q; ita mitis eſt ⁊ pauca vt nulli noceat ſuſcipiẽti corpo
ri: ſi qdem vtiq; ledit virtutẽ in tñ vt exſolubilis effi/
ciatur: ⁊ adhuc nõ digerat ea: quoꝝ dominabať: humo/
res putrefieri neceſſe eſt iã ⁊ ſanguinẽ. hec Gal. ex quo
apparet: ꝙ ꝓpter malitiã alteriꝰ humoris putrefientis
in loco vbi eſt ſanguis poſſibile eſt poſtea ſanguinẽ pu/
trefieri. Oꝛ aũt humor ꝑexiſtẽs in loco nõ de nouo ve/
niens putrefieri poſſit nõ eſt dubiuꝫ. Sꝫ ꝙ in illo caſu
erit periodicatio: pꝫ: qꝛ poſt quietẽ vel teporem caloris
exprimi humoris putredine: ſeqtur ſecũdo alius calor
⁊ alia ferueſcẽtia quodãmodo ſimilis priori. non tñ opꝫ
ad hoc vt dicať periodus: ꝙ redeat oio ſimilis priori vo
lendo ſequi viã Gal. in cap. ꝑeallegato. viſa eſt iſta mi
hi magna difficultas. nã Gal. in capꝰ allegato poſtq̃ red
didit cauſas reditus periodoꝝ ⁊ equalitatis ⁊ ineq̃lita/
tis eoꝝ: q̃ñ eſt ꝑticula mittẽs ad aliã: ⁊ alia que recipit
eſt ita fortis: ꝙ nõ obſtãte ſuꝑfluitate trãſmiſſa põt re
gulare ꝓprias humiditates: deſcẽdit ad oſtendendũ ꝙ
ſit ſi ꝑticula: in qua eſt putrefactio ꝓpter humorem ab
alio trãſmiſſuꝫ ſit vel fiat ita debilis: ꝙ nõ poſſit ꝓprios
humores regulare. Et vult exꝓſſe ꝙ in iſto caſu ſit aliđ
ꝑncipiũ periodoꝝ paroxiſmoꝝ. nã vnũ erat diſpoſitio
ꝑticule mittẽtis: ꝓpter quã reaggregata noua mã mit/
titur ad ꝑteꝫ: in qua poſtea fit putrefactio. Aliud vero
eſt diſpoſitio ꝑtis recipiẽtis: in qua ꝓpter debilitatem
accidit putrefactio ꝓprij humoris: ⁊ vult ꝙ ſi ſeruetur
calor qui eſt ab humore: vel ſuperfluitate trãſmiſſa cuꝫ
illo qui eſt ꝓpter putredinẽ humoris qui erat in parte
recipiẽte: ꝙ erit duplex genus febriũ inuicẽ cõplicata/
rũ: vnde ita ad litterã dicit loquẽs de parte: que recipit
reuma. Si igitur imbecillis q̃nq; fcã ſit ⁊ hec cã ei cõ/
ſtituetur: vt nõ ſuperfluitates ſolum: ſed ⁊ ipſe ſanguis
corrũpatur ⁊ putrefiat ⁊ febreꝫ accẽdat aliquod quod/
dam: ⁊ hinc efficietur ꝑncipium periodoꝝ paroxiſmo/
rum. igitur ſi quidem adhuc ꝑdictus ſeruetur calor du
plex ſpẽs erit febrium adinuicẽ cõplicataruꝫ. hec Gal.
nec ſolum vult ꝙ q̃ñ ꝑꝑ humorẽ trãſmiſſuꝫ ſit debilis
ꝑticula recipiẽs ipſa fiat ꝑncipiuꝫ nouũ periodoꝝ: ſed
ꝙ ex q̃cũq; cã ꝑs ſit debilis: ita ꝙ nutrimẽtum ei trãſ/
miſſum ſit potius onus q̃ꝫ nutrimẽtuꝫ: ꝙ etiã ex diſpo/
ſitione huius ꝑticule ſi nõ ad aliã trãſmittat fiũt perio
di: vnde poſt verba ſupradicta addit Gal. ſilr autẽ ⁊ ſi
ſcḋm aliquã cãm quãtãcũq; efficietur imbecillis: q̃nq;
diſpoſitio ꝑticule in tñ vt onus ei magis q̃ꝫ cibꝰ ſit ad/
iacens ſanguis corrũpeť. Et ſi calidus ſit putrefiet faci
le: ſi vero ſubfrigidus ⁊ ſubflegmaticꝰ nõ cõfeſtiꝫ qdẽ
ſed in tẽpore deide ⁊ hic: ⁊ tu per te vide reliqua ſequẽ/
tia in textu. in his ergo videť Gal. velle ꝙ ſine noua re
ceptione humoris ab alio mẽbro: ſed ꝓpter diſpoſitio/
nẽ ꝑtis: in q̃ fit putredo accẽdi febrẽ ⁊ fieri modum pe
riodicũ. Sꝫ in fine capituli cũ reſumit cãs periodorũ
febriũ videť 3riuꝫ dicere affirmãdo: ꝙ eſt ꝑfectior mo
dus dicẽdi in his verbis: perfectior aũt vtiq; hic ſcḋm
⁊ verior fiet ſcḋm hunc moduꝫ: q̃cũq; quidẽ in periodis
qbuſdã exacerbãtur egritudines ꝑticularuꝫ ĩnaſcunť
diſpoſitionibꝰ vel mittẽtiũ vel ſuſcipiẽtiuꝫ vel generã/
tium vł attrahẽtiũ ſuꝑfluitates ſcḋm quẽ antea parũ di/
ctuꝫ eſt modũ. Quecũq; vo ſine periodis nullus in his
parẽs eſt locus ꝑcipuus. Et ad hoc vltimũ verificãdũ
opꝫ addere ꝙ nõ eſt locus ꝑcipuus in quo fiat noua re/
ceptio hũoris. nã certũ eſt: ꝙ flegmones inguinũ: ⁊ vn/
dimie multe ⁊ cancer ⁊ ſephiros ⁊ ſimiles morbi ſunt
ſine periodis: ⁊ tñ aliqs eſt locꝰ ꝑcipuus: in quo peccat
mã: ⁊ qui patiť: ⁊ ſilr febres: que hec ſequunť ſunt ſine
periodis: ſꝫ qꝛ locus non eſt in quo de nouo recipiať ſu
perfluitas: ⁊ iõ nõ hñt periodos. ¶ In hac igř difficul/
tate duos poſſumꝰ imaginari modos reſpõdẽdi. Primꝰ
eſt ꝯcedẽdo ꝙ ꝑꝑ varietatẽ humoꝝ in vna ꝑte ꝯtētoꝝ
cõtingit ꝙ vnus ꝑmo putrefiat: ⁊ geſcẽte in illo putre/
dine ꝓpter ſui reſolutionẽ remanet in alio mala quali
tas ꝓpter quã tempore iterpoſito mouebitur ad putre
dineꝫ. Et ſic quodãmodo fiet morbus periodicus ſine
nouo motu locali humoꝝ de membro ad membrũ. Et
ſcḋm hoc ſcđꝫ notabile eẽt particulare: ſicut particulari/
ter ꝓbat experiẽtia ⁊ correlariũ: qđ iſertur ĩtelligať de

materia

materia diſpoſita: ita vt morbū talē facere poſſit. vñ in caſu nr̃o qñ poſt colerā īterpoſito tp̄e putrefit flegma ī eadē pte qͦ flegma prius erat in ea. dicimus ꝙ ḋ nouo aggregata eſt mā diſpoſita ad talē morbū faciendū. nā lʒ mā eſſet pˀus in mēbro: nō tñ erat mā diſpoſita que ꝑ malā q̄litatē relictaʒ tandē fit diſpoſita: ⁊ ita dicimˀ ꝙ hic eſt ꝑiodicatio ꝓpter gnōnē māe diſpoſite que materia nō generat̄ ḋ nouo in mēbro: ſʒ ḋ nouo gn̄atur tāq̄ diſpoſita: qꝛ fit diſpoſita ad talē morbū faciēdū ſufficiēter vbi pˀus nō erat. Et iō Gal. dic̄ ꝙ morbi ꝑiodici fiūt ſm̄ diſpōnes ꝑticularū mittentiū vel ſuſcipiētiū vel attrahentiū vel gn̄antiū ſupfluitates: ⁊ poſuit v̄bū ſuperfluitatis ad denotandū ꝙ nō opʒ tales humores de nouo gn̄ari abſolute: ſed ſufficit ꝙ gn̄ant̄ vt ſupfluitates ſufficiēter ꝑparate ad talē morbū cāndū. Et puto pˀmo ꝙ ſi in mēbro eſt humor q̄ ꝓpter vaporē malū trāſmiſſuʒ ad illū humorē eo manēte in eodē mēbro: ī quo eſt ꝓpter purā alterationē ab extrinſeco trāſmutat̄ ad talē diſpōnē: diceret Ga. ꝙ mēbꝝ gn̄āt īꝓprie talē ſupfluitatē: qꝛ facit eā ſupfluitatē ſufficientē ad talē morbum cauſandū vel quaſi nō obſtāte ꝙ vapor vel extrinſecū alterās fortˀ cōcurrat q̄ⁿ mēbꝝ. Et hoc ideo dicit̄: qꝛ in mēbro fit ſupfluitas: ⁊ ſi loq̄mur de omni ꝑiodicatione diſpōnis ꝑter nāʒ: nō vī aliter poſſe dici. nā cū in venis eſt colera gr̄a exempli ſufficiēs ꝓ q̄ttuor paroxiſmis interpolate expellit̄ colera extra venas ī hora paroxiſmi q̄ nō fuit ḋ nouo trāſmiſſa: nec attracta: nec recepta: nec gn̄ata de nouo in illis venis: iſta igit̄ expulſio eſt ꝑiodica: ⁊ motus colere in venis ꝑiodicus: ⁊ tñ mā de nouo nō reperit̄ in venis vel ꝓprie generat̄: ſʒ generat̄. i. fit ſuperfluitas ſufficiēter ꝑparata vt expellat̄: ⁊ ꝓpter illaʒ fiat noua diſpō ꝑter nām: aut in mēbro aut in humoribˀ mēbri illiˀ poſt quietē vel teporē: q̄ mā pˀus nō erat. ſ. diſpoſita. Et puto pariter ꝙ poſſe eſt māʒ putrētē vſq̄ ad certuʒ gradū nō eē cū venenoſitate: ⁊ poſt alio gradu acquiſito acqri in eā venenoſitatē ꝓpter quā fiet fortior alteratio aut diſſolutio aut virtutis obluitatio aut ſincopis: ⁊ talia vt multotiēs vident̄: eſto ꝙ mā q̄ hāc recipit nō moueat̄ de mēbro ad mēbꝝ. ¶ Et hic pˀmus modus ſolutiōis mihi plus placet ſiue fuerit in mēte Gal. ſiue de hoc ꝓ illo loco nihil dixerit. ¶ Scḋs modus ſoluendi eſt dicēdo ꝙ Gal. loq̄t̄ in cā ꝑiodicationis vnius morbi ſimplicis ſm̄ modū loquendi medicoꝝ. Dicēdo ſcḋo ꝙ qñ humor eſt in pte ꝯiūctus cōmixtus cū humore q̄ putrefit eiuſdē ſpēi cū eo putredo ꝯtinuat̄ in ptibˀ illiˀ humoris: quouſq̄ ibi remāet aliq̄ ps illiˀ humoris pata putrere. Et ſic̄ ex hūore vnico ibi mō nō fit ꝑiodicatioˀ niſi ꝑꝑ tranſmiſſionē ⁊ maxie in febribˀ: de qbˀ in loco illo Ga. itendit determiare. ¶ Primus tñ modus vī mihi verior ſm̄ quē modū ēt pōt dici ꝙ Gal. loq̄t̄ de aptitudine: ꝙ. ſ. oēs morbi ꝑiodici ſunt apti periodicare ipſi vel ſibi ſīles in ſpē ꝓpter motū nouū materiei in hora ꝑiodi ad ptē radicalr̄ patiētē: q̄uis qñq̄ ⁊ raro ⁊ paucū ꝑſeuerāter ꝯtingat ꝙ hūores in vna pte exiſtētes ibi moueant̄ ad faciendū exacerbationē morbi vl̄ nouū paroxiſmū: ꝙ merito diuerſitatis aptitudinis partiū hūoris ad putredinē fiat aliq̄ ꝑiodicatio: itelligat̄ q̄ ſcḋa ſuppoſitio iuxta limitationē pˀᵉ rñſionis ad difficultatē: qꝛ verior eſt rñſio. ¶ Nōndū ēt ꝙ qñq̄ ꝯtingit humorē qui motus eſt ad putredinē pˀmo itenſaʒ feciſſe febrē: deide febrē remitti. Et poſtea intendi ꝓpter cās accñtales. vt ita loquar: reſpcū illiˀ morbi. vbi gr̄a. ſi accēdat̄ ira in febre ꝯcluſa itendet̄ calor: ⁊ ceſſante ira remittet̄: ⁊ iterū ira accēſa itēdet̄. ſilr̄ ex motu locali. ſilr̄ ex cibis ⁊ potibus. ſilr̄ ex ſomno. ſilr̄ ex aeris diſpōne ⁊ ſupceleſti aſpectu nouo ſupueniēte. vt pʒ in criſibus īcōpletis q̄ fiunt per quartū dieʒ: ſiue ſit aſpectus ꝯfortatiuus v̄tutis mēbroꝝ ſiue debilitās aut addēs in putredine. Sʒ de iſtis cauſis tāq̄ quodāmō extrinſecis hic nō loq̄mur. Et ſilr̄ de capitis dolore q̄ apud Aui. facit redire febrē declināteʒ ad augmentū ⁊ capitis abraſionē que facit redire febrē. nā tales que nō ꝓpter aliud ꝑiodicāt nō ꝯſueuerūt medici dicere ꝑiodicas. vñ in ꝯcluſis dicūt non fieri varietatē niſi ſm̄ varietatē horarū diei: ⁊ tñ dicūt eas abſq̄ ꝑiodis. ¶ Ex dictis q̄ appet ꝙ cāe ꝑiodicationis ſm̄ medicos ſunt cauſe q̄re mā faciens morbū de nouo aggregat̄ vl̄ aggregata eſt in diſpōne in qua ſufficiat facere morbū. Et has cauſas Gal. reduxit aut ad diſpōnē mēbri mādantis: aut ad diſpoſitioneʒ membri recipientis: aut ad diſpoſitionem membri regenerantis ſuperfluitates: intelligendo vt ego dixi in ſolutiōe difficultatis dicte ꝑ mēbri generās ſiue generet illū hūorē: ſiue ſit cā vel ꝯcauſa ꝙ humor fiat talis diſponis: cuʒ qua ſufficiat morbū talē de nouo cauſare: ⁊ poſſemus etiaʒ dicere ꝙ aliquā preparatio humoris eſt cauſa ꝙ vna ps eiˀ moueatur vna vice ad putredinē: ⁊ poſtea altera pars interpoſito tempore: ſicut eſt cogitādū de illo cumulo ſtercorū quē Gal. dicit ſe vidiſſe pˀmo de febribˀ. 5ᵒ caplo: imo generaliter q̄ſi videt̄ Auerroys. 4ᵒ colliget caplo de ſignis putridarū in gn̄āli: ꝙ hec preparatio dicta eſt cā ꝙ non totus humor ſimul putrefit. nā ita dixit. Et cā ꝑꝑ quaʒ hn̄t circuitus ⁊ interpolationē eſt: qꝛ humor q̄ putrefieri nō dʒ putrefit ſimul ⁊ ſemel: qͦ eſt: qꝛ in eo ꝑparatio putrefactiōis nō cōplet̄: ſʒ paulatine in putrefactiōe ꝓcedit: hec Auerroys: in quo loco itelligit de febribˀ: q̄ rū humor q̄uis ſit totus in pñˀ tñ ſunt iterpolate. ¶ Tertio pˀncipalr̄ ſupponit̄: ꝙ lʒ in oībus mēbris ſit virtˀ expulſiua ſupfluitatū in eis ꝯtētaꝝ: nō tñ ſemꝑ exiſtēte ſupfluitate in mēbro virtus expellit: hoc pʒ de ſupfluitate quāti ⁊ qualis. nā ſi ſtatī ſicut eſt ſupfluitas expelleret̄ nūq̄ eēt ſupfluitas niſi dū expelleret̄: qͦ ē falſuʒ aperte. Et ex hoc ſeq̄t̄ ꝙ alique ꝯditiōes reqrunt̄ ad talē expulſionē. ſ. fortitudo mēbri: diſpō ſupfluitatū vt poſſint obedire. vñ opʒ ꝙ quodāmō digerant̄: aut ſequeſtrent̄ a bono: aut ꝙ multū iſtimulēt: ⁊ ꝙ impedimēta ſint remota: ex qbus rebˀ efficit̄ ꝙ mēbꝝ ꝑ certū tp̄s nō expellit datā ſuperfluitatē in eo ꝯtentā. et poſt cōpleta diſpoſitiōe reqſita ad expulſionē expellet. Unñ cogitāduʒ eſt ꝙ qñq̄ ſupfluitas eſt permixta cū benigno: ita ꝙ membrum nō ſufficit ſupfluitatē expellere qn expellat benignū cū ea: ⁊ tūc ꝯtingit ꝙ magis appetit ⁊ ſufficit retētiua retinere benignū q̄ expulſiua expellere malignū. Et tūc nō fit expulſio. vñ videmus ꝙ nā in bonis criſibus ſequeſtrat pˀmo poſtea expellit: qñq̄ aūt malignuʒ permixtū cū bono ſtimulat tñ virtutē vt virtus ſimul malignū ⁊ benignū expellat vt accidit in malis criſibˀ: in qbˀ ꝓpter ſupfluitatē ſanguini mixtā qñq̄ nā expellit ſanguinē vſq̄ ad mortē. ſilr̄ mā qñq̄ eſt viſcoſa nimis aut groſſa: aut ſubtilis imbibita: aut cruda non hn̄s regulabilis a v̄tute: ꝓpter qͦ natura nō ſufficit expellere niſi pˀus iſte diſpōnes remoueant̄. vñ medici vtunt̄ medicinis hoc faciētibˀ. Et eſt ēt aduertēdū circa hāc mām ꝙ q̄dā ſunt ſupfluitates q̄ vſq̄ ad qd faciunt in mēbro ꝯueniētē diſpōnē: vt ſplen voluptuatur in melācolia: ⁊ fel in colera: ⁊ veſica in vrina: ⁊ talia mēbra nō ſtatiʒ ſicut hn̄t iſtas ſupfluitates ipſas expellūt: ſʒ expectant in nāli diſpōne quouſq̄ aut q̄ntitas excedat ſuū nālem modū: aut ipa receperint alterationē ꝯueniētē a talibˀ ſupfluitatibˀ anq̄ expellāt. ſilr̄ ēt ad q̄dā mēbra: ⁊ ꝑ q̄ſdaʒ vias cū minori ſtimulo expellūt: ⁊ ꝑ expulſionē ꝑ aliaʒ

viā id igent maiori ſtimulo:ſicut videmus de fecibus ꝙ̄ minori ſtimulo pellunt̃ ab iteſtinis verſus ⁊ nūꝙ̃ in colerica vſus ſupiorē.iſta ḡ oīa ſunt ꝯſideranda in cā:q̄re mēbꝝ:in quo ē ſupfluitas:q̄n̄qꝫ illā nō expellit. ¶ Notandū 4° ꝙ lꝫ vtus nālis attractiua i diſpōne ſanitatis nō intēdat trahere niſi rē ꝯuenientē mēbro attrahenti: tñ multotiēſ ꝯtingit:ꝙ membꝝ attrahit rē ſibi diſcōuenientē.vbi gr̄a.ſi rei ꝯueniēti eſt ꝑmixtū incōueniēs vt multotiēs epar trahit cibū idigeſtū:q̄ꝛ ē vino ꝯmixtū: vel q̄ꝛ eſt digeſto ꝯmixtū:q̄n̄qꝫ āt ꝯtigit ꝙ res hꝫ diſpoſitiōes diuerſas:q̄rū vna eſt mēbro ꝯueniēs:⁊ mēbꝝ nō hñs mentē vt diſcernat de meliori trahit ꝑꝑ ꝯueniētez diſpōnē:⁊ cū ꝑ diſcōuenientē res attracta icepit iprimere in mēbꝝ:conat̃ mēbꝝ expellere.Silr ēt ꝯtingit ex ꝑternāli diſpōne mēbri trahēns qđ trahit qđ nō dꝫ:ſicut appet in forti calefactiōe ⁊ dolore mēbri:ꝙ ipm ita trahit ꝙ apat̃.Et ſtōis in nimia fame replet̃ putridis humorib⁹:⁊ ꝯtingit ꝙ mēbꝝ trahit ſupfluitatē:ꝙ̄ cū ē pauca nō facit morbū:ſꝫ cū multiplicat̃ facit morbū in mēbro:īmo ꝙ̄ debilitat poſtea ita attractiuā vt ampli⁹ mēbrū nō trahat:niſi ꝑus ſupfluitas ſit ꝙ̄ expulſa iterū icipit trahere.nā ſi ꝑ caliditatē trahit̃ flegma fridū:vl ꝑpter vacuitatē attrahit̃ hūor malus cū flegma infridat ꝓhibet̃ attractio.⁊ ſimilr malo humore locum replēte. ¶ Quinto nōndū:ꝙ lꝫ in omni mēbro ſit vtus imutatiua nutrimēti:tñ ꝯtingit ex malitia ꝯplonis mēbri ⁊ mltotiens ꝑꝑ diſpōnē māe:in quā agit mēbꝝ:ꝙ talis imutatio eſt ad rē nr̄e nāe diſcōuenientē:⁊ ꝙ̄ ſufficit morbū quēdā facere:vbi illud:ex quo fit talis mutatio nō ſufficeret:nō.n.eſt dubiū ꝙ mēbꝝ ſupcaleſcēs vt epar multotiēs gnāt colerā:vbi ex ſili mā ſanū gnāſſꝫ ſanguinē. Et multotiens ēt ex vna manerie colere gnāt aliā vt ex nāli aduſtā:⁊ ex ſanguie colerā nō nālē ex quocūꝙ̃ humore ꝑ aduſtionē melācoliā nō nālē.Multotiēs ēt mā eſt talis ꝙ calor nālis nō agit in illā actionē pure nālē: īmo quodāmō mediā iter nālem ⁊ pter nāꝫ:ſicut q̄n ſanies generat̃.Et multi doctores nr̄i volūt ꝙ calor nāliſ eſt ille ꝙ alterat hūorē faciētē febrē ad putredinē illā ꝙ̄ quodāmō eſt digō:vl cū digōne:⁊ Auerroys.4°colligꝫ. caplo de ſignis putridaꝝ in gnāli cū dixit:ꝙ cā ꝑiodoꝝ eſt:q̄ꝛ humor nō tot⁹ ſil putrefit:ſꝫ paulatine in putrefactione ꝓcedit:ſubdit.Ita ⁊ hic ſeq̄t modū ordinatiōis: ꝙ eſt:q̄ꝛ hec opatio ſm aliquē modū eſt nālis:qđ ē:q̄ꝛ nā nō in h regimē hꝫ:q̄ꝛ ē putrefactio cūꝫ digōne.Et h ſentit Gal.5°de ſimplici medicina.vbi vult:ꝙ gnō ſaniei eſt a calore nāli:⁊ Aui.4° q̄rti caplo de iudicijs ſaniei:⁊ in caplo de ſmone vl̄i vlcerꝝ.Et Ga.ꝑ de criſi caplo.17. cū dixit.Et illud iō:q̄n ſupfluitas ꝙ̄ remāſit poſt criſiꝫ diminutā ꝙ̄ aduēit ei:ꝑpterea ꝙ calefacta ē ⁊ i hora digeſtiōis gnāt febrē ꝙ̄ aduēit ei añ criſiꝫ.Et ex eis que ſignificāt ꝙ ei⁹ calefactio ē ebulitio:nō fiūt niſi ex opōne caloris inati in ea:nō opōne caliditatis febrilis ē nā dierū:in gb⁹ oñſa eſt opatio.Hec Gal. vbi ꝯſtat ꝙ vult trāſmutationē ad ebullitionē faciētē febrē in pleureſi ⁊ in alijs q̄n̄qꝫ:īmo plurimū a calore nāli ſolo nō a calore febrili.Et iō mirādū eſt de Auerroy ꝙ ipoſuit Gal. loco ſupra allegato:qđ attribuat ordinē ꝑiodoꝝ ſoli putredinali calori:⁊ ſic ebullitio fit in ſupfluitate a nāli calore: ita ēt ꝑparatio i ea ad h vt ad ebullitionē trāſeat. Sed tu hic vide quō ſit putrefactio iſte mot⁹ ſi fiat ex calore nāli ſolo ⁊ agēte vt nāli.forte.n.dr̄ ꝙ in hūore ꝙ hulēdo digerit̃ i nocituo:ita tñ ꝙ ad aliā formā nō trāſmutat̃:nec reducit̃ ad benignū calor agit vt nālis quo ad ptes ꝙ̄ remanēt:⁊ nō diſſoluunt̃.Et vt quo ad ptes que diſſoluunt̃:i gb⁹ nō itēdit terminatā formā:nec terminatū modū ſupfluitatis:ſꝫ ſolū ſeparationē earū:⁊ pōt dici ꝙ in tali hūore:ꝙ nō corrūpit̃ in aliū:nec diſſoluit̃ ꝙ̄ ad ptē ꝙ̄ remāet ⁊ dnr̄ digeri in nocituo agit calor: vt nālis intēdēdo terminatū modū ſube forme mēbri cōuenientē:⁊ ꝑ h digerit ⁊ agit vt extne⁹:q̄ꝛ nec agit ad forme mixti iductionē:nec ad cōplementū diſpōnū illi forme ꝯueniētiū:q̄ꝛ qđ acgrit̃ in hūore nociuo ꝙ digerit̃:⁊ ſi ſit diſpō ꝯueniēs mēbro:nō tñ ē ꝯueniēs forme hūoris.Sꝫ alias hoc ꝯſiderabit̃:neqꝫ ſolum alterādo vtus imutatiua trāſmutat māꝫ:ſꝫ localr vt ſepat malignū a benigno.Et ſcdm variū modū applicatōis parietis mēbri ad ptes vicinas ſibi ⁊ ſupficiales hūoris ⁊ ad cētrales accidit variatio in opōne:eſto ꝙ mā eēt vniformis. ſicut ēt ꝯtingit multotiēs mām eē difformē.Et ꝯſtat ꝙ mēbꝝ in vnā mām tardius agit ꝙ̄ in aliā ſꝫ varietatē forme ſubalis ⁊ q̄litatis manifeſtioris ⁊ modi mixtiōis ⁊ modi ſube:videmus.n.ꝙ calor ignis multo cit⁹ diſſoluit ferrū ꝙ̄ aurū nō obſtāte ꝙ ſit duri⁹:⁊ vinū ꝙ̄ oleū cū tñ oleū ſit magl aereū:⁊ pōt eē hec varietas merito ꝓprietatū occultarū:qđ nō negat̃ ſiue ſint in mēbro diuerſo mō reſpiciēte hūores agendo in ipſos:ſiue ſint diuerſe in dictis humoribus preparantes ad vario modo patiendum ⁊ reſiſtendum.

¶ His habitis ſit hec ꝑma ꝯclo.Ex varijs diſpōnib⁹ mēbri pellēns pōt fieri morb⁹ ꝑiodicus.Iſta ꝯclo ꝓbat̃ ꝑmo.mēbro in diuerſis tēporib⁹ gnānte ſupfluitatē:⁊ cū genita eſt expellēte:ꝯtingit fieri morbū ꝑiodicū ⁊ alijs modis.ḡ ꝯclo.Prima pars añtis.pꝫ nā ſi epar patit̃ malaꝫ ꝯplonē calidā ꝓpter quā ſumēdo cibos calidos eos ꝯuertit in colerā pūginuā:ꝯtingit ꝙ ſicut varijs tēporibus cibat̃ corp⁹ ⁊ generat̃ talis colera:ꝙ illaꝫ ad cutem trāſmittat:⁊ faciat pruritū:⁊ ad aliud mēbꝝ vbi faciat morbū.Et q̄ꝛ h eſt ꝑiodice:iō pōt facere morbū ꝑiodicū:in ꝙ̄ caſu:vt dicit Gal.2° de dr̄ijs febriū caplo vltimo ſtāte ſili mēbroꝝ diſpōne:⁊ ſili regimie fiat ꝑiodus ſilis.Et cā pꝫ ꝯſiderāti:q̄ꝛ ſilis cā facit ſiles effect⁹.Secunda ps aſſumpti pꝫ:q̄ꝛ nō ſolū gnāndo:ſꝫ genitā in eo extitē diſponēdo:ꝯtingit ꝙ hoc fiat.vt pꝫ in exēplo anxij pleuretici:ꝙ periodicauit in.xi.⁊.17.⁊.27.⁊.38.q̄ꝛ nā ptē māe cōmouit in vno iſtoꝝ dierū: ⁊ aliā in alio.nāꝫ ꝯſtat legēti Gal.ꝑmo de criſi caplo allegato: ꝙ nō vult mām illā ꝺ nouo genitā fuiſſe iter.17.⁊.27.ſꝫ ſupfluitatē remāſiſſe poſt criſiꝫ diminutā:quā nā ꝯmouit ⁊ ebulire fecit.vt pꝫ in auc̄te ſupra allegata. Preterea ꝯtigit ſupfluitatē in venis ꝯtētā nō expelli:q̄ꝛ mixtā cū bonis hūorib⁹.vñ nā ꝑmo ſequeſtrat paulatiꝫ partē illi⁹ a ſanguine:⁊ cū tāta pars eſt a ſanguie ſepata:ꝙ ꝯtriſtat ⁊ ſtimulat ſufficiēter ad expellēdū:nā venarū inſurgit ⁊ expellit ptē illā in ambitu toti⁹:vbi mā putrefit ⁊ facit febrē:⁊ iteriꝫ vene ſequeſtrāt aliā partē paulati:⁊ cū ſufficiēter ſequeſtrauerit expellūt.⁊ hoc fit ſuato ordine ⁊ tēpore vel gēte iteruenīete:⁊ ꝑ ꝯñs ꝑiodice:poterit igit̃ ex diſpōne mēbri mādātis fieri morb⁹ ꝑiodicus.Preterea poſſe eſt vnū mēbꝝ ꝯtinue vel q̄ſi cōtinue paulatī recipe ſupfluitatē:qđ tñ mēbꝝ nō iclinat̃ illā expellere niſi cū coaceruata fuerit certe q̄ntitatis:⁊ cūꝫ ita coaceruata eſt totā expellit:ſed ex hoc poterit morb⁹ ꝑiodicus cāri ſm ꝑiodos expulſionū.igit̃ ⁊c. ⁊ hoc modo videt̃ fieri ꝑiodus colerice paſſiōis:⁊ ꝑiodus multarū epilenſiarū.ſic igit̃ pꝫ ꝙ mltis modiſ ex diſpōne ꝑternāli mēbri mādātis ꝯtingit morbū ꝑiodicū fieri:⁊ añtia harū ꝓbationū patēt ex 3°.notabili ſupraposito. ¶ Secūda ꝯclo.⁊ notet̃ ꝓpter Gentilē.plurime febres interpolate multos ꝑoxiſmos hñtes ordinate inuadētes.ſ.colerice de 3° in 3m:⁊ flegmatice de die in diē.melācolice de 4°

in 4.^m ſunt ꝑiodice ꝓpter diſpōnē membri mādantis in
quo in pn° morbi erat ſupfluitas ꝓ plurimis ꝑoxiſmis.
Et hāc ꝯcloné itelligo hoc mō.ſ.qñ eſt tertiana pura vł
nō pura hñs multos ꝑoxiſmos de 3.° in 3.^m: aut flegmati
ca iterpolata hñs ꝑoxiſmos de die ī diē: aut q̄rtana hñs
ꝑoxiſmos de 4.° in 4.^m: hoc ꝯtingit in maiori ꝑte: qꝛ mā
in pncipio continebaꝛ in mēbro mandāte: qđ mēbrum
ꝓpter ſuas diſpōnes ꝑiodice expellit cū tali ordine. hec
ꝯclō ꝓbaꝛ. ⁊ pmo ꝓbo ꝙ in plurimis taliū febriū eſt in
pncipio mā in mēbro mādāte ꝓ plurimis ꝑoxiſmis. 2°,
ꝓbabo ꝙ ꝑiodice pelliꝛ ex diſpōne mēbri mādantis. pⁱ
mū pꝫ: qꝛ aliter fruſtra daremus ſyrupos digeſtiuos ni
ſi eſſet mā digerēda ꝑcipue in die getis: ⁊ tñ oēs nři do
ctores hec fieri ꝑcipiūt. 2°. fruſtra fieret materie eua
cuatio aut minoratiua aut eradicatiua in die getis: cum
tūc nō eſſet ibi mā niſi pmū dcm̄ eſſet verū. 3.° in criſi di
minuta nō remaneret ſupfluitas ꝫ Gal. in loco ſupra al
legato. 4.° mā nō eſſet plurima in pn°: ⁊ ꝑ multas alias
rōnes h̄ ꝓbareꝛ: ꝙ aūt a mēbro: in quo mā ꝯtineꝛ mit
taꝛ ad aliū locū in hora ꝑoxiſmi pꝫ pmo: qꝛ rigor fit: qꝛ
mā ſpargiꝛ ſuꝑ ſenſibilia mēbra. Aui. in caplō de rigore
voluit ꝙ accidit: qꝛ mā effundiꝛ ad lacertos: ꝑterea vo
luit Aui. caplō de ꝯmōe vlī febriū putredinis: ꝙ febris
īterpolata eradicaꝛ: qꝛ calor putredinalis agit diſſoluen
do ⁊ īcinerādo mām̄ donec aut reſoluaꝛ aut remanet ci
nis q nō eſt vehiculū febris ⁊ expectat donec aggregeꝛ
vice alia: cōſtat aūt ꝙ vtplm̄ aggregaꝛ ſi primo erat in
alio mēbro: qꝛ illud mēbꝝ tranſmittit: cū appetat expel
lere ſupfluū: nō aūt ita frequenter: qꝛ attrahat: qꝛ attra
here ſupfluitates eſt ex fortitudine caloris derelicti: qui
raro relinquiꝛ cū febris ceſſet. pꝫ igiꝛ vtraqꝫ pars ꝯclo
nis. Oꝫ aūt ex mēbri mittētis diſpōne poſſꝫ ſuari ordo.
pꝫ: qꝛ vene ⁊ mēbra nō q̄litercūqꝫ diſpoſita pñt expelle
re humorē: nec a q̄cūqꝫ q̄ntitate ſtimulaꝛ ad expellēdū:
⁊ iō īter ceteros limites paucitatis ⁊ mltitudis ⁊ aliarū
diſpōnū opꝫ eē humorē: ex quo fit febris ꝑiodica: ⁊ ſilr
mēbris vtutis īter quos limites exñtib° iſtis ſuaꝛ ꝓpor
tio vtutis mēbri ad humorē ꝑparādū: ⁊ īrā certos limi
tes tpis: inter quos fit ꝑiodicatio: ⁊ ſic fit ꝑiodus ordina
ta. ¶ Tertia ꝯclō. ꝯtingit ex ꝑternāli diſpōne membri
attrahēns fieri morbū ꝑiodicū. ꝓbaꝛ. ꝯtingit mēbꝝ ꝓ
pter ſuā ꝑternālē diſpōnē trahere mām̄ malā: q̄ poſtea
facit morbū. Et hic eſt ꝑiodicus. ğ contingit ex diſpōne
ꝑternāli mēbri trahentis fieri morbū ꝑiodicū. Prima
pars pꝫ ex Gal. 2° de diffītijs febriū caplō allegato. ſ. vlti
mo: qꝛ ꝯtingit mēbꝝ eē ꝑternālr calidū aut dolēs: ⁊ in
hac diſpōne nō attrahiꝛ ad mēbꝝ hūor ꝯueniens ſꝫ no
cens. vñ fiūt ex tali attractu apāta: vt appet in fricatōi
bus fortib° ⁊ ꝑcuſſiōib°. Oꝫ aūt tales attractiōes poſſint
ꝑiodice fieri. pꝫ: qꝛ inanitio eſt cā attractiōis: ⁊ cū hūor
fuerit tract° tolliꝛ inanitio: ⁊ ſic ceſſabit tract° vel ſtare
pōt ꝙ ceſſet dū ꝑfeuerat id: qđ tractū ē in mēbro. Et il
lo ꝓpter ſua nocumēta expulſo icipiet iterū attractio.
¶ Pꝫ. ſtat mēbꝝ trahere rē diſcōuenientē mixtā ꝯuenie
ti merito cui° attrahiꝛ: ⁊ cū fuerit a ꝯuenienti depurata
īſurget expulſiua ⁊ expellet: ſicut accidit de fecib° in īte
ſtinis: ⁊ illa expulſa icapit iterꝝ attractiua trahere. Et ſic
pꝫ ꝙ poſſe eſt rōne diſpōnis mēbri trahētis fieri morbū
ꝑiodicū: hoc mō hñt iterpolationē dolores colli veſice
vlcerati ⁊ veſice vlcerate ex attractione vrine: ſꝫ ad hoc
etiā ꝯcurrat mēbꝝ mādās. Ego tñ exiſtimo raro iſtud
ꝯtingere in febrib° interpolatis ordinē hñtib°: ſꝫ nō ſit
īpoſſe. ¶ Quarta ꝯclō. rōne mēbri regnāntis mō ſupra
dicto ſupfluitates ꝯtingit fieri pluribus modis morbū
ꝑiodicū: iſta ꝯclō ꝓbaꝛ: qꝛ pma rōne mēbri regnāntis
ſupfluitates interpolate ꝯtingit tales morbos gnāri. vt
pꝫ in fluxib° epaticis: in qbus fiūt ꝑiodi ſm̄ tps regene
ratōis ſanguis ſtimulātis ad expulſionē. Et idem pꝫ in
dolorib° ſtomachi ꝓpter vētoſitatē genitā ex cibo: aut ex
flegmate ⁊ multis alijs modis. ¶ P. cōtingit vt tange
baꝛ ſupra in vna difficultate: colera putreſcēte in mem
bro: poſtea in illo putrefieri flegma: ⁊ poſtea moueri ſan
guinē ad putredinē: ⁊ hoc ꝑiodice: eſto ꝙ mēbrū in hoc
tpe nihil de nouo recipiat: ſꝫ qꝛ in mēbro illo humor fit
ſupfluitas apta facere morbū: q̄ pmo hoc nō ſufficiebat
facere: ⁊ hoc mō dixi ſupra Gal. itelligere gnāri ſupflui
tatē a mēbro vel in mēbro. Et tu potes cōſiderare ꝑ te
ipm̄: ꝙ nō ſolū fit morb° ꝑiodicus vnico iſtoꝝ modoꝝ
ꝯcurrēte: vł vnica iſtarū cāꝝ: ſꝫ pñt ⁊ diſpō mēbri mā
dātis ⁊ ſuſcipiētis ⁊ generātis ad vnū morbū ꝑiodicū
cāndū ꝯcurrere. ¶ Quinta ꝯclō. nō ſolū ſm̄ varietatē
vtutis mēbrorū recipiētis ⁊ mandātis aut gnāntis ſup
fluitatē varianꝛ ꝑiodi. ꝓbaꝛ: qꝛ ꝓpter varietatē hūorū
in multitudine ⁊ paucitate ⁊ groſſitie ⁊ ſubtilitate ⁊ ca
liditate ⁊ frigiditate ⁊ viſcoſitate ⁊ rabioſitate: ⁊ forme
ſubalis hūoꝝ ⁊ fortitudinis ꝯplonis eoꝝ ⁊ fortaſſis eo
rū ꝓprietatū mō ſupi° ꝯceſſo fit ꝑiodoꝝ variatio. Et qꝛ
iſta eſt nō. nō laboro ad eā ꝓbandā. Et hoc puto itelle
xiſſe Gal. 2° de febrib° caplō allegato. vbi dixit. nō ſilr
ōr putreſiūt oia: ꝑpterea qđ hec qdē ſunt flegmatica: il
la vō melācolica: alia vō colerica. In qbus vbis notauit
nō ſolū formarū ſubaliū drias: ſꝫ ēt accñtiū illas comi
tātiū. Et ad hūc itellectū puto Aui. voluiſſe prima q̄rti
caplō de febrib° apātis: ꝙ vnicuiqꝫ hūori eſt ꝑiodus q̄
ſibi ꝯuenit: nō ꝙ humor moueꝛ nālr ſm̄ aliquam iſta
rū ꝑiodoꝝ: hoc. n. eſt falſum: ſꝫ ꝙ vnicuiqꝫ humori ꝯue
nit ꝑiodus q̄ ſibi ꝯuenit. i. in q̄ magis ꝯſuete moueꝛ qñ
motū facit ꝑiodus: ⁊ iſta nō reqrūt ꝓprietatē intēdētē
talē motum cū tali ꝑiodo: ⁊ hoc voluit Halyab. 8. theo.
diſpōnis regalis cū dixit. Ex qb° aūt cauſis ꝑiodi varij
ſunt circularū febriū. ſi q̄ris tu eē ſcias: prima eſt con
gregatiōis velocitas hūoris q putreſcit ⁊ mora eius. ſe
cūda eſt facilitas putrefactiōis hūoris ⁊ difficultas. ter
tia eſt euōnis eius acceleratio ⁊ mora eius. flegma nāqꝫ
febrē excitat q̄ ſingulis accēdiꝛ diebus: eo ꝙ cito ad pu
trefactōis ꝯueniat locū ſua in corpore multitudine q̄nti
tatis ⁊ putrefactiōis acceleratiōe hūiditatis cā euacua
tiōis q̄ꝫ mora ꝑꝑ ſuam viſcoſitatē. Colera ğ nigra febrē
facit q̄ die vno accēdiꝛ: duob° vō nō: eo ꝙ tarde aduneꝛ
ꝑꝑ ſue q̄ntitatis paucitatē difficilē: aut putreſcit ꝑꝑ ſuā
frigiditatē ⁊ ſiccitatē celeriſqꝫ eſt euacuationis: qꝛ mini
me viſcoſa. Colera aūt rubea febrē gnāt que ī die ⁊ die
non: quoniā inter flegma ⁊ colerā nigrā media ē in hꝫ
quas diximus habitudinibus. Hec Halyab. in quibus
vbis nihil dixit de proprietate. Quō aūt in ꝯtinuis pro
portiōalibus ſunt ꝑiodi: patebit in ſolutione argumēto
rū: ⁊ quō febris ſanguinis hēat ꝑiodum dicā caplō pro
prio. ¶ Scđm hanc ğ viā cā: quare colera facit febrem
tertianā: ⁊ flegma quotidianā: ⁊ melancolia quartanā
non ē: qꝛ nā humoris colerici ſit moueri de 3.° in 3.^m: aut
flegmatici de die in diē: aut melancolici de 4.° in 4.^m: qꝛ
humoꝝ illorū nā nō appetit motum illū ad putredinē:
nec vt ſic hñt formā ſpecificā: qua appetāt cū talib° ꝑio
dis mouere vł moueri: nec qꝛ in mēbris ſit virt° h̄ intē
dēs: ſꝫ ex ꝓportione quā hꝫ virtus mēbri expellētis a ſe
colerā ad locū putredinis ad coleram q̄ dꝫ hoc modo
moueri: accidit ꝙ vplm ſit motus talis de 3.° in 3.^m: ⁊ ex
varietate q̄ pōt eē in virtute mēbroꝝ mādantiū: aut in
diſpōnib° colere quo ad multitudinē ⁊ ſubtilitatē ⁊ ca
liditatē ⁊ viſcoſitatē nō accidit niſi varietas īfra termi

nos diei tertie niſi valde raro. Et ꝓportionaliter dicen-
dum de flegmate ꝛ melācolia: ꝛ de ꝯtinua de ſanguine:
ſꝫ aliqñ ꝛ raro ex his varietatibus ꝯtingat colerā in 4.°
ꝛ flegma in 3.° moueri: qḋ ego puto aliquotiēs vidiſſe. ꝛ
q̄uis Concilia. videat̃ hanc qōnē aliter terminaſſe refe-
rēdo in ſupceleſtia: tñ illa terminatio dat cām valde re-
motā: ꝛ ꝓcedit ꝑ quedā ſuaſoria lōginqua. vide illā: qui
vult a me videre: querat qōnē meā de flegmatica.

℄ Sed nūc deſcendo ad rñdendū rōnibus qb⁹ iſta opio
impugnari videt̃: ꝛ pmo ad pmū cū dr̃. qlibꝫ effect⁹ eue-
niēs circa vnā ſpēm ſemꝑ vl̃ vtplm q nō pōt reduci in
cām māifeſtā dꝫ reduci in occultā. ꝯcedat̃. ꝛ cū ſubdit̃
q colerā moueri ad faciēdā febrē ꝑiodicā d 3.° in 3.ᵐ ꝛc.
ꝛ talis effect⁹ poſſet negari. vt pꝫ in determinatiōe. Qui
aūt vult ꝯcedere hꝫ poſtea dicere q iſta cā occulta quā
vltra māifeſtas opꝫ addere nō eſt ꝓprietas q̄ de ſui nā
hēat moueri vel mouere de 3.° in 3.ᵐ vel de 4.° in 4.ᵐ ꝛc.
alijs parib⁹: ſed ꝓprietas reſiſtēdi certo mō diſponenti
ad putredinē hūores facturos febres: aut ſeparāti eos a
benigno. vt dcm̃ eſt in terminatōe ad ꝓbationē minoris
qñ dr̃ q iſti effectus nō pñt reduci in cāꝫ manifeſtā ne-
gat̃. Et qñ dicit. ſtāte colera eq̄ multa ꝛ eque groſſa cuꝫ
ſanguie fiet alijs paribus ex colera tertiana ex ſanguie
ꝯtinua: ꝛ ſic ꝓportiōabilr̃ de flegmate ad quottidianaꝫ
ꝛ melācolia ad q̄rtanā. poſſet dici cōceſſo an̄te q h eſt
verū ꝓpter ꝓprietatē inuētā in ſanguine: ꝓpter quā nā
venarū nō īclinat̃ ipm expellere ita ex̄ venas vl̃ de ve-
nis magnis ad paruas ſicut colerā: imo maiorē malitiā
expectat. Sed iſta ꝓprietas eſt alterius modi q̄ꝫ illi di-
cant ꝛ neget̃ in determinatiōe. vel dr̃ q ꝓpter hūidita-
teꝫ ꝛ caliditatē ſanguis accidit q an̄ pme ptis reſolōnē
ſcda trāſit in putredinē. nō ita in colera: que ē ſiccior: vl̃
alias manifeſtas cās: ꝛ ita dr̃ de flegmate ꝛ melancolia:
q nec̄io ita dn̄t ꝯplonibus: q accidit illa diuerſitas in
motu a mēbroꝝ nā faciēdo ad putredinē nō ꝓpter ꝓ-
prietatē: q ſi ꝓprietas concurrit eſt modi dicti a nobis.

℄ Ad ſcdaꝫ rōnē Gētilis quā adducit Thomas mēſu-
re rerū nō pñt eē cā diuerſoꝝ vel terminatoꝝ effectuū
nāliū niſi ꝑ q̄to res ille terminant̃ formis. Cōcedo q
q̄titas ꝛ mēſura de ſe nō eſt de genere actiuoꝝ: ſed non
oꝫ q forme humoꝝ qb⁹ terminant̃: q̄ ſunt cāe ita partiē-
di: vt datis tpib⁹ moueāt̃ ad paroxiſmādū ſunt forme ſpe-
cifice vt illi dicebant. Sed vt nos diximus: aut forte ad
hoc nō dn̄t ꝯcurrere formā ſpecificā: ſꝫ accñtia māife-
ſta: pmū tñ eſt meli⁹. ℄ Ad 3.ᵐ cū dr̃ qlibet effect⁹ finit⁹
hꝫ ꝑ cauſa adequata rē finitā ꝛ terminatā. ꝯcedat̃: ꝛ cū
dr̃ q colerā moueri de 3.° in 3.ᵐ eſt effectus finitus: ꝯcedi-
tur ad hūc ſenſuꝫ: q2 limitet̃ infra terminos tertie diei:
inter quos tñ infinitā capit varietatē. Et cū dr̃ q mul-
totiēs multitudo groſſities viſcoſitas caliditas ꝛ oppo-
ſite diſpōnes humoꝝ ſunt in īfinitū variabiles. ꝛ ſimilr̃
mēbroꝝ vtutes: dr̃ q tales humoꝝ diſpōnes in quātuꝫ
ab eis pōt fieri febris ꝑiodica: ꝛ ſilr̃ membroꝝ virtutes
nō ſunt q̄litercūq variabiles: ꝯtingit. n. dare colerā taꝫ
multā tā calidā q vtus ex illa nō faceret niſi cauſoneꝫ:
ꝛ ſimilr̃ flegmaticā debilē vel tā fortē. igit̃ ꝛ quātitas, ꝛ
viſcoſitas ꝛ cetere diſpōnes humoꝝ inquātū debent fa-
cere febres ꝑiodicas hñt etiam limites ſuos: inter quos
pñt variari ſicut paroxiſmi variant̃ īra terminatā diē
ꝛ ſicut raro ꝯtingit q ex̄ illos limites faciunt ꝑiodicuꝫ
morbū: ita raro ꝯtingit q faciat morbū ꝑiodicuꝫ extra
tales dies: non plus igit̃ eſt limitatus ſuus effect⁹ q̄ꝫ ſua
cauſa. ℄ Ad quartā rōnē de tertiana ꝯtinua dr̃ q in ea
mā pellit̃ periodice de venis magnis ad paruas q̄ ſunt
in ambitu corꝑ⁹ vtplm. Et hinc eſt q qñ putredo humo-
ris eſt in oibus venis tā cordi vicinis q̄ꝫ lōginquis in co-
lera fit cauſon nō tertiana ꝯtinua. Silr̃ qñ ē ſolū in ve-
nis magnis aut cordi vicinis. Naꝫ tūc nō eſt veriſimile
q ab alijs venis ad illas trāſmutat̃: cū ſint nobiliores ꝛ
vtplm fortiores ꝛ nālr̃ ad alias mittētes: ſicut g̊ par-
ue vene ex cā dicta mittūt ꝑiodice ex̄ venas in īterpola-
ta: ita magne ad ꝑuas in ꝯtinua ꝓportiōali vtplurimū.

℄ Ad q̄ntā rōnē de duab⁹ tertianis dr̃ q pendent a di-
uerſis materieb⁹: ꝛ de vna illarū mittit̃ in die vna: ꝛ de
alia in die alia. recte ſilr̃ in emitriteo ſunt due māe di-
uerſe nō cōmixte cōmixtione vnica. Sꝫ de iſtis modis
mixtionū dicet̃ duce deo in caplo de febrib⁹ cōpoſitis.

℄ Ad ſextā ꝯcedit̃ q aliq̄ febris ſanguis hꝫ ꝑiodū. Cā
aūt quare febres ſanguis vtplm ſunt ꝯcluſe dicet̃ in ca-
pitulo ꝓprio ꝛ de ſua ꝑiodo. ℄ Ad ſeptimā dr̃ q mate-
ria colerica in pncipio qñ facit tertianā illa que eſt ſub
forma cāe añtis eſt inepta motui ad putredinē ꝛ diffici-
lius a ſanguine ſeꝑabilis q̄ꝫ mā ꝑ vltimo ꝑoxiſmo fleg-
matice: ꝛ iō tardius ad putredinē mouet̃. Contingit. n.
q mā in fine remanens eſt cauſa pauca: ꝛ talis modi q
ipſa ſtat decē vel. 15. diebus anteq̄ꝫ ad paroxiſmādū mo-
ueat̃. Et ego pluries vidi modū iſtū vel iſtius. Et ſi q̄ra-
tur qūo redeūt ꝑoxiſmi tertiane vl̃ q̄rtane qñ nō rema-
net niſi mala q̄litas: aut ſolū cinericiuꝫ: que ſint ſolū cā
reaggregatiōis abſq mā ſuꝑflua que remaneat in mē-
bro mādāte: puto q raro ꝯtingit q fuerit̃ in iſtis caſib⁹
dicte ꝑiodi ꝛ ordo: ſꝫ accelerant̃ ꝛ tardant̃ ſm fortitudi-
neꝫ cauſe: nec puto q a colera que putrefit in certo loco
ꝛ cū certa quātitate relinquat̃ vel ꝓducat̃ ꝓprietas in
mēbro motiua ad aggregādū ad locū putredinis de 3.°
in 3.ᵐ modo quo dicis Genti. nec Gal. aliū modū tractus
māe male ad mēbꝛ videt̃ poſuiſſe ꝑter illū qui fit vel
ꝓpter caliditatē in mēbro vel ꝓpter doloreꝫ. Et hec de
iſta qōne: particulares aūt difficultates circa hāc māꝫ
emergētes reſeruo ad alia loca. Seqt̃ igit̃ pars illa.

℄ **Et ſanguis locus eſt intra venas. Colera āt ꝛ flegma ꝛ melancolia qñq putrefiunt intra venas: ꝛ qñq extra venas.**

℄ In qua vt dixi ponit Aui. diuerſitatē modoꝝ febriuꝫ
rōne loci: ī quo peccat mā hora ſue putredinis. Et pmo
oñdit loca: in qb⁹ ſepe putrēt iſti hūores cū faciūt febrē
que nō ſeqt̃ apa. Scdo ponit diuerſitatē febriū ꝛ diuer-
ſitatē locoꝝ. ibi. (Et qñ putrefiūt.) ℄ Dic̃ pmo q ſan-
guis eſt intra venas: ſꝫ colera ꝛ flegma ꝛ melia qñq pu-
trefiūt ītra venas: qñq ex̄ venas. ℄ Nō igr̃ pmo: q q2
ſubdit in pte q alij hūores a ſanguine putrefiūt ex̄ ve-
nas ꝛ ītra q̄ſi in hoc ponēdo diuerſitatē iter ſanguinē ꝛ
alios hūores. Jō itelligēdū ē q loc⁹ ſanguinis. ſ. vbi pu-
trefit ē intra venas: ſꝫ loc⁹ putredinis alioꝝ humoꝝ pōt
eē intra venas ꝛ ex̄: ꝛ iō cōiter hic q̄runt oēs: vtrum ſit
poſſe ſanguinē putrefieri ex̄ venas. Dō. III.

Et quia cōſtat q ſanguis in ꝓpria forma cōti-
net̃ in ꝯcauo cordis ex̄ venas.
ꝯſtat q ēt pōt moueri ad cōcauū pectoris ꝛ effundi ad
ſtōm ꝛ ꝯcauū iteſtioꝝ ꝛ ad poros mēbroꝝ faciēdo apa-
ta: ꝛ nō ſubito cū ē ex̄ venas ꝑdit formā ſanguis: imo ꝑ
tps pōt putrere anq̄ ꝓpriā formā ꝑdat. vt dicit Auicē.
īfra caplo de febre ſanguis. iō oēs ꝯcedunt q ē poſſibi-
le ſanguinē putrefieri ex̄ venas: ſꝫ raro ꝛ parū: ꝛ hoc vo-
luiſſe Auic̃. hic nō obſtāte q Auerro. 3.° colliget dicat de
egritudinibus ex ſanguie ꝓueniētibus q ſanguis nō ē
actu niſi in venis. Et Ariſto. 3.° d hyſtorijs aialiuꝫ caplo
de ſanguie dicit q ſanguis nō inueni ex̄ venas niſi i cor-
de. hec itelligunt̃ in diſpōne nāli. nā ſtatiꝫ ſicut ab iſtis

locis

locis egrediť ꝑmutať a naľi diſpóne. ℭ Sc'do nõ ꝙ ꝫ medicoꝝ opinioné aliꝗ humores a ſanguine inueniunť nãliter in corpore humano intra venas cum ſanguine: ⁊ eꝫ venas colera ⁊ melancolia: flegma etiã lꝫ nõ habeat ꝓprium receptaculũ: tamẽ extra venas põt inueniri. Et ideo non dubitať quin ſepe poſſint extra venas putre- re: ⁊ etiã ſepe intra venas. Tunc ibi.

ℭ Et qñ putreſiunt extra venas ⁊ nõ eſt cauſa alia: neqꝫ eſt putredo in apoſtemate itrinſeco qd̃ det cordi putrediné ꝯtinuã faciunt ꝑiodos quos diximus: ſed vnicuiqꝫ accidunt ⁊ eradi- cantur quãuis flegmatica non eradicetur quin ibi ſint reliquie occulte.

ℭ Hic ponit diuerſitaté modorũ febriũ rõne locoꝝ: in ꝗbus putreſiũt humores. Et diuidiť in duas: qꝛ ꝑmo po nit has diuerſitates. ſc'do cãs docet earũ ꝯtinuatiõis ⁊ iterpolatiõis. ibi 2ª. (Et febris putredis.) Prima in q̃t uor. ꝑmo ponit q̃les febres fiunt cuꝫ putredo eſt eꝫ ve nas. ſc'do q̃les qñ putredo eſt itra venas. tertio q̃les ſũt qñ eſt itra venas oẽs aut cordi vicias. q̃rto qñ putredo eſt ſolũ in venis ꝑuis nõ vicinis cordi. 2ª ibi. (Et qñ pu treſiũt.) ibi 3ª. (Et qñ putredo ẽ itrinſeca.) 4ª ibi. (Cã aũt eſt ꝫ ꝯ̃riũ.) In ꝑma dicit ꝙ qñ mãe faciẽtes febrẽ putreſiũt eꝫ venas. tũc faciũt febres iterpolatas cũ mo dis ꝑoxiſmoꝝ ſupradictis. ſ. in colera de 3° in 3ᵐ: ⁊ in me lãcolia de 4°. in 4ᵐ ⁊c. Et hoc ſuatis duab' ꝯditiõib'. ꝑma ꝙ nõ ſit ibi alia cã ꝑter putrediné eꝫ venas. ſecun da ꝯditio ꝙ nõ ſit ibi apa itrinſecũ: qd̃ det cordi ꝯtinue putrediné. nã cũ iſtis ꝯditiõib' poſſet eſſe ꝯtinua: ⁊ ſub- dit ꝙ hoc eſt veꝝ q̃uis flegmatica iterpolata nõ ita ra- diceť qn ibi iter vnũ ꝑoxiſmũ ⁊ aliũ ſint reliq̃e occulte nõ tñ ꝙ ille reliq̃e febris ſint febres: ſꝫ ſunt calor nõ di- gnus dici febris: lꝫ ſit ꝑter nãꝫ. ℭ Nota igiť ꝑmo: ꝙ iuxͣ menté illoꝝ q dicũt in hũorib' repiri ꝓprietates ꝓpter quas mouenť ꝫ hũoꝝ nãm ad ꝑoxiſmãdũ dato ꝙ ſan guis putreſieret extra venas ⁊ manẽte ſanguie: nullũ tñ merito nãe ſue faceret ꝑiod ũ iterpolate: ſꝫ cõtingit: aut qꝛ ad alteri' hũoris nãm ꝯuertať ꝙ faciat ꝑiodũ: ſicut ꝯtingit in pleureſi ſanguinea: in q̃ Ha. in 2° de d'riꝗs fe briũ. dicit ꝑoxiſmũ eẽ tertianũ ⁊ hoc itelligũt: qꝛ in co- lerã ſanguis ꝯuertať in illo caſu vel v'ſus colere nãꝫ: aut ſi hoc nõ accidit. tũc ſi facit ꝑiodũ nõ opꝫ: ꝙ ſit vni' mo di: imo ꝫ varietaté diſpõnũ ꝑticularũ mittẽtiũ: aut ſu- ſcipientiũ ꝯtingit qñqꝫ vnã: qñqꝫ aliã ſuare ꝑiodũ. ego aũt puto hoc ꝫ veriũ: ſꝫ nõ ꝙ hũor hẽat ꝓp̃etaté iclinã teꝫ ad datũ modũ ꝑiodicãdũ: ſꝫ de ſanguine in caplõ ꝓ- ꝑio. ℭ Nõ 2°. ꝙ ñ obſtãte ꝙ hũor putreſiat eꝫ venas etiã in ambitu totius ſtat febres eẽ: qñqꝫ plures ⁊ diuer ſas faciẽtes ꝑoxiſmos ſubintrãtes: ita ꝙ febris erit ꝯti- nue affligẽs. Et puto ꝙ dꝫ dici ꝯtinua: ſꝫ hec eſt alia cã. puta nõ vnica mã aut forte nimia multitudo materie. ℭ Tertio nota: ꝙ qñ putredo ẽ in loco apatis cordi vi- cini: qꝛ eſt ꝯſtricta nõ põt ita euaporare vt finiať modo quo accidit in febrib' iterpolatis faciendo ꝑoxiſmos: ⁊ iõ in iſtis caſib' qñqꝫ eſt febris ꝯtinua pur: qñ apa dat cordi ꝯtinue putrediné ſupple ſufficiẽté ad febrem cãn dã: qñqꝫ tñ apa itrinſecũ facit febrẽ iterpolatã ſolũ: ⁊ iõ Aui. nõ dixit ꝙ ſemꝑ qñ eſt apa itrinſecũ fiat febris ꝯti nua: ſꝫ qñ apa ẽ tale ꝙ dat cordi putrediné ꝯtinuã. Intel ligẽdũ eſt igiť ꝙ qñ mã ſꝑgiť nõ ꝯſtricta ⁊ eꝫ venas ꝯ- ductis aliꝗs cauſis ſit febris iterpolata vnplĩn ⁊ cã poſt diceť. ℭ Et vltimo nõ: ꝙ ꝓpter viſcoſitaté vapoꝝ fleg maticoꝝ ⁊ multitudiné coꝝ: ⁊ qꝛ tp̃s iterpolatiõis inter vnũ ꝑoxiſmũ ⁊ reliquũ eſt paruũ: iõ illi vapores nõ ita diſſoluunť añ ſequẽté ꝑoxiſmũ in flegmatica quin ibi ſint reliq̃e ꝑternãlis caloris: ⁊ ꝓpter oppoſitas cãs cole- rica ⁊ melãcolica itegre mũdificanť ſine iſtis reliquiꝗs.

ℭ Et qñ putreſiũt intra venas faciũt adheren- tiam febris ⁊ nõ eradicať: neqꝫ eſt proxima ei q̃ eradicať: imo eſt aſſidua inſeꝑabilis: ꝫ ei eſt vehemẽtia ꝑ quã cognoſciť ꝑoxiſmus q ẽ ei.

ℭ Hic facit qd̃ dcm̃ eſt dicẽs q̃nqꝫ. ꝑmũ ẽ ꝙ qñ hũores putreſiũt itra venas: ⁊ vꝛ ſolũ loq̃ de hũorib' aliꝗs a ſan guine: qꝛ iſti tũc faciũt adherẽtiã febris. i. feb. ꝯtinuã. ſe cundũ eſt ꝙ talis febris nõ eradicať ⁊ nõ deſinit in iſe- bricitationeꝫ ſine reliquiꝗs eꝫñci caloris ꝑoxiſmalis: vel añ morbi totalé terminationé. tertiũ eſt ꝙ talis febris nõ eſt ꝓpinq̃ ei q̃ radicať: ⁊ hoc dicit ꝓpter d'ñã ꝯtinue a flegmatica iterpolata: q̃ lꝫ reliquat reliq̃as caloris eꝫ- nei: tñ eſt ita ꝓpinq̃ eradicatiõi ꝙ in tp̃e illo corpus nõ febrit: ſꝫ remiſſio q̃ accidit in ꝯtinua nõ eſt ita ꝓpinqua eradicatiõi qn ꝯtinue ſit dõm illuꝫ febrire. 4ᵐ eſt: ꝙ ta- lis febris ẽ aſſidua iſeꝑabilis. i. q̃ nõ ſepať vſqꝫ ad finẽ vl'eꝫ inq̃tũ eſt ꝙ tali febri ieſt vehemẽtia. i. ꝑo itẽſior ꝑ quã cognoſciť ꝑoxiſmus q ieſt ei. i. ꝑoxiſm' quẽ cõiter apta eſt facere talis mã qñ putreſit eꝫ venas: qꝛ in fleg- matica eſt exacerbatio cuꝫ die. in colerica de 3° in 3ᵐ. in melãcolica de 4° in 4ᵐ: ⁊ hoc itelligiť vnplĩn. Et ego ex hoc nõ dico talé ꝑoxiſmũ fieri a tali mã: qꝛ hẽat formã vel ꝓp̃etaté itendẽté talé ꝑiodũ: ſꝫ ex cãis dictis ſupra in qõne: ⁊ hoꝝ cã ꝑtiꝫ eſt dicta in qõne ꝑdicta de ꝑiodi catiõe: ꝑtiꝫ diceť ſtatiꝫ. Et tu cõſidera ꝙ dixi hic loq̃ de trib' hũorib' nõ de ſanguie: qꝛ febris ſanguis nõ eſt cõi- ter ꝑoxiſmus: vel ſi velis potes dicere ꝙ largo mõ ꝑ ve hemẽtiã quã hꝫ cognoſciť ꝑoxiſmus ſuus: qꝛ cognoſciť ꝙ hꝫ: qꝛ vehemẽtiã hꝫ ꝯcluſaꝫ. ℭ Tu tñ nõ hic: ꝙ nullã claudit repugnãtiã: ⁊ ego puto plures vidiſſe ꝙ febris iterpolata hꝫ paroxiſmos incipiẽtes cũ mã putret itra venas: ⁊ poſtq̃ putruit aliquãto tp̃e pelliť a venis: ⁊ ego vidi in remaldo naumigſalui ꝙ icipiebat calere febrili ter ſex horis añ ꝑncipiũ rigoris: ⁊ poſt veniebat rigor ⁊ frig': ⁊ terminabať poſtea febris cũ ꝑcedẽte ſudore: nec putaui aliam cãm: niſi qꝛ nã mãꝫ quã agitabat vt pelle ret a venis. ꝑmo pre groſſitie nõ poterat eꝫ pellere. Sꝫ ꝑꝑ agitationé putreſiebat itra venas: ⁊ poſt aliq̃lé ſub- tiliationé pellebať eꝫ venas: ita ꝙ q̃liber paroxiſm' ha- bebat parté ꝑmã pendẽté a mã putrida itra venas ⁊ ſe- quenté parté a materia putrida extra venas: nec eſt hoc magis impoſſibile: q̃ꝫ qñ in criſi continue fit ſudor: ſꝫ ſi notabis multas huiuſmodi videbis.

ℭ Et qñqꝫ putredo eſt itrinſeca dominãs ſuꝑ venas oẽs: aut ſuper plurimuꝫ eius qd̃ ſequiť cor ex eis: nõ ſunt forſitan additiões ⁊ diminu tiones apparẽtes. Cũ aũt eſt ꝫm cõtrariũ eius apparent alterationes manifeſte.

ℭ Hic docet q̃les febres accidũt ex hũorib' qñ putredo eſt ꝓpe cor dicẽs qñ putredo eſt itrinſeca. i. mã putreſit itra venas ⁊ dñať ſuꝑ oẽs vẽas tã magnas q̃ꝫ ꝑuas: aut plurimũ eſt in eo de venis qd̃ ſeq̃ť cor. i. qd̃ eſt cordi vi- cinũ: tũc facit ꝯtinuã: ſꝫ forte nõ hꝫ vehemẽtias ⁊ dimi nutiões apparẽtes: ſupple q̃ſi correſ̃dẽtes ꝑoxiſmis. naꝫ nõ eſt dubiũ ꝙ in ſalubrib' cauſonib' eſt dclinatio: in q̃ eſt mãifeſta remiſſio: ⁊ multotiẽs criſi: in q̃ eſt manife- ſta intẽſio: ⁊ iſte nõ ſunt correſ̃dentes paroxiſmalib'. Et ſubdit ꝙ qñ putredo eſt ꝫ ꝯtrariũ illi'. i. qꝛ eſt i venis

lōge a corde ⁊ nō in oībus. tūc appareat alteratiōes manifeſte. ſ. corrñdētes poxiſmalibus in colera de 3° in 3^m: ⁊ ſic ð alijs. ¶ Ubi nō: ꝙ qñ humor hora q̄ putreſit remanet ſub actu putredīs in oīb⁹ venis tā lōginqs q̄ꝫ ꝓpinqs cordi: tunc vr̄ v̄tus multū eē grauata mēbroꝝ: in qb⁹ ſunt iſti hūores tā multa loca occupātes: ⁊ nō potēs de nobilib⁹ pellere ad ignobilia: tñ cū in nobiliorib⁹ venis remanet ſub actu putredis: q̄ ſunt cordi vicine: ⁊ iō nō hñt mēbra ſufficientē v̄tutē poxiſmalr̄ vel ſ3 poxiſmoꝝ ꝓportionē trāſmittēdi mā3 de vno ad aliud: imo vbi iuenit̄ mā p̄parata putredini ibi putreſit: ⁊ ideo nō ſunt ibi mēbꝝ mādās ⁊ mēbꝝ recipiēs cū qua diſpōne maxime fiūt̄ poxiſmoꝝ motus. vt dixi in q̄ōne de putrefactiōe. Et ſilr cū mō ſolū eſt in venis ꝓpe cor hora ſue putrefactiōis: q2 ille vene debēt eē fortiores alijs ⁊ ab eis poti⁹ ad alias mitti q̄ꝫ e3. ⁊ iō tūc etiā nō eſt mēbrū mādās ⁊ recipiēs: nec mot⁹ ꝓportiōales poxiſmis: ſ3 cū putredo ē in venis a corde lōginqs. ſ. ꝙ hūor hora ſue putrefactōis ſolū iuenit̄ ſub actu putredis in venis illis. tūc eſt veriſile hora: qua ad putredinē mouet̄ trāſmitti de venis magnis ⁊ cordi vicinis ad paruas lōginquas: ⁊ iō ſm diſpōnē mēbri mādātis ⁊ recipiētis ⁊ humoꝝ accidit fieri motus pꝛodic⁹ mō dicto ſupra: ⁊ hoc eſt q̄ſi ſemꝑ: ⁊ ſi aliqs talis motus ſit qñ putredo ē itra venas cōdi vicinas erit out puus aut raro. ⁊ iō dixit nō fortaſſis ſunt additōes ⁊ remiſſiōes apparētes. ¶ Gen. aūt ⁊ q cū ſequunt̄ dicūt ꝙ hūorib⁹ nō acqrunt̄ ꝓpetates ad motū pꝛodicū in omni loco corporis: ⁊ vene cōdi vicine ſunt de illis locis: in qbus nō acqrunt̄ recte: ſicut reubarbaꝝ: l3 ponit̄ in manu nō acqrit ꝓprietatē trahēdi colerā: ſ3 in ſtōacho. ¶ Mihi tñ videt̄ ꝙ ex h ſeqt̄ ꝙ qñ putredo eſt in venis oībus: ꝙ humor qui eſt in venis diſtantib⁹ a corde: debeat hāc ꝓpetatē recipe niſi diceret ꝙ calor nālis tūc ſit impotēs ad dādū talē ꝓpetatez: ſ3 q̄ dixi ſunt ad mētē Gal. Nec tñ nego ꝙ qñ hūor manet putridus in venis cordi vicinis ſit poſſe partē aliquā pelli ad venas lōginquas: l3 nō ꝯpellat̄. Et ſcd3 huius ptis diuerſitatē accidit qñq3 magis apparentē fieri alterationē qñq3 min⁹. Et nō: ꝙ l3 Gētiliſ in q̄ōne de febre ſanguis dixerit ꝙ hūores in q̄libet mēbro agrūt ꝓprietatē ad motū pꝛodicu3: tñ in expōne loci iſti⁹ voluit ꝙ hūor faciēs febrē cū putredine cordi vicina ⁊ itrinſeca h3 nām ſuā ad faciendū talē motū: ſ3 q2 vt pl'm hūor q putreſit in iſtis locis ē ſanguis: q h3 de nō ꝯtinue ſuccedere in putredine. iō vt pl'm iſte nō hñt motus pꝛodicos. S3 ſi dicat̄ ð colera in cauſon de q̄ ē febris ꝯcluſo. vident ꝙ nō obſtāte inclinatiōe nāe: tñ ꝓpter caliditatem loci accidit ꝙ multo citi⁹ mouet̄ colera ad putredinem q̄ꝫ deberet ſ3 ſui nā3: ⁊ iō qñ p̄ma colera mota eſt in hora faciēdi ſtatū in cauſone mouet̄ ſcda: ⁊ ſic poſtea 3ª. vñ appar3 ꝯtinuari ſine māifeſta remiſſiōe: ⁊ idē nō repugnoret ꝯtingere in hūorib⁹ ex̄ venas: ſicut ſi imaginemur vnu3 hr̄e octo tertianas quolibet die q̄ttuor: ita ꝙ ſemꝑ in ſtatu p̄cedentis moueret̄ aqua mā: ſed de facto nō ꝯtingit: aut eſt valde difficile. ¶ Et q2 Aui. infra nō facit mētionē de febrib⁹ ꝯcluſis q̄ ſunt abſq3 exacerbatiōe niſi de duab⁹ manerieb⁹. ſ. cauſone ⁊ ſanguinea. iō doctores nō incōgrue ſolēt hic dubitare: an de q̄bꝫ humore poſſit fieri ꝯcluſa: ⁊ ſm viā Gen. vera ꝯcluſa nō ē niſi de ſanguine: q2 eſt de hūore q ſm ſui nā3 h3 facere cōcluſam niſi accidat ſibi aut rōne loci aut rōne declinatiōis ad nām alteri⁹ hūoris. ſilis eſt qñ ex eo ſit pleureſis. vt dr̄ 2° de diffe. febriū. tūc fiūt exacerbatōes tertiane: de alijs aūt hūoribus l3 fiat ꝯcluſo: q2 ſine māifeſtis alteratōib⁹ tñ ſunt mot⁹: ſm nām hūoris faciētis febre3: l3 nō valde manifeſti. Et q2 de alijs hūorib⁹ in venis ꝓpe cor nō multū obūdat niſi colera aut flegma ſalſu3. iō ſolū de iſtis duob⁹ modis fecerūt auctores exp̄ſſam mentionē: l3 nō ſit poſſe de flegmate: ⁊ l3 nimis facile: nō tñ eſt impoſſe in melancolia. Ego aūt teſtor me vidiſſe ſenis angelottū iudeū q. 14. men ſib⁹ paſſus fuerat febrē abſq3 exacerbatiōib⁹: de qua diu dubitauim⁹: an eēt ethica: ⁊ tādē ꝯpꝛehēſo ꝙ erat flegmatica: cū multo labore liberat⁹ eſt cū eūonib⁹ fortib⁹ ⁊ alijs ꝓportiōatis cure flegmatice: ⁊ ſili mō dnus dñs iniglore veri ð florētia paſſus fuerat ꝑ annū: ⁊ liberat⁹ ē cū eūonib⁹ ⁊ balneis ſulphureis: de melancolia aūt non memini vidiſſe ꝯcluſa3 niſi in. io. laurētio de boli placētino cui ex quortana facte ſunt due ⁊ ex duab⁹ tres ex trib⁹ ꝯcluſo. In q̄ etiā ſputa ⁊ egeſtiōes erāt de melācolia q̄ videbant̄ pura. Et in iacobo de ſpinis florētie q nō ex q̄rtana: ſ3 i p̄ncipio fuit patiēs ꝯtinuā: ⁊ v̄ſus mōtē fuit ꝯcluſa ⁊ ambo mortui ſunt: forte aūt ꝙ ꝯcluſo d3 eē ſine pꝛodis ⁊ multi incēdij: ⁊ hoc mō ð alijs hūorib⁹ ⁊ ſanguine ⁊ flegmate ſalſo ⁊ colera forte nō accidit cōcluſa: ⁊ de mixtis humoribus ex colera ⁊ flegmate ſalſo etia3 videt̄ tales febres ꝯcluſe q̄ debēt eſſe de materia in venis cordi vicinis. Et ſunt male ⁊ difficiles plurimum mortales: ⁊ ego maxime in ſenibus vidi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Et febris putredinis quidē extrinſece nō eradicat̄ ⁊ redit niſi qm̄ materiei que putreſit ſuꝑuenit putredo in tēpore poxiſmi ⁊ finit eius humiditates: ex qbus pendebat caliditas ⁊ reſoluunt̄ ⁊ egrediunt̄ ex corpore: qm̄ non ſunt retēte in venis: ita vt ꝓhibeat eas illud a cōplemēto reſolutiōis ⁊ remanet cinereitas eius ⁊ ipſius terreitas que non ſunt febris ⁊ caliditatis: ſicut videtur de diſpōne cumuloꝝ ſtercoꝝ paulatim: donec fiat cinis totum: deinde remanet caliditas. Et qñ nō remanet in hūore aduſto ꝑ putredinē caliditas: deſtruit̄ febris quouſq3 aggreget̄ vice alia ad locū putredinis.**

¶ In hac pte vt p̄dicit̄ dat cāſ harū diuerſitatū febriu3 pēdētiu3 a putredine itra venoꝝ ⁊ a putredine ex̄ venoꝝ ſemꝑ itelligēdo de talib⁹ putredinib⁹ nō clauſis in loco vt faciāt apā: ⁊ diuiditur in duas ptes. In p̄ma dat cā3 q̄re putredo ex̄ venas fac̄ iterpolatā. ſcdo q̄re putredo itrinſeca facit ꝯtinuā. ibi 2ª. (Cū aūt putredo.) p̄ma in tres. p̄mo dat cāſ q̄re poxiſmus iterpolate recedit añ ſinē totalis febris. ſcdo dat cām q̄re poſt p̄niū poxiſmus redeat ſecūdus. ibi 2ª. (Et ia3 remāſerunt.) 3° epilogat ibi. (Res q̄ putredis.) ¶ In p̄ma dicit ꝙ febris putredinis extriſece. i. ex̄ vēas nō eradicat̄. ſ. añ totalē ꝯſumptionē febris illi⁹ totalis: ⁊ poſtea redit cū alio poxiſmo niſi ſupple ꝓpter cāſ dicēdos: ⁊ p̄mo ꝑ cā eradicatiōis: dicit ꝙ materiei q̄ putreſit ſuꝑuenit putredo in tempore poxiſmi ⁊ finit hūiditates eius: ex qbus pēdebat caliditas: ⁊ iſte humiditates reſoluunt̄ ⁊ egrediunt̄ ex corpore in forma fumi vl̄ vaporis: qm̄ nō ſunt retēte in venis: ita vt illud. ſ. qđ retinet in venis ꝓhibeat eas a ꝯplemento reſolutiōis: ⁊ qñ hoc modo ſunt finite humiditates ſi aliquid remanet illud eſt terreitas ⁊ cinereitas talis materiei q̄ nō ſunt vehiculu3 febris ⁊ caliditatis recte: ſicut apparet ð diſpōne cumuloꝝ ſtercoꝝ: q2 accidit qđ putreſiūt ⁊ fumāt ⁊ ſūt calida aduſtiua ⁊ in fine terreſtrificant̄: ⁊ nō ſūt calida: ⁊ hoc accidit in eis paulatī

p partē donec totū fiat cinis.i.terreſtrificatuꝫ. Et qñ in
iſto humore q p putredinē aduriť nō remanet caliditas
q̄ poſſit facere febrē tūc ceſſat febris:⁊ durat iſta ceſſa/
tio vſquequo aggregať:ſupple tu alia mā ad locū putre
dinis.℄ Iſte tex⁹ hꝫ aliq̄ ābiguitā:qꝛ pmo dicit ꝙ mãei
que putrefit ſupuenit putredo in tpe paroxiſmi. videť.n.
ꝙ nō ſemp ſit ita.pmo qꝛ poſſe eſt putrētē māꝫ intra ve
nas ⁊ facientē ꝯtinuā pelli ex venas ⁊ facere paroxiſmū vt
ſumiť in ꝯmēto aſſo.a cauſone habito vitualiter. Et ego
in pte dixi ſupra.℄ Scđo qꝛ tps paroxiſmi eſt tps febris
putredis:mō nō qlibꝫ gradus putredinis ſufficit facere
febrē.g eſt oppoꝛtunū mãei facientē paroxiſmum prius ſu
ꝑueniſſe putredinē remiſſaꝫ.℄ Hic dr ꝙ nō eſt incōue
niēs māꝫ facientē paroxiſmū putruiſſe aliquo gradu anq̄
faciat febrē.Et imo puto ſemp ita eē ꝙ anq̄ icipiat fe/
bris putrida opꝫ aliq̄ pceſſiſſe putredinē:nihil tñ min⁹
in tpe febris mãei q̄ putrefit ⁊ facit febrē ſuperuenit pu
tredo:qꝛ ꝯtinue pcedit putrefiēdo:ita ꝙ non intelligať
ꝙ neceo in pncipio paroxiſmi nō hēat putredinē:nec ſeqť
ꝙ ſi habeat:qđ tñ nō ſupueniat alia putredo ꝑtialis. No
ta tñ ꝙ mãe q̄ ſūt ī venis ſub forma cãe antis.vt ſupra
dr in febre iterpolata plurimū nō ſunt putride:ſꝫ tñ ꝑ/
ternāliter diſpoſite:ita ꝙ vene ipas conantur expellere
ex venas:⁊ anq̄ ſint putride pellunt eas:⁊ poſtea ex ve/
nas putrefiūt:nō tñ eſt impoſſe:ꝙ aliqñ pmo putrefiant
poſtea expellanť:ſꝫ cū putrefiūt.ſ.ſupuenit eis putredo.
℄ Scđo dicit Auicē. ꝙ putredo finit hūiditatē mãei.
Ubi nota ꝙ nō dicit:ꝙ oino finiat humiditatē mãe:ſꝫ
ꝙ finiat humiditates:ex qbus pēdebat caliditas febri/
lis:non.n.opꝫ ꝙ in cineritio hūoris qñ dimittit facere
febrē nulla ſit hūiditas:ſꝫ nō remãet hūiditas q̄ p tūc
ſit vehiculū caliditatis febrilis.nā iſta cineritia q̄ rema
nēt multotiēs accēdūt poſtea q̄rtanas:⁊ ſic hīt hūidita
tē q̄ pōt eē vehiculū febris:ſꝫ p tūc nō ſufficiūt vehere
febrilē caliditatē.vñ vos videtis ꝙ qñ carnes icipiunt
putrere p ebulitionē in aq̄ cū ſale remouet ab eis fetor
⁊ putredo ⁊ ſtabūt ſine putredine duob⁹ vł trib⁹ diebus
ſepatis hūiditatib⁹ q̄ erant vehiculū putredis pme:⁊ in
capite duoꝝ vel triū dierū iterū icipiunt putrere ppter
alias hūiditates q̄ in carnib⁹ remãſerāt:⁊ in pn:nō erāt
parate putredini ⁊ poſtea fuīt parate. Ita audiui ꝙ me/
mi piſces in ſicilia anq̄ ſaliantť ſuſpēdunť ita vt fetēāt
vehemēter ⁊ naſcanť in eis vmes:poſtea ſalianť ⁊ exp/
manť ⁊ ꝯſumunť hūiditates q̄ erāt vehiculū p⁹ putre/
dinis ⁊ remãet reſiduū qđ ſtabit p ānū cū ſale anq̄ pu
trefiat.⁊ poſtea tandē iteꝝ putrefiunt. Finit g p⁹ putre/
do hūiditates:ex qb⁹ eſt apta p tūc pēdere caliditas fe
brilis.℄ Tertiū qđ dicit eſt ꝙ iſte hūiditates reſolun
tur ⁊ egreduntť ex corpore.⁊ cãꝫ dicit:qꝛ nō ſunt retēte
in venis ita vt phibeat illud a ꝯplemēto reſolutionis ⁊
egreſſiōis ex corpore:⁊ rō eſt:qꝛ nō obſtāte ꝙ minor ſit
calor in ambitu tot⁹ ex venas ⁊ arterias q̄ itra: tñ mā
eadē tardi⁹ diſſoluiť itra q̄ ex:ſicut nos videmus ꝙ aq̄
in vno cypho pleno ſtans tota die ad ſolē nō reſoluiť to
ta:⁊ eq̄lis q̄titas ſparſa ſup aliq̄ loco valde lato in vm/
bra citiſſime diſſoluiť:nō obſtāte ꝙ multo min⁹ calefa
ciat:⁊ ſilr mā imerſa in multis aliis hūiditatib⁹ ab eq̄li
calore tardi⁹ diſſoluiť. Unñ ſi ponať cyphus aceti in lebe
te aque ad bulliēdū mixto aceto cū aq̄ nō itegre reſolue
tur acetū niſi pus tota aq̄ ꝯſumpta:⁊ eq̄lis cypb⁹ min⁹
bulliēs p ſe poſit⁹ cit⁹ valde reſoluiť. His g duabus cau
ſis mā ꝯtēta in venis tardi⁹ reſoluť q̄ ſparſa ⁊ ſi nō mi
nus calefacta:imo magis.⁊ iō hec retētio in venis phi/
bet a ꝯplemēto reſolōnis anq̄ alia mā moueť ⁊ ſparſio
nō phibet.℄ Quarto dicit ꝙ remanet cineritas ⁊ ter

reitas ⁊c̄.Et ego addidi ꝙ qñ remanet aliqđ de tali hu
more illud nō eſt niſi cineritas ⁊c̄.Et hoc dixi:qꝛ nō oꝫ
ꝙ ſemp aliqđ remãeat cineritiū de hūorib⁹ putridis.nā
qñ ſunt ſubtiles ⁊ aquoſi nihil remãet. Si vo ſunt groſ/
ſi:tūc remãet cinerulētū.Et h̄ cinerulentū non eſt oino
ſiccū.nā vt videtis in ſtercoribus qñ iā ceſſauit effuma
tio:⁊ dnr icinerata adhuc ipinguāt terrā:⁊ nutriunt her
bas ſeu plātas:qđ nō facerēt ſi ex toto carerēt hūidita/
te:⁊ iſta non ſunt vehiculū pro nunc febrilis caliditatis.
℄ Quinto dicit ꝙ ſile hunc appet in diſpōne cumuloꝝ
ſtercoꝝ.ſ.ꝙ accidit eis putredo paulati pmo in vna pte
que fumat:⁊ poſtea in alia pma deſinēte fumare.Et eſt
exēplū Gal.pmo de dñtiis febriū caplo 5°.Et accidit il
lud in ſtercorib⁹:qꝛ ſunt q̄dā ptes magl parate aliis ad
putredinē:⁊ ita accidit in hūorib⁹.℄ Sexto dicit ꝙ hu
mor p putredinē aduriť:qđ vr falluꝫ:cū putredo ⁊ adu
ſtio ſint diuerſe ⁊ oppoſite q̄dāmō. Sed hic ſumiť adu
ſtio mō medicoꝝ p trāſmutatōe facientē ſepationē groſ
ſi a ſubtili:ita vt ſublimeť ſubtile ⁊ groſſuꝫ dſcēdat:nō
aūt mō Ariſ.℄ Septimo dicit:ꝙ qñ in tali hūore non
remãet caliditas ceſſat febris:⁊ rō qꝛ febris illa ē fiens
⁊ ceſſat ceſſante ꝯſeruāte vel pducēte:qđ erat hūor vel
vapor ab humore eleuat⁹.Et ꝯſtat ꝙ durat iſta ceſſatio
quouſq̄ ſupuenīat cā faciēs febrē.ſ.noua mā ad locum
putredinis.Et ſic hēmus cãm ceſſationis febris:qꝛ pus
finiť humiditas hūore q̄ putret ⁊ exit vapor a corpe q̄
alia mā accēdať:⁊ hoc eſt qđ dixit Gal.2°. de dñtiis fe/
brium caplo vltimo.℄ Deinde cum dicit.

℄ Et iam remãſerunt in ea relige caliditatis ex
putredine prima q̄uis nō remaneat mā. Aut
ppter inuentionem cauſe prime putredinis in
materia prima ⁊ inflāmať in materia ſecūda:
ſcđm ſemitā putrefactionis.

℄ Hic ponit cãs reditus paroxiſmoꝝ poſt receſſum pmi.ſ.
pcedētis paroxiſmi.Et qꝛ dixerat ꝙ ceſſatio erat quouſq̄
aggregeť noua mā ad locū putredinis.iō nō dat hic ni/
ſi cãs aggregationis noue mãei ad locū putredis dicēs
duas.pma eſt ꝙ remãſerāt in tpe getis relige calidita/
tis ex putredine pma:quāuis nō remaneat mā.ſ.pcedē
tis paroxiſmi que ſupple ſunt cā aggregatōis vice alia ad
locū putredis noue mãei.ſcđa vo cā eſt:qꝛ aggregať vi/
ce alia ad locū putredinis ppter intētionē cauſe putre/
factōis pme in mā pma.ſ.pcedētis paroxiſmi iflāmať in
mā ſcđa ſm ſemitā putrefactōis.ſ.inflāmatōe que eſt
via ad putrefactionē.℄ Nota igiť ꝙ de pma cā Genti/
lis ⁊ Marſilius videnť hre rectuꝫ intellectū.ſ. ꝙ qñq̄
ex putrefactōe pcedentis paroxiſmi remanent reliquie
eſto ꝙ nō remãeat mā apta de ſe moueri ad putredinē
que relige ſunt cauſa aggregatōis noue mãe ad locum
putredinis modis infra dicēdis.vtꝝ aūt iſte relige ſint
ſola q̄litas aut qualitas ⁊ cineritiū aut ſolū cineritiū ſo
lent dubitare doctores ⁊ Gētilis ⁊ Marſilius: qꝛ Auic.
dicit:q̄uis nō remaneat mā putāt ꝙ itelligať de ſola q̄/
litate.Ego aūt qꝛ puto ꝙ Aui.qñ dicit quāuis nō rema
neat mā itelligat de mā apta ſcđa vice facere paroxiſmū:
⁊ per ſuaꝫ ppriā putredinē que nō eſt cineritiū: puto ꝙ
Aui.hic loquiť de omni tali religa ſiue ſit ſola qualitas
ſiue cineritiū ſiue ſit aggregatuꝫ ex ambobus:nec puto
ꝙ neceſſario remaneat cineritiū.vt dixi ſupra.℄ Sed
tūc remanēt aliq̄ dubitatōes.Prima q̄ qualitas eſt iſta
que dr relige caliditatis:⁊ vult Marſili⁹ ꝙ ſunt quidā
gradus caliditatis derelicti.Sꝫ Gētilis vult ꝙ gradus
caliditatis certe ppzietatis ppter quaꝫ reliquie colere

aggregant colerā ⁊ reliquie flegmatis aggregāt flegma ⁊ relique melācolie aggregāt melācoliā. Aliter.n. quādo rediret paroxiſmus per remanētiā ſolius qualitatis nō rediret eiuſdē ſpēi cū priore: qꝛ caliditas abſoluta ⁊ pter nāꝫ nō hꝫ attrahere aut regnāre aliū humorē quā coleram nō nālem: ⁊ ſic ſemper redirēt paroxiſmi colerici. Ego aūt puto ꝙ qñ relinquit̄ mala qualitas ex putredine pma: quāuis nō remāſerit mā ſub forma cauſe añcedētis iſta ē caliditas abſolute: qꝛ hñs in ſe diſpōnē: merito cui⁹ pternālis diſpōnis ſit factura morbū raro contingit ꝙ ſeruet̄ ordo poxiſmoꝝ: ⁊ ſic ē per regenerationem male materiei ꝙ ꝯtingit ſm ꝓpingtatē ⁊ preparationeꝫ ꝙ hec mala caliditas qñꝗ facit colerā trahi: aut pternāliter diſponi qñꝗ flegma: qñꝗ melancoliaꝫ: nec eſt icōueniēs poſt talē poxiſmū ſeq ſynochā ſi ſanguis multū abūdet vel ſit facilis inflāmatiōis: qꝛ talis qualitas nō opꝫ ꝙ ſit cauſa quare talis mā abſolute gñetur. Sꝫ ſufficit ꝙ facit talē māꝫ ita pter nāꝫ ꝙ faciat nouus poxiſmū. ¶ Et ſi q̄ritur: in quo loco remanet talis qualitas. Rñdet̄ ꝙ pōt eē in epate ⁊ in venis ⁊ in artarys ⁊ in alys mēbris ſm ꝙ iueniunt̄ parata recipe talē caliditatē pter nāꝫ que remanet poſt poxiſmū ⁊ nō ſufficit facere ꝓ tunc febrē niſi pmo ſit cauſa attractionis noue materie que putrefiat aut gnātionis modo dicto. Nec eſt incōueniēs ꝙ locus humoris hora ſue putrefactiōis ſit habitudo totius ex venas: ⁊ tamē mala q̄litas relinquat̄ in venis aut in epate aut in artarys. vñ medici ſm ꝙ vidēt membra alterata ſine mā varys locis faciūt aut approximāt epythymata vl̄ alia alterātia: ⁊ poteſt hec caliditas eē cā attractiōis ad mēbꝝ hūoris qui in alio erat nālis: ⁊ poſtꝗ trahit̄ ſit pternālis: qꝛ nō eſt in loco apto ſue ꝯſeruatiōi: ⁊ pōt eē ꝙ mēbꝝ ſiue ſit vena ſiue artaria vel aliud corrūpat nutrimētū ad ipſum delatū. Sed vt dixi raro puto hoc cōtingere ſaltē ꝙ p ſolius qualitatis remanētiā generant̄ materie que ſunt facture imediate poxiſmū: ⁊ ꝙ ſeruet̄ ordo ꝯſuetus paroxiſmādi. nam nos videmus ꝙ plurimū cōfidimus in omni putrida febre ꝙ facta itegra euacuatōe aut a nā aut ab arte ſit ſalu⁹ ab illa febre. Et raro ꝯtingit ꝙ per purā alterationē ſine euacuatione aut a nā aut ab arte ſequit̄ ſanitas in putridis. vt colligit̄ in cōmēto affo. nō ſm rōnes alleuiatis. ⁊ ſcōe pticule in cōmēto affo. illi⁹. Egritudines pniciose abſꝗ ſignis ſedate mortē ſignificant. Et ſi q̄rit̄ quō talis morb⁹ hēbit tpa vlia. ſatis dixi ſupra in caplo de hac mā. Verūtñ puto ꝙ mala qualitas derelicta: ⁊ mala cineritia ſunt cā regnātiōis ptialis materiei q̄ fortaſſis aut erit ps materie faciētis imediate ſequentē poxiſmū: aut aliū futurū. Et ſi querit̄ in tpe qetis talis febris: in quo tpe ſumus vlī penes materie alterationē: dr̄ ꝙ in illo adeq̄to tpe non eſt febris in aliquo taliū tempoꝝ ſiue etiā ꝓ tunc nō eſt in eē exiſtere. ¶ Nō vlterius ꝙ in ſecūda cauſa reditus paroxiſmi Gētilis ⁊ Marſili⁹ hñt hūc itellectū ꝙ inuentio cāe putredinis pme in mā pma ſit cā inflāmatiōis ꝯtingentis in mā ſm ſemitā putrefactiōis. i. iflāmatiōis: p quā eſt in ſemita putrefactiōis: ita ꝙ vbi gřa. dū mā faciēs primū poxiſmū putrefit alterat māꝫ que dꝫ facere ſꝫ paroxiſmū: ⁊ ponit ipſaꝫ in q̄dā caliditate pter nāꝫ p quā eſt in via ad putrefactionē: ⁊ hāc talē alterationeꝫ: dicit Aui. eē iflāmationē ſcōe māe ſm ſemitā putrefactiōis. Et ita hic modus differt a pmo ſtatim dicto: qꝛ in pmo qualitas remanens poſt paroxiſmū regenerat aut reaggregat māꝫ. In iſto aūt tpe ebullitiōis ⁊ paroxiſmi alterat̄ mā exiſtens: ⁊ ponit̄ nō in putrefactōe: ſed in via ad putrefactionē: ⁊ in motu p quē tādē ſit putredo. Ego aūt nō puto iſtam eſſe mentē Auic. qꝛ adhuc hic eſſent reliquie ex putredine pma: ſꝫ cuꝫ prima māe. Sed puto menteꝫ eſſe eius ꝙ cauſa reditus paroxiſmi ſcōi eſt: qꝛ ibi eſt materia factura 2ᵐ paroxiſmum: que putrefiet ⁊ pellet̄ ad locū putredinis: qꝛ in ea inuenit̄ cauſa putrefactiōis: que fuit in mā pma. i. faciēte pmū paroxiſmuꝫ que cā eſt ſm ſemitā putrefactiōis: qꝛ preparatio ad putrefactionē. verbi gratia. in ſocrate ſunt ſeptē vncie colere in venis male: quā virtus non pōt bene regulare: ⁊ ita incitāt virtutē: ꝙ hodie mouet̄ vna vncia ad putredinem: ⁊ per illā incinerat̄ ⁊ diſſoluit̄ ⁊ ceſſat febris. redit poſtea ſecūdus paroxiſmus: qꝛ in mā factura ipꝫ inuenit̄ cā inflāmationis ⁊ accenſionis ſimilis cauſe que fuit in pma. Et qꝛ nō complete iuenit̄ in colera niſi die 3°. ideo in 3° die mouet̄ ⁊ in flegmate in ſecūda: ⁊ ſic de alys. Et quādo hoc modo cōtingit: fiunt febres cū ſuis paroxiſmis magis ordinate. Et ad hāc intētionē cōiter opant̄ medici practicātes: qui in die quietis p cura euacuant māꝫ quā putant habere ſimilē preparationē illi que fuit in materia pois paroxiſmi: vt in tertiana euacuant colerā: ⁊ in quartana melācoliā ⁊ in quotidiana flegma. ⁊ ideo redeūt paroxiſmi plurimum ex materia eiuſdē ſpeciei: nō qꝛ caliditas colere habeat ꝓprietateꝫ mouendi ⁊ alterādi aliā colerā ⁊ nō flegma vel melācoliā: ⁊ pariformiter de alys humoribus: ſed qñ inuenitur colera talis modi ꝙ expellit̄ ex venis ⁊ facit poxiſmuꝫ vtplm̄ nō ſolū illa parua quātitas inuenit̄ que facit paroxiſmū pmuꝫ. Si.n. ſola fuiſſet inuēta: forte nō tñ ſtimulaſſet virtutē: ꝙ fuiſſet ſenſibiliter extra venas pulſa: ſed fuit ibi alia ſimilis ſpēi materia: que cum pma fecit vnā cāꝫ ſtimulantis virtutis ad partē expellendā a venis. Et intñ natura reſiduā partē diſponit vt expellat ex cauſis ⁊ modis dictis in queſtiōe de piodicatiōe: ita ꝙ illud: qđ mouet māꝫ ad extra venas que remāſit cum ſimili diſpoſitiōe illi quā habuit materia precedētis paroxiſmi. In iſto caſu eſt calor naturalis vel mēbri natura: ſicut mouit pmā māꝫ ⁊ facit inflāmari. Et pōt ly ſꝫ ſemitā putrefactiōis. ꝯiūgi cū ly inflāmari: qꝛ iſta inflāmatio eſt ſicut in putrefactiōe. Et pōt ꝯſtrui cū ly cāe putrefactiōis pme. ⁊ tūc ſignificabit ꝙ cā in mā ꝓpter quā mouet̄ ad putredinē in ſequēti paroxiſmo eſt pparatio ad putrefactionē. Et iſtud cōcordat his q̄ plurimū apparēt. nā incipiente tertiana de colera naturali in qualitate ſequunt̄ vtplm̄ paroxiſmi de tali materia. Aliter.n. in pncipio nō poſſem⁹ iudicare de puritate vel tertiane ⁊ eius ꝯſiſtētia. Et ſi incipit de colera vitellina videmus vtplm̄ ita ſequi: ⁊ ſic dicat̄ de alys humorib⁹: ⁊ hoc modo medici ex natura humoris qui peccauit in precedēti paroxiſmo iudicāt ⁊ de pronoſtico ⁊ de faciēdis per ipſos in futurū. In illis vero: in quibus nō remāet niſi mala qualitas: ⁊ noue māe ad putredinem per illaꝫ precipitant̄: raro pōt medicus per pcedentē paroxiſmū ⁊ ſui nāꝫ iudicare: vel de ꝓnoſtico vel de operibus per ipſum faciendis: ⁊ ſup hoc modo fundat̄ liber de criſi: ⁊ affo. ille. Paroxiſmos ⁊ ꝯſiſtentias. Nec tñ nego caliditatē pcedētis paroxiſmi aliquo modo diſponere ſequentem māꝫ: ſed nō eſt pncipale in hoc. vide. vt ſupra dixi Gal. pmo de criſi. vult ꝙ ebulitio in talibus materieb⁹ precipue que digerunt̄ ſit a calore nāli: ⁊ ita vult Auer. 4° colliget caplo. 25. ſm rationē meā. ſic igit̄ cauſe reditus paroxiſmi ſunt aut qualitas derelicta ex precedenti aut cineritiū que ſunt cauſa aut generatiōis noue materiei male aut cōuerſiōis bone ad malū alterāde: vel attrahēdo ad locū vbi ſit malū: ⁊ iſte computant̄ ab Aui. ꝓ vna que eſt reliquie caliditatis ex putredine prima.

Alia

Alia cā eſt: q2 remanet mā: in q̄ inueniť ſcōa vice cā putrefactiōis ſilis cāe iuēte in mā faciēte pmū popiſmū: ⁊ qñ mā: q̄ remāet p ſcōo popiſmo fuit icitās partialr ad pmi mā3 pellēdā: vl putrefiēdā duri⁹ fuiſſe illā ſub forma cāe añcedētis: ⁊ ex ambob⁹ eē febrē vnā mō loquēdi medicoꝝ: vt dixi ſupra in caplo de tpib⁹: ⁊ ſi ſit firma mā añ febrē ī mēbro cā regnōnis mā ſcōi popiſmi: aut tract⁹ ad locū: aut pulſiōis: q̄ nō fit ex reliquijs putredinis pme ꝯtineť in iſta z⁰ cā ſilis cāe putredis in mā p⁹: ⁊ ſic bēmus tres cās redit⁹. ¶ Ulteri⁹ nōndu3 ꝙ qnq3. īmo multotiēs nō vna ſola iſtaꝝ cāꝝ ꝯcurrit ad reditū ſequētis popiſmi: ſ3 plres. ⁊ iō ꝯtingūt multe varietates .i. pmutatiōes māe popiſmoꝝ: ⁊ ī digōne ⁊ in ſpē: ſ3 plurimū tñ ſūt in ordinib⁹ ſuis qñ remāet mā: vel ſtāte ſili regimie remanet eadē cā: ⁊ ſilis: aut gnātiōis: aut attractiōis: aut expulſionis noue māei: ſ3 variato regimie ex iſtis nō op3 ꝙ ſueť ſilitudo ⁊ ordo popiſmoꝝ qñ remanet mā. ¶ Dic mouet Gētilis dubiū: q2 ſi mā putrida: q̄ eſt in tpe pcedētis popiſmi ē cā: ꝙ moueť ſequēs mā ad putredinē nō vř qn ſemp popiſm⁹ colere deberet ꝑ⁹ redire q̄3 popiſm⁹ flātis. nā colera ē paratioꝛ putredini q̄3 flegma: ⁊ ſubtilioꝛ ⁊ calidioꝛ ⁊ inflāmabilioꝛ. Et caloꝛ pcedētis popiſmi ī coſica ē fortioꝛ ad īmutādū mā3 debētē facere ſcōs paropiſmū q̄3 ī flātica. ¶ Dic rñdet Gētilis: ꝙ ſuppo^o ꝙ remāeat mā: q̄ fuit tpe popiſmi porís: q̄ pſuppōiť eē ſufficiētis q̄ntitatis ad faciēdā feb. ꝙ ſtāte paritate poſi in cola ⁊ flāte: in q̄litatib⁹: ⁊ mō ſube: q2 .ſ. vtraq3 ī latitudie ſue ſpēi ſile3 ſitū ī gradu q̄litatis: ⁊ mō ſube bēat quā b3 reliq̄: nō videt qn citi⁹ debeat ſe q popiſm⁹ colerice q̄3 flātice: ita ꝙ ſi mā fuit tota ī vno cumulo: q̄ fac pcedētē popiſmū: ⁊ q̄ factura ē ſequētē: citi⁹ fiet popiſm⁹ ſequēs ī coſica: ⁊ B q2 poniť cola eē actu ī ſuo ꝯplemto: ⁊ talis eſt paratioꝛ putredini: niſi forte diceret ꝙ requiať ad 3^m diē a ꝓpetate iſeq̄nti colere nām. S3 ſi cola d3 gnāri: aut actuari: aut attrahi: tūc popiſm⁹ coſe erit tardi⁹: q2 cola d̄ ſui ꝓpetate nō recipit ꝯplemtū ſue actuatiōis: vl gnōnis: vl attractiōis: niſi ī 3⁰ die: ⁊ d̄ ꝓpetate flātis ē vt citi⁹ B fiat. ⁊ iō ī iſto caſu citi⁹ redit: ⁊ ꝑꝑea dicit ſe ſubtilr dixiſſe ī qōne de ꝓlōgatōe febris flātice: ꝙ ī caſu tali ī tpe getis nō egriť in hūoꝛe digō putredis: ſ3 ꝑparatio ad talē formā: q̄ facit poſtea putredinē: q̄ diſpō ꝑparās pōt eē ſine putredine. Et ſi accidit ꝙ ſit cū putredie qñ gñať vl actuať: vel attrahať: tñ nō fac febrē niſi ī 3⁰: niſi ex cāis accñtib⁹: q2 nō tñ oi q̄ñti^te fac febrē qua3 nō b3 niſi ī tāto ſpacio tpis. ſ. q̄uſq3 vēiat ad 3^m diē. S3 vitas ē ꝙ plurime febres iterpolate multoꝝ popiſmoꝝ: ⁊ ſuadētes ordinate: aut mō tertiano: vl q̄tidiano: vl q̄rtano pēdēt ī pn⁰ a mā ꝯtēta in venis: qd p3: q2 ī plib⁹ taliū ꝯſideram⁹ ſigna digōnis ī vria q̄ a venis ferť: ⁊ ſup hūores in illis ꝯtētos ſignat nō ſup hūores ex venas. Et ꝯſtat ꝙ ī eūando ⁊ minorādo ꝯſideramus mltitudinē: aut paucitatē māei: nō ſolū illi⁹ q̄ facit pſentē popiſmū: ſ3 ꝓ futuris. Iſtā tñ mā3 nō dico ita eē ī vno cumulo: ac ſi tota ſit vniformis: ⁊ nō alteri hūori ꝯmixta: imo ē mixta cū hūorib⁹ q ſunt in venis: ꝑꝑ quā cā3 nō tota ſil' a vēis expelliť. S3 mō ſupradicto ī qōne d̄ cāis ꝑiodicatōis. Cū igiť tota mā ē a pn⁰ accidit ꝙ colera: que erat tpe p̄oris popiſmi moueť: aut tota: aut ꝭm pteē in 3⁰ die vtplm: ⁊ flegma ī z⁰ die: ⁊ cū argiť. colera eſt magis parata putredini q̄3 flegma: qd remanet poſt p^m popiſmū flātice. negať: nec val3 argu^m. ē calidioꝛ ⁊ ſubtilioꝛ. ġ cū a caliditate putrefiat citi⁹ putrefiet. videm⁹. n. vinū maluaticū ſubtili⁹ eē vitello oui: ⁊ vitellus oui putrefiet ex corticē ī duob⁹ dieb⁹: ⁊ vinū illd nō putrefiet: Et ſi ponať ī ſole vl loco calō vl hūido ī .x. vl .xx. aliq̄. n. eſt abſo^te caleſieri: aliud putrefieri. Preterea plimu3 vt dř ſupra tales hūores nō putrefiunt in caſib⁹ dictis: niſi poſtq̄3 ſūt ex venas. ꝯſtat āt ꝙ ad B vt facile pellanť ꝑ debēt ſeq̄ſtrari a ſāguie: ⁊ colera ſubtilioꝛ exñs: ⁊ minoris q̄ntitatis q̄3 flegma mui⁹ facilr ſeq̄ſtrať. In caſib⁹ āt vbi o3 mā3 de nouo gnāri. miroꝛ d̄ gētili q dicat ꝙ ī colera ē ꝓpetas: vt nō ſit genita niſi ī die 3⁰: q2 illa ꝓpetas eēt ī eo qd nō ē. Et de iſtis ꝓpetatib⁹ qd credā vidiſtis ſupra: ita ꝙ totū oppo^m vř mihi ei⁹ qd Gēn. dixit ī B dubio. ¶ Et ſi q̄rať an mā: q̄ moueť ex venis ad faciēdu3 ſcōm popiſmū ſemꝑ moueť ad locū vbi putruit: pōt dici ꝙ vtplm ita: ſ3 ꝙ B nō ſit neciū. ¶ Et ſi q̄riť vtꝝ in tpe getis ſit corp⁹ ſanū inter duos popiſmos: dř ꝙ ſ3 raro ſit ita: tñ nō ē īpoſe: ſič nō ē īpoſe ſanū q̄tidie vomere colerā pallidā: aut gnāri manifeſte ꝭm dextrū hypocūdriū. vt dř z⁰ tegni. ⁊ z⁰ ꝯplonū. ¶ Deide cū dič.

¶ Res ergo putredinis hab3 reuolutiones ꝭm iuentionē caliditatis nō deficiētis: putrefacientis ⁊ reſoluentis: ⁊ facientis cinerē: ⁊ pertranſeuntis ad vicinū donec abſcindat terminum: ⁊ finiat materiā: ⁊ non inueniat vicinu3 aliud ⁊ remaneat febris expectans materia3 aliam: ⁊ attrahat ad locum ſuum.

¶ Dic epilogat illd qd dixit de cā iterpolatōis: cū putredo ē ex venas dicēs: ꝙ igiť .i. ex dictis app3 ꝙ res putredinis .i. febris: q̄ eſt effectus putredis: reuoluiť .i. h3 reuolutiōes: vl circuit⁹: mō Gal. ſcōz .i. ꝑ iuētionē calitatis ñ deficiētis ī putrefaciēdo: ⁊ reſoluēdo: ⁊ faciēdo cinerē d̄ mā vni⁹ popiſmi: ⁊ ꝑtrāſeūtis ī reſoluēdo de vna pte ad aliā ſibi vicina3: q2 reſoluit ptē añ ptē trāſeūdo de vno ad aliā ſibi vicinā ꝑparatā putrefactiōi donec abſcidat iteꝝ .i. reſoluat totū vſq3 ad finē vltimū illius q̄ntitatis māei: ⁊ finiat mā3: q2 reſoluat eā. Et nō īueniat alid vicinū. ſupple paratū ꝓ tunc putrefieri ⁊ facere febrē: ⁊ ꝓ tūc remāeat .i. ceſſet febris q̄uſq3 noua mā moueť ad locū vbi fuit p⁰ putrefactio: ⁊ B vtplm accidit ī talib⁹. Et ſiue mā iſta de nouo a venis ad illū locū pellať: ſiue in mēbro vbi fuit putrefactio remaneat aliq̄d: ꝑ qd attrahiť: aut ſuꝑgñeť. ⁊ ſi text⁹ alio mō īueniť ē corrupť⁹: nec d3 dicere reſoluiť: ſ3 reuoluiť vt iueniť plimū ī libris.

¶ Cum aūt putredo eſt itra venas: tūc accidit vt ſit reſolutio cōpleta difficilis: ⁊ non reſoluitur putredo per cōtinuitatē: que eſt in quibuſdam venis cu3 alijs: ⁊ putrefit omnis res: que vicina eſt ei: deinde reuoluiť ad vicinu3 aliud. Et iterum illud qd comprehenſum eſt in venis ē vehementioris continuitatis ad coꝛ.

¶ Dic vt ſupra dř. dat cā3 q̄re ex putredie itra venas ſit febris ꝯtīua dicēs: ꝙ qñ putredo ē itra vēas. ſup. ⁊ ita remanēs vſq3 ad ꝯpletā reſolōnē totalis hūoris moti ad putredinē: ⁊ faciētis febrē. tč accidit vt reſolō ꝯpleta talis hūoris ſit difficil': ⁊ iō diu ſtat talis hūoꝛ añq̄3 totalr reſoluať plus q̄3 q ē ſparſus in ambitu tot⁹: ⁊ tūc ēt nō reſoluiť putredo .i. nō finiť putredo ꝑ totalē reſolonem ſue māei cito ꝑꝑ ꝯtiuitatē: q ē in q̄buſdā venis cū alijs. ⁊ putrefit ois res: q̄ vicina ē ei .ſ. parti p̄us putride: ⁊ itelligatis oēs res .i. ois ꝑs hūoris q ꝑ erat mot⁹ ad putredinē: vel q eſt valde parat⁹ putredini: deide ſupple añq̄3 totalis ſit facta reſolō māei p̄mo mote reuoluiť putredo ad alid vicinū .i. icipit putrere alia mā: ita ꝙ añ finē putredinis prime icipit ſcōa: ⁊ iteꝝ alia cā ꝙ citius moueť

aliud vicinuȝ q̄ mā̄ p̄mo intra venas ſit ita reſoluta: ꝙ no faciat febrē eſt: q̄ illud qd̄ eſt cōprehēſum in venis eſt vehemētioris ꝯtinuatōis ad cor. ¶ Nōndū ḡ ꝙ q̄tuor modis poſſum⁹ imaginari fieri febrē ꝯtinua. vnus eſt ꝙ in p̄ncipio tota mā̄ debēs putrere ⁊ facere talem febrē moueat: ⁊ icipiat putrere: ⁊ nulla alia mā̄ ſibi addat: imo cū ipſa erit ex toto reſoluta ceſſabit febris integre recte: ſilr in terciana vni⁹ paroxiſmi tota mā̄ mouet in p̄ncipio paroxiſmi: ⁊ ꝯtinuat calor ſiue cōtinuet reſolō per partē añ partē. ſicut. n. in aqua feruente tota nō oēs partes ſimul reſoluunt: ſic nec in tali mā̄: ⁊ quidaȝ intelligunt in iſto caſu ꝙ ꝯtinuat putredo: aut icēdēdo ī gradibus putredinis: aut tranſeunte de vna parte mā̄lis ad alias: lȝ ſit in p̄ncipio in oib⁹ partib⁹ formalib⁹ talis modi: ⁊ in iſta nō reſoluit putredo vſqȝ ad totalē fineȝ reſolutione integra in mā̄: que p̄mo incipit putrere pp̄ continuitatē: que eſt iſtius mā̄ei in qbuſdā venis: q̄ cum ſint partes huius mā̄ei cōtinue: ⁊ cū alijs humoribus ita cōnexe vt videant vna: quaſi ꝓhibet reſolō cita vt ſupra dixi de vino bulliēte cū aq̄: ⁊ putrefit ois res: que vicina eſt ei. ſ. parata putrere: ⁊ reſoluit. i. permutat ad vicinū aliud. ſ. in reſoluēdo: aut in putrefaciēdo ſi ſit ſ3 partes diuerſas mā̄les cōtinuatio putredis: quouſqȝ. ſ. tota mā̄ mouet reſoluat: ⁊ febris ceſſet: ⁊ in hora febris eſt etiaȝ verū id qd̄ addit in fine: ⁊ iterū illud qd̄ eſt cōprehēſuȝ in venis etiā: ⁊ talis ſupple facit febrē durare cū minori quātitate huius putredinis q̄ ſi eēt ex̄ venas. ¶ Secūdus modus eſt ꝯtinuariū: q̄ a p̄ncipio certa q̄titas materie. de qua ſemper aliqd̄ remanet in actu putredinis: ſ3 tñ in tp̄e quo putrefit aſſociant ſibi alie mā̄e facientes febrē: que habebāt tantā preparationē: ꝙ pp̄ putredinē in re vicina putrefiūt. Et in iſta etiam vt videtur verificat textus totus: ⁊ ſit ꝯtinuatio: tñ p̄ncipalr in mā̄ vna. ¶ Terti⁹ modus eſt ꝙ mā̄ vna mouet ad putredinē: ⁊ ꝑ putrefactionē reſoluunt partes eius: ⁊ q̄ ꝯtinue iux̄ talē mā̄m: que in p̄ncipio putrefit ē alia: que eſt parata accēdi. iō ꝯtinue noua mā̄ accēdit: ⁊ ſicut reſoluit ꝺ p̄ori: ita de noua accendit: lȝ aliqñ eq̄lr: aliqñ plus: aliqñ minus. Et de h̄ genere imaginat Gal. febres ſynochas: q̄s pp̄ cōparationē partis de nouo in putredinē tranſeūtis ad illam: que reſoluit: diuiſit in tres modos. ſ. augmaſticaȝ: homotenā: ⁊ paugmaſticā: ⁊ in iſtis verificat. Et forte lȝ in oibus iſtis trib⁹ modis verificet text⁹ Aui. tñ q̄ h̄ eſt clarū: iō Auicen. nō itellexit de iſtis: ſ3 ſolū de ꝯtinuis ꝓportiōalib⁹: in qb⁹ cā ꝯtinuitatis nō eſt ita manifeſta: ita ꝙ velit hic dicere ꝙ qñ putredo iſtoꝝ humoꝝ ꝯ ſanguine eſt itra venas ꝑcipue: que ſunt longe a corde facit ꝯtinuā: ita tñ ꝙ ſunt ei exereſcentie: pp̄ quas manifeſtet paroxiſmus: qm̄ cōiter ē apta facere. ſic vbi gr̄a. terciana ꝯtinua: in qua de 3° ī 3m eſt exacerbatio: ⁊ tñ remanet ꝯtinua: ⁊ iſta ꝯtinua q̄rti modi: q̄ primo mouet mā̄ ad putredinē: que añ finē totalis febris reſolueret: ſ3 añ ſuam reſolutionē mouebit alia: ⁊ poſt añ reſolōnē ſecūde mouebit 3a vſqȝ ad finem: ⁊ ita ꝯtinuat ꝑ tranſitum noue mā̄e in putredineȝ ante reſolutionē precedentis. ¶ Et de hac dicit Auicen. p̄mo: ꝙ qñ putredo eſt intra venas. tūc reſolō cōpleta eſt difficilis. Et huius cām dixi ſupra: q̄ mā̄ eſt collecta ī loco vno: ⁊ hec difficili⁹ diſſoluit q̄ ſparſa: vt dixi de aq̄ ſtāte in cypho ad ſolē: ⁊ de alio cypho ſparſo in lato loco ex̄ ſolē ꝙ primus difficili⁹ reſoluit. ¶ Scd̄o dicit: ꝙ nō reſoluit putredo. ſ. prima mā̄ mouet ad putredinē itegre añ alterius noue putrefactionē pp̄ cōtinuitatē: que eſt in quibuſdā venis cum alijs. i. in qbuſdā venis: lȝ ſit tā paucaȝ ꝙ poſſȝ reſolui: ⁊ humor qui p̄ncipalr paratus eſt putrere: vt colera in terciana ꝯtinua certe tota: que in vena inuenit: cū pp̄ communitatē: que eſt illaꝝ venaꝝ cū alijs in cōcauitate cōtinue ad illas fluit humor: ⁊ ꝓhibȝ citā reſolōnē ꝙ non oȝ eē qñ humor putrefit ex̄ venas. ⁊ iō dixit in qbuſdā: nō in omnibus: q̄ in magnis no ſolum eſt pp̄ continuitatem cum alijs. Sed q̄ eſt multus humor cōmixt⁹ humori: ḡ p̄ncipalr putrefit: ⁊ ꝓhibȝ eius diſſolōnē: ſic̄ dixi ſupra de vino bulliēte mixto cū aqua: ꝙ ꝑ aque mixtionē ꝓhibet a reſolōne. Et ita hec eſt ſecūda cauſa nō citādi diſſolonē humoris peccantis dū eſt in venis: ſed. ſ. humor eſt alteri humori cōmixt⁹ ḡ ꝓhibȝ citā diſſoloneȝ. Et lȝ ſic in paruis paucū humorē hn̄tibus: tamē pp̄ continuitatē: que eſt illarū cū alijs infundit nouus fere cōtinue: ḡ ꝓhibȝ integrā citam reſolōnē. ¶ Tercio addit ⁊ putrefit ois res: que vicina eſt ei: ⁊ hoc eo mō quo diximus in interpolata ꝙ putrefit ois res vicina ꝓ tūc parata putredini: q̄ putredo ꝯtinet ī partibus mā̄ei: que eſt mota ꝓ vna exacerbatiōe quouſqȝ oēs ſue partes putrefiant ⁊ reſoluant: non ꝙ ois humor qui ab illo putrido tangit putrefiat: q̄ tūc ſtatim in venis putrente colera putrefieret ſanguis: qd̄ eſt falſuȝ. ¶ Quarto addit: deinde reſoluit: vel ſm̄ aliā lr̄am reſoluit ad vicinuȝ aliud: deinde añq̄ tota prima mā̄ mouet reſoluat: putredo reuoluit. i. tranſit ad aliud vicinuȝ qd̄ de nouo mouet ad putredinē: ita ꝙ in iſta nō finit mā̄ donec non inueniat vicinuȝ: ſic̄ in interpolata dicebat: niſi in vl̄i fine. Sȝ in exacerbatiōibus p̄cedētib⁹ vltimā añq̄ deſinat inuenire vicinū motū ſecū ad putredinē mouet alia ad putredinē: q̄ tādiu ſtetit calor in reſoluēdo illā: que p̄mo ē mota ꝙ ſcd̄a mā̄ eſt p̄parata ⁊ mota ad faciendā exacerbationē nouā. ¶ Vltimo addit ad dandū aliā cām. quare diu duret febris in continua ex mā̄: que mouet ad vnā exacerbationē magis q̄ interpolata: q̄ illud qd̄ eſt comprehēſum in venis eſt vehemētioris ꝯtinuatiōis cū corde. Et pp̄ hoc qñ mā̄ eſt multū paucificata: ita ꝙ ſi eſſet ex̄ venas nō ſufficeret facere febrē: qñ ē intra adhuc facit. ⁊ iō diutius expectat añq̄ redeat p̄ma febris. hoc ḡ modo totus textus faciliter adaptat.

¶ Et vt plane itelligat ponā exēplū in terciana interpolata ⁊ ꝯtinua: dādo ſm̄ textū Aui. cās q̄re vna eſt ꝯtinua. alia vero cuius putredo eſt ex̄ venas interpolata. ¶ Ponamus ḡ ꝙ in ſocrate eſt terciana interpolata. tūc ſi debȝ eē pluriū paroxiſmoꝝ ordinatoꝝ cōiter: ita eſt ꝙ in venis ei⁹ inuenit colera: que eſt de q̄dā ſpēꝝ colere abūdās in ambitu toti⁹ tā intra q̄ ex̄: ⁊ que eſt mala ſtimulans virtutē ad expulſionē. Virt⁹ igit venaꝝ: que ſunt in ambitu toti⁹ taȝ intra q̄ ex̄ conat ad hui⁹ expulſionē: ⁊ p̄mo ſeparat ab alijs humorib⁹ q̄tū pōt: ⁊ q̄ certā q̄titatē ſequeſtrauit: que moleſtat virtutē: cuȝ adeo eſt moleſta ꝙ cogit tūc illā partē expelli ex̄ venas ī totū corp⁹: ⁊ ibi ſpargit: ⁊ nō ita regulata a nā̄: ſicut intra venas putrefit ⁊ bulit ⁊ facit paroxiſmū: ita ꝙ quādo expellit facit puncturas ſup mēbra ſenſibilia currēs poſtea calefacta per putrefactionē calefacit: tandē ſtat in calefaciendo: ⁊ poſt qñ plurimū eſt reſolutū ⁊ ꝯuerſuȝ ī vaporē remittit calor: ⁊ qñ totus humor ē ī vaporē ꝯuerſus: ⁊ vapor totus: aut q̄ſi totus a corpore ꝑ poros exiuit quieſcit febris: ſȝ q̄ in venis remanſit colera: que hȝ cām putredinis: vel trāſitus ad putredinē ſimilē cauſe inuente in prima: ⁊ natura ipſam paulatȝ ſeparabat tandē ꝙ colera iſta ꝑ ſeparationē: ⁊ pro acquiſitione qualitatū facientiuȝ ad eius expulſionē ex̄ venas eſt ſufficiēter preparata: ⁊ ſtimulans expellitur a virtute extra venas: ⁊ fiet ſecūdus paroxiſmus. Et q̄ poſt expulſioneȝ mā̄e faciētis p̄mū paroxiſmū nā̄ in colera ad hanc ſcd̄am partē p̄parandā

randã ſtat duobꝰ diebus vtplurimū: ⁊ nõ plus: niſi ĩtra latitudinẽ dici in plus vel minꝰ. iõ in ſpacio medio poſt motū p̄me materiei īter duos ⁊ tres: vel citra mouet̃ ſecūda mã ad faciēdū febꝛez. ſʒ qꝛ mã que mota fuit p̄us cõſumit̃ in duodecim hoꝛis remanēt cõmuniter. 36. hoꝛe quietis vl' circa. ⁊ h̃ mõ fiet ſeq̃s ⁊ reditꝰ. ❡ Sʒ pone q̄ in platone ſit ſimilis colera: que debʒ facere tertianã ↄtinuã. tūc nã nõ poterit pellere humoꝛẽ paroxiſmalr ex̃ venas: ſed de venis magnis hñ mittit ad paruas venas: que ſunt in ambitu totius: ſicut in ĩterpolata mittit ex̃ venas: ⁊ in ſimili ſpacio: vel q̄ſi diſponit̃ illa que remanet: vt pars eiꝰ expellat̃ per duos dies poſt expulſionem p̄me: ſʒ que eſt hec drīa: qꝛ iſta colera que mouet̃ in p̄ma vice nõ cito reſoluit̃: imo expectabit duobꝰ diebus ⁊ plus anq̄ ſit tota ita reſoluta q̄ nõ faciat febꝛez. ⁊ anq̄ hoc tp̄s trãſeat mouebit̃ ſcđa mã ad faciendam ſcđam exacerbationem: ⁊ ſic fiet ↄtinua. Et ſi dicat̃ q̄re iſta mã exiſtēs eq̄lis quantitatis ⁊ ſimilis modi ſube in iſto platõe diutius ſtat anq̄ reſoluat̃ q̄ in ſocrate: dicit Aui. q̄ hoc eſt: qꝛ reſolõ in iſto caſu eſt difficilis. pꝛimo qꝛ mã eſt conſtricta: ⁊ nõ ſparſa. vnde dixi vobis exemplū de aq̄ medie libꝛe poſita ĩ vno cypho: ⁊ alia aq̄ ſimilis q̄ntitatis ſparſa ſup̱ magno ſcãno q̄ hec ſcđa a debilioꝛi caloꝛe multo citiꝰ reſoluit̃. ſcđa cã ẽ p̱p̱ ↄtinuitatez: que eſt in venis q̄buſdã cū alijs venis: p̱p̱ quã ↄtinuitatez ↄtinue ĩfundit̃ nouis humiditatibus: ita q̄ hūoꝛ putridus ĩtra venas eſt ĩmixtꝰ multis hūiditatibꝰ: que p̱hibent eius citã reſolõnẽ: ſicut dixi ſupꝛa. q̄ libꝛa vini per ſe poſita ad equalr bulliēdū cū alia libꝛa nõ poſita p̱ ſe in lebete: ſed cū decẽ libꝛis aque p̄ma citiꝰ diſſoluit̃. Secūda cauſa eſt. qꝛ illud q̄d in venis eſt vehemētioꝛis cõmunitatis cū coꝛde. ⁊ iõ oʒ magis pacificari fumos putridos īter venas ad hoc vt ceſſʒ febꝛis: q̄ qñ mã eſt ex̃ venas. ⁊ iõ etiã diutius expectat̃. hec eſt Auic̃. ſnīa. Et ſi nõ ſemp̱ h̃ mõ ↄtingat: tñ vtplurimū eſt ita. nã p̱ ſoluʒ cineritiū: aut p̱ ſolã q̄litatẽ remanentẽ raro cõtingit q̄ multiplicent̃ paroxiſmi oꝛdinati ⁊ multi. Et tu vides q̄ cauſaz quare de 3° in 3m mouet̃ colera: ⁊ in 4° melancolia ⁊c̃. Auicẽ. hic nõ tãgit. ❡ Deinde cum dicit.

❡ Et iſte quidez febꝛes quibus ſunt paroxiſmi eradicationis ⁊ tēpoꝛis quãdoqʒ dimittūt oꝛdinem ſuū p̱pter diuerſitatẽ materiey in multitudine: ⁊ paucitate: ⁊ groſſitie: ⁊ tenuitate. ❡ Et p̱pter diuerſitatez in eis in genere: ita vt permutētur quedã materie: ⁊ fiant de genere materiei alteriꝰ: que diuerſificatur in eis in ſpecie: non in multitudine ⁊ paucitate ⁊ tenuitate ⁊ groſſitie tm̃. ❡ Et quãdoqʒ fit ex malitia regiminis egri: aut p̱p̱ debilitatez eius. ❡ Aut pꝛopter multitudinem ſenſus eius.

❡ Hic Aui. poſitis febꝛiū diuerſitatibꝰ q̄ ſūt rõne diuerſitatis locoꝝ putredinis ponit q̄ſdaʒ p̱ticulares diuerſitates febꝛiū: ⁊ cãs illaruʒ: ⁊ cū h̃ dat q̄ſdã cañ. ⁊ diuidit̃ p̱s iſta in tres p̱tes. In p̄° ponunt̃ diuerſitates febꝛiuʒ q̄ ad diſpõnes p̱oxiſmoꝝ. 2° ponunt̃ cañ. 3° ponunt̃ q̄dã diuerſitates pulſuū ĩ febꝛibꝰ. ibi 2° (Et ðtenioꝛes q̄dẽ.) ibi 3°. (Pulſus vo.) p̄° adhuc diuidit̃ ĩ tres p̱tes. p̄ ponunt̃ due diuerſitates febꝛiū cū ſuis cãis. 2° ponūt̃ tres modi ↄrigētes q̄nq̄ in febꝛibꝰ. 3° ponunt̃ due alie dr̄ie p̱oxiſmoꝝ cū ſuis cãis. 2° ibi. (Et in q̄buſdã febꝛibꝰ ↄponunt̃.) 3° ibi. (Et periodus q̄dez.) p̄° iterꝝ in duas ſm̄ q̄ duas ponit diuerſitates cū ſuis cãis. 2° ibi. (Et p̱oxiſmi q̄dez q̄ eradicant̃.) In p̄° dicit: q̄ iſte febꝛes in q̄bꝰ ſunt p̱oxiſmi eradicatoꝛis. i. cū v̄a q̄ete a febꝛe: aut paroxiſmi tp̄is. i. iter quos lʒ nõ veniat v̄a ĩfebꝛicitatio: eſt tñ maĩfeſta remiſſio vl' tepoꝛ caloꝛis: ⁊ ſic loq̄t̃ de ĩterpolatis cuʒ dicit: q̄ hñt p̱oxiſmos eradicatõis: ⁊ de ↄtinuis p̱poꝛtionalibꝰ qñ dicit tepoꝛis: ⁊ iſta ẽ v̄a lr̄a: nõ illa q̄ loco tepoꝛis dic̃ tp̄is: qꝛ nõ hr̄et ſenſuʒ bonū vel effectꝰ alicuiꝰ: lʒ poſſʒ toꝛq̄ri. de iſtis ḡ dic̃: q̄ q̄nq̄ dimittūt oꝛdinẽ ſuū: qꝛ vbi p̄ ĩuadebãt de 3° in 3m: mõ ĩuadūt de 4° in 4m: vl' alio mõ: aut qꝛ p̄ anticipabãt: vel alio mõ poſtponūt: vl' qꝛ p̄ erãt foꝛtioꝛes: poſtea ſunt debilioꝛes: vel alio mõ. ❡ Et hꝰ aſſignat q̄tuoꝛ cãs. p̄ª ẽ ex p̱te hūoꝝ q̄ diuerſificant̃ in multitudie ⁊ paucitate: aut in groſſitie ⁊ tenuitate: aut diuerſificant̃ ĩ gn̄e vl' in ſpẽ: nõ ſolū in groſſitie: vl' multitudie: ſic̃ p̄ erat colera: poſtea mouet̃ flegma vl' melia. 2° cã eſt ex p̱te malitie regimīs egri: vt q̄ comedat ĩflãmãtia p̱p̱ q̄ ãticipet p̱oxiſmꝰ: aut ĩterpolata fiet ↄtiua. 3° cã ẽ ex p̱te debilitatis v̄tutis: qꝛ qñ nõ põt hñ reglare accidit ĩoꝛdinatio p̱oxiſmoꝝ. 4° cã ẽ m̄ltitudo ſenſus egri ſibi ſupueniēs: p̱p̱ quã ſenſata ĩoꝛdinatõe irritat̃ nã ad citiꝰ mouēdū. ❡ Nõ ḡ p̄ circa hūc locuʒ q̄ dãdo cãʒ q̄re febꝛes dimittūt oꝛdinẽ ſuū nõ dixit aliq̄d de varietate q̄litatis derelicte: q̄ eſt cã reditꝰ p̱oxiſmoꝝ: nec de varietate cineritij: qꝛ vt dixi: qñ ex his ſolis cãis p̱pter nãʒ redit p̱oxiſmꝰ: nõ ẽ cõiter febꝛis oꝛdinata. i. paroxiſmꝰ ſuus. ⁊ iõ tales nõ dimittūt oꝛdinẽ cõiter: ſʒ loquit̃ h̃ de illis: in q̄bꝰ remãet mã: q̄ fuit ſub foꝛma cãe añtis. ❡ 2° nõ: q̄ varietas in ſubtilitate alijs poſitis paribꝰ: qꝛ ſequēs ſic ſubtilr ẽ cã accelerõis: qꝛ citiꝰ mouetur ſubtilioꝛ: ſi tñ alia nõ ſint paria: nõ oʒ: vt p̱ʒ ð colera ⁊ flãte ex ſupꝛadictis. ſilr qñ eſt amplioꝛ plerūq̄ anticipãt p̱oxiſmi: qꝛ magis ſtimulat̃ v̄tꝰ: ⁊ h̃ ſi alia ſint paria: ⁊ v̄tus ↄſtet: groſſities ⁊ viſcoſitas: ⁊ paucitas ſūt cãe oppoſite. ❡ 3° nõ: q̄ varietas in gn̄e: ſiue ĩ ſpẽ facit hãc varietatẽ p̱oxiſmoꝝ: nõ p̱p̱ p̱p̱etatẽ: de q̄ dicūt Gentilis: ⁊ ſequētes eū: qꝛ tal' nõ põt ẽẽ: ſʒ p̱p̱ diſpõnes: q̄ comitant̃ ſpẽs p̱p̱ ſubtilitatẽ ⁊ viſcoſitatẽ ⁊ m̄ltitudinẽ: qꝛ modus mixtiõis: p̱ quã reſiſtit motui ad putredinẽ: aut foꝛª ſua ſubaltis: aut foꝛma occulta p̱ quã alio mõ reſiſtit: lʒ non ſit foꝛma ĩclinãs ad faciēdū motū: vel ad patiēdū plus in certo nūero dieꝝ q̄ ĩ alio: vt dixi ſupꝛa. ❡ Circa 2am cãm nõ q̄ malitia regiminis in q̄cūq̄ gn̄e reꝝ nõ nãliuʒ põt ẽẽ cã diuerſificatõis ⁊ dimiſſionis oꝛdis p̱oxiſmoꝝ faciēdo malignari amplioꝛẽ mãʒ: aut regnãri: aut eãdẽ magis moleſtã. ❡ Circa 3am cãm memento ex dictis ſupꝛa q̄ tales motꝰ fiunt a v̄tute ⁊ a caloꝛe nãli. ⁊ iõ v̄tute ↄſtãte in mã ſilis modi fit p̱ceſſus oꝛdinatꝰ: ſʒ cuʒ v̄tus multū debilitat̃. tūc nõ ſuat̃ oꝛdo varijs mãebus p̱cipitãtibꝰ ad putredinẽ. Et v̄tute ĩbecilla cõtriſtata ab oĩ leui motu faciēte varios conatꝰ. vñ blaſphemat̃ hic m̄lta diuerſitas. 4° colligʒ. vt. ſ. dixit. ❡ Circa 4am cãʒ nõ q̄ p̱ multitudinẽ ſenſus multi intelligūt doloꝛẽ: q̄ q̄nq̄ redit in febꝛicitãtibꝰ: p̱p̱ quã irritat̃ nã: ⁊ mouent̃ mãe: ⁊ ita variat̃ oꝛdo. Alij tñ ĩtelligūt ſenſibilitatẽ mēbꝛi. vñ qñ nerui ſūt multū diſcoop̱ti ⁊ magis ſentiētes oẽ nociuuʒ irritat nãm ad expellendū anq̄ fuiſſet irritata alia vice: ⁊ ſic paroxiſmi dimittunt oꝛdinem ſuum.

❡ Et paroxiſmi quidez qui eradicãtur incipiūt ſm̄ plurimuʒ cum hoꝛripilatione: aut frigoꝛe: aut rigoꝛe: ⁊ reſoluūtur per ſudoꝛẽ. ❡ Et non incipiūt cuʒ frigoꝛe: aut hoꝛripilatione ſm̄ plurimuʒ: niſi aut pꝛopter frigus humoꝛis: aut p̱pterea: qꝛ humoꝛ moꝛdicat lacertos: aut pꝛo-

pter ꝓfundationē caliditatis ad īteriora redeūtis ad partē materiei: aut propter debilitatem virtutis: aut propter frigus aeris: ſicut contingit tēpore hyemis. ¶ Et illud qđ fit ex mordicatione caliditatis eſt dignius: vt ꝓportionet̄ ad horripilationē ꝙ̄ ad frigus. Et plurimum qđ accidit de eo eſt vt ſit ſicut pūctio acuū in omni membro. ¶ Uerū reſolutio materiei cū ſudore eſt: quoniam caliditas putrefaciens reſoluit humiditatē: ⁊ remanet cinereitas. cum ergo ſit illa humiditas nō obſeſſa in venis facilis fit expulſio eius per ſudorē in poris.

¶ Hic Auicē. dat aliā diuerſitatē cū ſuis cauſis. Et dicit in ſūma ꝙ paroxiſmi iterpolataꝝ icipiunt cū horripilatione ⁊ rigore ⁊ frigore: ⁊ finiūt cū ſudore vtplīm: ⁊ hoc non fit vtplurimū in cōtinuis. Primo ḡ dicit hoc de interpolatis: ⁊ dat cām. Scđo de cōtinuis: ⁊ dat cauſā. ibi zº. (Paroxiſmi aūt iſeparabiles.) ¶ De p̄ma dicit primo ꝙ paroxiſmi febres īterpolate q eradicant̄ icipiunt vtplurimū cū aliquo iſtoꝝ triū accñtiū. ſ. horripilatiōe vel frigore: vl' rigore: ⁊ reſoluunt̄ cū ſudore. ¶ Dicit ſecūdo: ꝙ cā q̄re icipiunt cū dictis accñtibꝰ: vel aliquo eorū eſt vna iſtaꝝ qnq₃ cauſaꝝ: vtplīm. p̄ma eſt frigus humoris. nā hūor frigidus cū a venis ex̄ venas pellit̄ ſup membra calida ⁊ ſenſibilia: ſicut ſunt muſculi ſentit̄ frigidus: ⁊ ita fit frigus in p̄ncipio haꝝ febrium. ¶ Scđa cā eſt: qꝛ humor mordicat lacertos in p̄ncipio. nā cū eſt in venis: qꝛ vene ſunt pauce ſenſibilitatis nō mordicat: ſ₃ quādo pellit̄ ſup ſenſibilia mēbra in p̄ncipio paroxiſmi. tūc mordicat ſine acuitate: ⁊ pōt accidere ex hoc ēt frigus: vt dicet̄ in caplo ꝓp̄o de iſtis accñtibus: ⁊ iſte due cauſe ſunt interpolate magis. ¶ Tertia cā eſt ꝓfundatio caliditatis tēdentis ad interiora ad partē materiei: que cā eſt ita in ꝯtinuis ſicut in iterpolatis: ⁊ hic per caliditatē itelligat̄ ſpūs q eſt illud per qđ caliditas ſeruat̄ in membris. Et pōt itelligi ꝙ hora qua nā de ex̄ venas hʒ mittere mām: aut de venis magnis ad paruas. tunc ad locū. vñ opꝫ pellere mām trāſmittit ſpūm. ¶ Et qꝛ cōiter hic locus eſt intra reſpcū partiū ad quas fit trāſmiſſio: ⁊ reſpcū partiū manifeſtaꝝ extrinſecaꝝ. ideo caliditas dr̄ tēdere ad iteriora. alij tñ dicūt ꝙ caliditas tēdit ad locū ad quē trāſmittit̄: qꝛ ibi fit nocumētū: ⁊ triſtis ſenſatio. Et ſi itelligat̄ mō p̄mo cadit dubitatio: qm̄ ex hac cauſa ſepiꝰ deberet accidere frigus i p̄ncipio exacerbatiōis ꝯtinuaꝝ ꝙ̄ iterpolataꝝ: cū tñ Auicē. dicat ꝙ nō icipiūt cū frigore: niſi ꝓpter debilitatē virtutis: aut ꝓfundationē caloris inati: ⁊ ꝙ hoc eſt ſignū malū: neq₃ ē malū ſignū: ꝙ ꝓfundet̄ calor ad mā₃ expellēdā. Hic dici pōt ꝙ pluribꝰ cauſis accidit iterpolatio: qꝛ eſt ꝓpter frigus materiei: ⁊ dr̄ ꝙ nō ſufficit ſpūs qui eſt ī magnis venis ad expulſionē māe ab eis: īmo idiget retractione per quā extrema īfrigident̄. hoc eſt malū: cū illis plurimus debeat ſpūs ꝯtinuari q dꝫ ad expulſionē ſufficere nō ita qñ de paruis venis pellit̄. In mō etiā ſecūdo cadit dubitatio q̄uo ſi trahat̄ ad locū leſum in interpolata fiat frigus. Uidet̄. n. ꝙ i p̄ncipio paroxiſmi pellit̄ materia ad exteriora: ⁊ illa ſunt q̄ ledunt̄: ⁊ ſic ad ea debēt trahi ſpūs: ⁊ non ad interiora. Et iō non debēt infrigidari extrema. hic dr̄ ꝙ in p̄ncipio interpolataꝝ cōiter materia de venis extra venas trāſmittit̄: ⁊ hoc interioribꝰ ⁊ exterioribꝰ. Sed nā intendit ſuccurrere nobilioribus: q̄ ſunt iteriora: ⁊ iō ad illa mēbra trāſmittit mām: ⁊ ifrigidant̄ extrema. ¶ Quarta cā eſt debilitas virtutis accidēs in tēpore illo: cū ſit in qbuſdā tpīs: in quo plus debilitat̄ virtus: vt dicit̄ ſcđo regiminis acutoꝝ: ꝙ eſt hora: in qua corpꝰ eſt in deteriori diſpōne: cū igit̄ ita debilitat̄ vt paruꝫ remaneat de ſpū ille ad interiora trahit̄: ſ₃ nō trahat̄ ad partē materiei. Et iſta eſt mala cā: vt pꝫ: ⁊ eſt cōmunis etiā cōtinuis ⁊ iterpolatis. ¶ Quinta cauſa eſt frigus aeris circūdātis. Nā depauperatis extremis ſpiritu in p̄ncipio: ſ₃ illa diminutio ſpūū nō ſufficiat ad hoc vt ſentiat̄ frigus purū: tamen qñ cū hoc aer eſt frigidus: ſtat ꝙ ita fortiter imprimat ꝙ ſentiat̄. Et ſubdit Aui. ꝙ illud qđ eſt ꝓpter mordicationē caliditatis ē dignius vt ꝓportionet̄ ad horripilationē ꝙ̄ ad frigus: ⁊ illud qđ ex ea acciderit: eſt ēt ſicut punctio acuū in omni mēbro. ſ. in quo eſt talis paſſio. Et hoc magis patebit infra in cap. de rigore ⁊ horripilōne. ¶ Tertio ⁊ vltio de eadē parte dicit: ꝙ cā q̄re paroxiſmi febriū interpolatarū finiūt cū ſudore eſt: qꝛ caliditas putrefaciēs reſoluit humiditatē: ⁊ remanet cinereitas. ⁊ iō cū illa hūiditas nō eſt obſeſſa ⁊ ꝯſtricta in venis. tūc fit facilis expulſio eius ꝑ ſudorē in poris. ⁊ ideo ſupple expellit̄. ¶ Ubi nō ꝙ in rebꝰ corpulētis multā habētibus humiditatē ꝑ putrefactionē ſeparant̄ partes humide a terreſtribus. vñ manifeſte videt̄ cadauera ſtillare: ⁊ carnes qñ putrent. talem ḡ ſeparationē vocat hic Aui. reſolōnē: quaſi retro ſolutionē: cum ſoluant̄ illa: que per digeſtionem fuerāt cōplexa: ⁊ nō ſumit reſolōnē ꝓ cōuerſione in vapore: vt pꝫ. ⁊ hoc ita bene fit in continua: ſicut in interpolata: ⁊ cinereitas remanet: qꝛ pars terreſtris precipue vbi fuerit multa ⁊ groſſa: ſed omni modo aliquātuꝫ remanet poſt humiditatis ſeparationem: hec ergo humiditas in iterpolatis: qꝛ eſt in ambitu totius ꝓpinq̄ poris nō ꝯtēta in tunicis venaꝝ: nec multe humiditati alie coniuncta facile pellit̄ per poros in fine paroxiſmi: ⁊ quandoq₃ añ: vt pꝫ in multis caſibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Paroxiſmi aūt iſeparabiles minuūtur ⁊ nō eradicātur per ſudorē: neq₃ icipiūt cū frigore: niſi ꝓpter debilitatē virtutis: aut ꝓpter ꝓfundationem caloris inati. tūc eni īfrigidant̄ extremitates: ⁊ illud eſt ſignum malum.

¶ Docet hic de ꝯtinuis ꝓp̄ie de ꝓportōalibꝰ: in qbꝰ ſunt exacerbatiōes q̄s vocat paroxiſmos febris iſeparabilis .i. ꝯtinue. Et dicit q̄tuor. p̄mū eſt ꝙ paroxiſmi febris inſeparabilis minuunt̄: ⁊ hoc pōt p̄mo itelligi ꝙ in febribus iſeparabilibus minus accidūt paroxiſmi ꝙ̄ in iterpolatis: ⁊ hic ſenſus nō multū attinet huic loco. ſcđs ſenſus eſt ꝙ paroxiſmi iſeparabiles nō terminant̄ ad infebricitationē: ſed ad diminutionē febris ſiue remiſſionē. Tertꝰ intellus eſt magis ꝓprius huic loco: ⁊ eſt ꝙ paroxiſmi febris inſepabilis minuunt̄ in participando iſtis diſpōnibus: que ſunt in p̄ncipio ⁊ in fine paroxiſmoꝝ interpolate: nō tñ ex toto carēt iſtis accidentibus ſemꝑ: īmo quādoq₃ incipiūt cū frigore: ⁊ qñq₃ cū rigore: ſ₃ rarius: ⁊ qñq₃ hñt ſudorē circa finē: ita ꝙ nō ex toto ſeparant̄ ab iſtis accñtibus: ſ₃ minuunt̄ reſpcū iterpolataꝝ: ⁊ iſtū puto veꝝ itellcm̄. ¶ zº dicit: ꝙ nō eradicant̄ ꝑ ſudorē. ſupple tñ. ita ſepe ſic paroxiſmi iterpolataꝝ. Nā ſi abſolute diceret̄ eēt falſuꝫ: vt notat expiētia. ¶ 3º dic: ꝙ nō icipiūt cū frigore: niſi aut ꝑꝑ debilitatē virtutis: aut ꝑꝑ ꝓfundatōez caloris inati. nā qꝛ mā plurimū nō trāſmittit̄ ex̄ venas. iō frigus māei nō facit ſentiri in mēbris frigus: nec ſilr̄ mordicat mā niſi forte raro: cum in p̄ncipio exacerbationis nā partē humoris pellit ex̄ venas: ⁊

nam⁊ aliaꝫ partē nō pōt:ſꝫ remanet intra ⁊ putreſit ibi. vñ eſt ꝯtinua:⁊ tamen hꝫ frigus ꝓpter frigus materiei: aut horripilationē ꝓpter mordicationē: ſꝫ hoc eſt raro. Tacuit aūt de frigore aeris: qꝛ notuꝫ erat ꝙ ex illo pōt accidere:qūo vō ꝓpter virtutis debilitatē vel ꝓfunditatem caloris accidat iam ſupra dixi. ¶ Quarto de eadē parte dicit ꝙ tale frigus in ꝑncipio paroxiſmoꝝ ꝯtinue eſt malū ſignuꝫ.nam ſi ſignificat debilitatē virtutis eſt malū:⁊ ſi ſignificat ꝓfundationē caloris tñ ꝙ ꝓpter illud fiat frigus in extremis etiam eſt ſignū malū ſignificans aut apoſtema in īterioribus:aut malignitatem materiei multā:aut leſionē fortē nobilis mēbri: ꝓpter quē opꝫ ita ꝓfundari calorē.⁊ oīa iſta ſunt mala. Sꝫ tu dices tertiōne etiā in īterpolata hoc eſt ſignū maluꝫ:quando eſt ex iſtis cauſis:que etiā ſunt male in īterpolatis:dicit ꝙ frigus abſolute in interpolata nō eſt ita malū ſignuꝫ ſicut in ꝯtinua: qꝛ pōt eſſe ſepius ex multis alijs cauſis. Et qꝛ in interpolata fit nocumētū in ſenſu:ꝓpter qō nā parua de cauſa multum retrahit: ſed in cōtinuis qꝛ materia remanet in venis: que parū ſentiūt: ideo nō retrahit fortiter calor:niſi ꝓpter multā materie malignitatē. eſt peius ꝙ̄ in īterpolata. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et in quibuſdā febribus cōponunt frigus ⁊ horripilatio: quoniaꝫ materia que putreſit eſt compoſita ex frigido ⁊ mordicatiuo.

¶ Hic ponunt tres modi cōtingētes in febrib' putridis. Et ſm hoc diuidit in tres partes.ibi ſcḋa.(Et qñq ꝯponunt.)ibi 3ª.(Et qñq)¶ De pma dicit:ꝙ ı quibuſdā febribus componunt in principio paroxiſmoꝝ frigus ⁊ horripilatio. Et cauſa eſt:qꝛ materia iſtarum febriū eſt cōpoſita ex parte frigida ⁊ pte mordicatiua: ⁊ ſupple ꝑ partem frigidam fit infrigidatio:⁊ per mordicatiuā horripilatio.¶ Et nō ꝙ lꝫ frigidū poſſit eſſe mordicatiuū: tamē hic Auic.itelligit de mordicatiuo calido. nō eſt.n. incōueniēs humorē q nō eſt reductus ad vnā formā facere febrē vnā: ⁊ ipſaꝫ eē cōpoſitā ex flegmate ⁊ colera. vtꝝ etiaꝫ ex alia cā poſſunt cauſari frigus ⁊ horripilatio ſimul in ꝑncipio paroxiſmoꝝ:vide per te.

¶ Et quādoqꝫ cōponūtur q̄dā febres putredinis tali cōpoſitiōe: qua fiāt in forma īſeparabilis. ⁊ illud eſt. Vbi grā. quando incipit humor putrefieri in loco: ⁊ cuꝫ ſupuenerit ei putredo putreſit tota. ⁊ cōſumit ab ea. deinde icipit humor de genere eius: aut non de genere eius putrefieri. tunc obuiat paroxiſmus ſecūdus tempori eradicationis paroxiſmi pmi: deinde cōtinuatur res ita: ⁊ quandoqꝫ cōponuntur feb. putredinis modis alijs cōpoſitiōis: quos diſtinguam in capitulis ſuis.

¶ Hic ponit ſecundā contingentiā dicēs:ꝙ quādoqꝫ cōponunt quedā febres putredinis tali cōpōne:qua fiāt in forma īſeparabilis:lꝫ ſupple quelibꝫ illaꝝ ſit in ſe interpolata. Et hoc accidit quādo incipit hūor putrefieri in loco vno: ⁊ cū ſupuenit de ꝑterito ei putredo:qꝛ.ſ.iaꝫ eſt paroxiſmus in ſtatu: vel ex.tūc icipit humor ali' putrefieri:aut de genere hūoris pmi: aut ō genere alio humoris:ita ſupple ꝙ ꝑncipiū ſecūde febris obuiat ſtatim pme:⁊ ita poſtea ꝑncipiū alteri' paroxiſmi pme obuiat parti paroxiſmi ſcḋe anq̄ꝫ cōſumat:⁊ ita poſtea perſeuerāt.tūc.n.ambe ſunt īterpolate:⁊ tñ ita affligūt: ſicut faceret vna ꝯtinua ad hūc ſenſuꝫ:ꝙ nūq̄ꝫ īfirmus ē mūdus īter illaꝝ paroxiſmos:⁊ īfra de febrib' cōpoſitis dicemus qūo dicant febres cōpoſite ſm medicos.

¶ Et paroxiſmi quidem febrium ꝓlongantur qñqꝫ ⁊ abbreuiantur. ꝓlongatio eoꝝ eſt ergo aut ꝓpter groſſitudinē materiei ⁊ viſcoſitatē eius: ⁊ multitudinem ipſius: aut eius quietē: aut ꝓpter debilitatem virtutis: aut ꝓpter debilitatem ſenſus: aut ꝓpter ſpiſſitudinē poroꝝ: quare non reſoluitur humor: ⁊ eoꝝ abbreuiatio eſt propter contraria eorum.

¶ In hac pte vt ſupra dixi narrant quedaꝫ diuerſitates periodoꝝ vel paroxiſmoꝝ: ⁊ diuidit in duas ptes:ſicut due ſunt tales diuerſitates.ibi 2ª.(Et paroxiſmi iteꝝ.) ¶ De pma dicit:ꝙ paroxiſmi febriū quādoqꝫ ꝓlongantur:⁊ quādoqꝫ abbreuiant.i.qñqꝫ ſunt lōgi:qꝛ aliq ſunt lōgi multo tēpore durātes:⁊ ſubdit ꝙ cauſa longitudis eſt vna ō iſtis ſeptē. ¶ Prima eſt groſſitudo materiei que alijs paribus eſt cauſa tardioris diſſolōnis. Et dico notāter alijs paribus ꝑꝑ multa dicta ſupra. ¶ Secūda cauſa eſt viſcoſitas:que etiaꝫ eſt cā tarditatis reſolōnis materiei alijs paribus. ¶ Tertia cā eſt multitudo materiei:⁊ hec eſt clara:ꝙ multis alijs parib' non cito integre diſſoluit.ſicut paucū. ¶ Quarta cā eſt qes materie. nā cū in loco vno qeſcit nō ita ſpargit. ⁊ ideo nō tā facile diſſoluit:aut ꝑ quietē itelligamus paruā ebulitioneꝫ ⁊ agitatōeꝫ a nā factā: cū iſta ē cā tarde diſſolōnis:alijs paribus.⁊ ideo qdā poſtilātes per quietē itelligūt frigiditatē:que eſt cā imobilitatōis: vt dr̄ pma pmi:⁊ alij intelligūt carentiā mordicatiōis:⁊ alij tardā delationē ſuper mēbra. Ex quo poſſet inferri ꝙ quādoqꝫ mā multa ſimilis q̄litatis facit breuiorē ꝙ̄ pauca:qꝛ magis ſtimulant virtutē vt agret. ¶ Quinta cā eſt debilitas virtutis.dicit Gētilis expulſiue.Sed ego intelligo nālis v̄tutis alteratiue.nam mā mala:⁊ ſuperfluitas non ſoluit a calore inquātū calor: ſꝫ vt nālis:⁊ ſicut pēdēs a virtute. vt dr̄ pma aff°.cōmēto illius.Uentres vere. ¶ Sexta cā eſt debilitas ſenſus. naꝫ ꝑꝑ illā virtus nō ita irritat: ⁊ ſic tardius agit. ¶ Ultima eſt ſtrictura poroꝝ ⁊ denſitas corporis: que non permittat vapores egredi corpus cito:vl in forma groſſa:vel in forma ſudoris: ⁊ lꝫ alique cauſe alie ad hoc ꝯcurrere poſſint. iſte tñ ſunt fortiores: ⁊ ad quas plurimuꝫ alie reducunt: ⁊ ſubdit ꝙ breuitas fit propter ꝯ̄ria iſtoꝝ:omnia.ſ.aut quedam.

¶ Et paroxiſmi iterū feſtinant ⁊ tardant: ⁊ tarditas eorum eſt aut propterea: qꝛ eoꝝ materia eſt pauca: aut tardi motus ad minerā putredinis ꝓpter groſſitiem ſuā: ⁊ hec quidē eſt: ſicut materia quartane: ⁊ velocitas eoruꝫ eſt: quoniā ipſa eſt multa: ſicut flegma: niſi ſit vitreū: quoniaꝫ paroxiſmi eius quandoqꝫ tardantur: aut ſubtilis ſicut colera.

¶ Hic ponit aliaꝫ diuerſitatē paroxiſmoꝝ cū cauſa ſua dicēs:ꝙ paroxiſmi quādoqꝫ tardant in reditu ſuo:quia multū tēpus cadit īter ꝑncipiū vni':⁊ ꝑncipiū alterius: aut qꝛ multū īter finē vnius: ⁊ pꝛincipiū alterius. vtroqꝫ enim mō poſſemus itelligere:⁊ ꝙ tardant cā tarditatis eſt:qꝛ mā eſt pauca:aut tardi motus ad mineram putredinis ꝓpter groſſitiē ſuam: ⁊ hoc eſt ſicut mā quartane. Et 3° dicit:ꝙ cauſa velocitatis eſt: aut quia mā eſt multa:vt flegma vitreum:cui' paroxiſmi quādoqꝫ tardant: aut cā velocitatis eſt:qꝛ mō eſt ſubtilis:aut ſicut colera.

¶ Dic vero Gẽtilis cõſiderat modũ cautũ Auic. in lo quẽdo: qui nõ dixit ꝙ abſolute groſſũ tarde mouet̃: ſꝫ dixit ſicut materia quartane: ꝛ ita in multo dixit de eo: qḋ eſt ſicut flegma: dando per hoc intelligi ꝙ paucitas ꝛ groſſities: ꝛ eoꝛũ contraria nõ ſunt cauſa reditus paroxiſmi in determinato die: ſꝫ tamẽ in eadẽ ſpẽ ſunt cauſa tardandi: aut accelerandi in eadẽ die. cãm eñi ops redu ci in ꝓprietatẽ: ſicut dixit multotiẽs. Ego aũt cõcedo ꝙ non ſola groſſities vel multitudo: vel paucitas eſt conſi derãda. nã vt dixi. iſti ordinati motus fiũt vtplurimũ a v̄tute: ꝛ ſm varietatẽ quã hꝫ v̄tus ad mãm ꝑparandã ad motũ ad putredinẽ accidit ꝙ fiat motus ĩ certa die: vel in alia: ꝛ qꝛ flegma cũ facit febrẽ iterpolatã v̄tus caloꝛis nãlis hꝫ quaſi ſemꝑ talẽ ꝓpoꝛtionẽ: ꝙ in ſcḋa die eſt parata pars: que in ſequẽti paroxiſmo debꝫ moueri. iõ accidit ꝙ in ſecũda die fiat motus: nõ qꝛ hũc in mãꝫ ĩtẽderet virtus: aut ꝓprietas aliqua: ſed alijs paribꝰ multitudo ꝛ groſſities: ꝛ paucitas ꝛ ſubtilitas ſunt cã accelerationis ꝛ tardatiõis: ſiue in eadẽ ſpẽ: ſiue in alia.

¶ Et deterioꝛes quidem febꝛes ſunt inſeparabiles: in quibus putredo eſt intra venas: deinde ille que eradicantur: in quibus eſt putredo in toto coꝛpoꝛe: aut in partibus coꝛdis.

¶ Dic ponunt̃ duo caſus. p̃mꝰ ꝙ febꝛes inſeꝑabiles. quarũ putredo eſt ĩtra venas ſunt deterioꝛes: ꝛ in ſcḋo loco malitie ſunt ille: que eradicant̃. i. ſunt iterpolate: quarũ interpolataꝝ putredo eſt in toto coꝛpꝛe: aut in partibus .ſ. exterioꝛibꝰ coꝛꝑis. ſ. ex̃ venas ꝛ artarias: ꝛ dixit: quaꝝ putredo eſt ĩtra venas: nõ qꝛ nõ poſſit eẽ cõtinua de putredine ex̃ venas. ꝛ ſilr qñ dixit: qꝛ nõ poſſit eſſe interpolata de putredine ĩtra venas: ſꝫ qꝛ q̃ſi ſemꝑ ita accidit ĩ febꝛibus: que non ſequunt̃ apa̱ta: que ꝯtinue ſunt de putredine ĩtra venas: ꝛ iterpolate de putredine ex̃ venas: ꝛ eſt ſnĩa affo. febꝛes quecũqꝫ nõ deficientes 3ᵒ die ſiũt. ꝛ cauſa eſt clara. ¶ Nõ tñ ꝙ multi textus habent in fine: nõ vt dixi hic. ſ. in partibus coꝛpoꝛis: ſꝫ in partibꝰ coꝛdis. Et tũc dicit Gẽtilis: ꝙ lr̃a iſta debꝫ continuari cum p̃ma parte. ſ. cũ febꝛes deterioꝛes ſunt ĩſeparabiles: quarum putredo eſt intra venas: aut in partibus coꝛdis. ego aũt puto ꝙ põt ſaluari: qꝛ iterpolataꝝ quedã ſunt: quarũ putredo occupat totũ ambitũ coꝛpoꝛis: quedã quaꝝ putredo nõ occupat niſi exterioꝛa: ꝛ iſte etiaꝫ ſunt leuioꝛes: q̃dã ſunt: in q̃bus quãuis putredo fit ex̃ venas: ꝛ ꝑꝑ hoc ſunt iterpolate: tñ putredo eſt in partibus coꝛdis: qꝛ coꝛdi vicinis: ꝛ iſte iter interpolatas ſũt maligne: ſũt igitur in ſcḋo loco malignitatis iterpolate duoꝝ modoꝛũ poſitoꝝ h̃ ab Aui. ꝛ cã ẽ clara. Scḋs caſus ponit̃ ibi.

¶ Et parum quidem accidit ſenibus febꝛis valde accenſa ꝓpter frigus complexionis eoꝛum: ꝛ paucitatem carnis ipſoꝛum.

¶ In quo dr̃ ꝙ ſenibꝰ paꝝ accidit febꝛis valde accẽſa ꝓpter duas cauſas. ſ. ꝓpter paucitatẽ carnis eoꝝ: ꝛ frigus cõplexionis eoꝝ. Ea. n. q̃ſi ſunt calida: cũ iſlãmant̃ fiunt calidioꝛa: ꝛ hoc eſt qḋ dr̃: ꝙ caloꝛ p̃ter nãm mẽſurat̃ mẽſura nãlr̃: maxime qñ talia iſlãmata ſunt ꝑ putredinẽ: ꝛ ponit̃ hec ſnĩa in affo. g creſcunt. p̃me particule.

¶ Pulſus vero diſpoſitiõis diuerſificantur in febꝛibus putridis ſm diuerſitatem earũ in generibus ſuis: ꝛ ſm diuerſitatem ſpẽi vnius earum in vehementia ꝛ debilitate earũ: ꝛ in foꝛtitudine accidentiũ: ꝛ debilitate earum.

¶ Dic ponunt̃ quedã diuerſitates ꝛ diſpõnes pulſuum. Et diuidit̃ in quatuoꝛ. ibi 2ᵃ. (Et quandoqꝫ.) ibi 3ᵃ. (Et qñqꝫ fit.) ibi 4ᵃ. (Et pulſus q̃dẽ.) ¶ In prima dicit: ꝙ in febꝛibꝰ putredinis diuerſificant̃ diſpõnes pulſus multis cauſis. Et ponunt̃ duo modi cauſarũ. vnus quãdo diuerſificant̃ ꝑꝑ diuerſitates febꝛium in genere ſuo: ꝛ ſuꝑ ple diuerſitates in cauſis pulſus ꝑꝑ illas cauſas. alius ẽ ꝙ diuerſificant̃ in febꝛibus euidem ſpẽi ꝓpter diuerſitatem earum in vehemẽtia ꝛ debilitate caloꝛis: aut propter diuerſitatẽ in foꝛtitudine ꝛ debilitate accidentiũ in febꝛibus illis. Et totum eſt manifeſtum.

¶ Et qñqꝫ accidit ei durities: aut ꝓpter apoſtema calidũ vehemẽtis extẽſiõis: aut ꝓpter apoſtema calidũ in mẽbꝛo duro: aut ꝑꝑ vehementiã ſiccitatis: aut cũ dñat̃ frigꝰ in p̃cipijs.

¶ Dic ponit vnã diſpõnẽ quãdoqꝫ accidentẽ in pulſu cũ cã dicẽs: ꝙ qñ accidit durities pulſus in febꝛibꝰ: qḋ ꝯtingit q̃tuoꝛ ḋ cauſis. vna eſt ꝓpter apoſtema calidũ vehementis tenſionis: ꝓpter qḋ tẽdunt̃ artarie: ꝛ fiunt dure. ſcḋa eſt apoſtema calidũ in mẽbꝛo duro. ſicut ſunt nerui pãniculi: vt pleura: ꝛ muſculi duri. accidit. n. ex hoc ẽt tẽſio artariarũ. 3ᵃ cauſa eſt vehemẽtia ſiccitatis: ſuꝑple: que acquirit̃ coꝛpoꝛi artarie: ꝓpter quã artaria induraf. 4ᵃ cauſa eſt frigus acceſſ in p̃cipijs paroxiſmoꝝ. nã diuerſificando coꝛpꝰ artarie eſt cã duritiei. ¶ Nõ tñ ꝙ quidam ꝑ frigus in p̃cipijs itelligũt frigus in p̃cipalibus mẽbꝛis. qḋ ego nõ credo. naꝫ nõ ita infrigidant̃ ꝙ ꝑꝑ illud cõgelent̃ extrema: niſi ſequat̃ frigus in extremis: ſꝫ itelligo in p̃cipijs paroxiſmoꝝ. in quibꝰ maxime ita infrigidant̃: ꝙ ꝑꝑ illud ꝯgelent̃ artarie: vt indurent̃.

¶ Et qñqꝫ fit leuis ꝓpter materiaꝫ leuem: flegmaticam ꝛ ſanguineaꝫ: ꝛ ꝓpterea ꝙ apa eſt in mẽbꝛo leui: ſicut illud qḋ eſt in epate ꝛ ꝑipleumonia ꝛ litargia: aut propter humoꝛoſitateꝫ: cum expectatur quando vult vt ſudet.

¶ Ponit 3ᵃᵐ diſpõnẽ dicẽs: ꝙ pulſus qñqꝫ fit leuis: ꝛ hoc ꝓpter tres cauſas. vna eſt mã humida: fluida: ſicut flegma vel ſanguis: ꝛ ita fuit in tota iſta febꝛe: quã nũc patitur Magnificꝰ huguitio de Jrqs de ferraria. ſcḋa ẽ apoſtema in mẽbꝛo molli: ſicut ꝑiplemonia vel litargia: vl̃ apa epatis: maxime cũ apa nõ eſt durũ. 3ᵃ cauſa eſt: cũ expectat̃ humoꝛoſitas cũ nã intendit facere ſudoꝛes: et hoꝝ cauſe ſunt note in principijs v̄libus.

¶ Et pulſus quideꝫ fit in principio paroxiſmorum debilis coartationis propter aduentũ virtutis ſupꝛa materiam ꝛ occupationem eius in mundando ꝛ euentando.

¶ Ponit 4ᵃᵐ diſpõnẽ dicens: ꝙ pulſus in principio paroxiſmoꝝ ita intelligat̃ fit debilis ꝛ coartatus. i. ſtrictꝰ nõ latus: ꝛ hoc qꝛ v̄tus venit ſupꝛa mãm. i. qꝛ virtus eſt itẽta ad reſiſtendũ mãe ꝛ ſpũm mittit verſus loca nobilia leſa trãſmittit. vñ tũc facit pulſum debilẽ: ꝛ ſimilr ꝓpter occupationẽ ĩ alio: vt dixi ſcḋa p̃mi: ꝛ qꝛ eſt occupata in mũdãdo ꝛ euẽtando. Et Gẽtilis hunc locũ vltimũ exponit ꝙ nã eſt occupata in mũdãdo fumos multos: ꝛ in euẽtando caloꝛẽ ſuffocatũ: ꝛ ſubcluſum ſub humoꝛibꝰ. ſicut ignis ſub lignis multis: ego tamẽ nõ video: q̃re occupatio nature ad hec duo opera faciẽdo faciat pulſum coartatũ: imo occupatio in illis facit eã magis intẽtã illi opi. vñ magis ſatiſfaceret neceſſitati: ꝛ ſic nõ fieret coartatꝰ: ſaltẽ iſta cã. foꝛte ꝗ meliꝰ dr̃ naꝫ in mũdãdo ꝛ euentãdo. i. dũ mũdat ꝛ euẽtat eẽ occupatã ĩ alijs opibꝰ. vt in

ꝓpellẽda

ꝓpellēda materia: ⁊ in reſiſtēdo impreſſioni eius.

¶ Sermo vniuerſalis de ſignis febris putredinis. Capitulum. II.

Significant febres putredinis aduentus cauſarum antecedentium eas: ⁊ proprie quando non eſt in eis cauſa primitiua.

¶ Iſtud capl'ꝫ intulatꝰ ab Auic. in rubro de ſignis febriū putridaꝝ ſmo vlis. Et eſt capl'ꝫ: in quo ponunt ſigna ad cognoſcendū ꝙ febris ſit in genere putride: ſꝫ ꝑ hec ſigna non ſciat ſpēs. Et conſtat ꝙ medico poſtꝗ cognouit: que eſt rō febris putride in pmo caplo huiꝰ fen. ⁊ hec que ſunt cāe ⁊ modi putredinis ⁊ febriū putridaꝝ. ꝯñs erat cognoſcere ſigna ꝑ que hec cognoſcamus: ⁊ ꝓ in gnāli. Diuidit p̄ſens caplm in duas ptes. p facit Aui. qd dixit. 2° ponit can. duos in fine capl'i. ibi. (Et ſcias ꝙ.) In p° pte ponunt .10. collectiões ſignoꝝ putridaꝝ. Et ſm h diuidit in .10. ptes: q legēdo patebūt.

¶ Dicat ḡ de p° ꝙ aduentus cāꝝ añcedētiū febres putredinis ſigñat febrē eē putridā: ⁊ ꝓpe cū nō eſt cū illis cā p̄mitiua. vbi gr̄a. Scio ſocratē viꝫ eē ꝓpinis diebꝰ cibis valde calidis: ⁊ exercitio: ⁊ ira. ⁊ hac die eo quieſcēte ⁊ nō moto per cām p̄mitiuā inuadit a febre: q̄ ḡ p̄ceſſerunt cāe multitudis colere. iō ſcio ꝙ ē aduēcꝰ cāꝝ añcedētiū febres putridas: ⁊ q̄ hodie vel de ꝓpinꝗ nō ē ꝯiūcta cā p̄mitiua. arguit ꝓbabilr ꝙ hec febris eſt putrida. Nec hic itēdo laborare. vtꝝ effimera poſſit ꝓuēire a cā añte: q̄ ibidē patuit: ſꝫ ſufficit Aui. ꝙ vtplurimū hec ſigna verificant. nā cū ſūt cāe: q ſolēt cōiter añcedere putridas: ⁊ nō eſt cā p̄mitiua de ꝓximo cōmouens: vtplm febris ē putrida: aut nō vā effimera: imo cū his ꝯditōibus vult Gal. nec iō eē humoralē febrē: q̄ nec eſt effimera vā: nec ethica. vt dixit ꝓ de differētijs febriū. cap. 8. vbi dixit de ſignis. pma qdē oīuꝫ nō iſeparabilis qdē. ꝓpria vō ꝙ nulla ꝓcatarticaꝝ: vel exterioꝝ cāꝝ añcedit has febres. vñ vult ꝙ eſt ꝓpriū qd ſoli ꝯuenit: nō tñ ꝓpriū qd omni ꝯuenit ſignoꝝ effimere: ⁊ ꝙ itelligat ꝙ de ꝓximo nō fuerit. pꝫ ꝑ ipm Ga. in cap. p̄cedēte. in pma cōgregatiōe ſignoꝝ effimere. pꝫ ēt Gal. h ſignū poſuiſſe ꝓ ſigno hūoralis febris: ſiue ſit putrida: ſiue nō putrida ex mō loquēdi ſuo: ⁊ hic puto ita intelligēdū Aui. qd dico ꝓꝑ ſinochas ſine putredine. Si qs tñ d ſolis putridis loquit nō eſt falſuꝫ dcm Aui. mō expoſito. Nec in iſto loco Aui. ꝑ cās añcedētes putridas itelligit cām añtē: vt diſtiguit ꝯ ꝯiūctā. Sꝫ ꝑ cām añcedentē itelligit cām: que cōiter ſolet p̄cedere ⁊ cāre putridā: ſiue fuerit p̄mitiua: ſiue corporea. ⁊ iō poſtea addit. ⁊ ꝓprie qñ nō ē cū eis cā p̄mitiua: ꝯcedēdū eſt aliquā eē putridā: cuius nō eſt ꝓpe ad modū loquēdi medicoꝝ cā añs: ſꝫ eē putridā ſine cā p̄cedēte ⁊ ꝯiūcta: non puto veꝝ. Et ſi dicat. euacuatis hūoribus ⁊ fumis putridis a qbꝰ p̄dēdebat caliditas p̄ter nām: q eſt febris putrida. iſta caliditas remāet aliquo ſpatio quo eſt febris. dr̄ ꝙ nō remāet talis ꝙ ſit febris: niſi forte ethica vel effimera ſi habeat eē: aut independēs: aut pēdēs a vaporibꝰ: ſꝫ ſi ponat nō eē fixā caliditatē illā: nec dependentē ab alio ꝗ̄ hūore putrido: ⁊ fumis eiꝰ: dr̄ ꝙ p̄us deſinit eē ꝗ̄ ex toto fumi ⁊ humor a corpore expellāt. anteriꝫ. n. dū expellant remittit: ⁊ añꝗ̄ ex toto ſint expulſi deſinit eē febris: ⁊ ſi aliqs gradus remaneat: non ſufficit ad eſſe febris: etiā ſi nō eſt fixus: ⁊ remanet tāte intenſionis: ſicut añ: q̄ non eſt accenſus: modo dato in diffōne febris. caplo primo.

¶ Et pulſus ⁊ anhelitus: cuius conſtrictio eſt velox: quoniam neceſſitas ad mundificandū eſt vehemens valde.

¶ Hec eſt ſcda aggregatio ſignoꝝ putride: ⁊ ē: ꝙ pulſus ⁊ anhelitus: cuiꝰ ꝯſtrictio ē velox: ſigñat putridā: ⁊ cā ē: q̄ velocitas ꝯſtrictiōis ſigñat ꝙ nēcitas mūdificādi ē vehemēs: ⁊ maxīe eſt cū ſunt p̄ſētes hūores putridi a qbus vapores ⁊ fumi putridi eleuant petentes cor: qd fit in putrida. ¶ Ubi nondū Ga. in capº allegato libri p̄mi de differētijs. dixiſſe h eē ſignū ⁊ ꝓpriū ⁊ iſeꝑabile febriū hūoraliū ꝗ̄tū ad ſiſtolē pulſus. nā ita dixit. ꝓpriū vō ⁊ inſeꝑabile gn̄is caꝝ. q in hūoribꝰ accēdunt febriū ē velocitas ſiſtoles pulſuū: ⁊ ſic vr̄ velle ꝙ ſolū iueniat in febribꝰ hūoralibꝰ. vñ dixit ꝙ eſt ꝓpriū: ⁊ ꝙ inueniat in oī hūorali: ꝗre dixit ꝙ ē iſeꝑabile: q̄ oī ꝯuenit. Qō. I.

Dubitat igit vtꝝ in oī febre hūorali: ⁊ ſolū ī tali febre ſit ī pulſu ſiſtole velox: ⁊ arguit pº ꝙ tā ī effimeris ꝗ̄ ethicis ē ſiſtole velox. ḡ h nō ē ꝓpriū hūoraliū. aſſumptū ꝓbat: q̄ ī iſtis nēcitas mūdificādi ē maior ꝗ̄ in tēꝑamēto: cū ſunt tñ acutiores ⁊ calidiores: ⁊ vtus magis nēcitet ad illoꝝ expulſionē. Cōfirmatur: q̄ ſaltē ſi nō in ꝗ̄libꝫ effimera in qbuſdā ē h. nā ſi tēꝑatū vl' ſāguineū icipiat pati effimerā: fumi erūt ampliores calore fortiori plures fumos faciēte: ⁊ erūt mordaciores. ḡ nēcitas mūdificādi erit maior ꝗ̄ p̄us: ⁊ conſtāte ſiſtole vtute velociter ꝗ̄ añ. ¶ 2° ſic. in aliq̄ putrida nō ē ſiſtole velox. ḡ qd falſa. pꝫ aſſumptū d putrida: in q anhelitꝰ eſt fridus ⁊ rarus: ⁊ ſilr pulſus ꝓꝑ reſolonē caloris inati cū vtutis debilitate. ¶ 3° p̄ncipalr: vl dr̄ ſiſtole velox reſpcū tēꝑate ſiſtolis: vel reſpectu ſiſtolis diſpōnis nālis: vel reº diaſtolis: vel reº ſiſtolis aliaꝝ feb. ſꝫ nullo iſtoꝝ modoꝝ pōt eſſe veꝝ: ꝙ ſiſtole velox ſit proprium ⁊ iſeparabile febriū hūoraliū. ḡ qd falſa. maior pꝫ: q̄ nō alio mō poſſumꝰ ad ꝓpoſitū nr̄m dicere ſiſtolē eē velocē in putrida: ⁊ ſignū febriū putridaꝝ in gnāli: minor ꝓ p̄ma pte pꝫ: q̄ in effimera: in quā incurrit tēꝑatū corpꝰ ē ſiſtole velox: vt ꝓbatū ē in argumēto p°. Et q̄ eſt h mō velox ī corde hūido ſano. vt 2° tegni: nec 2° ꝑ idē: q̄ in tēꝑato icurrēte effimerā fit ſiſtole velox reº diſpōnis nālis eiuſdē corpis: nec pōt dici ꝙ reº diaſtolis p°: q̄ in tēꝑato ſiſtole ē freꝗ̄ntior diaſtole: vt declaui de mēte Ga. 2° p̄mi. ſumma de pulſibꝰ. ⁊ ꝑ ꝯñs dꝫ eſſe velocior: ⁊ in corde hūido. vt dr̄ 2° tegni. ſic ḡ nō ē ꝓpriū feb. putride vl' hūoralis. Silr nec pōt dici: ꝙ itelligat in h dicto ſiſtole velox reſpcū ſiſtolis aliaꝝ feb. nā in homie caloꝛ hūido ⁊ ſanguico febriēte effimera valde itēſa: ⁊ ꝓꝑ mltitudinē ⁊ caliditatē hūoꝝ ꝯtingit: ꝙ ſiſtole ſit velocior ꝗ̄ in dato febriēte valde remiſſe febre flātica: vel ꝗ̄rtana. nullo ḡ mō ſiſtole velox eſt ꝓpriū ⁊ iſeꝑabile ſignū hūoraliū. Et p̄terea tāto minꝰ vr̄ veꝝ dcm Auic. q dicat putridaꝝ: cū in ſynocha ſine putredine mãifeſte debeat eē ſiſtole velox. ¶ 4° p̄ncipalr ſiſtole artariaꝝ ē ad euētādū cordis caliditatē. ḡ cū eſt maior nēcitas euentādi cor. tūc ēt maior ſiſtole ⁊ diaſtole artariaꝝ ē ad mundificationē cordis: cū ꝑ illā recipiāt artarie fumū a corde. ḡ cū ē maior nēcitas mūdificādi cor. tūc dꝫ diaſtole artariaꝝ eē maior. ꝯſtat aūt ꝙ in putridis feb. ē maior neceſſitas mūdificādi ꝗ̄ euētādi cor. ḡ ī putridis diaſtole artariaꝝ dꝫ eē velocior ſiſtole artariaꝝ: ⁊ iſta ē de q loqmur. ḡ nō velocitas ſiſtole ē ſignū ꝓpriū ⁊ iſeꝑabile putridaꝝ: vl' ēt hūoraliū: vt dr̄. ¶ In oppoᵐ ē Ga. p de differētijs feb. cap. 8. ⁊ q̄ Aui. dicit ſigna putridaꝝ: ꝑ hec ſigna debēt putride differre ab alijs: ⁊ ſic ꝯuenire oibus putridis: ⁊ nō alijs. In iſto dubio p° ponā p̄ambula. 2° rñſionē Marſilij. 3° expōnē meā cū ſolōne argumētoꝝ.

¶ Quantum ad p̄mu3 nota: vt dixi ſcða p̄mi.ſumma de
pulſib⁹.ꝛ ſcðo tegni de ſignis cōplexionū cordis: ꝙ ſiſto
le arteriaꝝ.de qua hic loq̄mur eſt facta ad expellendu3
fumū ꝛ vapores malos:ꝛ aerē calefactu3 ex̄ per poros:ꝛ
ad expellēdū ſpūm vitalē in mēbro:ꝛ ad venas ſpūs3 vi
talē ꝛ ſanguinē artarialē in diſpōne nāli etiā expellit in
cor aerē frigidu3: ꝛ ſic ē ordinata in multos fines nō eq̄
p̄ncipalr:neq3 eque īmediate: magis tamen operat̄ pro
cōmodo ꝑprio:q2 vnūq̄dq3 mēbꝝ ꝑpo ſeruit cōmodo:
itaq3 ſuppoſito ꝙ neceſſitet̄ artaria mittere in cor aerē
frigidū:ꝛ a ſe expellere fumos malos: ꝛ ſunt iſte neceſſi
tates ad modū loquēdi medicoꝝ eq̄les:magis conabit̄
artaria ꝓ expellēdo fumum: q̄ꝫ expellēdo aerē frigidu3
in cor:ꝛ ſic magis ꝓportiōabilr ꝯſtrictio ſiue ſiſtoles ſer
uit ꝓprie neceſſitati mūdificādi:q̄ꝫ neceſſitati euētandi
cordis:nō obſtāte ꝙ ad illā quodāmō ordinet̄:ꝛ ſic non
ſeq̄t̄. ſiſtoles artariaꝝ ordinat̄ ad euentationē cordis.ḡ
creſcēte neceſſitate euētationis cordis ſiſtole eſt maior:
niſi ponant̄ cetera paria.ꝛ pariformiter dōm eſt de dia
ſtole artariaru3:que quodāmō ordinat̄ in mūdificatio
nē cordis.creſcente ergo neceſſitate mundificatiōis cor
dis:ꝛ nec̄itate euētatōis eiuſdē:cū ꝓportōalr creſcūt in
artarÿs ambe:ꝛ magis tā in corde q̄ꝫ in artarÿs creſcat
neceſſitas mūdificandi q̄ꝫ euētādi:magis creſcet ſiſtole
artariaꝝ:ꝛ magis velocitabit̄ q̄ꝫ eaꝝ diaſtole.ꝯſtāte vir
tute:ꝛ cū circūſtātÿs opportunis: q2 magis conat̄ ꝓprie
neceſſitati q̄ꝫ cordis nec̄itati ſatiſfacere. Et hec dico bre
uiter hic:q2 locis allegatis longius dixi. ¶ Scðo princi
paliter nō: vt notaui locis dictis:ꝙ velocitas ſiſtolis fa
cilius cōprehēdit̄ ſua magnitudine:q2 ſi cōprehēdat̄ ſi
ſtole:nō tñ bene cōprehendit̄:q2 ꝓfunde ꝓcedit artaria
in cōſtringēdo:velocitas tñ receſſus artarie a digito me
lius cōprehēdit̄.Et iō Ga.loquēs de ſiſtole quo ad diui
tias ſuas loq̄t̄ magis de velocitate q̄ꝫ de magnitudine:ꝛ
ita puitas getis poſt dilatatiōe3 facili⁹ comprehēdit̄ q̄ꝫ
magnitudo ſiſtole:ꝛ de illa ēt manifeſti⁹ loquit̄. ¶ Ter
tio nō:ꝙ qñ ponunt̄ ſigna putridaꝝ:vel humoraliu3 fe
brium in gnāli:q2 ponunt̄ ſigna particularis generis fe
briū:que p̄ſupponunt cognita eē cōmunius. iō in iſtis ſi
gnis p̄ſupponit̄ ꝙ cognoſcat̄ ꝙ ſit febris:ꝛ ꝑ eā videat̄:
in quo genere ſit febris ponenda.ſ.vtꝝ in genere humo
raliū vel effimeraꝝ vel ethicaꝝ. ¶ Quarto nōndu3:ꝙ
talia ſigna per que hoc particulare gen⁹ cognoſcit̄:vel ꝑ
que cognoſcimus ꝙ febris eſt in vno iſtoꝝ generū ſunt
diſpōnes:in q̄b⁹ febres illi⁹ generis differūt a febrib⁹ al
teri⁹ generis.alr.n.ſi ita vni ſic alteri ꝯuenirent nō eēnt
ſigna diſtinctiua. ¶ Quinto nō.ꝙ ſignū d3 eſſe ſenſibi
le:aut a medico:aut per relōnē patiētis:aut ꝑ aliq̄d ſenſi
bile manifeſtū de ꝓpinq̄. Iſtud p3 ex diffōne ſigni.

¶ His habitis venio ad riſionē Marſilÿ:q̄ poſita lōgiſ
ſima diſputatōe de differētÿs pulſuū: ꝛ diuerſitate eaꝝ
in cauſis veniēdo ad ꝓpoſitū reſpondet ꝑ has ꝯclones.
¶ Prima.in oī putrida ē apta velocitari ſiſtoles reſpe
ctu diſpōnis nālis in aliquo tempore illius putride.Et
iſtā dicit eē ꝑ mēte Aui.in loco iſto.ꝓbat̄:q2 in omni ta
li ē aptus multiplicari fum⁹ egēs veloci expulſiōe.ḡ ꝛc̄.
p3 aña:q2 in omni tali eſt aut multitudo:aut malitia fu
mi talis īdigēs multa euacuatōe.iſtā ꝯclone3 nullo mō
puto ad mētē Auic.nā Auic.ponit ſigna putride.aptitu
do aūt ſine actu nō eſt ſenſibilis:nec cū actu. nam etia3
ſi act⁹ eēt quodāmō oppoſit⁹ remāet aptitudo: vt Mar
ſilius met innit.Scðo puto ꝯcluſionē falſa3.pone enī ꝙ
ſocrates fact⁹ ſit ethic⁹ in ſenectute ꝛ debilis:q̄ ex nāli di
ſpōne erat ſanguineus:ꝑꝑ multos vapores habens velo
cem valde ſiſtolē. tūc ſtat per leuē putridā ſupueniētē.
nō tamē ita velocitari ſiſtolē: nec ita aptas in eo veloci
tari:ſicūt erat in tēpore ſanitatis: ꝛ in nāli diſpōne:ſic con
cluſio ēt nō eſt vera ad mētē ſuā. ¶ Scða ꝯclo.nō ſem
per in omni putrida eſt velocitas ſiſtolis: ꝛ puto ꝙ hāc
itelligat in cōparatione ad nālem ſicut dixerat in p̄ma.
iſtā ꝓbat:q2 i aliqua parte p̄ncipÿ pulſus eſt ꝑuus ꝛ tar
dus.ꝛ ſilr in pte declinatiōis.iſtā ꝯclonē puto verā.du3
hoc ſit ꝑꝑ virtutis debilitatē:vel aliquod accidēs aliud
in ſincopi:vel magno timore:vel alio accñte habēre tar
dare: ſ3 in p̄ncipio putride dū eſt febris:ꝛ virtus cōſtat:
nec eſt impedimētū ex parte accidentiū alioꝝ a frigore
pulſus eſt velox:ſ3 in frigore añ febrē:q̄d eſt p̄ncipiū ex
cluſiuū. pulſus aliq̄n eſt rarus.Et ad hunc ſenſum dixit
Gal.p̄mo de febrib⁹.l cap⁹ allegato. Coexiſtit aūt eis:q̄
ex putredine ſm̄ p̄ncipia paruus ſimul ꝛ velox pulſus.
dū enī eſt febris:eſt aucta neceſſitas.ſi virtus cōſtat:ꝛ ꝑ
ꝯñs ſaltem velox pulſus:ꝛ ita puto de declinatione.
¶ Tertia ſua ꝯclo:ꝛ 4ᵃ:ꝛ 5ᵃ.volunt ꝙ non in omnib⁹ pu
tridis eſt eq̄lis velocitas ſiſtole:ꝛ ꝙ in colericis eſt velo
cior q̄ꝫ in flegmaticis:ꝛ in ꝯtinuis q̄ꝫ in interpollatis:que
niſi aliquo mō limitent̄:nō ſunt vlr vere:vt p3 ꝯſiderā
ti. ¶ Sexta ꝛ octaua ſue ꝯclones volūt ꝙ alÿs parib⁹
magis eſt apta velocitari ſiſtoles in putrida q̄ꝫ l effime
ra:aut in ethica:q2 alÿs paribus maior eſt mūdificandi
neceſſitas:ꝛ hāc puto verā. ¶ Septima ꝛ nona ꝯcluſio
ſunt: ꝙ ꝯtingit tā in ethica q̄ꝫ effimera ex certis cauſis:
nō poſita paritate magis velocitari ſiſtolē q̄ꝫ in putrida
data.Et iſta iteꝝ eſt vera. Hec de ſcðo articulo.

¶ Quantum ad 3ᵐ ſit iſta p̄ma ꝯclo. Uelocitas ſiſtole re
ſpectu velocitatis in diſpōne nāli non eſt ſignu3 ꝓpriū
ꝛ inſeparabile febrium: aut humoraliū:aut putridaru3.
Iſta p3:q2 talis velocitas iuenit̄ in plurimis effimeris:
cū ꝓpter intēſionem caliditatis plurime vapor ꝛ fumi
alÿs paribus in corde ꝛ artarÿs generant̄: ꝛ illi ſunt ca
lidiores ꝛ magis ſtimulātes.vnde neceſſitas mūdificā
di eſt maior q̄ꝫ in nāli diſpōne.Et ex hoc ſeq̄t̄ ꝙ veloci
tas ſiſtolis in cōparatiōe ad tēperatā nō eſt tale ſignū.
¶ Scða ꝯclo.Uelocitas ſiſtolis in cōpatiōe ad diaſto
le3 eiuſdē pulſus nō eſt ſignū ꝓpriū ꝛ īſeparabile putri
darū vel humoraliū.Cōcluſio ꝓbat̄.ſtat in putrida nō
plus creſcere neceſſitatē mūdificandi q̄ꝫ euētādi: ꝛ p̄us
nō fuiſſe maiorē.ḡ ſtat nō eſſe in tēpore putride talē ne
ceſſitatē maiorē:ꝛ ꝑ ꝯñs nec ſiſtolē velociorē. aſſumptū
p3 in febre multe iſlāmatiōis ꝛ paucoꝝ humoꝝ. maxie
ſi iciperet in corpore calido ꝛ ſicco naturalr ex putredi
ne melācolie pauce:vel flegmatis. ¶ Tertia ꝯclo. Ue
locitas ſiſtolis reſpcū velocitatis ſiſtolis in alÿs febrib⁹
ab humoralib⁹ poſita alioꝝ paritate eſt ꝓpriū ꝛ iſepara
bile ſignū putridaꝝ:ꝛ iſta eſt de mēte Ga.loco allegato.
ꝛ Auic.hic. Iſta cōcluſio ꝓbat̄:q2 cuilib3 febri humora
li cōpetit:ꝛ ſolū illi iter febres.igit̄ ꝓpriū inter febres:ꝛ
inſepabile:ꝛ eſt ſignū cū ſit ſenſu ꝑceptibile: ꝙ omni ta
li febri ꝯuenit. P3: q2 alioꝝ paritate ſuppoſita q̄ꝫtu3 eſt
poſſe ſemꝑ fumi expellēdi in putrida faciūt maiore3 ne
ceſſitatē mundificandi q̄ꝫ fumi in effimera: aut ethica.
Et ita medicū debentē iudicare o3 hēre in mēte imagi
nē mēſurē velocitatis ſiſtolis in febrib⁹ effimeris ꝛ ethi
cis ſm̄ varios gradus:ꝛ in varÿs cōplexionib⁹ ꝛ habitu
dinibus: ꝛ cū videt velocitatē ſiſtolis:quā tāgit in febre
maiorē q̄ꝫ illis alÿs febriū generibus correſpondere debeat
in tāto gradu:ꝛ cū alÿs circūſtātÿs: q̄s cōprehēdit in in
firmo arguit eē putridā. ¶ Nō tñ:ꝙ q̄ꝫuis ſemꝑ ſit ita
nō o3 ꝙ ſemꝑ eq̄lr ſit ꝑceptibile.maxime eni3 percipit̄
in augmēto:deīde in p̄ncipio quo ad partē augmēto vi
cinā.poſtea in ſtatu.minus aūt in declinatiōe: ꝛ in p̄ma

parte

parte pͥncipij hec pñt ptis ad litterā colligi ex Gal. loco allegato ptiʒ elici. ¶ Ultimo nota ꝙ nō ſolū eſt velocior: ſʒ ēt vtplurimū frequētior: qꝛ quies ſequēs diaſtolē eſt breuior: vt dicit in eodē caplo. ¶ Ex qͥbus ad argumēta facile rndeẜ: nullū enī illoꝝ ꝓbat ꝙ h̄ ſignū inueniatur in alia febre alijs paribꝰ: nec ꝓbat ꝙ ſit aliq̄ putrida: in qua hoc nō ſit: ⁊ ſi aliquando ꝓpter diſparitatem accidat in ethica ⁊ in effimera eſſe ſiſtolem velociorē q̄ʒ in data putrida. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Et eſt caliditas mordicatiua nō ſuauis: ſicut eſt caliditas effimere febris.**

¶ Ponit tertiuʒ ſignū di. ꝙ caliditas febris putride eſt mordicatiua nō ſuauis ſicut caliditas febris effimere. ¶ Ubi nota ꝙ de cauſa inſuauitatis ⁊ qd ſit dictu ſuauitas nō omnes ſimiliter intelligunt: nā marſilius p inſuauē itelligit illā q̄ intēſe ⁊ velociter imprimit aut aliquo iſtoꝝ modoꝝ: ⁊ hoc mō intelligēdo dicit: ꝙ oʒ caliditatē mordicātē cito ⁊ intenſe imprimere in ꝓfundū. Et tunc de intellectu Aui. vult ꝙ in putrida ſtāte alioꝝ paritate caliditas eſt magis mordicatiua ⁊ inſuauis q̄ʒ in effimera vel nāli diſpōne. Et cā eſt: qꝛ eſt intenſior vt plurimū: ⁊ Thomas dixit ſup ſcdo de differētijs febriū loco allegato: ꝙ cā eſt: qꝛ eſt in ſubo denſiori. ¶ Expoſitio Marſilij mihi nō vr̄ vera pp duo: pͥmo: qꝛ caliditas velociter ⁊ intēſe imprimēs multotiens eſt grata reſpectu caliditatis remiſſius ĩprimentis: vt pʒ de caliditate pueri: ⁊ iuuenis p̄ aſſo. cōmēto aſſo. q creſcūt: nā qꝛ pueri plus hñt in quāto ⁊ intēſione equalr̄ debēt intenſius ⁊ velocïꝰ ĩprimere. Et idē hꝫ ſcdo ꝯplonū ex Gal: ⁊ in cōmēto aſſo. dicti dixit Gal. Calor. n. in ſanis eſt ſuauis ⁊ grauis tactui neqʒ tactui nocumētū neqʒ pūcturā ĩgerit: ſʒ in febricitātibꝰ: ⁊ maxīe in ſolidis carnibꝰ aut de hūoꝝ putredinibꝰ horribil ē: ⁊ acutꝰ ⁊ tactui pūgitiuus. Qualitas aūt caloris ſanoꝝ in ĩfantibꝰ certa ⁊ pfecta ĩuenit: pfectio aūt iuuētutis calorē hꝫ pūgitiuū: ⁊ humectatiuū. hec Gal. In his v̄bis appet ꝙ ponit calorem ſanoꝝ eē ſuauē ⁊ gratū: qꝛ dicit poſtea ꝙ caliditas ſanoꝝ caloris ĩfantibꝰ certa ⁊ pfecta ĩuenit: itelligit ꝙ ē pfecte ſuauis ⁊ gratꝰ. Et poſtea ponēdo diuerſitatē caloris iuuenū dicit: ꝙ ē pūgitiuus p̄ ꝯ̄rio vniꝰ illoꝝ: ⁊ poſtea dixit nō humectatiuꝰ p̄ ꝯ̄rio alteriꝰ: ſiue ḡ dicaẜ p̄ ꝯ̄rio ſuauis ſiue p̄ ꝯ̄rio grati vr̄ ꝙ calor humectatiuꝰ ſentiẜ aut ſuauiter aut grate: vbi exiccatiuꝰ ſentitur oppoſito mō: alioꝝ poſita paritate. Et h̄ idē innuit ſcdo ꝯplonū p magnā pͤtē caplo ſcdo. Nō igiẜ mordicatiuꝰ dr̄: qꝛ velociter ⁊ intēſe: nec iō modicat ſemp: qꝛ itenſior. ¶ Et ex hoc eodē pʒ: qd ēt Thomas nō dixit ad mentē Gal. naʒ: ignis ſubtilior: ⁊ vapor colere ſubtilior exiſtēs vapore flegmatis ēt eque calido magis mordicat: nō ergo ideo mordicat calor putride: qꝛ ĩ ſubo fūdaẜ dēſiori. ¶ Preterea Marſilius in alio dr̄ errare: qꝛ ſi oīa ſūt paria in effimera ⁊ putrida: tunc calores ſunt eque intēſi: nō intenſior in putrida. ¶ Aliter igiẜ dōm iuxta mētē Gal. ꝙ impreſſio caloris fundati in humido eſt minꝰ pungitiua: vel minꝰ mordicatiua q̄ʒ impreſſio caloris fundati in ſicco: qꝛ magis preter nām: aut qꝛ magis mouens ad diſſolutionē ptiū corpis alterati: qꝛ calor ille cū ſicco cōmixtus magis agit vt igneus. Et vbicūqʒ de hac mā loqͥtur Gal. videẜ h̄ itelligere. ſimilr̄ q agit vt nālis minꝰ mordicat: q̄ʒ q magis eſt innaturalis. In putridis igiẜ qꝛ ꝓpter putredinē eſt ibi calor ex̄neꝰ: ⁊ agit ad ſeparationē ptiū ſiccaꝝ ab humidis ſunt ptes fumoꝝ qui ab humoribꝰ putrentibus eleuanẜ: alique ſicce ⁊ acute: ꝗ ſimiles nō inueniunẜ in effimera. Sʒ tūc diceret ꝙ ſaltem p hoc ſignū nō differt talis febris ab ethica: qꝛ ʒ in ethica ēt ſit calor mordicatiuus: vt pʒ eodē p̄ de febribꝰ caplo. x. ſʒ notationē meā. Hic dr̄ ꝙ in putrida excepto tpe pͥncipij cito mordicat calor manū: in ethica tardius dr̄ ſcdo ꝙ in pͥncipio putride: in quo tarda ſit impreſſio iā apparēt alia accītia p q̄ diſtinguiẜ ab ethica niſi ſint ĩpedientia alia p̄ter ꝯcomitātia ethicā ⁊ putridā. Et hoc pʒ intelligēti Galienū ibidē. Preterea ꝯſidera ꝙ de h̄ ſigno nō dixit Gal. ꝙ ſit ꝓpriū putridaꝝ: dicat tñ ꝙ eſt maxīa cognitio: qꝛ valde magna vl̄ fortis: nō tñ neceſſario ꝯcludens niſi quedā alie circūſtantie ꝯſiderentur.

¶ **Et plurimum quidem febrium putredinis antecedit balmelilatu.**

¶ Hic poniẜ quarta collectio ſignoꝝ febris putride: ⁊ facit tria: pͥmo nominat hāc diſpoſitionē: per quā ſignificaẜ febris putrida: ſcdo illā d̄clarat: tertia oſidit qn̄ exiſtente tali diſpōne cognoſcimus ĩcipere febreʒ: ſcda ps incipit ibi. (Et balmelilatu) 3ª ibi. (Cuʒ igiẜ accidit.) ¶ In pͥma dicit: ꝙ plures febres putridinis antecedit balmelilatu. Et p hoc nō eſt intelligēdū: ꝙ alique ſint febres putredinis ita cito inuadētes: ⁊ ita modicū hñtes de balmelilatu: vl̄ ita ꝯmixtū alijs diſpōnibꝰ: ꝙ nō pcipiẜ ante initiū coꝝ balmelilatu. Et ſūt iſte de qͥbꝰ dicit Gal. pͥmo de creticis caplo. vi. ꝙ apparent vel accidunt ſubito de numero illaꝝ: in qͥbus balmelilatu nō pcipiẜ qꝛ tñ a diſpōne ſanitatis in calore ad diſpōnē febrileʒ nō itur niſi p mediū neutrale: in quo calor eſt p̄ter nāʒ: ſʒ nō eſt febris: qꝛ nō eſt morbus. Ideo veriſimile eſt ꝙ oēm febrem: que incipit poſt pͥncipia generationis p̄cedit balmelilatu. In effimeris tñ raro eſt manifeſtuʒ vel longū: ſed in veris effimeris: pōt tñ p̄cedere longuʒ balmelilatu effimeram: vt pʒ conſideranti caſus: cum poſſibilitas ſit res ampla.

¶ **Et balmelilatu qdeʒ eſt diſpoſitio: cui admiſceẜ caliditas nō ꝑueniēs ad hoc vt ſit febris. Et aſſociaẜ ei laſſitudo: ⁊ pigritia: ⁊ alices: ⁊ ſaltus: ⁊ ꝯmotio ſomni: ⁊ vigilie: ⁊ ꝯſtrictio hanelitus: ⁊ tēſio venaꝝ: ⁊ hypocondrioꝝ: ⁊ dolor capitis: ⁊ pulſatio capitis: cū ergo ꝓlōgaẜ facit cadere in febres putredinis: aut facit accidere debilitatem ⁊ citrinitateʒ coloris. ¶ Et qñqʒ aſſocianẜ balmelilatu antecedenti febres multitudo ſuperfluitatis ⁊ mucus nauſea ⁊ vrina plurima: ⁊ egeſtio plurima putrida: ⁊ grauitas capitis: ⁊ excitatio ⁊ accidit frequentia in pulſu non a cauſa extrinſeca: immo ex labore: aut ira: aut alijs.**

¶ Hic declarat balmelilatu taʒ quo ad id qd eſt q̄ʒ quo ad accidentia que ipſum plerūqʒ comitanẜ que accidētia hic narranẜ. ex licet pauciora talia accidentia ante febrē narrauit Gal. pͥmo d̄ creticis loco allegato. dicit ḡ primo ꝙ balmelilatu eſt diſpoſitio: cui admiſcetur caliditas non perueniens ad hoc vt ſit febris. Ex quo videẜ innuere ꝙ non ſit ſola illa caliditas: ſed totalis corporis diſpoſitio ex compoſitione complexione ⁊ vnitate vel ſolutione in eo exiſtente: cum qua diſpoſitione admiſcetur caliditas non perueniens ad hoc vt ſit febris: ſʒ ſuple talis: ⁊ talem preter naturam: vt per illaʒ diſpoſitionem corpus debeat nominari neutrum: aliter enīʒ ſemper in ſanis eſſet balmelilatu: qꝛ in eis eſt caliditas non perueniens ad hoc vt ſit febris. Alij autē volunt ꝙ bal-

melilatu nõ eſt niſi/illa caliditas ꝑter nãm:que tamen adhuc nõ eſt febris. Et aũt Aui. dixit: ꝙ eſt diſpoſitio: cui admiſcet᷑ .i. que includit in ſui rõne ꝙ ſit caliditas ꝑter nãm nõ ꝑueniẽs ad h᷑ vt ſit febris: ⁊ ſic balmelilatu nõ eſſet diſpõ aggregata: ſ3 ſola ꝯplexionalis. ¶ Nota tamen ꝙ raſis .xvi. ꝯtinẽtis caplo ſcđo mentionẽ fač de hac diſpoſitione ſub nomine balmelila aut balmelilea. Et videt᷑ innuere ꝙ ſit febris parua: ita ꝙ ex paucitate eius nõ ſentit᷑ manifeſte: ⁊ ꝙ ſit ex humore malo īcluſo in corpe: ⁊ ꝙ aliq̈ talis diſpoſitio eſt ante febres: aliqua poſt febrẽ: ⁊ ꝙ multotiens ſignificat futuras febres: vñ ita dixit ad litterã: dico quoddã vitiũ qđ vocatur malila vel balmelilea3 eſt q̃dã diſpoſitio q̃ accidit añ febrẽ aut poſt eã: aut forte ꝓnunciat ea3: ⁊ eſt febris: tamen ex paucitate ei᷒ nõ ſentit᷑ manifeſte: quare ſi lõgu3 ſit ſpaciũ ipſius corrũpet ꝯplexionẽ: citrinũ faciet colorẽ: ⁊ cũ corrũpit eius accñtia: erunt defeſſio ⁊ ꝯfractio ⁊ ſimilia: ⁊ ſubdit ꝙ ſũmarie fit ex humore malo incluſo in corpore vñ fiat euacuatio ⁊ ꝯmutet᷑ ꝯplexio hec raſis. Ego aũt puto Aui. veri᷒ dicere: ꝙ nõ ſit febris: ⁊ maxime: q2 febres que nõ accidunt ſubito: de quibus loquitur Gal. ꝑmo de creticis caplo. vij. hñt hec accñtia vt Gal. dicit ante febrẽ. Raſis igitur improprie loquitur. Et teneamus ꝙ nõ ſit febris: nec Aui. dicit ꝙ ſemꝑ ſit añ febrẽ ⁊ nõ poſt. ¶ Accidentia aũt ſunt. Primũ laſſitudo: q2 aut triſtis ſenſatio in muſculis cũ tentat᷑ mot᷒: ⁊ difficultas mot᷒: aut hec difficltas ꝯnotãdo triſtẽ ſenſationẽ que eſt ex humorib᷒ grauãtibus vt dr̃ ī affo. labores ſpõtanei. Scđ3 eſt pigritia q̃ eſt ieptitudo ad motũ q̃ eſt ꝓpter cã3 laſſitudinis. ¶ Tertiũ eſt alices q2 intenſio brachioꝝ ꝓpter vapores pungentes lacertos. ¶ Quartũ eſt ſaltus: ſiue palmus q eſt ꝑꝑ ventoſationẽ illoꝝ humoꝝ. ¶ Quintũ ẽ ꝯmotio ſomni ⁊ vigilie: ⁊ intelligit᷑ ꝑ hoc ꝑmutatio ſomni ⁊ vigilie a diſpõne nãli: qđ põt eẽ: vel q2 ſomnus eſt longior: aut ꝓfundior: aut vigilie ꝑmixtus non puris: ⁊ ſic vigilia ſit longior: aut acutior: aut ſomno ꝑmixta: ⁊ h᷑ ſ3 varietatẽ diſpoſitionis humoꝝ: q ſunt in balmelilatu ⁊ fumoꝝ q ab eis eleuant᷑ ⁊ vapoꝝ. ¶ Sextũ eſt ꝯſtrictio hanelitus .i. ꝑmutatio a nãli aut difficultas ad aliã dñam maxie que ſequunt᷑ plenitudinẽ ptiũ pectoris: aut humoꝝ: aut fumoꝝ: aut vapoꝝ. ¶ Et eadẽ cã ſit tenſio venaꝝ ⁊ hypocõdrioꝝ: ſc3 plenitudine dictoꝝ: aut ventoſitate: ⁊ ſunt iſte due .vij. ⁊ octaua diſpoſitio. Dolor capitis ⁊ pulſatio ſunt nona ⁊ decima q̃ accidũt ꝑꝑ motũ humoꝝ vel vapoꝝ vel fumoꝝ vel ventoſitatũ ad caput: ita ꝙ tendunt᷑ artarie pulſatio ſentiatur. ¶ Poſt hec quaſi dando modũ quo balmelilatu ſignificat cũ precedit febres putridas dicit: ꝙ qñ talis diſpoſitio ꝓlongat᷑ facit cadere in febres putredinis aut facit accidere debilitatẽ: ſc3 in virtutibus nãlibus digeſtiuis precipue ⁊ eſt .xi. diſpoſitio. ¶ Et citrinitas coloris: q2 ꝑmutãdo ſanguinẽ vel faciendo generari ſanguinẽ nõ ita bonum: ⁊ cui colera eſt ꝑmixta facit colorẽ citrinũ: ⁊ iſta eſt .xij. diſpoſitio. ¶ Et qñq3 accidit balmelilatu añ febres multitudo ſuꝑfluitatũ q̃ expellent᷑ quocunq3 mõ: q2 mali humores ſunt ꝑſentes põt eſſe ꝙ ſunt cã ꝙ ex cibis q nõ bene digerunt᷑ reſecant᷑ plures ſuꝑfluitates: ⁊ ſit mucus mult᷒ ex ſuꝑfluitate cerebri. ¶ Et nauſea que eſt inclinatio ad vomitũ abſq3 expulſione ꝓpter malos humores ſtimulãtes ſtomachũ. ¶ Et vrina plurima: que ſit q2 debilitata digeſtiua epatis multum ſit aquoſitatis. ¶ Et egeſtio plurima ſetida ꝑꝑ multũ ſuperfluere de cibo q ſumit᷑: ⁊ cũ nõ bene digerat᷑. Et q2 in balmelilatu eſt caliditas preter naturã l3 nõ ſit febris addit᷑ fetor in egeſtione: poſſet tamẽ eſſe ꝙ ante morbi initiũ alique ptes maxime humoꝝ deriuarent᷑ ad inteſtina que ibi recipientes aliquẽ modũ putredinis augent quãtitatẽ fecis ⁊ fetorẽ: ⁊ iſte ſunt quinq3 diſpoſitiones: ⁊ ſic iã poſite ſũt decem ⁊ ſeptem. ¶ Et grauitas capitis eſt .xviij. diſpoſitio: ⁊ p3 cã. ¶ Et excitatio ⁊ diſpõ in facie ſimilis diſpoſitioni faciei hoĩs de nouo a multo ſomno excitati: in q̃ partes circa oculos ſunt inflate ꝓpter vapores ibi eleuatos. Et diſpoſitio ſimilis quaſi cacexie: ⁊ hoc ꝓpter defectu3 digeſtiue epatis: vñ nutrimentũ eſt multũ vaporoſum: ⁊ iſta eſt decima nona. ¶ Et apud me iſta eſt vigeſima: ſc3 ꝙ accidit frequentia in pulſu: ſc3 in balmelilatu: q̃ frequẽtia nõ eſt a cã ꝑmitiua ſupple incõſueta: imo a leui ira ⁊ leui labore: ex quibus nõ ſolebat manifeſte mutari pulſus ꝑmutat᷑ ī balmelilatu: ⁊ iſte eſt ſenſus bonus: qdã tñ ītelligunt ꝙ ly imo ſumit᷑ ꝓ ſicut: ita ꝙ ſenſus eſt: ꝙ accidit frequẽtia in pulſu nõ a cã ꝑmitiua ſicut ira aut labor: ⁊ poſſet tolerari: q2 ẽt cum virtus ſit grauata ⁊ neceſſitas ſit augmentata facit frequẽtiã.

¶ **Cum ergo accidit in eo coartatio tũc ia3 venit poxiſmus: ⁊ coartatio quidẽ eſt ſubmerſio pulſus ⁊ ꝑuitas diuerſi: in quo accidũt pulſatiões magne fortes: ⁊ nõ ẽ velocitas ei᷒ fortis.**

¶ Hic ponit qntã maneriẽ ſignoꝝ dicẽdo: ꝙ qñ accidit in pulſu coartatio: tũc iam incipit poxiſmus. ¶ Ex quo datur intelligi ꝙ febris que incipit cũ coartatione pulſus ẽ humoralis: imo putrida: q2 poxiſmi ꝓprie ſunt in putridis nõ in ethicis vel effimeris. ¶ Datur ſcđo intelligi rñſio cũ q̃rit᷑ ex ſite balmelilatu .⁊ tãdẽ ita ꝯtinuato vt fiat febris qñ ẽ ꝑn᷑ febris. Rñdet .n. ꝙ ſi ſit febris hñs poxiſmos: tũc eſt initiũ febris qñ accidit in pulſu coartatio: ⁊ h᷑ ſignat᷑ in diffõne ſuppoſita ꝑncipij ꝑticularis: aut ī cognitiõe ei᷒ cũ dr̃: ꝙ hora ꝑncipij poxiſmi ẽ hora ī q̃ coartat᷑ pulſus ⁊c̃. Et forte ꝯſiderabat ꝙ Gal. ꝑ de creticis caplo ſexto mouit dubiũ in febribus quas ꝓcedũt accñtia ſicut vigilie: ⁊ dolor capitis: ⁊ alia añ aduentũ febris: ⁊ añ accubitũ qñ debem᷒ ſumere initiũ. Et ibi Gal. nõ diſtincte poſuit ſignũ initij febris: ad illõ q̃ declarandũ in putridis dixit: ꝙ ſubmerſio pulſus eſt ſignũ initij putride: ⁊ ð hac eadẽ ſubmerſiõe loq᷑ Gal. ꝑmo de differentijs febriũ caplo allegato .viij. ſ3 quotationez meam: vbi ita dixit: queadmodũ ⁊ cõtritio pulſuũ: ita vo nominãt cũ incipiẽte poxiſmo paruos ſufficiẽter habẽt ⁊ anomalas vel inequales eos: ⁊ ſubdit: neq3 ip3 taliũ febriũ eſt inſeꝑabile: nõ tñ ineſt alicui alteri generi febriũ: ſed ꝓprium principio harum ſicut ⁊ proprium eſt haꝝ horrere: vult ergo ꝙ nõ neceſſario ī oĩ putrida eſt tale ſignũ: q2 nõ ſemꝑ: ſ3 tñ in nulla aliaꝝ febrium hoc inuenit᷑ niſi ſit ꝓpter alia accñtia ſicut timor ⁊ triſtitia vł alia talia. ¶ S3 q2 Aui. nõ declarauerat qđ eſt coartatio ſtatim declarat dicens: ꝙ coartatio pulſus eſt ſubmerſio pulſus ⁊ ꝑuitas diuerſi: in quo accidunt aliq̃ pulſatiões magne ⁊ fortes: ⁊ velocitas eius nõ ẽ fortis. Et nota ꝙ Gal. pulſum coartatũ nõ dixit loco allegato: niſi paruũ ⁊ inequalẽ nõ plus in declaratione ꝯtritiõis pulſus. Aui. aũt addit duo: vnũ eſt ꝙ ī ipſa accidũt pulſatiões magne ⁊ fortes. S3 ꝙ velocitas ei᷒ nõ eſt fortis. Et puto ꝙ non vult hec duo neceſſario ꝯcomitari ſubmerſionẽ pulſus. S3 accidere aliqñ iſta ī pulſu ſõmerſo vł meli᷒ coartatio: quam Gal. vocat ꝯtritiõ. Nõ .II.

Solet autem hic queri vtrum ſemper in ꝑncipio talium febrium putridarum ſint pulſatiões veloces aut magne. ¶ Et videtur ꝙ ſic ex Gal. q ꝑmo de differẽtijs febrium capitulo allegato.

dixit

dixit.n.coexiſtit autem eis que ex putredine ſm principia quidem paroxiſmi paruus ſimul:⁊ velox pulſus.

¶ In oppoſitū tamen eſt Aui.infra in capitulo de tertiana pura:vbi vult ꝙ in pncipio pulſus coartatur:⁊ cū dilatat̄ febris:ſit velox ⁊ freqūs.Et ſic inuit ꝙ pus nō fuerit velox.Idē de flegmatica dixit īfra ꝙ pulſus ei⁹ eſt puus demiſſus debilis ⁊ rarus:⁊ hoc idē quarto colliget dixit Auerroys:⁊ ſcdo de criſi in caplo d ſignis q̄r tane dixit Gal.qm̄ conuerſio ad tarditatē:⁊ raritatē eſt interceptio hui⁹ febris ſupflua valde.⁊.xij.terapentice manifeſte.dixit Gal.ꝙ in poxiſmis febriū pendētiuz a frigidis humoribus ⁊ multis ſicut ſincopalis humoroſa pulſus eſt tardus reſpectu diſpōnis nālis. ¶ Ad hoc dubiū dicit Thomas de garbo:ꝙ pncipiū febris qddā eſt incluſiuū:q2 eſt tps in q̄ iaz corpus febrit:⁊ ī iſto niſi aliunde ſit virtus debilitata q̄z ex illa febre pulſus ſp ē velox:q2 virtus nō obſtāte ꝙ ſit grauata a mā:tn̄ q2 nō ſunt notabilr̄ debilitata pōt facere velocitatē:⁊ neceſſitas ſemp in hoc tempore eſt aucta:qddā autem vocat̄ pncipiū excluſiuū:q2 diſpō imediata febri pēdēs a mā que factura eſt febrē.Et in hoc tpe multotiēs cor ⁊ alia interiora ſunt frigida ſicut in ſincopali humoroſa quartana ⁊ flegmatica.In tali igit̄ pncipio ꝯtingit pulſuz eē tardū paruū:⁊ rarū.Et hanc dicit fuiſſe mentem Aui.⁊ Gal.locis allegatis. ¶ Marſilius vo in qōne ſup hoc paſſu vult ꝙ in pncipijs quarūdā febriū:⁊ pp v̄tutis aggrauatiōez:⁊ q2 virtus tota intendit ad reſiſtēdū mātei: q̄ mouet̄:⁊ q2 in pncipio ēt dū eſt febris non multū eſt exceſſiu⁹ calor:ideo ꝯtingit ꝙ pulſus nō ſolū ſunt pui: ſed tardi ⁊ rari.Et hoc maxime in pma pte pncipij tam ſ3 ſiſtolē q̄z ſm diaſtolez.Et ego puto vtrunq3 ſmonē poſſe ſaluari in maxime tenendo ꝙ aliqd cor febriens eſt minus actu calidū q̄z in diſpoſitione naturali.

¶ Sed diuerſitas in principio ⁊ in augmento eſt ex proprietatibus ſignificantibus putredinem:quāuis nō appareat in tertiana plurima apparitione propter leuitatem materiei.

¶ Ponit hic ſextam collectionē ſignoꝝ dicens:ꝙ diuerſitas in pncipio ⁊ in augmento eſt de ꝓportionibus febris putride:⁊ ſic ſupple ſignificat febrem eſſe putridā: quāuis hec diuerſitas nō appareat multū in tertiana ꝑpter leuitatē materiei:⁊ hoc ēt poſuit Gal.pmo de differentijs febriū capitulo allegato dicens:ꝙ hoc eſt ꝓpriū talium febrium:ſcz humoralium:ſed tamen nō inſeparabile:q2 vt dicit multe putride ſiue anomalia.i.inequalitate ſenſibili inuadūt:⁊ aſcendunt ad ſtatuz.Et cā eſt aggrauatio virtutis a mā maxie in illis horis:neq3 exp̄ mit Gal.de tertiana:nā q2 in tertiana pura eſt ſubmerſio ſiue coartatio in pncipio ⁊ coartatus eſt diuerſus:iō ſaltem in pncipio tertiane eſt diuerſitas:quare eſt coartatio:cū coartatio pulſus ſit de ratione pncipij particularis.Aui.autem nō dixit h̄ ꝙ nō appareat in tertiana: ſed ꝙ nō apparet multis:⁊ hoc nō contradicit ſuperiori dicto:ꝙ ſemp pulſus eſt coartatus in pncipio:ſtat .n. ꝙ non ſit multum coartatus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de ſignis quidem ꝙ febris ſit putrida eſt euacuatio periodi primi ſudoris ⁊ humectationis:effimera enim eſt ecōtrario illius:licet in initio ſit in tertiana propter leuitatem predictam:ſi tamen effimera nō permutatur ad putredinem:⁊ quando fuerit augmentum eius non permixtum nō ꝓportionatum nō ſimile.

¶ Ponit ſeptimā ſignoꝝ congregationē dicens:ꝙ de ſignis ꝙ febris eſt putrida eſt euacuatio pmi periodi ſudoris ⁊ humectationis:q2 effimera eſt econtrario illius qd nunc eſt dictū.Et l3 in initio appareat in tertiana ꝑpter leuitatē pdictā:tn̄ effimera nō permutat̄ ad putredinē:quare fuerit augmentū cū3 his ꝯditionibus:pma ꝙ ſit nō permixtū:ſcda ꝙ ſit nō ꝓportionatū:tertia ꝙ ſit nō ſimile. ¶ Nota igit̄ hunc locū habere tres ptes indigentes expōne:pma eſt ꝙ euacuatio pmi periodi ſudoris ⁊ humectationis eſt de ſignis putredinis:⁊ pōt intelligi duobus modis:vn⁹ eſt ꝙ qn̄ finitur prima ꝑiodus.i.pma acceſſio febris euacuata.i.ꝑuata a ſudore ⁊ humectatione ſignificat̄ ꝙ ſit putrida:q2 effimera eſt econtrario illius:nam quaſi ſemp effimera finitur cu3 ſudore vel humectatione vn̄ Gal.pmo de differentijs febrium caplo.vij.dixit.Sed optimū diuinum ⁊ certiſſimū eſt taliu3 febriū ⁊ ꝓpriū ſimul ⁊ inſeꝑabile ſignū ſicut deinde declinatio cum ſudore vel humiditate vl̄ omnino diuinum cum vapore aliquo benigno finali in febricitatione ſuccedente.vult ergo Aui.ꝙ ꝑuatio hui⁹ ſigni eſt ſignum ꝙ ſit putrida vel ſaltez humoralis. Et ſi aliquando in corpore valde ſicco vel cōſumpto ſuperueniens effimera poſſit ſine ſudore finire:itaq3 hec expoſitio multū bene toleratur.Et tu vide modū in capitulo de effimera:quo ſit ſudor in fine non obſtante ꝙ ipſa nō ſit febris humoralis. Scds mod⁹ exponēdi eſt notando:ꝙ l3 in effimera in fine ſit ſudor:nō eſt tamen valde copioſus:imo ad modū cuiuſdā irrorationis:⁊ qn̄ ſudor eſt copioſus eſt ſignū ꝙ eſt putrida:q2 ſignificat̄ ibi eſſe multa mā:vnde Aui.ſupra in capitulo de ſignis effimere dixit.Et plurimum qdem eradicationis eius fit ꝑ ſudorē ⁊ humoroſitatē ſimilē ſudori nāli. Et paulopoſt ſubdit.Si autē videris ſudorē plurimū:tunc febris erit nō effimera:⁊ tunc exponit̄ Aui.hic ꝙ euacuatio ꝑiodi pme.i.in pma periodo ſudoris ⁊ humectationis.i.ꝑ ſudorē valde humectantē:q2 plurimū eſt de ſignis febris putride:q2 effimera eſt ecōtrario illis:q2 nō eſt finis eius per ſudorē copioſu3:⁊ pōt tolerari:ſ3 pm⁹ modus mihi placet plus:⁊ cā eſt:q2 Aui.ſubdit:l3 in initio ſit in tertiana ꝓpter leuitatez predictā:nā ſi dixiſſet de ſudore copioſo:nō eſt verum ꝙ in initio ſit in tertiana niſi rariſſime ꝓpter leuitatē pdictā:nam in pura eſt pauca materia:vn̄ nō ſequit̄:in pmo ꝑoxiſmo multus ſudor:⁊ nō ī pura eſt mā cruda ⁊ plurimū in p̄ ꝑoxiſmo nō ſit ſudor ſaltim copioſus. ¶ Scda pars exponenda eſt:q2 cū effimera nō ꝑmutat̄ ad putredinem ⁊ intelligitur ꝙ lic3 putrida tertiana h3 ſudorez quaſi ſicut effimera:ex hoc non ſequitur ꝙ effimera ſit oino ſicut putrida:quia in alijs differt:⁊ forte in ſudore ⁊ modo eius differt:q2 ſudor effimere eſt benignus magis ⁊ intelligitur ex Gal.loco allegato. ¶ Tertia ps exponenda eſt ⁊ qn̄ nō fuerit augmentū eius ꝑmixtū nō ꝓportionatū nō ſimile.Et ſenſus eſt ꝙ effimera nō h3 ꝯditiones putride:l3 habeat ſudorem ad modum tertiane aliquius: ⁊ hoc quādo augmentū effimere nō fuerit permixtum ⁊ nō fuerit nō ꝓportionatu3.Et ratio:q2 in putrida h3 augmentum has tres diſpoſitiones:nam permixtu3 ex diſpoſitione principij ⁊ augmenti:vnde in quadam pte augmenti putridaꝝ.ſ.quando calor ſpargitur exteriora ſunt frigida aut remiſſe calida:⁊ extrema ſunt frigida. Augmentum autem effimere hoc non h3 merito cauſe ꝓprie effimere.Similiter augmentu3 putride non eſt ꝓportionatū:q2 nō ſemp in partibus equaliter ſuccedētibus eſt ſimilis proportio ad partes precedentes:nam vt dicitur ſupra:medietas prima alio modo differt a ſe

cunda eius medietate q̃ medietas medietatis ſecūde differat ab alia medietate medietatis:q2 pᵃ medietas eſt in qua calor ſpargitur ad membra nondum calida: ſcḋa medietas ſemꝑ eſt cū ſparſione caloris per totum deducto alio impedimēto:ꝛ ita augmentuꝫ putride nō eſt totum ſimile:ſed bene augmentuꝫ effimere. In toto enim augmento oīa membra ſunt calida in effimera ꝛ iſte eſt proprius modus exponēdi. Aliqui tamen dicūt ꝙ augmentū dr̄ ꝑmixtū ꝑncipio qn̄ eſt ꝓpinquum ꝛ in tpe ꝛ in diſpōne:ꝛ hoc modo intelligendo augmentum effimere eſt ꝑmixtū:ſed augmētū putride nō eſt ꝑmixtū ꝑncipio ſuo:q2 multū diſtat ab eo ꝛ ſm tp̄s ſiue ſm diſpoſitionē caloris:ꝛ tunc dr̄ ꝙ effimera nō permutatᷣ: ad putredineꝫ:q2 ſupple hꝫ alia ſigna q̃ febris putrida: quando nō:q2 putrida nō habet augmentuꝫ permixtū non habet ꝓportionatum:non habet ſimile. Cuius oppoſitum eſt in effimera prima expoſitio mihi magis videtur littere conformis.

¶ Et ꝑlixitas augmenti iterū ſignificat ꝙ ipſa eſt putrida ꝛ additio pulſus in magnitudine ſcḋm proceſſionem ſignificat augmentum.

¶ Iſta eſt octaua collectio qua ſignificatᷣ putrida febris ꝛ eſt ꝙ ꝓlixitas augmenti ſignificat febrē putridā:ꝛ h̃ reſpectu augmenti effimere:nā difficilius inflāmatᷣ humor q̃ ſpūs. Et ſubdit ꝙ additio pulſus ſm ꝓceſſionē ſignificat augmentū:q2 q̄diu additur in magnitudine velocitate ꝛ ſpiſſitudine conſtante virtute ꝛ alijs deducetis tam diu durat augmentum.

¶ Amplius autē eſt interpolata incipiens cum rigore aut horripilatione ꝛ dimittit ſecūdum plurimum cum ſudore ꝛ humoroſitate:ꝛ reuoluitur cuꝫ paroxiſmis:aut inſeparabilis cū tepore. Et nō eſt ſilis effimere in vrina ꝛ pulſu ꝛ ꝯplemēto mūdificatiōis ꝛ q̄ete accn̄tiuꝫ.

¶ Hic ponit nonā collectionē ſignoꝝ ex multis ꝛ practicabilis ab his qui non tantum oīa particularia ꝯprehēdunt:ꝛ dicit ꝙ preter dicta febris putrida aut eſt interpolata plurimū incipiēs cū rigore aut horripilatione:ꝛ ſupple aut frigore:ꝛ dimittit ſm plurimū cuꝫ ſudore ꝛ humoroſitate ꝛ reuoluitᷣ cū ꝑoxiſmis:q2 hꝫ circuitᵘ plurimū paroxiſmoꝝ:aut eſt ꝯtinua inſeꝑabilis cū tepore.i. cū remiſſione aliqua:lꝫ nō tn̄ in febricitatiōe q̄ vtraqꝫ nō eſt ſimilis effimere in vrina ꝛ pulſu ꝛ ꝯplemēto mūdificationis ꝛ quiete accidentiū ꝛ leuitate accidentiuꝫ: q2 in omnibus vel aliquo iſtoꝝ ita differt effimera a putrida:ꝙ ſi nō in prima viſitatione in ꝓceſſu poteris cognoſcere:lꝫ ēt eruditi medici aliqn̄ errant vt videbitur infra. Sed tn̄ cum iſtis opꝫ medicuꝫ volentē hec diſcernere laborare:ꝛ cauſe horum patent ex dictis.

¶ Et plurimum quidē putride ſunt accidentia plurima ex ſiti ꝛ dolore capitis ꝛ nigredīe linguc:ꝛ ꝓprie apud ſtatum:ꝛ multiplicatᷣ inquetudo ex anguſtia ꝛ agitatione vehementi:quā facit pugna materiei ꝛ virtutis:quādoqꝫ.n. eleuatur materia:ꝛ quandoqꝫ conſurgit virtus ꝛ pulſus ſimiliter qn̄qꝫ tendit ad magnitudinem ꝛ fortitudinem:ꝛ qn̄qꝫ ad paruitatem ꝛ debilitatem ꝛ coartationem.

¶ Hic ponit decimam collectionē dicens ꝙ cū plurimo putridaꝝ ſunt accidētia plurima ex ſiti.i.ex materiebᵘ ſitis ꝛ dolore capitis ꝛ nigredine lig̃ue:ꝛ ꝓprie apud ſtatum:cuꝫ tunc ſit maior flāma ꝛ maior vaporatio:ꝛ multiplicatur inquietudo.ſ.infirmi:q2 nō pōt in vno ſitu q̄ſcere:ꝛ hoc ex anguſtia ꝛ agitatione vehementi quaꝫ facit pugna materiei ꝛ virtutis:q2 qn̄qꝫ eleuatᷣ materia.i. magis imprimit:ꝛ qn̄qꝫ ꝯſurgit virtus ꝛ magis apparet impreſſio eius:ꝛ ſimiliter pulſus qn̄qꝫ tēdit ad magnitudinē ꝛ fortitudinē:ꝛ qn̄qꝫ tendit ad debilitatē ꝛ paruitatē:ꝛ iſta oīa ſunt nota intelligenti:ꝛ quibus cauſis accidunt hec accidentia ꝛ modus pugne materie ꝛ virtutis ꝛ varietatis conatus virtutis ſm varietatem diſpoſitionis materie in ſe ꝛ in loco vbi cōtinetur ꝛ in modo impreſſionis ꝛ in fortitudine virtutis.

¶ Durities autē ſit qn̄qꝫ:ꝛ nō opꝫ ſemꝑ vt ſit niſi ſit cum feb.apā durum in quocūqꝫ membro ſit:aut apā in membro duro:q̄uis non ſit durum:aut iam acciderit potus aque frigide: aut aliquid aliud de illis que indurant pulſum de illis que dicuntᷣ in libro pulſuum.

¶ In iſta ꝑte vult ꝙ durities pulſus nō eſt de ſignis proprijs febris putride:ſed ex cauſis duritiei que abſqꝫ febre eam facerent:ſicut apoſtema durū in quocūqꝫ mēbro:ꝛ apoſtema in membro duro:ꝛ frigus cōgelans ꝛ potus aq̄ frigide ꝛ ſpaſmus ꝛ multa artarie ſiccitas:ꝛ alie cauſe pulſus duri poſite in libro de pulſibus:ꝛ eſt ſententia Gal.ꝑmo de differentijs febriuꝫ capitulo allegato:ꝛ eſt contra archigenem:ꝛ ponit ibi ꝙ cauſe coagulantes ſicut forte frigus:ꝛ tēdētes artarias ſicᷣ ſpaſmus ꝛ exiccantes ſicut fortes euātiones ſole ſunt cāe duri pulſus.

¶ Diuerſitas autē in principio ꝛ augmento eſt ex ꝓprietatibᵘ feb.putride ꝛ de ſignificatiōibᵘ eius fortibus:q̄uis nō appareat in terciana ſꝫ plurimum ꝓpter leuitatem materiei. Et duꝫ nō ſit pulſus fortis:ꝛ non ſit velox velocitate predicta:tunc febris adhuc eſt effimera ꝛ non permutatur ad putredinem.

¶ Hic ponit.xi.collectionē ſignoꝝ putride dicens ꝙ diuerſitas in ꝑnᵒ ꝛ augmēto eſt ex ꝓprietatibus putride febris fortibus in ſignificando eas:q̄uis hec diuerſitas nō plurimū appareat in terciana ꝓꝑ leuitatē materiei: ꝛ h̃ ꝑ ꝑte eſt poſitū ſupra. Et Gal.poſuit ſimul ꝑmo de febribᵘ diuerſitates caloris ꝛ pulſus:ꝛ dixit nō eē ſeparabile ſꝫ ꝓpriū ſignū:vt ꝑ ꝑte dixi ſupra:ꝛ itelligatᷣ ꝺ terciana ꝙ nō apparet diuerſitas plurimū ꝛ in ꝑte augmēti q̄ nō eſt frigus ꝛ rigor. Et ſolet hic dubitari:in q̄ tp̄e magis appeat diuerſitas vel in ꝑncipio vl̓ in augmēto ꝛ maxīe in terciana:ſꝫ de hoc magis in caplo ꝓprio eiᵘ.

¶ Et dū nō ſit.) hic iplicite ponit ſignū ꝑmutatiōis effimere ad putridā:ꝛ dicit:ꝙ dū nō ſit pulſus fortis ꝛ velox velocitate ꝑdicta:tūc adhuc febris eſt effimera:ꝛ n̄ ꝑmutatᷣ ad putredinē:ꝛ ex h̃ dat intelligi ꝙ qn̄ ſit fortis ꝛ velox velocitate ꝑdicta tūc ꝑmutatᷣ ad putredinē.

¶ Ubi nota ꝙ dr̄ ſupra ꝙ calor effimere eſt mitis reſpectu caloris putride precipue tertiane:ꝛ iō pulſus ſit velocior q̃ in effimera ꝛ fortius iprimēs in digitis:ꝛ h̃ eſt dictū virtualr̄ ſupra multotiens:ex quo pꝫ cā dicti.

¶ Sed dubitatᷣ:q2 non videtᷣ ꝙ fortior ſit in putrida q̃ in effimera cū in effimera virtus ſit fortior q̃ in putrida.quidā ergo dixerūt iſtā litterā ꝑmā eſſe affirmatiuā:ꝛ negatiuā pᵐᵃᵐ nō debere eē:imo dicūt:ꝛ dū ſit pulſus fortis ꝛ n̄ ſit velox ꝛc̄. Alij notāt fortitudinē quādā eſſe verā ꝛ hec alijs paribus fortior eſt in effimera:aliā

eſſe fictam

eſſe fictā que ſequit̄ nō adequate virtutis fortitudinē: ſed conatum: ⁊ iſta fortitudine fortior eſt in putrida: qꝛ virtus magis conatur ad pulſandum.

℄ Et eſt vrina in principio indigeſta aut paruꝫ digeſta: ⁊ fortaſſe eſt acuta.

℄ Ponit duodecimā collectionē ſignoꝝ dicēs ꝙ vrina in putridis in pͥncipio eſt nō digeſta: imo ſupple cruda aut parū digeſta ⁊ fortaſſis eſt acuta. i. coloris citrini ſignificāns acuitatē materiei vel acuti odoris: cauſa aūt quare eſt cruda eſt: qꝛ humores in pͥncipio morbi ⁊ precipue putride febris ſunt crudi: ⁊ ideo vrina nō eſt digeſta: nā cum in venis ineſt humor crudus qui eſt commixtus alijs humoribus: prohibet ab alijs ſequeſtrari ꝑ digeſtionē partis: vt deberet miſceri in vrina digeſta vel ꝑ ſubſtātia vel ꝑ hypoſtaſi vrine ⁊ maxime cū iaꝫ incipiunt facere morbū: tunc eniꝫ ſunt magis rebelles. ℄ Nota tñ ꝙ multotiens accidit deceptio: vel qꝛ nō ꝓhibetur ab oībus partibus virtus ſequeſtrare: ita vt faciat ſubſtantiā ⁊ hypoſtaſiꝫ: vel qꝛ humor nō peccat in locis vnde hypoſtaſis ſequeſtranda eſt: vel qꝛ aliqui humores alꝗ a facientibus febrem ſunt digeſti: vel qꝛ nā aliqd dulcis flegmatis ſubtiliauit ⁊ emiſit: ⁊ appet hypoſtaſis nālis ſubſtantie: ⁊ nō eſt ita. Ego autem maxime vidi errorē ⁊ perſeuerātē qñ peccatū eſt circa ſpiritualia mēbra vel circa caput partibus epatis ⁊ illoꝝ locoꝝ magis mundis: nam tunc multotiens vidi vrinaꝫ cum ſignis digeſtionis ⁊ infirmū ad morteꝫ ire: ⁊ Aui. ⁊ alij auctores medicine nō multum confidunt in plerūqꝫ in bonitate vrine.

℄ Et ſcias ꝙ a febribus acutis interficiētibꝰ raro fit euaſio niſi cum cōtractione membri.

℄ In iſta parte capituli ponit Aui. duas regulas pͥma eſt ꝙ tu ſcias ꝙ a febribus acutis interficientibus raro fit euaſio niſi cū ꝯtractione alicuius membri. Et ꝑ febres acutas interficiētes intelligunt̄ febres acute ex malis materiebus abſqꝫ ſignis integre digeſtionis: ⁊ in talibꝰ raro fit euaſio: ⁊ ſi fit plurimū ꝑ modū criſis. Et qꝛ talis dꝫ eſſe ꝑfecta propter defectū digeſtionis: iō vtplurimū eſt criſis ꝑmutatiōis: ⁊ iō vtplurimū ꝑ apoſtema: qḋ accidit in aliquo mēbro mō ꝯſtat ꝙ tale apoſtema: erit de mā multa ⁊ mala: ⁊ iō membrū vtplurimū: aut deſtruetur: aut ita ledet̄ ꝙ remanebit contractū. Nota tamen ꝙ quidā volūt ꝑ ꝯtractionē vniuerſalē itelligere apoſtema: per illud enim tumet ꝑter naturam membrum: ⁊ pars aliqua contrahitur.

℄ Et qñ alleuiatur febris poſt quietem apoſtematis in pleureſi ⁊ ſimilibus: tunc ſcias ꝙ de materia remāſit aliquid ⁊ ꝙ materia declinat ad locum vbi appareat dolor.

℄ Hic ponit aliā regulā: ⁊ vult ꝙ qñ febris eſt cum apoſtemate: ſicut vbi grācū pleureſi vel alio ⁊ ſimul alleuiatur febris: ⁊ apoſtema getat̄: ſed nō multū moleſtat tūc ſi apparet dolor in alia ꝑte corporis: ſcias ꝙ de materia q̄ faciebat febrē ⁊ apoſtema aliqd remanſit: ⁊ illō declinat ⁊ mouetur ad locū vbi apparet dolor: ⁊ h̄ ſupple ꝑcipue vbi non ſit facta euacuatio: per quā verifiſr nā eradicauerit mām morbi: ⁊ ſi aliqua euacuatio fcā ſit: ⁊ ratio eſt: qꝛ ſi appareat dolor in aliqua ꝑte corporis ⁊ nō ex cauſa primitiua: tunc erit per humorē vel vētoſitatē ad locū currentē: ⁊ in tali eſt veriſile ꝙ ſit de reſiduo materiei morbi: ⁊ vos videbitis multotiēs ēt ſine ꝯpate febrē ſubito alleuiari: in qua euacuatio nō eſt facta: ⁊ poſt ſequi colicā vehemētē vt in multis ego vidi: aut apoſtema ⁊ malignū: ⁊ vtplurimū: imo multotiens ꝑnecat: ⁊ colligit̄ ſnīa in cōmēto aſſo. nō ſm rationē alleuiaris: hec de iſto capitulo. Gal. tñ pͥmo de febribus loco allegato addit ꝙ ſigna ſpecieꝝ ēt generis: ⁊ eſt clarū.

℄ Sequūt̄ ſigna febris inſeꝑabilis. Cap. III.

Non continua eſt diuerſitas pulſus que eſt ſecundum febrem apparens valde: ⁊ eſt in plurimo eius non habēs ordinē neqꝫ pondus.

℄ Iſtud capitulū intitulatur de ſignis febris inſeparabilis. i. continue: naꝫ cū poſuit ſigna humoraliū ⁊ ille diuidunt̄ inter cōtinuas ⁊ interpolatas: reſtabat ponere ſigna ꝯtinuaꝝ: ⁊ ſufficit: nā qñ apparet putrida: ⁊ nō hꝫ ſigna ꝯtinue: iudicamus eam interpolatam: ⁊ diuiditur in tres partes ſicut tria ſigna ponit: ⁊ patebunt ꝑtes legēdo. ℄ In pͥma dicit: ꝙ in febre humorali ꝯtinua diuerſitas pulſus que eſt ſm febrē. i. rōne febris ⁊ ſue cāe nō merito alioꝝ accñtiuꝫ immutantiū eſt maior q̄ꝫ in nō ꝯtinua: ⁊ hoc dixit: qꝛ ꝓpter rigorē vel forte frigus vel ſincopim vel dolorē ſtomachi accidentiū in pͥncipio interpolataꝝ nō inconueniret diuerſitatē eē maiorē q̄ꝫ i data ꝯtinua carēte iſtis accidentibus ⁊ eque intenſa: ⁊ cauſa dicti eſt: qꝛ cuꝫ his ꝯditionibus. ſ. ꝙ nō ledatur virtus niſi a calore febrili ſnquātū pēdet a ſua cā maior leſio ⁊ aggrauatio virtutis eſt icōtinua q̄ꝫ in iterpolata. Et ſubdit ꝙ ſꝫ plurimū nō hꝫ ordinē neqꝫ pōdus: qꝛ diuerſitas nō eſt ordinata ⁊ pulſus nō hꝫ ꝓportionē iter ꝑtes q̄ ſit in aliquo ſano alicuius etatis vel ꝯplōnis nālis: ⁊ ſunt hec duo ꝑꝑ eandē cām. ſ. aggrauationē ⁊ pugnā virtutis: ⁊ diuerſuꝫ modū ſe habēdi vṫutis in pugna. ℄ Nota tñ ꝙ aliꝗ per diuerſitatē q̄ eſt ſm febrē itelligūt diuerſitatē inter ſiſtolē ⁊ diaſtolē: qḋ ego puto nō eſſe veꝝ: qꝛ ꝑꝑ talē diuerſitatē nō dicit̄ pulſus diuerſus a medicis vt oñdi ſupra: ſecunda primi: ⁊ pꝫ legenti modos diuerſitatis poſitos a Gal. in libro de differentijs pulſus.

℄ Et perſeuerat febris ⁊ nō ſeparatur poſt viginti quatuor horas.

℄ Nūc ponit Aui. ſcdam manerīē ſignoꝝ q̄ eſt ꝯiecturalis tñ dicēs: ꝙ febris ꝯtinua ꝑſeuerat ⁊ nō recedit vſqꝫ ad. xxiiij. horas: ⁊ cā eſt: qꝛ in tertiana iterpolata durat. xiiij. horis ad plus ⁊ flegmatica. xviij. ⁊ quartana. xxiiij. qñ igit̄ tranſit hūc terminū vr̄ de genere cōtinuarum: tñ qꝛ paroxiſmus tertiane nō pure durat qñqꝫ vltra. xxx. horas. ideo hoc ſignum nō eſt certum.

℄ Et nō aſſociatur ei qḋ diximus de diſpōnibꝰ eradicalibus ex añceſſione rigoris ⁊ alijs.

℄ Ponit tertiā manerīē ſignoꝝ dicens ꝙ febri ꝯtinue nō aſſociat̄ de diſpōnibus eradicalibus: i. febrium iterpolataꝝ quas diximus ſupra. ſ. de anteceſſione rigoris ⁊ frigoris ⁊ ſucceſſione ſudoris ⁊ cā eſt dicta ſupra: vbi ēt eſt dcm̄ ꝙ h̄ eſt veꝝ vtplurimū: ⁊ de illis ponit quartā ſignificatiōeꝫ dicēs ꝙ aſſiduitas ⁊ vehemētia diuerſitatis diſpōnis eius apud augmentū ita ꝙ diuerſitas diſpōnis febris. ſ. in calore ⁊ in pulſu eſt aſſidua ⁊ vehemēs in tpe augmēti eius: longo. n. tpe ⁊ ꝑſeueranter in augmento eſt diuerſitas: qꝛ cōtinue multū grauat̄ nā ⁊ multum pugnat interpolata verſus ſtatum nō ita ſtat diuerſitas. Iſta vero in augmento ⁊ in tēpore eius quādoqꝫ minuitur in calore ⁊ vice alia augetur.

℄ De rebus in quibuſdam quarum differunt febres putredinis ⁊ communicāt in quibuſ-

dam. Caplm. IIII.

FEbris que eſt propter putredinē colere motus eſt tertianus ſiue ſit motus principij paroxiſmi: aut principij vehementie.

℄ Iſtud capitulum intitulatur de reb⁹ in quibuſdam quarum differunt febres putredinis: ꝛ in quibuſdã quarꝫ ꝯueniunt. Et non male ponitur poſt ſigna generalia dicta vt haberent̃ ẽt in quibuſdã pronoſticis gñalia qdã: ꝛ diuidit̃ in tres ptes. In pma ponunt̃ res in qbus differunt. In ſecũda res in quibus cõueniunt pam. In tertia ponunt̃ qdã canoñ. circa febres. Ibi ſcđa.(Et q̃rtana gđe.) ibi tertia.(Et ſcias ꝙ pncipiũ.) Prima in q̃ttuor: qꝛ pmo ponunt̃ quedã ꝯditiões febriũ colericarꝫ. ſcđo ſanguinearꝫ. tertio flegmaticarꝫ. quarto melãcolicarꝫ. ſcđa ibi.(Et illa q̃ eſt ex putredine ſanguinis.) tertia ibi.(Flegmatica acceſſiones.) quarta ibi.(Quartana aũt nõ.) ℄ Pria in quatuor pmo ponit̃ mod⁹ colericarꝫ febriũ excepto cauſone. ſecundo ponit̃ modus motus cauſonis. tertio ponunt̃ cõditiones tertiane pure. quarto tertiane non pure. quarto ponit̃ tp̃s durationis pure: ꝛ cõtinue ꝛ interpolate: ptes patebunt. ℄ Dicit in pma: ꝙ motus febris: que eſt pp putredinẽ colere eſt motus tertianus ſiue fuerit motus pncipij paroxiſmi in iterpolatis ſiue motus pncipij vehementie. i. pncipij exacerbationis in ꝯtinuis: ꝛ cã huius ſatis eſt dicta ſupra. Gentilis aũt vult ꝙ illa ꝓprietas q̃ hꝫ mouere de tertio in tertiũ nõ acgrit̃ colere niſi cum quibuſdam circũſtantijs loci ꝛ aliorꝫ que circunſtãtie hñt ſunt in colera faciente tertianã: ſiue ꝯtinuã: ſiue iterpolatam: non autem in faciente cauſonem.

℄ Niſi ſpecies eius que dicitur aduſta: cuius motus eſt occultus valde: ꝛ eſt ſici. i. inſeparabilis concluſa.

℄ Hic dicit ꝙ motus illius ſpeciei febris que eſt pp putredinẽ colere q̃ dr̃ febris aduſta. i. cauſon nõ eſt motus tertianus niſi valde occulte: imo eſt iſeꝑabilis: ſicut cõcluſa: ſcꝫ que hꝫ motum ꝯtinuũ abſqꝫ exacerbatione: ꝛ ſi aliqs eſt talis motus eſt: qꝛ aliqd parum in tertia depellitur de colera ad venas a corde diſtantes.

℄ Et tertiana quidẽ pura eſt acuta ꝓpter ſubtilitatẽ materiei: ꝛ eius caliditas eſt magna mordicatiua ꝓpter fortitudinem colere: ſed eſt ſalutifera: propterea ꝙ colera eſt leuis ſup nãꝫ: ꝛ quoniam ipſa facit quietem.

℄ Hic ponit quaſdã ꝯditiones tertiane pure: pma ꝙ ipſa eſt acuta. i. cite terminatiõis pp ſubtilitatẽ mãe: ſcđa ẽ ꝙ caliditas eius eſt mordicatiua ꝓpter fortitudinem colere: ſcꝫ in calore: tertia eſt ꝙ ipſa eſt ſalutifera. i. ſaluãtur ex ea infirmi niſi aliud impediat: ꝛ hoc pp duas cauſas: vna eſt ꝙ ipſa eſt leuis ſup nãm. ſcđa eſt ꝙ ipſa facit magnã quietẽ inter vnũ paroxiſmũ ꝛ aliũ: qꝛ facit q̃etẽ circa. xxxvi. horas cũ in duabus diebus paroxiſmus vtplurimum nõ tranſeat. xij. horas.

℄ Tertiana vero non pura eſt longioris ſpacij q̃ꝫ pura.

℄ Hic dicit ꝙ tertiana nõ pura eſt longioris ſpacij q̃ꝫ pura: ꝛ nota ꝙ nihil dicit de acutate caloris nec intelligit ꝙ ois nõ pura ſit longior: cõtingit eniꝫ aliquã eſſe non purã: imo ſepe videt̃ ꝙ nõ durat ſeptẽ periodis: ſed eſt non pura qualibet pura longior: hec tñ magis dicentur infra de tertiana.

℄ Et pura quidem raro pertranſit ſeptem periodos niſi ab errore: continua quandoqꝫ conſumitur in ebdomada.

℄ Ponit aliquo modo differentiam pure interpolate ꝛ cõtinue dicẽs: ꝙ pura raro ꝑtrãſit ſeptẽ ꝑiodos niſi fuerit ab errore: ꝛ ꝯtinua pura q̃qꝫ ꝯſumit in ebdomada. ℄ Circa iſta igitur nota primo: ꝙ duobus modis apud medicos dicimus colerã purã: ꝛ ꝑ ꝯñs tot modis dicet̃ colera nõ pura ſibi oppoſita: vno mõ dicit̃ pura ꝓpter puritatẽ qualitatis ipſius: ita ꝙ illa q̃ eſt magis calida ꝛ ſicca dicat̃ magis pura: ꝛ ita de flegmate in ſuis qualitatibus: ſcđo qꝛ nõ ꝯmixta alteri humori vel cineritie: ꝛ ita nõ pura dicit̃ duobus modis ſibi oppoſitis. Marſilius autẽ ſup hoc paſſu dicit aliq̃ꝫ dici purã ꝑ carentiã ꝯmixtionis preter nãm: nã colera nãlis quãtũcunqꝫ pura in venis exiſtens eſt ꝯmixta alijs humoribus: ſꝫ non cõmixta cõmixtione ꝑter nãm: ꝛ ſic non pura oppoſito mõ dr̃ cõmixta ꝑter nãm. ℄ Nota ſecũdo ꝙ tertiana pura eſt illa q̃ ꝓuenit a colera pura: ſicut nõ pura tertiana dicit̃ illa q̃ ꝓuenit a colera nõ pura. Qõ. I.

Tunc cadit dubitatio de dicto Aui. hic ꝛ aliorum auctorꝫ dicẽtiũ ꝙ tertiana pura eſt breuis reſpectu nõ pure ꝛ ſalutifera: qꝛ colera eſt leuis ſup nãm: nã illa colera eſt grauior ſup nãm quocunqꝫ intelligat̃ que eſt groſſior ꝛ deterior: ſed colera pura eſt groſſior ꝛ deterior nõ pura. igit̃ ſeq̃t̃ ꝙ ipſa eſt ſup nãꝫ grauior: minor in q̃ eſt dubiũ ꝓbat̃ ex Galieno ſcđo pronoſticorꝫ ꝯmẽto. xxxviij. illi⁹ ptis.(Laudabilis eſt vomitus ꝛc̃.) vbi dixit Gal. pmo: ꝙ humor purus qui eſt de genere colere ſignificat victoriã caliditatis: ꝛ in fine ꝙ humor q eſt generat⁹ pp victoriã caliditatis eſt aduſtus: ꝛ finit̃ hũiditas ei⁹: ꝛ ꝙ iſta ẽ cã ſue ingroſſationis. ſilr ꝯmẽto. xlvi. illi⁹ ptis. Uiride malũ: vbi dixit: qꝛ iaꝫ locutus fui i eis q̃ pmiſſa ſũt in oĩbus hũoribus puris: qꝛ oẽs humores excepto ſanguine qñ ſunt puri ſigñant egritudinẽ malã: quõ g̃ tertiana eſt ſalua: qñ eſt pura colera: ꝛ qñ eſt nõ pura eſt longior ꝛ ſuſpectior. ℄ Ad hoc rñdet Marſilius in qõne quã facit: verũ tertiana pura ſit breuior nõ pura: ꝙ colera faciẽs tertianã purã ẽ minus mala: ꝛ vtplurimũ ſubtilior: imo alijs parib⁹ ſemꝑ tertiana pura breuior: qꝛ colera ſubtilior aptior reſolutioni ꝛ minus grauans ſua corpulentia vtutẽ. ℄ Ad auctoritatẽ pmã dicit Gal. intelligere de colera genita a puro calore: q̃ eſt aduſta groſſa vergẽs ad nãm melãcolie: ſed tertiana pura eſt de colera pura alio modo: quia priuata mixtione ꝑternãli. Hec rñſio nõ videt̃ vera: nã Gal. in pncipio ꝯmẽti dicit ꝙ humorẽ intelligimus purum per ꝑuationẽ mixtionis cũ alio: nõ ꝑ generari a puro calore. ℄ Preterea ad hoc vt ſit tertiana pura dicit Gal. ꝙ debꝫ eſſe in corpe valde colerico in eſtate calida aſſueto cibis calidis ꝛ potibus ꝛ exercitio calefaciente: ꝛ accidentibus anie calefacientibus vt dr̃ ſecundo de criſi. modo ꝯſtat ꝙ hec faciunt humorẽ ꝑ calorẽ purum mõ loquẽdi medicorꝫ. ℄ Ad ſcđam auctoritatẽ nõ rñdet: ſed puto ꝙ diceret ſicut de pma: ſꝫ certe ẽt ibi loq̃t̃ Gal. de puro ꝑ ꝑuationẽ mixtiõis. ℄ Gentilis aũt in expoſitiõe huius ptis ſup pma quarti dicit ꝙ colera dicitur pura leuis ſup nãꝫ ex pte ſubtilitatis ꝛ facilitatis reſolutiõis: ſꝫ ex pte qualitatis nõ: qꝛ materie ſanguinee ꝛ flegmatice dulces meliores ſunt colericis: ꝛ ſic dicẽdo tollit̃ ꝯdictio ad ſermonẽ Galieni ſcđo pnoſticorꝫ ꝯmẽto. xlvi. ℄ Sꝫ ẽt ſalua viri iſtius auctoritate Gal. dicit purã colerã eſſe groſſiorẽ ꝛ deteriorẽ ſignificare egritudinem

dinem:ꝛ ita oēm humorē purū reſpectu nō puri ſanguine excepto. ¶ Preterea febres de colera zinaria ꝛ praſſina ſūt de colera pura:ꝛ tn̄ ſūt ꝑniciofe: vt ĭfra dicā:nō igitur h̄ mō ridendū. ¶ Dr̄ igr̄ p̄mo:ꝙ tertiana pura eſt ꝓueniens ex putredine colere aliunde naturalis in ſubſtātia ſua excepta putredine:nā illa que eſt nō naturalis nō ꝑꝑ ꝑmixtione:ſed in ſua ſubſtantia:ſicut illa q̄ fit ex putredine ſanguinis:ꝛ illa q̄ fit ex colera praſſina vel zinaria ſi fieri pōt:nō eſt tertiana pura ad mentē auctoꝝ. ¶ Nota tertio:ꝙ colera naturalis dū eſt in diſpōne ſibi nāli in ſubſtantia:ꝛ qualitate nō eſt pura ꝑ ꝑuationē mixtionis aquoſitatis vel alicuius humiditatis q̄ nō eſt de ſubſtantia ſua:imo nāliter h₃ tale₃ commixtionē:nec ab illa abſoluiť niſi ꝑ caliditatē nimiam: q̄ talē humiditatē reſoluit dimiſſa colerica ꝑte:ꝛ h̄ non fit remanēte illa ꝑte:q̄ eſt colera niſi illa pte alterata ꝛ exiccata ꝛ igroſſata ꝛ fcā multū deteriori recte:ſicut caro ſi reſoluať ros ꝛ cambiū:quos d₃ hēre in nāli diſpōne:ſit ſicca:ꝛ groſſa:ꝛ ꝑternāliter diſpoſita:ita q̄l₃ alius humor h₃ aliquā talē mixturā aut aliā:vn̄ Gal.ſcdo ꝓnoſticoꝝ ꝯmento allegato dixit ꝙ eſt:q₂ colera citrina qn̄ eſt pura ſigñat ꝙ eius humiditas:quā nominauim⁹ colerā citrinā aquoſa₃:cā cuius tu vides eā viridē iam aduſta eſt ꝛ finita. Uides igr̄:ꝙ nō nominat eā puram ſm̄ intentionē illius loci niſi qn̄ hūiditas eſt ꝯſumpta. Dico igr̄ ego ꝙ tertiana dr̄ pura q̄ ꝓuenit ex putredie colere nālis ſubſtātie ſolius:cui tn̄ neceſſario eſt admixta hūiditas aquoſa:dū illa eſt nālis ſubſtātie:q̄ hūiditas nō eſt de ſua eſſentia:ꝛ qn̄ ad hoc ducit vt humiditas talis reſoluať abſq₃ colere illius reſolutiōe:tunc fit groſſior ꝛ deterior ꝛ nō nālis in qualitatib⁹ ſuis:eſto ꝙ nō eſſet putrida ꝛ egritudines ab ea ſunt deteriores q̄₃ a colera ꝯmixta alijs parib⁹ niſi cōmixtio ſit cū re valde mala. S₃ de mā tertiane magis dicemus in caplo ꝓprio. ¶ Preterea attēde ꝙ cauſa quare tertiana pura longiſſima terminať in ſeptē ꝑiodis ad plus niſi fuerit error:eſt q₂ nō ex quacunq₃ multitudine colere pōt incipere tertiana pura. Natura eni₃ illi⁹ humoris ꝑꝑ ſua₃ acuitatē nō patiť multā quātitatem qn̄ eam agitet:aut expellat:aut ad putredinē tranſeat:ꝛ iō experientia innotuit ꝙ niſi cadit error:tertiana pura nō trāſit ſeptem periodos niſi raro. Et pōt tn̄ multotiens terminari:tertiana aūt ꝯtinua ꝯſumiť in hebdomada ad plus vt probat experiētia:nec ꝑ cām bene poſſumus hoc ꝓbare:vt dixi ſecunda particula affo.

¶ Et illa q̄ ē ex putredine ſanguinis eſt ꝯtinua inſeꝑabilis:ꝛ eius calor eſt plurim⁹ cōis cū lenitate nō cū mordicatiua colere:ꝛ quandoq₃ peruenit ad ſtatum in quattuor diebus.

¶ Ponit hic diſpōnes febris ſanguinee:ſiue cū putredine:ſiue ſine putredine dicēs:ꝙ febris q̄ eſt ex putredie ſanguinis eſt ꝯtinua inſeꝑabilis.i. nō interpolata:imo ſupple nec hñs manifeſtas exacerbationes:ꝛ eius calor eſt plurimus:q₂ ad tactū videť multe intenſionis ꝛ in multo vapore fundatus ꝛ eſt ꝯtinuus lenis:nō aūt mordicatiu⁹ ſicut calor colerice in cauſonide vľ tertiana pura in ſtatu:ꝛ qñq₃ venit ad ſtatū in quattuor diebus:cā aūt quare eſt plurimū ꝯtinua:eſt q₂ ſanguis nō faciēs apa eſt in venis:aut cōcauo cordis:ꝛ natura non pellit ipm̄ in ambitū totius ſicut alios humores:imo cum recepit illū modū putredinis:cū quo fiūt febres remanet in venis:ꝛ qñq₃ eſt putredo in venis:ꝛ ꝓpue cū in hora trāſitus in putredinē nō mittiť de vno loco ad alteꝝ tunc eſt ꝯtinua ꝯcluſa ſine exacerbatiōibus vt dcm̄ eſt ſupra. Gentilis tn̄ ꝛ ſequaces dicūt ꝙ hoc eſt de ſanguinis ꝓprietate vt motus eius ſit cōtinuus:ſed hoc dcm̄ eſt ſupra:ꝛ in caplo de febre ſanguinis videbim⁹. Et nota ꝙ calor eſt multus:q₂ ſanguis eſt multe quātitatis ꝛ calidus ꝛ humidus aptus multis vaporationi:ꝛ ꝓpter hanc cām eſt mitis ſiue lenis:nō mordicatiuus ſicut calor colerice:peruenit autem ad ſtatum ꝛ criſi₃ in q̄ttuor diebus:q₂ quarta eſt primus terminus fortis:ꝛ ſanguis eſt valde obediens digeſtioni:ꝛ ꝓpter multitudinem eius ſtimulat naturā ad digerendū ꝛ expellendum:criſis aūt in die tertia eſt quādoq₃:ſ₃ raro:vt tertio de criſi.ꝛ fen ſecunda huius.

¶ Flegmatica acceſſionē faciēs omni die eſt lenis caliditatis per cōparationē ad colericam.

¶ Longa ꝑꝑ viſcoſitatem materiei ꝛ frigus ei⁹ ꝛ multitudinē eius. ¶ Et ē magni timoris: qm̄ habet paruū ſpaciū interpolatiōis ꝛ quietis: ꝛ qm̄ ipſa aſſociať corruptioni ꝛ debilitati in ore ſtomachi que nō excuſať: ꝛ illud eſt de illis q̄ attrahūt accidētia mala ex ſincopi ꝛ pulſu cordis ꝛ caſu appetitus. ¶ Et que de ea eſt inſeparabilis:eſt res magis ſimilis ethice ſi nō eſſet lenitas pulſus: q̄uis qñq₃ fiat durus ꝛc̄.

¶ Et quātū eſt minus pura eſt minoris ꝛ breuioris paroxiſmi niſi declinet cū paruitate ſiue puritatis ad melancoliam.

¶ Hic ponit ꝯditiōes flegmatice:ꝛ ſūt q̄nq₃:p̄ma eſt ꝙ eſt lenis caliditatis ꝑ cōparationē ad colericā. Et dr̄ caliditas lenis:q₂ remiſſa:ꝛ nō multū acute ĭpreſſiua. Remiſſa eſt:q₂ in ſuba flegmatis eſt paꝝ de igneo:ꝛ iō per putrefactionē nō multū ĭflāmatur ſicut colera:nec eſt ita de colera reſpectu ſpirituū:ꝛ lenis reſpectu colerice caliditatis:q₂ illa de colera eſt ĭ ſubtiliori ꝛ liciori ſuba ꝛ magis acute impreſſiua ꝛ mordaciter. ¶ Secūda cōditio flegmatice eſt ꝙ eſt lōga ꝑ ꝯpōnē ad colericā ꝑꝑ tres cauſas:quaꝝ vna eſt viſcoſitas materiei:ſecūda frigus eius:tertia cauſa eſt multitudo eius:na₃ ꝓpter iſtas tres cauſas humor eſt rebellis virtuti ꝛ difficilis digeſtionis ꝛ expulſionis. ¶ Tertia condītio eſt:ꝙ iſta flegmatica interpolata eſt magni timoris ꝓpter duas cauſas:vna eſt qm̄ tp̄s quietis inter vnū ꝑoxiſmū ꝛ alium eſt breue:nā nō eſt niſi ſex horaꝝ:q₂ inuadit omni die ꝛ durat.xviij.horis.ſecūda cā eſt q₂ aſſociať debilitati in ore ſtomachi a qua debilitate nō excuſať:q₂ ſemꝑ aſſociať ei:ꝛ hec debilitas facit multa accn̄tia mala multotiens:ſ₃ nō ſemꝑ ſicut ſincopim ꝛ tremorē cordis ꝛ caſum appetitus q̄ accn̄tia ſunt ꝑiculoſa:ꝛ cā aſſociatiōis debilitatis in ore ſtomachi eſt:q₂ ſtomachus eſt lacuna flegmatis:q₂ plurimū qd̄ ĭ eo congregať eſt flegma vt dicit meſue in caplo de ſoda:ꝛ Aui.xiij. tertij caplo de egritudinib⁹ ſtomachi:ꝛ maxie aggregať ibi flegma ꝑternāle:qd̄ cū moueť ꝑꝑ febrē ꝛ ex alijs mēbris ſibi cōmunicať ꝛ poſt putreſit ledit ipm̄ vehemēter ꝛ perſeueranter magis q̄₃ colera vtplurimum. Et poſtea tu vide qūo ex hac leſione accidat tremor cordis ꝛ ſincopis.xi. tertij. ¶ Quarta ꝯditio eſt ꝙ flegmatica inſeꝑabilis.i. ꝯtinua eſt res magis ſilis ethice niſi eēt lenitas pulſus: ꝓpter quā differt ab ethica:q̄uis ēt qñq₃ fiat durus in flegmatica ꝓpter cauſas indurationis dictas in ꝓcedēti caplo. ¶ Quinta conditio flegmatice eſt:ꝙ q̄to ē minus pura:tāto eſt minoris ꝛ breuioris ꝑoxiſmi: ꝛ poniť

ſcda τ ꝑ ideſt expoſitiue nō copulatiue:nā intēſior ē cū
hȝ mixtā colerā:τ ſubdit hoc eſſe verū niſi iſta flegma/
tica cū puitate ſue puritatis declinet ad melancoliā.i.
nō ſit mixtura melancolici humoris:qꝛ mixtura alioꝝ
humoꝝ ſubtiliat flegma τ calefacit:ſȝ melācolia igroſ/
ſa τ reddit iobediētē digeſtioni τ reſolutiōi.❡ De his
gnqȝ ꝯditiōib⁹ tres prime ſunt ſatis clare.Sȝ de quar
ta videbiꝛ dubiū:qꝛ flegmatica ꝯtinua pura q̄ vocaꝛ la
tica hȝ rigores in pn° exacerbationis qd nō eſt i ethica
τ h̄ eſt valde notabile ſignū dn̄e abſqȝ pulſus duritie:
vn̄ Aui.īfra in caplo de ſignis ei⁹:τ apd inceptiōeȝ ſiūt
rigor τ frigus τ horripilatio.Pro iſto notādū:ꝙ lȝ Aui.
dicat infra:ꝙ in ꝑncipio latice accidūt rigor τ frigus τ
horripilatio:nō tn̄ debemus intelligere ꝙ in oī tali pre
ſertim in ꝑncipio particulari:qꝛ tunc res eēt valde ma/
nifeſte dn̄e.Nec ēt putādū ꝙ hoc ſit in oī ꝑncipio fleg
matice ꝯtinue de flegmate multo groſſo:τ frigido:mul
totiēs.n.in hac ꝯditiōe nā paulatim valde:τ valde tar/
de mouet mãȝ:ita vt nec eius infrigidatio nec rigor ap/
pareat:τ ego teſtor pluries vidiſſe laticā q̄ durauit plu/
ribus mēſibus:in q̄ cū ſumma difficultate potuimus aliq
medici q ſingulares erant τ ego cognoſcere q̄ hora eēt
ꝑn^m exacerbationis τ putauimus eē ſine exacerbationi
bus ꝯcluſam vt angelo iudeo de ſenis qui anno integro
paſſus fuerat τ ꝯſumptus:τ anteq̄ diſcerneremus:vtꝝ
eſſet ethica laborauimus cū cibatiōe in diuerſis horis:
τ tandē cognito ꝙ nō erat ethica cū fortibus calefaciē/
tibus τ cū purgatione groſſi flegmatis ipm curauimus
τ ſanauimus.Idē fuit florentie in dominico vngione
veris guadagni:τ alijs pluribus quos vidi.Accidit ergo
multotiens ꝙ eſt res magis ſīlis ethice:τ aliqñ ꝙ hȝ ri/
gores:quō aūt τ in q̄ tpe habeat qñ hȝ dicā loco ꝓprio.
Reliqua de hac parte ſunt nota. Queſtio. II.

Quinta ꝯditio eſt magis ambigua:an quanto eſt
minus pura abſqȝ melācolia ſit breuioris
τ minoris paroxiſmi.Et gētilis diſputauit illā lōgiſſimā
qōneȝ plenā pulchris difficultatib⁹:vtrū febris de ſolo
flegmate ſit longior q̄ febris de flegmate ꝯmixto cum
colera.Et ego hūc titulū tractaui in qōne illa:vtrū in
febre flegmatica ꝯpetāt carnes.Sed qꝛ res eſt huic lo/
co ꝓpria modo latius dicam.

❡ Ad ptē igiꝛ affirmatiuā arguiꝛ ꝑmo auctoritatibus:
quaꝝ vna eſt ꝑma affo.cōmēto.xij:paroxiſmos τ ꝯſiſten/
tias:vbi diꝛ Gal.emitriteū q ē de mā ꝯpoſita eē mediū
in ꝓlixitate inter cauſonē τ anfimerinā q̄ eſt flegmati/
ca.❡ Scda eſt Gal.z° de dīfis febriū vbi dixit ꝙ ſtat⁹
emitritei ē maturior.i.citior q̄ ſtat⁹ flegmatice.❡ Ter
tia auctoritas eſt Aui.hic τ infra in caplo de ſignis emi
tritei:vbi dicit ꝙ ſtatus huius egritudinis in horis vni
uerſalibus τ pticularib⁹ ē añ ſtatū flegmatice.❡ Quar
ta auctoritas eſt infra in caplo de febrib⁹ ꝯpoſitis: vbi
dixit ꝙ qñ cū emitriteo ꝯiungiꝛ tertiana ꝯſumiꝛ ter/
tiana τ remanet emitriteus:ſȝ qñ ꝯiūgiꝛ cū flegmatica
vł melācolica eradicaꝛ emitriteus τ depuratur flegma
tica vel melācolica.❡ Quinta auctoritas ē Gal.in tera/
pentica ad glauconē vbi nominādo cronicas nō nomi/
nat aliquā ꝯpoſitā:ſed hn̄ flegmaticā.❡ Sexta aucto/
ritas eſt raſis.x.almanſoris in caplo de flegmatica vbi
dicit ꝙ ſit longa τ māſiua:que qñqȝ multis moraꝛ mē
ſib⁹.❡ Septima eſt raſis.xix.ꝯtinētis caplo.vij.vbi di
xit qñ in quotidiana eſt colera:erit acut⁹ paroxiſm⁹ τ bre
uis.❡ Rōne arguiꝛ ſic:multitudo τ groſſities:τ fridi/
tas τ viſcoſitas ſūt cauſe lōgitudinis morbi ex pte hūo
rū:ꝯtrarie diſpōnes ſūt cāe breuitatis:ſȝ flegma purū
alijs paribus eſt groſſius:frigidius viſcoſius q̄ mixtū
colere.ergo facit morbū lōgiorē:nā in quātitate pōt po
ni paritas inter hūorē mixtū τ ſimplicē:τ ꝯpōnes intel
ligūtur cū alioꝝ paritate.❡ Scdo ſic:morbus acut⁹ τ
prauoꝝ accītuū eſt breuior:emitrite⁹ reſpectu flegmati
ce eſt hm̄:vt pȝ ex Gal.in libro de typo circa finem.

❡ Ad ptē oppoſitā arguiꝛ auctoritatib⁹ multis.quarū
prima eſt Gal.qnta pticula affo.quibuſcunqȝ tumores
podagrici.Ibi dicit Gal.ꝙ morbus habēs ſubtilē mãȝ
eſt breuis:hn̄s vnā τ groſſaȝ lōgior:hn̄s aūt mixtaȝ ex
ambob⁹ ē tardior τ lōgior.❡ Et ſcda auctoritas ad idē
in quarta pticula affo.in cōmēto affo.τ vbi ī toto corpe
mutationes:vbi dixit:ꝙ morbus hn̄s multā τ diuerſaȝ
mãȝ longior eſt habēte vnā.❡ Tertia eſt ꝑmo de criſi
cū dr̄ ꝙ egritudo ſingularis eſt facilioris digeſtionis.
❡ Quarta auctas ē Aui.ca°de emitriteo:vbi diꝛ ꝙ qñ/
qȝ extēdiꝛ circa ſeptē mēſes:ō flegmatica vō diꝛ ꝙ re/
ſoluiꝛ circa.lxiij.diē:τ ī ca° de tertiana nō pura dicit ꝙ
durat circiter medietatē anni qñqȝ:τ Gal.ꝑ ꝓnoſticoꝝ
ꝯmēto.cclvi.vbi dixit ꝙ mã mixta pluri tpe īdiget ad
h̄ vt digeraꝛ:qꝛ qñ ſūt inimici inimici īdiget vt aggrat tpe
lōgiū ad h̄ vt expugnet eos.❡ Itē illa ē lōgior q̄ lōgio
res hȝ paroxiſmos:ſȝ febris ō mã mixta lōgiōes hȝ ꝑoxiſ
mos.g ē lōgior:τ minor pȝ ꝑma quarti ca° de tertiana
nō pura:vbi dicit ꝙ paroxiſm⁹ eius qñqȝ durat.xl.horis.
Et idē diꝛ Gal.in z° de criſi:ſȝ de flegmatica diꝛ ꝙ ꝑo/
xiſm⁹ ē.xviij.horaꝝ.❡ P.Illa febris ē lōgior:τ q̄ ma/
gis vtus debilitaꝛ loquendo de ſalubri:qꝛ vtus debilis
facit morbū ꝓlōgari:ſȝ magis debilitaꝛ vtus a febre ō
mã mixta:qꝛ calor ē fortior τ magis penetrās rōe mãe
calide.g τc.❡ In declaratiōe qōnis ꝑ ponā ꝑambula
cōia:ſcdo opiniones alioꝝ.tertio qd mihi vr̄ dicendū.

❡ Quātū ad ꝑ^m notandū:ꝙ ꝑ febrē putridā de flegma/
te ſolo itelligim⁹ febrē putridā:cuius cā nō eſt putredo
alteri⁹ hūoris q̄ flegmatis:ꝑ febrē aūt de flegmate mi
xto cū colera itelligim⁹ febrē:cui⁹ cā eſt putredo hūo/
ris aggregati ex colera τ flegmate ſiue iſta aggregatio
ſit ad formā vnā:ſiue aggregatio plurime ꝯmixtiōis ꝑ
iuxta pōnē ptiū ꝑuaꝝ:ſiue ꝑ iuxta pōnē ſine ꝯmixtio/
ne.❡ Scdo nota ꝙ tribus modis poſſumus imaginari
in vno corpe hoīs colerā ꝯmiſceri flegmati ad faciēdā
febrē:vno mō ita ꝙ ī cōmixtiōe fiat vnio τ forme acq/
ſitio tertie:ſic cōiter putaꝛ de colera vitellina iuxta mo
dū Aui.τ de colera citrina τ de flegmate ſalſo:ꝙ vtrū
ſit vel nō pro nunc nō curo:nec ꝓpoſito ptinet multū.
Scdo mō contingit ꝙ miſceantur ita vt ſint vniſicati
modo quo virtus non ſufficit vnum ab alio ſeparē:nec
vnū ſine reliquo pellere:eſto ꝙ non fiat for⁹ vna.Ter/
tio modo ꝙ ſimul ſint in corpore τ faciant febrē vel fe
bres:ſiue ſint due ſiue vna ꝯpoſita vt in emitriteo:τ qñ
iſti humores ſunt redacti ad vnā formaȝ ſi ꝯpoſitū ſm
ſuā nām eſt calidū:τ ſiccum:humor ille vocaꝛ colera:τ
febris ex illius putredine colerica:qñ autem ſm ſuam
nām debȝ eſſe frigidus τ humidus:dicitur flegma:τ fe
bris ex illius putredine flegmatica:vtroqȝ tamen mo/
do dicimus tales febres de flegmate mixto cū colera:
ſed qñ iſti duo humores ita vniſicātur ꝙ natura mem/
bri τ virtus non ſufficit ſequeſtrare:nec vnum mouere
ſine reliquo:hoc cōtingit vel equalibus portionibus in
quantitate:vel vincente colera in quantitate:vel econ/
tra vincēte ſtate.❡ Sȝ tūc inſurgit dubiū de tali fe/
bre pendente a tali humore putrido ſi ſit vna:τ vtrum
denominari debeat flegmatica vel colerica:τ tertio quē
motū ſeruat in ꝑiodicādo.❡ Pro ꝑ ſi ſint ambe ptes
ſub actu putredinis:dico ſm medicos febrē dici vnam
τ nō dici ꝯpoſitā:ſȝ ſimplicē:pendētē tn̄ a cōpoſita mã
febris

ſebris enim quandoqꝫ dicitur ſimplex:quia pendens a
ſimplici materia:ꝛ quādoqꝫ non compoſita ex diuerſis
febribus ſm numerū ſm modum loquēdi medicoꝝ:ꝛ
hoc ſcdo modo loquor hic. ¶ Sꝫ ꝓ ſcdo dubio ꝯſiderā
dū:ꝙ aut ambo humores ſunt eq̄liter ꝓni putredini:
ꝛ vn⁹ nō eſt magis cā alteri⁹:ꝙ moueat̃ ad putredinē
q̄ ecōtra. Aut vn⁹ eſt per ſe paratus putredini ꝛ alteri ac
cidit putredo ꝓꝑ putredinē pmi:qꝛ ab ipſo:ita ꝯtīgit ꝛ
cū ipſo ita īmiſcet̃:ꝙ nā non pōt ipm a putredine ꝓhi
bere alio putrēte. Vbi grā colera de ſe nō eſt parata pro
nūc putrere:ſed qꝛ flegma ſecū īmiſcatū putreſcit:ꝛ ē ita
iunctū cū illa colera:vt ponit̃:ideo nā nō pōt ꝓhibere
qn putreſiat:qꝛ qḋ tāgit̃ a putrido putreſcit. Et tūc dico
febrē denominari ab humore qui pncipalr putreſcit pn
cipali denominatiōe:ita ꝙ ſi colera eſt ille q pncipalr
putreſcit dicat̃ colerica:ſi flegma dicat̃ flegmatica:ꝛ qꝛ
poſſe eſt non obſtāte ꝙ colera ſit minoris quātitatis q̄
flegma ſecū cōmixtū:ꝙ ipſa tn̄ ſit ille humor q pncipa
liter putreſcit in hoc aggregato:ꝛ ſtat etiā econtra:ideo
nō īcōuenit aliquā eſſe febrē colericā vincēte flegma
te in multitudie ꝛ aliquā flaticā vincēte colera in mul
titudine:nec ēt incōuenit iſtis humoribus nō redactis
ad formā vnā ex coꝝ putredine fieri febrē vnā nō ꝯpo
ſitā ſꝫ modū loquendi medicoꝝ. ¶ Pro tertia dubita
tione:qua q̄rit̃ quē motū ſeruat periodicū illi q dicunt
ꝙ ꝓpletas eſt cā certe periodicatiōis ad modū Genti
lis haberēt dicere:ꝙ ſeruāt humores pncipalr putre
ſcētes:qꝛ ad illius motū alter mouet̃:ita ꝙ ſi colera ſit
pncipaliter putrida eſt mot⁹ tertian⁹:ſi flegma eſt mo
tus quotidianus. Ego aūt idē dico ꝓ pma pte.ſ.ꝙ hec
febris periodicabit ſꝫ motū periodicū hūoris pncipali
ter putrētis:ſed nō puto ꝙ neceſſario ſi pncipaliter pu
treret colera ꝙ habeat motū de tertio in tertiū:ſtat eniꝫ
ꝙ ꝓꝑ flatis multā mixtionē pellit̃ oī die ꝛ faciet quoti
dianā:ꝛ aliqn̄ pncipali putredie exiſtēte in flate:tn̄ ꝓꝑ
colerā mixtā tardi⁹ ſepabit̃ a ſanguine in venis:qꝛ erit
magis in ſanguie ꝓfundata:ꝛ ita qn̄qꝫ mouebit̃ de ter
tio in tertiū:ꝛ ſic nō hēo ꝓ īcōueniēti:ꝙ quedā ſunt fe
bres denoiande colerice vne ad modū medicoꝝ:q̄ ꝓio
dicāt oī die:īmo puto multos videre quotidie ꝛ eꝫ:me
dici tn̄ inuadētē oī die ſi ꝓitas ſit ꝓxiſmoꝝ ꝛ non ſunt
multū domināta ſigna colere dicūt quotidianā hodi
ernis tꝑib⁹ eꝫ tertianā. Sꝫ colericā vl̃ flaticā puto de
nominādas:vt dixi:ꝛ ꝙ aliq̄ ſit flatica in q̄ plus de co
lera peccat:vl̃ ſentire Aui. īfra in ca. de flatica:cū dixit:
ꝛ nō fiat aſſiduatio ſuꝑ ipſam cū ſolutiua in pncipio ꝛ
poſt ipꝫ:ꝛ ꝓpꝛie qn̄ mā eſt colerica:ꝛ paulopoſt dixit:et
cū mā eſt ad colerā declinās ꝯmiſceat̃ cū ea ſirup⁹ vio
latus:ꝛ dicit:ꝛ iteꝝ herbe eupatoꝛij fumiterre bedegal
abſinthij:aā.ʒ.v.paſſulaꝝ.ʒ.x.mirabolanoꝝ citrinoꝝ
ʒ.v. Et hec q̄dē cura eſt ei:in qua vicit colera magis cō
ueniēs. hec Auic. Similiter ergo imaginādū de coleri
ca:in qua in quātitate vincit flegma. Et puto ꝙ ꝓpter
hāc cām Auicē. in cap. de cura tertiane ꝓpoſuit aliq̄ ſo
lutiua:que multo magis ſunt euacuatiua flegmatis q̄
colere:ꝛ ſi ponat̃ apoſtema extrinſecū mixtū ex colera
ꝛ flegmate facere effimerā:dico ꝙ iſta nō dr̃ a docto
ribus febris de flegmate mixto ꝛc̃. quia non eſt putrida.
¶ Sꝫ ſi arguit̃ ꝙ ex dictis ſequitur aliquā eſſe febrē
flegmaticā:in qua ſolū fumus colericus eſt cā coniun
cta.nā poſſibile eſt in tali febre cum q̄ putreſcunt fleg
ma pncipaliter:ꝛ colera ſecūdario:ꝙ fumus colere tā
q̄ ſubtilior ſolus petat coꝛ:ꝛ calefaciat coꝛ preter nām.
¶ Dicitur ꝙ hoc admiſſo pro poſſibili:tn̄ nō ſolum fu
mus colere eſſet cā coniuncta:īmo ꝛ fumus colere ꝛ fu
mus flegmatis ꝛ colera ꝛ flegma putrētes actu oīa iſta
ſimul ꝛ caliditas putredinalis ēt iuxta modos loquen
di medicoꝝ ſunt cāe cōiuncte.nā cā coniuncta eſt illa
inter quā ꝛ febrē nō cadit cā principalis media in cau
ſando:ꝛ ita eſt de iſtis:flegma eniꝫ ꝛ colera ſimul cū fu
mis conſtituunt vnā cām totalē principalē:que facit fe
brē in iſto caſu:ꝛ tota putredinalis caliditas eorum eſt
ipſoꝝ cā inſtrumētalis:ꝛ nō agit colera per fumū tāq̄
per cām mediā:vt ſepe dictum eſt ſupra. Inter iſtos q̄
hūores ꝛ febrē nō cadit cā agēs tāq̄ pcipalis particu
laris:que ſit media in cauſando:ſicut quādo duo homi
nes trahunt nauim ſimul:vterqꝫ eſt cā imediata mot⁹
non mediāte alio homine. Et ſimiliter quādo due par
tes vnius ignis:q̄rum vna eſt remota a paſſo:ꝛ alia pro
pinqua:vna nō agit mediāte alia:ſed ambe ſimul ime
diate in cauſando calorem principaliter particulariter.
¶ Sed etiā poſſꝫ queri ponamus:ꝙ equaliter ſint diſ
poſiti illi humores immiſcati:ꝛ vnuſquiſqꝫ pro ſe ſit pa
ratus putredini:ſicut alius:tunc quomodo ꝑiodicabūt.
¶ Reſpōdetur hic:ꝙ qꝛ humor participat nā flegma
tis ꝛ colere equaliter:vt ponitur:ambo humores conti
nue ſunt eque parati putredini:qꝛ merito quātitatis ꝛ
groſſitiei ꝛ modi mixtionis cum bona facilitate mot⁹
a virtute vnius nō eſt magis cā motus q̄ reliquus:opꝫ
conſiderare:vtrum ambo ſint groſſi ꝛ tardi motus ad
putredinē:ꝛ pauce quātitatis:aut econtra. Et pōt eē ex
primo:ꝙ mouebunt̃ de tertio in tertiuꝫ ꝛ tarde:ꝛ ex ſe
cundo ꝙ mouebunt̃ oī die:ꝛ eſt poſſibile ꝙ citius:aut
tardius ēt ſꝫ q̄titatē coꝝ ꝛ modos mixtionis. Nā vn⁹
ꝓpter hāc cōmixtionē nō mouebitur ante aliuꝫ ꝛ pro
prietates ſunt pares in recipiēda putredine:vt ponitur
in caſu. Et ꝓpter has varietates cōtingunt multi mo
di tertianaruꝫ colericaꝝ non puraꝝ:in q̄bus omni die
ſit exacerbatio. Et qn̄qꝫ ſunt due diuerſe minere putre
dinis. ¶ Tertio ſupponitur ꝙ qualitercūq̄ iſti humo
res ſint cōmixti:ſiue faciēdo vnū tertiuꝫ per formā ſu
peradditā:ſiue nō faciēdo:ſiue ſoluꝫ habeāt vicinitatē
nō ꝯmixtionē:quādo faciunt febrē deducto alio impe
dimēto ipſi ſe alterāt.nā ſi vnus facit febrē ꝛ nō eſt im
pedimētuꝫ:ipſe calefacit totuꝫ:ꝛ per conſequēs aliquo
modo eſt cauſa alterationis alterius. Utrum autē fleg
ma alteret in omni vicinitate colerā cuꝫ facit febrem
flegma alteratiōe:per quā colera fiat frigidior ꝛ viſco
ſior ꝛ groſſior eſt mihi dubiuꝫ.nā dum flegma actu pu
tridum per ſuā caliditatē calefacit coꝛ ꝛ ſpiritum eius
putādum eſt:ꝙ pro tunc ſit actu calidius colera nō pu
trēte:ꝛ ſi alteret eā:ꝙ calefaciat eā:nō infrigidet:ſꝫ dū
eque intēſe putret colera vt flegma:tunc colera eſt illo
flate calidior:ꝛ ſi teneat̃:ꝙ remiſſe calidū ſemꝑ remit
tat intēſe calidū cū ſibi applicat̃ illḋ eēt ꝯcedēdū. Sꝫ
aūs nō puto ego veꝝ. flā igit̃ a colera calefit:qn̄ colā fa
cit febrē:ſꝫ nō video ꝙ a flāte faciente febrē actu colā
īfrigidet̃ de necēitate:aut igroſſet̃. ¶ Quarto memorā
de ſunt cāe lōgitudis morbi ꝛ longitudis ꝓxiſmoꝝ:q̄
ſunt ſupra tacte:ex pte v̄tutis in ſalubri debilitas:ex p
te ꝯplonis friditas. Ex pte ꝯpōnis dēſitas corꝑis:ex p
te hūoris groſſities viſcoſitas multitudo friditas ſunt
cāe ꝓlōgatiōis ꝛ ꝓxiſmoꝝ:ſilr niſi forte aliqn̄ ꝑ acci
dēs ꝓꝑ nimie māe multitudinē vehemēter ſtimulātē
cōtingat nām magis conari:ꝛ qn̄qꝫ velociter ꝛ frequē
ter terminare morbum:vbi ſimilr mā exiſte pauca nō
creticabit velociter:ſed paulatine diſſoluet ꝛ tardius.
¶ Quito nōndū:ꝙ in hac ꝯparōe reliq̄ debēt eē paria
exceptis illis:in q̄b⁹ fit ꝯpatio ꝛ neccio ꝯñab⁹:ꝛ itelligo
paria ad modū multotiēs dictū Auic.qꝛ ꝓportionalia

verbi grã.poſſibile eſt ꝙ aliq̃ colera ſit aliquo flegma/
te groſſior:vel ſaltẽ aliq̃ mã mixta ex cola ⁊ flate groſ/
ſior:⁊ ꝙ ſit eque groſſa:cũ tñ dicim⁹ceteris parib⁹:in ti
tulo nr̃o hoc nõ itelligim⁹:ſʒ ꝙ ſiſem ſitũ obtineat mã
mixta cũ tãta ꝓportiõe colere ad flegma inter mãs in
tãta ꝓportiõe mixtas:ſicut quẽ obtinet flegma in tota
latitudine groſſitiei flegmatis:⁊ ſi flegma eſt groſſiſſi/
mũ poſſibile:⁊ hec mã mixta ſit groſſiſſima poſſibilis
in mixtura flegmatis ⁊ colere cũ tali ꝓportiõe:⁊ ita in/
telligatur de alijs.⁊ hoc eſt meli⁹ itelligibile q̃ȝ dicere
vt dicit Gẽtilis:ꝙ tunc itelligunt̃ cetera paria qñ ſunt
ita paria:vt nõ cadat error in iudicio:q: petẽdũ eẽt ab
eo:cũ qbus modis nõ cadit error:⁊ non explicat. Nota
tñ circa hoc ꝙ fortitudo ṽtutis hoĩs patiẽtis in hora i/
cipiẽdi taliũ febrium dʒ poni par:ſʒ ſi vna iſtarũ febriũʒ
hʒ plus debilitare q̃ȝ alia.non opʒ ꝙ ponãtur in ꝓceſſu
febriũ virtutes ꝯtinuc pares:q: diſparitas in ṽtute ſeq/
tur ad ꝯcluſiões febres:⁊ ſiir opilatio ⁊ poroꝝ apṫio: q̃
ſunt in diſpõne nãli debẽt poni pares:ſʒ nõ opʒ ꝙ ſint
pares in hora.i.iſtaꝝ febriũ:cũ vna iſtaꝝ mãeꝝ ſit ma/
gis opilatiua q̃ȝ alia:⁊ m̃ta talia oʒ ꝯſiderare. ¶ Sex/
to nota ꝙ in ſalubrib⁹febribus:q̃ꝝ paroxiſmi per reſolu
tionẽ mãe terminant̃:⁊ q̃rum totales mãe digerunt̃ ⁊
poſt reſoluunt̃ paulatine nõ per criſiʒ velocẽ ṽtus agit
ad mãeꝝ diſſolutionẽ:⁊ calor inq̃tuʒ eſt nãlis.nã Gal.
voluit pmo de criſi.caplo.17.ꝙ ebullitio in mã talium
eſt de opere caloris nãlis.Et idẽ dicit prima affo.cõmẽ
to.14.(Ventres ve ⁊ hyeme.)ꝙ calor naturalis diſſol/
uit ſuperfluitateʒ:licʒ ergo Auicẽ.dixit ſupra in cap.de
ſermone vniuerſali putredinis:ꝙ calor putredinalis fi
nit humiditatẽ mãe:⁊ incinerat nõ intelligat̃:ꝙ hoc fa
cit ſolum vt putredinalis:ſed etiã vt nãlis ad modum
loquẽdi medicorũʒ:q: virtus hoc intẽdit:⁊ cum eodeʒ
gradu caloris fortius facit hoc:⁊ velocius virtus fortis
q̃ȝ debilis:⁊ hec de primo articulo.

¶ Quãtũ ad ſcdʒ attẽdendũ:ꝙ de hac mã duo modi in/
ueniunt̃ oppoſiti quodãmodo.vnus eſt Alberti de can
tarijs in qõe:q̃ reſpõdet medicis piſanis querẽtib⁹:an
paroxiſm⁹tertiane note eſt ꝓlixior paroxiſmo quotidiane.
¶ Et pmiſſis declarationib⁹caꝝ lõgitudinis ⁊ breuita
tis paroxiſmoꝝ ⁊ toti⁹febris ponit iſtã ꝯcluſionẽ:quã di/
cit eſſe de mẽte Auic.paroxiſm⁹tertiane note eſt longior
paroxiſmo quotidiane.iſtã ꝯcluſioneʒ prio ꝓbat auctẽ
Auic.pma q̃rti:qui in cap.de flegmatica dicit:ꝙ paroxiſ/
mus eius eſt decẽ ⁊ octo horaꝝ:⁊ in cap.de tertiana no
ta dicit:ꝙ q̃nq; eſt.xl.horaꝝ:⁊ idẽ põt ꝯphẽdi ex Gal.
ſcdo de differẽtijs febriũ.¶ Secũdo hoc probat rõni/
bus.pmo ſic.illius febris paroxiſmus eſt longior:cuius
mã ad putredinẽ mota tardius reſoluit̃:ſʒ tertiana nõ
pura eſt hmõ reſpectu flatice.g̃ ⁊c.maior eſt nota ex dcis
ſupra de cã receſſus paroxiſmoꝝ in febre putrida.minor
ꝓbat̃:q: in tertiana nota eſt colera: que ſui ſubtilitate
facit flegma putrere:⁊ imbibi in ꝑuis foraminib⁹ ad q̃
puriũ:q: groſſiũʒ penetrare nõ poſſet:⁊ flegma ſui groſſi
tie ⁊ viſcoſitate figit colera:que ſine flegmate ita figi
nõ poſſʒ:dũ difficulter diſſoluunt̃:⁊ ꝑꝑ fixionẽ:⁊ ꝑꝑ ꝓ/
fundationẽ:ſʒ flã ſolũ diſſoluit̃ difficulter ꝑꝑ fixionẽ:
⁊ ꝑ ꝯñs min⁹difficulter.¶ ꝑ̃.illa febris eſt lõgioris pa
roxiſmi:ad cui⁹mãʒ diſſoluẽdã ṽtus plimo tpe idiget:
ſʒ febris de flate mixto cũ colera eſt hmõ reſpectu febris
de puro flate.g̃ eſt longior.maior eſt clara.minor pʒ:q:
mã febris de flate mixto ẽ etherogenea.mã aũt febris
flatice pure eſt homogenea reſpectu illi⁹:ſʒ ad ethero/
geneã vincẽdã nã plimo tpe idiget vt Gal.ꝑ̃ regiminis
acutoꝝ.cap°.de ſignis ſumptis ab egeſtione. igit̃ ⁊c. q:

nã in pugnãdo contra illã terret̃.hec eſt Alberti ſentẽ/
tia.dicit tñ hoc ſe maxime ſentire de tertiana nota pen
dente a colera vitellina:in q̃ permixtio eſt cum groſſo
flegmate nõ dependente a colera citrina:cuius mixtio
eſt cũʒ ſubtili.¶ Contra hãc poſitionẽ arguitur ſic.ali/
qua tertiana nõ pura hʒ paroxiſmũ breuiorẽ.xviij.ho/
ris:⁊ omnis flegmatica hʒ paroxiſmũ.xviij. horarũʒ
ergo aliq̃ febris de puro flegmate alijs pib⁹ lõgiorẽ hʒ
paroxiſmuʒ febre data de flegmate mixto cum colera.
minor eſt Auic.⁊ Gal.ſcdo de criſi.⁊ 3° de differẽtijs fe
brium:⁊ maior eſt Auicẽ.in cap.de differẽtia inter ter/
tianã purã ⁊ nõ purã. Nã vult ꝙ quãdo trãſit.xiiij.ho/
ras:eſt non pura ⁊ magis non pura cum magis tranſit.
¶ Hic reſpondẽt aliqui negãdo antecedẽs de tertiana
pendẽte a mixtione groſſi flegmatis.Sʒ dicunt hoc eẽ
veruʒ in nõ pura pendẽte a mixtione flegmatis ſubti/
lis:que iam eſt excluſa.¶ Sed iſta eſt ſtulta reſponſio
nã a colera pura ſit paroxiſmus maxim⁹ poſſibilis.xiiij.
horarũ:ſed mixtio flegmatis groſſi cum colera poteſt
eſſe tã modice quãtitatis:ꝙ per illud nõ ꝓlongabitur
paroxiſmus per mediã horã cum infinitis modis contin
gat aliquãdo flegma cõmiſceri:etiã groſſuʒ ⁊ hoc argu
mẽtũ cõcludit maxime de mixtione per vicinitatẽ nõ
habẽte vnã formã.nullo ergo modo põt ſaluari:ꝙ pa/
roxiſmus tertiane nõ pure ſemꝑ ſit lõgior paroxiſmo fla
tice pure:ſemꝑ alioꝝʒ paritate ſuppoſita:ẽt loq̃ndo de
paroxiſmo nõ pure ꝑ pmixtionẽ groſſi flatis.dũmõ non
reſtringam⁹nos ad hñtẽ vnã formã. Nec ẽt ſaluari põt
ꝙ q̃lʒ tertiana nõ pura ſit lõgior flatica pura quo ad
vlĩa tpa:vt pʒ ex arg° ſili huic poſita paritate.¶ Pria
aũt rõ ſua non ꝓbat.nã q̃uis difficulter diſſoluat̃ mã
mixta ꝑꝑ fixionẽ ⁊ ꝓfundationẽ:tñ q: fixio eſt multo
maior i flegmatica q̃ȝ fixio in mã mixta ex colera ⁊ pu
ro flate:iõ plus facit illa fixio ad ꝓlongationẽ flatice
q̃ȝ ille due cãe ad ꝓlõgationẽ nõ pure.¶ Sʒ 2° rõ nõ
plus probat niſi ꝙ ſi ſint due mãe diuerſe reſoluẽde a
ṽtute ꝙ ṽtus plus laborat in illis reſoluẽdis q̃ȝ in vna
illarum.Et h̃ nihil ꝓbat in ꝓpoſito: vt infra videbitur.
¶ Marſili⁹aũt in magno ope ſuꝑ p° q̃rti poſuit ꝯneʒ
ſub hac forma:flatica nõ pura niſi ꝑ meliaʒ minoris ⁊
breuioris eſt paroxiſmi:⁊ ꝓbat:q: flã ſi impurat̃ ꝑ ſan/
guinis:aut colere mixtionẽ ſubtiliatũ ⁊ calefactũ mio/
rẽ faciet paroxiſmũ:ſʒ poſtea in reſpondẽdo nõ ſaluat h̃
vl̃r ꝯcedẽdo:ꝙ q̃nq; cola ꝑ ſui mixtionẽ igroſſat fleg/
ma:⁊ facit ipʒ difficili⁹diſſolubile:⁊ ſic q̃nq; facit paro
xiſmũ ꝓlõgari.Sʒ dicit ꝯnẽ ṽificari vtplm.nã quãdo
colera calefaciẽdo flegma reſoluit ſubtile eius dimiſſo
groſſo:tunc igroſſat ⁊ reddit ipʒ difficilius diſſolubile.
¶ Cõtra hãc poſitionẽ ꝑ̃ vident̃ ſmones Auic.⁊ Gal.
dicẽtiũʒ:ꝙ quãto eſt magis ipura: tãto eſt breuior fleg/
matica.nã quãto eſt magis impura.tãto plus de colera
ꝑmiſcet̃ cũʒ flegmate:⁊ quãto plus de colera ꝑmiſcet̃
alijs parib⁹:tãto magis reſoluit̃ ſubtile groſſo remanẽ
te.nã h̃ ſit cũ ſit fortis ⁊ ſubita calefactio:vt pʒ ꝑ expe
riẽtiã.Et Aui.in multis locis modo velocior ſit calefa/
ctio flatis a cola qñ eſt multa q̃ȝ qñ eſt pauca. ¶ Ter/
tius modus rñdẽdi eſt Gentilis in qõne lõga:quã facit
ſub h̃ titulo:⁊ ꝑ̃ pmittit q̃ ſunt neccĩa:vt dixi in ꝑ̃ articu
lo.licʒ in qbuſdã differat in dictis a me:⁊ quãtũ attinet
ad ꝓpriã terminationẽ iſtius qõnis:maxĩe differt itel/
ligẽdo paritatẽ alioꝝʒ exceptis illis:in quibus ſit ꝯpa/
tio:vult.n.ꝙ quãdo dicim⁹alijs parib⁹ꝙ ꝑitas ponatur
in oĩb⁹illis:q̃ pñt eẽ cõia mãei pure flatice:⁊ mãei mi/
xte ex colera ⁊ flegmate:⁊ poſtea videt̃ in qbus ſequi/
tur neceſſario diſꝑitas lter tales mãs:⁊ illa nõ oʒ paria

ponere

ponere ⁊ deſcēdēdo particulariter vult ꝙ paritas ſit in
virtute etate ꝯplexione ⁊ cōpōne nālí patiētiū corpoꝝ
⁊ in aere: ⁊ in alijs extrinſecis: ſed ad febres eē tales: vt
diximꝰ nec̄io ſequunt̄ diſparitates: quia febris de puro
flegmate eſt de mā frigidioꝝ viſcoſiori ⁊ groſſiori: ⁊ h̄
loquēdo de flegmate: qđ ꝓprie eſt humor: nō de aquoſi
tate. Jlla vero que eſt de flegmate mixto cū colera eſt
cōtrario mō: ⁊ merito iſtoꝝ ſequeret̄ ꝙ prima eſſet lō-
gioꝛis paroxiſmi lōgioꝝ tēpoꝝ vniuerſaliū: ⁊ lōgioꝛis
ſpacij tota ⁊ motus tardioꝛis: ⁊ ecōtra de non pura: ſed
ꝑter has diſparitates ſequunt̄ alie: qꝛ illa que ē de mā
mixta eſt neceſſario de mā amplioꝛis quātitatis: ⁊ cum
hoc de mā diuerſa. Ecōtra aūt illa que eſt de mā pura:
⁊ de hoc merito eoꝝ ſequeret̄ purā eſſe breuiorē: qꝛ fe-
bris de pauca mā alijs paribꝰ eſt breuioꝛ. Ego aūt etiā
ſi ſibi cōcedā oēm colerā purā quocūqꝫ flegmate hūo-
rali eſſe calidiorem: nō video ꝙ opꝫ ꝯcedere: ꝙ oīs mā
flegmatica ſit q̄ꝫ pura colera groſſioꝛ. Scđo nō video
q̄re ſi vna eſt de mā pura: alia de mixta: ꝙ ſequat̄ illā: q̄
eſt de mā mixta eſſe de pluri mā. nā ita pōt eē vna vn-
cia flegmatis puri: ſicut vncia vna hūoꝛis mixti ex co-
lera ⁊ flegmate: imo puto in hac quātitate debere itelli
gi paritatē in ꝯparatiōe noſtra: ⁊ ſic quo ad iſtud videris
in q̄bus ab eo dico diuerſa. ¶ Et poſt h̄ Gen. ponit tres
ꝯcluſiones: quaꝝ hec eſt ꝑma: febris flatica pura eſt pli
xioꝛ ⁊ tardioꝛis motꝰ tā in tēporibꝰ vlibꝰ q̄ in tēporibꝰ
ꝑticularibꝰ: ſiue ad mortē terminet̄: ſiue ad ſalutem q̄
febris de flate mixto cū colera: ⁊ h̄ per ſe vel ex nā rei.
¶ Scđa ꝯclo. ꝯtingenter ⁊ de facto febris flatica pura
pōt repiri breuioꝛ ⁊ citioꝛis motꝰ q̄ febris data de flate
mixto cū colera. ¶ Tertia ꝯclo. hec ꝯtingētia reperien-
di febrē de flate mixto cum colera lōgioꝛ is ⁊ tardioꝛis
motꝰ flatica pura magis reperit̄ in declinatiōe q̄ in pn
cipio augmēto vel ſtatu. ¶ Pria ꝯcluſio ꝓbatur ꝑmo
auc̄te Gal. zᵒ de differētijs febriū. cap. 8. vbi ita dixit: et
hoc nō ceſſat fieri vſqꝫ ad ſtatū: q ⁊ ipſe maturꝰ q̄dē q̄
ſꝫ flaticū hūorē: tardiꝰ aūt q̄ ſm colericū hūorē fieri
videbis. nā colerici q̄dē velocitate flegmaticꝰ detinet̄.
flegmatica vero tarditate ⁊ pigritia colericus excitat̄. hec
Gal. vbi expreſſe habetur intentio: ꝙ motus in flegma
tica eſt tardioꝛ ⁊ lōgioꝛ q̄ in ꝯpoſita ex flegmate ⁊ co-
lera: ⁊ idē hoc ſentit Auic. ꝑmi paragrapho ⁊ in caplo de
emitritheo vult h̄ idē: vt īfra patebit. ¶ Secūdo. ꝓbat̄
ꝯcluſio rōne: qꝛ illa febris eſt lōgioꝛ ⁊ tardioꝛis motus
que ꝑ ſe plꝰ hꝫ cās tardioꝛis motus: ſꝫ flatica pura eſt
hmōi reſpectu mixte ex flate ⁊ colera cū hꝫ groſſitiē viſco
ſitatē ⁊ frigiditatē reſpectu mixte ex cola ⁊ flate. g̃ ⁊c̄.
⁊ hāc rōnē ſenſit Gal. in auc̄te allegata vbi vult ꝙ cola
exigit tarditatē flatis ⁊ flegma detinet velocitatē cole:
⁊ cōſtat dicit Gen. ꝙ hec rō ꝯcludit de particulari mo-
tu paroxiſmi: ⁊ de vli quo ad totū tꝑs febris. ¶ Scđa
ꝯcluſio ē clara cū q̄ꝫ tertiana nō pura duret ſex mē-
ſibꝰ: ⁊ flatica pura duret circiter. lxiij. dies: ⁊ emitriteꝰ
duret q̄ꝫ ſeptē mēſibꝰ: vt Aui. īfra ⁊ Gal. ſcđo de dif-
ferētijs febriū. ⁊ pꝫ rōne: qꝛ poſſe eſt flegmaticā purā a
pauco flate pēdere: ſꝫ mixtā a valde plurima mā depē-
dere: ⁊ ſic mixtā eē lōgiorē ex accidēte diſpari in vna ⁊
in alia: de qua ꝯcluſione nō puto ad hūc itellectū fuiſſe
oportunū multū laborare in ꝓbatione. ¶ Tertia ꝯclo
ꝙ hec ꝯtingētia maxie appet in declinatiōe. ꝓbatur a
Gentili ꝑ auc̄te Gal. qui in auc̄te ſupradicta manifeſte
dixit ſtatū emitritei eſſe ante ſtatū flatice pure: ſed nō
de declinatiōe: ⁊ h̄ qꝛ conſiderauit iſtā cōtingētiā. ſcđo
auc̄te Auic. īfra in cap. de emitriteo: vbi aperte dixit de
emitriteo: ꝙ ſtatus eius eſt āte ſtatū flatice ⁊ velocioꝛ

in ſtatu eiꝰ in horis vlibꝰ ⁊ ꝑticularibꝰ: ⁊ poſt ſubdit: ⁊
declinatio lōga. ecce aliū ſermonē in declinatiōe q̄ in
ſtatu nō niſi ꝑꝑ ſniam tertie ꝯcluſionis. ¶ Secūdo ꝓ-
bat̄ rōne ⁊ ſupponit̄: ꝙ licꝫ ex nā rei nō repugnet paro
xiſmū finiri in īfebricitatiōeꝫ ⁊ māꝫ eiꝰ totā reſolui ꝑ
ſolā actioneꝫ caloꝛis putredinalis: tñ de facto ſemꝑ illi
actiōi ꝯiūgit̄ actio caloꝛis nālis ⁊ opatio virtutis expul
ſiue ꝑꝰ ꝑꝫ ꝑꝫ: qꝛ ſicut ī cumulo ſtercoꝝ viſo a Gal. a ſo-
lo putredinali calore fuit fc̄a īcineratio: ita nō repugna
ret in hūoꝛibꝰ putridis facientibꝰ ꝑoxiſmū. ſcđa ꝑꝫ ꝑꝫ: qꝛ
de facto caloꝛ nālis eſt applicatꝰ ⁊ intendit hūoꝛis mali
reſolutionē ⁊ expulſionē: ⁊ h̄ idē intēdit virtus. g̃ ſemper
in hoc caſu opant̄: ſcđo ſupponitur ꝙ aſcēſio ꝑoxiſmi a
principio vſqꝫ ad ſtatū eſt a ſolo calore putredinali in-
choāte a mā ꝓcedēte ⁊ vltimāte. ſecundā hāc dicit per
ſe notā. Tūc arguit̄ ſic. cōtingit virtutē debilitari ⁊ calo
rē nālem āte declinationē: ita vt nō poſſit ita iuuare re-
ſolutionē in declinatione ⁊ expulſionē: ⁊ hoc magis q̄
impediri caloreꝫ putredinalē in procedendo ⁊ vltimā-
do vſqꝫ ad ſtatum. ergo cōtingit magis impediri breui
tatem declinationis q̄ alioꝝ tēpoꝝ: ⁊ ſic iſta cōtin
gentia lōgitudinis maioꝛis maxime erit in declinatio-
ne: dicit tamē Gentilis: ꝙ iſta rō apparet groſſa: ſed ſol
uendo quaſdā difficultates appet eius vigoꝛ. ¶ Dabi-
ta tñ ſemper ad tātum virum reuerentia videtur mihi
iſta ſolutio falſa ⁊ inſufficiens: ⁊ ideo contra primā con
cluſionē arguo ſic. rōne multitudinis mãe contingit fe
brē de flegmate mixto cū colera eſſe lōgiorē pura fleg-
matica: ſed multitudo mãe eſt de cauſis ex nā rei habē
tibus prolongare febrē. ergo aliqua febris de flegmate
mixto cūꝫ colera eſt de nā rei longioꝛ flegmatica pura.
antecedens pro minori pꝫ per cās longitudinis ab ipſo
Gentili aſſignatas ex pte humoris: ⁊ maioꝛ eſt manife-
ſta: qꝛ tātā cōtingit eſſe colerā mixtā: vt lōgioreꝫ poſſit
facere febrē: cum multitudo colere faciat colericā lon-
giorem: etiā ſi nullū flegma ſit ſibi cōmixtū. ¶ Pre-
terea Auic. in cap. de flegmatica vult aliquā eſſe valde
breuē: vel ita ſperare debere medicum quādoqꝫ: vnde
cū hac ſpe in cura dicit: ꝙ medicus quādoqꝫ eſt conten
tus in primis tribus diebus aq̄ ordei ſperādo: ꝙ ſtatus
eius ſit propinquus. cōſtat autē ꝙ aq̄ ordei eſt cibus q̄
datur in principio acutarū abſolute ſi ſit cum farina or
dei: ⁊ ideo ſperatur in ea: in qua ipſa datur a principio
ſtatus in. xiiij. vel ante. ¶ Secunda concluſio ſua ſi in-
telligat contingentiā nō poſita paritate: nō habꝫ dubi-
tationem: quis enim dubitat: ꝙ poteſt eſſe tāta diſpari-
tas: ꝙ febris de mā mixta eſſet longioꝛ nō ſolum quo
ad declinationē paroxiſmi: ſed quo ad oīa tempora q̄
data flegmatica pura: ſi autē intelligat oīa paria in ꝑn-
cipio: ⁊ conſequēter exceptis illis: que cōſequuntur ad
vnā eſſe de mā pura flegmatica: ⁊ aliā de materia mix
ta ex colera ⁊ flegmate: vt in ſuis verbis videtur innue
re. concluſio eſt penitus nō ꝓbata: nec auctoritates alle
gate de tertiana nō pura: ꝙ durat circiter medietatem
anni: ⁊ emitriteus per ſeptem menſes ꝓbāt hoc: licꝫ di-
catur de flegmatica ꝙ plurimū terminatur īfra. xliiij.
dies. nam experiētia notat ꝙ plurime tertiane nō pure
⁊ flegmatice non pure infra illud tempus terminātur.
ꝙ ergo Auic. nō dixit de flegmatica: ꝙ quādoqꝫ durat
per medietatem ānū aut amplius: nō eſt qꝛ nō poſſit eē
vel quia ceteris paribus ſit aliqua flegmatica pura bre
uioꝛ illa de flegmate mixto cum colera: ſed alijs cauſis
infra dicēdis. ¶ Ratio ſua ꝑma ꝙ licꝫ ſint multe cāe
ꝓlōgatiōis ipure. ſ. groſſities friditas ⁊ viſcoſitas: in il-
la aūt q̄ ē nō pura ſit ſola m̄titudo maioꝛ ⁊ diuerſitas

cōtingit tñ ꝙ iſte due plus faciūt in nō pura ad ꝓlōgationē ꝗ̄ ille tres in pura: ſ; ſi intelligat ꝙ h̄ ꝯtingat poſita paritate aſſumit falſu;: ꝛ ſi hic nō intelligat paritas nō ꝓbat ꝯclonē. ſcđa vo ſua rō: q̄ aſſumit ꝙ nō eſt incōueniēs ꝯiungēter aliq̄s cās abbreuiatōis ꝯiūgi cū flegmatica pura que nō ꝯiungunt cū nō pura ꝛ eē̄ de cauſis ꝓlōgatōis ſupponit falſu;: ſi ſeruet paritas dicta: ꝛ ꝙ ipſe docet ꝙ ꝓpter forte flegmaticā plus ꝯtingit debilitari ꝟtutē in flatica nō pura ꝗ̄ in pura: h̄ h; ꝓbare ſuppoſita paritate dicta: ꝛ ſi ꝯſideras iſta fuit rō Alberti ad ſuā ꝯclonē ꝓbādā: ꝛ ꝯ̄ iſtū modū ꝓbatōis ſi aſſūptū itelligat ceteris paribus arguit ſic. ſi ita eſt in aliq̄ flatica nō pura: ꝙ ꝓꝑ ipuritatē cu; colera flegma plus debilitaret ꝟtutē in tm̄: vt ide fieret febris lōgior: ſeq̄retur ꝙ cū maiori ipuritate fieret magis lōga: cui⁹ oppoſitū dicit Aui. in lr̄a g dicit: ꝙ quāto eſt minor pura: tāto eſt breuior niſi declinet cū ſua ipuritate ad meliā;: ꝛ viſus fuit hac rōne Gen. ꝯ̄ Albertū. Si tñ cōſideret reſiſto q̄dā Gen. ad vnū arg^m ꝯ̄ hāc ſcđa; ꝯclonē: ipſe itelligit: ꝙ ꝯtingit febrē de mā̄ mixta ex colera ꝛ flate eē lōgiore; febre flatica pura poſita paritate in cauſis rōnibus potētib⁹ vtriq; ꝯtingere. Sed ſtante diſparitate in quadā cā: que pōt ita ꝯtingere in febre pēdēte a mā̄ mixta: ꝙ nō in febre pēdente a mā̄ ſimplici. vbi grā: ꝙ ſit vnus hō hñs ꝓprietatē per quā plus ledat ab ipreſſione duaꝝ māeꝝ dictaꝝ ꝗ̄ ab vna: etiā lōgiori tp̄e impriméte ꝛ forti⁹: ſicut eſt q̄dā hō qui ab vnico cibo ꝛ groſſo ꝛ multo nō ledit notabilr̄: ſed a cibo diuerſo ledit: ꝛ pone ꝙ ſint duo tales hoīes ꝛ febricitant: vn⁹ a puro flate alius a putredine flatis ꝛ colere poſita oī paritate poſſibili in alijs: ꝯtingit illā febrē a mixta mā̄ eē longiorē: ꝛ ſic a Gētili debemus ia; duas cās ꝓlōgationis mixte: vnā que eſt varietas māeꝝ: que ꝓpter ꝓprietatē inuētā in vno iduiduo plus ipſum ledit ꝗ̄ eq̄lis quantitas groſſe māei modi vni⁹: ꝛ hoc mō ꝟtus debilitat magis. Scđa cā eſt: q: qñ eſt mā̄ mixta iflāmatur flegma ꝛ fit flāma maior: ꝛ in ſubiecto denſo: vnde plus debilitatur ꝟtus ꝗ̄ in flegmatica: de hac ſcđa dixi ſupra: ſ; eſt ſatis friuola. nā eque bene ꝯtingit per ꝓprietatē vnū magis ledi a flate viſcoſiori ꝗ̄ a min⁹ viſcoſo: ꝛ ſic ꝟtutē debilitari magis in illo a flate puro ꝗ̄ a mā̄ mixta cu; colera. poſita ꝗ paritate in reſiſtētia ex ꝑte corporis ad has materias: ſiue ꝓꝑ ꝓprietatē: ſiue ꝓpter alia: pat; ꝙ rō ꝛ ꝯcluſio nō ꝓcedit. ⸿ Itē tertia ꝯcluſio: q: magis ꝯtingit ꝓlongari declinationē mixte reſpectu pure ꝗ̄ alia tēpora: q: in mixta in tēporibus ante declinationē plus debilitat ꝟtus ꝗ̄ in pura eſt ꝯcluſio falſa: ꝛ ſuper falſo fundamēto. nā ſupponit ꝙ magis eſt neceſſarius ꝯcurſus ꝟtutis ad faciēdā citā declinationē ꝗ̄ ad faciēdum ꝑn^m augmētū ꝛ ſtatū: imo ad hec tria tēpora concurrit ꝟtus: q: nō pōt abſolui ꝟtus ab eius actione in humore ita ledēte: nō q: per ſe ꝟtus ad ꝓceſſu; in his tēporibus faciat. ſed q: ſufficit ſolus calor putredialis. nō ſic aūt eſt in declinatione. cōtra in flatica pura in ꝑn° ꝛ augmēto debilitat magis ꝟtus ꝑ viā aggrauationis ꝗ̄ in non pura: q: ꝟtus in his tēporib⁹ debilitat per viā aggrauationis: q̄ maior fit a flegmate ꝗ̄ a colera. De qua dixit Aui. ſupra: ꝙ eſt leuis ſup nā;. ꝗ ſi ꝓpter debilitatē acq̄ſitā d; ꝓlōgari magis ꝓlōgabit in pura: maxime q: vltra virtutis debilitatē eſt mā̄ magis reſiſtēs diſſolutioni. ꝑ̄. flegmatica eſt magni timoris: q: nō euacuat a leſione oris ſtomachi: q̄ attrahit alia magna nocumenta. de q́b⁹ Aui. dixit: ꝛ h̄ reſpectu colerice. ꝗ re^a illi⁹ ēt q̄ magis ad nā; colerice tendit: ꝛ ſilr̄ ſeq̄tur ꝙ hec debilitas accidit: maxie cū flegma putridum eſt vicinius ori ſtomachi: q̄ð eſt maxie in ꝓncipio ꝛ poſt in augmento. Sic igitur ꝛ ſi ex parte maioris flegmatis ſit maior debilitatio in non pura: tñ ab alijs cauſis eſt maior cum ꝓuenit a flegmate puro: ex quibus apparet huius opinionis inſufficientia.

⸿ Qua dimiſſa venio ad id q̄ð mihi apparet veꝝ in ꝓpoſito: ꝛ ſtātibus ꝓſuppoſitis in ꝓmo articulo ſit iſta ꝑ^a cōcluſio. oīs febris flegmatica interpolata pura eſt longior tā in tēporib⁹ vniuerſalib⁹ ꝗ̄ in particularibus ꝗ̄ nō pura alijs parib⁹ ad ſenſum poſitū ſupra: ꝛ vt itelligatur ꝯcluſio dico: ꝙ ſi eſt febris flegmatica pura interpolata pendēs a certa quātitate flegmatis groſſi illa eſt lōgior ꝗ̄ febris pēdēs ab equali quātitate humoris cōmixti ex colera ꝛ flegmate ita ꝓportionabilr̄ groſſis in ſpē ſua: ſicut eſt flegma in pura groſſum in ſpē flegmatis: ꝛ poſita paritate virtutis ꝛ ꝯplonū nālium ꝛ etatis: ꝛ alioꝝ extrinſecoꝝ poſita eque ꝓportionali habitudine: non dico oīmoda paritate. vbi grā. ſi regat vn⁹ iſtoru; regimine ꝓportionato pro cura febris flegmatice pure ꝛ adhibeātur ſibi medicine ꝓportiōate: ꝑ̄ ita ille ꝗ patit a flegmate puro: nō itelligo ſi oīa debēt eē paria ad ſenſu; meū: ꝙ alter regatur regimine ꝓportionato flegmatice pure: tūc. n. ſtaret oppoſitū ꝯcluſiōis: q: forte ille qui patit nō purā ꝓpter indebitū regimē longi⁹ pateret: ſi ad ſalutē terminari deberet: ſed itelligo ꝙ alter qui patit nō purā: ꝛ ſic de ꝓprietatib⁹ iuētis in iſtis hoīb⁹ nō itelligo: ꝙ ſi vnus h; ſupcelēſti iſluxu vel alia ꝓprietate: ꝙ magis ledat ab ipreſſione duaꝝ diuerſaꝝ māeꝝ ꝗ̄ ab impreſſione vnius groſſioꝝ: ꝛ eq̄ multe cū illis: ꝛ ſi ille qui patit nō purā q̄uo alter eodē mō hēat ꝓpetatē: ꝙ magis ledat ab ipreſſiōe duaꝝ ꝗ̄ vni⁹: imo ꝙ alter hēat ꝓpetatē ꝙ magi ledat ab vnarta ꝙ breuiter i talib⁹ itelligo ꝓportiōalitatē vl ꝙ tales accñtales circūſtātie remote ſint: ꝛ hoc mō itelligēdo ꝯclo ꝓbat. q: illa febris eſt lōgior modis dictis. cuius mā̄ tardius inflāmat: ꝛ tardius inflāmata diſſoluit ꝛ tardius ipeimit in mēbra: ſed flatica pura eſt hō. ergo ꝛc̄. maior eſt clara: ꝛ minor: q: mā̄ eſt eque multa frigidior groſſior ꝛ viſcoſior: ꝛ hec eſt mens Auic. ꝛ Gal. in locis allegatis ꝓcipue de lōgitudine tēpoꝝ vliu;. ⸿ Scđa ꝯcluſio. cōparādo lōgiſſimā flegmaticā purā poſſibilē ad longiſſimā pendentē a mā̄ mixta ex colera ꝛ flate vel ſaltē ad vnāquāq; mixtā lōgior eſt flatica pura ꝗ̄ nō pura: ꝓbat eadē rōne. ⸿ Ex hac ſeq̄t tertia: ꝙ oīs flatica pura eſt lōgior ſibi ꝓportiōali nō pura in ſua latitudie: q: lōgiſſima pura ē lōgior nō pura: ꝛ illa pura: que eſt i medio gradu lōgitudīs puraꝝ ē lōgior illa nō pura: q̄ ē in medio gradu lōgitudīs nō puraꝝ: ꝛ mīme longa ſi dat eſt lōgior ꝗ̄ minime lōga nō pura: ita ſaltē ꝙ ſub maiori breuitate pōt iueniri febris de flate mixto cū colera ꝗ̄ de flate puro: ſiue ad ſalutē: ſiue ad mortē. Ad ſalutē ꝓꝑ tarditatē reſolōnis ꝛ māei diſpōnes: ꝛ ad mortē: q: forti⁹ pōt ipmere mā̄ mixta cu; colera. nā q: termin⁹ lōgitudīs puraꝝ icluſiuus eſt termin⁹ excluſiu⁹ lōgitudinis nō puraꝝ ꝟſus magis: ꝛ termin⁹ eaꝝ ꝟſus ꝑuitatē lōgitudinis eſt cū maiori lōgitudine: iō medi⁹ gradus in latitudine lōgitudīs puraꝝ eſt maioris lōgitudinis ꝗ̄ medi⁹ nō puraꝝ: ꝛ ſic de alijs gradib⁹ ꝓportionalib⁹: ꝛ has oēs puto fuiſſe in mēte auctorum nroꝝ: qñ ex ſpē egritudinis arguūt maiorē longitudinē in flatica ꝗ̄ in emitriteo. nā ex ſola ſpē nō habet ꝙ multa ſit mā̄ a q̄ pēdet: ꝛ ita nō arguimus ꝙ ſit flatica data dato emitriteo lōgior: ſ; gnāli ꝯpatiōe: qua ꝯparat flatica ad emitriteū ſilr̄ hñtē ſitum in latitudine emitriteoꝝ: ſicut h; flatica in latitudine flaticaꝝ cu; ꝓdictis cōcluſionib⁹.

⸿ Tamē

¶ Tamē forte ꝓbabiliter defendi poſſet ꝙ aliqua eſt febris de mā mixta ex colera ⁊ flate īterpolata: ꝗlʒ interpolata de puro flegmate ꝓlixior tā in tēporib⁹ vlib⁹ ꝗ̄ in tēporib⁹ ꝑticularib⁹: ꝓ iſta cōcluſione videt̄ mens Aui. hic in capitulis de flegmatica ⁊ tertiana nō pura. ⁊ Gal. ſcdo de differētijs febriū: q ponētes flegmaticā interpolatā plurimū terminari citra. 54.ᵐ diē de tertiana nō pura dixit: ꝙ durat qn̄qʒ circiter medietatē āni: et de emitriteo: ꝙ durat ſeptē mēſib⁹ qn̄qʒ: ⁊ ego dixi iſtā ꝓbabiliter. nā dici pōt: ꝙ cuʒ pluri mā mixta ex colera ⁊ flegmate pōt fieri interpolata ꝗ̄ cū puro flegmate: ⁊ rō: q̄ eſt mā ſubtilior ⁊ magis obediens expulſioni extra venas in ꝑncipio ꝑticulari: ⁊ iō īuenit̄ aliq̄ tertiana nō pura vel flatica nō pura īterpolata: q̄ pēdet a tam multa mā: ꝙ ſi eēt purū flegma nō fieret febris īterpolata: ſʒ ꝯtinua: nec vtus poſſet extra venas expellere in hora exacerbationis: ⁊ iō eque multa mā fieret flatica ꝯtinua nō īterpolata: ⁊ iō in ꝯcluſione ꝑma dixi: ꝙ ꝗlʒ flatica pura īterpolata eſt lōgior ꝗ̄ nō pura īterpolata: ⁊ nō dixi ecōtra: ꝙ ꝗlʒ nō pura īterpolata cū ſit breuis alijs parib⁹: q̄ īuenit̄ nō pura: q̄ nō hʒ īterpolatā puraʒ ſibi correſpōdētē cū alijs parib⁹: ſʒ hʒ ꝯtinuā: ⁊ alias ꝯcluſiones poſui ſub vbo magis gnāli ꝯphēdēte ꝯtinuas ⁊ interpolatas: ⁊ tūc dicem⁹ ꝙ cā magnitudinis paroxiſmi tertiane nō pure reſpectu flatice eſt multitudo māe: ſʒ qñ mā eſt eq̄lis quātitas nō hēt paroxiſmū longiorē: imo breuiorē flatica pura. Tu aūt conſidera ſi hoc vis dicere: vel poti⁹ itelligere: ꝙ oī tertiana ꝯtigit dari flegmaticā īterpolatā lōgioꝝ tēpoꝝ tā vlīuʒ ꝗ̄ ꝑticularū ⁊ ꝙ in tertiana pōt eē lōgitudo paroxiſmi magis manifeſte ꝓꝓ magnitudinē tēporis iter vnū ꝑnᵐ ꝑticulare ⁊ aliud: nō ita faciliter in flatica: in qua oī die ſuccedit paroxiſm⁹: ⁊ ſilr ꝙ lōgitudo ſeptē mēſiuʒ in tertiana exꝑmitur tāꝗ̄ res rara: q̄ fuiſſet min⁹ credita ꝗ̄ de flatica niſi īteruēniſſet teſtimoniū auctoꝝ. Et ꝓꝓ hoc diligēs inq̄ſitor pōt ſoluere argᵘ oppoſita ⁊ difficultates: q̄ hic mouen ꝯſueuerūt. Seq̄t̄ nūc de alia cū dicat Aui. in textu.

¶ Quartana aūt eſt non acuta ꝓꝓ frigus māei lōga ꝓpter illud: ⁊ fortaſſe extendit̄: que de ea pura eſt āno vno: ⁊ nō pura eſt breuioris ſpacij: veꝝ in ea nō eſt timor: qm̄ getē facit ſpacio lōgo: ⁊ quoniā ipſa non eſt talis acuitatis: quā ſequunt̄ accidētia vehemētia.

¶ In qua ꝑte ponit ꝯditiones q̄ldā febriū melicaꝝ. Et dicit tria. ꝑᵐ ꝙ febris q̄rtana: q̄ eſt īterpolata de melia eſt nō acuta: ⁊ h̄ ꝓꝓ māei frigiditatem: ꝓꝓ quā nec cito diſſoluit̄: nec multū īflāmat corpus. Scda ꝯditio eſt ꝙ ipſa eſt lōga ꝓꝓ eādē cāʒ: ita ꝙ q̄rtana pura fortaſſe extēdit̄ ꝑ ānuʒ: ⁊ illa que eſt nō pura eſt breuioris ſpacij. Tertio dic̄: ꝙ nō eſt in ea timor ꝺ morte: q̄ hʒ magnū ſpacius getis iter vnū paroxiſmū ⁊ aliū: ⁊ q̄ nō eſt ei⁹ acuitas ipelmēdo in mēbra: ꝙ ipſam ſequātur accn̄tia timoroſa: ſiue vehemētia. ¶ Ubi nota q̄rtanā īterpolatā eē nō acutā ꝓꝓ frigiditatē māei faciētis febrē īterpolatā: lʒ. n. mā frigida qn̄qʒ poſſit facere morbū acutū vt apoplexiā: tn̄ mā frida faciēs febrē īterpolatā non facit febrē acutā niſi ꝯtingeret aliq̄ꝫ venenoſaʒ ꝓꝓetatē ſecuʒ ꝯiūgi. Silr q̄rtana vꝑlm eſt longa: q̄ vꝑlm non facit melia a ꝑn⁹ q̄rtanā niſi multa exn̄te mā melica: q̄ tarde diſſoluit̄: ⁊ ēt nō facit fortia accidētia niſi ex alia cā ꝯiūcta ſecū: q̄re cito īterficiat niſi vtutē multū īueniat debilē. Qꝫ aūt dr̄ ꝙ pura fortaſſis durat āno vno: itelligat̄ ēt ſi nō fiat error in cura: vn̄ iſra dicet: ꝙ raro ꝑtrā ſit annū niſi fuerit ab errore: ⁊ h̄ notauit experientia: ⁊ id qꝺ dr̄: ꝙ nō pura eſt breuioris ſpacij cōcludit: ꝙ nec pura nec nō pura ꝑtrāſit ānum niſi fuerit ab errore: q̄ ſi pura: q̄ eſt lōgior raro ꝑtrāſit ānuʒ niſi fuerit ab errore: ſeq̄t̄ ꝙ alie ēt nō ꝑtrāſeāt niſi ab errore: ⁊ q̄ alij humores ⁊ melia ſunt ſubtiliores ea: ideo mixti alijs paribus breuiāt eā. Ego aūt vidi i ſenis vnuʒ nobilē de terētanis ſenē: de quo affirmabat̄: qꝺ. xlviij. ānis paſſus fuerat q̄rtanā. Qꝫ ēt dr̄ ꝙ in ea nō eſt timor itelligat̄ vꝑlurimū: ⁊ niſi fiat error: ⁊ qñ eſt vnica: nā ego vidi plures ex q̄rtana perijſſe qui de vna deuenerūt ad duas: ⁊ poſtea ad tres ⁊ mortui ſunt. Et Gal. quodāmodo oſtēdit periculū eē magnū in trib⁹ q̄rtanis: qñ ſunt in hyeme: ⁊ ſenili corpe in libro de mirabilib⁹ ꝓnoſticoꝝ. Et licet q̄rtana qn̄qʒ ducat ad pulſum cordis ⁊ ſincopim: h̄ eſt raro niſi erret̄ in regimie q̄rtanarioꝝ: ⁊ Aui. ponit illꝺ qꝺ eſt vꝑlm. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et quartana quidēʒ ⁊ tertiana aſſidua ⁊ interpolata cōſumuntur per vomituʒ ⁊ ſolutionem ventris: aut ſudorē: aut ꝓuocationē vrine. Incenſiua autem cōſumitur per huiuſmodi: ⁊ per fluxum ſanguinis narium.

¶ In hac ſcda ꝑte ponit q̄dā: in q̄bus ꝑ ꝑte febres diuerſe putride ꝯueniūt dicēs: ꝙ q̄rtana ⁊ tertiana īterpolata ⁊ tertiana ꝯtinua ꝯſumunt̄ ꝑ vomitū ⁊ ſolutionē ventris ⁊ ſudorē: ⁊ ꝑ vrine ꝓuocationē: ſed īcēſiua ꝯſumit̄ per hōꝫ euacuatiōes: ⁊ ꝑ fluxū ſanguis: nec intelligas ab Aui. ꝙ nullo alio mō ꝯſumant̄: q̄ qn̄qʒ cōſumunt̄ per mutationē ad aliqꝺ apā: ⁊ qn̄qʒ ꝑ inſenſibilē reſolutionē. ſʒ Aui. poſuit modos euacuationū ſenſibiliū faciendaꝝ tā a nā ꝗ̄ per artē: q̄bus ꝯtingit magis has febres ꝯſumi: ⁊ q̄ iſtaꝝ febriū māe per has vias pelli poſſūt. ¶ Sed intelligēdo per febrē incēſiuā cauſonidē: dubitatur qūo iſta per fluxū ſanguinis nariū poſſit terminari: cū ſua mā ſit colera. Dic dr̄ ꝙ colera incēſiua: q̄ aut eſt in oībus venis: aut in venis cordi vicinis: ⁊ ī ore ſtomachi magis eſt ſanguini mixta: ⁊ eſt in loco vbi magl ſtimulat virtutē: ⁊ ideo contingit: ꝙ nā expellit ſanguinem: cui eſt cōmixta colera: ⁊ colerā ſimul vnde fit ſanitas. Sed in tertiana īterpolata ⁊ tertiana ꝯtinua: licʒ nō ſit negāda iſta poſſibilitas: tn̄ eſt rarius: q̄ cāe deficiunt: ⁊ ſimilr rarius in q̄rtana. ¶ Dubitatur ſecundo de flegmatica quomodo terminetur: ⁊ q̄re de eius terminatione nō fecit mētionem: dicēdum ꝙ flegmatica rarius per ſenſibileʒ euacuationē ſaltem cretice terminatur: ⁊ hoc ꝓpter māe viſcoſitateʒ: vnde ꝓpter putredinem nō ita in ea ſeparatur groſſum a ſubtili: ꝙ ſubtile poſſit per ſudorē expelli: ſimilr accidit ꝓpter māe viſcoſitatem: ꝙ raro cretice terminatur: ⁊ ideo de illa tacuit. ¶ Tertio dubitatur de febre ſanguinis: vtrū iſtis modis terminari poſſit: ⁊ videtur ꝙ ſic: quia fluxus vētris quādoqʒ eſt ſanus: ⁊ ſimiliter quādoqʒ vomitus: ⁊ quādoqʒ vrina: ⁊ de ſudore dixit Ariſto. 3° animalium: ſed raro plurimū in fluxu ſanguinis terminatur per aliquem locum. ego autem teſtor me curauiſſe vnam monialem ſenis de febre ſanguinis abſqʒ apoſtemate: que ſanata eſt per mictum incredibilis quātitatis ſanici: ſʒ iſta ſunt raro. Sequitur.

¶ Et ſcias ꝙ principiū ꝓlongatur in tertiana ⁊ ſtatus in cōcluſa ⁊ declinatio in incēſiua ⁊ ſtatus ⁊ declinatio in quotidiana.

¶ Hic ponit duos cañ. ⁊ 2ᵐ ibi. (Et febris.) In ꝑmo ponitur ꝑm⁹ canō. 2° remouet̄ dubiū q̄uis raro. i. ꝓ cano.

ne ponunť q̄tuoꝛ ꝓpoſitiões.pˀma eſt iſta.pˀncipiū ꝓlō-
gať in tertiana.ſcḋa ē iſta.ſtatˀ ꝓlōgať in ꝯcluſa. tertia
eſt iſta.declinatio ꝓlōgať in icēſiua.q̄rta eſt iſta.ſtatus
ꝛ declinatio ꝓlōgať in quotidiana.¶ Ubi nota ꝙ ter-
tia ꝓpoſitio de iſtis nō inueniť in oībus textibˀ:imo q̄-
dā textˀ hñt pro tertia ꝓpōne ſtatˀ ꝛ declinatio in conti
nua.Et poſtea ſeqˀť 4ª qua idē dicit de quotidiana: qḋ
dicit hic de ꝯtinua:ſ3 iſte varietates ꝛ quedā3 alie ſunt
ex cauſis quas dicā:vex̄ q2 Raſ.16° ꝯtinēts.caˀ2° has
q̄tuoꝛ ꝓpōnes hoc oꝛdine dicit:iō Gētilis nō incōgrue
putat textū debere ſtare cū q̄tuoꝛ ꝓpōnibˀ predictis: ꝛ
ita Marſilius.¶ Scḋo nota:ꝙ cū hic dˀ ꝙ pˀnᵐ ꝓlon-
gatur ꝛc̄.hoc pōt intelligi vel ꝯparādo pˀnᵐ tertiane ad
alia tēpoꝛa eiuſdē tertiane.ſ.ad augmentū ſtatū ꝛ decli-
nationē:aut ꝯparādo ad pˀnᵐ aliax̄ febriū:ꝛ ſi itelligať
cōparādo ad alia tēpoꝛa eiuſdē febris pōt itelligi duo-
bus modis.pˀmo modo abſolute dicēdo:ꝙ pˀnciᵐ in ter-
tiana eſt lōgius q̄3 aliqḋ aliox̄ tēpox̄ eiuſdē3.ſcḋo mō
ꝓpoꝛtionabilr.ſ.ꝙ magis ꝓpoꝛtionabilr eſt lōgu3 prin-
cipiū.in tertiana reſpectu aliox̄ tēpox̄ tertiane q̄3 pˀnci-
piu3 aliax̄ febriū ſit longū reſpectu aliox̄ tēpox̄ earū-
dē:ꝛ pōt itelligi hoc caſu de tēpoꝛibˀ pˀticularibus paro-
xiſmi:ꝛ pōt itelligi de tēpoꝛibˀ vlibus totiˀ moꝛbi:aut
de oībus.Et ſ3 varietatē iſtox̄ itellectuū laborauerūt
in verificādo hūc textū Thadeˀ ꝛ alij antiq.nā quādo
vna iſtax̄ q̄tuoꝛ ꝓpoſitionū:aut due ad vnū iſtis ſenſi-
bus īueniunť vere alia vl̄ alie īueniunť falſe.¶ Tha-
deus ǧ vt ſibi iponit Gētilis voluit itelligere iſta de tē-
poꝛibus vnius moꝛbi cōparatio abſolute ad alia tēpoꝛa
eiuſdē moꝛbi:ꝛ aſſignādo cāś dicit in tertiana pˀncipiū
longū:q2 cū colera in ea putrefiat lōge a coꝛde in locis
ignobilibˀ:nā nō curat multum de illa putredine:ꝛ tar-
de iſurgit ad illā coꝛrigēdā:ſed in ꝯcluſa:que eſt de ſan-
guine ſtatus eſt lōgus:q2 cito venit ad maturatione3 ꝛ
putredinē ſanguis:q2 facilis putrefactionis ꝓpter cali-
ditatē ꝛ humiditatē:ꝛ q2 multū diligiť a nā:que multū
eſt ſollicita circa ipm̄:ꝛ q2 eſt obſeruās nām:ꝛ multū il-
li obediēs:ſ3 in icēſiua:q2 colera putrefit in locis coꝛdi
vicinis remanet in declinatione caliditas multa rege-
nerās colerā ꝛ ꝓlōgās declinationē:in flegmatica ſtatˀ
eſt longus ꝓꝓ cās ſiles cauſis dictis in ſanguinea:q2 fleg-
ma eſt ꝓpinquiˀ nāe ſanguinis:declinatio vˀo longa ꝓꝓ
difficultatē reſolutiōis merito ſue viſcoſitatis:ꝛ l3 iſte
cāe ſint pro magna pte rhetoꝛicales:tñ adhuc nō ꝓbāt
intētū.nā Aui.dicit ifra:ꝙ longioꝛ pars flegmatice eſt
augmētū.ergo quomodocūq3 itelligať de tēpoꝛibˀ eiˀ
moꝛbi cōparatis ad alia tēpoꝛa eiuſdē: ſiue abſolute:ſi-
ue reſpectiue:vltia ꝯclō poſita ab Aui.eēt falſa. ¶ Di-
nus aūt de garbo voluit:ꝙ iſte ꝯcluſiones Aui. itelligā-
tur de tēpoꝛibˀ vniˀ moꝛbi ꝯparatis ad alia tēpoꝛa eiuſ-
dē nō ſimplr̄:ſ3 in relatiōe ad alios moꝛbos mō ſupra-
dicto:ꝛ tūc verificat cōcluſionē pˀmā itelligēdo de pˀnci-
pio paroxiſmi i tertiane:ꝛ de tēpoꝛibˀ pˀticularibˀ oēs cō-
cluſiones:q2 colera eſt hoꝛrida nāe ꝛ multū ipˀmit an-
teq̄3 nā multū ipˀmat in ipſa3:ꝛ hoc eſt tpˀs pˀncipij: cū
aūt incipit trāſmutari ꝓꝓ ſui ſubtilitatē cito ꝓuenit ad
ſtatū ꝛ cito diſſoluiť:ideo alia tēpoꝛa ſunt breuia reſpe-
ctu pˀncipij.In ꝯcluſa vˀo cito ꝓueniť ad ſtatū:qḋ vˀr to-
ta ſtatus:ſed ꝑ icenſiuā itelligit tertianā ꝯtinuā: q̄ cito
ꝓuenit ad ſtatū exacerbationis:ſ3 poſtea ſtat in declina-
tione:ꝓpterea ꝙ colera eſt clauſa in locis denſis:vñ du-
rat quouſq3 ꝯpleanť.xlviij.hoꝛe ab initio exacerbatio-
nis:ſed in quotidiana ꝓꝓ viſcoſitate3 māei diu retineť
caloꝛ in ſtatu:ꝛ diu durat declinatio.Et qḋ Auicē.itelli-
gat de tēpoꝛibˀ pˀticularibˀ ꝑ3:dicit Dinus per pˀtem ſe-
quentē:que dicit:l3 raro ineniať ꝯtinua quartana ꝛc̄.q̄
nō referunť niſi ad paroxiſmos.Et ſi dicatur ꝙ febris
cuiˀ ſtatˀ eſt lōgus eſt acuti motˀ:vt dicit Gal.3° de cri-
ſi.flatica aūt nō eſt acuti motˀ.ǧ nō h3 longū ſtatū dˀr:
ꝙ Gal.itellexit de febre:q̄ eſt q̄ſi tota ſtatˀ:cuiˀ ſtatˀ eſt
lōgioꝛ oībˀ alijs tpibˀ:illa.n.eſt acuti motˀ:ſ3 nō oīs: in
qua ſtatˀ ꝓlōgať mō dicto nūc eſt acuti motˀ.Et ſi ite-
rū dicať ꝙ lōgioꝛ ꝑs flatice eſt augmētū:vt dicit Aui.
ifra.dˀ ꝙ logˀ ē augmēto vli:ꝛ nō de pˀticulari.Scḋo
dicit Dinˀ:ꝙ hoc pōt itelligi de tēpoꝛibˀ vlibˀ ꝓut diſti-
guunť penes accidētia:ꝛ ēt penes māe alterationem: ꝛ
tunc verificat pˀmā ꝯclōnē:q2 cum colera ſit valde hoꝛ-
rida nāe:iō difficulter icipit digeri:ꝛ ꝑ ꝯńs tpˀs añ mā̄i-
feſtā digōnē eſt lōgū:qḋ eſt pˀnᵐ:ſ3 poſt illud calefactio
ꝛ reſolutio ꝓꝓ ſubtilitate3 māe:ꝛ ſilr̄ digō cito ꝯpleť:ꝛ
iō alia tēpoꝛa ſunt breuia.In flatica autē q2 mā eſt vi-
ſcoſa difficulter digeſtibilis ꝓlōgať tpˀus retinēdi calo-
rē:ꝛ accidētia:ſtatus ēt ꝓlongātur:ꝛ q2 ꝓpter eādē cā3
reſolutio tardať ꝛ ꝓlongať declinatio magis ꝓpoꝛtio-
naliter de cōcluſa dicit ꝓpter locū vbi mā peccat citiſ-
ſime ꝓueniri ad ſūmū accidētiū:cū ꝓpter ſui acuitate3
videať nō habere principiū:ꝛ ſilr̄ cito pellitur:de incen-
ſiua aūt itelligit:ꝙ ſit tertiana cōtinua ꝛ dicit:ꝙ ꝓlon-
gatur declinatio:q2 colera cōtineť in ſolido loco ꝛ den-
ſo:vnde diu caloꝛ cōſeruatur plus ꝓpoꝛtionaliter ꝓlō-
gādo declinationē q̄3 alia tēpoꝛa.¶ Sed mihi videtur
ꝙ primus modus Dini nō eſt verus cū Auic.in conclu-
ſa nō loquiť de tēpoꝛibˀ pˀticularibˀ:que tēpoꝛa ibi nō
ſunt:cū nō habeāt paroxiſmos vel exacerbationes:ꝛ ēt
ſi hoc itelligeret:videtis ꝙ rōnes Dini ſunt friuole:nō-
ne in groſſo viſcoſo difficilius accēditur caloꝛ ꝛ diuiˀ
ꝓpoꝛtionabilr cōſeruatur reſpectu ſue reſolutionis q̄3
in ſicco ſubtili:ꝛ ſic in flegmatica longius eſſet pˀncipiū
ꝛ ſi colera eſſet hoꝛrida magis incitatur virtus ad ipſa3
trāſmutēdā:ꝛ ꝓpter paruā ſui reſiſtētiā cito peruenit
ad ſtatum:ꝛ ſic rōnes ſunt ſine ꝓbatione ꝓpoſiti: pˀeci-
pue ꝙ magis ꝓpoꝛtionaliter ſint hec tempoꝛa longa q̄3
alia in eadem febre reſpectu longitudinis ſimilis tem-
poꝛis in alia febre:hoc enim modo in cōcluſa ſtatus eſt
longus ꝛ in nulla alia:q2 in nulla alia ſtatus eſt ita lon-
gus reſpectu alicuius alterius tempoꝛis.ſicut in conclu-
ſa.Et per hoc vltima cōcluſio eſt falſa:quātu3 ad ſecū-
dam partē ſtatus in quotidiana nō ꝓlongatur:ſicut ſta-
tus in ꝯcluſa reſpectu aliox̄ tēpox̄.Similiter ſecūdus
intellectus nō eſt verus:q2 augmētu3 in flegmatica eſt
abſolute maius alijs tēpoꝛibus eius:ꝛ ſtatus nō:nec de-
clinatio:ꝛ ideo minorē ꝓpoꝛtionem h3 in ea declinatio
ad augmētū q̄3 in ꝯcluſa vel in tertiana:ꝛ ſic nō eſt vˀa
vltima ꝯcluſio Aui.Poſt iſtos Frāciſcus de pedemon-
tiū dixit Aui.ponere tres ꝯcluſiones:ſed ꝓpterea ꝙ in
margine libri erat ſcriptū alias:ꝛ illud qḋ erat ſcriptū
alias erat per erroꝛē poſitū in textu.Ideo hodie cōiter
īueniūtur textus coꝛrupti habētes quatuoꝛ ꝓpoſitiōes
vt ſupra diximus:vnde ſm ipſum debet iſta eſſe litte-
ra:ꝛ principiu3 quidem pꝛolongatur in tertiana ſtatus
in cōcluſa:alias in incenſiua. declinatio in quotidiana
alˀs in continua:ita ꝙ vni febri appꝛopꝛiat vnicu3 tem-
pus ꝓlongationis:ꝛ arguit contra alios argumētis nō
ꝓbātibus.Et ſuas cōcluſiones pꝛobat.pˀmo pˀmā theo-
ricē:q2 colera in pˀncipio eſt iobediēs digeſtioni: poſt q̄3
autem incipit digeri fit valde obediēs:ꝛ ideo pˀncipiu3
vniuerſale eſt longū in cōcluſa:quā dicit eſſe verā ſolā
homotenā ꝓpter habilitatē ſanguinis ad putredinē: ꝛ
ꝓꝓ locū:in quo peccat accidit:ꝙ q̄ſi ſubito ē in ſtatu:et
q2 ꝯtinue tātū trāſit in putredinē quātū reſoluiť:vt in-
fra habebiť.

ſra habebitur: ideo diu durat fere ſilis flāme: ſ3 in flegmatica: que eſt quotidiana tardat declinatio ꝓpter difficultatē diſſolutionis mãe. ¶ Et q2 expoſitio Gētilis eſt facilis: ⁊ viſilis: ⁊ facile ꝓbat: narrabo ip3: ⁊ illā ſequar. Notādū igr̄ ꝙ Raſ. 16. ꝯtinentis. cap. 2. ita dixit ptes tēpoꝝ febriū dicte ſunt: in tertiana ꝓlixū eſt pn̄m in ſinocha ſtatus ꝓlixior: in cauſone declinatio ꝓlixior ſ3 illa tria tēpora erūt ꝓlixiora in q̄rtana febre: hec ſūt dicta Raſ. per vnā colūnā poſt pn̄m capli: ⁊ Auic. totu3 ſumpſit excepta vltia pte: q2 nihil dixit de q̄rtana: ſ3 de quotidiana: ne videreť ita ſimplr̄ furari. Et tunc itelligit Gen. ꝙ pn̄m ꝓlōgatur in tertiana nō reſpectu alioꝝ ſuoꝝ tēpoꝝ: nec reſpectu pncipij oiu3 aliaꝝ febriū: ſiue abſolute: ſiue ꝯparatiue: ſ3 ꝙ pn̄m ꝓlongať in tertiana reſpectu pncipij ſinoche. Et ſcḋa ꝯcluſio vult ꝙ ſtatus ꝓlongať in ꝯcluſa homotena reſpectu tertiane: ſed tertia ꝯclō vult ꝙ declinatio ꝓlōgať in incēſiua: in cauſone reſpectu ſynoche. 4ᵃ ꝯ fuit: ꝙ ſtatus ⁊ declinatio ſunt ꝓlixa in quotidiana reſpectu iſtarū triū febriū dictarū: ⁊ iſta q̄rta nō ſunt poſita a Raſi. Et potuiſſet ponere inter alias ꝯpoſitiões ſi voluiſſet: ſed noluit: ⁊ potuiſſet dicere de augmēto ſtatice: ꝙ ꝓlōgatur ⁊ nō dixit tā̄ magis notū: vez Gentilis imaginať ꝙ põt defendi ꝙ Aui. hic p ſtatū itelligat totā ſecundā ptē augmēti ſil' cū ſtatu: quā totā vocat ſtatū: ⁊ totā pcedētem ptem: que eſt ex pma pte augmēti: ⁊ toto pncipio vocat pncipiū: ⁊ ſic de augmēto nō reſtabat hic ſpāliſ mētio. ¶ Sȝ hec imaginatio de augmēto mihi nō placet. Nā Auic. hic loqtur expreſſe de tēporib⁹ vlibus: cū in ſinocha homotena nō ſint tēpora pticularia. Et augmētu3 vniuerſale nō ponitur ab Aui. diuiſum: nec a Gal. Sed augmētū pticulare: cui⁹ ps pᵃ apud Aui. eſt illud qḋ vocať a Gal. anomalia. Et ps 2ᵃ abſolute vocať augmētū: in reliqs vr̄ mihi Gētilē bene dicere. Nā pncipiu3 ſinoche eſt ita breue: vt infra diceť: ꝙ nō apparet: nō ita eſt in tertiana: in ſinocha homotena ipſa eſt quaſi tota ſtatus: vbi ſtatus tertiane pure nō eſt niſi vn⁹ paroxiſm⁹. In incēſiua que eſt cauſon ꝓpter vehemētiorē caliditatē q̄ ſit in homotena facta criſi diutius ſtant membra ſub calore in remiſſi. In quotidiana claꝝ ē ꝓpter mãe viſcoſitatē ꝙ ſtatus ⁊ declinatio eſt lōgior q̄ in icenſiua. Et ſi ꝯſidereņť ꝯcluſiões plurime lōgiſſimo modo poſite a Marſilio: nō tñ aliud dicūt ſubſtātialiter: lic3 aliqua falſa includāt. Nā dicit ꝙ omne tp̄s vniuerſale eſt maius ⁊ longius abſolute q̄ ſibi ꝓportionale in homotena: hoc ſi intelligatur de pura eſt falſum: quia ſtatus eius eſt vnicus paroxiſmus qui eſt. xij. horaru3: ſed homotena eſt quaſi tota ſtatus: vt Marſilius met diť. Et durat quatuor ⁊ qñq3 quinq3: ⁊ qñq3 ſeptē diebus. ſtemus ergo cū iſta narratione. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quãuis raro inueniatur quartana continua ⁊ quotidiana integre eradicationis.

¶ Quia multotiens erat dictū: ꝙ alij humores a ſanguine cu3 putreſcunt intra venas: faciunt cōtinuā: ⁊ extra faciunt iterpolatam: ne credatur ꝙ hoc ſit equaliter cōtingens in omnib⁹ humoribus remouendo dubium dicit: ꝙ hec ſunt vera: q̄uis raro inueniatur quartana cōtinua: aut flegmatica integre eradicatiōis: ideſt flegmatica interpolata cu3 vera quiete inter vnu3 paroxiſmū ⁊ aliu3. Ratio aute3 primi eſt: quia cum melancolia ſit groſſa nō multu3 viſcoſa facilius a ſanguine ſeparatur q̄ colera multu3 imerſa ſui ſubtilitate: aut flegma multu3 adherens ſui viſcoſitate: ⁊ ideo ſepius cū peccat pellitur: vt putreſiat extra venas: nō ſit ergo quartana cōtinua niſi raro: ſ3 in flegmatica: quia tempus eſt paruū inter vnū paroxiſmū ⁊ aliū: ⁊ materia eſt multa vt plurimū ⁊ viſcoſa: ideo rarius accidit ꝙ integre eradiceť primus paroxiſmus ante aduentu3 ſecundi: vnde qda3 dixerunt nūq̄ mūdificari. Gal. tñ. 2. de febrib⁹ cōcedit ꝙ quādoq3 mundificatur: dicit tamē ſe illud concedere: quoniam importuna nimia ſubtilitas videať inuēs ꝙ a medico eſt hoc ſciendum: etiā ſi aliqd valde paru3 ſignis putredinis remaneat in pulſu.

¶ Et febres quādo nō curantur ſecūdū ꝙ op3 ⁊ ꝓprie apoſtemoſe cōuertūtur ad arefactionem ⁊ ꝓprie in febribus acutis: in quibus op3 vt patientes eas cibentur ⁊ nō cibantur ꝓpter intentionē vt perueniat natura ſupra mã3: aut op3 vt detur in potu aqua frigida: ⁊ nō datur in potu ꝓpter intētionē: vt nō fiat cruda: ⁊ nō ſuccurritur cū extinctione alia: quonia3 ſi fuerit alia intentio q̄ dicturi ſumus in cibatiōe: ⁊ dando in potu aquā frigidam fortior duaru3 intentionum predictaru3 premittať ſuper eas ambas: ⁊ dimittať obſeruatio illaꝝ duaꝝ.

¶ Hic ponit Auic. tertiū canone3 vt ſupradixi dicēs: ꝙ febres ⁊ ꝓprie apoſtemoſe. ideſt ſequētes apoſtemata vel coniuncte cū apoſtematibus: quādo nō curātur ſm ꝙ op3 conuertuntur ad arefactionē. ideſt ad ethicam ⁊ tabem cū febre. Et hoc maxime in duobus caſib⁹. vn⁹ eſt quādo infirmus indiget cibo ⁊ non datur ad hoc vt virtus perueniat ſuper materiā. ideſt vacet circa materiam: ⁊ nō occupetur per cibum a digeſtione ⁊ expulſione eius. Secūdus caſus eſt quādo in febre deberet dari aqua frigida ⁊ nō datur ꝓpter timore3: ne apoſtema incrudetur vel materia: ⁊ cum hoc nō ſuccurritur cum alia extinctione loco aque frigide: ⁊ ſupple ideo nō curantur in iſtis caſibus ſm qḋ oportet: quonia3 ſi fuerit intentio propter quā debemus cibare: aut ꝓpter quam debemus dare aquam frigidā preſens illa. ſ. quā dicturi ſumus: ⁊ ſupple cu3 hoc fuerit apoſtema: medicus ad recte curādum deb3 ambas res conſiderare: ⁊ id qḋ indicat materia ⁊ morbi acuitas: ⁊ qḋ indicat virtus ⁊ intentio caliditatis: ⁊ ſequi illud qḋ eſt fortius in indicando reliquo non neglecto: ⁊ ita in ambabus indicationibus abſtinendum ⁊ nō dādum aquam frigidam ſi ſint debiliores oppoſitis ſequemur ambas oppoſitas: ⁊ dimittamus: licet nō ex toto obſeruationem iſtaru3 duarum: ⁊ eſt res nota in principijs vniuerſalibus vltimo capitulo primi libri.

¶ De ſignificatiōib⁹ accidētiū febriū. Ca. V.

Scias ꝙ acceptio ſignificationum febriu3 eſt ex regimine antecedente ⁊ quomodo fuit: ⁊ ex diſpoſitionibus antecedētibus ⁊ preſentibus: ⁊ ex regionib⁹ ⁊ tēporibus ⁊ ex etate ⁊ cōplexione ⁊ ex pulſu ⁊ vrina ⁊ vomitu ⁊ egeſtione ⁊ fluxu ſanguinis nariu3 ⁊ ex diſpoſitione febris in rigore ⁊ ſudore ⁊ qualitate caliditatis: ⁊ ex paroxiſmis ⁊ ex diſpoſitione appetitus ⁊ ſiti: ⁊ ex diſpōne anhelitus: ⁊ ex ꝯiunctis ſicut dolore capitis ⁊ vigilijs ⁊ alienatione ⁊ ingetudine ⁊ alijs.

¶ Iſtud capl'm intitulat̄ capl'm de ſignificationib⁹ accidentiū febrium. Et Ben. itelligit per hoc ꝙ ſit capl'z ad docēdū qd ſignificāt accidētia febriū: ⁊ ita Marſilius. Mihi v̓o videt̄ ꝙ per accidentia febriū debemus hic intelligere ꝯditiōes febriū: q̄ de eis dicunt̄: vel q̄ eis inſunt: ſiue ſint accidētia ꝯſequētia febres: ſiue cāe ꝑ q̄̄ꝙ to in obliquo dicunt̄ de febre. Vbi grā. de febre volo ſcire: vtrū ſit tertiana vel q̄rtana: itelligo ꝙ eē tertianā accidit febri. Siſr vtrū ſit mortalis vel ſalubris. Itē dico ꝙ hec accidūt febri. hoc ergo capl'm apud me eſt de ſignificationib⁹ per quas ſignificamus ea que accidunt febrib⁹. i. dicunt̄ vl' iſunt febrib⁹: ⁊ diuidit̄ in duas partes. In ꝑma narrat genera in q̄bus opz nos cōſiderare ad ſignificādū aliqd de febrib⁹. Secūdo oſtēdit per talia genera ſignificare diuerſas febriū diſpōnes ibi ſ⁹. (Febrib⁹ .n. adſunt.) In ꝑma narrat .xvi. collectiōes rerū: per quas ſignificamus ſup diſpōne febris: ⁊ ꝑma eſt regimen ꝓcedēs febrē. ſ. quo ad ſex res nō nāles: ⁊ qūo fuit. i. nō ſolū in genere: ſed ſpāliter quo ad menſurā ⁊ ordinē vel ecōtrario hoꝝ in ſuo regimie vl' ly qūo fuit ſignificat nobis: ꝙ nō ſolū regimen de ꝑterito ꝯſideramus: ſed ēt qūo fuit ſibi de vſu medicinaꝝ vl' cyrurgie vl' de accidētibus extra regimē: ſicut vbi grā. percuſſio vel caſus ⁊ multa talia: que ſub regimine nō ꝯprehendunt̄. Scda maneries eſt de diſpōnibus ⁊ accidētib⁹ preſentib⁹. i. valde vicinis: vt qd hodie accidit in regimie vel alijs occurrētib⁹ in vita de cauſis ꝑmitiuis: ⁊ tollat̄ ꝙ per id qd prius dixit: ⁊ qūo fuit itelligam⁹ morbos quos pati eſt ꝯſuetus. Et per accidētia preſentia in iſta parte itelligam⁹ diſpōnes ꝑter nām alias a febre ex q̄bus poſſum⁹ ſup febre ſignificare. Et ex regionibus eſt tertia maneries: q̄r quedā ſunt idiuiduales paſſiones: ſicut in q̄buſdā ciuitatib⁹ maxie ſupuenit febris flegmatica: in q̄buſdā magis colerica: ⁊ q̄dā ſunt regiones lōgiores faciētes egritudines: ſicut maritima ſenarū. Quarta maneries eſt ex tēporib⁹. i. ex tpe ānī: in quo ſumus: vt ſi eſt eſtas vel hyems: aut ex tēporib⁹. i. ex cōſtitutionib⁹ tēpoꝝ: q̄r ex iſtis ēt quodāmodo ſup febrem ſignificam⁹. Quinta ſignificationū maneries eſt etas. nā ali⁹ modi vt plurimū ſunt febres ſenū ⁊ iuuenū. Sexta eſt ꝯplo. Septia pulſus. Octaua vrīa. 9ª eſt vomit⁹. 10ª eſt egeſtio. xiª eſt fluxus ſanguinis nariū: ⁊ per hoc datur nobis intelligi de alijs fluxib⁹ ſanguīs. 12ª eſt diſpoſitio febris in rigore: puta ꝙ ſit cū rigore vel abſq3. 13ª eſt diſpoſitio febris cum ſudore: vtrū ſit cum ea vel nō: ⁊ cū q̄bus circūſtantijs. 14ª eſt qualitas caliditatis vtrū ſit mitis: aut mordax: aut multa ⁊c̄. decimaquīta eſt paroxiſmi: quo ad tēpus iuaſionis ⁊ durationis. decimaſexta eſt diſpoſitio appetitus. decimaſeptima ē ſitis ⁊ maneries eius. decimaoctaua eſt diſpoſitio anhelitus. decimanona ſunt accidētia ꝯiuncta cū febre: q̄r febrē ꝯcomitātia: ſicut dolor capitis vigilie alienatiōes ingemido ⁊ ſilia. ¶ Sed tu diceres: quare iſta dicūtur cōiuncta cū febre ⁊ nō fluxus ſanguīs ⁊ ſitis ⁊ rigor ⁊c̄. Dic dr̄ ꝙ priora ſunt magis eſſentialia ad defenſionez medicoꝝ: vel magis ꝯiūcta cū febribus: ſed iſta hic poſita rarius accidūt: vel q̄r iſta ſunt accidētia v̓tutis aialis: nō ita imediate ſequētia diſpōnes virtutū nālium: ſicut ſitis ⁊ fames: ideo remotiora vident̄ ⁊ magis accidētalia febri: vel tertio: q̄r dixerat de ſiti ⁊ appetitu q̄ eſt fames: ⁊ de anhelitu q̄ ſm̄ Gal. eſt magis volūtari⁹ q̄̄ nālis addidit: ꝙ ſilr ex ꝯiugatis cū iſtis reb⁹ in hoc ꝙ ſint diſpōnes aiales. ⁊ tu elige. ¶ Ubi nota ꝙ hec tota multitudo pōt reduci ad minorē numerū: q̄r illa per que iudicamus ſup diſpoſitione vel accidētibus febrium ad ſenſuz ſupra dictū: aut ſunt corporis patiētis intrinſeca aut extrinſeca: ſi extrinſeca: tunc ſunt regimē in ſex rebus non nālibus: que ſm̄ medicos dicunt̄ res extrinſece corpori: licz ſomnus ſit paſſio corporis ⁊ vigilie: ⁊ talia que dicunt̄ res nō nāles: ſz iſta ēt hñt rōnē rei ꝑter nām q̄nq3: ⁊ non ꝯſiderant̄: vt a medico cōiter adminiſtrātur ⁊c̄. ſed q̄nq3 vt ꝯſequētia morbum: ⁊ vt ſic ꝯputant̄ iter res itrinſecas: ſi autē ſint diſpōnes corpori intrinſece: tunc aut ſunt res nāles ⁊ illis annexe: ſicut complexio etas ⁊c̄. aut res preter naturam: ſicut actio leſa qualitas mutata: ⁊ exiens mutatum: ⁊ predicta omnia ad hec reducuntur.

¶ Febribus enim adſunt accidentia ex quibus ſignificantur diſpoſitiones earum: de quibus ſunt accidentia ſignificantia magnitudinē earum ⁊ ipſarū paruitatē: ſicut qualitas caliditatis ⁊ quātitas ipſius. Et de ea eſt que eſt mordicatiua vehementer ex quo prius inuadit vſq3 ad finem ſuū. Et de ea eſt que mordicat in primis: deinde minuitur ꝓpter reſolutionem materiei ⁊ lenitur. Et de eis ſunt que mordicant: ⁊ de eis ſunt quaꝝ caliditas eſt humida: ⁊ de eis quarū caliditas eſt ſicca.

¶ In iſta parte per has maneries ſignoꝝ docz ſignificare ſuper diuerſis febriū diſpoſitionibus: ⁊ diuiditur in nouē partes. in ꝑma docet ſignificare ſuper intēſionē ⁊ remiſſionē eaꝝ. ſcdo docet ſignificare ſuper genus vel ſpēm febriū. tertio ſup eaꝝ malitiā vel incolumitatez. quarto ſuper digōnē vel indigeſtionē. quinto ꝓmittit ſe dicturū accidētia ſignificātia criſiz. ſexto ꝓmittit dicere accidētia ſignificātia ſalutē vel mortē. ſeptimo diſpoſitionē virtutis ⁊ mēbroꝝ ⁊ hūoꝝ. octauo tēpora febriū. nono ⁊ vltimo iteꝝ redit ad docēdum ſignificare ſpēz febriū. ſcda ibi. (Et ſunt accidētia.) tertia ibi. (Et ſunt accidētia ſignificātia malitiā.) quarta ibi. (Et accidētia ſignificātia digōnē.) quinta ibi. (Et accidentia que ſignificāt criſiz.) ſexta ibi. (Et accidētia ſignificātia ſoſpitatē.) 7ª ibi. (Et forme.) 8ª ibi. (Et accidētiuz febriū.) 9ª ibi. (Et res ex q̄bus.) ¶ In ꝑma parte dicit ꝙ febrib⁹ adſunt accidētia ſignificātia diſpoſitiōes earum: de q̄bus ſunt accidētia: que ſignificāt magnitudinem earū ⁊ earū paruitatē: ſicut vbi grā. qualitas caliditatis ⁊ quātitas ipſius. exēpli grā. ſicut de ea febre: cuius caliditas eſt mordicatiua vehemēter ex quo iuadit vſq3 ad finē ipſius. ſ. mordicat tactū a ꝑncipio cū ſibi occurrit ⁊ cōtinuat ſuā mordicationē cōtinue dum tactus perſeuerat ſup ifirmū: ⁊ aliqua eſt: que mordicat in ꝑmo occurſu: ſz perſeuerāte manu minuitur mordicatio ꝓpter reſolutionē māei ⁊ lenit̄. i. apparet lenior: ⁊ ſilr ꝙ de febrib⁹ quedā ſunt: que mordicāt. ⁊ q̄daz ſunt quaꝝ caliditas eſt humida: ⁊ ſilr alique ſunt: quaꝝ caliditas eſt ſicca. ſ. in fine. ¶ Nota ergo ꝑmo: ꝙ cū caliditas fundatur in putrido humore a quo vapores eleuantur cū manus tāgit corpus infirmi nō ſolū calor fumorum: qui tāgit manuz operatur in illā: ſed calor q̄ eſt in hūoribus ēt coagit: ſicut q̄n eſt ignis: in quo ſunt multe prune ⁊ flāme nō ſoluz calor flāme calefacit: aut calor aeris circūdātis hoies ſtātes apud ignē: ſz calor prunaruz ⁊ flāme ⁊ aeris ſunt ſicut vnū agens totale ⁊ multo forti⁹ imprimunt q̄̄ iprimeret ſolus fumus aut vapor. ¶ Scdo nota ꝙ calor fundatus in ſubſtātia ſicca magis mordicat alijs paribus q̄̄ fundatus in humida hoc

notat

notat experiétia: ⁊ cauſa eſt: aut q꞉ cū ſiccitas ē ꝯiūcta caliditati fortificat eā in agēdo: aut q꞉ hūiditas eā debilitat: aut q꞉ forma ignis eſt vigoroſior in ſicco. ⁊ iō magis agit ad ſeparationez eterogeneoꝝ: q̄re ex eque forti impreſſione in calefaciēdo magis agit ſepando ꝯtinuitatē: aut ad illud diſponēdo ⁊ magis agit vias ⁊ magis penetrat actio niſi faciat opus cauſtici: ⁊ ppterea caliditas fundata in ſubto ſicco cui ꝯiungit̄ caliditas fumi ſubtilis dū ſubm pmanet hoc mō magis mordicat ⁊ cito: ⁊ iō calor cauſonidis: q꞉ mā ē multa: ⁊ nō ſolū in ſupficie: ſ; pfunda ē ſicca ⁊ multū facit fumū. i. mordicat ab initio ⁊ pſeuerat mordicatio: ſ; caliditas tertiane pure mordicat in pncipio: cū; man⁹ ſuperponit̄ poſtea lenit̄: q꞉ reſoluit̄ p magna pte fum⁹ ⁊ hūor q erāt ſub manu cū ſit hūor in ea ppe cutē ⁊ nō ſit multus: nec multe reſiſtētie. ⁊ p;: q̄re q̄rtane ⁊ flegmatice min⁹ mordicāt in pn° ⁊ pſeuerādo mag᷑: q꞉ hūor caleſit ⁊ nō ita diſſoluit̄: ⁊ p; q̄re dicit̄ ꝙ quarūdā febriū caliditas eſt hūida: q꞉ fundata in ſubto humectāte vt vapor ſanguis vl̄ flegmatis: quedā ſicca: q꞉ ꝯiūcta ſiccitati vt caliditas ethice ⁊ tertiane pure ⁊ cauſonidis. ℭ S; diceres pmo hic nō dedit exemplū ad ppoſitū. nā pmo dicit ꝙ q̄ntitas caliditatis ⁊ q̄litas ei⁹ ſignificāt magnitudinē ⁊ puitatē febris. ⁊ dando exēpla. dixit iſtos q̄nqз modos: in qb⁹ nō dixit de q̄ntitate caliditatis: ſ; ſolū de q̄litate. ℭ Scdo nō videt̄ quō iſti modi ſignificāt magnitudinē febris vel paruitatez. ℭ Dic dī ꝙ q̄ntitas caliditatis ſm modū loquēdi medicoꝝ aut accipit̄ p intēſione caliditatis aut p q̄ntitate ſubti ſui ppꝗ apud medicos vaporoſi circūdātis organum tactus. nā dī ſcdo ꝯplonū: ꝙ calor iuuenis ē pauce quātitatis reſpectu caloris pueroꝝ: q꞉ illud qđ reſoluit̄ ex eoꝝ corporib⁹ eſt parū: ⁊ ſic p; ſcds modus. pm⁹ autē vſitatus. vt dicit Gal. pmo affo. cō men. 14. febres igitur mordicātes alijs parib⁹ ſunt intēſioris caliditatꝭ nō mordicantib⁹: ⁊ ſic maiores: ⁊ eaꝝ calor maior alijs paribus ⁊ pſeuerāter mordicatiuus. dr̄ hr̄e q̄ntitatē cum certo mō. i. pſeuerātia: ⁊ ſic ſua exēpla ſunt aut de q̄ntitate caliditatis aut q̄litate: ⁊ p h̄ p; miſſio ad 2ᵐ. que. n. ſignant intēſuз calorē p hoc ſignificāt febrē magnā: ⁊ ſilr que ſignificāt multā q̄ntitatez vapoꝝ eleuatoꝝ ab hūorib⁹ ſignificāt febrē magnā oppoſite paruā diuerſis modis dictis de q̄ntitate febris. ℭ S; ſi dicas ꝙ iſte ſunt differētie eēntiales febris. vt dicit Gal. pmo de dr̄ijs febriū caplo pmo. g̃ nō ſūt accn̄tia febriū. ℭ Dicit̄ ꝙ añcedēs eſt verū ad ſenſum expoſitū in pmo caplo: nō tñ ſequit̄ quin ſint que accidunt febribus eo modo quo hic loquimur. vt p; in pncipio capituli iſtius.

ℭ Et ſunt accn̄tia que ſignificant genus earuз: ſicut accidētia propria cū tertiana: ſicut principium paroxiſmi cū punctione ⁊ horripilatiōe ⁊ mordicatione caliditatis in eo.

ℭ Hic docet ſignificare ſup gen⁹ vel ſpēm febris dicēs: ꝙ q̄dā ſunt accn̄tia q̄ ſignificāt gen⁹ earū. ſ. febriū. ſicut vbi grā. accn̄tia ppa cū tertiana. vt pncipiū poxiſmi cū pūctiōe in habitu toti⁹: ac ſi acub⁹ pungeret̄ ⁊ cū horripilatiōe: de q̄ infra dicemus: ⁊ cū mordicatiōe caliditatis. ⁊ p h̄ dat nobis itelligi modū debitū cognoſcēdi ſpēm febris: q꞉ eſt ex accn̄tib⁹ ppꝗs: ille eſt: in quo nō eſt error: ſ; accn̄tia cōia inuēt aliqñ: ⁊ hec dicant̄ ſpālr in capitulis febriū putridarū vbi exēpluз iſtud verificabit̄.

ℭ Et accidentia ſignificantia malitiam earum: ſicut inquietudo ⁊ alienatio ⁊ vigilie.

ℭ Ponit 3ᵐ qđ ſignificat̄ de febrib⁹ dicēs: ꝙ q̄dā ſunt accidētia ſignificātia malitiā febriū: ſicut. vbi grā. inquietudo alienatio ⁊ vigilie. Et tu inuenis nō ꝙ hec tria poſuit ſpāliter ſignificātia malitiaз: ſ; multa ſint alia. naз iſta ſunt fortia in ſignificādo: ⁊ ipſe nō ponit niſi quedā exempla. Inquietudo. n. oſtēdit infirmū ita moleſtari a mā febris vt nō poſſit in vno ſitu quieſcere. Similiter alienatio ſignificat febrē magnū nocumentū inferre cerebro: ⁊ vigilia ſilr niſi multa adſit ſiccitas.

ℭ Et accn̄tia ſignificantia digōnem: ſicut illud qđ dicemus de diſpōnibus vrine.

ℭ Ponit p que ſignificat̄ mām febris eē digeſtā vel nō dicens: ꝙ cū diſpō vrinarū de q̄ infra in ſcđa hui⁹ dicet̄: ⁊ dcm̄ eſt in ſcđa pmi. ſputū etiā ⁊ feces ⁊ ſudor h; quodāmō hoc ſignificare: q꞉ magis vrina in febribus precipue humoralib⁹ que nō ſunt ex apate ſolū aliud: ⁊ h̄ q꞉ materia ſaltē añs eſt in venis vꝗ ꝑinꝗ a qua decidit̄ ſaltē in interpolatis plerūqз hypoſtaſis.

ℭ Et accn̄tia que ſignificant criſiз q̄ dicimus.

ℭ Hic vt dixi in diuiſiōe. pmittit ſe dicturū infra. vt in ſcđa hui⁹ accidentia ſignificantia criſim.

ℭ Et accidentia ſignificantia ſoſpitatez ⁊ contrarium eius dicemus omnia illa.

ℭ Hic ponit ēt quō ſunt accn̄tia aliq̄ ſignificātia ſoſpitatez futurā: ⁊ q̄dā ſignantia ꝯrū illi⁹ q̄ ipſe dicit 2° q̄rti.

ℭ Et forme iſunt iudicia plurima: ſicut ille cuius ꝯuertit̄ color ad plumbeitatez ex albedine ⁊ viriditate: ⁊ ſignificat frigiditatē humorū ⁊ paucitatē caloris inati: aut excitationē ⁊ inflāmationez: ſicut accidit ei: cuius cā eſt ſatietas nauſeatiua: ⁊ ſicut velocitas detumitionis faciei ⁊ tornatilitas ei⁹ ⁊ tenuitas naſi ⁊ ſignificant aut vehementiā caliditatis: aut ſubtilitatem humoꝝ ⁊ velocitatē reſolutiōis eoꝝ propter amplitudinē poroꝝ ⁊ motus in ſeipſis ⁊ exitus eoꝝ a cōſuetudine: aut caſus eoꝝ hn̄t ſignificatiōes: ⁊ res de illis quas dicemus.

ℭ Hic oñdit quō q̄dā ſignificāt diſpōnes humoꝝ a qb⁹ pēdet febris aut corpis febriētis dicēs: ꝙ forme iteruз iſunt plurima iudicia. i. ⁊ p formā hēmus plures res iudicare in febrib⁹ vel diſpōnes. ſ. humoꝝ ⁊ corpis febriētis: ſicut. vbi grā. ille cui⁹ color vertit̄ in febre ad plūbeitatē: ex albedine ⁊ viriditate ſignificat abundantiā humoꝝ fridoꝝ: q꞉ flegmatis ⁊ melācolie. nā alij humores ſunt aut rubei: aut citrini: alīq tñ itelligūt ly ex. ꝙ dicat terminū a quo: ⁊ erit ſenſus: ꝙ ille q pmo erat alb⁹ aut pmo erat viridis fiat plūbe⁹: ⁊ p viridē poſſum⁹ itelligere citrinū in hoc ſenſu: q꞉ ſi ex nāli albo aut citrino conuertit̄ ad plūbeitatē nō erit niſi ex hūorib⁹ frigidis ⁊ ppue faciētib⁹ febrē ſi febriat: q꞉ plerūqз illi a qb⁹ febrit ſunt qui dñant̄: aut aliqñ ſignificat hoc ꝯuerſio paucitatis inati caloris. nā p illā paucitatē opз paucū eē ſanguinē ⁊ ſpm̄. vn̄ nō remanet corp⁹ rubeū: ⁊ parū ſanguis q remanet ppe cutē ppter frigiditatē dnigrat̄: ex illo g̃ ⁊ colore cutis albo ī ſe fit plūbe⁹. ℭ Scdm exēplū eſt d illo q ꝯuertit̄ ad excitationē. i. ad diſpōnē faciei ſimilez diſpōni hominis excitati a ſomno: q꞉ circūdātia oculos ſint tumida ⁊ q̄ſi tota facies: ⁊ eſt diſpō ī illo loco ppinqua cacheſie. hec. n. diſpoſitio ſignificat repletionē vaporuз. ⁊ iō accidit hec illi: cui⁹ febris cauſa fuit nauſeatiua repletio. nā repletio ducens ad nauſeā plerūqз eſt cū va

poꝝ aſcédétiũ ad caput multitudine. ¶ Tertiũ exem-
plũ eſt velocitas detumitõis faciei.i.ꝙ cito facies per-
dat ſuos nãles tumores:quos hȝ ex carnis ſpõgioſitate:
ſicut in frõte i naſo in tẽpoꝛib⁹:⁊ vocaẽ hec diſpõ toꝛna
tilitas.illa.n.ſignificat aut vehemẽtiam caliditatis aut
ſubtilitatis humoꝝ ⁊ velocitatẽ reſolutiõis coꝛpoꝛis ꝓ-
pter amplitudineȝ poꝛoꝝ:⁊ ideo niſi ex aliis cauſis fue
rit:eſt valde malũ ſignuȝ.⁊ ſubdit ꝙ mot⁹eoꝝ in ſeipſis
⁊ exit⁹eoꝝ a ꝯſuetudine aut caſus eoꝝ hñt ſignificatio-
nes:⁊ res alie de illis hñt ſignificatõẽs quas dicemus:⁊
hec ꝑs tolerat plẽs expõnes.vna eſt Marſilij dicentis:
ꝙ motus eoꝝ.ſ.hũoꝝ in ſeipſis eſt cã detumitõis faciei
⁊ toꝛnatilitatis:⁊ pars ſequẽs que dicit.⁊ exitus eoꝝ a
ꝯſuetudine:itelligĩ ꝙ exitus iſirmi a ꝯſuetudine hȝ ſi-
gnificationes ſuꝑ diſpõne febriũ:⁊ ſilr̃ caſus a ꝯſuetudi
ne:q2 ꝑmutatio ꝯſuetudis in aliã ꝯſuetudinẽ:⁊ dicit ab
exitu a ꝯſuetudine:q2 illa nõ ſignificat niſi dimiſſioneȝ
ꝯſuetudis.hec ſignificat dimiſſionẽ hui⁹⁊ acceptionẽ al
teri⁹.vt põt ſumi ab Auic.infra in caplõ de emutriteo:⁊
res alie:ſicut etas ⁊ filia itex ſignificãt ſuꝑ diſpoſitiões
humoꝝ ⁊ coꝛpis patientis. ¶ Hẽtlis p̃mã partẽ illã.ſ.⁊
motus eoꝝ in ſeipſis.p̃mo exponit ꝙ ꝑ motũ eoꝝ itelli
gam⁹ humoꝝ ſubtilitatẽ:ꝑ quã a ſeipſis hñt vt reſoluã-
tur facilr̃.ſcõo mõ ꝑ motũ i ſeipſis itelligit ꝙ in ſeipſis
referaẽ ad patienteȝ:q2 toꝛnatilitas qñq3 accidit ꝓpter
motũ infirmoꝝ:q2 ingetanẽ vel vigilãt vel fluxuȝ ven
tris patiunẽ:vl̃ ſumpſerũt farmacũ ſolutiuũ:reliq̃ expo
nit vt Marſilius.poſſet tñ dici ꝙ exitus a cõſuetudine
⁊ ꝑmutatio ꝯſuetudinis ſunt cauſa detumitionis faciei
cite.nã ꝗ ꝯſuetus eſt exercitio ⁊ inſultui inimicoꝝ ⁊ fa-
mis per h̃ nõ ita terreẽ ſicut qñ facit hoc ꝓter ꝯſuetu-
dinẽ:nec ita facies detumeſcit.⁊ ſimiliter res alie ipoꝛ-
tant ſignificatiões ad citã detumitionẽ ipſius faciei:de
qb⁹ eſt timoꝛ tediũ triſtitia ⁊ multa q̃ alibi dixit.

¶ Et accñtiũ febriũ quedaȝ ſunt quoꝝ hoꝛa eſt
hoꝛa ſtat⁹:ſicut alienatio ⁊ cõmixtio mẽtis ꝓ-
pter inflãmationẽ capitis:⁊ de illis ſunt quoꝝ
hoꝛa eſt principiũ:ſicut hoꝛripilatio ⁊ frigus:
⁊ ſicut ꝓfunditas ſõni q̃ ꝯſeqẽ plurimũ prĩci-
pioꝝ febriũ ꝓpter debilitatẽ cerebri:⁊ declina
tio caliditatis ad interioꝛa coꝛpis vbi eſt mate-
ria ⁊ multitudo vapoꝛum eleuatoꝝ ab eo per
cõmixtionẽ incipiẽtẽ in coꝛꝑe vſquequo reſol-
uit eos iſlãmatio.⁊ adiuuat illud frig⁹ cerebri
in ſeipõ ⁊ frig⁹hũoꝛis ꝗ vult.putrefit ⁊ calefit.

¶ Oſtẽdit modũ ſignificãdi tp̃s ꝑticulare dicens:ꝙ hec
ſignificanẽ ꝑ accñtia q̃ ꝓprie debẽt apparere in illo tꝑe
ſicut quedã ſunt accñtia:quoꝝ hoꝛa eſt ſtatus.i. que ꝓ-
prie apparent in ſtatu:ſicut alienatio ⁊ cõmixtio mẽtis
que accidũt ꝑ iſlãmationẽ capitis.⁊ alienatio põt ſumi
ꝓ coꝛruptõe imaginatiõis cũ imaginaẽ aliqõ p̃ſens qõ
nõ eſt:⁊ cõmixtio mẽtis ꝓ coꝛruptiõe extimatiõis:cum
nõ recte iudicãt de honeſto vel vtili:⁊ aliꝗs q̃ nõ ꝑcipiũ
tur ſenſu:⁊ ꝙ iſta maxie accidũt hoꝛa ſtatus:in qua plu
rimũ vapoꝛes petũt caput:eſt clarũ.Silr̃ q̃dã ſunt acci
dẽtia:quoꝝ hoꝛa eſt p̃ncipiũ:ſicut frigus ⁊ rigoꝛ ⁊ hoꝛri
pilatio:q2 vꝛpl̃m tũc accidunt ⁊ ꝓfunditas ſomni ⁊ aſſi-
gnat cãm ꝓfunditatis ſomni in p̃ncipio:q2 ꝯſeqẽ pluri-
ma p̃ncipioꝝ febris.ſ.ꝑticulariũ ꝓpter debilitatẽ cere-
bri:ꝓpter quã cogẽ ſpũs retrahere ab inſtrumẽtis ſen-
ſus ⁊ motus.Et ad hãc debilitatẽ faciẽdã declinatio ca-
liditatis ad iterioꝛa coꝛpis:vbi eſt mã adiuuat ⁊ multi-
tudo vapoꝝ eleuatoꝝ ab eo.ſ.coꝛpoꝛe:ab ea.ſ.mã ꝓpter
cõmotionẽ incipientẽ in coꝛꝑe quouſq3 reſoluat eos va
poꝛes iſlãmatio:ſupple adiuuat ad hãc debilitatẽ:⁊ ad-
iuuat illud frig⁹ cerebri in ſeipſo:⁊ frigus hũoꝛis ꝗ vult
putrefieri ⁊ calefitata ꝙ ly adiuuat referẽ ad hec oĩa.
Aliter textus eẽt cũ mala grãmatica.De hoꝛripilatõe ⁊
frigoꝛe q̃re accidãt in p̃ncipio dcm̃ eſt multotiẽs ⁊ dice
tur ſequẽti caplõ. ¶ Sȝ õ cauſis ꝓfunditatis ſomni ac
cidẽtis in p̃n⁹ ꝑoxiſmoꝝ.p̃ma ponitur cerebri debilitas
debilitato inato caloꝛe ꝓpter malos hũoꝛes:⁊ iſta debi-
litas eſt cã nõ facilis excitatiõis.Hãc ãt debilitatẽ per
quã fit ipotens ad vigiliã adiuuat p̃mo ꝓfundatio calo
ris.ſ.ſpũs vitalis ⁊ nãlis ad partẽ iterioꝛẽ vbi eſt mã q̃
declinante remanet cerebꝝ magis pauꝑatũ caloꝛe ⁊ fit
debilitas. ¶ Sȝ tu diceres qñ retrahiẽ in ſomno ſpiri-
tus aĩalis ⁊ vitalis ad iterioꝛa trahiẽ ad cerebꝝ.vt pȝ.ꝗ
in iſta dclinatõe trahiẽ ad cerebꝝ:⁊ ſic nõ pauꝑaẽ imo
magis vigoꝛaẽ ꝑ hoc. ¶ Dic põt dici duob⁹ modis.vn⁹
ꝯcedẽdo qõ dr̃ ꝙ trahit ſpũs ad cerebꝝ taȝ aĩalis q̃ vi
talis ⁊ magis q̃ añ p̃ncipiũ. Sȝ tñ illi trahunẽ hũoꝛes
ꝗ ſunt in motu ꝗ faciũt opilationẽ ⁊ iclinationẽ alterã-
do cerebꝝ ad nõ trãſmittẽdũ ſpũ ⁊ exterioꝛa. Uel dic
2⁹ qõ trahiẽ ad cerebꝝ:ſed multomagis ad coꝛ ⁊ ꝑtes
ſibi vicinas:q̃re leſio in talibus p̃ncipijs eſt maioꝛ:⁊ iõ
nã magis ſollicitaẽ ad illuc trahendũ.vñ depauꝑaẽ ce-
rebꝝ caloꝛe.Uel 3⁹dicas ꝙ nõ trahunẽ ad cerebꝝ:ſȝ ce
rebꝝ iclineẽ ad attrahẽdũ ꝓ tũc:q2 foꝛtius trahũt alia
mẽbra.Modo vt oñdi ſcõo afſo.ſcõe ꝑticule:nõ opȝ in
ſomno ſemꝑ actu trahi ſpũs ad cerebꝝ:ſȝ ſuffic ꝙ cere-
bꝝ nõ ita trãſmittat ꝙ exterioꝛa mẽbra ſenſitiua ⁊ mo
tiua poſſint in opõnes eo mõ quo ibi limitatũ ẽ.Quali
tercũq3 ꝗ ſit ſm̃ has duas limitatiões vltimas rñſiões
fit cerebꝝ frigidi⁹:etiã ſi ꝯcedaẽ ꝙ plus hẽat õ ſpũ aĩa-
li. ¶ Scõa cã adiuuãs hãc debilitatẽ ad faciẽduȝ ſom-
nũ ẽ mltitudo vapoꝝ ꝗ eleuanẽ i hoꝛa agitatõis hũoꝝ
in p̃n⁹ ꝗ vapoꝛes nõ ſolũ ab illo hũoꝛe ꝗ facit febrẽ ele-
uanẽ:ſȝ ab illis ꝗ ſecũ ſunt.Et iõ multotiẽs in colerica
febre nõ ſolũ ꝑꝑ ꝓfundationẽ caloꝛis fit ſõn⁹in p̃n⁹ vt
in h̃ loco dicũt Hen.⁊ Marſili⁹:ſȝ ꝑꝑ multitudinẽ va-
poꝝ nõ colere:q2 illi facerent vigilare:ſȝ flegmatis aut
ſanguinis ꝗ erãt colere ꝯmixti:⁊ hoꝛa agitatiõis magis
euapoꝛãt.Hoc tñ pl⁹ accidit i febrib⁹ fridis:ſicut a mã
flegmatica. ¶ Tertia cã eſt frigus cerebri in ſeipõ:q2 ſi
cerebꝝ eſt frigidũ ꝯplonaliter fit maioꝛ ꝓfundatio ſõ-
ni ab iſtis cauſis paribus exiſtẽtibus:⁊ ideo in hñtibus
frigidũ cerebꝝ magis accidit ſomnus in p̃ncipio paro-
xiſmoꝝ. ¶ Quarta cã eſt frigus hũoꝛis ꝗ vult putrefie
ri ⁊ calefieri.Et intelligaẽ ꝙ qñ humoꝛ ꝗ moueẽ ad pu-
tredinẽ de ſe frigidus:ſȝ ꝑ putrefactioneȝ caleſiat:tñ in
principio multi vapoꝛes eleuanẽ qui habent cerebrum
infrigidare:⁊ ſic facere ſomnuȝ profundioꝛem:vel cere
brum debilitare ne poſſit vigilare.

¶ Et res ex qb⁹ ſciẽ diſpoſitio febris ⁊ ex qua
ſpecie ſit ſunt diſpoſitio febris in acuitate ſua
⁊ ſua lenitate:⁊ diſpoſitio febris in hoc ꝙ ipſa
accidit a cauſis primitiuis ⁊ antecedẽtibus ſe-
cundũ cõditionẽ predictaȝ.⁊ diſpoſitio febris
adherentia ſua ⁊ eradicatione.⁊ diſpoſitio fe
bris in acuitate ſua cũ rigoꝛe ⁊ frigoꝛe ⁊ hoꝛri
pilatione aut eius contrario:⁊ qõ eſt ex eo.⁊
diſpoſitio febris in dimiſſione ſua cum ſudoꝛe
pauco:aut plurimo.Aut diſpoſitio preterita.

regiminis ꝛ etas ꝛ forma ꝛ tempus ꝛ ars. ꝛ diſpoſitio pulſus ꝛ vrine.

¶ In iſta pte:q2 ſigna ſolū ꝓpa docuerat ad recognoſcē dū ſpēꝫ febris narrat multa alia adiuuātia ad cognoſcē dū ſpēm febris. Et p ſpēm itelligam⁹ ēt gen⁹ ꝓpinquū. Primū ḡ eſt diſpō febris in acuitate ꝛ leuitate ſua. Nā cū eſt acuta ſcimus ꝙ eſt humoralis ꝛ ex calido vtplm. Si nō acuta cū gbuſdā circūſtātijs ꝯprehēdā flegmaticā:ꝛ cū gbuſdā melācolicā ꝛc. Scōm eſt diſpō febris in hoc qꝺ eſt accidere a cauſis ꝓmitiuis cū circūſtātijs ſupradictis:aut nō accidere a cauſis ꝓmitiuis. Nā p ꝓmū ſcitur ꝙ eſt effimera:ꝑ aliud ꝙ eſt putrida vtplm. Tertiū eſt cognoſcere febrē ſcōꝫ qꝺ eſt adherēs vl' eradicata.i.interpolata vel continua cum tepore vel ſine tepore. Quartū eſt diſpō febris in accidēdo cum rigore frigore vel horripilatiōe vl' 3rio iſtoꝝ. Quintū eſt diſpō febris in dimittēdo cū ſudore plurimo aut pauco. Sextus eſt diſpō ꝓterita regiminis. Septimū eſt etas. Octauū forma p quā itelligimus habitudinē toti⁹ in carnoſitate ꝛ pinguedine ꝛ colore. Nonū eſt tps āni. Decimū eſt ars. Undecimū diſpō pulſus. Duodecimū diſpō vrie: ꝛ iſta oīa dicenꝰ in pticularib⁹ caplis qn̄ ſigna ſpērū febrium ponenꝰ ifra. nā itelligēti ſatis pꝫ qūo ex vnoquoqꝫ iſtoꝝ poſſum⁹ arguere ſi hūoꝛ peccet vl' nō:ꝛ qs ē hūoꝛ peccās.

¶ Signa de rigore frigore horripilatiōe ꝛ fractione. Caplm. VI.

Horripilatio eſt diſpoſitio in q̄ inuenit corpus diuerſitatem in frigore ꝛ punctionem in cute ꝛ lacertis. ꝛ antecedit eam pigritia ꝛ fractio.

¶ Iſtud caplm ititulaꝰ ab Aui. ſmo de rigore ꝛ horripilatiōe ꝛ frigore ꝛ fractiōe. ꝛ placuit Auic. q2 hec accūtia multotiēs accidūt in febrib⁹ putridis ꝛ maxime in interpolatis:ꝛ plurimū in ꝓncipio poſt determinationē de accidētib⁹ ſignificātib⁹ eas diſpōnes:que febrib⁹ accidūt loq ſpecifice aliquātulū de iſtis. Et diuidiꝰ in quattuoꝛ ptes. In ꝓma ponit harū q̄ttuoꝛ diſpōnū notificatōes. In ſcda cās. In tertia q̄ſdā ſignificationē ꝛ dr̄ias q̄ſdaꝫ īter eas. In q̄rto ponit q̄ſdā canones. 2⁹ ibi. (Et de cāis vehemētie.) 3⁹ ibi. (Et qn̄qꝫ ſignificāt.) 4⁹ ibi. (Et cōmotio). ¶ Circa partē ꝓmā nō ſꝫ Gal. in lib. de tremore ꝛ iectigatiōe ꝛ ſpaſmo. ꝙ tā i horripilatiōe q̄ꝫ in rigore dꝫ eſſe ſenſatio frigoris ꝛ cōmotio inuolūtaria diuerſa:ſꝫ qn̄ cū hac frigoris ſenſatiōe eſt mot⁹ ſolū in cute ꝛ nō in toto vocaꝰ horripilatio vl' horroꝛ:ita ꝙ iter horripilationē ꝛ horroꝛē nō ponit dr̄iaꝫ:ꝛ ꝓpter hoc Aui. hic nō dixit de horroꝛe:qn̄ aūt cū illa ſenſatiōe frigoris eſt cōmotio inuolūtaria ꝛ ieq̄lis nō ſolū in cute:ſꝫ in lacertis ꝛ in toto. tūc eſt rigoꝛ:qn̄ v̄o ſentiꝰ frigus:ꝛ nō eſt aliquis mot⁹ in cute vel toto. tūc dr̄ tipus vel frigus:ſꝫ nec horripilatio nec horroꝛ nec rigoꝛ. Cū v̄o loquimur in ſanis. tūc nomē rigoris qn̄qꝫ ſumiꝰ p ſola ſenſatiōe fortiꝫ frigoris. hoc totū ſig̃ıat aperte Gal. in loco allegato:qui poſt lōgā diſputationē de his reb⁹ in determinādo lib. allegato ita dicit ad lr̄am:ꝛ inueniꝰ iſtud in libris medicoꝝ cōi viu narrat:ita ꝙ qn̄ accidit corpoꝛib⁹ frigus in ꝓncipio ꝑoxiſmi febris ſine ꝯcuſſiōe ꝛ agitatiōe notabili nō accidit eis rigoꝛ:ꝛ hoc q2 iſtud accn̄s in ꝓncipio febris opꝫ intēdi ad hoc vt vocēꝰ rigoꝛ:ꝛ cū hoc ſit mot⁹ in toto ineq̄lis ꝛ ſine volūtate. his.n. deficientib⁹ nō eſt rigoꝛ. hic igiꝰ de rigore in febre:ꝛ poſt ita dicit:ſꝫ ſi ſuperficies nō moueaꝰ apparēter corpis illo mō nedū ineq̄liter moueaꝰ tipus vocaꝰ frigus:hec dicit Gal. ꝺ frigore:ꝛ poſt ſubdit. ſi v̄o ſupficies corpis moueaꝰ motu loꝛdinato ꝛ hirſutaꝰ in ꝓn⁹ ꝑoxiſmi ꝓter h ꝙ totū corp⁹ moueaꝰ ſimul vocaꝰ horripilatio ꝛ horroꝛ:ꝛ accn̄s qꝺ accidit ſoli cuti:ꝛ hꝫ ſe ad cutē:ſicut rigoꝛ ad corp⁹ totū. hec dicit Gal. de horripilatiōe ꝛ horroꝛe:ꝛ poſtea ſubdit. cū v̄o dicim⁹ corp⁹ ſanoꝝ rigere. qn̄ eis aduēit frig⁹ vtimur noīe rigoris ꝓter iſtā intētionē extēdēdo ipꝫ ad oēm frigiditatē nociuā corpoꝛi accn̄tez:h Gal. ¶ Scdo ꝓncipaliter pro intellectu ꝛ concoꝛdia auctoꝝ notanduꝫ ꝙ hoc nomē tremoꝛ qn̄qꝫ ſumiꝰ ꝓprie p motu diuerſo preter nām partim facto a v̄tute volūtarie motiua ptim facto a grauitate mēbri ꝯ inclinationē v̄tutis volūtarie motiue eiuſdē mēbri pp v̄tutis debilitatez:ſicut qn̄ nitimur caput tenere rectū ꝛ tremit:ꝛ qn̄qꝫ nitimur manū tenere ꝛ nō poſſumus firmiter gn tremat:ꝛ hic tremoꝛ ē accidēs v̄tutis voluntarie motiue:qꝺ fit partim a virtute partiꝫ a re ꝓter nām:ꝛ iſta eſt ꝓpria ſignificatio nomis. vn̄ Gal. in libello nūc allegato de rigore ꝛc. ita dixit. Et hoc iā illi addiderūt qui dixerunt rigorē frigiditatē cū tremoꝛe. attamē nō ꝓprie locuti ſunt:cōueniebat.n. eis nō nominare tremoꝛē:ſed poti⁹ ſubleuationē inuoluntariā cū ꝯcuſſione ꝛ agitatiōe aut motiōe:aut qꝺ iuenīſſet ei aliud his nominib⁹ ſimile:ꝛ h cū dr̄ nomen tremoꝛis eſt nomē alterius accidētis:hec Gal. ꝛ in ſecundo caplo eiuſdē libri plane declarat. ¶ Tertio nō:ꝙ nō eſt incōueniēs ex cauſis rigoris qn̄ creſcunt ſequi etiā tremoꝛē ꝛ ꝯiungi rigorē cū tremoꝛe. Nā cū ꝓpter cauſam rigoris ad hoc venit virtus motiua voluntarie ꝙ nō poſſit recte ꝛ cōtinue mouere mēbꝝ:ſed grauitas mēbri ſufficit motū virtutis interrūpere:ꝓpterea ꝙ ꝓpter frigiditatem mēbri:aut aliā cauſam eſt intantuꝫ debilitata:ꝙ integre ꝛ ſine interruptiōe per motuꝫ grauitatis nō pōt vſqꝫ ad terminū intētū mouere:imo nec multū notabili tēpoꝛe quin interueniant motus diuerſi ꝓpter mēbri grauitatē. tūc iaꝫ ex cauſa rigoris ſuperuenit tremoꝛ. Et hoc iterū plane vult Gal. loco allegato caplo 3⁰ cū dixit. Et ſimilr̄ medicanꝰ corpoꝛa in ꝓncipijs ꝑoxiſmoꝝ febriū:in gbus rigore ꝛ frigore ꝓcedētibus ſuperuenit tremoꝛ. Ecce quo mō vult ꝓprie capiēdo tremoꝛē ipm accidere in ꝓncipio ꝑoxiſmoꝝ febriū ꝓcedentibus rigore ꝛ frigoꝛe:ꝛ ꝯſtat ꝙ ille venit ex cauſis rigoris:ꝛ ſentētiā hāc poſſumus colligere. 5⁰ de accidēte ex Gal. loquendo ꝓprie de tremoꝛe. naꝫ in caplo. 20. declarat:ꝙ tremoꝛ ē accn̄s virtutis volūtarie motiue:ꝛ eſt motus cōpoſitus ex motu facto a v̄tute volūtarie ꝛ ex motu facto a grauitate mēbri:ꝛ poſtea in caplo penultimo eiuſdē gnti dicit. Illa vero.ſ. mā que rigorē operaꝰ eſt parua ſubtilis ꝛ pungitiua parū ſe mouēs. Si v̄o fuerit multe quātitatis ꝛ motus maioꝛ tremoꝛē generat:ecce qūo vult ꝙ cā faciens rigorē cum fortiter moueꝰ facit tremoꝛē:nō tn̄ negat cū tremoꝛ eſt eſſe etiā rigorē:ſꝫ motus qui eſt requiſitus in rigore eſt alteri⁹ modi q̄ꝫ tremoꝛ: ꝛ in eodeꝫ penultimo caplo dixit:ꝙ quidaꝫ modus rigoris eſt minoꝛ motus q̄ꝫ tuſſis vel ſternutatio vel ſingultus vel rigoꝛ. Sed putandū eſt hunc modū rigoris nō eſſe veruꝫ rigorē:ſed horripilationē que minorē motus dicit ꝯturbationē antecedentē febris. Et iſtā ꝯturbationē credendum eſt eſſe illud:qꝺ hic Aui. vocat fractionē quā dicit nō debere computari inter motus:ſꝫ eſt ſenſus ſicut laboris vulneroſi.i. laſſitudinis vlceroſe. Et lꝫ Hē. ꝛ Marſilius dicāt ꝙ ponāt prurituū in numero motuū:tn̄ Gal. expꝛſſe dicit:ꝙ hoc accidēs.ſ. pruritus nihil magis hꝫ niſi qꝺ ſentis māꝫ.i. ſenſus materie:ꝛ ita nō eſt motus lo

calis:ſed alteratio ſpūalis. Et ex his pʒ q̄uo Gal. mētionem fecerit de his diſpōnibꝰ hic poſitis ab Auicē. ⁊ q̄uo ſm̄ ip̄m ſunt diffiniēde. ¶ Uenio igit̄ ad textuʒ: ⁊ pars p̄ma diuidit̄ in q̄ttuoꝛ ptes. In prima diffinit horripilationē. In ſcd̄a declarat fractionē. In 3ª frigus. In 4ª rigorem. ibi 2ª.(Et quaſi fractio.) ibi 3ª.(Frigus vō) ibi 4ª.(Rigoꝛ.) ¶ In p̄ª pte dicit: ꝙ horripilatio eſt diſpoſitio: in qua ſuenit corpus diuerſitateʒ in cute ⁊ lacertis in frigore ⁊ pūctura. Et ſubdit ꝙ pigritia ⁊ fractio antecedunt eaʒ. ¶ Circa partē p̄mo nō: ꝙ mā pruitus facit mordicationē ⁊ pūcturā: ⁊ nō eſt incōueniēs etiā aliq̄ñ cū ea ꝯiungi cām diuerſitatis in frigore abſq3 hoc ꝙ ſuꝑficies corpꝰ moueat̄ motu inordinato. Et tūc pʒ ꝙ aliqua erit diſpō corporis: in qua ſuenit diuerſitateʒ in frigore ⁊ punctura que nō eſt horripilatio iuxta moduʒ loquēdi Gal. ſupra. Ex quo ſeq̄t̄ ꝙ opʒ iſtā deſcriptionē aliter limitari ſi volumus ꝯcordare Gal. cū Auicē. hic. Et qꝛ Aui. vidit ꝙ ſm̄ Gal. cauſa horripilatiōis cū creſcit facit rigorē ꝓpͤe deꝯ. Et in rigore opʒ eē mordicationē ⁊ frigus ſenſata. vt dicit̄ in libello de rigore ⁊c̄. Et iō vult Auic. ꝙ ad hoc vt ſit horripilatio opʒ ꝙ corpus ſentiat diuerſitatē in frigore ⁊ pūctura in cute ⁊ ꝑ vl̄ in lacertis: hec tamē ſenſatio frigiditatis ⁊ mordicationis nō ſufficiēter arguūt horripilationē niſi ſibi ꝯiungatur motꝰ localis diuerſus in cute ꝑ quē hirſutat̄. i. ita diſponit̄ ꝙ ſi ſint ibi pili erigerent̄. tunc. n. horripilatio eſt. vt dixit Galie. loco allegato. Sʒ qꝛ nō bñ clarū erat an frigus illud: an motus ille cutis aut mordicatio aut cā harū diſpōnū in corpore exiſtēs dicat̄ horripilatio. Auicē. fugiēs hāc difficultatē que non eſt multū vtilis dixit ꝙ eſt diſpō: cū qua corpus ſuenit ⁊c̄. qꝛ q̄dcū q3 iſtoꝝ ſit vel aggregatū hoꝝ: dūmodo oēs iſte conditiōes coniungantur dicimus corpus pati horripilationem ⁊ ſine omnibꝰ iſtis nō eſt horripilatio. ¶ Secūdo nota: ꝙ hec diſpoſitio ſumit̄ large nō ſolū ꝓ ſanitate morbo vl̄ neutralitate: ſed ꝓ omni re accidētaliter corpori inexiſtēte. Et intelligit̄ cum hac diſpōne inuenit corpus diuerſitatē ⁊c̄. aut tanq̄3 partē talis diſpoſitiōis: vel tanq̄3 cām pertinenteʒ ad hāc diſpōnē imediate ⁊ formaliter aut totaliter aut particulariter. Et ex hoc pʒ q̄re quidā dixerūt horripilationē eſſe illū motū cutis quo hirſutat̄. alij dixerūt hāc eſſe tedioſaʒ ſenſationē mordicatiōis ⁊ frigoris quo nō ſeq̄ ad eū illū motū. Ex iſtis potes colligere q̄uo antecedunt eū pigritia ⁊ fractio. naʒ per pigritiā intelligimus ineptitudinē ad motū que eſt ꝓpter motuʒ male materie ſup mēbra ⁊ infrigidationē ⁊ terroreʒ virtutis: ⁊ per fractionē intelligimus ſenſationē mordicatiōis: ⁊ illum ſenſuʒ q̄ habet̄ in laſſitudine vlceroſa quaſi mēbra paterent̄ vlcera. tūc enī mēbra ſentiūt ac ſi eēnt ꝯſtricta ⁊ nō bñ tolerāt motū: ⁊ hoc fit anteq̄3 ſit tātus motus materiei q̄d faciat horripilationē. Hāc āt diſpōnē Galie. 5º de accñti ⁊ morbo vocat ꝯturbationē. vñ poſtq̄3 penultimo caplo dixit: ꝙ eſt quidā modus rigoris q̄ eſt motus minoꝛ q̄3 ſpandidatio: de quo modo rigoris expoſitores intelligunt ꝙ ſit horripilatio: que nō vere eſt rigoꝛ: ſubdit Ga. ⁊ adhuc ꝯturbatio que añcedit febriū rigorē minoꝛ eē videt̄: que etiā īter motus ſpēs minime cōputari debet: ſed quaſi ſenſus dicēda eſt: ſicut vulneroſi ſenſus laboris. Sicut ḡ Auicē. hic dicit: ꝙ horripilationem antecedunt pigritia ⁊ fractio: ita dicit hic Galie. ꝙ illū modum rigoris precedit conturbatio.

¶ Et quaſi fractio eſt maneries eius.

¶ Hic Aui. d̄clarat fractionē dicēs: ꝙ fractio eſt q̄ſi ſpecies horripilatiōis. Et eſt itelligēdū ꝙ nō eſt horripilatio: ſʒ ꝯuenit cū aliquo formali ꝯnotato in horripilatōe. nā in horripilatōe eſt diuerſitas ſenſata in pūctura ſiue mordicatōe: ⁊ fractio eſt ſpēs ſenſus mordicatiōis: ī fractiōe mordicatio ſentit̄: ſʒ aliquātō minoꝛ q̄3 in horripilatiōe. ¶ Et attēde circa has ptes ꝙ tā Gētī. q̄3 Marſilius dicūt horripilationē ſumi a noſtris doctoribꝰ equiuoce: q̄ñq3 ſumit̄ horripilatio ꝓ rigore. vt ſuperiꝰ in ſermone vl̄i putrefactiōis cū Auic. dixit. Sed illud: q̄d eſt ex mordicatōe caliditatis eſt dignꝰ vt ꝓportionet̄ ad horripilationē q̄3 ad frigus. ꝯſtat. n. vt dicūt iſti ꝙ mordicatio facit rigorē. et ſic Auic. ibi ꝑ horripilationē itelligit rigorē. Et idē dicūt ꝯphēdi a Raſi. cōmēto Almāſoris vbi dixit: ꝙ ſigna tertiane ſunt: ꝙ icipit cū horripilatiōe ſimili pūcture acus: ꝯſtat aūt ꝙ icipit cū rigore q̄ñq3 ſumit̄ horripilatio ꝓ frigore: ſicut dī 4º diuiſionū Raſis ꝙ flegmatica incipit cū horripilatiōe veri frigoris: q̄ñq3 aūt vt ꝯ hec duo diſtiguit̄: ⁊ ita ſumit Aui. hic. ego tñ nō video ex his dictis autoꝝ: quo mō in locis dictis equocēt: ſʒ tñ amitti pōt hec ſignificatio.

¶ Frigus autem eſt vt ſentiat in membꝛis ſuis ⁊ doꝛſis lacertoꝝ ſuoꝝ frigus purum.

¶ Hic declarat Aui. q̄d eſt frigus ſʒ modū loquēdi medicoꝝ in febribꝰ dicens: ꝙ frigus eſt vt ſentiat homo in mēbris ſuis ⁊ dorſis lacertoꝝ frigus puꝝ. ⁊ p̄mo ex hoc pʒ ꝙ frigus: de quo dicimꝰ ꝙ eſt in p̄cipio paroxiſmoꝝ. eſt frigus ſenſatuʒ: eſt. n. tale vt ꝑ ipſuʒ ſentiat homo in mēbris ⁊ dorſis lacertoꝝ ⁊c̄. vt dī hic. Et pōt intelligi ꝙ ſit tale ꝙ niſi ſit impedimentū ex parte v̄tutis ſenſitiue que dʒ eſſe in mēbris ſentiret̄. ¶ Scd̄o ꝯſiderandū ꝙ cū dicimꝰ febrē icipere cū frigore nihil plus itelligimꝰ niſi ꝙ eſt diſpoſitio cum qua ſentit̄ frigus: ita ꝙ pure ſignificat̄ frigus: ⁊ nō alia diſpoſitio ſentiri. Si vō ſentit̄ frigus: ⁊ cū hoc mordicatio ſunt frigus ⁊ horripilatio. ſi ſequit̄ iequālr in cute frigus: alij tamē intelligūt ꝙ q̄ñ dicimus frigus eē in p̄cipio itelligimus ꝙ ſit ſine horripilatōe ⁊ rigore. Et ita Aui. cū dixit frigus purū itellexit ꝙ ſentiat frigus ⁊ nō ſentiat mordicationē ⁊ nō moueat̄ motu cōcuſſiuo. Nā cū iſta ſunt nō dī incipere febris cū frigore: ſed cū horripilatōe vel rigore. Sʒ p̄mꝰ modus mihi videt̄ ꝯformioꝛ mētibꝰ autoꝝ ⁊ modis loquēdi ꝯcedētiū ī p̄cipijs febriū q̄ñq3 eſſe horripilationem ⁊ frigus. Quidā ēt itelligūt per frigus. frigus purū valde itenſuʒ: ⁊ iſti dicerēt ꝙ leues circumfrigidatiōes reducunt̄ ad frigus: ſʒ nō ſunt frigus ſm̄ modū loquendi Auicē. ¶ Poſt hoc attēde ꝙ Auicen. dixit ſentiri in mēbris vel dorſis lacertoꝝ. ⁊ doctores cōiter itelligunt ꝑ mēbra extrema: ſicut manꝰ ⁊ pedes: ⁊ per dorſuʒ lacertoꝝ itelligūt ptes groſſiores lacertoꝝ ⁊ carnoſiores: ita ꝙ nō ſolū ſentiat̄ frigus in partibꝰ neruoſis valde: ſʒ ēt in parte carnoſa: ⁊ ego itelligo ⁊ ꝑ vel: qꝛ etiā ſi nō ſentiret̄ in dorſis lacertorū: ſed ſoluʒ in extremis: dico ꝙ eſt frigus ad modū loquēdi medicoꝝ. Et hoc notat Gal. in auctoritate ſupra allegata: ꝙ q̄ñ non mouet̄ cutis: nec alia membra motu ꝯcuſſiuo: tpus ille febriū vocat̄ frigus: ⁊ non dicit: ꝙ non ſit opportunū ad hoc vt dicat̄ frigus ꝙ dorſa lacertoꝝ illud ſentiant.

¶ Rigoꝛ vero eſt vt non poſſit continere membra ſua ex commotione ⁊ tremoꝛe euenientē in eis ⁊ motibus inuoluntarijs.

¶ Hic declarat rigorē: ⁊ ſm̄ ꝙ mihi videtur. p̄mo facit hoc. ſecūdo vt remoueat dubiū ponit vnā cōtingentiaʒ ibi.(Et fortaſſis.) In p̄ª dicit ꝙ rigoꝛ ē diſpō talis vt ñ poſſit ille q̄ riget ꝯtinere mēbra ſua a motōe ⁊ tremore

eueniēte

cuenientе in eis ꝛ motibus inuolūtarijs.⁋ Ubi pmo memorandū Aui.hic.vt ſupra dixi deſcribere rigoꝛē accidētē in febribus:in quo iuxta dicta Gal.ſupra oꝫ duo ꝯcurrere.pmū eſt frigus intēſuꝫ.ſcdm eſt ſenſibilis cōmotio ꝛ agitatio mēbroꝝ inuolūtaria accidēs ab itrinſeco.Utrū aūt rigoꝛ ſit illud frigus ꝯnotādo iſtam cōmotionē:aut ſit cōmotio ꝯnotādo frigus:vel ſit aggregatū ex ambobus poſſet dubitari:ꝛ quelibet iſtaꝝ partiū defendi.nā multe auctoritates ſunt que videnꝭ vnū iſtoꝝ ſonare:multe reliquū.Sed in hoc ꝯueniūt oēs ꝙ oꝫ ad talē rigoꝛē hec duo ꝯcurrere:ꝛ ꝙ opꝫ eſſe cōmotionem illā inuoluntariā in rigoꝛe egrotātiū:nec ego video fortes rōnes ad pbandū ꝙ ſit plus vnū ꝙ̄ aliud:fortitudo tamē rigoꝛis a multis notaꝭ in fortitudine duarū diſpoſitionū:a multis ſolū in fortitudine ꝯcuſſiōis.Auic.aūt nō ſe ꝯſtrinxit ad aliquē triū modoꝝ:ꝫ dixit ꝙ rigoꝛ ē vt nō poſſit ſe ꝯtinere ꝛc̄.Intelligēs ꝙ hec diſpō cū frigoꝛe:in qua homo nō pōt ſe ꝯtinere a cōmotione ꝛc̄.Et ſcdm hoc quelibet iſtarū triū diſpōnū tā frigus ꝙ̄ cōmotio ꝙ̄ aggregatū poſſet dici rigoꝛ:cū quelibet iſtarū ſit talis diſpō:dū ꝯiungant oēs ꝯditiōes ad rigoꝛē reqſite.Et ly cū qua nō ſignificat ſolā pritiam ſimul.tunc.n. etiā ꝯpſo calida que eſt in tēpoꝛe rigoꝛis eſſet rigoꝛ:ſed ſignificat habitudinē cauſe formalis.i.per quā formaliter eſt frigidū ꝛ incōtinens a cōmotiōe ſiue cōplete formaliter ſit tale ſiue partialiter.⁋ Nota ſcdo nomē terminoꝝ ſumi in hac deſcriptiōe improprie:imo poti⁹ debuiſſet dicere agitationē vel cōcuſſionē.vt dicit Gal.loco ſupra allegato.Naꝫ nō ſemꝑ cū rigoꝛe eſt tremoꝛ vt ibi dicit:ꝛ pꝫ ex Galie.5° de accidenti ꝛ morbo.

⁋ Et fortaſſe eſt frigus forte ꝛ nō ſit rigoꝛ fortis:ſicut in febrib⁹ flegmaticis ꝛ quartana.

⁋ Hic apud me Aui.ponit vnā ꝯtingentiā remotiuā dubij dicēs:ꝙ fortaſſe aliqñ eſt frigus forte ꝛ nō eſt rigoꝛ fortis:ſicut accidūt multotiēs in febrib⁹ flegmaticis ꝛ quartana:in qb⁹ duabus febribus ſepe ꝯtingit ꝙ eſt frigus forte:ꝛ nō eſt rigoꝛ fortis.Nec itelligo ꝙ nūquā ſit rigoꝛ fortis itēſiue in quartana:qꝛ hoc eſt māifeſtū falſum:cū alijs febriū maneriēb⁹ nō habeamus ita fortes .i.itenſos rigores vtplm ſicut in q̄rtana.vñ multo plurieſ docemur ſtupefacere i rigoꝛe q̄rtane ꝙ̄ in rigoꝛe tertiane a doctorib⁹ nr̄is.nō g̊ ſolū duratiōe ē fortis rigoꝛ in q̄rtana ſꝫ itēſiue.⁋ Nō tñ ꝙ Gen.ꝛ Marſilius de hac pte faciūt duaſ.Et pmā dicūt eē aliā notificationē rigoꝛis cū dicit:ꝛ fortaſſis ſupple tu rigoꝛ eſt frig⁹ forte.naꝫ vt dicūt auctoritate Ga.in libello ō tremoꝛe iectigatione ꝛc̄.Ita dixit aliqñ ſiue rigoꝛē vt in ſanis.Et in 2ª pte dicit Aui.ꝙ nō ſit rigoꝛ fortis:ſicut in febrib⁹ flegmaticis ꝛ q̄rtana.nā fortis rigoꝛ ē a forti mordicatiōe:ꝛ fortis mordicatio a mā calida:q̄ ſola pōt velociter moueri ꝛ ſic a frigida:qualiſ eſt in quartana ꝛ flegmatica nō ſit fortis rigoꝛ:ꝛ hoc ſumēdo rigoꝛē ꝑ motu cōcuſſiuo.Sꝫ ꝙ Auic.velit ꝙ in nullis febribus ſit ita fortis rigoꝛ.ſicut in flegmatica ꝛ quartana:ꝛ hoc ſumēdo fortē ꝑ diuturno.eſt g̊ in iſtis febrib⁹ fortioꝛ rigoꝛ:qꝛ duratiue fortioꝛ.Et 3° pōt itelligi hic loc⁹ ſumēdo rigoꝛē ꝑ frigoꝛe:ꝛ dicit ꝙ nō ſit rigoꝛ fortis in aliq̄ febre:ſicut in flegmatica ꝛ q̄rtana:qꝛ in alijs nō ſit tā forte frigus:cū in iſtis ſit materia frigidioꝛ.Mihi tñ videꝭ pma verioꝛ.nā lꝫ diceremus ꝙ taꝫ in tertiana ſit fortioꝛ rigoꝛ ꝙ̄ in q̄rtana:tñ nō pōt dici vere qḋ nō fiat rigoꝛ fortis in quartana:lꝫ nō fiat fortiſſimus:ſit.n.tā fortis in q̄rtana vt nullus alteri⁹ febris rigoꝛē nominet ſpālıter in caplo de rigoꝛe lferi⁹ niſi quartane:ꝛ ꝯtra illū docet fortioꝛa remedia.

Quomodo g̊ itelligaꝭ Gal.5° de accidenti cū dixit:ꝙ rigoꝛ talis nō generaꝭ ex frigidis humoꝛib⁹:dicetꝭ poſt.

⁋ Et de cauſis vehemētis rigoꝛis eſt vehemētia virtutis expulſiue in lacertis:ꝛ propter illud quanto eſt cauſa rigoꝛis viſcoſioꝛ:eſt rigoꝛ vehementioꝛ.

⁋ In iſta pte Aui.ponit cauſas iſtarū diſpōnū.nā ponē do cāꝫ rigoꝛis:in quo eſt frigus ꝛ motus ꝯcuſſiuus:qꝛ ille eedē cū ſint minores faciunt horripilationē ꝛ fractionem.ideo duꝫ ponit cauſas rigoꝛis.dat etiā cauſas aliarum diſpōnū dictaꝝ in iſto caplo.Diuidiꝭ g̊ vt mihi videꝭ pars iſta in ſeptē partes ſm ſeptē modos cauſarum quos pōit.2ª ibi.(Et ſanguis.)3ª ibi.(Et ictus.)4.ª ibi (Et qñq3 accidit.)5ª ibi.(Et rigoꝛ ꝛ frigus.)6ª ibi.(Et qñq3 accedit.)7ª ibi.(Et qñq3 accidit rigoꝛ.)⁋ In pma dicit pmo ꝙ de cauſis vehemētis rigoꝛis eſt fortitudo virtutis expulſiue in lacertis.Et ex hoc iſert ꝙ q̄to cauſa rigoꝛis eſt viſcoſioꝛ eſt vehementioꝛ rigoꝛ.⁋ Circa pmū dcīꝫ notandū ſm menteꝫ Galie.5° de accidēti ꝛ morbo:ſumendo rigoꝛē ꝑ illo motu ꝯcuſſiuo:ꝙ eius cauſa eſt virt⁹ expulſiua ſtimulata ab aliquo imprimente ꝑter nāꝫ:qḋ virtus illa nitiꝭ a mēbro expellere.vnde Gal.5° de accidenti ꝛ morbo ita dicit.motus vō q̄ rigoꝛ vocaꝭ non penitus eſt extra nāꝫ:ſicut ſpaſmus ꝛ iectigatio:ſed eſt compoſitus ex re nō naturali ꝛ virtute corpoꝛis:ſed tamē a tremoꝛe differt:qꝛ corpoꝛis virt⁹ fortioꝛ eſt in rigoꝛe ꝙ̄ in tremoꝛe.fateoꝛ motū iſtū virtute naturali magis pantere virtuti dico expulſiue mūdificatiue:cauſa vō mouēs vel cogēs hanc mouere v̄tutē eſt innālis Gal.hec de cā faciēte rigoꝛē. Queſtio. I.

Sed hic cadit dubiū.nā Gal.10.terapēti.caplo 4° ſm quotationē meā dicit oppoſitū.nā ſic dicit.igiꝭ rigoꝛ qdē erit:ꝛ ꝑpter multitudineꝫ ꝛ acredinē eoꝝ que feruntꝭ ꝛ ꝑpter velocitatē delatiōis ꝛ ꝑpter virtutis imbecillitatē.nam multa paucis qualitatibus ꝛ ſubtilia his que nō talia mordēt magis:ſicut diuinū ꝛ que citi⁹ ferunꝭ his que tarde.ꝛ fortis quidē exiſtēs ꝯtēnit ꝛ ſuſtinet omnia:imbecillis vō facta a qbuſdā ꝯtriſtata ſuccūbit:hec Ga.ſi g̊ debilitas virtutis eſt cauſa rigoꝛis:nō erit fortitudo.⁋ Forte tamē dicitꝭ hic:ꝙ lꝫ debilitas virtutis ſub certo gradu ſit cauſa rigoꝛis:tamē in illa latitudine debilitatis:que eſt cauſa rigoꝛis:q̄to v̄tus eſt fortioꝛ:tāto rigoꝛ eſt vehemētioꝛ:ꝛ pmū hoꝝ vult Gal.ſm Auicē.hic.⁋ Contra.ex hoc ſeqtur ꝙ per ſolā paulatinā virtutis debilitationeꝫ ſubito alijs paribus acquireꝭ rigoꝛ fortiſſimus:qḋ eſt impoſſibile.Et pꝫ ꝯtia vbi virtus eſſet tam fortis ꝙ nō obſtātibus alijs cauſis ad rigoꝛē neceſſarijs:tamē nō fieret rigoꝛ:ꝛ poſtea alijs reqſitis ꝯtinue manētibus virtus debilitareꝭ vſq3 ad gradū:cū quo ſit rigoꝛ.nā ꝯtinue ante nō eſt rigoꝛ:ꝛ cū illo gradu eſſet fortiſſim⁹ rigoꝛ:qꝛ virtus in illo gradu eſſet fortiſſima ifra latitudinē cū qua ſit rigoꝛ.⁋ In hac difficultate Genti.narrat tres reſpōſiones.pma dicit:ꝙ materia ſtimulāſ ad rigoꝛē faciēdū aut eſt ſubtilis aut groſſa ſi ſubtilis.tūc virt⁹ fortis exiſtens expellit eā inſenſibiliter ꝛ nō ſit rigoꝛ:ſed cuꝫ virtus eſt debilis nō pōt eā inſenſibiliter expellere.ꝛ iō ſit rigoꝛ:ꝛ hoc voluit Galie.loco allegato.ſi aūt materia ſit groſſa virtus fortis nō pōt eam expellere inſenſibiliter imo ſenſibiliter ꝛ cū rigoꝛe expellit:ꝛ quādo eſt fortioꝛ facit fortiorē motū:ꝛ hoc eſt qḋ Aui.vult hic.ꝛ ideo itulit ꝙ quāto cauſa rigoꝛis eſt viſcoſioꝛ:eſt rigoꝛ vehemētioꝛ.⁋ Hāc rñſionē nō accepat Genti.ꝛ ratio Gentilis eſt:qꝛ ſicut daꝭ virtus fortis inſenſibiliter reſoluēs mate

rias ſubtileſcit: ita q̃ virtus fortis īſenſibiliter reſoluēs
materias groſſas: ⁊ ita virt⁹ fortis nō faceret rigorē cuꝫ
groſſa mã: tamē Hētilis nō ꝓbat ańs: maxime de mate
ria multa velociter mota a cute qualitatis non ꝓbat ꝙ
deſ virtus inſenſibiliter expellēs ⁊ reſoluēs: cū tamē ta
les ſunt ꝯditiones materie debētis facere fortē rigoreꝫ
poſite a Gal. in loco allegato: puto tamē hãc rñſionē nō
eſſe veraꝫ. nã qñ virtus expulſiua eſt fortis citius expel
lit calida preter nãꝫ exiſtia: ⁊ ſic citius q̃ reſoluant: ⁊ ſi
dicat̃ ꝙ ꝓpter fortē motū fit ꝙ nō ſentiunt̃: h̄ eſt ꝯtra
Gal. in 5° de accidēti: ⁊ 4° terapēti. loco allegato: q vult
ꝙ velocitas delationis ſupͣ mēbra eſt vna de cauſis for
tis ſenſationis. ¶ Scḋa rñſio quã ponit Henti. eſt ꝙ vir
tus vel itelligit̃ fortis in ꝓfundo corporis: ⁊ iſta fortitu
do eſt cã fortitudinis rigoris: q: mēbra iteriora ꝓpellūt
mãm ad exteriora: aut eſt fortis circa cutē: ⁊ iſta fortitu
do non facit rigorē: imo ꝓhibet mãꝫ ferri ad exteriora:
iſtã etiã rñſione nō reputat bonã. iſta ſolutio eſt idigna
verbo cū multotiens accidat rigor ex delatiōe materie
ſuper iteriora. ¶ Rñſio aūt ſuper quã getcit Henti. eſt
iſta: ꝙ duplex eſt fortitudo v̄tutis expulſiue. vna ſimpli
citer: q: ſupfluitates inſenſibilr̃ expellunt̃: ⁊ iſta dū ita
ſtat ſpūs ⁊ ꝯtēnit omnia que ſunt intus: alia eſt fortitu
do virtutis reſpcū ſupfluitatū ſenſibiliter expellēdarū:
⁊ iſta hoc modo q̃to eſt maior tanto rigor eſt vehemen
tior: de pͥma loquit̃ Gal. de ſcḋa loquit̃ Auic. ¶ Marſi
lius aūt quaſi idē itendēs diſtinguit aliter: q: fortitudo
virtutis expulſiue eſt duplex: quedaꝫ abſolute ad mate
riã expellendã cōplete: q̃dã fortitudo reſpectu materie
cōmouēde ⁊ agitande: ⁊ tunc vult ꝙ fortitudo virtutis
expulſiue reſpectu materie cōplete expellēde nō eſt cã
rigoris. ꝓbat̃: q: ipſa eſt cã expulſionis mãe inſenſibili
ter nō agitãdo ipaꝫ ⁊ pmouēdo mēbꝝ. g̃ nō eſt cauſa ri
goris ańs: maior pꝫ. ſi eſt abſolute potēs ad mãm totalr̃
expellendã: ⁊ ꝯñtia pꝫ ex Gal. 5° de accñti: q vult ꝙ ſine
tali agitatiōe nō ſit rigor: dicit tñ ꝙ fortitudo v̄tutis re
ſpectu mãe cōmouēde ⁊ agitãde eſt cã fortitudis rigo
ris. Et h̄ pꝫ: q: ſine tali agitatiōe nō fieret fortis rigor: ⁊
pͥm̄ hoꝝ vult Gal. 10. terapeu. 2m̄ vult Auic. hic. ¶ Cōtra
ambas poſitiones arguit̃ ſic. ⁊ ſuppono ꝙ fortitudo vir
tutis: quã iſti dicunt abſolutã: aut reſpectu materie ex
pellēde inſenſibiliter. vt dicit Henti. aut reſpectu mate
rie ꝯplete expellēde. vt dicit Marſili⁹: eſt maior q̃ for
titudo v̄tutis reſpcū materie ſenſibiliter expellēde aut
agitande. Iſta ſuppoſitio pꝫ: q: 2ª fortitudo eſt illa quã
Gal. vocat debilitatē reſpectu pͥme: ⁊ ſic ſcḋa eſt minor
pͥma: ⁊ p ꝯñs pͥma maior ſcḋa. ¶ Scḋo ſuppono ꝙ poſ
ſibile eſt p paulatinã deperditionē virtutis ſine aliqua
ei⁹ latitudine deperdēda venire de pͥª fortitudine ad ſe
cundã. Iſta ſuppō eſt p ſe nota: q: in talib⁹ que poſſunt
remitti pōt hoc mō fieri trãſitus de itenſiori gradu ad
remiſſiorē. ¶ Tertio ſuppono ꝙ in hoc tranſitu virtus
que erat abſolute fortis ⁊ fit fortis ſcḋo mō pri⁹ fit for
tis ſcḋo mō intēſiori gradu q̃ remiſſiori. Iſta pꝫ: q: qñ
fit trãſitus de gradib⁹ itenſioribus ad remiſſiores. pͥmo
venit̃ ad gradū magis intēſuꝫ iter illos remiſſiores q̃
ad gradū magis remiſſuꝫ. Et tūc ex iſtis ſequit̃ ꝙ p ſo
lã remiſſionē paulatinã virtutis ſubito fieret fortiſſim⁹
rigor: ꝯñs tamē eſt falſuꝫ: q: cū cãe alicui⁹ effectus pau
latine acgrunt̃: effectus etiã paulatine acgrit̃. ⁊ pꝫ ꝯñs.
vbi ponant̃ oēs cãe fortitudinis rigoris excepta, virtutꝭ
debilitate reſpcū fortitudis abſolute. nã fit cuꝫ illis illa
virtus fortis abſolute que ſpernit ⁊ contēnit oĩa: ⁊ pona
mus ꝙ hec virt⁹ paulatim debilitet̃ quouſq; veniat ad
fortitudinē ſcḋi modi: hoc eſt poſſibile per pͥmã ſuppoſi

tionem: ⁊ ſequit̃ ꝙ cū venit ad fortitudinē ſecūdi modi
pͥus acgret gradū itenſiorē eius q̃ remiſſiorē. vt pꝫ p ſe
cundã ſuppone. Ex qͥbus ſequit̃ ꝙ in iſtãti quo icipit eē
ſub fortitudine ſcḋi modi icipit eē fortiſſimus rigor. nã
icipiūt eē ſimul oēs cauſe fortiſſimi rigoris cū alie pͥus
eēnt vt ponit caſus: ⁊ fortitudo virtutis incipit eſſe in ſe
cūdo mō ⁊ in gradu ſcḋi modi magis itenſo g̃ gradus ē
cã fortiſſimi rigoris: ⁊ añ tale iſtans nō erat aligs rigor
cū nō eēt debilitas v̄tutis reqſita ad rigorē. Nã ꝯtinue
añ fuit fortitudo pͥmi modi cū qua nō eſt debilitas req
ſita ad rigorē vt illi dicūt: ⁊ ſic ſequit̃ ꝯclo que eſt falſa
⁊ poſitio coꝝ. ¶ Cōfirmat̃. v̄tus que oīno ꝯtēnit nullū
facit rigorē: ſꝫ per iſtos viros iſenſibiliter expellit. g̃ vir
tus que aliqualr̃ min⁹ ꝯtēnit aliqueꝫ dꝫ facere motū: ⁊
q̃to min⁹ ꝯtēnit tãto dꝫ magis conari cū motu ſenſibi
li ad expellendū id: qḋ ꝯtriſtat eū igit̃ ꝓpter debilitatē
min⁹ ꝯtēnit: ſeq̄t̃ ſicut acquirit debilitatē paulatim: ita
paulatim minuit̃ ꝯtēptus ⁊ creſcat conatus ad ſenſibili
motu pellēdū: ⁊ p ꝯñs debilitata virtute paulatiꝫ quo
uſq; fiat rigor valde fortis pauco exiſte ꝯtemptu ⁊ forti
exiſte conatu. Sequit̃ ꝙ pͥus cū magis cōtēnebat min⁹
conabat̃ ⁊ remiſſiorē vel debiliorē cauſabat rigorē in ca
ſu noſtro: ⁊ tūc vltra. ſum⁹ in illo iſtãti: in quo cãt forti
ſſimū rigorē: ⁊ ſequit̃ ꝙ pͥus erat v̄tus fortior: q: ex caſu
ꝯtinue vſq; ad illud inſtans fuit ſucceſſiue debilitata: ⁊
tñ aliqñ pͥus faciebat rigorē remiſſiorē. g̃ virtus expulſi
ua nō potēs iſenſibiliter expellere ⁊ nō fortis abſolute.
vt dicit Marſili⁹. Nã q̃to eſt fortior: tanto facit rigorē
vehementiorē: cuius oppoſitū illi dicūt: ⁊ dicunt etiã de
mēte Aui. ¶ Preterea Ga. q vult requiri ad rigorē vir
tutis debilitatē: dicit tamē rigorē eſſe fortē motū virtu
tis expulſiue: ⁊ per ꝯñs vult in forti rigore reqri fortem
virtutē expulſiuã: ⁊ ańs ſumit̃. 5° de accñti cū dicit: dico
ꝙ tuſſis ſternutatio ſingult⁹ rigor eſt fortis ⁊ impetuo
ſus expulſiue virtutis motiuo igit̃ eſt virtus expulſi
ua illa quã dicit Gal. eē debilē debere in rigore. ¶ Pro
vero g̃ intellectu iſtoꝝ auctoꝝ notãdū ꝙ ſubito ⁊ nouo
occurſu rerū ſtimulantiū ſiue mãliter imprimentiū ſi
ue ſpūaliter nō ſolū fiunt motus ꝓpͥꝗ virtuti animali
cognoſcitiue aut nãli expulſiue: ſed virtuti etiaꝫ vitali.
nam manifeſte videmus in timore in ira in verecūdia
⁊ ſimilibus anie paſſionib⁹ mutari colorē faciei ⁊ pulſuꝫ
qḋ nō eſt niſi ꝓpter motum ſpūs ⁊ ſanguis factū in vir
tute vitali. Idē etiã contingit in fortibus doloribus. vñ
cū ſuper vulnere vel vlcere ponit̃ medicamē corroſiuū
⁊ in dolore forti ſubito in quocūq; loco fit ⁊ pulſus ⁊ co
lor corporis permutant̃. ¶ Secundo notandū ꝙ cauſa
talium motuum a rebus cōtriſtantibus factoꝝ eſt: quia
omnibus membris dolētibus cōpatit̃ cor ita vt Ariſto.
dicat duos ſenſus manifeſte ad cor terminari: guſtuꝫ. ſ.
⁊ tactū: ⁊ cum multū compatit̃ ⁊ recipit fortē impreſſio
nem a talibus facit fortē motuꝫ retractiōis ſpūs ab ex
terioribus membris ad ſecum aūt parū compatit̃. tūc
aut non ſenſibiliter retrahit aut parū retrahit reſpectu
eius qḋ faceret quãdo multū compatit̃. hec eadē ſentē
tia ſumit̃ a Gale. in libello de virtutibus diſpenſantib⁹
noſtrum corpus. vbi rigorē nominat inter operationes
vel accidētia vitalis virtutis: cum ita dixit. febres vero
alias empialas impulſalitatis ⁊ malas pulſalitates ⁊ in
frigidatiōes ⁊ rigores ⁊ ſincopes ⁊ maraſmos ⁊ quecū
q; alia talia alterius principꝗ eſſe paſſiones ⁊ pati in eis
ipſuꝫ cor manifeſte. ergo vult in rigore ⁊ infrigidatione
pati cor: ⁊ hoc ꝓpter motū qui fit a vitali virtute perce
pto forti nocumēto. ¶ Tertio notandū: ꝙ cū virtus vi
talis in corde eſt fortis ⁊ robuſta: ſꝫ imprimat̃ in alia mē

bus tedioſe: ⁊ lȝ percipiat homo obiecta terribilia: tamē non ſequiť inde rigor aut retractio caloris: ſicut virtute cordis exiſtente aliqualiter debili: hoc pȝ experimento. nam fortis complexionis in corde exiſtentes: nec ita rigent apud approximationes mordicatiuoꝝ in ſuis vicꝫ ribus: nec ita pallent pcepto terribili obiecto. ❡ Ex his pȝ: ꝙ multotiēs debilitas vitalis virtutis eſt cauſa rigoris: quia multotiēs obiectū mordicans ſenſibilia membra eſt cauſa reditus ſpirit⁹ vitalis ad interiora: ⁊ regreſſus ad exteriora debili exiſtēte virtute: que nō eēt hoꝝ cauſa virtute vitali exiſtēte forti ⁊ ſine iſtis motib⁹ non fit rigor: ꝙ aūt ſine iſtis motibus nō fit rigor. pȝ ex Ga. in libello de rigore ⁊ tremore ⁊c̄. vbi ita dixit. Et ppter hoc etiā corporibus accidit vt tremant in hora rigoris ppterea ꝙ accidit eis tūc motus compoſitus duplex: ſic accidit in tremore: atqȝ iſte motus eſt hic ſm̄ alium modū ꝙ̄ ſit ibi: ⁊ hoc qꝛ motus cōpoſitus accidit in tremore ppter debilitatē virtutis mouentis corpus que conatur erigere corpus ⁊ ſuſtinere alterū ⁊ apud deſcenſuꝫ per ꝯtinuam eius inclinationem ad inferiora: in rigore aūt accidit eo ꝙ phibeať naturalis calor a ſuo motu naturali phibitione nociua: cum etiā ſua naturalitate ⁊ libertate maneat ſubſtātia eius: ⁊ virtus extendiť ⁊ pcedit ad vniuerſuꝫ corpus: cū igiť prohibeť ad hoc impelliť ad interius corporis expulſione nociua fugit ⁊ recurrit ad ppriū pncipiū ⁊ radicē: ppterea qȝ nequit remanere in poſtremo loco maxime qȝ quies eſt corruptio gꝫbus ꝯuenit ꝯtinue mouerī: cū ergo adunať in ſe caleſit ⁊ poſt hoc redit ad motū: ⁊ pōt tunc extendi quēadmodum poterat ante ei accidere nocumētū. Cūqȝ perſeuerat in hoc motu ptīꝫ fortiter retrocedit ac ſubito ⁊ tāꝙ̄ exterius fugiēs rem nociuā que prohibet motū eius ad exteriora pcedere. partiꝫ vo reuertiť ad pugnandum ⁊ expellendū rem nociuā: cum igiť alliditť ad reꝫ nociuā neceſſario phibeť continuare proceſſum ſuū: tremitqȝ tunc totū corpus colliſione caloris naturalis ⁊ verberatione ad rem nociuā. Hec Galie. in dādo modū euent⁹ rigoris: ex quo pȝ ꝙ ad eē rigoris requiriť ſpūs retrahi ad interiora ⁊ iterū ad exteriora reuerti: qō fuit pbādū cum igiť Galie. dicit ꝙ cauſa fortitudinis rigoris eſt debilitas virtutis nō intelligať de expulſiua: ſed de vitali. hec enim eſt illa que cū eſt fortior contēnit ⁊ ſuſtinet: ſicut dicit Galie. in loco allegato. 10. terapē. expulſiua aūt quāto fortior tāto fortiores mot⁹ facit: quare ꝑapiť ab altiori virtute ⁊ exiſtēte neceſſitate: ⁊ hoc modo eſt concordia Auicē. ⁊ Galie. loco allegato. ❡ Nota tamē ꝙ nō omnis debilitatio virtutis vitalis alijs paribus addit in fortitudine rigoris: tam debilis eniꝫ poſſet eſſe ꝙ ſuccumberet ⁊ nō rediret calor ad extra ſꝫ moreretť. vt colligi pōt ex Galie. locis allegatis: lȝ ergo. vt Gali. innuit ad hoc vt virt⁹ faciat rigorē ſit opportunuꝫ ꝙ ſuccūbat cōtriſtanti. aliter ſua ratio: ꝙ virtutis debilitas facit ad fortitudinē rigoris nihil valeret: tamē opꝫ ꝙ nō ex toto ſuccumbat. ❡ Ultimo quo ad hoc nota ꝙ quidaꝫ dixerunt virtutē ſenſitiuā eſſe fortē: quia multū reſiſtentē impreſſioni ſenſibilis obiecti. Et hoc modo virtus ſenſibilis quando eſt fortis ſuſtinet ⁊ contēnit omnia: ⁊ debilis ſuccumbit. Itaqȝ intelligūt Galie. 10. terapēti. de virtute ſenſitiua ꝙ ſit opportunū eaꝫ eſſe debilē in rigore: qꝛ multū patiētur a ſenſibili. Sꝫ iſte eſt improprius modus loquēdi de fortitudine ſenſitiue. Nā tūc fortiſſima eſſet quando nullo modo poteſt operationem propriaꝫ exercere: qō nullus dicit.

Queſtio. II.

Et quia Auicē. dicit ꝙ quanto cauſa rigoris eſt viſcoſior tāto rigor eſt vehementior. Cadit hic aliud dubium: quia viſcoſi humores ſūt frigidi. Sed a frigidis humoribus nō fit tā fortis rigor: ſicut a calidis vt expreſſe vult Galie. 4.° de accidēti libro allegato cū dixit. (Talis nāqȝ tremor ex frigidis nō generat humoribus.) ⁊ per tremorē cōſtat legenti locū ipm̄ itelligere motū ꝯcuſſiuū qui eſt in rigore. Et ſtatim aſſignat cām dicens. (Frigidi enim humores ppter nimiā eoꝝ groſſitiē neqȝ velociter neqȝ fortiter ꝯmouent.) ❡ Cōfirmať. rigor in tertiana febre fit fortior ꝙ̄ in alia febre: ⁊ ꝙ̄to eſt magis pura tāto eſt fortior: ſꝫ materia talis rigoris cū ſit colera ⁊ fortiori ē purior: nec eſt frigida nec viſcoſior alijs: ergo a viſcoſis humoribus nō fit rigor vehemētior: ⁊ aſſumptū eſt Galie. 5° de accidēti ⁊ morbo cū dixit. (Item videmus in terciana febre maiorem rigorē ꝙ̄ in alijs quāuis materia eius ſit colera rubea pluſquā in ceteris febribus: tamen febricitantes maiorē rigorē atqȝ tremorē habent ꝙ̄ ceteri febricitantes: ⁊ quāto materia erit purior tanto erit fortior rigor.) Hec Galie. ❡ Preterea. ad fortitudinē rigoris tres conditiones ex parte materie requiruntť. vna ꝙ ſit acris ⁊ pungitiua. ſecūda ꝙ ſit velociter mota. tertia ꝙ ſit multa. modo in comparatione requiruntť cetera paria exceptis neceſſario cōſequētibus cōparata: qñ ergo dicimus ꝙ rigor a colera fit fortior intelliguntť cetera paria: exceptis neceſſario conſequētibus ad fortitudinē rigoris requiſitis. colera pcedit alios humores. eſt .n. calidior: ⁊ cum hoc velocius mouetť pp carētiam nimie viſcoſitatis. ergo facit rigorē fortiorē: maior ē Gal. 8. terapēti. capitulo 4.° allegato. ❡ In oppoſitum tamē vr̄ Auicē. hic. Idē Auerro. 3.° colliget capitulo de accidētibus matricis vbi dixit. Et medici dicunt ꝙ ille qui fit ab hūoribus calidis ē fortior: quia humor ē magis mordicatiuus. Et nos videmus ꝙ fit contrariū huius. ❡ Et addit ibi duas rationes. prima rigor ſicut accidit in rebus extrinſecus occurrētibus: ita dꝫ accidere in rebus ab intrinſeco occurrentibus: quia pp ſimiles cauſas fit vtrobiqȝ: ſꝫ ab extrinſeco rigor fit fortior a frigido ꝙ̄ a calido. nam expiētia notat ꝙ a frigido fit fortis rigor. A calido autē non fit niſi horripilatio. ❡ Scđa ratio ē iſta: quia rigor contingit: quia calor retrahitur ⁊ concludiť in interioribus: ⁊ poſtea mouetť ad expellēdum contrarium quodcunqȝ fuerit illud. vt vult Gali. in libello de rigore ⁊c̄. loco ſupra allegato: ⁊ idē vult gnto de accidēti: vbi aſſignat cauſam. quare rigor pōt fieri a calido ⁊ a frigido. ⁊ tunc vltra. ab illo repellēdo dꝫ fieri fortior rigor: quod ē magis contrarium calori naturali. nam ad illud expellēdum dꝫ magis conari: ſꝫ frigidum ē magis contrarium ꝙ̄ calidum vt cōſtat. ģ a frigido fit fortior rigor. ❡ Cōfirmať. ita dꝫ eē in tuſſi ſicut in rigore: quia vterqȝ motus fit a virtute expulſiua ad expellēdum rē nociuam: ſꝫ tuſſis fit fortior a materia frigida ⁊ viſcoſa. igiť ⁊c̄. minor ē Gali. 5° de accidēti cum dixit. (Si autē nimium viſcoſa fuerit inobediēs canalibus pulmonis adherens ⁊ viſcoſa materia cauſa ē ſpiſſiſſime atqȝ fortiſſime tuſſis.) ❡ Idem arguiť ratione. materia exiſtēte maioris reſiſtentie maior debet eē conatus ad expellendum: quia maior requiritur virtus: ſꝫ viſcoſa eſt magis reſiſtens. ergo ad eam expellendam fit maior conatus expulſiue: maiorem autem conatum alijs paribus ſequiť fortior rigor. vt ſupra dicitur. igiť ⁊c̄. ❡ In iſto dubio Gentilis ponit duas reſponſiones. vnam communem vocat dicens: ꝙ duobus modis poſſumus intelligere rigorē fortē. vno modo intenſiue: quia motus ille concuſſiuus fit velox. Alio modo duratiue: quia ille motus diu durat. tūc dicunt ꝙ rigor ꝓueniens ab hūorib⁹

calidis ſubtilibus eſt fortior ꝙ̄ a frigidis ſumendo fortem ꝑ intenſo. Et hoc dicunt voluiſſe Galie. ⁊ hoc ꝓbāt rationes ſupra facte: ſed ſumendo fortem pro diuturno fortior ⁊ vehemētior ē rigor ab humore viſcoſo ⁊ groſſo: ⁊ hoc voluit Auicē. hic. ⁊ ſic nō cōtradicunt. ❡ Et rationes pro Galie. probant rigorē ab humore acuto ſubtili fortiorē modo ꝑmo. Naꝫ cū virtus moueť ad expellēdum ꝓpter fortem dolorem: fortior autē fit a materia acuta ſubtili: quia magis ſoluit continuum penetrando ⁊ magis ſubito cum velocius moueať per mēbra ſenſibilia ꝙ̄ materia frigida groſſa vel viſcoſa. ❡ Ad rationes Auerroys. ad primam diciť ꝙ nō eſt ſimile de exterius occurrētibus ⁊ interius. nā nō ita frigida groſſa vł iuſta ⁊ ſubtilia poſſunt nobis ab itra occurrere penetrādo per membra ſicut exteriora: ⁊ ideo multo ſunt velocius mobilia calida intus applicata ꝙ̄ frigida: nō ſic de exterius occurrētibus. ❡ Ad ſecundam rōnē Auerro. reſpondet Gētilis: ꝙ calidum magis contrariať calido naturali ꝙ̄ frigidū poſitiuum: quia calidum ꝑ accidens eſt cauſa maioris priuatiue frigiditatis cum ſit cā maioris reditus caloris ad interiora propter fortitudinem reuocationis maiorē factam a calido: quia magis mordicat. vnde maior frigiditas priuatiua: que tamē frigiditas priuatiua eſt poſitiua: ſꝫ dicitur priuatiua: quia fit a cauſa nō ita manifeſta. ſecundo reſpondet ꝙ magna frigiditas humoꝝ frigidoꝝ obtundit ſenſuꝫ: ⁊ ideo nō ita percipit cōtrarium valde frigidū: ſicut cū frigus eſt priuatiuū cuꝫ quo in interioribus eſt fortis calor. vñ Gali. in libro de rigore ponens differentiā inter rigorē prouenientē in tertiana ⁊ ꝓuenientē in quartana dixit. (Tertianarij multū ſitiunt ⁊ ſentiūt in ꝓfundo corporis calorem in hora rigoris: quartā nullum inueniť in quartanis in hora rigoris.) ❡ Ad argumētum de ſimilitudine tuſſis ⁊ rigoris negať ſimilitudo. ❡ Ad vltimum diciť ꝙ quāto cauſa magis reſiſtit tāto rigor fit intenſior. naꝫ cauſa que plus reſiſtit eſt hꝰ cauſa longioris rigoris: breuior aūt rigor fit a cauſa minus reſiſtēte: ſꝫ quādoqꝫ fit fortior: quia cauſa illa fortius imprimit. vnde Galie. quīto de accidēti dixit: ſed rigor quanto eſt fortior: tāto eſt tempore breuior. ❡ Secundā reſponſionē ponit Gentilis notādo ꝙ quādoqꝫ dicimus rigorē fortē ꝓpter fortitudinē cōcuſſionis mēbrorum merito conatus virtutis expulſiue: ⁊ hoc modo fit fortior ab humoribus calidis. Et ita vult Galie. 5º de accidenti: ⁊ hoc quia cauſa fortiꝰ imprimit: aliquādo diciť fortis ꝓpter malum motū caloris naturalis obſeſſi a frigore. vt dicit Gali. in libro de rigore: ⁊ hoc ſecūdo modo fortior fit a frigidis humoribus. ❡ Iſta ſecūda reſponſio nō placet: quia tā quinto de accidēti ꝙ̄ in libro de rigore ⁊ tremore ⁊cͣ. dicit Gal. principalem cauſam rigoris eſſe motuꝫ malum caloris naturalis: ⁊ conſtat ꝙ calor naturalis non mouetur malo motu faciente rigorem niſi propter forteꝫ impreſſionem cauſe facientis mordicationem: ⁊ ideo vbi eſt fortior mordicatio ibi eſt magis malus motus: ⁊ hec eſt ab humoribus calidis. vt dicit iſta reſponſio. ❡ Tertius modus reſpondendi eſt: ꝙ Auerroys ⁊ Auic. in hoc contradicunt Galie. volentes ꝙ a viſcoſis humoribuſ ⁊ frigidis naturaliter fit fortior rigor propter ratiōes ſupra factas: ⁊ diciť ꝙ humores viſcoſi magis ſtimulāt expulſiuam ꝙ̄ calidi in proceſſu. nam calidi cum agitantur a virtute expulſiua pelluntur cito: ⁊ non tam multuꝫ imprimunt propter temporis breuitatem: ſed frigidi agitati non cedunt: ſed vni parti notabili tempore aſſiſtunt cōmori ⁊ multuꝫ imprimūt. adeo in paruo tempore magis intenditur rigor ab humoribus calidis ꝙ̄ a frigidis ⁊ citius venit ad ſummum ſuum: ſed in frigidis lꝫ tardius intendatur rigor: quia multo tempore intenditur venit ad fortē graduꝫ. Et poſſet forte dici qꝺ vapor flegmatis acetoſi: q: multū eſt mordicatiuus velociter mouetur ⁊ poteſt facere fortem rigorem. Sed modus verificandi hanc viam videtur mihi melior: quoniā ſtatim dixi: lꝫ non ponať a Gentili: preter hoc etiam: quia frigidum eſt magis concluſiuuꝫ caloris intus. Et poſt maiorem concluſionem redit cum maiori conatu. vt innuit Galienus. ⁊ quinto de accidenti: ⁊ in libello ſepe allegato. Et preter hoc pro hac opinione eſt experiētia qua vident practici ꝙ de facto fortiores rigores inueniunt in quartana ꝙ̄ in alia febre. ⁊ hoc teſtatur Gentilis. Secūdum hoc ergo auctoritas Galie. non haberet locuꝫ. Quí tamen Galie. vult defendere diceret intenſiorem ⁊ velocioreꝫ motum eſſe in rigore tertiane pure: ſed cito deficere. ⁊ ideo non ita appareret: nec ita ordinata eſſe remedia ad curationem eius. tu ergo elige viam placidiorem. ❡ Deinde cum dicit.

❡ Et ſanguis ſubmergiť cū rigore ad interiora.

❡ Hic dat cauſam frigoris accidentis in rigore ſiue fuerit a materia calida ſiue frigida dicenſ: ꝙ ſanguis: ⁊ ſupple talis ſpūs redit in rigore ad interiora. Et ideo membra ſupple extrinſeca pauperantur calore ⁊ infrigidanť in omni rigore. ⁊ cauſa huius frigiditatis poſitiua ē: aut elementa: ex quibus membra componunť: aut frigiditate humiditatis in membrorum poris inuente: aut cōtinens: aut aliqua iſtarum. Queſtio. III.

Sed hic cadit dubium. Utrum in omni rigore ſit infrigidatio. ad affirmatiuaꝫ eſt Galienus in libello de rigore ſepe allegato cuꝫ dixit. Mihi ergo videtur ꝙ expedit ei qui vult vt eiꝰ ſermonibus fides adhibeatur in notificatione rigoris: vt huius ꝓpre recordetur. ſ. ꝙ rigor eſt apud infrigidationē caloris naturalis frigiditate ſubito ⁊ fortiter ledente. Idē in eodem capitulo. Nec tamē ſufficit quilibet iſtorum humorum ad cauſandum rigorē: ꝙ ſolum excedit vel abundat in corpore nullaꝫ cauſando horripilationē. Sed neceſſarium eſt ꝙ quilibet humorum predictoruꝫ pertranſeat per ſenſitiua membra: ⁊ ꝙ forti motu commoueatur. Euenit enim tunc ꝙ ſanguis declinat ad interius corporis vſqꝫ ad viſcera: ⁊ cuꝫ ipſo calor: remanētqꝫ membra vicina ⁊ extremitates manuum atqꝫ pedū frigida priuataqꝫ ſanguine. hec Gali. Idem pꝫ ex diffinitione rigoris poſita in principio huius capituli auctoritate Gal. ❡ In oppoſitum arguiť: quia ille qui curať per ſolam infrigidationē ſufficiēter nō eſt cum infrigidatione: ſꝫ aliquis rigor eſt hmōi. vt Gali. quinto de accidēti: quia diximus rigorē fieri a calore ſiue frigore ſi ex cauſa cōtingit calida: ⁊ eſt ꝺ genere acris ſola ſibi refrigeratio ſufficit ad curationē. ❡ Et in hoc dubio pro nunc teneať pars affirmatiua: ſed ad argumētum alias dicemus: non enim eſt inconueniēs eſſe caliditatē malam ⁊ frigiditatē: que frigiditas remota mala caliditate redeūte cū ſpūꝫ remouebiť. ❡ Scdo dubitať a quo remoueť ſanguis ⁊ ſpūs cum rigore ad interiora. vtruꝫ a ſe vel a virtute cordis. Queſtio. IIII.

In hoc tamen dubio Galie. 5º de accidenti ⁊ morbo vult ꝙ mouetur a cordis virtute: ⁊ probat per hoc: quia ſpiritus mouetur vario modo: quando interius: quando extra ſm exigētiaꝫ paſſionuꝫ cordis: vt ipſe ibi oſtēdit de timore: ira: ⁊ gaudio: ⁊ alijs: nam cum in ꝑmis percipitur aliqꝺ nociuum terribile: mouetur ad cor calor. in gaudio vero diffunditur. ❡ Tertio

tur. ¶ Tertio dubitatur: quia videt̃ naturam in hora rigoris debere mittere ſanguinē ⁊ ſpūz ad exteriora: ⁊ ad loca lacertoꝝ. nam illuc debz mittere vbi eſt dolor ⁊ maior ſenſatio: vt facit in percuſſionibus: in quibus fit tumor propter hanc cauſaz. ¶ Hic poſſet dici ꝙ in principijs febrium non ſolū a venis: que ſunt in brachijs ⁊ corpis ⁊ partibus exterioribꝰ expellitur humor ꝑ lacertos illorum membrorum: ſed etiam vene: que ſunt in interioribus effundūt humorem ad intrinſeca membra ſenſitiua: de quibꝰ natura eſt magis ſollicita. ⁊ ideo magis ad interiora retrahit̃ calor ⁊ ſpiritus: vel ſecundo iuxta mentez Galieni in libello de rigore. natura primo terretur. ideo primo ad cor tanꝗ̄ ad fontez trahit. poſtea fortificata mittit ad loca leſionum: vbi eſt ꝓpter malā materiam impedimentuz: ne cito fiat calefactio. ⁊ videtur velle Galienus ꝙ reluctatio: que eſt inter maluz humorem ⁊ bonum: qui ad illa loca mouet̃ eſt cauſa agitationis ⁊ concuſſionis: que ſunt in rigore.

¶ Et ſcias ꝙ humor frigidus eſt quietus quez iam conſueuit membrū: in quo eſt: ⁊ quieſcit paſſio eius ab eo: quare nō ſentit frigus eius. Cum ergo mouetur ⁊ ſpargitur ſparſiōe plurima: aut pauca propter aliquam cārum .ſ. ꝓpter caliditatez ſeparantē: aut aliud patitur ab eo membrū: q̄d erat non occurrēs ei: ⁊ ſentit frigus eius propter cauſam complexionis diuerſe: ⁊ tu quidem iam ſciuiſti hoc in radicibꝰ vniuerſalibus ſcientie medicine.

¶ Hic ponit tertiam cauſam rigoris quantum ad frigus de nouo in eo ſenſatum. precipue quando pendet ab humore frigido preexiſtente in corpore dicēs: ꝙ tu debes ſcire ꝙ humor frigidus quietus ⁊ factus conſuetus illi mēbro: ⁊ quieſcit paſſio membri ab eo: quia amplius nō patitur ſenſibiliter: ꝓpter quaz cauſam membrum non ſentit frigus eius: tamen ſi mouet̃ ⁊ ſpargitur ſparſione: aut multa: aut pauca propter aliquam cauſarum ſparſionis. ſ. propter caliditatem ſeparantem illum. ſ. humorez a membro: aut propter aliam cauſaz. tunc patitur ab eo membruz: cui occurrit de nouo: ⁊ cui prius non occurrebat: ⁊ illud membꝝ ſentit frigus illius humoris ꝓpter cauſam complexionis diuerſe: quia illa complexio quaz facit humor in membrum: cui de nouo occurrit: eſt complexio diuerſa: que facit ſenſum: ⁊ hoc eſt iam ſcitum in ſermonibus vniuerſalibus ſecunde primi de cauſis doloris. ⁊ ſexto naturaliuz caplo de tactu. In ſumma ergo prius nō ſentiebatur: quia erat conſuetus membro: ⁊ notaz difficilis in complexione quod caret ſenſatione: ſed poſtea occurrit de nouo hora agitatiōis alteri membro: in quo facit complexionem diuerſam: propter quam fit ſenſatio frigiditatis humoris. ¶ Et nota hic propter id quod dixi in queſtione de malicia complexionis diuerſe: ⁊ dicitur infra in capitulo de ethica. ¶ Secundo nota ex iſto canone cauſam. quare repleti frigidis humoribus propter exercitium vel motum in ſole: vel introitū balnei: aut horripilantur: aut rigent.

¶ Et multotiens quidem accidit a flegmate vitreo ſparſo in corpore rigor non perducens ad febrē: ⁊ quandoqz ſunt ei periodi: ⁊ nō eſt fortitudo eiꝰ fortitudo rigoris ꝑducētis ad febrē.

¶ Hic ponit vnam aliam cauſaz: que eſt quarta rigoris: ſed valde ſpecialis: ⁊ p̄mo hoc. ſecūdo remouet duo dubia. ibi. (Et materia.) Dicēs ꝙ quādoqz accidit ex flegmate vitreo ſparſo in corpore rigor: qui tamen non perducit ad febrem: ⁊ quandoqz ſunt in iſto rigore periodi: quia inuadit cum certo termino ⁊ interpolate: tamen ſine febre. dicit tertio ꝙ iſte rigor nō eſt in fortitudine rigoris perducentis ad febrem. Et eſt hec ſententia Galeni. ⁊ quinto de accidēti ⁊ morbo: ⁊ in libello de rigore ſepius allegato: ⁊ cauſa eſt: quia non oportet ſemper talez humorem: ⁊ tam frigidum cum agitatur putreſcere: ⁊ niſi putrefiat non facit febrem. de cauſa aūt motus ꝑiodici puto idem hoc dicendum: quod in febre. ¶ Nota tamen ꝙ non debet intelligi: ꝙ nullus rigor quem ſequit̃ febris ſit ita remiſſus: ſicut in fine rigor: quia hoc eēt falſum: cum alique febres cum ſolo horrore incipiant: ⁊ cū quantūlibz remiſſo rigore poſſit febris incipere: ſed intelligitur tertium dictum in iſta parte: ꝙ rigores precedentes febres multi ſunt ita fortes ꝙ talis rigor nō precedēs febrem non attingit ad eorum fortitudinē: ⁊ cauſa eſt: quia nūꝗ̄ multuz fortiter mouetur materia in tali rigore non perducente ad febrem. Gentilis tamen videtur intelligere hic ꝙ rigor flegmatis vitrei qñ nō ſequit̃ ipſum febris non eſt in fortitudine rigoris flegmatis vitrei quando ſequit̃ ipſum febris. nam quando febris ſequit̃: oportet velociorem eſſe motuz a calore ſubtiliante: ſed ego non puto hunc etiam ſenſum eſſe verū vniuerſaliter.

¶ Et materia que facit laſſitudinem rigoris per paucitatem ſuam facit rigorem per ſuam multitudinem anteꝗ̄ putrefiat. nam ſi non putrefiat non perducit ad febrem.

¶ Hic Auicē. remouet duas dubitationes. Prima veruz harum diſpoſitionum: ſcilz fractionis ⁊ rigoris materia ſit vna. Secunda an ſemper cum rigore ſit febris: precipue in rigore ducente ad febrez. vnde Auicēna dicit hic primo ꝙ materia: que facit laſſitudinē ſua paucitate: facit rigorem ſua multitudine: ita ꝙ eadem materia ſm ſpeciem quandoqz facit laſſitudinem ſiue fractionem: ⁊ quando eſt multa facit rigorem: quia magis in motu ſuo terrefacit naturaz: ⁊ magis ſtimulat ad expellendū. Et hec eſt ſentētia Galieni 5ᵒ de accidenti: ⁊ ſubdit Auicēna: ꝙ materia faciens rigorem non perducit ad febrē anteꝗ̄ putrefiat: ⁊ ideo quia materia non facit rigorez: niſi alia a ſanguine: ⁊ iſta non facit febrem per ſuum calorez: niſi putrefiat. Et maxime veritatem habet de materia frigida. nam de colera cadit dubium: de quo dicemus in caplo de cauſone. Et ſic pz ſolō ad dubia. ¶ Et tu conſidera ꝙ materia quādoqz eſt taz pauca ꝙ ſi mouetur: tamen non facit rigorem: aut horripilationez: ſed ſolam laſſitudinem: ⁊ quandoqz facit horripilationem quia amplior: ⁊ quandoqz rigorem: quia amplior: eadez tamē materia in multitudine ⁊ numero quieta facit laſſitudinem: ⁊ leuiter mota horripilationem ⁊ velociter mota rigorem ſm ꝙ fortius ſtimulat: ⁊ ita quia multa eſt cauſa ꝙ velocius mouet̃. ¶ Nota ſecundo ꝙ ex his verbis dicunt Thadeus ⁊ Gentilis: ꝙ rigor non eſt de eſſentia vel de tēpore febris cum febris ſit calor. Et contingat rigorez eſſe ante febrē: ſicut quādo eſt rigor anteꝗ̄ humor putrefiat: ⁊ ſi intelligūt ꝙ quādo eſt rigor ꝗ non eſt cū tēpore febris veꝝ dicunt. ſi aūt intelligunt gnāliter ꝙ hora rigoris non ſit hora febris: eſt falſum ⁊ cōtra Gal. ſecūdo regiminiſ acutoꝝ. ¶ Tertio nota: ꝙ lz ſine putredine a talibus humoribus nō ſit febris: non tamē cū putredine eſt febris. nā quādoqz ꝓpter remiſſionem in gradu putredinis: quādoqz ꝓpter paucitatē materie

putride non ſufficit putredo facere febrem.

¶ Et quandoq͵ accidit frigus ⁊ rigor propter ſubmerſionem caloris in corpore cauſa cibi: ⁊ que ſunt ei ſimilia.

¶ Hic ponit quintam cauſam dicens: ꝙ quandoq͵ accidit frigus ⁊ rigor propter ſubmerſionez caloris cauſa cibi: ⁊ ſimilium. Et hec cauſa reſpectu ſecunde eſt particularis: qḋ eſt ſubmerſio caloris nõ omnis: ſed cauſa cibi. ¶ Et poſſet quis dubitare vtruz tam leui cauſa poſſent fieri frigus ⁊ rigor. Propter qḋ Auicē. hanc particularē dixit: vel dicatur ꝙ in parte illa. (Et ſanguis.) non dixit niſi de reditu ſanguinis. hic dicit de reditu ſpūs: quē vocat calorē: ⁊ erit cauſa per ſe. Et hic caderēt dubia ibi diſputata. ¶ Scḋo nõ: ꝙ duob⁹ modis pōt cibus eſſe cauſa reditus caloris ad interiora. vnus eſt: q꞉ nã mouet calorē ad digeſtionē faciendã. Scḋus eſt: quia cibus cum ſit ꝯtrarius in ꝓncipio: vt dicit̃ ſcḋo de anima. poteſt ſuffocare calorem quodãmodo in interioribus ſua vaporatione cruda: propter qḋ cogit̃ virtus retrahere ab exterioribus. ¶ Tertio nota: ꝙ ſimili a cibo poſſunt dici alie res non nãles: ⁊ accidentia anime ⁊ ſomnus.

¶ Et rigor ⁊ frigus antecedūt febres: quoniã humor crudus effundit̃ ad lacertos in primis ⁊ nocet frigore ſuo per comparationem ad lacertos: deinde cum incipit putrefieri incipit caleſieri. ¶ Et quandoq͵ antecedit rigor febres propter mordicationem humoris ⁊ fortitudinez virtutis expulſiue: que eſt in lacertis: ſicut excutitur homo ex effuſione aque calide valde ſuper cutem: ⁊ ꝓprie cum eſt ſalſus. ¶ Et fortaſſe ſit nocumentum eius quod mordicat cã vt refugiat calor innatus ad interiora: ⁊ dominetur frigus. quare ſit cum mordicatione caloris frigus quaſi frigus dominetur: ⁊ mordicatio quidem caloris eſt apud panniculum tegentem interius.

¶ Hic dat magis cõpletas cauſas frigoris ⁊ rigoris antecedentiū febres putridas. ꝓcipue interpolatas: ⁊ ſignificata. Et dicit tria. pmū eſt ꝙ rigor ⁊ frig⁹ antecedūt febres: q꞉ in illa hora effundit̃ mã ad lacertos: que mã eſt cruda: ⁊ nocet frigore ſuo: qḋ frigus ē ſaltē frigus reſpcū lacertoꝝ: ⁊ etiã humor incipit putrefieri. tunc incipit calefieri. ſcḋm eſt ꝙ quandoq͵ antecedit rigor febris ꝑꝑ mordicationē humoris ⁊ fortitudinē virtutis expulſiue: que eſt in lacertis: ⁊ ſupple accidit iſte rigor: ſicut accidit cõcuſſio ſimilis tremori: que fit cum excutit homo effuſionē aque valde calide ſup cutē: ⁊ proprie fit hoc cum humor eſt ſalſus. tertiū dcm̄ eſt ꝙ forte nocumētū humoris mordicãtis eſt cauſa vt fugiat calor inatus ad interiora: ⁊ dominet̃ frigus: quaſi frigus dominet̃. Et ſubdit ꝙ mordicatio caloris in hoc caſu eſt apud pãniculuz tegētem interius. ¶ Circa pmū dcm̄ nota ꝙ quidã volūt ꝑ humorē crudū intelligere humorē frigidū ſm̄ ſui nãm ſicut flegma: ⁊ melancoliã qui ſunt frigidi per comparationē ad lacertos: cū ſunt nõ putridi: ſꝫ cū incipiunt putrefieri incipiunt calefieri. Et tunc in ꝓmo dicto nõ aſſignat̃ cauſa vniuerſal'r cuiuſlibz rigoris accidēns in ꝓncipio febris: ſed in primo ⁊ ſcḋo ſimul dicto: ⁊ quãdo caleſiat cū putrefit res: vide que dixi ſupra in caplo ꝓmo huius tractatus: ⁊ vide Auicē. ſcḋa pmi. caplo de cauſis calefaciētibus. ſcḋo mõ ꝑ humorē crudū intelligūt humorem non putridū: ita ꝙ dicat̃ crudus ꝑ ꝓuationē putredinis modo quo nunc dixi ſcḋa ꝓmi. caplo de cauſis infrigidantibus cū dicit. Et cruditas: que putrefactioni eſt oppoſita. hoc enī modo etiã colera anteq͵ putrefiat dicit̃ crudus humor. Intelligit ergo ſm̄ hanc expōnem Auic. de omni humore qui ſpargitur dum non eſt putridus: ⁊ ſcḋm hoc cū dicat ꝙ hic humor nocet in ꝓmis frigore ſuo intelligitur: aut de frigore poſitiuo: ſicut in flegmate: aut melãcolia: aut ꝓuatiuo: ſicut in colera: ⁊ ħ frigus ſequitur punctionē: q꞉ ꝓpter illã refugit calor: ⁊ remanet membꝝ frigidū ꝓpter illam fugã. Prima tamē expoſitio videt̃ mihi melior. Ratio: q꞉ ſm̄ hanc ſcḋam expōnē querenduz eſſet de iſto humore qui eſt calidus: ⁊ facit frigus ſua punctione: vtruz ipſe ſit tunc frigidior mēbris q̄bus obuiat: aut calidior. ſi frigidior. tūc eſt ibi frigiditas poſitiua: non ſolum ꝓuatiua. ſi nõ ſit calidior cū occurrit mēbro ⁊ ſenſitiuo ⁊ frigido: deberet mēbruz illud humorē ſentire: vt calidū loquēdo de mēbro infrigidato: qḋ tamē non fit. credo ergo primam expōnem. ¶ Quantū ad ſcḋm dcm̄ conſidera ꝙ Gal. vult: vt dixi ſupra in ꝓncipio capituli: ꝙ in omni rigore ſentit̃ frig⁹: ⁊ ꝙ cū eſt rigor ꝑꝑ calidos humores frigēt membra ꝑꝑ fugam caloris: ita ꝙ humor calidus eſt cauſa infrigidationis ſemper quãdo eſt cauſa rigoris: ſed Auicē. videt̃ ſumendo rigorē ꝑ tali motu inuoluntario concuſſiuo facto ad expellendū nociuum dubitaſſe: vtrū ſemper cuz illo ſit frigus. Et ideo ꝓmo in hoc ſcḋo dicto dubitat cauſam rigoris: cū humor eſt calidus mordicans: ita vt virtus lacerti fortiter conet̃ ad expellenduz: ſed non dixit ꝙ ſemper tunc ſit frigus: imo in 3° dicto dixit ſub dubitatiōe: ꝙ fortaſſis humor mõdicas qui eſt cauſa rigoris eſt cauſa tam fortis retractiōis caloris ad interiora: ⁊ frigus dominat̃ intm̄ impreſſioni humoris ꝙ apparet frigus in membris: quaſi ſicut ſi in humore dominaret̃ frigus: ⁊ non dixit: ⁊ dominetur frigus: quaſi frigus dominetur. niſi enim intelligat̃ videt̃ repetitio vana: ⁊ ly quaſi eſſet ibi ſuꝑfluū. voluit g̊ Auic. ſub dubio relinquere vtrū ſemꝑ in rigore frigeant mēbra: ſꝫ tamē concedere ꝙ quandoq͵ in rigore a cauſa calida dominat̃ frig⁹ in membris exterioribus: quaſi dominaretur etiam in humore. Et notanter dixit quaſi: q꞉ in rigore quartane fortius frigus ſentit̃ q͵ in alijs: ꝓcipue tertiana. Et hoc modo pꝫ. quare dixit in 3ª parte fortaſſe Et pꝫ ꝙ nõ intellexit in ſecundo dicto de conatu expulſiue ſolo: ⁊ in 3° de mordicatione ſola: vt laborat Gentilis.

¶ Sed tunc reſtãt alique dubitatōes. Prima. ſi humor calidus ꝓpter ſuam mordicationez eſt cauſa frigoris ⁊ rigoris: videtur ꝙ quãdo putredo ꝓcedet deberet augeri frigus cum debeat augeri mordicatio. ¶ Hic reſpondet̃ ꝙ cuz humor velociter mouet̃ facit mordicationē: ſed in ꝓncipio velociter ſpargitur ſuper mēbra: ⁊ poſtq͵ eſt ſparſus: calefit ⁊ ſubtiliatur ⁊ reſoluitur: ſed non cuz motu velocita ꝙ faciat tantã mordicatōez ſicut in ꝓncipio. vnde etiam in cauſone cum fit criſis: nõ obſtante ꝙ humor ſit putridus: tamen propter fortem motum ſuper ſenſibilia membra multotiens fit rigor.

¶ Secunda dubitatio: quia dixit ꝙ fit rigor propter cuz humor eſt ſalſus. Nam videt̃ ꝙ acutus magis debz facere rigorem: q꞉ eſt magis mordicatiuus. ¶ Hic in vna expoſitione dicit Gentilis: ꝙ longior fit rigor ab humore ſalſo q͵ ab acuto: q꞉ eſt materia groſſior ⁊ viſcoſior. ⁊ hoc intellexit Aui. hic: vel dicas vt ſupra in vna reſſione: ꝙ nõ fuit Auic. opio: ꝙ hūor acutior facit rigorē vehemētiorē. Nã dixit ꝙ q͵to cã rigoris eſt viſcoſior: tãto rigor

rigor vehemẽtior. Et ideo voluit hic ꝙ plus facit adherentia ſalſi ad fortitudinẽ rigoris ꝙ̃ ſubtilitas acuti: vt dicebatur ſupra proportionaliter de viſcoſo. Et tu elige placidiorem viam.

¶ Tertia dubitatio q̃re nõ dixit de mordicatione materie fride: q2 fridũ mordicat. vt dicit Gal. 4° de ſimplici medicina. vbi dicit aerem hyemalẽ mordicare. ¶ Dicit Gẽtilis: ꝙ in corpore nr̃o nõ veniunt humores frigidi ad hãc diſpõnẽ: cum qua poſſunt mordicare: q2 non mordicarent: niſi eſſent acetoſe: ⁊ acetoſe in corpore nr̃o ſunt groſſe. vnde nõ poſſunt mordicare. vnde ſic aũt nõ ẽ de rebus extrinſecis: vt aere ⁊ aceto: ⁊ mihi videt̃ ꝙ Auic. hic dixit in caplo õ ſignis flegmatice. īfra cum dicit. Et hec quidẽ febris nõ eſt ex mã: que faciat punctionẽ: ita vt ſit cauſa rigoris. cõſtat tñ ꝙ in eodẽ caplo. in ꝑncipio dicit: ꝙ ſit quandoq3 a flegmate acetoſo: vel poteſt dici ꝙ loquit̃ de mordicatione materiei calide: quia eſt fortior: ⁊ frequentius accidit ꝙ̃ a frigido.

¶ Quarta dubitatio q̃re dixit ꝙ mordicatio ẽ apud pãniculũ tegentẽ interius. nã dubitat̃ de quo pãniculo dicat: ⁊ quare. ¶ Dic reſpõdet Gẽtilis: ꝙ loquit̃ de panniculis tegẽtib' muſculos: q2 ſunt magis ſenſitiui alijs partibus muſculoꝝ. ego tamen non video ad qd dixiſſet ꝙ eſt apud pãniculũ tegentẽ īterius: imo pãniculus tegẽs muſculos tegit eos exterius. ¶ ꝓ. nerui magis ſunt ſenſitiui panniculo: cũ in pãniculo ſint villi ligabiles. Itẽ chorde ſunt magis ſenſitiue pãniculo muſculoꝝ. vñ magis ꝓhibemur ponere ſup illis medicamen corroſiuũ: vt quarta quarti. videt̃ ergo ꝙ loquit̃ de pleura: aut ſiphac: aut pãniculis dyaphragmatis: ⁊ pãniculis alijs mẽbrorum interioꝝ. nam quia poſſet quis credere ꝙ ſolũ ſpargeret̃ mã ſuper membra extrinſeca in febre: ne hoc credat̃ gñaliter dixit ꝙ mordicatio caloris eſt apud pãniculum tegentẽ interius: q2 tegentẽ corpus ex parte interiorum: ſicut pleura ⁊ ſiphac: aut tegentẽ aliquod mẽbrum intrinſecum. Et tu vide qd̃ verius.

¶ Et quãdoq3 accidit rigor propterea: quia refugit calor ad interiora: ſicut fit in apoſtematibus intrinſecis.

¶ Dic ponit̃ ſeptima cauſa: in qua dicit ꝙ quãdoq3 accidit rigor: q2 calor refugit ad interiora: ſicut fit in apoſtematibus intrinſecis magnis: ⁊ nõ ſolũ in apoſtematib': ſ3 quando mã maligna in venis mulcat3 ſtimulat virtutẽ: ⁊ opponit ꝑcipue in interioribus: vt oſtendi ſupra primo affo. ſeptima particula. ⁊ ideo Auic. dicit. ſicut fit ⁊c̃. ad dandũ intelligi ꝙ ẽt in alio caſu hoc fit: ⁊ ita tres modos habemus fuge caloris ad interiora. vnũ ꝓpter mordicationẽ vel frigus materiei: que ſpargit̃ ſuper ſenſibilia mẽbra: l3 extriſeca. ſcd̃o ꝓpter cibos vel alias res nõ nãles: ſicut aerẽ ⁊ accidẽtia anime: ⁊ ſomnum ⁊ ſimilia. tertiu3 ꝓpter apoſtema: vel res preter nãm in interioribus: ⁊ hunc 3m innuit hic Auic. ⁊ per hoc cum ſcueris ꝙ cõcuſſio fit ꝓpter conatum expulſiue: ⁊ relactationem: que eſt inter calorẽ nãlẽ ⁊ mãm: poteris ſcire a quibus cauſis fit rigor ꝑ ꝯcuſſiõe cõnotando frigus ſenſatu3: vt dicit̃ in ꝑncipio capli. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quãdoq3 ſignificant rigor ⁊ horripilatio ſanitatem in febribus inſeparabilibus: quoniã ſignificant ꝙ materia expellit̃ ex venis: ⁊ egreditur: verum quando non eſt cum digeſtione ⁊ in hora cretica: ⁊ non ſequitur eam leuitas: eſt ſignificatio ꝙ expulſio illius quãtitatis non eſt: qm̃ virtus eſt vincẽs: imo quoniã materia multa expellit̃ ꝓpter multitudinẽ ſuam.

¶ Iſta eſt 3a pars capituli: in qua ponit quaſdam ſignificationes rigoris ⁊ horripilationis: ⁊ quandaz dñam eoꝝ ex parte cauſaru3 ſuarũ. Et diuidit̃ in duas. ibi ſecũda. (Horripilatio vo.) Prima in duas ſm duas pricipales ſignificationes: quas ponit. ibi ſcd̃a. (Et de rigore eſt.) Prima in duas. pmo ponit vnã ſignificationẽ quã h3 rigor. ibi. (Et quandoq3.) Et ſcd̃o remouet errorẽ q poſſ3 ꝯtingere. ibi ſcd̃a. (Uerũ quando nõ eſt.) In pima dicit ꝙ rigor ⁊ horripilatio ſuperuenientes in febribus inſeparabilibus. i. ꝯtinuis. quãdoq3 ſignificãt ſanitatẽ futurã: q2 ſignificãt ꝙ mã expellit̃ ex venis: ⁊ egredit̃ a corpore ſupple: vel egredietur: ⁊ hoc mõ expulſa mã ſequit̃ ſanitas: ⁊ eſt ſnia affo. A cauſone habito rigore ⁊c̃. Ubi nõndu3 ꝙ ad hoc vt iſte rigor ſignificet ſanitatẽ requirunt̃ conditiones poſite a Gal. 5° de accidenti: ⁊ in libro de rigore ⁊c̃. pmo ꝙ iſtum rigorẽ ſequit̃ euacuatio. ſ. aut per ſudorẽ: aut per vomitũ: aut per ſeceſſum: vel alio mõ: niſi. n. euacuatio ſequit̃: potius ſignificat malũ: ꝙ ſit poſt ſigna digeſtiõis. nã quando euacuatio fit ãn ſigna digeſtionis ſignificat materie multitudinẽ: aut malignitatẽ: ꝓpter quã ita ſtimulat virtutẽ: ꝙ cogit̃ ante cõplementum digõnis expellere: ⁊ talis ſignificat potius malũ ꝙ̃ bonũ: l3 ſignificãdo fortitudinẽ virtutis nõ ſit peſſima ſua ſignificatio: nec neceſſario mortalis. multos. n. liberari videmus: in qbus apparẽt hõ ſigna. Tertia cõditio ꝙ fiat in die cretica laudabili. nã multotiẽs cũ fit in 6a ſignificat recidiua3: vt dr̃ clare a Gal. in lib. de mirabilibus ꝓnoſticoꝝ. de illo filio regis ibi narrato. 4° ꝙ ſeq̃tur leuitas: q2 quãdo autẽ accidat talis rigor: p3. q2 mã pellit̃ ſupra ſenſibilia membra velociter: ⁊ mordicatiua: ⁊ hoc ſiue ad ſtomachũ: ſiue ad inteſtina: ſiue ſup ambitu3 totius pellat̃. (Uerũ quando.) Remouet errorẽ dicẽs: ꝙ quãdo talis rigor cum euacuatiõe nõ eſt cũ digeſtione: ⁊ in hora cretica. ſ. laudabili: ⁊ nõ ſequit̃ leuitas talẽ euacuationẽ. tunc iſte diſpoſitiones. ſ. rigor ⁊ horripilatio cũ euõne mãe ſunt ſignificatio ꝙ euacuatio non fit: q2 virtus eſt vincens. ſ. totam mãm: ſed q2 mã multa expellit̃ ꝑꝑ multitudinẽ ſuam: aut ſupple ꝑꝑ malignitatẽ: ⁊ hoc dat̃ itelligi ꝑ ea: que hic dicta ſunt: ⁊ ꝑ ea que dicta ſunt ſupra in caplo de ſignificatiõibus tẽpoꝝ morbi: qd̃ intitulat̃ cognitio horarum egritudinis.

¶ Et de rigore eſt qui ſignificat mortem: ⁊ eſt ille quem ſequitur debilitas virtutis: ⁊ caſus caloris innati: ⁊ ſiccitas.

¶ Dic ponit 3am ſignificationẽ dicẽs: ꝙ aliquis eſt rigor in febre continua: qui ſignificat mortem: ⁊ iſte eſt rigor quem ſequit̃ debilitas virtutis: ⁊ caſus caloris innati: ⁊ ſiccitas. Et de hoc loquit̃ Hypo. in affor. Si rigor inciderit febri: febre non deficiente iam debili exiſtente virtute mortali. ¶ Ubi pmo nõ ꝙ duobus modis poſſumus intelligere ꝙ hunc rigore3 ſequitur debilitas virtutis: ⁊ alia que dicit Auic. vnus eſt ꝙ iſtum concomitat̃: quia cum iſto inueniunt̃: ſiue ante ipſum fuerit: ſiue non. Et hoc modo videt̃ intelligere Hypoc. in affo. dicto: ꝙ ſi rigor inciderit. ia3 debili exiſtente corpore: ꝙ innuit hãc debilitatẽ eſſe anq̃3 ſit rigor. Alio mõ ꝙ iſta comitant̃ rigorẽ: q2 ſequunt̃ rigorẽ: q2 ſunt cũ ipſo: aut parum poſt ipſum: ⁊ rigor: vel ſua cauſa ſit cauſa iſtoꝝ accidẽtiũ. Et vtroq3 mõ verũ ẽ ꝙ talis rigor ſignificat mortẽ. ¶ Nõ ſecũdo ꝙ rigor accidit. ſ. cum virtutis debilitate. ſi tñ ſemel acciderit nõ neceſſario ſignificat mortẽ: ſ3 aliqui-

do poteſt ſequi bona criſis:ſʒ moleſta. vt dicit Gal. loco allegato:ſed ſi multotiēs incidit debili exiſtēte virtute ſignificat mortem. nam ſi rigorē ſequit̃ euacuatio. tunc virtus debilis non poterit pluries tolerare debilitatem propter motuʒ rigoris:ꝛ debilitatem propter euacuationem. Si vō nō ſequit̃ euacuatio. tunc rigor in ſe eſt cauſa addendi debilitatē:ꝛ ꝙ non ſequit̃ euacuatio:que ſeq ſolet ſignū maioris debilitatis eſt. vnde mors ſequitur. ℂ Tertio nota:ꝙ aliq̄s talis rigor cū virtutis debilitate fit a virtute expulſiua. Et dico de illis:que ſignificant mortē:que virtus conatur māā malā expellere: ſed tamen de aliquo rigore iuxta morteʒ facto dicit Auerr. 3° colliget. caplō de accidentibus matricis:ꝙ aſſimilat̃ motui qui nō hʒ ꝑncipiū:neqȝ finē:neqȝ cām:ſed ſolū defectum: ꝛ non dʒ intelligi ꝙ nō habeat cauſam poſitiuaʒ: qꝛ Auerroys dicit ibi ꝙ eſt motus virtutis expulſiue ꝓpter defectū ſuſtētādi mēbra. virtus ergo expulſiua eſt cauſa illius motus. Et intelligit Marſili⁹ altero duorū modoꝝ ꝙ fit motus virtutis expulſiue. vnus eſt ꝙ fiat hic mot⁹ ꝯcuſſiu⁹ grauitate mēbroꝝ: virtute eoꝝ ſuſtentatiua tēdente in occaſuʒ. Et hec verba innuit ꝙ virtus eſt cauſa iſtius motus ꝑ modū ꝑuatiōis:qꝛ nō ſuſtētat. Sed tūc videt̃ mihi ꝙ hic motus eēt tremor:nō rigor: vt pʒ ex dictis 5° de accñ. Preterea hec virtus ſuſtētatiua nō eſt expulſiua. vt dicit Auerroys. Sc̄dus modus eſt ꝙ quādo calor reſoluit̃: vtus nālr expulſiua ſanguis ꝛ ſpūs ad mēbra conat̃ ſanguinē ꝛ ſpūm membris delegare:in quib⁹ deficit. ꝛ ideo agitat membra vt mittat:ꝛ hic modus erit magis tolerabilis: ꝛ ſi debilis modo eēt vtus nō faceret cū illo conatu:ſʒ motu cōtinuo nō faciēdo cōcuſſionē cō mutaret calorē mēbris. nūc aūt ꝓpter debilitatē iterpolat̃: ꝛ qn̄qȝ cadit conatus. ꝛ iō fit cū agitatione mēbroꝝ:ſed tñ virtus hoc tēpore potius agit ad intra q̄ʒ extra. ꝛ iō potius a mēbris:que ꝯtiunt̃ traherēt:ꝛ eēt vtus faciēs hūc motū poti⁹ attractiua q̄ʒ expulſiua. Preterea hec vtus:que hic facit ē vtus expulſiua ſuperfluitatū. vñ Auerroys dicit:ꝙ ꝓpter hūc motū quādo accidit nature ab extrinſeco aliqd̄ qd̄ ſit mortiferum expellit ſupfluitatē:ſicut illi qui decapitant̃:aut ſuſpenduntur:qꝛ mingūt aut egerunt. videt̃ ergo mihi quo ad ꝑmū ꝙ nō fit intētio Auerroys ꝙ talis rigor nō habeat cām: nec ꝑncipiū:nec finē:ſed ꝙ nō in animali inquātū viuit ſit ꝑncipiū per ſe illū intēdēs motū: nec fit taliter concutiēdo ꝓpter aliquē finē intētum a nā:ſed ꝑꝑ defectū:ꝛ quo ad ſc̄dm vult ꝙ virtus: que facit hunc motuʒ eſt virtus expulſiua nālis. Nā tunc ꝑꝑ impotētiaʒ regulandi mēbra ꝛ hūores oēs etiā boni humores ꝛ in mēbris. vnde grauant conat̃ virtus ad expulſionē. Et ſimili mō accidit in forti timore:ꝛ in ꝓpinqtate mortis ab extrinſeco. ꝛ hoc ſufficit Auerroy. ℂ Quarto nō ꝙ per ſiccitatem intelligimus detumeſcentiā mēbroꝝ:que fit ꝓpter reſolōnē virtutis non ſufficiētis reſiſtere: ꝛ ꝓpter retractionē ad ītra. vnde facies fit tornatilis cū oculis concauis:ꝛ tēporib⁹ planis ꝛc̄. et pōt ſumi rigor: vt dicit Gētilis ꝓ frigore ſolo. Et pōt ſumi ꝓ motu cōcuſſiuo. Et hic ſc̄ds modus magis ꝯuenit locutiōi auctoꝝ: qꝛ aſſimilāt hunc rigorē palpitatiōi lucerne ꝓpe extinctioneʒ:ꝛ motui folioꝝ quādo ſunt ꝓpe vt cadāt ab arbore. Et ego vidi ī ſenio vno Ser dominici ſenis talē ꝯcuſſionē abſqȝ frigore:que icepit .12. horis añ mortē. et ita durauit duʒ adhuc loqueret̃ expedite. ℂ Et attēte querēt cām hui⁹ accidētis:dubitat̃ que eſt cauſa infrigidatiōis poſt ſubitam eradicationē materierū malarum: vt intelligat̃ ab Auic̄. ſc̄da hui⁹. caplō de narratione ſignoꝝ bonoꝝ: quis ſibi ponit̃ inter ſigna bona. Hic dicunt qdā ꝙ illa īfrigidatio fit ab aere occurrēte. Nam multo ſpū reſoluto ſicut fit in tali vltima eradicatiōe mēbra minus reſiſtūt aeri. Et accidit ꝙ pori aperti ꝛ euacuati ſubito recipiūt exteriorē aerē: qui ē frigidior q̄ʒ partes ſubcutanee qb⁹ occurrit. ꝛ iō accidit talis īfrigidatio etiā in eſtate: ꝛ poſſet dici ꝙ roride ptes ꝛ flegma ſubtile qd̄ remanet īfrigidat partes illas ꝑꝑ depauperationē ſpūs ꝛc̄.

ℂ Horripilatio vero fit a cauſis paucioꝛib⁹ cauſis rigoris.

ℂ Hic ponit dñiam inter horripilationē ꝛ rigorem rōne cauſarū ſuaꝝ dicēs:ꝙ horripilatio ꝯuenit a cauſis paucioribus. i. debilioribus cauſis rigoris. Et hoc eſt planū ex dictis:qꝛ mā min⁹ mordax:ꝛ minus multa:ꝛ min⁹ velociter mota:ꝛ cū virtute magis robuſta in tolerādo q̄ʒ q̄ʒ facit horripilationeʒ:que ſi augeat̃: ſufficienter fiet rigor. vt innuit Gal. 10. terapēti. lib. ſupra allegato. Et pōt ēt verificari a paucioribus numero. Nam ſi in rigore dʒ eſſe mā mordax ꝛ multa ꝛ velociter delata:ꝛ virtus debilis cū tribus primis forti exiſtēte virtute iux̄ menteʒ Ga. loco allega. 10. terapēti. fit horripilatio ſoluʒ. ℂ Circa vō oēs has diſpōnes dictas nota ꝙ ꝑgritia videt̃ minor eaꝝ. 2ᵃ eſt fractio: que alr dr̄ laſſitudo vlcēroſa. 3ᵃ eſt frigus. 4ᵃ ē horripilo: que alr dr̄ horror. 5ᵃ ē rigor. Et ex verbis Gal. 5° de accidēti compꝛehēdit̃:ꝙ poſt rigorē quādoqȝ eſt tremor:ꝛ ita innuit in libello de rigore: tremore ꝛc̄. ꝛ puto ꝙ quādoqȝ cū ꝯcuſſiōe rigoris ſi virtus motiua fortiter conat̃ ad motū: membꝝ tamē non tremit: quandoqȝ aūt tantus eſt rigor ꝙ motiua debilitat̃:ꝛ ſequit̃ tremor ꝓprie dictus. nam ſumēdo tremorē pro agitatiōe ſenſibili inolūtaria:conſtat ꝙ eſt de eſſentia rigoris. ℂ Nō ſc̄do:ꝙ lʒ ponant̃ h̄ ordine: nō tñ ois de primis fit a leuiori cauſa q̄ʒ aliq̄ de ſequētibus. nam qn̄qȝ frigus abſqȝ horripilone eſt a cauſa valde forti: ꝛ quādoqȝ horripilo a cauſa leuiori: data laſſitudine:nec etiā opʒ ꝙ cum corpus debʒ in vnā iſtaruʒ cadere de ſequētibus:ꝙ ꝑus in leuiores deueniat. ſtat enīʒ quādoqȝ māᷓ tā celeriter moueri ſupra ſenſibilia mēbra: vt nō percipiat̃ ꝑus frigere q̄ʒ horripilari: aut ꝑus horripilari q̄ʒ frigere:ꝛ ſic de aliis:ſed vna dr̄ alia leuior:qꝛ ſtātibus cauſis cauſatiuis ſecūdarū remiſſiores illi⁹ generis poſſunt cauſare ꝑores: que dicunt̃ remiſſiores q̄ʒ ſufficiant ad cauſandum ſequētes:que dicunt̃ fortiores.

ℂ Et cōmotio aīe periodi indicat periodum.

ℂ Iſta eſt vltima pars ꝑncipalis hui⁹ capitli in qua ponūtur canoñ. Et diuidit̃ in tot partes:quot ſunt canones: vl̃ cōtingentie. ꝑmus ergo canon eſt ꝙ cōmotio anime periodi indicat periodū. ℂ Et iſte canon habʒ tres cōmunes expōnes. ꝑma eſt Dini notantis ꝙ aliq̄ ſunt febres periodice:quas nō ꝑcedit horripilo: vel frigus: vl̃ rigor: vel fractio ſpeciali mō: ſicut ſunt cōtinue ꝓportionabiles:in quib⁹ raro fit frigus: vel aliq̄ de iſtis diſpōnibus. vt ergo cognoſcamus ſignū aliqd̄ reditus periodi ī illis. dicit Aui. ꝙ cōmotio anime. i. perturbatio in ope virtutis animate: ſicut verbi gr̄a:ꝙ icipiat ꝓfundari in ſōno. ꝛ fiat homo piger in motibus:ꝛ magis abhorrens loquelas: vel aliquid tale. multotiens. n. in tali principio fiunt iſte perturbationes: ꝛ ſignificāt ꝙ tunc incipit exacerbatio: quia tunc incipit mā de nouo agitari. ℂ Secūda expō eſt Gentilis dicentis:ꝙ Aui. per animaʒ quādoqȝ intelligit os ſtomachi. vt īfra in caplo de quartana. c. 13. tertij. Et iō Auic̄. vult ꝙ qn̄ cōmouet̃ os ſtomachi cum inclinatiōe ad vomitū: vel ad dolorem ſignificat principium periodi etiā in īterpolatis: ita ꝙ Auic̄. vult ꝙ non ſignificat̃ principium ſoluʒ per iſtas diſpōnes ſupra tactas in

ctas in iſto caplo: ſ; per cõmotionẽ in ore ſtomachi. vnde in tertiana ab epate mittit̃ colera ad ſtomachuz ſubleuans: vt ſepe notat experiẽtia. Et in quartana fit idez ꝓpter magnã cõmunitatẽ ſplenis ⁊ ſtomachi. Et in flegmatica: quia ſtomachus eſt lacuna flegmatis: ⁊ febris illa non euacuatur a leſione oris ſtomachi: vt infra dicet̃. ℭ Tertia expoſitio eſt ꝙ per cõmotionẽ anime intelligamus iracundiã ⁊ rixam ⁊ triſtitiam. Nã in motu materierũ primo fit homo iracundior: aut triſtior: aut alio modo male diſponitur ſecundũ paſſiones animales. Et talis diſpoſitio ſignificando principiũ agitationis ſignificat periodũ. ℭ Et omnes mihi placerent ſi non diceret Auic. niſi ꝙ cõmotio anime ſignificat periodu;: ſed dubito quare dicat cõmotio aīe periodoꝝ periodi: ⁊ nõ ſolũ cõmotio aīe. ⁊ iõ videt̃ ꝙ pͥma expoſitio Marſilij īter has tres ſit magis ad ꝓpoſitu;. dicit. n. ꝙ cõmotio aīe nõ quelibet: ſ; cõmotio anime periodi. i. imaginatio periodi. Na; apud oẽs imaginari ẽ motus anime. Et dicit̃ periodi quãdo eſt de periodo. vnde īfirmo ita fortiter imaginãte īcipit periodus: qꝛ ſm Auic̃. imaginatio facit caſum: maxime in corpore ꝓprio: ⁊ ad hunc ſenſu; iſte textus a practicãtib⁹ allegat̃. qui ſuadẽt īfirmus ꝙ non cogitẽt de futuro periodo. Et poſſ; dici ꝙ quemadmodũ in ſomno diſpõnes corpis quãdo caleſiunt renes ⁊ cõmouet̃ ſpma ſunt cauſa ꝙ fit imago mulieris nũꝗ viſe: cu; qua cogitat dormiẽs copulari: ita cõmotio materieꝝ anteꝗ̃ ſit valde fortis facit fieri motum in imaginatiua. vnde illi imaginant̃ futura; periodũ. ⁊ ideo iſta imaginatio incidit: ⁊ indicat pͥodũ. Et tu elige.

ℭ Et ſenum quidem febres ſunt ſepulte.

ℭ Hic ponit ſcõm canonẽ dicẽs: ꝙ febres ſenum ſunt ſepulte. Ubi nõ ꝙ febres ſepultas itelligit illas: que quodãmõ latẽt: qꝛ fortiores ſunt in iterioribus ꝗ̃ appareat ex calore in exteriorib⁹. nõ. n. dicunt̃ ſepulte ſolum: quia ſint remiſſe: ſ; vt dixi: qꝛ cũ ſint fortes in iterioribus: tñ quo ad tactũ in exteriorib⁹ nõ apparet etiã ſi non ſit frigus in exterioribus: ſ; nõ ſunt ita apte expandi ꝓportionaliter in exterioribus ſicut ſunt intus. Et hoc modo intelligẽdo ca. ꝙ febres ſenũ ſunt ſepulte. nõ ſolu; ẽ ꝙ corp⁹ habẽt frigidũ: nec Hyp. in afo. Qui creſcũt. illud intendit. vbi dicit ꝙ febres nõ ſilr fiunt acute ſenib⁹. ꝑũt eni eẽ nõ acute ⁊ nõ ſepulte. Cã igit̃ eſt: qꝛ hũores ſenũ ſunt multotiẽs terreſtres: ⁊ iſti cũ putreſiũt in interiorib⁹ ꝓpe locũ vbi ſunt: multã leſionẽ faciũt: qꝛ calorẽ hñt fundatu; in denſo ſubto: ſ; ab eis nõ multus eleuat̃ fumus vel vapor qui poſſit ſpargi ꝑ corpus. ⁊ ideo exteriora nõ ꝓportionalr caleſiũt: qꝛ lõge ſunt. Et ego ſum ꝯſuet⁹ dare exẽplũ ꝙ ferrũ calefactũ anteꝗ̃ ſit rubeũ aut lucidu; ꝓpter ignitionẽ: ⁊ ſimilr quãdo eſt ignitũ nõ multũ calefacit: ſicut flãma lignoꝝ: ſed tñ ſi frices ſuper ferru;: ⁊ ſtati; cõburit manũ: ſ; ſi manũ celeriter ꝑ flãmã duxeris: non ledit̃ notabiliter: nedũ cõburat̃. Ita ergo fit ab iſtis humorib⁹ groſſis quodãmõ cũ accidit ꝙ putreſiũt in iteriorib⁹: ⁊ maxime cũ ſunt terreſtres. Ex quo apparet nõ intelligi hic ꝙ oẽs febres ſenũ ſunt ſepulte: ſ; ꝙ magis accidit ꝓportionaliter ſenibus febres eſſe ſepultas. Pꝫ ſcdo ꝙ ſepulte poſſunt etiã iuuenibus accidere. Pꝫ 3⁰ ꝙ ſunt male: maxime cũ ſunt valde ſepulte: quia multũ ledunt: ⁊ mã difficulter digerit̃ ⁊ euacuat̃.

ℭ Et quandoqꝫ eſt cauſa in longitudine febris groſſitudo in viſceribus. quare reſupinetur febriens: ⁊ extendat pedes ſuos: ⁊ tangantur viſcera ſua.

ℭ Hic eſt tertius canon: in quo dicit ꝙ qñqꝫ cauſa in lõgitudine febris eſt groſſitudo in viſceribus. ſ. apoſtema. Et ex iſto infert ꝙ medicus ad hoc cognoſcendu; d; facere reſupinari egrũ: ⁊ extẽdere crura eius: ⁊ tangant̃ viſcera ad ꝑcipiẽdũ ſi eſt duritiẽs: aut apoſtema in aliquo eoꝝ: ⁊ per viſcera itelligit epar: ſtomachũ: ſplenẽ: ⁊ inteſtina ⁊ matricẽ. ⁊ ego video multotiens cãm eſſe apoſtema in muſculis ventris: ⁊ debẽt bene ꝯſiderari differentie eoꝝ ab intrinſecis per ſigna ꝓpria itrinſecoꝝ: ⁊ tu potes cãm videre. ꝗ̃re talis groſſitudo vel apa in viſcerib⁹ põt eſſe cauſa in longitudine febris. na; debilitando digeſtiuam virtutẽ mẽbroꝝ illoꝝ eſt cauſa multitudinis humoꝝ faciẽtiũ febrem: ⁊ multotiẽs per ꝓprios fumos malos cordi cõmunicatos. Deb; aũt reſupinari eger: vt mẽbra itrinſeca ſint in ꝓprijs ſitib⁹: nec vnũ ab alio premātur: ⁊ extendi pedes ⁊ muſculi ventris tendantur ſuper viſceribus: ⁊ appareat ſi quis eſt tumor: qñqꝫ autem ita tendũtur tendẽdo pedes ꝙ totus venter apparet durus. ⁊ ideo quandoqꝫ facio flecti genua: ⁊ eleuari coxas vt molleſcat cutis ventris. ⁊ tunc poſſum percipere differentiam intrinſecorum.

ℭ Et quãdo denigratur lingua febricitãtis cu; alleuiatione febris. tũc febris ei⁹ eſt ſepulta.

ℭ Hic eſt ꝗ̃rtus canon: in quo dicit ꝙ quando lingua febricitãtis eſt nigra ⁊ febris eſt leuis: tunc debes ſcire ꝙ febris eſt ſepulta. Et ratio dicũt Gẽtilis ⁊ Marſili⁹: qꝛ lingue nigredo ſignat fortẽ febrẽ intus: ⁊ leuitas febris in exterioribus. ſ. ſignificat ꝙ non ſpargitur proportionãliter: ſicut eſt intus. ⁊ iõ eſt ſepulta. ℭ S; iſti non docẽt ꝗ̃re lingua denigrat̃ ⁊ vrat̃ in iſta febre: immo videt̃ ꝙ nõ deberet fieri: qꝛ lingua eſt ſatis lõge ab interioribus. vnde ſi fumi non ſpargunt̃: nec calor: non deberet lĩgua denigrari vel comburi. ℭ Mihi vero videt̃ ꝙ nigredo ⁊ aduſtio lingue fiũt ꝓpter trãſitũ fumoꝝ ꝑ os qui a corde ꝑ via; pulmonis emittuntur ⁊ calefaciunt ⁊ adurũt partes: quib⁹ obuiant: ꝑcipue multis paſſibiles: ſicut lingua: arterie etiã ⁊ vene magne: que a corde verſus cerebꝝ tranſeunt ꝑ gulã hora taliũ febriũ emittunt ad lingua; tales vapores aduſtiuos. ſicut vapor calcis: ⁊ tñ nõ multi vapores calidi cõmunicantur cuti: ⁊ partib⁹ cutaneis: dato ꝙ humores groſſi habeãt fortẽ putredinẽ ꝓpe cor. Et ideo tũc quãdo denigrat̃ lingua febricitantis cum alleuiatione febris: hoc ſignificat: ⁊ cõſtat: ⁊ cũ hac diſpoſitione febris eſt ſepulta. Ego autẽ teſtor plures vidiſſe qui nec ꝑ tactum: nec per pulſum videbãtur quaſi febrire: quoꝝ lingua fuit arida ⁊ nigra. et fere oẽs mortui ſunt ꝓꝑ cauſam dicta;. Nam qꝛ humor non põt actuali caliditate multum calefacere cor: ſ; diſſoluit ꝑ cõmixtionẽ malorum vapoꝝ ⁊ fumoru; ſpũs: ⁊ ꝓhib; eos a ꝯplone debita pro bonis oꝑationibus. Ideo pulſus non fit multum velox ⁊ frequẽs: ⁊ ipſi ad mortẽ tẽdunt.

ℭ Et quandoqꝫ aſſociatur febri paraleſis. ergo curetur febris in primis: ⁊ de illis que conueniũt eis eſt ſyrup⁹ acetoſus ꝑmixtus cu; gelenia bin: ⁊ aq̃ ciceris cũ oleo: ſi tolerat febris.

ℭ Hic eſt qntus canon: in quo dicit Aui. ꝙ qñqꝫ aſſociatur febri paraleſis: ⁊ tũc opꝫ ꝙ cura febris ſit dignior. ⁊ in illo caſu cõuenit ſyrup⁹ acetoſus ꝑmixtus cũ gelenia bin. i. melle roſato: ⁊ ꝯuenit ẽt aqua cicerũ cu; oleo ſi febris tolerat illud. ℭ Primo ergo nõ ꝙ paraleſis ſumit̃ hic proprie pro mollificatione accidẽte vni medietati a collo infra. nã ſi diceremus de paraleſi aliu; partiũ: illa eſt ꝑiculoſior febribus cõiter ꝯtingẽtibus: ⁊ itelligit̃ de

febre forti:maxime putridaꝝ: vt innuit̃ ꝑmo huius cap°. vltimo de ſinocho ꝛ paraliſi: ꝛ h̃ mõ intelligẽdo cura febris eſt dignior:q2 eſt morbus periculoſior: ꝛ febris quã- ꝙ prouocat̃ in cura paraliſis per exhibitionẽ anacardini:ꝛ de illo nõ dicimus hic ꝙ cura eius ſit dignior. ℂ 2° nõ:ꝙ lꝫ ſit vacanduꝫ febri tãꝙ ꝑiculoſiori:nõ tñ opꝫ negligere paraliſim: ꝛ iõ ꝓ ſyrupo ꝯuenit acetoſus merito febris ꝛ mãe:ꝛ geleniabin merito mãe paraliſis cũ ſubtiliet rõne mellis: ꝛ confortat ſtomachũ ꝓ roſas:de cu° relaxatione timet̃ ꝓpter paraliſim: nec tñ eſt diſconueniẽs cauſe morbi:niſi ſit mã multuꝫ ſubtilis ꝛ calida: ſicut in puro cauſone: raro tñ accidit cõiungi paraliſim ꝛ purũ cauſonẽ:ꝑcipue cum ſit paraliſis a flegmate: vt pꝫ itelligẽti.ſilr aqua cicerũ:ꝛ oleũ.ſ.oliuarũ: qđ ponit̃ pro condimẽto:conuenit in mã paraliſis:ꝛ ſi febris non fuerit multe inflãmationis nõ multũ nocet febri: ꝛ multotiẽs conuenit mãe febris groſſe extĩus: ꝑcipue ĩ declinatione febris:vt patebit ĩfra in caplo de tertiana non pura:ꝛ oleũ ꝯuenit ꝑcipue ſarracenis qui multuꝫ vtunt̃ eo ẽt in coquẽdo carnes:vt ẽt hodie faciũt Hyſpani Xp̃iani:ꝛ ita fuit tẽpore Auerroys ꝛ Auic. ꝛ Auicẽna dixit.ſi tolerat febris:ꝙ põt ẽt referri nõ ſolũ ad aquã cicerũ ꝛ oleũ:ſꝫ ad ſyrupũ ſupꝛapoſitum.

ℂ Et raſio capitis eſt ex eis: que inſpiſſant cutẽ eius:q̃re reuertunt̃ vapores ꝛ fit febris fortis.

ℂ Hic eſt vltimus canon:in quo dicit ꝙ raſio capitis eſt de illis:que ĩſpiſſant cutẽ eius.ſ.quare retinent̃ vapores ꝛ febris fit fortis.

Queſtio. V.

Hic mouetur dubium: vtrũ in febre debeam° facere capitis abraſionem. ℂ Et videt̃ ꝙ ſic:q2 Auic.ꝑma tertij.caplo de cura gñali paſſionũ capitis oſtẽdit debere abradi caput ꝓ apponẽdis remedijs tã reſolutiuis ꝙ̃ repercuſſiuis:ꝛ idẽ in cura ſode in febrib° ꝛ alijs egritudinib°:vbi dixit:ꝛ ſi nõ ſedat̃ ꝑ oĩa illa radat̃ caput:ꝛ emplaſtret̃ ꝛc̃.idẽ ſentit Gal.3° terapẽtice.cap° vlti.cũ loquit̃ de cura paſſionũ oculi:cũ dixit.Opꝫ aũt radẽtẽ caput diligẽter tãgere artarias ꝛc̃.

ℂ In oppoſitũ eſt Auicẽ.hic. ℂ Nõ igit̃ ꝙ abraſio capitis eſt ſicut quedã dura fricatio: ꝓpterea ꝙ tractu pilorũ dũ inciduntur indurat̃ cutis huoꝛib° illuc tractis:ꝛ ſic ĩnſpiſſat̃.fit.n.vt notat expiẽtia qdaꝫ modus doloris leuis in abraſione ꝑcipue loci habẽtis pilos groſſos. dura aũt fricatio dẽſat:vt plane pꝫ ſcđo de regimie ſanitatis. Itẽ etiaꝫ ꝓꝑ defectũ piloꝝ aer frigidus magis occurrit cuti. vnde denſat̃. Et quidã addunt ꝙ frigus ferri facit iſtud:magis tamẽ ꝓꝑ ꝑmaꝫ cãm puto hoc cõtingere:ꝛ tunc pꝫ verificatio cañ. ℂ Scđo nota:ꝙ ẽt in hac abraſione poſſunt eſſe iuuamenta: vt per eam medicina melius approximet̃ capiti.ſiue ad reſoluenduꝫ:vel repercutiendũ:vel alterãdũ.ꝯfert etiã qñꝙ ad cognoſcẽduꝫ artariã aut venã:ꝛ põt hoc iuuamẽtũ eſſe maius nocumẽto. ℂ Ex qb° apparet ꝙ ꝓpter ſolã volũtatẽ ĩfirmi:niſi ſit valde tedioſus:nõ dꝫ in febrib° fieri abraſio. ℂ Secundo pꝫ ꝙ quandoꝙ ꝓpter alia iuuamenta ẽ faciẽda. ℂ Et 3° pꝫ ꝙ cuꝫ fit in febre: cuti debemus:niſi aliud ꝓhibeat vitare opilationẽ poroꝝ:ꝛ inconuenientẽ occurſum frigidi aeris: ꝛ remouere ſpiſſitudinẽ cutis cũ leuibus reſolutiuis. ℂ Quarto pꝫ ꝙ minus fit hoc nocumẽtum quando cum forcipibus facimus:ꝙ̃ cum nouacula vel raſorio:ſed etiam facta abraſione cuꝫ raſorio cõmuniter melius applicamus medicamina. Et ideo Auicen. intẽdit hic ꝙ nõ ſine cauſa talẽ abraſioneꝫ faciamus: ſꝫ Auicẽ. ꝛ Gal. locis allegatis ꝓpter alia iuuamenta illud ꝑcipiunt. Et hec de iſto caplo. Sequit̃.

ℂ Intentio ad curatiões vl'es febriũ putridaꝝ.

ℂ Capitulum. VII.

Scias ꝙ intentio in medicãdo has febres quãdoꝙ vertit̃ ad partem febris:quare eſt neceſſariuꝫ vt infrigident ꝛ humectent. quãdoqꝫ ad partẽ mãei vbi neceſſe ẽ vt maturet̃ vel digerat̃:aut neceſſe eſt vt eũet̃.

ℂ Iſtud caplm intitulat̃ de cura febriũ putridarũ in generali:ꝛ recte ponit̃ poſt ꝑcedẽtia capla. naꝫ cum poſuit cauſas ꝛ dñas ꝛ ſigna: ꝛ quedaꝫ gñalia ſigna accidentia putridaruꝫ ꝛ humoraliũ febriũ:artifex opatiuus medicus iam dꝫ ponere modos curationum:ꝛ prius in gñali. ℂ Diuidit̃ autẽ pro facilitate doctrine ꝑſens caplm in q̃tuor partes. Nã ꝑmo ponit intẽtiões gñales habẽdas in cura haꝝ febriũ partiꝫ notificãdo ꝛ cõparando adinuicẽ.ſcđo ponit ea cũ qbus cõplent̃ dicte intẽtiones põnẽdo in vſu coꝝ canones. 3° ponit canones obſeruãdos quãdo accĩtia aliq̃ fortia ſunt febri coniuncta. 4° ponit deſcriptiones quorũdaꝫ ſolutiuoꝝ.ſcđa ibi. (Et cum tu infridas.) ibi 3° (Et ſcias ꝙ qñ aggregant̃.) ibi 4° (De ſolutiuis.) Prima in tres. nam primo ponit intẽtiones dictas.ſcđo vnaꝫ declarat. 3° comparat eas quo ad nr̃m vſum. ibi 2°. (Et digeſtio.) ibi 3°. (Et quandoꝙ ꝯ̃ria.) ℂ In ꝑma parte dicit:ꝙ tu debes ſcire ꝙ intẽtio in medicãdo febres putridas qñꝙ vertit̃ ad partem febris:ꝛ quo ad illud opꝫ ꝙ infrigidet ꝛ humectet: qñꝙ vertit̃ ad partẽ mãei a qua pẽdet febris: ꝓꝑ quã conuerſioneꝫ oꝫ ꝙ maturet̃ aut digerat̃ aut euacuet talis mã. ℂ Circa quaꝫ partẽ nota ꝙ medicatio ſumit̃ quandoꝙ ꝓprie pro curatione ꝓprie dicta:ꝛ iſta eſt remotio morbi:ꝛ qñqꝫ ſumit̃ pro opꝫ:per qđ tandẽ morbus remouet̃: ꝛ hoc modo ꝑuiſio cõiuncta medicationi põt dici medicatio: ꝛ hoc plane vult Gal.xi. terapẽti. ꝛ hoc ſcđo modo loq̃t̃ Auic.cũ dicit medicãdo:ꝛ maxime de opꝫ ꝑ qđ ĩmediate aliq̃ res ꝑter nãm remouet̃ intẽdit Aui.vñ nõ poſuit hic Auic.intẽtionẽ ad virtutẽ:vt Gal.loco allegato:q2 illa nõ eſt ĩmediate ad remouendam diſpõnẽ ꝑter nãm. ℂ Nõ ſcđo:ꝙ lꝫ in rubrica dicat̃ de febribus putridis: tñ hic Aui. ponit regulas cõmunes ad oẽs mãles vl' humorales febres. vt pꝫ in ꝓceſſu. ℂ Nõ 3° ꝙ ſtatim ſicut febris comprehẽdit̃ humoralis comprehẽdunt̃ due res ꝑter nãꝫ abijciẽde.ſ. febris ꝛ humor faciẽs febrẽ.ꝛ iõ in omni tali febre recte curãda occurrunt ꝑmo vt talis eſt iſte due intẽtiões. vna ad febrẽ remouẽdã.alia ad mãꝫ. verũ qñꝙ vna iſtaꝝ eſt fortior.ꝛ tunc intẽtio vertit̃ ad illam partẽ.ſ.magis ꝙ̃ ad aliã:aut ad ambas:ꝛ hoc 3m tacuit Aui.tãꝙ notũ ex alijs. Et ex hoc 3° pꝫ ꝙ nõ poſuit Auicẽ.magis vlem canonẽ ponere de cura febrium humoraliuꝫ.nã de cura febris abſolute:aut de cura febris inquãtũ ẽ mala ꝯplo calida hñ poſuit magis vl'es canones maxime mõ ſcđo in q̃rta ꝑmi.cap° 2°. Et pꝫ ꝙ in cura febris humoralis iſte due intẽtiões ſunt ꝑores alijs. ℂ Et 4° nõ ꝙ cũ febris ſit morbus ꝑ exceſſuꝫ caliditatis:ꝛ oĩs cura fiat ꝑ ꝯ̃riũ.tũc dꝫ cura fieri ꝑ ea que infrigidãt:ꝛ q2 calor igneus ẽ deſiccatiuus. iõ ẽt ad remouẽdum effcũ ſuum opꝫ ꝙ dent̃ humida faltem magis ꝙ̃ darentur alijs partibus ſi non febriret. Conſtat tamẽ ꝙ multotiẽs exiccatio quã facit febris eſt intenta a medico:ſicut in paraliſi ꝛ ſpaſmo humido: in quibus caſibus etiam dum curat̃ febris non dantur abſolute humida: ſꝫ magis hũida ꝙ̃ ſi alijs parib° febris nõ eẽt. ℂ Quinto nota. vt dicitur in cõmento aſſo. Vbicũꝙ ꝙbus.ꝛ.xi. terapẽtice.

terapentice caplo.9.ꝙ hũores ſemiputridi:⁊ remiſſe pu tridi poſſunt corrigi a nã:⁊ ad benignum reduci:⁊ iõ nõ ſemꝑ mali humores ſunt euacuãdi: ⁊ ꝯſtat ꝙ aliqñ ma li huores ſunt digeſti:ſʒ tñ faciũt febrẽ:qꝛ adhuc manẽ tes in corpore calefaciũt cor ꝓter nãʒ:⁊ ſunt euacuandi: ſʒ nõ digerẽdi. Et iõ Aui. ꝯſiderãs ꝙ remotio humoꝝ putridoꝝ quãdoqʒ fit ꝑ euacuationẽ eoꝝ : qñqʒ ꝑ eoruʒ digeſtione:⁊ ad benignũ reductionẽ:⁊ qñqʒ per matura tionẽ:per quã expulſioni parant̃:dixit quo ad ſcðam in tẽtionẽ diſiũctiue:ꝙ neceſſe eſt vt euacuet̃:aut digerat̃: aut maturet̃: ſumendo digerere ⁊ maturare:vt ſumpſit ꝑma ꝑmi.caplo de vtentib⁹ nãlib⁹ miniſtrãtib⁹:⁊ qꝛ Ga. xi° terapẽti.innuit ꝙ opʒ hẽre intẽtionẽ ad putredinẽ:⁊ ad detẽtionẽ eoꝝ euaporari:⁊ ad cãʒ detẽtionis: que eſt opilatio:⁊ ad cãs opilonũ ſi ſunt ꝑſentes : puta humorũ multitudinẽ:aut viſcoſitatẽ vel groſſitiẽ: vel poroꝝ ſtri cturam:gb⁹ opʒ inuenire ꝯ̃ria; ꝯſtat ꝙ nõ ſolũ due ſunt habẽde intẽtiones in harũ febriũ cura. Sed tñ iſte alie habent̃ inquantũ aliq̃ habet̃ intẽtio ad mãm facientez febrẽ. Et iõ Aui. nõ dixit ꝙ ſolũ due ſunt intẽtiones ha bẽde in cura. Sʒ dixit quecũqʒ ſit intẽtio: que habet̃ ꝑ cura reſpcũ reꝝ ꝑter nãm in febre humorali aũt cõuer tẽdo ſe ad febrẽ: ⁊ ſumẽdo ab ea imediate indicationẽ: aut ꝯuertẽdo ſe ad mãm febris : vel dic ꝙ iſte ſunt due ꝑncipales intẽtiones:relique vͦo gr̃a iſtarũ. Qõ. I.

Hic ſolet dubitari: que iſtaꝝ intẽtionũ ſit ꝑor: vel intẽtio ad cãm: vel intẽtio ad febrẽ:⁊ nõ eſt dubiũ ꝙ via intẽtiõis intẽtio ad febrẽ eſt ꝑma.nam gr̃a eius intẽdimus ad alias res in cura febris:⁊ ꝑmũ in intẽtione eſt finis opis. ¶ Sed vtrũ in cura talis febris ſit ꝑus icipiẽdũ cũ hisque febri opponunt̃: aut ꝯ̃ cãm ẽ alia qõ. Et videt̃ primo ex Gal.3° tegni: ꝙ opʒ ꝑus cãm abſcindere:deinde venire ad eã : que facta eſt diſcraſia: ⁊ idẽ dicit̃.xi.terapẽtice.caplo.8.⁊.7.terapẽti. ſm meaʒ coꝛrationẽ.caplo.14. ¶ In oppoſitũ arguĩ. ꝑmo ex Auic. in iſto caplo īfra: qñqʒ febris eſt tãte vehemẽtie ꝙ non lʒ vti regimine cauſe:⁊.8.terapẽt.Gal.caplo vltimo. vbi vult ꝙ indicatio a febre obumbrat omnes alias.

¶ In iſto dubio non multũ me extẽdam: qꝛ ſnia debʒ eẽ ſm regulas Auic.q̃rta ꝑmi caplo vltimo:⁊ Gal.io.tera pẽtice caplo ꝑmo. Tamẽ pro iuuenibus nota ꝙ cura fe briũ putridaꝝ ⁊ alioꝝ morboꝝ qñqʒ ẽ regularis:qñqʒ coacta:regularẽ dicũt Gẽtilis ⁊ Marſili⁹ duob⁹ modis. vno mõ qꝛ fit ſm aliq̃ʒ regulã ſumptã ab eẽntia morbi: aut ſm regulã ſumptã a mõ eẽndi morbi. vbi gr̃a. qꝛ fe bris ẽ calor ſm ſuã eẽntiã: regula ab hac re ſumpta ẽ:ꝙ dʒ remoueri ꝑ ꝯ̃riũ:qõ eſt frigus:⁊ ab hac regula ſume remus:ꝙ icipiam⁹ a cura febris. Sʒ qꝛ febris putrida ꝑ ſuũ modũ eſſendi includit ꝙ pẽdet a cã:⁊ in morbo ha bẽti talẽ modũ eẽndi:regula ẽ ꝙ incipiamus a cauſe re motiõe. iõ ſm regulã ſumptã a modo eẽndi putride fe bris icipiẽdũ eſt a cauſe remotione: ⁊ vtraqʒ hoc modo põt dici regulariter: ſecũdario dr̃ cura regularis a Gal. xi°.terapẽti.que eſt ſine fallacia:qꝛ fit cuʒ notabili iuua mẽto:⁊ cũ notabili nocumẽto:⁊ ꝓportionalr̃ duob⁹ mo dis dr̃ cura regularis: vel coacta.ꝑmo : qꝛ ꝯ̃ regulam de mõ eẽndi:vel de eẽntia.ſcðo qꝛ fit cuʒ notabili nocumẽ to:⁊ euitet̃ maius. ¶ His habitis Gẽti.⁊ Mar.ꝯcordãt in iſta ꝯcl̃one. in cura regulari ſm regulã ſumptã a mõ eẽndi febris putride ſemꝑ icipiẽdũ eſt a cauſe remotõe vel ſemꝑ intẽtio dʒ primo verti ad partez mãei. Iſtam ꝯcluſionẽ ꝓbãt auctoritate ⁊ rõne.auctoritas ẽ Gal. io. terapẽti.caplo ꝑmo:cũ dixit. in alijs aũt quecũqʒ accen dentẽ cãm hñt intus ꝑma intẽtio indicatiõis a cauſa ẽ: ⁊ ſubdit.ſi demuʒ:ḡ recte nobis magiſtratũ eſt putrefa ctionẽ humoꝝ multoꝝ dieꝝ febriũ cãm eẽ hãc . ſanare opʒ ꝑmũ.ſ.cãm: ⁊ infra fortius dicit.ſi.n.quibuſcũqʒ ſana uerimus auxilijs: id febris qõ ſemꝑ generat̃:hec nobis augebũt cãm:que fecerit eã:neqʒ iterum eius vnq̃ʒ gnõ nem:neqʒ magnitudinẽ diſcernemus. nam gnãtio ieq̃t ſpẽm cauſe: que fecit eaʒ: ⁊ magnitudo illi coaugebit :⁊ in his videt̃ innuere: ꝙ nõ ſolũ nõ põt febris no curari neglecta cã:ſʒ nec remitti. Rõ aũt ẽ iſta.ois febris hũo ralis pẽdet a cã.ḡ. ꝯ̃tia ẽʒ ꝑ regulã dicentẽ : ꝙ morbus pẽdens a cauſa non curat̃ :niſi remota cauſa. Ego tñ pu to hãc ꝯcl̃onẽ nõ eẽ verã. Naʒ regula eſt ꝙ febre exiſtẽ te tante intẽſionis:ꝙ ſi vteremur regimine cauſe: infir mus ꝑiret.tũc incipiẽdũ ẽ ab alteratione ⁊ extinctione: ⁊ iſta regula ſumit̃ a modo eẽndi talis febris putride.ḡ ꝑ regulã ſumptã a mõ eẽndi qñqʒ in febre putrida ẽ icī piẽdũ a ꝯ̃rietate morbi. Et aſſumptũ pʒ in hoc caplo ſu ſra:⁊ ex Gal.io.terapẽti.cap.ꝑmo:vbi ita dixit. fiet autẽ vnqʒ qñqʒ tam magna febris magnitudo: vt ſubito iſſe rat ꝑniciẽ:niſi qs eã ꝓhibuerit. Et tũc opʒ hãc abſcinde re ꝑus: deinceps ad cauſe intẽtionẽ ire. Qꝛ aũt hec regu la ſumat̃ a mõ eẽndi:pʒ:qꝛ ſumit̃ a fortitudine.naʒ niſi eẽt fortitudo tãta: icipemus a cã: ⁊ fortitudo eſt modus eẽndi:vt ipſimet deſcribunt. dimittat̃ ḡ illa ꝑma ꝯclo. ¶ Scðam ꝯcl̃onẽ ponũt capiẽdo curã regularẽ modo ſcðo. medicus in cura febris putride ſimul vẽit intẽtio nẽ ad cãm ⁊ ad febrẽ. Iſtã ꝓbant:qꝛ ita faciẽdo ꝯfert ſi ne nocumẽto:⁊ pʒ ex Gal.io.terapẽti.allegato caplo cuʒ dixit. Ergo ſiqdẽ in idẽ ꝯueniũt febris extictiua:⁊ cauſe adiutoria id qõ oñdit̃ ab vtriſqʒ parate faciẽdi. Sʒ iſta ꝯclo ſi itelligat̃ particulariter eſt vera ⁊ ꝓbata.ſi vͦo in telligat̃ ꝙ in oĩ cura regulari putridarũ mõ ſcðo ſimul icipit medicus obuiare vtriqʒ nõ videt̃ mihi ꝓbata:⁊ ẽ ambigua.nã forte in extinguẽdo vbi extinctio nõ cõue nit cauſe:tñ nõ fit nocumẽtũ notabile ad modũ loquen di medicoꝝ.nõ.n.itelligimus ꝙ in cura regulari nulluʒ fiat nocumẽtũ:qꝛ Gal.dixit.xi.terapẽti.ꝙ nihil ẽ habẽs iuuamẽtũ ſine nocumẽto. ¶ Tertia ꝯclo. ĩ cura irregu lari vel coacta mõ ſcðo: nec vlr̃ opʒ ꝑmo vacare cauſe: nec vlr̃ opʒ ꝑmo vacare morbo magis.nam qñ euacua mus ꝑꝑ multitudinẽ añ digeſtionẽ eſt cura coacta:⁊ qñ incipimus extinguere ꝓhibendo digeſtionẽ eſt cura co acta:⁊ hoꝝ qñqʒ facimus vnũ:qñqʒ reliquuʒ. In qbus aũt caſib⁹ facimus ꝑmo vnũ:⁊ in qb⁹ p⁹ reliquuʒ dicet̃ in textu. ¶ Et rõnes añ oppoſitum ⁊ poſt ſatis apparẽt ſolute qñ itellexeris ꝙ in illa febre : in q̃ ꝑmo icipimus ab extictiõe:nõ tñ ꝑus curat̃ itegre febris:qꝛ cã efficiẽs ꝑ ea faciẽda vl̃ ꝯſeruanda remoueat̃. nã añ integrã cu ram poſtea redibimus ad cãm:vt Auicẽ.infra. In cura aũt reglari ꝑmo mõ:qꝛ ſm aliq̃ʒ regulã ſumptã ab eẽn tia:aut a mõ eẽndi videt̃ mihi dõʒ ſilr̃ ꝙ qñqʒ icipim⁹ ab his:que morbo opponũt̃ : qñqʒ ab ꝓhis : q̃ opponunt̃ cauſe:vt pʒ ex argumẽto ꝯ̃ ꝑmã ꝯcl̃onẽ. Qõ. II.

Secunda qõ ſolet hic tãgi:an digeſtio debeat̃ cau ſe cõiuncte vel añtecedẽti febris:vt eſt di ctum ſupra multotiẽs:imo vt plurimũ ĩ iterpolatis ⁊ ꝯti nuis habituros multos paroxiſmos vel exacerbatiões: ⁊ in cõcluſis eſt mã añ ſtatũ:q̃ nõ actu putreſcis parata eſt tranſire in putredinẽ:⁊ actu immediate facere febrẽ modo ſupra expoſito:cuʒ diximus ꝙ mã putrida ẽ cau ſa ꝯiuncta febris:nunc ẽt illo mõ loqmur: qꝛ alr̃ cã ime diata nõ ẽ niſi caliditas:q̃ nõ digerit̃:poſt talẽ aũt mãʒ in febre putrida plurimuʒ eſt humor actu putridus:qui actu facit febrẽ ſine alio medio corpore faciẽte febreʒ: quẽ cõiter vocam⁹ cãm ꝯiũctã: ⁊ talis humor q actu pu tret:qñqʒ in paruo tẽpore eſt apt⁹ euaporare: ⁊ a cõpore

egredi ꝑ viam vaporis vel ſudoris: ita ꝙ ſi medicus ni-
tereť alia via ipm̄ educere: multo magis noceret ꝗ̄ ꝓ-
deſſet: ſicut pꝫ de cā ↄiūcta paroxiſmi īterpolate tertia-
ne vel q̈rtane: vel quotidiane: vt dˀ in ſmone vlı̄ febriū
putredıūis: q̄nq̈ tñ ↄtigit ꝙ plurı̄ tēpore ꝑmanet: ꝛ mul
ta facit nocumenta anq̈ diſſoluať. vñ medici: aut ꝑ flo-
botomiā: aut ꝑ farmacū niťť talē hūorē euacuare: ſi
cut accidit in ↄtinuis pacutis: vt dixit Ypo. in aflo. eua
cueť in valde acutis eadē die ſi expedit: ꝛ in iſto humo-
re cūando ꝑ farmacū q̄nq̈ eſt vtılıs ꝑparatio ꝑ inciſio-
nē: aut ꝑ ſubtiliationē: aut ꝑ igroſſationē. In illo at̄ quē
opꝫ in vaporē cito ↄuertere nō eſt dubiū ꝙ non ↄuenit
igroſſatio: ſꝫ multotiēs iuuat ſubtiliatio. Cōſtat etiaꝫ ꝙ
hūori q̈ nōdū facit febrē: ſꝫ eſt parat' facere ↄuenit eua
cuatio ſi nō ſit reducibilis ad benignum: ꝛ q̈ euacuatio
eius q̄nq̈ ꝑ viſcoſitatē: q̄nqꝫ ꝑ groſſitiē: q̄nqꝫ ꝑ nimiaꝫ
ſubtilitatē ipediť. ideo multotiēs idiget ꝑparatione ad
euacuādū ꝑ oppoſita: quā hic vocamus digeſtionē. ſi ēt
ad benignū ſit reducibilis dꝫ reduci ſi alia nō ſequanť
nocumēta: ꝛ hoc fit ēt ꝑ digeſtionē. ❡ Ex quibus ↄſtat
ꝙ ꝛ cauſe ancedēti ꝛ cauſe coniuncte hoc modo ſumen-
do ↄuenit digeſtio: ꝛ q̄nqꝫ ambabus: ſꝫ tñ de cauſa ↄiun
cta facit dubiū v̄bꝫ Gal. ſup ꝑmo regiminis acutoꝝ. il-
lo paſſu. ptiſana vō ordeacea cum dixit: ꝛ qm̄ genus fe
briū acutoꝝ fit ēt ꝑ putredinē humoꝝ. tūc oꝫ ꝙ non ſit
ſollicitudo tua ad hoc vt digeras ex eis illud: in q̇ poſſi-
bilis ē digeſtio: ꝛ euacues ex eis qḋ iā aduſtū eſt: ꝛ egreſ
ſuꝫ ad h̄ vt in eo poſſibilis ſit receptio digeſtiōis ſolici-
tudo parua: imo ſupple magna. Nā humor q̈ iā trāſiuit
in cām ↄiūctā videť iaꝫ multū in putredinē trāſiuiſſe: ꝛ
ſic non poſſe digeſtionē recipe: ꝛ ex h̄ capite puto Tha-
deum fuiſſe motū in practica diſputata ad dn̄m ꝙ dige
ſtio ſolū debeť cauſe ancedēti: ꝛ nō couincte: veritas tñ
eſt ꝙ Gal. hic loqˀť de digōne ꝑ quā humor ad benignū
reduciť. nā ꝑparatio ad expulſionē etiā aduſtis ſepe hu
moribus debeť: ꝛ nos de hac loquemur in textu Auicē.
vt patebit ſtatiꝫ. ❡ Et veritas ē ꝙ multotiēs febres pē-
dent a mā tā pauca: ꝛ tā parata expulſioni: ꝙ medic' nō
idiget arte ad digerēdū: ſicut in multis tertianis vnius
paroxiſmi: vel duoꝝ: ꝛ ſilr̄ qn̄ mā iā ē digeſta: plurimuꝫ
tñ idigem' digōne: ꝛ q̄nq̈ eſt febris: in q̄ nō eſt cā ancē-
dēs: ſicut qn̄ tota mā trāſiuit in ↄiunctā: ꝛ tunc nō indi-
gemus digeſtione cauſe antecedētis: ꝛ q̄nq̈ mā: que pu-
tret: ꝛ trāſiuit in mām̄ ↄiunctā eſt māſura multū: vl ſal
tē q̈buſdā dieb' anq̈ pellať a nā: ꝛ tandē pellēda ē cre-
tice: aut alio mō ſenſibilr̄: ꝛ tūc idiget adiutorio medici
in digeſtiōe modis īfra dicēdis: ꝛ nō ſolū illa: que ē ſub
forma cauſe ancedētis: ſed coniuncte: veꝝ eſt tñ ꝙ q̈ fe
bres pñt eē multoꝝ paroxiſmoꝝ ſtatiꝫ poſt paroxiſmū
nō remanet mā: ſꝫ mala q̈litas: vt dcm̄ eſt ſupra. iō ēt in
febribus q̈buſdā interpolatis multoꝝ paroxiſmoꝝ ſtat
nō eē neceſſariā digeſtionē cauſe ancedētis: ꝛ has parti
cularitates ꝛ hos modos ↄcluſionū potes ꝑ te imagina-
ri: plurimū tñ in febre īterpolata qn̄ ↄiunctā cām dige-
rimus: ſubtiliamus: q̈ intēdimus ad ei' reſolōnē: ꝛ qn̄-
qꝫ ingroſſant cām ancedētē: tñ ꝓ ↄiuncta vtimur ſub-
tiliatiuis: vt infra videbiť in particularibus locis. non ģ
ſemꝑ ꝑciſe eodē digeſtiuo vtimur ꝓ cā ancedente ꝛ cō-
iuncta: lꝫ multotiēs ſit ita ꝛ fortioris gradus in aliq̄ vir
tute ꝑma vel ſcḋa darem' ꝓ vna cāꝝ: q̈ ꝓ alia. vbi gr̄a.
q̈ cā ↄiuncta eſt actu putrida. iō eſt actu calida cā ance
dēs: ꝑcipue flegmatice: aut q̈rtane eſt frigida. ꝛ iō in ca-
liditate ſyrupi faciem' diuam qn̄ damus in die paroxiſ-
mi: ꝛ qn̄ damus ī aliis dieb'. ❡ In ſūma igiť hūori pec
cāti nō reducibili ad benignū: ſicut ſunt vtplurimū illi

q̈ ſunt ſub forma cāe ↄiūcte febriū ↄuenit euacuatio ꝑ
aliquē modū: ꝛ q̄nqꝫ ſibi nō ↄuenit: aut q̈ eſt digeſtus:
aut q̈ nō dat tps̄ idutiaꝝ: aut q̈ nō ē ſuſceptibilis dige-
ſtionis: q̄nqꝫ tñ ei ↄuenit digeſtio: que eſt aliq̄ ꝑparatio
ad expulſionem: ꝛ hoc eſt vtplurimū. Quādoq̈ ēt cōue
nit humori peccāti digeſtio: que eſt ↄuerſio ad benignū
vt ſemiputridis: ꝛ iſta digeſtio ē: que facit ceſſare putre-
dinē: vt dixi tertio tegni. Non oīs digeſtio ꝛ ſilr̄ euacua-
tio: ꝛ ſilr̄ hūori peccāti q̈ eſt ſub forma cauſe ancedētis
ↄueniunt ambo modi digeſtiōis ad bonū ſenſuꝫ: q̈ ali-
cui vnus: alteri alt'. Nā nō eſt iconueniēs aliquē humo
rem nō putridū nō eē ad benignū reducibilē. Et iō ſub
diſiūctiōe Aui. dixit in l̄ra digeſtio: aut euacuatio.

❡ Et digeſtio quideꝫ in groſſa eſt equatio eius cum ſubtiliatione. in ſubtili eſt equatio eius cū ingroſſatione.

❡ Cū poſuit gnālē canonē: in quo dedit tres gnāles mo-
dos curādi putridā. ſ. aut īfrigidādo: ꝛ hoc intētione ha-
bita magis ad febrē: aut digerēdo: aut euacuādo ꝑ intē-
tionē: que habeť ad cām. Et qd ſit infrigidatio eſt ſatis
notū: ſilr̄ euacuatio. Hic aūt declarat qd eſt digeſtio: de
qua hic ītēdit dicēs: ꝙ digeſtio in mā groſſa eſt equatio
eius. i. reductio v̄ſus equalitatē vl mediocritatē in groſ
ſitudine: ꝛ hoc cū ſubtiliatiōe: ꝛ in mā ſubtili digeſtio ē
eq̄tio. i. reductio v̄ſus mediocritatē in ſubtilitate cū in-
groſſatiōe. ❡ Ubi ꝑmo nōndū: ꝙ Aui. hic loquiť ꝓprie
de digōne: que in nocitiuo hūore attēdiť non reducibili
per quā expulſioni preparať ſm̄ Gentilis expoſitionē: ꝛ
iō non dixit niſi de ꝑmutatiōe modi ſubſtantie in groſ-
ſaꝫ vel ſubtilē: dādo itelligi illā: que ſit de viſcoſis in in-
ciſam. Marſili' aūt voluit ꝙ hic loquiť generalr̄ de di-
geſtione tā in nocitiuo reducibili q̈ in non reducibili: ꝛ
q̈ hūor ꝑ groſſitiē q̄nq̈ peccat: q̄nqꝫ ꝑ ſubtilitatē: ꝛ hoc
iueniť tā in reducibili q̈ in nō reducibili. iō de his duo
bus modis expoſuit Aui. volēs ꝙ hec nō ſit diffinitio: ſꝫ
per hos modos recordaremur diffōne digōnis taꝫ in iu
uatiuo q̈ in nocitiuo: ꝛ vtraq̈ eſt tolerabilis expō: ſed ſi
dicerem' ꝙ ſolū loquiť de digeſtione in nocitiuo nō re-
ducibili: adhuc nō eēt cōpleta diffō: cū ſm̄ oēs dimittat
modū digeſtiōis viſcoſi: ſꝫ eſt quedā exēplaris declara-
tio: in qua vult ꝙ intelligamus ꝑ illā alios modos. ꝛ iō
magis placet Marſilij expō. ❡ Scḋo nōnduꝫ: ꝙ dige-
ſtio in nocitiuo nō reducibili ad benignū q̄nq̈ ē ꝑ ſolaꝫ
ꝑmutationē mãe in modū ſubſtantie: ꝑ quā euoni reſi-
ſtit: ꝛ ſic aut eſt ingroſſatio ſubtilis hūoris imbibiti: quē
ꝑ hoc nimis reſiſtit expulſioni nō recipiēs firmiter im-
preſſiones mēbroꝝ expellētiuꝫ. ſicut apparet in tuſſi: in
catarro ſubtili: aut ſubtiliatio groſſi non potētis ꝑ vias
ductuū facile penetrare: ꝛ iſte debēt eē mutationes non
de vno extremo ad extremuꝫ contrariū: ſꝫ v̄ſus medio-
critatē. ꝛ iō Auic. dixit equatio. aut 3' eſt digeſtio īciſio
viſcoſi qḋ ꝓpter ſuam adherētiam nimis reſiſtebat ex-
pulſioni. Aliq̄ tñ maneries digōnis iueniť fieri in hu-
more malo nō reducibili ad benignū: que non eſt ꝑ ꝑ ꝑ-
mutationē in aliquo triuꝫ dictoꝝ modoꝝ: aut in aliquo
modo ſubſtātie ſenſibili: ſꝫ q̈ humor ꝑ illam fit magis
obediēs virtuti: ꝛ min' moleſtus ꝛ magis paratus para-
ri ſm̄ intētionē caloris nālis: ꝓpterea ꝙ merito ꝓprie-
tatis ↄſequētis illū modū digōnis facilius patiť. verbi
gr̄a. pone ꝙ ſocrates habeat mediocrem ſanguinem in
omnibus tribus dictis modis ſubſtantie. ſ. groſſitie: ſub-
tilitate ꝛ viſcoſitate: ꝛ ꝙ ꝑ fricationē: aut per percuſſio-
neꝫ ſanguis currat ad locuꝫ: ꝛ facit apoſtema: ꝛ digerať
mā: ita ꝙ in ſaniem couertať: cōſtat eni ꝙ per hoc non
fit digeſtus

fit digeſtus:qꝛ fiat groſſioꝛ:forte.n.ex groſſitie acqſita
min⁹ obdediret:nec qꝛ fiat ſubtilioꝛ:vt pȝ:nec qꝛ nimis
viſcoſus:ſed qꝛ verſus ſanici nãȝ ꝑmutat̃ q̃ magis obe
dit q̃ ſanguis in illis poroſitatibus in qb⁹ pter nãm cõ
tinebat̃:ſili modo ꝯtingit putrefieri ſanguinẽ in venis
ſicut in apoſtematibus:ꝛ ita digeri:vt pȝ ꝑmo de diffs
febriũ caplo.vi.putredo dixit q̃ ſm vaſa ſilis eſt putre
dini:q̃ ſȝ flegmones ꝛ apoſtemata ꝛ alias puſtulas:vbi
pȝ legenti:ꝙ vult putredinẽ.q̃ eſt cũ ꝯplete dominatur
nã:aut certiſſime vincente nã in apoſtematibus eſſe cũ
fit optima ſanies:ſed intra vaſa cũ fit hypoſtaſis in ge
nere illo optima. Pȝ aũt ꝙ qñqȝ ſanies ẽ nimis groſſa:
ꝛ groſſioꝛ hũoꝛe ex q̃ gñatur:ꝛ ſic nõ fit digeſtio illa per
ſubtiliationẽ neqȝ ꝑ igroſſationẽ ſubtilis mõ poſito hic
ab Aui.ꝛ pariformiter ꝯtingere põt ẽt in hũoribus itra
vaſa:ꝛ ꝙ hec ſit mens Gal.pȝ clare ſcdo regiminis acu
toꝝ in ꝯmẽto illius partis.(Multotiẽs aũt ꝛ a capite ꝛ
a ꝑtib⁹ circũ pect⁹ ꝛc̃.)vbi ſic dixit Gal.ꝛ nõ nominat
eos hoc noĩe.ſ.crudos niſi qñ alteratio ſupfluitatum
apud eũ nominat̃ digeſtio:quis nõ ſit poſe qñ alteran
tur vt nutriant aut mũgent corpus ſicut ſunt due cole
re ꝛ virus veꝝ:quãuis illud ſit ita:tñ cũ nã ſit vincens
huius ſupfluitatis currit ꝯſuetudo apud eũ vt noiet il
lud qõ ſuperat nã ex eis digeſtũ:ꝛ illõ qõ nõ ſuperat in
digeſtũ.hec Gal.ꝛ tu lege reſiduũ:ꝛ manifeſte videbis
ꝙ qñqȝ digeſtionẽ i nocitiuo nõ reducibili ad benignũ
ſumat ſcdm hunc modũ:qꝛ alteratio:ꝑ quaȝ ſuperatur
humoꝛ a vtute ꝛ fit poſtea vtuti obediẽtioꝛ.Et ẽ hec di
geſtio vt dicit Gal.ſcdm modũ ꝑme intentionis gnãlis
nominis digeſtiõis:vñ paulopoſt dicit Gal.ꝛ intellige
nomẽ digeſtionis in hoc loco ſcdm intentionẽ ꝑ^{am} gnã
lẽ.Et intẽtio qdẽ ꝑma gnãlis in ea eſt qñ nã ẽ vicẽs hu
moꝛes potẽs cõuertere eos ſcdm ſuas virtutes. Et ꝑ h̃
pȝ:ꝙ rõ hõ digeſtiõis nõ eſt ꝙ ingroſſetur aut ſubtilie
tur:ſȝ ꝙ trãſmutet̃ a nã ſcdȝ ſuas vtutes alteratiõe ali
qua:ꝑ quã fiat aptioꝛ ad aliquẽ finez illaꝝ neqȝ exiſti
mãdũ hũc modũ digeſtiõis ſemꝑ eẽ in hũoribus putri
dis:ꝛ ſic quodãmõ ꝯiunctis putredini quẽadmodũ dic̃
dinus. Nã vrina dr̃ hoc mõ ab hypocrate digeſta lȝ nõ
ſit poſſibile ꝙ corpus nutriat.Et ꝯſtat ꝙ vrinã ꝯdigeſtã
nõ opȝ eſſe putridã nec fuiſſe cũ putredine. Unñ in iſto
ꝯmento loco ſcdi regiminis acutoꝝ Gal.dixit ꝙ hypo.
ꝑpter iſtã cãm:ſcȝ ꝙ vrina qñqȝ eſt tranſmutata a nã
ſcdm ſuas virtutes:qñqȝ non iõ dicit in vrina ꝙ eſt de
ea aliqua digeſta aliqua indigeſta. Et ꝑmo ꝑnoſticoꝝ
ꝯmẽto vltimo dixit:ꝙ cauſe facienti hypoſtaſiȝ nõ eſt
ꝯiuncta vel ꝯmixta cũ ꝑter nãm:ꝛ ſic nõ eſt ꝯmixta pu
tredo.¶ Ex q̃ ẽt pȝ:ꝙ in h̃ mõ digeſtiõis:nõ oȝ ꝙ hu
moꝛ ꝗ dr̃ digeſtus differat ſpẽ a crudo ſui modi.vbi gr̃a
colera ſi dȝ eſſe digeſta nõ differt a colera cruda ſpẽ.vñ
Gal.eodẽ cõmẽto dixit ꝙ colera vehemẽtis rubedinis
calida fetidi odoris eſt idigeſta:ſed colera vehementis
citrinitatis:cui nõ eſt mordicatio et pauci fetoris eſt di
geſta.q̃ tñ nõ differũt ſpẽ.¶ Ex quo ẽt ſeq̃ ꝙ talis mo
dus digeſtionis nõ ſolũ fit in nõ reducibili ad benignũ
ꝯuertẽdo ipȝ in ſaniẽ vl̃ hypoſtaſiȝ:imo remanẽte hũo
re eiuſdẽ ſpẽi ſicut prius.Sed vbi ꝑmo erat crudus nõ
poterat ypoſtaſis laudabilis ſepari:poſtea cũ ẽ digeſtus
ſepatur:que ypoſtaſis ſȝ veriorẽ viaȝ fit ex ꝑte hũoris
ꝗ digerit̃ ꝛ poſtea ſepat̃.vñ ꝛ ipſa ꝛ hũoꝛ a quo decidit̃
vocat̃ digeſtus:vide q̃ dixi ſcda ꝑmi i qõne de ypoſtaſi
nãlis ſubſtantie:ꝛ ad hũc modũ digeſtionis declarãdũ
in hoc ope ſupra in caplo de tꝑibus morboꝝ in qõne d̃
magnitudine febris adduxi ꝑter auctoritates hic poſi
tas quaſdã rõnes.vide ibi:ꝛ ego puto:vt ibi dixi ꝙ hic
eſt ille modus digeſtionis:ſȝ quẽ tempora vniuerſalia
morbi diſtinguuntur. Queſtio. III.

Sed qꝛ Aui.dixit in littera ꝙ digeſtio qñqȝ eſt eq̃
no cũ ſubtiliatiõe:iõ dubitat̃ hic. vtꝝ ois
digeſtio igroſſando ꝑcedat.In hac qõne nõ eſt dubiũ
ꝙ lumẽdo digeſtionẽ large ꝑ digeſtione in iuuatiuo ꝛ
mutatione in nocitiuo mõ loquẽdi medicoꝝ aliqua di
geſtio ſubtiliãdo ꝑcedit vt Aui.dicit in littera:ſȝ talis
nõ eſt digeſtio ꝑprie accepta:de qua loq̃t Ari.q̃rto me
theo.de digeſtione aũt ꝑprie accepta dixi latius in ꝑ°
ꝑticula affo.cõmẽto illi⁹ affo.digeſta medicari ꝛc̃.ꝛ pro
ꝑte ꝑma ꝑmi caplo de virtutib⁹ miniſtrãtib⁹:magis tñ
ad ꝯplemẽtũ in affo.ꝛ ꝑ nũc dicã ꝑmo breuiter aliorũ
opiniones poſtea ꝑpriã.¶ Cõciliatoꝛ ꝗ dĩa.50.dicit di
geſtionẽ i iuuatiuo quãdã ordĩari i reſtaurationẽ groſſi
ſicut oſſiũ:quãdã in reſtauratiõeȝ ſubtilis ſic̃ ſpirituũ:
quandã in reſtaurationẽ medij ſicut carniũ:ꝛ vult ꝑ ꝙ
ois talis digeſtio ordinata i groſſi reſtauratiõeȝ fiat in
groſſãdo:ꝛ media qꝛ ſũt ordinata ad ſinẽ debẽt eẽ fini
ꝑpoꝛtionata:ſcdo vult ꝙ digeſtio ordinata in reſtaura
tionẽ ſpiritus ꝑcedat ſubtiliãdo maxime illa que ordi
natur in reſtaurationẽ ſpũs aĩalis in rete mirabili:ꝛ per
ſimile nocitiuũ:ꝛ hoꝝ ꝑmũ dixit Ari.intelligere quar
to metheo.nõ aũt vniuerſaliter:ꝛ hec poſitio niſi limi
tet̃ ꝙ digeſtio q̃ imediate ordinat̃ i talis groſſi reſtau
rationẽ ingroſſãdo ꝑcedit:ꝛ illa q̃ ordinat̃ imediate in
talis ſubtilis reſtauratiõeȝ ꝑcedit ſubtiliãdo:nullo mõ
ſaluari põt:ꝛ mirãdũ de tãto viro ꝙ tertiũ modũ tacuit
q̃uo ꝑcedat.ſ.digeſtio q̃ ordinat̃ i reſtaurationẽ medij.
¶ Gentilis v̄o i qõne ſuꝑ ꝑ ꝑnoſticoꝝ:qõ poſtea narrat
ſuꝑ hoc paſſu:ſupponit ꝑmo ꝙ digeſtio eſt perfectio nõ
ſolũ humidi aquei qõ ꝑ terreuȝ terminat̃:ꝛ ad ꝯplexio
nale deducit̃:ſed ẽt ꝑfectio ſicci terrei qõ hũidũ ad ꝑfe
ctionẽ deducit ꝛ terminat:ꝛ tunc vult ꝙ ois talis dige
ſtio vt eſt ꝑfectõ humidi aquei qõ ꝑ ſiccũ a calido ꝑfici
dȝ reſpcũ illius humidi ingroſſando ꝑcedit:ſȝ ois dige
ſtio talis vt eſt ꝑfectio ſicci terrei:ꝛ eius trãſmutatio vt
terminet humidũ ꝑcedit ſubtiliando:ratio aũt ẽ:qꝛ hu
midũ aqueũ eſt ſubtilius terreo.cũ igitur qñ digerit̃ il
li terreũ ꝯmiſceat̃:ſeq̃t ꝙ igroſſat̃:ꝛ ita ecõuerſo ſiccũ
terreũ ſubtiliat̃.ex hoc tñ dicit Gentilis accidit ꝙ dige
ſta qñqȝ ſũt groſſioꝛa qñqȝ ſubtilioꝛa vt nucleus amig
dale digeſtus eſt groſſioꝛ idigeſto:ꝛ ficus ꝛ pira digeſta
ſunt ſubtilioꝛa crudis. In primis eniȝ ꝑmo aggregatur
multũ aque cui terreũ ꝯmiſcetur. In ſecũdis aggregat̃
ꝑ multũ terreũ:qõ aduenientẽ humido poſtea ꝯmiſcet̃.
¶ Thomas aũt de garbo fundans ſe ſuꝑ ſnĩa hui⁹ opi
nionis ſupponit ꝙ ꝑpriũ ſubiectũ digeſtionis ẽ hũidũ
nõ ſiccũ terreũ.Et h̃ pȝ ꝑ Ari.i diffõne digõnis:ꝛ iõ cõ
cludit ꝙ ois digeſtio ingroſſando ꝑcedit reſpectu pro
prij ſubiecti digeſtionis:ſcȝ reſpectu humidi:hoc.n.ẽ ſo
lũ ꝑpriũ ſubiectũ:reſpectu aũt ſubiecti cõmuni qñqȝ
ꝑcedit ſubtiliãdo:qñqȝ igroſſando:ꝛ reſpectu ſicci ter
rei ꝑcedit ſubtiliãdo:recte ſicut dicit gentilis niſi in no
mine ſubiecti proprij digeſtionis:ꝛ ꝑbõnes ſunt eedeȝ.
¶ Marſilius aũt ſuꝑ prima quarti aliter q̃ ipſemet
inꝑma ꝑmi videt̃ innuere ꝙ quedã eſt digeſtio q̃ proce
dit debite ꝯmiſcendo humidũ cũ ſicco terreo nõ ꝑ eli
quationẽ vel ꝑ ſeparationẽ.alia v̄o eſt digeſtio que proce
dit ꝑ ſeparationẽ vl̃ ꝑ eliquationẽ ſepãdo ſcȝ ꝑtẽ icõue
niẽtẽ:ꝛ tũc vult quattuoꝛ ꝯclõnes.ꝑma ois digeſtio que
fit ꝑ debitã ꝯmixtionẽ ſicci terrei cũ humido:ꝛ non ꝑ
ſeparatiõeȝ ꝛ eliquationẽ reſpectu humidi igroſſando ꝑ
cedit:pȝ qꝛ humidũ ꝑ talẽ ꝯmixtionẽ ingroſſat̃.cum ꝗ
nõ ſint alie cauſe ipm ſubtiliandi:qꝛ nec ſeparatio groſſi.

nec eliquatio:ſequit̃ ꝙ reſpectu humidi ꝓcedit ingroſſando. Scḋa ↄclo:aliqua digeſtio fcā ꝑ ſeꝑationē ꝑtis incōuenientis ꝓcedit igroſſando:aliqua ſubtiliādo. Iſta ↄcluſio pʒ:q2 quādoqʒ ſeꝑatur humidū ſupfluēs:⁊ qñꝫ terreū:vt pʒ ꝑ modos digeſtionū. Et ex iſta pʒ tertia:ꝙ totū digeſtibile ꝑ digeſtionē reddit̃ groſſius qñqʒ ſubtili⁹. Quarta eſt ꝙ ad ſenſuʒ pme ↄclonis dōm eſt abſolute talē digeſtionē ingroſſando ꝓcedere:nā cū in tali digeſtione ꝓcedat̃ ingroſſando humidum:tale aūt eſt ſubm ꝓpriū digeſtionis.ergo dicendū eſt talē digeſtionē ingroſſando ꝓcedere:⁊ videt̃ in iſta quarta innuere de digeſtione q̄ fit ꝑ ↄmixtionē:nō ꝑ eliquationē vel ſeparatiōeꝫ. ❡ Oēs tn̄ iſte poſitiones:pmo in h̄ deficiūt ꝙ vbi Ari. dicit gnālr ꝙ oīa paſſa pepanſiꝫ ſunt groſſiora. Iſti dicūt pticularē ⁊ ↄcedūt oppo^m ꝙ aliqua paſſa pepanſim ſunt minus groſſa:verba aūt Ari. ſūt. Ex ſpumoſis quidē aquea:ex talibus aūt q̄ terreſtria ↄſiſtunt ⁊ ex ſubtilib⁹ ſꝑ groſſiora ſint pepanſiꝫ paſſa oīa:⁊ non minus vlr Auerroys ſuꝑ illo paſſu q̄rto metheo. ita dixit:⁊ qñ digerunt̃ res ingroſſant̃:⁊ iſpiſſant̃:⁊ caleſiūt:⁊ areſcūt poſtq̄ fuerīt frigide opat̃ aūt ī illis ſpiſſitudinē calor nālis dixit:⁊ hoc qḋ ꝓdiximus eſt opus caloris nālis:⁊ ſi notent̃ iſta vltima v̄ba innuit ꝙ calor nālis iclinat̃:ita facere vlr:quare.n. hec dicerent̃ ſi calor nālis digerendo hʒ eliquare:⁊ ꝑ hoc ſubtiliare:aut inquātū digerēdo ſequeſtraret:⁊ magis manifeſtata ꝑ oī digeſtione eſt lr̄a Ari. poſt cū dicit. Neceſſe eſt aūt digeſta groſſiora:⁊ calidiora eē:tale eni efficit calidū melioris molis:⁊ groſſius:⁊ ſiccius. Ubi nota de pepanſi ſola:ſʒ de oī digeſtione loqtur ꝓprie dicta:idē innuit Ari. cuꝫ loqtur de idigeſtione oppoſita pepāſi:quā vocat omotenī vbi dixit. Contrariū aūt pepanſi indigeſtio alimēti in pericarpio.i. in fructu plante:hic aūt eſt intermina ta humiditas:ꝓpter qḋ aut ſpumoſa:aut aquoſa:aut eorū q̄ ex ambobus eſt omotes. Si ergo ſemꝑ omotes eſt cū nimia ſubtilitate:pepāſis ē cū groſſitie reſpcū ſibi:⁊ iſta ↄcludit:ꝓpter qḋ ⁊ ſubtilis humoris ꝑ oī:⁊ iſta cōcludit:ꝙ aq̄ nō dr̄ bona:q2 nō pōt ingroſſari ſola:vbi innuit ꝙ in pepanſi neceſſario cū fit:fit ingroſſatio. alr rō Ari. nō ↄcluderet. vult ꝑ Ari. ⁊ Cōmētator:⁊ digōnē ꝓprie dictā ⁊ pepanſim fieri ſemꝑ ingroſſando. ❡ Poſitio aūt ↄciliatoris ꝓ̇ in hoc deficit:q2 manifeſte vr̃ qñ bouine carnes comedunt̃ ex qb⁹ nutriēda ſūt oſſa ꝓ̇ cōuertunt̃ in ſanguinē qui eſt illis carnibus bouinis ex qbus eſt genitus ſubtilior:hec digeſtio ordinat̃ in generationē ⁊ reſtaurationē ſolidoꝝ mēbroꝝ:ſcḋo q2 ī trāſmutatiōe ſpūs aīalis cōis ī ſpūs aīales appropriatos mēbris nulla rō vr̃ ↄcludere ꝙ ꝓcedat̃ ſubtiliādo vt qñ ſpūs motiuus cōis appropriat̃ pedi vel alteri membro multū groſſe ſubſtātie:⁊ tn̄ ita oporteret ſemꝑ fieri ſm viā ↄciliatoris. Preterea in medijs ſicut in carne ⁊ ſanguine ⁊ fructibus nō duris nihil dicit. Sed ↄſequēter ad dicta oporteret dicere ꝙ ſi ex groſſiori generat̃ digeſtio ↄtinue ſubtiliādo ꝓcedit̃:⁊ ſi ex ſubtiliori ꝓcedit ingroſſando. ❡ Gentilis aūt ⁊ Thomas in hoc decipiuntur:ꝙ qñ ſeꝑatur ſupfluū groſſum hūidū remanēs cōmixtū pauciori terreo lʒ cū illo ↄmiſceat̃:tn̄ multo magis ſubtiliat̃ ꝑ multi ⁊ groſſi terrei ſeꝑationē q̄ ingroſſet̃ ꝑ ↄmixtionē. Silr qñ humidū cū terreo ꝑ digōneꝫ ↄmiſcet̃ ſtat multū plus addi ſibi de alio humido ꝑ qḋ ſubtilius q̄ an̄ erat:nō ſolū eniꝫ totū piruꝫ ſcḋm humidū:qḋ eſt ſua ꝑs dū eſt durū fiunt ſubtiliora ↄpleta digōne purius:q2 cū pauci humido multo plus ꝓportionalr reſpectu terrei ſecū ↄmixti erit de aqueo ⁊ aereo ī fine ↄpleta digeſtione q̄ in ꝓncipio. Et ideo illḋ humidum qḋ erat prius in piro ſubtiliatur in illa digeſtione Et ꝑ ſimile ſtat ſiccū terrei:ꝑ qḋ dʒ humidū terminari fieri ſubtilius q̄ ante ꝑ multi humidi ↄmixtioneꝫ:⁊ ſtat ſilr groſſius fieri quādo plus de hūido ab eo ſeꝑat̃ q̄ eſt illud qḋ in fine remanet ↄmixtū. Nec igit̃ ↄtinue reſpectu ſicci terminātis ſubtiliādo:nec reſpectu humidi qḋ terminatur ingroſſando procedit. ❡ Et credo ꝙ Marſilius hoc argumentuꝫ ↄſiderauit:⁊ ideo nō dixit ꝙ in oī digeſtione humidū ingroſſat̃. Sed ꝙ nec in digeſtione q̄ nec fit ꝑ eliquationē nec ꝑ partiū ſeꝑationē. Nā q2 in illa fit ↄmixtio humidi cū ſicco abſqʒ eliquatione vl̃ ſeꝑatione:iō illa inuicē patiunt̃ ⁊ agūt:⁊ ſic humidū agit ī ſiccū humectādo:⁊ ꝑ ↄñs ſubtiliādo. Et ↄ̄ ſiccū terreū agit in humidū exiccādo:⁊ ꝑ ↄñs ingroſſādo. Hec tn̄ poſitio nō eſt ſufficiēs:q2 nulla eſt digeſtio in q̄ nō fiat aliqua ſequeſtratio. In oī enim digeſtione ſeꝑat̃ aliqḋ ſupfluū:⁊ iō ſi poſitio loquit̃ de digōne in qua nō eſt ſequeſtratio illa eſt nulla. Preterea cū calidi ſit ſubtiliare:nulla ē repugnātia ꝙ in ↄmixtione hūidi cū ſicco ⁊ hūidū ⁊ ſiccū ſubtilient̃ ꝑ actioneꝫ calidi:nā ſiccū terreū ñ ingroſſat̃ a calido aut humido: h̄ ē ꝑ humidi diſſolutionē ⁊ ſeꝑationē a ſicco:vñ Ari. quarto metheo. caplo ꝓ̇:digeſtio eſt ꝑfectio in vnoquoqʒ humido:de coagulatione dixit:ꝓpter qḋ ⁊ nō igroſſant̃ talia coagulata:ingroſſatio eniꝫ humido qdē abeunte fit:ſicco aūt ↄſtāte. ꝑ in igroſſatiōe hūidū ſeꝑat̃:⁊ ſic illa digeſtio in qua humidū ingroſſat̃ eſt ꝑ ſepōnē:⁊ paulo poſt cū loquitur de ingroſſatione docet quō fiat a calido:⁊ quō a frigido:⁊ ita dicit Ari. a calido quidē hūidū educente euaporante eniꝫ hūido ingroſſat̃ ſiccum:⁊ ↄſtat a frigido aūt caliditatē exprimēte cū q̄ humidū ſil̃ recedit cōe euaporās. hec Ari. ꝙ ſi dicat̃ fieri quorundā ingroſſationē ꝑ ↄuerſionē ꝑtis aeree ad aque nām:ſicut qñ ingroſſat̃ oleū a frigido:ↄſtat ꝙ iſta ingroſſatio non eſt a calido:ab illo eni nō fit ingroſſatio niſi ꝑ hūidi ſeparationē:⁊ ſic digeſtio a Marſilio imaginata nihil ingroſſaret:⁊ nihil ſubtiliaret. ❡ Iſta qḋ iudicio meo nō bene terminari pōt niſi ſciatur prius quid eſt digeſtio ⁊ ꝓut dicit nobis terminū:⁊ qd eſt digeſtio ꝓut dīc mutationē vel motū:ꝑ queꝫ aliquid dr̃ formaliter digeri. Sed pmo opꝫ videre q̄ res eſt digō vt dicit ↄplemētū. per hoc enim facilius cognoſcimus qd eſt digeſtio ſumpta ꝓ trāſmutatiōe:⁊ digeſtio ꝓ termino deſcribit̃ ita ab Ari. quarto metheoroꝝ ꝓprio caplo:digeſtio eſt perfectio in vnoquoqʒ humido a ꝓprio ⁊ nāli calido:ex oppoſitis paſſiuis ſiue ex cōtraiacentibus paſſiuis. Cōmētator autem quarto metheo. hoc exponens dixit. Dicamus igitur ꝙ digeſtio eſt cōplementū:qḋ fit ꝑ caloreꝫ naturalem per paſſiones rerū cōtrariaruꝫ:⁊ ꝙ digō eſt cōplementuꝫ paſſionis ⁊ mixtionis rerū cōtrariaruꝫ q̄ admiſcentur ⁊ ꝑantur:⁊ Albertus magnus in expōne quarti metheo. vult pmo:ꝙ perfectio in hac diffinitione ponitur loco generis:q2 omnis digeſtio de qua hic loquimur eſt ꝑfectio ſiue ↄplementū:lʒ nō ecōtra:⁊ vult ꝙ cū dicatur:in vnoquoqʒ humido:notificat̃ ſubiectuꝫ digeſtionis:nam omnis digeſtio eſt in humido. ꝑfectio ergo humidi eſt digeſtio:⁊ per humidū intelligit humidū complexionale nō elementare purum:⁊ cum tertio dicit̃:a proprio ⁊ naturali calido:explicatur agens proprius ⁊ per ſe:nā omnis digeſtio eſt a calido nāli ⁊ proprio:⁊ eſt calidum naturale qḋ agit aut ad forme mixti inductionē per ſe:aut ad cōplementū diſpoſitionū mixti:⁊ hoc ſiue calor hoc modo agens fuerit calor celeſtis:q2 directus ad hoc ab aliqua celeſti virtute: ſiue fuerit calor generabiliū ⁊ corruptibiliuꝫ directus ꝑ ſe ad hoc

opus

opus ab aliqua virtute ꝓpria mixto per ſe tale ꝯplemētū intendente: ⁊ vocat̃ hic calor ꝓpri⁹: q2 appropriate itendens talis mixti ꝯplemētū: verbi gr̃a calor ꝗ eſt plāta in materia fructus ex qua generat̃ fructū intēdit cōplementū fructus ꝑ ſe: ⁊ a proprietate inquātū a forma ⁊ virtute generatiua arboris digerit̃: ⁊ iō dr̃ ꝓprius reſpectu diſpoſitionū facientiū ad fructus talis gn̄ationē ꝑducēdi: ⁊ cū hoc nāl's: ⁊ ita calor a celeſti vtute directus in certa mā ad certā vermis gn̄ationē ēt dr̃ nāl's: ⁊ ꝓprius reſpectu diſpōnū que īducunt̃: ⁊ ꝑ ſe faciūt ad talis vermis gn̄ationē: ⁊ huiuſq3 placet mihi eius expoſitio. ¶ Sed iſta vltima ps ex oppoſitis paſſiuis ſ3 ipꝰ intelligit̃ vt dicat terminū a quo trāſmutatiōis: ꝑ quaꝫ acquirit̃ digeſtio: nā talis trāſmutatio d3 eſſe ex diſpōnibus humidi q̄ ſunt ꝯrie ꝯplemēto mixti q̄ diſpōnes cū ſint an̄ talē trāſmutationē in hūido: ⁊ ſunt diuiſibiles: iō calor nāl's mouet humidū ex illis ad oppoſitā diſpoſitionē: ⁊ ſic l3 calor nō ſit ꝯri⁹ humido inquātū humidū: tn̄ inq̄ntū hūidū h3 q̄litates diſſimilitudinis q̄ ſunt ꝯtraiacētes ꝯplemēto qd̓ intendit calor eſt calor ei ꝯri⁹: ⁊ humidū iō indiget moueri: ⁊ ꝯpleri ꝑ calorē ꝗ in virtute h3 illud ꝯplementū: ⁊ ſubdit ꝙ quotiēs: ⁊ quot modis digerit̃ totiens: ⁊ tot modis cōpletur: ⁊ ita deberet eſſe ecōtra ſi digeſtio eſt tale ꝯplemētū eſſe verꝫ ꝙ quotiēs ⁊ quot modis ꝯplet̃ talis diſpoſitio a calido: totiēs ⁊ tot modis digerit̃. q2 diffinitio debet eſſe ꝯuertibilis. ¶ Et q2 expoſitio huius vltime ꝑticule nō videt̃ mihi ad mētē Ari. ideo ſalua ſemꝑ tāti viri reuerentia arguā cōtra illā: ⁊ poſtea ponā qd̓ mihi in hac re verꝫ videat̃: ꝑmo ſupponit̃ ꝙ poſſibile eſt ꝑ digōnē nālē: put cōtra artificialē diſtinguit̃ rē q̄ digerit̃ ſupflue digerit: ita ꝙ poſſe eſt aliqd eſſe ſupflue digeſtū nō ſolū digeſtiōe artificiali: ſed nāli: hec ſuppoſitio eſt Aui. in deſcriptione colere naturalis ꝑma ꝑmi. caplo de gn̄atione humorū vbi ꝑmo dicit ꝙ de humoribus eſt res que ad aduſtionē ꝑtinet ſi decoctio ſupfluit. Ecce ꝙ innuit ꝙ ing huiſdā eſt ſupflua decoctio ſiue digeſtio: ⁊ idē in cauſis colere aſſignandis dicit: ꝙ cā formalis ei⁹ eſt de decoctiōe ad ſupfluitatē ꝓcedere: ⁊ tunc arguit̃ ſiccū digeſtione taliū calor iam tranſiuit terminū ⁊ ꝯplementū nō mouet̃ ad ꝯplemētū ex diſpōne oppoſita ſibi cū ꝑ illū motū a ꝯplemēto magis recedat. ꝗ nō ſemꝑ in digeſtione eſſet motus ex oppoſitis paſſiuis mō Alberti cōplendo ad ꝯplemētū mixti formā vl̓ diſpōnes ei cōuenientes. ¶ Preterea: ſequeret̃ ꝙ qualitercūq3 calor naturalis ſupergrediat̃ diſpōnes q̄ ſunt forme mixti ꝓ cuius cōplemēto agit vel ꝯueniens iā ſupflueret digeſtio: ⁊ ſic q̄n̄ fieret nimis calidū eſſet nimis digeſtū vt accidit in ſanguine genito i febricitāte: ⁊ tūc ſeq̄t̃ ꝙ ē poſſe id qd̓ trāſiuit terminū digōnis reduci ad dbitū terminū: imo infrenā ſanguis nimis calidus in patiēte ſynochā genitus q̄n̄q3 ꝑ potū aque frigide ꝑ illū curat̃: reducit̃ ad terminū nālē ⁊ debitū ſanguini in calore: ꝯns tn̄ cōtra Auerroyꝫ tertio colliget. ca⁹ de mō gn̄ationis febris colerice: vbi dixit de ſanguine: ⁊ ſi ſeꝑetur ab eo res q̄ habeat paſſibilitatē recipiēdi digeſtionē nutrirent̃ ex eo mēbra: ⁊ nō eſt poſſe illi rei q̄ trāſiuit terminū decoctionis: ſicut nō eſt poſſe vt aſſuꝫ reuertat̃ ad elixū. ¶ Confirmat̃: digeſtio ē ꝑfectio in diſpōne: in q̄ tranſacto termino nō pōt fieri retrogreſſio: ſ3 q̄litates ꝑme q̄ ſunt in mixtis nō ſūt h°. ꝗ digeſtio nō eſt ꝑfectio in qualitatibus ꝑmis: maior eſt Auerroys: ⁊ eſt cōiter ꝯceſſa: minor p3: q2 mixta pñt calefieri: ⁊ īfrigidari: ⁊ humectari: ⁊ ſic cari qualitatiue vltra terminū eis ꝯuenientē: ꝗ eſt eoruꝫ perfectio: ⁊ ꝯplemētum in talib⁹ qualitatibus: ⁊ poſtea ēt ad terminū ꝓpriū in talibus qualitatibus redire vt docet experientia. Cū ergo ex expōne Alberti manifeſte ſequat̃ ꝙ ꝑfectio in talibus qualitatibus d3 eſſe digō: ſeq̄t̃ ꝙ ēt nō ſit vera. ¶ Preterea: ex hac pōne ſequeretur ꝙ nō repugnaret rōni formali digōnis: ꝙ fieret a frigido: cū nō repugnaret ꝯplementū diſpōnū ꝯuenientiū mixto fieri a frigido. Nā ⁊ infrigidatio nimium calefacti fit a frigido: ⁊ induratio carniuꝫ ⁊ vnguiū ſcd̓m Ari. eſt a frigido. Et ſimiliter induratio metalorꝫ liquabiliū a calido: cū hec durities ſit illis mixtis cōueniēs. ¶ Preterea: illa ꝑs ex oppoſitis paſſiuis: d3 ideꝫ apud Ari. ſignificare in diffōne indigeſtionis qd̓ ſignificat in diffōne digōnis cū oppoſita ſint circa idē. Modo conſtat legēti Ari. ꝙ ly oppoſitis paſſiuis: vel oppoſitoruꝫ paſſiuorꝫ: qd̓ ponitur in diffōne indigeſtionis ſignificat ſubm. Naꝫ Ari. poſtq̄ꝫ dixit: ꝙ indigeſtio eſt iꝑfectio: ſubdit ꝙ eſt imperfectio oppoſitorꝫ paſſiuorꝫ: ſtatiꝫ declarando cām ſubdit. Hec aūt eſt propria vnicuiq3 nature: ꝗ ita ly oppoſitorꝫ paſſiuorꝫ ſignificat mā3 ꝓpriā mixtorꝫ: q̄ eſt humidū ⁊ ſiccū. Et ꝯſtat legenti Albertū ꝙ hanc partē corrūpit cū ſua expōne. Dicit eniꝫ ꝙ Ari. intelligit ꝙ indigeſtio eſt iꝑfectio oppoſitarꝫ paſſionuꝫ q̄ opponūt̃ vnicuiq3 mixti nāe: ſ3 Ari. nō ita dixit: imo dixit ꝙ eſt ꝓpria mā vnicuiq3 nāe. Ex eadē ēt poſitiōe ſequeret̃ ꝙ poſſet eſſe indigeſtio per defectū humidi ⁊ per abundātiā calidi: qd̓ tn̄ repugnat Ari. expreſſe in eodē quarto: ⁊ repugnat ipſi Alberto: q2 ipſemet hoc ideꝫ dicit: ⁊ p3 ꝯña. q2 qualitercunq3 humidū eſt imꝑfectuꝫ reſpectu diſpōnū ꝑfectarꝫ mixti: ita vt ſit ad ꝑfectioneꝫ duci: taliter eſt idigeſtū iuxta Alberti expoſitionē. S3 nō repugnat hoc eſſe ꝓpter defectum humidi: vt p3 in ethico ꝑme ſpeciei: ſed in ſpaſmo ſicco nō ꝯfirmato ⁊c̃. ſilr p3 de ſupabundantia calidi in ſanguine genito in febricitante: vel in eo calefacto ꝓpter febrē. ¶ Preterea: digeſtio eſt illud ꝯplementū qd̓ fieri nō pōt niſi ꝑ calorē nālē ⁊ ꝓpriū: hoc p3 cū aliter bene nō poneret̃ in diffōne digeſtionis calor nālis ⁊ ꝓprius ſi poſſet ab alia cā ſine eo produci. Et p3: ꝙ hec eſt mens Ari. ⁊ Alberti. Nā cū dixerunt ꝙ calor accidentalis ſicut balnei ⁊ emplaſtrorꝫ vel quorundā ciborꝫ iuuāt ad digeſtionē: ſubdūt ꝙ tn̄ agens talē digeſtionē eſt calor nālis ⁊ ꝓprius: qd̓ tn̄ oporteret dicere: ſi alius calor ſine nāli ⁊ ꝓpo poſſit facere digeſtionē. Albertus aūt dat cām huius dicēs ꝙ in oībus ꝓducis illud eſt ꝑncipiū mouens qd̓ ꝓpria ſpē mouet: ⁊ cuius ſpē mouet ſcd̓m mouēs. Ex quo dicit Albertus ꝯſtare ꝙ mouēs in oī digōne eſt calor nālis: ⁊ ꝓprius inquātū huius. innuens ꝑ hoc ꝙ ipſe h3 hāc ſpēꝫ digeſtionis in virtute actiua: ⁊ nō alius calor niſi hanc ſpēm a nāli: cui ſubordinetur recipiat. Et cum arguitur ſic: multe ſunt diſpōnes in humido mixti oppoſite ꝯplemento ⁊ perfectioni eius a q̄bus poteſt moueri ad ꝯplementum diſpoſitionum talium conuenientium ſibi ⁊ ab alia q̄ꝫ a calore naturali ⁊ proprio. ergo nō omne tale complementum eſt digeſtio. ergo ly ex oppoſitis paſſiuis: non importabat generaliter omnes diſpōnes humidi digerendi per quas contraiacet vel opponitur cōplemento mixti: multa poſſunt dici ꝯ hanc poſitioneꝫ: ſed volo eſſe ꝯtentus iſtis. ¶ Ut ꝗ videat̃ vitas videatur ꝑmo ꝙ omne mixtum aut ſaltem plurima eorꝫ hñt plurima cōplementa in varijs ſuis diſpoſitionibus: aut partibus: ꝑncipale enim ſuum complemētuꝫ eſt forma ꝑ quam eſt in ſpē ſi ſit mixtum habēs ſpēm: deinde eſt ꝯplexio media ⁊ ꝯplō media in paſſiuis ambe ſ3 tēpamentū tali mixto conueniēs: deide eſt cōplementuꝫ in diſpoſitionibus de propinquo ꝯſequentibus: ſicut ſunt

duricies:ꝛ mollities:ꝛ poſt in alijs diſpoſitionibus ma/
gis longinqs a p̄mis qualitatibus ſicut in diaffoneitate
aut oppacitate:aut colore:aut occulta ꝓprietate ꝛ ſ3 ꝙ
ego exiſtimo:qꝛ in mixtis p̄ter cōplonem que eſt qualı/
tas vna media inter p̄maꝝ aliquas ꝯtrarias adhuc re/
periunt̃ p̄me qualitates in certis gradibus ſibi ꝯueniē/
tes ꝛ in quibuſdā diſcōuenientes. Jō ēt habent mixta
cōplemētuꝫ in p̄mis qualitatibus quare habēt eas in
gradu:ꝛ modis conuenientibus. Nā in talibus diſpōni
bus alique ſunt cōuenientes mixto ꝑ ꝑmanētia:ꝛ ꝑfe/
ctione ſuaꝝ opōnū:ꝛ reſiſtēdo cauſis corruptiuis coꝝ:
alique aūt adhuc ſūt incōueniētes:cōſtat ꝙ tūc dr̃ ꝑfe/
ctū ꝛ ꝯpletū in aliqua iſtaꝝ diſpoſitionū qñ h3 ꝯueniē/
tē:ꝛ qñ h3 nō cōuenientē dr̃ nō perfectū nec ꝯpletuꝫ in
tali diſpōne:ꝛ maxime cū talis diſpoſitio eſt ꝑfecta ſ3
intentionē virtutis ꝑducētis appropriate:qꝛ ꝯpletum:ꝛ
ꝑfectum de quo hic agimus cū dicimus de digeſtione
intelligit̃ in relatiōe ad intentionē agētis. Naꝫ ſangui
nē ꝛ chū dicimus digeri cū remouent̃ a nā ꝓpria:ꝛ ad
alterius rei nām cōuertunt̃ a nāli calore. ❡ Scd̄o no/
tandū ꝙ l3 tā multa ſint cōplemēta:nō tn̄ qdlibet iſto/
rum dr̃ a phis ꝓprie digeſtio:nā terminus coagulatio/
nis nō dr̃ digeſtio:cū poſſit ꝛ a frigido ꝛ a calido cōple/
ri:ꝛ multa que ꝑ calidū cōmiſcentur ꝛ digerunt̃ coagu
lationē a frigido recipiūt vt oēs phi dicunt de adipe ꝛ
pinguedine. Auerroys ēt de oſſibus ꝛ pilis hoc dicit ſe/
cundo colliget ita ad lr̃am:ꝛ dicemus ꝙ oſſa apparent
ex ſuo eē ꝙ frigiditas ꝛ ſiccitas dn̄ant̃ ſup ea:ꝛ ſilr carti/
lagines:ꝛ pili:ꝛ chorde.ꝛ ligamēta:ꝛ nerui:ꝛ vene:ꝛ pan
niculi:eo ꝙ calor ea coxit:ꝛ frigiditas ꝯgelauit:ſilr etiā
ꝯplementū ī duritie:ꝛ mollitie:ꝛ ſilr ꝯplemētū in gra/
dibus primaꝝ qualitatū:ꝛ diaffoneitates:ꝛ luce ꝓprie/
tatibus remotis a ꝯplone nemo dicit digeſtionē ꝓprie
dictā ēt ſi fiāt in mixto vel ei⁹ humido a calido nāli ꝛ
ꝓprio:vt p3 ꝑ rōnes ſupra ꝯ̄ Albertū factas:ꝛ iō Auer/
roys q̄rto metheo.poſtq̄ȝ dixit ꝙ digeſtio eſt ꝯplemen/
tū ꝛ ꝑfectio ꝛ ſubdit declarando ꝙ eſt illud ꝯplemen/
tū qd̄ eſt digeſtio dicēs:ꝛ certū eſt ꝙ oē gn̄atū h3 ſuum
modū mixtionis:ꝛ ſua ꝑfectio ꝛ ꝯplemētū eſt digeſtio:
ꝛ in eodē caplo infra dixit:ꝛ ſubſtātia digeſtiōis eſt tē/
perātia equalitatis caloris:ꝛ humoris que reperiuntur in
corpe noſtro terreſtri p̄parato ad gn̄ationē.nō ḡ oē aliō
ꝯplementū eſt digeſtio ēt ſi fiat in humido a calido na/
turali ꝛ ꝓprio:ꝛ in diffōne digeſtionis dixit Auerroys
loco allegato:dicemus ꝙ digeſtio eſt ꝯplementū qd̄ fit
ꝑ calorē naturalē per paſſiones rerū ꝯtrariaꝝ q̃ ꝑmiſcē
tur ꝛ tēꝑant̃ ꝯplone ꝓpria in re qualꝫ generata:ꝛ ſic in
nuit ꝙ digeſtio eſt ꝯplemētū paſſiōis qd̄ fit ꝑ ꝯmixtio
nē ꝓprie dictā:in qua op3 vniri miſcibilia alterata ꝛ al
terari dū miſcent̃:ꝛ eſt ꝯplemētū in tēꝑamēto ꝯplonis
q̃ ꝑ talē mixtionē acq̄rit̃:ꝛ nō eſt aliud ꝯplementū:con
ſtat aūt ꝙ coagulatio:ꝛ eliquatio:ꝛ diaffonitas nō acq̄/
runt̃ ꝑ talē modū mixtionis:nā ꝯplo ꝓpria ſpēi nō cor
rumpit̃ niſi qñ corrūpit̃ forma ſpēi illius vt dicit Auer
roys ſcd̄o colliget caplo p̊. Cū igit̃ res coagulata elique
tur remanēs eadē:ſicut p3 in pinguedine auis:ꝛ alijs:oꝫ
ꝙ cōplo remaneat eadē:ꝛ ꝑ ꝯñs idē modus mixtionis
quē ꝯplo ſeq̄t̃. Ex his ēt apparet:ꝙ Auerroys ꝑ ly ex op
poſitis paſſiuis nō intellexit paſſiōes ꝯtraiacētes q̃ op/
ponunt̃ termino digeſtionis que inueniunt̃ in mā. que
digerit̃:nā dixit ꝙ eſt ꝯplementū reꝝ ꝯtrariaꝝ q̃ ꝑmi/
ſcent̃ ꝛ tēꝑant̃ ꝛc. Cōſtat aūt ꝙ iſte res ꝯtrarie q̃ ꝑmi/
ſcent̃ ꝛ tēꝑant̃ nō ſūt qualitates:ſ3 corpa vt vult Auer
roys ꝛ Ari.p̊ de gn̄atione. ❡ Tertio p̄ncipalr̃ notādū
ꝙ qñ fit mixtio ad mixti gn̄ationē:aut ꝯplemētū ordi/
nata ꝑmiſcentur elementa humida cū elemētis ſiccis:
ita tn̄ vt humida vincāt ſicca in h̄ ꝙ dant illis habilita
tē patiēdi talē mixtionē:quā nullo mō haberēt ſine ta/
liū actione:ꝛ op3 elementa nāliter ſicca humectari aut
humectata eē ꝑ elemēta humida:ꝛ ecōtra humida pati
untur a ſiccis elementis.ſ.igne ꝛ terra. Et iſta quattuor
ſunt ꝯ̄ria:ꝛ inquātū ſunt humida ꝛ ſicca dicunt̃ paſſiua
a pho:qꝛ iſtas duas q̄litates vocat paſſiōes ꝓpter cau/
ſas alibi dictas:ꝛ ex hoꝝ actiōe ꝛ paſſione ſ3 ꝙ ſunt h̄
mō paſſiua tādē fit ꝯplo media inter humidū ꝛ ſiccuꝫ:
ad alteꝝ tn̄ extremū magis declinās:ꝛ qñ iſta ꝯplo eſt
deducta ad ꝑfectionē ꝛ ꝯplemētū:quē intēdit calor na
turalis faciens hāc ꝑmixtiōeꝫ:tūc dicimus rē īdigeſtā:
ꝛ tale ꝯplementū dicimus digeſtionē. Ari. ergo volens
ſpecificare qd̄ ꝯplemētū ī humido factū a calido ſit di/
geſtio:dixit ꝙ eſt illud qd̄ fit ex oppoſitis paſſiuis.i.ex
actiōe ꝛ paſſione reꝝ ꝯtrariaꝝ:q̃ digerunt̃ nō q̄lcūq3:
ſed q̃ actio fit inquātū ſūt paſſiua oppoſita:ꝛ ſi magis
ad textū attendas vr̃ innuere ꝙ digeſtio eſt ꝯplemētū
in humido:qd̄ fit ꝑ ꝯmixtionē ꝛ opationē oppoſitoꝝ3
paſſiuoꝝ ipſi humido:q̃ oppo^ta paſſiua ſūt duo elemēta
ſicca:ꝛ iō locut⁹ eſt in plurali numero nō in ſingulari.
❡ Et tunc ex his oībus vr̃ primo qūo intelligit̃ hec ꝑs
diffōnis poſita ab Ari. ex oppoſitis paſſiuis:nā ponitur
ad ſpecificandū ꝙ ꝯplemētū factū ab humido a calore
nāli ꝛ ꝓprio eſt digeſtio:cum nō omne tale ſit digeſtio:
ꝛ dicit ꝙ eſt illud ꝯplementum qd̄ fit in humido ex op
poſitis paſſiuis.i.ex ꝯmixtione:ꝛ actiōe oppoſitoꝝ que
cōmiſcent̃ ſm̄ ꝙ ſunt paſſiua.ſ.ſm̄ ꝙ ſint ſicca. Jſta.n.
ſunt humido oppoſita ꝛ ſ3 ꝙ ſicca dicunt̃ paſſiua:h̄ ēt
mō cū reliquas ꝑtes intelligamus:mō Albertū eſt expo
ſita tota diffinitio. ❡ Et qꝛ vt dr̃ quarto phy. bona diffi
nitio d3 ſoluere difficultates q̃ ſunt circa rem diffinitaꝫ
mouebo hic dubia circa māꝫ digōnis:ꝛ ex fundamēto
huius diffinitionis ſoluam. Queſtio. IIII.

Primum ergo dubium eſt:vtrum forma ſubſtā/
tialis mixti debeat dici digeſtio. Et vi
det̃ ꝙ ſic.ex Ari. quarto metheoroꝝ.caplo ꝓprio:dixit
enim:finis aūt.ſ.indigeſtionis his q̄dē nā eſt:nā autem
quā dicimus vt ſpēm ꝛ ſubām. Nā cū finis ſit perfectio
coꝝ que ad finē:ſi talis finis eſt forma ꝛ ſubſtantia:tūc
ꝑfectio taliū erit ſubſtātia ꝛ forma:que nō eſt niſi ꝛ for
ma ſubſtantialis. Queſtio. V.

Secundum dubium:vtrum quēadmoduꝫ com/
plexio media in humido ꝛ ſicco eſt
digeſtio:ita complexio media in caliditate ꝛ frigidita/
te ſit digō. Et vr̃ ꝙ ſic:p̄mo per rōneꝫ:qꝛ talis ꝯplexio
eſt ꝑfectio intenta a calore naturali ꝛ ꝓprio ꝛ magis q̄ȝ
illa q̃ eſt media in paſſiuis:ꝛ fit ēt ex oppoſitis paſſiuis.
Et ꝑ hoc vr̃ mens Auerroys loco ſupra allegato cū dic̃.
Qꝛ ſuba digōnis eſt tēꝑantia caloris ꝛ humoris:q reꝑe/
riuntur in corpore terreſtri. Queſtio. VI.

Tertia dubitatio:qꝛ nō vr̃ ꝙ aliqua talis tēꝑantia
ſit digeſtio:p̄mo qꝛ ꝯplemētū modi mixtio
nis eſt digeſtio:vt p3 ex Auerroy ſupra:tale autem non
eſt complexio aliqua:ſed antecedit ꝯplexionem:ſecūdo
qꝛ digeſtio eſt id ꝑ qd̄ aliquid dicit̃ formalr̃ digeri:ta/
le aūt eſt aliqua trāſmutatio:ſed perfectio ꝛ complemē
tū in talibus complexionibus non eſt traſmutatio:ſed
terminus tranſmutationis. Queſtio. VII.

Quarta dubitatio:vtruꝫ ꝯtingat aliquid eſſe alio
magis digeſtum:ꝛ videtur ꝙ nō:qꝛ perfe/
ctorum non contingit vnum alio eſſe perfectius:nam
minus perfectum non eſſet perfectum:cum ſibi defice/
ret ꝑfectio q̃ deficit vel diſtat a ꝑfectiori. Qō. VIII.

❡ Quinta

Quinta dubitatio: vtrum cuiuſlibꝫ mixti generatio ſit per digeſtionem: ⁊ videtur ꝙ ſic ex Auerroy ſcdo colliget dicente ita: oia corpora ſimilium ptiũ ſũt ꝯpoſita ex q̃tuoꝛ elemẽtis. ſ. igne aere aq̃ ⁊ terra: ⁊ eſt determinatũ in libro gn̄ationis ⁊ corruptionis: ꝙ via generationis nõ eſt niſi ex pte ꝯtrarie cõmixtionis ⁊ ꝯplexionis: in quarto metheo. eſt declaratũ ꝙ cõplexio ⁊ ꝯmixtio ꝯtraria nõ fit niſi ꝑ mediũ decoctionis q̃ decoctio nõ fit niſi ꝑ caloꝛẽ: hec Auerroys: ⁊ pꝫ intelligenti ꝙ loquitur ſolũ de mixtoꝝ homogeneoꝝ gn̄atione. Si g oia homogenea hoc mõ gn̄ant̃ ⁊ etherogenea nõ poſſunt generari niſi generent̃ homogenea: pꝫ ꝙ oẽ mixtũ qd̃ gn̄atur dꝫ generari ꝑ digeſtionẽ. ❡ Oppoſitum tñ vĩ de criſtallo ⁊ berillo qui lapides ꝑ foꝛtiſſimã cõgelationẽ: ⁊ nõ per digeſtionẽ gn̄ant̃: ⁊ hoc ſentit Albertus magnus p̄mo de mineralibus caplo quinto de vera cauſa generationis lapidũ vbi vult ṽtutẽ mineralẽ a celeſtibus influxã in gn̄atione lapidũ quoꝛũdã vti calore ꝓ inſtrumẽto: ⁊ in alioꝝ generatione vt frigiditate: vt in criſtallo: ⁊ mouet̃ auctoꝛitate Ari. dicentis ꝙ criſtallus eſt ex aq̃ remota vniuerſaliter a calido: ⁊ ſic cũ nõ fiat a calido: nõ fiet ꝑ digeſtionẽ: ⁊ idẽ pꝫ i moꝛte aialium ꝙ cũ caro coꝛrumpit̃ ſubalr ⁊ opoꝛteat fieri gn̄ationẽ alterius mixti: tamen in tali generatione nulla fit digeſtio. Queſtio. IX.

Sexta difficultas: vtrum contingat aliquid eſſe ſuperflue digeſtũ: ⁊ videt̃ ꝙ nõ: q2 cũ digeſtio ſit i ꝯparamento: ⁊ ꝑfectione: vt pꝫ multotiens ex ſupradictis: nihil aũt eſt ſuꝑflue tẽꝑatũ vel ꝑfectũ. ergo nõ ꝯtingit aliqd eſſe ſuꝑflue digeſtuꝫ. ❡ Oppoſitũ tamen dicunt medici de colera rubea. Queſtio. X.

Et proportionale dubiũ eſt: vtꝝ aliqd mixtũ in ſua ſpẽ optimũ ⁊ tẽperatiſſimũ ſit diminute digeſtũ: nã cũ nõ dicat̃ digõ eſſe ꝑfectio niſi in cõꝑatione ad formã mixti cũ ſint ꝑfectiſſime ꝓ tali forma diſpõnes erit mixtũ ꝑfecte nõ diminute digeſtũ. ❡ Oppoſitum tñ dicunt medici de flegmate. Queſtio. XI.

Septima dubitatio: vtꝝ coctũ vl̃ digeſtũ poſſit incrudari: ꝙ nõ: ẽ cõis ſcola: ⁊ ꝓ pte tactũ eſt. ſ. ex tertio colliget: vĩ tñ ex cibo digeſto gn̄ari qñqꝫ chilũ crudũ: ⁊ ex digeſto chilo flegma crudũ. Qõ. XII.

Octaua dubitatio: vtrum ſemꝑ qñ caloꝛ nãlis agit vt dꝫ ad gn̄ationẽ mixti ꝑ ipm̃ intenti ex alio mixto ſit dõm illud calidũ digerere. vbi gr̃a: cũ cibus eſt in ſtomacho: in quẽ ſtomachus agit ſoluꝫ vt dꝫ ſm nãꝫ: vtꝝ ꝯtinue illum digerat: vĩ. n. ꝙ ſic: q2 ꝯtinue trãſmutat humidũ cibũ trãſmutatiõe ꝑparãte ad hũidi cibi coꝛruptionẽ: ⁊ chili gn̄ationeꝫ: talis aũt eſt digeſtio: vt pꝫ ex Aui. ſcda p̄mi caplo de cauſis calefaciẽtibꝰ cũ dixit: eſt enim cũ caliditas ⁊ humiditas ꝑmutantur ab eo qd eſt vniforme nãlũ ꝯgruum: ⁊ ſit alteri forme ꝯueniẽs: qd qdẽ nõ ẽ putrefacere: ſꝫ digerere. Qõ. XIII.

Nona dubitatio: vtꝝ caloꝛ nãlis digerens ꝓ forma mixti alicuius inducenda vl̃ ꝓ ꝑficiẽdis diſpoſitionibus dati mixti poſtq̃ȝ in pte maĩe induxit ꝯplõnẽ ꝓpriã illi mixto: poſſit illi pti aliã mãꝫ ꝯmiſcere: ita ꝙ ex eaꝝ ꝯmixtione fiat ꝯplo ⁊ preexiſtẽs ꝑs alr ꝯplonet q̃ȝ añ: ⁊ vĩ ꝙ ſic: nã in fructibꝰ videmꝰ ꝑ nouũ nutrimẽtũ adueniẽs mutari duritiẽ ⁊ coloꝛẽ ⁊ ſapoꝛẽ: qd nõ eẽt niſi ꝑ talis nutrimẽti ita aduẽtũ mutaret̃ ꝯplexio. ❡ In oppoſitũ: q2 ſi eſſet tũc mixta q̃ nutrirent̃ poſſent ꝑꝑetuari: ꝯña pꝫ: q2 fcã diſſolutiõe ptis alicuiꝰ poſſent ẽt ſimilẽ olo reponere: ⁊ cũ ſili mõ mixtiõis: ⁊ tũc eẽnt in diſpõne durãdi ſimili priori: ⁊ poſſet hic ſꝑ reiterari ſicut in p̄ma vice: ex quo penitus ſimilis eſt diſpõnis: aut digõnis ⁊ ṽtutis facta p̄ma reſtauratiõe. ❡ Nec vꝫ ſi dicat̃ ꝙ id qd reſtaurat̃ eſt minus puꝝ: aut minꝰ ſubſtantifice humidũ: aut id qd remanet nec reſolutũ nec reſtauratũ ſit terreſtrius: ⁊ ſiccius: nã id qd reſtauratur põt eſſe eque aereũ ſicut diſſolutũ: ⁊ ſimili mõ cũ ꝑpetiſtente mixto: q2 hoc intendit caloꝛ digerens: ⁊ mãꝫ põt habere paratã: ⁊ ṽtutẽ hꝫ ſufficiẽtẽ: p̄ſertim aial dum eſt in adoleſcentia vel iuuentute: tale aũt eſt eque puꝝ ⁊ eque faciens ꝓ vita cum in nulla ꝯditione a p̄cedẽte deficiat: ⁊ ꝑ ꝯñs eque ſubſtãtificet humidũ. ❡ Nec valet ſi dicat̃ ꝙ in tpe reſolutiõis facta eſt exiccatio: ⁊ iõ mẽbrũ aſſimilãs facit id qd reſtaurat̃ ſicciꝰ: nã membrum intendit ſui ꝑmanentiã ⁊ optimã diſpoſitionẽ q̃ ſit nõ reſtaurando ſiccius: ⁊ ẽt licet ſit ſiccius q̃ȝ p̄us: tñ ex humidioꝛe ſe poteſt generare vel ꝓducere humidiꝰ ſe vt conſtat intelligenti: ⁊ cum poſſit ſanguinem ⁊ ſpiritũ ⁊ roꝛem humidioꝛes ſe generare: ſimiliter poterit particulam ſe humidioꝛem apponere. ❡ Nec valet tertia reſponſio: ꝙ preexiſtẽs exiccatur in tempoꝛe reſolutionis: nam in tempoꝛe reſtaurationis cum apponitur ⁊ commiſcetur ſibi nouum humiduꝫ alterabitur ⁊ humectabitur ab ipſo: aliter non fieret eoꝛum commixtio: ⁊ ita poterit ad ſimilem graduꝫ ſubſtantiue humiditatis deduci. Queſtio. XIIII.

Decima difficultas: ſi hec diffinitio poſita ſit cõmunis omni digeſtioni ẽt ſꝫ medicos dicere. Et vĩ ꝙ ſic: q2 medicina phie naturali ſupponitur: ⁊ dꝫ ſumere a phis: ⁊ terminata ab eis ⁊ ſic terminata de digeſtione: ⁊ hoc innuit expreſſe Auerroys ſecundo colliget caplo p̄. ❡ In oppoſitum tñ: q2 digeſtio apud medicos quandoqꝫ eſt per infrigidãtia ingroſſantia: vñ infra habebitis ꝙ aqua frigida digerit materias calidas ſubtiles. Queſtio. XV.

Undecima dubitatio: vtruꝫ digeſtio faciat ceſſare putredineꝫ vniuerſaliter: ⁊ videt̃ ꝙ ſic ex Gal. tertio tegni: ⁊ q2 digeſtio eſt complemẽtũ diſpoſitionum mixti ⁊ ꝑfectio: cum tali autem non ſtat eius putredo. ❡ In oppoſitũ tamen: q2 in ſtatu febꝛiuꝫ putridarum ⁊ hoꝛa criſis materia eſt complete digeſta: ⁊ tamen eſt putrida: q2 facit febꝛem putridam. g nõ ceſſat ibi putredo per digeſtionem etiam completaꝫ. Preterea ſanies laudabilis optima eſt complete digeſta: vt pꝫ p̄mo de differentijs febꝛium: fit. n. certiſſime vincente natura: ꝙ tamen in ea ſit putredo patet primo: quia Gal. vocat eam putredinem eodem p̄mo: vbi dixit. Altera autem putredo quam ⁊ digeſtionem eſſe diximus ⁊c. Preterea in phiſicis nõ opoꝛteret eſſe febꝛem niſi ſanies eſſet putrida. Queſtio. XVI.

Circa materiam indigeſtionis querit̃ vnũ ſolum. ſ. vtrum omnis indigeſtio fit aut ꝑpter humidi abundantiam: aut calidi defectum: ⁊ videtur ꝙ ſic ex Ari. ⁊ Alberto ⁊ alijs locis allegatis in oppoſitum: q2 mixtum poteſt a ſuo complemento deficere propter defectuꝫ humidi. Itẽ cibi groſſioꝛes terreſtres ſunt ſepe in ſtomacho idigeſti defectu humidi ⁊ abundãtia ſicci terreſtris. Similiter in foꝛti calore cum ſiccitate prohibetur maturatio fructuuꝫ: ſicut apparet in ficubus multotiẽs ⁊ in vuis vt nouerũt agricole. ❡ Ad hec dubia reſpondetur primo: ad p̄muꝫ dicitur ꝙ ſm modum loquendi phi forma ſubſtantialis licꝫ ſit finis digeſtionis: q2 digerens preparat mãm ad formã: ad hoc vt habeat inſtrumenta forme conuenientia: ⁊ tñ forma ſubſtantialis non eſt illud ꝯplementum: quod philoſophi vocant digeſtionem: nam poſtq̃ȝ

mixtū eſt genitū addiſ ī digeſtiōe ⁊ vtplurimū adhuc
eſt crudū ī pncipio ſue gnātionis:⁊ poſt pficiſ:ſicut ap/
paret in fructibus plantaꝝ ⁊ in ipſo hoie:vñ Auic.pma
tertij. Perfectio ⁊ integritas nō aduenit nobis niſi p/
pter multā ſiccitatē:ſcʒ ꝙ̄ acquiritur poſt forme īductio
neʒ.Ari.igiſ voluit ꝙ in quibuſdam digeſtionibus for
ma ſubalis eſt finis digeſtiōis extrinſecus eī:nec eſt for
ma id ꝯplemētū qđ imediate acqriſ a calido naturali:
⁊ ꝓprie in humido ex ꝯmixtione oppoſitoꝝ paſſiuoꝝ.
¶ Ad ſcđm dubium reſpondeſ notando:ꝙ vt patʒ ex
Auerroy ſcđo colliget caplo pmo. Ipſe opinatus eſt:ꝙ
complexio media in paſſiuis ſit materia ꝓpria ꝯplonis
actiuaꝝ qualitatū:⁊ iō putauit nō poſſe fieri tempamē
tū ꝯplexionale in paſſiuis ſine ꝓportionato tempamē/
to actiuaꝝ ⁊ ecōtra:⁊ p ꝯñs ſimul ex ꝯmixtione oppoſi
toꝝ paſſiuoꝝ putauit acquiri tempamētū in ambabus
ꝯtrarietatib9 eo mō quo expoſui pma primi caplo de
complexionibus:⁊ in queſtione de cōplexione. Et ideo
dixit ꝙ ſubſtantia digeſtionis.i.fructus digeſtionis eſt
tēperātia in calore ⁊ humiditate. Et qui tenēt ꝙ mediū
in paſſiuis nō opʒ ꝙ ſit appropriata ꝑparatio ꝓ actiuis:
nō opʒ ꝙ hoc modo dicant generalr cuʒ ſtet tempera/
mentū actiuoꝝ cū diſtempamento paſſiuoꝝ ⁊ eō.Et iō
qꝛ mediū paſſiuoꝝ imediate acqriſ ex ꝯmixtiōe oppo/
ſitoꝝ paſſiuoꝝ vt ſunt paſſiua:dñt hoc tale mediū ſolū
eē digeſtionē. Nec rō plus ꝓbat mediā ꝯplonez in acti
uis eſſe digeſtionē ꝙ̄ ꝓbaret de forma ſubſtātiali:⁊ iō
in rōne negāda eſt ꝯña pfectius eſt tempamentū acti/
uoꝝ magis intētū a calido naturali:⁊ ꝓprio.ergo poti9
eſt digeſtio cum nō imediate ex ꝯmixtione paſſiuoꝝ ꝓ
ueniat vt dixi.Et hanc ſniam dixi prima Affo.ſup.xxij.
affo.Et infra ꝯfirmabiſ in ſolutiōe alteri9 dubij.¶ Ad
tertiā dubitationē dr ꝙ modus mixtionis qñqʒ ſumiſ
ꝓ habitudine miſcibiliū adinuicē in quantitate ⁊ qua/
litatibus ⁊ ſitibus ⁊ figuris.Et hoc mō eſt aggregatū p
qđ mā eſt ꝑparata digeſtioni nō digeſtio.Et ſi de illa in
tendit Auerroys vult ꝙ pfectio imediatus finis talis
modi mixtionis eſt digō ꝙ̄ eſt ꝯplo media in paſſiuis.
Si vō p modū mixtionis intelligamus rem vnam re/
ſultantem imediate ex ſupradictis:tunc eſt ꝯplexio me
dia in paſſiuis que ex illis iquātū ſunt paſſiua reſultat.
Ad rōnes dicitur:ꝙ hoc nomen digeſtio quandoqʒ ſu/
mitur pro verbali nomine importante tranſmutationē
p quā aliqd formaliter digeriſ:⁊ hoc modo nō eſt niſi
tranſmutatio.Et non ſic accipiſ ab Ari.in diffinitione
nec ab Auerroy loco allegato.Qñqʒ ſumiſ ꝓut impor/
tat id per qđ aliqd formaliter eſt digeſtū:⁊ hoc mō eſt
termin9 tranſmutationis:⁊ hoc mō ſumiſ hic:⁊ ſilis eq
uocatio inueniſ in vſu in noīe perfectionis ⁊ in nomie
terminationis ⁊ in noīe complexionis ⁊ medici magis
videnſ ſumpſiſſe ꝓ trāſmutatione vt infra dicā.¶ Ad
quartum reſpondetur notando vt diciſ quarto metheo.
capitulo de perfecto ꝙ proprie perfectum:aut in quan/
titate:aut in tempore:aut in numero:aut in virtute dr:
cui nihil deeſt illius diſpoſitiōis in qua dicatur pfectū:
⁊ hoc modo ſtricto ſi ſumatur perfectio:aut complemē
tum in diffinitionē digeſtionis nō eſſet aliqd alio ma/
gis digeſtum:ſed cuʒ Ari.quarto metheo.dicat ſemina
pepana ⁊ digeſta quādo poſſunt generare alterum tale
quale eſt planta:cuius ſunt ſemina:⁊ conſtat taliū ſemi/
nū que ſic generare pñt vnū eſſe alio magis aptuʒ:⁊ ad
talē gnātionē:⁊ iō vnū eē alio magis digeſtū:qñ ḡ hūi/
dum acquirit terminū aliquē per ſe intentum a natura
in quo quieſcit intentio agentis dicimus perfectuʒ per
quādā ſimilitudinē cū putrefacto ꝓprie dicto:⁊ hoc lar

go modo vnū pfectū eſt alio pfecti9 ⁊ digeſtū erit alio
minus digeſtū.¶ Ad quītū ridetur ꝙ oē mixtū homoge
neū generaſ:aut generatū eſt p digeſtionē:⁊ hoc plane
ſenſit Auerroys loco allegato:⁊ in quarto metheo.qñ
dixit:⁊ certū eſt ꝙ oē generatū habʒ ſuū modū mixtio
nis:⁊ eius ꝯplementū eſt digeſtio:voluit ergo ꝙ mixta
que p mixtionē generanſ iqñ hñt modū mixtionis ſibi
ꝓpriū ſunt digeſta:⁊ p ꝯñs p digeſtionē generata ad bo
num ſenſum.¶ Ad Albertū dōm:ꝙ non fuit intentio
Ari.ꝙ in criſtallo:⁊ berillo vel alio quouis mixto ſit ca
lidū ex toto excluſum:qꝛ tunc tale nō eſſet mixtum ex
quattuor elemētis:cuius oppo9 voluit Ari. ⁊ Auerroys
in multis locis. Et mirandum eſt quomodo Albertus
loco allegato ꝯtraxerit illā ſuā ſniam poſitaʒ in quarto
metheo.gnālr ad ſpecialitatē aīaliū.¶ Ad id aūt qđ
dr de aīali cū moriſ ꝙ caro corrumpiſ ⁊ nouuʒ mixtū
generatur vide que dixi in qōne de remanētia elemen/
toꝝ in mixto:⁊ qōne de equali ad pondus:in vtraqʒ.n.
tenui nō generari nouā formā in mā aīalis cū ſolū mo/
riſ:nec oʒ in cuiuſlibʒ mixti corruptione noui mixtuʒ:
aut noua elemēta generari:vt ibi dixi:ſufficit enīʒ ad in
tētionē Ari.p̊ de gnātione:ꝙ in ſimplicibus generatio
vnius eſt corruptio alterius ſemper:⁊ multotiens ēt in
mixtis.¶ Pro ridſione ad ſextā difficultatē notanduʒ
ꝙ vn9 numero calor nālis intēdit multoꝝ mixtoꝝ gnā
tionē:nā epar intēdit p ſuū calorē nālē generare ſangui
nem colerā flegma ⁊ melancoliā ſaltē ſm medicos:qꝛ
ſunt humores naturales oēs in aliquo modo p ſe:nālr
tñ inter iſtos intēdit generare ſanguinē:⁊ ideo modum
paſſionis humidi a ſicco in ſanguine dicimus ab epate
inquātū ꝓ toto mām nutrimēti opatur pncipalem ⁊ a
ſuo calore intēdit:⁊ paſſionē humidi a ſicco hāc excedē
tē dicimus ſupfluā:⁊ ab hac deficiētē dicimus diminu/
taʒ:⁊ qꝛ in rōne digeſtionis includiſ ꝙ ſit p paſſionem
humidi a ſicco ſecū ꝯmixtū:iō quodāmō tranſūptiue
dicunt medici ꝙ colera generaſ p ſupfluā decoctionē
⁊ flegma per diminutam:⁊ dicunt colerā ſupflue deco/
ctā ⁊ flegma ꝙ̄tūcunqʒ naturale:⁊ in ſpecie ſua pfectuʒ
diminute digeſtū. Inquātū aūt digeſtio dicit rationeʒ
ꝯplemēti ⁊ pfectionis ⁊ tempamenti:nō cōtingit aliqđ
eſſe ſupflue digeſtū.Sʒ hñ inquantū dicit rōnē paſſio
nis humidi a ſicco. Nam cū trāſiuit terminū a nā ꝯten
tū in eo:qđ pncipaliſſime intēdit generare:dicimus ſup
flue digeſtū aut decoctū.Et pʒ hic quomodo vnū mix/
tū in ſpē ſua dr pfectū diminute digeſtū reſpectu paſ/
ſionis humidi a ſicco in eo ꝙ a calore illud gnānte in/
tenditur pncipaliter.¶ Pro ſeptima dubitatione no/
tandū pmo ꝙ ꝯplexionū que ſunt qualitates ſcđe reſul
tantes ex actione ⁊ paſſione ⁊c.quedā dr ꝯplexio pma ꝙ̄
fit imediate ex actione ⁊ paſſione elemētoꝝ ꝙ̄ miſcenſ.
Et aliqua eſt complexio ſcđaꝝ lʒ ſequaſ actionē ⁊ paſ/
ſionē qualitatū elemētoꝝ:tñ iſta ſequiſ mixtionē rerū
mixtaꝝ:quaꝝ vtraqʒ eſt ꝯplexio nata ſicut appet in ro
ſa recēti ⁊ camomilla:⁊ viola:⁊ multis medicinis. Et
ꝟ idē dicit Aui.ſcđo can.caplo ſcđo:⁊ ego hoc declara/
ui ī qōne de ꝯplone. Mixta ergo ꝙ̄ habēt ſolū ꝯplonē
pmā ſunt vere ſimiliū ptiū inter mixta:⁊ ille que hñt
complexionē ſcđam de neceſſitate ſunt partiū diſſimi/
lium mixtarum ꝯplexionatis. Nunc ergo dicamus de
mixtis ſimilium partiū in quibus primo inueniſ dige/
ſtio. Nota ſecundo ꝙ calor naturalis poſtꝙ̄ ita miſcuit
elementa vt inde ſequatur cōplexio media in paſſiu a
quā calor intendit:nō eſt de nā caloris naturalis illiu a
aliquā aliā materiam coniungere cum illa in quam iā
aliquem gradū talis ꝯplexionis induxit tali ꝯmixtione
vt inde

vt inde ſequatur ɔplexio prima ex pte que de nouo miſceť ꝛ parte illa prius mixta ꝛ ɔplexionata: hec ſuppoſitio eſt fundamētū magnū multoꝝ dictoꝝ: ꝛ male pt ꝓbari niſi p experientiā ɔiunctā cū argumētatiōe. Nā experiētia notat ꝙ oīa mixta ſimiliū ptiū ſūt corruptibilia: ꝛ corrūpunť nāľr p marcorē ꝛ putrefactiōez. ¶ Secūdo notādū eſt ꝙ ſi calor nālis itēderet aliquā aliam māz ɔiungere cū illa q̄ iā eſt ɔplexionata ad faciendū ɔplonē ꝓmā eiuſdē mixti: maxīe intēderet ꝓ mixti illꝰ coſeruatiōe ꝛ ɔplemētoꝝ: ꝑ ɔñs maxime itēderet illā ɔmiſcere q̄ maxime faceret ꝓ mixti ɔſeruatiōe: ꝛ eodē mō. Ex his ſeqť ꝙ mixtū ꝛ maxīe aiatū poſſet ꝑpetuari niſi ſit vera ſuppoſitio dicta. Pʒ qꝛ facta reſolutione ptis humide aeree vel aquee: ꝑ quā ɔmixtionē fit vnū ſubalr ſiccius intēderet calor aereā humiditatē iterum cū pte ſicca remanēte ɔmiſcere ꝛ facere cū pte remanēte ɔplonē ꝓmā: ꝛ ꝑ ɔñs haberet virtutē ita ɔmiſcēdi: qꝛ appetitus nālis nō eſt ad impoſſibile. Et ſi poſſet ɔmiſcere eo modo quo ps reſoluta prius fuit cōmixta rediret ps poſt reſtaurationē ad ōino ſimilē diſpoſitionē ꝓ rē: ꝛ ita eēt eq̄ ꝑdurati⁹ vt ꝓus: qđ eſſe nō pōt niſi eſſet ꝑpetuo duratura. Et pʒ ɔña: qꝛ i tali hūido: ħ mō reſtaurato eēt oīo ſilis ɔplo cū eēt oīo ſilis modꝰ mixtionis. Nec valʒ ſi dicať ꝙ ps q̄ remāet ē ſiccior: ꝛ iō facit ptē hūidā ſicciorē oportuno. Nā ſi ita ɔmiſceněť vt inde ſequať ɔplo ꝓma ſiĉ ꝑ ptē remanēte alterať hūida q̄ apponiť: ita ꝑ ptē q̄ apponiť alterať ad hūiditatē illa preexiſtēte: cū q̄ cōmiſceť: ꝛ maxime ſcđm intentionē caloris nālis ɔmiſcētis ꝗ intēdit optimā mixtionē. Et ſi fieret aggregatū in gradu humiditatis ſubſtātifice: in quo ꝓus: nō eni eſt aliud ſubſtātifice hūiditas q̄ illa q̄ ſubſtātiat: ꝑ ſe humida: ꝛ ſeqť ɔmixtionē ſiĉ aq̄ ꝛ aeris vt alibi oſtēdit. ¶ Tertio nota: ꝙ lʒ calor nālis in mixto homogeneo qn̄qʒ itēdat aliquā ptē diſſoluere ꝛ diſſoluat inquātū eſt nālis: tñ ps terreſtris talis mixti nimis diſſoluiť ꝓportionabiliter q̄ ps humida: imo maxime retineť: hoc ꝓmo pʒ ꝑ experiētiā q̄ videmus in ſenectute oīa aīalia ſicciora: ꝛ ſiľr oīa mixta inſiata: ꝛ ꝑ rōnes: qꝛ terreſtre eſt difficiliꝰ diſſolubile: ꝛ ꝑ cñs qꝛ terreſtre eſt ſicut fundamētū mixtiōis ſine q̄ diffluerèt mixtū: ꝛ qꝛ nō eſt oportunū in ꝓncipio mixtionis abundare terreſtre. ſʒ hrī humidū ad faciēdū mixtionē facilē: ſed ꝙ diſſoluať ps humida: pʒ ex oībꝰ auctoritatibꝰ: ꝛ ꝑ experientiā: ꝛ ꝙ hoc faciat calor nālis: pʒ ex Auerroy quarto methe. ꝛ Aui. tertia ꝓmi: ꝛ qꝛ ꝑ ptis humide diſſolutionē mixtū ꝑuenit ad ſuā ꝑfectionem vt dť tertia ꝓmi ꝑ capło: ꝙ ɔplemētū intendit calor nālis: ꝛ qꝛ humiditas neceſſaria eſt abundans ꝛ quaſi ſupflua in ꝓncipio mixtionis ꝛ gñationis mixtoꝝ homogeneoꝝ: quā poſtea oʒ diſſolui ad mixti ꝑfectionē. ꝛ iō notat experientia ꝙ ſcđm nām mixta q̄ gñantur in ꝓncipio ſunt humida: ꝛ poſtea fere ɔtinue ſiccanť vt appʒ in aīalibus ꝛ plantis ꝛ mineralibus ꝛ lapidibus. ¶ Quarto nota ꝙ multotiēs cōtingit mollificari ꝛ fieri flexibile aliqđ durū per alterationē: eſto ꝙ nihil de ſuba humida in ſubam eius ɔuertať ſicut appʒ in chorijs qñ infunduntur in aqua ꝓpue calida ꝛ in tali caſu nō opʒ mixtū ꝑmutari in ɔplone q̄ eſt qualitas: ſcđo qꝛ illa nō ſolū ſequiť gradū ꝓmaꝝ q̄litatū: ſʒ ꝓportionē elemētoꝝ ꝛ modū mixtiōis q̄ nō oʒ variari in talibꝰ infuſionibus. Et ſimile dici pōt de his q̄ calido liquatur. ¶ Ex his cū eo qđ infra diceť de cruditate pʒ riſio ad dubiū. Nā nō contingit coctū ſine digeſtū icrudari eo remanēte eiuſdē ſpeciei. Et rō: qꝛ nō incrudareť niſi aut ꝑ ꝑ humidi abundātiā aut calidi defectū humidū fieret nimis ɔplonalr paſſiū a ſicco terreo ſecū mixto. Et hoc nō pōt fieri ſtante illꝰ mixti forma. Nā ſi fieret oporteret ꝙ tale mixtū homogeneum fieret magis ſubſtātifice humidū q̄ erat prius. Et hoc nō pōt eē niſi aut ꝑ mixtionē noue ptis humide: aut magis ꝓportionali diſſolutioni ptis ſicce q̄ humide: quoꝝ vtrūqʒ dcm̄ eſt eē ipoſle i mixto vē hōgeneo: ꝛ ꝑ intelligit hāc ſolutionē: facile itelligit ꝓ q̄re oē mixtū oʒ aliqñ corrūpi. ſcđo q̄ ɔplo ſicca ē illa q̄ ē icurabilis: qꝛ ſubſtātifica quo ad ptes hōgeneas q̄ ſūt ſicut corꝑis fundamētū: quas Gal. vocauit ſcđo tegni vere ſolidas: ɔplo autē ſicca q̄litatiue nō ſubſtātifice curať faciliter: ſʒ de hoc magis īfra caplo đ ethica. ¶ Ex his pōt ſolui ꝓſens qđ octauū: nā oīs digeſtio mixti hōgenei ꝓcedit ingroſſando ſumēdo groſſius ꝑ terreſtriori. In tali eniʒ digeſtione ɔtinue humidū fit magis paſſiū a ſicco: qꝛ paucificať hūidū ꝓportionalr reſpectu ſicci: vt ptes aquee ꝛ aeree reſpectu ptiū terreſtriū: ꝛ ita intellexit Ari. cū dixit: digeſta oīa fieri groſſiora: ꝛ Cōmētator cū dīt 4ᵒ methe. ꝓcedere exiccādo eſt opus caloris naturalis: ꝛ iō Ari. dixit: ex ſpumoſis qdē aqueaꝝ: ex talibꝰ āt q̄ terreſtria: ɔſiſtūt: ex ſubtilibꝰ ſemꝑ groſſiora fiūt pepanſiʒ paſſa oīa: vbi dat itelligi ꝙ ꝑ groſſiora itelligit terreſtriora ꝛ itelligiť de his in qbꝰ ꝓcedat digeſtio ſemꝑ loquēdo de digeſtione ꝓut dicit triſmutationē ꝑ quaʒ res fit magis digeſta mō ꝓprie dicto: ꝛ ſcđm modū loquēdi phyſicorū nō medicoꝝ: nō tñ negādū eſt ex re digeſta poſſe generari rē aliā crudam: ſʒ illa q̄ fuit digeſta nō fit magis cruda in ſpē ſua. Quō aūt ex mixto terreſtriori fit aliđ mixtū ſubtiliꝰ ſiĉ ex carne ſanguis: ꝛ quō vinū groſſius exiſtens dū eſt muſtū digeriť ꝛ defecať: ꝛ vtꝝ hec ſit ꝓprie digeſtio ꝛ in tranſmutatiōe groſſi in ſubtilius fiať ſemꝑ digeſtio: ꝛ vtꝝ ħ poſſit imediate fieri: vel ꝓus ſit oportunū groſſuʒ corrūpi: ꝛ terreſtre ſeꝑari poſtea ps ꝓportionata gñationi ſubtilis mixti ſtabiliri digeſtioni ꝛ digeri: ꝛ cū ſpēs ſit id qđ ꝑ corruptionē mixti groſſi remanet anteq̄ mixti ſubtilioris forma inducať: ſunt qōnes nimis lōge a medicina: nā totalr a groſſo ñ pōt gñari imediate ſubtilius. Sʒ oʒ ſupfluū ſequeſtrari ꝛ imaginabile ē ſiľ ſeq̄ſtrari ꝛ aliā forᵐᵃᵐ iduci: ſʒ nō eſt viſile vinū aūt ꝑ ſolā colaturā fit clarꝫ dū ē muſtū: ataqʒ ptes fecales nō erāt de ſuba vini: ꝛ id qđ remanet nō ē minꝰ terreſtre ſubſtātifice q̄ añ: nec vť tñ vini digeſtio ꝓprie dicta cū ē ex muſto: ꝛ veriſimile eſt illa q̄ remanent ex corruptione mixti: qđ nō ꝑ digeſtionē ꝓ alio corrumpētur: aut nō habere formas ſubſtātiales mixtoꝝ: ſʒ ſolas ɔplexiones ꝛ formas elemētoꝝ: aut ſi hīc hēre eaſdem q̄s añ corruptionē mixti: ꝛ tu in qōne de elemētis vidiſti quō i vno mixto ſūt plures forme nō i eadē pte adequate ɔponētis cū mā ptis vnū ꝓpe in ſpē. Ad octauā dubitationē dť ꝙ ſʒ modū loquēdi medicoꝝ pt dici ꝙ continuo cibus digeritur: ꝛ Auicē. dicit ꝙ ꝑ maſticationē aliquam recipit digeſtionem. Sed modo loquendi phyſicoꝝ dť ꝙ nō ſoltē ꝑ totā ſubam cibi fit digeſtio: imo qñ cibus eſt groſſior chilo prius corrūpiť ꝛ ſeq̄ſtrātur ptes ꝑpoſtea i ptē ꝓportionatā icipit digeſtio: in cibo aūt ſubtiliori ꝛ minꝰ terreſtri nō repugnat ɔtinue ꝓcedere digeſtionē reſpectu mixti gñandi: qꝛ ɔtinue moueri humidū ita vt magis ſicco ſecū ɔmixto patiať ſcđm exigentiā mixti ꝓducēdi. Et ſi q̄rať: vtꝝ qñ cibꝰ ħ mō corrūpiť dicať putrefieri: dicitur ꝙ nō qꝛ nō opʒ nālem calorē fieri debiliorē reſpectu ꝓpꝫ humidi regulandē ante corruptionem: ꝓmus. ſ. debilitetur calor nālis inquantum eſt mixti illius ɔſeruatiuus in ſpē ſua: tñ alius nālis ꝗ agit ꝓ gñatiōe ē fortis: nec tñ ē corruptio nālis illi mixto: ſʒ violenta. Vtꝝ aūt ſit adeſtio cū fiat a calē

do extrinſeco puto φ nõ oꝫ eniꝫ ꝑ aduſtioneꝫ ſepari hu
midũ a ſicco:ita vt ſublimet̃ vel q̃ſi τ calidũ agere nõ
vt naturale. Nec eſt veꝝ φ humidũ cibi ↄtinue tranſ-
mutet̃ trãſmutatiõe ꝑ ſe ꝑparãte ad noui mixti gñãtio
nẽ:qḋ requirit̃ ibi ſi deberet eſſe digeſtio mõ loquendi
Aui. loco allegato de cauſis calefacientib᷒. ℂ Pro no-
na dubitatiõe pꝫ ex his que dicta ſunt in ſeptima φ in
pte mixti homogenei vere nõ põt alia ita apponi τ cõ-
miſceri ita φ ſequat̃ ↄplo ꝑma: veꝝ ſimile tñ eſt i mix
tis habentib᷒ diuerſas ↄplexiones poſſe apponi pte no-
uã cũ ꝑcedẽte:q̃ cũ ꝑcedẽte faciat ↄplexioneꝫ ſcḋam: vt
pꝫ de multis fructibus q ante maturationeꝫ hñt puram
ↄplexioneꝫ frigidã: τ purũ ſaporẽ acetoſuꝫ vł ponticũ: τ
poſt maturationẽ hñt dulcẽ ſaporẽ τ v̾tutẽ ſolutiuã: τ ſi
milr i roſa τ multis talib᷒. qñ aũt marcoreꝫ hñt purã cõ
plexioneꝫ frigidã: τ purũ ſaporẽ acetoſuꝫ vł põticũ: ex ħ
tñ nõ ſequit̃ φ mixtũ poſſit ꝑpetuari: ꝫ poſſit aliq̃ mõ
ſubſtãtifice hũectari q ad ↄplexionẽ ſcḋaꝫ. Sꝫ hec ma
gis dñr in caplo de ethica. ℂ Ad decimaꝫ videt̃ φ hec
diffinitio poſita ab Ari. nõ ↄprehẽdit oẽs modos digõ-
nis: quos dicunt medici vł ↄprehẽſos ſub diffõne dige-
ſtionis poſita a medicis: ſufficit aũt φ ois digõ a medi-
cis poſita aut eſt ve digõ: aut de illis ſi quoq̃ mõ hñt ad
illã attributioneꝫ: digõ .n. q̃ fit a frigido: qꝛ pat mãm ad
opationeꝫ caloris nãlis q̃ eſt expulſio: hꝫ et aliquã attri-
butioneꝫ ad digoneꝫ poſitã a phis: ꝫ lõginquã. ℂ Ad vn
decimã dr̃ φ qñcũqꝫ in mã putrida fit ↄpleta τ pfecta di
geſtio ſ᷒ꝫ modũ loquẽdi phiſicoꝝ: talis digõ facit ceſſa-
re putredineꝫ maxĩe ſi fuerit i ſũmo gradu ſuo: calor n.
naturalis nõ itendit ꝑ ſe aliqueꝫ gradus putredinis: nec
aliqḋ mixtũ ſ᷒ꝫ ſuuꝫ eẽ pure nãle ſibi oꝫ eſſe putridum
veꝝ digõ ſ᷒m medicos in nocituo: q̃ eſt ꝑparatio ad ex
pulſioneꝫ τ ↄpleta ſ᷒m φ mã apta eſt recipere: qñqꝫ ſtat
cũ valde itẽſo gradu putredinis: τ hꝫ tũc mã ↄplemẽtũ
qḋ calor in tali mã intendit: qḋ aũt dr̃ tertio tegni om̃i
ſis multis expoſitionib᷒ aliorũ nõ eſt diffõ digeſtionis:
nec intelligit̃ a Gal. vlr φ digeſtio eſt alteratio faciens
ceſſare putredinem: ſꝫ dicit φ in febre putrida reſpectu
cauſe inſurgũt in medico due intẽtiões ꝓ cura τ cãe re
motiõe: quaꝝ vtraqꝫ ſufficit: vna intẽtio eſt φ ceſſet cã
febris putride manẽte ſuba humoris: τ nõ euacuate: τ
iſta eſt digõ. ſ. reductio ad benignũ: nã leuis putrefactio
corrigi põt vt Gal. in cõmento affo. febe pticule. (Ubi-
cũqꝫ cib᷒ τc̃.) Alia intentio eſt euãtio humoris qui hoc
mõ digeri nõ põt: qn remoueat̃ putredo. vult ḡ Gal. φ
alteratio quã itẽdit medicus ꝓ remotiõe febris abſqꝫ
humoris euacuatione eſt digõ: nõ queliꝫ q̃ dr̃ digõ apud
medicũ: ſꝫ illa q̃ facit ceſſare putredineꝫ manente ſuba.
Et ad rõneꝫ de ſanie dr̃: φ qñ eſt optima nõ eſt in ea pu-
tredo: vt Aui. expreſſe vult q̃rta quarti: τ de hoc ſatis di
xi ſupra affo. (Circa gñãtioneꝫ ſaniei.) Ut dĩt Gal. vocat
eã putredineꝫ eſt: qꝛ ſemꝑ ſanies fit ex putrido: Ut vo in
pthiſicis eſt febris: eſt: qꝛ ſanies ꝓp ꝓhibitã trãſpiratio-
neꝫ nõ tota eſt laudabilis τ ſanies in fieri neceſſario eſt
cũ putredine. ℂ Ad duodecimũ dubiũ de indigeſtione
videt̃ φ indigeſtio eſt ipfecta q̃ eſt ꝑ humidi diminu-
tioneꝫ a ſicco q̃ oꝫ fieri a calido nãli: defectus autẽ ꝑ ſũt
ex caloris abundantia: aut ſiccitate que ꝓhibent a ꝑre-
fectione nõ dñr indigeſtiones: qꝛ ꝑ illos nõ accidit hu-
midũ parũ pati a ſicco: ſed aut ebullitiones: aut aridita-
tes: aut putredines vel aliqḋ ſilr vocant̃ niſi forte abũ-
dãtia ſiccitatis faceret hũidũ min᷒ pati a ſicco ꝑ accñs
τ intelligit̃ hic defect᷒ caloris nãlis in vigore reſpectu
humidi qḋ hꝫ digerere τ abundantia hũidi in reſiſten-
do calori: aut quãtitate: aut nimia ſua itẽſione: aut aliqs

modis: τ hoc reſpectu potẽtie caloris: tamẽ qñ humidũ
eſt ꝓportiõate quãtitatis τ q̃litatis ꝓ certo mixto τ ca-
lor debilis humidũ ſit abũdans reſpectu potẽtie calidi
dicimus cãm indigeſtionis eſſe caloris defectũ: τ ſimilr
ecõtra. ℂ Et per hoc pꝫ ad rõnes: concedendo enim in
prima φ propter abundantiam ſicci ſtat humidum nõ
eſſe perfectum τ ↄpletum: ſed hic ꝓhibit eſt ꝓpter exceſ
ſum paſſionis τ ſuperfluitatem nõ propter defectum: τ
ſic nõ eſt indigeſtio: τ ita dicat̃ φ cibi nimis terreſtres
τ propter hoc nõ digeſtibiles aut ſunt ita φ propter ter
reſtre humidum ſecum commixtum eſt nimis reſiſtẽs
actioni caloris naturalis: τ ideo debiliter patitur a ſicco
qũo calor intendit ↄmiſceri: τ tunc eſt ꝓpter terreſtrei
tatem abundantia humidi in reſiſtendo: aut põt cõtin-
gere φ nõ debꝫ ꝓprie dici indigeſtio: ſed ꝑncipalis vel
ablatio digeſtionis vt in oſſibus cereboꝝ. ℂ Et ad ter-
tiũ dr̃: φ abundantia calidi extrinſeci eſt cauſa diſſolu-
tionis caloris ꝓprij: τ hoc mõ poteſt eſſe cauſa indige-
ſtionis: neque tamẽ fit defectu calidi nãlis: τ qñ facit aut
ebullitiones: aut ariditates: aut putredines q̃ nõ dicun-
tur proprie indigeſtiones: ſed res prohibentes digeſtio-
neꝫ nõ ꝑ defectũ paſſionis humidi a ſicco: ſed ꝑ aliquaꝫ
ꝑternãlẽ abundantiam. ℂ Ulterius parum repetendo
partim declarando notãdũ: φ apud Ari. τ philoſophos
digeſtio ſumitur multipliciter ſub quadam analogia
ad digeſtionem proprie dictam vel propriiſſime. Ma-
xime enim ꝓprie dicitur digeſtio de complemento paſ
ſionis humidi complexionalis a calido naturali: τ pro-
prio frigido per commixtionem ſiccorum oppoſitoꝝ
humido: qḋ complementum talis calor principaliſſime
intendit verbi gratia. Calor epatis generatiuus humo-
rum pro toto intendit generationẽ ſanguinis τ alioꝝ
humoꝝ per ſe: principaliſſime tamen ſanguinis: τ iõ cõ
plementum paſſionis humidi commixtione ſicci in ꝓ-
ductione perfectiſſimi ſanguinis dicimus hoc propriiſſi
mo modo digeſtionem τ reſpectu iſtius digeſtionis di-
cimus coleram ſuperflue digeſtam: τ flegma diminute
digeſtum modo ſupradicto. ℂ Quandoqꝫ autem ſumi
tur digeſtio pro omni complemento vel termino paſ-
ſionis humidi a ſicco per actionem calidi naturalis per
ſe intento a calido ſiue ſit principaliſſime ſiue non prin
cipaliter intentum: τ ſecundum hunc modum coleram
naturalẽ τ flegma nãle dicimus digeſtas τ completas
nõ ſuperflue vel diminute: τ hoc mõ: ſꝫ nõ ſicut fructus.
ℂ Tertio mõ dicitur digeſtio de cõplemẽto paſſionis
humidi a ſicco ſ᷒m intentioneꝫ caloris nãlis ſiue ꝑ ſe in
tendat hic calor ſiue ꝑ accidens τ hoc mõ vrinam τ ſa-
nieꝫ τ humores quos dicimus digeſtos in febribus bona
criſis dicimus digeſtos: in quibus apparent veſtigia ali
cuius cõplementi τ victorie caloris naturalis: vt docet
Gal. pro parte primo pronoſticoꝝ cõmento vltimo: τ di
co iſta ↄplementa intendi ꝑ accidens a calore naturali:
qꝛ nõ patiuntur ab eo niſi propter patientem indiſpoſi
tioneꝫ ad meliora vel per ſe intenta. ℂ Quarto modo
ſumitur pro omni diſpoſitione in re reperta: que acqui-
ri poteſt: que dicitur cõplementum reſpectu alicuius
operis ſicut laterem dicimus coctum qñ eſt aptus mu-
ro: τ cibum: quando eſt aptus ↄmeſtioni ſiue per elixa-
tionem ſiue per aſſationem: imo etiaꝫ lucernã cum eſt
apta lucere hoc modo vocat Ari. digeſtã: τ ſilr humor
malus qñ eſt paratus expulſioni: ita φ inciſio viſcoſi τ
ſubtiliatio groſſi τ eliquatio cibi in ſtomacho τ ↄtritio
in ore τ ingroſſatio ſubtilis imbibiti τ multa talia dñr
digeſtiones: qꝛ cõplementa acquiſita ſiue a calido nãli
ſiue ab alio q̃ ſunt ꝑparationes ad certa opa: aut agẽda:
aut ſuſcipiẽda

tur ſuſcipiēda. ¶ Et qnto mō qnqꝫ plurimi dicunt di-
geſtionē trāſmutationē per quā tales digōnes formalr
acqrunt: licꝫ in diffōne qrti metheoroꝝ ſolum de ꝯple
mēto ⁊ termio loqtur Ari. ⁊ Cōmētator. medici aūt di-
cūt digeſtionē de duab⁹ manerieb⁹ trāſmutationē: vna
fit in iuuatiuo: alia in nocituo: illa ꝙ̄ eſt in iuuatiuo qn-
qꝫ iuuat mām ad h vt tādē ꝯuertat in ſbām mēbri: aut
ad h vt fit iſtrꝫ vtutū faciētiūꝫ opōnes hoīs: ſicut ſunt
ſpūs vitales nāles ⁊ alaleſ: et iō digōnē in iuuatiuo cuꝫ
deſcripſerūt ſub diſiunctiōe dicentes: ꝙ digō in iuuati-
uo eſt ꝯuerſio hūiditatis in eēntiā aptā opationi vtutū
in ea trāſmutationē faciētium: aut in ꝯplonē que ꝯuer
ſioni in nutriēs in effectu eſt ꝯpetēs: ⁊ qꝛ nocituū qnqꝫ
pōt ꝑduci ad benignū: qnqꝫ nōē in id qd pōt ad beni-
gnū reduci nā intēdit illud: qd intēdit illō in iuuatiuo:
in aliud aūt intēdit ei⁹ expulſionē: ideo ēt digeſtionē in
nocituo ſub diſiunctione deſcribūt dicētes: ꝙ digeſtio
in nocituo aut eſt illud: qd eſt ſtatiꝫ dictū de digōne in
iuuatiuo: aut eſt ꝑparatio ad expulſionē qualitercūqꝫ: ⁊ a
quocūqꝫ fiat iſta ꝑparatio. ¶ Et ex his pꝫ ad qōnē vi-
ſio ſꝫ medicos: qꝛ nō oīs digeſtio igroſſando ꝓcedit:
nec oīs ſubtiliādo: ⁊ hoc tā in iuuatiuo ꝙ̄ nocituo: ⁊ qꝛ
rōnes aliaꝝ opionuꝫ ſunt ſatis ſolute ex dictis. Redeo
ad lraꝫ. ſ. ꝙ digeſtio ſm modū medicoꝝ que eſt ꝑpara-
tio ad expulſionē. vbi gra. in mā que eſt groſſa: ⁊ per h
inobediēs expulſioni: inquātuꝫ hoc modo eſt iobediēs
eſt equatio cuꝫ ſubtiliatione: ⁊ in ſubtili equatio cuꝫ in-
groſſatione ſimili modo. Et ita itelligat ſm modū lo-
quēdi medicoꝝ de oī alia diſpōne per quā mā eſt iobe
diens euacuationi: ꝙ reductio ad obedientiā per cōtra
rium dr̄ digeſtio: ⁊ ſic voluit doctor ꝙ euacuatio mi-
noratiua eſt quodāmodo digeſtio.

¶ Et quādoqꝫ ſunt ꝯtraria illa que requirit fe-
bris de infrigidatione: ⁊ illud qd reqrit humor
de digeſtiōe ⁊ euacuatiōe ⁊ reſolōne. Quan-
doqꝫ eniꝫ eſt digeſtiuū ⁊ euacuatiuū calidū:
imo eſt ſꝫ plurimū ita. Et tunc oportet vt ob
ſeruetur magis timoroſa ex vna duaꝝ reruꝫ
⁊ fortaſſe cōtrariuꝫ eſt illud: qd cōuenit febri
de infrigidatione cum eis que ſunt ſicut melo
nes ibi ⁊ reliqua olera ei qd cōuenit materiei
de minoratione: quare prohibet illud dare ea
in potu niſi vbi non eſt mā. Et oīs ſollicitudo
ſit, vt poſtponatur aqua fructuū vſqꝫ ad heb-
domadā: ⁊ ſit cōtentus aqua ordei.

¶ In hac ꝑte tertia ꝑnte ptis ꝯparat Aui. has intētiōes
adinuicē quo ad nīꝫ viſuꝫ. ⁊ ꝑ oñdit ꝯtrietatē iſtaꝝ itētio-
nū. ſ. quotidiā dicēdo: cui dꝫ medic⁹ magl vacare. 2° oñ-
dit ꝯueniētiā harꝫ intētionū. in qb⁹ reb⁹ nocituis quo ad
ābas intētiōes illaꝝ. 3° oſtēdit ꝯueniētiā in qdā re iu-
uāte vtrāqꝫ intētionē. 4° oſtēdit quo caſu ſit vacādum
ad extinguēdū febrē ꝑ ⁊ qūo in caſu illo ſit ꝓcedēduꝫ.
ibi ſcda (Et oīs fruct⁹.) ibi 3ª (Et multotiēs.) ibi 4ª.
(Et ſcias ꝙ qnqꝫ.) ¶ In pͣ ꝑte dicit ꝑꝙ qnqꝫ cōtra-
riat id qd ꝯuenit febri de infrigidatiōe: ⁊ id qd ꝯuenit
mātei de maturatiōe euacuatiōe ⁊ reſolone: ⁊ rō qꝛ mul
totiēs euacuatiuū ⁊ digeſtiuū eſt calidū: imo ſꝫ plimū
eſt ita. ¶ Et qn eſt iſta ꝯtrietas dꝫ obſuari de duab⁹ re-
bus. ſ. morbo ⁊ mā res que magis ē timoroſa: ⁊ quo ad
hāc ꝑtē dicit ſcdo ꝙ qnqꝫ fortaſſe id qd requirit febris
de īfrigidatione cuꝫ eis: ſicut ſunt melones indi: ⁊ reliq̄

olera: eſt cōtrariū ei: qd reqrit mā de minoratione: ꝙ̄re
illud. ſ. iſta cōtrarietas ꝓhibet hec olera dare in potu ni
ſi vbi non eſt mā: ⁊ ſubdit ꝙ oīno ſit tua ſollicitudo: vt
poſtponat aqua fructuū vſqꝫ ad hebdomadā ⁊ ſit con-
tentus infirmus aqua ordei. Et hec ſecūda cōtrarietas
dicit Gentilis differt a prima: qꝛ in prima dicit Auic. ꝙ
id qd cōuenit māe eſt cōtrariuꝫ ei: qd requirit febris: ⁊
hic dicit: qd cōuenit febri eſt cōtrarium ei qd cōuenit
māe: mihi tamē videtur: ꝙ tunc oīno idē ꝫ dicit ⁊ nuga-
tio ē apud intelligētem: ſicut ſi dicerē: frigidum cōtra-
riatur calido ⁊ calidū cōtrariatur frigido. Sed Auicē.
voluit ſpecificare quomodo vſus frigidorum precipue
fortiuꝫ ꝓhibet ea que intendimus cōtra naturā febris
precipue in ꝑncipio. Et ideo hāc ſecūdam cōtrarietatē
poſuit magis cōtractam ⁊ ſpecialem volens nos vitare
errorem in appropinquādo intenſe frigida in principio.
¶ Sed circa partē primo pꝫ ꝙ quia quādo eſt contra-
rium id qd requirit vna iſtarum intentionuꝫ ei qd req
rit alia: ideo intentio medici, quādoqꝫ magis declinat
⁊ vertitur ad partē vnā ꝙ̄ ad aliam: vt dictū eſt in prin
cipio capituli: ſimilr ex dictis pꝫ ad quā partem dꝫ me-
dicus magis vertere intentionem: quia ad rē magis ſu
ſpectam: ideſt ad opponēdum ſe magis ſuſpecte rei de
duabus. ſ. cauſe ⁊ febri: ⁊ hoc in generali dictū eſt quar
ta primi capło vltimo. Qō. XVII.

Deinde iuxta lrām dubitatur. vtrū vt plurimū di
geſtiuū precipue materierū febriuꝫ putri
darum: de quibus eſt ſermo: ſit caliduꝫ: ⁊ videtur ꝙ nō
qꝛ febris que plurimū accidit eſt colerica: vt ſecūdo de
criſi. caplo 9°. ⁊ per conſequens vt plurimuꝫ digeſtiuuꝫ
materiei febriū eſt digeſtiuum colere: colere autem di-
geſtiuum debet eſſe frigidum: cuꝫ colera ſit calida per
ſuam naturam: ⁊ in faciendo febrem per putredinem.
¶ In oppoſitum eſt Auicē. hic. ¶ In iſta qōne pluſqꝫ
Cōmentator tertio tegni in cōmento illius partis. Sꝫ
dicta quideꝫ ſpecies alterationis quando inquirit: que
ſit natura eius: qd facit ceſſare putredinem: ⁊ per conſe
quens digerit. dicit duo. Primum eſt: ꝙ cuiuſlibet ta-
lis rectificationis humoris principium primuꝫ eſt vir-
tus ⁊ calor naturalis. Secundo dicit: ꝙ medicine que
ad hoc iuuāt ſunt medicine frigide ⁊ ſicce: ſicut ſanda-
lus roſa acetū agreſta camphora ordeuꝫ ⁊ ſimilia. Pri-
muꝫ nō ꝓbat: ſed ſcdm ꝓbat. Primo per hoc ꝙ omne
putridum inquātum huiuſmodi eſt caliduꝫ ⁊ humidū
intelligendo per calidū id qd eſt calefactū ab extraneo
calore ⁊ factū calidum: aut reſpectu ſuimet nō putridi.
Et intelligendo per humidū id cōparatū ſibimet cum
exprimetur a calore innato: ⁊ hoc ideo dicit: quia quidam
ſunt humores in ſua natura frigidi ſm modum loquē
di medicoꝝ: ⁊ iſtos nō oportet per omneꝫ putredinem
dici abſolute calidos: ſꝫ ſunt calidi reſpectu ſuimet nō
putridi: ⁊ ita dicatur de hūido. Si ergo omne putriduꝫ
eſt hoc modo calidū: eius rectificatio erit per cōtraria:
⁊ per conſequēs per frigidum ⁊ ſiccum. Secūdo ꝓbat
per experimētum: quia ventus auſter facit ⁊ conſeruat
putredinē: ſed boreas ꝓhibet: ⁊ multotiēs remouet eā:
⁊ conſtat ꝙ boreas eſt frigidus ⁊ ſiccus. Subdit tamē
ꝙ nō ſemper medicus debꝫ putridū humorem per ta-
lia adiutoria digerere: puta quādo magis oporteret ob-
uiare cauſe putredinis: que eſt aut multitudo: aut mala
diſpoſitio humoꝝ ⁊ opilatio cum cauſis ſuis: ſed quā-
do pro digeſtione putridi humoris: qui iam putret ad-
miniſtrādo eſt: medicina debet eſſe frigida ⁊ ſicca ob-
ſeruando in gradibus harum qualitatum ⁊ alijs circū-
ſtantijs debitas regulas: ⁊ in hoc reprehendit Halyab.

tãq̃ in h ⁊ alibi ignorãtẽ mẽtẽ Gal. nã remedia Dely.
cũ calidis erãt ad cãz putredis. aut ad ꝓhibẽdã futurã
putredinẽ nõ ad remouẽdã pñtẽ. Et h opĩo nõ ĩtelligi
tur ꝙ i oĩ caſu quo digerẽda ſit quoquo mõ mãq̃ actu
eſt putrida: medicine opoꝛtune ſunt frigide: q: hoc eſt
falſum: vt ſtatim oſtẽdam. Nec hũc ĩtellectum habuit
plaſq̃ Cõmẽtatoꝛ: ꝫ Gen. ſup iſto paſſu ſibi ĩponat ꝙ
velit vlr̃ digeſtiuã cãe ꝯiũcte febꝛis debere eẽ frigidã
⁊ ſiccũ: ꝫ vos noteris ꝙ Truſian⁹ expõnẽs Gal. de inte
rioꝛib⁹ ad cãz putride febꝛis voluit ꝙ vna intẽtio q̃ñq̃ꝫ
ſufficiens ad curã eſt digõ: ⁊ talis digeſtio eſt alteratio
hũoꝛis faciẽs ceſſare putredinẽ a putrido actu ſine eiꝰ
eũone: ꝫ nõ oĩs digõ in nocũuo hoc facit: pura illa: q̃
ad expulſionẽ ꝑparat vt ſupra dr̃. Cãe igĩ talẽ digõneꝫ
ĩmediate faciẽtes: quas medic⁹ dꝫ adminiſtrare in ho
ra opoꝛtuna ad hoc ſunt frigide ⁊ ſicce: ⁊ in h veꝝ dicit
Et rõ ꝓbat: ꝫ vt ipſe in fine ꝑtis illius addit ĩueniunt
aliq̃ hũoꝛes quos nã nõ põt oĩno rectificare. Et ſi ꝯtin
gat ꝙ de eoꝝ putredine poſſit aliq̃d diminuere: ⁊ iſti nõ
digerunt digõne reducẽte ad benignũ: ſed ꝑparãte ad
expulſionẽ: ⁊ de iſtoꝝ digõne nõ loq̃tur Truſianus in
opione ſupradicta: quia iſta digeſtio nõ facit ceſſare pu
tredinẽ manẽte ſubã: ⁊ ſic nõ eſt illa: de qua ibi loq̃tur
Gal. Et q: raro opꝫ hoc mõ mãz putride febꝛis digere
re: Aui. hic nõ loq̃tur ſolũ de tali digeſtiuo: ſꝫ de digeſti
uo mãeꝝ putridaꝝ ⁊ paraꝝ cadere in putredinez: q̃ ad
benignũ nõ reducunt: ⁊ de iſto dixit: ꝙ plm̃ eſt calidũ:
ẽt ſi vlr̃ loq̃mur de digeſtiuo mãcium faciẽtis putridã
febꝛẽ: ſiue ſit reducibile: ſiue nõ: vult Aui. ꝙ plimũ eſt
calidũ: ⁊ nõ loq̃ꝛ niſi de adiutoꝛio ꝑ medicũ miſtrãdo:
nõ de ṽtute vl̃ caloꝛe nãli: vt pꝫ ꝯſiderãti ꝓceſſuz eius
in iſto cap. ¶ Hoc ĝ ſuppoſito ꝯſiderandũ ꝙ ꝫ mãeꝝ
faciũt febꝛẽ cũ actu faciũt febꝛẽ ſint calide: tñ ꝯtigit h
eis multas eẽ groſſas ⁊ viſcoſas ⁊ ꝯſtrictas in locis opi
lationũ: vñ q: q̃dã ſũt flãtice q̃dã melice: de iſtis puto
claꝝ eẽ: ꝙ q̃ſi ſemꝑ cũ ſint putride ſunt groſſe ⁊ opila
tionib⁹ ꝯiũcte: ſanguis ẽt ꝫ ſit calidus: tñ pleruq̃ꝫ cum
putret eſt ꝯiunct⁹ opilatiõi ⁊ groſſis hũoꝛib⁹ ⁊ colera: ꝫ
q̃ñ eſt pura ſit cala ſubtilis: tñ raro eſt pura: ĩmo vꝑlm
nõ pura aliq̃ mõ ĩpuritatis de hiꝫ ĩfra dicent: ⁊ ꝯiun
cte groſſitiei: hñ igĩ dici põt: ꝙ vꝑlm cãe cõiuncte fe
briũ putridaꝝ ĩdigẽt ſubtiliatiõe: qḋ ſi de cauſis cõiun
ctis eſt veꝝ: multo magis erit veꝝ de cauſis antecedẽti
bus: ⁊ facto vlĩ ꝯputo antecedẽtiũ ⁊ ꝯiunctaꝝ erit ẽt h
veꝝ. Ulteri⁹ attẽdẽdũ ꝙ licꝫ ĩueniant aliq̃ frida apiti
ua: ſicͭ aq̃ endiuie ⁊ aliq̃ ſilia. Siĺr aliq̃ frida ſunt ſubti
liatiua: tñ paꝝ ⁊ debilr̃ h faciũt: ⁊ plm̃ apitiua ſũt cala
⁊ ſilr̃ ſubtiliãtia. ¶ Et ex hiſq̃ꝫ ad qõnẽ rñſio ꝙ nõ ſo
lũ in cauſis añtib⁹ digerẽdis febꝛiuꝫ putridaꝝ: ſꝫ in di
geſtiõe cãꝝ ꝯiũctaꝝ ad bonũ ſenſuꝫ: aut ſaltẽ oĩb⁹ ꝯpa
tatis cũ ꝯiũctis q̃ añtib⁹ digeſtiuuꝫ vꝑlm eſt calm. Et
hoc voluit Aui. hic ſemꝑ loquendo de digeſtiuo adiuto
no extriſeco ꝑ medicũ applicabili. Nec tñ negaꝛ in q
buſdã: ⁊ frigida ⁊ ĩgroſſatiua eẽ digeſtiua: vt ĩfra in par
ticularib⁹ locis dicet: ſed eſt raro reſpectu diſpoſitionũ:
in qb⁹ oꝫ digeſtiuũ eẽ calidũ. Qḋ aũt dr̃ ſcḋo de criſi ĩ
telligiꝛ: ꝙ quocũq̃ꝫ vnico hũoꝛe capto ſm̃ ſpẽz pluries
accidit febꝛis de colera q̃ de illoꝝ: ꝫ oĩb⁹ ꝯpẽſatis foꝛte
plures accidit febꝛis: que nõ debꝫ dici de colera q̃ de
colera. In febꝛib⁹ ẽt colericis plurime ſunt terciane nõ
pure: in qbus nõ opꝫ ꝙ digeſtiuum ſit frigidũ: ĩmo plu
ries calidũ ad ſubtiliãdũ ⁊ aperiẽdũ: vt pꝫ expertis in
arte. ſic ergo rõ in oppoſitũ nõ ꝯcludit. Gentilis tñ illũ
textum Gal. intelligit: ꝙ colera eſt humoꝛ magis para
tus putreſieri ad aliorum putredinem q̃ alius humoꝛ.

Et ideo pluries contingit aliquid colere coniungi cum
cã febꝛis q̃ non cõiungi in quocũq̃ꝫ humoꝛe ꝑncipalr̃
eſſet putredo: ſed de hoc ſit nũc ſatis. Qõ. XVIII.

Et queritur vtrum euacuatiuũ materierũ fe
brium putridarũ vꝑlurimũ ſit ca
lidum: ſine argumẽtis dicitur ꝙ euacuãtia per ventrez
lubꝛificãdo: aut leniẽdo: aut lubꝛificãdo: aut cõpꝛimẽdo
multa inueniuntur frigida: ſicut mucillago pſilij viole
pruna mirabolani ⁊ multa ſimilia. In iſtis etiã eiſdẽ ĩ
ueniuntur quãdoq̃ꝫ virtus euacuãdi per ventrẽ expulien
do. Nam viole euacuãt colerã ⁊ mirabolani citrini: ſed
mirabolani kebuli euacuãt flegma: ⁊ indi melancoliã:
qḋ nõ eſſet niſi expliendo euacuarent: ſed tamẽ debili
ter expliunt: ſed euacuãtia expliendo ⁊ foꝛtia oĩa ſunt
calida ⁊ ſicca. Primo ergo notat experientia de ſcamo
nea colloquintida ellebozis ambobus cucumere aſini
noꝛ ſic de alijs. Secundo hoc vult Gal. ꝑma particula
affo. ꝯmẽto illius partis. (In acutis paſſionibus.) Ra
tio autem licet debilis eſt iſtamẽ ſemper facit de poſſi
bilib⁹ qḋ melius eſt: ſed melius eſt ꝓprietatẽ attracti
uuꝫ cõiungi caliditati: que eſt qualitas motiua q̃ fri
giditati: que eſt imobilitas: ergo ſemper talis ꝓprietas
eſt cõiuncta caliditati. Et ideo volunt cõiter ꝙ oẽ ſolu
tiuum eſt calidũ ſm̃ modũ loquẽdi medicoꝛuꝫ: aut eſt
calidũ per partẽ ſuã: in qua adequate eſt ꝓprietas eua
cuandi expliẽdo: ⁊ ex his poſtea cũ euacuatiões per ꝓ
uocationẽ vrinẽ ⁊ ꝓuocationẽ ſudoꝛis: eſto ꝙ per aliq̃
frig da fieri poſſunt: tamẽ plurimũ fiunt per calida: di
cunt ꝙ pluries opꝫ euacuare in putridis febꝛib⁹ appro
priatã mãm per calidã medicinã q̃ per nõ calidam: cõ
putando minorationes appropꝛiatas ⁊ eradicationes ⁊
ꝓuocatiões ſudoꝛis ⁊ vrine ⁊ fluxus ſanguinis: ⁊ foꝛtaſ
ſis ꝯputãdo oẽs modos artificialr̃ euacuãdi cum aliq̃
medicinĩ pluries opꝫ per calida fieri tales euacuatiões.
Utruꝫ autẽ plures de ſpẽbus mixtoꝛũ habentiũ virtu
tem euacuãdi in coꝛpoꝛe hominis ſint calide q̃ frigide
difficulter eſſet terminabile: ſꝫ de illis quibus vtimur
cõiter plures tales medicine ſunt calide q̃ frigide: vt
pꝫ legẽti libꝛos de ꝓuocãtibus etiã vrinam idem puto
dicẽdum: ⁊ infra tñ de diuerſis modis ꝓuocatiõis dicet.
¶ Deide cõſidera ꝙ dicit obſeruãdũ eſſe magis timo
roſaz de duab⁹ rebus: ⁊ illi ſupple ꝑncipalr̃ obuiandũ: ⁊
hoc nõ ex toto reliqua neglecta: vt dr̃ 4⁰ ꝑmi cap. vltĩ.
¶ Nota vlterius: ꝙ melo indus eſt ille melo qui voca
tur anguria in lombardia ⁊ Senis vocatur vulgariter
cocomaro: licꝫ nomẽ cucumeris vere cadat ſup alio fru
ctu: ⁊ de ipſo loquitur Serapio in cap. de dullaba. eſt. n.
foꝛtioꝛis frigiditatis q̃ barbeca: ⁊ minoꝛis ꝓuocatiõ is
vrine ⁊ minus ſeceſſiuus: ⁊ min⁹ etiã coꝛruptibilis: ⁊ iſte
idem quãdoq̃ꝫ vocatur melo ſarracenicus. Uide in pã
dectis. Et que dicunt ab Auer. de anguria ⁊ a Serapiõe
de melone magno viridi. Et concoꝛdia iſta faciet te ſci
re qḋ de iſto loquiꝛ Auicẽ. Qḋ autem Simon Januẽſis
in ſynonimis dicit: ꝙ barbeca eſt melo magn⁹ viridis
que anguria vocatur nõ eſt veruꝫ. Nam Serapio ꝑmo
facit capitulũ de barbeca tã matura q̃ nõ: ⁊ ſtatiꝫ poſt
facit capitulũ de dullaba qui eſt melo magnus viridis
⁊ cõſtat ꝙ iſta vocaꝛ anguria. Reliqua olera ⁊ melone
dicunt ab Auic. nõ ſolum herbe: ſed ⁊ radices: ſed fru
ctus qui nõ ex arboꝛe naſcũtur lignoſe: ſicut cucurbita
citrulus cucumer melo pepones ⁊ melongene: ⁊ ſilr̃ la
ctuca: ⁊ ſpinachia: ⁊ poꝛtulaca: ⁊ ſolatruꝫ: ⁊ ſilia: q̃ ſunt
vehemẽtis frigiditatis vult ꝙ infrigidãdo illa multo
tiens eſt ꝯtrariuꝫ: et qḋ intẽdit medic⁹ de minoꝛatione
mãe: q: incrudant materiã: ⁊ reddant eam multotiens

euacuationi

emaciationi inepti. Et his pꝫ quare in febre putrida ꝓhibent dare iſta in potu .ſ. aquas eaꝝ: qꝛ ꝓhibent mãei minorationẽ. Et hoc mõ bñ ſtaret lra negatiua vt expoſui ſupra .ſ. ꝙ hec cõtrarietas dicta ꝓhibet dari hec colera in potu niſi vbi nõ eſt mã quẽadmodũ in ethica ⁊ effimera nõ eſt iſta ꝓhibitio pp minorationẽ mãe. Si tñ lra ſit affirmatiua dicẽs: q̃re ꝓhibet illud dare ea in potu niſi vbi eſt mã ſupple hec regrens .ſ. calida ſubtilis multe iſlãmatiõis: tũc .n. poti⁹ iuuaẽ mãei miorãtio ꝑ aquã iſtoꝝ oleꝝ: vñ Halyab. ſtatim in ꝓncipio tertiane ꝯcedit melones indos: ⁊ in die acceſſionis: ⁊ Auer. 7° colliget: vult ꝙ ſuccus angurie ꝯtiaẽ colere: cũ tota ſua ſubſtãtia. Et hoc vult Aui. ſcdo can. cap. de battecca: qñ loqẽ de melone. Et eſt viſimile qd̃ dicat de magno viridi. Nota tñ ꝙ aq̃ iſtoꝝ fructuũ ⁊ ſuba eoꝝ nõ ſolũ eſt frigida: ſed eſt faciliter corruptibilis: vñ ẽt timeẽ ex eis additio in putrefactiõe: ⁊ iõ terminetur eoꝝ exhibitio ante declinationẽ niſi qñ putam⁹ iuuamẽtũ ifrigidãdi ſuperare hoc nocumẽtũ. Ulteri⁹ circa pñe dicẽtẽ ꝙ poſt ponẽ aq̃ fructuũ vſq3 ad hebdomadã: notandũ ꝙ nomen aque fructuũ: qñq3 dĩ de quorũdã fructuũ3 decoctione prunoꝝ tamaridoꝝ iniubaꝝ ſebeſtẽ ⁊ ſiliq3: cũ qbus ponunẽ qñq3 viole ⁊ pulpe caſſie vel mãna: ⁊ qñq3 alia addunẽ ad varias itẽtiões: ⁊ tales aque fructuũ multotiẽs danẽ in ꝓncipijs febriũ añ hebdomadã qñq3 ad leniẽdũ qñq3 ad minorãdũ. Et deſcribunẽ i antidotarijs qñq3 ſicut Meſ. facit diſtinctiõe 7ª: ⁊ de eis nõ loqtur Auic. hic: qñq3 dĩ aq̃ fructuũ de aq̃ per expꝛeſſionẽ vel diſtillationẽ vel decoctionẽ extracta de fructib⁹ infrigidãtib⁹ ꝓcipue iã dictis: q multũ ſucci3 hñt: ſicut ãguria cucurbita citrulus melo poma ⁊ ſimiles: ⁊ quia iſta eſt frigida ⁊ nõ lenitiua modo quo alia: ⁊ cum hoc valde parata corruptioni ⁊ putredini ꝓhibeẽ vſq3 ad ſeptimũ .i. vſq3 quo mã ſit manifeſte digeſta ⁊ multum minorata: tunc .n. minora põt facere nocumẽta: ſ3 p⁹ aq̃ que eſt lenitiua eſt multũ in vſu ſm varias ꝯpõnes iuxta iudiciũ medici ꝓportionatas egroto ſuo. Et Raſ. de hac loquiẽ .i4° ꝯtinẽtis. cap. vltimo. ⁊ in diuiſionib⁹ cap. de cura tertiane: ⁊ Auic. ſupra in caplo de effimeris ex vino. Quãdoq3 vero dĩ aqua fructuum: de ſucco fructuũ acetoſoꝝ: ſicut granatoꝝ limonũ citrangulorꝫ acetoſitatis citri ⁊ iſtius vſus eſt vehemẽs qñ fortiter idigemus extinctione ⁊ ꝓhibitiõe additiõis putredinis: ſicut in peſtilentialib⁹. Et de hac loquunẽ auctores nñi in multis locis: ⁊ ſpecificãt de qbus intelligũt: ſicut ab Auic. oꝫ intelligi hoc de fructib⁹ dictis: ſicut melo idus ⁊ ſimiles humidi in vigore ⁊ modo ſubſtãtie: qui viridi ſunt in tpe dicto ꝓpter duas cãs dictas: veꝝ tñ nõ negaẽ qn aliqñ tãta eſt ſiccitas: ⁊ tãta inflãmatio: ꝙ eligemus poti⁹ dare iſtis corrigẽdis dictã aquã q̃ poſtponere: vt multotiẽs faciunt doctores nñi: ⁊ Auer. 7. colliget cap. de cauſone: ⁊ alij ⁊ tñ ſunt ſolliciti de modo dandi ante hebdomadaſ3 ſi poſſent meli⁹ facere: ⁊ iõ Halyab. in cap. de tertiana ꝯcedit aquã melonis in ꝓncipio tertiane: ⁊ Auic. infra in cap. febrium acutaꝝ dat aquã cucurbite ⁊ melonis idi: ⁊ Aui. laudat hos fruct⁹ in tertiana febre nõ limitãdo tpꝰ: ⁊ ſilr in cap. febris ſincopalis minute: videẽ poſſe itelligi: ꝙ cõcedat panẽ infuſu3 in tali aq̃: lic3 de aq̃ granatoꝝ ⁊ ariceoꝝ: ⁊ ſiliu3 ſit magis viſile: ⁊ caſſia felix in cauſone vtiẽ multũ ſucco cucurbite: ſi tñ pñt abſtinere: ⁊ ſufficiat eis aqua ordei poti⁹ vtanẽ ea i dicto tpe: ⁊ ſilr iulep ⁊ ſirupo acetoſo: ⁊ qdã aqua roſ. vt pꝫ ex Auer. 7. colliget. talẽ ordinẽ in iſtis infrigidãtib⁹ ponẽte. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Et omnes fructus nocent febricitãtibus cũ ebullitione ſua ⁊ corruptiõe ſua in ſtomacho.

¶ Hic Auic. oſtẽdit ꝯueniẽtiã quo ad ambas intẽtiões quodãmodo dictas in febre putrida in reb⁹ nociuis dicens ꝙ oẽs fruct⁹ nocẽt febrici: ãn cũ ebullitiõe ſua ⁊ corruptiõe ſua in ſtõacho. Nã merito ebullitiõis nocẽt febri que eſt calor .i. febricitãti inq̃tũ calet. Et pp corruptionẽ ſũt ꝯtraq̃ itẽtiõ: tñ q̃ hẽ ad minorãdã mãm putridã: ⁊ ſic q̃ ad ãbas itẽtiões ſunt mali fruct⁹ iſti. Qõ. XIX.

Sed diceres ꝙ nõ vĩ ꝙ ſit veꝝ gnãliter de oĩbus fructib⁹. ꝓ de granatis acetoſis vĩ poti⁹ reſiſtere putrefactioni ⁊ ebullitioni q̃ hᷓ facere. Nã in caplo de granatis dicit Aui. ꝙ repmit colerã: ⁊ ſic nõ ebullit: ⁊ qd̃ ꝯfert ebrietati: ⁊ ꝙ ꝓhib3 aſcenſum vapoꝝ: que oĩa minime faceret: ſi ebulliret in ſtõacho. Et in caplo de tertiana pura vult: ꝙ qñ eſt neceſſaria ſubtiliatio regiminis detur in potu aqua granatoꝝ ⁊ aqua melonis indi. Cõſtat aũt ꝙ ſubtiliatio eſt neceſſaria in ſtatu: qñ eſt maxia ebullitio. ergo vĩ ꝙ iſti fructus non ſint apti ebullire: ⁊ ſilr ꝙ granata ſunt de fructibus q ꝯceduneẽ in tertiana: ⁊ nõ limitat tpꝰ: ⁊ vinum granatoꝝ ꝯcediẽ in tpe peſtilẽtie ad ꝓhibẽdũ putrefactionẽ: vt patebit ifra. Idẽ dici põt de melone indo: de quo dicit: ꝙ eſt vehemẽtis iuuamenti in tertiana. Et ꝙ fortaſſe nõ nocet niſi paꝝ: ⁊ ſilr de ſucco acetoſitatis citri. nõ ergo videẽ vlr verũ: ꝙ fruct⁹ nocent febricitãti: ⁊ maxime ꝓpter cãs tactas ab Auicẽ. de corruptione ⁊ ebullitione in ſtomacho cũ3 multi fructus hanc corruptionẽ ꝓhibeãt: ⁊ ſimilr ebullitionẽ. ¶ Cõfirmaẽ: an febribus plurime inflãmationis cõuenit iſtoꝝ fructuum exhibitio: vt pꝫ ꝑ oẽs auctores allegatos in cauſone ⁊ tertiana multe iflãmatiõis iſtos ꝯcedẽtes ⁊ dicẽtes de melone ido: ꝙ eſt res maximi iuuamẽti cum hᷓ ſoluit ⁊ ꝓuocat ⁊ frãgit vehemẽtiã caloris: ⁊ facit ſudare ⁊ fortaſſe nõ nocet niſi paꝝ: pꝛeterea videmus medicos modernos ꝯcedere ifirmis febricitãtib⁹ poma ⁊ pira. Aui. ꝯcedit ifra pruna ⁊ in quartana melonẽ aliqñ. ¶ Pro iſtis q notãdũ: ꝙ experiẽtia manifeſtat: ꝙ in oĩbus fructibus: ⁊ ꝓcipue odoris ſiue multi ſucci eſt ps aliq̃ apta ebullire in ſtõacho ⁊ apta recipere malã ꝑmutationẽ: ⁊ maxime in ſtõacho febricitãtiũ: ⁊ iueniunẽ fructus nõ ſemꝑ eq̃lr tali pte ꝑticipãtes: imo qdã multu3: ſicut ceraſa ⁊ melones maturi: ⁊ qdã paꝝ: ſicut citri quo ad acetoſu3: ꝙ eſt in ipſis ⁊ limones ⁊ granata mulſa ⁊ acetoſa: ⁊ qdã medio mõ: quoꝝ q̃dã ſunt magis ꝓpinq̃ multis corruptibilib⁹: ⁊ q̃dã ꝓpinq̃ paꝝ ꝑticipãtib⁹: ꝓcipue ẽt fruct⁹: q̃ꝝ aquoſitas eſt apta trahi ad venas ⁊ reddere ſanguinẽ aquoſu3 ſunt dãtes aptitudinẽ ad putredinẽ nõ ſolũ in ſtõacho: ſ3 in venis: veꝝ eſt tñ ꝙ pter partẽ ebullitiuã iueniẽ in multis fructib⁹ pars infrigidatiua: que in ſtomacho ꝓhib3 multaꝝ reꝝ ebullitionẽ vehemẽtẽ: ⁊ que ad venas tracta ifrigidat ſanguinẽ in venis: ⁊ repꝛimit colerã: ⁊ de iſtis q̃da3 habent talẽ ꝑtem multũ reſiſtẽtẽ putrefactiõi: ſicut granata ⁊ alia acetoſa: ⁊ q̃dã talẽ partẽ nõ ita hñt reſiſtentẽ: ⁊ ſic in multis fructib⁹ repiẽ repꝛſſio ebullitiõis dñans ſupra ebullitionẽ quã faciũt: ⁊ ꝓhibitio putrefactiõis maior q̃ aptitudo ad trãſeundũ in putredinẽ. Et ex iſtis pꝫ ſolo. ꝯcedimus eni3 ꝙ oẽs fruct⁹ qñ febricitãtibus exhibenẽ in cibo nocẽt pp duas cãs dictas: qñq3 tñ hoc nocumẽtũ eſt min⁹ iuuamẽto: qd̃ faciũt: ⁊ tũc qñq3 ſunt exhibẽdi. Cũ aũt ſupat nocumẽtũ: tũc abſtinem⁹. ¶ Et ad argᵗᵃ cũ3 dĩ de granatis acetoſis: ꝙ ſi nõ ſit in corꝑe ebullitio vł calor quẽ oporteat repꝛimere nõ op3 qd̃ veniẽ: qꝛ aliqua3 partẽ hñt ⁊ corruptibilẽ ⁊ ebullibilẽ. Concedo tamẽ ꝙ quãdo in corpore eſt magna ebullitio colere debẽt dari

quia illã per partẽ ſuã frigidã:⁊ difficulter putribilẽ ꝑ
magna parte reprimũt:⁊ ita probibẽt ⁊ ebrietatẽ ⁊ va/
poꝝ aſcẽſuȝ qñ in corpore eſt mult⁹:tñ partẽ hñt aptaȝ
vaporationi ⁊ ebullitioni:⁊ quorũdã taliũ ſucci depura
ti:aut igroſſati:aut depurati per ſolẽ:vel per decoctiõeȝ
aut carent tali parte:aut valde minus participãt:quare
ſecurius adminiſtrãtur tales rob ⁊ vina q̃ꝫ fruct⁹ ⁊ ſuc/
cus recẽter expreſſus.❡Et per hoc reſpõdeť ad cõfir/
matiões.nã in hora ſtatus qñ plurima eſt ebullitio hu
morũ nõ curam⁹ de vna pte ebullitiua:vt habeam⁹ ma
gis:que ſiſtit ebullitionẽȝ:⁊ ſilr in febrib⁹ multe ebulli/
tionis:qñ ṽo nõ eſt tãta ebullitio ꝓhibenda:⁊ inflãma
tio cõiter hũores ſunt groſſiores ⁊ iuuamẽtũ extinguẽ/
di eſt min⁹:⁊ nocumẽtũ igroſſandi ⁊ nocumenta partis
ebullitiue ſuperãt iuuamẽta:ideo tũc non opȝ ꝙ deť.
De pomis ṽo ⁊ piris cõiter dĩ ꝙ cõceſſio eſt per errorẽ
q: moderni:⁊ ꝓcipue in italia ſunt multe voluptatis et
volupťuanť in illis:⁊ põt dici ꝙ cocta poma ⁊ multoti/
ens pira plus iuuãt rectificãdo appetitũ ⁊ faciendo ſto
machũ meli⁹ amplecti cibũ q̃ꝫ ex alio capite noceant:⁊
ꝓcipue cocta:q: in decoctione rectificať nocumẽtum ⁊
ꝓhibitio putrefactiõis ſit melior per aſſaturã coꝝ. Sȝ
ſi ſunt elixa in aq̃ magis humectant:⁊ magis penetrat
ṽtus coꝝ in ĩfrigidãdo in venas.Et ideo medic⁹ ſȝ va/
rias infirmoꝝ diſpõnes vario mõ facit coquere:vt plm
ꝓſtãtiora ſunt aſſa.De pomis tñ Auer.5⁰ colliget auctẽ
Auẽçoar dicit:ꝙ ſunt peſſima generãtia ventoſitatem
in digeſtione tertia:que difficulter diſſoluitur:⁊ Raby
Moyſes hoc dicit in particula ſuoꝝ affo.⁊ ego dico:ꝙ
cũ adminiſtratiõe piroꝝ crudoꝝ ĩueni magnũ iuuamen
tum ꝓ fluxu vẽtris:qm̃ de ſe ſunt ſtiptica.

❡Et multotiens quidem inuenitur res que di gerit ⁊ ſubtiliat ⁊ infrigidat cum euacuatione ſicut ſirupus acetoſus.

❡In iſta pte tertia docet in vſu cuiuſdã rei vtilis ⁊ ꝯue
niẽtis qñqȝ iſtas intẽtiões ꝯuenire dicẽs:ꝙ multotiẽs
ĩueniť res ĩfridãs:q̃ digerit ⁊ ſubtiliat ⁊ euacuat mãm
febris putride:ſicut ſirup⁹ acetoſus.❡Circa pte ḡ iſtã
notãdũ ꝙ qñ abſolute ꝓferť ſirup⁹ acetoſus ĩtelligiť ď
illo q̄ eſt ex aq̃ aceto ⁊ çuccaro in ꝓportione tali:q̃ ma/
gis eſt ſapidus ĩfirmo:⁊ h̄ docet Auic.qnto cañ.cap. ꝑ/
pẽo:ꝙ nõ in oĩb⁹ ĩfirmis debemus ponere equalẽ aceti
mẽſurã:ſicut nec oẽs pedes vno calciamẽto calcianť:⁊
eſt ṽbũ Gal.ꝑ de regi.ſanita.lȝ Aui.⁊ Gal.locis allegatꝭ
loquanť de mellino:⁊ debẽt hr̃e ſufficiẽtẽ decoctioneȝ.
Dic ḡ ſirup⁹ pp̄ aquã ⁊ acetũ dñantes eſt frigidus ⁊ pp̄
acetũ ĩcidit viſcoſaȝ mãȝ:⁊ ita parat euacuatiõi ⁊ dige/
rit:⁊ pp̄ çuccarũ ſubtiliat groſſaȝ ⁊ abſtergit:qm̃ çucca/
rũ eſt abſterſiuuȝ:⁊ ex hoc euacuat.Oẽ.n.abſterſiuum
quodãmodo eſt vẽtris ſubductiuũ.Sic ḡ pȝ ꝙ qñqȝ ĩ/
ueniť res ĩfrigidãs ĩcidẽs:⁊ euacuãs:⁊ ſubtilians: ſicut
ſirup⁹ acetoſus:q̄ in tertiana ꝯuenit ⁊ ĩtẽtiõe refrigidã/
di ⁊ intẽtiõe digerẽdi ⁊ miorãdi. Qõ. XX.

Uerum in hoc loco doctores diſputãt:vtrũ ſirup⁹
acetoſus ꝯueniat in oĩ mã febris.ſ.flatica
⁊ oĩ melãcolica:⁊ oĩ colerica:⁊ oĩ ſanguinea: ⁊ videť ꝙ
nõ:q: in flegmatica de flegmate aquoſo ſubtili nõ ꝯue
nit ꝓ mã:q: pro ĩfrigidãdo cũ ſit frigida:nec pro ſubti
liãdo:q: flegma illud eſt ſubtile:nec pro incidẽdo:quia
illud nõ eſt viſcoſum:⁊ ſic nullo modo.❡Secũdo ſic.
ſirupus acetoſus nõ cõfert in mã melãcolica.ergo non
ĩn oĩ.pȝ aſſumptũ:q: merito aceti nocet talẽ humorem
habẽtibus.nã vlr illis nocet acredo aceti:vt 3⁰ regiminis
acutoꝝ dicit Yppo.ad lrãm illo paragrapho:vlr acre
do aceti hos iuuat q̄ colerã habẽt amarã.nõ aũt qui ni
gram.❡Preterea in mã ſubtili precipue ꝯtenta in pe
ctore nõ ꝯuenit.ergo nõ in qualibȝ:⁊ antecedens pȝ: q:
oximel ſolũ cõuenit quãtum ad mãs pectoris in groſſa
viſcoſa ⁊ in alijs claudicat eius operatio:⁊ exiccat ⁊ ĩui
ſcat ⁊ nocet nocumẽto magno:vt dĩ 3⁰ regiminis acuto
rum textu illius paragraphi.(Acidiſſimos vero hic ꝗ/
bus.)In fine.cũ dicit.plerũqȝ tamẽ oportunũ ſcreatũ
per ſputũ fieri multotiẽs adiuuare nõ põt:quare ſputi
viſcoſitas augetur:vnde ad opus illud impediť.vbi vi
deť velle ꝙ per oximel quãdoqȝ augeť viſcoſitas ſpu/
ti:⁊ per conſequẽs nõ debȝ in omni mã ꝯferre.Et Gal.
in ꝯmẽto loquẽs de oximelle dicat loquẽdo de oximel/
le vel ſecaniabin:quoniaȝ ſunt illa ex medicinis:cuius
diſpoſitio eſt hec diſpoſitio:ĩcidit materias ⁊ abſtergit
eas.Similiter etiã inuenimus eaȝ deſiccare eas:⁊ nos
quidem nõ vtimur ea niſi in excreatione rerũȝ groſſa/
rum retentarũ in pulmone:nõ ad ſiccandum eas. nam
tunc eſſet nociua.hec Gal.Quecunqȝ ergo ſint ille que
ſunt apte exiccari illis nõ conuenit.❡In oppoſitũ eſt
Meſue in antidotario:in caplo de ſirupo acetoſo.cum
dicit.nam magnificata eſt inter verificatores virtus ſi/
rupi acetoſi:⁊ excellẽtia eius.ſ.in cõitate ⁊ poſſe in ma/
terias calidas:⁊ in frigidas:⁊ ſubtiles:⁊ groſſas:⁊ viſco/
ſas:⁊ adherẽtes:⁊ poſtea arguit cõtra de melancolia:ꝙ
in ea nõ videtur cõferre:⁊ ſoluit oſtendẽdo quomodo
cõfert etiã in illa.Sic igitur in qualibet mã conuenit.
❡Et ratione arguitur:ille ſirupus qui ſubtiliat incidit
infrigidat aperit meatuȝ:expellit materias:⁊ cuius in/
frigidatio nõ eſt multa:imo facile corrigitur:valȝ in oĩ
materia.nam omnis humor indigẽs digeſtione aliqua
iſtarum diſpoſitionum indiget:vt patȝ diſcurrenti:ſed
ſirupus acetoſus eſt huiuſmodi:vt ꝯſtat per omnes au/
ctores.ergo ⁊c.❡In queſtione primo ponaȝ preambu
la quedam:poſtea ſoluaȝ.❡Nota primo ꝙ hoc nomẽ
ſirupus tractum eſt ab arabico:qui omnem potum vo/
cant ſirap.Et ego domi habui pueros ⁊ puellaȝ in alep/
po nutritos:qui potum vocabant ſirap.Et nos vbi gre/
ci dicunt potio habemus ſirupũ:videnť tamen medici
latini reſtrinxiſſe ſirupũ ad potus dulcoratos artificia/
liter cum melle vel çuccaro vel alio ꝓportionali. nam
Meſ.hȝ diſtictas ſectiões de ſirupis ⁊ de decoctiõib⁹:⁊
que tamẽ bibunť:⁊ Auic.qnto cañ. tractatu 6⁰ in ꝑnci/
pio dicit:ꝙ ſirupi ſunt decoctiões ⁊ ſucci inſpiſſati cuȝ
dulcedine.dĩ autẽ ſirupus acetoſus:in quo eſt ꝯmixtio
aceti:ita vt appareat in ea ſapor aceti:nec oȝ ꝙ in oĩ ſi/
rupo acetoſo ſit mixtio aceti ex vino vuaꝝ:ſed fit qñqȝ
cũ ſuccis acetoſis:ſicut acetoſitate citri ⁊ citõioꝝ ⁊ gra/
natoꝝ:⁊ ſimiliũ:vt pȝ per antidota auctoꝝ. Nec opȝ ꝙ
ad hoc vt dicať ſirupus acetoſus fiat cũ çuccaro:⁊ quã/
do fit cũ melle nõ dicať ſirup⁹ acetoſus.nã Auic.⁊ cum
çuccaro ⁊ cũ melle vocat ſirupũ acetoſuȝ:verũ qđ fit cũ
melle apũ cõiter vocať oximel ⁊ ſecaniaben ⁊ ſqngibĩ
⁊ ſcãȝibi: lȝ arabes ⁊ cũ çuccaro ⁊ cum melle ita vocẽt
qñqȝ.❡Nota ſcđo:ꝙ ſirupi qdã dñr ab auctorib⁹ nřis
ſimplices:q: nõ carẽt artificiali ꝯpõne:nec q: ſint ſolũ
ex vna aq̃ vĩ ſucco vĩ çuccaro vel melle:vt dicit Mar/
ſili⁹ in iſta qõne.nã oppoſituȝ ĩuenio a Meſ. q̄ ſirupos
quoſdã põit ĩter ſimplices:in qb⁹ plẽs q̃ꝫ due res ponũ/
tur:ſicut ſirup⁹ violat⁹ ⁊ roſat⁹:⁊ magis appet in ſirupo
de corticib⁹ citri:⁊ de granatis dulcib⁹:⁊ ĩ ſirupo de ace
toſitate citri:⁊ alijs:ſȝ dicit Meſ.ꝙ ſirupoꝝ qdã ſunt
ſimplices:⁊ qdã extẽſe ꝯpõnis:ex quo dat ĩtelligi: ꝙ q̄
nõ hñt ꝯpõnem extẽſaȝ apud eum dicunť ſimplices:⁊
quoſdã hꝫ ponit in cap.ſimplicius:⁊ hoc modo ſirupus

acetoſus

acetoſus ſimplex eẽt ſirupus ſimplex nõ extẽſe cõpoſi-
tione:ſ; ponit ipſ; Meſ. in cap. ꝯpoſitoꝝ ꝓp alios ace-
toſos q̄ ſunt ꝯpoſiti:hec tñ ſunt de vocabulo nõ multũ
curãda. ¶ Tertio nota: ꝙ oẽs dicũt acetoſuz ſirupum
ſimplicẽ ꝯſtare ex trib⁹.ſ. aq̄ melle ⁊ aceto:ſiue ſit mel
cãne ſiue apũ. Quãdo aũt aliud ꝑter iſta ponaꝭ non dꝭ
acetoſus ſimplex:ſ; ꝯpoſit⁹. ¶ Quarto nota nõ eẽ vnã
deſcriptionẽ ſirupi acetoſi ſimplicis oĩb⁹ hoĩb⁹ eo idigẽ
tib⁹ ꝯuenientẽ:ſ; oꝫ ꝙ de aceto vel melle plus vel min⁹
ponaꝭ:vt fiat in dulcedine ⁊ acetoſitate ſapidus illis:q̄
debẽt ipm capere:⁊ hoc vult Gal. 4° de regimie ſanita-
tis:⁊ Auic. ſumpſit ab eo ⁊ poſuit q̄nto can. cap. de ſiru-
po acetoſo. Gal. aũt cã eſt:q: nã iclinaꝭ in corpore egro
ad ꝯria diſpõni ꝑter nãꝫ:⁊ ideo opꝫ ea ad que nã capiẽ-
tis iclinaꝭ alijs parib⁹ putare magis ꝓportionate ꝯria:
⁊ q: rẽ delectabilẽ nã meli⁹ ꝯuertit. ¶ Quinto nota: ꝙ
auctores medicine ponũt deſcriptiones ſirupi acetoſi:
q̄s putãt magis plurib⁹ ꝯuenire. Et hoc vt ſub illa mẽ-
ſura teneaꝭ fact⁹ in apothecis:⁊ poſſit eẽ plurib⁹ ꝯueni-
ens. Sunt tñ iſte deſcriptiões diuerſe. Unã ponit Gal.
de ſecretis ad modũ caſu circa finẽ:⁊ duas in 4° de re-
gimine ſanitatis. Et vnã ponit Auic. ĩfra:⁊ aliam ponit
Meſ. in antidotario: ed de iſtis dicem⁹ infra in cap. de
ſirupo acetoſo. ¶ Sexto notat i ſirupo acetoſo tã mel-
lino quã çuccarino iuenire ṽtutẽ ſubtiliãdi abſtergẽdi
infrigidãdi:l; virtus infrigidãdi nõ ſit valde fortis:ita
ꝙ ꝓhibet ṽtutẽ a digeſtione mãe notabilr ſiue mã fue
rit in epate ſiue nõ. Et cũ hoc habꝫ virtutẽ penetrãdi ⁊
adducẽdi ad ꝓfundũ virtutẽ medicinaꝝ ſecũ ꝯiuncta-
rum:⁊ iſta hꝫ ex cõponẽtibus:⁊ ex virtute:que acqritur
ſibi in ꝑparatione:vt docet Meſ. in cap. de ſecaniabin
puro. ¶ Septimo nota: ꝙ differt multũ dicere ſirupuz
acetoſuz ferre iuuamẽtũ in aliq̄ diſpõne ⁊ ſirupũ talez
debere exhiberi in tali mã digerẽda:ſicut ſupra de fru-
ctibus dixi:nõ obſtãte ꝙ oẽs habeãt nocere febricitãti-
bus:tñ ꝓpter iuuamẽta maiora:que faciunt. multotiẽs
exhibenꝭ. ¶ Preter hec notãdũ auctores noſtros non
dixiſſe:ꝙ qualitercũq; ſint mãe diſpoſite in illaꝝ dige-
ſtione ⁊ in egritudinib⁹ factis ab eis ſit exhibẽdus ſiru-
pus acetoſus ſimplex. S; dicunt ꝙ iuuamẽtuz eius eſt
cõe cuilib; ſpẽi vel meli⁹ generi peccantis hũoris.ſ. ſan-
guini colere flegmati ⁊ melãcolie groſſis ⁊ ſubtilibus ⁊
viſcoſis. Et itelligũt auctores de ſirupo acetoſo ſimpli-
ci:vñ Meſ. poſt laudes ſirupi acetoſi dixit: ꝙ deſcri-
ptio illi⁹ ſirupi:cuius laudes poſuerat:erat illa quaz de-
ſcribit i ſirupo acetoſo ſimplici:aliter poſt illas laudes
nõ bene ſtetiſſ; qd dicit:⁊ iſte eſt modus operationis ei⁹:
q: ly ei⁹ referꝭ ad illũ:cui⁹ laudes dixerat. Sic ergo qd
nõ erit:vtrũ ſirupus acetoſus ſimplex çuccarinus cõue-
niat in qualibet manerie generis humoris digerenda.
¶ Ulterius nota: ꝙ iter ſirupũ acetoſuz mellinũ ⁊ çuc-
carinũ eſt differẽtia in ꝯplone:qꝛ mellin⁹ eſt calidior
⁊ ſiccior:ſicut mel calidius eſt çuccaro:⁊ ſilr çuccarinus
de çuccaro rubeo eſt calidior çuccario de çuccaro albo
ꝓpter ſimilẽ cãm:aut verius min⁹ frigidus vtriq; mel-
lino. Et ita ſunt iſti calidiores magis ſubtiliatiui ⁊ ab-
ſterſiui ⁊ penetratiui ⁊ exiccatiui:licꝫ.n. çuccarũ ſit calꝫ
⁊ mel:tñ acetuz ⁊ aq̄ ſuperãt in ꝯpõne hoꝝ ſirupoꝝ. Et
ideo ponunꝭ ſirupi frigidi. In quo tñ gradu frigidita-
tis ſint iſti ſirupi nõ ponũt diſticte auctores:veriſile tñ
eſt ꝙ nõ ſit multũ vltra p^m gradũ ſirup⁹ acetoſus frigi-
dus:cũ eius infrigidatio facilr corrigaꝭ:vt dicit Meſ.
Que aũt ſit aceti ꝯplo ꝯſtat p Auic. ⁊ alios: ꝙ aceti acu-
ti ꝯplo eſt mixta ex calo ⁊ frido ⁊ quãto eſt acuti⁹ tãto
calidi⁹ ſapor.n. acut⁹ in calo fundaꝭ:ſ; tñ eſt ſiccũ me-
rito vtriuſq;:ſ; aceti acetoſi abſq; acuitate:ſicꝫ ẽ aceto-
ſitas agreſte ⁊ granatoꝝ acetoſoꝝ ⁊ prunoꝝ imaturoꝝ
⁊ multoꝝ taliũ ꝯplo ẽ frida ſine ꝑmixtiõe taliũ ꝑtiuz.
Et Aui. velle vꝭ: ꝙ tale eſt frigidũ ⁊ hũidũ. 2° can. cap.
de aceto:qd tñ apud me nõ eſt bñ certũ:nõ.n. vꝭ p hoc
bñ q̄uo talia acetoſa ꝓhiberẽt putrefactionẽ:ſ; de hoc
alibi. Et ex iſtis pꝫ ꝙ tã ſirup⁹ acetoſus q̄ȝ acetuz mul-
tũ ẽt ſunt apta facere nocumẽtũ. nã deſiccãt:⁊ ſic nocẽt
ſiccis ⁊ macris ⁊ ifrigidãt:⁊ ſic nocẽt frigidis ꝯplonib⁹
⁊ maxie frigidis ⁊ ſiccis:vt dꝭ 3° regiminis acutoꝝ: ꝙ no-
cet illis:in quoꝝ corꝑib⁹ colera multiplicaꝭ nigra: ⁊ q:
multum penetratiõ nocet neruis q̄ ſatis frigidi ſunt ⁊
duri q̄ ab alio eque frigido non ita patiunꝭ:⁊ iõ nocet
mulierib⁹ magis q̄ȝ viris:⁊ q: ſunt frigidiores:⁊ q: hñt
matricẽ:que eſt mẽbꝝ multoꝝ neruoꝝ:q: participat
multũ neruis a cerebro veniẽtib⁹:vt dꝭ in epidimijs a
Cõmẽtatore:nocet ẽt ſtomacho ⁊ iteſtinis hñtib⁹ ſenſi-
tiuos debiles:q: mordicat:⁊ cũ hoc cũ ſunt vacui q̄nq;
excoriãt:vñ ⁊ diſſinteriã cauſant:vt dꝭ in B cap. ⁊ 3° re-
giminis acutoꝝ. ⁊ iſ° ꝯtinẽtis. tuſſim ẽt incitãt:⁊ ſic no-
cent ẽt habẽtib⁹ vlcera in renib⁹ vel veſica:⁊ a talib⁹ diſ-
poſitionib⁹ ſumiꝭ idicatio de nõ dãdo acetũ vel aceto-
ſum ſirupum:l; q̄nq; ꝓp alia hñtib⁹ tales diſpões ſit
dandũ, cum ſuperãt iſtas in idicãdo. ¶ His habitis ſit
iſta p° ꝯ. nõ cuilibet febricitãti febre putrida mãli:cu⁹
mã idiget digõne dꝫ dari ſirup⁹ acetoſus ſimplex. Iſta
ꝯclo p pꝫ ex dictis:q: poſe eſt talẽ paciẽtẽ ex alijs diſpo-
ſitionib⁹ magis ledi a ſirupo acetoſo q̄ȝ iuuari ꝓp mãe
digõnẽ quã faceret. Itẽ poſe eſt mãꝫ eẽ adeo iflãmatã
ꝙ fortius ifrigidatiuũ ſit exhibẽdũ:ſicut docet Auerr.
7° colliget. in cauſonide fieri ifrigidationẽ cũ aqua cu-
cumeris ſarracenici:⁊ aq̄ ifrigidata in niue. Sed in ter-
tiana exqſitiõe cũ ſirupo ſçngibin ⁊ aq̄ ordei. ¶ 3ᵃ. ſtat
mãꝫ eẽ tam frigidã: vt ſirupus acetoſus dictus nõ ſit ꝓ-
portionat⁹:imo ſit idigẽtia calidoꝝ ſirupoꝝ. ¶ Scḋa
cõcluſio. in oĩ genere humoꝝ faciẽtiũ febrẽ putridã
eſt aptus cõuenire ſirupus acetoſus dictus vel ſaltẽ cõ-
ferre. Iſta ꝯcluſio pꝫ iductiue:q: in genere ſanguis eſt
aptus ꝯuenire cũ ſanguis fuerit groſſus ⁊ viſcoſus ad
incidendũ:⁊ ẽt opponiꝭ caliditati ⁊ humiditati ſue. In
genere aũt colere pꝫ ꝙ in tertiana damus ſirupuz ace-
toſum ad icidẽdũ cũ colera eſt viſcoſa: ad igroſſandũ
⁊ ifrigidandũ cũ eſt ſubtilis:⁊ in flate ꝯcediꝭ ⁊ magis
ꝯfert icidẽdo q̄ȝ noceat ifrigidãdo:veꝝ in hoc plerũq;
ꝯueniẽtior ẽ de melle:⁊ i melia cũ viſcoſa ⁊ ex flate fue-
rit:ꝯuenit ſilr ducẽdo ad ei⁹ ꝑtes ꝓfũdas ṽtutes aliaꝝ
mediciaꝝ:q̄ ſecũ danꭲ. ꝯfert:vt dicꭲ Meſ. l; forte p ſe ⁊
ſine alio nõ q̄lꝫ ꝯferret. Et iſta ẽ auctoꝝ itẽtio cũ dñt:
ꝙ ꝯfert in oĩ mã digerẽda:itelligẽdo ſꝫ gnã hũoꝝ. Qñ
aũt ⁊ cũ q̄b⁹ circũſtãtijs ſit dãdus ſirup⁹ acetoſus:⁊ q̄ñ
acetoſior:⁊ q̄ñ min⁹ videbis in ꝑticlarib⁹ locis:⁊ ſilr q̄ñ
ꝯpoſit⁹ cũ radicib⁹ vel ſeib⁹ vl̕ reb⁹ ſolutiuis:B.n. nõ eſt
de pñti qõe:q: nõ fuit de mẽte auctoꝝ:q̄ñ laudauerũt
ſirupũ acetoſuz i cõitate ꝯferẽda ad oẽs mãs dicere õ
diuerſis ſirupis diuerſaꝝ ꝯpõnũ:ſ; de vna ꝯpõne:vt di-
xi ſupra. ¶ Qui autẽ volet ſophiſtice loq̄ iuxꭲ dcã ſupra
poſſ; dicere: ꝙ in oĩ mã digerẽda: q̄ digõne idiget aliq̄
mõ ꝯfert ſirup⁹ acetoſus. nã i colã:aut icidẽdo:aut ifri-
dãdo:aut igroſſãdo ꝯfert. In flate icidẽdo vl̕ ifridãdo
vl̕ abſtergẽdo:i melia ſaltẽ penetrare faciẽdo ṽtutẽ me-
diciaꝝ ſecũ ꝯmixtaꝝ:i ſãguie q̄licũq;: aut icidẽdo: aut
ifridãdo:cũ B tñ ꝯſtat ꝙ ñ p q̄lꝫ digerẽda ſꝑ ſit datur⁹
vt q̄ñ nocu^ta eẽnt maiora vl̕ q̄ñ aliud meli⁹ patũ dare poſ-
ſum⁹:⁊ tũc ad arg⁹ rñr. ¶ Ad p^m dꝭ ꝙ i aliq̄ ſubtili fla-
te digerẽdo incõueniẽter dareꭲ:ſicut in deſcenſu flatis

falſi ad pulmonē:tñ in flegmate aliquo ſubtili ꝯfert:q2 in multis talibꝰ eſt viſcoſitas:imo puto:ꝙ in oī tali nō ſalſo ⁊ idigēte digōne:⁊ ſi velis ſꝫ modū ſolonis potes dicere:ꝙ ēt in ſalſo flāte ꝯfert:q2 illud aut īdiget icīſione:aut eſt hñs ꝑtē calidā ꝯmixtā idigentē īfrigidatiōe quā īfrigidat ſirupꝰ. Ex qbꝰ tñ nō ſequit̄:ꝙ ſit dandus. ¶ Et ego dico ꝙ in flatica de flegmate ſubtili aquoſo: ꝯuenit ſirupꝰ acetoſus incidēdo:⁊ ſilr in flegmatica de flegmate ſalſo. nā inquātum febrē cauſat ſi nō ſint alia accidētia cōſtat ꝙ in ꝓncipio idiget ſubtiliatiōe ⁊ inciſione: vñ Auic. infra in caplo de cura flatice vult ꝙ febres flegmatice:ſiue de dulci:ſiue ō acetoſo:ſiue de ſalſo flegmate ꝯueniūt in ꝓncipio in neceſſitate ſubtiliationis ⁊ iciſionis. ¶ Ad ſcðꝫ negat̄ ꝙ nō ꝯuenit in mā melācolica:⁊ ad hypocratē ꝯcedit̄ ꝙ nocet acetū:⁊ ꝗ̄uis ēt hoc ibi nō dicat hypocrates:dico ꝙ nocet ſirupꝰ acetoſus hñtibꝰ ꝯplonē aptā gnōni melācolie:ſed tñ ex hoc nō ſequit̄ ꝙ nō dꝫ dari ꝓꝑ iuuamēta: que facit in mā melācolica indigēte digeſtione:q2 illā iaꝫ genitam īcidit:⁊ facit in illā v̄tutes mediciaꝝ penetrare. ¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ Hypo. loco allegato:⁊ Gal. in ꝯmēto loquūtur de oximelle multe acetoſitatis:qð dicit cōferre qñ mā eſt multa ⁊ groſſa:vñ ꝓꝑ multitudinē nō pōt extricari ꝯ virtute oximellis:⁊ ꝓpter groſſitiē indiget inciſione ⁊ ſubtiliatōe:qð facit oximel:⁊ in mā ſimilis modi cum eſſet pauca:aut cum eſſet parātior excreari non cōuenit:ſicut etiā innuit Gal. tale oximel nō ꝯuenit in mā ſubtili indigēte per ſcreatū expelli:⁊ ex his nō ſeqtur ſirupum acetoſum nō cōuenire in cuiuſlibet generis humoris digeſtione cum facit febrē. nam in tali humore qualis eſt ille. ſ. in acuto q nō hꝫ excreari cū tuſſi cōuenit:vt dr̄ ſupra de hac qōne.

¶ **Et ſcias ꝙ febris quandoqꝫ eſt tante vehementie ⁊ acuitatis:ꝙ nō licꝫ vti regimine cauſe:imo indiget infrigidatione vltima: ⁊ ꝓprie cū nō īuenis virtutē fortē reſiſtētē tolerātē.**

¶ In iſta ꝗrta ꝑte ꝓme ꝑtis ꝓncipalis docet Auic. ꝓncipaliter in quo caſu ſit incipiēdū ab īfrigidātibꝰ in cura putride febris:⁊ quō in illo caſu ſit ꝓcedendū:licꝫ imiſceat aliqd de qñ opꝫ īcipere ꝯ cām:⁊ dicit ſine alia diuiſione:ꝙ qñqꝫ febris eſt tāte vehementie ⁊ acuitatis:ꝙ nō licꝫ tibi vti regimine cāe. ſ. digeſtiuo ⁊ euacuatiuo:⁊ maxīe nō licꝫ vti iſto regimīe niſi īuenis virtutē fortē reſiſtētē ⁊ tolerantē actionē ⁊ acuitatē febris:ita ꝙ medicus acuitatē ꝑ quā dꝫ dimittere regimen cāe limitat ꝯparādo ad virtutē:q2 ꝯprehēdit:ꝙ ita debilitat vt nō ſit ſpes ꝙ v̄tus bene tolerare poſſit euacuationē vel digeſtionē niſi ꝓcedat extinctio ⁊ ꝯfortatio:⁊ iō oꝫ ꝙ infrigidēt infrigidatiōe vltia. Sꝫ ſi īuenis virtutē fortē ⁊ reſiſtētē:⁊ tolerātē īpreſſionē:tunc abſcinde cāꝫ:⁊ expelle humorē:ēt ſi febris ſit in vltio acuitatis:vt dictū eſt:ꝙ in furioſis opꝫ in ꝓma die euacuare:ſi ita expedit quarta ꝑticula ⁊ abſcindere. i. ꝓhibere cibū ⁊ nō debes īfrigidare:ita vt ꝓhibeas maturationē:ſꝫ vbi v̄tus non ſit fortis ⁊ tolerās:tūc ſis occupatus in equādo ꝯplonē ꝯtrariā ei. ſ. febri:quare īfrigida eā ⁊ viuifica virtutem cū cibo. Et cū v̄tus ſit fortis per ſuā viuificationē ⁊ cōfortationē:que fit cū īfrigidatione ⁊ vincit cōtrarium ſuū:qð eſt humor:tūc redi ad cām. i. ad digerēdum vel euacuādū. ¶ Circa primū dictum attēde ꝙ duplr̄ pōt ītelligi febris ſit tāte vehemētie ⁊c̄. ꝙ non licꝫ vti regimine cāe:vno modo ꝙ in iſto caſu oīo negligat̄ intētio ad cām:⁊ hoc nō eſſet veꝝ. Nā quādo obuiamus febri oīno neglecta cā augemus cām:ita vt inde ſequat̄ nocumentū maius ꝗ̄ ſequeret̄ ſi cām nō oīno negligeremus ſine equali iuuamēto. Secūdo modo pōt ītelligi ꝙ nō ſequamur a dominio regimē:qð idicat cā:imo ꝓ maiori parte omittamus:⁊ hoc modo cōtingit:⁊ Auic. intelligit. Vbi grā. ſi in febre acuta nihil de modis infrigidationis omitteremus ꝓpter timorē augēde cāe:⁊ cū aqua frigida exterius exhibita:⁊ cum epithimatibꝰ ad cor ⁊ epar:⁊ timpora:⁊ cū cibis frigidis at ſi cā nō eēt ꝓcedēdum augebit̄ augēdo opilatōes putredo in modis:ꝙ poſtea febris erit maior ꝗ̄ ante. Et iſte eſt vnus modus quomodo pōt intelligi Gal. 10ᵒ terrapē. cum dixit:ꝙ ſanare febrem ⁊ ꝯtēnere cām nō laudat. Et enim modo vere cōtēnit̄ quādo nihil merito idicationis ab ea ſumpte variamus in ope:ſed tñ ſi damus infrigidātia:que ꝓhibēt citā maturationē:non tñ ita ꝙ addatur multū in opilationibꝰ. imo grā exēpli. Infrigidamꝰ cū epithimate ad cor nō ponendo ad epar:⁊ cū ſirupis ⁊ cū ſuccis frigidis:cauēdo tñ a quātitate que nō bene vincat̄ a virtute:tunc nō vtimur regimine cāe:ſed non oīno ꝯtēnimꝰ:⁊ eſt modus multotiēs vtiliſſimo neceſſarius. Et Auic. dicit ⁊ Gal. 10ᵒ terrapētice. hoc intendit ſm̄ Franciſcū de pede montiū:⁊ bene a Gentili reprobat̄ per hoc ꝙ iſte eſt tertius modus poſitus a Gal. ibi ꝯtradictus:ꝓmo qm̄ nō laudat ibi Gal. ⁊ ſic ille ꝓmꝰ nō eſt hic tertius. ¶ Secūdo nota ꝙ īfrigidare infrigidatione vltima pōt ītelligi duobꝰ modis. vno mō q2 infrigidet̄ quātū eſt poſſibile. Alio modo ꝙ īfrigidet̄ cum medicina in vice vna remouēte totū:aut quaſi totū exceſſum caloris ſupra tēperamētū. ꝓmo modo nūꝗ̄ debemus tali vltima īfrigidatiōe opari: q2 īterimit. ſcðo modo multotiēs qñ timor eſt in operātibꝰ paulatiꝫ: ne ita ſuperet̄ a caliditate febrili:ꝙ nō poſſint debite tēperare calorē:⁊ hoc ſcðo modo ītelligimus hic. ¶ Tertio nota ꝙ v̄tus qñqꝫ de p̄nti eſt ſatis fortis:ſꝫ tñ nō ita reſiſtit cāe:⁊ tolerat īpreſſiones eius:ꝙ medicus cōfidat ipſam tolerare euacuationē:que eēt oportuna ad curaꝫ attēdēdo cāe:⁊ in iſto caſu nō opꝫ attēdere ad cām abſcindēdā:q2 ſimul vt dicit Gal. 10ᵒ terrapē. cap. ꝓ. interimemus ⁊ febrē ⁊ hoiem:⁊ multo minꝰ ſi īuenis iā v̄tutē debilitatā:⁊ ideo Auic. dixit:ꝙ maxīe nō licꝫ vti regimine cāe:ſi cū vehemētia febris nō īuenis hec duo. Primū ꝙ v̄tus ſit fortis. ſcðꝫ ꝙ ſit reſiſtēs:ita vt bene toleret morbi īpreſſionē:⁊ hoc cognoſcit̄ partiꝫ ex pulſu:partiꝫ ex operibꝰ virtutū aīaliū:partiꝫ ex operibꝰ v̄tutū nāliū. Vbi grā. ꝙ in tpe morbi cū hac febre vidi:aut cito diminui iſtas v̄tutes:aut nō dimīui. ¶ Quarto nota:ꝙ ſi cū acuitate ⁊ vehemētia febris v̄tus ſit tolerās ⁊ fortis dicit Aui. ꝙ debes abſcindere cām ⁊ expellere humorē:⁊ hoc altero modoꝝ. nā ſi mā ſit furioſa:debes euacuare vel ꝗſi eradicatiue euacuare. Si v̄o nō debꝫ notabiliter minorare:ita ſperet per hoc intentionē illā febris notabiliter remitti:⁊ voluit quidā ꝙ Auic. dedit intelligi ꝙ quādoqꝫ in iſto caſu abſcindis cauſaꝫ vehementie febris:quādo humor eſt calidus ſubtilis per ſolam infrigidationē:q2 per hoc fit ꝙ ille humor non eſt cauſa vehemētie febris. Ego tñ puto ꝙ loquit̄ de duobus modis euacuationum ſtatim dictis ſiue cū flobothomia:ſiue cum farmaco facienda ſit talis euacuatio. ¶ Quinto nota ꝙ Gal. 10ᵒ terrapentice. cap. ꝓ dicit plura ad ꝓpoſitū expōnis p̄ntis partis:imo videtur Auic. hic voluiſſe quaſi ſentētiā Gal. breuiter ⁊ gloſatā ponere. Nō ergo erit idecēs ſi dicamus hic illa dicta Gal. ꝓ ergo dicit:ꝙ in febribꝰ in qbus eſt itra corpus cā accendens eas. ꝓma intētio curatiua dꝫ eſſe ad cām remouēdaꝫ. i. vſqꝫ ꝓm ꝓma in tēpore quo ad vſum remediorum.

ſecūdo

ſecūdo dicit ꝙ q2 alibi mōſtratū eſt: ꝙ febres multoꝝ dierū pendēt a putredine humoꝝ: ideo in iſtis ar̄ eorū curā oꝫ iſta cā remoueri: ⁊ hoc aut euacuādo: aut ad benignū reducēdo oꝫ itelligi: aut vtrūqꝫ pro pte faciēdo. Et addit ꝙ in h nō opꝫ negligere extiguere febrē. Tertio dicit ꝙ ſi adiutoria extinctiua febris .ſ. ſanatiua cāe ꝯueniūt in idē: q2 .ſ. vnū ⁊ idē ſufficiat ꝓ vtroqꝫ vl' ꝯueniat: tūc adiutoriū eſt faciēdū parate .i. pmo: q2 non eſt idicatio ad ꝯtrariū: ſicut vbi gr̄a ſi digeſtiuū colere ſit frigidū: ⁊ febris extictiuū ſit frigidū: tūc illud oꝫ adminiſtrari ſi ſufficiat ꝓ vtroqꝫ. Quarto dicit ꝙ ſi remedia ꝑ que ſanaṫ ⁊ extiguiṫ febris augēt cāꝫ accēdētē eā: aut ſi illa q̄ faciūt ꝓ cāe remotiōe irritāt febrē: tūc eſt habendū diligens ſcrutiniū de ſpē auxilioꝝ approximandoꝝ: ⁊ h eſt claꝝ ꝓꝑ ꝯrarietatē idicātiū. vbi gr̄a cū hūor faciēs febrē ſit colera groſſa vitellina: valde tñ calida: ⁊ inflāmans. Quinto dicit ꝙ hoc ſcrutiniū ſit ſufficienter diuidēdo modū opōnis in treſ: quoꝝ vnꝰ eſt: ꝙ medicus extinguat febrē ꝯtēnēdo cāꝫ. Secūdus modus ē ꝙ medicus abſcindat cāꝫ nullā curā habēdo de febre. Tertiū eſt ꝙ plm auxilioꝝ feraṫ ꝯ vnū iſtoꝝ .ſ. aut febrē: aut ꝯ cāꝫ: q2 ꝯ illud: qđ fortꝰ indicat: nō tñ negligēdo reliquū: imo ſibi ēt vacādo: ſꝫ minꝰ. Sexto dicit ꝙ pᵐ iſtoꝝ trium modoꝝ nō laudat: ⁊ ſpecificat quō: q2 ſi auxilia ꝑ q̄ remoueṫ id qđ frigidū eſt de febre oia ⁊ ſpēꝫ dū ꝯ febrē opanṫ augeāt cāꝫ faciēṫ febrē .ſ. putredinē tūc ꝓ iſta nūq̄ꝫ remoueṫ febris: aut magnitudo eiꝰ ꝓhibeṫ. Et rō q2 febris ⁊ magnitudo ſua ſequiṫ cāꝫ: q̄ facit eā ⁊ magnitudinē eiꝰ: ſi igr̄ iſta ꝯtinue augeṫ: ſequiṫ ꝙ nec febris: nec eiꝰ magnitudo extinguiṫ. Septimo dicit ꝙ ſecūdus modus ſi bene diſtinguaṫ erit vtilis: ⁊ diſtictio ſit hoc modo: q2 ſi itolerabilis ſit fortitudo febris ipſi īfirmo: nō opꝫ augere febrē ꝑ remedia que abſcindunt cām: q2 ita interficiēdo: ſicut iterficiemus ⁊ febrē ⁊ hoiem: ſꝫ ſi febris ſit nō tāte intenſionis: ꝙ pꝰ reſoluat virtutē infirmi q̄ꝫ cā remoueṫ: tunc remouere cām nō curādo de febre erit modus nō abiectibilis. ſed vtilis. Ultimo dicit ꝙ tertius modus nō eſt abiectibilis: imo vtilis qui ꝑcipit inſtare fortius rei magis indicāti ſed nō negligere debiliorē. ¶ Et apparet mihi ex hoc ꝓceſſu dictoꝝ Gal. ꝙ modus intelligēdi quē dat Franciſcus de pedemontiū ſupra in pmo notabili poſitus ſit ſibi bene improbatus: ⁊ ſilr apparet mihi ꝙ alia reſponſio quā dat Gētilis: que fere in idē redit nō eſt ad mentem Gal. dicit enim ꝙ alij cōiter dicunt: ꝙ Gal. nō laudat ꝙ attēdaṫ febri: ⁊ ita negligaṫ cā: ꝙ cū illis: cū quibus febris extinguiṫ augeaṫ putredo: ſupple ꝙ maius ſit nocumētū augēdi putredinē q̄ꝫ iuuamētū extinguēdi tunc enim vere nō remoueṫ febris: nec magnitudo eiꝰ bene: ſicut vbi gr̄a. ſi infrigidarem infundēdo in aqua frigida ꝑ quā infuſionē clauſis poris multis fumis malis ēt ꝓhibitis expelli augeaṫ putredo plus q̄ꝫ conferat extinctio. Aut ſi dareṫ aqua frigida cū cōditionibꝰ non debitis: ⁊ hoc eſt in rei veritate vtile dictū: vt dicit Gentilis: q2 in oī caſu nō debemꝰ ita augere vnū ꝙ plus ſit nocumētum iuuamēto: ſed ex alio apparet ꝙ h nō fuit intētio Gal. nā ipſe poſuit tres modos ſolū. pmꝰ modus eſt attēdere diſpōni. nullo modo attēdēdo cāe: q2 ſi aliquo mō attendiṫ cadit in tertio modo poſito a Gal. ibi q̄ eſt attēdere vtriqꝫ: ſꝫ magis fortiori. Et nō dicit Gal. ꝙ pmus modus eſt attēdere diſpōni plus nocendo augendo cām q̄ꝫ ꝓficiēdo in extinguendo febrē. Nā tunc illi tres modi poſiti a Gal. nō cōprehēderent ſufficienter ſcrutiniū: qđ ipſe vult haberi quādo contrarie operationes inducanṫ a cā ⁊ a febre. Silr videṫ mihi ꝙ illđ occultū: qđ Gētilis dixit intelligi a Gal. tā q̄ꝫ ab homie qui oībus alijs meliꝰ iudicauit de particularibꝰ non ſit a Gal. intellectū ibi: dicit enī Gētilis: qđ voluit cōparare modū operādi: in quo attēdimus ad ſolā cām neglecta febre ad modū operādi: in quo attēdimꝰ ad ſolā febrē neglecta cā: ⁊ nō dicit plus: ſed pōt itelligi ꝙ voluit iſtū ſcōm modū eē magis vituperabilē pmo: licꝫ vterqꝫ ſit vituperabilis: ⁊ modus canonicus eſt tertius: vel ꝙ vterqꝫ aliquādo eſt ꝯueniēs: ſed minus ꝯueniēs hic ſecundus pmo: ⁊ nullus iſtoꝝ ꝯcordat cū dicto Gal. Naꝫ in vituperio huiꝰ ſecūdi modi hic .ſ. poſiti ꝓ ſcđo: q̄ tñ ē pmus ibi poſitꝰ a Gal. dicit Gal. ꝙ pᵐ nō laudat: ⁊ ſcđm dicit oportere cū volumꝰ eo vti determiare .i. diſtinguere diſpōnes egroꝝ: q2 in qbuſdā nō eſt ꝯueniēs: ⁊ in quibuſdā nō eſt abiectibilis .i. vtilis. Si ergo aliquādo cōtingit: vt iſti dicunt: ꝙ nō licꝫ vti regimie cāe: ⁊ modus pmus eſt vtilis: vbi nō plus nocemꝰ agēdo putredinem q̄ꝫ extinguēdo: vt dicit rō ꝑcedēs: etiā de pmo nō debꝫ dicere: ꝙ nō laudat: ſed ꝙ opꝫ determinare ⁊ diſtiguere: vt in ſecundo poſito a Gal. qui eſt primꝰ hic poſitus. Et ſilr ſi Gal. ſolū itellexiſſet hoꝝ duoꝝ modoꝝ cōparationes: ⁊ ꝙ ſecūdus eſt cōuenientior primo: aut minꝰ incōueniēs: vt innuit Gētilis: nō debꝫ vnū cum determinatione ad certos caſus laudare: ⁊ alios abſolute vituperare: imo ſi vterqꝫ cum certis circūſtantijs erat tolerabilis in vtroqꝫ ponere circunſtantias. Et ſi vterqꝫ oī modo malus vtrūqꝫ abſolute vituperare: ⁊ nullum cū circūſtātijs laudare. Sed ipſe de ſcđo modo dicit: ꝙ ſi determinauerimꝰ fiet vtiqꝫ nobis cōgruū: ⁊ ita ēt ſi determinaremus oportune illū q̄ eſt pmus modus fieret nobis ꝯgruus. Sed iudicio meo Auic. optime itellexit: vt in breui dixit: ꝙ oꝫ nō ꝯtradicere Gal. ¶ Pro quo ꝯſiderādū ꝙ in iſtis febribꝰ multoꝝ dieꝝ ꝑ totū tpˢ curare poſſumꝰ tribꝰ modis ꝓcedere: ⁊ loquor de totali ꝓceſſu. nā vnꝰ eēt ꝙ attēdamꝰ ad extinguēdā febrē nō opponendo nos cāe quoquo modo: nec in ꝑncipio: nec in medio: nec in fine: ⁊ iſte modus eſt malus ⁊ vituperatꝰ ibi a Gal. ⁊ ideo in vituperio eius dixit: ſi enim quibuſcūqꝫ ſanauerimꝰ auxilijs id febris: qđ ſēꝑ grauaṫ hic nobis augebūt ⁊ cām: que fecit eā: neqꝫ interimemꝰ febrē: nec eius magnitudinē ⁊c̄. volēs per hoc ꝙ dicit qbuſcūqꝫ auxilijs: ⁊ per hoc ꝙ dicit ſemper dare nobis itelligi ꝙ loqˢ de totali ꝓceſſu in cura: qn̄ in illo nō attēdiṫ cā ⁊ hūc in febribꝰ putridis multoꝝ dierum nō laudat: q2 malus ē: ⁊ nō boni finis. ſcđs modus ibi poſitꝰ ē qn̄ medicus in totali ꝓceſſu non approximat aliqđ ꝑ ſe extinctiuū: aut īfrigidatiuū: ſꝫ ſolū vacat cāe remouēde. hūc dicit qn̄ vtus eſt tolerās opationē medici vſqꝫ ad finē multotiēs eē ꝯgruū: q2 euacuādo totalr̄ cām cuꝫ febris ſit ab illa depēdēs: ceſſat febris ſine approximatiōe alicuius extinctiui a medico per ſe: q2 iſta mala qualitas fiens ceſſat remoto ꝯſeruāte. hic ſcđs modus nō eſt incōgruꝰ. Qn̄qꝫ tertiꝰ modus eſt ꝙ attēdaṫ vtriqꝫ ꝓ pte ⁊ hic eſt magis regularis ex quo vtplꝫ in totali cura eſt vtēdū. Auic. aūt voluit ꝙ ī q̄dā pte tēporis mēſurātis febrē qn̄qꝫ recte agēdo ꝯtēnimus cāꝫ ⁊ infrigidamus infrigidatiōe vltima ⁊ cibamꝰ: nihil ꝑ ſe ꝯtrariꝫ diſpōni cāe applicādo: qđ .ſ. faciat ad eius digeſtionē vel aliquē modū euacuatiōis ꝑ ſe: ſꝫ h nō in toto tpe. nam vult ꝙ poſtea redeamꝰ ad cām viuificata vtute: ⁊ ſic nō ſumus in pᵒ regimie īprobato a Gal. ⁊ q2 Marſiliꝰ lꝫ ꝑ alia verba q̄ꝫ Gen. tñ ſniaꝫ Gen. ponit: ꝑꝫ eiꝰ expōnē nō eē cōuenientē: ⁊ ꝙ hec ſit intētio Gal. ꝑꝫ ꝑ vba eiꝰ ſtatim in eodē cap. poſita vbi dixit. Igiṫ q̄ꝫ plurimum quidē cauſa maiorem fortitudinem habet: ſupple in iudicando de ſui

remotione q̄ febris:fiet aūt vtriqȝ qñqȝ tāta febris magnitudo vt ſubito inferat pnitiē niſi eā qs ꝓhibuerit:ꝛ tūc opȝ hāc abſcindētes pri⁹.ſ.magnitudinē febris deſcēps ad cāe itētionē ire.hec Gal'.vbi inuit:ꝙ añ febris minorationē medic⁹ nō ibat ad cāe intētionē:ꝛ ſic ipſaȝ ꝯtēnebat ꝓ tūc:ſed nō ꝯtinue per totū tꝑs febris:qꝛ poſtea opȝ ad hāc intētionē ire. Nō ſic aūt ſemꝑ oȝ ire ad intentionē extinguēdi cum contrario:qꝛ remota cauſa hec talis febris ceſſat cum ſit mala complexio fiens. q̄ corrūpitur ceſſante cōſeruāte ab intrinſeca inclinatione ſui ſubiecti ad reditum ad diſpoſitionē ſuā nālem: ꝛ a ſuis naturalibus inſtrumētis ad hoc ſibi datis a nā: vt dixi in q̄ōne de malitia cōplexionis diuerſe. ℂ Preter hec attēde qḋ dicit in ſcḋa parte:qḋ ſi iuenis virtutem fortē reſiſtētē.ſ.impreſſioni febris:ita ꝙ non multū debilitetur:ꝛ hoc intelligiẜ per verbū illud tolerātis:ſupple ſiue febris ſit fortis:ſiue nō:tunc debes abſcidere cām.ſ.aut expellendo humorē:ſupple ſenſibiliter: aut abſcindēdo cibum ſupple totaliter vel partialiter: vt conuenit ſm regulas infra dicēdas per quā cibi abſciſionē fit euacuatio inſenſibilis:vt pȝ ex Gal.cōmēto affo. Ex plenitudine quecūqȝ egritudines fiunt:ꝛ multotiēs alibi:ita ꝙ nō vult ſemꝑ oīo tolli cibum. Et ſubdit:ꝙ in iſto caſu nō debes īfrigidare īfrigidatiōe:q̄.ſ. īfrigidatio ꝓhibeat reſolutionē mãei:vel ſupple digeſtionē:aut aliā euacuationē. Et vltimo ſubdit:ꝙ ſi iuenis virtutē deficiētē.i.nō aptā tolerare impreſſionē febris:tūc ſis occupatus in equādo cōplexionē ꝯtrariā febri.i.in reducēdo v̄ſus tēperamētū ꝓprium corpus per infrigidationē. Et cū hoc viuifica virtutē cū cibo: ꝛ cū v̄tus eſt fortis ꝑ viuificationē ſuā:tūc redi ad cām.ſ.remouēdā. Et h̄ totū eſt ſupra declaratū. Seqꝛ textus.

ℂ **Et cū tu īfrigidas de iſtis febrib⁹ tūc nō īfrigides eā cū eo:in quo ſunt ſtipticitas ꝛ exiccatio:ſicut ſunt trociſci infrigidātes niſi poſt digeſtionem ꝛ euacuationem.**

ℂ Poſtq̄ Auic. dedit gnāles intētiones habendas in cura febriū humoraliū oſtēdēdo eaꝝ cōparationes. Hic docet cū qbus reb⁹ oȝ medicus cōplere dictas intētiones:ꝛ dat cañ.in reꝝ iſtaꝝ vſu:ꝛ p̄mo ponit vnū cañ.in vſu alterātiū.ſcḋo ponit q̄dā documēta ad ꝓpoſitū neceſſaria.tertio redit ad cañ.ibi ſcḋa ſtatim.(Et ſcias ꝙ cura febris.)ibi 3ᵒ.(Et ꝓuide ne occurrat.) In p̄ma dicit:ꝙ cū tu īfrigidas in iſtis febrib⁹.ſ.putridis vel humoralib⁹ nō debes īfrigidare cū eo:in quo ſunt ſtipticitas ꝛ exiccatio:ſicut ſunt trociſci īfrigidātes niſi poſt digeſtionē ꝛ euacuationē. ℂ Circa ꝑtem iſtā nota primo:ꝙ hic canon eſt de infrigidātibus:ꝛ docet cañ.quo ſit īfrigidādum ante digeſtionē ꝛ euacuationē:que infrigidātia cauere debemus dicēs:ꝙ hec ſunt illa:que cum hoc ꝙ ſunt frigida ſunt ſicca ſtiptica:ita ꝙ non negat poſſe infrigidari cum frigido ſicco:qḋ tamē nō ſit ſtipticum: ſicut acetū vini:ſȝ cū frigido:qḋ ſit ita ſiccū ꝙ ſit ſtipticum:quēadmodū ſunt quidā trociſci frigidi:ſicut trociſci de ſpodio ꝛ de berberis ꝛ ſimiles:ꝛ rō eſt:qꝛ iſta frigida ſtiptica ꝓhibēt digeſtionē ꝛ euacuationē īgroſſando mãȝ ꝛ claudēdo poros ꝛ īmobilitādo quedā mēbra per que oȝ fieri expulſio:ꝛ hoc merito frigiditatis:ꝛ cū hoc ſtipticitatis:licȝ igitur ſic ſtātibus duabus intētionibus vna infrigidādi ꝛ alia euacuādi ꝛ digerēdi quādoqȝ ſit neceſſariū īfrigidare:ſicut in febre multe vehemētie:tñ merito iſtaꝝ duarum intētionū nō debem⁹ infrigidare cū ſtipticis:qꝛ ſit nocumētum in ꝓhibēdo euacuationē ꝛ digeſtionē maius q̄ opȝ ꝓpter ſtipticitatem:ꝛ ēt qꝛ iſta aliqȝ paribus nō tam faciliter penetrāt infrigidādo vſqȝ ad venas diſtantes a ſtomacho:vt oȝ in caſibus illis. ℂ Secundo nota:ꝙ nō tamē dicimus nūq̄ eſſe ante digeſtionē ꝛ euacuationē infrigidādum cū ſtipticis:ſed dicitur ꝙ merito duarū intentionū generaliū dictarū:ſed ꝓpter nimiā fluxibilitatē mēbroꝝ inuētā in ꝑncipio:vt ſtomachi ꝛ inteſtinorū ſtat medicum aliquādo hoc debere facere:quādo ex alia cā iuuamentū eoꝝ eſſet maius. ℂ Tertio nota:ꝙ trociſcus dr̄ a trocos grece:qḋ ſignificat rotā:ſunt enim ſicut parue rote:qꝛ rotūdi a duab⁹ ꝑtibus cōpreſſi:ꝛ fiunt ex pulueribus ꝛ corpulētijs medicinaꝝ:ꝛ iō licȝ poſſunt īueniri lenitiui ꝛ īfrigidatiui ꝛ calefactiui ꝛ apertiui:plurimū qui ſunt frigidi:qꝛ habēt corpulentiā terreſtrē medicinaꝝ:ſunt etiā ſtiptici:ꝛ ideo Auic.dixit:ſicut ſunt trociſci infrigidātes:qꝛ illi plurimū ſunt ſtiptici:licȝ poſſint fieri nō ſtiptici:ſicut de violis ꝛ turbith:ꝛ de ſucco polipodij ꝛ agarico ꝛ ſimiles: quare autem inuenta ſit troci'corū compoſitio vide Agaranūȝ ꝛ Serapionem in ſeptimo breuiarij.

Queſtio. XXI.

Et quia ẓuccarū roſatū plerūqȝ ꝯceditur a medicis cū refrigerādi:ſolet hic dubitari: vtrū ẓuccarū roſatū cōueniat in principio putridarum ꝛ añ euacuationē. Et videtur ꝙ nō:qꝛ eſt ſtipticū:ꝛ talia nō cōueniūt in his horis. ℂ Ad partē aliā arguiẜ p̄mo: qꝛ cōcediẜ in almelilam a Raſi.10ᵒ.cōtinētis. ꝛ ab Auic. infra cōcediẜ geleniabin in flegmatica ante ſeptimū. Secūdo.qꝛ ẓuccarū roſatū confortat ſtomachū:ꝛ cor:ꝛ ideo poteſt in febribus conuenire.ꝛ aſſumptū eſt Meſue in antidotario caplo de ẓuccaro roſato:ꝛ qꝛ cōuenit febribus:vt dicit quīto cañ.capitulo de ẓuccaro roſato. ℂ Pro dubio nota ꝙ nomē geleniabin:qḋ diciẜ ẓuccarū roſatū:aut mel roſ.cadit ſuper diuerſis rebus:qñqȝ etiā dr̄ de cōdito de roſis cōpoſito ex vna ꝑte roſarum tritarū ꝛ tribus ẓuccari tabarẓet.i.albi:aut tribus partibus mellis poſitis in roſis in ſubſtantia ꝛ facta decoctione per expoſitionē ad ſolem tribus mēſibus:aut q̄tuor:aut octo diebus ſm quoſdam. Quādoqȝ autem dicitur de eo qḋ colaẜ ex hac mixtura. Et differunt iſta: quoniā colatum opȝ ꝙ plus habeat aquoſitatis:ꝛ cum hoc ſit minus ſtipticū:ꝛ minus confortatiuū: ꝛ magis ꝓportionaliter ſolutiuū. Qꝫ autē hoc ſit veruȝ pȝ:qꝛ geleniabin dicunt ẓuccarum roſatum:ꝛ ſilr mel roſ.ꝛ tamē colatū quā nō colatum hodie ita vocatur. ℂ Secūdo nota:ꝙ ẓuccarū dicitẜ de ſucco cãne mellis: ſiue canne ẓuccari:ſiue ſit coagulatus ſiue nō:ꝛ ſiue ſit albus: ſiue rube⁹:ſiue depurat⁹ a ꝑte pigui:ſiue nō:ꝛ he ſunt maneries ẓuccari:quas hodie hēm⁹ in italia. Sȝ aliud eſt ẓuccarum qḋ inuenitur coagulatū circa cānam eius: ſicut gūmi:qḋ exit de arbore:ꝛ de hoc dicit Auicē. ꝙ abſtergit oculum:nō de eo qḋ per decoctionē coagulaẜ ꝛ dicitur candi:ꝛ aliud qḋ inueniẜ in india circa cannas: ꝛ ſimilr in arabia: de quo dicit Serapio:ꝙ quādo diſſoluiẜ in aqua mollit ventrē:ꝛ eſt bonum ſtomacho:ꝛ confert doloribus veſice:ꝛ renum:ꝛ abſtergit obſcuritateȝ viſus. Sed neſcio vtrum de hoc intelligaẜ qḋ inueniẜ circa cānas ẓuccari vel circa alias cānas. Et ē aliud ẓuccarū qḋ vocat ẓuccarū aboſter.ꝛ aliqui dicūt hoſter:ꝛ hoc dicunt:qḋ emanat ab oculis ramoꝝ:ꝛ a locis florū arboris habentis lata folia:ꝛ colligitur ab incolis: vt dicit Serapio auctoritate abenuiſa. Sed Auicē. ſecundo cañ. ſtatim poſt caplȝ de ẓuccaro facit caplȝ de ẓuccaro aluſaro. Et ſine dubio intelligiẜ de illo qḋ Serapio vocat hoſter:vt pȝ per cōcordiā ſaporū ꝛ opationū vtriuſqȝ:ſed Auic.dicit:ꝙ eſt ros cadēs ſuper tali arbore:que ibi coagulaẜ

ſibi coagulatur: ⁊ videtur ꝙ ſit pluriū modorum: quia iſtud .n. de eo eſt albū ⁊ egyptiū eſt declinās ad nigredinē: ⁊ credo ꝙ illud: qđ dicitur ſalumenu ſit de hoc genere. i. qđ invenitur coagulatū ſuper cānas ab india vel arabia: licet dicat Serapio: ꝙ aboſter fertur ab alimēti: ⁊ ſic aliqū in vocabulo ſimilitudinē hꝫ cū ſalumeni. nos tñ vtimur zuccharo candi pro iſtis: ⁊ eſt nīm triplum decoctū intēſi vt poſt coaguletur: illo modo etiā invenitur in vaſis vitreis ſiue roſati ſiue violati. ¶ Tertio nō ꝙ zuccharū nouū: ⁊ valde albū qđ vocatur atabarzet: eſt minꝰ calidū aliqū. vñ Raſis. 3ᵒ Almāſoris dicit capitulo de zucchario: ꝙ nō calefacit niſi parum. ⁊ ideo videtur inter temperata verſus calidū declinantia Auic. tñ dicit ꝙ nouū eſt calidū in fine pmi gradus. Et antiquū ex eo eſt ſiccū circa pmū: ſꝫ nouū eſt humidū in pmo. De roſa autē dicitur cōiter ꝙ ē frida in pmo: ſicca in ſcdo: loquēdo de roſa recenti. Nā ſicca eſt frigidior. Eſt tñ compoſita roſa ex parte calida ſolutiua poſita in ſuꝑficie dāte ſibi odorē ⁊ parte terreſtri. ⁊ rubea ē fortior alba. ¶ Quarto nō ꝙ de cōpōne zucchari roſati facti cum folijs roſarum rubearū mō ſupradicto ſunt varie ſnie doctorum. nā Marſilius in qōne huiꝰ tituli dicit: ꝙ zuccharum roſatū eſt calidū ⁊ ſiccū. Ratio quia calida dñantur in cōpoſitiōe ⁊ ambo cōponētia ſunt ſicca ⁊ in preparatōe remouetur plus de frigido ꝑ decoctionē ad ſolē ⁊ plus de humido zuccharum .n. qđ eſt ita calidū ſicut roſa eſt frigida ponitur triplū ad roſas in cōpōne ⁊ ambe ſunt ſicce. Gentilis vero in ſimili queſtiōe ponit ꝙ eſt ſiccū: ſed aut tēperatū in actiuis: aut remiſſe fridū: ⁊ rō quia zuccharū aut eſt tēperatū aut parū calidū: de quo dicit eē diſcordiā: ⁊ ſimiliter de ſicco: quia quidā dicūt ꝙ eſt ſiccū: qdā ꝙ eſt parū humidū: cū ḡ roſe ſint manifeſte frigiditatis ⁊ ſicce in ſcdo: ſequitur ꝙ zuccharū roſatū: aut eſt tēperatū in actiuis: aut parū frigidū: ſed ſiccū in paſſiuis: nō tñ multū. Mazarauius vo. iſ. ꝑticula antidotarij vult ꝙ tā mel roſatū ꝙ̄ zuccharū roſatū ſint frigida: tñ fridius eſt factū cū zuccharo: ⁊ magis cōueniēs inflāmatis ⁊ febriētibus. vñ ſic dicit ad lr̄am: ⁊ virtutis horū mirabes ſunt hec: calorē refrigerāt ⁊ ſtōm cōfortāt: ⁊ cōferūt febriētibus ⁊ appetitū excitāt ⁊ ventrē cōfortāt nām parū ſtringūt ⁊ tremori cordis valēt ꝓꝑ odorē bonū quē hñt ⁊ corpus patientū cōfortāt: ꝑcipue ſi cū zuccharo fiant: quia zuccharina frigidiora ſunt ⁊ magis valēt febriētibus ⁊ calidis morbis. Hec Mazaranꝰ capitulo de minoba de roſis qđ eſt geleniabin. ⁊ Raſis. 3ᵒ Almāſoris ſm lr̄am quā hēmus dicit: ꝙ eſt calidū zuccharum roſ. vñ dicit ꝙ hi qui calorē ⁊ ardorē patiuntur: ⁊ maxime ſi eſtas fuerit nullo mō ſumere debēt: calefacit .n. ⁊ ſitim affert. vñ putādū ē hūc textū eſſe corruptū. vt dicit Symon Ianuēſis: ⁊ pꝫ ꝑ ſequētia verba vbi dicit: ꝙ ſi ipm ꝓpter illud: qđ dixīmꝰ bibere neceſſitas cogit: cum ſyrupo de zuccharo facto recipiatur: cōſtat .n. ꝙ ſi zuccharū roſatū cū aqua calida datū ſit calidū: ꝙ etiā ſyrupus de zuccharo abſolute eſt magis calidus cū nō habeat roſarū temperamētū. Et ideo dicit Symon: ꝙ in textu arabico pnᵐ pmi capli non dicit zuccharum roſa. ſꝫ geleniabin. ⁊ eſt cōe ad id: qđ fit cū melle: ⁊ ad id qđ fit cū zuccharo. Et ideo in fine dicit: ꝙ ſi neceſſitas cogit dare geleniabin ad abſtergēdū ſtōm in calefactis det illud: qđ eſt factū cū zuccharo: innuēs ꝙ nocumēta que dixit fiunt ab illo qđ eſt factū cū melle: ⁊ ꝙ hoc eſt illud: qđ eſt calidū. Eſt tñ multa differentia in virtute zucchari roſati qđ eſt factū cū roſ rubeis: ⁊ illud: qđ eſt fcm̄ cū albis: quia cū rubeis ē magis ſolutiuū ⁊ magis abſterſiuū ⁊ magis cordiale ꝙ̄ cū albis. Et ſimilr inter factū cū roſ maturis: ⁊ inter factū cū nō maturis: ⁊ inter fcm̄ cū ſiccis ⁊ fcm̄ cū viridibꝰ: ⁊ quo ad ſecundas virtutes in oī zuccharo roſato eſt virtꝰ ſtipticitas ſꝫ in quodā nouo humido facto ē virtus ēt ſolutiua. ¶ Ex qbꝰ pꝫ ꝙ quo ad itētionē īfrigidādi in febribꝰ putridis zuccharum roſatū nō eſt cōueniens in pncipio ⁊ an̄ euōnē: quia cū īfridatiōe hꝫ cōiūctā ſtipticitatē: quā merito mātie ⁊ caliditatis febrilis nō debemus querere. ¶ Patet 2ᵒ ꝙ gr̄a ſoluēdi tñ: aut digerendi mām iterū nō eſt ꝓportionatū: quia in febribus colericis habemus multa magis ꝓportionata: ſicut ſyrupū acetoſum: aut decoctionē prunorum ⁊ ſimilia. Et in flegmaticis haberemus etiā ſolutiua magis appropriata flegmati. ¶ Tertio pꝫ ꝙ etiā in febribus multe īflāmatiōis nō eſt cōueniēs extinctiuū: quia cū eis aq̄ frida inflāmetur. vt dicitur īfra multo fortiꝰ īflāmaretur zuccharū roſatū ꝙ eſt ita parū fridū. ¶ Sꝫ 4ᵒ cōceditur ꝙ in febribus: in qbꝰ in pncipio indigemus euacuatiōe materierū cōtentarū in ſtōacho maxīe ſubtiliū: ⁊ cū hoc indigemus cōfortatiōe ꝙ zuccharum ro. ⁊ mel ro. pōt cōuenire ꝓpter itētionē cōfortādi: ⁊ hoc eſt ſicut in flegmatica vt patebit īfra: ⁊ ita forte poſſet cōuenire merito cōfortatiōis cordis ⁊ maxime cōmixtū cū aliquo alio corrigēte ſtipticitatē ſi de eo idigetur. ¶ Ex qbꝰ pꝫ q̄re Auic. loquēs de ifridātibꝰ nō nominat in cura febrium zuccharū roſatū: ⁊ ſimilr Halyabas. ⁊ q̄re Raſis in diuiſionibus in capitulo de febribꝰ cōpoſitis dat zuccharū roſatum nō in pmis viribus: ſed ſcdo. Et vt pꝫ intelligenti dicta quō ſꝫ varias circūſtātias dari dꝫ vario mō. Et in flegmatica plurimū erit cōuenientius mel roſatū ꝙ̄ zuccharū. Et ꝙ ſyrupꝰ roſatꝰ factꝰ cū īfuſiōe eſt ſolutiuus: ⁊ factus cū aq̄ roſa. ē cōſtrictiuꝰ: ſꝫ in vtroq; ſit ſtipticitas.

¶ Et ſcias ꝙ cura febris putride eſt diuerſa a curatiōe febris ethice. Curatio enim ethice eſt cōtenta ſuper cōtrarietatē egritudinis: ⁊ curatio febris putride nō eſt cōtēta ſuper cōtrarietatem egritudinis tantū: imo ſuper abſciſionē cauſe eius: quāuis illud: qđ eſt conueniens egritudini ⁊ cibatiōi ſit amicū virtuti ex parte ſui. ſ. virtutis ⁊ inimicum virtuti ex parte: quoniam eſt amicū inimico eiꝰ: ⁊ eſt materia quare eſt adiuuans vtrūq; earum quāobrem indigemus in regimine eius canone: ⁊ nos ſingulare capitulum ei ſi deus voluerit faciemus.

¶ Hic ponit quedā documēta ad ꝓpoſitū neceſſaria vt mihi videtur: ⁊ nō ſunt can. vel regule de rebus cū quibus ſit opportunum infrigidare: aut euacuare ⁊ ſunt tria documēta. ſecūdū ponit ibi. (Et ſcias ꝙ nō eſt poſſibile.) tertium ibi. (Or ſi ignoras eam.) ¶ In pma dicit ꝙ cura febris putride ē diuerſa a cura febris ethice: quia cura febris ethice eſt cōtenta ſuper contrarietate egritudinis tñ: ſꝫ cura putride vltra contrarietatē egritudinis: opꝫ ꝙ fiat cū abſciſione cauſe eius a qua depēdet: quāuis etiā ſit alia differētia: quoniā illud qđ in febre putrida eſt cōueniens egritudini ⁊ cibationi ſit amicū virtuti ex parte: quia. ſ. per ipm virtus confortatur ⁊ eſt cibus: eſt etiā ex parte cibi. ſ. virtuti inimicū: quia eſt amicum inimico eius. ſ. materiei a qua pendet putrida febris: quare ſequitur ꝙ eſt adiuuans vtrūq;. ſ. virtutē ⁊ mām. ⁊ ideo ꝓpter hanc cōtrarietatem indigemus in vſu ciborum in putrida febre canone ſiue regula ſupple magis ꝙ̄ in vſu ciborum in ethica. ⁊ alia regula. Et ideo nos Auic. faciemus huic canoni ſiue regule ſingulare caplm ſtatim poſt pris caplm. ¶ Ubi nota ꝙ lꝫ Gētilis hāc partē aliter introducat quaſi ꝓbationē vnius can. ſupra ſtatim poſiti: ſed

ꝑ certo iſta eſt melior expoſitio. vide textū. ¶ Nota ſecundo. ꝙ q2 febris ethica eſt febris facta ⁊ non h3 cām corpori intrinſecā a qua dependeat depēdentia ſpeciali ideo circa cauſe remotionē inquantū eſt talis febris: nō ops ſollicitari: ſed ops ipſas extinguere cū cōtrario. ſ. infrigidante. vt dicet̃ deo duce capło ſuo: febris aūt putrida vt hꝫ hꝫ cauſam a qua dependet intra corpus dependentia ſpāli. ⁊ ideo ops cauſaȝ abſcindere iuxta ſuperi᷒ dicta. ¶ Tertio ꝯſidera: ꝙ dixit illō qđ ē ꝯueniēs egritudini ⁊ cibatiōi. Et Gen. ꝑ ꝯueniēs egritudini itelligit infrigidās. Tamē q2 Auicen. nō ꝓſequit̃ niſi de cibo. iō ego itelligo ꝙ hec ē ſcđa dr̃ia iter curā ethice ⁊ putride: large ſumēdo curā ꝙ cibū inquātū dꝫ exhiberi patiētibus putridā indiget cōſiderationibus alijs ꝙ̄ ꝑ curādo ethicam: ⁊ cōſiderationibus ſubtilibus: q2 ibi ſunt ꝯtrarie idicatiōes. ⁊ ideo iulit ꝙ in eo indigemus canone ⁊ regula ne errem᷒. ꝓ qua habēda facit capłm ſingulare ſtatiȝ ſequēs: nō ita aūt de cibatiōe patiētiū ethicā. hoc ergo documētū fuit vtile ad faciēdū nos itelligere cāȝ quare in multis regulis in cura putridaruȝ indigemus ⁊ pro alterantibus ⁊ pro digerentibus ⁊ pro euacuantibus ⁊ pro cibis patientium putridas.

¶ Et ſcias ꝙ nō eſt tibi poſſibile curare febrem niſi cognoueris cam. ꝙ ſi ignorauerīs: tūc ſubtilia regimen.

¶ Hoc eſt ſcđꝫ nocumētū: in quo dicit te debere ſcire ꝙ nō eſt tibi poſſe ꝙ cures febrē niſi poſtꝙ̄ cognoueris cā ⁊ hoc de cura q̄ fit certe: nō caſu: ⁊ nō itelligas ꝙ nō potes curare niſi poſtquā cognoueris ꝙ ſit febris: aut niſi poſtꝙ̄ cognoueris ꝙ ſit putrida. he. n. due cogni
tiōes ꝓſupponunt̃ in iſto capło: ſꝫ loq̄t̃ de cognitiōe ſue cāe: q2 cognoſcas cauſe ſue ſpēm an ſit flegma vł colera vł ali᷒ humor: ⁊ ſilr cāe diſpōnē: an ſit digeſta an cruda an viſcoſa: ⁊ ſic de alijs. ⁊ an in venis an i ꝑticulari loco: puta epate vel alio: cū. n. cura putride regrat oppōnē ad cāȝ: iſta āt nō fit artificialr niſi cognita cā: ſequit̃ ꝙ nō poſſumus curare talē febrē: non ſtante dicta cognitiōe: ⁊ ſ3 artificialiter ⁊ determinate vel appropate. Nā ſine tali cognitiōe neſcis q̄ approopat̃ ad cauſe remotionē. (Et ſi ignoras.) Ponit 3ᵐ documētū di. ꝙ ſi ignoras febrē. ſ. in cauſa ſua modo dicto: tūc ſubtilia regimē. Et quanta ꝑmi dr̃ ꝙ cū ignoras egritudinē relinque eā nature: qm̄ aut curabit: aut tādē manifeſtabit. Ignorātia tñ de qua illic dr̃ eſt magis cōis ꝙ̄ de qua hic. Naȝ hic iā ꝓſupponit̃ ꝙ ſcio eē febrē putridā: ſꝫ ignoro cāȝ mō dicto ibi. ſ. q̄rta ꝑmi. ignorat̃ magis egritudo iuxta illū can. Et ex hoc pꝫ can. verificatio vel documenti. Nā ſi eſt putrida ꝙ cognoſco iā tunc ꝙ indicat de cibi ſubtiliatiōe iuxta illud: qđ ſequēti capło dr̃. Et ſi nō eēt id qđ attinet virtuti ⁊ indicat. igit̃ talis morb᷒ ſubtiliatione regimis: nī ſi ergo v̄tus nō ꝯſentiat ſubtiliādū ē regimē. Si vō virtus ſit valde debilis ēt quo ad q̄ntitateȝ cibi in via vna dādi ſubtiliādū eſt regimē. Alio mō dicit Gētī. ſubtiliādo regimē nō fit īpedimentū v̄tuti: ⁊ hoc mō relinquit̃ nāe vt ꝑcipit̃ ꝑmo can. Fen 4ª. Mr ⁊ magis placet Gentili: q2 tales febres quas ignoram᷒ ſunt: in qb᷒ nec quo ad pulſuȝ: nec quo ad experītia: nec quo ad caliditatē ꝑceꝑtā ſunt accītia fortia: in talib᷒ aūt dubitamus an ſit: q2 mā eſt pauca que mouet̃ multa latēter: an q2 mā ē groſſa. ⁊ ideo futura cronica. Et in talib᷒ caſib᷒ ꝯuenit in ꝑincipio ſubtiliatio: vt dicet̃ iſra: q2 poſſumus in ꝓceſſu ingroſſare ſi futura ſit cronica. ⁊ tunc gradus ſubtilitatis dꝫ eē ſ3 v̄tutis tenorē: q2 merito morbi ſubtiliamus vitam: ⁊ hoc ꝯſiderādo ꝙ poſſit tolerare cū tali ſubtilita

te v̄tus trib᷒: aut q̄ttuor diebus. in tot. n. exiſtimat̃ quot māifeſtabit̃ nobis. ⁊ iō Raſis. 16. ꝯtinētis. ipſe poſuit q̄ttuor dierū in tali caſu de ſubtiliādo. Et lꝫ Gen. dicat ꝙ iſte eſt canon reſpiciēs moduȝ cibationis nō appropare alicui humori qđ fit ꝑ ſubtiliationē cibi: ſicut cognouerim᷒ mām febris: ſed nō appropriate: tñ mihi videt̃ ꝙ canō ſubtiliādi vel igroſſandi ꝑtinēt ſequēti capło: vt pꝫ. ⁊ iō nō obſtāte ꝙ ꝑ ſubtilitatē fiat euacuatio: tñ nō ꝓꝑ hoc dr̃: hic ſ3 icidēter ne qs crederet ꝙ medic᷒ in can. dicto nihil deberet ꝓcipere. dixit can. ꝑtinētē ad regimen. Et inuit ꝙ ēt poſſumus facere clyſteria cōia. ſi oꝫ ꝓ fecib᷒ curādis: ſed appropriate reſpiciēdo mām ſunt dimittenda: q2 ignoramus ꝙ ꝯueniāt. Et qdā medici in talib᷒ caſibus dicunt ſyrupū in vtraqꝫ materia ꝯuenientē: ſicut acetoſa: ⁊ talia faciunt que nō multū obeſſe pñt.

¶ Et prouide ne occurras paroxiſmo niſi ventrem habeat vacuum.

¶ Hic redit ad can. ⁊ ꝑmo ponit cōes can. magis ꝯcernētes opus ꝯ mām. ſcđo magis ꝯcernētes opus ꝯ calorē febalem. tertio redit ad can. magis ſpāles illuc appropriatos ꝯ materies materieruȝ. ibi 2ᵒ. (Et nō ꝓhibeas ⁊c.) ibi 3ᵒ. (Et cum adminiſtraueris iſta ⁊c.) Canones autē cōmuniter dari contra mām ſunt partiȝ ad ꝓhibēdum ipedimēta digōnis ⁊ euōnis: qdā directe de euādo: ⁊ pꝫ diuidit̃ in tot partes quot ſunt can. Et iudicio meo ſūt nouē: vt patebūt legēdo. ¶ Primus ḡ eſt de ꝓhibendo impediēs digōnē ⁊ minorationē materie: vbi dicit: ꝙ ꝓuideas ne ꝑoxiſmus occurrat ei niſi vētrē hēat vacuū. Nā plenitudo vētris occurrēte ꝑoxiſmo eſt cā ꝙ cib᷒ ⁊ mā in vētre exiſtēs mouet̃ a malo motu a calore preter nām. ⁊ ideo ex ea cauſa morbi fouet̃ ⁊ vapores qui a tali re eleuant̃ augent febrē: ⁊ ꝓhibēt citaȝ reſolutionem materie paroxiſmi: ⁊ iterum calor occupatus circa digeſtionē eoꝝ que ſunt in vētre nō pōt tā libere vacare digeſtiōi ⁊ reſolutiōi materiei febris. Iſtū ḡ can. nō dico de euacuatiōe materie ſiue cōis ſiue ꝓprie: q2 hic nō dicit ꝙ euacues. pōt. n. eē ꝙ vēter eſt vacu᷒ ⁊ ſufficit tibi ad can. obſeruātiā ꝙ nō ꝑmittas impleri: ita ꝙ in hora occurſus ꝑoxiſmi erit vacuus. ⁊ iſte canon eſt ita de exacerbatiōe ſicut de ꝑoxiſmo: ⁊ cōiter ſolet queri de quo vētre itelligit: quidā dicunt ꝙ de ventre iferiori: ⁊ ideo ſi putamus feces eē in iteſtinis ⁊ nā nō euacuat: aut cū clyſteri: aut cū ſuppoſitorio competēti hora euacuam᷒. Et quidā dicūt ꝙ itelligit̃ de ſuperiori vētre: ita ꝙ non demus cibū ita ꝓpe paroxiſmū: qꝫ veriſimile ſit in ꝑri᷒ exiuiſſe ſtōm. Et qdā dicūt de vtroqꝫ: ⁊ nō credo ꝙ itelligāt ꝙ oīno in ſupiorib᷒ iteſtinis: nec in ſtōacho: nec in iferiorib᷒ ſit aliqđ. Nā hoc eēt valde raro obſeruādum in iterpolatis: in qb᷒ nō multū ſubtiliādum eſt plerūqꝫ. Nā oporteret cibū: aut ſubtilē valde dari an ꝑoxiſmus: aut ſaltē. iz. horis an nō cibare: cuȝ vix a mediocri cibo in. iz. horis ſint oīa iſta vaſa vacua. Intelligo ḡ ꝙ qñ febris eſt talis modi: ꝙ habemus tp̄s in gētē: aut in tpe: faciamus ꝙ groſſa iteſtina ſunt vacua a fecib᷒: ⁊ ſtomachus a cibo ⁊ potu niſi ꝓpter aliud accītis: qđ magis timeret̃ ꝙ̄ nocumēta ꝓducta: vt qñ timemus ſincopim vł arefactionē vel curſuȝ colere ad ſtōm ⁊ ſimilia: d' qbus iſra dicem᷒. Et dixi in febrib᷒: in quibus tantus eſt tempus quietis: aut tpōris ꝙ hoc fieri poſſit ſine maximo nocumēto ꝓpter flegmaticas: in qłb᷒ ſufficit dari cibū quattuor horis an ꝑoxiſmū. vt iſra patebit. Et qñ ꝯiungunt̃ due tertiane lōgoꝝ ꝑoxiſmoꝝ: i qb᷒ hic can. nō ſeruat̃ ꝓpter nō habere tēp᷒ ita faciēdi ſine maiori nocumento. ⁊ infra in particularibus locis dicet̃.

¶ Et nō

¶ Et non moueas in die paroxiſmi aliqd quantum poſſibile eſt tibi: neqʒ cures febrem.

¶ Hic eſt ſcḋs cañ. in quo dicit Aui. ꝙ nõ moueas i die paroxiſmi aliquid .ſ. euacuando mãm quãtuʒ tibi poſſibile eſt. Et ſubdit incidẽter ꝙ in tali die nõ cures febrẽ .ſ. infrigidãdo. Et de iſto cañ. quo ad ſcḋm dictuʒ infra dicet̃. hic dimittatur. Queſtio. XXII.

Sed quo ad pͥmũ dubitat̃. Utrʒ debeamus euacuare aliqd i die pxiſmi. Et videt̃ ꝙ ſic: qꝛ in ꝯtinuis tam ꝯclaſis ꝙ̃ ꝓportionalibus euacuãdũ eſt. vt pʒ de cauſone ſynocha ⁊ tertiana ꝯtinua ⁊ alijs īfra: ſʒ in talib⁹ eſt maius nocumentũ euõnis ꝙ̃ in īterpolatis in die pxiſmi. ġ ẽt in īterpolatis ẽ euãduʒ in paroxiſmo. ⁊ pʒ minor: qꝛ maior vexatio in ꝯtinuis eſt ebulitio ⁊ maior aggrauatio vĩtutis a mã febris. ſi ġ ne hic mot⁹ ꝯtingat fortis exiſtẽs cũ motu mãei pro certo nõ debemus in die pxiſmi īterpolate mouere. ſil̃r nõ deberemus in die ꝯtinue. ¶ Cõfirmat̃: qꝛ in febrib⁹ ol die pxiſmãtib⁹ ẽ euãdũ. vt īfra caplõ de flegmatica: ⁊ tñ nõ niſi in die pxiſmi. ¶ Scḋo. qꝛ qñ mã ẽ magis mobilis magis cõuenit euãtio: ſʒ hoc eſt in die pxiſmi. ġ maior pʒ īfra ḋ furioſa in hoc caplõ. Et ꝓpter h̃ multi medici euacuant aut in pͥn⁹ pxiſmi: aut in hora vere ꝯiunctiõis lune. ⁊ pʒ ex mauro ꝑapiẽte in cõmẽto ſecũdi aff̃o. dari euõnẽ in hora motus hũoris: ⁊ minor pʒ: qꝛ in illo tpe paroxiſmi agitat̃ mã. ⁊ iõ fit magis mobilis. ¶ 3⁹ nã facit criſiʒ in die pxiſmi. vt 3⁹ ḋ criſi: ſʒ medicus eſt imitator nãe. ġ dʒ in tali die euãre. Et ꝑcipue qꝛ qñ mã nõ mouet debet mouere hora mot⁹ nãe. vt īfra in caplõ q̇ ẽ hora pxiſmi: ⁊ qꝛ qñqʒ in tali pxiſmo nã nõ cõplete euacuat: pʒ ꝙ medicus dʒ tũc ꝯplere euõnẽ. vt dr̃ pͥmo aff̃o. aff̃o. 2⁹ in cõmẽto. ¶ 4⁹ ꝯtingit in paroxiſmo medicũ ꝑcipere motũ humoꝝ ad apandũ aliqḋ ꝑncipale mẽbꝝ. puta cerebꝝ: qꝛ videt ſigna īchoãtis freneſis: ⁊ ſi expectat per totũ pxiſmũ: fiet apa ꝯfirmatuʒ mortale. ġ ꝓ tũc dʒ euãre. ¶ Itẽ cũ i pͥn⁹ q̃rtane ⁊ flegmatice vomitus ꝯueniat. vt infra dicet̃ ⁊ habet̃ a Raſi 16. Cõtinẽns caplõ vlīmo: ſeq̃t ꝙ aliqñ mouẽdũ eſt in die paroxiſmi. ¶ In oppoſitũ eſt Aui. h̃. ¶ Pro dubio nõndũ pͥmo ꝙ per mouere hic nõ itelligit vl̃r oẽʒ modũ euõnis. nã euacuatio q̃ eſt: aut ꝑ iſenſibilẽ reſolutionẽ: aut ꝑ ſudorẽ multotiẽs in pxiſmo eſt iuuãda etiaʒ magis ꝙ̃ in die q̇etis: qꝛ tũc nã facit mãei mote ad pxiſmãdũ talẽ motũ euõnis. Et medic⁹ põt ⁊ dʒ iuuare illã: ⁊ fit ſine notabili nocumẽto cũ fricatiõib⁹ lenibus: ⁊ alijs modis. intelligimus ġ mouere .i. euacuare aut cũ farmaco expoliẽte: aut cũ flõmia: aut cũ vomitu: aut ꝓuocatiõe vrine. ¶ Scḋo nõ: ꝙ per diẽ pxiſmi nõ itelligit hic niſi tps paroxiſmi nõ oẽm diem: in cuius aliqua parte eſt paroxiſmus. ſepe .n. 20. hore diei ſunt de quiete: ⁊ quattuor vel pauciores occupãtur a paroxiſmo. Et ꝯſtat ꝙ in illis. 20. poteſt fieri euacuatio modis dictis. ¶ Tertio nõ: ꝙ in hora paroxiſmi mã mouet̃ ⁊ ſpargit̃ per corp⁹: ⁊ vĩtus debilitat̃ per viã aggrauatiõis ⁊ ꝑ viã reſolutis ⁊ corpus ꝑternãliter calefit. motus ġ materie ꝓ tũc eſt ꝯtra motũ quẽ facit farmacũ ſolutiuũ: aut vomitiuũ ꝑcipue q̇ ad plurimã partẽ. Et iõ merito h⁹ motus a farmaco difficilis eſt virtuti: ⁊ qꝛ motus duos virtus nõ tã bñ tolerat ⁊ regulat: ſicut vnũ. ideo in tali die virtus nec taʒ bñ tolerat motũ farmaci: aut alteri⁹ fortis mouẽtis humorẽ: nec taʒ bñ regulat talẽ motũ: ⁊ tertio qꝛ farmacũ vexatiõ eſt calefactiuũ ⁊ mot⁹ eſt calefactiuus. ideo magis icõſequẽter calefit corpus in die paroxiſmi cuʒ motu humoris ꝙ̃ in alia die alijs paribus.

¶ Quarto nota: ꝙ in febrib⁹ multotiẽs ꝯtingit ꝙ mouent̃ vl̃ diſponunt̃ vel diſpoſiti ſunt ita hũores ꝙ iminet magnũ periculum ſi nõ cito euant̃: qḋ eſt maius ꝙ̃ periculũ: qḋ ſeq̇t̃: ⁊ dãnũ in eoꝝ euõne: ſicut qñ cẽnt fumoſi vel venenoſi vl̃ mouerẽt ad apandũ aliqḋ ꝑncipale vel ita ſunt facti ꝓpinq̇ vijs ductuũ ꝙ ſine multo labore euant̃: ⁊ multo magis nocẽt ſi dimittant̃: ſicut qñ mouent̃ ad ꝯcauitatẽ īteſtinoꝝ vel ſtõachi. Qñqʒ etiã ſunt febres talis modi ꝙ nõ poſſum⁹ in earũ tẽpore habere diẽ ſine paroxiſmo: ſicut paroxiſmantes omni die: aut ſine forti moleſtia: ſicut in ꝯtinuis. In iſtis igit̃ caſibus euacuãduʒ eſt in die paroxiſmi cũ farmaco: aut cũ flõmia: aut cũ vomitiuo vel ſeceſſiuo: qꝛ min⁹ nocumẽtum eſt ita facere ꝙ̃ dimittere: alijs tñ paribus melius eſſet talẽ euõnẽ facere in die quietis: ſi haberemus illã. Et hoc eſt qḋ Aui. voluit dicere cũ dicit: quãtũ tibi pluſ poſſibile eſt: qꝛ ſi eſt tibi poſſibile cũ vtilitate ꝯfirmi vl̃ ſine piculo: bonũ eſt tales motus non facere in die paroxiſmi ⁊ expectare horã q̇etis. Cũ ãt hoc facere nõ poſſumus ſi dat̃ nobis tps expectamus horã tẽporis. vt in cõtinuis ꝓportionalib⁹: aut ſaltẽ q̇etiorẽ horam diei. vt in ſynochis qñ nõ eſt tãta feſtinãtia neceſſaria: qḋ etiaʒ h̃ paruũ expectare nõ poſſum⁹ qñ ſuperuenit occaſio: qḋ minus malũ eſt nõ expectare. ¶ Et reducẽdo ad ꝯcluſiones ſit iſta pͥma: ꝙ qñqʒ euãdũ eſt in die paroxiſmi ⁊ eſt ꝓbata per rõnes ante oppoſitum. ¶ Scḋa ꝯclõ: ꝙ alijs parib⁹ melius eſt euacuare modis dictis in tẽpore q̇etis ꝙ̃ in tpe paroxiſmi. Patet per nocumẽta maiora q̇ ſunt in tpe pxiſmi. Cũ ġ tale tẽpus expectari põt dʒ expectari: quãdo .ſ. nõ eſt maius nocumentũ in expectatiõe ꝙ̃ euacuatiõe tẽpore illo. Nõ dico ġ ꝙ intẽtio Aui. ſit ꝙ nõ ſit mouẽdũ regulariter .i. ſine notabili nocumẽto in tpe paroxiſmi: qꝛ forte cũ farmaco expoliẽte ⁊ cuʒ forti flõmia nõ fit hoc modo euacuatio: nec i tpe paroxiſmi: nec quietis: qꝛ in omni tali forti motu eſt notabile nocumẽtũ: ſʒ fuit itentio quã dixi. Et ſi dicat̃: qñ eſt maius nocumẽtũ in expectãdo ꝙ̃ in euacuãdo in pxiſmo. Dicit̃ ꝙ eſt in caſibus ſupradictis: ⁊ ḋ eis ſcribit̃ in ꝑticularibus locis īfra. ¶ Scḋo queres cũ nã faciat criſim ꝑfectã plurimũ in die pxiſmi ⁊ in hora fortis motus mãe: ⁊ medicus ḋbeat eẽ imitator nãe: quare medicus nõ dʒ euãre in die pxiſmi. ¶ Marſilius hic dicit: ꝙ medicũ imitari nãm nõ itelligit̃ ꝙ medicus ita operetur ſemꝑ ſicut nã: imo intelligit̃ ꝙ deberet agere vt eſt meli⁹ nature. Nũc aũt qꝛ melius eſt nãe ꝙ fiat euacuatio in die q̇etis. ideo hoc dʒ facere medic⁹: ⁊ in hoc imitat̃ nãm. Mihi tñ nõ videt̃ ꝙ hec ſit itentio dicentiuʒ ꝙ medicus dʒ imitari nãʒ. nã arguũt ꝙ qꝛ nã euacuat qñ mã eſt digeſta. ideo medic⁹ dʒ euacuare quãdo mã eſt digeſta: qḋ nõ bene ſequeret̃ clare ad añs intellectũ illo modo. vt dicit Marſilius. ¶ Gentilis in hoc paſſu dicit: ꝙ hec ꝯñtia nõ valet. nã euacuat in die paroxiſmi in criſi bona. ġ medicus deberet ita facere: cũ ſit ei⁹ imitator inquantũ põt. Et cauſa eſt dicit ipe qꝛ natura operat̃ cũ ſuis villis membroꝝ: qḋ nõ facit medic⁹ cũ farmaco operãs: aut flõmans. ¶ Aliter ⁊ clarius medicus dʒ imitari nãm mere nãliter operantẽ .i. quo ad ea que facit nã nãliter ⁊ hoc q̃ntũ põt. Nũc ergo: qꝛ nã nõ facit fortia accĩtia: nec virtutis debilitationẽ materie naturaliter: imo ꝑter itẽtionẽ. Ideo ſi natura facit hoc aliqñ per accidẽs vt in criſi: quo ad hoc nõ dʒ medicũ eã imitari: imo conari dʒ euacuare humorem nociuũ regulariter cũ minori nocumẽto ꝙ̃ põt: qꝛ non põt natura mãʒ peccantẽ in venis: ⁊ extra totũ pellere niſi cũ magno conatu ſuoꝝ membroꝝ quẽ nõ facit niſi ſtimulata: ⁊ quia

magis ſtimulat̃ in hora fortis motus. ideo pluries in tali tẽpore facit expulſionẽ creticã. Ipſaq tamẽ nõ intendit mala accidẽtia ⁊ inquietatione que eſt in criſi. vt p̃mo affo. cõmento. 20. ex auctoritate Hypocr. ponit̃ vna ↄditio bone criſis ꝙ ſit cũ quiete ⁊ leuitate quantũ eſt poſſibile: medicus aũt q2 in euacuãdo nõ vtitur hoc ſtimulo virtutis quo ad oẽs partes: a quibus ſit euacuatio nõ idiget facere niſi ſit ex alia cauſa euacuationũ in hora huius ſtimuli: imo dʒ expectare aliã horã: niſi ꝓpter neceſſitatẽ: ⁊ forte hoc voluit dicere Gentilis. ¶ Ad argumẽta igit̃ in oppoſitũ vt mihi videt̃ ex dictis pʒ ſolutio. ¶ Circa ſecundã partẽ canonĩ. nota ꝙ in die paroxiſmi per infrigidãtia retinent̃ vapores materiei febris. ⁊ ideo niſi ꝓpter neceſſitatem non ſunt infrigidandi.

¶ Et oportet vt obſerues in omnibus illis diſpoſitionẽ virtutis: ꝙ ſi fuerit fortis ⁊ fuerit illud: qđ vincit ſanguis: aut cũ hũore qui vincit ſanguis. tunc flobotbomia eſt magis ↄueniẽs ⁊ ꝓprie cum vrina eſt rubea groſſa nõ citrina ignea: ex qua timeat̃ apud flobotbomiam victoria colere ⁊ acuitatis eius.

¶ Hic eſt tertius canon. ⁊ eſt cũ quibuſdã alijs ſequentibus p̃ncipaliter de euacuatiõe mãerum que cõiter peccant in febribus ꝓter mãm appropriatã facientẽ febrẽ: quarũ euacuatio dr̃ a medicis exiccatio: ⁊ iſte cũ quattuor alijs ſequẽtibus ſunt quodãmõ magis ſp̃ales pcedentibus: q2 ſunt de ſp̃ali mõ euonis. ſ. aut cũ flobotbomia: aut cũ fluxu vẽtris: aut cũ ꝓuocatiõe vrine: aut cũ vomitu: aut cũ ꝓuocatiõe ſudoris. Et dicit in p̃mo ꝙ in omnib' illis vꝫ putã febrientibus febre putrida quo ad cauſã euacuatiõis opꝫ ꝙ conſideres diſpoſitionẽ virtutis. ſ. ꝙ nõ cõtradicat operi tuo. Nã ea nõ ↄſentiẽte nulla eſt faciẽda euacuatio. Et ſubdit ꝙ ſi in tali febriẽte virtus fuerit fortis: ⁊ humor q vincit fuerit ſanguis: aut cũ humore qui vincit fuerit ſanguis. tũc flõmia eſt melior res. i. inter euacuatiões ⁊ ꝓprie cũ videris ꝙ vrina eſt rubea groſſa: ſed ſi fuerit citrina ignea. tũc nõ fiat flobotbomia: q2 ex illa vrina ignea timetur ꝙ apõ flobotbomiã nõ ſequat̃ victoria colere ⁊ acuitas eius. ¶ Q2 iſte canon totus ſufficienter exponit̃ per determinationem vnius queſtionis hic moueri ſolite mouebo ⁊ determinabo illam.

Queſtio. XXIII.

Et eſt vtrum in qualibet febre humorali cõpetat flõmia. Et ad partẽ affirmatiuaʒ arguit̃ ſic. flobotbomia que nõ eſt neceſſaria: eſt tamen coueniens: q2 virtutẽ alleuiat: ⁊ efficit vt virtus ſuper mãm fortis fiat: ſed hoc eſt bonũ in omni febre putrida. igit̃ in omni tali cõuenit flobotbomia. ¶ Confirmatur ex Gali. xi. terapeuti. caplo de cura febris per cathaplaſmata vbi dicit: optimũ eſt venã icidere nõ ſolũ in ſinochis febribus: ſed in omnib' alijs que ex putredine humoꝝ ſunt: ⁊ aſſignãdo cãm ſubdit demuʒ vel etatis vl' virtutis ꝙ nõ ꝓhibuerit: alleuiata eni natura que diſpenſat noſtra corpora. Et deponens ꝙ aggrauat eam velut aliqđ onus dominabit̃ reliquo facile: ita digeret qđ digeri põt: ⁊ exercet qđ exerceri põt recolẽs propriarũ actionũ. ¶ Cõfirmat̃: q2 ſemꝑ quãdo ſanguis peccat: aut in quali: aut in quãto conuenit hec flobotbomia alijs cõditionibus nõ cõtradicẽtibus: ſed in omni febre humorali ſanguis peccat ſaltẽ in quali: q2 eſt ita inflammatus ꝙ per ipm ad alia membra a corde tũc defert̃ febris. ergo in omni tali reliquis nõ cõtradicẽtibus cõuenit flobotbomia. ¶ In oppoſitũ pʒ ex Auicẽ. qui negat flobotbomiaʒ cum vrina fuerit citrina ignea: ⁊ per multas rationes ꝓhiberet̃. ¶ Iſta queſtio mota eſt ad canonis declarationẽ. Et ideo p̃mo notãdũ: ꝙ hic per febres hũorales intelligimus oẽs que pendent a calefacto eſſe humoꝝ in corde: aut calefacto eſſe humoꝝ: a quibus eſt cõicatus fumus calefactus cordi. vt ſupra fuit dictũ capitulo p̃mo: ſiue humores illi: in quibus eſt calefactũ eẽ ſint putridi ſiue nõ vt in ſinocha ſine putredine: ⁊ ex hõ pʒ ꝙ febriũ humoraliũ quedã ſunt de ſanguine quedã de humore alio a ſanguine quedã đ ſanguine ⁊ alijs humoribus. nã quãdo febris pẽdet a calefacto eſſe ſanguinis cõicãtis fumũ calefactũ cordi dicit̃ de ſanguine puro ſi in alio humore nõ ſit calefactũ eſſe: ſiue ſanguis ſit putridus ſiue nõ: quãdo vo in ſanguine nõ ẽ calefactuʒ eſſe: ſed ſolũ calefieri ⁊ in alio humore eſt calefactũ eſſe cõicatũ modo dicto. tunc dicimus eſſe febrẽ de humore alio a ſanguine. Et quando taʒ in ſanguine ꝙ̃ in alijs humorib' eſt calefactũ eſſe cõicatuʒ cordi modo dicto dicimus eſſe febrẽ de ſanguine ⁊ alijs humoribus ſimiliter. vtrũ aũt ſinocha putrida ſibi compatiat̃ aliam putridã ꝓ nunc dimitti debet: ſed infra videbit̃ duce deo. ¶ Ex his comprehẽdit̃ quid Auic. intelligit in canone per humorẽ qui vincit: intelligit. n. illũ in quo eſt calefactum eſſe cõmunicatuʒ cordi: ita ꝙ per illud febris debeat dici febris de illo humore. tũc ergo humor qui vincit eſt ſanguis quãdo in ipſo eſt calefactũ eẽ cõmunicatuʒ cordi modo dicto. ⁊ tunc humor qui vincit eſt alius a ſanguine cũ in illo eſt calefactũ eẽ tali modo cõmunicatum cordi ab eo vt ꝑ illud mereat̃ febris dici de illo humore: nõ dico ſolo: ſʒ de illo humore. ¶ Sed tũc reſtat intelligere quid Auicẽ. intelligit quãdo dicit ꝙ cũ humore qui vincit fuerit ſanguis. Et põt dupliciter intelligi. vno modo ꝙ vltra hũorẽ: in quo fundat̃ calefactuʒ eſſe faciẽs febrem ſit in corpore ſanguis amplior opportuno. ſiue ſit amplior ꝙ̃ debet eſſe in illo corpore in proprio temperamẽto: ſiue amplior ꝙ̃ debet eſſe in illo corpore ita febriente: ſiue hic ſanguis ſit admixtus peccanti humori ſiue nõ. Secũdo modo itelligit̃ ꝙ cũ humore qui vincit ſit ſanguis: q2 hũor ille eſt ſanguini mixt'. Et dicitur humor ſanguini mixtus: quia cũ ſanguine ad paruas partes ita diuiſus vt mouet̃ exeundo venam faciliter ad motũ ſanguinis. Nã ⁊ ſi largo modo poſſim' dicere humorẽ oẽm qui eſt in venis eẽ ſanguini mixtũ: tamẽ nõ ita intelligit̃ hic: quia ſi ſit parietibus venarũ adherens ſua viſcoſitate: aut imbibitus poroſitatib' ſua ſubtilitate: aut multa ſua quãtitate ſtans in magnis fruſtis ſic in venis cũ ſanguine nõ dicit̃ ſanguini mixtus: ⁊ multo min' dicit̃ mixtus ſi ſit extra cor ⁊ extra venas ⁊ artarias. Erit igit̃ cũ ſanguine qñ erit ſimul cum ſanguine: aut in ↄcauo cordis: aut venarũ: aut artariarũ cõdiuiſus ſanguini ad paruas partes: ita ꝙ ſit apt' ad exitum ſanguis exire. Quidã tamen volunt ꝙ humor dicatur mixtus cũ ſanguine quãdo eſt ꝓpinqu' nature ſanguinis: ⁊ ita Dinus quarta p̃mi intelligit Aui. ꝙ farmacbũ nõ debet p̃mitti flobotbomie ſi humores ſint flegmatici mixti cum ſanguine. i. vicini nature ſanguinis ⁊ in venis cũ eo. Et Gentilis ſuper hoc paſſu dixit: ꝙ verior modus mixtionis aliquorum humorũ cum ſanguine eſt per eos appropinquare ad naturaʒ ſanguinis. ego autẽ puto ꝙ humor colericus ſimiliter flegmaticus poteſt eſſe ſimilis vel propinquus nature ſanguinis ⁊ non ſanguini mixtus: quia nihil prohibet ipſum tam pauco tempore ſtetiſſe in venis ꝙ nõduʒ eſt bene mixtus aut naturam ſeparauiſſe: ſicut in criſibus: aut exituʒ eius a venis. Sed puto ꝙ quando hec duo coniungunt̃. vnuʒ

ꝙ humor

ꝙ humor ſit ꝓpinquus nature ſanguinis. ſcðm ꝙ ſit cōdiuiſus ad duas partes cū ſanguine: ita ꝙ ad exitū ſanguinis facile egrediaē: qḋ tūc veriſſime ad mentē Aui. vel Gal. dicimꝰ humorē eē cū ſanguine: humorē igiť q̄ vicit eē cū ſanguine: aut ſanguinē cū humore q̄ vincit eſt duobus modis. vnꝰ ꝙ dū eſt ille humor ī corpē ſit in eodē ſanguis abūdās. Scðo ꝙ ſit mixtus cū ſanguine: q2 in venis ad duas ptes ꝯdiuiſus: ⁊ ꝯiūctus ſanguini: ita vtplīm vrinas tīgat plurimū alterꝰ: ⁊ ille ſit aptus ad exitū ſanguinis q̄ñ ꝓportio aliter exiret: ⁊ cum hoc ſit vicinus in ſpē ſua nāc ſanguinis: q2 ſi eſt colera nō ſit multū calida vel ſicca ⁊ ſi flegma nō multū frigidū vł viſcoſum: ⁊ ſimilr̄ ð melācolia. Et Aui. de hoc ſcðo mō intelligit maxie: vt poſt apparebit. ¶ Tertio tñ attēdēdū ꝙ humor in corpore febricitāte dr̄ vincēs ad modū Auic. vno mō in actu: q2 actu putret: aut eſt in calefacto eē mō dicto in pmo notabili: aut q2 in poſitiōe ꝓpinq̄ ſicut humor q̄ eſt ſub forma cāe anſcedētis aptus vt trāſeat in ꝯiūctā de ꝓximo ⁊ in eadē febre: ⁊ de vtroq3 mō putādū eſt Auic. loq hic: q2 flobothomia iſta eſt maxie puiſiua: ⁊ multotiēs ſit ad euacuādū cām anſcedētē nō ꝯiūctā vt in interpolatis q̄ñ ſit in die quietis egritudinis: imo q2 iſti canones ſunt ð euacuatione materierū cōium pncipalr̄ nō approp̄atarum nō pncipalr̄ obſeruanē ad euacuādū ꝓpriā mām febris talis. ⁊ ſic nec anſcem nec ꝯiunctā: tñ euacuatio merito iſtiꝰ canonis ſit cū nulla eſt cā ꝯiūcta febris. Et lꝫ Aui. hic dixerit de febribus ſanguineis: hoc fuit icidēter. nā pncipalr̄ de canonibꝫ iſtiꝰ itētiōe eſt loq de euacuatione māerū nō approp̄atarū febri humorali vni: ſꝫ cōiuꝫ fere oibꝰ. ¶ Cōſiderādū 4° ꝙ cū humor faciēs febrē eſt mixtꝰ ſanguini mō dicto. ſ. ꝑ illas duas ꝯditiōes quas dixi vrina plurimū appareꝫ rubea groſſa: ⁊ rō: q2 ꝑ talē cōmixtionē ſanguis fiūt aque ſubtiles ptes ſanguis talis modi ꝙ cū nā ſimł cū aquoſitate vrine tentauerit pellere ptē peccātis humoris: ex q̄ ꝯtingit vtplīm vrinā ꝓportiōari colori humoris. Etiā ille ptes ſanguis hoc mō cū vrina ꝓpellunē ⁊ dant vrine colorē rubeū ⁊ ſubam groſſaꝫ. Qñ aūt cū ſanguie peccat colera aut plurimū dñans in q̄ntitate aut multū a ſanguiſ nā diſtās vtplīm non ſit vrina rubea groſſa: ſꝫ citrina vł ignea. ⁊ ſilr̄ qñ eēt flegma plurimū aut valde crudū multuꝫ diſtās a ſanguis nā cōiter nō ſit vrina rubea groſſa: ſꝫ groſſa alba: aut ſubtilis alba ꝓpter opilones ⁊ priuationē digōnis. Aui. aūt ꝑ hoc qḋ dixit nō citrina ignea: voluit ēt alios modos vrinarū denotare q̄ ſigniāt aut humorē multū diſtare a ſanguis nā: aut eē multū ſupantē ſanguinē ꝓportioaliter in q̄ntitate. Nā in his caſibꝰ etiā peccāte ſanguie nō dꝫ flōmia fieri: niſi p̄cedat purgatio niſi aliud indicās fuerit. Nā timeē in eis aut colericorum humorum ebulitio: aut flegmaticorum incrudatio: qḋ idē pato de melācolicis dōm: lꝫ nō oīno equalr̄. vt dr̄ 4° pmi. in cap. de flōmia: ⁊ ſicut colorē vrine Aui. dixit nōnduꝫ: ita itelligaē de alijs ſignis hec ſigniantibꝰ. ſ. ꝙ nō ſit humor valde mixtꝰ ſanguini ⁊ ſue nāc vicinꝰ: que Aui. breuitatis cā tacuit. ¶ Ex iſtis pꝫ pmo ꝯclō quo ad dubiuꝫ riſſima. ſ. ꝙ in oī ſpē febris humoralis pōt a pncipio ꝯuenire flōmia. Nā in colerica ꝯtinua ⁊ in interpolata ⁊ ī flegmatica ⁊ in melācolica ⁊ in ſanguinea pōt ꝯuenire ⁊ cōuenit ꝯſtāte virtute ⁊ cū ꝯditiōibꝰ dictis in notatis. talis .n. flōmia exonerat virtutē ⁊ a ſanguine ⁊ a mā peccāte ſine aliquo notabili nocumēto ⁊ reddit nāꝫ potentē ad reliqua digerēda ⁊ expellenda: ⁊ hec eſt mens Gale. xi. terapēti. caplo 5° allegato in auctoritate poſita añ oppoſitū nō ꝙ in omni ſingulari febre ð putredine aliorum humorum a ſanguine cōueniat flōmia. ¶ Sequiē ſcðo ꝙ in multis putridis febribus nō ꝯuenit flōmia etiā ꝯſtante virtute. puta in illis: in q̄bus humor aliꝰ a ſanguine multum diſtat a ſanguis nā: ⁊ in q̄bus nō eſt ſanguini mixtꝰ ſanguine aliunde nō peccāte: ita vt flomari debeat: nec peccaturo. In his. n. ſiue fuerit colericus: de quo Auicē. ſpālem fecit mētionē in cañ. q2 color citrinꝰ decipit multotiēs ineruditos medicos ꝑ rubeo maxime igneus: ſed vt dr̄ in notatis dedit alia ſigna itelligi per hoc. Et ideo ſi etiā fuerit albꝰ trāſlucēs ſiue liuidus: aut aliꝰ ſigniās dñiuꝫ frigidi humoris multū diſtātis a ſanguinis natura nocumētū eſſet magnū in flōmia cū euacueē ſreniꝫ aliorum humorum. Et vtilitas nulla vel pauca: cū de pncipaliter peccāte humore parū vł nihil euacuareē. ¶ Et ita per hoc pꝫ cā ⁊ itellectus multorum dictorum Raſis. 16. continētis. Et Aui. in caplo de flōmia 4° pmi. pmū dcm̄ eſt libro allegato caplo ð febre nocturna. vbi dicit: ꝙ ſi minutionē feceris: aut iterficies: aut nocebis vt in febribꝰ in q̄bꝰ corpus erit repletū de humore crudo abundante q̄ntitate. Scðm eſt ꝙ eodeꝫ loco poniē. vñ quotiēs inuenies rigorē eſſe ꝓlixū ⁊ caliditatē debilē noli minuere. Et hec ambo verificanē: q2 ſignificaē frigidū humoreꝫ eē multū a nā ſanguis diſtātē ⁊ multū dñantē. Tertiuꝫ eſt cū dicit idē. vñ nō q̄ñcūq3 iuenis caliditatē eē vehemētiorē ſequiē minutio: cū ibi ſit febris ꝯtinua: in q̄ nō dꝫ fieri minutio. ſ. in qua attenuabiē cibo: q2 eſt cauſonica fortis. ⁊ ſilr̄ cū dicit: tñ quotiēs iueneris febreꝫ declinare ad cauſonicā. ſ. ad liquefactiuā q̄ extenuat faciē acuto q̄ febris eſt vehemētis caliditatis rigoris ⁊ ſiccitatis carēs omni veſtigio ⁊ huiditate ⁊ repletiōe noli facere minutionē. cā. n. iſtorum eſt: q2 in his eſt colera ſupans nō ꝓpinq̄ nāc ſanguis: ⁊ ita Auic. itelligiē 4° pmi. cū dicit in caplo de flōmia: ꝙ cauēdū eſt a minutiōe in febribꝰ que ſunt vehemētis inflāmatiōis. ſ. itenſiue cū ſiccitate multa. tūc. n. ſignificaē ꝙ humor vincēs eſt colera multū ſicca aduſta: aut multū ſupans in q̄ntitate: ita ꝙ nō ſit ꝓpinq̄ nāc ſanguis. nā in ſinochis flōmamus nō obſtāte multitudine caloris ⁊ in cauſone cū colera nō multū diſtat a ſanguis nā. Et hoc ſenſit Gal. 4° ð regimine ſani. vbi vult ꝙ peccāte melācolia qñ parum diſtat a nā ſanguiniſ audacter flōmamꝰ: qñ nō pluſ diſtat flōmamꝰ cū reuerētia. i. parū: qñ vō plurimū diſtat nequaq̄3: ⁊ cū dicit ibidē. ꝙ in oibꝰ nō acutis ī ſuo pnꝰ ꝑ nō acuitas itelligit tepidas in calore q̄ idicāt humorē valde fridum multū a ſanguis nā diſtātē: pariter ēt itelligiē Raſis loco allegato ꝑ hūc canonē ita itellcm̄ cū dicit. vñ qñ iuenis oēs febres putridaſ ðclinare ad ſynochā minutiōeꝫ fac. ⁊ alia que ibi ponunē. tūc. n. ðclināt ad ſinochā cū humores earū nō multū diſtāt a ſanguis nā ⁊ ſūt mixti cū ſanguie in corpore hñte ſatis ſanguis. ⁊ ſilr̄ Auic. caplo allegato cū dicit: ꝙ ſi fortis inflāmatōis nō fuerit ⁊ fuerit putrida: attēde decē regulas. ſ. poſitas in caplo de qñ ⁊ qualiter euacuare oꝫ: ⁊ poſtea itueere vrinale: ⁊ ſi vrina fuerit groſſā rubedini attinēs ⁊ pulſus fuerit magnus ⁊ facies tumida ⁊ febriſ in ſuo motu nō properat: q2 nec in hora maioris afflictiōis: nec ēt in augmēto vicino ſtatui cuꝫ ſignis future criſis ꝓpe criſim flōmādū eſt niſi cū multis ꝯditiōibus obſeruādis. Et ꝑ hoc pꝫ ſolō ad argumēta vtrinq3 facta: ⁊ ꝯpleta cañ. nr̄i expō. Cōſidera tñ ꝙ dicimus in iſtis ꝯditiōibꝰ faciendā flōmiā ſi nō ſit aliud indicās fortiꝰ ꝯriū: vt motus ſpaſmi vel aliquid tale. Et ſimilr̄ qñ apparet vrina ignea poſſet aliquid eſſe: ꝓpter qḋ nō obſtāte timore ebulitiōis colere: q2 vitamus maiorē timorē. vt ſi ꝓpter pauſſioneꝫ in capite timeremus de apate cerebri. nā qñ talia ꝯrio mō idicātia ꝯiūganē opꝫ medicū facere ſm ſniam capituli vltimi q̄rte pmi cū bono iudicio extimatiuo. ¶ Deide cū dicit.

¶ Deinde fac ſequi flõmiã ſolutionē ventris ſubtilem ꝓprie ſi fuerit illic ſiccitas cũ eis que ſunt: ſicut aqua ordei ⁊ alſiracoſt pauco ⁊ aq̃ ordei cũ ſyrupo acetoſo. Et ſi natura non fuerit lenis adde in coq̃d eſt: ſicut ſiracoſt qđ ſit ſicut ſyrupus violatus: ⁊ ſit vltimitas lenificatio nõ fluxus ventris ⁊ non ſolutio laborioſa. ¶ Et magis dilectũ eſt apud me adminiſtratio cliſteriorũ ſcđm vltimitatē qua indiget in virtute. Et de cliſteribus cõmunis iuuamenti lenibus eſt cliſtere factum ex oleo violato ⁊ ſucco foliorũ ſicle ⁊ vitello oui: ⁊ zuccharo rubeo ⁊ baurach. ¶ Cũ ergo lenieris hac lenificatione. fortaſſe indigebis eo debiliore q̃ʒ illud quo idiguiſti in principio: ⁊ illud eſt quãdo natura eſt obediens.

¶ Hic eſt q̃rtus canõ. ⁊ eſt ꝑncipalr̃ de euõne per vẽtrē ⁊ vult tria. pmũ eſt ꝙ poſt flõmiã in febre faciam⁹ ſeq ſolonē ventris ſubtilem ⁊ ꝓprie ſi fuerit illic ſiccitas in expeutib⁹ per vẽtrē: ⁊ hoc cũ aq̃ ordei ⁊ pauco ſyracoſt. i. mãna: aut cũ aq̃ ordei ſupple ſola: aut cũ ſyrupo acetoſo. ſ. ſolo: q2 vt infra nõ laudat̃ permixtio ſyrupi acetoſi ⁊ aque ordei: aut ſi nã nõ fuerit lenis. i. ſi corp⁹ nõ ē valde facile lenificabile adde cũ ſyracoſt. i. cum mãna ſyrupũ violatũ. Et q̃ꝫtũ ad qđ q̃rit̃ ꝑꝑ flõmiã ꝑcedentē vltimitas opõnis in educẽdo ꝑ ventrē ſit lenitio non flux⁹ vẽtris. i. nõ euacuatio ꝑ quã materie trahant̃ a lõge ad fluẽdũ per ventrē: nec ſolo laborioſa. i. ſolutio in qua ſit difficltas opõnis farmaci regrẽs farmacũ forte euãns a longinquo. ¶ Et 2° quo ad hoc ſubdit ꝙ ſʒ vltimitatē q̃ idiget̃ in vtute euãte per vẽtrē: merito flobothomie eſt magis dilectũ apud eũ adminiſtratio cliſteriorũ: vel aliter ꝙ ꝓ euãdo per vẽtrē merito eius qđ idicat̃ ex flõmia ꝑcedẽte magis dilecta apud ipſũ eſt adminiſtratio cliſteriorũ: que deberet fieri ſʒ id vltimũ quo idiget̃ de vtute corũ: aut fortiora: aut debiliora magis mollitiua: aut magis inciſiua: aut magis abſterſiua vel min⁹ ſʒ ꝙ exigit diſpõ patiẽtis corporis. Et addit ꝙ ex cliſteriis cõis iuuamẽti. i. cõiter vtilm in tali caſu ſufficiẽtibus ē id: qđ fit de ſucco foliorũ ſicle ⁊ vitello oui et oleo violato ⁊ zuccharo rubeo ⁊ baurach: ⁊ ſucc⁹ ille melior eſt q ex bleta cruda exbit̃ piſtãdo q̃ʒ brodiũ decoctiõis. ¶ Tertio ꝑncipalr̃ quo ad iſtũ canõ. ſubdit ꝙ cũ lenificaueris hoc mõ: aut ſumẽdo per os: aut faciẽdo cliſtere ſm vltimitatē vtutis: q2 eo idiget̃ fortaſſe ad lenificandũ poſtea indigebis leniore lenitiuo q̃ʒ ſit illud: qđ adminiſtraui in pn° ⁊ hoc maxie qñ nã fuerit obediẽs. ¶ Primo igit̃ circa canonẽ ē nõndũ ꝙ ſine dubio Aui. nõ logt̃ hic niſi de euõne ꝑ vẽtrē poſt flõmiã factã i febre: qđ pʒ ex vbis lrẽ. Quãuis ãt fece exñte in inteſtinis añ flõmiã ſit fex educẽda ñ oportebat hic dicere qđ dictũ eſt 4° pmi. Et q̃uis ſine febre hũorali nõ ſit ſemꝑ opportunũ poſt flõmiã lenire ventrē. puta qñ corp⁹ bñ emittit feces ꝑ ſe: nec ſunt in eo mali hũores: tñ in febre hũorali poſt flõmiã niſi aliud ꝓhibeat leniẽdus eſt vẽter ẽt ſi feces bñ emitterent̃. ⁊ ideo ad hũc locũ ꝑtinuit hũc ponere canõ. magl tñ eſt necĩa hec lenificatio cũ fuerit ſiccitas nãe: vt dixi. Et ꝯſidera ꝙ alij itellũs g dant̃ huic textui ſũt exñei ⁊ extorti: quos taceo cã breuitatis. ¶ Scđo ꝑncipalr̃ nõ: ꝙ lʒ aliqñ poſt flõmiã debeam⁹ minorare mãʒ ꝓpriã morbi: tñ hic de tali euõne nõ loquit̃ Aui. ſʒ ſolũ de euõne mãerũ cõlũ: ⁊ ſunt cũ h leniuo euãde: aut fecales: aut hũorales cuiuſcunq modi ꝯtẽte: aut in ꝯcauo ſtõachi: aut iteſtinorũ: aut iux capita venarũ meſeraycarũ. nã q2 iteſtina ſunt deputata expulſioni ⁊ in corꝑib⁹ ſebriẽtib⁹ putride ſunt ſemꝑ in venis aliq̃ tales ſeroſe vel alie hũorales mãe ꝓpe iteſtina q̃s nã detinet vĩus ea ne vene facte auare ꝑꝑ flõmiã has attrahãt: bonũ eſt lenire mõ quo dcm̃ eſt in canone: ſac ẽt hec lenitio iuuamẽta refrigerãdi ⁊ apiẽdi ora venarũ vt facile ad iteſtina alie fluere poſſint. Et q2 iterũ tales mãe in locis illis exñtes facile in febriente putride corrũpunt̃. bonũ eſt prius eas educere. ¶ Tertio nõ: ꝙ q̃ttuor ponit mãlia ad hãc lenificationē ꝑ ſupius. Unũ eſt aq̃ ordei h facit ꝑtiʒ abſtergẽdo ꝑtiʒ lenificãdo. ⁊ intelligat̃ maxie de ea: in q̃ nõ eſt niſi vtus ordei faciẽdo mõ ifra deſcribẽdo. Aliud eſt ſiracoſt. i. mãna paucũ. nã in q̃ꝫtitate multa nõ ſolũ lenit: ſʒ ſoluit. Et tu nõ ꝙ nos in pt̃ia nr̃a nõ diſtigum⁹ iter ſpẽs mãne: ſʒ Aui. 2° canõ. vĩ inuenire diuãʒ ẽt in vtute ſoluẽdi: cũ aliqđ ponat ſolutiũ flegmatis aliqđ colere ſʒ vtutē rei ſuꝑ quã cadit: ſʒ q̃ꝫtũ ad ſui ſubaʒ ꝑ ſe ponit̃ ſolutiuũ colere: aliud eſt ſyrup⁹ acetoſus g abſtergẽdo ⁊ iciđẽdo ducit ꝑ vẽtreʒ. q̃rtũ eſt ꝯpoſitũ ex mãna ⁊ ſyrupo violato. ſ. addẽdo de q̃ꝫtitate mãne ſyrupũ violatũ. al'r. n. nõ eẽt fortius mãna. Et itelligit̃ ſyrup⁹ fact⁹ cũ ifuſiõe violarũ: maxie recentiũ: q2 magis lenit. minus tñ ſoluit: ⁊ ꝑ iſta dant̃ itelligi alia ſĩlia: ſicut pulpa caſſie ⁊ ifuſio prunorũ ⁊ talia lenificatiua: ⁊ vide ꝙ pmo dixit lenificatiua adminiſtrari ſi nã eſt ſicca: ⁊ poſt ſubdit. ſi nã non fuerit lenis adde ⁊c̃. itaq aliud itẽdit ꝙ ſit in febriẽte ſiccitas vẽtris ⁊ aliđ ꝙ nã nõ ſit lenis vt expoſui circa lrãʒ. ¶ Quarto nõ: ꝙ qđã dicũt illũ textũ. ⁊ cliſteria ſunt magis dilecta ſʒ vltimitatē q̃ idiget̃ in vtute: debere itelligi ꝙ ſunt magis dilecta quo ad vltimũ: qđ q̃rit medicus de vtute: q2 q̃rit eius ꝯſeruationē: ⁊ iſta magis ꝯſeruat̃ ⁊ minus debilitatur per cliſtere q̃ʒ per lenitiuũ qđ ſumitur ꝑ hos. Et puto ꝙ hoc eſt parũ ad ꝓpoſitũ: q2 non multũ timemus đ illis lenitiuis: ⁊ ſi corpus fuit forte ad tolerãdũ flõmiãʒ etiã veriſĩle eſt ꝙ niſi medicus erret: eſt forte ad tolerãdũ lenitionē. ⁊ iõ ꝙ quo ad id qđ idicat̃ per flõmiã decenter factã in febre putrida Aui. magis diligit cliſtere: q2 ſi ꝯueniẽter ſit facta nõ oʒ ꝙ in ſtomacho ſint tales mãe euãde: nec in gracilib⁹ iteſtinis q̃ facile purgant̃ per colerã ea mũdãte: ſʒ plurimũ in groſſis inteſtinis q̃ facile purgant̃ figunt̃ ſuperfluitates tales: que ẽt prohibent deſcẽſũ illarũ que in gracilib⁹ iteſtinis iueniunt̃. ⁊ iõ magl q̃ ad id qđ idicat̃ ex tali flõmia diligit̃ cliſtere: qđ aũt dicit ſʒ vltimitatē: aut vtilitatē qua idiget̃ in vtute dixi circa lrãm quõ itelligit̃. Et iõ facta flõmia ſi videt̃ ꝙ idigeat̃ minoratio ⁊ alia conueniãt faciẽda eſt minoratio mãei approꝑiate: ſʒ h nõ idicat̃ ex flõmia: ſʒ ex alijs ſecũ ꝯiũctis. ⁊ ſi videt̃ ꝙ in ſtõacho vl' iteſtinis gracilibus ſit mã ꝑꝑ quã debet fieri lenitio bonũ eſt ſi aliud nõ ꝯdicit ꝙ fiat ꝓbibita: abſolute tñ alijs idicationib⁹ nõ iſurgẽtib⁹ magis diligit Aui. cliſteria que fiant fortis vel debilis vtutis in educẽdo ſʒ vltimũ quo idiget̃ eis: ⁊ hic ē verus ſenſus. ¶ Itē nõ: ꝙ cliſtere deſcriptũ dr̃ cõis iuuamẽti: q2 plurib⁹ ꝯueniẽs ſine nõbili nocumẽto. nã in ſucco foliorũ blete eſt abſterſio ⁊ in vitello oui ⁊ oleo lenificatiuo: ⁊ i zuc°° rub. abſterſio ñ mõdificatiua. Et i baurach qđ ē ſpẽs ſal' ē icaſio ⁊ ſtimlatio ad expellẽdũ: ⁊ oẽs iſte ſt ſatl mode'': ⁊ tu ex h loco diſcas đſcriptõeʒ cliſteris cõis. vbi gr̃a. ſucci foliorũ ſicle li. i. ſ. olei vio. vnci. iij. vitellũ oui vnũ. zuc°' ru. ʒ. i. baurach vl' ſal. ʒ. ij. addit̃ ãt q̃ꝫtitas ⁊ minuit̃ ſʒ diſpõnes recipiẽtiũ.

¶ Ultimo

¶ Ultimo nō: ꝙ qñ nā est obediēs ⁊ ꝓpoſuisti lenitiuū dctū ⁊ feces dure ſunt euāte ⁊ māe aliqliter habilitate ſi q̄ remāſerint: ⁊ inteſtina iterū mollificata. ⁊ ideo idiget cōiter lenior lenitiuo q̄ʒ an̄ vtplm: cū taʒ mēbꝝ q̄ʒ materie min⁹ reſiſtāt lenificatiōi. Et ne erres lʒ Gal. xi. ter rapētice caplo. 9. de cura putride: cui⁹ putredo ē ꝑ totuʒ qd icipit. ſi gdē ſcdm totū fuerit corp⁹: ſpāliter ordinat cliſtere ex aqua melliſ ⁊ oleo: aut mellicrato cū oleo. Et Raſis. 16. ꝯtinētis caplo 2°. In febrib⁹ multe itenſiōis dicte Joānitꝭ dicit. hoc cliſtere multū ꝯuenire ⁊ extingere calidicatē febrilē: ⁊ mitigare ſitim qñ fit cū vitellis ouoruʒ. ij. croci dirat. xij. olei roſar. ʒ. iij. aque ordei q̄ʒtuʒ ſufficit: tñ nullus iſtoꝝ dixit: ꝙ iſta ſint ſua cliſteria cōia iuuamenta. Aui. aūt deſcripſit illud: qd eſt cōis iuuamēti ⁊ multa ſibi vicina in virtute dicunt cliſteria cōia: nec ꝑ cliſteri cōi ſemꝑ ſumaī iſta Auicē. deſcriptio: imo doctores varij variā ponūt deſcriptionē ꝑ voluntate iſti appropinquātes. ¶ Nō vlteri⁹ ꝙ ſicla eſt ideʒ qd bleta: bleta āt iuenit domeſtica ⁊ agreſtis vt gdā dicūt vocādo agreſtē illā q̄ vocaī blet⁹ ſiue olus iamenū. domeſtica aūt ē duoꝝ modoꝝ: vna alba alia nigra: ⁊ alba eſt melior ad nr̄aʒ itētionē. nā in nigra eſt vtus ſtiptica ⁊ in alba ē vtus abſterſiua q̄ ꝯuenit ꝓpoſito nr̄o. ⁊ in bleto nō eſt vtus ſtiptica vel ſolutiua. vt pʒ legēti dyaſcoridē ⁊ ſerapionē. Qꝫ aūt h̄ dicit Gēti. ꝙ iſta ſicla eſt bleta minor q̄ eſt cala ⁊ ſicca: nō itelligo. Nā ð iſta alba vn̄ dr̄ ꝙ vere hʒ vtutē ꝯpoſitā: ⁊ gdā dicūt ꝙ eſt cala: ſʒ nō video ꝙ ſit minor. Credo tñ ꝙ ſuꝑ Yſaac i dietis ꝑticularib⁹ ſe fundauit: cui⁹ dicta nō ſcio quō ſint oio veriſſima ꝑīme ꝙ ſicla ſit quā vulg⁹ appellat bletū. Aui. n. in cap. de ſicla diſtinguit eā in albā ⁊ nigrā ⁊ nō dicit ꝙ dicaī blet⁹. Reliq̄ ſunt nō. ¶ Utrū āt exiſte neccītate flōmie ⁊ farmacie ſit ſemꝑ ꝑmittenda flōmia: ⁊ qñ flōmia vel farmacia. vide 4° ꝑmi. nō hic. ¶ Silr̄ ēt ſi q̄riī verum in febre ꝯueniat cliſtere acutū: ꝯſtat ꝙ merito febris nō ꝯferat: q2 vt dr̄ 4° ꝑmi de cliſterijs acutis iflāmāt epar ⁊ dr̄ ꝙ ꝑducūt ad febrē: ſʒ merito alioꝝ ꝯiunctoꝝ cū febre ꝑīt ꝯuenire vt ſi ꝯiungaī colica vel ſtupor vl̄ ſubet vl̄ dolor capitis a vapore eleuato a flegmate: ⁊ breuiter in caſib⁹: in gb⁹ ſine febre fieret qñ forti⁹ idicāt q̄ʒ febris idicat oppoſitum: nō ꝙ merito febris ꝑ ſe. ¶ Qꝫ ſi dicaī vtꝝ in febrib⁹ putridis: in gb⁹ nō ꝯuenit flōmia: ꝯueniat hec vētris lenitio: de q̄ h̄ loqī Aui. in ꝑn⁹: dōʒ ꝙ nā exiſtēte ſicca ꝯuenit mō dicto lenificatio que reſpicit māe cōes. verū in gbuſdā ꝯuēit minoratio māe ꝓpe iux̄ ſententiā aſſo. icboātib⁹ morbis. ⁊ tūc nō ſemꝑ opʒ ꝑmittere hāc lenificationē: ſʒ regulariter niſi vēter ð ſe lenis fuerit conueniit lenificatio: aut per os: aut per cliſtere ſʒ ꝙ medicus percipit has materias cōes ꝯtineri. Aut in ſtomacho: ⁊ gracilib⁹ iteſtinis: aut ſolū in groſſis. Et ſcdm varietatē diſpōnis recipientiū in aptitudine ad cliſtere vel lenitiuū per hos. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Deinde fac ipſam ſequi ea que vrinam prouocant: ſicut ſyrupus acetoſus decoctus cuʒ radice apij ⁊ ſimilibus.

¶ Hic eſt q̄rt⁹ canō. ⁊ eſt ēt de euōne: ⁊ itēdit ꝙ cū feceris lenitionē mō dicto fac ipm egrū ſeq ea q̄ ꝓuocēt vrinā .ſ. cū his que ſunt: ſicut ſyrup⁹ acetoſus decoctus cū radice apij ⁊ ſilib⁹. ¶ Ubi nō: ꝙ ēt in iſto canōe nō eſt Aui. itētio ad euandū mām ꝓpriā putride febris. vbi gr̄a. in tertiana per hūc canō. nō itēdimus euare ꝑ vrinā mām colericā faciētē febrem: nec in flegmatica flegma faciēs febrē: ſʒ cōes māe: ſicut ſoſitates ſanguis ⁊ aq̄ſitates ſuperfluas aptas i febre iflāmari ⁊ augere ipſaʒ ⁊ accitiamila ⁊ aptas vtuti reſiſtere ⁊ idē impediaī a digōne hūoris faciētis febrē. ¶ Nō 2° ꝙ lʒ nō ſit ꝑncipalis itētio canō. ad euōnē hūoris faciētis febrē: tñ ꝯtigit talē humorē euari ꝑ hāc ꝓuocationē. vbi gr̄a. ſi in venis ꝑpingis emulgeti. eēt talis hūor ⁊ ꝯmixt⁹ aquoſitati: aut ſeroſitati: aut aliq̄lr ſubtilitareī ꝑ tale ꝓuocatiuū ꝑcipitareī ad vias vrinales. veriſile eſt ēt aliq̄ mō leui agitari ⁊ ſubtiliari ꝑ tale ꝓuocatiuū. Sʒ ꝑncipalis itētio canonis fuit ad ꝓuocādū ⁊ euandū cōes māe: lʒ ēt ſequaī ad hoꝝ ꝓuocatiuū exhibitionē digō hūoris faciētis febrē ⁊ viaꝝ ⁊ poroꝝ apertio ꝑ ſubtiliationē ⁊ icīſionē. ¶ 2° nō: ꝙ Aui. i lr̄a dixit: deīde ſignandū ꝙ in febrib⁹: in gbus eſt a ꝑn⁹ neccītas flōmie an̄ ꝓuocatiuū exhibitionē dʒ ꝑcedere flōmia ⁊ ventris lenitio flōmia gdē ne ꝑꝑ ea q̄ tacta ſūt: ⁊ lenificatio ne male māe que in ſtōr: ⁊ i iteſtinis plerūq in ꝑn⁹ taliū febriū repiunī trahanī ad venas ꝑ ꝓuocatiuū. ¶ 3° nō: ꝙ dixit. ⁊ ſilib⁹ ad dnotādū ꝙ in diuerſis febrib⁹ ſʒ māerū q̄ſdā diuerſitates dʒ varia ꝓuocatiua exhiberi. nā qñ mā ē colerica ſufficit ſyrupus acetoſus ſaccharin⁹ cū aq̄ vl̄ emulſiōe ſeminū cōiū fridoꝝ: ⁊ ſi eſt flegmatica parū calidiorē ſyrupū dam⁹: ⁊ magis icīſiuū vt ſyr⁹ mellinū acetoſuʒ ⁊ addim⁹ radicē apij ⁊ feni. ⁊ groſſiori flegmate exiſtēti dam⁹ cū gnq radicibus .ſ. apij petroſi. bruſci ſpagi ⁊ feni. ⁊ gradus: ⁊ q̄ʒtitas iſtoꝝ ē limitāda ꝑ iudiciū arbitrantū. ¶ Qꝫ ſi q̄ras cū in ꝑn⁹ ꝯueniat ſyrup⁹ acetoſus cū radice apij qñ ꝯuenit acetoſus ſimplex. De q̄ dctū ē qd tñ ꝯueniat. ¶ Dōʒ ꝙ an̄ cōpoſitū. vt pʒ ex mō loq̄ndi Aui. i iſto caplo q ð ipo ꝑus dixit: ⁊ in ꝑticularib⁹ capl'is ifra: ita ꝙ in ꝑn⁹ ꝑncipij nō faciem⁹ cū iſto ꝓuocāte hic deſcripto: ſʒ ꝑīm cū ſimplici acetoſo ēt in flegmatica. vt īfra dicet. ¶ Nō ēt ꝙ dicit ſyr⁹ acetoſuʒ decoctū cū radice apij intelligē: aut cōpoſitū ſcdm cū tali decoctiōe: aut ſimplicē diſtēpatū cū tali dcoctiōe. ⁊ hodie cōiter loco talis dcoctōis vtimur cōiter aq̄ ꝑ ſublimationeʒ diſtillata ex apio. Et puto ꝙ nō bene: ſed facimus ꝓpter modernorū voluptateʒ.

¶ Deinde fac ipſum ſudare ⁊ aperi meatus cū illis: in quibus non fit calor fortis: ſicut cū inunctione ex oleo camomellino ⁊ fricatione cum vino albo: ⁊ cum aqua dulci tepida. Et ſi febris fuerit acuta: non inuenis excuſationeʒ ab inunctione ⁊ embrocatione.

¶ Hic ē ſext⁹ canō. ⁊ ē ð euōne ēt māeꝝ cōiū mō expoſito i alijs ſupiorib⁹ ſtati poſitis: ⁊ dicit ꝙ poſt ꝓuocationē ꝑdictā. facias ifirmū ſudare ⁊ apꝑi meat⁹ cū his: i gb⁹ nō eſt fortis calefactio: ſicut eſt iunctio cū oleo camomellino ⁊ fricatio cū vio albo ⁊ cū aq̄ dulci tepi. Et ſubdit icidēter ꝙ ſi febris fuerit acuta nō inenies excuſatiōeʒ ab iunctiōe ⁊ embrocatiōe. ¶ Ubi ēt nō: ꝙ ꝓuocatio ſudoris de q̄ h̄ agim⁹ ē ad euandū māas ſeroſas ⁊ aq̄ſas q̄ ſūt māe cōes in putridis nō ad euandū māʒ ꝓpriā fe. ⁊ ſi aliqñ ꝯtigat ꝙ ꝑ ſudoris talē ꝓuocatōeʒ aliqd de tali mā euacī. ¶ Nō 2° ꝙ Aui. iniūt tale ꝓuocatiuū ſudoris debere ſeq ꝓuocatiuū vrine q̄ ad adminiſtratiōeʒ. Rō āt ē: q2 ꝓuocatiuū ſudoris ſi ē leue approximādū ē ei. ſicut leuis pānoꝝ coopertura vel iunctio cū oleo camomellino vl̄ balneatio: tñ ñ pōt ꝓuocare ſine agitatiōe māerū in āhitu corpis ⁊ vēis ⁊ it⁹: ⁊ ēt ex̄ cū nō poſſit ad vaporoſaʒ aq̄ſitatē mām ꝯuertere ſine tali agitatiōe: q̄ tñ ꝯuerſio ē neccīa ad ꝓuocatōeʒ ſudoris mā multa exiſtēte fit fortis agitatio: meli⁹ eſt igiī ꝙ ꝑus minoreī ēt per leuia ꝓuocātia faciētia māas tales ꝑcipitare ad vias vrie: que q̄uis nō multū ſubtiliēt ꝑīt per agtas ꝯcauitates

venarū ad renes ducerenec idigēt facere p̱ tas ſtrictas vias penetrare. ſic̄ ꝓuocātia ſudorē iteri⁹ ſumpta cōiter ſpponi debēt ꝓuocātia vrinā tāq̄ lenioꝛa. nā ⁊ p̱ ampliores vias euāt ⁊ iuuāt a v̓tute renū attractiua q̄ aq̄ſitatē trahit: ſ3 ꝓuocātia ſudorē per ſtrictioꝛes vias faciūt penetrare: ⁊ nō iuuant ab attractiua v̓tute cutis. ⁊ iō oꝫ eē foꝛtioꝛa q̄ ꝓuocātia. ſ. vrinā: ⁊ ꝓpea poſterius appropīmādū alijs parib⁹: ſ3 q̄ Gal. p. terap. cap. 9. dicat: totū aūt corp⁹ anq̄ euet̄ rarificare nō opꝫ: euatū aūt iā ſ3 rarificare farmaco tepidū bñte caloꝛem ⁊c̄. Et p̱ h̄ videt̄ innuere q̄ ſtati fcā euone: aut cū flōmia: aut cum farmacia ſ3 ꝓuocare ſudorē: tñ veritas eſt q̄ nō ſolū flōmia ⁊ farmacū lenitiū oꝫ ꝓcedere. Sꝫ ſi poſt eas remāet mā ſeroſa multa vel aq̄ſa meli⁹ ē p̄ cū leui ꝓuocatiuo euare: poſtea rarificare ⁊ ꝓuocare ſudorē. nā alijs parib⁹ foꝛti⁹ imutatiuū oꝫ eē ꝓuocatiuū ſudoꝛis. p̄ q2 māꝫ magis oꝫ ſubtiliare. 2° q2 p̱ āguſtioꝛes vias ducere. 3° q2 nō currit cū ꝓuocatiuo ſudoꝛis v̓tus mēbri attrahētis. ſic̄ cuꝫ ꝓuocatiuo vrie. ¶ Nō tñ q̄ ꝯtingit vnū medicamē in vno hoīe ꝓuocare vrinā: ⁊ in alio ꝓuocare ſudorē ſ3 varietatē ꝑparatiōis coꝛpoꝝ vt pot⁹ vini albi in bñte mās facile liq̄biles ꝑp̄e venas emulgētes: ⁊ foꝛtitudinē attractiue renū ꝓuocabit vrinā. ⁊ ſilis pot⁹ in bñte venas illas ſtrictas: ⁊ debilē attractiuā renū: ſ3 i ābitu toti⁹ mās facilr̄ ſubtiliabilē ⁊ pellibilē ad poꝛos: ⁊ cū h̄ bñte has vias latas ꝓuocabit ſudorē. ¶ Ulteri⁹ nō p̱ lr̄a: q̄ Auic. dixit q̄ facias ſudare: ⁊ apies meat⁹: ⁊ h̄ itellexit cū eadē re: qō Gal. loco allato itellexit p̱ rarificare leui euato coꝛpe. ſ. cū flōmia lenitiuo: ⁊ leui vrine ꝓuocatiuo. Et q̄ dixit cū eiſi qb⁹ nō ſit caloꝛ foꝛtis: rñdet illi pti dicti Gal. farmaco debiliter bñte caloꝛē. Et iō vī q̄ hec tria poſita ꝯſr̄ rñdeāt dictis Ga. ibi. nā h̄ dicit. ſic̄ cū vnctiōe cū oleo camomellino ⁊ fricatiōe cū vino al. ⁊ cū aq̄ dulci tepi. ⁊ Gal. ſubdit poſt v̓ba dcā q̄le ē q̄ p̱ camomellinū in h̄ tp̄e ⁊ vinū aq̄ſuꝫ bibitū vniuerſas mouet excretatōes: ⁊ balneū ex dulci aq̄: ita q̄ Aui. p̄ itelligat q̄ ſiat iunctio cū oleo camomel. ⁊ fricatio. ſ. p̱ quā vnctuoſitas olei remouet̄ ne opilet poꝛos: ⁊ cū vino al. aq̄ſo. ſ. ſic bibito nō fricato ⁊ aq̄ dulci tepida admīſtrata in balneo nō bibita: ⁊ hāc expōnē tetigit Gēn. Aliq tñ volūt Auic. itellexiſſe vnicū remediū noiare. ſ. iunctio ⁊ fricatio cū his trib⁹ reb⁹ ſil. ſ. cū oleo camomel. ⁊ vino al. ⁊ aq̄ dulci tepida. p̄m⁹ modus mihi plus placꝫ. ¶ Ultio attēde q̄ id qō dr̄ in fine ⁊ ego dixi icidēter ponē: q̄ ſi febris fuerit acuta nō īuenis excuſatiōnē ab vnctiōe ⁊ ēbrocatiōe cōiter exponit̄ q̄ oꝫ in acutis febrib⁹ iungere nō cū oleo camomel. ſ3 cū aliq̄ oleo frido. ſic̄ nenufarino: aut violaceo aut roſa. ⁊ ſilr̄ nō īuenis excuſatiōnē ab ēbrocatiōe. i. epithimate. vñ embꝛoca q̄nq̄ ſumit̄ p̱ epithimate. vt Aui. dicit p̄° q̄rti. Et oꝫ epithima fieri ex aq̄s: aut ſucci fridis ſic̄ roſata nenufarīa endi. aceto cū ſandal ⁊ viol ⁊ camphoꝛa: ⁊ alijs īfridātib⁹. Et de h̄ magis ꝑtinet ad caplm̄ d̄ cura acutaꝝ: ⁊ ita lr̄a dicet̄. Et cā ē q2 ī iſtis acutis ꝑꝑ vehemētiā caliditatis opꝫ nō ſolū cāeꝫ ſ3 febri extinguēde vacare: poſſet tñ dici q̄ itelligit in parte Aui. q̄ ſi febris eſt acuta: nō īuenis excuſatiōnē ab iunctione ⁊ embꝛocatiōe: q2 iſta nō excuſant p̱ eo qō eſt oppoꝛtunum. Nam talia cū rebus dictis fieri nō debēt: q2 Gali. ſtatiꝫ poſt dcm̄ can. ſubdit: ſed quādo ſtat magnitudo febris. ſicut in ſinochis: neq̄ vino vtendū: neq̄ balneo.

¶ Or ſi inuenis humoꝛem in primis declinare ad ſtomachum. fac vomere cuꝫ eis: in quibus non ſit diuerſitas conſuetudinis: imo cum eis que ſunt: ſicut ſyrupus acetoſus cum aqua calida: cum natura mouet humoꝛeꝫ ad vomitū ⁊ non diuerſifices eam.

¶ Hic eſt ſeptimus can. ⁊ eſt de euone per vomitū: ⁊ dicit q̄ ſi īuenis humorē in p̄mis declinare ad ſtōm: ⁊ cū nā mouet ad vomitū. fac īfirmū vomere cū eis que nō ſunt multū diuerſa a ꝯſuetudine. i. a rebus ꝯſuetis capi p̱ potū vl̄ cibo: ſicut eſt ſyrup⁹ acetoſus cū aq̄ cala: ⁊ nō diuerſifices eā. ſ. nāꝫ a via quā cepit. ſ. qn̄ mouet ad vomitū vl̄ nō diuerſifices nāꝫ a ſua iclinatiōe p̱ faciēdo vomitū: q2 ſi nā h̄ nō tentat nō facias vomitum: q5 aūt hoꝝ intellectuū ſit melioꝛ ſtati dicet̄: ⁊ hic ſecūdus intellectus ſumit̄ a Gal. p. terapeu. caplo allegato i p̄ncipio cū dic̄. Si a caſu q̄nq̄ impetus ad os vētris fecerit per vomitꝰ aliter nō opoꝛteret ꝑter nām ꝓuocare. primus aūt itellectus huius partis: ⁊ nō diuerſifices eā ⁊c̄. eſt ꝯfirmatio canonis: q2 ſi inclinant̄ ad vomitū nō ipedias faciēdo diuerſuꝫ motū: quō aūt obſeruari debeat q̄ nō inclināte nā ad vomitū nō ꝓuocet̄ in febꝛe: cū oppoſitū multotiēs ꝑcipiat̄: dicet̄ infra. ¶ Et nō q̄ Auic. in iſto canone duas ꝯditiōes ponit pro vomitu. vna eſt q̄ humoꝛ in p̄mis declinet ad ſtōachū: q2 p̄ncipaliter ⁊ ſupple magis q̄ ad iteſtina. ſecūda q̄ nā moueat ad vomendū: ⁊ volunt qdā q̄ ambe requirunt̄ ſimul ad hoc vt debeamus vomitū ꝓuocare. Ego aūt puto vtrāq̄ ſufficere: niſi fuerit aliud contrarium indicans.

¶ Or ſi fuerit illic declinatio ad inteſtina ⁊ ſenſeris rugitum ⁊ deſcenſuꝫ fecis. tunc adhibe qō ſoluat ventrem.

¶ Hic eſt octauus canō. in quo dicit: q̄ ſi fuerit inclinatio humoꝛis ad iteſtina ⁊ ſenſeris rugitū ⁊ deſcenſuꝫ fecis. tūc adhibe qō ſoluat vētrē. ſ. leniēdo. naꝫ cū nā per aptiſſimū locuꝫ ducat. tūc opꝫ inde ducere iuxta ſnīam aſſo. alio nō ꝯtradicēte. Et vide q̄ ſi de mā ꝑꝑia febꝛis pelleret̄. verbi gr̄a. in p̄ncipio poxiſmi ad ſtōm cuꝫ motu ad vomitum: aut ad inteſtina. ſ. ad ꝯcauū coꝝ. tu per hos canones debes illā educere vomitu: aut lenitiōe vētris nō tamē principalr̄ dati ſunt hi canones pro euone mātrū appꝛopꝛataꝝ moꝛbo: ſ3 cōiuꝫ. Et tu ex hoc itelligis dr̄iaꝫ hui⁹ canonis ⁊ ſupioꝛis de lenitiōe poſt flobothomiā. iſte. n. nihil dicit q̄ poſt vel ante flobothomiā. et nihil dicit quid faciēdū de euacuādo natura nō mouente. Et ex his vides cām quare in his duobus canonibus nō dixit: deinde nā ſunt obſeruandi: ſiue ante flobothomiā ſiue poſt. ⁊ ſimiliter ſiue hoc acciderit ante ꝓuocationē ſudoꝛis vel vrine: ſiue nō: cum iſte materie hoc modo mote magnū facerēt impetū ſi nō euacuarent̄: ⁊ in euacuatiōe cū ſint in vijs ductiuis nō eſt notabile nocumētū nō apparēte alio ꝯdicēte. Cō. XXIIII.

Circa hanc partēꝫ ꝑcipue de p̄mis quinq̄ canonibus: de quinq̄ modis euacuationum poſitis ſtatim cadit dubitatio. vtruꝫ medicus operans ſm̄ doctrinā hoꝝ canonū merito iſti⁹ euacuet māꝫ ꝑꝑiā moꝛbi vl̄ febꝛis putride vel humoꝛalis: quā intēdit curare. ¶ Et arguit̄ q̄ ſic. p̄mo: q2 ī febꝛe ſanguinis faciēdo euacuationē per flōmiaꝫ ſm̄ p̄mū can. euacuat̄ vt cōſtat mā ꝑꝑia febꝛis illius: q2 ſanguis. ¶ Scdo. q2 in p̄ncipio tertianaꝝ multotiēs mouet̄ materia coleriça ad ſtōm: ⁊ facit nauſeaꝫ que ē mā ꝑꝑia illius febꝛis ⁊ hanc docet euacuare canon poſit⁹ de vomitu. Similiter ꝓbari poſſet de lenitione: per quaꝫ euacuat̄ colera tranſmiſſa ad iteſtina: ⁊ de adminiſtratiōe ſudatiuoꝝ in fine poxiſmoꝝ tertiane: in quo fine euacuat̄ mā ꝑꝑia que eſt colera: ⁊ ſimiliter quādo per rarificationē euacuantur vapoꝛes

tur vapores putridi q̄ ſunt cauſa ↄiuncta febris: ꝑ ↄñs ꝓpꝛia. ¶ In oppoſitū tñ videt̄: q2 flōmia ꝑcipit̄ ꝑ3 can. de flōmia in febre que nō eſt de ſanguie: ⁊ in illa itētio eſt ſanguis euacuatio que nō eſt mã ꝓpꝛia. ¶ ꝓ. In leniſicatiōe magis dilig̃t cliſtere: ſed per cliſtere ꝑcipue ibi deſcriptū cōis iuuamēti nō euacuat̄ mã propꝛia tertiane īterpolate que eſt in ambitu totꝰ: nec ↄtinue que eſt in venis. ꝗ nō videt̄ ꝙ ſit itentio ꝯm cano. iſtos euacuare mãm ꝓpꝛiã. ¶ Pro dubio nō ꝑmo ꝙ in febribus mãlibus .ſ. humoralibus per mãm itelligimus mãz humoralē vel ſibi ꝓpoꝛtōalē: ꝑ nūc nō loq̄mur de mã fumoſa vel vaporoſa. nã q̄uis in qualibet eūone ꝑ3 iſtos canoñ. veriſimile ſit fumos ⁊ vapores corpulēte mãe ō qua ſit ꝯmo euacuari q̄ in illa ſunt ↄiuncta: tñ in olbꝰ ſpãlis ſit mētio de mã corpulēta. vñ in cañ. de ſudore ↄſtat ꝙ loq̃t̄ de eūone mãe corpulēte: q2 ſudoris q̄ nō eſt vapor vel fumꝰ: ⁊ multo magis in alijs. vñ nō dubito ꝙ in febribus in ꝑñꝰ vlī nitamur eūare vel melius educere a corpore cãm ↄiunctã morbi: aut ꝑ viã iſenſibilis reſolutōis: ſicut nitimur ꝙ nã emittat fumos putridos eleuatos a mã putrida q̄ ſunt cã ↄiūcta: q̄uis nō ſūt in corde vel tāgētes coꝛ. vt ſupra oñdi: nitimur ēt ꝙ ſubtilieẽ humor actu putridus: ⁊ poſtea iſenſibiliter educat̄. Et nō dubito ꝙ in canonibꝰ nr̃is de tali eūone nō ſit mētio ꝑncipaliter cū nō ſint ſanguis vel fex vel chilus vel mucoſitas: aut ſanguis ſeroſitas que ſenſibilr̄ hēat educi ꝑ aliquē de q̄nq3 modis eūonū ſupꝛadictis. ¶ Scd̃o nō. ꝙ mãez corpulentaꝝ q̄s opꝫ in febribꝰ a corpore ſenſibilr̄ educi: q̄dã dr̄ mãe ꝓpꝛie morbi: q2 mãe in q̄bus fundat̄ caleſcũ eſſe faciēs febrē actu: aut mãe corpulēte que ſi euacuent̄ ſunt apte vt in illa febre trãſeãt in caleſcũ eē faciēs febrē: ſiue ſ3 de neceſitate ſiue nō ō neceſitate: dūmō hēant talē aptitudinē ⁊ iã3 ſint ita male ⁊ nociue ꝙ ſint cã añs in dicta febre. vñ in tertiana colera que ſua malignitate iuuat illã que mouet̄ ad putredinē: ⁊ ita mouetur ⁊ que apta ē. vbi gr̃a. ex diſpōne quã mō h3 niſi ipſa euacuet̄ vt aliqñ trãſeat ad putredinē in illa febre: ⁊ ſic cã ↄiūcta eiꝰ mō ſupra expoſito ē mã ꝓpꝛia illiꝰ tertiãe: nō obſtāte ꝙ ꝑ nūc nō putreat: nec hēat caleſcũ eē. Et ſilr̄ dicerē ſi icipet febris colerica: cuiꝰ colera ex malitia aliciꝰ ꝑtis flegmatis iuuat̄ vt moueat̄ ad putredinē ⁊ malitia in flegmate illo eſt tãta ꝙ niſi eūet̄ tandē trãſibitur in cãm ↄiūctã illiꝰ febris ſiue ꝑ ſe ſiue ꝑ aliū cū alio hūoꝛe: ꝙ illud flegma eſt mã ꝓpꝛia illiꝰ febris q̄ forte nō eſt tertiana oñdēdo totū morbū futurū. S3 aggregata ex tertiana ⁊ flegmatica: ⁊ tu ex his vide q̄d cōiter dōo vocet̄ mã ꝓpꝛia febris: mãe vō cōes febris hūoꝛalis dr̄ mãe nociue in febre que ſunt cã maioꝛis moleſtie: ſ3 in q̄bꝰ fundat̄ caleſcũ eē ꝑter nãm faciēs febrē: nec oꝫ ex diſpōne quã hñt niſi eūent̄ ꝙ trãſeãt in cãm ↄiūctã febris. vbi gr̃a. in tertiana in corpore hñte plus ſanguinis q̄ꝫ opoꝛteat ſanguis: nec putret: nec eſt in caleſacto eē ꝑter nãm: nec eſt trãſiturus in cãm ↄiunctã febris illiꝰ ex diſpōne ⁊ ꝑparatōe ꝑter nãm quã h3: ⁊ tñ q2 eſt nimie q̄ntitatis grauat vīutes ⁊ ꝓhibet a digōne ⁊ expulſione colere ⁊ caleſacta vt ledat in paroxiſmo ⁊ faciat ꝙ paroxiſmꝰ eſt moleſtioꝛ: ⁊ magis durat: hūc q̄ dicimꝰ mãz febris: ſ3 nō propꝛiã illius. ſilr̄ .n. noceret in flegmatica: ſ3 forte nō tñ ⁊ in q̃rtana. ſilr̄ feces ⁊ chilus ⁊ aquoſitas ⁊ feroſitas ſanguis ⁊ ſupfluitates 3ᵉ digōnis ſunt mãe q̄s opꝫ expelli: ⁊ q̄ in febre nocēt: ſed vıplr̄ nō ſunt mãe ꝓpꝛie: nec hñt caleſactū eſſe ꝑter nãm: a quo pēdet febris: nec ſunt trãſiture in cãm ↄiunctã febris illius vıplr̄ etiã ſi nō euacuent̄. Et ſi dicat̄. iſte ſanguis hora febris eſt ita caliꝰ: ꝙ defert febrē ad mēbra: imo īmediate cãt febrē in mēbris alijs a corde. q̄ eſt ꝑ tunc cã cōiuncta febris: ꝑcipue in mēbris alijs a corde dr̄ negãdo ↄñam. Nã in talibus febribꝰ caleſcũ eſſe nō eſt in ſanguine: ſ3 ſolū ca leſieri. ⁊ iō nō dr̄ cã ꝓpꝛia febri ↄiūcta: nec añcedēs. Et ſilr̄ dr̄ de alijs humiditatibꝰ: de q̄bus dixi ꝙ ſunt mãe cōes. Cōtingit tñ q̄nq3 has mãs .ſ. ſanguine ⁊ chylum ⁊ mucoſitatē ⁊c̃. dictã hr̄e caleſactū eſſe ⁊ facere febres ⁊ eſſe ex cauſis ꝓpꝛijs: ſ3 plurimū nō eſt ita. Et ideo dixi ꝙ non ſunt vıplr̄ mã ꝓpꝛia febris. Et nō ꝙ l3 Gentil in qōne iſta dicat ꝙ fumus putridus eleuatus ab humore putrido: cū attingit coꝛ eſt cã ↄiuncta febris. S3 poſtq̄ a corde pellit̄ in artarias ⁊ venas: ita ꝙ nō tāgit coꝛ: nō eſt cã ↄiuncta ꝓpꝛia. Sed cōis mã: hoc tñ nō eſt verū vt oñdi ſupra in qōne de cã ↄiuncta. ¶ Dis habitis pꝫ ad q̄ſitū ſolo per has ↄcluſiones. ꝑma. ↄtigit medicū eūantez per dictos cañ. euacuare mãm ꝓpꝛiaꝫ morbi: pꝫ per argumenta facta añ oppoſitū: ⁊ q2 in tertiana ↄtinua facta flōmia in ꝑñꝰ ↄtingit eūare de colera que eſt cã ꝓpꝛia febris illius tã de illa que eſt cã ↄiūcta q̄ꝫ ō illa que eſt cauſa añcedēs. ⁊ ſilr̄ qñ febris eſt ſanguinea. ſilr̄ ēt ꝑ lenitionē ↄtingit materias in inteſtinis exiſtes euacuari q̄ ſunt putride etiã cauſa ↄiūcta febri. ſilr̄ ꝑ ꝓuocationez vrine ↄtingit aliq̄ꝫ partē colere vel flegmatis vl̄ alteriꝰ humoꝛis faciētis febrē euacuari: cū ſit q̄nq3 in ipſis vijs ductuū. Similr̄ pꝫ de ſudore ⁊ vomitu. ¶ Scd̃a ↄcluſio. Aui. itētio ꝑ hos cañ. nō fuit ꝑncipalr̄ docere eūare mãm ꝓpꝛiã febris hūoꝛalis: ſ3 mãm cōem. Ex qua ſeq̃t̄ ꝙ medicus opans ꝯm itentionē hoꝝ canonū nō opꝫ ꝙ euacuet mãm ꝓpꝛiã febris. ↄclo pꝫ diſcurrēdo. nã in ꝑmo canoñ. ↄſtat ō flōmia ꝙ ſanguie abūdāte cū hūoꝛe q̄ vincit docet flōmare: nō obſtante ꝙ ſanguis nō ſit ꝑ tunc mã ꝓpꝛia. De aūt dixit faciēdū. ſi hūoꝛ q̄ vincit fuerit ſanguis eſt poſitū incidenter. nã īfra in hoc capl̄o ponet cañ. in vſu flōmie qñ eſt intēto ſanguis. Silr̄ pꝫ de lenitiuo: in quo magis dilig̃t cliſtere cōis iuuamēti per qō vıplr̄ nō euacuat̄ mã ꝓpꝛia. Idē videt̄ de ꝓuocatōe vrine ⁊ ſudoꝛis: q2 īfra ꝑponet in ꝑticularibus capitulis nō eē ꝓuocãdū niſi pauciſicata mã ꝓpꝛie qñ loquit̄ de ꝓuocatiōe per quã ꝓpꝛia mã eūatur. Et idē apparet de vomitu: q2 nō ꝑcipit educi vomitu niſi mãm quã natura mouet ad vomitū quecūq3 ſit illa: nō q2 ſit ꝓpꝛia. Cōfirmat̄ ex modo loquēdi Aui. īfra cū dicit: qñ vult dicere modū eūonis cãe ꝓpꝛie. Et cū adminiſtraueris cañ. ꝑdictos in ꝑncipio acceſſionū febris. tunc opꝫ ⁊c̃. que ibi legent̄. Ibi .n. oñdit ꝙ vſq3 ad illã horã nō poſuerat cañ. de abſciſione cãe febris .ſ. ꝓpꝛie: ⁊ ibi exponit̄. ¶ Ad argumēta igit̄ añ in oppoſitū. Ad ꝑmū pꝫ q̄d dicat̄ de flōmia in febre ſanguis. Cōcedit̄ .n. ꝙ tūc euacuat̄ mã ꝓpꝛia febris: ſ3 nō ad hūc finē ꝑncipalr̄ poſitus eſt canō. ¶ Ad 2ᵐ ↄcedit̄ ꝙ ↄtigit eūari ⁊ vomitu ⁊ ſeceſſu mãꝫ ꝓpꝛiã febris ꝑ hos cañ. ſ3 ñ ꝙ ſit ō ꝑncipali itētōe coꝝ.

¶ Et ꝓhibe eum a ſomno in principio febrius propꝛie qñ eſt hoꝛripilatio: aut frigus ⁊ rigoꝛ: qm̄ ꝓlongant̄ ſuper eū frigus ⁊ rigoꝛ. ipſa nãq3 exprimūt materias ſi fuerint euntes quedã viſcera ⁊ ꝓhibent digeſtionē humoꝝ. Apud declinationem vero eſt iuuatiuus valde: ⁊ foꝛtaſſe non nocet apud ſtatum.

¶ Dic eſt nonus canō. ⁊ nō eſt de eūone: ſ3 de hiſ que nocent in talibus febribus ⁊ q̄nq3 iuuãt .ſ. de ſomno: ⁊ dicit quattuoꝛ. Primū eſt ꝙ tu medicus ꝓhibeas infirmū a ſomno in ꝑncipio febriū. Secundū eſt ꝙ hec ꝓhibitio ꝓpꝛie .i. maxime faciēda eſt: qñ eſt frigus: aut hoꝛripila-

tio:aut rigor.ꝛ cauſa eſt:q2 iſta.ſ.ſomn⁹ ꝛ frigus ꝛ horri-
pilatio ꝛ rigor ſunt ṗmo cauſa ꝙ ꝓlōgaꝰ frigus ꝛ rigor
ꝓhibendo ſparſionē caloris ad exteriora. Scđo.q2 ipſa
ſomnus ꝛ rigor ꝛc̄.exprimūt materias ſi fuerit illo tēpo
re euntes ad quedā viſcera.i.ſi illo tpe eſt motus māe
ad aliqđ membꝝ itrinſecū.vt ad ſtōm ꝛ epar vel aliud
tale ſiue faciendo apoſtema ſiue non. Iſta exprimunt.i.
ſunt cū motus materiei ad illa:q2 per ſomnuꝫ maxime
cū frigore ꝛ rigore ꝛc̄.fit motus ſpūuꝫ ꝛ ſanguis ad inte
riora:ꝛ per ꝯñs etiā materieꝝ aliaꝝ: ꝛ ſic faciunt motū
ad illa viſcera ad q̄ erat inclinatio fortificari. Et hec vi
deꝰ mens Hali.e.2° affo.ꝛ Raſis.16.ꝯtinētis. Tertio.q2
iſta ꝓhibēt digōnē humoꝝ. 3° quo ad hūc cañ.dicit ꝙ
ſomnus in declinatiōe eſt valde iuuatiuus. Et 4ᵐ eſt ꝙ
fortaſſe apud ſtatum nō nocet. ℂ Pro itellectu totius
cañ.mouenꝰ quedā dubia:ex quoꝝ ſolone cañ.erit quo
ad oēs partes clarus. Queſtio. XXV.

Primuꝫ ergo dubiū eſt.vtrū ſomnus ſit ꝓhi-
bendus in ṗncipio particulari
febriū humoraliū ꝓpter.cuꝫ rigore frigore ꝛ horripila-
tiōe. ℂ Negatiue arguiꝰ.ſomnus in ṗncipio paroxiſmi
multotiēs fit ꝛ nō nocet.ergo non eſt ꝓhibēdus. Aſſum
ptū eſt Aui.ſcđa hui⁹. Scđo in ſomno vigoranꝰ oēs vir
tutes nāles ꝛ vigoraꝰ digeſtio ṗcipue humoꝝ ꝛ ciborū
in interiorib⁹ exiſtentiū.ergo cū in ṗncipio febriū ꝛ cō-
fortatio vtutis ꝛ humoꝝ digeſtio ſint conuenīētes.ſequi
tur ꝙ nō eſt ꝓhibendus. Aſſumptū eſt Auicē.ſcđa ṗmi
caplo de his que ꝓueniūt ex ſomno. ℂ Et cōfirmaꝰ ꝙ
exiſtēte rigore nō eſt ꝓhibēdus:q2 in forti rigore eſt ꝓ-
uocandus.vt docet Auicē.adminiſtrare opiū in ṗn⁹ qñ
eſt fortis rigor.infra in caplo đ ſuccurrēdo rigori. Et ex
hoc pꝫ ꝙ cauſa ṗma aſſignata ab Auicē.ꝙ ꝓpter ꝓhibē
dus eſt:cū fuerint rigor ꝛ frigus ꝛc̄.nō eſt vera.nā rigor
nō ꝓlōgaꝰ:imo abbreuiaꝰ. ℂ Similiter ſi materie mo
uenꝰ ad viſcera ſomnus ꝓhibet illū motū. Nā ſomnus
oēs fortes ꝓhibet euacuatiōes excepto ſudore ꝛc̄.vt ſe-
cunda ṗmi loco allegato.vbi ponꝰ cauſa:q2 mot⁹ omne
qđ ad currēduꝫ eſt aptū auget virtutē niſi ſint materie
que ad partē cutis exeunt ꝛc̄. Et per ꝯñs ꝓhibet motus
materieꝝ ad inteſtina:ꝛ ſic ſecūda cauſa poſita in textu
eſſet falſa. Et ſimilr pꝫ:ꝙ cōfortādo calorē per vnionē
nō ꝓhibet digeſtionē:ſed iuuat. ℂ In oppoſitū eſt Aui-
ce:ꝛ Hali.ſcđa affo.cōmento ṗmo. Et Raſis.16.ꝯtinē-
tis caplo de ſequētib⁹ febres. ℂ In iſto dubio ṗmo po-
nam notabilia.ſecūdo ꝯcluſiōes de queſito. ℂ Quātuꝫ
ad ṗmū.vt intelligas qditatē ſomni ꝛ diffinitionē com
pletā ꝛ que teſtur:vide que dixi ſupra ſcđo cōmēto ſcđe
particule affo.ꝛ ſimilr de iuuamētis in generali:ꝛ nocu-
mentis eſt dctū. Nota tamē ꝙ in ſomno precipue in ſui
ṗncipio retrahunꝰ ſpiritus ꝛ ſanguis de exteriorib⁹ ad
interiora.ſ.ad cor cerebruꝫ ꝛ membra illis vicina:ꝛ per
viā ſeqꝰ vapores ꝛ fumi cōmixti cū ſpiritib⁹:ꝛ hūores
cōmixti ſanguini:imo etiā de locis extra venas ad ipſas
venas ſpūs retrahiꝰ ꝛ ipſum ꝯſitia. Et de venis exterio
ribus ad interiores ſanguis ꝛ humores:ꝛ ideo cuꝫ in ṗn
cipijs particularibus natura mouet māꝫ malam extra
venas:aut de venis magnis ad paruas:ex quo motu ter
rita natura mouet ſpūm ꝛ ſanguinē ad interiora. ſi cum
iſto motu ſpūum ꝛ ſanguinis fiat retractio alia propter
ſomnū.tūc retractio erit valde fortis ad quā ſeqꝰ ꝓhi
bitio motus male materie ad exteriora:cū ipſa ꝯiuncta
ſanguini ꝛ ſpūi etiā ꝓ parte verſus iteriora trahaꝰ:ꝛ fu-
mi etiā qui a tali materia eleuanꝰ retrahunꝰ mixti cus
ſpiritib⁹ ꝛ humorib⁹. ℂ Secūdo nō:ꝙ calor naturalis
ꝛ ſpūs cum retrahiꝰ ad interiora ſi nō hꝫ ꝓhibens ꝯfor
tatur:ꝛ in illa quibus applicaꝰ fortius agit ꝙ͞ʒ dum erat
ſparſus:ꝛ hoc intēdunt oēs doctores fieri in ſomno.vñ
melior fit digeſtio vel fortior tempore naturalis ꝛ cōue
niētis ſomni ꝙ͞ʒ tempore vigiliarum. Sed quādoqꝫ con
tingit cū hac retractiōe ipm̄ debilitari.verbi grā. Si cū
eo retrahanꝰ humores mali ipm̄ quaſi ſuffocantes: aut
fumi multi:qui aut intenſione ꝛ multitudine accidenta
lis caloris:aut malignitate proprietatis eoꝝ impediant
calorem naturalem a debita digeſtiōe.tunc.n. nō ſoluꝫ
nō fortius ꝛ melius digerit:ſed peius ꝛ debili⁹. Quādo-
qꝫ etiā cōtingit ex malo motu ſpiritus.ſ.inordinato:mo
do intus modo extra:aut nimia ſuffocatio digeſtionem
impedire:ꝛ quādoqꝫ ꝓpter malignitatē materie iacente
in interiorib⁹ quā cū eſt vnic⁹ agitat ꝛ nō pōt ad bonū
conuertere:accidit ꝙ eleuat vapores:aut multiplicaꝰ a
materia illa agitata mala qualitas:ex q̄bus fit impedi-
mentū operatiōis cōuenientis humoris in alios humo
res nō ſemper.ergo in ſomno fortificaꝰ digeſtio:immo
quādoqꝫ debilitaꝰ. ℂ Tertio nota:ꝙ lꝫ ſomnus ſit val
de ſimilis quieti ꝛ faciat corporis quietē a motu volun
tario:ꝛ per hoc hꝫ humoꝝ motū compeſcere: non tamē
omnimoda eſt quies in ſomno:imo retrahiꝰ in ṗncipio
calor naturalis ꝛ moueꝰ ad interiora:ꝛ cuꝫ eo humores
multi ꝛ fortificato eo interius mouet materias bonas ꝛ
nutrimentales ad extrema:ꝛ diuidit in mēbra corporis
ad quē motū multotiens ſequiꝰ exuberatio ſudoris. Et
ideo qñ in ſui ṗncipio inuenit motuꝫ humoꝝ ex aliqua
cauſa ad intrinſeca mēbra:fortificat illuꝫ motū. Et hoc
vult Auicē.dic ꝙ ſomnus in ṗncipio ſi inuenit materias
euntes.i.currētes ad aliqđ itrinſecū membꝝ ſiue ad fa
ciendū ibi apoſtema ſiue nō iuuat illarū motū:ꝛ auget
ipm̄ quaſi exprimeret ex alijs mēbris ad illud membꝝ
itrinſecū:lꝫ ḡ ſomn⁹ oēs fortes retineat euōnes excepto
ſudore quē iuuat per modū dctū:tñ nō cōpeſcit oēs hu
moꝝ motus:imo qñqꝫ adiuuat:ex parte tñ qua ad ipm̄
ſequiꝰ quies a motibus voluntarijs eſt aptus etiā tales
motus cōpeſcere.ſed quoſdā qñqꝫ ex alia cā magis ꝓ-
mouet ꝙ͞ʒ ex iſta cōpeſcit. ℂ Quarto nō:ꝙ ſomn⁹ obtū-
dit ſenſus oēs exteriores nō ſoluꝫ:q2 ab illoꝝ inſtrīs re-
trahit:aut retinet ſpūs aiales:ſꝫ q2 reddit ſpūs ſubaꝫ tur-
bidā.vt Aui.dicit 2ᵃ ṗmi caplo de his que ꝓueniunt ex
ſōno. Et iō per ipm̄ ſenſatiōes ꝛ mot⁹ ꝗ illas ꝯſequunꝰ
reṗmit ꝛ obtūdit.vñ cū mēbra exteriora infridanꝰ:aut
mordicanꝰ ꝓuocato ſōno ſenſus infridatōis ꝛ mordica
tōis aut remoueꝰ:aut obtūdiꝰ:ꝛ ſic mot⁹ rigoris ꝗ has
ſenſatiōes ſeqꝰ remoueꝰ:vꝫ priua māe i mēbro:merī
to cui⁹ fieret ſenſatio frigoris:aut mordicatiōis remāet
fortaſſe ampliori tpe ꝓpter ſōnū ꝛ magꝭ fixa. Ex q̄ appa
ret ꝙ dū eſt rigor ꝑ ſōni ꝓuocationē fit iuuamētū aliqđe:
q2 ꝓhibeꝰ ſenſatio rei faciētis ictationē ad rigorē ꝛ mo
tus rigoris:fit ēt nocumētū ꝓ q̄to taliū māeꝝ ē ſpſio:ita
ꝛ ꝑtialis reſolo ꝓhibeꝰ ꝛ membroꝝ calefactio. Et iō cū
Aui.dicit ħ in lr̄a:ꝙ ꝑ ſomnū ꝓlōgaꝰ ſup febriētē frig⁹
ꝛ rigor nō dꝫ itelligi ꝓpe de rigore:q2 ille ꝑ ſōnū remo
ueꝰ:ſꝫ de diſpōne ꝛ pte hūoris:quā diſpōnē ſeqꝰ rigor ꝛ
frig⁹:q2 ṗtia māe frīde:aut mordicatiue nō ſufficiētes
ſparſe:ſꝫ q2 ſpgiꝰ: ꝓpter ſōnū.n.retardaꝰ illa ſparſio vꝫ
ṗdiciꝰ ꝛ māei ſubtiliatio ꝛ reſolo ꝛ calefactio in mēbris
exteriorib⁹. ℂ 5° nō:ꝙ in ṗn⁹ ꝑoxiſmi lꝫ mā moueaꝰ ad
exteriora illa q̄ fac̄ febrē tñ moueꝰ motu ṗfocatiuo ca-
loris nālis.ṗmo:q2 ꝓpter horribilitatē māe retrahiꝰ ca
lor ꝛ ꝓfundaꝰ ꝛ ſubmergiꝰ.2° q2 vapores i ṗn⁹a mā ele
uati ſunt hūidi crudi groſſi ſpūum ꝛ caloris eoꝝ extin-
ctiui:ſic̄ ſupradcm̄ eſt de vapore lignoꝝ viridiū ꝗ extī-
guit paruū ignē ꝛ ṗfocat:verū nō oēs diſpoſitiōes ṗnci

pioꝝ in

pioꝝ in preſocādo ſunt equales:imo ſʒ varietatē mate/
rieꝝ in multitudie ꝛ paucitate groſſitie ꝛ ſubtilitate di/
geſtiōe ꝛ cruditate celeritate motus ꝛ tarditate:ꝛ ſʒ va/
rietatē diſpoſitiōis patientis ꝛ mēbroꝝ ſup q̄ ferī talis
mā̄ fiunt multe varietates modoꝝ principij:ſemꝑ hic lo
quor de particulari principio.Cuʒ tn̄ fiunt frigus ꝛ rigor
ꝛ horripilatio alijs ꝑibus maior fit caloris preſocatio ꝛ
ſubmerſio:ꝛ iō addit̄ ad illū ꝓuocatiuū motuʒ ſpūs ꝑꝑ
paroxiſmū aliū ſimilē motū ꝑꝑ ſomnū ē deteri⁹. Et h̄ qd̄
Aui.dixit.Et ꝓprie qñ ē horripilatio aut frigus ꝛ rigor.
Ex qb⁹ apparet ꝙ ſomnus ſemꝑ eſt aptus i ꝓn⁹ paroxiſmo
rū facere notabile nocumētū. ¶ Sexto nō ꝙ i declina/
tiōe ꝑticulari paroxiſmi deductis alijs mā̄ ꝛ fumi ſunt pau
cificati ꝛ ſubtiliati ꝛ verſus extrēa trāſmiſſi longe a fon/
te caloris pro maiori ꝑte: ꝛ iō difficulter retrahunt̄:ꝛ ſi
retrahunt̄ min⁹ ſunt ꝓuocatiui:ꝛ ꝑꝑ paucitatē ꝛ ꝑꝑ eoꝝ
diſpoſitionē q2 ſubtiliati ſunt:ꝛ q2 tunc ꝓceſſerat reſolu/
tio ſpūs i ꝓn⁹.ꝛ augmēto ꝛ ſtatu virt⁹ eſt debilis : ꝛ indi/
get reſocillatiōe:ꝓuocato ḡ ſomno ſpiritus vniunt̄:ꝛ iō
ꝯfortant̄ maxime cū tūc nō nimiū vniant̄ ꝛ nō ꝓuocet̄
a mā̄.Et nō notabiliter ꝑꝑ talē ꝓuocationē īpediat̄ a de
bito caloris oꝑe nāl'iſ.ꝛ ſic fortificata v̄tute id paꝝ qd̄ ſu
pereſt intus de humoribus ꝛ vaporibus fugat ꝛ cū ſpar/
ſiōe nutrimēti ſpargit̄ paꝝ poſt ad extrema ꝛ expellit a
corꝑe ꝛ digerit humores bonos ꝛ ſpiritus regenerat . Ex
quo ꝑʒ ꝙ ſine notabili nocumēto in declinatiōe ꝑticula
ri merito diſpoſitiōis paroxiſmi ꝛ ſue ꝓprie materie alijs
deductis ſomnus in declinatione eſt aptus multuʒ iuua
re:ꝯtingit tn̄ aut ꝑꝑ multā malignitatē materie:cui⁹ ois
ꝑua q̄ntitas retracta multū nocet ſicut i mā̄ antracis ꝛ ſi
milib⁹:aut ꝑꝑ aliā māʒ latētē q̄ agitat̄ a calore fortifica
to in ſomno ꝙ in declinatiōe fiat nocu᷑:ꝛ ſil'r ex errore
in reb⁹ extrinſecus occurrētibus ꝛ ex alijs paroxiſmis cō/
plicatis:ſʒ merito diſpōnis declinationis febris putride
ſomnus eſt aptus multū ꝯferre ꝛ paꝝ obeſſe.¶ Septio
nō ꝙ i ſtatu nō ſemꝑ eſt diſpō cū qua ſomnus ꝓſit plus
q̄ noceat merito diſpōis ſtatus:nec ſemꝑ ē diſpō cū qua
noceat plus q̄ ꝓſit.Et rō ē:q2 i ſtatu ꝑticulari paroxiſmi ni
hil plus regnat̄ niſi qd̄ merito diſpōnis materie faciēns
paroxiſmū fit tūc maxia iflāmatio tot⁹ paroxiſmi. Et h̄ fit
q̄nq3 multitudine vapoꝝ ꝛ multo adhuc exiſtēte hūore
moto ad paroxiſmū ſub forma hūorali.Et qñʒ fit iā mul/
tū paucificata mā̄:ꝛ paucificatis fumis i q̄ntitate. Sʒ q2
itēſior ē facta eoꝝ caliditas.iō pro tūc caliditas ē inten
ſior:qd̄ pōt ꝯtingere nō ſolū i fine ſtat⁹ i quo magis ꝯti/
git q̄ i ſui ꝓn⁹:vt ꝑʒ cū mā̄ ꝯtiue paucificet̄:ſʒ ꝑ totū ſta
tū ꝛ ēt i ꝑte augmēti vicia ſtatui.ſ.ꝙ mā̄ ꝛ fumi ſint ꝑci
pue i iterioꝛib⁹ multū paucificati ꝛ ſint ſparſi reſidui ꝓ/
maiori ꝑte ad exteriora ꝛ ſint ſubtiliati:ꝛ cū h̄ vehemē/
ter calidi faciētes ſtatū paroxiſmi,aut finē augmēti. Et in
iſtis i hora ſtat⁹ nō ē veꝝ qd̄ dicit Gen.ꝙ nō plures va/
pores exeūt a corꝑe ō mā̄ febris q̄ generēt̄ . imo plures
ēt ań ſtatū qñʒ reſoluunt̄ q̄ gnāt̄ : ſʒ i ſtatu aut creſcat
calor ꝑꝑea qḋ icēdit̄ i mā̄ ꝛ vaporib⁹ remanētib⁹ ad ma
iorē gradū q̄ ań erat. In iſtis ḡ ſomnus ꝓdeſſet⁹ ſicut in
multis declinatōib⁹ ꝛ i augmēto ſtatui vicio.Et h̄ voluit
Aui.dicere cū dicit hic.ꝛ fortaſſe nō nocet apud ſtatū:in
quodā.n.ſtatu cū v̄tutis ꝯſtātia ē apt⁹ ꝓdeſſe:ꝛ i quodā
eſt aptus obeſſe ſʒ varietatē diſpōnis māe in multitudi
ne ꝛ paucitate ꝛ aptitudine eius ꝛ ſuoꝝ fumoꝝ ad retra
ctionē ꝑꝑ ſomnū ꝛ ieptitudinē.ꝑꝑea dixit ſub ambiguo
fortaſſe nō nocet apō ſtatū.Et gal. ꝯmēto ꝓmo ſcōe ꝑti/
cule dixit ꝙ qñʒ iuuat vel ꝯfert i ſtatu vl' i augmēto ſta
tui vicino:nō tn̄ dixit ſemꝑ.De aūt dixit hic Gen.ꝙ i ſta
tu ſūt due diſpōnes:quaꝝ vna iuuat̄ a ſomno altera no/
cet̄.nā v̄tutis debilitas iuuat̄ a ſomno reſolutio materiei
īpedit̄ ē dictū.ſalua tāꝫ doctoris reuerētia nō ad ꝓpoſi
tū:nā ſcōʒ iꝑʒ i ꝓn⁹.illi⁹ morbi nocuit:ſʒ ſomnus ꝑꝑ vapo
rū retractiōeʒ.Et ēt i ꝓma ꝑte augmēti nō obſtāte ꝙ ca
lor vniret̄:ꝛ h̄ ꝑꝑ malos fumos ſimul cū ſpiritib⁹ retra/
ctos:ſʒ tn̄ multi i tali ſtatu ſunt ſic̄ i augmēto:q2 nō ſunt
paucificati imo vſq3 ad ſtatū multiplicati vt iṗe i eadeʒ
ꝯōne inuit.igr̄ ita ꝑ malos fumos retractos īpediet̄ v̄t⁹
ſicut i ꝓn⁹ ꝛ pl⁹:cū illi fumi i ſtatu ſint deteriores:ꝛ ſi di
cat̄ ꝙ v̄tus ē magis debilis ꝑ viā reſolutionis q̄ fuit in
ꝓn⁹ vel augmēto.ſeq̄tur tūc ꝙ ꝑ fumoꝝ retractiōeʒ eq̄lē
multo magis v̄tus īpediet̄ q̄ in ꝓn⁹.ꝛ ſic nocumētū erit
maius īpediēdo v̄tutē. Modus ḡ melior ē iſte quē dixi
ꝛ verior ꝙ ad ſtatū multotiēs ꝑueniūt cū fumoꝝ hūoꝝ
paucificatione ꝑꝑ intenſiorē caliditatē eoꝝ illo tempe:
imo q̄nq3 contingit hoc etiaʒ in augmēto . ꝙ ſi defectus
contingit.multo magis ꝯtingit paucificata materia cor/
pulēta q̄ ē ſub forma cāe ꝯiūcte:ꝛ iō fiat ꝙ i tali augmē
to ꝛ i tali ſtatu tā modicū ō tali mā̄ retrahit̄:ꝙ nō multū
poterit virtus īpediri:imo magis fortificabit̄ ꝑ vnionē
ſpūuʒ:ꝛ ſic melius ꝛ digeret ꝛ ꝓpellet expellēda:q2 tn̄ h̄
nō eſt ſemꝑ nec i oī febre.iō Ga.dixit.q̄nq3.ꝛ Aui.dixit.
fortaſſe. ¶ Ex his apparet ꝙ deductis alijs ſomnus eſt
potēs nocere magis in ꝓn⁹.febris putride q̄ in alijs tꝑi/
bus eiuſdē paroxiſmi:ꝛ ꝙ ſcōo loco magis nocet i augmē
to.tertio magis in ſtatu.quarto min⁹ in declīatōe.¶ Et
iō ſi q̄rit̄ vtꝝ nocumētū factū ex ſomno i ꝓncipio paroxi/
ſmi ſit maius nocumēto declinatiōis. ꝯſtat ꝙ ſi itelliga
tur alijs ꝑibus:ꝛ de nocumento facto in ꝓncipio vni⁹ pa
roxiſmi ꝛ nocumēto facto in declinatiōe eiuſdē ſicut dʒ in
telligi ꝙ maius tā intēſiue q̄ extēſiue nocumentū fit in
ꝓncipio q̄ in declinatiōe ꝛ q̄ in ſtatu. ¶ De dr̄ ꝙ nocu/
mentū factū in declinatiōe eſt mortale itelligit̄ cū ſuis
circūſtātijs ad v̄itatē ꝯmis ꝙ eſt mortale in ſignādo : q2
ſignificat mortem:nō tn̄ ꝙ illud nocumentū ſit mortis
factiuū.vn̄ magnū nocumētū ꝛ malū valde accidens in
ꝓn⁹ erit maius malū ſignuʒ q̄ datū paruū ꝛ minus ma/
lū effectiue factū ex ſomno in declinatiōe:ꝛ ad hūc ſen/
ſuʒ loquitur Aui. ſcōa huius.caplō de ſignis ſumptis ex
ſomno cū dixit.ꝙ ſomnus multotiēs fit in ꝓncipio ꝛ nō
nocet.i.nō eſt valde malū ſignū. Sʒ ſomnus ꝓcipue ꝓ/
fundus accīs in die nō in nocte eſt deterius in ſtatu pa
roxiſmoꝝ febris:q2 deteri⁹ ſignū.ſignificat.n. maiorē ma/
litiā:cū accidit in ſtatu.nō tn̄ vult Aui. ꝙ ſomnus fact⁹
in ꝓn⁹ nō nocet:q2 nō facit nocumētū:q2 hoc eſt falſum
imo facit maius nocumētū q̄ ſi alijs parib⁹ fieret in ſta
tu:ſʒ nō eſt ſpāliter valde malū ſignū ſicut factus in ſta
tu.Et ſi pro tunc minus noceat q̄ nocuiſſet in ꝓn⁹ : ꝛ eſt
mirandū de illa terminatione cōciliatoris.dr̄ia centeſi/
ma octaua. vbi nō vr̄ plene hoc itellexiſſe ſemꝑ in tāto
viro habita reuerētia. Et cū Aui.velit ꝙ ſomnus iṗe ve
niens in ſtatu paroxiſmoꝝ in die ꝛ ꝓfundus eſt deteri⁹ ſi/
gnuʒ q̄ in alijs tꝑibus:q2 diſpō ſtatus paroxiſmi deberet
magis īpedire talē ſomnū q̄ diſpōnes alioꝝ tēpoꝝ:ꝛ iō
ſignificat̄ ꝙ accidit a fortiori cā ꝛ peiori. Ge.āt ſcōa ꝑti
cula affo.ꝯmēto ꝓmo velit ꝙ nocumētū ꝓueniēs ex ſom
no in declinatiōe ſit deteri⁹ ſignū q̄ nocumētū ꝓueniēs
in alio tꝑe ꝛ nō cōparet ſomnū ad ſomnū:ſʒ nocumētū ſi
veniat ad nocumentum alterius:ſi veniat equale . Ipſe
conciliator laborat per extraneos ſenſus eos concorda/
re:ſed hec magis ſecunda huius ſunt videnda loco alle/
gato.pro hoc tamen loco ſufficit ꝙ ſomnum profundus
ſuperuenire de die ꝛ nō de nocte ſi ꝯtingat ꝙ ſit in ſta/
tu paroxiſmorum eſt deterius ſignū q̄ ſi veniret in alio
tꝑe : q2 paroxiſmus febris in ſtatu merito diſpoſitionis

ſtatu:potius deberet talē ſomnū impedire: ⁊ iō ſignaſ ꝙ a fortiori cā veniat:ſ; ſi ſomnꝰ noceat i ſtatu ⁊ noceat in declinatōe alijs paribꝰ nocumentū ſomni in declinatiōe eſt deteriꝰ ſignū ꝙ̄ nocumētū ſomni in alio tpe.Et hoc ſcōm vult Gal.ſcōa affo.pmū hoꝝ vult Aui.ſecūda quarti:⁊ ambo ſunt vera.⁊ 3ᵒ vult Gal.eadem ſcōa affo. ꝙ alijs paribꝰ minꝰ eſt aptus ſomnus nocere in declinatione ꝙ̄ in alio tpe: imo merito diſpōnis declinatiōis ⁊ ſue ꝓpie cauſe.ſ. cauſe febris in declinatione ſm illud ſm qd cauſat febrē eſt aptus ſomnꝰ in declinatiōe multū ꝓdeſſe:⁊ in pncipio multū obeſſe ⁊ in ſtatu ⁊ augmēto quādoqꝫ obeſſe:quādoqꝫ ꝓdeſſe:⁊ hoc vult Auic.hic. ¶ His habitis ſit iſta pma ꝯcluſio. Alijs paribꝰ ſomnꝰ maiora ē aptus facere nocumēta in pnꝰ ꝙ̄ in aliquo aliorū tēpoꝝ paroxiſmi.ꝓbaſ.illo tpe ē aptus facere maiora nocumēta alijs paribus quo tpe maiorē retractionē humoꝝ maloꝝ ⁊ vapoꝝ ⁊ magis pfocatiuoꝝ eſt aptus facere:ſ; hoc eſt in pncipio pticulari reſpcū alioꝝ tēporū vt pꝫ ꝑ notata.ꝗ ⁊c. ⁊ maior pꝫ:qꝛ ꝑ talē retractionē maxime nocet ſomnꝰ: cū ꝑ illā impediaſ ſpūs a debito tpe caloris nālis ⁊ impediant ⁊ ledanſ membra nobilia cor cerebꝝ ⁊ alia interiora.Et ex notatis pꝫ.quare dixi alijs paribus.¶ Secūda ꝯcluſio.Semꝑ in pncipio paroxiſmi ſomnus eſt aptus notabiliter nocere. pꝫ ex notato ſ. ¶ Tertia ꝯcluſio. Tā in augmēto ꝙ̄ in ſtatu ꝙ̄ etiā in declinatiōe pticularibꝰ putridaꝝ febriū ſomnus aliqd facit nocumentū.pꝫ:qꝛ ſemꝑ ꝑ ipm:aut retinenſ:aut ꝓhibenſ exire aliqui fumi mali vel humores facientes febrem:qd nō pōt eſſe ſine nocumēto.Ex his ſequiſ ꝙ qñ Gal.⁊ alij doctores dicunt de ſomno ꝙ ꝓdeſt in aliquo tali tpe nō intelligunt ꝙ ita ꝓdeſt ꝙ nullo modo obſit: ex quo in quolibet tali obeſt. Nec intelligiſ abſolute ꝙ aliquod faciat iuuamentū ſiue cū nocumēto ſiue nō:qꝛ tunc abſolute dicerent ꝙ in omni tpe ꝓdeſt:cū ēt in aliquo tpe aliqd facit iuuamentū. Nā cū in omni tali tpe aliquo mō detineat malos humores vel vapores itus ꝗ eo deducto ſomno eſſent in mēbris exterioribus:ſequiſ ꝙ illa mēbra:in qbus iſti eēnt aliqd recipiant iuuamentum:qꝛ ꝓhibenſ hēre pñtiā illoꝝ fumoꝝ vel humoꝝ:a qbus pñtibꝰ aliquo mō lederenſ quo nunc non leduſ cū abſunt:ſ; itelligūt ꝙ ſomnus facit in tali tpe maiora iuuamēta nocumētis.Et iō Gal.cū dicat ſcōa affo.multū aūt iueniſ ꝓdeſſe in declinatiōe ⁊c.itelligit ꝙ multo plus ꝓdeſt ꝙ̄ obſit. Et cū dicit ꝙ nocumētū ſomni vſe eſt:ſicut cū ifirmus dormiuerit i pnꝰ iterpolataꝝ febriū itelligit ꝙ in tali pncipio eſt aptus multū plus obeſſe: ꝙ̄ ꝓdeſſe:⁊ in ſtatu ⁊ augmēto ſtatui vicino:vult ꝙ etiā multotiēs h ꝓdeſt. Forte dicēs ꝯtra ex his ſequereſ ꝙ de quolibꝫ tpe eſſet verū ꝙ ſomnus in tpe illo iuuat:⁊ ſimilr ꝙ nocet cū in quolibꝫ taliū ꝯtingit ꝙ plus nocet ꝙ̄ ꝓſit:⁊ ꝯtingit ꝙ plus ꝓſit ꝙ̄ nocet. Hic dr ꝙ qñ abſolute ab auctoribꝰ dr ꝙ ſomnꝰ nocet in tali tpe intelligiſ ꝙ vtplurimū in illo tpe plus nocet ꝙ̄ ꝓſit.Et ſilr cū dicit abſolute ꝙ in tali tpe ꝓdeſt. Cū aūt hoc eſt quaſi ſemꝑ dicūt hoc ꝗſi eſſe vle ad modū medicoꝝ vt dr in cōmēto affo.penultimi ſcōe pticule. gcūqꝫ ventres hūt humidos ⁊c.Cū aūt nō ē vtplurimū:ſ; qñqꝫ ꝯtingit ponūt nō ꝑ abſoluta:ſ; ꝑ quadā cōtingētia:⁊ dicunt qñqꝫ ita ꝓpe fecerunt de ſomno quo ad nocumenta in tēporibus pticularibꝰ paroxiſmoꝝ.nā de pmo dicit Gal.cōmento pmo ſcōe pticule ꝙ nocumentū in illo tpe eſt vle:qꝛ ꝗſi ſemꝑ plus nocet ꝙ̄ proſit:aut qꝛ ſemꝑ facit notabile nocumētū:de declinatiōe dicit ꝙ multū vr ꝯferre i declinatiōe ⁊ nō dixit ꝙ ſemꝑ:nec ꝙ mltotiēs:ſ; abſolute ita ꝓtulit ō ſtatu dixit ꝙ qñqꝫ ꝯfert in eo tpe: ⁊ qñqꝫ in augmēto ſtatui vicino.nō dixit abſoˡᵉ ꝙ ꝯfert.¶ Quarta ꝯ.Nō ſemꝑ ꝑ ſōnū ꝯfortaſ vtus nālis i īterioribꝰ ꝓhaſ.aliqñ plus debilitaſ ꝑ retractionē hūoꝝ ⁊ fumoꝝ ⁊ vapoꝝ maloꝝ ad h mēbꝝ ꝙ̄ iuueſ ꝑ ſpūū reuocatōeꝫ vt nōt expiētia nocumētoꝝ:⁊ dcm̄ ē ſupra in nōtis.ꝗ ⁊c. Et ex h videt:ſ; dicā ꝙ in oī tpe febris aliqd facit iuuamētū.nō dico illd ad modū Gē.ꝙ ſemꝑ i talibꝰ febribꝰ iuuet vtutē ꝯfortādo:⁊ noceat reſolutionem ꝓhibendo. ¶ Quita ꝯclo.Ad bonū ſenſuꝫ i oī tpe paroxiſmi febꝛ ꝓt ſomnus ꝯueniēter ꝯcedi.pꝫ:qꝛ i pnꝰ qñqꝫ nō ſolū ꝯueiēter ꝯcediſ:ſ; ꝓuocaſ ꝑ opiata ad ꝓhibēdū accñs.ſ. veniētē rigorē.ꝗ ⁊ in alijs tpibꝰ multo fortiꝰ.¶ ꝓ.Qñqꝫ ꝯfert in augmēto qñqꝫ i ſtatu:⁊ qñ ſꝑ in dclinatiōe.ꝗ in oībus iſtis pōt ꝯueiēter ꝯcedi.¶ Sexta ꝯclo.In quolꝫ tpe paroxiſmi pōt ſōnus ꝯueniēter ꝓhiberi.pꝫ.qꝛ i dclinatiōe qñqꝫ ꝯueniēter ꝓhibeſ.ꝗ ⁊ in alijs tpibꝰ:aſſumptū pꝫ in antrace ⁊ peſtilētialibꝰ puſtulis:i qbꝰ tñ ſint exacerbationes:tñ ꝑ totū tps illud ꝓhibenſ a ſomno ꝙ̄tuꝫ nā pōt tolerare:⁊ ſilr pꝫ ex accidētibus q̄ poſſunt in tali declinatiōe ꝯtingere:vt ſi ꝓ tūc nā deriuaret mām ad alid qd nobile mēbꝝ intrinſecū apandū.¶ Septima ꝯclo. His nō obſtātibꝰ medicꝰ dās regulas i vſu ſomni ſ; tēpora paroxiſmi ꝯueniēter dr ꝙ in pnꝰ prohibeſ ſomnus:⁊ ꝙ ꝯcedaſ in dclinatiōe pꝫ:qꝛ ꝗſi ſemꝑ in vtraqꝫ regula verificaſ:⁊ ſi in qbuſdā caſibꝰ ſit dimittenda illi poſtea ſpecificaſ.¶ Octaua ꝯclo.Non ita fuit ꝑ arguᵐ ponēduꝫ ꝙ ſōnꝰ ꝓhibeſ in augmēto ſicꝫ ꝙ ꝓhibeſ in pnꝰ pꝫ: qꝛ nō tā ſepe malū eſt dormire in augmēto ſicut in pnꝰ. ¶ Nona ꝯclo.Silr nō tā debite pōereſ regula ꝙ cōcedaſ ſomnus in ſtatu ſicut ꝯcediſ in dclinatiōe ꝓbabiliter:qꝛ nō tā ſepe ꝯtinet veritatē.¶ Ex qbꝰ nūc pꝫ Aui. optie fuiſſe locutū in textu cū dixit.⁊ ꝓhibe eū a ſōno i pnꝰ:hec.n.ē regla:⁊ poſtea ſbdit:pcipue cū fuerit i eo frigus ⁊c.qꝛ tūc magis nocet alijs pibꝰ:ſ; qñqꝫ ꝓhibendo illd accñs ſit ꝯcedēdū vt dicet i pticularibꝰ locis magi. Et poſtea ſubdit.In dclīatōe vō ē iuuatiuꝰ valde iuuēs regulā ꝙ ꝯcediſ niſi ex alia cā ſit ꝓhibēdus:⁊ vitio ꝗſi nō dās regulā:ſ; ꝯtigētiā ꝗdā dicit.⁊ fortaſſe nō noceſ apō ſtatū itelligēdo ō ſtatu ⁊ augmēto ſtatui vicio vt dicit Ga.2ᵒ affo.loco allato.nā mltis vicibus ꝯtingit ꝙ in his tpibꝰ ē dormiendū ⁊ ē ꝯcedēdus ſomnus plures ꝙ̄ ꝯtingat in pnꝰ.¶ Et ex his determiatis ē manifeſta rñſio ad ꝗdā alia dubia hic moueri ſolita.ſ.an ſemꝑ ſit cōcedēdus ſōnus in dclinatiōe pticulari. Et an ſit ꝯcedēdus in ſtatu vl augmēto ſtatui vicino ⁊ in q̄ tpe magis nocet ⁊ in quo magis iuuat que erāt dubia circa cañ.noſtrum diſputanda hic.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et non prohibeas ei aquaꝫ frigidaꝫ niſi fuerit humor qui eſt in eo crudus ⁊ groſſus.tunc enim prohibet digeſtionem.

¶ Poſitis qbuſdā canonibus reſpicientibus materias febriū maxime cōes mās:vt dictū eſt.hic ponit quoſdaꝫ cañ.reſpiciētes modū extinguēdi calorē febralē: minus tñ generales ꝙ̄ ē modus poſitus i pnꝰ huiꝰ capli.Nam hic limitate loquit de mō extinctionis ꝑ vſuꝫ aque frigide:⁊ ſunt duo cañ.pmus de vſu potꝰ.ſcōus de vſu per extrinſecā applicationē:⁊ ſcōs poniſ ibi ꝓpe ꝑ colūnam quaſi.(In no cū videris).Circa pmū ponit cañ.icludētē duas ꝯclones cū ſuis ꝓbatōibꝰ.ſcōo docet ꝯditiōes idicantes dationē aque fride in febre:aut prohibitionē eiꝰ. ibi.(Niſi ſit ſtomachus).Tertio narrat quantitatem que de frigida aqua datur quandoqꝫ in febre eius cum effectu eius.ibi.(Et quandoqꝫ datur in potu.)Quarto docet quid faciendum quando coniunguntur contrarie

indicantia

indicantia quo ad exbibitionē aque frigide. ibi. (Et qñ inceꝫ ſūt q̄dā). Quinto docet rē vnā īfrigidātē no tñ ita nocētē ſicut aqua frida qñ ſunt ꝓhibitum. ibi. (Et ſyrupus q̄deꝫ acetoſus). Sexto oſidit nocumēta ſequētia exbibitionē aq̄ frigide icōuenienter date. ibi. (Et cū nō lꝫ) Septio oſtēdit q̄ ſunt corpa q̄b⁹ aliis paribus magis deberet ꝓhiberi aqua frida. ibi. (Et ille q̄ plurimū). Prima pars diuidiť in tres: pͦmo ponit can̄. cū ꝓbatiōe ſcḋe partis. Secūdo iudicio meo ponit ꝓbationem vtriuſq; ptis. Est tñ ꝓbatio icōpleta ⁊ ita ꝯfuſa vt multas hēat expōnes. Tertio ꝓbat pͥmaꝫ ptē can̄. ſcḋa ibi. (Et ſcias ꝙ qñ) tertia ibi. (Humoris aūt colerici). ❡ In prima pte dicit ꝙ nō debet medicus febrienti febre humorali ꝓhibere aquā frigidā niſi hūoꝛ q̄ eſt in febriente fuerit groſſus ⁊ crudus. Et ꝓbať ps excepta ꝑ hoc ꝙ aqua frigida tūc. ſ. qñ humoꝛ ē groſſus ⁊ crudus ꝓhibet digeſtionē: ⁊ iō ſupple dꝫ ꝓhiberi: includit ḡ can̄. duas ptes. prima ꝙ humore non exiſte in febriente groſſo: nec crudo nō deberet ei ꝓhiberi aq̄ frigida. ſcḋa eſt ꝙ humore exiſtente groſſo ⁊ crudo dꝫ ꝓhiberi febriēti febre humorali aqua frigida. ❡ Nō ergo pͥmo ꝙ ꝑ aquā frigidā intelligimus aquā dulcē potabilē cū bonis ꝯditionib⁹ ex pte aque nō de minerali vel alia aqua malinā aliā hñte: loquiť ē gnāliter de oī mō datiōis per os: aut aque pure: aut cōmixte cū vino vel ſyrupo vel zuccaro vł aceto vł alia re. ⁊ ſilr tā in tpe cibatiōis q̄ in alio. Et ſilr tam de multa q̄ntitate q̄ de pauca vł mediocri: ⁊ tā de cruda q̄ de cocta. ❡ Nō ſcḋo ꝙ dicit niſi fuerit in febriente humor groſſus: ⁊ crudus ꝙ Aui. nō ſolū loquiť de humore faciēte febrē: ſꝫ ē: de aliis que in corpe iueniunť: multotiēs. n. humoꝛ faciens febrē eſt ſubtilis: ſꝫ eſt in corpe humor alius groſſus ⁊ crudus ꝑꝑ queꝫ ꝓhibeť aq̄ frigida. ❡ Tertio nō: ꝙ dicit niſi fuerit hūoꝛ groſſus ⁊ crudus copulatiue: q: ſola cruditas nō ſemꝑ arguet ꝓhibitionē aque frigide vt infra patebit qḋ qñ eſt cū multa ſubtilitate ⁊ inflāmatiōe. Sꝫ qñ eſt crudus cū groſſitie: ⁊ qñ ē groſſus nō crudus nō ꝓhibꝫ cuiuſcūq; aque frigide dationē: vt patebit infra: aut ſalteꝫ nō tm̄ ꝓhibꝫ cruditas. igiť ſola nō ꝓhibet vł̄r dationem aque frigide: nec ſola groſſities multaꝫ ꝓhibꝫ qñ eēt cū digōne vt īfra diceť: ſꝫ ambe ſimul ꝓhibēt: ⁊ iō Auicē. dixit copulatiue groſſus ⁊ crudus. ❡ Quarto nō ꝙ humore exiſte ſubtili qñq; ꝑꝑ cās alias īfra dicēdas ꝓhibeť aqua frida ⁊ humore exiſte groſſo frigido qñq; ꝑꝑ alias cās dať. Et iō canon nō eſt abſolute itelligēdus. Sed nō repugnātibus aliis idicationibus: de q̄bus ſtatim fiet mētio: ⁊ hoc mō canon eſt verus. Marſili⁹ vͦo intellexit humorē crudū nō oēm: ſed illū q̄ eſt ex remiſſiōe caloris ꝑꝑ flegma vł melācoliā: ⁊ h̄ q: voluit ꝙ cruditas de ꝑ ſe ⁊ groſſitiē de ꝑ ſe ꝓhibēt datiōnē aque frigide. Sed iudicio meo melius itelligiť copulatim vt īfra in dubio. Et tunc pꝫ ꝓbatio ſcḋe ptis: q: qñ humoꝛ eſt groſſus ⁊ crudus: aqua frigida ꝓhibꝫ digōnē ingroſſando illū. ❡ Et ſi q̄ras vtrū in omni tpe talis febris ſit dāda aq̄ frigida: diť ꝙ ſic non exiſtēte ecōtrario indicāte. Et ſi q̄ras q̄ntā: diciť ꝙ q̄ntitas diuerſificať ſm̄ multas ꝯditiōes ꝯſiderandas vt dixit Gal. io. terapeutice: ⁊ opꝫ medicum hoc menſurantē eſſe boni iudicij extimatiui cum bonitate experientie ⁊ ſcientia regularum.

❡ Et ſcias ꝙ quando flobotbomia iuuat deinde vteris via mala, tunc non purgabitur.

❡ In hac pte vt dixi ꝓbat vtraſq; ptes can̄. meo iudicio ſꝫ nō ꝯpleta ꝓbōne ⁊ moueť ꝯſulo vt multas tollāt expoſitiones. ❡ Primo ḡ ponā meā. Et dicit ꝙ tu debes ſcire ꝙ qñ flōmia iuuat in febre: ⁊ tu poſtea vteris via mala. i. ꝯtra canonē nr̄o: puta: q: ꝓhibebis aquā frigidā humore exiſte ſubtili nō groſſo crudo: aut q: dabis aq̄ frigidā humore exiſte groſſo ⁊ crudo corpus nō purgabiť reſiduo qḋ remāſit poſt flōmiā: ⁊ iō nō ſequeť ſalus vt deberet. Et iō ſequiť ꝙ canon ē verus: q: vtēdo via bona corpus purgabiť ⁊ ſequiť ſalus. Nā ſi hūoꝛ eſt ſubtilis ⁊ poſt iuuamentū flōmie dederis aquā frigidā debite vͥtus ꝯfortata ⁊ digōne addita in humorē illuꝫ expellet ⁊ corpus purgabiť: ſilr ſi remanet humoꝛ groſſus ⁊ crudus ⁊ flōmia iuuat nā digeret illū: ⁊ tādē expellet niſi des aquā frigidā: que ꝓhibꝫ illius digōnem. Per illud ḡ qḋ accidit poſt iuuamentum flōmie dimiſſa can̄. executiōe ꝓbat: ꝙ canon quo ad ambas ptes eſt verus: ſꝫ ꝓbatio ſit icōpleta: q: aſſumptuꝫ eſt in ꝑticulari caſu poſt iuuamētū flōmie: ⁊ canon eſt vl̄is: ſꝫ cōpleť ꝓbatio: q: rō differētie in aliis aſſignari non pōt. ❡ Nō ꝙ Gētilis huic loco dat tres expōnes. pͥmā ad ꝓbandū ꝙ aqua frigida competit in febre humore exiſtēte ſubtili calido: q: qñ flōmia iuuat in iſto caſu: ⁊ medicus poſtea vtiť via mala: q: nō dat aquā frigidā. tūc infirmus nō purgabiť. ſ. ſudore vel vomitu vel fluxu vētris q̄bus reſidui humores ſolēt poſt flobotbomiā expelli: ⁊ ſi data fuiſſꝫ eſſet purgatus: ⁊ ſic eſt ꝯfirmata pͥma pars canon̄. Scḋa expō: ſi cōuertis ad ſcḋam partē can̄. q: qñ flobothomia iuuat humorē reſiduo exiſtente groſſo: ⁊ tu vteris via mala: tunc nō purgabiť: q: dabis aquā frigidā: q̄ ꝓhibꝫ groſſi hūoꝛis digōnē. Mihi tñ vł̄ meli⁹ ꝙ Auic. hec ambo ſimul intellexit nō referēdo ſe ad vnā parteꝫ can̄. ꝓbandā: ſꝫ ad ambas. ⁊ iō dixit in genere via mala. ſ. oppoſita canoni. Tertia expō eſt Gen. nōndo ꝙ pͥter flobotbomiā in cura febriū: in quib⁹ ꝯfert flobotbomia multa alia ſunt faciēda de lenitiōe: aut ſolone de debito regimine cibi ⁊ ſimilib⁹: que ſi medicus dimittit: vtitur via mala: ⁊ nō purgabiť infirmus. Iſta tñ 3ᵃ non eſt ad ꝓpoſitū noſtri can̄. Quartā expōnē ponit Gen. ex Dino ⁊ Franciſco de pedemōtiuꝫ q̄ volunt ꝙ lr̄a nō dicat via mala: ſꝫ via alia. ſ. a datōe aque frigide: ⁊ tunc dicūt ꝙ Aui. vult hic ſnīam Gal. 9. terapēti. ꝙ qñ dimiſſum ē flobotbomie auxiliū ī ſynocha recurrēdū eſt ad aq̄ frigide dationē vbi dixit. ſi vͦo coactus fueris qñq; curare infirmū a quo nō ſolū añ relictū eſt flōmie auxiliuni: ſꝫ ⁊ nūc: aut ꝑꝑ iſcitiā medicoꝝ: aut ꝑꝑ laborātis vel familiātiū ei formidinē in pͨcedēti tpe ꝓhibit⁹ auferre fuerit ſanguinē ad fride aq̄ dationē veniendū. hec Gal. Iſti ḡ ꝑꝑ iſta exponūt: ⁊ ſcias ꝙ qñ flōmia iuuat. i. deberet iuuare. ⁊ tūc nō purgabiť. i. nō hñ flōmať. tūc vteris via alia. ſ. datiōe aque frigide: ſed recte dicit Gen. ꝙ hec expoſitio eſt omnino violenta: ⁊ ideo dimittať.

❡ Humoris autem colerici digeſtio eſt vt conuerſus a ſua ſubtilitate fiat ſpiſſus ⁊ aqua quidem frigida facit illud.

❡ Hic ꝓbat pͥmaꝫ partē can̄. ſic. aqua frigida digerit humorē colericū ſubtilē: ⁊ ſupple extinguit calorē febrilē. ergo nō cōtra indicantibus aliis dꝫ dari febriēti ab humore colerico: ⁊ per ꝯñs aliis febrientibus: in quib⁹ nō eſt humoꝛ groſſus ⁊ crudus. Aſſumptū pꝫ: quia digeſtio humoris colerici eſt vt fiat ſpiſſus conuerſus: ⁊ permutatus a ſua ſubtilitate: ⁊ hoc facit aqua frida: q: frigidi eſt humorem colericum ingroſſare: ⁊ conſtat ꝙ hic loquitur de ſubtili colerico: ⁊ ꝙ per ſpiſſum fieri non intelligit fieri ſpiſſum reſpectu medicoꝝ: ſed reſpectu eius qḋ erat prius: dum erat crudus: ⁊ ſic eſt ꝓbat⁹ canō. quo ad ambas ptes ſigillatiꝫ ⁊ ꝯiūctiꝫ.

Hic dubitatur vtꝝ in febribus humoralib⁹ in corpore: in quo non eſt humor groſſus ⁊ crudus ꝯpetat aq̄ frigida: ⁊ arguit̃ negatiua p̄mo ſic. ex Aui. iȝ. tertij. cano. de ꝯturbatione ⁊ anxietate ſtomatica. vbi in fine an̄ capl̄m dixit. cur ḡ nō opꝫ ꝙ bibat̃ in febre niſi aq̄ calida: ⁊ pꝫ ex cā ibi poſita: q: multotiēs eſt cā additiōis febris. ¶ Scḋo arguit̃ ꝙ ſaltum nō ſemꝑ ꝯuenit ſm̄ ſniaȝ canōis noſtri: q: aque nullus eſt vſus: niſi q: in acutis bibit̃ morbis. Sed multe ſunt febres humoris nō acute: in qb⁹ nō eſt humor groſſus ⁊ crudus. ḡ multe ſunt tales: in qbus nullus ē vſus aque: ⁊ ſic nō dꝫ dari ſꝫ ꝓhiberi. maior eſt Hypocratis 3°. regiminis acutoꝝ. tex. cō. 39. ¶ Tertio arguit̃ ſic. aq̄ in colericis: ⁊ in qbus colera dn̄at̃ ſub dyafragmate mutat̃ in colerā. ergo in talibus nō ꝯuenit: ſꝫ multe ſunt humorales febres ſine humore groſſo ⁊ crudo: in qb⁹ colera dominat̃ ſub dyafragmate. ergo multe ſunt tales: in qbus alijs deductis indicationibus nō competit aq̄ frigida: ⁊ aſſumptū eſt Hypo. textu euſdeȝ cōmē. 39. ¶ Quarto. aq̄ data febricitātibus colerā hn̄tibus nō ſedat ſitum. imo auget. ḡ nō dꝫ dari: ⁊ aſſumptuȝ eſt Hypocratis eodē loco cū dixit. nō inuenimus eā ſitim ſedare: ſꝫ potius incitare ſuā. ¶ Quinto. aq̄ frigida data corpē inanito adducit eū in defectōeȝ. ergo nō eſt dāda corpi inanito: ſꝫ febricitātes ſunt inaniti: q: debilitati. igit̃ eis non eſt dāda: ⁊ aſſumptū eodē loco ab Hypo. hr̄. ¶ 6. Aq̄ non ſedat ſitiȝ: nec ſubmergit̃ in ꝓfundo corporis: nec humectat ariditatē eius. ergo nō ꝯuenit febrientī cū ꝯditionibus poſitis in canone. aſſumptū eſt Gal. in cōmēto textus allegati cuȝ ſic dicit: ⁊ nō inuenimus aquā ēt ſedare ſitim ⁊ cā in illo eſt lōgitudo: nec more in ſtomacho ⁊ ineſtinis: nec ſubmergit̃ aq̄ in ꝓfundo corporis: neqꝫ rorē tribuit: neqꝫ humectat ariditatem eius. hec Gal. ¶ 7. In nulla egritudine dꝫ aq̄ adminiſtrari ſola in horaꝝ aliq̄. igit̃ ſaltē ſola ⁊ pura nō ꝯuenit: cui⁹ oppo^m dicit Aui. in lr̄a: ⁊ aſſumptū eſt Gal. eodē cōmēto dicētis: ⁊ iſte qdē cauſe ſūt: que ꝓuocauerūt Hypocratē ad vtēdū aq̄ ordei ⁊ ſecaniabim ⁊ vino in infirmis: ⁊ dimitteret̃ vti aq̄. ſm̄ igit̃ has res nō opꝫ vt adminiſtret̃ aq̄ ſola in infirmitatib⁹ in aliq̄ horaꝝ. hec Gal. In oppo^m eſt Aui. in canone noſtro: ⁊ 9. terapēti. Hypo. ⁊ Raſis. 10. Almāſoris ⁊ in diuiſionib⁹: ⁊ Auerro. 7. collī. ⁊ Hypo. in 3° regiminis acuto. ꝯcedit in acutis morbis: ⁊ Raſis. 16. cōtinētis in multis locis. ¶ Circa q̄ōnē nō p̄mo ꝙ qḋ q̄rit de omni mō dādi in potu aquā frigidā. ſ. ſiue ſit pura ſiue cōmixta ſiue multa ſiue pauca: ⁊ intelligit̃ de aqua optima hominū in genere aquarū nō hn̄te aliq̄ȝ malā ꝯditionē in ſe: nec in ſapore: nec in cōmixtiōe: nec in ſubſtātia: ſꝫ optimas cōditiones aque. his notatis quo ad primā partē pꝫ: q: nō in oībus febribus ēt cū ꝯditiōibus poſitis in cañ. conuenit eadē mēſura: ⁊ hoc pꝫ ex Gal. 10. terapēti. cuȝ dixit ſe q̄ñqꝫ dediſſe infirmo duos pugillos q̄ñqꝫ tres: ⁊ quādoqꝫ duas cotilas: q̄ ſunt pugilli ſex: ⁊ hoc ſꝫ varietatē inflātionis ⁊ varietatē vtutis: ſꝫ ēt multe alie circūſtantie poſſint eē cā variādi talis mēſure: ⁊ pars ſecunda notati .ſ. ꝙ iſti cano. q̄ñ ita ponunt̃ intelligant̃ de optima aqua: colligit̃ 3° regiminis acuto. cōmento allato. 39. ſm̄ meā cotationeȝ cū dixit. Or q̄ñ Hypo. dixit. aque nullū vſuȝ inueni niſi ꝙ in acutis bibit̃ morbis dꝫ intelligi de aq̄ bona non habente defectuȝ ſaporis vel odoris vel aliū. Et poſtea generaliȝat ꝙ ſermo iſte. ſ. auctoruȝ abſolute laudantiū in aliquo caſu: aut vituperantiū rem aliquaȝ eſt in meliorib⁹ cuiuſqꝫ reꝝ: quas experit̃. Ex p̄ma autē pte notati ſupponit̃ ꝙ cū dicit: nō ꝓhibeas ei aquā frigidaȝ: ꝙ negat ꝓhibitionē aque frigide generaliter: q: negando diſtribuit. Et ideo eſt ſenſus ꝙ nō dꝫ omnis modus dandi: ⁊ in omni tp̄e febris habētis ꝯditiōes dictas ꝓhiberi: ſꝫ ḡ in aliq̄ tali febre ꝓhibere in p̄nci⁹ paroxiſmi: aut in hora ſudoris: aut ſtati poſt aliū potuȝ aq̄ fride cū non nō eſt falſum: q: nō oīno ꝓhibet̃: aut nō ꝓhibēt niſi ꝑ alias medicatōes pter idicatōeȝ febris ⁊ q̄litatis humoris. ¶ Scḋo nō: ꝙ aq̄ bona dcā q̄ñ ē in actu frida hꝫ infridare ⁊ hūectare: q: eſt talis reſpcū corpis hūani in actu: ⁊ iō hꝫ ſtatiȝ remouere quoquomō: ſꝫ h̄ nōt expiētia penetrat ēt in venas: q: aliter nō migeret̃: ⁊ ſic penetrat in corp⁹: ⁊ ꝯſtat ex Aui. 14. tertij. caplo de cura apa⁹tis calidi epis ꝙ ipm abſtergit abſqꝫ ꝙ vſqꝫ quo faciat opilonē. Cū ḡ Gal. 3° de regimis acutoꝝ dixit auctes ſupraꝑoſitas nō intellexit ꝙ abſolute ita ſit: ſꝫ reſpcū cuiꝰ qḋ facit ꝑmixta cū alijs rebus: q̄ ꝑcipue ſunt corpori familiariores. ſicut vinū ⁊ mel ⁊ alia. Nā cuȝ illis iuncta magis ſedat ſitum hūectat: iuuat magis ad penetrādū ⁊ ſubtiliādū: ⁊ alia opa faciēdū: de qbus illic dr̄. Et q: nō tm̄ morat̃ i ſtomacho vel ineſtinis mixta ſic puratiō nō ita vehemēter caleſit i his: in qb⁹ colera ſub dyafragmate dn̄at̃. Et iō nō ita in eis i colerā ꝯuertit̃ mō q̄ illic itelligit̃. nō. n. aq̄ dicta in corpe nr̄o in humorē vez ꝯuertit̃: eſto ꝙ nō ſit oīno ſimplx: q: talis aq̄ ſm̄ Aui. nō nutrit: nec eſt in po^a ita ꝓpinq̄ aliqs hūor: vt poſſit a nr̄o calore in hūorē ꝯuerti niſi q̄ñ eſt magis mixta. Sꝫ caleſit ⁊ colere quā luenit i tali corpe imiſcet̃ vt videat̃ quo ad corp⁹ leſionē cola fuiſſe in augmēto: ⁊ aq̄ quo ad h̄ in colerā ꝯuerſa: qḋ tn̄ nō ē itelligēdū ſemꝑ eē vez: ſꝫ vt plurimū. nā ſi plurima det̃ q̄ntitas: ita ꝙ hō tremat vt fit in cauſone ⁊ tertiana ꝯtinua ⁊ i ſynocha iſrigidat colerā ⁊ igroſſat ⁊ illā digerit: vt inuit. ē. Aui. ⁊ iō Hētils dic̄ itelligēdū eē Hypoc. ibi q̄ñ pauca de ea dat̃ q̄ntitas nō q̄ñ multa ſubito: ⁊ ſilr̄ Marſili⁹. Gal. aūt. 10. terapēti. i colerico calō ⁊ ſicco febriēte in eſtate ex ira vel ſolis icēdio dedit in cibādo pugillos duos: aut tres: q̄ nō videt̃ multa q̄ntitas: ⁊ in alio. Et iuueni calō ⁊ ſicco i caumatib⁹ febriēti ex ira dedit in p̄⁹ paroxiſmo duas cotilas: q̄ ſm̄ Symonē ſunt. 3. ı2. aut. 14. q̄ nō vr̄ multa q̄ntitas: ⁊ ille ſtatī vomuit rubeſſimā colerā: ⁊ poſtea receſſit. i. ꝑ egeſtioneȝ emiſit. Et i cibatiōe poſtea accipiēs cotilā vnā aq̄ frigide nō vltra febriuit. Et tn̄ ꝯſtat ꝙ ſi talē ꝯfeſtiȝ vomuit ille erat ⁊ dn̄abat̃ ſub dyafragmate: ⁊ fuit adiut⁹ ꝑ non tā mltā q̄ntitatē aq̄ fride ſic ubi dr̄r inuere: nec fuit iſta q̄ntitas in colerā ꝯuerſa. Credēdū eſt ḡ Hypocratē itelligere illos: in qb⁹ cola ſub dyafragmate dn̄at̃: qbus extreme ⁊ mltū dn̄at̃ nō oībꝫ qb⁹ pluſqꝫ i tēꝑato i locis illis ē cola. Et iō q: multū variat̃ mēſura ⁊ multitudis colere ⁊ gradus caloris ⁊ fortitudis vtutis ⁊ ariditatis mēbroꝝ: nō ſilis oībus q̄ntitas exhibet̃. vn̄ 10. terapēti. loco allegato dixit Gal. multa. n. diligētia ſꝫ mēſurā ita ſe hn̄t idiget datōe aq̄ fride. ¶ Tertio nō: ꝙ lꝫ Auic̄. ponat. 8. ꝯditiōes indicātes nō dari aq̄ᷓ fridā: tn̄ ſunt multe alie ꝑtīȝ poſite ab alijs doctorib⁹ ꝑtim ꝯpꝛehēſibiles a medico ꝑ iſtas. vn̄ Hypo. 3° regimis. textu allato. ⁊ Gal. in cōmēto ponūt infridatiōeȝ extremoꝝ ⁊ p̄n^m paroxiſmoꝝ eē vnā ꝯditiōeȝ ꝓhibētē dictā datiōnē: ⁊ pōt cōprehēdi ex loco allega. iȝ. tertij: ꝙ ꝯturbatio pēdēs a mā ibibita in ſtōacho eſt ēt talis ꝯditio ⁊ opilō ⁊ multitudo hūoꝝ vt ſcoſoꝝ ponunt̃ a Ga. 9. terapēti. ⁊ ꝓhibitio reſolonis: ⁊ h̄ terapēti. loco allega. ponit̃ putredo hūoꝝ de ꝓhibētib⁹ dari aquā fridā. Et alie pn̄t ꝑticulares ꝯditiōes ꝯſiderari: de oīb⁹ ḡ talib⁹ itelligēdū ꝙ capitaliores ⁊ p̄ncipaliores ſunt ꝯditiōes ab Auic̄. poſite: q̄s in textu lr̄a videbitis. ¶ Quarto nōn^m: ꝙ iuuamēta pot⁹ aq̄ fride i febrib⁹ ſunt extinctio: vel remiſſio caloris febrilis ⁊ vſus tempe

tū reductio

tum redactio eſt ſube mēbroꝝ q̄ ſpūum q̄ humoꝝ: hic
vꝫ ſeq̄ virtutis ꝯfortatio:cū fortitudo ſequit̄ tēperamētū.
Scdo eſt hūoꝝ ſubtiliū īgroſſatio.ſ.illoꝝ q̄ ingroſſatōe
īdigēt vt ſunt magis pati expulſiōi: ⁊ hec duo iuuamen
ta ſequit̄ multotiēs expulſio mãe ⁊ īfirmi liberatio: q̄ꝛ
nã ꝯfortata īſurgit ⁊ mãꝫ illã: q̄ hoc mō ſunt digeſta ex
pellit. Tertiū iuuamētū eſt ꝓhibitio colere īflãmatōis
in patiis ad hoc. vñ Gal. 9. terapētū. opinatur colericos fe
brīētes in calida ꝯpſtōne ex ira vel labore vel extrinſeco
niſi potent aquã frigidã caluros in cauſonidē. Quartuꝫ
iuuamētū ē ꝓhibitio nimie exiccatiōis corpis:⁊ ꝓ illud
fixiōis caloris.nã Gal. ē locis allatis dimiſſa exhibitio
ne aq̄ frigide ī illis dubitat a caſu in ethicã ⁊ maraſmū:
⁊ tãdē in mortē. Nocumēta aūt exhibitiōis ei⁹ itēpate
ſunt ē multa. Primū eſt remiſſio vel extinctio caloris
nãlis tã in ſpū q̄ ī mēbris tñ maxie in ſpū q̄ eſt ſubtilis
ſube:⁊ poſt illud ī mēbris exãguib⁹ ⁊ ꝑcipue nervoſis:ſi
cut ſtõach⁹ ⁊ īteſtina ⁊ veſica ⁊ yſophagus ⁊ dyafragma
ex q̄bus multotiēs ſequunt̄ magni defectus opationum
in iſtis mēbris: imo ſunt valde debilia ⁊ icõſueta ⁊ gra
cilia:⁊ timet̄ mors. vt narrat Gal. de q̄dã ſūmo ꝑipatheti
co vocato Ariſt. in libello de virtute ꝯſuetudinis q̄ ex po
tu aque fride incõſuete macer extis mortuus ē. Scdm
nocumētū eſt īgroſſatio hūoꝝ:⁊ ꝑcipue groſſoꝝ indige
ſtoꝝ ⁊ eoꝝ icrudatio ſm modū loquēdi medicoꝝ:⁊ per
ꝯñs ꝓhibitio expulſiōis eoꝝ. Tertiū ē opilonū additio
ingroſſando humores ⁊ vapores in ꝯſtringēdo poros ⁊
vias: ⁊ ħ ſequit̄ ꝓhibitio trãſpirationis ⁊ retētio maloꝝ
fumoꝝ:q̄ mixti cū hūoribus multotiēs ſunt cã noue pu
tredinis in alijs hūorib⁹ ⁊ intendit̄ q̄nq̄ febris ſcda ma
ior prima. Quarta eſt ꝓhibitio reſolutōis vt accidit tpe
ꝑoxiſmi ī interpolataꝝ febriū: in q̄b⁹ mã mota ad putredi
nem dꝫ reſolui ⁊ ex corpus euaporari. Quintū eſt addi
tio in dolore apatis intrinſeci ꝑcipue:puta in ſtõacho vel
pleura vel alio loco ⁊ ſue mãei icrudatio ⁊ ꝓhibitio re
ſudatiōis ⁊ fere ꝯtinue fit ī talib⁹ apatib⁹. Sextū nocu
mētū eſt mordicatio: q̄ fit a frido in incõſuetis ⁊ excarn
natis ⁊ paꝝ ſanguis hñtib⁹: aut hñtibus mēbra multuꝫ
ſenſibilia. vñ ſequit̄ q̄nq̄ ſpaſmus ꝑcipue ex nocumen
to nervoſi ⁊ nobilis mēbri ſicut ſtõach⁹:⁊ ſeq̄t̄ leſio opa
tionū in eis:⁊ ex hac triſti ſenſatiōe. Septimū nocumē
tū eſt cū inflãmat̄ ꝑꝑ ſuã longã morã in ſtõacho ⁊ mō
ſupradicto auget nocumēta colere. Multa alia ꝑterea
ſunt nocumēta. ꝑterea tñ q̄ iſta dicta ſequunt̄. Medic⁹
ergo dꝫ eē examinator bonus nocumētoꝝ iuuamētoꝝ:
q̄ ex potu aque ſeq̄ poſſent: ⁊ hoc cū debita cognitōe di
ſpōnū corpis tã nãlium q̄ ꝑter nãm ⁊ ꝯſuetudis ⁊ reꝝ ſi
mul ꝯcurrētiū vt regiōis ⁊ ꝯpſtōnis ⁊ tpis anni vt ꝑ hoc
videat ſi iuuamēta in exhibēdo aquã frigidã ſupant no
cumēta: vl̄ ſi ꝑ aliud adiutoriū poſſit iuuamēta ꝯſeq̄ nō
habitis nocumētis vel magis ſupare iuuamētū nocum
ta:⁊ ſm hoc ferre iudiciū de dãdo vel nō dãdo aquã fri
gidã ſimplr̄ aut cū alio in ꝑua: aut magna q̄titate in ħ
vel alio tpe. Et hec poſtea acq̄rit̄ ꝑ cognitiōeꝫ regulariū
hui⁹ ſcie ⁊ ꝑ lõgaꝫ experiētiã:⁊ ꝯtinuã lectionē opionū:q̄s
antiq̄ medici fecerūt ⁊ eructus ex illis: ⁊ ꝑ ſtudiū ī ꝑtica
larib⁹ capitulis de cura febriū:⁊ vbi de hac mã loquun
tur ⁊ diligēs examē eoꝝ:q̄ ibi dñr. Quinto nõtandum: q̄
lꝫ hūor groſſus ⁊ crudus idicet nō debere dari aq̄ frigi
dã:tñ ī multis febrib⁹ dat̄: in q̄b⁹ humor ē groſſus ⁊ cru
dus ꝑꝑ alias cãs:ſic multotiēs dimittit̄ humore nō exñ
te groſſo ⁊ crudo ꝑꝑ alias cãs: vt dr̄ in notato ꝑcedēte.
¶ His poſitis ſit iſta ꝑma ꝯcluſio: nō in omni febre ſine
humore groſſo ⁊ crudo dꝫ dari aq̄ frigida a medico pu
ra ⁊ multe q̄titatis: iſta pꝫ: cū virtus fuerit debilis ⁊ mē
bra excarnata ⁊ corpus incõſuetū ⁊ maxie de iſta febrië
te cū bibat ꝯuenietiſſimã meſurã aque frigide: ꝯſtat q̄
nō ē ſtatī amplior: aut alia q̄titas aq̄ fride dãda nec pu
ra:nec cõmixta ꝓ tūc:imo ſtat q̄ liberabit̄ antiq̄ alia: āt
dãda. vt pꝫ ꝯſideranti. ¶ Scda ꝯclō. parū an̄ ꝑn⁹ ꝑoxiſ
mi ⁊ ī ꝑn⁹ ꝑoxiſmi ē cū īfrigidatōe extremoꝝ ⁊ in inter
polatis ⁊ in augmēto ⁊ ī ſtatu ⁊ ī dclinatōe ꝑoxiſmi ⁊ in
tpe q̄etis pōt ꝯueniēter adminiſtrari in febrib⁹ hūorali
bus ⁊ interpolatis pura aq̄ frida. Hec ꝯclō pꝫ ex Gal. 10.
terapētī. cū dixit: in illo īfirmo quē poſuit exēplū illoꝝ
q̄ ꝑꝑ diſcraſiã calidã ⁊ ſiccã febriūt: ⁊ cui cibū dederat
q̄ ille infirm⁹ erudiuit multos nō īſenſatos: q̄ ⁊ an̄ pa
roxiſmū opꝫ q̄nq̄ cibare: ⁊ ſi duaꝝ horaꝝ ſit mediū. Et
ſubdit:edocuit q̄ ⁊c: q̄ꝛ ſm ipſam iuaſionē ꝑoxiſmi hos
tales opꝫ cibare. dico aūt hos tales: in quibus diſcraſia
corporis ad caliditatē ⁊ ſiccitateꝫ euerſa febris accēdit.
Hec Ga. Et pꝫ legenti caplm illud q̄ febris erat interpo
lata:⁊ q̄ exñte ꝑn. ⁊ frigore forti cibauit eū:poſtea in ſe
quēti caplo dicit: q̄ in illo īfirmo ſm vnāquãq̄ cibatio
nem dederit aque ſincere frigide fontis q̄nq̄ pugillos
duos: q̄nq̄ tres. Et ſilr poſſet inferri ex dictis Auic. īfra
in caplo de ſincopi accidēte in febrib⁹ acutis. ¶ Tertia
ꝯclō. Aq̄ frigida adminiſtrata in febribus paroxiſmali
bus plurimū eſt apta nocere in ꝑncipio paroxiſmi. Se
cūdo in augmēto. Tertio in ſtatu. Quarto ī declinatio
ne. Iſta pꝫ: q̄ꝛ in ꝑncipio addit in ſuffocatione caloris:⁊
reuocatione:⁊ ꝓhibꝫ īparſionē mãe ⁊ ſubtiliationē ma
gis q̄ in alijs tēporibus: cū tunc calor minus poſſit ei re
ſiſtere:⁊ hūor minus reſolubilis vel ſubtiliabilis. in aug
mento aūt minus nocet q̄ in ꝑncipio: lꝫ magis q̄ in ſta
tu: q̄ꝛ minus pōt calor augmētū ꝓhibere aquã frigidam
ab ingroſſatione q̄ poſſit in ſtatu: ſed in ſtatu magis no
cet q̄ in declinatiōe: q̄ꝛ plures ſunt vapores ⁊ humores:
quoꝝ reſolō ꝓhibet̄: ⁊ plus etiã ꝓportionabiliter in in
trinſecis corporis:⁊ intelligat̄ alijs indicatōib⁹ paribus.
¶ Quarta ꝯclō. lꝫ de ſtatu ⁊ declinatione plurimuꝫ ita
ſit: ꝓbabile eſt aquã frigidã q̄nq̄ alijs paribus min⁹ no
cere exhibitã in tēpore ſtatus q̄ in certa ꝑte declinatio
nis eiuſdē morbi particularis. ꝓbat̄:⁊ ſupponit̄ q̄ inten
tio caloris febrilis in corpore cui dat̄ aq̄ frigida eſt cau
ſa minorationis nocumentoꝝ: que faceret aq̄ frigida: ſi
cut eſt nimia infrigidatio mēbroꝝ ⁊ ſpūuꝫ:⁊ triſtis ſen
ſatio frigiditatis: precipue in incõſuetis. remiſſio vo eſt
cõtrarꝫ cã. hoc pꝫ ex Gal. 9. terapētice. caplo 5°: ſm tra
tionē meã: vbi dixit. ⁊ tuꝫ ⁊ incõſueti frigida ꝓpter eſtū
febris coacti bibere. ſ. aquã frigidã nullo leſi ſunt. nam
deinū aſſuetoꝝ aliquis ledet̄ regimē maximum habēs
ex ſuperabundãti multitudine caloris. hic. n. in ſpacioſi
tate vaſorum multus detētus a groſſa ſubſtãtia in eis: ⁊
adhuc humoribus ignitis quãtum a frigida patit̄ infri
gidatus tãtuꝫ in ea efficit calefaciēs. Hec Ga. hoc ſuppo
ſito arguit̄ ſic. poſſibile eſt in ſtatu minus ledi a frigida
aq̄ potata per infrigidationē ⁊ triſtē ſenſationē q̄ lede
ret in declinatiōe: in qua remiſſior eſt calor. igit̄ poſſibi
le eſt hoc nocumētuꝫ eſſe tãto minus ſuo ſimili in decli
natione q̄ minus erit in oībus aggregatis nocumentis
in ſtatu q̄ ex oībus in declinatiōe. ꝯſequēns pꝫ intelligē
ti q̄ poſt ſtatus plus ſuperat declinationis certã partē:
imo vnã q̄ ꝓportionaliter in intēſione caloris quã ſupe
rat in multitudine vapoꝝ ⁊ humoꝝ. Et q̄ꝛ vapores ⁊ fu
mi magis calidi ⁊ cõiuncti maiori caliditati mēbrorum
⁊ humoꝝ magis reſiſtūt ingroſſatōi per infrigidationē
q̄ facit aqua frigida: q̄ reſiſteret pauci in declinatione:
⁊ cõiuncti illi calori mēbroꝝ:⁊ humoꝝ: ⁊ ꝓpterea medi
cum opꝫ diligentē eſſe imaginatorē ⁊ ꝯiecturatorē diſ

poſitionā corporiſ in dādo frigidā aquā. vt Gal. io. dixit terapētice: ⁊ indigōnē cognitionē pſentiū ⁊ pnoſticorū ſuturoꝝ. ℂ Quinta ꝯcluſio: ſʒ ita ſit vt pcedētes cōcluſiones aſſerūt. vtplurimū tamen in febribus: in qb⁹ opꝫ dare aquā frigidā: nō obſtantibus pſentia putredinis ⁊ apoſtematis melius eſt ſtatiꝫ: ſicut medicus occurrit dari aquā frigidā ꝙ̄ expectare: ſiue fuerit pncī^m: ſiue aliud tempus febris. ſ. particulare. Hec pꝫ ex Gal. io. terapēti. caplo. 6. cū dixit: poſtq̄ docuerat dari aquā frigidaꝫ: cū nō ɜdicit flegmon aliquis: aut putredo humoꝝ: hec verba. Si vo aliqd hoꝝ. ſ. aut flegmon: aut putredo appareat: attēdere ſubtilr opꝫ: ⁊ diiudicare: in quo tēpore frigidā aquā dare pſumemus. Ego eni dedi multis taliuꝫ meli⁹ eē exiſtimamus in eodē quo moꝝ tēpore: ⁊ cetera: que ſequunī: vide per te. Et dixi notāter vtplurimuꝫ: q2 in qbuſdā diſpōnibus opꝫ expectare digeſtionē: vt pꝫ ex Ga. 9. terapenti. caplo ſupra allegato. vbi poſtq̄ dixit ꝙ heriſipilas cretiſſimas ⁊ puras nullo alio ſanabis ꝙ̄ cū aqua frigida. mixtuꝫ vo ſi qd fuerit flegmonis digōnis opꝫ expectare cognitiōes. ſ. in dādo aquaꝫ frigidā: ⁊ hoc quātuꝫ eſt ex parte flegmonis. Naꝫ multo exiſtēte periculo de caſu in ethicā: pꝫ ex auctoritate. x. ſtati poſita: ꝙ opꝫ ſtatim dare aquā frigidā. ℂ Sexta ꝯcluſio: ſʒ aqua frigida in febribus hūoralib⁹ qn̄qꝫ ſit exhibēda añ materiei digeſtionē: quādoqꝫ minus digeſta mā: tamē alijs paribus conueniēter eſt eius exhibitio cuꝫ mā eſt complete digeſta. Iſta pꝫ quo ad pmā partē ex dictis de cauſone: in quo mā ſubtilis per aquaꝫ frigidam digerit̄. Et etiā de infirmo Gal. de quo ſupra in ꝯcluſione ſecunda. Et quo ad ſcdam partē pꝫ: q2 mā exiſtente cruda magis dubitādū eſt ne virtus poſſꝫ māꝫ bene digerere. Nō ſolū. n. p ingroſſationē ⁊ īfrigidationē talis mā digerit̄: vt oñſum eſt in pn° iſti⁹ capli: ſʒ p acqſitionē diſpōnū per quā ſit obediēs nāli calori aliaꝝ a mō ſube. ſ. p modum mixtiōis: ſʒ qn̄ mā ē digeſta ꝯfortata ṽtute p tēperamētū acqſitū mēbris ex potu aque frigide magis ſecure ſanitas expectat̄ ⁊ materiei expulſio. Et ideo Gal. 9. terapētice loco ſtatim allegato in flegmone expectauit digeſtionē: ⁊ paulo añ dixit. naꝫ in qbuſcūqꝫ in pncipali mēbro flegmonoſo tumoꝛ vel xdimacoſus vl ſchiroſus ē. nō opꝫ habēs dari frigidaꝫ. ſimilr nec qbuſcūqꝫ obſtructio vel putrefactio humoꝝ ineſt indigā. ſi vo māifeſta videris ſigna digōnis ſine pdictis tumorib⁹. illud ſoluꝫ adhuc ſcrutādū eſt ne aliq̄ particula ita frigida ſit complexione: vt in eā oſtendat nocumentū. Ecce ꝙ Gal. ſine digōne nō dat: ⁊ cū digōne dat: ſʒ hoc itelligi debeat de talis indigōne: que eſt p groſſitiē vel viſcoſitatē: aut ſaltem nō pp nimiā ſubtilitatē ⁊ flāmā: ⁊ infra in eodē capitulo ſm vnā cotationē dixit. Sanatiōes vo ſinochaꝝ febrium due: ⁊ he ſunt maxime flobothomia ⁊ aqua frigida: ſʒ illa quidē in omni tēpore ferēte demū virtute. frigide vo aque potus: tamē in pulſib⁹ ⁊ vrinis manifeſta ſigna digeſtionis videas. vñ q2 qn̄ Gal. ibidem dixit de expectāda digeſtione in dādo frigidā aquam loquit̄ Auic. in ſinocha: aut in his: in qbus eſt apoſtema ſanguineum vel flegmaticū vel melācolicū: vt pꝫ ex lr̄a: videt̄ mihi ꝙ ille ſue vl̄es ſint reſtringēde ad febres: in qbus non ſolum eſt humoꝛ dicibilis: ſed frigidus: aut groſſus qui ſit cauſa febris: aut cū illo coniunctus. ℂ Septima cōcluſio. in qbuſdā febribus aqua frigida ſubito multū eſt cōueniēs: ⁊ ſi pauca daret̄ noceret. ℂ Iſta concluſio pbat̄ de febre peſtilēnali ex Auicē. in caplo pprio. vbi dixit. Et aqua frigida plurima ſubito ē iuuatiua valde: pauca āt ꝯtter exhibita forte excitat caliditatē. De cauſone aūt cōſtat ex Raſi. io. Almāſoris: ꝙ multe aque frigide q̄titas in frigiditate minoꝛ dari dꝫ tēpore vehemēte caloris: ⁊ idē facit Aui. in cura cauſonis: ⁊ Ga. ⁊ in diuiſionibus Raſis. ⁊. 7. cōtinētis. caplo de febre ꝯtinua ex ſanguie: ⁊ 3° regiminis acutoꝝ: ⁊ Halyab. in cura cauſonis. Sed ꝙ pauca quātitas quādoqꝫ obeſſet ſola data cuꝫ multa iuuaret ſubito data. pꝫ ex rōne. Si. n. in peſtilēnali pauca accēdit caliditatē ⁊ exiccat. hoc nō erit niſi q2 inflāmat̄: ⁊ poſtea calefacit: ſicut ex Ypo. dictū eſt ſupra de illis: in qb⁹ colera ſub dyafragmate dominat̄: ſed hoc pōt in cauſone ⁊ ſinocha ſimulr cōtingere vt pꝫ: ergo nō ſolū in peſtilēnali: ſʒ ēt in alijs febribus eſt va. ℂ Octaua ꝯcluſio: ⁊ ſi aq̄ frigida multe q̄titatis cōueniēter ⁊ in pn° ⁊ in augmēto ⁊ in ſtatu ⁊ in declinatione vl̄i adminiſtrari pōt in febrib⁹ hūoralib⁹: tñ vtplurimū ꝯueniētius adminiſtrat̄ in ſtatu. Pria ps huius ꝯcluſionis pbat̄: q2 in quolibꝫ taliū tēpoꝝ vl̄iuꝫ pōt eē pículū caſus in ethicā ſine fortiori indicatōe ad oppo^m. ergo in quolibꝫ tali pōt ꝯuenienter adminiſtrari aq̄ frigida: q2 ad talē pículū vitādū exhibet̄. ſcda ps pꝫ. pmo auctoritatib⁹ pria. io. Almanſoꝛ. caplo de cura cauſonis. vbi dixit: ꝙ adminiſtret̄ i tpe vehemētis caloris: qḋ tpꝰ ē ſtatus. ſcda ē Gal. ad glauconē: vbi dicit. fontane aque i ſynocho eligēde: que leuioꝛ ⁊ in die cretico exhibēda. 3° ē Halyabbatis dicētis febre ꝯſiſtentā tenēte pıodica ꝓpinari frigidā opꝫ acceſſionis ei⁹ medio tpe. 4° eſt. 9. terapētice. ingt. n. qñ iſtat magnitudo febris ſicut in ſynochis: neqꝫ vino ⁊ tēdū eſt: neqꝫ balneo: neqꝫ vētolationibus rarefactiuis: ſʒ frigida in his bibita vt antea dcm̄ ē aptiſſima. 5° auctoritas ē in libello ḋ maraſmo: vbi Gal. ſi hepiiloſa fuerit diſpō abſtinere opꝫ ab alimento oīꝫ aq̄ vo frigida ſm ſtatū morbi vtēduꝫ eſt agoniſtice: ita māifeſtus nāqꝫ nominate ꝯſueui qñ repētinā ⁊ frigidiſſimā do. Ex quibus eſt ꝙ Gal. nō ſolū in diſpōne peccātis ſanguinis ſicut in ſynocho: ⁊ in pctō colere dat libentius in ſtatu. Et pbat̄ p cām. nā illo tpe ꝯueniētius dat̄ quo minus ei⁹ nocumēta timent̄. hoc aūt eſt in ſtatu cū pp vehemētiā caloris febrilis nō timet̄ nimia īfrigidatio: ſʒ pṗter digōnē materiei non timet̄ incrudatio. Ex qbus modo pro opando habetis ꝙ aq̄ frigida pura pōt ꝯcedi rōnabiliter in febre interpolata: ſicut fecit Ga. io. terapentice: ⁊ in quolꝫ tpe pıculari ⁊ vl̄i interpolate febris itelligere diſtributiōeꝫ nō ꝓ ſingulis: ſʒ gnib⁹ temporꝝ. Pōt ēt in ꝯtinuis tā in pncipio ꝙ̄ in augmento ⁊ ſtatu ⁊ i declinatiōe adminiſtrari: plurima tñ ⁊ frigidiſſima ꝯueniētius adminiſtrat̄ in ſtatu ⁊ in febrib⁹ colericis alijs deductis. Iteꝫ in pn° ⁊ alijs tpibus ꝯueniēter adminiſtrari. In ſynochis aūt multa quātitas nō niſi poſt digōneꝫ inuenit̄ ꝯceſſa: ſʒ aliqs caſus eē poſſet: in quo ēt āte ꝯueniēter adminiſtraret̄: ⁊ qn̄qꝫ pue: ⁊ qn̄qꝫ mediocris q̄titatis data noceret: vbi data multa ⁊ ſubito ⁊ frigidiſſima multū pdeſſet. Quādoqꝫ aūt ſolū pauca ꝓ vice eſt adminiſtrāda. Et ꝙ medic⁹ diligēter dꝫ ꝯſiderare ꝯditiōes idicātes ⁊ ꝯſentiētes dationē aq̄ frigide. Et ſimiliter ꝯditiōes phibētes: ⁊ tunc bñ penſatis dare ⁊ nō dare: aut multū: aut parū ſm fortitudinē idicationuꝫ: ⁊ ꝙ auctes de nō dādo in pncī⁹ vel nō dādo āte digōneꝫ nō ſunt ſimplr intelligēde. Utꝝ aūt in ꝯtinua ſit min⁹ pículū ꝙ̄ in interpolata ſi nō ſint ꝯditiōes ɜdicētes: puto ꝙ nō: ſʒ nō eſt equalis quātitas dāda: ſʒ ɜdicēte cruditate humoꝝ maius pículū eſt in dādo in ꝯtinua ꝙ̄ in interpolata alijs pibus: ſʒ Marſili⁹ videat̄ ɜriū dicere. Et rō: q2 hūoꝝ icrudatio ē multū pículoſioꝛ i ꝯtinua ꝙ̄ in iterpolata. ℂ His ḡ habitis videt̄ ad argumēta. Ad pmū pꝫ ꝙ Auic. voluit ꝙ ſi cū febre ſit anxietas ⁊ ꝯturbatio ex mā ibibita nō dꝫ potari aq̄ frida: ſʒ calida niſi

fortaſſis

fortiores ſint alie idicatiões. ¶ Ad ſcḋs ps Hyp. noluiſſe illas auctes abſolute itelligere ſ; cōparatiue reſpctū aliop potuum vel reſpcū ſui cōmixte cū alijs potibus: vt dixi ſupra i correlario ſecūdi nōbilis p qḋ ſint expoſite oēs auctēs Hypoc. ⁊ Gal. in illis argumētis tacte niſi id qḋ dr̃ in 5° argumēto: qꝫ data corpori inanito adducit eū in defectōez. nā h̄ eſt vep qn̄ dat̃ multa ⁊ in corpore multū inanito: qꝛ multū debilitato p viā reſolōis ⁊ reſpectu ei9 qḋ faciūt in tali caſu alij potus: nō tn̄ ſunt oēs febriētes hoc mō multū inaniti: imo qn̄ ita eēnt vt erat ille ifirmus Gal. aq̄ nō dat̃ ſola: ſ; aut cōmixta cū alio potu: aut iter alios potus. Et ſilr vltima auctoritas qꝫ in nulla egritudine d; dari pura: aut ſola intelligit̃ de illis egritudinib9 de q̄bus ibi loquit̃ Hypo. nō vlr de omni morbo. Et intelligit̃ ſola: ita qꝫ nec añ: nec poſt aliud detur in morbo: merito cuius aqua habeat aliter operari. Redeamus igit̃ ad textum cum dicit.

¶ Niſi ſit ſtomachus: aut epar debile: aut frigidum: aut ſit in viſceribus apoſtema: aut ſit in viſcerib9 dolor: aut ſit ꝯplexio ei9 pauci ſanguinis: aut caliditas eius innata debilis: quare debilitat̃ poſt potū aq̄ frigide: aut ſi nō ſit ꝯſuet9 potare aquā frigidā ſicut illi q̄ ſunt de regione calida. iſti. n. ſpaſmant̃ velociter: ⁊ aſſociat̃ eis ſingultus ⁊ extenuatus eſt de hac ſumma.

¶ In hac pte ſupra diuiſa narrat ꝯditōes ꝓhibētes exhibitionē aque frigide ⁊ ꝯditiōes idicātes exhibitiōez vel tolerantiā exhibitiōis ei9 ibi 2°. (Ubi aūt mā calida.) ¶ In pmo ponit octo ꝯditiones ꝓhibētes dationē vel idicātes nō dari aquā frigidā dicēs: qꝫ d; dari aq̄ frigida cū ꝯditiōib9 poſitis ſupra in cañ. niſi ſit ſtomachus: aut epar debile. Et p hāc pmā dat̃ intelligi ēt debilitas aliop mēbrop q̄bus h; obuiare aqua frigida: ſicut dyafragma ⁊ inteſtina ⁊ alia: ſ; expreſſit hoc tāq̄ aptius leſibilia. ¶ Scḋo nō qꝫ itelligit̃ ſiue ſint debilia ſm ſuā nāz ſiue ex egritudine ſiue ex cā preter nām. ¶ Tertio nō qꝫ debilitas pōt intelligi: aut rōne male ꝯplōnis: aut cū mā vel ſine: ⁊ de hac i iſta pte nō puto qꝫ itelligat: qꝛ tūc nō fuiſſ; opportunū ſtati addere aut fridū: aut paꝝ ſanguis: aut caliditatē inatā debilē: qꝛ oēs illi modi ſub iſto p ꝯtinent̃: ſ; loquit̃ de debilitate: q̄ eſt pp̄ reſtare raritatē: aut largitatē porop: ⁊ parū ꝯpactā mēbris ſubaꝝ: dato qꝫ nō ſit textū ex villis: ⁊ h̄ debilitas vniuſcuiuſq; mēbro pōt leſſe: vt p;: ⁊ facit hoc mēbꝝ debile in reſiſtēdo cauſis extrinſecis occurrētib9 tā calidis q̄ frigidis. primo qꝛ tale min9 h; de q̄litate p quā reſiſtit. ſcḋo qꝛ facilius applicat̃ ad ꝓfundā ptē mēbri applicādo penetrando in ipm. Et de hac loquit̃ Aui. ēt ſcḋa pmi doctrina ſecūda. in caplo de cauſis debilitatis membrop: ⁊ in multis locis: ⁊ tunc cā pñtis eſt nō: qꝛ ſtomacho vel epe exiſtētibus debilib9 p potū aque fride multū infrigidant̃: ⁊ ſic addit̃ in eop debilitate: ⁊ eop opōnes multum nocent̃: ita vt aliqñ mors ſequat̃: vt narrat Gal. 7. terapēn. cap. de cura male ꝯplonis ventris calide ⁊ ſicce. ¶ Quarto nō qñq; iueniri vnā ptē ſtomachi debilē: alia exñte forti: vt puta meri vel os ſtōachi debile fundo forti exñte: vel ꝯ. Et iō ex potu aque frigide qñq; ledunt̃ opōnes inferioris partis: puta digeſtio ⁊ retentio: qñq; ſupioris vt deglutitio. Et l; Ga. in loco allegato. 7. terapentice loquat̃ de debilitate p malitiā ꝯplonis: cū ēt de iſta verificarēt̃ vltima quo ad hoc attende qꝫ ps verificat̃: qꝛ iſta indicāt nō dari. Pōt aūt qñq; debilitas iſta minus idicare de nō dādo q̄ alie cāe qꝫ nō obſtāte debilitate dabit̃ aqua frigida multa vel pauca ſm iudiciū extimatiuū medici. ¶ Scḋa ꝯditio eſt qꝫ nō ſit ſtomachus frigidus aut epar: ⁊ hoc eſt vep tam de frigiditate nāli q̄ de accñtali ſiue cum mā ſiue ſine mā: ⁊ ita intelligi d; de alijs mēbris: que per potum aque frigide opponunt̃. nam exhibita aqua frigida augebit̃ mala ꝯplo: ⁊ multo maius fiet nocumētū in mēbri opōne. ¶ Et nō qꝫ ēt cōtingit vnā ptē ſtomachi eē calidā: puta fundū: ⁊ aliā frigidā: vel ſaltē nō calidā: puta meri: ⁊ ſic ledet̃ vni9 opatio ex potu aque frigide: vt ſumit̃ ex Gal. 7. terapentice loco ſtatim allegato de illo hoīe q̄dragenario q ex potu aque frigide ſanatus eſt a mala ꝯplone calida ventris: ⁊ ceſſauit ſitis. ſed ꝓhibita eſt deglutitio: ita vt tandem mortuus ſit. ¶ Tertia ꝯditio ꝓhibēs dationē aque frigide eſt apa in viſcerib9 ſcil; ſtomacho iteſtinis epe ſplene ⁊ ſilib9. Ubi nō pmo qꝫ apatib9 exñtib9 frigidis res eſt clara: qꝛ p aquā frigidā incrudat̃ humor ⁊ ꝓhibet̃ reſudatio: que in talibus apatibus eſt quaſi cōtinua pp̄ ingroſſationē factā ab aqua ⁊ cōſtricto membro ſi ſit ſenſibile auget̃ dolor. de apatibus vo calidis ſi ſint ſanguinea: aut mixta timet̃ ēt ex potu aque frigide ingroſſatio mārei ⁊ incrudatio ⁊ ꝯſtrictio porop ⁊ doloris augmētatio, ⁊ ꝓhibitio reſudationis: ⁊ ſimilr in apatibus mixtis cū colera ⁊ flegmate: vel cū colera ⁊ ſanguine: ⁊ in pura heriſipila inquātuꝫ eſt apa: in quo eſt reiudatio ⁊ dolor ⁊ reſolō aqua frigida facit nocumentū: l; qñq; pp̄ flamme vehementiā dari oporteat aquā frigidā dixi: et heriſipilas vo qḋ demuꝫ certiſſimū eſt nullo modo alio ſanabis q̄ cum aqua frigida. Apoſtema ergo ꝓ quāto eſt tumor preter nām ex mā imbibente mēbri poroſitates indicat ꝓhibitionem aque frigide: lic; multotiens flāma materiei fortius indicet ꝯriuum vt in certa. i. pura heriſipila. ¶ Quarta cōditio indicans nō dari aquā frigidaꝫ eſt dolor in viſcerib9. Ubi nō qꝫ Gen. dicit huius cauſaꝫ eē: qꝛ dolor ponit mēbꝝ dolēs valde paſſibile ⁊ receptibile impreſſionis ab aqua frigida: ⁊ ideo valde leſibile: ſ; nō dat modū: quo mēbrū dolēs ponit̃ facile paſſibile ab aqua frigida. Marſili9 aūt dicit: qꝫ ſi dolor eſt pp̄ ſolutam ꝯtinuitatē: facile patit̃ membrum ab aqua frigida: qꝛ frigidū vlceribus mordax. ſi vero dolor ſit a mā apāte in eo erit ſolō cōtinuitatis: ⁊ ſi fuerit a frigiditate aqua frigida dolorē augmētat augmētando cām. ſi aūt ſit a caliditate: qꝛ illa cum ſit dolorē reddit membrum laſſum: ⁊ iō multum paſſibile: ⁊ qꝛ multū de ſpū corrūpit̃ ab aqua frigida. ideo ēt ledit̃ ab ea. Conſidera tamē qꝫ in combuſtione ignis conuenit infuſio membri vehemēter dolēns in aqua frigida: ⁊ ego in filio meo Ludouico ꝓbaui cū ambos pedes in ignē miſiſſ; vſq; ad medium cruris: qꝫ nullum remedium mitigabat acerbiſſimum dolorem niſi retentio pedum ⁊ cruris in aqua frigida per tres dies: qꝛ oportebat ſepe imutari vt frigida eſſet: aliter non mitigabat̃: ideo puto qꝫ qꝛ non eſt veriſimile cum tanta flāma quanta eſt ex igne cauſari dolorē in interioribus: ⁊ quādo eſt dolor nō indigens tanta extinctione: ſicut in cōbuſtione ignis fit magnuꝫ nocumētum per cauſas dictas adminiſtrādo aquā frigidaꝫ: ⁊ iō dolor in viſceribus indicat non adminiſtrari: ſed tamen cum dolore pōt coniungi caliditas tanta qꝫ oportet eaꝫ dari non obſtantibus nocumentis. Et ideo Galienus. 10. terapentice numerando nocumenta aque frigide dicit qꝫ ꝓhibet ſubtiliari humores faciētes heriſipilā: ⁊ tamē poſtea dicit qꝫ heriſipilas nullo alio ſanabis q̄ cū aqua frigida. ¶ Quinta conditio indicans non dari aquam frigidam eſt qꝫ complexio debentis capere ſit pauci ſanguinis. Ubi nō qꝫ calor innatus nō ſoluꝫ reſiſtit inquā-

tum calor remittentibus ipm circa debitum gradum: ſ; inq̄ntū ab aīa ⁊ v̄tute viuētis ꝯſuat: mō ſanguis ē vnū de iſtrumētis: q̄bus mediātibus mēbra pncipalia cōſeruant caliditatē alioꝝ mēbroꝝ ⁊ ēt ꝓpꝛiā: cū ergo homo h; paucū ſanguinē; ēt ſi hēret tm̄ de gradu caloris: quo ad mēbra minus reſiſtūt infrigidatiōi vltra modū ſui tēpamēti q̄ ſi ſanguinē bonū hēret ſatis. Et iō aq̄ frigida pōt talia corpa magis ledere. Scđo nō q̄ hec paucitas ſanguis itelligit̄ ſiue ſit ſm nām talis hominis ſiue pp etatē ſiue pp euātionē vel aliā cām pter nām. Dicit̄ ēt cōplexio pauci ſanguis q̄cūq; ſit illa ſiue cala ſiue frigida pauco ſanguini ꝯiūcta reſpcū ſanguis tēpati. Et oꝫ ſcire q̄ ſicut eſt paucitas maior: ita eſt indicatio merito iſtius fortior. Et hec eſt vna de cauſis q̄re in corpe ſicce ꝯplonis pari extīte calore minus cōcedit̄ de aq̄ frigida. vt vult Gal. 7. terapentice loco allegato. Sexta ꝯditio ē q̄ ſit caliditas inata debilis: ⁊ ē iſta ꝯditio cōior imediate pcedēte: q2 ois ꝯplo pauci ſanguinis h; inataꝫ caliditatē debilē: ſ; nō ecōtra. pōt. n. inata caliditas eē debilis ex defectu ſpūū: ſ; q̄ritas ſanguinis non eēt pauca: ⁊ ex malitia ſanguinis: ſ; in q̄to nō peccaret ſpāliter ⁊ ex raritate totius corpis vel ſubſtātia cordis vel alioꝝ membroꝝ nobiliū: vel pp modū mixtionis vel pp occultam ꝓprietatē vel celeſtē iſluxū: ⁊ iſta nō cognoſcunt̄ a medico niſi p experiētiā in corpe illo: ſicut īfra dicet̄: q̄ q̄daꝫ corpa carnoſa diſſoluunt̄ ex ieiunio cito. Et tūc pꝫ veritas huꝰ ꝯditiōis: q2 talis caliditas paꝝ reſiſtit aque frigide. ¶ Septia ꝯditio: q̄ homo ſit incōſuetus potui aq̄ frigide. Et rō eſt: q2 impreſſio incōſueta eſt magis v̄tuti horribilis. vñ occurrēte aq̄ frida mēbris icōſuetis ꝯbūtur ſi ſint neruoſa. Et ſpūs multus ad cor reuocatur. vñ multotiēs ſequit̄ ſpaſmus: aut ſingultus q̄ eſt motꝰ ſtomachi ꝓportiōalis ſpaſmo. vbi āt talis ſenſatio ⁊ occurſus eēt icōſuetus nō eēt ita horribilis. Jtē p aſſuefactionē ad talia acqrūt mēbra v̄tutē reſiſtēdi eis. vt dr̄ in cōmēto affo. ex multo tpe ꝯſueta. Et iō minꝰ incōſuetudo bibēdi aquā frigidaꝫ eſt idicās de nō dādo. dr̄ aūt q̄ in ethiopia ⁊ in regiōibꝰ illis extreme calidis nō potāt aq̄ frigidā. Et h̄ dicit Gētilis habuiſſe ab vno ſuo ſcholare q̄ ibi fuit: ⁊ dicebat eos putare ſe debere ſpaſmari ſi potarēt eā. ¶ Octaua ⁊ vltia ꝯditio eſt q̄ ſit extenuatus ⁊ cā ē clara. naꝫ iſti hñt ptes neruoſas diſcoopertas: q̄ facile a friditate aque pcutiunt̄: ⁊ cū hoc hñt paucū de carne: q̄ ē mēbꝝ calidū reſiſtēs ipreſſiōi aque frigide. Nō vltimo quo ad has ꝯditiōes q̄ nō ſolū iſte indicāt nō dari aquā fridā: ſ; ſunt aut pncipaliores: aut p quas alie dantur intelligi: ⁊ tu vidiſti ſupra in q̄ōne multas alias poſitas a Ga. ⁊ ab Hyp. i diuerſis locis. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Ubi aūt materia calida aut groſſa iā digeſta eſt ⁊ corpꝰ eſt carnoſuꝫ ⁊ caliditas innata exuberans ⁊ virtus eſt fortis ⁊ viſcera ſana nō frigida: coruꝫ cōplexio radicalis nō inſueta aque frigide: immo aſſueta aque frigide valde. tunc aqua frigida eſt melior res.

¶ Narrat ꝯdicōes indicātes dari aquā frigidā: aut ꝯſentiētes. Et diuidit̄ in duas ptes. pꝰ facit q̄d dcm̄ eſt. 2ª narrat effectus bonos ꝯñtes talē potuꝫ: ⁊ eſt q̄ſi ꝓbatio ꝯditionū dictaꝝ in ſcđa. (Multotiēs enī.) ¶ Dicit primo q̄ mā eſt calida aut groſſa iā digeſta: ⁊ ſunt due cōditiones. 3ª ē corpus carnoſuꝫ. 4ª eſt caliditas inata exuberās. 5ª eſt fortitudo v̄tutis. 6ª ē ſanitas viſceꝝ: q2. ſ. careāt apate ⁊ dolore. 7ª q̄ ꝯplo viſceꝝ nō ſit frigida radicaliter. 8ª ⁊ vltima q̄ ſit valde ꝯſuetus potui aq̄ frigide. Cū his. n. ꝯditiōibꝰ in febrē dicit q̄ aqua frigida eſt melior res. ¶ Circa quā ptē ꝯſidera pmo q̄ Aui. ſupius in pnꝰ cañ. dixit: q̄ mā ſubtilis idiget igroſſatiōe vt digeratur: ⁊ q̄ aqua frigida faciat illud: ex quo dedit intelligi q̄ i mā ſubtili calida ꝯuenit potꝰ aq̄ frigide ēt añ digonē vt ē dcm̄ ſupra i q̄ōne: ſ; in mā groſſa nō ꝯuenit niſi poſt digōnē ēt ſi ſit calida merito groſſitiei: ⁊ iō puto q̄ Aui. hic p māꝫ calidā itelligit calidā ſubtilē: ⁊ h̄ dat intelligi ſtatim ſubiūgēdo groſſuꝫ. ¶ Pˀla ḡ ꝯditio ē mā cala ſubtilis ſiue digeſta ſiue nō: q2 ēt nō digeſta aq̄ frigida digerit. ¶ Scđa vˀo ꝯditio ē mā itēꝝ: ſ; groſſa ⁊ digeſta nō ꝯuenit añ digōnē merito iſtiꝰ: ⁊ hāc ītiam abſolute vult Gen. ⁊ puto q̄ ſit bona. Oꝫ ſi q̄rat̄ cuiuſmodi eſt iſta mā groſſa iā digeſta: dr̄ q̄ pōt eē colera groſſa ⁊ pōt eē ſanguis in cuius febre expectat̄ digeſtio in dādo in potu aquā frigidā. de febribꝰ aūt in q̄bꝰ eſt mā frida nō vīr m̄i doctores q̄ ita ꝯcedāt aquā frigidaꝫ. Nā aq̄ ꝯcedit̄ in febribꝰ: in q̄bꝰ eſt fortis flāma q̄ nō ſit a mā frigida. Putandū tñ eſt q̄ ſi eēt mā mixta ⁊ haberet febrēs inflāmationē fortē: ⁊ ſciremus q̄ tota eēt cōplete digā q̄ daret̄ aqua frigida ſi eēnt ꝯditiōes hic poſite: ſ; q̄ñ mā eſt frigida: pꝛtꝫ q2 nō ſcit̄ q̄ tota ſit cōplete digeſta: ptꝫ pp opilones: q̄ ſunt cū eis nō damus aquā frigidā merito mãei. ¶ Scđo nō: q̄ alie ſex ꝯditiōes poſite ſunt ꝯſentiētes nō indicātes q̄d deſ. Nō. n. opꝫ ſi corpꝰ eſt carnoſuꝫ q̄ demus ei aquā frigidā: ſ; merito carnoſitatis bñ tolerat. Et ſic dicat̄ de alijs ꝯditionibꝰ hic poſitis. ¶ Tertio nō: q̄ ad dandū aquā frigidā iſte ſex oēs debēt ꝯuenire aut ſaltē tā multe q̄ ſupet oppoᵐ indicātes: multotiens. n. vna de iſtis deficiens ſufficit ꝓhibere ab aque frigide datione. Sed rñdēdo particulariter ad ꝯditiōes p corpus carnoſum pōt intelligi omne nō extenuatū p carnis tempatū hoc mō diceret̄ carnoſum: ſed illud q̄d eſt medie habitudinis q̄d puto veꝝ: aliq tñ volunt q̄ abūdantia carnis reſpcū tēperati eſt de qua nūc loquit̄: ſ; p caliditatē inatā exuberantē poſſumus itelligere corpꝰ hñs multū de ſanguie ⁊ ſpū: in q̄bus multuꝫ abundat inata caliditas: ⁊ iſta ꝯditio opponeret̄ ꝯditiōi pauci ſanguis ⁊ caliditati inate debili: p ſpūum ꝓuatiōnē vel exuberantē caliditatē inatā itelligimus oēm fortem ad reſiſtēdū: p modos oppoſitos modis debilitatis ſupꝛapoſitis: ſ; per virtuteꝫ fortē poſſumus itelligere q̄ ſit v̄tus pncipaliuꝫ mēbroꝝ fortis: aut q̄ mēbra ſint bene cōpacta: aut q̄ ſit exuberās caliditas inata: ⁊ pēdet a forti v̄tute tā merito aſpectuū q̄ merito ꝓprietatum coniunctarū: per viſcera ſana intelligimus q̄ nō ſint dolentia: nec apoſtemata: ⁊ eſt oppoſitū duarū ꝯditionū ſupꝛapoſitarū. Et q̄ nō ſit frigida coꝝ complexio radicalis ſcilꝫ viſcerū: maxime ſtomachi: ⁊ epis ⁊ inteſtinoruꝫ ⁊ alioꝝ: que offendunt̄ ab aqua frigida: intelligit̄ de cōplexiōe nāli: ⁊ eſt oppoᵐ conditionis ſupꝛapoſite q̄ eēnt frigida indicando nō dari. De conſuetudine ſatis pꝫ q̄ reddit corpus minus offenſum ⁊ leſum ab equali alteratione: ⁊ forte etiā minus alterabile: ⁊ oēs iſte ꝯditiones verificant̄ p oppoſitaꝝ verificationē in ꝓhibendo: multe aūt ſunt alie vt dixi in q̄ōne: ſed iſte ſunt pncipales: ⁊ p quas dant̄ alie intelligi: ſicut carentia opilonis q̄ caliditas nō retrahat̄ ⁊ ſuffocet̄ p aliquod accidens: q̄ non ſit coniuncta humoꝝ putredo nō ſubtiliuꝫ: ⁊ ſic de multis talibus: de quibus intelligis p dicta in q̄ōne.

¶ Multotiēs eniꝫ adiuuat ad expellenduꝫ materiam cum ſolutione nature: aut per vomitū: aut p vrinā: aut per ſudorem: aut per omnia illa. quare fit ſtatim vt ſanetur.

¶ Narrat hic vtilitatẽ que ſequunt̃ ad potũ aque frigide cũ circũſtantijs dictis: ⁊ eſt quaſi ꝓbatio dicti precedẽtis: ⁊ dicit ꝙ multotiens ꝑ talẽ potũ iuuat̃ natura ad expellendũ materias ꝑ fluxũ ventris ⁊ multotiẽs ꝑ vomitum: q̃nqꝫ ꝑ vrinas: q̃nqꝫ ꝑ ſudorẽ: aut ꝑ oĩa iſta loca: aut ſupple per aliqua eorũ: ⁊ hec expulſio eſt cauſa vt ſtatĩ ſanetur. ſi ergo volumus ad ꝓpoſitũ deducere: arguatur ſic. illa eſt melior res infirmo patiẽti febrem per quam fit vt ſtatim ſanet̃: ſed aqua frigida potata eſt huiuſmodi dicto. igr̃ ipſa eſt melior res: q: tñ dicit ꝙ hoc fit multotiẽs: rõ nõ ꝓbat niſi ꝙ vt in plurib⁹: ⁊ hoc ſufficit medico: cauſa aũt quare Au. nõ dicit ſemper: eſt particulares conditiones corpoꝝ: ꝑꝑ quas nõ ſemꝑ talis effectus ſequit̃. ¶ Conſidera ergo ꝙ multotiens materia eſt digeſta ⁊ virtus nõ ſufficit ipſas expellere ſine adiutorio: ⁊ adiutoria ſunt diuerſoꝝ modoꝝ: aqua vo frigida extinguẽdo febrilẽ calorẽ temꝑat cõplexionem membroꝝ. vñ ↄfortat̃: q: virtus ſequit̃ tẽꝑamẽtũ cõplexionis. Relaxata ẽt mẽbra ⁊ rarefacta nimietate caloris conſtringunt ⁊ exprimunt materias imbibitas. ¶ Hic tñ queritur. Que mãe ſunt iſte: q̃ his quatuor modis euacuant̃: videt̃ ꝙ de tribus humoribus. ſ. flegmate colera: melãcolia: ↄſtat ꝙ ꝑ loca dicta euãri poſſunt. Et in febre a colera ⁊ flegmate pẽdente vel colera ſola ambo humores vel vnus ꝑ has vias euãre poterũt: ⁊ cognoſcunt̃ colore ſuo. Et in feb. ſanguinis ↄtingit pmo ꝙ ſanguis in iſtos humores ↄuertat̃ ⁊ expellat̃ ꝑ hos modos ⁊ ſequit̃ ſanitas: ſtat ẽt ꝑ hos modos. ſ. ſolone vomitu vrina ſudore expellat̃ ſanguis vir. nã ꝙ ꝑ fluxum vẽtris colligi põt. 14. tertij. caplo de hũiditatib⁹. qbus accidit vt egrediat̃ cũ cibis: ⁊ ꝙ ꝑ vomitũ intelligit̃. 13. tertij. caplo de vomitu ſanguis: ⁊ ꝙ ꝑ vrinã colligi põt. 19. ⁊. 18. tertij. ſed ꝙ ꝑ ſudorẽ nõ memini me legiſſe in medicina. ſ. ꝙ vtiliter: põt tñ iuui ex dictis Ariſto. in 3º de partibus aĩaliũ: videt̃ tñ rõnabilius ꝙ ſanguis euacuat̃ ꝑ fluxũ ex narib⁹: aut emorroydas: aut mẽſtrua: quos modos forte vt notiores tacuit Aui. ¶ Ulterius nõ ꝙ iux̃ ſniam Halie. 9. terapẽtice: nõ ſoluꝫ in expellendo incõuenieẽs nociuũ iuuari ꝑ potũ aque frigide: ſed in attrahendo ↄuenieẽs ⁊ ſeparãdo ipm ab icõuenienti: ita ꝙ ſequat̃ mali expulſio ⁊ boni nutrientis ad mẽbra ſolida attractio. dicit. n. ita ad lr̃am. natura. n. ſolidaꝝ animalis particularis roborata humoribus q ſunt ꝑſubtiliati opponit̃ vt queqꝫ qdẽ ſuanes ⁊ nutrire ſufficiẽtes: hos qdẽ attrahat ad eas. Inutiles vero abijciat: aut ꝑ cutẽ: aut per ventrem ⁊c̃.

¶ Et quãdoqꝫ dat i potu medicus de aqua frigida infirmo quãtitatẽ plurimam adeo donec color eius fiat viridis ⁊ tremat: que ſit ſaltem perueniens vſqꝫ ad minã vnã ⁊ dimidiam: ⁊ fortaſſe conuertitur febris ad flegmaticam: ⁊ fortaſſe ↄfortat̃ natura ⁊ expellit mãm cuꝫ ſudore ⁊ vrina ⁊ fluxu vẽtris: ⁊ eſt ſanitas.

¶ In iſta pte ſupius diuiſa narrat q̃titatẽ quã dat aliqñ medic⁹ õ aq̃ frida ⁊ illi⁹ effect⁹ dicẽs: ꝙ q̃nqꝫ medic⁹ dat ĩfirmo q̃titatẽ plurimã de aq̃ frida adeo donec ꝑmutetur color ei⁹ ⁊ fiat viridis ⁊ tremat. Et iſta q̃titas q̃nqꝫ aſcẽdit ſaltẽ ad eminã vnã ⁊ ſemis. Et ſubdit ꝙ ꝑ hunc potũ: q̃nqꝫ febris ↄuertit̃ ad flegmaticã ⁊ fortaſſe ↄfortat̃ nã ⁊ expellit mãꝫ ⁊ fit ſanitas. ¶ Pꝛio circa hãc pte nõ: ꝙ q̃nqꝫ oẽs ↄductõẽs ↄſentiũt potui aq̃ frigide: ita ꝙ nõ putat̃ futuꝝ nocumẽtũ merito diſpõnũ corpis i illo potu: niſi forte erret̃ i q̃titate. Et in h̃ caſu dat̃ mlta q̃titas: ſꝫ q: taliũ holuꝫ diſpõnes nõ ſũt oĩo ſĩles. iõ ñ põt ꝑ certã menſurã limitari q̃titas aq̃ fride: q̃ dari dꝫ: ſꝫ ꝑ aliud limitat̃: ⁊ Hal. 9. terapeu. loco allato. limitauit ſꝫ appetitũ ĩfirmi. nã vt appetere q̃tũ oꝫ ad extinguẽdũ. vñ ita dicit: nã puo aut nullo ex eo fiente nocumẽto parte eã bibere ſinceri frigidã q̃titã cuiqꝫ laborãs voluerit adhuc magis ↄfidẽs ſi fride potatoꝝ fuerit. Auic̃. ãt determinat ꝑ accidẽs ſupuenientia q̃ ſunt color viridis ⁊ tremor. Intellĩdo ꝑ colorẽ viridẽ liuidũ vel pallidũ: q̃ ſequunt̃ infridato corpe multuꝫ: aut ꝑ retractionẽ ſpũs ⁊ ſanguis ad interiora: aut ꝑ eoꝝ alterationẽ ab aq̃: aut ꝑ vtrũqꝫ modũ. Et ꝑ tremorẽ itellĩdo rigorẽ q accidit ex cõmotiõe pɾiũ ſtõachi ⁊ alioꝝ neruoſoꝝ mẽbroꝝ: q̃ nitunt̃ expellere ⁊ excutere a ſe cãm infridantẽ ſubito. Et vt dixi talis mẽſura nõ ẽ dãda oib⁹ qb⁹ dꝫ dari aq̃ frigida. Sꝫ his i qb⁹ calor idicãs eſt fortis valde ⁊ ↄditiões alie nõ inueniunt̃ ↄdicẽtes: aut ſi ↄdicũt paꝝ ẽ. ¶ Nõ 3º ꝙ emina ẽ nomẽ ipoꝛtãs i varijs locis varias mẽſuras. vñ ſꝫ Alexãdrũ caplo õ diffinitiua: cõphehẽdit̃ ꝙ ẽ cyati. ix. q ſunt vncie. xij. ſ. Et ſm Iſidoꝝ ẽ libra. Scdm vo Aui. ẽ. 40. ſextaria: dũmõ ſextariũ ſit. 20. pe libre. ita ꝙ ẽ h̃ mõ libra cũ⁹. italica ãt ⁊ egyptia emina ponit̃ vncie xvi. Ita ꝙ capiẽdo ſm modũ Aui. ⁊ Serapiõis eẽt emina ⁊. ſ. lib. ij. ſm grecos ſiue rõana qð ẽ idẽ lib. ij. ſꝫ Iſidoꝝ lib. i. ⁊. ſ. Sꝫ nõ opꝫ hic laborare: q: ꝑ ſigna cognoſcit̃ qñ ẽ ſatis: ⁊ ſi dicat̃ qñ ſunt fortia: q̃ idicãt dari aquã frigidã: ita ꝙ dare volum⁹: ſꝫ iterꝫ ſũt fortia idicãtia oppoſitũ q̃titaꝫ debem⁹ dare. videt̃ ꝙ h̃ nõ põt limitari niſi ſꝫ diſcretiões pɾitis medici q ſit doct⁹ i vlib⁹ ⁊ exꝑt⁹ i pticularib⁹. Et ita vult Ha. locis. õ. in qõne allatis. ¶ Sed tũc reſtat du⁹ q̃o febres: i qb⁹ idigem⁹ datõe multe aq̃ fride cõuertunt̃ ad flãticas. vr̃. n. ꝙ h̃ ſit impoſe: q: iſte febres aut ſũt colerice: aut ſanginee: mõ nec colera: nec ſanguis põt ꝑ ĩfrigidatiões ↄuerti i flegma. Et q: coctũ nõ põt icrudari: ⁊ trãſiẽs terminũ decoctõis nõ põt ad terminũ redire: vt dic̃ Auerro. 3º collꝫ. Ad hoc dubiũ rñdet Marſil. trib⁹ modis. pm⁹ ꝙ ſanguis ꝑ multã ĩfrigidationẽ ⁊ hũectatiões põt ↄuerti i flegma: nõ obſtãte ꝙ res trãſiẽs terminũ decoctõis nõ poſſit ad terminũ redire: vt dic̃ Auerr. 3º collꝫ. caplo de mõ gnõnis tertiane. Sꝫ mihi vr̃ ꝙ h̃ riſio nõ ẽ va. nã cã q̃re tranſiẽs terminũ dcoctõis nõ põt icrudari vſqꝫ ad terminũ nõ ẽ alia q̃ꝫ in toto gñe ꝙ coctũ nõ põt icrudari. Et põt colligi ex his: q̃ dixi. õ. in qõne de digõne: ⁊ ſuꝑ pma affo. affo. xx. ¶ 2º. Uidemus ꝙ infridatio pura ⁊ hũectatio ꝑ extrinſecũ occurrẽs ↄgelat ſãguinẽ ⁊ nõ facit ipꝫ albũ vt flegma: nec nã venaꝝ aget ad flegmatis gñõnẽ qð hꝫ ↄplonẽ: q̃ nõ fit niſi a calore digerẽte vt. õ. hitũ eſt. meli⁹ eſt q̃ dicere ꝙ in maſſa ſanguinea ẽ flegma qð ꝑ talẽ ĩfrigidationẽ fit iepũ ⁊ pter nãꝫ: ⁊ poſtea putrefit cũ ſit clauſus in calo loco. ps aũt ſanguĩea extĩguit̃: ita vt nõ ampli⁹ febrẽ faciat aut rectificet̃. ¶ Gẽtilis aũt ymaginat̃ ꝙ ſi ſit ſanguĩea: ſanguis vehemẽter ĩfrigidat̃ ⁊ flegma fit multuꝫ qð eſt pter nãm ꝑꝑ ĩfrigidationẽ: ⁊ poſtea fit febris ex ſanguine flegmatico. i. cui multũ putrẽtis flegmatis eſt admixtũ: ita vt dici poſſit flegmatica.

¶ Subtiliſſimi doctoris Ugonis ſenenſis in pmam fen quarti canonis iterpretatio ꝑ egregiũ artiuꝫ ⁊ medicine doctorẽ Magrm Ioãnẽ tolẽtinũ Ueronẽſeꝫ accuratiſſime caſtigata feliciter explicit. Mãdato ⁊ impẽſis heredũ nobilis viri. D. Octauiani Scoti ciuis Modoetienſis ⁊ ſocioꝝ ſumma diligẽtia impreſſa Uenetijs ꝑ Georgiuꝫ Arriuabenũ anno recõciliate natiuitatis. 1515. die 14º. Ianij.

¶ Capituloꝝ ac q̄ōnū famoſiſſimi Ugonis Senenſis in quarti canonis Auicēne Fen p̄ma tabula.

¶ De diffinitiōe febris ⁊ eius diuiſiōe. Caplm̄. p̄m.

Utrū febris ſit i ſupabūdātia calitatis. q. i.
Utrū febris ſit ſolum calor additus ſuper nālem vel aggregatum ⁊c̄. q. 2.
Utꝝ cor ſit primū ſubm̄ febris. q. 3.
Utrū in feb. ſit neceſſarium vnāquāq; corporis operationem ledi. q. 4.
Utrum omnis febris: que eſt in membris alijs a corde deferatur mediante ſpiritu ⁊ ſanguine. q. 5.
Utrum in omni febre ſit neceſſarium aliquid cordi intrinſecum poni in calefacto eſſe. q. 6.
Utꝝ febris ſit morb⁹ cōpoſitus ex calido ⁊ ſicco. q. 7.
¶ De preparatis ad febres. cap. 2m.
¶ De horis febrium. cap. 3m.
Utrū quilibꝫ morbus hēat quattuor tēpora. qō. i.
Utrum poſt apparitionem ſignorum digeſtionis ſit poſſibile egrum mori in illo morbo. qō. 2.
Utrū contingat mori egrum in declinatione vi morbi cuius eſt declinatio. qō. 3.
Utrum in ſtatu materia ſit ex toto digeſta ⁊ non vlterius digeratur. qō. 4.
¶ De cognitione horarum egritudinis. cap. 4m.
Utrū egritudines habentes paroxiſmos breuiores ſint breuiores ⁊c̄. qō. i.
Utꝝ febris putrida ⁊ ꝓprie ſalubris ſit maior i ſtatu q̄ in augmēto: ⁊ maior in augmēto q̄ in p̄ncipio. qō. 2.
Utrū q̄n humor in venis eſt pfecte digeſtus digeſtione in nociuo ſit actu hn̄s putrefactionem. qō. 3.
¶ De cauſis effimere. cap. 5m.
Utrum feb. effimera hēat cauſam primitiuam. qō. i.
Utrum ſpiritus poſſit putrefieri. qō. 2.
Utrum effimera poſſit cōplicari cum putrida. qō. 3.
Utrum effimera ſit difficilis cognitionis ⁊ facilis curationis. queſtio. 4.
Utꝝ ethica ſit difficilis cognitōis ⁊ facil' curatōis. q. 5.
¶ De ſignis effimerarum in generali. cap. 6m.
¶ De pmutatiōe effimere ad alias febres. cap. 7m.
¶ De ſignis permutationis effimere. cap. 8m.
¶ De curatione gnāli febrium effimerarū. cap. 9m.

Tractatus ſecūdus ⁊ eſt ſermo vniuerſalis de febribus putridis.

¶ De cāis ⁊ diuerſitate putredis in febrib⁹. Cap. p̄m.
Utrum cū omni putredine ſit coniuncta opilatio ⁊ ꝓhibita tranſpiratio. qō. i.
Utꝝ ad aſſignādas cās piodicationis ſit opportunū ponere in humoribus ꝓprietatem occultam ⁊c̄. qō. 2.
Utꝝ ſit poſſibile ſanguinē putrefieri ex̄ venas. qō. 3.
¶ De ſignis vniuerſalibus febris putride. cap. 2m.
Utrum in omni febre humorali ⁊ ſolū in tali febre ſit in pulſu ſiſtole velox. qō. i.
Utrum ſemper in principio febrium putridarum ſint pulſationes veloces aut magne. qō. 2.
¶ De ſignis febris inſeparabilis. cap. 3m.
¶ De rebus in quibuſdam quarum differunt feb. putredinis ⁊ cōmunicant in quibuſdam. cap. 4m.
Utꝝ terciana pura ſit breuis reſpectu nō pure. qō. i.
Utrū feb. de ſolo flegmate ſit longior q̄ febris de flegmate permixto colere. qō. 2.
¶ De ſignificationibus accidētiū febrium. cap. 5m.
¶ De rigore frigore horripilatōe ⁊ fricatōe. cap. 6m.
Utꝝ cā rigoris ſit fortitudo v̄tutis expulſiue. qō. i.
Utꝝ ab hūorib⁹ ⁊ viſcoſiorib⁹ fiat rigō vehemētior. q. 2.
Utrum in omni rigore ſit infrigidatio. qō. 3.
Utrum ſanguis rediens ad interiora in rigore moueat a ſe vel a virtute cordis. qō. 4.
Utꝝ in febre debeam⁹ facere capitis abraſionē. qō. 5.
¶ De intētōe ad curatōes vles febriū putridaꝝ. cap. 7m.
Utꝝ prior ſit intētio ad feb. vel ad cām: ⁊ vtrū cū hiis que apponunt̄ febri vel cauſe ſit incipiendum. q. i.
Utꝝ digō debeat eē ꝯiuncte vel añcedēti feb. qō. 2.
Utꝝ omnis digeſtio ingroſſando procedat. qō. 3.
Utꝝ forma ſubalis mixti debeat dici digeſtio. qō. 4.
Utꝝ ſicut ꝯplexio media in hūido ⁊ ſicco ē digeſtio: ita ꝯplō media in caliditate ⁊ friditate ſit digeſtio. qō. 5.
Utꝝ aliq̄ talis tēpātia iter q̄litates prias ſit digō. q. 6.
Utꝝ ꝯtingat aliqd eſſe alio magis digeſtū. qō. 7.
Utꝝ cuiuſlibꝫ mixti gnātio ſit p digeſtionē. qō. 8.
Utrum ꝯtingat aliquid eē ſupfluē digeſtum. qō. 9.
Utrum aliquod mixtum in ſua ſpē optimum ⁊ tēperatiſſimum ſit diminute digeſtum. qō. 10.
Utrum coctum vel digeſtum poſſit incrudari. qō. 11.
Utꝝ ſꝑ q̄n calor nālis agit vt oꝫ ad gnōnē mixti p ipm̄ itēri ex alio mixto ſit dōm illō calm̄ digerere. qō. 12.
Utꝝ calor nālis digerēs pro forma mixti inducēda ⁊c̄. poſtq̄ in pte materie induxit ꝯplexionē ꝓpriā illi mixto poſſit illi parti aliā mām cōmiſcere. q. 13.
Utꝝ diffō digōnis data ab Ariſ. ꝯueniat oī digōni. q. 14.
Utꝝ digeſtio faciat ceſſare putredinē vliter. qō. 15.
Utrum omnis indigeſtio ſit aut propter humidi abundantiam: aut calidi defectum. qō. 16.
Utrum vtplurimum digeſtiuum materierum febrium putridarum ſit calidū. qō. 17.
Utrum euacuatiuum materierum febrium putridarū vtpluriimum ſit calidum. qō. 18.
Utrum omnes fructus febricitantib⁹ noceant. qō. 19.
Utrū ſyrup⁹ acetoſus ꝯueniat in oī mā febris. qō. 20.
Utꝝ ſuccaꝝ roſatū ꝯueniat in p̄ncipio putridaꝝ. qō. 21.
Utꝝ debeamus cibare aliqd in die paroxiſmi. qō. 22.
Utꝝ in q̄libꝫ feb. hūorali cōpetat flōmia. qō. 23.
Utrū medicus habeat euacuare materiam ꝓpriam febris in principio iuxta canones ⁊c̄. qō. 24.
Utrum ſomnus in principio febrium particulari ꝓpter cum rigore ⁊c̄. queſtio. 25.
Utrum in febribus humoralibus vbi non eſt humor groſſus ⁊ crudus competat aqua frigida. qō. 26.

¶ Regiſtrum huius operis.

a b c d e f g h i k l Omnes ſunt quaterni preter i qui eſt quinternus et k l qui ſunt terni.

¶ Subtiliſſima

¶ Subtiliſſima queſtio de modo augmentationis ſcðm clariſſimum doctorem vgonem ſenenſem.

QUeritur Utrū in vero augmēto q̄libȝ ps corporis qð augetur augeat̃. ¶ Et negatiue arguit̃. Nulla pars ei⁹ qð augeẽ: augeẽ. ergo non q̄libet. argumentū pȝ: qꝛ ps materiei ꝑexiſtēs an̄ aduētū noue materie nō augeẽ: ⁊ ps addita non augeẽ: ⁊ ps ꝯpoſita ex ꝑexiſtente ⁊ addita nō augeẽ. ergo nulla: p̄ma ps pȝ: qꝛ talis ps mãe ꝑexiſtēs nō fit maior: imo potius minor: cū fiat dẽſior ⁊ terreſtrior: ſcða ps pȝ: qꝛ ps adueniēs nō eſt viuens i tp̄e in quo aduenit vel acq̄rit̃. ergo pro tunc nō augeẽ: tenet ꝯña. cū nihil augeẽ niſi viuēs: ⁊ tertiū pȝ: qꝛ aggregatū ȝ tale nō fuit in viuente p tempus p qð fiebat augmētū. ¶ Scðo: ſi fieret augmentū cuiuſlibȝ ptis: cū h̄ nō fiat niſi per aduentū nutrimēti: ſequit̃ q̄ cuilibȝ pti ꝑexiſtenti corpis augmentati adderet̃ aliqua ps nutrimēti. ꝯñs eſt falſuȝ. ergo ⁊c. ꝯña pȝ: qꝛ nō niſi p nutrimētū fit verū augmentū ⁊ ꝑticipationē: falſitas ꝯñtis pȝ: qꝛ tunc eſſet neceſſe corpa ſe penetrare: aut q̄ nutrimentū adueniens penetraret corpus nutriendū ꝑexiſtens: aliter eni̇̄ non ad quālibȝ ptem aliqua apponeret̃: nam dato q̄ ſe inuicē penetrarent: tunc erit dare aliquā ꝑexiſtentē nō penetratā a nutrimēto: ⁊ iſta erit corpus: ⁊ ideo ptē hȝ in medio que nō ꝯtangit aliq̄d de nutrimēto ex quo nō eſt facta in illa penetratio: ⁊ ſic illi pti nihil eſſet additū: ⁊ p ꝯñs nō eēt augmētata. ¶ Tertio: ſi in augmento oporteret quālibet ptem augeri ſequit̃ q̄ in qualibet augmentatiōe corp⁹ augeret̃ ad duplū: vel ſaltē ad notabilr magnā ꝓportionē: ꝯñs falſuȝ: ⁊ pȝ ꝯña: nā cuiꝫ minutiſſime carni fit aliq̄ nutrimēti additio: ſȝ cū nō poſſit addi minus minimo: ſeq̄t̃ q̄ cuiꝫ minimo carnis addit̃ minimū nutrimēti: ⁊ p ꝯñs: ſi eq̄le. g̃ totū creſcit ad dupluȝ: ⁊ ſi dicat̃ minimū nutrimēti eē min⁹ minimo corpis qð nutrit̃: aut minimū nutrimēti in trāſmutatiōe ad nāȝ corporis ꝯdēſari ⁊ nō augeri ſȝ minorari. Cōtra. aliq̄lis eſt ꝓportio vnius ad reliquū: ſit exēpli grã cētupla: ⁊ ꝯſtat q̄ ſaltē oȝ ad ſexgcenauplū in oi augmētatione augeri: qð eſt manifeſte falſuȝ. ¶ In oppoſitū eſt Ari. p̄ de gnãtione caplo de augmēto: vbi vnā ꝯditionē veri augmēti ponit: q̄ quelibet pars augmentati augeatur.

¶ Iſta eſt ambigua queſtio: ⁊ in qua hodie parū intelligitur q̄d in ea voluerit antiq̄: ꝑſertim Ari. ⁊ Cōmentator Auerroys: ⁊ Albertus magnus dicere. Nā plurimi moderni viir imaginari in vero augmēto: ⁊ vero nutrimēto nutrimētū trāſire ad poros mēbri nutriēdi: ⁊ ibi inuiſcari cū lateralibus ptibus pori: ⁊ tandē ibi tranſmutari vt eo remanēte circūdato a parietibus pori recipiat aut formā ſubalē mēbri: aut ſimilē formā forme mēbri qð nutrit̃ aut augeẽ: ⁊ ꝯſtat q̄ apud ponētes formā ſenſitiuā eſſe diuiſibilē ⁊ mãlē: qꝛ pendentē a mã ⁊ q̄ diuerſis ptibus mãe diuerſe correſpondēt ptes aie: oꝑȝ dicere q̄ in mã nutrimēti in actu nutritiōis gnãt̃ noua forma vl̃ noua ps forme: ⁊ q̄ iſtud hoc mō genituȝ iuxta ponitur pti ꝑexiſtēti recte: ſicut ſi ignis eēt poroſus ⁊ ad ſuos poros traheret fumū: ꝑicas quē fumū in ſuis poris ꝯuerteret ad nãȝ ignis: ⁊ generaret ex ipſo nouas ptes ignis. Inhis vo quoꝫ aiaȝ dicunt indiuiſibilē: dnt in illud nutrimētū iduci aiaȝ q̄ informaret alias ptes circūdantes ⁊ nouā v̄tutis aie ptē ſi virtus ponat̃ extenſa: ita tn̄ vt mã nutrimēti ꝓpriū ſeruet ſitū ⁊ ꝓpriā habeat quãtitatē diuerſaȝ a quãtitate ⁊ ſitu ptis ꝑexiſtētis: ⁊ ſuppoſita hac imaginatiōe q̄ illis vr̄ certiſſima: tūc ad ſaluandū dicta Ari. extorquēt v̄ba ⁊ ſniãs ei⁹. Nā ad qōnē dicūt q̄ non quelꝫ ps alicui augeẽ: qꝛ multe ſunt ptes nō poroſe in q̄bus nō recipit̃ nutrimētalis mã: ⁊ qꝛ augmētatio fit p intus ſuſceptionē alicui⁹ corporei: iō ille nō augent̃: ſed augent̃ oēs formales intelligēdo apud quoſdā eoꝝ per ptes formales ptes poroſas: ⁊ apud alios p ptes formales ptes limitatā ꝯpoſitionē figure regrentes: nā in oib⁹ talibus hora augmēti ſunt pori in q̄b⁹ intus ſuſcipit̃ alimentū qð in eoꝝ ſubſtãtiā ad ſenſuȝ expoſitū ꝯuertitur quo iſto mō cōuerſo a calore nãli p augmētatiuā extendit̃ ⁊ noui pori gnãnt̃: vñ 2ᵐ pt recipi alimētū: ⁊ ad hūc ſenſum intelligit Ari. ⁊ Cōmētatorē dicentes q̄ augmētū nō fit ſȝ oēs ptes niſi ſm formā. Ex q̄b⁹ ſaluāt q̄ nō oȝ vacuū eſſe in corpibus: nec oȝ corpa ſe inuicē penetrare: ⁊ cū nutrimētū intret poros in q̄bus erat aer q egreditur ⁊ nutrimentū ingrediēs illos poros latificat ducēdo circūdātē ptē in maiorē tumorē. ¶ Sȝ iſta poſitio non eſt ad mēte Ari. nā iō dicit nō fieri augmētū ſm mãm: qꝛ ptes mãe fluūt ⁊ alie adueniūt: ſȝ ſȝ forᵃᵐ fit augmētū: qꝛ ptes manēt eedē ſȝ forᵃᵐ: ⁊ oȝ illud qð augeẽ manere idē ſm id ſm q̄ augeẽ: mō ꝯſtat iuxta hãc viaȝ q̄ ita fluāt ptes poroſe ⁊ reſoluāt̃ ſic̃ ptes nō poroſe: ⁊ ita hn̄ manēt ptes nō poroſe ſic̃ poroſe: ⁊ ſilr ptes limitātes ſibi determinatā figurā: ita p pte reſoluūt̃ ſic̃ nō determinātes. ¶ P̄. Nō ſaluat fieri augmētū ſȝ qualꝫ ptem q̄ntitatiuā ſeu ſignatā cū dicat ptes nō poroſas nō augeri. ¶ P̄. In augmēto eēt additio p accumulationē ſic̃ in gnãtōe ipſi⁹ ignis. ¶ P̄. Adhuc ſtaret p° rō an̄ oppᵐ adducta in q̄cūq̄ꝫ pte poroſa data q̄d augeẽ: aut ꝑexiſt: aut addita: aut aggregatū: ⁊ p nullū fit mai⁹. ¶ P̄. Hoc ē ꝯ̃ Auerroyȝ p̄ ð gnãtiōe ca⁹ allegato: nā ex iſta ſeq̄t̃ q̄ i vo augm̄to eēt gnãtio ptis p ſe: qꝛ cib⁹ i ſitu ſibi ꝓpo ꝯuertitur i os: ⁊ cib⁹ carnis i carnē: qð tn̄ Auerroys reputat icōueniēs: nā loco dcō arguit q̄ oȝ miſceri cibū alr iſtō icōueniēs iferēdo cū dixit. Et ſi n̄ eēt illaꝫ gnō ptiū carnis ⁊ oſſis p ſe: qꝛ cib⁹ ꝯuertit̃ in carnē ⁊ oſſa. ¶ P̄. Nō repugnat eē aliquā ſenſibilē ptē n̄ poroſaȝ. g̃ n̄ repugnat fieri augm̄tū n̄ q̄lꝫ pte ſēſibili q̄ntitatiua aucta: ⁊ tn̄ Ari. vlt ſaluare augm̄tū fieri ſȝ oē ſignū loco allato cū dixit. (Oȝ qōm tractare ſolonē ⁊ inuenire ſaluātes q̄ manēte eo qꝛ augeẽ tn̄ adueniēte alio augeẽ ⁊ recedēte alio diminuit̃: adhuc āt qðcūq̄ꝫ ſignū ſenſatū: aut mai⁹: aut min⁹ gnãtū ⁊ nō vacuū eē corp⁹ neq̄ꝫ ſcðe in eodē loco magnitudines.) ¶ Itē q̄n i viſcerib⁹ caro ðſiat ⁊ poſtea regnãt̃ ſi dr̄ illa carnis regnãtio nutritio vel augmētū ꝑexiſtēs: vt cōſtat apud oēs: ſȝ eq̄ hn̄ ex nutrimēto i foramine exiſtē ptes circūdātes faciūt tūc ſibi ſilē: ſicut ſi eēt i poro ſeruās ſitū ꝓpriū totalis carnis i poro gnãtio nō dȝ dici nutritio: ⁊ iō per talem generationem nō eſt augmentum.

¶ Relicto igr̃ iſto cōi mō q ſine dubio ex difficultate hn̄ ꝯꝑhēdēdi dcā antiquoꝝ iolēuit veniā ad alios: vbi p̄ ponā modū ſcðȝ quē fit augm̄tū ⁊ nutritio tā ſȝ Auerroyȝ q̄ Albertū ⁊ Alexādrū q̄ Ari. vt exiſtimo: deide ꝯñter poſt illū i q̄ ꝯueniūt dabo dr̄iā opiniōis Auerroys Alberti ⁊ Alexādri eligēdo illā q̄ mihi ꝯformior vr̄ mēti Ari. ⁊ v̄itati. ¶ Priᵐ igr̃ i q̄ iſti viri vr̄r ꝯuenire ē q̄ viuētia hnt vi ꝯuertēdi nutrimētū i ſui ſubaȝ i q̄ nō ꝯueniūt cū aliq̄ alio corpe: nā iſta ē vis nutritiua q̄ vna ē v̄tutū aie. ¶ Ex q̄ appet q̄ h̄ vt⁹ ꝯuertēdi nutrimētū i ſubaȝ n̄ ē vt⁹ faciēdi ex nutrimēto ptē ſibi ſilēȝ i ſpē: nā hãc vi elemēta hnt: cū vnū elemētū poſſit h̄ mō i ſui nãȝ aliō ꝯuertere ⁊ vnū mixtū aliō ſibi ſile gnãre: ceſto q̄ nō ſit aiatum. ¶ Seq̄t̃ ſcðo q̄ ꝯuerſio nutrimēti i ſubaȝ nutriti ē trāſmutatio in q̄ mã nutrimēti pdit formā ꝓpriā ⁊ recipit formā nutriti: illā. ſ. q̄ ꝑhuit in alia mã: niſi. n. ita eſſet ſp in augmēto ⁊ nutritione eēt gnãtio vt iferebat̃. ā. ¶ Di

cũt ſcdo ꝙ ĩ iſta ꝯuerſiõe nutrimẽti ad for^am nutriti mã nutrimẽti ⁊ mã nutriti ad inuicẽ ꝯmiſcent̃: ita ꝙ forma q̃ ꝑus erat forma mãe nutriti erit poſtea for^a aggregati ex vtraq; mã: ⁊ ſilr q̃titas vna multaꝝ mãeꝝ: ita ꝙ nulla iſtaꝝ ſcdaꝝ habebit ĩ fine dimẽſiões ꝓpas terminantes: imo tñ oẽs cũ alia: ⁊ iõ ĩ augmẽto capta pte q̃ ſm ſe totã auget̃ mã ex nutrimẽto adueniẽs eſt in fine ſil̃ cum ꝑexiſte ſub maiori q̃titate q̃ ãn erat mã ꝑexiſ: ſed mã ꝑexiſ nõ eſt ſignãda ſubta q̃titate ſibi ꝓpa. Modus ãt eſt: q̃ poſtq̃ nutrimẽtũ fuit poſitũ nutriendi corpis vt ſufficiẽter ꝓparatũ vt patiat̃ hũc modũ paſſiõis ſubito corrũpit̃ ⁊ trãſit ſub for^a ptis circũdãtis aut totũ: aut ſʒ ptẽ ſue mãe ali exalante ⁊ ĩ vaporẽ: vl̃ i aliã ſupfluitateʒ ꝯuerſa in q̃ trãſitu penetrat ꝑ totã aliã mãʒ nota. fuit g̃ neceſſarius porus i pte nutriẽda vt nutrimẽtũ i poro poſitũ reciperet formã ⁊ mã ſua ſub ꝓprijs dimẽſionibus ſtaret i illo ſitu diſticto a ſitu ptis ꝑexiſtẽ: ⁊ i h̃ puto oẽs antiquos de qb^9 dixi ꝯueniſſe: ⁊ h̃ a qbuſdã coꝝ expſſe põt elici: a qbuſdã iplicite dr̃. ¶ Nã Albert^9 aleman^9 ꝑ de gñatione in digreſſione q̃ querit quõ q̃lʒ ps formalis aucti augeat̃ ſic dicit. Sʒ id qd aduenit nõ retinet q̃titatẽ ſuã: ſʒ aucti quã poſtea hʒ nõ actu: ⁊ iõ cũ ſecũ q̃titatẽ ſuã: nec vt mai^9: nec vt min^9 ſe hʒ ad id cui addit̃: ſʒ potius vt mã influẽs in vas qd extẽdit̃ ꝓportiõabilr ad influxũ ei^9 maiorẽ vel minorẽ. Et idẽ Albert^9 in q̃õnibus de hoĩe in illa q̃ſtiõe quam mouet ſub h̃ titulo ſic dicit. Cibus nõ addit̃ cibato: ita ꝙ maneat in for^a ꝓpa ſubali: nec ꝙ acqrat formã nouã ſubſtantialẽ q̃ ꝑus nõ fuit: ſʒ accipiẽdo for^am q̃ actu ĩ nutrito: iõ ⁊ nõ addit̃ ĩ quãtitate quam hʒ nec accipiẽdo aliquã quãtitatẽ nouã: ſʒ accipiẽdo q̃titatẽ ei^9 qd nutrit̃. Et ſilr legit̃ ab eo i libro ſuo de nutrimẽto ⁊ nutribili. ⁊ ꝯſiter Auerroys ꝑ õ gñatiõe tractatu de augmẽto caplo. 3° hoc idẽ dicit: nõ tñ ita clare: ſʒ ſub his v̄bis. Et quõ ẽ: q: crementũ eſt ex illo qd eſt in po^a id qd augmẽtat̃: ſʒ ĩ actu ẽ aliõ. v̄bi grã ꝙ cibus eſt po^a caro actu aũt panis: oʒ ꝙ vt cũ ſit ĩ actu ps eius qd auget̃ donec corrũpat̃ forma ei^9: ⁊ fiat in eo for^a quo illu^9 qd augmẽtat̃. Si igit̃ iſta ps ſcdi ẽ diuiſa ab eo qd augmẽtat̃. i. eẽt in ꝓprio ſitu h̃ mõ ĩtelligo: q̃ñ ſit erit gñãtio ĩ ſubã: ⁊ cũ augmẽtat̃ nõ ẽ gñãtio: qualr igr̃ ſit augmẽtũ. Et ipſe rñdet. augmẽtũ. n. nõ ẽ niſi ꝑ mixtiõnẽ aduenieẽtis ⁊ trãſmutatiõeʒ ei^9 in nãm rei: ⁊ pʒ ꝙ nõ ſaluat ꝙ ſit augmẽtũ: ⁊ nõ gñãtio niſi ꝑ mixtionẽ: qd oʒ ĩtelligi mõ ſupradicto: nec igit̃ adduxi hãc nõ eẽ poſitionẽ fantaſticã: ſʒ dictaʒ in forma a ſingulis doctoribus ⁊ phiſ: ⁊ fundata eſt ſuper rationes ꝯ priorẽ poſitionem adductas ⁊ mentem Alberti ac ſi ſua eſſet poſitio nõ alterius.

¶ His igit̃ ſuppoſitis ĩ nro ꝓpoſito quo ad titulũ q̃õnis tres ſũt diuerſe põnes: vna iponit̃ Alexãdro anñq̃ Ari. Cõmẽtatori ab Auer. ca^o allato: ⁊ ẽ ꝙ illõ qd auget̃ oʒ augeri ſʒ oẽs ptes ſʒ mãʒ: ⁊ rõ ẽ: q: apud ipʒ mã ꝓpria aĩatoꝝ nõ diſſoluit̃ in reb^9 aĩatis ipſis ꝑmanẽtib^9: ſʒ ſemp manet fixa i illis: hui^9 rõnẽ aſſignat: q: niſi ita eẽt: eẽt poſſẽ formã ſepari a mã: nã ex quo pt eẽ ſine iſta: ſeq̃t ꝙ nõ ẽ ei fixa: ⁊ iõ ñ repugnaret ſepari: ⁊ iõ dĩt ſcdo ꝙ augmẽtũ fit adueniẽte aliq̃ mã cibali q̃ ꝯmiſcet̃ cũ ꝑexiſte. ⁊ ꝯmutat̃ ad nãm ꝑexiſte: ⁊ augmẽtat figurã iſtius ptis ꝑ aduẽtũ noue hũiditatis in oĩbus ptib^9 mãe aĩati corporis. Et ſi q̃rit̃ quõ figura auget̃ dĩc ꝙ figura ꝯſeruat̃ a mã mẽbri: ⁊ extẽdit̃ ꝓp hũiditatẽ aduenietẽ in mãm aucti ꝯuerſaʒ. ſʒ g̃ hui^9 opinionẽ fit augmẽtũ ſʒ ptẽ ſm mãʒ: ꝙ ñ allat̃ Ari. dicẽs augmẽtũ fieri ſʒ for^am ⁊ ñ ſm mãʒ: dr̃ Ari. nõ dixiſſe illud coactum rõnibus: ſʒ q: ĩ iſto genẽ aĩa ei^9: ⁊ poſſet hec poſitio ꝯfirmari rõnib^9: nã oĩs motus eſt actus mobilis ſm ꝙ mobile eſt in po^a: vt patʒ 3°. phyſicoꝝ. ſʒ oẽ mobile ẽ ĩ potẽtia ſʒ mãm. g̃ mot^9 eſt actus mobilis ſʒ mãʒ. ꝑterea ſm iſtas ptes ꝯtingit augmẽtũ viuẽtib^9 ſʒ quas ꝯtigit eis ꝯmixtio: cũ ſine cibi cõmixtiõe nõ fieret augmẽtũ: ſʒ ſcdʒ mãʒ ꝯtigit eis ꝯmixtio. g̃ ſʒ mãʒ ꝯtingit eis motus augmẽti: nõ ſʒ quãlibet ptẽ mãe ꝯtingit augmẽtũ: ſʒ ſʒ mãm ꝓpriã forme viuẽtis ꝯtractã a pñcipio gñõnis: que nullo mõ diſſoluit̃ niſi forma remoueat̃: q: forme q̃ in mã ſũt ꝓpria mã migrari nõ pñt: ſʒ ſʒ mãʒ fluentẽ ꝑ nutrimẽtũ nõ ẽ augmẽtũ: aut diminutio: q: iſta ñ manet. ¶ Cõtra iſtã põnẽ arguit Albertus duabus rõnibus: q̃s ex ipo ꝯciliatore trãſtulit in drĩa. 56. ⁊ hec recitat ꝯciliator in ſolutiõe ad vltimũ argumẽtũ drĩa. 56. narrãdo. ⁊ ẽ hec. id qd auget̃ ẽ illõ in quo ſit in aucto eſt pñ^m augẽdi: ſʒ pñ^m augẽdi nõ eſt niſi in pte dicta ſm formã ⁊ ſpẽʒ. g̃ illud qd auget̃: nõ auget̃ niſi ſm ptes dictas ſm formã. aſſũptũ ꝓ maiori pʒ ex h̃ ꝙ in pñ^o motus qd pñ^m mouet̃ oʒ eẽ pñ^m iſtius motus: qd nõ mouet̃: q: ab hoc ſcdo hʒ aliud qd ſit pñ^m. cũ igit̃ pñ^m motus augmẽti qd nõ mouet̃ ſit aĩe virtus: ſeq̃t ꝙ huius motũ hui^9 motus eſt ꝑ eam q̃ ẽ virtus aĩe. tale ãt ẽ in pte formali q̃ ẽ organica vl̃ hñs op^9 organicũ. ¶ Secũda rõ ẽ iſta. id qd auget̃ vt ſic agit in mãʒ augmẽti: q: illã in ſui ſubaʒ ꝯuertit. igit̃ ſʒ iſtas ptes auget̃ ſʒ q̃s eſt actiuũ: ſʒ oẽ actiuũ eſt actiuũ ſʒ for^am. g̃ oẽ qd auget̃ oʒ augeri ſolũmõ ſʒ ptẽ formalẽ vl̃ ſʒ ſpẽʒ. ¶ Cõmẽtator ãt Auerroys alijs rõnib^9 arguit cõtra Alexãdrũ ⁊ ꝑ^o eſt auctẽ Ariſ. dicit enĩ hoc: ſi dcm̃ Alexãdri ſit verum: quõ fuit ꝙ iſte magr̃ ꝑm^9 ita ꝯſentiat ſine ꝓbatiõe: cũ nũq̃ aliqd credat̃ dixiſſe ſine forti ꝓbatiõe. ¶ Scda rõ: ſupponit ꝑ^o ꝙ cũ dicim^9 augmẽtũ eẽ ſm formã ꝙ nõ ĩtẽdimus formã augeri ſʒ ꝙ ẽ forma: q: augmẽtũ ẽ in q̃titate: ſʒ forma eſt qualis. ſ. ſubaliter: ſʒ ĩtelligit̃ ꝙ illud: qd auget̃. auget̃ ſʒ ꝙ ẽ q̃tũ hñs for^am. ⁊ tũc ar̃. ſi augmẽtũ ẽ ſʒ ptes aucti oẽs aut ẽ ſʒ ptes ſʒ mãʒ: ⁊ ſʒ ꝙ ſũt q̃te: ſeq̃t ꝙ aut ẽ augmẽtũ ſʒ accumulationẽ: aut ꝙ penetrãt ſe ad inuicẽ oẽs ptes recipiẽtes ⁊ ptes aduenientes. nõ dat̃ ꝑ^m. reſtat g̃ 2^m. ſ. ꝙ ptes aduẽiẽtes i ptes recipiẽtes penetrãt ⁊ vltra augmẽtũ ẽ ſʒ ꝙ ptes recipiẽtes ⁊ aduenientes ſe adinuicẽ penetrãt. Sʒ iſte ñ penetrãt ſe ad inuicẽ i q̃tũ ſũt q̃te vl̃ ſũt ptes mãles. tũ. n. poſſẽt oĩa ad inuicẽ h̃ mõ ſe penetrare. g̃ penetrãt ſe ſm ꝙ hñt determinatã q̃litatẽ ⁊ determinatã formã. g̃ augmẽtũ ẽ ſʒ formã. ¶ Tertia rõ ẽ talis. augmẽtũ ẽ ſʒ ptes aucti rõne illi^9 qd ꝑmanet primo appropriate ſub maioribus dimẽſionibus. ⁊ poſtea ſub minorib^9: ſʒ h̃ in ptib^9 aucti nõ ẽ niſi for^a. g̃ tũ. nã mã ⁊ ptes ſʒ ꝙ ſũt ptes ſũt ĩ ꝯtinuo fluxu cũ ꝑexiſte mã aliqd diſſoluit̃: ⁊ de ſequẽti aliqd aduenit. ⁊ hoc mõ dicat ĩtelligẽdũ eẽ ſʒ ſmonẽ magni. ſ. Ari. ⁊ iõ ſubdit ꝙ vlr Ari. ꝙ augmẽtũ ẽ i oĩb^9 ptib^9 aucti ſʒ for^am ñ ſʒ mãʒ: ex qb^9 appʒ ꝙ nõ facit vis Auer. ꝯ Alexãdrũ oñdẽdo ꝙ augmẽtũ nõ fieret mõ dicto vl̃ ꝙ aliqd õ mã ꝯcta a pñ^o gñõnis diſſoluat̃: q: ſolũ in hoc rephẽdit ipſum ꝙ dixit augmẽtũ fieri ſm ptes ſm mãʒ. ⁊ ſubdit. ⁊ addit ꝙ augmẽtũ nõ fit in his q̃ augent̃ ſʒ id qd miſcent̃: q: figure augent̃ q̃ nõ ſũt ꝯmiſcibiles: ex qb^9 tãdẽ ifert ꝙ modus Alexãdri ſm quẽ dicit augmẽtum fieri ſʒ ptes ſʒ mãʒ eſt modus ꝑticularis ad ſaluãdũ augmẽtuʒ rei mãlis: ſʒ modus Ari. ẽ vlis q̃ ſaluat̃ augmẽtũ in ptibus hñtibus mãʒ ⁊ reb^9 formalib^9 ⁊ figuris: q̃ manifeſte augeri videtur. ⁊ hec ſufficiunt pro opinione Alexãdri.

¶ Pro cognoſcẽda mẽte Alberti vt breuiter perſtringaʒ nõ ꝑ ꝙ ptiũ q̃titatiuaꝝ corpis nri q̃dã ſunt formales q̃dã mãles q̃dã medio mõ: ⁊ nõ ĩtelligant̃ ptes formales q̃ ſint tñ forme: ſʒ ſũt ptes hñtes: ⁊ ꝯtinẽtes formaʒ: ſed iõ dñr formales: q: ſunt ptes organice: ſeu diſſimiles ſiue

etherogenee

etherogenee ad actū aïe:ꝛ ei⁹ virtutes ordinate a nā ſicᷓ
caput oculus man⁹ ꝛ ſiĺes:quedā aūt ſunt ꝑtes māles:q̄
debiliter formā reſpiciūt ꝛ ſc̄ ꝑtes homogenee ad nullū
officiū ordīate:vita tñ vel ſenſu tñ ꝑticipātes ſicut ca/
ro adeps ꝛ pīguedo:ſ3 media ſūt triplicia:q̄dā magis ad
latus formaliū declinātia:q̄dā magis ad latus māliū:
q̄dā medio mō magis declinātia:ad latus formaliū ſūt
ſicut nerui:ꝛ vene:ꝛ arterie:q̄ l3 ſint mēbra ſimiliū ꝑtiū
ſūt tñ ad actus aïe ꝑncipalr̄ ordīata:illa q̄ ſūt mālib⁹ ꝓ
pinqua ſūt ſicut cartilago ꝛ os q̄ nō niſi ad ſuſtentandū
ꝛ fortificandū mēbra ſūt ordīata illa q̄ ꝑ eque diſtantiā
mā̃e vel q̄ſi ſūt ſicut muſculi:ſ3 tñ q̄l3 dictaꝝ ꝑtiū ſunt
ſub forma:ꝛ tūc dicit Albertus Ari. dixiſſe ꝑ de gnōne ꝙ
ꝯtingit augmētū fieri ſ3 q̄l3 ꝑtē ſ3 formā:nō aūt ſm
mā̃z:q2 iſta mēbra q̄ dicta ſūt formalia ſūt reſpectu mā
liū:ſicut vas vl̄ vter ꝺ corio molli cū ſi multū iſluit ſer/
uata eadē figura creſcit:ꝛ ſi paꝝ ſeruaṫ ēt ſeruata eadē
figura:ſic de iſtis mēbris ſi multiplicaṫ caro ꝛ adeps ipa
creſcūt ꝛ ſeruata figura ſua:ſ3 caro ꝛ adeps ſe hñt ſic aq̄
influēs vtri q̄ ſ3 ꝑtē fluit ꝛ refluit:ꝛ iō ſ3 iſtā nō fit aug
mētū:ſi ga ergo in vnū colligat vult Albertus in nr̄o du
bio ꝙ nō q̄l3 ꝑs aucti augeṫ:ſ3 q̄l3 ꝑs formalis ad ſenſu3
dictū. ¶ Cōtra ſe arguit Albertus ꝑ ſic:mā̃ mēbroꝝ ꝛ
ꝑtiū formaliū mō dicto fluit ꝛ refluit.ḡ ſi caro ꝛ adeps nō
augenṫ:q2 fluūt ꝛ refluūt:ꝑiter ꝛ dicte ꝑtes nō augeṫ.ar
gumētū ꝑ3:q2 iſta mēbra ſūt ex ꝯrijs agētib⁹ ꝛ patienti/
bus:ſ3 in talib⁹ fit ꝯtinua deperditio.ḡ in illis fit deper/
ditio:ſ3 in mēbris in qb⁹ fit deꝑditio ē neceſſario reſtau
ratio.ḡ i illis ēt fit reſtauratio. ¶ Scḋa rō eſt iſta:ſi vna
ꝑs mā̃e ꝯcte a p̄n⁹ gnātiōis fluit.ḡ a pari q̄l3 ꝑ tūc ꝯcta
pōt effluere:cū nō ſit maior rō ꝺ vna q̄3 de alia.ḡ q̄l3 ꝑs
mā̃e taliū mēbroꝝ pōt effluere ſic carnis.ḡ augmētū nō
magis ē ſ3 iſtas ꝑtes q̄3 carnis:imo h̄ dicto ſeqṫ ꝙ ē poſ
ſibile vnū idiuiduū poſſe ex toto fieri aliud ſ3 magis q̄3
vl̄ q̄ fuit ꝑus:ꝛ ſic vna ꝛ eadē for⁹ eē pōt ſucceſſiue i dua
bus materijs ex toto diuerſis ꝛ alia incōueniētia ſeque/
renṫ. ¶ Tertio ꝯ ſe format rōnē:quā ego i argu.ꝑncipa
libus adduxi. ¶ Rn̄deo ḡ ad ſua argumēta q̄ ſūt oppo⁹ ꝓ
pria ꝯ pōnē Alber. dicat ad ꝑmū notando ꝙ ꝑtes forma
les hn̄t humidū ſeminale ꝯctū a ꝑncipio gnātiōis qḋ ē
eoꝝ ꝓpria mā̃ i q̄ hūido l3 poſſit fieri deꝑditio ꝛ fiat:tñ
nō pōt aliquis equalētis fieri reſtauratio:ſ3 reſtauraṫ
humidū ex nutrimento qḋ aſſimilaṫ priori quātū virtuti
mēbri eſt poſſe:ꝛ iō humidū ꝯctū a ꝑncipio ꝯtinue pau/
cificaṫ:ſ3 in eo ſaluaṫ for⁹ꝛ figura ꝑꝑis ꝛ q̄ñtitas extēdi
tur ꝛ maioraṫ in ſuis dimēſiōib⁹ ꝑꝑ ꝯuerſionē nutrimē
ti i nutriti ſ3 maiores ꝑtes q̄3 ē illḋ qḋ eſt ꝑditū:ſ3 raro
creſcit ꝛ decreſcit:ſic ꝑ3 in febricitātib⁹ ꝗ poſtea ſanāṫ.
¶ Ex his ꝑ3 ſolutio ad argumēta duo:nā in ꝑ ꝯcedo ꝙ
fit fluxus mā̃e:ſ3 nō refluxus ſiue reditus ſilis vel equa
lētis in radicalibus:ſ3 bñ in carne:ꝛ iō ſ3 iſta fit augmē
tū. ¶ Ad 2ᵐ ꝑ3 qḋ dicimus ꝙ nō pōt tota mā̃ ꝯcta a ꝑn
cipio gnātiōis fluere manēte vita:ꝛ iō nō ꝯcludit:hec ē
vis ſue rōnis ſi pōderet ꝛ i q̄ōnib⁹ de hoīe ꝙ augmētū
qḋ ꝓducit aīal ad ꝑfectionē ſue q̄ñtitatis:ꝛ figure ē ſpālr
i extēſiōe mēbroꝝ radicaliū ꝑ additionē cibi. ¶ Cōtra
hāc pōnē ꝛ ſolonē q̄ōnis arᷓ.ꝑ iſta nō ē ad mētē Ari. na3
Ari. dicit ꝙ intendit ſaluare iſta qnq3 ſil ꝑᵐ ꝙ augmen
tū fit manēte eo qḋ augeṫ:ꝛ ſcḋo ꝙ fit aduenienꝛe aliq̄
corporeo queādmodū diminutio recedēte aliq̄ corpeo:
ꝛ tertio ꝙ nō ē vacuū:q̄rto ꝙ oē ſenſatū ſignū augeṫ:ꝛ
q̄nto ꝙ nō ſūt duo corꝑa ſil:vn̄ ſic diẜ Ari. oꝫ q̄ōnis inue/
nire ſolonē ſaluātes qḋ manēte eo qḋ augeṫ ꝛ aduēiēte
alio augeṫ:ꝛcedēte alio diminuiṫ:adhuc āt q̄ōcūq3 ſignū
ſenſatū:aut min⁹:aut mīnie gnāṫ ꝛ nō vacuū eē:z duo in
eodē loco:ſ3 ꝯſtat ꝙ ſubdit i ſolone anomiomera augē
tur:q̄ q2 anomiomera augeṫ:ꝯpōiṫ.n.ex his vnūqḋq3
deide q̄dē caro ꝛ os:ꝛ vnāquāq3 taliū ꝑtiū ipiere:ē.n.vt
mā̃ ꝛ ſpēs caro ꝛ os:q̄3cūq3 igṙ ꝑtiū augeri aduēiēte au/
cto ſ3 ſpēz q̄dē ꝯtigit:ſ3 mā̃z āt nō:hec Ari.ſ3 ꝯſtat ꝙ Al/
berti ſolo nō ſaluat vnūqḋq3 ſignū ſenſatū augeri cū ca
ro ſit valde notabilis ꝑs i aīali. ¶ ꝑ. Ari. diẜ tñ carnē q̄3
os du⁹ dici vnūqḋq3 eoꝝ ſ3 mā̃z ꝛ ſ3 ſpēz ꝛ ꝙ vnūqḋq3
eoꝝ ꝯtigit ſ3 q̄l3 ꝑtē augeri ſ3 ſpēz ꝛ nō ſ3 mā̃z:ſ3 os nō
eſt diſtiguēdū i ꝑtes formales ꝛ māles mō iſto Alberti
nec ēt caro.ḡ ſeqṫ ꝙ ille mod⁹ nō ē ad mētē Ari. ¶ ꝑ.
Arguiṫ eē ꝛ ē ꝯditiōis:ꝛ ꝓbo ꝙ ꝑtes q̄s Albertus vocat
formales augēṫ ſ3 forᵃᵐ:nō ſ3 mā̃z:q2 ſcḋ3 illḋ iſte ꝑtes
augenṫ qḋ manet idē ſub miorib⁹ ꝑ dimēſiōib⁹:ꝛ poſtea
ſub maiorib⁹ tāq̄3 ſub ꝓprijs dimēſionib⁹:ſ3 nulla mā̃ ē
hꝫ. In iſtis mēbris formalibus q2 neq3 ꝑꝑis neq3 ad/
ueniēs.ergo ſm nullā talē augeṫ. ¶ ꝑ. Dic mod⁹ eſſet
ſpālis dans tñ modū augmēti in ꝑtibus quas ipſe dicit
formales:ſ3 querendus eſt modus quo iſta eadē ſaluen/
tur i ꝑtib⁹ q̄ ſūt mō ſuo māles:cū Ari. voluerit carnē au
geri:ſ3 i illis nō h3 locū ſua diſtictio.ḡ mod⁹ nō eſt gnālis.
¶ ꝑ. Adhuc ſtat qḋ q̄uō augm̄tata ꝑte ſꝑmatica ſaluēṫ
iſta qnq3 dcā:ꝛ nō vr̄ ꝙ māet idē qḋ augeṫ:niſi dicaṫ ꝙ
māet ſ3 forᵃᵐ nō ſ3 mā̃z:ꝛ tūc i ꝑtib⁹ formalib⁹ erit diſtin
guēdū i ꝑtes ſ3 forᵃᵐ ꝛ ſ3 mā̃z:qḋ nō fecit Albert⁹.aut ḡ
hec diſtictio nō ē ad ꝓpoᵐ nec ad mētē Ari.ſi ita fit aug/
mentū ſ3 carnē:ſicut ſ3 ſꝑmatica:aut ſufficiēs ad q̄ōnis
ſolutionē. Si adhuc reſtat qḋ in ſpermaticis q̄uō in illo
rum augmento ſaluentur ille quinq3 conditiones dicte.
¶ Et iō dimittēdo poſitionē Alberti:veniamus ad opi/
niōez Auerroys q̄ meo iudicio ē magis Ari. ꝯformis: ꝓ
q̄ notaṫ vltra illa q̄ i gnāli mō 2⁹ dcā ſūt:ꝙ ꝑtes q̄ augē
tur hēāt eē ꝑtes corꝑis i qb⁹ ē mā̃ ꝛ for⁹:nā cū augm̄tū
ſit vnus mot⁹ ꝯuenit ſubſtātijs ꝯpoſitis. ¶ Nota ſcḋo ꝙ
queādmodū i alijs motib⁹ꝛ trāſmutatiōib⁹ illḋ ꝙ moue
tur vl̄ trāſmutaṫ i illḋ.ſ.qḋ motui ſubijciṫ aut denoiaṫ
moueri diẜ eē idē ſub vtroq3 termino motus.ſ.a q̄ ꝛ ad
quē:ita reqriṫ i motu augm̄ti. ¶ Tertio notādū ꝙ ꝑtes
q̄ augenṫ ſiue ſint caro ſiue os ſiue cuiuſcūq3 alteri⁹ ſpe
ciei:cū augm̄tū nō fiat niſi ꝑ int⁹ ſuſceptiōez rei corꝑee
nō eādē mā̃z habeāt i fine augmētatiōis cū mā̃ quā ha
buerūt in ꝑn⁹ q̄ ſit in fine ſub dimēſiōib⁹ maiorib⁹ tāq̄3
ſub ꝓprijs:ꝛ in ꝑn⁹ ſub minorib⁹:ꝛ rō eſt:q2 de mā̃ exiñte
in ꝑncipio affluxit qḋ fuit diſſolutū vel ſaltē ſtat ita eē:
ꝛ de iſta que in fine erit aliqḋ aduenit. ¶ Quarto nota
ꝙ ꝑtiu3 que augenṫ ꝛ qbus per augmentu3 aduenit mā̃
creſcentibus dimenſionib⁹ remanet forma penit⁹ eadē
q̄ ꝑuſnālr nō fuiſſent nutrite niſi mā̃ aucti ꝛ nutrimētū
eandē accepiſſet formā numero cū for⁹ ꝑꝑxiſte. ¶ Ex q
bus ꝑ3 ad q̄ōnē ſolutio ponendo tres ꝯcl'ones. ꝑma eſt
q̄l3 ꝑs q̄ñtitatiua eius qḋ eſt adequatū auctū augeṫ. iſta
ꝯ ꝑ3 ex rōne adeq̄te aucti. Nō.n.aliqua cā diẜ adequatū
auctū:niſi q2 q̄l3 ꝑs q̄ñtitatiua ei⁹ augeṫ. Et adhūc ſenſū
vl̄t Ari. loco allato ꝙ q̄l3 ꝑs ꝛ qḋl3 ſignū aucti augeṫ:lo
q̄ndo de illo qḋ ꝑ ſe nō ſolūmō rōne ꝑtis augeṫ. ¶ 2ᵃ ꝯ
Nulla ꝑs ei⁹ qḋ augeṫ:augeṫ ſ3 mā̃z ſiue i rōne mā̃e:ꝓ/
baṫ:nulla ꝑs aucti augeṫ ſcḋ3 id qḋ nō manet idē appro
priate ſub vtroq3 termino mot⁹ augmētatiōis:ſ3 mā̃ eſt
hꝫ:cū ſ3 ꝑtē fluat diſſoluente calore:ꝛ ſcḋm ꝑtē de nouo
acqriṫ i tp̄e augmēti.ḡ ꝛc̄. ¶ Tertia ꝯ. Quel3 ꝑs q̄ñtita/
tiua ei⁹ qḋ ꝑmū ſiue adequate augeṫ ſcḋ3 formā ꝑ3:q2 q̄/
libet talis ꝑs augeṫ ꝛ nō ſcḋm mā̃z.ḡ ſcḋm formā. Cōfir
maṫ. Tales ꝑtes augēṫ ſ3 id eoꝝ qḋ māet i ſe penit⁹ idē
a ꝑncipio augmēti vſq3 ad finē in augmēto:ſed illud nō
eſt niſi for⁹ cū mā̃ variēṫ.ḡ q̄lib3 ꝑs q̄ñtitatiua ſolūmō

augeť ſꝫ formã:ꝛ hic aduerte ꝙ nõ ſolũ mõ ps poroſa ſi-
ue ps ſẽſibilis augeť:ſꝫ oĩs ps q̃titatiua ſiue poroſa ſiue
ſenſibilis humano ſenſu ſiue nõ vt ꝓducitur:ꝯtingit aũt
ꝙ hõ augeť ꝛ nõ q̃lꝫ ps augeť vt ſi aliq̃ ps auferať aut
diſſoluať aut ipſius ꝓhibeť augmẽtũ:ſꝫ tũc talis hõ nõ
dť augeri niſi ſꝫ ptẽ:ꝛ nõ ſꝫ qualꝫ ſui ptem q̃titatiuaꝫ.

¶ Et vt plani⁹ mẽs Ari.ꝛ Cõmẽtatoris itelligať mouebo
hic aliq̃ dubia circa determinata:ꝛ p̊ de textu Auerroys
vť ꝙ augmẽtũ nõ ſit rõne forme in ptib⁹ ſiue ſꝫ forᵃᵐ:
qꝛ ſꝫ illud nõ eſt augmẽtũ qḋ nõ ẽ q̃tũ nec magnũ:cuꝫ
augmẽtũ ſit in q̃titate:forᵃ aũt nõ ẽ quãta.g̃ ſꝫ formaꝫ
nõ ẽ augmẽtũ:minor eſt Auerroys caplo ſupra allegato
p̊ de gñatiõe cũ dixit:manifeſᵐ ẽ ꝙ ſi dicat aliqs augmẽ-
tũ eẽ ſꝫ forᵃᵐ ꝙ nõ vult dicere forᵃᵐ augeri ſꝫ ꝙ eſt forᵃ:
augmẽtũ.n.ſꝫ magnitudinẽ:forᵃ aũt ẽ q̃lis:hec Auerroys
vbi ꝯſtat ꝙ nõ inuit aliã rõnẽ ꝙ forᵃ nõ augeť niſi qꝛ nõ
eſt magna. ¶ Ad h̄ dť ꝙ forᵃ ſꝫ quoſdã ẽ aĩa q̃ ẽ indiui-
ſibilis in ſe nõ hñs ptes:ſꝫ tñ põt dici magna nõ ſꝫ ſe:ſꝫ
informatiue:qꝛ magni corpis eſt forᵃ:ꝛ iõ Auerroys nõ
dixit ꝙ forma nõ ẽ magna:ſꝫ nõ magna ſꝫ ſe:ſic dixit eã
nõ augeri ſꝫ ſe.cũ g̃ dicim⁹ illud cui⁹ q̃lꝫ ps augeť auge
ri ſꝫ forᵃᵐ intelligim⁹ ꝙ augeť ſꝫ ꝙ ẽ q̃tũ hñs forᵃᵐ:qꝛ
eſt q̃tũ qḋ fit mai⁹ vna manẽte forᵃ:ꝙ aũt dť ab Auer-
roy ibi ꝙ forᵃ eſt q̃lis intelligať ꝙ forma reddit ſcḋꝫ ſe
ſubm q̃le ſubali nõ accidẽtali q̃litate:ſi aũt dicim⁹ for-
mas ptiũ eſſe vtutes extẽſas fluẽtes ab aĩa:aut formas
alias ſubſtãtiales extẽſas:adhuc forme iſte ſcḋm ꝙ ſunt
informãtes ſcḋm ſuas ptes minima aĩalia pñt aliqñ ifor
mare plurẽ ꝛ aliqñ pauciorẽ mãm:ꝛ iõ ſcḋm ſuã forma-
lẽ ꝛ q̃ditatiuã rõnẽ nõ ſũt q̃te:ſꝫ tñ totũ ꝯpoſitũ augeť:
qꝛ eſt quãtũ hñs formã q̃ ꝑus mãm cũ parua q̃titate ꝛ
magnitudine informat:deinde cũ magna.

¶ Scḋm dubiuꝫ q̃ꝛo ſeqť:ſi augmentũ eſt in partibus
oĩbus ſcḋꝫ ꝙ hẽant forᵃᵐ:nõ oꝫ i vo augmẽto eẽ corpoꝝ
penetrationẽ:vt dicit Auerroys dicto loco cũ dicit ꝛ cum
augmẽtũ in oĩb⁹ ptib⁹ nõ eſt niſi iquãtũ ptes hñt forᵃᵐ:
manifeſtũ eſt ꝙ nõ ſeqť ex ſuo cremẽto i oĩb⁹ ptib⁹ ſm
hũc modũ corpus penetrare corp⁹ totalr. ¶ Ad h̄ dť:ꝙ
ſi augmentũ eſt in ptib⁹ iq̃tũ ſunt quãte hñtes formaꝫ:
hoc nõ põt eẽ:qꝛ mã q̃ aduenit:p quã fit augmẽtũ nõ cõ
parať pti ꝑexiſtẽti tãq̃ ferẽs aliquã q̃titatẽ vel forᵃᵐ ꝓ
priã:ſꝫ ꝙ ſubijciť forme q̃ erat pte ꝑexiſtente mãe:ꝛ iõ
nõ facit mõ adueniẽs corp⁹ iformatũ forᵃ ꝓpria vel quã
titate diſtĩcta a forᵃ vl quãtitate ꝑexiſtẽte.nõ g̃ hĩs dua-
bus mãebus reſpondent duo corpa:ſꝫ vnũ:ꝛ hoc ẽt pau-
lo poſt voluit Auerroys dicẽs in alia rõne ꝯ Alexandrũ
cũ dicit ꝙ ptes nõ cedũt equalr ptib⁹ ſubintrantib⁹ niſi
inq̃tũ habent q̃titatem determinatam ſupple tam pre
exiſtentem q̃ ſubintrantem.

¶ Tertiũ dubiũ:qꝛ nõ vť ꝙ iuxta Cõmẽtatorẽ fiat aug-
mẽtũ p mixtionẽ ꝛ ſubintrationẽ ptiũ mõ dicto:imo p
ꝯuerſionẽ nutrimẽti i foraminib⁹ carnis ꝛ oſſis in mini
mas ptes carnis ꝛ oſſis:ꝛ p mẽb.a extẽſionẽ vlteriorẽ:
ita ꝙ format de nouo foramina ꝛ mẽbrũ ſuata ſua figu-
ra recipit maiorẽ tumorẽ:ſꝫ h̄ dato nõ fit augmẽtũ mõ
ſup⁹ dicto.g̃ poſitio nõ ẽ ad itentiõeꝫ Auerroys:aſſũptũ
pꝫ legẽti capl'ꝫ cũ dicit. Dicemus ꝙ in mẽbro nãli extẽ-
ſio ẽ in oẽs diuiſiões:quapp accidit ei aliq̃ raritas:ꝛ iſta
humiditas cibalis diuidiť i oĩb⁹ ptib⁹ ei⁹.ſcꝫ in minimis
foraminib⁹ qñ iſta foramina extẽdanť:ꝛ qñ fuerint re-
pleta hũiditate trãſmutať iſta hũiditas i ptes carnoſas
minimas ꝛ applicabit ſe illis:ꝛ iteꝝ ꝯtinget in ptibus il-
lis carnoſis nouis foramina minima:ꝛ cũ mẽbꝝ iterum
extẽdiť iteꝝ rareſient oĩa foramia:ꝛ iplebũť p humidi-
tatẽ cibalẽ p vtutẽ attractiuã:ꝛ cũ calor coagulauerit il-
la vteť i carnẽ ꝛ os:deide tertio rareſiet:ꝛ ſic erit cremẽtũ
mẽbri augmẽtati ꝛ ꝯcludet:augmẽtũ g̃ eſt niſi ſm iſtaꝝ
vtutẽ:p quã formã:ꝛ iſtã vtutẽ itẽdebat Ari.hec Cõmẽ
tator. ¶ Iſta auc̃itas fecit me diu credere ꝙ Ari.ꝛ Cõ-
mẽtatoris opinio eẽt illa quã in pn⁹ recitaui de mõ aug-
mẽti:ꝛ ꝓpea dicebã ꝙ ptes augeť ſꝫ forᵃᵐ.i.rõne forᵉ q̃
eſt iformatiue maior:nã ꝛ ſi dicerẽ ꝙ mã adueniẽs ſuat
ꝓpriũ ſitũ:qꝛ tñ oẽꝫ aĩaꝫ ponebã idiuiſibilẽ multiplica-
tã p totã aĩalis mãꝫ ꝛ cuiuſlꝫ ptis formã dicebã aĩaꝫ ifor
mare mai⁹ ſubm q̃ ꝑus augeri.g̃ dicebã ptẽ ꝑexiſtẽ quã
nõ oportebat fieri maiorẽ:ſꝫ ſufficiebat ꝙ forma ſcḋm
quã illa augeť fit maior ad ſenſuꝫ ſupadictũ:nũc aũt vi
deť mihi oĩa ſaluari meli⁹ h̄ alio mõ: quẽ 2ᵒ expoſui.
ꝛ verba Auerroys itelligo ꝙ humiditas cibalis trãſmu-
tať in minimã carnẽ:qꝛ trãſit ad formã carnis minime
ipaꝫ circũdãtẽ ꝛ cũ ei⁹ mã vniť ſub vna forma ꝛ dimen
ſionib⁹ q̃ facta vnione nõ ſũt ꝓpe niſi aggregatũ ex am-
babus:foramia aũt minora fuerũt vt fortior fieret:ꝛ fa-
cilior hu⁹ hũiditatis i ſubaꝫ mẽbri ꝯuerſio. Et iõ aucto-
ritas iſta nõ obſtat dictis:ꝛ forte vidit vtrũqꝫ modũ ꝓ-
babilẽ:imo forte credidit ꝙ vtroqꝫ mõ qñqꝫ ptes augẽ
tur ꝛ p ꝯuerſionẽ mãe adueniẽtis in ptes quantitatiuas
diſtinctũ ſitũ obtinẽtes:ꝛ ẽt p ſubintrationẽ:ꝛ vidit hãc
rõnẽ ꝙ augmẽtũ in ꝓprietate nõ ẽ niſi ſꝫ formã ſaluari
vtroqꝫ mõ. Et pp h̄ arguit ꝯ Alexãdrũ dicẽdo ꝙ ſua ſo-
lutio nõ ẽ niſi pmutatio q̃ſtõis:qꝛ adhuc remanet vna
q̃ſtio:q̃ꝛo augeť magnitudo p aduẽtũ hũiditatis nutrimẽ
talis:cũ magnitudo nõ pmiſceať cuꝫ humiditate nutri-
mẽtali. Et ſcḋa dubitatio remãet Alexãdro q̃ꝛo augeť
mẽbra ꝯgelata cũ nõ ſint miſcibilia:cũ miſcibile ſit liq̃
bile:ꝛ iſta nõ:ꝛ iõ rñſio Ari.ẽ ſufficiẽs ꝙ fit ſꝫ forᵃᵐ.ſ.li-
mitãdo ſe ad dõꝫ p mãeꝝ ꝯmixtiõeꝫ:neqꝫ h̄ negãdo:nã
mixtio vt dicit i augmẽto nõ ẽ neceſſaria niſi vt ſaluet ꝙ
in augmẽto nõ ẽ gñatio oſſis aut carnis ꝓpe nõ vt ſalue
mus ꝙ augmẽtũ eſt in oĩ pte ſenſibili ſine pmixtione.
Et iõ poſt textũ ſtatim allegatũ ꝯcludit ꝙ ſolo Alexan-
dri eſt pticularis ſigão.ſ.ſe ad vnũ modũ dcñs:ſꝫ Ari.ſo-
lutio eſt vniuerſalis:que vtroqꝫ modo ſaluari poteſt.

¶ Quartũ dubiũ:qꝛ vť ſeq ꝙ qñqꝫ eẽt alic⁹ gñatio ꝛ nul-
lius corruptio ꝛ ꝯ:vt qñ cib⁹ trãſit i mẽbrũ:cib⁹ corrũ-
piť ꝛ nõ gñať iuxta dicta:ꝛ ꝯ i diſſolutiõe ptiũ mẽbroꝝ
q̃ in vaporẽ ꝯuertũť gñanť vapores:ꝛ ptes mẽbroꝝ nõ
corrũpũť. ¶ Ad h̄ dubiũ dixi in q̃ſtiõe de elemẽtis ꝯce-
dẽdo ꝯnes illas:ꝙ aũt dť ꝙ gñatio vni⁹ eſt corruptio al-
teri⁹ dixi verificari in gñatione elementoꝝ ꝛ corruptio-
ne coꝝ:neqꝫ eſt mirãdũ ꝙ ſit aliq̃ mãtaui nõ correſpon
det ꝓpria forma vel quantitas.

¶ His g̃ habitis pꝫ ad argumẽta pncipalia rñſio:dicẽdo
ꝙ ptes ꝑexiſtes augenť:imo ꝙ oĩs ps q̃titatiua ꝑcepti-
ſtẽs augeť:ꝛ qñ dť ꝙ fit minor:nego:imo fit maior:ꝛ qñ
dť ꝙ ꝯdẽſať:ꝯcedũ:ſꝫ h̄ iõ:qꝛ i ſe recipit nouã mãꝫ:ꝛ iõ
dico hãc ptẽ nõ augeri ſꝫ mãꝫ q̃ fluit:ſꝫ ſꝫ formã q̃ mãet
p̊ ſub minori:deide ſub maiori q̃titate mẽbri:ꝛ pꝫ ex di-
ctis. ¶ Ad 2ᵐ rñdeo ꝙ mã q̃ aduenit nõ ꝯſtituit corp⁹
p ſe diſtinctũ a corpe mãe ꝑexiſtẽtis:qꝛ nõ opꝫ duo corpa
eſſe in eodẽ. ¶ Ad 3ᵐ argumentũ rñdetur negando ꝙ ſi
minimũ nutrimẽti eſt eq̃le minimo nutrimẽti ꝙ pp h̄
augeať ad duplũ:ratio aũt ſumiť ab Alberto magno in
q̃ſtiõe iſta ꝛ i de nutrimẽto ꝛ nutribili:ꝛ p̊ de gñatiõe:ꝛ ẽ
iſta:qꝛ cib⁹ ſubinduciť vndiqꝫ in corpus qḋ nutriť:nec
manet poſt mã ſua ſub ꝓpria forma nec ſub quãtitate ꝓ
pria ſiue ꝑexiſtẽte ſiue acq̃ſita de nouo:nã veritas ẽ ꝙ re-
cipit forᵃᵐ cibati eãdẽ nũero ꝛ quãtitatẽ ei⁹ ad quã erat
in potẽtia ꝛ has recipit ñ tãq̃ ꝓpas:ſꝫ cões ſibi ꝛ ꝑexiſtẽti
mãei i cibato. Et cũ illa hꝫ cõiter eũdẽ ſitũ:ꝛ iõ nõ oꝫ q̃ti

tas:cum

tatē reſtitui ad duplū vł ad aliquā datā proportionē:cum quiqȝ mā addatᷣ:ꝛ tāta fiat denſatio vt nullū ſequatᷣ augmentū:veriſimile tñ eſt in hac trāſmutatiōe minimi nutrimētalis i carnē nō totū minimū in ptes carnis ſubintrare:ſed ptes ſue mãe ꝛ ptē vt ſuperfluaȝ pellit:ꝛ iō nunc tñ nō augetᷣ ad duplū:ſȝ nec ēt multū nōbilr in q̄lȝ tali augmētatione ꝯdēſatᷣ.Et h̄ de iſta qōne cū laude dei dicta ſufficiant.Finis queſtionis de mā augmentationis ſcdm clariſſimū Ugonem ſenenſem.

Queritur Utrū ꝯplo ſit q̄litas vna negatiue arᷣ ſic.nulla pmarū q̄litatū ē ꝯplo nec aliq̄ z^a.ḡ ꝯplo nō ē q̄litas.aſſūptū p p^a pte pȝ:pq: nulla reſultat ex actōe ꝛ paſſiōe pmaȝ q̄litatū i elemētis repertaȝ.ḡ ꝛc.z^a q: p^a q̄litates ponūtᷣ a ꝯplonib^9 diſtīcte:alr.n.oē elemētatū eēt ꝯplonatū:ꝛ ſcda pō pȝ:p h̄ q ſi aliq̄ q̄litas ſcda eēt ꝯplo hoc eſſet:q: eēt ex pmis ꝯlorata:ſȝ colores ꝛ ſapores ſūt hm̄oi:ꝛ ēt odores.ḡ ꝛ ille eēnt ꝯplones:ꝯñs tñ eſt falſuȝ ꝛ ꝯ modū loq̄ndi Aui.z^a pmi ca^o de eo qđ comeditᷣ ꝛ bibitᷣ.

¶ Scdo pncipalr arᷣ.ſic:ſi ꝯplo eſſet q̄litas maxie eſſet q̄litas media inter q̄litates pmas nō aggregata ex illis:ſȝ ꝯñs illaȝ q̄litatū pportionē:ꝯñs falſuȝ.ḡ ꝛc. p^a ꝯña pȝ: q: nō eſt ali^9 mod^9 imaginādi ꝯplonē diſtinctā a pmis q̄litatib^9:ſȝ falſitas ꝯñtis arᷣ.multiplr.p^o ſic:ex illo ſeq̄retur q̄ q̄cūqȝ mixto q̄litercūqȝ p frigus vel calorē alterato corrūperetᷣ ei^9 ꝯplo:q: corrumpitᷣ pportio pmaȝ qualitatū quā talis ꝯplo ꝯſeqᷣtᷣ:ꝛ pȝ falſitas ꝯñtis:q: tunc hō flegmatic^9 ad gradū tpamēti p calitatē ſolis aut exercitiū ductus ſue nãe dimiſſus nō reduceretᷣ ad flegmaticitatē.z^a p h̄ q vlr ois ꝯplo poſſȝ fieri i elto in ſua nā eltari remanēte nō reducto ad mixtionē:ꝛ pȝ q ois pportio taliū q̄litatū pȝ in elto fieri:cū ex aq̄ ſūme frigida ꝛ hūida gñetᷣ ignis ſūme calidus ꝛ leuis vł ſicc^9.3^o p h̄ q talis q̄litas aut eēt p ſe tāgibilis aut nō:ſȝ neutȝ illoȝ pōt dari:nō p^m:q: multa ꝯplonalr calida ad tactū appent frigida:vt alleū piper euforbiū ꝛ ſiliā:nec z^m q: idem ſenſus eſt extremoȝ ꝛ medioȝ ſm̄ ſor^m:ſic viſus eſt albi ꝛ nigri ꝛ oiuȝ medioȝ coloȝ q nō cōſtituūtᷣ ex albo ꝛ nigro niſi v̄tualr.ſi ḡ ꝯplo eſt q̄litas media iter calorē ꝛ friguſ:ſeqᷣtᷣ q eſſet tactu pceptibilis p ſe:vel alr detur rō diuerſitatis.4° q: tūc ꝯplexio calida nō ſtaret niſi cum actuali caliditatis dñio:ꝛ ꝯplo frigida niſi cū actuali frigiditate dñante:qđ eſt falſuȝ:q: cum actuali frigiditate dñante ſtat ꝯplo calida:ꝛ cū caliditate actuali ꝯplo frigida:vt pȝ de opio calefcō ꝛ de euforbio ꝛ pipere ꝯgelatis 5° p h̄ q tales ꝯplones aut eēnt itēſibiles ꝛ remiſſibiles aut nō:ſȝ neutȝ pȝ dari:nō z^m:q: vn^9 hō nō eēt ꝯplonalr frigidior aut calidior:ꝯñs ē ꝯ oēs doctores:nec p^m:q: tc̄ ꝯplo magis calida ꝛ min^9 calida eēnt euſdē ſpēi ſpe^me:differētes tñ p itēſiōez ꝛ remiſſionē:h̄ āt ē falſū:q: tūc oēs ꝯplones nālr min^9 calide ſi remitterēt itēſe calidas:cuȝ hēant eūdē ſpē appetitū:qđ ē ꝯ Gal.p^o d ſimplici medicina:ſȝ ſic remiſſa caliditas nō remittit itēſā:nȝ ageri hōs p totū itēſā calitatē:q: iā ē i actu re^o ei^9 q remiſſa caliditas pȝ agere:ita remiſſa ꝯplo calida ſi remitteret itēſaȝ. 6° p h̄ q ad h̄ q eēt ꝯplo.ſi regritᷣ elta ad puas ptes eē redacta ꝯ Aui.p^o pmi ca^o d ꝯplonibus:ꝛ pȝ ꝯña:q: talis ſimplex q̄litas ē i mã:q̄ eſt vł fuit vni^9 elti tñ vt pȝ:ꝛ nō niſi p ppor^om pmaȝ q̄litatū ibi repertā.ḡ talᷣ pportio fruſtra ſpꝑat ad ꝯplonis iductiōez:ſȝ q̄lȝ pportio taliū q̄litatū pōt eē i elto ſi certo diuiſo ad minia vt.ſ.dicebatᷣ.ḡ ꝛc.7° p h̄ q tc̄ cuiuſlȝ mixti ſalti eēnt due ꝯplones:ꝯñs falſuȝ:q: tūc pter mixti due eēnt for^e ſubales ſȝ duplicitatē pncipij ad for^am ꝑparātes eēntqȝ mixtoȝ gñōnes

actiue hūiditas ꝛ ſiccitas:cū talē ꝯplonē me^m inter eas agerēt qđ ē ꝯ Auerroyȝ.4.metheo.ꝛ pȝ ꝯña p^o q: nulluȝ ſimplex pȝ eē vē me^m duaȝ ꝯrietatū.cū igitᷣ i q̄lȝ mixto ſit oppoꝛtunū me^m eē iter calorē ꝛ frigus ꝛ iter hūidū ꝛ ſiccū.ſeqᷣtᷣ q due eēnt ꝯplones in q̄lȝ mixto diſtincte.

¶ 3° pncipalr:ſi pter aggregatū pmaȝ q̄litatū i mixto poneretᷣ ꝯplo q̄ eēt q̄litas ex illoȝ actiōe reſultās:illa eſſet fruſtra:ſȝ nihil eſt fruſtra ponendū.igitᷣ ꝛc. maior pȝ:q: oia ſaluari pñt illa nō poſita ſicut illa poſita.

¶ Quarto ſic.ipoſe eſt ꝯplonē q̄ ſit q̄litas z^a ſequēs actionē pmaȝ q̄litatū fieri niſi i eadē pte mãe adeq̄te recipientᷣ:ſȝ h̄ eſt ipoſe.ḡ ipoſe eſt talē ꝯplonē fieri.maior pȝ: q: cū ꝯplo ſit i aliq̄ ſubō adeq̄to:oȝ p illō totū ambas ꝯrias q̄litates inuenire:qđ aūt ipoſſibile ſit in eodē inuenire ꝯria:vide in 5°.phy.ꝛ apud hanc mãm diſputātes.

Ad oppoſitum Arguitᷣ ſic.ꝯplo eſt q̄litas ab aggregato pmaȝ q̄litatū exiſtiū i mixto diuerſa.ḡ ꝯplo eſt q̄litas vna:ſȝ ꝯña:q: nō ē ali^9 mod^9 ponēdi ꝯplonē eē plures q̄litates niſi dicēdo q ꝯplo nō eſt aliō ab aggregato pmaȝ q̄litatū i mixto repertaȝ:aſſūptū arᷣ multiplr.p^o p h̄ q mixta ꝯplonalr calida:tñ hñt fridītatē actualē ſupra caliditatē actualeȝ:ḡ ꝯplo eoȝ ē alia ab illo aggregato:ꝛ ꝯña:q: ſi nō eēt alia tunc nō eēnt ꝯplonalr calida dñante fridītate:ꝛ aſſūptū pȝ de pipe ifrigidato:ꝛ euforbio ꝛ ere ꝛ arſenico ꝛ multis alijs talib^9 ꝛ ſilr mixta actualr calidiora hoie vt opium calefactū ad ignē ſūt ꝯplonalr frigidiora hoie.z^o p h̄ q niſi ita eēt:tūc oēs hoies ſupra tpamētū p exercitiuȝ vel ſolē calefacti dimiſſi nãe ſue ad eūdē gradū caloris hērēt reuerti ꝯñs falſuȝ:ꝛ ꝯ expiētiā:ꝛ pȝ ꝯña:q: ſi nō ponatur i eis eē diuerſa ꝯplo nālis:ñ erit aliqđ ad varios gradus calitatis eos ducēs cū in pmis q̄litatib^9 ſint pares: q ſi dicatᷣ eē ſȝ varias ſanguinis ſpēs ꝛ mēſuras ponatᷣ paritas:nā tpat^9 ꝯualeſcēs pauciorem hȝ ſanguinē dato melācolico.poterit igitᷣ eq̄lē hēre mēſurā pcise:ꝛ ſic pȝ i alijs.3° p h̄ q ſi ꝯplo nō eēt niſi talis pmaȝ q̄litatū mēſura:qđlȝ mixtū facilr a ppa ꝛ nāli ꝯplone pmutaretᷣ:cū facilr p alterātia ad alios grad^9 pmaȝ q̄litatū deducatᷣ. 4° p h̄ q ſi eēt aliaꝫ aliq̄ cā q̄re ethica ſit febris fixa.ſi eni pter calitatē nō alia q̄litas iduceretᷣ:nō vł q̄uo fieret magis fixa q̄ putrida:cū vtraqȝ calitas p frida ſupra poſita facilr poſſit corrūpi:nec vł cā redu^9 ad calorem pſtinū ptnālē i ethico poſt ifridatōēȝ ab aq̄ frida:niſi pter illā q̄litatē q̄ ē q̄litas p^a mala ꝯplo iducta eēt q̄ ſibi ſimilitat tātā caliditatē actualē:ꝛ ad illā corpus facit redire deducto ipedimēto.5° p h̄ q ꝯplo eſt pncipale inſtrumale ad opa faciēda:vt ait Aui.cap^o de etatibus:ſȝ ſtante ſilr aggregato pmaȝ q̄litatū nō ē mēbrū aptū ꝯſilr operari.ḡ ꝛc.minor pȝ:vbi ſubtrahatᷣ cerebri iſluxus ꝛ aliūde p extrinſeca in muſculo in neruis:ſilis in oib^9 pmis q̄litatib^9 grad^9 reſeruetᷣ.6° niſi ita eſſet nō oporteret corpa paulatiue reduci ad tpamētū:ſȝ ſubito ꝯ expiētiā ꝛ Gal.3° tegni ꝛ arᷣ ꝯñtie:q: talis reductio aut fieret paulatina vt eēt q̄litas fixa acq̄ſita aut vt eſſet nālis:alia.n.cā aſſignari nō pōt:ſȝ nulla illaȝ eēt ſi ꝯplo nō eēt q̄litas pter tale aggregatū:nā i p^o iſtāti gñōnis q̄litas acq̄ſita q̄ nondū habita eſt ab iduiduo ꝛ cui nō eſt aſſueſcēn ē fixa ꝛ nāl.ḡ a pari q̄cito iduceretᷣ eēt fixa ꝛ nālis:cū ſit mēſura for^e humane ꝯuenientiſſima:plura conſimilia poſſent argumenta deduci:ſed ego iſtis paucis ſum cōtentus.

Pro ſolōne queſtionis primo ponaȝ q̄dam notabilia:ſcdo determinationē qōnis eo modo quo videtur mihi diſputabilis.3° mouebo ꝛ ſoluam circa materiam quaſdam difficultates vt inde magis appareat argumentorum ſolutio.

Quantum Ad p̄mū notādū ꝙ h̄ noīe ꝯplō inue-
niunt doctores medicine vario mō
vti:q̄nq̄ȝ.n.dr̄ ꝯplonē q̄cūq̄ȝ ſimplicē qualitatē de pri
mis tangibilib⁹:vn̄ Gal.p̄ de diffis febriū dicit febrē eſſe
malā ꝯplonē:⁊ tn̄ in eodē p̄mo dicit febrē nō eſſe calorē
Et idē in libello de malitia ꝯplonis diuerſe:⁊ ꝯſtat legē-
ti ex Aui.p̄ma p̄mi caplō de ꝯplexionibus:ꝙ frigidita-
tem ab aere in corpus noſtrum inductā vocat ꝯplexio-
nem diſtemperatam ſine mā:q̄nq̄ȝ aūt vocat cōplexionē
aggregatum p̄maꝝ qualitatum inuentaꝝ in mixto:vnde
p̄mo ꝯplonū caplō.8.⁊.9.ita ſepe itelligit̄:naȝ quō eſſet
alr̄ ꝯplo calida ⁊ hūida actu niſi eēt aggregata ex calidi
tate ⁊ humiditate:⁊ ſic de alijs ꝯpoſitis ⁊ tēpata abſolu
te in vniuerſa ſuba.tertio modo ſumit̄ h̄ nomē ꝯplexio
ꝓut iportat q̄litatē v̄tualr̄ ſiue in potētia talē q̄lis eſt q̄li
tas p̄ma ⁊ quā nō oȝ talē eē actu:ſicut q̄litas:ſm quā pi
per dr̄ calidū in po⁴ ⁊ opiū frigidū in potētia:q̄ꝛ dicim⁹
piper eſſe ꝯplonis calide:q̄ꝛ hȝ v̄tutē ⁊ qualitatē:ꝑ quaȝ
dr̄ tale:⁊ q̄ꝛ iā videm⁹ ꝙ nō hȝ caliditatē:que ē q̄litas p̄
ma talr̄ vt ꝑ illā ſufficiat dici calidū:dicimus ꝙ n̄ ē cali-
dū actu ⁊ ꝙ caliditas:ꝑ quā eſt calidū in po⁴ eſt alia a ca
liditate q̄ ē q̄litas p̄ᵃ vt ꝙ eſt v̄tus ꝑ ſe ꝓductiua q̄lita-
tis q̄ eſt caliditas niſi ipediat̄:⁊ ꝙ h̄ mō ſit pȝ ex Gal.3°
ꝯplonū:niſi ipſe igr̄ poſtq̄ȝ poſuit gn̄alē deſcriptiōeȝ rei
talis in po⁴ diſtinxerūt modos ei⁹:quoꝝ p̄ᵐ ⁊ magis ꝯue
niētē hoc mō in littera declarauit. Dis aūt reb⁹ que po⁴
dr̄ eſſe dignior eſt res i cui⁹ nā exiſtit v̄t⁹ q̄ ei⁹ ſine ꝯſeq
tur ſi nihil de exteriorib⁹ ipedierit:⁊ ꝯr̄r i libris ō ſim
plici medicina vocat illas calide ꝯplexionis aut frigide.
hoc igit̄ huiuſq̄ȝ ſit ſuppo^m ꝙ nomē ꝯplonis dr̄ q̄nq̄ȝ de
quacūq̄ȝ vna qualitate p̄maꝝ i mixto iuentaꝝ.2° de ag-
gregato ex plurib⁹ talibus.3° de qualitate reſultante ex
formis elemētalib⁹ ſiue qualitatib⁹ elemētalibus:quoꝝ
q̄litates q̄nq̄ȝ dicun⁹ tales i potētia:ſȝ aliq̄n ſit tal i actu
⁊ hoc vr̄ ꝑncipale iſtrumētū mixtorū homogeneorū.vn̄
Auerroys.2° colligȝ cap.p̄ dixit.tūc erit intellect⁹ ꝙ res
quā dixim⁹ ⁊ mēbꝝ ꝯſile agit cū ea actōeȝ ſuā aut parit̄
paſſionē nō ē alia res niſi for⁰ ꝯplexionalis q̄ ꝓuenit ex
mēſura ꝯmixtiōis q̄ttuor elemētoꝝ.Cōſtat aūt ꝙ p̄mō
ſumēdo cōplexionē cōplexio ē qualitas ⁊ 2^m ſumēdo cō
plexio nō ē q̄litas vna:ſȝ qualitas vel aggregatū ex qua
litatibus:⁊ iō quo ad illos duos modos qō noſtra eēt fa-
cilis:ſȝ de hoc 3° querit qō noſtra:⁊ in h̄ intendo iſiſtere.
Utrū in mixtis p̄ter q̄litates p̄mas ē ponēda q̄litas ali-
qua ꝓueniens ex illaꝝ v̄tute q̄ ſit complexio diſtincta a
qualibet qualitatum primarum ⁊ ab aggregato ex eis.
¶ Et in hoc dubio inueniunt̄ modi dicendi.p̄mus dicit
nullā ꝯplexionē eē aliq̄d p̄ter q̄litates p̄mas ⁊ aggrega-
tū ex eis ⁊ mouent̄ rōnib⁹ ſupra factis ante oppo^m:⁊ q̄ꝛ ꝯ̄
hūc modū ſūt oīa argūta ad aliā ptē ſupra fcā ⁊ oīa q̄
faciā ꝓ opinione ſequēte.iō illū modū dimitto ⁊ venio
ad 2^m.¶ Eſt igit̄ ſcd̄us mod⁹ ꝙ in q̄lȝ mixto ē ꝯplexio
alia a q̄litatib⁹ p̄mis ⁊ a q̄libet eaꝝ.ꝓ cui⁹ declaratiōe ſup
pono p̄ ꝙ diſpō ꝑ ſe ꝑparās ad mixti for^m ē ꝯplexio.pȝ ꝑ
oēs doctores.nā Auerroys 2° colliget in p̄n° dicit ꝙ via
gn̄ōnis mixtoꝝ nō eſt niſi ex pte tēpantie ꝯmixtiōis cō
plexiōis.igr̄ hec tēpantina eſt cā gn̄ōnis eaꝝ ⁊ nō niſi ꝑ
ſe ad for^m ꝑpādā.¶ Itēꝝ paulo poſteri⁹ dixit ꝙ tēpan-
tia ſpecifica n̄ exit ō mixti niſi hn̄ cōrūpit̄ for⁰ ſpecifica:
qō n̄ appȝ veꝝ niſi ꝓpt̄ for^m. Idē Aui. 2° can.ca.2° vlt
ꝙ vnaq̄q̄ȝ ſpēs hēat ꝯplonē ſibi ꝓpriā:in q̄ nō cōicat cū
alia ſpē:qō n̄ eēt niſi ꝯplo ad for^m mixti ꝑparet.Oꝛ ſi di
cat̄ me hic ſupponere qō ꝓbare dēo:⁊ ad ſuppōnē declan
dā nō niſi auctēs adduco. R̄ ꝙ hic nō pl⁹ volo oſtendere
niſi ꝙ diſpō ex q̄litatib⁹ acq̄ſita ꝑ ſe ꝑpans ad for^m mix-
ti ē ꝯplo.i.illud qō dicimus ꝯplexionē.⁊ ſō ꝓ illo ſumo
auctēs ꝓ ſignificatōe vocabuli. Nā ꝙ talis qualitatiua
diſpō ꝑ ſe ad hō mixti for^m ꝑparās ſit q̄litas vna diſtin-
cta.ſ.a q̄litatib⁹ elemētarib⁹ itēdo ꝓbare.2° ſuppono ꝙ
ex eq̄ imediate ignis pt gn̄ari tnāſeūdo i ſua mā ꝑ oēs ꝑ
portōes poſſibiles calidi ad frigidū ⁊ hūidi ad ſiccū.h̄
ſatis patuit ſupra.Ex his arguit̄ ſic.ſi ꝯplo nihil eēt pre-
ter aggregatū p̄maꝝ q̄litatū cū illa ꝓpōtiōe eaꝝ q̄ iueit̄
i hoīe:⁊ ꝑ ꝯn̄s i vno elemēto for⁰ hoīs ꝓduceret̄:ſȝ ꝯn̄s:
q̄ꝛ ſtāte diſpōne ꝑ ſe ꝑpante ad formā dȝ for⁰ educi.Foꝛ
te diceret̄ ꝙ argumētū nō valȝ:q̄ꝛ vltra mā̄e ꝑpationeȝ
reqrit̄ agēs qō ibi deficit.Cōtinua aḡ.idē eſt agēs ꝑpans
māȝ ⁊ iducēs for^m.ſi ḡ ignis elementalr̄ agens ſufficit ꝑ
vniuſcuiuſq̄ȝ for⁰ recipienda ꝑpare māȝ:ſeq̄t̄ ꝙ cuiuſlȝ
mixti formā tali mō agēs pōt iducere.Et ex eodeȝ p̄nci-
pio arguit̄.poſſibile ē 2° mixta diuerſaꝝ ſpēꝝ hēre eq̄lē
menſurā ⁊ ꝓportionē q̄litatū p̄maꝝ hr̄e:ſȝ ipoſſibile eſt
ꝙ ſint eiuſdē cōplexiōis.igr̄ ⁊c̄.maior pȝ:q̄ꝛ videm⁹ fer
rū eē hoīe fridius ⁊ aliq̄n calidi⁹.ḡ ſtabit aliq̄n eē eq̄ ca-
lidū ⁊ ꝑ idē eq̄ hūidū.ḡ ⁊c̄.ꝙ ſi de ferro non cōcederet̄
ꝯſtat ꝙ poterit eē de ligno qō in ſui p̄ncipio eſt hūidiuſ
eē.⁊ q̄nq̄ȝ erit ſic ſicci⁹ iō poterit eē eq̄ ſiccū ⁊ ēt eq̄ calm.
igr̄ ⁊c̄.minor aūt pȝ ex Auic.p̄ma p̄mi caplō de comple
xionibus:q̄ꝛ vult ꝙ ſi aliqua medicina eēt tēpata tem-
peramento humano eēt ex ipamet ſuba hūana.⁊ 2° can.
caplo 2° dixit.cōplexio nāq̄ȝ hoīs nō ē niſi i hoīe:⁊ pȝ:ꝙ
loq̄t̄ de cōplexione ſili cōplexiōi humane.nā p̄mo dice-
bat:ꝙ non dicimus medicinā temperatā:q̄ꝛ ſua comple-
xio ſit ſimilis cōplexiōi humane.vnde dixit de tali tem-
perata medicina:nos tamē ꝑ illō nō ſignificamus ꝙ cō-
plexio eius ſit eque ſimilis ꝯplexiōis:hoīs nāq̄ȝ hoīs ⁊c̄.
Et illud vult Auerroys 2° colliget caplō primo cū dicit:
ꝙ tpantia ⁊ ineq̄litas nō exit ab ei⁹ mixtis niſi cū corrū
pit̄ coꝝ for⁰ ſpecifica.3° ſic.ſi ꝯplo nō eſſet niſi aggrega-
tum p̄maꝝ q̄litatū:ſeq̄t̄ ꝙ nō ōis ꝯplō ꝯueniens mixto
fieret ſolū ꝑ digeſtionē:ꝯn̄s ꝯ̄ Auerroyȝ i 2° colliget ca°
p̄ cū dixit ⁊ i 4° methcororum.dōm eſt ꝙ mixtio ⁊ com
plexio ⁊ temperantia nō ſit niſi per modū coctiōis fleg-
matis:tn̄ pȝ ꝙ tale aggregatum pōt fieri a frigiditate ⁊
pōt fieri ab elementato elementaliter agente vt i mille
caſibus pōt argui. Iſtis ⁊ fere innumerabilib⁹ argumētis
vr̄ fore dōm complexionē eſſe q̄litatē vnā ſimplicem ſe
quentē actionē debitā p̄maꝝ q̄litatuȝ adinuiceȝ que eſt
ab vnaq̄q̄ȝ q̄litatū p̄maꝝ diuerſa:vltra quā tn̄ ꝯplones
hn̄t mixta q̄litates p̄mas cuȝ illa ꝯplone cōiunctas a q̄-
bus nā gn̄abiliū ⁊ corruptibiliū ſepari nō pōt ex toto:⁊
hoc mō ſumēdo ꝯplonē deſcribit̄ ab Aui.p° p̄mi caplō
de ꝯplonib⁹ cū dicit:ꝙ ꝯplō eſt q̄litas q̄ ꝓuenit ex actio
ne ⁊ paſſione p̄maꝝ qualitatū ⁊c̄.⁊.xii°.de aīalib⁹ dixit
ꝙ ꝯplō eſt res decidēs ex q̄litatib⁹ ꝯ̄riaꝝ opationū i pti
bus minimis diuiſibilib⁹ vl̄ diuidētib⁹ eas adinuicem.
¶ Sȝ tn̄ hāc ſniaȝ multe dubitatiōes circūſtant ꝓ pte
tacte in p̄ncipalib⁹ argumētis:p̄ma igit̄ ē ꝙ nō vr̄ ꝯplo
qualitas ꝑparās ad mixti for^m ſubalē recipiēdā:ſȝ ipſa
met for⁰ ſubalis.p̄ ex Auerroy.2° colliget cū dixit:⁊ dcla
ratū ē ibi ꝙ forme coꝝ.ſ.mixtoꝝ nō ſūt aliō niſi forma
complexionalis vel temperantie:⁊ conſtat ꝙ illas for^m
ꝯplexionales dicit ꝯplones cū diuidat eas i temperatas ⁊
diſtēpatas ſȝ varietatē mēſure q̄litatū p̄maꝝ. Itē Gal.
primo de iuuamētis membroꝝ. ca°.2° dixit. complexio
igit̄ eſt ſuba corporis ⁊ natura ei⁹. Idē capitulo ſcd̄o de
ſecretis ad Matheū.complexio igitur eſt ſubſtātia ⁊ na
tura corporis:poſtea ſunt res ſequentes complexionem
neceſſario.Ad hoc dicatur ꝙ complexio eſt qualitas:cuȝ
enim manente ſubſtantia poſſit variari cōplexio vt con-

ſtat ex etate ⁊ regimine ſequitur φ ſit accidēs non ſuba:
ꝓprie ſumēdo ſubaꝫ ꝑ mā forma vel cōpoſito. Pro au
ctoritatib⁹ nō. φ ſuba qñqꝫ ſumit ꝓprie vt dicat ꝑ ſuba
predicabili vel ꝑte eius eſſentiali: ⁊ hoc mō non dīr au-
ctores cōplexionē eſſe ſubſtantiam: ſcdo modo ſumitur
ſubſtantia pro eo qd eſt de eſſentiali rōne alicuius: quali
ter dixit Gal. 2°. tegni. φ ſigna ſūpta a caliditate ⁊ frigi-
ditate ⁊c. ſunt a ſuba ipſa ſanitatis ſumpta: ⁊ hoc mō dr̄
ꝯplo mixtoꝝ ſuba: vt ſtatim dicā. Nota. 2°. φ mixta pñt
ꝯſiderari ſm φ ſunt in mūdo ſubſtātie abſolute ⁊ corpa
ſcdo vt ſunt mixta ⁊ certarū operationum productiua: ⁊
p̄mo modo nō ſunt de cōſideratione me^ci. ſed ſcdo mō:
vt aūt cōprehenduntr vt taliū operū ſcia ſm intrinſecas
⁊ eſſentiales rōnes cās huius exprimentes ꝓprias inclu
dunt in ſua rōne cōplexionē: ⁊ ideo hoc modo cōplexio
dr̄ membrorū ſuba. vn̄ Gal. p̄. de vtilitate particularuꝫ.
caplo. 9. circa finē ſic dixit. Inſunt aūt p̄^m ⁊ maxie ꝯple-
xiones. h̄ enim ꝓpriaꝫ ſubam particularū cōplent: qꝛ. n.
ita equaliter hꝫ de caliditate frigiditate hūiditate ⁊ ſic-
citate corpus ꝓpterea nā h̄ tale eſt: hoc. n. ſ. carni carneꝫ
⁊ neruo neruū ⁊ alioꝝ ſingulꝫ qd eſt ꝓpter p̄dictaꝝ q̄t-
tuor q̄litatū curſuꝫ factū eſt. Et hanc auctoritatē allegat
Cōci. dr̄ia. 7. ſub mō trāſlationis Cōci. q in ſnia eſt ideꝫ
cū dicto Cōcil. Sed ēt hoc modicū dixit expōit Cōci. di
co φ i^o ſcā ſunt talia ⁊ hñt caro eſſe carnē ⁊ neru⁹ eē ner-
uum ꝑ curſuꝫ dictaꝝ q̄litatū q̄ttuor ſm φ i^o ſunt corpa
cōplexionata: ⁊ nō ſm φ ſūt corpa ſimplr aut ſuba ſim-
pliciter: imo ſm φ ſunt taliū operū factiua: quoꝝ meri-
to hāc dicim⁹ carnē ⁊ illū neruū: aliter. n. nō cēnt talia ni
ſi equoce: ⁊ iō ſubdit Gal. īferēdo. hoc igr̄ eis ſꝫ ſube rō
nem inſunt. ſ. ꝯplōnes. i. ſꝫ diffinitionē exp̄mēte illorum
mēbroꝝ rōnē: vt ſūt talia: ⁊ paulopoſt īfert ex dictis. qū
igr̄ certitudinalr̄ examiare voluerit vtilitatē oīuꝫ q̄ in-
ſunt organis p̄ gdē examinet ſꝫ gd actū acq̄ſiuit: vt plꝫ
eniꝫ inueniet: qm̄ ſꝫ ꝓpriā ſubam. cōſtat igr̄ φ ꝓpriam
iſtaꝝ ſubam vocat illud qd exp̄mit vt formale in taliuꝫ
corpoꝝ rōne vt ſunt ſuoꝝ operū effectiua qd dicit eē cō
plexionē. Nā cū ꝯſtet Gal. credidiſſe aiam eē formā cor
poris ſubalē: tn̄ multotiēs dixit ſe dubitare gd ſit aia: cū
nō dubitauit gd ſit ꝯplo: igr̄ nō voluit aſſertiue dicere
formā eē ꝯplonē. loquēdo de forma vt eſt ps eſſentialis
ſube vt ē ſuba ſimplex qd de aia dubitauerit: vide 5°. de
accidēti. ca°. 5°. ⁊ in d motibus lIgdis. ca°. 3°. de īterioꝛib⁹
ca°. 2°. ⁊ 8°. de iuuamētis ca. vltio. Mirādū tn̄ d Cōci. q
ex auctēe Gal. 3. de īterioribus ca°. 7. dixit expreſſe patere
Gal. voluiſſe aiam eſſe aliud a ꝯplone. auctoritas aūt eſt
ſ^o φ hūores ⁊ vīr curſus corpis alterāt actus aie: ꝯceſſuꝫ
ē ab optimis medicis ⁊ ph̄is. ⁊ a me ꝑ vnū monumentū
demōſtratū ē ꝑ qd curſus corpis ſeq̄ntis dmōſtraui aie
v̄tutes. Et truſian⁹ monac°. 2°. tegni. 5 Haly. putat Gal.
nō velle aiaꝫ eē ſubam: qꝛ dicit nām de q̄ttuoꝛ. p̄ vt cō-
plexionē 2° vt ꝯpōnē. 3°. vt v̄tutē. 4°. vt ꝯſuetudineꝫ. Sꝫ
de meo iudicio hāc auctēe nō bn̄ itellexit ꝯ^ilr nec libꝝ il-
lū vidit Gal. i quo dixerat ſe monſtrauiſſe h̄: vt pꝫ ex ſe-
rie Cōci. nā in auctēe nō vult q̄ ad^a vltimā ꝑtē aliud Gal.
niſi φ v̄tutes aie ſequunt cōplexiones corporis: nō tn̄ φ
v̄tutes aie ſint res a ꝯplone diſtincte que ſuāt a cōplone.
Nā in i^o lib°. explanat hec v̄ba Gal. φ nō vult aliud ꝑ ea
intelligere q̄ꝫ φ ſm ꝯplonū diuerſitatē aia diuerſimode
eſt potēs agere ⁊ pati ſiue aia ſit ꝯplo ſiue nō: ⁊ ita patet
Truſianū errare φ lꝫ virtus diſtinguatur ꝑ Gal. a ꝯplo
ne: nō tn̄ affirmat hāc diſtigui niſi rōne: nō φ opꝫ ſꝫ reꝫ
differre. Unde in libello de ſeq̄la potētiaꝝ aie ad cōple-
xioneꝫ corporis. cap°. 2°. ſic dicit. Manifeſtū igr̄ eſt: qm̄
dr̄nt adinuicē infantes: intm̄ ſubſtātijs aiarū inquātū ⁊

actibus ⁊ paſſionib⁹ eaꝝ: ſi v̄o hoc ⁊ potētijs ⁊ v̄tutibus.
ꝯfuſi ſunt aūt moꝝ ⁊ in hoc plurimi ph̄oꝝ inarticulatuꝫ
ſenſum hñtes de potentia ſeu virtute: velut Hyp. de ha-
bitāte aliqua re in ſubſtātijs: ſicut nos in domibus: ita vt
vr̄ mihi d potētijs imaginant neſciētes: qm̄ vniuſcuiuſ-
qꝫ eorū q̄ fiunt eſt cā intellectiua: ⁊ hui⁹ cāe inq̄ſitum res
aliq̄ eſt ſeorſuꝫ ⁊ ꝑ ſe ē aliqua nūcupatio. ꝑ h̄itudinē v̄o
ei⁹ qd fit. Et ꝑꝑ h̄ tot dicimus pōs hr̄e ſubam q̄t ⁊ act⁹:
vt putā aloē pōꝫ hr̄e purgatiuā ⁊ roboratiuā ſtōaci: ⁊ vul
nerū ſanguinatoꝝ glutinatiuā ⁊ planoꝝ vlceꝝ ꝯſolidati
uā ⁊ hūiditatū palpebraꝝ ſiccatiuā nō vtriqꝫ p̄dictorum
actuū ſingulū aliquo alio faciēte p̄ter ipm̄ aloē. h̄. n. ē q̄
i^o efficit: ⁊ ꝓpterea φ pōt illa facere tot dicta ē potētias
habere quot ⁊ actus. hec Gal. Ex quo itelligit φ po^a non
dicit aliud a ꝯplone ſi cōplexio ſit agens niſi ſm rōneꝫ:
nec vult φ virtutes illis rebus ſint alie ſm rōnē vel rē:
⁊ iō non bene auctoritates 3° de interioribus itellexit Cō
ciliator. Sed in eodē libro cap°. ſequente dubitat gd ſit
aia: neqꝫ affirmat eā ſubam icorporeaꝫ niſi ex ſuppoſitō
φ ꝯplo dicat vex: quo admiſſo dicit eā famulari cōple-
xione. Unde cap°. 3°. dicti lib. ꝯcludit ita dicēꝫ: igr̄ erit
ex his g propriā ſubam ponūt habere ꝯfiteri eā famula-
ri curſibus corporis: dubitauit igr̄ vt dico. Et Gal. dicit
3°. interioꝝ. ca°. allegato a Cōciliatore. quid eſt aia: dixit
enim aut curſus eſt aia effectiuarū qualitatū aut curſus
eaꝝ alterat: qꝛ igr̄ indubitāter ꝯplexionē dicit eſſe ſub-
ſtātiā pꝫ φ per ſubam intelligit illud qd allegatuꝫ eſt: ⁊
ita intelligat auctoritas Auerroys. 2. colliget. caplo p̄. ex
qbus ſequunt plura apud ponētes eaꝝ formas ſubales
alias a qualitatibus. p̄^m φ cōplexio eſt ꝑ ſe preparās ad
forme mixti ſuſceptionē ⁊ permanētiā in mā: vt patet ex
mō loquendi Gal. ſupra poſito. ſi. n. ab i^o hñt membra ⁊
mixta eſſe id qd ſunt: tunc ab i^o habēt formas. Sequitur
ſcdo φ cōplo eſt p̄ncipale inſtrumētū forme ad ꝑficien-
das operationes: vt pꝫ ex Gal. cap°. ſupra allegato de vti-
litate particularium ⁊ Auerroy ſcdo colliget caplo p̄mo.
cum dixit: tunc erit intellectū φ res quā diximus φ mē
braꝫ cōſimile agit cum ea actioneꝫ ſuam aut patitur paſ
ſionem ſuā nō eſt alia res niſi forma cōplexionalis que
ꝓuenit a mēſura cōmixtionis q̄ttuor eltoꝝ. Seqr̄ 3° φ
nō oīs q̄litas 2^a ſcā ex p̄mis eſt ꝯplo. nā ꝑ cōplonē ⁊ poſt
ipſaꝫ iſunt colores ſapores odores ⁊c. igr̄ ꝯplo non eſt i^e
qualitates. De aūt i^o ꝑ cōplexionem inſunt patꝫ ex Gal.
loco allegato p̄mo de vtilitate particulaꝝ: naꝫ poſtq̄ꝫ di-
xit φ cōplexiones inſunt ſm ſubſtātie rōnem: ſubdit ſe
quentes aūt ex neceſſitate ſapores: colores: odores ⁊ hu-
mores ⁊ duricies ⁊ mollicies ⁊c. erit igr̄ complexio q̄li-
tas īmediate cōſequens actionē ⁊ paſſionē qualitatū p̄i-
marū in elemētis repertarum īmediate faciēs ad eſſe for
me mixti in mā vel ſibi tanq̄ꝫ principale inſtrumentum
deſeruiens ad operādum ſua propria opera.

¶ Secunda difficultas eſt de modo ſm quē ꝯplo ſeqtur
actionē p̄marū qualitatum. vtꝝ. ſ. ex quacūqꝫ actiōe ca
lidi. grā exēpli in frigidū: aut eꝫ poſſit fieri ꝯplo vel ad
determinatas ꝯplones reqrat limitata actio. Et vtꝝ ſo-
lā ꝓportionē p̄maꝝ q̄litatū in mixꝫ exiſtētiū ſequat ꝯplo:
ita φ illa poſita fieret ꝯplo vel nō ſufficiat iſtō: imo ali-
ud reqratur. Et 3°. quo ad hoc: vtꝝ ꝯtracta actiōe: ſicut. ſ.
actio vel ꝓportio q̄litatū variat: ita ꝑmutet cōplo. ꝑ q̄
nō eſt dubiū apud Auerroym φ lꝫ ad eūdem gradū pri
maꝝ q̄litatū duo aggregata ex elementis ſilia in ꝓpor-
tione elemētoꝝ: ⁊ mō mixtionis ⁊ gradib⁹ q̄litatū ducerent:
nō opꝫ ſilem ꝯplonē itroduci: imo ſtat in vno fieri
ꝯplonē in alio nō: qꝛ in vno illa q̄litatū mēſura ꝓducit
ex actiōe ⁊ paſſiōe eltoꝝ adiuicē: in quo nullū ē ſimplr

dñans: ꝛ in alio erit elṫm ad talē gradu3 deducēs dñans abſolute. Nā ad faciēdū cōplonē ꝛ mixtionē opꝫ elroꝝ nullū eē ſimplr dñans: vt dicit Auer. z. de gnōne. cap. 5°. mixtio 9rioꝝ fit qn̄ alteꝝ nō dñat ſup alterū nec habēt eq̄lē pōz. ſi. n. po⁹ alterū erit ſimplr dñans erit corruptio dñati: ꝛ gnō dñātis: ꝛ ſi eq̄lis fuerit pōe: tūc nō fiet aliq̄ for⁹ vt declaratū eſt i 4°. metheo. ꝛ cū pō alterius nō fuerit dñans ſimplr: ſ3 dñans dñata: gnābit ex eis aliquod mediū. lic3. n. elta ducerētur ab agēte dñante ſimplr ad eūdē penitus gradū ad quē ducunt ab agēte: qḋ ē dñans tēpāte ſine dñante: nō tñ ab illo ſile3 ꝯplonē recipiet: q2 ad illā introducēdā o3 agēs eltare certā ꝓportionē hr̄e i agēdo vt eltare eſt: quā nō trāſcēdat ſaltē ſm totā ſuā latitudinē. Ex q̄ p3 ſolo ad z^m dbo. ꝙ nō. n. ſola pōa certe ꝓportiōis pmaꝝ q̄litatū cū q̄ ꝓportione ſeq̄t q̄nq̄ ꝯplo dati mixti ē ſufficiēs ad h̄ vt ibi ſit talis ꝯplo: qḋ ꝯtigit multis modis. Primus modus ē vbi ꝯplo regrat limitatū agēs. vt vbi. g. ꝯplo īfluēs ꝑ quā mēbra ſuas pñt exercere aiales opōnes ſit a ſpū aiali ꝛ cerebro: ita ꝙ ſi ꝯſilis pmaꝝ q̄litatū mēſura ab alio ꝓduceret: nō tñ eēt ibi i⁹ vel ꝯſilis ꝯplo. z⁹ caſus ē vbi certa p^{ꝛ} q̄litatu3 ꝓportio īueniret in mā vni⁹ elti nō diuiſi ad minima: nec ꝑ minima alijs eltis iux̄ poſitis. Terti⁹ ē caſus i ſolone pcedētis dubij niſi ab agēte ſimplici dñāte itroduceret: ꝛ ita i trāſmutatione aq̄ in igne3 imediate nō reſultat ꝯplo vel mixti for̄a nō obſtāte ꝙ oē3 ꝓportionē imaginabilē īter cal3. ꝛ fridū aliqn̄ hēbit aq̄ illi⁹ mā: ꝛ ſilr īter hūiditatē ꝛ ſiccitatē. Quartus caſus ē vbi imaginemur ꝙ elta hñtia certos gradus pmaꝝ q̄litatū ꝑꝑ alteratiōes pcedētes ab extrīſeco nūc de nouo ꝯmiſcerent: ita tñ ꝙ adīuicē non agūt ſm tales q̄litates: vt ēt ibi oīo eſſent ſilīu3 graduu3 i illis q̄litatibus: nā h̄ caſu quēcūq3 g̃du3 hn̄t ꝛ q̄uocūq3 miſcerent niſi actio ꝛ paſſio coꝝ eſſet nulla itroduceret ꝯplo: ꝛ h̄ vult expſſe ꝯmētator. io. meta. ꝯ. z3. cu3 dixit. 9 Gal. niſi actio dñantis regreretur tūc cōmixtus eltis i ſūmo gradu adīuicē aut i alijs gradibus deberet ſine alia actiōe ſeq ꝯplo: qḋ ipſe relīgt tāq̄ ſlm: ꝛ h̄ vr̄ notare diffinitione3 ꝯplonis poſitā ab Aui. p̄⁹ pmi. Quit⁹ caſus eēt vbi nō abſolute aliqḋ eēt dñans ꝛ qualitatū proportio ꝛ actio ꝛ paſſio coꝝ adīuicē interueniret: ꝛ eēt agēs limitatu3 ꝛ ꝓportio ēt q̄litatū eltoꝝ ꝛ gradus debitus: tñ nō eſſet ꝯueniēs gradus vel modus mixtiōis i minimis eltorū: nā plm ꝯplo vr̄ variari ex variatiōe modi mixtiōis: ſi igit nō ſit modus mixtiōis ꝓportiōatus ꝯploni debēti ſeq ad talē gradū diuerſe poſſent īſurgere ꝯplones: tñ diuerſis modis mixtionū q̄ ꝯplones q̄nq3 nectio diuerſis formis ſubalib⁹ ſubminiſtrāt: ꝛ q̄nq3 formis earūdē ſpecierū. Vn̄ ꝯtigit duo idiuidua diuerſaꝝ ſpēꝝ eē gradualiter eq̄ cal̄a ꝛ eq̄ frida: ꝛ ēt ꝯtigit duo eē idiuidua eiuſdē ſpēi ꝛ cōplonalr eq̄ cal̄a ꝛ eq̄ hūida ābo in ſua nālīſſima diſpōne exiſtia: ꝛ i eadē etate ꝛ ſilib⁹ aſpectibus eē tñ diuerſa vel dr̄ia i ꝯplonibus bonitate ꝛ malicia ꝑꝑ diuerſa3 ꝓparatonē q̄ eſt h̄ modus mixtionis: ꝛ de talib⁹ log̃t Auer. 6. coll3. ca⁹ p̄. l3 ꝑ nāles ꝓpationes nō ſolū h̄ ibi itelleserit: ſ3 accītia q̄ remanēt i mixto ꝑꝑ diſpōnē rei ex q̄ ē genitus: ex qua aliq̄d ē aut īpedimētū aut iuuamētū ꝛ oīs aliqn̄ remanet i mixto vel gnāto. Multi ēt ſunt alij modi: ſ3 iſti q̄nq3 ꝑ nūc ſufficiāt. ❡ Ad 3^m dr̄ ꝙ nō o3 ꝙ ſi ꝑ actionē eltoꝝ ē itroducta aliq̄ ꝯplo ꝙ q̄lrcūq3 actio magis ꝯtinuet aut q̄lrcūq3 q̄litates p̄ʳ recedāt a mēſura earū cū q̄ ꝯplo introducit: ꝙ ēt illa ꝯplo ꝑmuteſ i ſe: ita ꝙ ipſa corrūpat aut remittat vel itēdat: nā niſi ita eſſet: n̄ eēt aſſignāda cā: q̄re duob⁹ corꝑib⁹ eiuſdē ſpēi ſpāliſſime alterat͛ ad eūdē gradū caloris: cū ſue nāe dimittant: vnū coꝝ n̄ reducit ad eūdē gradū ad que3 reducitur reliquū: vt p3 de tēpato ꝛ ſanguineo ꝛ melico ad eūdē gradū caloris ꝑ exercitiū alterati. Imaginādū ē igit ꝙ quēadmodū for⁹ ſubalis itroducit i mixtis cu3 certa q̄litatū mēſura: nec ſtati ab illa mēſura recedēdo remouetur vel cor⁹ ita eſt de ꝯplone: ꝙ oīs talis ſtat cu3 certa latitudine q̄litatū pmaꝝ: imo cū valde nobili: cū cōcedamus hoīe3 tēperatū qn̄ icidit febrē putridā: tñ eē virtualiter tēperatū: q2 remanet illa ꝯplo que erat p̄ nō obſtāte ꝙ in caliditate tāta ſit fcā mutatio. Silr videmus ꝙ mādragora ꝛ opiu3 iuſquiamus ꝛ ſilia nō obſtante ꝙ actualiter calefaciāt ꝛ humectēt per aque cōmixtione3: tñ corpora noſtra notabilr īfrigidāt ꝛ mortificāt. ꝛ econtra piper ꝛ ꝣingiber ꝛ alleū ꝛ euforbiū ꝛ arſenicu3 ꝛ ſimilia: quāuis a frigore cōgelent: ꝛ ita cōgelata corporibus adminiſtrent: tñ tādē calefaciēdo comburūt: quod nullo modo cōtingeret niſi cu3 tanta alteratiōe in primis q̄litatib⁹ ad cōtrarium ſue virtutis: tñ eorū ſemꝑ remanet ꝯplexio: q̄ cu3 ad actū deducit agit effectus ſibi ꝯuenientes. Nec puto veꝝ eſſe qḋ Auerroys dicit de mō actōis taliū medicinaꝝ. 5°. colliget. vt p3 i ca⁹. de eo qḋ comeditur ꝛ bibit. Imaginādu3 igit ꝙ q̄libet cōplexio h3 latitudine3 pmaꝝ qualitatū ſibi cōpoſſibile īfra quā dato ꝙ ſubm ſuu3 alteret deductis alijs: remanet tñ ꝯplo eadē3 vt intra talē latitudinē eſt mēſura tali ꝯploni ꝓportionatiſſima: ad quā cōplexio deducit ſuū ſubm: niſi fuerit īpedimētū: ꝛ ſic ſm ꝯplexionū varietatē īueniunt diuerſe mēſure caloris actualis in corꝑib⁹ mixtis ēt eiuſdem ſpēi. Et ſ3 hoc dictū: ꝯplexio ēt in ſe nō eſſet q̄litas īſēſibilis: ſ3 poſſit q̄nq3 cōiungi cū intenſiori gradu caloris: q̄nq3 cu3 remiſſiori. S3 eſſet h̄ duob⁹. vtꝝ ſtat vnā ꝛ eādē cōplexionē nālīſſime ſtare cū diuerſis mēſuris q̄litatū pmaꝝ: ꝛ puto ꝙ nō: ſ3 tñ nō eſt negādū ſocratē nūc cū. a. ꝯplone ſibi nālīſſima eē diſpoſitū cū certa q̄litatu3 pmaꝝ mēſura ꝛ ꝓportiōe: cui p̄us cū eadem ꝯplone illa mēſura nō fuiſſet nālīſſima apud modū loquēdi phoꝝ ꝛ medicoꝝ. Nā cōplo quādā ēt tolerat variationē ꝓportiōis eltoꝝ ea remanēte: ꝛ iō ſtat talē fieri variationē vt magis vel minus intēſu3 gradū q̄litatū pmaꝝ ſibi determinet. Et ex his hēs vias ad mltas difficultates tollēdas. 3°. pncipalr cadit difficultas de q̄litatibus pmis: ſ3 q̄s ſecu3 patit ꝯplo. ꝛ p̄. vtꝝ ꝯplo ad vnū extremū 9rietatis declinās cōpatiat ſecū q̄litates alteri⁹ extremitatis dñantis i gradu ſupra q̄litatē extremalē quā ꝯſequitur. Vbi gratia. vtrū cōplexio calida ſecū cōpatiat dñiu3 frigiditatis actualis ſupra caliditatē. ꝛ ſcdo vtꝝ dñiu3 hoc ꝯpatiat i nālīſſima diſpōne exiſte mixto: cuius ipſa ē cōplexio. Et. 3° vtꝝ itroduci poſſit in mā in q̄ ē actualr gradualis exceſſus qualitatis 9rie illi cui⁹ nā3 magis ꝯſequitur: ita ꝙ exiſte i mā ampliori frigiditate q̄ caliditate: tñ introducat ab agēte cōplexio calida. ❡ Ad pmū illorum rñr cōcedēdo vt p3 ex ſupradictis de pipere infrigidato aut euforbio ſiue de opio ꝛ mādragora: vtrū habeāt cōplexionē declināte3 ad latus caliditatis: adhuc non eſt h̄ limitatum: l3 in ſequēti q̄ōne putē deo dāte rē hāc terminare. Silr ad z^m rñr cōcedēdo. nā ſm mētē Gal. z. ꝯplonu3 ca⁹. p̄. q̄dā aialia īueniunt in nāli diſpōne frida ꝛ ſicca ſm dñiu3 q̄litatū pmaꝝ i ipſis inētaꝝ: ꝛ tñ ꝯſtat ꝙ illoꝝ ꝯplo ſit ad lat⁹ calitatis declinās cū ꝑ illā digerāt ꝛ nutriāt ꝛ attrahāt ꝛ moueant localr: q̄ oīa ſunt caliditatis ꝛ nō frigiditatis. vt Aui. p̄⁹ pmi doctrina 6°. ꝛ Ariſto. 4°. metheo. ꝛ ſere oēs phi voluit. Or autē Gal. h̄. velit ecce pono lr̄a3 eius loco alſo. imo nō dr̄ de aialib⁹ ꝙ i ipſis vicit calitas ꝛ hūiditas niſi cū ꝯpēt mortuo ex eis. apis nāq3 ſ3 vitā manēs maioris eſt caliditatis ape mortua ꝛ formica: que remanet in vita eſt humidior q̄ formica

quem

que iā mortua eſt: ⁊ cū ꝯparant̄ h̄ hoī vel equo vel boui ⁊ reliq̄s aīalib⁹: q̄ ſanitatē hn̄t inueniunt̄ oīa h̄ in ꝯplone ſua frida ⁊ ſicca: ⁊ ſi in ꝯpeo ēt ea vniuerſe ſubē: ⁊ p eam expiari eā nō inuenies ea niſi frida ⁊ ſicca: h̄ Gal. Ex qb⁹ pꝫ ad 3ᵐ difficultatē rn̄o dñō: ꝙ poſſe ē ꝯplonē calaꝫ introduci: ſtāte tn̄ in mā: in q̄ itroducit̄ ꝯtinue ⁊ an̄ ⁊ poſt itroductionē friditate itēſiori q̄ ſit ſua caliтas actualis: ⁊ h̄ pp fortitudinē agētis dirigētis calorē in agēdo ⁊ tēperādo: qd̄ tn̄ agēs itēdit ꝯplonē calidā: ita remiſſuꝫ gradū calitatis ſibi termināteꝫ ad ſuas opōnes ꝯplēdas: vt cū illo nec̄io mēſura friditatis ꝯiūgat̄: ⁊ h̄ eſt in oīb⁹ plātis ⁊ mineralib⁹ calidis ꝯplonalr: ⁊ hui⁹ rei ignorātia fecit multos medicos ⁊ pħos errare i hac mā. 4ᵃ difficultas eſt vtꝝ ꝯplones iſte ſint p ſe tāgibiles: ⁊ i hac dubitatione nō hēo fortes rōnes ad alterā ptē niſi ꝙ coiter nō videnť ſole pᵉ q̄litates pcipi tactu. relinq̄ igr̄ ipſaꝫ ſub ābiguo. 5ᵃ difficultas: vtꝝ quēadmodū ponēda ē ꝯplo q̄litas diſtincta a calitate ⁊ friditate: ita ſit ponēda alia media inter ſiccitatē ⁊ hūiditatē: ita ꝙ in q̄lꝫ mixto ſint ad min⁹ due ꝯplones diſticte ab aggregato pmaꝝ q̄litatū. Et aī ꝙ nō: qꝛ ſi eēt ꝯplo me⁹ iter hūiditatē ⁊ ſiccitatē: illa ab aliq̄ illaꝝ q̄litatū pduceret̄. ꝯn̄s ē fl̄ꝫ. igit̄ falſitas ꝯn̄tis pꝫ: qꝛ ꝯplo nō pducit̄ niſi p ꝯmixtionē elr̄oꝝ: ſꝫ in elroꝝ ꝯmixtiōe hūiditas ⁊ ſiccitas nō agūt: imo ſolū patiunť. ḡ ille nō agūt ꝯplonē. mioꝛ aūt ē Auer. ſup 4. methçoroꝝ ca. p ci dixit: ⁊ dꝫ ſcire ꝙ nō debem⁹ dubitare in h̄ ꝙ dixim⁹ qd̄ hūiditas ⁊ ſiccitas ſūt paſſiua: ⁊ frigus ⁊ caloꝛ actiua: qm̄ inuenim⁹ illa q̄lib ꝫ agere ſibi ſilia. ſiccū. n. gnāt ſiccū: ⁊ hūidū hūidū: ſicut facit calm̄ calm̄: ⁊ fridū gnāt fridū: qm̄ h̄ pdcā ppō de actiuis ⁊ paſſiuis nō ꝯſiderabať in ꝯpatiōe gnōnis idiuiduoꝝ: ſed in ꝯpatiōe mixtiōis elroꝝ in ſe ⁊ ad ſe: i hac rōne fuit iuētū ꝙ caloꝛ ⁊ frig⁹ ſunt: q̄ ꝯiūgūt ⁊ applicāt elra reꝝ ad ſe inuicē: ⁊ admiſcēt q̄uſqꝫ gnāt ex illis elris res noua ⁊ fuit hūidū iuētū cū q̄ recipit res paſſionē caloris ⁊ frigoris ⁊ mixtiōis. Et ſiccitas cū q̄ recipit̄ icorporatio ⁊ ſtatio in ſe: ⁊ illa igit̄ ꝯpata fuerunt ad actionē: ⁊ illa ad paſſionē. h̄ Auer. Et h̄ eodē mō expōit dcm̄ Ari. 4. methco. ipſe Albert⁹ ꝙ calitas ⁊ friditas ſūt actiua ⁊ hūiditas ⁊ ſiccitas ſūt paſſiua. ¶ Cōfirmat̄: qꝛ ꝯplo dꝫ hr̄e duas ꝯditones vt pducit̄. vnā ꝙ ſit p ſe ppāſ ad forme mixti pmanētiā in mā: aliā ꝙ ſit inſtr̄ꝫ forᵉ illi⁹ ad ſuas opōnes pducendas: ſꝫ vna me⁹ iter hūidū ⁊ ſiccū nō eſt h̄ꝫ. ḡ nō ē ꝯplo mioꝛ pꝫ. ex Auic. pᵃ pmi. ca. de etatib⁹. vbi arguit ꝯ illos q dn̄t ꝙ aug⁹ eſt pp hūiditatē: vbi vult ꝙ hūiditas nō ē cā trāſmutatiōis mixti ⁊ aug⁹: ſꝫ aīa mediāte ſuo iſtr̄o q eſt caloꝛ nālis. vr̄ igr̄ ſolū nālē calorē poſuiſſe iſtr̄ꝫ ⁊ hūiditatē ſolū ꝯcurrere paſſiue: vn̄ lr̄a dic̄. hūiditas nāqꝫ friditati eſt mā: ⁊ māꝫ nō patit̄ p ſe: neqꝫ p ſe creat̄: imo apud opōneꝫ v̄tutis in eā agētis: v̄t⁹ aūt agēs h̄ ē aīa: aut nā pcepto dei: neqꝫ agit niſi cū inſtr̄o: ⁊ illd̄ ē caloꝛ inat⁹ ⁊ ꝯſtat legēti: ꝙ loq̄t̄ d hūiditate ꝯplonali mēbroꝝ pueri: ⁊ nō de hūore. 3ᵒ ſic. ſi ꝯplo me⁹ iter hūidū ⁊ ſiccum eēt alic⁹ opōnis pn̄ᵐ effectiuū: tūc maxime eēt duritiei ⁊ mollitiei ⁊ ſilīū: cū iſte ſint ſpēs paſſiuaꝝ q̄litatū vt vult Auer. 4. metheo. tractatu. 2ᵒ. ſꝫ h̄ ē fl̄ꝫ. igr̄ talis ꝯplo nullius eſt actiōis pn̄ᵐ: ⁊ p ꝯn̄s nō eſt. mioꝛ pꝫ ex Ariſto. eodē loco: vbi vult iſtas paſſiōes fieri a calo ⁊ frigido.

¶ In opp⁹ eſt expꝰſſe Gal. p ꝯplonū. narrās hūidā ⁊ ſiccā ꝯplones: ⁊ aliq̄s dicēs ꝯpoſitas diſtēpatas: qd̄ ſi eēt: niſi ēt in me⁹ paſſiuaꝝ aliq̄ ponerem⁹ ꝯplonē. pterea ſic calidū p calitatē pōt agere corrūpēdo friditatē: ⁊ eꝯ: ita per hūiditatē pōt hūidū ſiccitatē corrūpe. igr̄ ex actiōe hūidi in ſiccū poterit gnāri ꝯplo: ſilr eꝯ. Cōis rn̄o eſt ꝙ due ſūt ad min⁹ ꝯplones in vnoq̄qꝫ mixto. nā cū due ſint ꝯrietates ſꝫ q̄s elr̄ta agūt ⁊ patiunť adīuicē: iō oꝫ media eē duo. Mediū. n. eſt eiuſdē gn̄is cū extremis. ſi igit̄ extrema ſunt diuerſoꝝ generꝝ: ēt media erūt diuerſa: ſꝫ cōplexio media in humiditate ⁊ ſiccitate q̄uis ſꝫ quoīdā nō ſit p ſe pn̄ᵐ actionū aīe p qd̄ aīa agat aut aīatuꝫ: vt ſit opa aīe: aut pn̄ᵐ opādi paſſiue: ⁊ h̄ ſufficit ad ſaluādū in ea rōnē ꝯplonis. Vtꝝ aūt ille q̄litates i mixtis agāt aliq̄d: eſto ꝙ in ꝯmiſcēdo nō agāt vr̄ eē ābiguū: ⁊ putādus ꝙ ſic cū in elr̄is agāt: vt expꝰſſe vult Ariſto. 2. de gnō. aīr aer nō imediate trāſmutari poſſꝫ in ignē. Sed dubitat̄ itꝝ vtꝝ in eadē pte adeq̄te poſſint eē diuerſe ples ꝯplexiōes in medio eiuſdē ꝯrietatis. Et ſine arg⁹ᵐ dōm ꝙ ſic. nā in neruo ſano eſt ꝯplo inata: ⁊ ꝯplo iſluēs a ſpū aīali. Ex q̄ pꝫ ēt illud qd̄ ſupra dr̄ ꝯplonē eē pparationē ad forme mixti receptionē nō eē generalr̄ vꝝ in oī ꝯplone: ſꝫ tm̄ de inata: cuiꝫ tn̄ ꝯpetit imediate fieri ex actōe ⁊ paſſiōe q̄litatū pmaꝝ elroꝝ ⁊ eē forme mixti iſtr̄ꝫ ad pficiendas opōnes. Silr̄ ad dubiū redeūdo nō eſt inconueniens dr̄e in mixtis duas ꝯplones hn̄tib⁹ in eadē pte adeq̄te eē duas ꝯplones: q̄ꝝ vna eſt calare⁹ hoīs: alia eſt frigida. Ex qb⁹ oīb⁹ ſolutis pꝫ clare qd̄ ſit dōꝫ ad arg⁹ pncipalia an̄ oppo⁹ adducta. nā ad pᵐ dr̄: ꝙ colores ſapores ⁊c̄. nō imediate fiūt ex actiōe pmaꝝ q̄litatū: ſꝫ mediāte cōplexiōe. ¶ Ad 2ᵐ cōcedit̄ ꝯplonē eſſe q̄litatē ſequētem actionē pmaꝝ. Et ad hꝰ iprobationē dr̄ ad pmā negādo ꝙ oꝫ ꝯplonē mixti corrūpi q̄lrcūqꝫ mixtū in q̄litatib⁹ pmis alteret̄. Et in 2ᵃ negat̄ ꝙ q̄uis in mā elri illaꝝ q̄litatū pportio cui eq̄lr ſeq̄t̄ forᵃ ꝯplonalis in ipa ꝙ pp h̄ ibi ēt debeat eē ꝯplo: ⁊ cā amboꝝ poſita eſt ſupra. ¶ Ad 2ᵐ dixi ſupra ꝙ nō ſunt itenſibiles: nec valꝫ arᵐ: vnū mixtū eſt alio ꝯplonalr̄ calidi⁹. ḡ ꝯplo pōt itēdi. ¶ Ad 6ᵐ ēt negat̄ ꝯn̄a: ⁊ cā eſt pdicta. ¶ Ad 7ᵐ patꝫ rn̄ſio ex imediate pcedente. ¶ Ad 3ᵐ pncipale negat̄ ꝙ ꝯplo ſit fruſtra. ¶ Ad 4ᵐ ꝯcedit̄ gradus ꝯrriaꝝ q̄litatū eſſe in eadē mā: ſꝫ poſſꝫ oppoſitū defendi. Deo grās ⁊c̄.

¶ Explicit qō glīoſa de ꝯplonib⁹ magrī Ugonis.

Utrum poſſit eſſe equale ad pōdus. ¶ Ad ptē affirmatiuā argr̄ ſic. ſūme calꝫ pt ſucceſſiue trāſmutari in ſūme fridū: ſꝫ in hac trāſmutatiōe nec̄io trāſibit p eq̄le ad pōdus iter calꝫ ⁊ fridū: ḡ tale pt dari. maioꝛ pꝫ. in gnōne aq̄ imediate ex igne: q̄ pōt eē: vt pꝫ. 2. de gnōne. ⁊ mioꝛ pꝫ. qꝛ in tali trāſitu tn̄ erit de calitate q̄ntū de friditate. ¶ Cōfirmat̄. mixtū a dn̄o calm̄ pōt trāſmutari in mixtū a dn̄o fridūꝫ. ḡ erit in medio aliqn̄ pticipās eq̄lr̄ caliditate ⁊ friditate: ⁊ ſemp erit ꝯplonatuꝫ hn̄s de caliditate tm̄ q̄ntū de frigiditate: ⁊ p ꝯn̄s eq̄le ad pōdus ⁊ vnū nō repugnat alteri. ḡ ⁊c̄. ¶ Scdo pncipalr̄ arguit̄ ſic. pōt dari corp⁹ ad pōdus eq̄le graue: ſicut leue. ḡ eq̄le ad pōdus. pꝫ ꝯn̄a. ⁊ aſſumptū argr̄: qꝛ ſūme graue pōt p ꝯtinuā trāſmutationē trāſmutari ad ſūme leue: ſed tūc aliqn̄ vtroqꝫ cōtrarioꝝ participabit. ergo aliqn̄ ita graue ſicut leue. ¶ Tertio: elr̄tis eq̄lis v̄tutis iuicē applicatis tādē pducet̄ equale ad pōdus: ſꝫ pn̄t elr̄ta applicari equata v̄tutib⁹. ḡ ⁊c̄. mioꝛ eſt clara: ⁊ arguit̄ maioꝛ. qꝛ cū applicant̄ ſūma in gradu ⁊ eq̄ta v̄tutib⁹ agūt ⁊ reagunt vt p nūc ſupponit̄: ſed tūc nō ceſſabit actio niſi pp ſilitudinē: ſilitudo aūt erit qn̄ tm̄ erūt in medijs gradibus cōtrarioꝝ qualitatū: ⁊ p ꝯn̄s facient equale ad pondus. ¶ Quarto ſic. pōt dari mixtū ꝯplonalr̄ calidū: ⁊ pōt dari mixtū cōplexionalr̄ frigidū. ḡ equale ad pōdus. tenet ꝯn̄a. ⁊ aſſūptū: qꝛ cui nō repugnāt extrema nō repugnat medium. probat̄ ꝯn̄a. quia ſi nō repugnat forme mixtis vt mixtum eſt dominiūꝫ caliditatis ſupra frigiditatem

nec eẽ:tũc ẽt illi nõ repugnat ꝯ̃rioꝝ eq̃litas eoꝝ. ⁋ Cõ
firmat̃: dat̃ mixtũ ꝯplonalr cal3.ḡ cũ calitate ītẽſa põt
ſtare fridıtas remiſſa.ꝫ ꝯ̃ria:q2 nõ vr̃ alter modus per
quẽ ꝯplõ me⁹ iter duas q̃litates gđe niſi ābaꝝ gradus in
mã ſit remaneãt:ꝛ vltra.igr̃ gradus medi⁹ calitatis põt
ſtare cũ gradu me⁹ friditatis in mixto.ꝫ ꝯ̃ria:q2 nõ plus
repugnat medi⁹ gradus medio gradui q̃3 ītẽſus remiſſo.
ꝛ h ar⁹ deducere põt ꝙ p̃t dari eq̃le ad põdus: nõ tñ ꝑ
iſtãs durãs:ꝫ ꝑ tps. S⁹ p i⁹ eſt Gal. p̃ ð ꝯplonib⁹ ca. vlti.
ꝛ penultio cũ dixit. dicam⁹ ḡ qm̃ ppterea ꝙ mediu i vno
quoq3 geneꝛ:ꝛ ppe in vniuerſa ſuba gnõ ſit a ꝯmixtiõe
extreõꝝ oꝫ neſcio vt ſit ei⁹ extimatio ꝛ cognitio ex illis:
vult igr̃ h ꝙ ſit aliqð me⁹ in vniuerſa ſuba:ꝛ in eodẽ ca⁹
paulo īferi⁹. Et qm̃ palma poſita ẽ iſtĩ3 ſẽſus.ſ. hoi ſapiẽ
tiſſimo aialiũ ꝛ prudẽtiſſimo ipoꝝ:ꝛ ppea opꝫ vt ſit elõ
gatio cutis ei⁹ ab oib⁹ extreĩtatibus.ſ. calo frido hũido ꝛ
ſicco elõgatio eq̃lis. Et h q̃dẽ ſentit Halyab. p̃ theo^ce.

Ad oppoſitũ eſt Aui. p⁹ p̃mi ca. de ꝯplonib⁹ cũ dixit:ſ3 medic⁹ phyco credere oꝫ
ꝙ eq̃le ſ3 hãc ꝯſideratõẽꝫ quã dixim⁹.ſ. ad põdus ĩpoſe
eſt q̃cũq3 mõ repiri. Et Auer. z. ð gnõne. ꝯtra Gal. dixit
Et ex h hoi appebit ipoſe eẽ aliq̃ ꝯplonẽ eẽ tẽpatã quã
poſuit Gal.ſ. tẽpãtia:q̃ ẽ ſ3 extrẽa ꝯplonis ſpẽi in q̃ cõſi
derat medicia. ꝯſtat ḡ ꝙ negat tẽpãtiã:q̃ eſt in vniuerſa
ſuba:q̃ ẽ ad põdus. Idẽ vult Auer. io. meta. ꝯ^m. z3. Et h
put ipoſe ẽ iueniri ꝯplonẽ mediã in extrẽis ꝯ̃rıȷs: vt dic̃
Gal. Itẽ p̃ de celo ꝯmẽ. 7. cũ dixit. ĩpoſe eſt. n. in corpib⁹
ꝯpoſitis aliq̃ ꝯponi eq̃lr. Et idẽ. z. coll3 ca. vlti. cu3 dic̃. ꝛ
de h hẽbũt manifeſtã declãtionẽ:q2 nũq̃3 īuenit̃ tẽpata
ꝯplo in ꝑportiõe p̃maꝝ q̃litatũ q̃tuor:h eſt tẽperãtia:q̃
eſt ſ3 extremitates.i. ſm̃ extremas q̃litates. Et p̃ Can^ce.
ꝯmẽ. z4. ſ3 vnã cotationẽ in fine dixit. ſi poſſit inueniri
ꝯplo eq̃lis talr.ſ. ꝙ elta in illa ꝯmiſceãt̃ eq̃lr mime iue
niret̃ aliq̃ opõ in hac ꝯplone p̃mis q̃litatib⁹ appropata
cẽtq3 neccıu3: vt neq3 hret vnã formã. hec Auerroys.

Pro ſolutione hui⁹ dubij p̃ ponã q̃dã ꝑambu la de expõnibus noium. Scðo
narrabo famoſas opiones in mã. Tertio ponã determi
nationẽ ſ3 ꝙ mihi videbit̃ eẽ ꝯforme mẽtib⁹ auctoꝝ ꝛ
veritati. ⁋ Quantũ ad p^m nõn^m ꝙ iueniunt̃ iſta noia in
vſu loquẽdi medicoꝝ in iſta mã:eq̃le ad põdus:eq̃le in
vniuerſa ſuba:eq̃le in vitio tẽperamẽti ſ3 extrema in fi
ne exiſtia tẽperamẽti:aut ſm̃ extreĩtatẽ:ꝛ vr̃ mihi h oia
ſumi ſynonomice.nã ꝑ oia illa itelligit̃ eq̃le ad pondus
ſiue tẽperatũ vt extis in medio ꝑeq̃ diſtãtiã ab vltimis
extremis ꝯ̃rioꝝ:an q̃ꝫ medio exiſtit. nã qð eſt vt mediũ
iter calidiſſimũ ꝛ frigidiſſimũ: hũidiſſimũ ꝛ ſicciſſimũ
ꝑ quãto in q̃litatib⁹: in qb⁹ ꝑticipat ois ſuba elemẽtaris
dr̃ a Gal. in p̃ de ꝯplonib⁹: tẽperatũ in vniuerſa ſuba ꝑꝑ
dictã cãꝫ: id ẽt dr̃ eq̃le ad pondus:q2 eq̃lr ꝯ̃rijs ꝑticipãs
ac ſi põdere eq̃li vtroq3 ꝑticipet: dr̃ aũt ab Auerro. eq̃le
vitio tẽpatũ ſ3 extrema in fine exiſtia:aut ſ3 extremita
tem:q2 tẽpatũ erit mediũ nõ iter quoſdã gradus ꝯ̃rioꝝ:
ſ3 iter extremos. nã tẽpatũ ſ3 extrema latitudis ſpẽi hu
mane nõ dr̃ vt ſit ab eo tẽpatũ ſ3 extrema:neq3 ſ3 vlti
mũ. ⁋ Scðo p̃ncipalr nõ:ꝙ tẽpatu3 ad põdus põt dici
ꝙ vt tẽpatũ eſt i medio extremitatũ q̃ruĩcũq3 ꝯ̃rietatũ
per eq̃ diſtãtiã. vt v̓bi gr̃a. in calo frido leui ꝛ graui ꝛ hu
mido ꝛ ſicco. Uel z^o:q2 in oib⁹ iſtis tribus ꝯ̃rietatib⁹ ſit
eq̃le ad põdus ꝑ vt medio inter extrẽa alicui⁹ ꝯ̃rietatis
ꝑ eq̃ diſtãtiã põt itelligi duob⁹ modis. vno⁹:q2 tñ hꝫ de
gradib⁹ ꝛ multitudine ꝯ̃rioꝝ in q̃cũq3 ſui ꝑte:q̃tũ hꝫ ð
gradib⁹ ꝛ multitudie alteri⁹. v̓.g. ſub3 hrĩs in ſe medieta
tẽ toti⁹ latitudis calitatis:ꝛ medietatẽ toti⁹ latitudis fri
giditatis diceret̃ h mõ eq̃le ad põdus. z^m dicat̃ eq̃le ad
põdus ꝑpea q2 hẽat formã vnã mediã diſtictã realr ab
vtraq3 ꝯ̃riaꝝ q̃litatũ:q̃ ſit vt media iter illas:ꝑ h ꝙ eſt
eq̃lr ꝑticipare nãm vtriuſq3 ꝯ̃rietatis i extremis:puta eq̃
le ad põdus iter calm ꝛ fridum nõ dr̃ h mõ:q2 hẽat tot
gradus:ꝛ eq̃ itẽſos calitatis:ſicꝫ ꝛ friditatis:ſ3 q2 in eo eſt
ꝯplo:q̃ eſt q̃litas ab ãbab⁹ extremis diſtĩcta:q̃ vt eſt me
dia iter ſũmũ calorẽ ꝛ ſũmũ frig⁹ ꝑpea ꝙ eq̃lr ꝑticipat
nãm vtriuſq3 extremoꝝ:ꝛ h mõ loq̃t̃ Aui. p⁹ p̃mi cap. de
ꝯplonib⁹:q̃ dixit: vt ſit ꝯplo eq̃lis ita vt q̃ntitates q̃lita
tũ ꝯ̃riaꝝ ſunt eq̃les non ſuperãtes nec ſupate:ꝛ ſit ꝯplo
q̃litas in me⁹ eaꝝ vt. Quarto nõ:ꝙ de mõ ꝯplonis q̃tũ
ad ꝑductionẽ diuerſe iueniunt̃ põnes. nã oẽs antiq̃ phi
vident̃ ꝯcordare:ꝙ ꝯplo ꝑducit̃ ex actiõe ꝛ paſſione ꝯ̃
riaꝝ q̃litatũ in eltis ꝛc̃. ita vt ex illa reſultat vna q̃litas
me⁹ iter extrẽa ꝑticipãs nãm vtriuſq3 extreõꝝ. ꝛ h inuit
Auer. z. coll3. ca. p̃. ꝛ vlti. de gnõ. ca. 5. ꝛ. io. meta. ꝯmẽ. z3.
ꝙ Aui. in diffõne ꝯplonis p⁹ p̃mi. ꝛ. iz. de aialib⁹:ꝛ Gal. p̃
de vtilita. ca. 9. Alij v̓o dñt vnã vt ſimplicẽ q̃litatẽ ſcd͠aꝫ
eẽ ipſã ꝯplonẽ a p̃mis nõ ꝑductã:neq3 ꝑducibilẽ:ſ3 i
digẽtẽ mixto vl mixti v̓tute:aut celi ad h vt ꝑducat̃:q̃
tñ diuerſa ꝑducit ſ3 agẽs ꝛ mãe diuerſitatẽ:ꝛ iõ in iſti⁹
ꝑductiõe q̃litates p^e nihil faciũt pluſq̃3 mãꝫ ꝑpare ſal
tẽ ꝑtialr. Quito nõ:ꝙ l3 eq̃le ad põdus in q̃litatib⁹ moti
uis localr ꝙ eẽt tale:ꝙ tñ hrẽt de gradib⁹ leuitatı ignis
q̃tũ de gradib⁹ grauitatis terre:ꝛ eq̃ potẽtes:ſilr de gra
dib⁹ leuitatis aeris:ꝛ grauitati aq̃ q̇eſceret qñ ponent̃ dire
cte ꝑ medietate in aq̃ ꝛ ꝑ medietate in aere: vt pꝫ calcu
lãti:nec oꝫ pt̃e q̃ eſt in aq̃ aſcẽdere ſurſũ:q2 ꝓhibet̃ a ſu
periori:tñ eq̃le ad põdus in iſtis q̃litatib⁹ imagiatis re
ductus ad formã vnã:q̃ non plus hẽat de grauitate terre
q̃3 de nã leuitatis ignis:ſilr de leuitate aeris ꝛ grauitate
aq̃:h aũt vbiq3 q̇eſceret:aut vbiq3 moueret̃. Et ad hũc
ſenſu3 loq̃t̃ Auer. p̃ de celo ꝯmẽ. 7. de eq̃li inter graue ꝛ
leue:alr nõ eẽt ei⁹ inſtãtia. Et ego ꝑ nũc mihi iſtitui nihil
plus de eq̃li iter q̃litates motiuas dicere:ſed tñ de eq̃li
iter q̃litates alteratiuas:ꝛ h de p̃ ar^o. ⁋ Quantũ ad z^m
ꝯſidera ꝙ duo ſũt modi rñdẽdi p̃ncipales in illa mã:ſ3
in vtroq3 illoꝝ iueniunt̃ varij ſpẽles modi. Prim⁹ ḡ mo
dus rñdẽdi q̃ vr̃ inter modernos deſcẽdiſſe a Petro de
Aluernia ꝯcedit:ꝙ p̃t dari eq̃le ad põdus:ꝛ i h ꝯueniũt
ipſi:ꝛ ꝑ ꝑte Cõci. dria. i8. in vna rñſiõe:ꝛ Marſi. ꝛ Jac.
de Forli. Sꝫ ꝑ ſoluẽdis ꝛ gloſandis auctib⁹ oppo^m dicẽ
tib⁹ dic̃ z^o: Petrus de Aluernia:ꝙ tale eq̃le ad põdus nõ
durat niſi ꝑ iſtãs:ꝛ h voluũt doctores illõ negãtes. nã cũ
medici ꝯſiderãt ſanitatẽ durabilẽ:iõ illã nõ ꝯſiderant
ꝛ negãt eã eẽ:q2 nõ põt eẽ niſi ꝑ iſtãs. Et in h tẽdit rñio
Cõci. vna l3 in q̃õnis determiatiõe oio ꝯplonẽ illã eq̃le
ad põdus dari negauerit eẽ poſe. ⁋ Scðus modus eſt
Thõe ð Garbo q̃ abſolute ꝯcedit ꝙ p̃t ꝯplo eq̃lis ad põ
dus durãs ꝛ ꝑſeuerãs iueniri:ꝛ nõ tñ vna:ſ3 due adiuīcẽ
ſpẽ diuerſe:q̃ꝝ q̃l3 erit eq̃lis ad pondus:ꝛ iõ auctores h
negãtes errauerũt. ⁋ Ad hãc aũt ꝯ̃nẽ ꝓhãdam mouet̃
plurib⁹ rõnib⁹:ꝛ ſupponit̃ p̃ ꝙ mixtũ calm ꝛ hũidũ põt
ꝑ paulatinã trãſmutationẽ factã in q̃litatibus trãſire in
mixtũ fridũ ꝛ ſiccũ:ita tñ ꝙ ſemꝑ illi⁹ mixti mã ſit ſub
forma mixti:ꝛ nõ veniat ad elemẽtarẽ nãm:ꝛ tunc arguit̃
ſic. h mixtũ eſt calm ꝛ hũidũ ꝛ ꝑ paulatinã tranſmuta
tionẽ trãſmutabit̃ ad frigidũ ꝛ ſiccũ. ḡ aliq̃n deſinet eẽ
calidũ ꝛ humidũ. ſit igr̃. b. illud inſtans:ꝛ quero an tunc
erit calidũ ꝛ humidũ vel frigidũ ꝛ ſiccum vel nõ: ſi erit
calidũ ꝛ humidũ. ergo caliditas in illo excedit frigidita
tẽ ꝛ humiditas ſiccitatẽ:ꝛ cũ ille exceſſus ſit diuiſibilis
nõ tot⁹ ſubito deꝑdet̃. igit̃ ꝑ tps poſt h remanebit cal3:
ꝛ iõ nõ deſinit eẽ calidũ ꝛ humidũ. Et ſi dicat̃ ꝙ ꝑ illo
inſtanti ſit frigidu3: dicit̃ ꝙ prius fuit frigidũ cũ minori
exceſſu

excessu: et sic q nō desinit:imo q prius desinebat eē calm.
appet g q in istāti p q desinit eē calz et būidū nō ē calz
nec fridū nec būidū nec siccū: et tñ est cōplonatū: cum sit
mixtū: vt pz ex casu.g dabit cōplo media:q nō ē cala nec
frida nec būida nec sicca: et ista est eqlis ad pōdus. Et h
ar^o vtit Petrus de Aluernia ad affirmādū cōplonē eq-
lē ad pōdus: et est arg^m fcm a Cōci.dria.18^a. et a Gen. ac
oib^9 hāc mā3 tractātib^9. ¶ Ad istō g ar^m sūt multe rōes.
Una est Gen.in qōe de hac mā:negādo.s.suppōnem:q
mixtū calz trāseat in mixtū fridū: eo q vt ipse dicit oē
mixtū ē calz et būidū: vt postea dicet in alia qōne ex ei^9
oplone:q si aliq mixta apparēt frida: h ē q: paz hīt ca
loris re^e nři. ¶ Cōtra hāc rīonē arguit Tho.qi ista ne-
gat sensu3: puta lapidē et ferrū eē frida: silr.n.possem^9 di-
cere q nix et glacies nō sūt frida: s3 hīt calorē dimiutu3
et p tāto tact^9 nō pt esse iudex in friditate actuali alicu^9
simplicis: qm sibi viciāa iudicet friditatē alicu^9 mixti.g
dicem^9 sensū errare de pli q sit medietas toti^9 latitudis:
puta tāgēdo fer3 qō vl fridū: sic aq vl glacies: et tñ habe
bit min^9 de friditate q sit friditas aq. ¶ 2° solet riden
ad ar^m dicēdo: q in h casu eqle ad pōdus nūq erit actu
nā nō in eē geto: s3 p istās et in motu: et h nō reputāt gdā
incōueniēs: vt dcm est p. ¶ Cōtra.cui nō repugnat eē p
istās: eidē nō repugnat eē p tps: si g eqle ad pōdus nō re
pugnat eē p istās: idē ñ repugnat eē p tps. ¶ Cōfirmat:
q: in tali istāti poterit occurrere cā ita fortis ad phibē-
dū alteri^9 qlitatis remissionē: sic erit fortis cā eiudē qli
tatis remissiua: et poterit p tps h applicata remanere: igr
poterit facere: q illō p tps remaneat eqle ad pōdus. P.
pari rōe nō eēt assignāda cōplo:q eēt nisi in istāti cū cor-
pus nr3 ptinue sit in trāsmutatōe: vt 3° tegni.nō g h eēt
plus de eqli ad pōdus q de alia: vtputa qcūq3 data eq-
li ad iustitiā. Et he rōnes sūt ō pmā pōne3 Petri de Al-
uernia et sequētiū. P. h nō vr vey ex Auic.snia et Auer.
cū dicāt h esse ipole repiri eqlē ad pōdus qūo cōplonē: et
co3 rō vt patebit isra phat eqlr: q nō pōt esse in istāti
aliq neq3 tpe. ¶ 3^a rīsio ad ar^m quā dāt ples antiq negā-
do hāc cōnē3: ex mixto calo fit trāsit^9 imediate in mixtū
fridū.g aliqn erit eqle ad pōdus. Et ad phatōe3 dico q
in tali istāti: in q desinit eē calz ip3 ē fridū: et p aliquē ex-
cessū excedit friditas calitatē: s3 ptinue p^9 eō calitas ex-
cedat friditatē: et sic pcedit illū excessu3 eē acqsitū subi-
to et rō ē q: p^9 cōplo corrūpit: et 2^a itroducit et pcedit alte-
ratio termināda ad iductionē noue cōplonis fride.cu3 g
puenit mixtū ad gradū calitatis ita remissu3: q cū illo
cōplo p^9 nō staret: tūc illa subito abycit et itroducit noua
fora et noua cōplo cū gradib^9 friditatis illā cōplonē seque
tib^9: et i tali acqsitiōe graduū p seqlā ad formā subito ac-
qsitā nō icōuenit subito certū excessu3 acqri vni^9 ōtioy
supra reliquū. et h pz. ¶ Et h rīsio ē antiq q ōfendi for
tasse poss3: s3 tñ tenēdo vt cōis schola t3 q p po^m finitas
nō acqrit subito certa mēsura itēsiō is: aut dephditōis in
qlitatib^9 pmis.ar^m staret in vigore sūi mō. ¶ Cōfirmat
q: sic se h3 motus localis ad distātiā termioy: iter qs est
mot^9: ita se h3 mot^9 alteratiōis: s3 in motu locali ab vno
termio ad aliū terminū mobile ptigit attigere me^m p eq
distātiā ab extremis.g s pari in alteratiōe de sūmo calo
ad sūmū fridū mobile deuenit ad eq distātiā ab vtroq3
qō nō erit nisi fuerit eqle ad pondus. ¶ 2^a rō pncipalis
ē Thōe: ē supponēdo q nō in oi: s3 tñ i mltis cōplonib^9
iducēdis pter qlitates et foras elroy regrit agēs dtermi
natū illā cōplonē itēdēs.s.sup celeste aut mixtū: h pz: q:
ex Auerroy.2.colli3.ca.p.qli3 cōplo pducit p mo^m digōnis:
digō aūt nō est a calo nālī: s3 elrari et ppo.g qli3 cōplo fit
ab agēte alio ab elrari: q si nō. de qli3 h velim^9 pcedere

salrē pcedendū erit de multis: in qb^9 manifeste vr regri
agēs determiatū. ¶ 2ª suppōit q vtutes pmay qlitatū
eqles pñt adiuicē agere: h suppō p pz.ex Gal.3° nāliū v-
tutū ca.7.ad pn^m cū dic:neq3.n.agūt duo corpa efficere:
et pati apta nata sil pati et efficere: vel altey gdē efficere:
altey aūt pati.nā si gdē paria sūt vtutib^9 ex pari efficiēt
et patient. Et patet suppō rōne: q: min^9 potēs pt agere in
magis potēs.g multo forti^9 eqle aget i sibi eqle. ¶ Dis
suppositis argr sic.agēs s qlitatib^9 pt eē itēdēs cōplonalē
formā mediā p eq distātiā iter extrēa ōria: s3 elnta eqta
adiuicē agētia sūt pueniēter disposita ad hāc actionē re
cipiēdā.maior pz.q: nullā claudit nālem repugnātiā q
agēs itēdat vnā qlitatē: q itēderet eē nālē.calz in suo ca-
lore remittere et ad me^m ducere: et ita aliō frig^9 in suo fri-
gore remittere et ad me^m gradū deducere: et minor pz. q:
elta p eoy actionē et passionē adiuicē mediātib^9 pmis q
litatib^9 sufficiēter disponūt ad recipiēdā cōplonē ab age
te:cū vnū alteri dñat: s3 eq hñ agūt et patiūt adiuicē: cū
sūt eqlia i vtutib^9: vt dixit 2ª suppō.g elta illo mō eqta
sīt sufficiēter dispo^ta. ¶ Cōfirmat: qñ duay qlitatū vna
est fortior et alia debilior magis tēdūt in corruptionē q
si eēnt eqles.g min^9 ē apta ibi pduci cōplo sapiēs vtriusq3
nām. si g altera dñante itroducit ab agente extrīseco
multo magis poterit itroduci cū erit eq potēs. ¶ Cōfir
mat.nullā nālē repugnātiā claudit iduci vel eē talē vtu
tē:q oia hñtia calitatē supra me^m ifridet: et oia hñtia fri-
giditatē supra me^m calefaciat.igr poterit eē.assūptū pz.
q: siue ōria mixta debēt eē actu siue vtute: nō plus repu
gnat ista eē sil i gradu me^9 q si vnū sit sub gdu terminā
te tres qrtas toti^9 latitudis: et aliqō sub gradu terminan
te vnā qrtā: puta vnū sub gradu vt sex: aliud sub gradu:
vt duo: s3 h 2^m pt eē.g et p^m. ¶ P. qto aliq dispō ē magi
distās a nā simplicis tāto sibi magi puenit rō mixtiōis.
cū g ōria ad me^m alterata magis distāt a nā simpliciū: et
magis q alterata: altera dñante seqt q illis magis pue
nit rō mixtiōis. et p pñs in illis: et p illa magis pñt iueiri:
poterit g dari cōplo eqlis ad pōdus: et q: nō repugnat cō
plones eiusdē gradus caloris iductiuas eē diuersay spē
rū et diuersay pfectionū: vt pstat i multis medicis silis
gradus: q sūt spē dñtes: iō nō repugnabit mltas dari cō
plones eqles ad pōdus iter calz et fridū: q tñ sīt dñtes
adiuicē spē. ¶ Cōtra hāc pōnē nō o3 rōnes ducere. fuit
eni Tho. vir g p glia recipet gradum Aris. et Gal. S3 q:
ipe in qōe de mō q mixta sūt ex elris pposita putat p i-
cōueniēti elrares qlitates eē i mixtis. Jō vr velle q ois
talis qlitas in mixtis iuēta sit cōplonalis qlitas: et ex illo
ar aliqs cōplones fieri ex elntis: et elrarib^9 qlitatib^9 salrē:
qō pō negar.nā pole ē vnū mixtū calz p approximationē
terre fride fieri fridū: aut p approximationē aq: h dato vr
friditas illa in mixto illo iuēta ē qlitas elntaris: aut nō:
si sic.g in mixto cū cōplone stāt pūcte cōplones elntares
qō ipse h3 p icōueniēti: imo hui^9 oppo^m sumit p funda-
mēto ad ostēdēdū q qlitates elrares nō pstituūt cōplo-
nē si sit qlitas cōplonalis: cū nullū sit agēs pticulare fri-
gidā cōplonē itēdēs nisi elrare: seqt q qlitates elntares
faciūt cōplonē: nec ipse pt h negare nisi velit negare sen
su3: videm^9.n.q calitas ignis calefaciēdo ducit ad erbi-
cā: vt in balneo sicco. Forte dr q aliq cōplo fit ex actiōe
qlitatū elntoy: s3 nō oīs: s3 sufficit ad dādū eqle ad pon
dus q aliq talis cōplo fit eo modo quo supra argutū est.
Cōtra. si aliq qlitas in mixto pueniret forme sue et agēs
opa silia opib^9 qlitatū pmay iueniret fcā ex actiōe pri-
may qlitatū: et p pñs eēt aliq cōplo: cū solū talē qlitatez
isti dicūt cōplonē: q puenit ex tali actiōe: seqt q ois cō-
plexio ex tali actione pueniet: q autē solum talē vocent

doctores ꝯplonē ꝯſtat ex diffōnib⁹ poſitis in p̄nti q̄one: ⁊ ſō de illa ꝯplone q̄rēda: q̄ fit ex actiōe ⁊ paſſiōe p̄maꝝ q̄litatū in elntis repeꝝ ſua rō nō ꝯcludit. ¶ P̄. iſta rō ſiue poſitio deſtruit oēm ordinē ſciē: de ḡnōne: de mixtione: de putrefactiōe: ⁊ p̄ ꝯñs: de nutricatiōe augmēto: ⁊ oī mixtoꝝ ꝯuētu: nō .n. poterūt dari ḡnālia documēta: ꝙ dīgo fiat a calo nālī: ⁊ putrefactio ab ex̄neo: ſʒ q: oīa ſunt opa q̄litatū ſimpliciū: q̄ nō ſiūt a q̄litatib⁹ elemētarib⁹: ⁊ reſpectu determiatoꝝ effectuū opʒ hr̄e determiatas cāſq̄ in nullo ḡie nobis noto ꝯuenit: oportebit oīa illa ignorare ex cā: ⁊ nō oʒ apud bonū phyſicū: vt iducātur forme: nec reqrit̄: vt miſceat̄ p̄cc: ſʒ ſolū: vt a talib⁹ q̄litatib⁹ alterent̄: vt res penit⁹ experiētie ⁊ mētib⁹ philoſophātiū abſonū. ¶ Terti⁹ modus rñdēdi eſt Marſilij ꝯcedēdo: ꝙ daꝰ eq̄le ad pōdus ēt p̄ tp̄s durās: ⁊ ꝯmixtū ex q̄tuor q̄litatib⁹ elemētarib⁹ eq̄lr ꝯcurrētib⁹: ⁊ dīc nullū tale eē mixtū pfectū pfectaꝝ opationū pductiuū: ⁊ hoc ſufficit penes ip̄ʒ p̄ auctīb⁹ negātib⁹ eq̄le ad pōdus. Sʒ ꝯ hāc rñſionē vident̄ auctēs ſupra allegate: que dīt ꝙ ſit penit⁹ ipoſe: ⁊ erūt rōnes poſite īfra p̄ opione negāte. ¶ Quartus modus rñdēdi eſt Jac. de Forliuio q̄ ſupponit ꝙ cuiuſlibʒ mixti forma eſt vnius determiate pfectiōis eēntialis. Supponit ſcdo: ꝙ eſt ipoſe duo ꝯ̄ria eē eiuſdē pfectiōis eēntialis. pʒ. q: vnū eſt p̄ modū poſitiui: ⁊ reliquū p̄ modū p̄uatiui. ¶ Ex q̄b⁹ ſeq̄t̄ ꝙ eſt ipoſe duo vniformiter mixta eq̄lr ꝯuenire: q: eſt ipoſe ad mixta formā eq̄lē hr̄e ꝓportionē. ¶ Et ex h̄ ſeq̄t̄ ꝙ oē mixtū hn̄s eq̄lr de vtroq; ꝯ̄rioꝝ non eſt neccio nālr diſpoſitū: cū nō hēat ꝯplonē ſue forme nālr ꝯuenietē. Jſte modus deuiat a mentib⁹ auctoꝝ: q: dīt nullo mō poſſe eē. ¶ Scdo: q: innuit ꝙ mixtū nālr diſpoſitū ſemp̄ plus hʒ de q̄litate ſibi magis ꝯuenietē: mō hoc eſt falſuʒ: q: ſtat mixtū nālr diſpoſitū min⁹ hr̄e de qualitatib⁹ ſue forme magis ꝯuenietib⁹. nā cuiꝰ plāte eſt ꝯueniētior caliditas q̄ꝫ frigiditas: ⁊ tñ ſtat in plāta nālr diſpoſita plus eē de frigiditate q̄ꝫ de caliditate: vt notat ſenſus: ſilr cuilibʒ forme aīalis eſt ꝯueniētior caliditas q̄ꝫ friditas: ſʒ iueniuntur aīalia in nāli diſpōne frida a dñio reſpectu eq̄lis ad pōdus. ḡ. mior ē Gal. z. ꝯplonū ca⁹ p̄ cū dixit. Propter h̄ dixerūt antiq ꝙ aīal ē calm ⁊ hūidū: nō ꝙ caliditas ⁊ hūiditas abſolute vincāt: cū multa aīalia videamus frida ⁊ ſicca: ſic ſpides: ⁊ conope: ⁊ muſce: ⁊ apes. P̄. Gal. p̄mo ꝯplonū ca⁹ viri. vult ꝙ cutis hoīs tēpati cū eſt optie diſpoſita: dʒ eē eq̄lis in vniuerſa ſubā: ⁊ eq̄lr hn̄s de caliditate: ſic de friditate: cui⁹ oppo^m vult h̄ pō. ¶ Quit⁹ modus rñdēdi ḡnālr eſt dicētiū: ꝙ nō dat̄ nec pōt dari eq̄le ad pōdus: ſʒ q: iteꝝ aliq: vt Antoni⁹ de Parma dīt poſt h̄ ꝙ dat̄ in īſtāti: ⁊ tñ z^m eſſe poſe: ⁊ nō in actu: ⁊ iſta ſunt v̄ba: q̄ꝝ ſniaʒ meli⁹ expſſit Gen. ⁊ vigoroſi⁹ ⁊ fundati⁹ eſt locut⁹: nō ſufficit hic Gen. pōnē narrare: p̄ q̄ intelligēda ſupponēdū p̄. ꝙ h̄ loqmur tñ de eq̄li ad pōdus iter q̄litates eltoꝝ: q̄ ſunt p̄^m mot⁹ alterati ōis. Supponim⁹ z° ꝙ ꝯplo eſt q̄litas fcā ex actiōe ⁊ paſſiōe ⁊c̄. ita ꝙ ad ꝯplonis ḡnōnē oʒ ꝯcurrere q̄litates eltoꝝ actiue. Jſta ſuppō pʒ p̄ ex diffōne ꝯplonis ab Aui. poſita p̄° p̄mi. c. iz. de aia lib⁹ h̄ idē vult Auer. io. meta. ꝯ^m. z3. ⁊ z° de ḡnōne. z. colliget. ca. p̄. ꝙ ſi dicat̄ h̄ eē veꝝ de aliq̄ ꝯplone: tūc ſupponit̄: vt ꝯtēdam⁹ cū ꝓterme: ꝙ ſolūʒ talē q̄litatē vocem⁹ ꝯplonē q̄ ꝓuenit īmediate ex actiōe ⁊ paſſiōe p̄maꝝ q̄litatū ꝯ̄riaꝝ elntarū: ſiue ad h̄ ꝯcurrat aliō agēs: ſiue nō ⁊ ꝙ eſt actiua p̄ ſe q̄litatū ſiliuʒ q̄litatib⁹ elntarib⁹: puta calefactiua īfridatiua hūectatiua ⁊ exiccatiua. h̄. n. intelligūt doctores de ꝯplone: ⁊ de ipſa h̄ mō loquunt̄. Vtꝝ aūt a celo vel ab alio agēte aliq̄ ſimplex q̄litas poſſit p̄duci nō ꝯcurrēte actiōe p̄maꝝ q̄litatū eltoꝝ: q̄ q̄litas

oēʒ q̄litatē ſupra mediū gradū toti⁹ latitudinis itēderet corrupe ⁊ ad mediuʒ duceret: ⁊ ſilr de gradib⁹ friditatis h̄ dimitterē: nō q: illa ſi eēt nō eēt ꝯplo: ſic nec lumē nec iſluētia celeſtis iſ̄ ꝯplones. ¶ Suppōit̄ 3° ꝙ ad cuiuſlibʒ vniuoce for^e pductionē: in q̄ oʒ ꝯcurrere ꝯ̄rioꝝ actiōes oʒ vnū ꝯ̄rioꝝ p̄ncipali⁹ q̄ꝫ reliquū ꝯcurrere: ⁊ p̄ mo^m act⁹ re^a alteri⁹ ꝯ̄rij. Jſta ſuppō ē Ariſ. io. met. tex. ꝯmē. z3. virtualr. ⁊ expſſe ꝯmētatoris eiuſdē ꝯ^m cū dīc. ipoſe ē ꝙ in ꝯpoſitī ꝯ̄rijs ſint due partes eq̄les: ſʒ altera oʒ eē dñans cui attribuit̄ for^a. Et h̄ idē vult z° de ḡnō. ca. 5. ſepe allegato: cū dixit: ⁊ ſi eq̄les fuerit po^e. ſ. ꝯ̄rioꝝ: tunc nō fieret aliq̄ for^a: h̄ idē expſſe vult Auer. z. colliʒ. ca. vlti. cū dixit. ꝓpterea ꝙ vnaq̄q; reꝝ q̄ approp̄at̄ de neccitate dñatiōi vni⁹ q̄litatis actiue: q̄ ſtat loco for^e ⁊ dñatiōi vni⁹ q̄litatī paſſiue: q̄ ſtat loco m̄ae. nā ſi eēnt ꝯ̄ria eq̄lr ad talē actionē ꝯcurrētia ſe ipedirēt iuicē in ꝓductiōe tertij: qd̄ eēt vnū ſimplex. Rō āt ē: q: ad vnū ſimplex ꝓducēdū non ꝯcurrūt vnq̄ꝫ duo diſpata ex eq̄ imediate. P̄. niſi ita eēt actio eēt fruſtra: q: tal̄ for^a media ſi ex eq̄li ꝯcurſu ꝯ̄riorū fieret nulli⁹ eēt opis approp̄an p̄mis q̄litatib⁹ ꝓductiua: ⁊ h̄ innuit Auer. paulo poſt eodē ca°: cū dixit ſtati. Et ſi ita nō eēt ꝯplonatū nō eēt vnū in for̄a: imo eēt duo: nulla ēt eēt recepta vna opō ī ſuo termino: nec q̄litates ꝯ̄rie dñantes eēnt ſupra ipʒ āhe eq̄les in po⁹ vl̄ in actu: q: ex duab⁹ ꝯ̄rijs reb⁹ in actu nō pt̄ fieri vnū in actu: nec ēt ex duob⁹ nō ꝯ̄rijs. Et h̄ ēt dīc clare p̄ can^{ce}. ꝯ^m. 14. ī fine ꝯ^{ij} poſt multa q̄ in idē redeūt. nā ſi poſſit iuēiri ꝯplo eq̄lis talr. ſ. ꝙ elta in illa eq̄lr mēſurent̄ mīme iueniret̄ aliq̄ opō in hac ꝯplone ī his q̄litatib⁹ approp̄ata: eēt q; neccium ne hr̄et formā vnā. ¶ Suppōit̄ 4° ꝙ eq̄litas ad pōdus ſi ſit ē ꝯplo iſurgēs ex ꝯ̄rijs q̄litatib⁹ in q̄ntitate ⁊ q̄litate ⁊ v̄tute ꝓductiua a q̄lʒ nāe me⁹ iter illa p̄ eq̄lr ō vtrīuſq; nā p̄ticipare. h̄ pʒ de mēte Aui. p̄° p̄mi ca. de ꝯplonib⁹ ibi. n. dicit: ꝙ in eq̄li ad pōdus debēt eē q̄litates ꝯ̄rie nō ſupantes: nec ſupate: ⁊ ꝯplo dʒ eē in medio eaꝝ v̄e q̄litates. ¶ Vltio ſuppōit̄: ꝙ ſi aliq̄ for^a media inter ꝯ̄ria p̄ducat̄ ex actiōe ⁊ paſſiōe duoꝝ ꝯ̄rioꝝ: q̄ꝝ alteꝝ in ꝓductiōe dñet̄: talis for^a magis declinat ad lat⁹ dñantis ī ꝓductiōe: h̄ ſuppō eſt expſſe Auer. z° de ḡnō. ca. 5. cū dixit cū po^a ei⁹ fuerit dñans dñata ḡnābit̄ ex eis aliqd̄ me^m: ſʒ tñ declinabit ad partē dñantis.

His habitis h̄ eſt p̄° ꝯ ⁊ rñſiua: ipoſe ē ſiue p̄ tp̄s ſiue p̄ iſtās eē ꝯplonē aliq̄ꝫ eq̄lē ad pōdus. ꝓbat̄. q: ipoſe eſt q̄litatē ꝓductā ex actiōe ⁊ paſſione ꝯ̄rioꝝ eē v̄e in medio illoꝝ p̄ equalr p̄ticipare de vtriuſq; nā. ḡ ipoſe eſt ꝯplonē eſſe eq̄lē ad pōdus. tenet ꝯñs. q: oīs ꝯplo eſt q̄litas h̄ mō ꝓpacta: vt dīc z° ſuppō ⁊ nō eſt aliq̄ talis eq̄lis ad pōdus niſi ſit illo mō in medio ꝯ̄rioꝝ: vt dicit ſuppō 4°. aſſūptū aūt ꝓbat̄: q: in cuiuſlibet talis forme ꝓductiōe oʒ vnū ꝯ̄rioꝝ dñari: vt dicit ſuppō 3°. igit̄ oʒ talē formā magis declinare ad latus dñantis. ſʒ ꝯñs. p̄ ſuppōnē vltimā. ſic igit̄ pʒ: ꝙ nec p̄ tp̄e nec p̄ inſtanti. ¶ Scda ꝯ Gen. eſt iſta: lʒ ipoſe ſit ex actiōe ꝯ̄rioꝝ extremoꝝ eq̄ potētiū: ⁊ eq̄ potēter oppoſite applicatoꝝ formā aliquā inter illa ꝯ̄ria mediā ꝓduci vel eē ꝓductā: ꝯtigit tñ ex alioꝝ eq̄ potētiū: ⁊ eq̄ potēter applicatoꝝ actiōe formā aliq̄ꝫ mediā ꝯplonalē derelinqui ex p̄° ꝯne. p̄ma ps hui⁹ ꝯnis. pʒ. ſcda ps ꝓbat̄. q: ꝯ̄ria eq̄lia: ⁊ eq̄ potēter approximata p̄nt adiuicē agere: alr. n. nō oʒ ꝙ cura fieret p̄ ꝯ̄ria in gradu Gal. 3. tegni: ⁊ h̄ idē vt ſupra dī eſt de mēte Gal. 3. nāliū v̄tutuʒ: ſʒ in tali actione p̄ vni⁹ eoꝝ corruptionē cōtingit formā aliq̄ꝫ derelinq̄. ḡ ⁊c̄. Idē pʒ exēplo. nā ſi ſanitas eſt recedēs a tēperamēto p̄ vnū gradū caloris: ⁊ approximet̄ medicia frigida vni⁹ gradus: iſta erūt ꝯ̄ria eq̄ potētia: ex eoꝝ actiōe

derelinqt̄

derelinq̃t ſanitas ⁊ tēperamētū. ❡ 3ᵃ ꝯ. nō ſolū ē īpoſſe eē
equale ad pōdus meᵐ iter ꝯria q̄ ſūt extrema ꝯria ſic ca
lidiſſimū fridiſſimū. ſꝫ ē īpoſſe eē eq̃le ad pōdᵘ meᵐ iter
ꝯria q̄ ſūt extrema latitudinis vniᵘ ſpēi. exēpli grā ſpēi
hūane: pꝫ qꝛ ſi extrema ꝯplo calā hois ꝯcurrat cū extrᵃ
ꝯplone frida ēt nulla ꝓueniet ꝯplo ſic argutū ē ꝺ alys
ꝯrys. Et hāc dixit Auerroym iredisse. 2ᵒ de gnōne cap.
5ᵒ. cū poſt allegata ſupra dixit vt refert Gen. ⁊ ex h pate
bit tibi eē īpoſſibile ꝯplexionē tꝑatā quā poſuit Ga. ſ. tē
peratā q̄ ē ſꝫ extrema ꝯplonis hūane: in q̄ ꝯſiderat me
dicina: notādū tn̄ ꝙ h textᵘ nō fuit apud Gen. correctus
vt īfra dicā: ⁊ iō dixit ꝙ Auerr. negauit eq̃le ad pōdus
ꝙ eēt meᵐ. vbi grā. iter ꝯplexionē flegmaticā ⁊ colericā
cuꝫ. ❡ 4ᵃ ꝯ. Si ꝑ poſſe aliqḋ mixtū plus de caliditate
q̄ȝ de friditate ꝑ ꝯtinuā alterationē ad h deduceret ꝙ
haberet tm̄ de caliditate q̄ntū de friditate illud: qḋ nunc
nō eēt ꝯplonatū ꝑ vnā formā: pꝫ: qꝛ illa eēt eq̃le ad pō
duſ ſi eēt: ⁊ h nō ṗt eē. pꝫ 2ᵒ qꝛ cū illa ꝯria ſūt ī actu ābo
⁊ hec in poᵃ. ⁊ iō nulla reſultat ꝯplo. eēnt igiṫ ī tali caſu
ī illo due q̄litates aut due ꝯplones n̄ ꝯſtituētes vnā: ⁊ h
ꝯ colligiṫ ī rñſiōe Gen. 2ᵃ ṗmi. ❡ Ad 3ᵐ argumētū petri
de Aluernia. Iſta vr̄ mihi in ſūma pō Gē. ❡ Cōtra hāc
pōnē arguiṫ ſic. ṗᵒ ꝯ ē ꝯ Ga. ṗ ꝯplonū cap. 7. ⁊ 8. vbi ex
preſſe vlt aliq̄ȝ eē ꝯplonē meᵃᵐ ī vniuerſa ſuba quā diṫ
eē ꝯplonē hois tꝑatiſſimi ⁊ cut ei⁹. ❡ Ad h argumētū
rñdet vitualr Gen. ꝙ Ga. fuit ī hac re ambiguᵘ: ⁊ n̄ bonū
habuit itellm̄ de eſtarib⁹ pōderib⁹: ita diṫ in declarōe.
ī 4. ꝯnis qōnis de ꝑpingtate hois ad eq̃le ad pōd⁹: ⁊ for
te meli⁹ fuiſſet ſubali⁹ dicta Ga. ꝯſiderare an̄q̄ȝ vitupa
ſe ꝯdēnare: ſꝫ dimitto argu'ꝯ ꝯnē ṗᵐ. qm̄ ad ſenſū Gē.
puto ipaꝫ eē vaꝫ: ſꝫ nō ꝯdiceret Ga. vt ipe putat. ❡ Cō
tra 2ᵐ ꝑtē 2ᵉ ꝯnis arguiṫ ſic. ex illa ſeqṫ ṗ nō oēꝫ ꝯple
xionē fieri ex actōe ⁊ paſſiōe ṗmaꝝ q̄litatū eſtoꝝ ꝯ dif
finitionē ꝯplonis: ⁊ pꝫ: qꝛ forᵃ ꝯplonalis meᵃ ꝯrioꝝ eq̃
liū expotēter agētiū actōe derelicta ē ꝯplo penes ipꝫ: ⁊
ipſa nō ē ꝓducta ex actōe ⁊ paſſiōe q̄litatū eſtoꝝ. g ⁊c.
minor pꝫ: qꝛ nō ē ꝓducta ex tali eq̃li in actu vt dicit ṗᵒ
ꝑs ꝯnis nec ex alia: qꝛ ibi nulla pōtṫ taliū q̄litatū actio.
❡ 2ᵒ ex ꝯne ſeqṫ ꝙ nō ois ꝯplexio declinaret ad latᵘ vl
ad ptes ꝯrȝ dn̄antī: qꝛ hec ꝯplo n̄ declinat ad latᵘ dn̄an
tis. ❡ Seqṫ 3ᵒ nō in cuiuſꝫ ꝯplonis ꝓductiōe oꝫ vnū
ꝯrioꝝ eē ꝑ modū actᵘ: reliquū ꝑ modū potērie ⁊ termi
nati. ſꝫ Auer. ī ſnia. 2ᵒ colłꝫ. cap. vlt. ❡ 4ᵒ ſeqṫ nō eē re
pugnātiā aliq̄ȝ nālē eē ꝯplonē eq̃lē ad pōdus: cu⁹ oppo
ſitū ipe dicit ī ꝓbatiōe ꝯnis ṗme. nā nō vr̄ repugnātiaꝫ
claudere ꝙ ex actiōe ꝯrioꝝ eq̃liū derelinq̃ṫ q̄litas ad
nullū illoꝝ latᵘ magis declinās. naꝫ cū poſſit ꝯplo dere
linq declinās ad latus calidū: cū tn̄ calm̄ in actōe illa n̄
vicat nō vr̄ rō q̄re nō potiᵘ meᵃ derelinq̄ṫ: nec ꝯ h ꝓceſ
ſerūt argumēta ſupra facā vl auc̄tes: qꝛ ꝯſtat argumēta
ꝓcedere tm̄ de ꝯplone q̄ fit ex actōe ⁊ paſſiōe ṗmaꝝ q̄
litatū ⁊c. ⁊ ita itelligūṫ oēs auc̄tes ad ꝓpoᵐ adducte il
lius ꝯnis. ❡ Cōtra 3ᵐ ꝯnē arᵉ. Qꝛ illa directe repugnat
Auer. 2ᵒ de gnōne ī loco vbi ipm̄ allegat: qꝛ allegationē
habuit Gē. corruptā. nā Auer. loco dcō ſic igṫ. ⁊ ex h pa
tebit tibi īpoſſe eē ꝯplonē tēꝑatā quā poſuit Gal. ſ. tēꝑa
tiſſimā ſꝫ extrēa q̄ ſūt ī fine n̄ tꝑatā q̄ ē ſꝫ extrēa ꝯplo
nis hūane: in q̄ ꝯſiderat medicina. Et pꝫ itelligēti ꝙ vlt
ꝙ nō daṫ ꝯplo meᵐ iter extrema vltima abſolute q̄ ē eq̃
lis ad pōd⁹: ⁊ hāc n̄ dari ſeqṫ ex ſuo dcō ꝺ ꝯcurſu ꝯrio
rū ad mixtionē: ſꝫ dicit ꝙ nō ſeqṫ eē īpoſſe dari tꝑatā. ī.
meᵃᵐ ſm̄ extrema ꝯplonis ſpēi hūane: ī q̄ ꝯſideraṫ me
di⁹ rō: qꝛ hec ṗt dari ⁊ ex dictis de mō mixtōis nō ſeq
tur hꝫ īpoſſitas: ⁊ ſi nōrenṫ dcā Gen. in qōne ſua magna
de eq̃li ad pōdus ꝯſtabiliſſet litterē errorē ipꝫ feciſſe multa
exīnca fantaſiari de mltitudīe eq̃liū ad pōd⁹. Et h ꝙ fue
rit Auer. itētio quā dixi pꝫ ex eo qḋ dixit. 2. colłꝫ. ca. ṗ. cū
dixit. Et iō ꝙ 1ᵃ forᵃ ꝯplonalis q̄ ē ꝓpa ī vnaq̄q; ſpē ſue
rit iꝫ ipſa eadē ſpē ī eq̃litate ⁊ tēꝑantia meᵃ iter multū
⁊ paꝝ. ⁊ ēt hꝫ latitudinē q̄ recipit plus ⁊ min⁹ īfra extrē
tatē: q̄ tēꝑantia ⁊ eq̃litas nō exiſtit de his niſi qn̄ corrū
piṫ forᵃ eaꝝ ſpecifica: nece ē ex h ꝙ vna ⁊ eadē ꝯplo ſpā
lis ſit eq̃lis ⁊ exiēs ab eq̃litate. vult igṫ ī cōpatiōe ad ex
trema ꝯplonis ſpecifice dari mediā: ⁊ q̄ ē cū latitudīe ex
q̄ itellr ꝙ ꝑ meᵃᵐ itelligit eq̄ diſtātiā ab extrēis. Rō aūt
Gen. nulla ē: nā nō fit iſta ex eq̄ potētia ꝯcurſu ꝯplonū ex
tremaꝝ: ſꝫ ex calitate ⁊ friditate: q̄ ſūt ṗᵉ q̄litates in tali
ꝓporᵗᵉ vt ide h meᵃ ſpecifica ꝓducaṫ. ❡ 4ᵃ iteꝝ ꝯ ē ſta
qꝛ ex q̄ vt argutū ē ſupra ꝯplo calā reᵃ eq̃lis ad pōd⁹ ṗt
ſtare in nāli diſpōne cū ſupabūdātia friditatī ī gradu: ſe
quiṫ ꝙ ꝑ aduētū ad eq̃litatē talis ꝯplo nō corrūpeṫ. ꝑ
pterea ex 1ᵒ ſeqṫ ꝙ nullū mixtū calꝫ actu ṗt ꝑ friditatē
q̄ ē q̄litas ṗᵃ fieri friduꝫ actu: qꝛ cū ad eq̃litatē ꝓuenerit
corrūpeṫ ꝯplo. ⁊ ꝑ ꝯñs forᵃ: vt pꝫ ex mēte ⁊ mō Auer. ex
loco ſtatiꝫ allegato. Relictis igṫ vlteriorib⁹ īpugnatiōi
b⁹ ne nimiū ꝓlōgeṫ ſmo venio ad arᵐ 3ᵐ vbi pauca ſūt
dicēda: ſꝫ ṗᵐ mēorando ex ṗ arᵉ. duob⁹ modis dici aliqḋ
eq̃le ad pōdus. vnoᵒ ꝙ hꝫ ꝯrioꝝ extremoꝝ ꝑciſe ꝑ totū
vtriuſq; medieᵗᵉ totiᵘ latiᵗᵉ q̄licuq; q̄ ad q̄litates alias
ſit diſpoſitū. vt. v. g. oē illō in q̄ ē medietas latiᵗᵉ calita
tis q̄ ē q̄litas ṗᵃ: ⁊ ſilr ꝑ toᵐ medietas latitudīs friditatī
dicaṫ eq̃le ad pōdus ſiue 1ᵃ q̄litas ſit ꝯ aliq̄ ſiue nō: ſiue
in 1ᵒ ſit ꝯplo q̄ ē q̄litas 2ᵃ ſiue nō. 2ᵒ dr̄ aliqḋ eq̃le ad pō
dus: qꝛ hꝫ hāc mēſurā ꝯriaꝝ q̄litatū eq̃lē ⁊ eq̄ potentē ⁊
ṗter h ꝯplonē q̄ ē q̄litas ī meᵃ eaꝝ q̄ ſit ve ab vtroq; eq̄
diſtās ⁊ eq̃lr ad vtruſq; nāꝫ ꝺclinās. Hoc mēorato ſit 1ᵃ
ṗᵃ ſuppō: ⁊ ſi in q̄lꝫ mixto ſit ꝯplo q̄ ē eq̃litas 2ᵃ ꝓueniēs
ex actiōe ⁊ paſſiōe ⁊c. tn̄ in q̄lꝫ mixto īueniūṫ q̄litates
ṗᵉ eiuſdē ſpēi cū q̄litatib⁹ eq̃lib⁹. ṗᵃ ꝑs h⁹ pꝫ ex dcis ī qōe
de ꝯplone: ⁊ ex Auer. 2. colłꝫ. cᵒ ṗ. ⁊ 2ᵃ ꝑs pꝫ ex Auer. 2ᵒ ꝺ
gnō. ca. ṗ. ita dn̄te. Quapp ṗnᵐ ṗᵐ ē qḋ ē in pō corp⁹ ſenſi
bile. ṗnᵐ aūt ſꝫ ꝙ ſunt ṗᵉ ꝯrietates a qb⁹ nō denudaṫ ṗᵐ
ſubꝫ. pꝫ igṫ ꝙ mā ṗᵃ. n̄ ꝺnudaṫ a ṗmis ꝯrietatib⁹: ⁊ qꝛ ṗᵉ
ꝯrietates tāgibiles ſūt ṗᵉ q̄litates. igiṫ nūq̄ȝ mā ṗᵃ denu
daṫ a ṗmis q̄litatib⁹. ⁊ ꝑ ꝯñs in q̄lꝫ mixto īueniūṫ ṗᵉ
q̄litates ⁊ nō ſolū ꝯplo. 2ᵃ ſuppō ē 1ᵃ. mixta nō ſolū dn̄r
calā aut friᵃ rōe ꝯplonis q̄ ē eq̃litas 2ᵃ. īmo corp⁹ actua
liter denoīaṫ calꝫ ſꝫ dn̄iū graduale q̄litatū ṗᵃᵉ: ita ꝙ in
q̄ mixto gradualr dn̄aṫ calitas dr̄ calm̄ ⁊ in q̄ dn̄aṫ gra
dualr friditas dr̄ fridū: nec ī iſta volo ſubtilr ꝑgreṫ mo
dū ꝺnoīatiōis mixtoꝝ ſꝫ actualē ꝯplonē. nā ita itelligo
ꝙ mixtū denoīaṫ abſolute tale ſm̄ dn̄iū q̄litatū ꝯriarū
in denoīando gradualr tale deducto alio dn̄ante: ita ꝙ
ad imaginationē oī alia q̄litate ſepata ṗter calitateꝫ ſū
mā q̄ntū diceret ꝑ illā calm̄: ⁊ ſilr oī alia a friditate ſua
ſepata iteꝝ vocem⁹ q̄ntū ꝑ illā ꝺnoiareṫ fridū: ⁊ ſꝫ dn̄iū
vni⁹ iſtoꝝ ſr̄ aliū dn̄aṫ calꝫ aut fridū actu n̄ hn̄do reſpe
ctuꝫ ad q̄litates alias. h pꝫ experiᵗᵒ ī pħia. ⁊ pꝫ ex gal. 3ᵒ.
ꝯpl. dn̄te pip qn̄q; eſſe actu fridū qḋ diceret reᵃ hito ad
ꝯplonē q̄ ē 2ᵃ q̄litas ī eo. ❡ 3ᵒ ſuppono ꝙ mixtū actu ca
lidū pōt fieri actu fridū. pꝫ qꝛ ferrū calꝫ pōt fieri fridū:
ita vt ꝯgelet. h ſuppō h nō ꝓbaṫ niſi ꝑ arg⁹ ſupra tacta ī
pōne Tho. ꝯ rōnē Gen. ſlla. n. directe hāc ſuppōnē ꝓbāt
nō tn̄ ꝙ mixtū ſꝫ ꝯplonē ſuā ſit fridū: ſꝫ mihi ſufficit ꝑ
nūc 1ᵒ mō eē ꝯceſſū. 4ᵃ ſuppō. oē viuēs ē q̄ ad ꝯplonē q̄
eſt q̄litas 2ᵃ mō dcō declinās ad eq̃litatē: illud pꝫ. qꝛ oē
viuēs ꝑ ſuā ꝯplonē ē digeſtiuū ⁊ opatiuū opeꝝ viuētis:
q̄ꝝ q̄lꝫ fit ab als mediāte calore nāli: vt dr̄ ṗᵒ ṗmi. ca. de
etatib⁹. Nec oꝫ h cū ṗteruis diſputare: ſic ē Tho. g diṫ
iſtud nō eē ꝯcedēdū niſi ex aſſuefactiōe credēdū ꝑ opi

nionib⁹ famoſis. Nā Aui. p° p̄ cap. de virtutibus adminiſtrātib⁹ vult ad oēʒ opōnē aīalis vt ſic ꝯcurrere caliditatē ⁊ nō friditatē qꝛ in oi opōne idiget motu cū ſile nō facit friditas. ꝯplo igiẗ q̄ boīuʒ motuū ē factiua magis declinat v̄tualr̄ ad lat⁹ calidi q̄ȝ ad lat⁹ fridi. p̄ opa igiẗ q̄ facit viuētis ꝯplo in ꝯmiſcēdo attrahēdo ⁊ digerēdo iudicam⁹ illaȝ ad latus caliditatis declinare v̄tualr̄: ⁊ p̄ ꝯñs in ei⁹ ꝑductōe caliditatē fuiſſe ad ꝯplonē iducēdā vigoroſiorē ⁊ p̄ multa ſilīa motiua nō ꝑbis ⁊ nō p̄ ꝯſuetudinē ē ꝯceſſū. 5° ſuppō. aliqd̄ ē miſtū viuēs i nāli diſpōne plus hn̄s de gradib⁹ friditatis q̄ȝ caliditatis. ita q̄ ipm̄ dȝ actu fridū denoīari qn̄ eſt nāliſſime diſpo^m. iſta ſuppō pȝ ex Ga. z° ꝯple. p̄ cap. v̄tualr̄ h̄ ꝯcedēte ď muſca formica ⁊ canope ⁊ ape. ⁊ multo magis erit h̄ ꝯcedēdū ď q̄buſdā plātis q̄ i puteis ꝑpe naſcūẗ: ⁊ tūc creſcūt qn̄ aq̄ ſūt fride ⁊ i eſtate ⁊ qn̄ ipe ad tactū appent fride q̄ſi ꝑpe friditatē aq̄. Et h̄ ſaltē ſuppō nō p̄t dici n̄ fuiſſe de mēte Ga. voluit. n. q̄ regl'a cognoſcēdi friditatē ⁊ caliditatē i actu nihil ē p̄ter tactū. ⁋ His hitꝫ ſit h̄ p° ꝯ. poſſe eſt aliqd̄ elm̄ eē p̄^m eq̄le ad pōdus. ꝑbaẗ. poſſe ē aliqd̄ elm̄ tm̄ hr̄e ď gradib⁹ caliditatꝫ q̄ȝtū ď gradib⁹ friditatis ꝑeīſe. g̃ ⁊c. aſſū^m ꝑpono q̄ aq̄ alteraẗ: ita q̄ fiat cal'a vt ꝯſtat eē poſſe: ⁊ pȝ: q̄ i h̄ trāſitu tm̄ hēbit ď vno ꝯrioꝝ: ſic ď reliq̄: ⁊ h̄ p̄ totū. ⁋ z° ꝯ: poſſe ē aliqd̄ miſtū eē eq̄le ad pōd⁹ p̄^m. p̄ꝫ: qꝛ miſtū a dn̄io calȝ actu p̄t ꝑmutari i miſtū actu fridū: imo ipȝmet fieri actu fridū: ſȝ i tali motu aliqn̄ hēbit tm̄ ď vno ꝯrioꝝ q̄ȝtū ď reliq̄. igiẗ ꝑ tc̄ erit eq̄le ad pōd⁹ p̄^m. ⁊ aſſū^m ē 3ª ſuppō: ⁊ pȝ ꝯñā. qꝛ nō ē actu calȝ a dn̄io: niſi qꝛ plus hȝ ďnominatiue ď caliditate q̄ȝ ď friditate: ⁊ qn̄ erit a dn̄io fridū erit eꝯ: vt pȝ ex zª ſuppōne. igiẗ in trāſitu qn̄q̄ȝ hēbit de vtroq̄ȝ denominatiue eq̄lr̄. Nec pōt dici i miſto eq̄lr̄ n̄ eē q̄litates p̄^m eſtares vt pȝ ex ſuppōne p°. ⁋ 3° ꝯ. nullā nālē ꝑpugnātiā claudit miſtū: cui⁹ ꝯplonāľ declinat ad lat⁹ caliditatis: eē eq̄le ad pōdus mō p̄ p̄ꝫ: aliqd̄ miſtū ꝯplonalr̄ calm̄ p̄t eē nālr̄ diſpo^m calȝ actu: vt pȝ de corde hoīs: ⁊ pōt aliqd̄ ꝯplonalr̄ nālr̄ diſpo^m q̄ ſit a dn̄io fridū. igiẗ poterit inueniri eq̄le ď vtroq̄ȝ ꝯrioꝝ hn̄s actu: ⁊ ꝯñā: qꝛ ſi ꝯploni cal'e v̄tualr̄ n̄ repugnat i nāli diſpōne dn̄iū graduale friditatis ſup caliditatē actualē: ⁊ tali ꝯploni ſub hac rōne nō repugnat dn̄iū caliditatꝫ: ſeq̄ẗ q̄ nō repugnabit merito iſti⁹ vtriuſq̄ȝ eq̄litatꝫ: ⁊ ꝯñā: maxīe: qꝛ n̄ vr̄ eq̄litati iſtoꝝ ꝯrioꝝ repugnare: niſi qꝛ oȝ ꝯplonē ſape nāȝ vnius: ſȝ iā dicimus q̄ poſſe ē ꝯplonē q̄ ē q̄litas zª atteſtari nāe cali^{de}: ⁊ tm̄ i nāli diſpōne miſtū c⁹ illa ē ꝯplo hr̄e dn̄iū friditatꝫ actual'. mſto igiẗ min⁹ repugnabit q̄ hēat q̄litatē: ⁊ tm̄ ꝯplo declinet ad lat⁹ caliditatis. fuit. n. fortior caliditas in ꝑducēdo ꝯplonē illā: ita puto Ga. voluiſſe cūꝫ voſe in hoīe tp̄ato eē miſtū eq̄le ad pōd⁹. ⁋ 4° ꝯ: poſſe ē eē aliqd̄ eq̄le ad pōd⁹ vl' aliq̄ȝ ꝯplonē eq̄lē ad pōd⁹ mō z°: ſiue p̄ tp̄s ſiue p̄ iſtās durās. Ad hāc ꝯnē ꝑbādā nō laboro nā ſufficiēter ꝑbata ē ſupra i p° ꝯne Gen. ⁊ hāc vltimā voluit Aui. loco allegato ⁊ Auer. ⁊ Ari. ⁊ Algazel: ⁊ oēs antiq̄ doctores: qꝛ negant eq̄le ad pōd⁹: Gal. aūt ſufficit ꝯ z° ⁊ 3°. nā ď actuali ꝯplone loq̄ẗ cū ꝯcedit p̄ ꝯplonū eq̄le i vniuerſa ſuba nō q̄ i illo ſit ꝯplo q̄ ē q̄litas zª ſequens actionē p̄maꝝ v̄e me⁹ iter vtrū q̄ȝ extremū ꝯrioꝝ. Hoc ēt mō voluit q̄dā aīalia ꝯpata vniuerſe ſube eē frida. z° ꝯple. ca° p̄. i. ſȝ ꝯplonē actualem. Q̄uō aūt ſit poſſe ſtātib⁹ in mā multo intēſiorib⁹ gradib⁹ frigiditatis q̄ȝ caliditatis fieri ꝯplonē q̄ ē v̄tualr̄ cal'a. Et quo illa ēt tūc ďclinet ad lat⁹ dominātis ſtude illa q̄ dr̄ 4° metheoro. cū intellectu: ⁊ que dixi prima parum ẽ capl'o de complexionibus. Et h̄ modo pȝ principalia argumenta vijs ſuis procedere.

⁋ Explicit queſtio de equali ad pondus magiſtri vgo.

Utrum hō de z^{ma} eq̄litatis ſit vicinius certe eq̄litati ſiue tēpamēto pōderali pl⁹ q̄ȝ aliq̄s ali⁹ hō ⁊ itellr̄ ď ꝑpiq̄tate graduali q̄litatū p̄maꝝ tāgibiliū alteratiuaꝝ: qꝛ ď iſtis loq̄ẗ Gal. p̄ ď ꝯplonib⁹. ⁊ Aui. in p̄nti cap. ⁊ arguiẗ q̄ n̄: qꝛ oē viuens p̄fecti aīal diſtat ab eq̄li ad pōdus p̄ calm̄ ⁊ hūidū. g̃ hō melācolicus diſtat ab eq̄lī ad pōd⁹ p̄ calȝ ⁊ hūidū: ſȝ tēpat⁹ ď z^{me} diſtat a melācolico p̄ calm̄ ⁊ hūidū. g̃ melācolic⁹ ē gradualr̄ medi⁹ iter tp̄a^m ď z^{me} ⁊ eq̄le ad pōd⁹: ⁊ p̄ ꝯñs min⁹ diſtat ab eo. aſſū^m p̄mū pȝ p̄ p̄ h̄ q̄ oē aīal gn̄aẗ p̄ digōnē q̄ ſit a calo. z° qꝛ gn̄o viuētis eſt p̄ꝫ p̄ncipaliter alic in calo nāli ⁊ vita ē ei⁹ ꝑmāſio vt dr̄ Ari. i ď morte ⁊ vita. 3° qꝛ oē viuēs nutriẗ ⁊ digeriẗ: ⁊ ois digō fit a calo. iō oē viuēs eſt calm̄. 4° qꝛ i oi miſtōe vīcēs ē ignis ⁊ calor ei⁹ vt ſupra dicebaẗ ex mēte Auerr. 4° metheo. 5° qꝛ nō eēt cūuſlȝ talis gnōnē ſimplici putrefactio oppo^a ꝯ Ari. i 4° methe. ſi. n. eēt dominās friditas nālis tūc cōrūpeẗ nālr̄ p̄ extīū friditatꝫ ⁊ n̄ p̄ extīū vl' exalationē caliditatꝫ ſiue caloris nālis: ⁊ pȝ: qꝛ ille modus corruptiōis nō eēt putrefcō. 6° qꝛ i gnōne miſti oȝ ꝯmiſceri elta a v̄tute dn̄ante. h̄ āt nō ē frm̄: qꝛ frm̄ imobilitat ⁊ palitatū facẗ ⁊ n̄ igrediẗ op⁹ nāe p̄ ſe. igiẗ erit calm̄ vincēs in gnōne cūuſlȝ miſti: ſȝ ꝯplexio ſeq̄ẗ nām vincentis q̄litatis: iō in q̄lȝ miſto ꝯplo erit a dn̄io cal'a. Preterea cūuſlȝ ſenſibilis ſube opōnes oēs ꝑfuciūẗ a calo: vt p̄ꝫ p̄ in ſūma ď v̄tutib⁹: igiẗ in oi tali vicat calm̄. ⁋ ꝯ. vita ⁊ ſanitas magis p̄tinēt caliditati q̄ȝ friditati. vt aiẗ Ari. p° p̄mi cap. ď ꝯplonib⁹. ⁊ h̄ ſit ſūma rōnū ad hanc partem fortiter facientium.

In oppoſitum eſt Gal. p̄ de ꝯplonib⁹ ca. vlt. ⁊ Aui. ca. iſto de ꝯplonib⁹: nā de hoīe dr̄ q̄ ē ꝑpiq̄⁹ eq̄li ad pōd⁹ q̄ȝ alia ſpēs. deide vr̄ i nuere q̄ tp̄ata ď z^{me} ē illa q̄ ē ꝑpigor eq̄litati pōderali.

In iſta q̄ōne tm̄ tres narrabo opiniones. p° fuit Antoniꝫ ď parma q̄ imaginaẗ i hoīe varias cōplones: q̄ȝrū tm̄ ſpectat ad ꝑpo^m q̄dā ē ꝯplo iſluēs vl' iſluxa p̄ q̄ȝ hō vl' mēbꝝ ē viuēs: ⁊ h̄ ē ꝯplo acq̄ſita ex actōe ſpūs vitaľ i mēbra. nā illa actōe ďducta ēt ſi ꝯplo p̄⁹ ſiue inata māeat eadē mēbꝝ n̄ viuit. z° ē ꝯplo aggregata ex inata ⁊ iſluēte: itelligēdo p̄ inatā vt ifra hēbiẗ illā q̄ ꝯſeq̄ȝ actionē ⁊ ꝑportionē eltoꝝ ꝯñtū miſti: ⁊ p̄ iſluētē illā q̄ ab alio iſluit. 3° ē ꝯplo q̄ n̄ ē vna q̄litas niſi p̄ attributionē ad vnū ſubȝ totale nec vniformis vt vni⁹ rōis q̄ ad oēs p̄tes ſȝ aggregata ex mltꝫ ꝯplonib⁹ ſibi iuicē ꝯtrās q̄ dr̄ ꝯplo totalis hoīs coalteratōe oiūȝ mēbroꝝ: tūc ponit Antoni⁹ tres ꝯnes ꝑbabiles. p° loquēdo de ꝯplone iſluēte p̄ quā viuit hō tūc oīs hō diſtat ab eq̄li pōderis p̄ calȝ ⁊ hūi^m: pȝ p̄ h̄ q̄ hō viuit p̄ ꝯplonē tributā a ſpū. tūc aūt ſpūs eſt a dn̄io calm̄ ⁊ hūidū. ⁊ iō vult Ga. p̄ de ꝯplonib⁹ cap. vlt. ⁊ in z° cap. p̄. q̄ oē aīal ē calȝ nō abſolute ⁊ i ꝯpōne ad eq̄le ad pōdus: ſȝ ꝯpatū ſibi ipſi motiuo. Ex q̄ ꝯne ſeq̄ẗ q̄ nō frid⁹ ⁊ ſicc⁹ ſȝ hāc ꝯplonē plus appropinq̄t eq̄li pōderꝫ q̄ȝ aliȷ hoīes ⁊c. ⁋ zª ꝯ. ſȝ ꝯplonē inatā ⁊ iſluētē ſimꝫ cutis tp̄ata pl⁹ appropiq̄t eq̄li pōderis q̄ȝ aliq̄ alia p̄s hoīs: imo ē eq̄lis ad pōdus ad ſēſuȝ Ga. ſupra po^m. pȝ: qꝛ cutis cū ſit regl'a oiūȝ tāgibiliū: ⁊ ſit regula optia poſita a nā i hoīe aīali prudētiſſimo: dȝ eē v̄e me⁹ inter excellētias tāgibiliū. ⁊ pȝ ex p̄i^o Ga. ⁊ Aui. qꝛ cutis aut n̄ patiẗ aut q̄ſi n̄ patiẗ ab vno eq̄lr̄ ꝯmiſto ex calidis fridis hūidis ⁊ ſiccis. ⁋ 3ª ꝯ Antonij. z^m complonē vnā p̄ coalterationē oiūȝ mēbrorū hō tp̄at⁹ de z^e mō pl⁹ appropinq̄t eq̄li pōderis q̄ȝ aliq̄s ali⁹. imo ē ſibi eq̄lis i gradu p̄maꝝ q̄litatū vt vult expſſe Ga. p̄ ď ꝯplonib⁹ cap. vlti. pȝ p̄ h̄ q̄ ꝯplo per coalterationē hoīs tēpatiſſimi

tiſſimi cōrridet ꝯploni cutis ſue.alr.n.cutꝫ ñ eēt ve me⁹ i gñe mēbroꝝ:ſꝫ cutꝫ ē ꝓpīgſſima tēpa⁰ pōderali. ḡ ꝛc.
Et ſi ꝯſideras iſta dicta vult Anto.ꝙ ſꝫ ꝯplonē ſimplr vnā nulla res ē eq̄lis ad pōdus:ꝛ h̄ voluit Aui.qñ dixit illā eq̄litatē pōderis nō poſſe iueniri i rerū nā. Uult z°. ꝙ ſm̄ ꝯplonē inatā mēbra ſunt frida. Uult 3° ꝙ ꝯplo i/ fluēs ē cal'a a dnio. Uult 4° ꝙ i cute illō tēpamtū qđ ꝓ/ uenit ex inata ꝛ ifluēte reddit cutē q̄ ad q̄litates pⁱmas alteratiuas actuales ve mediū i vniuerſa ſuba. 5° vult. ꝙ ꝯſiderādo ꝯplones oīuꝫ mēbroꝝ hoīs ꝯpati ſilr ñ ob/ ſtāte ꝙ nō ſit vna ꝯplo:ſꝫ multe ꝛ mlꞇoꝝ mō ꝑ:tñ h̄ ag/ gregatū ſcđ ꝯputatione caliditatis friditatis hūiditatis ꝛ ſiccitatiſ i eo exiñtū corrñdet ꝯpaſito pōderali. Et vult iſtas ꝯnes eē d̄ mēte oīuꝫ auctoꝝ medi^{co}:ꝛ ē pō meo iu/ dicio ſatis ꝓbabilis:ꝛ magis ad mētez doctoꝝ veteꝝ.ſ. Marſi. Jac. Albriucꝫ de placētia q̄ꝫ ſit pō Gen. ꝛ moder noꝝ ipꝫ ſeq̄ntiū. Et i vr̄ velle cū Ga.ꝙ oē viuēs viuat ꝑ cal'ꝫ ꝛ hūi^{m} a dnio:qꝛ ꝑ ꝯplonē ifluētē ſaltē alia mēbra a pⁱnegat tñ ꝯñaꝫ.ḡ oē viuēs ē calm ꝛ hūidū re⁰ eq̄l ad pōdus:qꝛ in viuēte ē ꝯplo inata vltra ifluētez ꝑ quā for taſſe plus abūdat i frido ꝛ ſicco q̄ꝫ ꝑ ifluētē i calō ꝛ hūi/ do vt formica ꝛ bos ꝛ neru⁹ ꝑ ꝯplonez ꝑ quā viuit opaꞇ aial opa vite:ꝛ ſilr ꝑ ꝯplonē calam:lꝫ ñ ſit aial a dnio ca lidū ꝛ ſic funda^{m}oppo^{is} ſūt vana:ꝛ mirādū ē d̄ Gētil:ꝙ ita deridet hāc pōnē ꝛ ſpnit ac ſi ipaꝫ nō bñ itellexerit.

z^a pō ē Gen.poſt q̄ꝫ modica hita diligētia moderni ice dūt ꝛ breuiſſime collecta ē i trib⁹ ꝓpōnib⁹.pⁱ⁹.oē miꝑtū ꝑfectū ve vnū ꝑ vnā formā ē calm ꝛ hūidū.iſtā ꝯnē ꝓ/ bat ꝑ illa me⁹ po^{is} h̄ an̄ oppo^{m}:nec moderni ꝑ alia vir ipſaꝫ ꝓbare:ꝛ ſi gnāl'r nō ꝯcedaꞇ ꝓꝑ itellus ibecillitatē ponit Gen.ꝙ ſaltez i aialib⁹ ꝯcedaꞇ:ꝛ i h̄.ſ.d̄ aialib⁹ oēs moderni fere ꝯcōdāt. Et tūc ē z^a ꝯ.q̄ ad gradus pⁱmaꝝ q̄litatū plus diſtat ab eq̄li pōderis tēpa⁰ q̄ꝫ melic⁹ aliȷs parib⁹ pꝫ ꝑ fun^{tum} rōis facte an̄ oppo^{m}. 3^a ꝯ.ꝙ ꝑ viā cu iuſdā ſilitudis ꝛ ꝓportōis plus approṕinq̄t tēpa⁰ d̄ z^{do} tēpamēto pōderali q̄ꝫ aliq̄s ali⁹ hō ꝛ cuiꝯ plꝯ aliȷs mē bras.ſic.n.eq̄le ad pōd⁹ fere ē i me⁹ iter oēs excellētias abſolute pⁱmaꝝ q̄li^{tatum}:ita hō d̄ z^{do} ē ve i me⁹ ꝑ abnega^{tionem} cuiuſcū ꝙ extremitatꝫ opōnē ꝑficiētis ꝛ cutis ve i me^{dio} i/ ter ꝯplones oīuꝫ mēbroꝝ corꝑis. ſic eq̄le ad pōd⁹ vere me^{um} i vniuerſa ſuba:ꝛ hāc dr̄ eē d̄ mēte Aui.i ſrā ponit tñ Gen.ꝙ hō ē miꝑtū me^{um} ꝯplonalr iter oia miꝑta:ſꝫ ñ ſit ve pūctalr i medio:ſꝫ d̄clinet ad lat⁹ calidi ꝛ hūidi:ꝛ ad h̄ ꝓbādū facit argu^{tum} ifinitas nulli⁹ valoris in nā:ꝛ iō poſuit aliā ſilitudinē iter hoīez ꝛ eq̄le ad pōd⁹:qꝛ ſic eq̄le ad pōd⁹ ē me^{um} i vniuerſa ſuba:ita hō in tota lati^{tudine} miꝑtoꝝ. Multe alie repiūꞇ fantaſie ꝙ hō d̄ z^{do} eq̄lita/ tis circuit eq̄le ad pōdus ꝛ imaginanꞇ ꝙ caro pōt dire/ cte corrñdere eq̄litati pōderali:qꝛ illa eq̄litas nō p̄t eē: ſꝫ tñ pōt eē valde vicin⁹:ita vt nō ſit ſen^{ſibilis} diſtātia:ꝛ qꝛ pōt eq̄li ad pōd⁹ appropinq̄re:ita ex latere frido. ſic ex latere calō ꝛ hūido. ſic ex ſicco:iō quēlꝫ iſtoꝝ hoīuꝫ di/ cebat eq̄lē ad iuſti^{tiam} z^{do}.ſ. ꝓpīgſſimos eq̄li^{tati} certe:ſꝫ erat q̄dā diſtātia puula a me⁹ ſub q̄ nilꝫ miꝑtū p̄t ꝯplonari. Et ego iſtas fantaſias abhorreo:niſi forte intelligant ꝙ ꝯplo q̄ ē q̄litas z^a nō pōt oēꝫ ꝓportonē a^{tis} ieq̄litatꝫ q̄li tatis driantꝫ ſeq̄.cū tūc eēnt ifinite tales ſpēs:ſꝫ ꝯplo eq̄ lis ad iuſtitiā ſeq̄ꞇ hūanā ꝓpōtōez poſſez facere ꝯplonē: ꝛ h̄ ſiue fuerit driante calore ſiue driante frigore:ꝛ ita d̄ hūido ꝛ ſicco dicaꞇ:ꝛ iſto⁹ credo ad modū ſatis ꝓbabilē deduci poſſe iſtā pōnē:q̄ tñ nō vr̄ mihi v̄a. Jn d̄termi^{na}/ b⁹ q̄ōnis credo ꝙ oꝫ pⁱ ſupponere ꝙ debem⁹ credere ta/ ctui bñ diſpo^{to} i calō ꝛ frido ſibi debite approximato. vt vult Ga. z° d̄ ꝯplonib⁹ cap.pⁱ ꝛ 3°. Alr.n.ſi tactui nō cre/ dam⁹ ſine d̄mīratōe ꝛ velim⁹ rōe corrigere ſenſus bñ di/ ſpoſitos q̄ ad iudiciū ꝓpꝝ ſenſibilis ꝯueniēter applica

ti.tūc opoꝛtebit dubitare de niue.vtꝝ ſit alba:ꝛ de pice. vtꝝ ſit nigra:ꝛ de melle.vtꝝ ſit dulce:ꝛ de igne.vtꝝ ſit calꝯ q̄lꝫ aſſeraꞇ demr̄atōes:ꝛ certuꝫ ē ꝙ h̄⁰ ponem⁹ errorē dicētiū ꝙ nihil poſſum⁹ ſcire. Et gⁿ mihi ꝓbaret h̄ pⁱn⁹ negato aq̄ꝫ vl' glaciē eē fridā:ſꝫ dicā eā eē remiſſe calaꝫ:ſꝫ hꝫ ex q̄dā virtute occulta que ē ita gnātiua fri/ goris. ſic lumē caloris imutare ſenſum ꝛ facere fantaſiā rei nō entꝫ. ſic ex refractiōe luminis ꝛ reflexiōe ad certos āgulos fit fātaſia caloꝛꝫ nō exñtis. Et breuiter ḡ ſenſus nō aſſumit tāq̄ꝫ certos idices ſenſibiliū ꝓpoꝝ cū ſint ſa ni ꝛ applicatio debite ſcā nō relinq̄t nob viā ad ꝓbādū: ꝛ vt dic̄ Cōmē. z° phẏ. nō ſūt digni ad ꝓbandū. Suppo/ niꞇ z° ꝙ organū tact⁹ q̄ ad hāc opōnē optie diſpoſitū dꝫ eē ve i medio extrēoꝝ tangibiliū. Hec ſuppō pꝫ ex Ari. z° d̄ aīa tex.cō.119.dicētis:ꝙ ſic organū inatū ſentire al/ bū ꝛ nigꝝ nō dꝫ eē actu aliqđ eoꝝ:ſꝫ i po^{tentia}:ita i tactu or/ ganū dꝫ eē neq̄ꝫ calꝫ:neq̄ꝫ friu:ſꝫ vult Cōmē.ꝙ ita orga nū tact⁹ ab illis q̄litatib⁹ denudaꞇ:ſic denudaꞇ i ſenſibi/ lib⁹ alioꝝ ſenſuū. Et pꝫ ꝙ cū Ar.dic̄:ꝙ neq̄ꝫ calm:neq̄ꝫ fridū abſolute nō ꝯpatiue ꝯcludiꞇ ꝑ h̄ ꝙ organū nō ꝑci pit ſenſi^{bile} reſpectiue:ſic aliq̄ dr̄it ꝙ ꝑcipit h̄ calm re^{ſpectu} ſui: ꝛ h̄ friū re^{ſpectu} ſui:qꝛ iſta ꝯiūctio ē ēt itellectui difficilis:ſꝫ abſo^{lute} ꝑcipit oīm ſub rōne calidi vel fridi actualis niſi illō organū optie diſpo^{tum} eēt ve i me⁹ iter calm ꝛ hūidū. tūc erraret circa ꝓpa ſen^{ſibilia} orgāo q̄litatiue bñ diſpoſito ꝛ tāgibili ſibi debite applicato ꝯñō ſlm:ꝛ ꝯ̄ Ar. z° de aīa. tex.c.63.i5.ꝛ 3° de aīa.tex.c.26.ꝛ Cōmē.i eiſdē dictꝫ locꝫ vult expſſe ꝙ viſus ñ errat in colore vtꝝ ſit albū:aut ni grū:ſꝫ i itētōe idiuidui ſube albe aut nigre:q̄ igr̄ ad rō/ nē ꝓpriā ſen^{ſibilis} nō errat. Qz ſi ponam⁹ ſenſuꝫ errare circa ꝓpriū ſenſi^{bile} ſtātib⁹ ꝯditiōib⁹ ſupradictis.tūc iā ad h̄ ve nirem⁹ ꝙ nō oꝫ credere ꝑ ſenſū ꝙ ignis ē calꝯ niſi pⁱuꝯ ſentirem⁹ ꝙ organū nr̄m ē calm vl' me^{um}.nā ſi eſſet orga nū in nāli diſpōne friū:tūc ignis ꝛ ſi idicareꞇ calidus tñ fortaſſe eēt abſo^{lute} frid⁹:ꝛ pⁱ⁹ ꝯña pꝫ.ſ.ꝙ niſi organū opti me diſpo^{tum} eēt ve i me⁹ tūc erraret circa calm ꝛ friduꝫ: qꝛ ſi organū ſit a dnio calm:tūc aliqđ min⁹ calꝫ q̄ꝫ tūc cū/ q̄ꝫ bñ applicatū iudicabiꞇ friū abſo^{lute}:ꝛ ſic errabit ſenſuꝯ circa ipꝫ ſub rōne cali vl' fridi. Hec dr̄ a q̄buſdā nōndo ꝙ tāgibile aliq̄ñ ſentiꞇ ꝑ ſolas ſpēs ſpūales i organū ta ct⁹ multiplicatas ſine māli alteratiōe orgāi:aliq̄ñ ex:cū igr̄ tāgibile qđ ē calꝫ i rei v̄itate:ſꝫ tñ ē re^{ſpectu} orgāi tactus friū ſentiꞇ ꝑ purā ſpēꝫ ſpūalē nō ꝯcurrēte māli actiōe. tūc iudicaꞇ calꝫ ab orgāo bñ diſpo^{to}. ſic ē in rei v̄itate:ſi āt ꝑ imutatōez mālē ſentireꞇ iudicareꞇ friū:ſꝫ pⁱm⁹ mo dus ē ver⁹ ꝛ nāliſſim⁹ mod⁹ ſentiēdi ꝛ ibi ñ ꝯtigit error. Jn z° āt iā mālr imutaꞇ organū ab optia diſpōne.ñ mi rū ḡ de errore. ¶ Cōtra.qꝛ tūc ſeq̄ꞇ ꝙ ſibi ſile i actu ſen tiret organū tact⁹.ꝯñs ſlꝫ:ꝛ ꝯ̄ experiētiā ꝛ ꝯ̄ Ar. z° d̄ aīa. tex.c.118.ꝛ Cōmē.i ꝯmē.eodē:ꝛ rō eoꝝ ē:qꝛ agēs ñ agit in ſile vt hꝫ niſi i illō:qđ ē ſibi ſile i pō nō i actu:ꝛ iō eq̄ calꝫ nō ſentim⁹:ꝛ pꝫ qꝛ ibi nō loq̄ꞇ niſi d̄ actōe ſenſibilis ꝑ tāto q̄ꝫto ē ſen^{ſibile}.dic̄.n.ſic Cōmē.ſentire.n.qꝛ eſt aliq̄ paſſio ſꝫ modū dcm̄:ꝛ oē patiēs hꝫ agēs ꝛ oē agēs agit i ſile ſibi i po⁹ actu niſi ex aliq̄ qđ ē ſibi ſile i po^{tentia} nō i actu ꝛ paulo poſt:ꝛ qꝛ agēs nō agit i eo:qđ ē ſibi ſile i actu:ſꝫ in po⁹.iō neceē ē vt mēbꝝ ſentiēs ñ ſentiat corp⁹ calꝫ eq̄/ le ſibi i calore:nec mēbꝝ fridū corp⁹ fridū eq̄le ſibi i fri gore.ꝛ ſilr de duro ꝛ molli:ꝛ ꝓꝑ eādē cām i eodē ꝯmēto dic̄ ꝙ ſenſus aliȷ a ſenſu tact⁹ ꝯphēdūt ſua ſenſibilia ſꝫ totū:ꝛ tact⁹ ꝯphēdit extrema nō ſibi ſilia.pꝫ igr̄ ꝯſiderā ti ꝯmētū:ꝙ nō vlt Auer.ꝙ ſentiam⁹ eq̄ calꝫ:neq̄ꝫ ꝑ ſpēꝫ ſpūalē:neq̄ꝫ q̄quo mō:ꝛ ſilr Ari.ꝛ ar̄.ꝯña:qꝛ ſi ſen^{ſus} min⁹ calm organo tact⁹ ēt ſentiꞇ vt calm ꝑ ſpūalē ipreſſionez ſeq̄ꞇ ꝙ ſi ei⁹ calitas itendaꞇ ꝯtinue ſentireꞇ calius. ḡ cū erit eq̄ itēſuꝫ cū orgāo tact⁹:ēt ſentieꞇ calius q̄ꝫ nūc:cū

nũc ĩ rei veritate erit calidius aliis partib⁹: ꝓpter ad experiẽtiã videm⁹ ꝙ q̄ in balneo exiſtit ꝙ ſi mingat vrĩa ſup̄ dorſo ſpoꝝ vl̄ tãgãt ipſaꝫ iudicãt ipſaꝫ ꝑ tactũ frigidã: q̄ tñ eſt calida: ⁊ nõ niſi q̃ꝛ ẽ orgão frigidior: ⁊ nõ vꝫ excuſa: ꝺ mãli imutatõe. nã forte diceret̃ ꝙ tactu nõ ſentit̃ niſi q̃litas impreſſa ĩ orga͂ᵐ tact⁹. vt Aui. vĩ velle. 6. nãliũ parte z⁰. ca. ꝺ tactu. Ↄ̃ ꝑ ex mẽte Ari. z⁰. ꝺ aĩa. ca. ꝺ tactu. ſẽno ꝑ me͂ᵐ organi extri͂ᶜᵒ. z⁰ᵒ. q̃ꝛ tũica iterior ſtõi facta ẽ neruea. vt ſentiat accĩtia: ⁊ ſic extrinꝫᶜᵒ a ſe: 3⁰. q̃ꝛ tact⁹ ẽ ꝑceptiu⁹ extremitatis. vt ait Auer. loco ſupra allato: ⁊ ex ħ ſeq̃t̃ ꝙ nec calitatẽ ſũmã: nec frigiditatẽ ſentire poſſem⁹ cũ iˢ nõ poſſint ĩ illud org͂ᵐ ĩprimi. 4⁰. q̃ꝛ calm̃ ſũme itẽſuꝫ ꝑcipit tact⁹: ⁊ ſi ñ mltũ itẽſa calitas ĩprimat̃. vt pꝫ ĩ tactu flãme paꝝ durãte ⁊ plũma ſũt q̄ ħ remouẽt ſi illõ calm̃ abſoˡᵉ qꝺ ẽ frigid⁹ orgão mãlr agat ĩ orga͂ᵐ nõ imutabit eũ niſi ad frigiditatẽ. igr̃ orga͂ᵐ iudicaret ipꝫ p⁹ talẽ imutaᵗᵒⁿᵉᵐ ꝯtinue calidius: q̃ꝛ ſpẽs ſpũal ꝑ quã fiet ſen⁹ ꝯtiue eẽt eiuſdẽ rõnis ⁊ organũ frigeſcẽs iudicat idꝫ ſenˡᵉ calidius. vt docet experiẽtia ⁊ ſcẽs calidius iudicat eãdẽ rẽ min⁹ calidam. ſicut appꝫ ꝺ hoĩe itrãte balneũ ⁊ q̄ diu ſteterit ĩ eo. ❡ Eſt igr̃ rñ⁰. falſa ⁊ mẽtib⁹ auctoꝝ diuerſa: oꝫ igr̃ ꝙ ſit orga͂ᵐ tact⁹ q̄ aliqꝺ calm̃ abſoˡᵉ ſentiat̃ ab eo frĩm: ⁊ ſic ꝙ ſit error ĩ ſenſu circa ſenˡᵉ ꝓpriũ cũ ꝯditõib⁹ ſupradictis: qꝺ ẽ ĩpoſſe. Suppõit̃ 3⁰. ꝙ hõ tēpat⁹ hꝫ optĩe diſpo͂ᵐ organũ ad ꝑcipiẽdũ ea q̄ ſũt maxĩe nocitiua vl̄ iuuatiua. pꝫ. q̃ꝛ hõ hꝫ hũc ſenſuꝫ ꝑfectiorẽ ceteris aĩalib⁹. vt ſumit̃ ĩ ꝺ ſenſu ⁊ ſen. ḡ hõ tẽpat⁹ hẽbit orga͂ᵐ tact⁹ optĩe diſpo͂ᵐ: q̃ꝛ alr̃ hĩc oppõnẽ aliqs diſtẽpat⁹ hret ꝑfectiorẽ. 4⁰ ſupponit̃ ꝙ hõ tẽpat⁹ q̄ ad ꝯplõnẽ actualeꝫ corrĩdet tpat⁰ cutis ex coalternatõe mẽbroꝝ oĩuꝫ. pꝫ ꝑ ħ: q̃ꝛ alr̃ cutis nõ eſſet me͂ᵐ in gñe mẽbroꝝ: ⁊ alr̃ nõ ſꝫ ꝙ ſicci⁹ mẽbꝝ ſicˡᵉ ſupueniẽte ĩ cutẽ palme ſumit̃ minueret ab ea hõ mẽbꝝ: c⁹ opp͂ᵐ vult Ga. ꝑ ꝺ ꝯplõnib⁹ ca. 5⁰. ad lr̃aꝫ. Ulterio ſuppõit̃ ꝙ cutis ẽ organũ tact⁹ ꝓportiõatiſſimũ. Ex qb⁹ ſeq̃t̃ ꝙ cutis tẽpatiſſimi hoĩs q̄ ad actualẽ ꝯplõnẽ corrĩdet tẽpatiſſĩo põderali pũctualr̃. Seq̃t̃ z⁰ ꝯ rñſiua ad q̃õnẽ pn̄ˡᵉ ꝙ hõ de z⁰ᵒ eq̃litat̃ corrĩdet q̄ ad actualẽ ꝯplõnẽ tẽpatˡᵉ põderali ſiue ĩ vniuerſa ſubã. Seq̃t̃ 3⁰ nõ oẽꝫ hoĩeꝫ eſſe calẽ ꝯplõnis ⁊ hũide reᵃ tempati ad põdus q̄ ad actualeꝫ cõplõnẽ: ſꝫ aliquẽ diſtare ꝑ frĩm ⁊ hũ͂ᵐ. Et itelligo ꝑ actualẽ ꝯplõnẽ mẽſurã q̃litatũ p⁰ᵉ q̄ ꝯiũgit̃ ĩ ſubo cũ ꝯplõne q̄ eſt q̃litas z⁰ nõ ſenſata: ⁊ hãc ſniaꝫ vult Aui. totã ꝑ de ꝯplõnib⁹ cap. vlt. Aui. tñ q̃ꝛ videt non eſſe certũ ꝙ ꝑciſe eq̃lr abũdãt calã ſupta cutẽ: ſicˡᵉ frigida membra. iõ poſuit ſub dub⁰. ⁊ vult ꝙ ẽ valde vicin⁹ ⁊ itelligit gradualr̃ q̄ ad actualẽ ꝯplõneꝫ ex coalteˢᶜ oĩuꝫ mẽbroꝝ. Ↄ̃ ſi ar̃ ꝙ hõ de z⁰ᵒ eq̃litatis eẽt eq̃lis ad põdus: ⁊ ſilr̃ cutis ei⁹ pꝫ qꝺ ſit dõꝫ ex hiis q̄ ꝓpe pn͂ᵐ capli ſcripta ſũt in ꝺ eq̃li ad põdus. Attẽde ḡ ꝙ põ imagiat̃ ĩ hoĩe ꝯplõneꝫ vl̄ ꝯplõnes ſꝫ varietates mẽbroꝝ q̄ ſũt q̃litates z⁰ ad ſenſuꝫ expo͂ᵐ in pn⁰ capli: ⁊ aliqñ ĩ eodẽ mẽbro ſũt plres ꝯplõnes: vt ſumit̃ z⁰. h⁹ ca. ꝑ poſt phe͂ᵐ: ⁊ ꝺ hac ꝯplõne. vtꝝ magl̄ ſeq̃tur nãꝫ calitat̃ q̄ꝫ frigiditat̃ nõ diſputo. z⁰. imagiat̃ ꝙ vltra iſtas ꝯplõnes: ĩ q̄lꝫ mẽbro hũano ſũt calitates frigiditates hũiditates ⁊ ſiccitates eiuſdẽ ſpẽi cũ q̃litatib⁹ elalib⁹: ⁊ illõ vocat̃ a Ga. ꝯplo actual p̄ ⁊ z⁰. ꝺ ꝯplõnib⁹: ſꝫ igr̃ ĩ q̄lꝫ viuẽte ſit ꝯplo q̄ ẽ q̃litas z⁰ magis attinẽs calitati q̄ꝫ frigiditati ad hũc ſenſuꝫ ꝙ opat̃ ꝑ ſe cũ calitate magis q̄ꝫ cuꝫ frigiditate: ⁊ nõ ad hũc ſenſuꝫ ꝙ illa ꝯplo regnat in mã plus de caliditate q̄ꝫ de frigiditate cũ aliqꝺ eſt mixtum ⁊ aliqꝺ eſt viuens etiã nãlr̃ diſpoſituꝫ plus hñs ꝺ frigiditate q̄ꝫ de calitate ⁊ aliqꝺ eq̃lr̃ qꝺ vocat̃ a Ga. eq̃le in vniuerſa ſuba ⁊ aliqꝺ min⁹. Ↄ̃ ſi Ari. dicat in de lõgitudine ⁊ breuitate vite ꝙ oẽ viuens eſt calm̃ ⁊ hũidũ itelligit̃ reᵃ ſuimet mortui ñ abſoˡᵉ. Et iõ Ga. z⁰. de ꝯplõnib⁹ dicit ꝙ ⁊ ꝑꝑ ħ dixerũt ãtiq̄ ꝙ aĩal eſt calm̃ ⁊ hũidũ nõ ꝙ calitas ⁊ hũiditas ĩ ipſo vicat abſoˡᵉ: cũ mlt̃a aĩalia videam⁹ frigida ⁊ ſicca: ſicˡᵉ apes ⁊ canopes ⁊ muſce ⁊ formice: imo ñ vĩ de aĩalib⁹ ꝙ ĩ ipſis vicat calitas ⁊ hũi͂ᵈᵃˢ niſi cũ ꝯpat̃ mortuis ex eis. Apis nãq̄ ſꝫ vitã manẽs maioris ẽ calitatis ⁊ hũiᵗᵃᵗⁱˢ ape mortua: ħ Ga. Nec hui⁹ ↄ̃riũ ꝓbãt arᵗᵃ aſſũᵗᶦ ari opp͂ᵐ ꝙ ĩ viuẽte ſit digõ vl̄ mixtio q̄ ſit ꝑ digõnẽ vl̄ ꝙ vita ꝯſiſtit ꝑ calꝫ: vel ꝙ gnõ viuẽtĩ ẽ p⁰ ꝑticipatiue nutrim͂ᵗⁱ ĩ calõ nãli: ſufficit. n. eẽ calitatẽ ſuffiᵗᵉ ad ħ ꝙ eſt opari ſupradcã: ⁊ ſi nõ ſit gradualr̃ itẽſior q̄ꝫ frigiditas ſecũ ꝯiũcta. Et i⁰. ꝓ nũc ꝺ i⁰ q̃õe ſufficiãt. nã lꝫ credã nõ oẽ mixtũ eẽ calm̃ ꝯplõnalr̃ et q̄ ad ꝯploneꝫ q̄ eſt q̃litas z⁰: tñ q̃ꝛ nõ eſt neceᵉ nolo ħ diſpuᵗᵉ illõ. Quõ at ignis ſit vicẽs elm ĩ mixtõe: ⁊ q̄ ſit mixtũ frĩm. vide 4⁰. metheo.

❡ Explicit qꝺ de ſcꝺo mõ eq̃litatis magri Ugonis.

QUerit̃ vtꝝ ſit aliq̄ etas ꝯſiᵈⁱ. Negatiue ar̃. hoĩes ꝯtĩ vſq̄ ad ſeneᶜᵗ pñt augeri. ḡ nũq̄ ãn ſeneᶜᵗᵐ ẽ etas ꝯſiᵈⁱ: nec et p⁹. vt pꝫ. igr̃ nũq̄. ꝯña ẽ clara ⁊ pꝫ aſſũ͂ᵐ. p̄: q̃ꝛ ſi ãn ſeneᶜᵗ deſineret poſſe augeri: ħ eſſet ꝑꝑ nimiã ſiccitatem. vt Aui. vĩ inuenire p⁰ p̄mi. ❡ Sed ↄ̃ dentes ſunt ita duri: ſicˡᵉ oſſa ⁊ reliq̄ mẽbra ſpmatica: ſed dentes ꝑꝑ ſiccitatẽ nõ deſinũt poſſe augeri ãn ſenectuteꝫ. ḡ nec alia mẽbra ſpmaᶜᵃ. aᵃ eſt nõ. bᵃ pꝫ ex Ari. z⁰. de gnõne aĩa. cap. ꝺ dẽtib⁹ cũ dixit. Et dẽtes ſolũmõ iter alia oſſa creſcũt dũ remãet al. ❡ Cõfirmat̃: q̃ꝛ ſi aliq̄ ſit etaſ ꝯſiſtẽdi ĩ tẽpato: ſeq̃t̃ ꝙ nlla erit ĩ colico. ꝯñs flꝫ. igr̃ ⁊ añs. ꝯña ar̃: q̃ꝛ ſi ñ ſit. igr̃ tẽpat⁹ ĩ ꝯſiſten⁰ ⁊ colic⁹ ĩ ꝯſili gradu ꝯſiſtẽᵗ. ⁊ ar̃ ſic. a melico ſit aᵒ reſolõ q̄ꝫ in tẽpato: ⁊ mior reſtau⁰: ſꝫ ĩ tpato ſit tãta reſtau⁰ q̄ꝫ ta diſſolõ. igr̃ in colico hᵃ reſtau⁰. q̄ꝫ diſſolõ: ⁊ ꝑ ꝯñs colic⁹ diminuit̃: ⁊ iõ nõ ẽ in ꝯſiſtẽ⁰. ❡ Cõfirmat̃ z⁰. q̃ꝛ ſi aliq̄ ſit etas ꝯſiſtẽdi ĩ melãcolico melior ẽ ĩ tpato. ꝯñs flm: ⁊ ꝓbo ꝯñaꝫ: q̃ꝛ ſi ñ. ḡ ſtabit ꝙ ĩ tẽpato ⁊ mlico aliqñ ſil̄ icipiet etas ꝯſiſtẽdi: ſit ḡ ⁊ ar̃ ſic. hũidũ tempati eſt magl̄ aereũ ⁊ magl̄ extẽſibile q̄ꝫ hũi͂ᵐ melici imeᵗᵉ ãn ħ fuerit. vt pꝫ: ⁊ calõ tpati ẽ poᵗ ad extẽdendũ q̄ꝫ imeᵗᵉ ãn fuit calor melici: ſꝫ imeᵗᵉ ante calor melici ſufficiebat extẽdere ſuũ hũi͂ᵐ ⁊ aug͂ᵐ facere cũ eẽt ĩ adoloſcẽ⁰. ḡ nũc ſuffic̃ calor tẽpati ſuũ hũi͂ᵐ extẽdere ⁊ aug͂ᵐ facer̃. ⁊ ꝑ ꝯñſ ñ ẽ ĩ adoleᶜᵃ: ⁊ ꝑ ꝯñſ adhuc p⁰ erit cũ ñ dcẽ vlt͂ᵐ adoloſcenᵗᵉ: ⁊ ĩ tẽpato ñ icipit ꝯſiſten⁰.

z⁰ pncipalr̃ ar̃ ſic. ĩ fleg͂ᶜᵒ debite recto ꝺcurrẽte ꝑ ſuaſ etates nᵃ ẽ etas ꝯſiſtẽᵗ. ḡ ĩ nᵃ alio. tꝫ ꝯña a pari. aſſũ͂ᵐ p̄ ſic. ĩ nᵃ etate fleg͂ᶜᵒ debite recti ꝯſeruatᵒ regie ãn ſeneᶜᵗᵐ calor remãet eq̃l calori pueri ſiñ aug͂ᵒ. igr̃ nũq̄ ãn ſeneᶜᵗ eſt ꝯſiſtẽᵗ tꝫ: q̃ꝛ etas ꝯſiſtẽdi ſꝫ Aui. p̄ p̄ ca⁰. de etatib⁹ ẽ cũ calor duaꝝ reꝝ vnã facere ñ pt: ſꝫ hꝫ aliã. ſ. ñ pt aug͂ᵐ facere: ſꝫ ſeipꝫ ꝯſuare ĩ eodẽ gradu. aſſũ͂ᵐ p̄: q̃ꝛ nãlr̃ fleg͂ᶜᵒ ĩ etate iuuẽtut̃ calor auget̃. vt vult Ga. ꝑ ꝺ regie ſani. cũ dixit cõpa eucrata ⁊ ſi ſicciora efficiãt̃ ĩ z⁰ etate tñ eodẽ mõ ſũt calã ĩ pueritia: ⁊ vſq̄ ad ſtatũ vti fuerit ĩ ifãtia. Si vero fuerint frigidiora ⁊ humidiora eucratis augetur his calitas ĩ z⁰ etate: ⁊ ꝯſtat ꝙ loq̃t̃ de rectĩ ꝯſuatio regimie. nã alr̃ ñ eẽt veꝝ ꝙ dĩ de eucrat̃. 3⁰. ar̃ ſic. ꝑ n͂ᵐ tẽpꝰ pt vĩ⁹ corpis ꝑmãere eq̃lis. ḡ nᵃ pt eẽ etas ꝯſiſtẽdi. aſſũ͂ᵐ p̄: q̃ꝛ ꝯtiue vſq̄ ad ſenectutẽ remanẽte eodẽ calore corp⁹ exiccat̃. ḡ ꝯplo ꝑmutat̃: ⁊ ꝑ ꝯñs aut ad meli⁹: aut ad pei⁹. ❡ Cõfir̃: q̃ꝛ tñ⁰ due ſũt etates totã vitã hoĩs ꝯphẽdẽtes. ſ. ꝑfect⁹ ⁊ defect⁹: ſꝫ ꝯſiᵃ ñ ẽ ĩ aliq̄ iſtaꝝ. ḡ ꝯſiᵃ ñ ẽ ĩ vita. aſſũ͂ᵐ eſt Auer. z⁰ ꝺ gnõne cũ dixit: ꝙ etas hoĩs eſt. 70. annoꝝ: q̄ꝝ ſunt. 35. ꝑfect⁹ ⁊. 35. defect⁹. ❡ Propterea 4⁰ ar̃ ſic. ſi aliq̄ eẽt etas iuuẽtut̃ ſiue ꝯſiᵉ maxĩe eẽt iᵃ in q̄ hũiditas eſt tã pauca vt calor ãpli⁹ nõ ſufficiat facere aug͂ᵐ: ſꝫ tñ ẽ tãta ꝙ ſuffic̃ calorẽ ꝯſuare. vt Aui. innuit p̄ p̄ca⁰ ꝺ etatib⁹ cũ dixit q̄ſi hũiditaſ tãta erat ⁊ q̄ ſequit̃. Sꝫ ar̃ ꝙ ħ ſit flꝫ. nã ꝑ ex i⁰ ſeq̃ret̃ ꝙ adoleſcẽs ſicc⁹ tñ eſſet iuuenis

eēt iuuēcis.ꝯñs īplicat ꝛ arꝰ ꝯña:qꝛ ī aliq̄ adoleſcēte ſicco tm̄ eſt ꝑciſe tāta q̄ñ ꝛ gradualr hūiditas:aut ēt hꝰ q̄tta ī tēꝑato iuuene.ſi igr̄ ꝑ ꝑ pauꝰ hūiᵐ iuuēis tēꝑatꝰ ñ ſuffic̄ augeri:arꝰ ꝗ ıᵉ adoleſcēs ſiccꝰ tm̄:ꝛ qꝛ ī eo ꝯſuat̄ calor.igr̄ ıᵉ ē iuuēisq̄ꝺ erat ꝓbādū.Seꝫ zᵒ ꝙ iuuēis tēꝑatꝰ ē adoleſcēs vt arꝰ ſic.iuuēis tēꝑatꝰ tm̄ hꝫ ꝺ hūido q̄ñᵐ ꝛ q̄liᵐ q̄ tū adoleſcēs ſiccꝰ tm̄.igr̄ ſi ī adoleſcēte ıᵉ ē ſufficiēs calor facere augᵐ:ꝑiter ꝛ ī iuuene tēꝑato.Segr̄ zᵒ ꝙ ſenex hūidus tm̄ ſit iuuēis ꝛ ꝙ iuuenis ſiccꝰ tm̄ ſit ſenex formādo ꝓpoꝛtōabilr arᵐ ꝺ mltaᵐ hūidi ſenis hūidi tm̄:ꝛ ꝺ paucaᵐ hūidi iuuēis ꝯparātū ſicci tm̄. 4ᵒ ſeꝫ ꝙ tēꝑatꝰ iuuenis ꝑ totā iuuētutē ē adoleſcēs.nā ī pnᵒ iuuētutꝭ ſuffic̄ tm̄ reſtaurar̄ q̄ttū diſſoluere ꝛ ꝯſiue ꝑ totā iuuētutē ſuffic̄ tm̄ reſtaurar̄ q̄ttū ī pnᵒ:ꝛ tn̄ ꝑ eādē ꝯtiᵉ minꝰ ſuffic̄ ſuū hūiᵐ diſſoluere:cū ꝯtiᵉ ſit terreſtriᵒ ꝛ q̄ſiᵒ ꝛ calor eq̄lis. 4ᵒ arꝰ ſic.ꝯplo frida ꝛ hūida ē calidioꝛ in iuuētute q̄ ī īfantia ēt ꝯplo ſicca tm̄ ꝛ ꝯplo calida tm̄.ꝗ a pari q̄lꝫ aᵒ ꝯplo:ꝛ iō in ꝯſiſtēᵉ ñ ꝯſuat̄ calor eiuſdē gradus:ꝯña pꝫ.vl̄ oeꝫ rō diuerſitatꝭ:ꝛ aſſūᵐ ꝺ frīa ꝛ hūida pꝫ ex arᵒ zᵒ pnᶦ ꝺ ſicca tm̄ ꝛ calida tm̄.pꝫ ex Ga.6.ꝺ regie ſani.cū dixit ꝺ ſicco.Et ſiccū ī tp̄e augmaſticaꝝ etatū ſcipꝫ calidioꝛē oñdere hoieꝫ.ꝛ ꝺ calido tm̄ dic̄.Cū āt pueroꝝ etatē trāſiuit vſq̄ ī ꝺcliatiōeꝫ māifeſte plus appꝫ calm vt his q̄ a ꝓ̄ata colla ſūt egritudibꝰ ꝛ ſintboᵐ facile capiᵐ exiſtat. 5ᵒ arꝰ ſic.ſi aliq̄ eēt etas ꝯſiſtēdi:ī iſta ꝯplo eēt tēꝑatioꝛ q̄ in pueritia.ꝯñs fl̄ꝫ.ꝗ ꝛc̄.ꝫ ꝯña ex Aui.ꝗ dic̄.caᵒ ꝺ etatibꝰ ꝙ iuuētꝰ hꝫ ꝯplonē magꝭ eq̄lē.ꝛ falſitas ꝯñtꝭ pꝫ ex Ga.6.ꝺ regi.ſani.zᵒ caᵒ vᶦ dic̄:optimā gdē craſiꝫ hꝫ cōpꝰ ſꝫ pueroꝝ etatē.

In oppoᵐ ē Aui.ꝑᵒ ꝑᶦ.caᵒ de etatibꝰ:ꝛ Ga.3ᵒ ꝑnᶦᵉ affo.ꝯmē.illiᵒ affoꝛ.ſꝫ gdē horas veꝛl.

Iſta queſtio īcludit mltas difficultates ꝛ īntricatas:ꝛ iō ī eiꝰ ꝺtermiatōe volo ſeꝑare mās difficltatū eiꝰ. ꝑ ꝗ videbimꝰ q̄ ſit rō foꝛal̄ ꝯſiᵉ:ꝛ ꝯñr adoleſcētie ꝛ ſenectutꝭ ꝑᵉ ꝛ ſeq̄.Ex qbꝰ ſoluet̄ q̄ſitū pnᶦᵉ. zᵒ videbit̄ an tēꝑatꝰ ī ꝯſiᵒ ſit hūidioꝛ ſubſtātifice coꝛꝑe ſicco tm̄ vel melico eiuſdē etatis.Ex qbꝰ videbit̄ q̄uo ī ꝯſiᵒ poſſit fieri veꝝ augᵐ:aut ñ poſſit. 3ᵒ videbit̄ an ſꝫ mētē Ga.ī oī ꝯplone ꝺbito ꝛ ꝯſuatiuo regie recto iuuēcis ꝛ puer ſint eq̄ calidi. 4ᵒ videbit̄ an ꝯplo pueri ſit tēꝑatioꝛ q̄ ꝯplo iuuēis vl̄ eꝫ.¶ Quātū ad pᵐ nōndū:ꝙ 4ᵒ ſūt ī qbꝰ nōre poſſumꝰ corꝑis ꝯſiᵉᵐ:aut.n.ē ī ſiccitate ꝛ hūiditᵉ.zᵒ ī caliditate ꝛ friditate.3ᵒ ī magᵉ.4ᵒ ī vtute.nā marie ī aliq̄ iſtaꝝ q̄ttuoꝛ diſpōnū ꝯtigēte varietate nōbili dicimꝰ etatis varietatē.Ueꝝ tn̄ Auic.marie vr̄ ꝑᵐ etatē ab alijs diſtīxiſſe ꝑ hitudinē coꝛꝑis ad q̄ñᵉ ᵐ illā.Et nōuit etatē adoleſcētie ſiue creſcenᵉ:qꝛ ī ea ad creſcēdū ſemꝑ coꝛꝑꝰ ſit aptū:ꝛ iō vr̄ ꝯſiᵐ nōre cū ꝑmanet ſub q̄ñᵉ q̄ hr̄ ī fine creſcenᵉ:marie:qꝛ 3ᵐ notat etatē minui.ꝛ 4ᵐ ſilr.hāc ꝯſiſtēdi etatē marie a ꝯſiſtendo ī q̄ñtate denōt:ꝛ h̄ ē rōnabile:qꝛ ſm Aui.ꝛ Ga.calor ī puerꝰ vſq̄ ad ſenectutē ꝯſiſtit eq̄lis:ꝛ tn̄ tūc nō ſemꝑ ē etas ꝯſiſtēdi:ſiccitas āt nūq̄ in eodē ꝯſiſtit gradu cū īceſſanter augeat̄.vt colliḡ ꝑ de regie ſani.caᵒ p.ꝛ ī li.ꝺ tabe ē:nec ex vtute cū nō ſit māifeſta vtutꝭ diminutio ī ſenectute ꝑᵒ.vt Aui.innuit caᵒ ꝺ etatibꝰ.¶ zᵒ nō ꝙ rō etatꝭ adoleſcēdi ſꝫ cōiter tractātes hāc māꝫ ē ꝙ coꝛꝑꝰ qꝺ ē ī adoleſcenᵒ merito hitudīs caloris nālis ad ſuū hūiᵐ ē aptū ve augeri.Rō āt ꝯſiᵉ ē ꝙ ſit coꝛꝑis etatiua diſpō:ī q̄ merito ꝓpoꝛtiōis calidi ad hūidū ꝑt fieri coꝛꝑis ꝯſuaᵒ ī eadē q̄ñtate:ſꝫ ñ ꝑt merito iſtiꝰ ꝓpoꝛtiōis fieri vtutꝭ augᵐ.Rō vō ſenectutꝭ ē ꝙ merito ꝓpoꝛtōis calidi ad hūidū nec̄io accidat diminutio:ſꝫ ñ ſit ī ꝑᵒ ſenectute māifeſta vtutꝭ debilitatio:ī ſenio āt ē cū aptiᵐ diminuēdi ꝛ vtutꝭ maniᶠᵃ debilitas.¶ Mihi āt ꝑ nūc ñ vr̄ iſtud ſolū dicere coꝛꝑꝰ ī adoleſcētia eē:ī q̄ ē talis hitudo nālis calidi ad hūiᵐ:vt merito illiꝰ poſſit fieri veꝝ augᵐ ī coꝛꝑe:ꝛ tūc ſolū ī ꝯſiᵒ qñ ē talis hitudo caloris nālis ad hūidū vt ipſiꝰ merito poſſit ī eadē q̄ñtitate ꝯſuari.nā poſſe ē aliquē adoleſcētē mori ꝑ viā reſolōnis:ꝛ añ moꝛtē eo exiſte in etate adoleſcētie calorē ī tm̄ debilitari vt nulloᵒ ſufficiat ī hūido ıᵒ addere nutriᵐ maioꝛis q̄ñtitatis q̄ deꝑdat̄:ꝛ ita ī iuuētute moriēti ꝑ viā reſolōnis ꝯſtat ꝙ añ moꝛtē ī tm̄ debilitat̄ calor nālis vt q̄ñtitatē illā nulloᵒ ꝯſuare poſſit. zᵒ ſeꝫ ex iſtꝭ ꝺſcriptōibꝰ ꝙ erit poſſe vl̄ ſaltē ñ claudere nālē repugnātiā aliquē ī etate retrocedere:qꝛ ꝑ fuiſſe iuuenē ꝛ poſtea fieri adoleſcētē.ꝯñs ē fl̄ꝫ:qꝛ īpoſſe ē ī etate retrocedere:ꝛ ꝓbat̄ ꝯña:qꝛ poſſe ē ī aliq̄ coꝛꝑe ꝑ nō merito ꝓpoꝛtiōis calidi ſui nāl ad hūiᵐ ſuū ñ poſſe fieri veꝝ augᵐ ꝛ poſtea merito ꝓpoꝛtiōis calidi nāl eiuſdē ad ſuū hūiᵐ poſſe fieri.ꝗ ꝛc̄.aſſūᵐ pᶠ.ꝛ ſit ſoꝛ.melicꝰ:aut fridus tm̄ in q̄ merito ꝓceſſus etatum ꝺſineret augᵐ:ꝛ ſeq̄ ꝛ ꝙ hūiᵐ iſtiꝰ ē minꝰ ineptū extēſiōi de ſe q̄ hūiᵐ ꝯpatū ī q̄ merito decurſus etatum ꝺſinet poſſe fieri augᵐ:qꝛ calor ī ıᵒ ē minꝰ extēſiuꝰ ꝛ minꝰ augᵐ q̄ ī tēꝑato:ꝛ iō cū hᶦⁱ reliᵒ ꝛ idiſpōne hūidi ceſſat ab augᵒ.Et vltra ſeꝫ ꝙ ꝑ ꝑ fortiᵐ calo ris nō repugnaret in ſoꝛ.pꝰ h̄ eē ꝓpoꝛtiōeꝫ calidi ad hūidū talē vt merito illius poſſit fieri verū augmētū.Hoc igr̄ poſito ī caſu:ſeq̄ ꝯ vt arꝰ ſic.a.ꝑ nūc calor nālis ñ hꝫ ꝓpoꝛtōeꝫ ad ſuū hūidū talē vt merito illiꝰ poſſit veruꝫ augᵐ fieri:ꝛ pꝰ h̄ erit tal̄ ꝓpoꝛtio vt merito illiꝰ poſſit fieri veꝝ augᵐ.ꝗ a.nūc erit iuuēis ꝛ poſtea erit adoleſcēs.aſſūᵐ totᵐ ē poſſe.ꝗ ꝛ ꝯñs.Ur̄ mihi ꝙ rō iſtaꝝ etatū ſumat̄ a diſpōne hūidi mēbꝛoꝝ radicaliū ꝛ ꝑcipue oſſium:ita ꝙ cū hūiᵐ radicale datū ſpī idiuiᵒ ē tale ꝙ ī illo vl̄ ſibi ꝯſilr diſpoᵒ q̄ ad rōnē paſſibilitatꝭ poſſet fieri ab aliq̄ nāli calore ī ıᵒ ſpē ī q̄ ē veꝝ augᵐ.tc̄ ſit adoleſcētia ſiue ꝺ ſcō ꝯiūgat̄ tal̄ gradꝰ caliditatꝭ nāl vt h̄ ſufficiat ſiue ñ.Cū vō ē hūiᵐ ita diſpoᵐ.vt ñ repugnet idiuiᵒ tali vel tal̄ ſpēi cū hūido oīo ꝯſilr diſpoᵒ q̄ ad paſſibilitatē ꝯſuari q̄ñᵉ eādē:ſꝫ ñ poſſit ī tali ab aliq̄ nāli calore fieri augᵐ veꝝ.tc̄ ē ꝯſiᵒ:ſꝫ tc̄ ē ſenectꝰ cū ñ exiſte nāli ꝺbilitate nōbili hūidū:tn̄ ē ita diſpoᵐ vt nec̄io ꝯtigat diminutio:ſꝫ ſeniū eſt cū nāli nōbili debilitate vtutis.

His habitis ſit h̄ ꝑᵒ ꝯ ad argᵐ rñſua.debil̄ ē etas ꝯſiſtēdi.hāc ꝯnē ñ puto ꝑ demrāᵒ q̄ ſumētes originē a pnᵒ īfrāgibili deduci poſſe:ſꝫ ꝑ ıᵒ eſt ꝑ mēꝫ Aui.ꝑᵒ ꝑᶦ caᵒ de etatibꝰ:ꝛ Ga.3ᵒ ꝑticu.affo.ꝛ.6.de regimie ſani.ꝛ Haly.zᵒ teg.ꝛ vt ita dicat̄ oēs medici in h̄ ꝯcoꝛdāt:ēt ſūt ſuaſiōes exēplares.Nā coꝛꝑa ſicca q̄ prie extēdi ꝛ ꝫbi ꝑ nimiā exiccatōeꝫ poſtq̄ ſūt extēſa ñ ꝑ q̄lꝫ exiccatōeꝫ ꝫbunt̄:ſꝫ tolerāt nōbilr exiccari añq̄ nōbilr ꝫbāt̄.igr̄ a pari coꝛꝑa aialiū ꝛ oſſa eoꝝūdē cū ad ꝯplemētū ſue nāl extēſiōis exiſtit nō ꝑ q̄lꝫ exiccatiōeꝫ ꝫbunt̄:ſꝫ q̄ñdiu talia ñ ꝫbunt̄:tādiu ī illis remāet rō ꝯſiᵉ:qꝛ ñ ſit vā dimiᵒ.ꝗ ꝛc̄.¶ ꝑ.hūidū radicale qñq̄ ē tale vt cū ıᵒ vtꝰ ſufficiat facere veꝝ augᵐ:ꝛ aliqñ erit tale vt nō poſſit vtꝰ ꝓhibere dimiutōeꝫ.igr̄ aliqñ erit meᵒ mō diſpoſita:qꝛ nec vtꝰ ſufficeret facere augᵐ:poterit tn̄ dimiutōeꝫ ꝓhibere.Credo tn̄ ſufficere meᵒ vt calor poſſit dimiutionē nālē ꝓhibere.Nec vr̄ Auic.aliq̄ rōnē dixiſſe ꝙ deꝫ etas ꝯſiᵉ.ſolū.n.ꝓbauit vel ꝓbare voluit ꝙ aliqñ calor ꝯſuat̄ eiuſdē gradus:ſꝫ ꝑ tc̄ ñ fiat augᵐ ꝛ hāc dixit etatē iuuētutis:ſꝫ h̄ rō ñ arguit dari etatē ꝯſiſtēdi.¶ Alij vō ſic arguūt:iter q̄ſcūq̄ duos motꝰ ꝫrios cadit qes meᵒ:ꝛ h̄ ē etas ſtatꝰ ſiue ꝯſiᵉ.¶ zᵒ ꝯ:ſꝫ ſit aliq̄ etas ꝯſiᵉ:ꝑ nlꝫ tn̄ tp̄s deducꝭ extriſecis iuuamītꝭ ꝛ īpedimētis remāet coꝛꝑus ī eq̄li ꝑfectōe ꝯplonis ceteris ꝑibꝰ. zᵒ ꝑs hꝰ ꝯnis pꝫ ꝑ h̄ ꝙ ꝑ nᵐ tp̄s remāet ſiccitas eiuſdē gradus.ꝛ ꝑ ꝯñs ex eiꝰ variatōe variat̄ ꝯplonis ꝑfcō:ꝛ dixi nōnter alijs ꝑibꝰ qꝛ ſtaret ꝯplonē tm̄ meliorari ex ꝑmuᵐ caliditatꝭ q̄ttū deterioat̄ ꝑ exiccatōeꝫ:aut eꝫ:ꝛ dixi ēt deductis extriſecis iuuamītꝭ:qꝛ ſtaret nō obſtāte ꝙ ꝯplo coꝛꝑis debilita

ret̃ p influxũ ſupceleſtẽ corpus ita iuuari vt eq̃ pficeret opõnes. ¶ 3° ꝯ: ſʒ i etate ꝯſi nõ poſſit fieri veꝛ augm̃: tñ ſtat i i° reſtau reſtaurõem ẽẽ maiorẽ reſol. p° ps ex rõe ꝯſi ſolũ.n. tẽ ẽ ꝯſi qñ ita diſpõ ẽ hũi radicaliũ mẽbroꝝ vt p nlli caloris nãl illi vtutẽ poſſit extẽdi: ⁊ veꝛ augm̃ fieri. 2° ps ex Aui. p° p̃. ca° ð vtutib° qb° adminiſtrat̃ nãlib° vt ps cũ dixit. Sʒ creſcentia nõ erit niſi qñ qð igredit̃ erit plus eo qð diſſoluit̃: ñ tñ totũ qð exiſtit talr ẽ creſcitia: ipiguatiõ.n. p° macredinẽ i etate ꝯſi ẽ h° fectẽ tñ ẽ creſcitiua. Ex qb° ps q̃ ñ ſit rõ formal ꝯſi q̃ i ea vt° reſtauratiua ſit eq̃l diſſolutiue: i q̃lʒ.n. ꝯſiſtẽte mere nãlr diſpõ° exputo reſtauratia vt° ẽ a° ſui calor diſſolu°. nã q̃cũq; tali dato ꝯtigit ipʒ macreſcere pternãlr: ⁊ poſtea ipm̃ reduci: ⁊ ꝯſtat q̃ tpe reductõis vt° erit ðbilioꝛ reſtaurã: ⁊ tñ plus reſtaurabit q̃ diſſoluet̃. q̃re ãt i ꝯſiſib° debito ſtãte regie fiat macrefactio i gbuſdã ipiguat: vide 7° 41. Et ex hac ꝯne cũ ſua p° ſe° q̃ ñ val ʒar° i ſoꝛ. q̃ ad ſpmatica mẽbra fiet maioꝛ reſtau° q̃ diſſolõ. igĩ augebit̃ nec ſeq̃t̃. fiet a° diſſolõ q̃ reſtau: igĩ diminuet̃: pl°.n. re° ad verã dimi° ⁊ ad veꝛ augm̃. ¶ Ex hac ẽt tolli ðtermia° ſe° q̃ ꝯſtat corp° ẽẽ mere nãlr diſpõ° i adoleſcen° debite recti: ⁊ i eo ñ fieri veꝛ augm̃. p° h ps ad expiẽtiã ð gbuſdã g p°. 20. ãnũ ñ augent̃. ps 2° rõne. q2 nõ obſtãte q̃ hũi° ſit diſpõ° vt caloꝛ ſaniei ſufficeret extẽdere ipm̃: ⁊ ita verũ augm̃ fieri: tñ ſtat eiuſdẽ corpis calorẽ nãlez ẽẽ valde remiſſuʒ: ita vt extẽſionẽ facere ñ ſufficiat in nãli ẽt corporis ipi° diſpõne: ſʒ tc̃ erit adoleſcẽs: vt ps ex ðſcrip° ẽt mere nãlr diſpoſit°: ⁊ tñ non creſcit. ¶ Pariter ẽt ſe° ẽẽ poſſe i ꝯſiſtẽte mere nãlr diſpõ° ⁊ ꝯueniẽti extrĩte regie ſie ñ diminutionẽ verã cũ ñ obſtãte tali boni° hũidi vt poſſet caloꝛ nãl ꝯſuare tẽpatũ corp° i eadẽ q̃: tñ pp caloꝛ aut ðfectũ in gradu hñ reuſta° deſic: aut nimiã itẽſionẽ. vñ cũ nimia ſit diſſolõ ſtat mẽbra 3bi cũ alijs ꝯditiõib° ad verã diminutõez regſit. ¶ Se° ex dict 3° q̃ alijs pib° ſit acceptis q̃ nec̃io ex etatio pceſſu variãt p mẽ tps pmãet corp° i eq̃li pfectõe oio: imo p aliqð tps pficit: ⁊ p aliqð ipficit̃: ⁊ mãifeſte ſeq̃t̃ ex 2° pte ꝯnis ſic. cremẽtũ .n. vtutis ⁊ ðcremẽtũ p accñs ſequunt̃ ad vnũ motũ quẽ dicim° ẽẽ ꝯñ. puta ad excicatõez q̃ vſq; ad gradũ pportiõatiſſimũ pcedẽs facit tẽpaſtũ ⁊ vtutẽ augm̃: ſʒ vltra iſtã ſiccitatẽ nitẽs facit ipfectionẽ eiuſdẽ: ⁊ h de p arti. ¶ Quãtũ ad 2m artim nõn q̃ſdã i ð itẽtiõe poſuiſſe q̃ oẽ corp° tẽpatũ i aliq̃ ſitu etat ꝯſi vl ſen° po° ẽ ſicci° ſubſtãtifice q̃ melicũ ſiccũ tñ nãlr ⁊ i iſtãti pportõ ali eiuſdẽ etat ꝯſtitutũ. ¶ Ad h pbã° arguũt mltiplr. p° ſic. ſit ſoꝛ. tpat° ⁊ pla. melic°: aut ſicc°: ⁊ ſint ãbo i pñ° ꝯſi° hũi ſoꝛ. ẽ ſufficiẽs phibẽs extẽſionẽ fortioꝛ cali q̃ hũi pla. q̃ ẽ reſiſtẽti° extẽſioni: ⁊ h pp ſui terreſtreitatẽ. q̃ ẽ terreſtri°. aſſũ° ps in vtroq; iſtoꝝ. nũc p ðfinit augm̃ pp hũidi ſceptõez extẽſiõi a ſuo calo. igĩ vtrũq; hũi ẽ aptũ tñ p ciſe reſiſtere q̃ ſuũ calʒ extẽdet̃. ꝯʒ ꝯña: q2 ſi hũi° eẽt reſiſtẽti° q̃ calʒ extẽſiõi. igĩ p° fuiſſʒ: cũ ñ ſbito aliq̃ lat° reti acq̃ſiuerit: ⁊ iõ pus ðfeciſſʒ augm̃. ⁊ ſi calʒ eẽt potẽti° ad extẽdẽdũ q̃ hũi° ad reſiſtẽdũ. q̃ p° h eẽt potẽti°: ⁊ iõ p° fieret ẽt veꝛ augm̃. ⁊ vtrũq; ipugnat añti. Et vltra ar̃. vtrũq; illoꝝ pciſe ẽ tñ aptũ reſiſtere q̃tũ ſuũ calʒ extẽdere: ſʒ magis extẽſiuũ ẽ calʒ tpati q̃ melici. q̃ magis ẽ reſiſtẽs extẽſiõi hũi° tpati q̃ melici: ſic ð pñ° ꝯſi ita ð alijs pportõ aliis° ptib° eiuſdẽ dʒ ẽẽ. q̃ tc̃. ¶ Itẽ ad phibendũ augm̃ tẽpati re° a° terreſtreitas hũidi q̃ in fro vl melico: q2 vt° reſtau° ẽ i eo fortioꝛ: ⁊ ẽt caloꝛ ẽ magis extẽſiu°: ſʒ i pñ° ꝯſi° i vtroq; ẽ hũi° regſitũ ad augm̃ phibẽdã. igĩ tc̃. 3° ſic fortioꝛ cã re° ad faciendũ caloris ⁊ corpis fieri diminutõez i tpato q̃ i melico: cũ caloꝛ ſit fortioꝛ ⁊ reſtau° vt°. q̃ ðteri° ẽ hũi ⁊ terreſtri° qñ icipit diminui° in tpato q̃ qñ icipit i melico vl alio diſtẽpato: ſʒ qñ h mõ icipit ẽ i vtroq; pñ° ſenectut. q̃ i pñ° ſenectut ẽ terreſtri° ⁊ ðteri° hũi° tpati q̃ melici. Propterea ſint ſoꝛ. ⁊ pla. p vnã hoꝛã diſtãtes a pñ° ꝯſi°. ⁊ ar̃ ſic. hũidũ ſoꝛ. tẽpati eſt meli° ⁊ hũidi° ⁊ extẽſibili° q̃ hũidũ pla. aut eq̃ bonũ ⁊ melioꝛ fiet ꝯti° reſtau° i ſoꝛ. q̃ i pla. q̃ citi° ðueniet pla. ad gradũ terreſtreitat: cũ q̃ ñ pt fieri i eo veꝛ augm̃ q̃ ſoꝛ. ſʒ ſoꝛ. pciſe i hoꝛa ad illũ gradũ pueniet. q̃ pla. citi°. q̃ pla. ñ diſtat p hoꝛã a pñ° ꝯſi: cui° opp° ſuppoit̃. vñ q̃ nãlẽ repu° claudere q̃ ſint ſoꝛ. ⁊ pla. vn° tpat° ⁊ alter melic°: ⁊ q̃ ſint i eodẽ gradu ꝯſi vel eq̃ illi vicio: ⁊ hũi° tpati ſit meli° ⁊ hũidi° ſubſtã° aut ẽt eq̃lr cũ hũido melici. Silr ar̃ de ſene° ⁊ morte q̃ terreſtri° ⁊ min° aereũ ẽ hũi tpati hoꝛa mort nãlis q̃ melici: ⁊ ſilr i q̃lʒ pte eq̃ vicia mõti: q2 caloꝛ tpati ẽ pfectioꝛ q̃ caloꝛ melici. q̃ ſi hũi° ẽ terreſtri° i melico q̃ tpato citi° ſuũ hũi° deueniet ad terreſtreitatẽ: cũ q̃ nõ ſtat vita q̃ tẽpat: ⁊ p° ꝯñs ñ eq̃ diſtãti qð ẽ opp° añtis. ¶ Ex his igĩ ⁊ ſilib° motiuis ꝯcedit Jaco. ð Foꝛ. q̃ q̃to aliq̃ ꝯplo ẽ ðterioꝛ q̃ tpata: tãto i cuiuſlibet etatis fine hʒ hũi ſuũ magis aereũ ⁊ vite ⁊ caloris magis ꝯſuatiuũ: ⁊ iõ ſit q̃ ois etas ꝯplonis melioris lõgioꝛ ſit q̃ ſibi corrñdẽs etas i deterioꝛi ꝯplone. ¶ Appʒ i dicto vno alio 3dicere. nã p° iſtã qõnẽ edidit aliã lucu lentã i vltimo ãno. veꝛ ꝯplo iuuẽis ſit tẽpatioꝛ ꝯplone pueri. ⁊ i argumẽtoꝝ ipi° qõnis ſolõnib° ꝯcedit ab ipa veritate coact° q̃ ſiccũ tñ i pueri° hʒ ſicci° eq̃lẽ ſicci° tẽpati 2° mõ: ⁊ q̃ ſanguineũ corp° iſtã hʒ in pceſſu ad ſenectutẽ. Ex qb° appʒ ꝯcedere q̃ hoꝛ corpoꝝ hũi° nõ ſʒ q̃ ſut deterioris ꝯplonis ẽ ſicci°: ſʒ h 2m magis ſaluari põt cũ ſuis dict: q2 dicere põt q̃ itelligit de q̃litatiua ſicci°: ſʒ i pcedẽn co° dixit de ſicci° etatiua q̃ ẽ magis ſubſtãtifica: ⁊ certe hũc hoiez argumẽtoꝝ appẽtia ad h deduxit: vt nõ ꝯſideraret in hoc mẽtẽ Gal. ⁊ doctoꝝ ſolẽniũ. ¶ Cõtra igĩt hãc põnẽ arguã oñdẽdo q̃ nõ ſit mẽtib° auctoꝝ conformis nec veritati. Et pmo ſuppono q̃ que ꝯſeq̃t̃ etatis varietatez eſt maxime ſiccitas ſubſtãtifica pbat̃. q2 iſtã exiccationẽ maxie ꝯſeq̃t̃ etatis ſucce: ⁊ varietas q̃ eſt iemutabilis: ⁊ q̃ ẽ p reſolõnẽ. vt ex mõ loquẽdi Aui. 3° p°. ca°. p. ⁊ 6° de regie ſani. cap. p: ſʒ i° ẽ ſubſtãtifica vt ꝯſtat ⁊ oẽs ꝯcedũt. q̃ tc̃. ¶ Suppono 2° q̃ corpa ſubſtãtifice ſicciora ſũt alijs parib°: aut ſaltẽ facili° fiũt q̃litatiue ſicciora. hoc ps: q2 ſiccitas ſubſtãtifica ẽ pp dominũ elroꝝ ſiccoꝝ ſup hũidis. ¶ Suppono 3° q̃ corp° iuuẽile nãlr tpatũ põt eq̃lẽ multitudinẽ hũoꝝ hr̃e cũ ſicco tñ: ⁊ paucioꝛẽ ſʒ q̃titatẽ: i tñ vt hũores exñtes in ſicco tñ ſint magis apti illũ hũectare q̃litatie q̃ illi g i corpe certo qð nãlr eẽt tpatũ: iueniũt̃. h ps: q2 i ꝯualeſcẽtib° g alias erãt tẽpati: valde pauciores ſũt hũores q̃ in ſicco tñ nãlr diſpõ°. ¶ 4° ſuppono q̃ reſolõ fort alijs pib° ẽ magis nociua ſubſtan° ſiccio° q̃ ſubſtã° hũidioꝛib°: ⁊ q̃ plus nocet ſubſtã° ſiccis ⁊ q̃lita° hũidis q̃ ſubſtãtifice humidis ⁊ q̃litatiue ſiccis alijs parib°. iſtud ps clare: q2 fort reſolõ maxie nocet: q2 ſubſtãtifice exiccat. ¶ Ex his argĩ p ſic. ꝯplo nãlr frida ⁊ ſicca añ ſenectutẽ hʒ ſiccitatẽ ex q̃ ſit ſenectus: ſʒ iſta eſt ſubſtãtifica. q̃ añ ſenectutẽ ẽ ſicca ſiccitate ſubſtãti° talr q̃lis ẽ i aliq̃ ſenectute: ⁊ nõ i ſua. vbi gr̃a. i ſenectute corpis tpati i hũido vl hũidi: ⁊ p ꝯñs añ ſenectutẽ ẽ tñ ſicca ſubſtãtifice q̃ data aliq̃ iſtaꝝ in ſenectute: ⁊ ſic ſubſtantifice ſicciõ q̃ iſte añ ſenectutẽ: qð ẽ oppo° põnis i qõne: añs ãt ẽ Ga. 6° de regie ſani. ca° 4°. cũ dixit: peſſima võ decẽter ẽ frida ⁊ ſicca ꝯplo: q̃ .n. tpe pcedẽte ſenib° ſit h ꝯfeſtim ex pñ° exiſtit his. ⁊ ꝯſtat q̃ aut itelligit q̃ i pñ° ſenectut hñt id q̃ hñt alij ſenes i pceſſu: aut añ ſenectutẽ hñt id qð hñt a° ꝯplones i ſenectute. ¶ 2° ar̃ ſic. corpa tpata ⁊ hũida in pñ° ꝯſiſtẽ° ſũt ſicciora ſubſtã° q̃ ſicca tñ. igĩ facili° alijs pib° fiũt vel ſunt apta fieri ſicca q̃lita° q̃ ſicca. ꝯʒ° ex 2°

ſuppone

ſuppōne.ꝯñs tñ ē falſū:qꝛ ex iſto ſeq̄ret̄ ꝙ facilꝰ alijs pa-
ribus icurrerēt ethicā 2º ſpēi q̄ fit ꝑ ſubſtātificā ⁊ q̄lita-
tiuam ſimul exiccationē membroꝝ:qḋ eſt ꝯ oēs medici
ne doctores.3º arḡ ſic. ꝙ corpus iuuenile nālr tēpatum
ſcḋz q̄litatiue ſiccū ꝓꝑ egritudinē difficilius reduceret̄
ad tēpamētū q̄ corpꝰ ſiccū tñ ad eq̄le ꝑcīſe gradū q̄litati-
ue ſiccitatis deductū ꝯñs ꝯ experiētiā:⁊ pȝ ꝯñs.corpus qḋ
h̄ diſpoſitū ē ⁊ erat tēpatū eſt ſiccius ſubſtāce q̄ ſiccū tñ
ad equalē gradū ſiccitatis q̄litatiue deductū: ⁊ alia ſunt
paria.igiť facilꝰ exiccaꝉ ex 2a ſuppoſitione:⁊ ꝑ ꝯñs diffi
cilius hūectaꝉ.ſi forte negaꝉ h̄ eē poſſibile:ꝙ ad ſimilē
gradū q̄litatiue ſiccitatis deducaꝉ pȝ ex ſuppoſitione 3a
hoc eē poſſibile. Jteȝ 4º ſeq̄reť ꝙ ſicca eēt regēda regie
ſiccioꝛ i iuuētute q̄ tēpata ⁊ magꝭ a reſolutiuo. pꝫ:qꝛ ma
gis a reſolutiuo ⁊ ſicco regie nocerent̄ ſubſtānce ſicca q̄
minus ſubſtāce:vt pȝ ex 4a ſuppōne ⁊ tēpata ſunt ſubſtāce
ſicciora.igiť ⁊c.¶ Jtē ſeq̄reť ꝙ corpꝰ ſiccuȝ tñ in pñº ſe
nectutis eēt ꝑfectius corꝑe tēpato. nā ꝑ tūc ſuuȝ hūiduȝ
eſt magis aereū ⁊ magis ꝑfectū q̄ hūidū tēpati:⁊ calor ē
ꝑcīſe eq̄ ꝑfcūs.nā in caliditate ponuꝉ tēpati. igiť abſolte ē
ꝑfectꝰ:⁊ ꝑ ꝯñs ꝑfectioꝝ opationū ꝓductiuuȝ. Forte dr̄
ꝙ hūidū ſicce tñ eſt impfectꝰ ꝑ opatiōibꝰ:⁊ ſic melius
pro vite lōgitudine.Cōtra.hūidū in ſicco tñ eſt ſubſtāce
hūidius hūiditate ſubſtāca magis opatiōibus ꝓportiōa
ta.naȝ hūiditas ſubſtāca eiꝰ in pñº ſenectutis eſt equalis
ſubſtāce hūiditati tēpati in ſenectute:⁊ illa eſt pro opatio
nibꝰ melioꝛ.¶ Forte ēt negaꝉ arḡm:qꝛ ⁊ ſi ſit gradualr
vicinioꝛ ſubſtāce hūiditati tēpati iuuenis tñ ꝑfectionalr
plus diſtat.Cōtra.ponaꝉ ꝙ ſiccū tñ ſit lapſuȝ a tēpamē-
to gradualr ⁊ nō ꝑfectionalr niſi tñ q̄tum merito gra-
dualis ſube dȝ eē. Poſſent multiplicari ara in infinitū.
Sȝ ego magis credo oppoſitū ꝓꝑ 3a.ṗ qꝛ corpa i iuuētu-
te ſicca idigēt regie minꝰ exiccatiuo ⁊ reſolutiuo i iuuē-
tute q̄ humida:⁊ hūida magis reſolutiuo q̄ tēpata vt pȝ
ex Ga.6º ḋ regie ſanitatis:⁊ Aui.3º ṗmi. ⁊ Auerō.6º col-
liget.⁊ h̄ nō eēt niſi qꝛ ſubſtāca ſunt ſicciora. 2º. qꝛ tēpatꝰ
iuuenis ex lōga febre ad paucitatē ſimilē hūoꝝ ⁊ carnis
⁊ ſimilē gradualē ſiccitatē ductus illi ad quē eſt ductus
iuuenis ſiccus tñ facilius reduciť ad maiorē hūiditatē
q̄ iſte q̄ erat ſiccus tñ ⁊ nō niſi qꝛ eſt ſubſtāce humidioꝛ
nā in calore eſt ꝑitas ⁊ in ſiccitate q̄litatiua. ſi igiť ſiccus
tñ iā eſt hūidioꝛ ſubſtāce facilius dȝ hūectari ⁊ renutri-
cari.3º.qꝛ ꝯplo hūida tñ ⁊ calida ⁊ hūida i iuuētute eſt
longioris vite q̄ ſicca:⁊ nō niſi qꝛ eſt hūidioꝛ hūiditate
ſubſtāca:faciente maxime ad vite longitudineȝ: vt ꝯſtat
ex Gali.6º.de regie ſanitatis in fine cap. tertij cum dicit
Qui aūt in ꝯplone longeuiſſimi ⁊ nimiꝝ ēt ſani ſunt cū
ſolidatū fuerit corpus alijs magis ſicut ⁊ fortiores vſq̄
ad ſenectutē vltimā.Conſtat aūt ꝙ vite longeuitas ſani
tas ⁊ robur magis ſequūť hūiditatis multitudinē poſt
iuuētutē q̄ q̄litatū itēſionē.Dimitto igiť iſtā opinionē
ſophcam quā magꝭ delectat mirabilia diceř q̄ vera.Dicē
dū ē ꝙ i q̄cūq̄ etate ꝓportiōali aſſignata alijs ꝑibꝰ ſub
ſtāce ⁊ q̄litatiue ſicciora eē tēpata hūidis:⁊ hūidiora ſic-
cis alijs ꝑibꝰ ſemꝑ loq̄ndo ḋ iſtis ꝯplonibꝰ nālibꝰ. Et ad
ara ꝑcedētis ṗōnis rñr.¶ Ad ṗm admiſſo ꝙ ſoꝛ.pla.ſic-
cus ⁊ frigidus ⁊ ſoꝛ.tēpatus nunc ṗ ſint in pñº ꝯſiſtentie
poſſȝ ad arḡm duplr̄ dici.ṗ ꝯſeq̄nter ad determiata in ꝑ-
cedenti arº negādo ꝙ eſt magis reſiſtēs extēſioni a cali
do humidū ſoꝛ.q̄ pla.in ꝑncipio.n. cōſiſtentie in vtroq̄
eſt humiduȝ ita diſpoſitum vt a nullo calore nālī poſſit
fieri in altero eoꝝ veruȝ augmētū:⁊ qn̄ aꝉ.nūc ṗ in vtro
q̄ ipſoꝝ deſinit augmentū:negaꝉ:vt pȝ in ꝑcedēti artiº.
nā frigido ⁊ ſicco prius deficit augmentū in quo calor ē
minus potens ad extendenduȝ. Et ſi aꝉ ex illo ꝙ in cali-
do ⁊ hūido vlterius durabit. dr̄ breuiter ꝙ ſi ponamus
calorē intēſioreȝ nālē magis ſufficit augere vt puto eſſe
veꝝ ⁊ hūidū qḋ ē magis hūidū ceteris ꝑibus minꝰ reſi-
ſtere extenſioni. adhuc in iſto ſunt due vie rñdēdi.Una
ꝯcedendo ꝙ in ſolo ſanguineo ſit augmentuȝ ꝑ totā ado
leſcentiā.ita ꝙ in tēpato deſinit augmētū añ ꝯſiſtētiā.ꝙ
ſi Aui.dicat ṗº ṗmi.capº de etatibꝰ puer magis augeri ñ
ceſſat:ſȝ creſcēdo gradiť itelligiť ꝙ ē aptus creſcere me
rito diſpōnis humidi.2º eſt dicendo ꝙ in pñº ꝯſiſtentie
hūidū in tempato eſt ita reſiſtēs vt a nullo calido nālī i
eo poſſit fieri vlteriꝰ veruȝ augmentuȝ:ſȝ imediate ante
in certa ꝓportiōe erat minus reſiſtēs q̄ nūc vt oñdo eē
ꝓbabilem ṗ.ſuꝑ aſſo.18. ¶ Rñſio 2a ꝑncipalis eſſet ꝯce-
dendo:ꝙ in vtroq̄ nūc deſinit augmentū:ſȝ i vtroq̄ eſt
hūidū reſiſtentiꝰ extenſioni q̄ calor ſit extēſiuus:nec ſe
quiť ex iſto ꝙ ṗus ita fuit vt pȝ ex rñſiōe data ſtatī:naȝ
cū hūidū ad ſuuȝ nāleȝ terminū extēſiōis ꝑuēit reſiſtit
vlteriori extēſioni tāq̄ ſibi ꝑternāli multo magis q̄ añ
extenſioni citra illū gradū reſiſteret:qꝛ ille minores ex-
tenſiōes nō erāt ſibi ꝑternāles ſic chorda plicata vſq̄
ad rectitudineȝ ducaꝉ minus reſiſtit extenſioni maioris
ꝓportionis q̄ poſtq̄ ex toto ē rectificata:⁊ ſicut ꝯpreſſa
ſpōgia minus reſiſtit extenſioni donec redit ad ſuū nā-
leȝ modū q̄ poſtq̄ eſt ſufficiēter extenſa reſiſtit vlterio-
ri extēſioni:⁊ ſicut hō ꝑter nālr calefactus in ſole mi-
nus reſiſtit i frigidatiōi q̄ qn̄ ad tēpamētū vēit. ¶ Ad 2m
argumētū ꝙ ē fere ṗmi ꝯtrꝰ dr̄ negādo aſſumptū. nō ſo-
luȝ.n. ꝓhibeť augm ꝓꝑ terreſtritatē:ſȝ qꝛ hūidū multū ē
extēſuȝ:ita vt vlteriori extēſioni magis repugnet ⁊ reſi-
ſtat.ꝓpea dici pōt ꝯceſſo añte ꝙ in meſico fuit ꝓhibitū
augm añ pñm ꝯſiſtentie.¶ Ad 3m:ꝯceſſo aſſumpto ꝑ nūc
negaꝉ ꝯñā cū iſerť.ḡ terreſtꝛꝰ ē hūidū cū icipit calor re
mitti in tēpato merito etatis decurſus q̄ in melācolico.
nā illa fortioꝛ cū ē illemet tēpatus qꝛ ē cā ſe ipꝭ extinguē
di:vt 3º ṗmi.ca. ꝑnā ſi ſit ignis accēſus i multitudine li-
gnoꝝ:⁊ aliꝰ i paucitate icipiet ignis magꝭ diminui mul
to pluribꝰ reſiſtētibꝰ lignis cōburēdis q̄ reſiſtēs i paruo
igne.imo oēnt mā ꝑui ignis hora ſui ſtatꝰ.Sȝ ſi dicaꝉ de
calore tēpato i ſicco tñ ꝙ icipiat ꝑcīſe rēitti cū eq̄li ſicci-
tate ſubſtātifica:aut mioꝛi q̄ i tēpato qꝛ i vtroq̄ remitti
tur vt ſuppono ꝓꝑ defcūȝ hūidi:⁊ ē eq̄lis calor.ḡ icipiet
remitti cū equali hūidi defcū in vtroq̄:aut cuȝ minoris
ſubſtātifica hūiditate i tēpato ꝓꝑ ſiccitatē q̄litatiuā ipe-
dientē in ſicco tñ.Dr̄ negādo vno mō añs:⁊ rō ē:qꝛ i tē-
pato ita ꝑſeuerāte fit melioꝛ mixtio ⁊ fortioꝛ:⁊ ꝑ ꝯñs ab
equali hūido euapoꝛat ꝑ actionē calidi:⁊ ꝑ ꝯñs minꝰ ca-
loꝛ pōt pabulari:⁊ ideo cū maioꝛi ſiccitate ꝑſeueret idē
calor in ſicco tñ.in hūido aūt ſupra tempamētū ꝓꝑ aq̄i
tateȝ vaporis ab eo eleuati ꝯtingit ꝙ maioꝛ eius q̄ntitas
nō ſufficit ad tñ caloreȝ ꝯſeruandū.nā notat experiētia
ligna cōpagata prorepta ad emittendū flāmā iō ex illis
fieri prunas q̄diu ſtāt ſine flāma cuȝ tanta humiditate
cū q̄ta i lignis ſalicis flāma emicaret.nā q̄ſi vſq̄ in cre
mationē flāmā emittūt.videmꝰ ⁊ oleū imotoſuȝ vel cū
ꝑmixtiōe aq̄. lȝ de eo plus in eodē tpe ꝯſumare minorē
flāmaȝ facere ſicut ēt liciniū ex ligno alijs ꝑibus mino-
reȝ facit flāmaȝ ⁊ citius facit ſepū candele ꝯſumi q̄ lici-
niū ex bombice.Pōt tñ 2º dici ꝙ in aliquo incipit dimi
nui calor exñte adhuc in etate ꝯſiſtendi.nā nō ꝯbiť hūi
duȝ ita vt diminuaꝉ indimēſionibꝰ ſpermaticoꝝ vel ſal
teȝ nō repugnaret tale humidū ab aliquo calore ꝯſerua
ri hora qua remittitur calor.nam nō eſt ratio ꝯſiſtentie
ꝙ in eo corꝑe debite recto q̄uocunq̄ calor remittaꝉ:vt ē
probabile de aliqua parte ſenectutis etatis humide tan
tum . Et ſi dicat ſenis complexio frigida reſpectu conſi-
ſtentis intelligitur in temperato vt ita dicam in ſequen-
ti articulo.Et per hoc patet rñſio ad argumentuȝ 4m de

hũido morientis: ſʒ poſſit alr̃ dici ꝙ tẽpatus magis poſſit ſeneſcere ꝙ̃ colericus vel melãcolicus: ⁊ ideo qñ illi moriuntur morte nãli nõ ſunt ita ſenes ſicut temꝑatus qñ morit̃. Ex ꝗbus colligit̃ ꝙ ꝓbabile ẽ in adoleſcẽte mere nãliter diſpoſito: nõ fieri veꝝ augmẽtũ: ⁊ poſſibile ẽ in ꝯſiſtente mere nãliter diſpoſito fieri remiſſionẽ caloris nãlis ⁊ verã diminutionẽ. ⁊ 3º ꝙ poſſibile ẽ aliquẽ mori morte nãli ꝑ etatiuũ decurſuʒ ⁊ tñ nõ mori in vltimo ſenectutis poſſibilis: ſʒ nullo mõ i ꝯſiſtẽte poſſʒ fieri verũ augmentuʒ: nec in ſene poſſit ꝓhiberi diminutio va. Et hec de 2º articulo probabiliter dicta.

¶ Pro 3º arti°. q2 res leuis ponã tñ auctẽs ꝯrias. naʒ 2º ꝯplonuʒ. ca. 2º. dicit i q̃ne de caliditate pueri: ⁊ debem⁹ illos ꝯpare alioꝝ ſuppoſita ꝑitate vt gracilẽ gracili: carnoſuʒ carnoſo: ⁊ ſic de alijs varietatib⁹: ⁊ cũ hac ꝯpatiõe vult ꝙ calor pueri ⁊ iuuenis ſint equales vere: ꝗ̃ de mente eius ẽ ꝙ v̄lis calor iuuenis ⁊ pueri alioꝝ ꝑitate ſuppoſita ẽ equalis. nã ita dixit ſupra ſi volueris ꝯpare nũerũ multũ pueroꝝ cũ nũero mltoꝝ iuuenũ ponas ꝯpationẽ tuã gracilis cũ gracili: ⁊ carnoſi cũ carnoſo: ⁊ pinguis cũ pingui. ⁊ ſilr̃ ponas ꝯpationẽ tuã itra illos: quoꝝ calores ſunt vnius diſpoſitiõis: ⁊ reliq̃ diſpoſitiones ſunt vne q̃ eẽ poſſunt. Sʒ ꝯrũ vr̃ ſentire ꝑ. de regie ſanitatis: cũ dixit. loco ſupra alĺato. ſi v° fuerit fridiora ⁊ hũidiora eucrata. augeť his caliditas i 2ª etate: ⁊ 6º de regie ſani. dixit. ca. 7º. circa pn̄m. ⁊ ſiccũ i tp̄e augmaſticaꝝ etatũ calidiorẽ ſe ipo oñdere hoieʒ. ⁊ eodẽ 6º cap° 3º. dixit de calido tñ Cũ aũt pueroꝝ etatẽ trãſiuerit meᵐ eẽ vſqʒ ad decliatiõeʒ mãifeſte plus app3 calʒ. Et h̄ ſufficiãt ꝑ ar°. 3°.

¶ Quantum ad 4ᵐ artiᵐ in quo intẽdo declarare vtrũ ꝯplo pueroꝝ ſit temꝑatior ꝯplone iuuenũ ⁊ ſi mltẽ opiniones iueniant̃: tñ pro nũc narrabo opiniones ꝯciliatoris dĩa. 28. ⁊ poſitionẽ Thome de Garbo: quã ad vnguẽ ſeqtur Jac. de Forl. nulla mutata ꝯne: ⁊ 3º dicã qd mihi vr̃ circa mãʒ. ¶ Circa pᵐᵐ igr̃ poſitionẽ ꝑ nõndũ duob⁹ modis ꝗ̃tũ ꝓpoſito ꝑtinet vnũ poſſe dici altero tꝑatiorẽ ꝑ mõ in relatiõe ꝓꝑinqtatis ad equale ad pondus. 2º in ꝯpatiõe ad opatiões ſiue aĩales ſiue nãles: ⁊ tũc põit ꝯcil. ꝯnẽ: ꝙ idiſtincte iuuenes oĩo ſunt pueris tꝑatiores.

¶ Ad h̄ ꝓbandũ ꝑ ſupponit ꝙ tꝑatũ ſcdi mõi ſit in iuuẽtute. ꝑ h̄ ꝓbat ex Aui. pª pmi q dicit ꝙ eſt in etate in qua corpus ad augmẽti finẽ ꝑuenit legẽdo ꝓducte vt ſit ꝑteriti tp̄is: ⁊ h̄ ſentit Aui. 12. de aialib⁹ cũ dicit ꝙ ẽ poſt finẽ creſciti: ⁊ Haliabas ꝑ theoᶜᵉ. ſʒ tꝑatũ ſcdi mõi ẽ idiſtincte ⁊ abſolute magis tꝑatũ ꝙ̃ aliqð aliud: aliud. n. eſt ꝑfectiuũ ꝓ opatiõib⁹ ꝓducẽdis vt vicinũ pro tꝑamẽto põderali. ¶ 2º ꝓbat̃ h̄ a ſubalr̃ inherẽtib⁹ a caſib⁹ ⁊ ab opationibus. ꝑ ſic. iuuenes reſpectu equalis põderis ⁊ ſi ſint ſibi vicini: diſtãt tñ ꝑ calidũ ⁊ hũidũ: ſʒ pueri ſũt humidiores iuuenib⁹. ꝗ̃ plus i paſſiuis diſtãt ab equali ponderis. ⁊ in actiuis equalr̃. ꝗ̃ plus abſolute ſunt vicini tꝑamẽto põderali iuuenes pueris. ¶ Ex caſib⁹ aũt ar̃. q2 in iuuẽtute ẽ optia ꝯplo eq̃litatis q̃ ẽ cauſa ⁊ effectus ꝯplonis tꝑate. Itẽ mediocritas i pillis: ⁊ coꝝ diſpoſitiõibus. Itẽ mediocritas i duritie ⁊ mollitie. Itẽ in ſuꝑfluitatib⁹ q2 ſunt mediocris multitudinis: ⁊ bene digeſte: vt ꝯſtat de vrina q̃ ad colorẽ: ⁊ hippoſtaſim ⁊ ſbaʒ: ⁊ ſilr̃ de alijs. 3º ex opationibus q2 oĩuʒ mẽbroꝝ ſimpliciuʒ opationes ſunt ꝑfectiores i iuuẽtute. nã ẽt digõ ẽ in iuuene ꝑfectior q2 dura meli⁹ digerũt ꝙ̃ pueri: ⁊ mollia eq̃ hñt vt. 6º. d accidẽte ⁊ morbo. dicit tñ ꝙ ſi aliqñ ꝯtigat i aliquo ꝑticulari ſupari ab aliquo alteri⁹ etatis: q2 tñ a dñante dʒ fieri denoĩatio: ⁊ iuuenis i plurib⁹ alios ſupat. iõ iuuenis ẽ tꝑatior puero ⁊ ſene. Hec põ ⁊ ſi mere ad bonum ſenſuʒ vr̃ vera: tñ repugnat ꝯciliatori. naʒ ſi iuuenis recedit ab equali põderis ꝑ calidũ ⁊ hũiduʒ ⁊ ꝯtĩue poſt ꝑcedit infrigidãdo ⁊ exiccãdo: ſeqt̃ ꝙ ꝯtinue poſt plus appropinquat equali põderis. ¶ Tho. aũt dicit in iſto q̃ſito ꝑ ſupponẽdo ẽt ꝙ duob⁹ modis ẽ vnus alio tꝑatior: ꝑteʒ q̃ eſt de tꝑamẽto põderali diuidit ſm varias opiones. nã q dicit ꝙ oẽ viuens ẽ calidũ ⁊ hũidũ: ⁊ cũ h̄ ꝙ calor iuuenis ⁊ pueri eſt eq̃lis h3 ꝯñter dicere ꝙ abſolute vicinior eſt iuuenis equali põderis ꝙ̃ puer: ẽ. n. i calore eq̃ diſtãs ⁊ in ſiccitate vicinior: ſʒ ꝑꝑ tales cãs ẽ vicinior iuuenis: ⁊ ſic ſm opionẽ ponẽtẽ iuuenẽ calidioreʒ puero ẽ iuuenis in actiuis remotior ab eq̃li põderis: ⁊ in paſſiuis vicinior. ⁊ hoc breuiter ſtat in pari modo loquẽdi de equali ad põdus. Sed de tꝑamento iuſticiali ꝑ fiendis opationibus eſt aduertẽdũ: ꝙ opationũ q̃dã ſunt nãles: ⁊ q̃daʒ aĩales ꝯprehẽdẽdo vitales ꝓ nũc ſub nãlib⁹: ⁊ nãliũ q̃daʒ ſunt faciẽtes ad induidui ꝯſeruationẽ: vt digõ ⁊ nutritio: q̃daʒ ad ſpẽi nutricationẽ: vt ſꝑmatizatio ⁊ generatio. Et faciẽtũ ad iduidui ꝯſuationẽ vna põt eẽ alia ꝑfectior altera duoꝝ modoꝝ. ꝑ. q2 ꝑ eaʒ ꝑfectior effect⁹ abſolute ꝓducit̃: alio mõ: q2 ſit pro vite iduidui melior lõgitudine. Ex quo ponunt i mã ꝯnes. ¶ pª ꝯ. tꝑamento faciẽte pro ꝑfectione aĩaliũ opationũ tꝑatior eſt iuuenis puero ꝓbat̃: q2 iſte opatiões ſũt ꝑfectiores i iuuene ꝙ̃ i puero: vt ſenſus ⁊ cogitatio ⁊ memoria ⁊ v̄tutes motiue: vt nõt experiẽtia ⁊ oẽs ꝯcedũt. ¶ Et tñ Aui. dixit 3º pmi. caº ꝑ. ꝙ ꝑfectio ⁊ itegritas nr̃a quo ad opatiões aĩales ꝑficiẽdas nõ nobis accidit niſi ꝑꝑ multã ſiccitatẽ: q̃ eſt in iuuẽtute. ¶ 2ª ꝯ. tꝑamẽto faciẽte ad opatiões pro ꝯſeruatione ſpẽi tꝑatior eſt iuuenis puero. p3: q2 ſꝑma tꝑatius põt generare ⁊ ꝑfectiores filios: ꝙ̃uis pueri i plures act⁹ venereos poſſint ꝙ̃ iuuenes: tñ nõ ita ꝑfcõs hñt act⁹ illos.

¶ ¶ 3ª ꝯ. abſoˡᵗᵉ ⁊ mõ ꝑ ꝑfectiores ſunt opatiões nãles in iuuene ꝙ̃ i puero. ꝓbr̃. q2 nutricatio ẽ ꝑfectior cũ ꝑ ipaʒ hũidũ reſtaurat̃ ꝑfectioꝝ opationũ ꝓductiuũ. ⁊ ꝑ ideʒ alie opatiões nutritiue ſubordinate ſilr̃ ſpirituuʒ aĩaliũ ⁊ vitaliũ generatio q̃ ſunt opatiões nãles ſũt ꝑfectiores in iuuene ꝙ̃ i puero: cũ iſti ſpũs ſint abſoˡᵗᵉ ꝑfectioꝝ opationũ factiui. ¶ 4ª ꝯ. tꝑamẽto faciẽte ad bonitateʒ opationũ pro vite ꝑdurationẽ ⁊ lõgitudĩe tꝑatior ẽ puer iuuene. ꝓbat̃. q2 opationes nãles reſtaurãt hũidũ pueri magis ſubſtãtificũ hũido iuuẽis: ⁊ magis aereũ: ⁊ ꝑ ꝯñs magis faciẽs pro vite ꝑdurationẽ. hec ẽ i ſũma põ. Sʒ addũt aliqui ꝙ his nõ obſtãtib⁹ ſtat pueꝝ aut merito ꝯſeruatiõis aut alterius diſpoſitionis accñtalis eodẽ iuuene meli⁹ eẽ diſpoſitũ: ẽt quo ad aĩales opatiões. ⁊ h̄ ẽ mãiᵐ ad experiẽtiã. ¶ Cõtra hãc poſitioneʒ ar̃ multiplr̃. ꝑ ſic. hõ ſiccus tñ ẽ ꝑfectioris ꝯplonis i adoleſcẽtia ꝙ̃ i iuuẽtute. ꝗ̃ ꝯ falſa ſi vlr̃ intelligit̃. aſſumptũ p3 ꝑ ex Aui. 3º primi. doctrina 4ª. ca. ꝑ. cuʒ dixit ꝙ iſti ſunt viciniores i pª etate ſanitati: ⁊ ſũt clari i v̄bis. ⁊ veloces i icẽſſu ⁊ facũdi ſʒ ꝓcedẽte etate vincet i eis caliditas ⁊ augmentabit̃ in eis ſiccitas ⁊ accidet eis ꝯplo mordicatiua: qð ꝯſtat eẽ i iuuẽtute. ¶ Confirmat̃. q2 poſſe eſt iuuenẽ eſſe ſiccũ tñ ſolũ gradualr̃ a tꝑamẽto recedẽteʒ in ſiccitate. Iſtð pro nũc ſupponit̃. ⁊ ar̃ ſic. Hic iuuenis ſiccus tñ ſolũ ẽ diſtẽꝑatus ꝑꝑ ſuã ſiccitatẽ recedere gradualr̃ a tꝑamẽto põderali. igit̃ cum minus diſtat ab hõ tꝑamẽto alus ꝑibus in actiuis erat min⁹ a tꝑamẽto iuuenis tꝑati diſtãs: ſʒ h̄ fuit in adoleſcẽtia. ꝗ̃ ſtat in adoleſcẽtia ꝯplonẽ eẽ tꝑatioreʒ. forte negat̃ aſſumptũ. ꝯ. h̄ ſoluʒ a tꝑamẽto recedit ꝑ qualitatẽ illã ⁊ ꝑ illud in quo eſt diſtempatus: ⁊ ſʒ illaʒ ſʒ quã eſt diſtempatus. Sʒ nõ ẽ diſtempatus niſi i ſiccitate: ⁊ gradualr̃ tñ. ꝗ̃ ſolũ recedit a tꝑamẽto rõne grad⁹ ſiccitatis i ea exñtis. ꝯña eſt clara. ⁊ maior: minor aũt ẽ caſus. ¶ Confirmat̃: q2 aliqua eſt mẽſura ſiccitatis tam ſubſtãtifice ꝙ̃ qualitatiue ꝓportiõatiſſima ꝓ opatiõib⁹ ⁊ ẽ illa q̃ iuuenit̃ i 2º mõ equalitatis. ſit igit̃ a. ⁊ ar̃ ſic. oẽ

corp⁹

corpꝰ nālīter ſiccū mere nālīter pueniet ad .a. gradū ſubſtā[ᵉᵃ]: ⁊ q̄litatiue ſiccitatis an̄ iuuētutē. Cū ad illū gradū prius puenerit q̄ tēpatū: vt pꝫ ex ſupra determinatis in 2° arᵒ. ſtāte igr̄ paritate ī actiuis ꝯtiue poſt .a. ꝯplo diſtabit pꝫ ꝯña. q2 ꝯplo poſt .a. mēſura ſiccitatis ꝓportiōatiſſima ꝓ opationibꝰ recedit magis ⁊ magis alijs p̱ibus: ⁊ p ꝯñs cū poſt illō deueniet ad iuuētutē bēbit ꝯplonē minꝰ tpata. ꝭ dr̄ a qbuſdā nōndo: q 2ᵒ poſſumꝰ dicere vnā ꝯplonē diſtare a tpamento. vnoꝰ pfectionalr̄. alioꝰ gradualr̄. ꝯcedit igr̄ q ſiccꝰ tn̄ in ꝓceſſu ad iuuētutē poſtq̄ būit gradū eq̄lē tpato 2ᵉ mōi ꝯtinue plus ⁊ plus gradualr̄ diſtabit a tēpamēto: ſꝫ tn̄ ꝯtinue pfectionalr̄ magis ⁊ magis eidē tpamento appropiquabit. Cōtra. corpꝰ n̄ diſtat pfectionalr̄ a tpamēto niſi merito alicuiꝰ receſſus ab illo: ſꝫ corpa lapſa de qbꝰ loqmur nō niſi merito gradꝰ ſūt recedētia a temp̱amēto. g̃ nō diſtant a tpamēto pfectionalr̄ niſi merito receſſus gradualis ab eodē. Cū igr̄ erit ꝭ maior receſſus gradualis a tpamento plus ēt diſtabit pfectionalr̄. Qꝫ ſi dicat̄ q merito mōi mixtionis illa cōplo eſt ipfectior: ēt ſi euſdē gradus inueniret̄. ꝓ ꝭ repugnat ſuppoſito: cū dicimꝰ ſolū gradualr̄ diſtare. 2ᵒ poꝰ ē eq̄ pfectū eē modū mixtiōis ī vno ſic ī alio. ponat̄ igr̄ in caſu: ⁊ ſtabit arᵐ. ❡ Cōfirmat̄. ſit a. tale ſiccū tn̄ euſdē etatis cū tpato 2ᵉ mōi. ⁊ ſolū gradualr̄ lapᵐ ī ſiccitatē: ⁊ ar̄ ſic. ꝭ bꝫ ſup̱fluā ſiccitatē reſpectu optimi tpamenti: ⁊ aliqn̄ būit diminutā vt ī pueritia. g̃ cū ſit exiccatū ſaltē aliqn̄ būit magis ꝓportionatā q̄ nūc. imo tpatā: ⁊ p ꝯñs optimā: cū igr̄ ꝭ nō ſit niſi in etate p̄cedēte: ſeq̄t̄ q priꝰ fuit tpatiꝰ. Jtē vr̄ inueīt Aui. pᵒ tertij. ⁊ Gal. 2ᵒ. teg. ō puero melico q ſenſus bꝫ pfectos: ⁊ accedente etate marceſcūt. ⁊ Aui. dicit q ſenſus ſunt clari in infantia: ⁊ cū ꝓcedit in etate debilitat̄ velociter. Cōfirmat̄. būida ꝯplo ſit melior in cōplemēto iuuētutis. g̃ a pari ſicca tūc meliorē facit ī pn̄ᵗꝫ ꝯña: q2 ſic būida ſe bꝫ ad exceſſuꝫ ſiccitatis etatiue q̄ habet̄ ī fine iuuētutis: g̃ ſaltē nō ois ꝯplo in ꝓportionali etate vl̄ pte iuuētutis ē pfectior. ⁊ aſſumptū eſt Aui. 3ᵒ pᵐ. c. allato cū dicit. diſpō igr̄ brītis ꝯplonez ī qua būiditas ſupat melior ē in ꝯplemēto iuuētutis.

❡ Per ꝭ ⁊ q̄dā alia q̄ breuitatꝭ cā dimitto vr̄ mihi pax ab hac via recedēdū: ⁊ ſit iſta pᵃ ꝯ. Nō glꝫ hō ſanꝰ optie ꝯſeruatiuo regie rectus p ſuas etates decurrēs eſt tēpatior tpamēto iuſticiali ī iuuētute q̄ in alia etate: ⁊ iſta ꝓbat̄ ſic. poſe eſt aliquē naſci ſanū. ita tn̄ diſpoſitū vt nō poſſit vſq3 ad ſenectutē viuere: g̃ poſe ē naſci ſanū q neceſſario ſtāte ſuo optio regie an̄ ſenectutē. ī ꝓceſſu āt etatis ab īfantia egrotabit ⁊ morief: ſꝫ ī tali nec̄io ī etate ſequēte an̄ ſenectutē debiliores fient opatiōes q̄ ī p̄cedēte: g̃ poſe eſt ex corpis ſani diſpōne an̄ ſenectutē ſtante optio regie in etate ſequēte eē tn̄ boiez magis diſtēpatū q̄ in p̄cedēte: ſꝫ nō ē maior rō de alijs etatibꝰ iuuētutez p̄cedētibꝰ reſpᵗ etatis viciuoꝝ pn̄ nariuitatis q̄ de iuuētute reſpectu p̄cedētiū: g̃ poſe eſt ſanū boiez p ſuas etates decurrētē in iuuētute reſpectu p̄cedētiū etatū eē minus tpatū vl̄ diſtempatū ad iuſticiā ēt optio ſtāte regie eiꝰ. aſſumptū aūt pᵐ ē Gal. 6ᵒ. de regie ſanitatis: cū dicit. Queciq3 vō corpa egrotatiuā ꝯſtructionē būerit mox in pᵃ gn̄ōne: hec qdē nequaq̄ vnq̄ ꝑueniūt in ſenectutem: ⁊ iō nec̄io an̄ illud egrotant. ⁊ ꝯſtat q vult iſtos egrotātes eē ſanos cū ſubdit q ſi deueniūt icidūt aliquā lōgā egritudinez: ⁊ iō inuit̄ q prius nō egrotant. 2ᵒ. ſic. poſe eſt aliquē naſci ſanū ꝑparatū tn̄ in iuuētute: ēt optio ſtante regie ſicco incidere morbū hereditariū p quē diſtempabit̄ ita vt mlt̄o minꝰ pficiat opatiōes q̄ ī pueritia. g̃ aſſūptū ē clar. ❡ Cōfirmat̄ 3ᵒ. poſe ē ex occulta ꝑparatiōe mali in corpe aliūde tēpato nec̄io in iuuētute mlt̄iplicari malos būores vbi in pueritia nō gn̄abunt̄: g̃ poſe eſt optio ſtāte regie ſani pueri ipm̄ cū ad iuuētutē peruenīet minꝰ eē tpatū. pbo ꝯᵐ: q2 ſicut ex ꝑparatiōe illa poſſūt gn̄ari mali būores faciētes morbū: ita poſſunt gn̄ari ex alia būores ipficiētes tēpatū ⁊ pmutātes: aſſumptū eſt Auer. 6ᵒ colliꝫ. cᵒ. ꝓ. ꝓterea corpa calā tn̄ ꝯſuatiuo regie recta in iuuētute fiūt calā ⁊ ſicca: vt expſſe vult Gal. 6ᵒ. de regie. ca. 3ᵒ. g̃ poſe eſt ea magis diſtempari q̄ in fine pueritie ſiue adoleſcētie fuerit: ⁊ p illa vir rones facte ꝯ p̄cedentē opionez de cōplonibꝰ ſiccis ſolū merito ſiccitatis pfectionalr̄ a tpamēto diſtātibꝰ. ❡ 2ᵃ ꝯ. nō glꝫ iuuenis ſanꝰ ep̄is eſt vicinior gradualr̄ tpamēto pōderali q̄ fuit in pueritia: nec glꝫ eſt vicinior q̄ erit in ſenectute. Jſta ꝯ pꝫ: ſuppoſito p ea q̄ dixi in qōne de eq̄li ad pōdus q tpamētū iuſticiale gradualr̄ corrn̄t tpamēto pōderali: q2 aliqs eſt iuuenis ſiccior tpato ſeq̄t̄ q ille prius minus diſtabat ab iſto tpamēto ⁊ aliqs eſt būidior iſto. igr̄ minꝰ diſtabit q̄ prius cū exiccabit̄. ❡ 3ᵃ ꝯ. Jn iuuētᵘᵗᵉ eſt apta ꝯplo maxime eē tpata tā iuſticialr̄ q̄ pōderalr̄. Jſta ꝯ pꝫ p ꝭ: q2 hō tpatꝰ cū optimis diſpōnibꝰ tā mālibꝰ q̄ ſupceleſtibꝰ īfluxibꝰ ad vltimā hois pfectionē puta ad tpamētū 2ᵉ mōi ē aptus venire ī iuuētute: vt vult Aui. 2ᵒ aialiū. ⁊ pᵒ primi. caᵒ. de ꝯplonibꝰ: ⁊ iō ī nulla etate pōt tpamētuꝫ maius iuſticiale būri q2 illud ēt corrn̄t eq̄litati pōderiſ: iō nunq̄ bētur tpamētū pōderali viciniue: ⁊ hāc ꝯnez puto intelligere oēs q dn̄t q iuuenis bꝫ ꝯplonē magis eq̄lē. ❡ Cōtra iſtā ꝯnē ar̄ multiplr̄. pᵒ ſic. puer ꝯſeruat̄ aere tpatiori q̄ iuuenis. igr̄ eſt tpatior. tꝫ ꝯña: q2 vterq3 tpatus dꝫ ꝯſeruari aere ſibi ſili. 3ᵒ tegni: ⁊ aſſumptū pꝫ: q2 puer optie ꝯſeruat̄ in vē: nō ſic aūt iuuenis vt Ga. 3ᵒ pticla affo. ꝯmē. illius affo. ſꝫ horas qdē vis ⁊c. ❡ 2ᵒ ſic. ꝯplo optia ē ī etate pueroꝝ. igr̄ nō in iuuētute. aſſumptū ē Gal. 6ᵒ. de regie ſanita. cū dixit. optimā qdē craſiꝫ bꝫ corpus ſm̄ pueroꝝ etates alie vō oēs deteriores hac ſunt vt mōſtratū eſt. ❡ 3ᵒ ſic. calor pueri ꝓportionat̄ calori ſani: ⁊ calor iuuenis calori febriētis. pᵃ affo. ꝯm̄. 4ᵒ igr̄ ſūt ī calore tpatiores. ❡ 4ᵒ. ꝯplo pueri ē ꝯformior forme būane. igr̄ tpatior pbat̄ aſſumptū: q2 cū ea diutiꝰ ē apta forma ꝯſeruari. cū ſit vite lōgioris q̄ iuuenis. ❡ 5ᵒ. plures opatiōes pt facere puer q̄ iuuenis igr̄ ē ſanior: ⁊ aſſumᵐ pꝫ: q2 pōt facere augm̄tū: qō nō pōt iuuenis. ❡ Ultio. pfectiores ſunt opationes nāles ī puero q̄ in iuuene. igr̄ tpatior eſt eiꝰ ꝯplo. tꝫ ꝯña: ⁊ aſſumptuꝫ pꝫ ex Ga. pᵒ. ō regie. ca. allato cū dicit. actibꝰ duplicibꝰ exiſtētibꝰ ſꝫ aiata corpa pueri qdē būt optios phiſicos. i. nāles. ❡ Cōfirmat̄: q2 puer ſiccus tn̄ gradualr̄ a tpamēto diſtās ē eq̄ tpatus cū iuuene de 2ᵒ eq̄litatis: cū tā ī calore q̄ in ſiccitate ſuo gradui corrn̄t. g̃ ſaltē ſtat eq̄ tpatuꝫ eē iuuenē cū puero. ❡ Ad hec arᵃ rn̄det̄ ⁊ pᵒ ad pᵐ mltiplr̄. pᵒ negando maiorē q nō ſic bn̄ ꝯſeruet̄ iuuenis in vē ſicut puer. imo fortaſſis meliꝰ: ſꝫ tn̄ plus exceſſiue melius ꝯſeruet̄ puer in vē q̄ in alijs tpibꝰ q̄ iuuenis. i. plus excedit bonitas ꝯſeruatiōis eiꝰ in puero bonitatez ꝯſeruatiōis pueri in alijs tpibꝰ āni q̄ eiꝰ bonitas excedat bonitatē ꝯſeruatiōis ī alijs tpibꝰ ī iuuētute: ⁊ rō eſt q2 cū pueri ſint multū paſſibiles ī alijs tpibus magis multū alterant̄ ab aere q̄ iuuenes q ſunt ſolidoꝝ corpoꝝ: ⁊ corpulētoꝝ v̄tutū. ❡ Cōtra. ī vē abſolute meliꝰ ꝯſeruant̄ pueri q̄ in alijs tpibꝰ: ⁊ iuuenes n̄ abſoᵗᵉ meliꝰ ꝯſeruant̄ ī vē q̄ in alijs tpibꝰ. g̃ ver ē ſilius ꝯploni pueroꝝ: ⁊ ſic pueri ſunt tpatiores. aſſumᵐ ē Gal. in dcō ꝯmēto. Cū vult eos meliꝰ ſtare ī hyeme. nā ſic dic̄. pueri in vē optie ſe hn̄t innfantes in pn̄ᵒ eſtatis. ſenex ex ſue ꝯplonis frigꝰ eſtiuo adiuuari calore ⁊ p̄ſertim in iuuentute: ſilr̄ ꝯria ſue ꝯploni ex quo pōt ſciri an illi ſint tempatiores q pro ſui conſer-

natiõe nõ ĩdigẽt ꝯriꝫ:ſꝫ ſilib⁹ ſꝫ pueri ſunt hꝫ reſpectu iuuenũ. igit̃ pueri ſunt tꝑatiores: ⁊ ſic nõ vr̃ p̃dicta ſolo ſatiſfacere. Et iõ dr̃it alr̃ alij negãdo iſtã ꝯñaꝫ: pueri melius ꝯſeruant̃ p ver q̃ȝ iuuenes. ḡ ſunt tẽꝑatiores naꝫ qꝛ caloꝛ pueroꝝ ẽ obtuſus. iõ nõ multũ idigẽt refrigerio: ⁊ ſufficit eis frigus vis ad refrigeriũ: ſꝫ iuuenes: qꝛ caloreꝫ hñt acutioꝛẽ debẽt refrigerari ꝯueniẽter p aerẽ frigidioꝛẽ: ⁊ iõ meli⁹ ſe hñt ĩ hyeme. ℂ Et ſi aĩ. ꝯ. qꝛ tũc iuuenis tẽꝑat⁹ ñ poſſꝫ ĩ oĩ ãni tꝑe õbite ꝯſeruari. negat̃ argᵐ ⁊ ſi. n. ita ſuffi̅ᶜⁱᵗ p aereꝫ ñ euetẽt. tñ põt p alia adiuuari. puta p cibos frigidiores: ⁊ veſtes: ſilr̃ ĩ eſtate plib⁹ adminiculis indiget ad ſui ꝯſeruationẽ in alijs tꝑib⁹ q̃ȝ ĩ hyeme: ⁊ iſte ſunt due rõẽs Jac. vltĩe q̃ ſibi optĩe vident̃: ⁊ clarioꝛes ĩ iſti⁹ argᵗⁱ ſolõ. ℂ Lõtra. ꝙ ñ euacuet̃ argᵐ difficultas aĩ. ſic. qꝛ ſtabit argᵐ ꝯ p̃cedẽtẽ r̃iſiõnẽ. nã illi ſũt tẽꝑatiores gb⁹ min⁹ ꝯriat̃ aer vis. ſed pueris minus ꝯriat̃ aer vis. ḡ ſũt tẽꝑatiores. ꝑꝑea ad ꝯſuãᵐ iuuenẽ ĩ vẽ idigemᵘ alijs vl alijs reb⁹ nõ nãlib⁹ fridis. ḡ aer vis eſt calidioꝛ reſpᵘ iuuenis. ꝯñā nõ ex Gal. z. tegni: ſꝫ nõ eſt calidi⁹ reſpᵘ tꝑati: qꝛ ẽ tꝑatũ. ḡ iuuenis nõ ẽ tẽꝑat⁹. ℂ Lõfirmatur. qꝛ ſi tẽꝑat⁹ ẽ ꝯſuãdus p adminiſtrationẽ oĩuꝫ. 6. reꝝ nõ nãliũ tẽꝑataꝝ. ḡ tẽꝑatiſſim⁹ ꝯſeruabit̃ optĩe p adminiſtrationẽ oĩuꝫ reꝝ nõ nãliũ tẽꝑatiſſimaꝝ. igit̃ optĩe p aerẽ tẽꝑatiſſimũ. iſte ãt ẽ aer vis: ḡ optĩe ꝯſeruat̃ p aerẽ vis cũ ꝯcurſu oĩuꝫ aliaꝝ reꝝ nõ nãliũ tꝑatiſſimaꝝ cui⁹ oppoſitũ dicit r̃iſio. Jtẽ ad ꝯſeruationẽ tꝑatiſſimi aere exñte tꝑato debẽt alia adminiſtrari tẽꝑata: ſi igit̃ iuuenis ẽ tẽꝑatiſſim⁹ in vẽ: qꝛ aer ẽ tꝑatiſſimus oĩa alia oportebit eẽ tẽꝑata. ℂ Aliter igit̃ r̃ñt ꝯcil. ⁊ p̃ negãdo ꝙ aer vis ſit abſolute temꝑatus reſpᵘ corpoꝝ hũanoꝝ: ſꝫ ẽ tꝑatus reſpectu aeris alioꝝ tẽpoꝝ. iõ cũ dr̃ ꝙ tꝑatus ꝯſeruatur p tꝑatũ aerẽ: intellr̃ de tẽꝑato reſpectu corpis hũani effectiue ⁊ denoĩatiue tali. nullus aũt aer ẽ abſolute tꝑatus reſpectu corpis hũani. nã aut ẽ nimis hũidus. aut nimis calidus. aut nimis frigidus aut nimis ſicc⁹. Vñ aer vis eſt nimis hũid⁹ reſpectu iuuenũ: nõ tñ reſpectu pueroꝝ: ⁊ iõ meli⁹ pueri ꝯſuant̃. Sꝫ ꝯ hãc r̃iſionẽ ẽ auctas Gal. volẽtis ꝙ iuuenis meli⁹ ꝯſeruet̃ ĩ hyeme aere exñte frigido ꝑꝑ ſue cõplõnis caliditatẽ. Et ꝯci. dat aliã r̃iſionẽ ĩ q̃ inuit ꝙ tꝑati tꝑamẽto ꝑportionatiſſimo ad bonitatẽ oꝑationũ nãliuꝫ ꝑ vita ſunt: g ſunt ꝯſeruãdi per ſilia: ⁊ iſti ſũt pueri: ſꝫ tꝑati abſolute: qꝛ in eis caloꝛ ẽ acutioꝛ nõ ſunt p ſilia ꝯſeruãdi. imo ſecuri⁹ ẽ vti p̃ſeruatiuo regĩe. preſertim quo ad aerẽ: ⁊ iõ iuuenes g ſunt hꝫ ſunt ꝯſeruãdi meli⁹ p aerẽ hyemis: ⁊ h̃ vult Gal. ⁊ in eadẽ r̃iſione ẽt vr̃ innuere aliaꝫ: ꝙ iuuenis tꝑatus ꝯſeruat̃ optĩe p aerẽ tẽꝑatũ ⁊ pueri ẽt: ſꝫ illõ qõ dicit Gal. iuuenes melius ꝯſeruari ĩ hyeme ĩtelligit̃ de tota iuuenũ latitudĩe: in qua plurimi ſunt g melius ſe hñt in hyeme ꝑꝑ caloris acutiẽ: ⁊ pauci g notabilr̃ peius: nõ qꝛ multũ ⁊ fortẽ caloꝛẽ vtplimũ hyeme vigoꝛãdũ: iõ nõ mlti ab ipſis ledunt̃ p̃ſ axis igĩ oĩb⁹ ĩ tota latitudine iuuenũ melius ſe hñt in hyeme. Alias tñ viſuꝫ eſt mihi ꝙ iuuenis tꝑatus de zᵒ. eq̃litatis imaginata tota latitudine tꝑamẽti q̃ p totũ ꝓtẽdit̃ ⁊ extremis ei⁹ ĩ caloꝛe ⁊ frigore mlto plus appropiquat ex̃me calido q̃ȝ frido: ⁊ iõ nõ optĩe p aerẽ tẽꝑatiſſimũ cõꝑatiõe hyemis ⁊ eſtatis ꝯſeruat̃. ſꝫ ille g nãe ĩ medio toti⁹ latitudis ẽ meli⁹ ꝯſeruet̃ p talẽ aerẽ meᵐ. tñ ex iſtis collige meᵐ. ℂ Ad zᵐ negat̃ aſſumptũ. ⁊ ad Ga. dĩc ꝯci. dr̃ia. 16. ibi Gal. velle cõꝑare ꝯplõnẽ pueri tẽꝑati ad cõplõnes pueroꝝ diſtemꝑatoꝝ in etate pueritie. Et qõ ſubdit̃. alie vo oẽs deteriores ſunt hac. nõ dꝫ intelligi de alijs etatib⁹: ſꝫ de alijs ꝯplõnib⁹ a tꝑata ⁊ certe ꝯci. ñ bñ dixit. nã ibi Gal. logt̃ de ꝯplõne hũidi tñ: quã dicit fieri tꝑatã aliqñ in ambab⁹ ꝯnetatib⁹: ⁊ poſtea dicit qñ h̃ erit di. ꝙ h̃ erit maxĩe in tꝑe ſtat⁹. i. ꝯſiſtẽtie: ⁊ declinatõis. i. ſenectutis: ⁊ qꝛ dixerat ꝙ erat temꝑata illa ꝯplõ in ſene ctute: addit ꝙ ẽ tꝑata illa ꝯplõ in illis etatib⁹: vt eſt eis ꝯgruũ: nõ. n. qꝛ ſit tunc optĩa ꝯplõ abſolute: ⁊ rõ qꝛ optimã ꝯplõnẽ hẽt corp⁹ ꝼꝫ pueroꝝ etatẽ: ⁊ ĩ alijs eſt ꝼꝫ ꝯplõnẽ deterioꝛẽ. Jſta rõ voluit ꝙ ſi ẽ tꝑat⁹ ĩ ſenectute ĩtelligit̃ de tꝑato ꝑportionato: ⁊ ꝯgruo ſenib⁹: vñ ita hꝫ text⁹. Et hũidã qñ ſimul cũ caloꝛe moderato ꝯſiſtit fieri qñq; ꝼm vtraſq; oppoſitiões manifeſtũ ẽ. qm dico eã q̃ ꝼꝫ calidã ⁊ fridã. ⁊ eã q̃ ꝼꝫ hũidã ⁊ ſiccã: erit igit̃ enarata hec talis. ſ. hũida ꝼꝫ tꝑs ſtat⁹: nõ minime vo ⁊ ĩ tꝑe qõ ꝼꝫ decliationẽ: vt ĩ illis ꝯgruũ. nã optimã gdẽ craſiꝫ hꝫ corp⁹ ꝼꝫ pueroꝝ etatẽ: alie vo oẽs ꝼꝫ deteriores hac ſunt. Melius ẽ dicere ꝙ ſũt tẽꝑatiores pueri ⁊ melioris ꝯplõnis p oꝑatõib⁹ nãlib⁹: vt faciũt ad vite ꝑmanẽtiã: ⁊ iõ ſubdit: ꝙ duplicib⁹ exñtib⁹ actib⁹ pueri hñt optios phyſicoꝛ aiales hñt melioꝛᵉˢ: q̃ poſt pueros etas vſq; ad ꝑaugmaſticã ⁊ iſta eſt ſnia ꝯnũ determiatõis. ℂ Ad zᵐ negat̃ aſſumptũ abſolute: ſꝫ tñ Ga. pᵒ affo. voluit ꝙ mordicacioꝛ ẽ caloꝛ iuuenũ q̃ȝ pueroꝝ. ℂ Ad 4ᵐ negat̃ aña. ⁊ ad ꝓbationem negatur ꝯña: qꝛ poſſe in augmentuꝫ eſt ex defectu. ℂ Ad 6ᵐ negat̃ ꝙ abſolute ſint ꝑfectiores oꝑatiões nãles in puero. Sꝫ Ga. loco allato voluit ꝙ ſint ꝑfectiores relatiõe hita ad vite longitudinem.

Super caplõ de ṽtutib⁹ nãlib⁹ gb⁹ miniſtrat̃ ſuꝑ illa pte. Virt⁹ vo nutritiua eſt illa q̃ ⁊c̃. Querit̃ verũ p actũ nutritiue ṽtutis vr̃⁹ poſſit reſtaurare hũidũ meli⁹ ꝑ vite lõgitudie: eo ꝙ ẽ a corpe reſolutũ. Et aĩ. ſic. in egro ⁊ leproſo ſanat̃ hũᵐ reſtⁱᵗᵘᵐ eſt apt⁹ ꝑ vita q̃ȝ hũidũ iſectũ pri⁹ ĩ eis exñs: qõ ẽ a corpe reſolutũ. ḡ aſſũᵐ ꝓꝫ qꝛ illõ hũidũ leproſi tale fuit: ꝙ ſi fuiſſꝫ ipm vl ſibi ſile ꝯſuatũ nõ potuiſſꝫ tãdiu vita ꝯſuari q̃ȝ diu durabit cuꝫ illo reſtaurato: ḡ ⁊c̃. ℂ zᵒ p h̃ ꝙ meli⁹ p̃t reduci ad tꝑamentũ: ſit ḡ nũc ſoꝛ. pᵒ reduct⁹ ex melico: ⁊ aĩ. ſic. hũiduꝫ reſtauratũ ẽ ꝑfect⁹ ⁊ meli⁹ ꝑ lõgitudine vite reſoᵘ hũido: eo ꝙ hũidũ: qõ nũc ẽ reſtauratũ ẽ tꝑatũ: ⁊ reſolutũ ñ fuit tꝑatũ cũ nunc pᵒ corp⁹ reductũ ſit. Lõfirmat̃: ſit nũc pla. ex gnãtiõe tꝑatus ĩ eodẽ iſtãti etatis cũ ſoꝛ. reducto ⁊ ĩ eodẽ gradu tꝑamiti: ⁊ aĩ. ſic. hũidũ ſoꝛ. p̃exñs in eo eſt deteri⁹ hũido p̃exñte pla. ⁊ ꝯtinue ſit diſtẽꝑatũ: ⁊ p etati ſuũ decurſuꝫ deterioꝛatũ. plus ḡ ſi nõ reſtaurat̃ meli⁹ ꝓexñte aggregatũ ex p̃exñte ⁊ reſtaurato ẽ deteri⁹ ĩ ſoꝛ. q̃ȝ ĩ pla. ꝯñs tñ ẽ falſuꝫ: cũ nũc ſoꝛ. ⁊ pla. ſint ꝯſilis ꝑfectõis ꝯplõnis ⁊ etatis: vt põit caſus. Propterea hõ p̃t fieri ſubſtãᶜᶜ hũidioꝛ: ḡ p̃t reſtaurari hũidũ ſubſtãᶜᶜ: hũidius: ⁊ p ꝯñs meli⁹ ꝑ vita deꝑdito. aſſumptũ ꝓbat̃ qꝛ ethic⁹ põt ſanari: ⁊ fiet hũidioꝛ: nõ tñ q̃litatiue: ſꝫ ſubſtãᶜᶜ: qꝛ cũ ſui ſuba erit plus de elemẽtis hũidis ꝑportionalr̃ q̃ȝ añ: vel qꝛ ĩ eo ſubtiue erit ĩtẽſioꝛ grad⁹ hũiditatis q̃ȝ añ nec aliõ dr̃ ĩportare ſubſtãᶜᶜ hũidius. ℂ Qꝛ ſi dicat̃ ꝙ nõ dr̃ ſubſtãtifica hũiditas niſi aerea. ꝯ pᵒ h̃ nõ eſt ab auctoribus dcm̃: ſꝫ volũtarie. Preterea plus eſt de aere in tali corpe reducto ꝑportionalr̃ q̃ȝ añ reductionẽ: cũ añ corp⁹ ſit terreſtrificatũ: ⁊ hũida elemẽta q̃ſi ꝯſumpta. ℂ Jn oppoſitum aĩ. qꝛ ſi ſic vita poſſet ꝑpetuari. ꝯñs falſum. ⁊ aĩ. ſic ꝯña: qꝛ ſi in hoꝛa futura reſtaurabit̃ hũidũ eq̃ bonũ cuꝫ deꝑdito ꝑ vita: ſeqtur ꝙ in fine hoꝛe eſt corp⁹ p̃ciſe ꝯſilr̃ diſpoſitũ: ſicẽ nũc quo ad cãs lõgitudinis vite. igĩ erit ꝓciſe eq̃lr̃ duratuꝝ: ⁊ ſic in fine alteri⁹ hoꝛe fieret tale arᵐ nunq̃ ḡ corrũpet̃. ℂ Jn iſta qõne p̃ tractabit̃ cõis r̃ñſio. zᵒ videbit̃ gdã ali⁹ ꝓbabilis modus r̃ñdẽdi. ℂ Quãtuꝫ ad pᵐ ſuppõit̃ p̃ gd ſit nutribile: ⁊ gd radicale humidũ. hũidũ vo inatũ ſumit̃ tot modis ꝑ eiſdeꝫ ſigniatis ſicut humidũ radicale. humidum vo influẽs dr̃ humidũ nutribile vtroq; duoꝝ modoꝝ. zᵒ nõ. ꝙ cum ſint tres

actus